

ANNALES

SACRI, PROPHETICI, ET ELIANI ORDINIS BEATISS. VIRGINIS MARIAE de monte Carmeli,

POST CHRISTI SERVATORIS EVANGELIVM per Ascetas, Therapeutas, Essenos, Monachos, Anachoretas et Eremitas in Carmelo, Syria, Ægypto, et alijs orbis Christiani locis Propagati.

Notabiliores quoq; euentus mundiales compendio recensentes.

TOMVS TERTIVS

TOTAM MONASTICAM HISTORIAM PER septingentos, et amplius annos amplectens.

Ex Sacris, prophanis, exteris, et domesticis authoribus, et historijs.

AD EMINENTISSIMVM ET REVERENDISSIMVM DOMIN. D. CARDINALEM CHISIVM

PER P. M. IOANNEM BAPTISTAM DE LEZANA Matritensem SS. Congregat. Rituum, et Indicis Consultorem: Beneficiorum Examinatorem; et in Sapientiæ Archigymnasio Romano publicum lectorem Carmelitanum.

Romæ typis Mascardi anno 1653

Superiorū permissu

F. Colignon Sc.

EMINENTISS. PRINCIPI
E T
REVERENDISSIMO DOMINO
D. CARDINALI
CHISIO
PATRONO OBSERVANTISS.
Vtramque fœlicitatem exoptat humilis cliens

FR. IOANNES BAPTISTA DE LEZANA CARMEL.

TERTIVS hic nostri Carmelitici Ordinis Annalium Tomus ad Te festinat, Princeps Eminentissime, vt quanto Te ipsius Author serius nouit, tanto citius in tuæ humanissimæ beneuolentiæ, qua ipsum aliquoties excepisti, sinu, suauius conquiescat. Vt hoc potius sperarem quàm præsumerem, singularis tua pietas in Diuos, & comitas in homines, litterarum præsertim studiosos, stringere iure potuit. Vtrumque enim de Te, & fama proclamat, & experientia manifestat: omnium etiam verè sapientum mentes rapit, & alto quodam veluti stupore perfundere valet. Quando etenim natiua sublimitas ijs quasi monilibus ornata conspicitur, tyrannæ instar potestatis, vt quidam dixit, sibi cuncta prosternit. Mitto gentis Tuæ nobilissimum genus, longa Maiorum serie spectabile, & inter Italiæ Proceres Maximos, vlla absque inuidia, merito clarissimum. Mitto, & tui singularis ingenij capacitatem, qua primis adolescentiæ pubescentis annis, sic scientiarum disciplinis mentem excoluisti, & sanctæ correctionis vomere, vitiorum vepribus erutis, fœcunda in ipsa bonarum litterarum semina plantasti, vt in eximio Senensium Lycæo, tum in philosophia & vtroque iure, tum in Theologia do-

ctoralem Lauream mirabiliter suscipere condignus repertus fuisti.
Mittam, Te, vt ex Te, auribus accipere merui, Sapientissimorum
in Sacra Theosophia huius sæculi Doctorum, ac Scholæ Princi-
pum, elucubrationibus euoluendis eo tempore serio, diligenter,
seduloque vacasse. Quid ni ergo quod fertilis instar agri, cui sa-
pientiæ, & prudentiæ semina concredita erant, in vberrimam
messem mens tua euaserit? Quidni æternæ memoriæ Vrbanus VIII.
Summus Pontifex, idcirco varijs, Te primum, negotijs, legationibus,
functionibusque addixerit? Quo viuacissimo tuo ingenio obste-
tricante, experientiaque iuuante, arduissimum illud negotium in
Germania, quò missus es, non minori fœlicitate, quam facilitate
compleres. Cum enim ex incendio, ab Orco, Lutheri, & simi-
lium follibus excitato, non solum grauis nidor eam Prouinciam,
inter Europæas maximam, afflasset, nec ipsius dumtaxat scintillæ in
omnium conspectum exitialiter se dedissent, sed & pertinax flam-
ma, præruptis repagulis, in totalem eiusdem ruinam insuperabi-
liter erupisset; Deo afflante, Christique Vicario annuente, in eas
partes amplissima cum potestate destinatus fuisti, vt fide, pietate,
& religione comitibus, contra grassantem plagam æneus veluti
murus Te opponeres; Catholicos pacis vinculo vnires; Acatholi-
cos deijceres; & orthodoxam fidem sub Summi Hierarchæ obe-
dientia apud nationem illam ingenio tenacissimam, Martio pecto-
re propugnares. Nec vana spes; plura enim gessisti, plurimum la-
borasti, infirma confirmasti, disrupta consolidasti, deprauata con-
uertisti, & verbum vitæ in æternitatis cibum commissæ tibi Pro-
uinciæ ingenue dispensasti. Meritò proinde (vt Hilarij phrasim se-
quar) gloriam a Domino, tanquam dispensator fidelis, & villicus
vtilis, consequi meruisti: cum a Sanctiss. D. N. Innocentio, nemine
sollicitante, communi applausu, omniumque gratulatione inter
Purpuratos Patres, Vrbis, & Orbis Principes, cooptatus tantæ di-
gnitatis fastigium ascendisti. Quo in munere quem te gesseris so-
lerti ingenio, consilio, voto, peritia, & diligenti studio, sacris nem-
pe Cœtibus assistendo, & Christianæ Reipublicæ negotia, secreta
præsertim, & arcana, quæ ad Dynastas, & supremos Principes spe-
ctant, pertractando, vix est qui ignoret. Cum etiam Te in Theo-
logicarum quarundam Thesium, quæ modo apud Apostolicum
examini subijciuntur, totum Roma intentum videt, nonnisi ma-
gnum aliquid ad Orthodoxæ fidei incrementum, iuxta amussim, &
veritatis normam, ac veterum Patrum, aurei Aurelij, & augusti

Augu-

Auguſtini, ac Angelici Coryphæi doctrinam ſpeciatim, præſagit, ac expectat ex Vaticano Oraculo proditurum, quo Chriſtianus Orbis ab huiuſcemodi diſſidijs vacuus ſecurius quieſcat. Sed quid non ſperandum de eminenti illa, ac ſingulari tua pietate, qua Deum tam ſerio colere ſtudes; iuſtitia, virtutum apice, qua recti ſeruas tenorem, & feruenti charitate, qua omnes complecteris, beneficum, comitem, affabilem, ac ſyncerum Te omnibus exhibendo? Sic quoque ſi ad noſtri Carmelæi Ordinis propriora oculos vertam, Te, dum Coloniæ ageres, ipſius promotorem, & in Romanę Curiæ negotijs circa eius alumnos, ſuperiores præſertim, fouendos, beniġniſſimum ſuſceptorem agnoſcit. Senarum Vrbs tua inclyta Patria Carmeli Montis Eremitas noſtros iam olim a nongentis circiter annis, vt in hoc libro oſtenditur, ſuo pietatis ſinu placide excepit, & prima Cœnobij, quod non ſemel, dum in minoribus eſſes, frequentare dignatus es, auſpicia elargita, plurium illuſtrium, tum ſanctitate, tum doctrina virorum, ſeminarium iecit, prout, & Annalia noſtra ſuo loco dabunt: ſic Tu, Senenſis Cardinalis, piiſſimæ, & nobiliſſimæ patriæ ingenua proles, eoſdem fouere non deſines. Accipe igitur, Eminentiſs. Princeps, hoc meę exiguitatis munuſculum, in ęternum obſeruantię monumentum, & deuotionis teſtimonium Tibi ſacratum, & quod auet, & audet, tuis excipe vlnis: eo Tibi gratius futurum, quod totum ſit in egregijs Aſcetarum, & priſcorum Monachorum geſtis referendis. Talibus enim exemplis pię mentes delectari ſolent, quod ipſis, ad Dei amorem, prout appetis, inardeſcere ſoleant. Hæc Tibi ſpiritualia chariſmata, interminabilis vitæ fœlicia auſpicia, a Patre luminum cumulatim concedenda ſupplex apprecor, ac longæuam ſoſpitatem, quo tuorum meritorum promeritam coronam in vtroque homine fœliciſſime conſequi poſſis, prout animitus voueo, & exopto. Vale ſacræ Purpuræ decor.

PRO-

PROTESTATIO AVCTORIS,

Iuxta decreta fel. record. Vrbani VIII. in principio libri in quo agitur de Vitis, & gestis Sanctorum, apponenda.

CVM Sanct. Mem. Vrbanus Papa VIII. die 13. Martij anno 1625. in S. Congregatione S.R. & Vniuersalis Inquisitionis Decretum ediderit, idemque confirmauerit die 5. Iulij 1634. quo inhibuit imprimi libros hominum, qui sanctitate, seu Martyrij fama celebres è vita migrarunt, gesta, & miracula, vel reuelationes, seu quæcumque beneficia, tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes sine recognitione, atque approbatione Ordinarij, & quæ hactenus sine ea impressa sunt nullo modo vult censeri approbata. Idem autem sanctissimus die 5. Iunij 1631. ita explicauerit, vt nimirum non admittantur elogia Sancti, vel Beati absolute, & quæ cadunt super personam, bene tamen ea, quæ cadunt super mores, & opinionem, cum protestatione in principio, quod ijs nulla adsit authoritas ab Ecclesia Romana, sed fides sit tantum penes auctorem. Huic decreto, eiusque confirmationi, & declarationi obseruantia, & reuerentia, quæ par est, insistendo, profiteor me haud alio sensu, quicquid hoc Tertio Tomo refero, accipere, aut accipi ab vllo velle, quam quo ea solent, quæ humana dumtaxat auctoritate, non autem diuina Catholicæ Romanæ Ecclesiæ, aut S. Sedis Apostolicæ nituntur, ijs tantummodo exceptis, quos eadem S. Sedes Sanctorum, Beatorum, aut Martyrum Catalogo adscripsit.

FR.

FR. IOANNES ANTONIVS PHILIPPINVS
S. T. Mag. ac humilis Prior Generalis totius Ordinis Carmelitarum antiquæ Obseruantiæ Regularis.

CVM Opus, cui Titulus est (*Annales Carmelitarum Tomus Tertius*) a Reu. Adm. Patre Magistro Io. Baptista de Lezana Prouinciali Terræ Sanctæ, &c. multo labore, ac industria compositum, à Theologis Ordinis nostri recognitum sit, ac probatum, Auctoritate nostra harum serie facultatem concedimus, vt typis mandetur, vt pote ad Dei, & Ordinis gloriam non mediocriter opportunum, si modo cæteris, ad quos pertinet ita videatur. In quorum fidem, &c. Datum Venetijs die 18. Augusti 1652.

Fr. Io. Antonius Philippinus Generalis Carmelit.

Fr. Franciscus Scannapieco Prou. Saxoniæ, & Sec.

Iussu

Iussu Reuerendissimi Patris nostri Ioannis Antonij Philippini Ordinis Generalis Magistri.

HOC Opus, cui titulus, *Annales Sacri, Prophetici, & Eliani Ordinis Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmeli, &c. Tomus Tertius*, ab Adm. R. P. M. Io. Baptista de Lezana elaboratum, non minori delectatione, quam attentione perlegi; in eoque non modo nihil S. Rom. Eccl. fidei, vel morum probitati repugnans comperi, sed plura, quæ eiusdem fidei candorem illustrent, plurima quæ ad virtutes sectandas, & vitia vitanda incendant, omnia denique, quæ assumptæ historiæ veritati hactenus ferè, vel scriptorum incuria, vel temporum iniuria obsolescenti desideratam lucem afferant; quæq; Authorem suum pietatis zelo, ingenij acumine, eruditionis copia, sapientiæ profunditate, elocutionis perspicuitate, tam in hoc, quam in alio quouis scribendi genere clarissimum, sui semper simillimum, præferant, perspexi: Dignissimum proinde iudico, quod omnium oculis fruatur, imo quo omnium oculi fruantur. Romæ in Conu. S. Mariæ Transpontinæ die 25. Iulij 1652.

Fr. Paulus a S. Ignatio Carm. S. Theol. Mag. Obseru. Taurin. Alumn.

Imprimatur,

Si videbitur Reuerendissimo P. Magistro Sacri Apostolici Palatij.

A. Riualdus Vicesg.

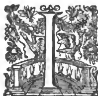
Imprimatur.

Fr. Vincentius Fanus Magister, & Socius Reuerendiss. P. Fr. Vincentij Candidi Sac. Palatij Apost. Magist. Ord. Præd.

A D

AD LECTOREM
PROTESTATIO.

D mihi alta mente repositum, Religiose Lector, profiteor, quod huius operis scopus, in quo antiquorum Monachorum Eliæ sectatorum gesta recenseo, is præsertim sit, vt ea, quæ ad vitæ nostræ instructionem spectant, Religiosam vitam gerentibus præ oculis opponam. Ioannis illius Eremitæ Cassiani nuncupati vestigia terens, qui *in Epistola ad Castorem* suis operibus præfixa dicebat: *Propositum siquidem mihi est non de mirabilibus Dei, sed de correctione morum nostrorum, & consummatione vitæ perfectæ, secundum ea, quæ a senioribus nostris accepimus, pauca differere*. Sic etiam, concinnè Ruffinum Aquileiensem *in prolog. ad 3. lib. Vit. Patr.* dicentem conspicio; *Sanctorum Patriarcharum, & Prophetarum, id est, Abraham, Isaac, & Iacob, Moysi, & Eliæ, & Ioannis, ideo descripta est fides, & conuersatio, non tantum vt illos glorificaremus, quos certe Deus glorificauerat, & in regno suo gloriosos habebat, sed vt legentibus posteris conferrent veritatis doctrinam, & exempla salutis*. Etsi namque *Sanctorum animæ in manu Dei sint*, eorum tamen gesta præsidio, exemploque relicta mortalibus perseuerant. Hinc quia omnibus, vt Paulus dicebat, sapientibus, & insipientibus *debitor sum*, oportuit cum eodem Ruffino dicere: *Nec enim mei operis est diuinæ doctrinæ, Scripturæque, sophisticè, & eloquenter signare sermones, sed suadere mentes hominum in fide & operibus veritatis*. Et cum Augustino contra Felicianum *cap. 2. Simplicitati obedire potius studeo, quam tumori*. Eius æmulator existens, qui *1. Corinth. 2.* aiebat: *Veni non in sublimitate sermonis, aut sapientiæ, annuncians vobis testimonium Christi*. Vt enim S. Martinus, teste Sulpitio, dicebat: *Regnum Dei non in eloquentia, sed in fide constat*. Nec propterea a simplici illa pura, & casta eloquendi forma, qua Sancti, & Patres antiqui vsi sunt, abhorrendum iudico, sed ab illa fucata Rhetorum, Grammaticorumque facundia, qua vel mendacia figmentant, vel vera sic obscurant (ne capiantur forsan, & effugiendi locum habeant) vt vix aliquid certi nisi stibiata & illecebrosa verba ab ipsis habeat Lector. Quorum, *Sirenum perniciosam pestem*, vt eam Iustinus Martyr *in cohortatione ad Græcos* appel-

Cassianus. Ruffinus. S. Augustin. S. Martinus.

lat, effugiens Augustinus, & ipse disertissimus, sed humillimus *ferm.* 1. *de acced. ad gratiam*, dicebat: *Non vobis tonantia, & poetica verba proferimus, non aliqua grammaticorum arte composita, nec eloquentia saeculari diserto sermone fucata*. Ne etiam in immensum tomus iste excrescat, ex historijs Sanctorum, illis etiam quae propius horum Annalium scopum pertingunt, ea dumtaxat seligam, quae magis pietatem, & vitae perfectae doctrinam sapiant, alijs relictis, quae aridam solummodo historiam continent. Eo vel maximè, quod ad Christianam pietatem plus exempla quam verba extimulare soleant. Nouimus enim ex eiusdem Augustini confessionibus quantum illi adhuc vacillanti contulerit audita vita beatissimi Antonij Eremitae; nec dubium quin innumeris alijs idem euenerit. Praedicatorum Instituti primus author, & Patriarcha Dominicus, Patrum exemplis summopere delectatus ad supremam vitae spiritalis, & religiosae perfectionem peruenit. D. Thomas Aquinas, sui Patris Dominici vestigijs insistens, eiusmodi lectione haud vulgariter afficiebatur: nec id sane absque valde ingenti fructu. S. Theresiae Virginis clarissimae & mysticae ac spiritualis Theologiae Archimagistrae vitae exempla, quos non ad ritè, sanctèque viuendum extimularunt, ipsa quoque experientia clamante? Quod si his solidiora petimus, non desunt nobis ne ipsius quidem Scripturae diuinae testimonia. Iesus Syrach à cap. 44. vsque ad 51. in suo Ecclesiastico, quid aliud, quàm Sanctorum, qui in hac vita Deo placuerunt, exempla commemorat, eaque nobis ob oculos spectanda, & imitanda proponit? Matathias ille legis eximius zelator, cum ab hac vita esset abiturus, filios suos nulla re alia magis quàm recitandis Patrum gestis, ad agendum fortiter pro Deo, eiusque sanctissimis legibus, exhortatur, & confirmat. Sed & in nouo testamento D. Paulus multus est in praecedentium Sanctorum Patrum celebranda fide. Hos ergo pro meo posse aemulari studeo, ambiens quoque vt cuncta ad laudem Dei, vtilitatem tuam, & nostram dicta sunto.

Praemonendus etiam, quòd etsi in Authorum, quos refero, citatione, & delectu, solum Patres, Doctores, Classici Scriptores, Catholici, & boni nominis apud me valeant; vnus tamen Ioannes Baleus Anglus author damnatus referri saepius debuit, non quidem in rebus ad dogmata, mores, religionem, seu doctrinam attinentibus, sed in historicis dumtaxat ad Angliae, seu Britanniae, & Ordinis nostri gesta spectantibus; in istis enim, vtpote quia valde versatus, eo tempore quo Catholicè, & religiosè inter Nostrates conuersabatur, fuit; & de quibus plura volumina sub Ecclesiae obedientia ediderat, audiri potest sine vllo fidei detrimento; rescissis praesertim aliquibus, quibus a sincerae veritatis tramite declinare dignoscitur. Purissimos ergo latices, tibi, Lector propinare cupiens, nec gutta quidem praui liquoris infectos tibi offero. Viue felix.

APPA-

APPARATVS
AD TOM. III.
ANNALIVM.

Monachi plures post Diuos Basilium, Augustinum, & Benedictum degentes, Eliani Instituti, non istorum sanctorum Ordinum erant,
Caput I.

VLGATISSIMA plurium, nec infimæ notæ virorum, existimatio, plus æquo inualuit, credentium, cunctos sub Monachorum, Ascetarum, Eremitarumue nomine insignes, qui post tempora sanctissimorum Basilij, Augustini, & Benedicti claruerunt, ad ipsorum Ordines respectiuè dumtaxat spectasse; eorumque vnicos Patriarchas iure compellari posse. Eos videlicet, qui in Oriente, & Asia monachismum exercuere post Basilium, ad ipsius institutam Congregationem; qui in Africæ partibus post Augustinum, ad illius Ordines; & qui in Europa post Benedictum, ad eius sacram Benedictinam familiam. Nihil fermè de Antonio, Hilarione, Charitone, Pachomio, Posthumio, & alijs Monachorum legislatoribus; æquè de Elia primo omnium in lege veteri Antesignano, ac Ioanne Ierosolymitano, qui Carmeli Eremitas Regula scripta instituit, recensentes: quin potius veluti autumantes, tres illos sanctissimos viros, quasi ingentia flumina disciplinæ asceticæ cunctos alios ascetismi Institutores, riuos veluti exiguos in se absorpsisse. Quia tamen istorum placitum omnino est a veritate alienum, operæpretium duximus, pro ipsa vindicanda laborare, ac ostendere non omnes Monachorum nomine in Ecclesia insignes, qui post DD. Basilij, Augustini, & Benedicti Institutiones vixerunt, ad ipsorum familias reuocandos, sed illorum quamplures primordialissimi illius Eliani, & Esseni Instituti, quod Patres celebrant, cultores existimari debere; ac ad Carmelitarum Annales spectare, vbi Elianos asseclas recensere nostri muneris esse existimamus. Monachi Eliani etiam post Basilium, Augustinum, & Benedictum.

2 Et, vt rem ab ouo, vt dicitur, exordiamur, de horum Patriarcharum vetustiori Basilio primùm loquendo, ipsum Monasticas suas Institutiones circa annum 363. edidisse, eo tempore ex Baronio, & alijs eiusdem Basiliani Instituti alumnis 2. to. scriptum reliquimus. Perpendendum igitur an Monachi, qui post illud tempus in Ecclesia floruerunt, Basilium pro Patre, Patriarcha, aut Duce recognouerint, an vero Eliam, Eliseum, Ioannem Baptistam, & filios Prophetarum: si enim primum Post Basilium

A 2 pro-

probari potest, causa proculdubio cademus; sin autem postremum pro comperto fuerit, cadat aduersariorum opinatio, veritas vincat, & reddantur *quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei Deo.*

Ex D. Hieronymo. 3 Et quidem quo tempore Basilius viuendi normam suis Monachis præbebat, vel circiter, D. Hieronymus Ecclesiæ iubar, cuius tanta erat in sacrarum litterarum studio assiduitas, vt D. Augustino teste, *omnes penè Scriptores legerit*, in eiusdem Orientis, & Afræ partibus asceticam vitam, sicut Basilius gerens, cum ad Paulinum etiam Monachatum gestire nitentem scriberet, Monachorum Principes, & institutores censens, nullam vel minimam eiusdem Basilij mentionem fecit. Sic enim in ea Epistola, postquam vnumquodque hominum propositum suos Principes habere dixisset, de Monachis subiunxit. *Nos autem habeamus propositi nostri Principes Paulos, Antonios, Iulianos, Hilariones, Macarios; & vt ad Scripturarum authoritatem redeam, noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri Duces filij Prophetarum, qui habitabant in agris, & solitudinibus, & faciebant sibi tabernacula iuxta fluenta Iordanis.* Quibus verbis, si rectè expendantur, & quod nunquam Basilium post ipsius mortem plures per annos superstes, omnium Monachorum parentem agnouit, rectè elicitur, quod esto in Ponto, & Cappadocia monasticen valde suis sanctis institutionibus Basilius ipse propagauerit, non propterea cunctorum Monachorum Patriarcha appellandus veniat. Vnde meritò Alphonsus de S. Victore Benedictinus Hispanus in libro, cui titulus *El Sol del Occidente, prælud.* 4. *cap.* 2. §. 26. fabulosum vocat cujusdam moderni plus æquo S. Basilij cognominato Ordini addicti assertum, quo dicebat S. Hieronymum Basilianum Monachum fuisse. Apage tale commentum.

Ex Gregorio Nysseno. 4 Idem hauriamus intentum ex Gregorio eiusdem Basilij germano, Nysseno nuncupato, qui vel, ob sanguinis, & amicitiæ coniunctionem, nihil quod in fratris sui commendationem faceret prætermittere debebat; præsertim, cum ex Instituto Orationem de ipsius laudibus eleganter concinnauerit. Hic ergo Pater non solum *Orat.* 7. *in cap.* 4. *Cantici Cantic.* agnoscit nostrum Galaaditidem Eliam *vitæ continentis*, & philosophię asceticæ primum vexilliferum; sicut *Orat.* 15. *& vlt. in ead. Cantic. Canticor.* quod *ad imitationem generosi in hoc Vate animi, se ipsos supra mundum hunc vniuersum attollunt*, Monachi videlicet; sed etiam in præfata Oratione, qua fratris sui encomiastem agit, sic de ipso sensit: *An etiam audebimus ad sublimem Eliam sermone ascendere, & ostendere nostrum Doctorem* (Basilium) *suæ vitæ instituto illius gratiæ assimilari?* En iam, Lector, quòd Gregorius suum charissimum fratrem Basilium potius Eliæ monachatus sectatorem, quam primum vexilliferum monastices in Orbe putet.

Ex Gregorio Nazianzeno. 5 Iuuat ad rem Gregorius alius Nazianzi Episcopus dictus, Basilio coætaneus, commilito in monastica palæstra, & fidelis, ac familiaris Achates. Is enim *orat.* 11. *aduersus Arrianos* potius Eliæ Carmelum,

quam

quam Basilij Pontum, aut Cappadociam meditatur; & *Orat.* 19. magis eundem Eliadum Montem, & Ioannis solitudinem veluti primos Monastices fontes, quam riuos alios considerat; propterea quoque, & ad intentum presśius, cum eiusdem Basilij *in Orat. de laudibus ipsius* encomia referret, Eliam, & Baptistam *summos Philosophos* vocat; non Basilium ipsum, qui etsi in hac cælesti philosophia ducatum pluribus præstitit, omnium tamen Antesignanum Ducem fuisse Eliæ reseruauit.

6 Quid de Ephrem Syro eiusdem Basilij addictissimo dicendum? Sanè totus hic Pater est in Parænesibus, asceticis institutionibus, & Monachorum Regulis conscribendis; vix aliud nisi Monasticem Therapeutarum resonare conspicitur; Eliam, & Baptistam commilitonibus crebriùs imitandos opponit; quod verò omnes vniuersim Basilium suum Ducem agnoscant, nusquam comperiet Lector. Vel ergo deses in tanti amici gloria commendanda, vel potius verus historicus circa Monasticam œconomiam, & ipsius Patriarchas, comprobabitur. Ex Ephrem Syro.

7 Sed pro multis testimonium afferat Ioannes noster Ierosolymitanus Antistes, de quo præcedenti tomo, & hoc præsenti, plura dicimus. Ille namque librum *de Institutione Monachorum in lege veteri exortorum, & in noua perseuerantium*, sub anno a mundi Redemptore 412. pluribus post mortem Basilij, & Monasticas ab ipso institutiones per Ecclesiam promulgatas, annis, scribens, id pro scopo, ac themate habet, vt Eliam, Elisæum, & filios Prophetarum in lege Moysis, ac Ioannem Baptistam in Christiana, vnicos, & singulares Monachorum omnium vtriusque testamenti Patriarchas, ac Duces existimemus; nullam prorsus mentionem, aut memoriam de Basilio, eiusue Institutis vir disertissimus, & inter Orientalis Ecclesiæ Doctores, vel ob contentiones cum Hieronymo, & Epiphanio habitas, nominatissimus, agens. Si autem magnus pater Basilius omnium vndequaque Monachorum Orientalium Patriarcha vocari mereretur, quo iure illius regionis tam diligens scriptor id tam alto silentio inuolueret? Quomodo, non nisi inuidiæ labe tabefactus tantam celeberrimi Basilij gloriam celaret? Carmelæis præsertim, ad quos librum scribebat, & qui eundem Basilium pro concollega in Eliana schola venerari tenebantur? Ex Ioanne Ierosolymitano.

8 Sufficeret etiā ad propositum Ioannes vnus Cassianus cognomine, alterius Ioannis Constantinopolitani, Chrysostomi cognomento, discipulus, & Diaconus. Ex hoc enim vel solo authore clarè euincitur post magni Basilij Monasticum Institutum fuisse innumeros monachismi cultores, qui cum Basiliano nihil ferme commune habebant, sed antiquioris illius Eliani, & Esseni dogmatis sectatores essent. Etenim hic Cassianus, natione Scytha (prout Gennadius, Trithemius, & alij scribunt) cum Ægypti, & Palæstinæ Monasteria perlustrasset, imo a pueritia in eis conuersatus esset, vt ipse *in præfatione suorum operum ad Castorem Episcopum*, testatur, eorum Monachorum Regulas, Instituta, habitum, ob- Ex Ioanne Cassiano.

 seruan-

ſeruantias, moreſque deſcribens, plurima dicit, quibus noſtrum egregiè fulcitur intentum. Primò namque, *lib.1.cap.2.* de Elia, & Eliſæo inquit: ***Profeſſionis huius fundauere primordia.*** Quibus etiam pro nouo teſtamento Ioannem Baptiſtam adiungit. Deinde, *Collat.18. cap. 6.* ***Anachoretas***, inquit, ***vaſtos eremi ſeceſſus penetrare ad imitationem*** eorum. Deinde ***in ea præfatione ad Caſtorem***, Monaſteria illa, de quibus agit, & quorum refert Inſtituta, ea eſſe ſcribit, ***In quibus ab exordio prædicationis Apoſtolicæ a Sanctis, ac ſpiritualibus Patribus fundata Monaſteria ad nos vſque perdurant.*** Iunge, quod etſi in eadem præfatione, Inſtitutionum Baſilij mentionem fecerit, & *lib.5.c.19.& lib.7.c.19.* aliqua eiuſdem Baſilij ſcripta documenta, ſicut etiam Hieronymi, notauerit, nunquam tamen, nec leuiter ex eo haurire poſſumus Monachos, quos ipſe Caſsianus commemorat (notet autem Lector ad Theodoſij, & Valentiniani tempora circa ann.435. pluribus annis poſt Baſilij dogmata Regularia ſuperuixiſſe) Baſilianos fuiſſe, ſed dumtaxat eius Inſtituti, quod Eliam, & Baptiſtam æmulabatur, & ***ab exordio prædicationis Apoſtolicæ***, vt ipſe dicebat, in Eccleſia viguit. Vnde Clemens Reinerus præclariſsimæ Benedictinæ ſcholæ alumnus ***in lib. de Apoſtolatu Benedictinor. in Angliam, Tract. 1. ſect. 1. §. 18.*** expreſsè fatetur Maſsilienſes Monachos a Caſſiano inſtitutos ***monachatum ſuum ab Ægyptijs, & Palæſtinis accepiſſe.*** Subiungens etiam: ***Quod nemo dubitabit, qui vel Seueri dialogos de Monachis Orientalibus, vel Caſſiani inſtituta, vel Sancti vitam Honorati Lyrinenſium fundatoris perlegerit.*** Quo ergo iure noui authores velle poſſunt omnes Monachos poſt Baſilium Baſilianum Inſtitutum imbibiſſe? Idem colligitur ex Regula ipſius, de qua paulo poſt dicetur.

Auguſtinus. 9 Notari poteſt ad intentum Author ſermonum ad fratres in Eremo, ſiue ſit Auguſtinus magnum Eccleſiæ luminare, ſiue alius eius nomine laruatus. Is enim *ſerm. 39.* loquens de Eremitis Monaſticæ profeſſionis cultoribus, inquit: ***Sitis cum Elia, Paulo, Hilarione, Antonio, & Ioanne ſancti, & immaculati in conſpectu Dei.*** Vbi Baſilius? Nihil de ipſo, niſi altum ſilentium. Quorſum igitur pro indubitata veritate mundo venditur, quod omnes, qui poſt ipſum Monachiſmi cultores fuerunt, Baſiliani extiterint? Dicere potius deberent quod Eliani, Pauliniani, Hilarioniſtæ, Antoniani, & Ioanninionæ, niſi noua diſpliceret nomenclatura.

10 Nec prætermittendi alij temporis proximi poſt Baſilium, eiuſque tradita regularia documenta, hiſtoriæ Monaſticæ compilatores, ex quibus nullam arripere potuere aduerſarij anſam, vt eum vnicum aſceticæ vitæ, alijs repudiatis, Patriarcham facerent; cum potius propoſitum

Ruffinus. nobis thema elicere poſſent. Etenim Ruffinus, qui librum Vitarum Patrum ſecundum, & tertium ſcripſit, vbi ſui æui Monachorum œconomiam depinxit, nullum de Baſilio verbulum ad intentum dixit. In libro autem Eccleſiaſticæ hiſtoriæ, qui eſt vndecimus additus Euſebio,

cap. 9.

*cap.*9. etsi pro meritis eum, & Gregorium Nazianzenum commemoret,
ipsorumque monachatum describat, ac instituta monastica ipsius non
celet, quod tamen omnium monachorum antesignanus fuerit alto silen-
tio occultat. Palladius etiam Galata author *libri* 8. *Vit. Patr.* seu *Historiæ* Palladius.
Lausiacæ, aut Heraclidis Paradisus, nihil sonant de huiusmodi a Neote-
ricis Basiliano Patriarchatu in omnes & singulos monachos post ipsum.
Idem in Theodoreto Cyri Episcopo authore *lib.* 9. *Vit. Patr.* seu *Philothei* Theodoretus
animaduertat Lector. Et quod magni ponderis ad intentum est, etsi
Theodoretus *eo lib. cap.* 3. de Basilio, eiusque virtutibus mentionem fece-
rit, de ipsius tamen in monachos omnes Archipræsulatu ne verbum qui-
dem protulit, contentus dixisse: *Apud Seleuciam Monasticum extruxit*
habitaculum. Præterea etsi S. Amphilochius Iconij Episcopus vitam
Magni Basilij descripserit, ibique plura ipsius magnalia, egregias virtu- Amphilochius.
tes, miracula insignia, pleraque etiam, quæ ad tanti viri gloriam spectare
poterant, narrasset; at nihil prorsus de Principatu ipsius super Monasticæ
scholæ vniuersos alumnos. Vocat sanè ipsum *Pastorem*, & *Magistrum*
nostrum, vtique quia ipse Amphilochius (si verus author eius vitæ est,
creditur enim a multis suppositus) & illi, ad quos scribebat ex discipulis
eius essent. Numquid propterea idem dicendum de alijs monachorum
myriadibus eo tempore, & postea existentibus? Præterea Historia Tri- Tripartita historia.
partita a Sozomeno, Socrate, & Theodoreto nuncupata, dum *lib.* 1.
cap. 11. de monachismi, quem *elegantissimæ Philosophiæ* nomine decorat,
Principibus agit, Eliam, & Ioannem Baptistam primarios refert; & post
illos Antonium, Paulum simplicem, Ammonium Nitriotem, Theodo-
rum eius discipulum, & Euthychianum recenset, nullam omnino de
Basilio nostro, aut eius Principatu in monachos memoriam agens. Cur
equidem? Sanè, quia inter Ægyptios, & Palæstinos nihil tale vel in su-
spicione erat. Esto, vt diximus, in Ponto & Cappadocia vt communis
Pastor monachorum haberetur.

11 Ex posterioribus etiam Doctoribus idem clarè sumi potest: Ete-
nim S. Isidorus Hispalensis *lib.* 2. *de Offic. cap.* 15. dum de monachorum
primarijs Patriarchis sermonem instituit, ex veteri testamento *huius pro-*
positi (inquit) *Principes Elias, & discipulus eius Elisæus fuerunt, siue alij* S. Isidorus.
Prophetæ. Postea: *Huius deinde propositi in Euangelio Ioannes auctor ex-*
titit. Post quæ subdit: *Iam deinde progeniti sunt conuersationis huius no-*
bilissimi Principes Paulus, Antonius, Hilarion, Macarius, cæterique fra-
tres. Cum autem inter huiusmodi Monasticæ conuersationis Principes
Doctor sapientissimus non recenseat Basilium, proculdubio denotat ipsum
Generalissimum (vt sic loquamur) non fuisse Monachorum Patrem,
qui post eum vixere; alioquin non nisi negligentissimè ipsum prætерijs-
set. Idem esto iudicium de authore libri, seu Epistolæ *de vita solitaria* Author epistolæ ad fratres de Mõte Dei.
ad fratres de Monte Dei, sub D. Bernardi nomine claro; qui dum ex in-
tento de Monastica disciplina loqueretur, dixit: *Hæc nouitas non est no-*
uella

uella vanitas, res enim est antiqua, hæreditas Ecclesiæ Dei a tempore Prophetarum præmonstrata, iamque nouæ gratiæ sole exorto in Ioanne Baptista instaurata, & innouata. Post quæ principaliores Duces huius Instituti referens, inquit: *Ex quibus legimus Paulum, Macarium, Antonium, Arsenium, & alios quamplures*. Etenim dum sub generica clausula *& alios quamplures* Basilium comprehendit, indigitat sanè ipsum (etsi clarissimum Patriarcham) neutiquam tamen omnium Monachorum post ipsum viuentium Patrem, seu legislatorem extitisse. Et de Hugone Victorino D. Bernardo Synchronogo, qui dum *serm. 72.* illud Pf. 64. *Pinguescent speciosa deserti*, exponeret, per speciosa deserti Eliam primùm, deinde Ioannem Præcursorem, postea *innumerabiles Ægyptiorum multitudines Monachorum* recenset, nullatenus commemorans Basilium, aut eius clarissimam Basilianam familiam; etsi Carthusiensem, Cisterciensem, & Præmonstratensem non prætermittat. Quod proculdubio minimè faciendum crederet, si omnes per vniuersum Orbem a tempore Basilij monachos sub eius vexillo militare existimaret; quin ipsum inter *Speciosissima deserti*, qui omnium *deserti* cultorum Pater meruit esse, connumeraret.

Hugo Victorinus.

12 Ex his porrò, qui non tam communes, & generales Ecclesiæ historias, quam peculiares insignium quorundam Sanctorum ediderunt, idem firmatur intentum. Inter quos vnus est Cyrillus Monachus, qui circa ann. Christi 500. florens, tanta fidelitate, ac diligentia Sanctissimorum monachorum sui æui gesta descripsit, vt Baronius Cardinalis vir in historia tantus, cum post Diuos Hieronymum, & Athanasium in hoc genere veluti antesignanum prædicet, & veritatis *sacrosanctum depositum* appellet. Is ergo egregius historiographus vitas, & gesta Sanctorum Ioannis Silentiarij, Euthymij, Sabæ, Theodosij, & Quiriaci sinceriter scribens, (quæ postea Metaphrastes, & nouissimè Surius, quos alij æmulantur, collegerunt) nihil omnino habet, quo vel leuiter suspicari possit hos clarissimos monachos, & plures alios illis coæuos, consortes, & sodales, quos etiam recenset, Basilij, aut Augustini asseclas fuisse: quin potius suo alto silentio prudenter demonstrat illius dumtaxat Instituti professores extitisse, quod in partibus illis Syriæ, Palæstinæ, Iordanis, & viciniorum sanctæ ciuitatis locorum, a multis sæculis claruerat, ab Elia, Ioanne Baptista, & Essenis promulgatum, prout & notabimus in sequentibus, dum de ipsis specialiter sermo erit. Eò quoque quod incolas eorum plures appellet Cœnobiorum, quæ *Lauræ* dicebantur, & quæ a S. Carithone Abbate ante Basilium, & Augustinum, quin ante Antonium, Pachomium, & Hilarionem initium primordialiter habuerunt, prout in tomo præcedenti notatum manet.

Cyrillus monachus.

13 Adest & alius circa annum 550. vita, & doctrina florens, Eustachius Presbyter, qui mirabilia gesta S. Eutychij Constantinopolitani Antistitis (vbi etiam de Monachis, Cœnobijs, & monastica disciplina) conscribens,

Eustachius presbyter.

ſcribens, nec minimum verbulum de Patriarchatu Baſilij, aut Auguſtini in hos, vel alios monachos protulit; quin potius, dum de Eutychij monachatu verba faceret; *Imitatus eſt* (inquit) *Eliam Thesbitem, & Ioannem Baptiſtam, qui exercitationis viam imitari volentibus oſtendentes, ſolitudinem primo coluerunt*. Et poſt alia *Quaſi ſecundus quidam Elias*. Sanè hæc erat mens horum veterum Scriptorum, a qua Neoterici declinantes neſcio an media ſub luce hallucinantes dici queant. Hiſtoriam porrò iſtam in Metaphraſte, & Surio pro ſexta die Aprilis regiſtratam habemus.

14 Nec omittendus alius circa idem tempus ſanctitate, & doctrina celebris author S. Gregorius Turonenſis, qui cum plurium SS. Monachorum, & Anachoretarum ritus, geſta, & hiſtorias ſcripſerit (vbi etiam de Inſtitutis, ſub quibus degebant) maximè in libro *de Vitis Patrum*, & in alio *de gloria Confeſſorum*, nihilominus nec verbum (quod viderim) habet de Patriarchatu S. Baſilij, aut Auguſtini in ſimile hominum genus; contentus ſanè dicere Monachos fuiſſe; Anachoreticam, vel Eremiticam vitam duxiſſe; ſub Abbate, vel Monaſterij ferula vixiſſe; aut his ſimilia: ſane indigitans eos tale vitæ Inſtitutum ſectatos fuiſſe, quod a Prophetis inchoatum, a Chriſto conſummatum, & ab antiquis ſæculis in Orbe celebratum erat: quod & nos in præcedentibus iure appellamus *Propheticum, Elianum*, ſeu *Eſſenum*. Id quidem verum quod is Gregorius *lib.* 10. *hiſtoriar. cap.* 28. commemorat Cœnobium quoddam a B. Aredio Abbate erectum, in quo (inquit) *Caſſiani, Baſilij, & reliquorum Abbatum, qui Monaſterialem vitam inſtituerunt, celebrantur Regulæ*. Sed in hoc nihil ſpeciale dicitur de D. Baſilio, quod non etiam de Caſſiano, & alijs Abbatibus aſſeratur; & idcirco nihil releuat partem, quam improbamus. Gregorius Turonenſis

15 Et vt alia omittamus, de quibus, cum de aliquibus ipſorum ſigillatim agetur, dicemus; illud valde notatu dignum ad intentum cenſeri debet, quod poſt tempora Diuorum PP. Baſilij, & Auguſtini, fuerunt plures alij, etſi non æque celebres, monachorum Patres, qui Regulas, Inſtituta, ſeu leges pro ipſis ſcripſerunt: quod certe ſuperuacaneum omnino eſſet, ſi tantorum Patriarcharum Regulæ, & Inſtituta generaliter ab omnibus Monaſticæ vitæ cultoribus recepta eſſent. Quorſum enim talis Regularum multiplicatio? Aut quæ in ipſis dici poſſent, quæ a Baſilio, & Auguſtino tacta non eſſent? Cum ipſi pro Regularis vitæ Inſtitutione plenè, planèque diſſeruiſſent. Hi porrò qui Regulas, Regulariaue Inſtituta poſt hos Patres ſcripſerunt, ſunt (omittendo pro nunc eos, qui ante illos id egerunt, ſcilicet Charitonem, Antonium, Pachomium, Arſiſium, Serapionem, Macarium, Paphnutium, & Martinum, de quibus tomo præcedenti diximus) S. Honoratus Monaſterij Lerinenſis fundator, qui pro eo Monaſterio eam condidit, diſtinctam a Baſiliana, & Auguſtiniana, vt colligitur ex vita S. Eugendi, apud Surium Regularum Inſtitutores. S. Honoratus.

rium 1. *die Ianuar.* & Sidonio *lib.7. ep.17.* Et ex Yepes *in Histor. Benedictinorum ann. Christ.558.* Christophoro Brouuero *in notis ad Venantium Fortunatum*, & Sirmondo elicit Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.1. Tract.5. disquisit.3.* Item Ioannes Cassianus, qui etiam propriam Regulam monachis condidit; prout ex authore vitæ S.Eugendi, Gregorio Turonensi loco superius relato; Benedicto Anianæ *in Concordia Regular.* Photio *in Bibliotheca*, Vincentio *in Speculo lib.19. cap.14.* D. Antonino *in Summ. histor. part.2. tit.10.* colligit Haeftenus *supr. disquisit.4.* Quam Regulam non fuisse nec Basilij, nec Augustini, sed ex Patribus Aegyptijs desumptam disertè habent Photius, & Vincentius relati, Gennadius *in Catalogo*, Ioannes Meursius *in Glossario Græco-barbaro*, *verbo Hebdomadarius*. Datam porro fuisse duplici illi Monasterio virorum, ac Mulierum apud Massiliam ab ipso condito dicemus *sub ann.421.* & tradunt Gennadius, Maurolicus, quorum assecla est Haeftenus *supra*. Deinde inter legislatores Monachorum iure referri potest Abbas Pinutius, de quo *tomo præcedenti sub anno* 411. dictum manet, & de eius Regula idem Haeftenus *disquisit. 5.* Refert etiam inter eos *disquisit.6.* Marcianum commemoratum a Theodoreto *in Philotheo cap. 3.* quem etiam Regulares Institutiones descripsisse ex eodem Theodoreto elicitur. Cæterum, si iste Marcianus S. Basilij Cæsariensis magister extitit, prout tomo præcedenti *sub ann.260.* diximus, numerandus non est inter legislatores Monasticos post Basilium, & Augustinum, cum ante illos vixerit. Numerat quoque *disquisit.7.* Stylitarum Regulam, & Instituta, & *disquis.8.* Regulam Bassi. Sed maxime numerare potuit *disquis.9.* Regulam, seu Institutum *Acœmetarum*, siue *Insomnium*, vel *non dormientium*. De illis tamen, *sub anno* 464. commodius dicetur. Agaunensium quoque Regulam *disquis.11.* profert ex authore vitæ S. Eugendi, de qua superius: sed qualis fuerit dubitat. Meritò tamen referenda ad omnium Regularum prototypum post Christum, & Apostolos, Orientale nempe Monachorum Institutum, Elianum, Essenum, & Propheticum. Occurrit etiam inter hos legislatores Monachorum, Vigilius Diaconus, & Monachus, qui pro ipsis Regulam concinnauit, vt tradunt Gennadius, Honorius Augustodunensis, Trithemius, Posseuinus, & alij. Imò cum Gennadius, Honorius, & Posseuinus dicant eam composuisse *Ex traditione Patrum*, manifestum apparet nihil habere cum Regulis Basilij, & Augustini commune. Adijcit Haeftenus *disquis.13.* Regulam Pauli, & Stephani ex manuscriptis Codicibus Treuirensi, & Coloniensi, & alijs. Sed quia isti antiquiores sunt, non videntur connumerandi inter legislatores quinti sæculi, sed potius quarti, ac per consequens ante Augustinum, & circa tempora D. Basilij. Vtcumque res fuerit, Regula ipsorum potius ex Essenorum penu, quam ex aliorum scriptis extracta erit; cum ipsi Paulus, & Stephanus *Sceten*, *Pherme*, & *Paludem Mareotim*, antiquas Essenorum mansiones, habitauerint, prout ex Sozomeno,

Cassianus.

Pinutius, seu Pinufius.

Marcianus.

Stylitæ.

Acœmetæ.

Agaunenses.

Vigilius.

Paulus, & Stephanus.

zomeno, Nicephoro, Cassiodoro, & his, quæ diximus tomo præcedenti elicitur. Iure optimo etiam commemorat *disquis.* 14. Regulam Euthymij, Teoctisti, & Gerasimi, de qua sub nomine *Canonis*, seu Institutionis agunt Cyrillus Monachus in *Vita S. Euthymij*, Nicephorus *lib.* 14. *cap.* 52. & Metaphrastes *in Vita S. Sabæ*, *& S. Quiriaci*. Eam verò propriam eorum fuisse, nec mendicatam a Basilio, multominus ab Augustino posteriori, ea quæ de ipsis dicemus in sequentibus euincent; præsertim cum ipsi habitarent *Lauras*, seu mansiones Iordani, & S. Ciuitati vicinas, quæ propriæ erant filiorum Prophetarum, & Elisenorum; ac Carithonis fundatoris. De Regulis quoque nostri Ioannis Ierosolymitani, ipsius Basilij in Carmeli incolatu commilitonis; S. Patritij Hiberniæ Apostoli; Aluei Cœnobiarchæ, & Palladij discipuli; Mochtei, siue Maccæi; Cæsarij Arelatensis; Eugipij Abbatis; Brigidæ Virginis; Sabę Abbatis; Adeodati Abbatis S. Benedicti magistri, eiusdemque S. Benedicti, idem Haeftenus, & nos in huius tomi discursu, cum de illis sermo erit, agemus. Et de cunctis patefiet Regulas proprias scripsisse, illis quas SS. Basilius, & Augustinus scripsere, postpositis; ac perinde pro vulgi errore æstimandum id quod plures (etiam docti) asserunt, horum Patriarcharum Institutiones vnicas in orbe pro Monachis floruisse, cunctis alijs obliteratis, post ipsos. Euthymius, Theoctistus, & Gerasimi.

16 Idem pariter struendum de SS. P. Occidentalium Monachorum Patriarchæ Benedicti Regula. Etsi enim ipsa pro viuendi norma fuerit innumeris eius Instituti, ipsisque illustrissimis asseclis; non tamen idcirco antiquorum Patrum Orientalium Institutiones absorpsit, aut posteriorum manus ad similes viuendi formas describendas ligauit; ac proinde quemadmodum post Basilium, & Augustinum plures fuerunt Monachi, qui vetustius ipsis viuendi iter arriperent; sic & post Benedictum: ex quibus nonnullos saltem inter Elianos nostros, ob specialiorem quandam imitationem computamus; & ab eis distinguimus, quos Carmelus ipse proximè pascebat; etsi sine inuidia Carmelitas dicere possemus; quatenus illorum Monachorum propagines erant, qui ab Elia Carmeli Cœnobiarcha originem duxerant. Nec abs re tales asceticę vitę institutores in Europa Asiaticis accensemus, cum Orientalium PP. Instituta in tanta veneratione semper apud Occidentales fuerint, vt ex eis, veluti è fonte, sua traxerint dogmata Monachis obseruanda. Quod Benedictus Haeftenus *in suis disquis. Monastic. lib.* 1. *Tract.* 4. *disquis.* 4. sic fatetur ex Cassiano, & Petro Rouerio Iesuita. *Petrus Rouerius è Societate Iesu in illustrationibus historiæ Monasterij Reomaensis num.* 37. *scribit, olim fuisse moris vulgatissimi, maxime in his Occidentis Regionibus, vt nemo sibi Monachi nomen auderet arrogare, qui non ad alicuius ex Oriente Abbatis mores, & instituta, vitam dirigere videretur. Cum nihil censeretur rationabilius, aut perfectius, (vt ait Cassianus in præfatione libri primi) quàm illa essent instituta, in quibus ab exordio prædicationis Apostolicæ a sanctis, ac* Occidentis Regulæ.

spiri-

spiritualibus Patribus fundata Monasteria eousque perdurarunt. Quin ipse S. Pater Benedictus quantum deferat Orientalium Patrum Regulis, & quomodo per suam, quam ipse condidit, posteriores alias obruere non nitatur, expressit *in cap.73.* Regulæ, cuius titulus est: *De eo quod non omnis iustitiæ obseruatio in hac Regula sit constituta*, his verbis: *Regulam hanc descripsimus, vt eam obseruantes in monasterijs, vel honestatem morum, aut initium conuersationis nos demonstremus habere. Cæterum ad perfectionem conuersationis qui festinant, sunt doctrinæ sanctorum Patrum, quarum obseruatio perducat hominem ad celsitudinem perfectionis. Quæ enim pagina, aut quis sermo diuinæ auctoritatis veteris, ac noui Testamenti non est rectissima norma vitæ humanæ? Aut quis liber sanctorum Catholicorum Patrum hoc non resonat, vt recto cursu perueniamus ad Creatorem nostrum? Nec non & Collationes Patrum, & instituta, & vita eorum, sed & Regula S. Patris nostri Basilij, quid aliud sunt, nisi beneuiuentium, & obedientium Monachorum instrumenta virtutum? Nobis autem desidiosis, & malè viuentibus, atque negligentibus robur confusionis est. Quisquis autem ad patriam cœlestem festinas, hanc minimam inchoationis Regulam descriptam adiuuante Christo perfice; & tunc demum ad maiora, quæ supra commemorauimus, doctrinæ virtutumque culmina, Deo protegente peruenies*. Non ergo S. Benedictus anteriores Regulas Monasticas, Ægyptiorum PP. præsertim, qui asceticam vitam iuxta Essenum institutum agebant, & quam *Collationes Patrum* Cassiani demonstrant, sua Regula aboleuit; aut similibus alijs inposterum præscribendis aditum præclusit, prout ex dicendis nunc, & in sequentibus constabit, ac eruditè probat Gallonius *in Apologetic. contra Bellotum a pag.29.* & quoad antiquiores *in Respons. ad Monachum Benedictin. pag.87.* de ipso S. Benedicto dicens: *Qui recens suas condidit Regulas, noluit antiquas abolitas*. Et clarè satis habetur in vita S. Philiberti Abbatis apud Surium *tom.4. die 20. Augusti*, vbi de eo dicitur: *Legebat studiosè Basilij præclaras Constitutiones, Macharij Regulam, Benedicti decreta, Columbani Instituta &c.*

Aurelianus Arelatensis.

17 Præterea circa eiusdem S. Patris Benedicti tempora Aurelianus Arelatensis Episcopus duobus Monasterijs virorum, & virginum, quæ Arelate constituit, duplicem Regulam tradidit, quam refert Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.1. tract.6. disquis.7.* Deinde post aliquos annos, S. Columba Pictorum Apostolus Monasterijs quæ fundauerat Regulam scripsit, de qua Vvilfredus apud Bedam *lib.3. cap.25.* eamque vidisse testatur idem Haeftenus *disquisit.8.* Idem constat de Congello Britanno plurimorum quoque Monachorum Duce, & Archimandrita Benchorensi. Regulam namque suis præscripsit, de qua in eius vita, & apud Vvionem, Possevinum, & Haeftenum supra *disquisit. 9.* fit mentio. Ac de Brandano Abbate prædicti Congelli discipulo, qui plura etiam per Scotiam, & Hiberniam cœnobia constituit, & trium millium Monachorum Pater dicitur, Eis namque Regulam etiam dedisse, quæ

sicut

ſicut Pachomio quondam contigit, ab Angelo accepta dicitur, ſatis indicant Vvion, Poſſeuinus, Dauid Rothus Oſſorienſis Epiſcopus, & Codex Salmantinus, quibus accinit idem Haeſtenus *diſquiſit.* 10. Quod pariter de S. Querano, ſeu Kierano in illis etiam partibus Archimonacho celeberrimo ſuſpicatur *diſquiſit.* 11. ac de Adomnano Abbate *diſquiſ.* 12. & de Molaſſo, ſeu Laſceano, Cænigeno, Fintano, Canico, & Carthago *diſquiſit.* 13. Maximè verò id notare potuit *diſquiſit.* 14. de Donato famigerato monachorum legislatore in Hiſpania, ex S. Ildefonſo Toletano, Ioanne Biclarenſi chronologo, Vaſæo, Morales, & Mariana. Sicut & de Ferreolo Epiſcopo *diſquiſit.* 15. Id quoque clariſſimè conſpicitur in S. Columbano, de quo plura in operis diſcurſu. Hic enim ſanctiſſimus vir, monachorum, & monaſteriorum plurium Patriarcha, Regulas illis viuendi tradidit, nihil ferme commune cum Benedictina habentes, quibus in vita monaſtica exercerentur. Sic enim habetur ex vita ipſius Columbani per Bedam, Ionam monachum, & alios deſcripta; item apud Ordericum Vitalem *lib. 8. hiſtor. Eccleſiaſtic.* & de qua late Benedictus Haeſtenus ſupra *lib. 1. Tract. 7. diſquiſit. 1.* Vnde vel propter has Columbani Regulas triumphat Gallonius ſupra *pag. 29. & 30.* contra Bellotum dicentem S. Benedicti Regulam omnes alias obliteraſſe, eum idcirco *Mendacij, vanæ iactantiæ*, & *inuidentiæ*, vt ipſe loquitur, arguens: etſi hunc loquendi modũ nullatenus approbare velim. Ne porro prolixiùs rem proſequi videar, Lectorem remitto ad eundem Haeſtenum *Tract. 7. & 8. eiuſdem primi libri*, vbi de Regulis etiam Luani, Ioannis Epiſcopi Gerundenſis (quem etiam inter monachorum legislatores numerat Tamaius de Vargas in not. ad Luitprandum ann. Chriſti 621.) S. Leandri Hiſpalenſis Epiſcopi, S. Iſidori Hiſpalenſis quoque Epiſcopi Leandri fratris, & ſucceſſoris, Donati Veſontini, Fructuoſi, Valerij, Theodori Studitæ, & aliorum: ex quibus hæc hauriat pro huius diſcurſus coronide, quod quemadmodum poſt DD. Baſilij, & Auguſtini Regulas aliæ quoque ab alijs PP. editæ ſunt ante D. Benedicti tempora, ſic & poſt eiuſdem Benedicti normam editam alij quoque Regularum legislatores extiterunt. Ac proinde (quod eſt noſtræ diſputationis ſcopus) quod ſicut non omnes monaſticæ vitæ cultores poſt Baſilium, & Auguſtinum ipſorum inſtituta ſectati fuerunt; ſic quoque nec omnes monaſticen profitentes poſt D. Benedictum, Benedictino Ordini aſcribendi: ſed locum relinqui quibuſdam alijs in aſcetica palæſtra, ſub vetuſtiſſimo Eliano, Eſſeno, & Prophetico Inſtituto militantibus. Quod operoſius a nobis diſquirendum. Queranus. S. Colũbanus

18 Nec vulgari opinioni aduerſæ ſuffragatur quod quidam aſſerant Regulas iſtas mendicatas a fontalibus illis, & primæuis Baſilij, Auguſtini, & Benedicti, ſicut e fontibus riuulos, eſſe; ac propterea potius veluti appendices, additamenta, & expoſitiones illarum haben- Quales iſtæ Regulæ.

das; vel saltem veluti Constitutiones, seu statuta Religionum, quæ proculdubio ab ipsarum Regulis diuersa sunt. Cæterum, sic loquentibus opponendum, quod istæ, de quibus egimus, Regulæ, simpliciter, & sine addito *Regulæ* ab ijs, qui de ipsis scribunt, compellentur, non *Appendices*, *Constitutiones*, &c. Deinde, qui ipsas compilarunt, crebrius, & sæpissimè nullam de Basilio, Augustino, aut Benedicto Patriarchis mentionem faciunt, quod vtique non omitterent, si ipsorum Scholiastæ, aut Expositores esse vellent. Ad hæc: esto quandoque ipsorum meminerint, quidni ita faciant? cum, lumine ipso rationis duce, posteriores in quocunque rerum genere Scriptores anteriores insignes semper æmulari studeant, eorumque vestigijs inhærere. At dicunt; ipsorum memoriam quosdam agere. Futilis tamen exceptio est, cùm constet S. Benedictum in sua Regula S. Basilij recordatum his honorificis verbis fuisse: *Regula S. Patris nostri Basilij:* atqui non proinde isti assererent, Benedictinam Regulam à Basilio mendicatam. Plura alia suppetunt exempla quæ peruia cunctis. Instant vrgendo, quod plurima in illis Regulis conspiciantur, quæ in Patriarcharum Basilij, Augustini, & Benedicti Regulis etiam cernuntur. Sed hoc etiam minus dignum effugium. Præcluditur namque ex eo quod simili argumentandi arte dici liceret istorum Patriarcharum instituta non veras Regulas, sed appendices ad Regulam Euangelij, & additamenta ipsius esse, cùm quidquid in illis cernitur, Sancta Euangelia prodant. Item quod Regulæ Patriarcharum Basilij, Augustini, & Benedicti similiter additamenta sint, & expositiones antiquarum Regularum, Essenorum S. Marci Euangelistæ in Alexandria, Charitonis in suis Lauris, Antonij in Ægypto, Hilarionis in Palæstina, & aliorum similium; cùm quidquid Basilius, Augustinus, & Benedictus dixerunt in antiquioribus legislatorum Regulis includantur. Sanè asceticæ vitæ Regularia instituta nihil aliud continere possunt, nisi erga Deum, & proximum charitatem; erga superiores obedientiam; circa sensibilia castitatem, & temperantiam; circa temporalia bona paupertatem; pro omnibus orationem, & mortificationem; silentia, ieiunia, vigilias, & alia spiritualia: ad hæc enim cunctæ monachorum Institutiones tendunt. Addi potest; in istorum iuniorum Patrum Regulis plures obseruantiæ leges reperiri, quæ nullatenus in vetustiorum PP. Basilij, Augustini, & Benedicti Institutionibus cernuntur, prout relatus Gallonius *supr*. §. 31. probat contra suum Bellotum. Isthæc porro, mi Lector, non ob æmulandi ambitum, sed ob sinceræ veritatis indaginem, contra quam nulla temporis longitudo præscribere valet, vt pluribus disputat Tertullianus *lib. de præscriptione*, dicta sunto. Nec enim oportet pulcherrimas Christi sponsas, Basilianam videlicet, Augustinianam, & Benedictinam familias, sua grauitate decoras, fucatis figmentis; fictis, ac mentitis coloribus deformare potius, quàm decorare: quod facere nitentur, qui pro earum exalta-

tione

tione commentitia & falsa scribere præsument. Aliqua notabimus ad intentum *circa ann.606.* de Regula S. Columbani tradita Monasterio Bobiensi a se erecto; & *circa ann.578* de Regula S. Isidori Hispalensis, cuius decreta conformia non esse Regulæ S. Benedicti fatetur Haeftanus *in suis disquisit. Monastic. lib.* 10. *Tract.6. disquisit.*3. quem eo loco referimus. Ac *sub ann.*678. de Regula, quam obseruabant monachi monasterij Fontanellensis in Gallijs, antequam, iubente Ansberto Rothomagensi Episcopo, Benedictinam suscepissent, teste Angrado monacho in vita eiusdem Ansberti, apud Surium *pro nona die Februarij to.*1.

19 Nec his obstat quod Arnoldus Vvion Benedictinus Belga inter diligentissimos authores iure, meritoque numerandus, *In Ligno vitæ lib.*3. *in Epilogo* obnixè contendere videatur ex Leone Ostiensi, & Petro Diacono, Benedictinum Ordinem propagari in Gallijs cœptum proximè ad tempus mortis S. P. Benedicti; quod etiam de Hispanijs dicit, ex eodem Petro Diacono, & Ambrosio de Morales; & de Hibernia, seu Anglia circa ann.594. ex Anglicis scriptoribus: quod etiam indicat de Sardinia, Dalmatia & Illyrico, ex eodem Ostiensi, & Petro Diacono; ac de Ierosolyma, & Constantinopoli, ex eodem Petro: alia posteriora, & de quibus controuersia non est, prætermittimus. Hæc, inquam, nullatenus aduersantur nostræ assertioni: lubenti enim animo fatemur S. Patriarcham Benedictum, & primos eius Ordinis alumnos, cum primum ipsum in Italia per S. Placidum, & alios cum tanto Christiani populi salutis incremento diffusum viderunt, eum in alias etiam Orbis oras pietatis, & charitatis zelo ductos, euulgari curasse. Nec exceptionem ponamus, quod qui ea scripserunt, vel quia multis annis post S. Benedictum vixere; vel quia de re propria loquentes (quod humanum est) philautiæ affectu laborare facile potuerint; & quod illorum vnum, scilicet Petrum Diaconum, Baronius *tom.*12. *sub an.*1131. §. *Hic tu videas* (quod pudet valde dicere) appellet *mendacissimum*. At nihilominus cur inde elici poterit tam momentanea, & subita mutatione totum Monasticum Ordinem a Prophetis inchoatum, a Christo consummatè institutum, ab Hilarione, Antonio, Pachomio, Basilio, Hieronymo, Ioanne Ierosolymitano nostro, & innumeris alijs propagatum in Benedictinum transijsse? Miserint operarios diligentes, sed vnde tam instantanea, & veluti prodigiosa conuersio omnium per orbem diffusorum Cœnobiorum, Monachorum, & Sanctimonialium in vnum Benedictinum Institutum? Non tam citò Apostoli, Christique discipuli, ipsius doctrinam ad hominum salutem, vndequaque necessariam, quamque *sequentibus signis* Christus ipse confirmabat, tam breui per orbem spargere potuere, sed multis peractis annis, quandoque sæculis, Prouinciæ in quibus euulgata fuit, eam suscepere. Mirabile igitur nulli erit monasticas S. Benedicti Institutiones, etsi sanctissimas, omnia & singula vetustiorum Patrum asceteria,

Arnoldus Vvion.

non tam cito informare, aut sibi adiungere potuisse. Id quidem verissimum, nec vllo modo sub dubio versandum, quod currenti tempore, ob eximiam S. Benedicti sanctitudinis famam, Romanorum Pontificum erga tam gloriosam in corde Italiæ exortam Religionem, fauorem; & egregias virtutes eorum qui ipsius Regularia instituta per Orbem ferebant, nedum plura, sed & plurima, & passim ferme omnia Occidentis Cœnobia, sub eiusdem Benedicti vexillo Deo militare voluerint, antiquis posthabitis Institutis. Sed ante hoc tempus qualenam Religionis Institutum sectarentur? Benedictinum, Non; siquidem illud de nouo tunc acceptabant. Basilianum? Patres Benedictini dicent vix cognitos in Occidente. Augustinianum? Vix credent nisi in Africa. Coniecturis igitur elici valet ea Cœnobia antiquissimum Elianum, Essenum, & Ægyptiacum monachismum prius tenuisse. Damnatus author Ioannes Balæus *in Catalog. Scriptor. Brittann. Centur. 2. in Osuualdo Vvirgoniensi*, inquit. *Circa ann. Dom. 1030. Monachi Fuldenses habitum & tonsuram, Regulamque Benedictinæ professionis acceperunt.* Sed quid antea, si in orbe Christiano sub Monachismo vigebant? Sub quo Monachismo? *Occidentis Cœnobia* dixi: si enim quæ de Orientalis plagæ monachismo scripsere Zonaras, Theophanes, Cedrenus, Curopalata, & plures alij Græci historici, cernantur, nec minimum vestigium Benedictinæ Monastices in illas partes tam cito inuectæ reperiri potest: omnes etenim dum de monachis agunt (quod contingit sæpissime) monasticum illud Apostolicum, Elianum, seu Essenum; etsi quandoque Basilianum; Benedictinum nunquam, intelligunt; ante tempora recuperatæ Ierosolymæ & Terræ sanctæ per Crucesignatos sub Vrbano II. ad annum circiter 1099. Pauci ergo in illas partes Benedictini transmissi (vt hoc fateamur authoribus qui id asserunt) quos tamen tempus *Edax rerum* indignè absumpsit, obliterauit. Hæc porro omnia veluti gratis, & sine necessitate dicta fuerint: si enim ea quæ in præcedentibus attulimus expendantur, conspicietur clarè, quod etsi a tempore ferme S. P. Benedicti eiusdem Instituti satores in orbem terræ missi fuerint, non idcirco statim totam Monasticen eiusdem Benedicti disciplinæ subiecere; cum constet multis postea annis in Ecclesia floruisse Cœnobiarchas plures, qui sub proprijs legibus Monachis, & Monasterijs præfuere. Vt de Aureliano, Columba, Congello, Brandano, Querano, seu Kierano, & Columbano; ac in partibus Hispaniæ, de Donato, Leandro, Isidoro, & alijs, ex dictis innotescit.

Esseni aliqui post D. Basilium.

20 Idem corroborat intentum, quod post Basilij tempus, sacrasque ab illo monasticas institutiones traditas, plures in orbe Esseni Instituti fuerunt cultores, qui tamen, iuxta dicta in anterioribus tomis, Eliam dumtaxat; Elisæum (a quo forsan Esseni quasi Eliseni) Ioannem Præcursorem; & Marcum Euangelistam in Alexandriæ partibus; Antonium, & Pachomium in Ægypto; Hilarionem in Palæstina, vt

Prin-

Principes, & Antesignanos suæ conuersationis agnoscebant; Basilium autem, potius vt eius scholæ alumnum, vtpote Porphyrij Archimandritæ in Ægypto, & quondam Carmelicolæ auditorem. Porrò Essenorum scholam post Basilianam institutam perdurasse suadet primò quòd Tripartita historia Sozomeni, Socratis, & Theodoreti *lib. 1. cap. 11.* dum de Essenis Philonianis loquitur, è quorum schola adstruit fuisse Antonium, Paulum simplicem, Ammonium, & Theodorum, inquit: *Conuersationem talem introducit* (Philo) *qualem & nos nunc apud Ægyptiorum monachos esse conspicimus*. Si enim illud *nunc* expendamus, & tempus ad quod refertur, quintum nempe Christi sæculum, innotescet clarè, multis post Basilium annis Essenos perstitisse. Secundò, quòd Georgius Cedrenus, qui circa annum 1057. viuebat, & Græcè scripsit compendium historiarum, de Essenis, apud ipsum *Esseis*, loquitur tanquam de præsentibus suo æuo, vt legenti liquidum erit. Vnde subdit: *Consequuntur hoc multi ipsorum perpetua exercitatione, atque puritate*. Eadem animaduertet Lector in Georgio Peccatore dicto *in Chronic. M. S.* ex Græco latinitati donato per Leonem Allatium Romæ nunc agentem.

Historia Tripartita. Cedrenus. Georgius Peccator.

21 Pari iure idem expendendum de sacerrimo S. Benedicti Instituto, Occidentalis Ecclesiæ fulgentissimo Sole. Etsi namque veluti nubes rorifica omnes Occidentis regiones fœcundauerit; nihilosecius plures, & quamplurimi Monachismi sectatores non nuperum istud a Diuo Benedicto illustratum, sed antiquius aliud Propheticum, & Elianum iam olim ex Oriente deriuatum arripuere. Ita vt pia quorundam laudatio, qua S. Benedictum omnium monachorum Patrem appellant, veritatis fibula contrahi debeat ad plures, seu plurimos, non ad omnes. Hoc sanè de multis, de quibus in hoc tomo erit sermo, clarè innotescet. Sed vnum pro huius veritatis robore comprobando arbitro Lectori proponimus. Id nempe, quod cùm venerabilis Beda author clarissimus, & inter Ecclesiæ Doctores iure connumerandus, quinque libros scripserit de historia Ecclesiastica Anglorum, in quibus, totis ferme vix aliud nisi de Monachis, Sanctimonialibus, Monasterijs, Abbatibus, & Abbatissis sedulo, diligenter, & vsque ad minima, agat; vitasque Cuthberti Episcopi, & monachi; Attalæ, Eustasij, & Bertolfi Abbatum, & Burgundoforæ Abbatissæ, apud ipsum *tom. 3. suorum* operum descriptas habeat Lector; nihilominus, vt Lectori ipsi clare innotescere potest, vix aliquid, aut prorsus nihil, de horum monachorum instituto, quod videlicet Benedictinum fuerit, hauriri potest. Cum e contra potius plura, quibus denotatur S. Columbani regularia instituta sectatos fuisse, ex ijs historijs eliciatur, vt nos in sequentibus expendemus. Nec refert quod in vita eiusdem Cuthberti habeatur titulus *B. Patris* eidem D. Benedicto concessus. Paruissimi namque momenti id esse clarè demonstrat Gallonius *in Apolog. contra Bellotum pag.*

Venerabilis Beda.

mihi 65. eo quod in eodem loco S. Antonium Abbatem eodem titulo; & maiori præconio appellet, dicens: *Reuerendissimi, & sanctissimi Patris Antonij sequebatur exemplum.* Deinde idem S. Benedictus *in sua Regul. cap.73.* S. Basilium eodem titulo decorat, inquiens: *Sed & Regula S.Patris nostri Basilij* &c. & tamen Benedictini Historiographi constantissime negant S. Benedictum sub Basilij Regula militasse. Ex quibus vnus Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.2. Tract. 1. disquisit. 1.* fusè, & neruosè probat titulum hunc *Patris nostri* nullatenus arguere institutorem, aut Patrem Religionis, sed vel sanctitatem, doctrinam, aut quid simile.

Ionas Script. 22 Simile prorsus argumentum sumi potest ex Iona monacho, celebri etiam Scriptore, & SS. PP. qui septimo sæculo in monachismo floruerunt, Chronologo insigni: cum enim hic author eorumdem SS. Monachorum, qui apud Bedam habentur, historias texuerit; ita vt ex eo illas mutuauerit ipse Beda, vel alij, qui in ipsius operibus eas excudi curarunt (quæ etiam habentur apud Surium, & partim apud Benedictum Gononum) nihilominus hos sacros monachos Columbani instituti cultores, non Benedictini, aut alterius, agnoscet; ex quo euidenti illatione elicitur limitatione egere illorum assertum, qui cunctos indiscriminatim monachos post D. Benedictum ipsius Religioni adiudicant. Etsi plurimos fuisse, ipsisque veluti fulgentissimis stellis Ecclesiam resplenduisse, negari haud possit, nec velimus tam clarissima prole fœcundissimam, & felicissimam parentem orbare.

S. Eulogius. 23 Magni quoque ponderis ad intentum argumentum ex D. Eulogio Cordubensi Martyre, ac Toletano Antistite electo depromi potest; pro nono sæculo, in quo vir iste sanctus floruit; & Hispaniæ Monachismum suis scriptis illustrauit. Etenim si ea attente inspiciantur, prout nos non mediocri diligentia fecimus, in tomo 9. Bibliothecæ veterum Patrum inserta, clarè cunctis innotescet, post monastica instituta a Basilio, Augustino, & Benedicto promota, aliud antiquius nulli ipsorum astrictum, viguisse, Ecclesiam martyrio decorasse, & cœli sedes replesse. Mente adsitet Lector, ac consideret quod cum plures sanctos monachos, Martyres quoque hic Pater recenseat, nec Basilianos, nec Augustinianos, Benedictinos minùs, ipsos compellet: vtique quia bonus, & prudens historicus alterius vetustioris instituti ascetas eos putandos autumauit. Hinc in operis huius discursu eos commemorabimur, vt domesticos sanè, & Eliæ primi nostri parentis scholæ alumnos: hoc solum, in communi videlicet, de ipsis in præsenti animaduertentes.

Clemens Reynerus. 24 Accedit & pro omnibus antea dictis nouum robur desumptum ex Clemente Reynero Benedictinæ Anglicæ Congregationis perdocto alumno, qui in libro cui titulus est *Apostolatus Benedictinorum in Anglia, tract.1. sect.1. §.12. 14. & 18.* neruose & luculenter probat in par-

partibus Britanniæ & Scotiæ fuisse monachos, qui Ægyptiorum & Palæstinorum viuendi ritum, non Basilianum, Augustinienſem, aut multominus Benedictinum æmulabantur; etsi dicat post tempora aliquot Benedictinum Institutum per Augustinum a D. Gregorio Papa illuc missum in illis partibus introductum recepisse. Ex his namque luce clarius ostenditur horum ſanctissimorum Patriarcharum Instituta non absorpsisse vetustum aliud Elianum, cuius sectatores Ægyptij & Palæstini monachi, vt sæpius inculcauimus, erant. Reyneri verba eo §.12. talia sunt: *In hac quidem Insula* (Britanniæ ſcilicet) *Iosephus* (Arimathæus videlicet) *cum socijs mortuus est, ibidemque requiescit: fuitque ibi diu postea cœtus Monachorum Ægyptiensium, seu Palæstinorum ritum sequentium, qui aut Britanni fuerant, aut Scoti.* Et infra ex Gulielmo Bibliothecario Malmesburiensi idem confirmat, dicens; *Ante Augustinum* (eum videlicet quem S. Gregorius Papa ad Anglos misit) *monachos Glastoniensis Ecclesiæ* (*atque par est ſane credere etiam cæteros*) *more Ægyptiensium monachorum vitam instituisse.* Et infra: *His temporibus in monasterio Glastoniensi cœpit primo eadem regula exerceri, quod prius fuerat more cœnobiorum Ægypti.* Idem corroborat ex eo quod isti monachi Britones, *colore vestium albicante, seu natiuo ipsius velleris, qui ad albedinem plerumque accedit, vtebantur in vestibus*, vt ipse Reynerus §.18. inquit. Hęc enim veluti propria tessera monachorum illorum, erat qui, vtpote Esseni Ordinis, hoc colore, sicut Esseni ipsi (quod sæpius diximus) habitus induebantur. Subiungit propterea *eod.* §.18. de eisdem monachis loquens. *Vera est ergo Gulielmi Malmesberiensis sententia, quam supra ex historia eius nondum edita, beneficio clarissimi Seldenij citatam protulimus* §. 12. *ante Augustini aduentum in Angliam, monachos Britanniæ & Scotiæ seu Hiberniæ more Ægyptiensium monachorum vitam instituisse; hoc est rigidiorem illum modum viuendi, quo monachi per Ægyptum & Palæstinam ſeſe exercebant, vsurpasse, quod ex ipsa historia Sanctorum Hiberniensium, & Britannorum Columbæ, Brendani, Dauidis, Gildæ manifeste cuiuis patet. Quin & ex verbis venerabilis Bedæ paulo ante citatis vidimus, numerosam illam Britonum monachorum sub Dinotho Abbate sub septem Præpositis in Bangoriæ monasterio militantem, omnino specimen exprimere disciplinæ, quam eodem modo parique monachorum numerositate S. Pachomius instituit. Inde Pelagius ex primis monachis Britannicis apud Palæstinam quasi inter sui schematis homines fuit in pretio: quem propterea Baleus existimauit primum omnium ex Palæstina in Britanniam monasticam deportasse; sed falso hoc laudis hæreticus osor monachorum, hæretico hosti gratiæ diuinæ imputat: neque enim ille primus fuit, sed a primis enutritus monachis, aut forte inter primos ex Palæstina in Britanniam reuersus. Et omnino potius credibile est propterea eum in hæresim incidisse, quia non habuit inter illos monachos primatum alijs ipso melioribus concessum. Insinuas quidem Baleus ipsum vexatum a Clero tandem*

discess-

discessionem fecisse: quod non leue argumentum est ambiuisse plus honoris quam quo a suis commonachis dignus haberetur; adeoque apud notos sibi Palæstinæ monachos iterum quæsiuisse. Sanè in hoc credendum est Balæo, qui antiquissima Angliæ monimenta se inspexisse testatur, habuisseque authores aliquot doctos ineditos qui de origine variorum Ordinum in Anglia scripsissent accuratissime: quandoquidem igitur hic in re eius testimonium cum Gulielmi Malmesburiensis authoris diligentissimi assertione consentiat; proculdubio monachi Britones, & Scoti iuxta instituta Palæstinorum, Ægyptiorumque monachorum (eadem enim fuit in vtrisque illis Prouincijs monachorum disciplina) vitam suam gubernabant sine regula scripta per solas traditiones Patrum suorum.

Idem Reinerus. 25 Pergit idem Author alia §. 20. adiungere, quæ nostro intento valde deseruiunt, ac propterea non prætermittenda. Sic porro inquit: *Quos autem sanctissimos monachos animaduertimus, vel ante D. Benedictum vixisse, vel post ipsum qui illius regulam professi non videntur fuisse, quamuis forte colore tantum habitus, & paucissimis obseruantijs ab eius instituto differentes, nostri tamen Ordinis esse non putamus. Vnde nec Scotos, Britannosque maioris Insulæ Britanniæ incolas, ante tempora Augustini, prædicationemque, vt diximus, Vvilfridi, Cuthberti, & Egberti, nostro numero adijciendos putamus; nec eos etiam qui in Hibernia exercebantur, donec à Sede Apostolica, monachisque Anglis correcti Catholicum Pascha, tonsuramque monachorum Romanorum receperunt: quia nimirum quantumuis moribus, & ascesis, seu exercitationis genere parum aut nihil a nostris distabant, regulam tamen S. Benedicti nondum susceperant. Simili causa nec eos qui ante D. Patrem Benedictum viuebant, siue in Lirinensi, & Agaunensi, aut Massiliensi clarissimis cœnobijs Galliarum, siue per monasteria Italiæ, aut Ægypti vel Syriæ, arrogamus tanquam Ordinis nostri communitates: quia regulæ nostræ, quæ anima est & forma Ordinis nostri non fuere subiecta; vtcunque S. Benedictus ipse regulam scribens, non magis suos ab illis distinctos monachos videatur arbitratus (nec reuera ante hanc a regulæ professione ortam distinctionem fuerint) quàm nunc sint Clerici seculares horum temporum ab illis qui antiquis primitiuæ Ecclesiæ temporibus floruerunt. Quare propter eandem hanc in disciplina monastica continuatam successionem, quod nos non facimus (qui vltra regulæ nostræ legislatorem Benedictum natales nostros non arcessimus) suo tamen iure videntur facere Carmelitæ, qui cum reuera a monachis Syriæ Palæstinæ per non interruptam seriem sese deriuent (a Carmeli enim monasterijs in Angliam, vt postea videbimus, ab Anglia in reliquas prouincias sese dilatauerunt) meritò antiqui monachatus Ægyptii, Palæstinique professores tanquam Patres suos, Ordinisque sui sydera colunt & venerantur.* Nec sui oblitus idem Author postquam plura de nostris Carmelitis, etiam ex impio Balæo, retulerat, subiungit: *Atque hæc ideo libentius de Carmelitis tam fuse diximus, quia sicut eos Syria Angliæ, ita Anglia reliquo Occidenti dedit. Vnde constat &*

verisi-

verisimilitudo sententiæ, quam superius de primis monachis Britonum & Scotorum diximus, eos ex Ægypto & Palæstina in Britannicas insulas monachatum detulisse: & illud etiam quod antea disputauimus, meritò Carmelitas, cum successionem minime interruptam ab antiquis Palæstinæ monachis deducant, earundem prouinciarum Sanctos antiquos suo Ordini ascribere.

26 In hac porro huius Authoris historica narratione de Monachis Ægyptijs Hibernis & Scotis, ac nostris Carmelitis plura habet Lector nostri Ordinis studiosus. Primò quidem, quod prout hic Author sæpius inculcat, monachi illi Britones & Scoti, qui Angliæ partes incolebant post S. Basilium & Augustinum Religionum Patriarchas, imo post ipsum Occidentalium Monachorum præclarissimum restauratorem Benedictum, non ex institutis istorum Patriarcharum, sed ex antiquiori alio Ægyptiorum & Palæstinorum instituto erant, & ab ipso *per successionem minime interruptam,* vt ipse ait, ad Carmelitas deuenerunt. Quod est valde pro Ordine nostro & dicendis in sequentibus notatione dignum. Ex eo namque sequitur, vnius, & eiusdem Religionis illos & nostros computari debere. Pro comperto namque est tum philosophiæ decreto, tum legum ciuilium statutis, ad vnitatem communitatis cuiuslibet sufficere non interpolatam & interruptam successionem. Sic ignis vnus dicitur, qui sine intermissione substitutis lignorum fomentis alitur. Sic fluuius quoque, etiamsi per annorum myriades fluat, dummodo interruptus non fuerit, idem fluuius dicitur. Sic quoque Pomponius §. *Si grege ff. de legat.* dicit: *Si grege legato aliqua pecora viuo testatore mortua essent, inque eorum loca alia essent substituta, eundem gregem videri, etsi diminutum ex eo pecus esset, & velut vnus bos superesset, eum vendicari posse, quamuis grex desijsset esse.* Sic & Alphenus *in l. propouebatur, ff. de iudic.* asserit: *Legionem eandem haberi ex qua multi decessissent, quorum in locum alij subiecti essent.* Sed longè clarius *l. Sicut municipium, §. In decurionibus, ff. Quod cuiusque vniuersitatis nomine vel contra eam agatur,* docet Vlpianus: *In decurionibus vel alijs vniuersitatibus nihil refert vtrum omnes ijdem maneant, an pars maneat, vel omnes immutati sint. Sed si vniuersitas ad vnum redijt magis admittitur posse eum conuenire & conueniri, cum ius omnium in vnum reciderit, & stet nomen vniuersitatis.* Cum igitur nostri nouissimi Carmelitæ a vetustissimis illis Patribus originem *per successionem minime interruptam,* vt Reynerus ait, trahant, vnius, & eiusdem Instituti cum ipsis censeri debent. Habeat secundò Lector, monachos illos Glastoniensis, Banochorensis, Lirinensis, Agaunensis, & Massiliēsis cœnobiorum eidem quoque viuendi methodo in sui initio aggregari debere, vt etiam ingenuè idem Author annuit. Quod iungit de Pelagio hæresiarcha, ac diuinæ gratiæ hoste, quem propterea quod cum Ægypti monachis quandoque conuersatus fuerit, etsi non cum laude commemoratus fuerim tomo præcedenti *sub an. 405. nu. 2.* satis credibile est; & ei potius quam Balæo

Notatu digna.

Balæo deprauatissimo Monastici status Aristarcho credendum. Quod idem author subiungit, videlicet, eandem fuisse disciplinam monasticam in Ægyptijs, & Palæstinis monachis tomo præcedenti sæpius inculcatum manet; crebrius etiam non repeti quam supponi debet in sequentibus. Quod porro addidit de Carmelitis, quod ipsi *Antiqui monachatus Ægypti, Palæstinique Professores, tanquam Patres suos, Ordinisque sui sydera colunt, & venerantur;* idque *suo iure; cum reuera a monachis Syriæ Palæstinæ per non interruptam seriem sese deriuent*, memoriæ Lectori commendanda, propter quamplura, quæ in sequentibus dicentur. Quibus & addenda illa alia eiusdem Authoris: *Merito Carmelitas, cum successionem minime interruptam ab antiquis Palæstinæ monachis deducant, eorundem Prouinciarum Sanctos antiquos suo Ordini ascribere*. Eliciat maximè id quod huius capitis scopus & finis est, post luminaria illa Ecclesiæ magna Basilium, Augustinum, imo & Benedictum, fulsisse quoque veteres illas Orientalis Ecclesiæ lucernas, Eliæ propagines, Antonij, Hilarionis, & Pachomij proles, & neotericorum Carmelitarum Patres.

Id. Reynerus 27 Hanc insuper veritatem de monachis antiquis Ægyptiensibus Brittaniæ colonis, etiam post Basilianorum, Augustiniensium, & Benedictinorum institutionem, ex testimonijs Roberti Cottonis, Ioannis Seldani, Henrici Spelman, Gulielmi Candelmi celebrium Angliæ Scriptorum habere potest Lector ex eodem Reynero loco relato §. 22. vbi etiam paulo ante testimonium aliud affert Nicolai Harpsfildi Archidiaconi Cantuariensis Balæum sequentis, quantum ad monachos Bannochorensis Cœnobij in Hibernia, quorum instituto aggregat Harpsfildus *non solum Alexandrinos apud Philonem, Antonium, & similes, verum & Benedictum* ipsum. Verba hæc Harpsfildi sunt, non nostra.

Quorundam hallucinatio. 28 Vnum tandem pro capitis calce Lectori proponendum, in hac re de qua in præsenti disquirimus adeo quosdam hallucinatos fuisse, cæcorum instar, vt cum sibi mente proposuissent omnes quotquot in historijs monachos reperiebant, vni vel alteri monachali Sanctorum Basilij, vel Benedicti Ordini ascribere, quandoque, turpiter & indigne viris doctis, scripserint aliquos cuiusdam istorum Ordinum monachos fuisse quamplurimis antea annis quàm istæ Religiones exortæ essent. Nonnulla de hac re exempla in discursu operis afferemus; sed vnum Iuliani Petri *in Tract. de Eremitorijs num 16.* hic placuit apponere. Agit hic Author eo loco de Eremiterio quodam S. Mariæ *Fontis Dominarum* appellato, & dicit: *Ibi Moniales nobilissimo genere natæ Ordinis S. Benedicti dicuntur habitasse a Constantini tempore post datam Ecclesijs pacem, sumptibus Reginæ Helenæ sanctissimæ ædificatum ex templo Berecyntiæ matris Deorum*. Videat Lector quomodo a tempore Constantini, & Helenę potuerunt esse moniales S. Benedicti, qui nonnisi post 200. circiter annos natus in orbe fuit. O error!

In

In quinto & sequentibus a Christo nato sæculis plures erant Carmeli Montis incolæ Monachi, sicut & alijs locis. *Cap. II.*

1 VOD quatuor prioribus Euangelicæ, & Christianæ veritatis sæculis quamplures extiterint sancti Montis Carmeli, & aliorum locorum, desertorum maximè Terræ sanctæ, accolæ; tum monachi, tum eremitæ, seu anachoretæ nuncupati, in præcedenti horum Annalium tomo, iuxta rei, & temporum exigentiam, abundè satis, vt credimus, ostensum reliquimus. Quia tamen pro continua & hæreditaria Ordinis a primo ipsius fonte, & Patriarcha Elia vsque ad nostra tempora inuestiganda, pernecessum est de alijs posterioribus sæculis, idem, veluti pro claui dicendorum, disquirere, idcirco capitis huius scopus is erit enucleatiùs a nobis enodandus. Ac proculdubio asserendum, non defuisse illa tempestate aliquos, & plures, qui sicut Eliæ imitatores in monachismi schola per Orbem dispersa erant, sic & in Carmeli ab ipso sacrati montis perenni incolatu. Historiæ ratio.

2 Ad id primò iuuant Summorum Pontificum Sixti IV. in Bulla *Dum attenta*, Iulij II. in Bulla *Ad sacrum*, Gregorij XIII. in Bulla *Vt laudes* verba illa relata *tom. 1. Annal. in Apparat. cap. 6. num. 9. 10. & 18.* pro Carmelitis: *Sanctorumque Prophetarum Eliæ, & Elisei, & aliorum Patrum, qui Montem sanctum Carmeli iuxta Eliæ fontem inhabitarunt, successionem hæreditariam tenentes.* Vt enim *tom. 2. cap. 5. in Apparat.* diximus, vix saluari potest hæreditaria hæc successio, nisi ea iugis fuerit, & continua; si autem continua & iugis fuit, hoc etiam tempore, de quo loquimur, fuisse necessarium erit. Summi Pontifices.

3 Fauent & illa, quæ ex Chronicis sacerrimi Ordinis Prædicatorum, & Constitutionibus ipsius, ac Iacobo Suzato eiusdem Instituti alumno attulimus *tom. 2. cap. 5. in Apparat.* quatenus ex illis habetur, Eremitas Montis Carmeli, qui tempore nascentis Ecclesiæ vixerant, & ab Alberto Ierosolymorum Antistite viuendi Regulam post acceperant, ab Innocentio IV. postmodum eiusdem Regulæ declarationem habuisse: hæc etenim arguunt iugem & continuam ipsorum in Carmelo mansionem ab Orientis Ecclesiæ incunabulis vsque ad Innocentij IV. Pontificatum, quem gerebat anno 1247. Multo ergo magis de tempore intermedio, quale est id de quo in præsenti est sermo, verificari hoc debet. Idem etiam habet Lector ex Ferdinando del Castillo eo loco a nobis relato, quatenus in historia eiusdem Prædicatorij illustrissimi Ordinis *par. 1. lib. 2. cap. 65.* eadem expressius refert. Historiæ Ordinis Præd.

4 Clarius rem exprimit inter historicos celebris Vvernerus Rouelinck Carthusiensis, author historiæ, *Fasciculus temporum*, nuncupatæ; Vvernerus Rouelinck.

patræ; loquens enim de tempore circa ann. Dom 1284. inquit: *Nobilissima Acconensium Ciuitate a Saracenis destructa, demum Deiferæ Mariæ in Carmelo Monasterium ad tria milliaria Ciuitati vicinum, ab eisdem igne crematur, fratribus inuentis in eo, perfidorum gladijs trucidatis, & tunc, proh dolor! Ordo Carmeliticus mellifluum locum ex toto perdidit, in quo a tempore Eliæ, & Elisei Prophetarum 2221. annis persliterat.* Si autem Carmeliticus Ordo in eo Carmeli loco ab Eliæ tempore vsque ad annum 1284. vel circiter extiterat, luce clariùs constat, quinto, sexto, & sequentibus Christi sæculis, de quibus in præsenti, perstitisse.

Trithemius Abbas. 5 Ex Trithemio Abbate præclaro valde antiquę historię illustratore pręsens intentum dilucidè roboratur; ex illo pręsertim Opusculo *de laudibus Carmelitarum* nuncupato, ex quo pluribus omissis, quę *cap.* 8. scripsit in medium proferimus. *Cum propter scelera populi Terra sancta in manus perfidæ gentis Saracenicæ redacta esset anno post Domini Passionem 630. Fratres Carmelitæ, qui dudum in vrbibus etiam multiplicati habitabant, nimium ab infidelibus afflicti ad eremum Carmeli montis redire sunt compulsi. Non enim in Ciuitatibus manere diutius poterant, quos Saraceni in tantum affligebant, vt nullum eis Deo famulandi tempus quietum relinquerent, ac victui necessaria funditus negarent. Manserunt itaque Fratres in monte Carmelo solitariam vitam in paupertate non modica ducentes, donec multis euolutis annis Terra Sancta per Christianos iterum fuit recuperata, & Peregrinis iter ad illam in pace compositum. Facta fuit hæc Terræ Sanctæ recuperatio per Ducem Gotfridum anno Domini 1099. Deinde post annos paucos, confluentibus vndique peregrinis, & maxime de regionibus Europæ, numerus fratrum in Monte Carmelo valde multiplicatus est, intantum vt præ multitudine montes implerent, & vrbes. O si tunc Ordinis Carmelitici decorem in sua maiestate vidisses, nunquam fuisse similem alium exclamares! Erat videre delectabile Fratres innumerabiles circa Montem Carmelum habitantes in cellulis, in cauernis petrarum idipsum omnino sapere, Deo Maximo die noctuque quam deuotissime seruire, mundum cum suis voluptatibus pro Christi amore contemnere. Summa tunc apud illos erat religio, summa regularis vitæ perfectio, cum Fratres in carne manentes, carnem ipsam cum vitijs suis fortiter euicerunt. Floruit in pace Religio quæ paulo ante turbata perfidorum incursibus deficere putabatur. Venerunt ex omni Europa Fratres peregrini, & colla monasticis disciplinis in Monte Carmelo humiliter submiserunt.* Tangit in his Trithemius historiam temporis partim ad hunc tertium tomum, partim ad quartum spectantis, & idcirco in vtroque commemoranda consentaneè ad intentum.

Aubertus Myræus. 6 Prętermissis autem pluribus ex neotericis authoribus, qui omnes vel exprimunt, vel supponunt rem quam inuestigamus; quin & vno verbo dicere possimus omnes, & singulos qui Carmelitici gregis ortum ab Elia deriuari fatentur, (ex quibus innumeros *to.* 1. & 2. *Annalium in Apparatibus* retulimus) pro ea veritate testes afferri posse, attamen

vnus

vnus sigillatim clari nominis author Aubertus Miræus Bruxellensis in medio producendus, qui *in Tractatu de Ordine Carmelitano in præfatione ad Lectorem*, postquam de primordijs huius Instituti differuerat, ad hęc tempora, de quibus nos historiam teximus, deueniens, hæc dixit: *Noua igitur Christi agmina concepto fidei orthodoxæ calore validius dimicantia Virginis auxilio feliciter egerunt: & Carmelus cœlestibus iam viris, quam plantis fœcundior, cœpit animos excelsos procreare, ac in hunc modum non tam scripto, quàm traditione instructus vsque ad annum a Christi natali quater centesimum perdurauit. Creuerat mirum in modum noua Virginis proles, quam scriptis iam legibus temperari opus erat, quamobrem Ioannes Hierosolymitanus Patriarcha quadragesimusquartus (quem Molanus inter Sanctos refert) regulam e Scripturæ sacræ consilijs, & veterum Patrum, qui ab Eliæ tempore Carmelum incoluere, documentis contextam ei præscripsit. Series verò longa sub ea regula per annos plurimos excurrit, multisque laboribus, & infestationibus Carmelus afflictus est; ad annum quippe sexcentesimum vsque numerosa proles increuit: at posthac persecutionibus grauissimis Ecclesiæ hostium exagitata in patrio monte, quo se velut in asylum tota recepit, vsque ad octingentesimum annum perseuerauit. Post eum verò annum Pontifices Summi (a Leone illo, qui Pontificatum ad annum 848. gessit vsque ad Gregorium VII.) statum rerum aduersarum commiserati, gentem afflictam priuilegijs augere perrexerunt. Verum interlapsis annis aliquot, Aymericus Lemouicensis, Antiochenus Patriarcha, & Apostolicæ Sedis in Oriente Legatus, institutionem Eliæ pene collapsam conspicatus, regula Ioannis e Græco in Latinum traducta, & a multis Latinis, qui eò commigrauerat exactius percepta, deiectos animos in auitam obseruationem erigere studuit, & Eremitas Carmeli ad communem vitæ rationem Latinorum monachorum moribus consentaneam induxit.* Nec sui oblitus idem Myræus *in eodem Tractatu cap. 1.* hæc scripsit. *Est in Syria Mons Carmelus quarto lapide ab Accone, seu Ptolemaide Vrbe ob triennalem olim obsidionem nobili. In eo monte Eliam olim Prophetam, & discipulum eius Eliseum, aliosque Prophetas vitam egisse solitariam sacris ex litteris constat. Horum exemplo post Christum natum plurimi exinde Anachoretæ locum illum tenuere, qui demum Aymerici Malsfaidæ Lemouicensis Patriarchæ Antiocheni, Sedisque Apostolicæ trans mare legati opera, in vnum certis legibus, vno sub capite, seu Præfecto coiere.* En iam, Lector, ex Myræo haberi iugem Carmelicolarum continuationem per hæc secula vsque ad 12. in quo Aymericana hæc, de qua loquitur, contigit reformatio, prout sequenti tomo elucidabitur.

7 Addendus his omnibus nobilis alius inter recentiores Author nempe Ægidius Gelenius S. Theologiæ licentiatus Coloniæ ad S. Andream Canonicus, Consiliarius Ecclesiasticus, & historiographus Archiepiscopalis, qui in Opere de Coloniæ Agrippinæ magnitudine *lib. 3. syntagm. 43. §. 1.* postquam de Ordine nostro plura dixit, hæc subiungit

Ægidius Gelenus.

git ad intentum: *Mirifice auctus, atque per Orbem transplantatus fuit vsque ad tempora Cosroæ Persarum, ac Humar Arabiæ Regum; quorum posterior anno Christi 636. (aliàs 39.) capta Hierosolyma, totam Syriam atque Ægyptum subiugauit. Vnde tametsi ex tunc pauci in Palæstina, ac præsertim in Monte Carmeli huius Ordinis professores sub iugo Saracenico remanserint, teste S. Cyrillo Constantinopolitano presbytero apud Philippum Ribotum lib. 8. cap. 1. de peculiaribus gestis Carmelitarum; plurimi tamen eorum ex Ægypto, & Syria tam præteritis sæculis, quam & nunc quam maximè, hac vrgente persecutione, in vtramque Armeniam, ac cæteras Asiæ regiones; per multas Ægæi maris Insulas, in Græciam vsque transmigrarunt, ibidemque nobiliter floruerunt.* Carmelus ergo tempore, de quo in hoc tertio tomo, incolis eremitis desertus non erat.

Clemẽs Reynerus.

8 Concinunt & ea, quæ capite superiori ex Clemente Reynero Benedictino hausimus; similiter namque comprobare videntur hanc nostrorum in Carmelo successionem. Expendat ergo primò Lector ex ipsius opere *de Apostolatu Benedictinor. in Angliam tractat. 1. sect. 1.* §. 18. illa: *Quare propter eandem hanc in disciplina monastica continuatam successionem, quod nos non facimus (qui vltra Regulæ nostræ legislatorem Benedictum natales nostros non arcessimus) suo tamen iure videntur facere Carmelitæ, qui cum reuera a monachis Syriæ Palæstinæ per non interruptam seriem sese deriuent (a Carmeli enim monasterijs in Angliam, vt postea videbimus, ab Anglia in reliquas prouincias sese dilatauerunt) meritò antiqui monachatus Ægypti, Palæstinique professores tanquam patres suos, Ordinisque sui sydera colunt & venerantur.* Item illa. *Atque hæc ideo libentius de Carmelitis tam fusè diximus, quia sicut eos Syria Angliæ, ita Anglia reliquo Occidenti dedit. Vnde constat & verisimilitudo sententiæ, quam superius de primis monachis Britonum & Scotorum diximus, eos ex Ægypto & Palæstina in Britannicas Insulas monachatum detulisse: & illud etiam, quod antea disputauimus, meritò Carmelitas cum successionem minime interruptam ab antiquis Palæstinæ monachis deducant, earundem prouinciarum Sanctos antiquos suo Ordini adscribere.*

Sigillatim recensentur Carmeli Eremitæ.

9 Id tamen sigillatim, ac nominatim per huius tertij tomi discursum comprobatum reperiet Lector. Etenim circa annum Christi Redemptoris 412. qui fuit vltimus, de quo in præcedenti, & primus, de quo in præsenti, historia texitur, vnus est Caprasius eiusdem Montis Carmeli congregati cœtus Abbas, Prior, seu Archimandrita, ad quem Ioannes Ierosolymitanus Præsul librũ *de Instit. Monach.* nuncupat. Erant & pluresalij in eo monte sub ipsius disciplina Anachoretæ (quorum tamen nomina antiquitas obliterauit) siquidem in eo libro *c. 1.* dicitur: *Multo tamen efficacius poteris susceptæ huius professionis assequi disciplinam, & ad exercendam eam ardentius incitare,* vt habet Codex Venetijs impressus, vel, vt Parisiensis editio clarius *alios incitare.* Consonant & dicenda inferius *sub an.* 412. Erant ergo alij Sodales Carmeli, quos Caprasius instruere poterat.

An ex

An ex illis vnus esset Paulus habitator eremi *Porphyrio* dictæ, *ann.* 426. dicemus. An etiam Palladius ille Græcus a Papa Cælestino Britanniam missus, vt Pelagij erroribus se opponeret, & Christianam religionem propagaret, de quo sub anno 429. dicemus ex Harlemio, & Baleo Carmeli incolam fuisse sub Ioannis Ierosolymitani disciplina? Credibile sane. Idem affirmandum de Timotheo per Caprasium e Carmelo misso tempore Eutychianæ hæresis, iuxta dicenda *sub anno* 448. *num.* 7. ex Bostio, & Palæonydoro authoribus nostris. Num forsan inter illos censendi Generalis Eliotarum, & alij consocij, qui Synodo Chalcedonensi dicuntur adfuisse, iuxta referenda *sub ann.* 451. *num.* 3. sub trutina est. Sicut & similis dubietas de Flauiano Antiocheno Patriarcha, de quo *sub ann.* 504. *num.* 9. & Zosima Anachoreta, de quo *ad anno* 524. *num.* 5. dicetur. Clarius id innotescit ex Theophane illo in partibus *Dora*, in circuitu Carmeli ciuitatis, monachismi professore, cuius mentio *sub anno* 527. *num.* 5. fiet. Clarius adhuc de Iacobo Eremita iuxta *Porphyrion*, seu *Porphyreonem*, quæ est *Cayphas* in decliuio Carmeli; de quo *sub anno* 535. *num.* 4. dicetur. Nec incongruè id dicitur de S. Anastasio Persa, de quo *sub anno* 618. erit sermo. Maximè verò septem Carmeli Anachoretæ, Genesius, Basilides, Cyrillus, Enoch, Phrontus, Honuphrius, & Elpidius, qui circa annum 745. Humaris Saracenorum Principis persecutionem in Christianos fugientes, Thusciam peruenerunt, & Florentiæ Cœnobium, prope ciuitatem acceperunt, iuxta dicenda *sub anno* 742. An vero etiam ille alius Ioannes Ierosolymitanus Antistes inter eos numerandus, *sub anno* 796. disseremus. Clarius id videtur affirmari posse de Gerardo illo Carmeli Eremicola, & Patriarcha Antiocheno dicto, de quo *sub anno* 1034. dicetur. An idem dicendum de illo celeberrimo *Petro Eremita* vocato, & Belli sacri promotore, de quo *sub anno* 1061. dicere incipiemus, ex dicendis in sequentibus annis innotescet. Clarissimè id constat de B. Bertholdo, quem filium, alumnum, & incolam eiusdem montis fuisse, *sub anno* 1100. dicemus, & sæpius in sequentibus, ac maxime quarto tomo sequenti elucidabimus. Quanta etiam veritatis apparentia idem asseratur de alio Gerardo primo S. Ordinis Militaris S. Ioannis Equitum Melitensium Institutore asserto, *sub anno* 1118. discutietur.

10 Pro huius ergo Apparatus colophone, ac dicendorum in hoc tomo maiori luce; quod etiam veluti consectariè ex dictis exhauriri potest, præ oculis sincero Lectori objicimus, prout etiam tomo præcedenti *in Apparatu cap.* 7. *a num.* 2. fecimus; inter Monachorum, Ascetarum, seu Anachoretarum myriades, Elianæ monastices posteros, alios esse *imitatione* dumtaxat, alios etiam *successione*: eos quidem dumtaxat *imitatione* appellamus, qui Eliam & Eliseum, filiosque Prophetarum prospicientes, ipsorum institutum varijs in Orbis regionibus, non aliud posterius Basilianum, Augustinianum, aut Benedictinum æmulari stu- *Notatu digna.*

debant, quorum maximam partem fuisse ea quę dicto *cap.* 7. attulimus, manifeste euincunt. *Successione* autem eos dicimus, qui nedum ipsorum vitę ritum, institutumque ęmulari gestiebant, sed veluti paternę hęreditatis successores in Carmelo ipso monte, alijsque Terræ sanctæ circumuicinis mansionibus, in quibus eos olim habitasse sciebant, mansionem quoque iugem, vel interruptam, prout temporis ratio offerebat, studiose tenebant. Posteriores istos *Carmelitas* ore pleno in Operis discursu appellamus. Cum enim Elianam Monasticen in Carmelo quoque ipso Prophetarum mansionem habuerint, proculdubio absque vlla vocabuli inuidia *Carmelitæ* nuncupari possunt. Priores autem illos nunquam *Carmelitas* dicimus, sed vel generali nomenclatura *Monachos*, vel quandoque Eliani, Esseni, aut Prophetici Ordinis seu Instituti cultores. Quæ si pius noster animaduertat Lector, offensionem, quam forsan incurret ex huius Operis lectione, quod in ipso plures referantur qui nullatenus ab Authoribus *Carmelitæ* nuncupentur, effugiet. Eo etiam vel maxime, quod non omnes & singulos monasticæ vitæ professores huic classi Elianorum, seu Essenorum instituto accensemus; sed eos dumtaxat, quos sub speciali vexillo alicuius Patriarchæ Religionum, Basilij nempe, Augustini, vel Benedicti non militasse comperimus; alioquin proprijs parentibus prolem adiudicamus, singulis quæ sua sunt suo iure remittentes. Ne tamen gratis aut sine vllo fundamenti fulcro hac distinctione posterorum Eliæ, *imitatione* videlicet, & *successione* vsos nos fuisse existimetur, legenda quæ dicto *cap.* 7. scripsimus, & quæ Ioannes Ierosolymitanus *in lib. de Instit. Monach. cap.* 16. iuxta diuisionem Petri Vvaltelij latius prosequitur. Titulus enim illius capitis is est: *Elias exemplar perfectionis monasticæ suis discipulis. Carmelitæ successionem ab eo tenent hæreditariam, alij habent imitationem.* Et post medium capitis: *Quidquid ergo virtutis & perfectionis est in hac nostra Religione eremitica ab hoc Propheta Dei Elia tanquam à primordiali & principali monachorum authore exemplariter emanauit. Et primò quidem in præmemoratos viros filios Prophetarum eius discipulos, deinde ab illis in cæteros Religionis nostræ professores, eis tam in monastica eorum conuersatione, quàm in locorum habitatione succedentes; & demum ab his in reliquos alibi degentes. Sed & omnium monachorum conuersatio perfecta ab Elia, & à dictis eius discipulis filijs Prophetarum est deriuata. Quamuis enim in diuersis mundi partibus post Eliam surrexerint in lege noua diuersi monachorum principes secundum diuersa instituta specialia suos discipulos in obseruantia vitæ monasticæ regulantes, ad nullum tamen alium finem, nec per alios gradus intenderunt suos discipulos principaliter perducere, quam ad hunc finem, & per hos gradus, per quos Elias ad finem & perfectionem vitæ monasticæ secundum formam per Deum ei traditam suos discipulos perduxit. Propter quod prædicti monachorum principes in sana doctrina vitæ monasticæ fuerunt, velut quidam particulares*

riuuli

riuuli ab Elia, tanquam a primordiali & vniuersali omnium riuulorum fonte deriuati.

De III. Ordinis Carmelitici statu a Ioanne Ierosolymitano vsque ad B. Bertholdum.

Ann. Christ.412. Innocentij Rom. Pontific.II. Honorij Imper.18. Theodosij Iunioris 5.

1 NNVS iste, qui veluti Ianus bifrons vltimus fuit in secundo tomo præcedenti, nunc primus in isto est; & initium tertij status, tertiæue ætatis Ordinis Prophetici, quæ a Ioanne Ierosolymitano Antistite vsque ad B. Bertholdum primum Latinorum Generalem protenditur: sicut primus tomus, quem ab Elia vsque ad Christum inchoauimus, eius primam ætatem, & secundus præcedens secundam demonstrant. Ordine autem temporis tantummodo spectato hæc dicimus: nam rei dignitate perspecta Christi æuum, nouo Sole iustitiæ exorto, *plenitudo temporis* fuit, vt inquit Apostolus, & omnium consummatio, ac perfectio. Huic igitur Ordinis statui, seu ætati, exordium dedit, quod noster ille Ierosolymitanus Ioannes, de quo multa in præcedenti tomo, plura etiam in isto, librum *de Institutione Monachorum* appellatum suis Concarmelitis veluti pro Regula tradidit hoc 412. Christi anno, iuxta dicta in fine tomi præcedentis, testimonium perhibentibus nostris & exteris authoribus ibi relatis, ac pluribus alijs, quos *tom.1. in Appar. cap.9.* adduximus: quibus ex neotericis iungitur Benedictus Haeftenus in *disquisit. Monastic. lib.1. Tract.4. disquisit.14.* Ad hunc ergo locum id solum spectare videtur, vt eius libri scribendi motiuum, scopum, & pro quibus descriptum prænotemus, alijs, quæ ad authorem spectant pro nunc prætermissis. Tertius Ordinis status.

2 Et quidem huic libro scribendo ansam præbuit quod Caprasius montis Carmeli eremita monachus ab eodem Ioanne Ierosolymis sedente, & quondam eiusdem montis Coeremita postulauerit, vt de principio, ac origine Carmelitani Instituti, ipsum instrueret. Sic enim habent priora verba capitis primi eiusdem libri: *Principium Religionis huius, & quemadmodum, ac vnde ipsa primò processit, rectè petis, dilecte Caprasi, ante alia perscrutandum.* Et consonant omnes Ordinis historici, specialiter D. Cyrillus Constantinopolitanus *in lib. seu epistola ad Eusebium in Speculo Ordin. lib.8. cap.1.* Arnoldus Bostius *in Opere, seu Speculo histor. lib.5. cap.67.* Palæonydorus *lib.2. cap.6.* & posteriores alij. Cyrilli verba, ex quo veluti fonte alij acceperunt, hæc. *Hunc Ioannem carissimus eius discipulus Caprasius nomine, eiusdem montis, & Religio-* Motiuum libri Ioannis Ierosol. ait.

ligionis monachus suppliciter flagitauit, vt quæ de Institutione huius Religionis, & primis eius fundatoribus, & de perfectione ad exemplum eorum adquirenda frequenter differuerat, dignaretur sibi, & suis consortibus breuiter redigere in vnum volumen, in quo omnia per ordinem intuerentur; ne oporteret eos librorum numerositatem euoluere. Ioannes ergo cernens quòd propter occupationem suscepti officij non posset vlterius iugem in monte Carmeli residentiam trahere, quod Caprasius ab eo flagitauerat opere compleuit. Scripsit enim eidem Caprasio &c. Expendat obiter Lector illud: *Vt quæ de Institutione huius Religionis, & primis eius fundatoribus &c. frequenter differuerat*, & illud *non posset vlterius*, quo robur id accipit, quod sæpius diximus, & nunc supponimus, refragantibus quibusdam parum versatis in historijs alienis, quod Ioannes Ierosolymitanus Carmeli incola quondam fuerit.

Dubium. 3 Hic tamen occurrit dubium nobis dissoluendum, de causa videlicet, ob quam Caprasius ab eo petierit *de Institutione huius Religionis, & primis eius fundatoribus*: hæc enim vel per traditionem constantem Caprasio, & Consodalibus innotescere poterant. Sed nucleus apparet. Cum enim huius Religionis institutio, & primi eius fundatores a 1300. annis præterierint, mirum non est vt eorum refricata memoria a Ioanne viro studiosissimo, & ea in re experientia docto peteretur. Eò præsertim quòd causa suberat id efflagitandi, ibi designata; *Ne oporteret eos librorum numerositatem euoluere*. Epitomen ergo, & epilogalem notitiam postulabat Caprasius, prout obtinuit, a Ioanne, eorum quæ in libris, seu Carmeli monumentis continebantur. Notet hic Lector monumentis antiquitatis suæ Religionis non caruisse Carmelum, sed desiderasse breuem ipsorum epilogum.

Dubium maius. 4 Magis dubitandi ansam præbet, quòd cum, iuxta dicta tomo præcedenti, S. Basilius Carmeli sectatoribus regulam præscripserit, prout notatum manet *sub anno* 363. quod nescire nullatenus posset Ioannes, quorsum librum hunc pro Regula eisdem Concarmelitis tradere studuit? Sed nodus iste Gordianus non est, aut Cretæ labyrinthus. Nam, etsi Basilij Institutiones, quæ per modum admonitionum scriptæ sunt, Eremicolæ Carmelæi suscepérint, vt habet Bostius *eo libro cap.* 53. & ante eum Generalis Grossus *in viridario claui* 2. quos sequitur Petrus Lucius Belga *in Compend. histor. cap.* 10. Verumtamen, quia illæ nec Regulæ modum præseferebant, nec ipsis speciatim nuncupatæ fuerant, nec Caprasij desiderio, quod, vt diximus, fuit, vt *de Institutione huius Religionis, & primis eius fundatoribus, & de perfectione ad exemplum eorum adquirenda*, illis compendium aliquod traderetur, per illas satisfiebat; cum de hoc puncto nulla in ipsis mentio expressa facta esset; idcirco nouam Regulæ institutionem a Ioanne, veluti aliorum nomine, postulauit Caprasius. Aptè etiam dicere possumus, quòd cum S. Basilius, qui ipsis præfatam Regulam tradiderat, nullatenus

tenus eorum Prælatus fuisset, etsi quondam cum eis coëremita; iuxta dicta tomo præcedenti, nec Episcopalis Cæsareæ in Cappadocia dignitas aliquam ipsi supra Carmelum, aut Carmeli incolas authoritatem præstitisset, vtique, vel pro maiori ipsius Regulæ firmitate desiderare poterant, vt Ioannis Ierosolymitani Antistitis, & totius Palæstinæ, in qua Carmelus erat, veluti Metropolitæ, authoritate firmaretur.

5 Ex quo iam quisnam fuerit Ioannis scopus in hoc libro clarius innotescet. Non enim dumtaxat fuit Caprasij instructio circa *principium huius Religionis, & quemadmodum, ac vnde ipsa processit*, prout expostulatus fuerat, & patet ex principio ipsius libri; sed, occasione arrepta ex Caprasij petitione, plurima documenta, saluberrimaque instituta ex Religionis Patriarchæ Eliæ, eiusque successorum gestis, habitu, & exemplo desumpta, tradere, pro ipsius, & Sodalium in vita Religiosa institutione, & perseuerantia. Quod denotat illis verbis primi capitis: *Vt per hæc discas quanta Sanctorum præcipuorum authoritate hæc nostræ vitæ Religio confirmetur, & cum quanta mentis securitate formam huius conuersationis sequentes, non per nouitates præsumptas, neque per inanes fabulas, sed per approbata totius vitæ monasticæ primaria exempla, viam ad corda nostra Domino dirigimus, & semitas veniendi ad nos Deo nostro rectas facimus*. Quare etsi liber historicus primo aspectu videatur, quatenus de Eliæ ortu, monachatu, gestis, locis vbi commoratus fuerit, discipulis, translatione in paradisum, successione Elisei in monastica perfectione, baptismo tempore primitiuæ Ecclesiæ a posteris suscepto, patrocinio Deiparæ Virginis, & alijs huiusmodi, ex S. Scripturæ præsertim testimonijs, differit; sub historiæ tamen cortice exhortatoria Regula est, omnia quæ ad vitæ monasticæ, ac Religiosæ necessaria, vel vtilia esse possunt mirabiliter amplectens. Vt puta de contemptu rerum terrenarum, propriæ voluntatis abnegatione, solitudine, castitate, charitatis perfectione, perseuerantia, oratione, & alijs similibus ex varijs mysticis, arcanis, & allegoricis interpretationibus desumptis; vt propterea quæ Gennadius de nostro Ioanne *in lib. de Scriptorib. Ecclesiast. cap.* 30. dixit: *Ostendit Origenis se ingenium, non fidem secutum*, propter huius libri inscriptionem dici possent. Rectè etiam B. Cyrillus relatus *supra* hunc librum, tum rerum gestarum historiam, tum gerendarum a Carmeli Eremicolis nitidum speculum fuisse sic describit: *In quo libro primariam nostræ Religionis Institutionem, & fundatorum eiusdem dignitatem, atque priscorum professorum gesta sancta, & gloriosas virtutes, exterioremque habitus ornatum prædictus Ioannes propterea breui, & lucido eloquio ordinatè descripsit, vt successores dictorum Patrum in illo libro tanquam in nitido speculo institutionem suam intuentes, ea obseruare propensius conarentur, & sanctam vitam, ac virtuosos mores dictorum Patrum ex totis præcordijs imitarentur*. Vnde etiam subdit: *Quem librum ipse Ioannes Sodalibus suis Eremitis Religiosis*

Ioannis Scopus.

ligiosis Montis Carmeli legendum, & obseruandum tradidit, tempore Honorij Imperatoris ann. Dom. 412. Verbo namque illo *legendum* historicum fuisse denotat; sed tamen non purè historicum, sed dogmaticum, asceticum, & exhortatorium, ac Regularem, illis verbis *Obseruandum tradidit*. Hinc Regula a B. Alberto etiam Ierosolymorum Antistite eisdem Carmeli Eremitis post annos circiter 800. tradita, veluti epilogus est, & compendium istius libri Ioannis, prout ostendit Petrus Vvastelius *in Vindic. Ioann. Ierosolymit. ad istum librum tom.* 2. *sect.* 1. *art.*4. §. 3. & nos dicemus suo loco. Hinc quoque Ioannes Caramuel *in Regulam D. Benedicti disp.*34. *num.*345. inter legislatores Carmelitici Ordinis post Eliam hunc Ioannem refert, sicut post illum Albertum, & Theresiam.

Opinio cuiusdam.

6 Hæc porro omnia parum benignis oculis nouus quidam Commentator libri Cantici Canticorum, aliò magis intentus, aspexisse videtur. Dubitans primò de authore huius operis. Credens deinde stylum hominis esse latini. Errorem præterea in successione Ioannis cum alijs Ierosolymorum Episcopis notans. Libri interiora carpens, præsertim quoad Ordinis antiquitatem. Ac tandem scripturam apocrypham suspicans. Quæ omnia facilè credi possent offensionem allatura ijs qui, nec per ostium intrant, sed aliunde; aut per fenestram inprospicientes domus penetralia aspicere nequeunt. Domesticis autem, rem ad vnguem, & ab incunabulis firmiter noscentibus, nihil facescent negotij. Hinc Vvastelius noster supra relatus *sect.* 3. *per totam* offendicula hæc de medio tollit, nubila soli opposita dissipat, & veritatem eruditissimè vindicat. Quamuis tamen idcirco ab huiusmodi liberi essemus molestijs Lectorem dumtaxat ad Vvastelium remittentes, nihilominus, quia ista omnia a nobis iam pridem impugnata sunt, quibus in locis id gestum, operæ pretium est ostendere. Et primò librum istum Ioannis Ierosolymitani legitimam prolem esse, *to.*1. *horum Annalium in Apparatu cap.*9. copiosè ostensum manet. Nec Commentatoris causatio curanda, quòd aliqui librorum Catalogistæ hunc librum Ioanni non adiudicent, qualis fuit Gennadius, & eius breuiator Honorius. Cum enim is non pro publica vtilitate, sed pro speciali Montis Carmeli incolarum, & quasi per modum epistolæ ad vnum eius montis Eremicolam Caprasium nuncupatus sit, quid ni quod loco, tempore, & studio dissiti authores ignorarent ipsum? Millia exemplorum suppetunt, sed omittenda, quia peruia cunctis. Deinde, quod stylus latini authoris speciem præseferat, solum probare ab Aymerico Antiocheno interprete eiusdem hoc vitium (si vitium fuit, cum potius prudentis interpretis id munus sit) prodijsse, eo *cap.*9. efficaciter demonstratum; ac quod liber Græcè a suo authore, & græcismis plenus elucubratus fuerit. Ex dictis etiam eo *capite* 9. & tomo præcedenti, dum de hoc Ioanne sermo habitus, constat eum fuisse 44.

numero

numero inter Ierosolymorum Antistites; quod etiam liquescet ex dicendis hoc tertio tomo, dum de alio Ioanne etiam Ierosolymitano Patriarcha circa ann. Christi 760. agetur. Quod libri interior doctrina nullatenus notari possit, nisi in media luce cæcutientes simus, nullo alio aptiori medio comprobari potest, quam Lectorem vt iudicem interpellando. Legatur attentè, non cursim, aut carpendi libidine; & ibi, cum claritate doctrinæ, ac sacrarum Scripturarum promptissima explanatione, spiritualia documenta, moralia instituta, regularia præcepta, mystica, & allegorica plurima reperientur, quæ animum ad pietatem, & Dei amorem efficaciter promoueant. Quod præterea in eo tangitur de Ordinis antiquitate consonum esse Summorum Pontificum diplomatibus, Sanctorum Patrum scriptis, grauissimorum Doctorum, & Scriptorum historijs, Annales isti clamant, ea præsertim, quæ *in Apparatu tom. 1. cap. 5. & 6.* adduximus. Corruet ergo sua mole vltimum illud de nota apocryphi huic libro inusta; antiquitate etenim celebris, doctrina pijssimus, grauissimorum patrocinio suffultus, & solùm paucis neotericis, qui eum vix viderunt, infensus, cur apocryphus?

7 Eum igitur, vt vel ipse pro se respondeat, ex politiori penu, correctiori lima, & diligentissima collatione ad accuratam fidem trium M. S. veterum Codicum, Gandensis scilicet, Mechliniensis, & Namurcensis Gallici (relictis Veneto typis mandato ann. 1507. & Antuerpiensi de anno 1617. sicut & alio Salmanticensi anteriori, quòd multis scateant erroribus) quem Vvastelius noster studiosissimè elucubrauit, & *in to. 1. vindiciar. Ioannis* apposuit, hic damus. **Liber correctior.**

IOANNIS

IOANNIS NEPOTIS SYLVANI

HIEROSOLYM. EPISCOPI XLIV.

Liber

De Institutione primorum Monachorum in lege veteri exortorum, & in noua perseuerantium.

AD CAPRASIVM MONACHVM.

Interprete Aymerico Patriarcha Antiocheno.

CAPVT I.

Operis qualitas, ac magni Eliæ Prophetæ Domini ortus.

Operis scopus.

RINCIPIVM Religionis huius, & quemadmodum, ac vnde ipsa primò processit, rectè petis, dilecte Caprasi, ante alia perscrutandum. Quamuis namque conuersationis huius ratio in sola experientia consistat, vt nequaquam possit hæc ratio plenè, verborum doctrina, nisi ab experto tradi, nec etiam a te totaliter percipi, nisi eam pari studio, ac sudore per experientiam apprehendere laboraueris; multo tamen efficacius poteris susceptæ huius professionis assequi disciplinam, & ad exercendam eam ardentius incitari, cùm Auctorum, atque Fundatorum eius agnoueris dignitatem, & primariam ipsius Religionis scieris institutionem. Propter quod, vt ordine debito procedamus, de supremo huius Religionis Fundatore, & primaria eius Institutione eloqui paulisper inchoamus: deinde aliqua sancta gesta & gloriosas virtutes, & exteriorem habitus ornatum. De ipso Fundatore & primis eius discipulis, cæterisque huius Religionis priscis professoribus, succinctè edisseremus, sicut hæc omnia antiqui huius nostræ conuersationis sectatores ante nos intellexerunt; & nobis tam in veteri, quàm in noua lege doctrinis & exemplis philosophati sunt: vt per hæc discas quanta Sanctorum præcipuorum auctoritate hæc nostræ vitæ Religio confirmetur; & cum quanta mentis securitate formam huius conuersationis sequentes, non per nouitates præsumptas, neque per *inanes fabulas*, sed per approbata totius vitæ monasticæ primaria exemplaria viam ad corda nostra *Domino dirigimus*, & *Semitas* veniendi ad nos Deo nostro *rectas facimus*, vt *cum venerit &* (1. Petr. 1. / Ioann. 1.)

pulsa-

pulsauerit; confestim ei aperiamus, qui ait: *Ecce sto ad ostium & pulso, si quis audierit vocem meam & aperuerit ianuam, introibo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipse mecum.* Scito ergo & animaduerte, ab initio Regni Achab regis Israel vsque ad Christi aduentum in carnem, decades annorum circiter nonaginta quatuor fluxisse, per quas, vt chronographi tradunt, cœpit Achab regnare ante Incarnationem Domini Iesu. In diebus vero huius Achab regis Israel, & in regno eius fuit quidam propheta magnus de tribu Aaron, cui nomen erat *Elias*, ex patre vocato *Sabacha*, ortus in Ciuitate Thesba, quæ est in regione Galaad: ex qua Thesba *Elias* est Thesbites dictus. Qui *Elias* post modum fuit habitator Ciuitatis Galaad, quæ condita in Monte Galaad ab illo Monte nomen accepit: sicuti & regio Monti illi circumuicina trans Iordanem sita in sorte dimidiæ tribus Manasse.

CAPVT II.

Helias ex Dei instinctu primus Monachorum Dux.

HIC propheta Dei Elias Monachorum princeps primus extitit, a quo sancta primæua institutio exordium sumpsit. Ipse enim obtentu contemplationis diuinæ, & desiderio sublimioris profectus, longè ab vrbibus recedens, & seipsum cunctis terrenis, ac mundanis exuens, religiosam & prophetalem vitam eremiticam primus hominum a proposito ducere cœpit, quam sancto dictante spiritu & mandante inchoauit & instituit. Quippe Deus ei apparens mandauit vt communem hominum habitationem fugeret, & se a turbis in deserto absconderet, atque deinceps in eremo monasticè secundum formam ei indictam viueret. Quod euidenti sacræ Scripturæ testimonio comprobatur. Legimus enim ita de hoc scriptum in libro Regnorum factum est verbum Domini ad Eliam dicens: *Recede hinc, & vade contra Orientem, & abscondere in torrente Carith, qui est contra Iordanem, & ibi de torrente bibes, coruisque præcepi vt pascant te ibi.* Hæc autem præmissa salubria mandata, ad quæ implenda Spiritus Sanctus Eliam instigauit, & desiderabilia promissa, ad quæ adipiscenda eum erexit, tanto debent maiori intentione non solum historicè, sed potius mysticè a nobis Monachis eremitis, per singula verba pensari, quanto in eis plenior comprehenditur institutio, id est, forma ad perfectionem propheticam, & finem religiosę vitæ eremiticæ perueniendi. Cuius vitæ duplex dignoscitur esse finis: vnus quidem, quem per laborem nostrum, & virtuosum exercitium, diuina adiuuante gratia acquirimus. Hic autem est offerre Deo cor sanctum, & purum ab omni actuali sorde peccatorum: quem finem attingimus cum sumus perfecti; & in *Carith*, id est, in charitate illa absconditi,

Elias monachorum Dux.

3. Reg. 17.

de qua

Prouerb. 10. de qua Sapiens ait, *Vniuersa delicta operit charitas:* ad quem finem volens Deus Eliam peruenire, ei dixit, *Abscondere in torrente Carith*. Alius autem huius vitæ finis est ex mero Dei dono nobis collatus, videlicet non solùm post mortem, sed etiam in hac mortali vita aliqualiter gustare in corde, & experiri in mente, virtutem diuinæ præsentię, & dulcedinem supernæ gloriæ. Hoc autem est de torrente voluptatis Dei bibere. Quem finem promisit Deus Eliæ dicens: *Et ibi de torrente bibes*. Propter vtrumque finem horum duorum est prophetalis vita eremitica a Monachorum assumenda, testante Propheta: *In terra*, (inquit) *deserta, inuia, & inaquosa, sic in sancto apparui tibi*, o Deus, *vt viderem virtutem tuam, & gloriam tuam*. Per hoc enim quod in terra *deserta, inuia, & inaquosa*, manere eligit, vt sic *in Sancto*, id est corde puro a peccato, apparet Deo, monstrat primum electæ per eum vitæ solitariæ finem: qui est offerre Deo cor sanctum; id est, ab omni actuali peccato purum. Per hoc autem quod addit: *Vt virtutem tuam viderem & gloriam tuam*, monstrat manifestè secundum dictæ vitæ finem, qui est iam in hac vita aliqualiter experiri, seu mysticè videre in corde virtutem diuinæ præsentiæ, & gustare dulcedinem supernæ gloriæ. Ad primum autem horum, scilicet puritatem cordis, peruenitur per laborem & exercitium virtuosum, diuina gratia adiuuante. Et per puritatem cordis, & per perfectionem dilectionis, deuenitur ad secundum; scilicet ad experimentalem notitiam diuinæ virtutis & gloriæ cælestis; dicente Domino: *Qui diligit me diligetur a Patre meo, & ego diligam eum, & manifestabo ei meipsum*. Idcirco Deus per ea quæ in superioribus omnibus præmissis verbis Sancto Eliæ prophetæ proposuit, illi primo & præcipuo Monachorum Principi, & nobis eum imitantibus suadere maximè voluit, *vt simus perfecti, sicut & pater noster cælestis perfectus est*, & super omnia charitatem habentes, quod est *vinculum perfectionis*. Quapropter vt ad perfectionis suæ & visionis gloriæ promissę valeamus dona pertingere; formam ad hæc perueniendi per Deum in dictis verbis beato Eliæ propositam curemus aure intenta distinctè per ordinem percipere, & opere adimplere. Loquens enim Dominus Sancto Eliæ, ait tam in veteri, quam in noua lege cuilibet Monacho eremitæ: *Recede hinc*, scilicet a rebus caducis mundi & transitorijs: *& vade contra Orientem:* id est contra originalem tuæ carnis cupidinem: *& abscondere in torrente Carith*, ne in vrbibus moreris simul cum turbis: *Qui est contra Iordanem:* vt scilicet per charitatem sis diuersus a delictis. His namque quatuor gradibus ad culmen propheticæ perfectionis conscendens *ibi de torrente bibes*. Sed vt hoc queas perseuerare, coruis præcepi vt pascant te ibi. Hæc autem omnia intelliges melius, si per singula discurrendo, ea distinctè per ordinem exponamus.

Psal. 62. (marginal, beside "(inquit) deserta")
Ioann. 14. (marginal, beside "tre meo")
Matth. 5. (marginal, beside "& pater noster")
Coloss. 3. (marginal, beside "tes, quod est")

CAPVT III.

Contemptus rerum terrenarum.

A quæ tibi suadeo sigillatim intellige per ordinem, & discretè. Nam primò dixi tibi in mea iussione: *Recede hinc*, scilicet *de terra & de cognatione tua, & de domo patris tui*, non solum animo, vt terrenis possessionibus tui generis, & caducis mundi diuitijs cor tuum non apponas, sed etiam opere, vt ipsas non possideas. Nisi enim *quis renunciauerit omnibus quæ possidet, non potest esse meus discipulus.* Quoniam licet possessæ diuitiæ non claudant diuiti introitum cælestis regni, si cor suum ad eas non apponat; Sapiente dicente: *Beatus diues, qui inuentus est sine macula, & qui post aurum non abijt, nec sperauit in thesauris pecuniæ:* attamen per hoc quod Sapiens protinus subdit, dicens: *Quis est hic & laudabimus eum?* innuit manifestè difficultatem reperiendi talem virum, qui diuitias possidens ad eas cor non apponat. Cor enim humanum facilè hæret his quæ frequentat. Propterea dum possidentur diuitiæ, natæ sunt maiorem flammam accendere in corde, & vehementiorem cupidinem gignere: quemadmodum Sapiens ait: *Saturitas diuitis non finit eum dormire.* Occupatus quippe in superuacuo possessarum diuitiarum amore, cum habeat ipse rebus domesticis intendere, affligitur assiduè ab ærumna continuarum curarum, quæ non sinunt ad ipsum ingredi desiderium adimplendi verbum, quod audiuit diuinorum præceptorum. *Ærumnæ enim sæculi, & deceptio diuitiarum, & circa reliqua concupiscentiæ introeuntes suffocant verbum, & sine fructu efficitur.* Propter quod diues *difficilè intrabit in regnum cælorum.* Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticæ vitæ eremiticæ peruenire, ibique de torrente bibere; *Recede hinc*, scilicet a rebus mundi caducis, relinquendo corde & opere omnes possessiones terrenas & facultates, propter me: quoniam facilior & tutior via ad perfectionem propheticam tendendi, & tandem ad regnum Cælorum perueniendi est ista. *Omnis enim qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut vxorem, aut filios, aut agros, propter nomen meum, centuplum accipiet*, iam in hac vita, prægustans meæ suauitatis dulcedinem cunctis terrenis centupliciter præualentem, tandem *vitam æternam possidebit*. Ecce breuiter audisti primum gradum, quo conscendere possis ad propheticæ perfectionis summum.

Genes. 12. Luc. 14. Ecclesiast. 13. Ecclesiast. 5. Marc. 4. Matth. 19. Matth. 19.

CAPVT IV.

Abnegatio propriæ voluntatis.

NVNC attende secundum. Sequitur enim in exhortatione mea. *Et vade contra Orientem*, scilicet contra originalem
Ezec. 19. tuæ carnis cupidinem. Scire namque debes quod *in die ortus tui non est* a peccato *præcisus vmbilicus tuus:* quoniam *in pec-*
Ioann. 9. *catis natus es totus*. Quemadmodum in persona cuiuslibet hominis ge-
Psal. 50. niti a viro ex fœmina, ait Propheta: *Ecce in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea*. Ab hoc autem originali peccato,
Galat. 5. in quo concipitur homo, illud prouenit quod *caro* hominis *aduersus*
Rom. 7. *spiritum concupiscit*. *Video*, inquit Apostolus, *aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ, & captiuantem me in lege peccati, quæ est*
Matth. 7. *in membris meis*. Hæc est *lex peccati*, illa *lata porta*, per quam quis intrat cum ei consentit, & spatiosa via, per quam homo ambulat dum secundum eam viuit, quæ *ducit ad perditionem*: & *multi sunt qui intrant*
1. Petr. 2. *per eam*. *Accedentem verò ad seruitutem Dei, oportet abstinere a carnalibus desiderÿs, quæ militant aduersus animam, & stare in iustitia, & in timore Dei, & præparare animam suam*, non ad requiem, nec ad delicias,
Act. 14. sed ad tentationem & angustias: quoniam *oportet per multas tribulatio-*
Matth. 7. *nes introire in regnum Dei*. *Angusta* namque *est porta, & arcta via, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inueniunt eam*. Quoniam *pauci sunt*
Luc. 12. *electi, & pusillus est grex cui complacuit Patri dare regnum*. Tu ergo fili mi, *si vis perfectus esse*, & vsque ad finem monasticæ vitæ eremiticæ
Rom. 6. peruenire, ibique de torrente bibere; *Vade contra Orientem*, hoc est, contra originalem tuæ carnis cupidinem: Et *non regnet peccatum in tuo mortali corpore, vt obedias concupiscentÿs eius*. *Ego* enim *noui iniquos in*
2. Petr. 2. *diem iudicÿ reseruare cruciandos, magis autem eos, qui post carnem in con-*
Ecclesiast. 18. *cupiscentias immundiciæ ambulant, dominationemque contemnunt*. *Post concupiscentias* ergo *tuas non* eas, & a voluntate tua auertere: eam prorsus relinquens, & recto Superioris arbitrio vsque ad mortem propter me humiliter submittens. *Non est enim discipulus super magistrum:*
Luc. 6. *perfectus autem omnis erit si sit sicut magister eius*. Ego vero, Domi-
Ioann. 6. nus prophetarum, & magister, *descendi de cælo, non vt faciam volun-*
Philipp. 2. *tatem meam, sed vt faciam voluntatem eius, qui misit me Patris, factus ei obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis*. Quamobrem, *si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam*
Matth. 16. quotidie, & *sequatur me*. Qui enim *non baiulat crucem suam, &*
Luc. 9. *venit post me, non potest meus esse discipulus*. Si ergo vis *contra Orientem*, id est, contra originalem tuæ carnis cupidinem *post*
Luc. 14. *me venire*; attende qualiter oportet te crucem baiulare. Sicut namque

que crucifixus; qui iam non pro sui animi voluntate membra sua quoquam mouendi, vel conuertendi habet potestatem, sed illic tantum hæret immobiliter vbi crucifigens ea fixerit: ita oportet te cruci sic affixum esse, & temetipsum abnegare, vt non ad id quod tibi placet, teque delectat ad præsens, tuam voluntatem conuertas, sed quò te voluntas mea constrinxit, tuam vniuersam voluntatem applicare debeas; vt iam *non hominum desiderijs, sed voluntati Dei quod reliquum est in carne viuas temporis*. Et quemadmodum ille qui crucis patibulo est affixus, præsentia non contemplatur, præteritorum obliuiscitur, de crastino non sollicitatur, nulla carnali concupiscentia permouetur, nulla superbia, nulla contentione, nulla vltione, nulla æmulatione succenditur, sed cum adhuc suspiret in corpore, se mundo credit esse defunctum, illuc tantùm præmittens sui cordis intuitum, quo se non dubitat ilico transiturum: ita quoque te timore Dei confixum, oportet his præmissis omnibus esse defunctum, illic tantùm oculos animæ tuæ habendo defixos, quò te sperare debes singulis momentis migraturum. Hoc ergo modo *vade contra Orientem*, id est, contra originalem tuæ carnis cupidinem. Sic enim *qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentijs, semper mortificationem Christi in carne sua circumferentes, vt & vita Christi in corporibus eorum manifestetur*. In quàm cùm fuerint transformati, peruenient per illam ad supernam gloriam; quemadmodum eis Apostolus ait: *Mortui estis, & vita vestra est abscondita cum Christo in Deo: cum enim Christus apparuerit vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in gloria*. Ecce ostendi succinctè secundum gradum quo peruenire queas ad prophetalis perfectionis statum.

1. Petr. 4. Galat. 5. 2. Corinth. 4. Coloss. 3.

CAPVT V.

Solitudo, & Castitas.

MODO' amplectere tertium. Sequitur in persuasione mea: *Et abscondere in torrente Carith*. Nolo enim te vlterius morari inter turbas in Vrbe: *Quoniam vidi iniquitatem, & contradictionem in ciuitate: die ac nocte circundat eam super muros eius iniquitas, & labor in medio eius & iniustitia; & non defecit de plateis eius vsura & dolus*. Propter quæ omnia vitanda ipse Propheta in exemplum tibi datus, maluit in solitudine habitare, quam in Vrbe. *Ecce*, inquit, *elongaui fugiens, & mansi in solitudine*. Ait nimirum Sapiens: *Non pecces in multitudine ciuitatis, nec te immittas in populum, nec alliges duplicia peccata: nec enim eris in vno immunis*: Sed quia, vt ait Sapiens, in *vno* (id est, *in vno*, seu in singulari) degens, non eris a peccato immunis. Propterea debes solitarius pauere & flere,

Psal. 54. Ibid. Eccles. 7.

id est officium Monachi exercere (Μόνος enim Græce, dicitur Latinè *vnus*, siue singularis, aut solus; Ἄχος autem Græcè dicitur Latinè *tristis*: Inde dictus est *Monachus*, quasi singularis & tristis) tua scilicet & alterius peccata solitarius lugens. Et hoc est tibi eligibile, quam *inter turbas* conuersari *in vrbe*. Si enim, teste Sapiente, in *vno*, id est, in *monade*, seu singularitate, aut solitudine degens, non eris a peccato vsquequaque immunis; quanto magis, ipso testante, si te immittas in populum, *duplicia tibi peccata* alligabis? Ac per hoc pauere amplius, & flere te oportebit. Declina ergo frequentias turbarum, ne in ciuitate positus facere compellaris, quæ te, non tam natura cogit facere, quam voluntas: videlicet ne alterius furore mouearis, ne aliena bella patiaris, ne te capiat oculus meretricis, ne forma pulcherrima ad illicitos ducat amplexus, ne auaritiæ cæterorumque vitiorum alligeris vinculis,
Iob 39. quæ omnia vitantur solitudine. *Quisnam dimisit onagrum liberum, & vincula eius quis soluit*, nisi qui ei dedit *in solitudine domum, & tabernacula eius in terra salsuginis? Idcirco contemnit multitudinem ciuitatis, clamorem exactoris non audit*. Onager quidem animal solitudinem diligens, illum significat, qui remotus a turbis popularibus solitarius conseruatur: Cuius peccatorum *vincula* Deus *soluit*, & *liberum* a peccati seruitute eum *dimittit*: dum *sibi domum in solitudine constituit, & tabernacula eius in terra salsuginis*, quæ sitim accendit, vt iustitiam cælestis patriæ sitiat, quæ tandem satiat. Beati enim *qui esuriunt & sitiunt*
Math. 5. *iustitiam; quoniam ipsi saturabuntur*. Tu ergo fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticæ vitæ eremiticæ peruenire, ibique *de torrente* bibere; *abscondere in torrente Carith*; colens scilicet in absconsa solitudine silentium. Quippe sciens imbecillitatem tuam, & vas fragile, quod portas, timere debes in vrbe offendere, ne inter turbas impingas, & corruas atque frangaris. *Sedebis* ergo *solitarius & tacebis, quia*
Thren. 3. *bonum est homini præstolari cum silentio salutare Dei*. Quamobrem *abscondere in torrente Carith*, quæ *diuisio* interpretatur: quia expedit ad tui propheticam perfectionem, vt ita absconsus ab humano & diuisus sis consortio, quod etiam mulieri non iungaris coniugio. *Bonum enim est homini mulierem non tangere*. Porro hoc *ad vtilitatem tuam dico, & ad id, quod honestum est, & quod facultatem præbeat sine impedimento Domino obsequendi*. Oportet enim te diuidi ab his quæ te impediunt ne perfectè tendas in Deum. Solicitudo verò sæculi istius & fallacia diuitiarum suffocant Dei Verbum, ac per hoc impedit animum ne perfectè diligat Deum. Teste enim Sapiente, *qui diligunt*
Eccles. 2. *eum conseruabunt verbum illius*: qui vero *cum vxore est, solicitus est quæ sunt mundi*; & propterea retrahitur ne perfectè inhæreat dilectioni Dei:
1. Corinth. 7. *Cogitat enim quomodo placeat vxori: qui autem sine vxore est, solicitus est quæ sunt Domini, & cogitat quomodo placeat Domino*. Quamobrem *si non es alligatus vxori, noli quærere vxorem*. *Beatior enim eris si sic secundum*

meum

meum consilium permanseris: vt sis ex illis Eunuchis, qui *seipsos castrauerunt propter regnum Cælorum*: *Quoniam dabo eis in domo mea locum, & nomen melius a filijs, & filiabus, & nomen sempiternum dabo eis*, *quod non peribit*. Ecce expressi tibi tertium gradum, quo peruenire valeas ad propheticæ perfectionis altum. Matth. 19. Isai. 56.

CAPVT VI.

Necessitas charitatis.

AMODO percipe quartum. Sequitur enim in admonitione mea: qui, scilicet Carith, *est contra Iordanem*. Certò Iordanis, *descensio eorum* interpretatur: per quam hoc in loco non absurdè peccatum significatur. Quid enim facit tam descendere homines a dignitate imaginis, & similitudinis Dei in miseriam & turpitudinem quàm peccatum, quod est *transgressio diuinorum præceptorum*? Teste enim Sapiente, *Miseros facit homines peccatum*. Hinc Moyses populo præcepta Dei transgressuro dixit: *Descendes, & eris inferior*. Omnis enim natura licet in suo genere sit munda, superiori tamen comparata redditur turpis, & immunda, & a sua dignitate cadit; atque sordescit res nobilis, cùm inferiori naturæ miscetur, licet in suo genere natura inferior non sordidetur. Nam & aurum cum argento sordidatur si ei misceatur. Ego autem, testante sacra Scriptura, feci tam excellentis naturæ hominem, quod eum constitui vniuersæ naturæ præsidem. Quamobrem licet creaturæ sint mundæ in suo genere, humana tamen corda cadunt a sua dignitate, & sordescunt in creaturarum fruitione. Hinc de his qui corda in rebus creatis figunt per prophetam dicitur: *facti sunt abominabiles sicut ea quæ dilexerunt*. Hinc rursum per prophetam alibi scribitur, *Vastata est superbia Iordanis*, idest peccati. Quia videlicet vnde peccatores contemnendo Dei præceptum in peccato contra Deum superbiunt, inde in vastitatem corruptionis, & abominationis descendunt, dicente Propheta, *Corrupti sunt, & abominabiles facti sunt in iniquitatibus*. *Carith* vero diuisio interpretatur, per quam charitas meritò intelligitur, quia ipsa sola hominem diuidit a Iordane, id est a peccatorum descensione. Hæc namque *Carith*, charitas perhibetur esse *contra Iordanem*, id est contra peccatorum descensionem; quia sicut ait Apostolus, quantumlibet homo cæteris omnibus bonis polleat, *etiamsi loquatur omnibus linguis, & habeat omnem prophetiam, & omnem fidem, & omnem scientiam, & distribuat omnem substantiam suam in cibos pauperum, & tradat corpus suum itaut ardeat, charitatem autem non habeat, nihil ei prodest*; nec transfertur a morte peccati in vitam. *Qui* enim *non diligit, manet in morte*. Ab hac tamen morte diuiditur homo per charitatem, & ad vitam, dicente Ioanne

Prouerb. 14. Deuter. 28. Osee 9. Zachar. 11. Psal. 52. 1. Corint. 13. 1. Ioann. 3.

Ibid. ne Apostolo, *transfertur*: *Nos*, inquit, *scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres*. Bene ergo *Carith*, id est, charitas est *contra Iordanem*, scilicet contra peccatorum descensionem: Prouerb. 10. quoniam sicut ait Sapiens, *Vniuersa delicta operit charitas*. Tu ergo, fili mi, si vis perfectus esse, & ad finem monasticæ vitæ eremiticæ peruenire; & *contra Iordanem*, id est peccatorum descensionem, abscondi debitè in *Carith*, id est in charitate, ibique *de torrente* bibere; *diliges Do-* Matth. 22. *minum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua*. Nam cum hoc adimpleueris, tunc perfectus eris, & *contra Iordanem in Carith*, id est in charitate absconderis. Si autem hoc adimplere renueris, miser, & reprobus efficieris, & non in *Carith*, sed in Iordane, id est in peccatorum descensione eris. Si enim quidquam aliud amas plusquam me, iam non me diligis ex toto corde tuo, nec es in *Carith*, id est in charitate: quare non es dignus videre me. *Qui* Matth. 10. *enim amat patrem, aut matrem plusquam me, non est me dignus: aut qui amat filium, aut filiam super me, non est me dignus*. Sed & si quidquam aliud tantùm amas, quàm me, nondum me diligis *ex toto tuo corde*, nec es *in Carith*, id est in charitate. Si enim me ex toto tuo corde diligeres quantumcunque anima tua, & cætera omnia essent tibi cara, eis omnibus dilectionem meam præferres, & cuncta quæ cor tuum ab ea auer- Luc. 14. terent protinus respueres, & odio haberes: *Si quis enim venit ad me, & non odit patrem suum & matrem, & vxorem, & fratres, & sorores, adhuc autem & animam suam, non potest esse meus discipulus*. Si verò cor tuum mihi tanto amore offeras, & teipsum mihi tanta dilectione committas, vt quod nolo, & tibi prohibeo, quamlibet sit difficile caueri, totum tamen amore mei vites, & odias; quod autem volo, & tibi præcipio, quantumcunque sit durum fieri, nihilominus totum amore mei serues, & adimpleas; tunc incipis me vtcumque diligere *ex toto tuo corde, & ex tota anima, & ex tota mente*, & in *Carith*, scilicet in charita- Ioann. 14. te esse. *Qui enim habet mandata mea, & seruat ea, ille est qui diligit me*. Primum autem omnium est mandatum; *Audi Israel: Dominus Deus* Deuteron. 6. *tuus Deus vnus est*; &: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua. Hoc est primum & maximum mandatum*. Quod quia non potest seruari sine dilectione proximi, eò 1. Ioann. 4. quòd *qui non diligit fratrem suum quem videt, non potest Deum diligere quem non videt*; ideò secundum mandatum simile huic est: *Diliges proximum tuum sicut teipsum*: scilicet in quo, & propter quod debes diligere teipsum. In bono verò, & non in malo debes te diligere: si enim in malo te diligeres, iam non teipsum amares, sed odio haberes. Psal. 10. *Qui* enim *diligit iniquitatem, odit animam suam*. Ideoque proximum debes diligere sicut teipsum in bono, & non in malo; vt *omnia quæcun-* Matth. 7. *que vis vt faciant tibi homines, facias & tu illis; & quod ab alio oderis tibi fieri, id ne tu aliquando alteri facias*. *Dilectio* enim *proximi malum*

non

non operatur. Quapropter hoc in proximo amare, & operari debes per quod iustus fiat, si malus est; aut per quod iustus permaneat, si bonus est. Rursus te debes diligere, non propter teipsum, sed propter Deum. Quod enim propter se diligitur in eo finis lætitiæ, & vita beata constituitur, cuius adipiscendæ etiam spes iam hoc tempore consolatur. In te vero, vel in alio homine non debes spem beatæ vitæ ponere. *Maledictus enim homo, qui confidit in homine, & ponit carnem brachium suum, & a Domino recedit cor eius*. Debes ergo in Domino finem tuæ lætitiæ, & vitam beatam constituere, Apostolo dicente: *Nunc autem liberati a peccato, serui autem facti Deo, habetis fructum vestrum in sanctificatione, finem verò vitam æternam in Christo Iesu Domino nostro*. Ergo si liquidè aduertas, Deum debes diligere propter seipsum, te vero non propter teipsum, sed propter Deum. Cumque debeas diligere proximum tuum sicut teipsum, debes vtique eum diligere non propter se, nec propter te, sed propter Deum: hoc autem quid aliud est, quam in proximo diligere Deum? *In hoc* (inquit Ioannes Apostolus) *cognouimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligimus, & mandata eius facimus*. Quę omnia in præparatione animi facis, si Deum diligas propter seipsum, & si propter Deum diligas proximum, sicut teipsum. *In his quippe duobus mandatis vniuersa lex pendet & prophetæ. Plenitudo* enim *legis est dilectio*. Propter quod ad eam præcipue habendam hortatur Petrus Apostolus dicens: *Ante omnia mutuam in vobisrnetipsis charitatem continuam habentes, quia Charitas operit multitudinem peccatorum*. Sed tanto minus *Carith*, id est, charitas tua *operit peccata*, & est *contra Iordanem*, id est contra peccatorum descensionem, quanto minus Deum & proximum diligis. Minor quippe dilectio minorem meretur peccatorum dimissionem, sicut scriptum est: *Cui minus dimittitur, minus diligit*: tanto verò magis *Carith*, id est *charitas tua operit peccata*, & est *contra Iordanem*, id est contra peccatorum descensionem, quanto magis Deum & proximum diligis: quoniam maior dilectio maiorem meretur remissionem peccatorum, quemadmodum scriptum est: *Remittuntur ei peccata multa, quoniam dilexit multum?* Ecce exposui tibi quartum gradum, quo attingere queas ad prophetalis perfectionis bonum.

Tob. 4. Rom. 13. Ierem. 17. Rom. 6. 1. Ioann. 5. Matth. 22. Rom. 13. 1. Petr. 4. Luc. 7.

CAPVT VII.

Perfectæ charitatis vis.

RESTAT nunc attendas qualiter ad culmen perfectionis propheticæ, & finem monasticæ vitæ eremiticæ per hos præmissos quatuor gradus peruenias. Sequitur enim in propositione mea: *Et ibi de torrente bibes*. Nempe expedit tibi Sapientis

pientis exemplo *extrahere a vino carnem tuam, vt animam tuam transfe-*
Eccles. 2. *ras ad Sapientiam, deuitesque stultitiam. Luxuriosa* enim *res est vinum,* *& tumultuosa ebrietas*. Quicumque his delectatur, non erit Sapiens.
Prouerb. 12. Propter quod vt facilius ad veram peruenias Sapientiam, a vino in Carith abstinebis, & in remedium tuæ sitis, ac tutamentum vitæ tui corporis, *bibes* ibi *de torrente* materiali; scilicet de aqua torrentis. Reminiscere tamen qualiter antequam dixerim tibi: *Et ibi de torrente bibes*; præmisi: *Abscondere in torrente Carith*. Quod ideo prędixi, quia ad hoc vt de torrente specialiter bibas, oportet te prius *in Carith*, scilicet in charitate abscondi: in qua non illico absconderis cum in ea esse incipis; quoniam sicut dictum est, non quantalibet charitas, sed sola perfecta *operit vniuersa delicta*. Licet ergo mox vt me incipis ex toto corde tuo diligere, sis verè *in Carith*; id est, in charitate; non tamen es protinus absconditus *in Carith*; id est, in charitate: quia non confestim es totaliter diuisus ab actuali cupiditate peccati. Non enim mox quiescunt, immo insurgunt in te carnales concupiscentiæ, & cogitationes immundæ, conantes cor tuum in vetita trahere, & a dilectione mea totaliter euellere: propter quod nondum potes perfectè diligere me ex toto tuo corde. Nam etsi cor tuum retineat tunc assiduè dilectionem meam habitualiter in se; adhuc tamen non potes tranquillè per actualem amorem perfectè ferri in me. Quoniam, ne totaliter decidas a mea dilectione, oportet te tunc intendere ad expugnandum insurgentes cogitationes immundas, & carnales concupiscientias, contrarias dilectioni meæ. Quas cùm velut illicitas edomueris, non tamen continuo *in Carith*, id est in charitate absconditus eris: quia nondum me ex toto corde tuo perfectè amabis. Adhuc enim restabunt multa tibi licita, quæ per me nec præcepta sunt tibi, nec vetita: vt nuptiæ, diuitiæ, negotia secularia, & similia quæ supra memoraui. Quibus cum te implicas, etsi cor tuum non diuellant totaliter a mea dilectione; tamen non facile sinunt te de me cogitare, sed frequenter te impediunt a mei consideratione, & cor tuum subducunt a meæ dilectionis feruore, quo quanto minus inflammaris, tanto minus ex toto corde tuo me diligis: quanto autem me minus diligis, tanto minus *in Carith*, id est, in charitate absconderis: & quanto minus in charitate absconderis, tantò minus ad perfectionem propheticam, & ad finem monasticæ vitæ eremiticæ tendis. Tu ergo fili mi, vt promptus queas abscondi in *Carith*, id est, in charitate, & finem destinatum pertingere, ibique *de torrente* bibere, euita non solum ea per me tibi prohibita, quę totaliter a mea dilectione separant, vt sunt carnales concupiscentię ei contrarię, & cogitationes immundę; sed etiam diffuge ea quæ te ab ardore dilectionis meæ retardant, vt sunt ea quæ tibi propter eam superius dissuasi, scilicet diuitiæ, & nuptiæ, ac cætera quæ in se negotia secularia
2. Timoth. 2. implicant: *Nemo enim militans Deo implicat se negotijs sæcularibus, vt ei pla-*

ei placeat cui se probauit. Illa verò summo studio exquire, quæ te ad meæ dilectionis ardorem vocant: vt sunt præcepta legis meæ, & ea quæ propter eam tibi supra persuasi, scilicet paupertas, & carnalis concupiscientiæ crucifixio, obedientia & voluntatis propriæ abrenunciatio, continentia, & eremi solitudo. Nam si in mandatis & consilijs meis taliter exercitatus fueris, vt non solum cogitationes immundas & carnales concupiscentias dilectioni meæ contrarias, sed etiam cætera feruorem dilectionis meæ impedientia & retardantia a te fugaueris; etsi ea quæ amori meo opitulantur ita elegeris, vt inde tam feruente amore me totaliter diligas, tamque vehemente dilectione mihi tranquille adhæreas, quod nullum desiderium contrarium meæ dilectioni, vel eius impeditiuum in mente tua sentias; tunc incipis diligere perfectè *ex toto tuo corde*, & *in Carith*, id est, in charitate absconditus esse, atque finem destinatum pertingere. *Finis enim præcepti est charitas de corde puro & conscientia bona, & fide non ficta*. 1. Timoth. 4. Quidquid enim tibi in lege mea præcipio, aut consulo, siue de fugandis a te cogitationibus immundis, & carnis ac mundi concupiscentijs, vt cor tuum ab his purum teneas; siue de exhibendis proximo officijs, & vitandis eius offensis, vt sine repræhensione conscientiam bonam ad eum habeas: siue de impendendis cultui meo obsequijs, vt ex fide non ficta, sed vera, mihi deseruias; totum hoc ad hunc finem tibi suadeo, vt *de corde tuo puro, & conscientia bona, & fide non ficta* procedat libere charitas tam feruens & vehemens, tamque pacifice cor tuum totaliter sine renisu coiungens, vt nihil penitus contrarium dilectioni meæ, vel eius retardatiuum cor tuum in se sentiat, sed tranquillum in amore meo totaliter conquiescat. Quod nihil aliud est, quam habere cor purum ab omni peccati actualis sorde, & esse absconditum *in Carith*, id est in illa charitate de qua Sapiens ait: *Vniuersa delicta operit charitas*. Prouerb. 10. Cum ergo ad finem hunc prophetalis, ac monasticæ vitæ eremiticæ perueneris, & ita *in Carith*, id est, in charitate absconditus fueris, tunc ibi *de torrente bibes*: quia in hac tam perfecta tui coniunctione ad me, potabo te, & tuos sodales, illo torrente, de quo Propheta mihi loquens ait: *Torrente voluptatis tuæ potabis eos*. Psal. 35. Scriptum est enim: *Si reuersus fueris ad omnipotentem, ædificaberis, & longe facies iniquitatem a tabernaculo tuo; dabit pro terra silicem, & pro silice torrentes aureos, eritque omnipotens contra hostes tuos, & aceruabitur tibi argentum. Tunc super omnipotentem delicijs afflues, & eleuabis ad Deum faciem tuam*. Iob 22. Vbi vide, si ad Deum ex toto corde tuo sicut præmittitur, reuertaris, qualiter in bonum gradum ædificaberis. Primò quidem *longe facies iniquitatem a tabernaculo*, id est, a corde tuo: quia aliter cum omnipotente coniungi non posses, sicut scriptum est: *Si dixerimus quoniam societatem habemus cum Deo, & in tenebris ambulamus, mentimur*. 1. Ioann. 1. Quoniam *iniquitates* nostræ *diuiserunt inter nos & Deum nostrum, & peccata nostra abscon-*

absconderunt faciem eius a nobis. Secundo *pro terra*, id est, terrenis affectionibus, & diuitijs a te dimissis dabit tibi Deus *silicem*, id est, fortem & ardentem charitatem. Est enim *silex* lapis durus & focarius, a quo salit ignis, & significat illam perfectam charitatem, de qua Sapiens ait, *Fortis est vt mors dilectio, dura sicut infernus æmulatio: lampades eius lampades ignis, atque flammarum.* Hanc dat Deus, sicut ait Apostolus: *Charitas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum Sanctum qui datus est nobis.* Tertio *pro silice*, id est, forti & perfecta charitate seruata a te, dabit tibi Deus *torrentes aureos*; illas, videlicet ineffabiles & suaues delicias spirituales, de quibus scriptum est: *Oculus non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascendit quæ præparauit Deus hiis qui diligunt eum.* Hæ quidem deliciæ dicuntur *torrentes*, quia instar torrentis cum impetu, & magna voluptatis abundantia, ad mentem prophetæ confluunt: sicut scriptum est, *Torrens redundans fons Sapientiæ.* Sed sicut torrens orto solis ardore cito arescit; ita dapes illę spirituales orta carnis cupiditate, mox a mente Prophetæ descenduut, & torrescunt. Sunt verò hi *torrentes aurei*, id est, fulgentes tam ex ardore dilectionis Dei, ex qua ad mentem prophetæ profluunt; quam ex manifesta notitia Dei, ad quam hominem propheticum secretè perducunt. Sicut Dominus ait; *Qui diligit me, diligetur a Patre meo; & ego diligam eum, et manifestabo ei meipsum.* Quartò, cum ad talem Dei notitiam perueneris, *erit omnipotens contra hostes tuos visibiles & inuisibiles*, protegens te ab eis; sicut ipse ait: *Protegam eum, quoniam cognouit nomen meum.* Quintò, *acervabitur* inde *tibi argentum*, de quo Propheta ait. *Eloquia Domini eloquia casta, argentum igne*, id est, charitate, *examinatum.* Quia enim propter charitatem Dei mundum, & consortia hominum relinques, vt puro corde Deo inhæreas; mereberis diuino abunde perfrui colloquio, ita vt occulta etiam futura interdum reuelentur tibi a Deo. Tunc ergo *super omnipotentem delicijs* inæstimabilibus *afflues, & eleuabis ad Deum* liberè contemplandum *faciem* mentis *tuam.* Ecce docui qualiter ad perfectionem propheticam peruenias, & finem monasticæ vitæ eremiticæ attingas.

Cantic. 8. Rom. 5. 1. Corint. 2. Isai. 64. Prouerb. 18. Ioann. Psal. 90. Psal. 11.

CAPVT VIII.

Perseuerantia in vita, ac perfectione Monastica; & contra impassibilitatem.

DEINCEPS oportet vltimo videas, quomodo in perfectione prophetica vitæ eremiticæ perseuerare debeas. Sequitur enim in promissione mea, *Coruisque præcepi vt pascant te ibi.* Quod vtique ad tui consolationem necessarium iudicaui. Nempè licet inerrabilibus afflues delicijs, quamdiu bibes de torrente

rente meæ voluptatis; duplici tamen ratione tuum gaudium nondum erit plenum. Primò quidem, quoniam vehementissimè ex totis tuis præcordijs desiderabis tunc faciem meam clare conspicere, quam tamen non poteris perspicue videre: *Non enim videbit me homo & viuet*: quia ego *lucem inhabito inaccessibilem, quam nullus homo in hac vita vidit, sed nec videre poterit*. Secundò, quoniam dum in illis ineffabilibus delicijs, quas bibes de torrente meæ voluptatis requiescere diutius conaberis, repentè tamen propter fragilitatem tui corporis ab eis semotus ad teipsum reuerteris. *Corpus enim quod corrumpitur aggrauat animam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem*. Hac itaque duplici ratione, quia scilicet faciem meam non poteris clarè cernere, & quia oppressus corruptibili corpore non valebis diutius permanere in illa gloriosa gustatæ dulcedinis contemplatione; orabis, tunc, si vis in perfectione perseuerare, & dices incipiens gemere, *Deus Deus meus ad te de luce vigilo. Sitiuit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea. In terra deserta, inuia & inaquosa, sic in Sancto apparui tibi, vt viderem virtutem tuam, & gloriam tuam*. Verùm ne tunc irremediabilibus gemitibus, & cordis mœstitudine inconsolabiliter dissoluaris ex desiderio videndi me, & fame gustandi suauitatem dulcedinis gloriæ meæ; ad consolationem tui, *Coruis præcepi vt pascant te ibi*. Quippe coruorum nomine rectè intelliguntur Sancti prophetæ tibi in exemplum dati a me, quia nequaquam de iustitiæ suæ luce superbiunt, sed per humilitatis gratiam, & infirmitatis propriæ notitiam, peccatorum in se nigredinem continentes aiunt: *Si dixerimus quoniam peccatum non habemus, ipsi nos seducimus, & veritas in nobis non est*. Proinde de eorum quolibet scriptum est: *Quis præparat coruo escam suam, quando eius pupilli clamant ad Deum vagantes, eo quod non habeant cibos?* Coruus huius est naturę, quod pullorum suorum in ortu candidorum ora hiantia, huc illuc in nido vagantia, & cibos expetentia respicit: quibus cibum prius non ministrat, donec per pennarum nigredinem proprij coloris similitudinem in eis recognoscat: postquam verò nigrescere eos inspicit, totis viribus suis eos deinceps pascit. Sic interdum prophetæ sancti a me missi nascuntur pulli, scilicet discipuli, ad tantam tandem gratiam peruenientes eius exemp'o, vt bibant de torrente voluptatis meæ, quemadmodum & propheta ille. Sed cum ex infirmitate propriæ naturæ nondum fuerint ad gustandam illam suauitatem perducti, debent huc illucque desiderio vagantes ad me clamare: eo quod desideratos cibos illius naturæ dulcedinis nequeant adhuc sumere, & iuxta id quod scriptum est: *Nisi conuersi fueritis, & efficiamini sicut paruuli, non intrabitis in regnum Cælorum*, debent tunc se per humilitatem adhuc reputare pullos, id est, paruulos in bono, & formidare ne boni augmentum offendant ex malo. Scriptum est enim, *In multis offendimus omnes*. Et ipsi plerumque a peccatis suis memoriam auertunt, & considerare

Exod. 33.
1. Timoth. 6.
Sap. 9.
Psal. 62.
1. Ioann. 1.
Iob 38.
Matth. 18.
Iacob 3.

derare infirmitatem propriam nesciunt, ac per hoc humilitatis nigredinem, quam assumi oportet contra mundi nitorem, non ostendunt. Tanto autem spiritualem illam refectionem interius sumere possunt, quanto exterius per cultum vitæ præsentis magis quasi nitescunt. Coruus ergo in pullis ora hiantia respicit, sed antequam cibum ministret, corpus indui pennarum nigredine in eis quærit. Quia a me missus propheta prius quam ad absconsam escam voluptatis meæ discipulos perducat; admonet eos, & expectat, vt exemplo sui a nitore vitæ præsentis per humilis pœnitentiæ lamenta nigrescant, & peccatorum propriorum in se nigredinem recognoscant. Qui si in confessione vitæ præteritæ lamentũ sui gemitus velut nigrescentes plumas ex interioribus præferant, illico propheta eis hiantibus in ore præparatam a me escam ministrat: quia ad gustandam dulcedinem de torrente voluptatis meæ emanantem eos inuitat, quos tanto ardentius de torrente reficit, quantò verius a mundi nitore eos nigrescere per humilis pœnitentiæ lamenta cognoscit. Sed vt sciant discipuli se escam ad quam propheta eos vocat, a me accipere, recte præponitur sub petitione,

Iob 38. *Quis præparat coruo escam suam, quando pulli eius clamant ad Deum vagantes, eo quod non habeant cibos?* Subaudis, nullus præparat nisi Deus, qui, sicut scriptum est,

Psal. 146. *dat escam pullis coruorum inuocantibus eum*. Tu ergo, fili mi, cum ad perfectionem propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ perueneris, & de torrente voluptatis meæ biberis, ne inde de tanta suauitate gustata extollaris; repentè ab ea ad tempus remoueberis propter fragilitatem, & corruptionem tuæ carnis. Caue ergo tunc ne de perfectionis

Matth. 24. *tecto descendas tollere aliquid* ex his quæ renuntians abdicasti:

Luc. 9. *Nemo enim mittens manum suam ad aratrum, & respiciens retro aptus est regno Dei*. Quamobrem *quæ retro sunt obliuiscens, ad ea verò quæ sunt priora extendens temetipsum persequere, donec venias ad destinatum brauium superne vocationis*.

Philipp. 3. Non enim qui hæc præscripta inceperit, sed qui in eis

Matth. 24. *perseuerauerit vsque in finem, hic saluus erit*. & propterea vagans instar pullorum corui debes ad me incessanter clamando dicere:

Psal. 41. *Sicut ceruus desiderat ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te Deus*. Nam si ad illam dulcedinis meæ prægustatam suauitatem non confestim reducaris; hoc ideo fiet primò, vt scias te non ex tuis meritis, sed ex mea gratia ad illam suauitatem prius peruenisse: secundò; vt ardentius eam desideres, & multipicius desiderando capacior reddaris ad eam adipiscendam. Ne autem interim a perfectione penitus corruas; *Coruis præcepi vt pascant te ibi*: quia sanctis prædecessoribus tuis prophetis mandaui, vt te doctrina exemplorum humilis pœnitentiæ pascant, qua peccatorum nigredinem in se humiliter cognoscebant, & nitorem vitæ carnalis vitabant. Quapropter vt interim Sapiens esse queas; eorum

Ecclesiast. 39 doctrina auide pascaris, vt scribitur; *Sapientiam antiquorum omnium exquiret Sapiens, & in prophetis vacabit*. Quoniam si eorum exemplo a

nitore

nitore vitæ præsentis per propriȩ fragilitatis notitiam, & verȩ humilitatis notitiam, instar pullorum corui, totus nigrescas; & per deuotam orationem, & humilem, ac debitam peccatorum confessionem, copiosos lamenti gemitus, velut nigrescentes plumas, ad Deum proferas; & si, instar pullorum corui, a turbis vrbium elongans, & in solitudine degens a gloria carnalis vitȩ, & a possessionum, cæterarumque mundi diuitiarum nitore totus nigrescas, reducet te Deus iterum ad gustandam dulcedinem escæ effluentem de torrente voluptatis suæ. Hinc enim scriptum est: *Considerate coruos, qui non seminant nec metunt, quibus non est cellarium, nec horreum, & Deus pascit illos*. Ecce docui te, quomodo debeas humiliter perseuerare in perfectione propheticæ vitæ eremiticæ. Luc. 12.

CAPVT IX.

Perfectio vitæ S. Eliæ, ad normam, quam a Domino sibi, ac suis accepit.

LIAS itaque, audita a Deo præfata lege perueniendi ad perfectionem propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ, & perseuerandi in eadem; considerauit quomodo *non auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur*: propter quod ex totis suis præcordjs studuit ad dictam perfectionem propheticam, & finem monasticæ vitæ eremiticæ peruenire, & legem ad eam perueniendi, quam a Deo audierat, opere adimplere: sicuti de eo ita legimus scriptum in superiore lectione libri Regnorum: *Abijt ergo Elias, & fecit iuxta verbum Domini. Cumque abijsset, sedit in torrente Carith, qui est contra Iordanem; corui quoque deferebant ei panem, & carnes mane, similiter panem, & carnes vesperi: & bibebat de torrente*. Hæc autem præmissa verba exponemus, tam historice, quam mystice: quia vtroque modo de Elia verifica fuere. *Abijt ergo Elias:* Quo abijt? *Contra Orientem:* hoc est contra originalem suæ carnis cupidinem. Quia enim in carne eius non habitabat bonum, arbitratus fuit se esse *debitorem non carni, vt secundum carnem viueret. Si*, inquit Apostolus, *secundum carnem vixeritis, moriemini. Si autem spiritu facta carnis mortificaueritis, viuetis*. Ideo Elias, vt spiritu perfecte viueret, crucifixit *carnem suam cum vitijs, & concupiscentijs, mortificans membra* peccati, *quæ sunt super terram*, fornicationem, immunditiam, libidinem, & concupiscentiam malam, altiori quodam modo præ antecessoribus. Quoniam, vt per puritatem castitatis, & incorruptionem suæ carnis æquaretur Angelis imitatione conuersationis, seipsum propter Deum virginitate perpetua primus hominum sponte decorauit. Qui seipsum prorsus abnegans, & voluntati propriæ abrenun-

Rom. 2. 3. Reg. 17. Rom. 8. Galat. 5. Coloss. 3.

cians, semper Superioris, id est, Dei voluntatem prompte sequutus fuit: quemadmodum de eo scriptum est. *Abijt quocumque eum ferebat voluntas*: scilicet Dei. Sequitur: *Et fecit iuxta verbum Domini*. Quia scilicet de terra, & cognatione sua, & de domo patris sui in solitudinem recessit, Deo pro ipso aliud melius tunc prouidente: vt scilicet a morte eriperetur, & ad perfectionem vitæ monasticæ traheretur. Quippe populus Israel, per Achab regem recenter seductus, adorabat tunc Baal, tanquam Deum largitorem pluuiarum & fertilitatum, cæterorumque temporalium bonorum. Non aduertebat autem populus ille omnia hæc prouenire a vero Deo Israel, & non a Baal; sicut Dominus per prophetam conqueritur dicens: *Et hæc nesciuit, quia ego dedi ei frumentum, vinum, & oleum, & argentum multiplicaui ei & aurum, quæ fecerunt Baal*. Ob hoc volens Elias tunc Regi Achab, & populo Israel ostendere illum esse verum Deum, quem ipse colebat, & Baal falsum Deum, quem Rex, instigante Regina, nouiter a populo adorandum introducebat, prædixit eis verbum Domini, quod quantumlibet inuocarent Baal, pluuiam eis largiri non posset, nec annis illis *ros aut pluuia super terram descenderet*; donec pro hoc ipse Elias Deum Israel peroraret. Et quia propter carentiam pluuiæ sequuta fuit tunc fames vehemens in Regno Samariæ, ideo quærebat eum Rex interficere. Sed Elias priusquam a Rege quæreretur, *fecit iuxta verbum Domini*. Quoniam ne a Rege inueniretur, recessit nutu Dei *de terra, et de cognatione sua, et de domo patris sui* in solitudinem, relinquens de cætero mundanas diuitias, non solum mente, sed etiam opere: ne per domesticam curam, aut per facultates, aut terrenas possessiones, impediretur a consequutione perfectionis vitæ monasticæ, ad quam per Deum tunc vocabatur ipse. Sequitur: *Cum abijsset sedit in torrente Carith, qui est contra Iordanem*: quia scilicet squallorem eremi ex tunc Elias cum silentio æquanimiter sustinens, monachalem vitam eremiticam primus hominum a proposito seruare studuit: quam bene secundum etymologiam nominis in solitudine torrentis *Carith* inchoauit: interpretatur enim *Carith* diuisio, vt etiam nomen loci in quo sedit indicaret eum esse diuisum a consortio, & vita secularium hominum. Sedit itaque solitarius in torrente *Carith*, deducens quasi torrente lacrymas per diem, & per noctem; vt sic esset *contra Iordanem*, id est, contra peccatorum descensionem: quatenus ex suæ vitæ conuersatione innotesceret, quam recte a proposito primus hominum officium monachi ipse tunc inchoaret. Monachus enim deinceps ipse fuit, *singularis*, siue *solus*, & tristis sedit, peccataque sui, & aliorum solitarius vberrime luxit. Mysticè autem: *Cumque abijsset Elias contra Orientem*, id est, contra originalem suæ carnis cupidinem, *sedit in torrente Carith, qui est contra Iordanem*: quia in *Carith*, id est, in Dei charitate, eum diuidente a Iordane, id est, a peccatorum descensione, ex tunc semper extitit, sicut ipse ait: *Viuit*

3. Reg. 19.
Osee 2.

Viuit Dominus exercituum, ante cuius vultum sto. Iure autem merebatur ipse ante celsitudinem diuinæ Maiestatis stare, quia in tanto culmine perfectionis gressum animi fixerat, vt nullus ex mulierum natis fuerit vnquam eo potior in plenitudine perfectionis. Licet namque Saluator dixerit, *Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista:* Eliam tamen Ioanni esse æqualem, Angelus Gabriel euidenter testabatur, dum Zachariam affans, Ioannem *in spiritu, & virtute Eliæ* præire Christum asseruit. Cuius Eliæ cor, dum in deserto ex feruenti charitate intra se concaleret, & in meditatione sua ignis diuini amoris exardesceret, gustabat frequenter ineffabilem Dei gloriam, & sedebat, id est, quiescebat, in torrente voluptatis diuinæ, quo Deus potat diligentes se: dicente Propheta, *Torrente voluptatis tuæ potabis eos.* Sed quamuis satageret tunc Elias in contemplatione tam ineffabilium deliciarum assiduè requiescere; oppressus tamen corruptibili corpore, nequibat in eis diutissimè permanere. Qui ad semetipsum reuersus, modò lætabatur in corde tacitè ex recordatione suauitatis gustatæ; modo verò gemebat validè ex desiderio, & fame gustandi suauitatem dulcedinis tam iucundæ. Sequitur: *Corui quoque deferebant ei panem, & carnes mane: similiter panem, & carnes vesperi.* Quibus cibis Elias exinanitum corpus in deserto reficiebat, tantum ne deficeret. Nec dubium quin Deus panem, & carnes illas ministraret per coruos ei deferenda. Sic enim antequam ad torrentem Carith iret, prædixit ei Deus: *Coruis præcepi vt pascant te ibi.* Propter quod Elias dum in Carith existeret, confidens in Domino, escam suam in manu Dei committebat, *cui cura erat de eo.* Illa autem omnia ad hanc vitam necessaria adijciebat ei Deus, quia ipse *primum quærebat regnum Dei, & iustitiam eius.* Mysticè vero, Prophetæ prædecessores sui, dicti corui, ratione superiori, deferebant ei panem doloris, & pœnitentiæ, & carnes humilitatis veræ. *Manè*, id est, quando ipse ex recordatione suauitatis gustatæ lætabatur: similiter & *vesperi*, dum scilicet de absentia illius suauitatis gustatæ tristabatur. Quippe ne de ineffabili iucunditate sibi subtracta ipse ex tristitia dissolueretur, *Corui deferebant ei panem*; de quo scriptum est, *cibabis nos pane lachrymarum.* Nam sicuti Prophetę, eorum exemplis sibi in diuinis scripturis relictis, reducebant ei ad memoriam nigredinem suorum peccatorum; ex quorum consideratione satiabatur ipse lachrymarum dolore: propter quod humiliter reputabat se indignum bibere illam ineffabilem suauitatem, quam non ex suis meritis, sed ex Dei gratia considerabat se prius gustasse; similiter ne in lætitia ex recordatione suauitatis gustatæ ipse per inanem gloriam extolleretur, *corui deferebant ei carnes:* quia sancti Prophetæ eorum exemplis ad memoriam ei reducebant suæ carnis fragilitatem, & corruptiones, quæ auferebant ab eo illas delicias tam suaues. Cuius fragilitatis pastus agnitione humilis manebat, in se cernens, quod *omnis*

3. Reg. 17.
Matth. 11.
Psal. 35.
3. Reg. 17.
1. Petr. 5.
Matth. 6.
Psal. 79.

Isai. 40. *caro fœnum, & omnis gloria eius, tanquam flos fœni.* Tam igitur ex fragilis carnis consideratione, quam ex peccatorum suorum recordatione, fuerunt ei *lachrymæ suæ panes die, ac nocte:* dum corui, id est, Prophetæ, dicebant ei quotidie, *Vbi est Deus tuus?* Hæc verò dicentibus prophetis; recordatus scilicet, quod ex peccatorum nigredine, & ex propriæ carnis fragilitate mouebatur ipse ab illa arcana Dei participatione; *effundebat in se animam suam:* quia per deuotam orationem, & humilem peccatorum confessionem, copiosos lamenti gemitus ad Deum proferebat. Sequitur: *& bibebat de torrente*, id est, de aqua torrentis, abstrahens a vino carnem suam: vt *animum suum transferret* ad illam salutarem sapientiam, de qua scriptum est: *torrens redundans fons sapientiæ.* Sic rursum in spiritu raptus transibat Elias in *locum tabernaculi admirabilis vsque ad domum Dei:* A cuius vbertate inebriabatur ipse, & torrente voluptatis eius potabatur. Hoc itaque prædicto modo prophetalem vitam monasticam ducebat Elias in eremo.

Psal. 41.

Psal. 41.

Ecclesiast. 1.

CAPVT X.

Primi imitatores Eliæ, ac ratio appellationis filiorum Prophetarum.

DENIQVE Elias in monastica vita eremitica, quam primus hominum a proposito inchoauerat, successores post se in perpetuum relinquere disposuit. Qui, vt Pater primus monachorum fieret, in suos discipulos elegit quosdam viros, qui idcirco ad eum, in solitudine torrentis Carith, tunc latentem, confugiebant; ne per regem Achab, & reginam Iezabel cogerentur, sicut & cæteri populares, adorare Baal. Viri quippe isti timore Dei repleti, cernentes Eliam, ita verbo Domini tunc continere cœlum, quod pluuiam non dabat super terram, ad eum tanquam ad magnum veri Dei cultorem accedebant occulte in solitudine Carith, vt sub eius doctrina in cultu veri Dei persistere possent, & idololatriam vitarent. Hos itaque Domini deuotos viros Elias, secundum formam a Deo ei traditam, habuit suæ monasticæ vitæ primos discipulos, & imitatores veros. Quos etiam docuit prophetare, id est, ad laudem Dei psalmos, & hymnos cum instrumentis musicis canere. Considerauit enim quod *bonum est confiteri Domino, & psallere nomini eius altissimo, ad annunciandum manè misericordiam suam, & per noctem veritatem suam, in decachordo psalterio cum cantico in cithara.* Sapiens igitur de his omnibus Eliam commendans, sibi in laudem eius ait; *Prophetas facis successores post te.* Hæc autem Sapientis verba quidam in cortice considerantes, ad hunc sensum interpretari conati sunt: vt quia Eliæ prædixit Deus, *Elisæum vnges prophetam pro te:* ideò æstimauerunt Sapientem conse-

Psal. 91.

Ecclesiast. 48.

consequenter sancto Eliæ dixisse, *Prophetas facis successores post te*. 3. Reg. 19.
Quasi ex hoc licuerit suos successores facere prophetas, id est, futura prænunciantes: quia Deus ei dixit: *Elisæum unges Prophetam pro te*. Sed an hic sensus intentioni Sapientis conueniat, non satis patet. Ait enim Apostolus Petrus: *Non voluntate humana est aliquando allata prophetia: sed Spiritu sancto inspirati locuti sunt sancti Dei homines*. Quomodo ergo Elias faceret prophetas, id est, futura prædicentes; qui non a voluntate humana, sed a solo Spiritu sancto efficiuntur? Quemadmodum & Apostolus Paulus testatur, dicens: *Alij datur operatio virtutum, alij Prophetia, alij discretio spirituum: Hæc autem omnia operatur vnus, atque idem spiritus, diuidens singulis prout vult*. Non est ergo putandum quod Elias prophetas tales fecerit, quos solus Spiritus sanctus constituit. Quapropter præmissum sensum ab intentione Sapientis deuium relinquentes, ad mentem Sapientis enucleandam properamus. Scimus quidem in diuinis scripturis non solum istos appellari *prophetas*, qui futura præuident, & prænunciant; sed etiam illos qui ad hoc officium sunt instituti vt cum instrumentis musicis deuote Deum laudent, & ei psallant. Quid enim aliud est quod in libro Paralipomenon sic legitur? *Porrò cantores filij Asaph stabant in ordine suo, iuxta præceptum Dauid, & Asaph, & Æman, & Idithum prophetarum Dauid*: Hoc quippe in loco *Asaph, Æman*, & *Idithum*, ideo dicti sunt *Prophetæ Dauid*, quia per eum erant instituti cantores ad psallendum Deo cum instrumentis musicis. Quemadmodum alibi in eodem libro sic scribitur: *Dauid & Magistratus exercitus segregauerunt in ministros filios Asaph, & Æman, & Idithum, qui prophetarent cum citharis, & psalterijs, & cymbalis, secundum numerum suum, dedicato sibi officio seruientes*. Et post pauca: *Idithum in cithara prophetabat super omnes confitentes, & laudantes Dominum*. Filij ergo Asaph, & Æman, & Idithum hoc in loco dicti sunt prophetare, non ideo, quia futura præuiderent, vel prænunciarent, sed quia Deum laudabant, & cum instrumentis musicis ei psallebant: sicut paulò post ibidem scribitur: *Vniuersi sub manu Patris sui ad cantandum in templo Deo, distributi erant, in cymbalis, & psalterijs, & citharis in ministeria domus Dei, iuxta regem: Asaph videlicet, & Idithum, & Æman*. Quamobrem Sapiens sancto Eliæ dixit: *Prophetas facis successores post te*; non ideò hoc dixit, quòd Elias suis successoribus spiritum præuidendi, vel prænunciandi futura conferret; sed ideo potius, quia Elias monachos successores post se instituit, non tantum ad vitam monasticam obseruandam secundum formam a Deo sibi traditam; sed etiam ad hoc officium, vt scilicet prophetarent, hoc est, vt in psalmis & canticis & hymnis deuote Deo psallerent: & vt Deum non solum corde & ore, sed etiam cum instrumentis musicis laudarent. Et propterea appellati sunt *Prophetæ*, id est, *psallentes*: & eorum vita dicta est *prophetica*, id est, ad psalmos cum instrumentis

Marginalia: 2. Petr. 1. — 1. Corint. 12. — 2. Paral. 25. — 1. Paral. 25. — Ecclesiast. 48

musicis Deo canendos dedicata. Et quia in psalmis taliter Deo canendis, & in obseruanda vita monastica secundum formam per Deum traditam Eliæ, obtemperauerunt ipsi prompto corde sancto illi prophetæ;
Eccleſiaſt.48. meruerunt ob hoc benedici a Sapiente dicente eorum Patri Eliæ: *Beati sunt qui te audierunt, & in amicitia tua decorati sunt*. Hi quidem sunt illi Prophetæ Domini, quorum liber Regnorum meminit centum fuisse per Abdiam a nece præseruatos, & in speluncis absconditos: cum Regina Iezabel cæteros eorum interficeret: quos diuina Scriptura illic appellat *Prophetas Domini;* non quia tunc futura præuiderent, seu prænunciarent; sed quia, vt prædiximus, cum instrumentis musicis, psalmos, cantica, & hymnos Deo deuotè psallebant. Quod ex his tibi perspicuum fiet. Legimus enim in libro Regnorum, quod cum Eliæ indicasset Abdias se in speluncis abscondisse, & obseruasse centum ex dictis Domini prophetis; Elias mox in monte Carmeli populo Israë-
3. Reg.18. litico dixit: *Ego remansi Propheta Domini solus*. Sed cum Elias tunc non ignoraret centum ex his prophetis Domini per Abdiam fuisse a nece præseruatos; quomodo, salua a mendacio conscientia, poterat vir Dei populo dicere, *Ego remansi propheta Domini solus?* Absit autem vel suspicari quod mentiretur tantus Propheta, cuius verbum, teste Sapien-
Eccleſiaſt.48 te, *ardebat quasi facula*; vel arbitrari quod ignoraret tunc alios Prophetas Domini præter se viuere. Quomodo namque hos viuere ignoraret Elias; qui neque numerum prophetarum Baal ignorabat, quos tunc reuelabat quadringentos quinquaginta, & prophetas lucorum quadringentos esse? Nonne etiam per Abdiam recenter certificatus erat, quod centum Prophetas Domini Abdias ipse in speluncis absconderat, & a morte præseruarat? Cùm ergo hos prophetas Domini viuere Elias non ignoraret; quomodo verum loquebatur populo dicens; *Ego remansi Propheta Domini solus?* Nisi ideo verum diceret, quia sciebat quod nullus præter eum erat, tunc in regno Israel Propheta Domini talis, qui futura prænosceret per spiritum Domini, vel prænuntiaret; quamuis, eo sciente, essent tunc in Israel hi prophetæ Domini, quos Abdias in speluncis abscondens a morte præseruarat? Sed quia isti viri sunt in scriptura diuina *Prophetæ* appellati, eo quod deuote cum instrumentis musicis Deo canebant, non autem eo quod futura tunc præuiderent, vel prænuntiarent, sicut solus Elias in regno Israel tunc per spiritum Domini futura præuidebat, & prænuntiabat; propterea ad hunc sensum vere, & a sua mente procul mendacio, Elias dixit tunc populo: *Ego remansi Propheta Domini solùs*. Nullus quippe præter eum Propheta, prænoscens per spiritum Domini futura, in regno Israel tunc remanserat: quoniam filij Israel eos omnes occiderant. Quemadmodum Elias, fugiens postmodum in speluncam montis Oreb propter metum Reginæ Iezabel, volentis etiam eum occidere, conquerens de nece dictorum prophetarum, Domino dixit: *Dereliquerunt pactum*

Domini

Domini filij Israel, altaria tua destruxerunt, & prophetas tuos occiderunt gladio, & relictus sum ego solus.

CAPVT XI.

Quidam discipulorum Eliæ spiritu Prophetiæ præditi.

CVM autem de spelunca montis Oreb, in qua aliquandiu mansit, fuisset Elias iussu Dei reuersus in terram Israel, recollectis ipse in vnum suis discipulis in monte Carmeli, protinus studuit, secundum formam a Deo sibi traditam, denuò inducere eos ad obseruandam vitam monasticam: quos etiam sollicitè docuit disciplinam Propheticam, ordinans vt deuote in psalterio, & cithara, & cymbalis iubilationis, Deum laudarent. Cui officio priùs non potuerant perfectè intendere propter graues persecutiones, quas passi fuerant a rege Achab, & præcipue a Iezabel vxore sua. Sedatis autem per Deum persecutionibus illis, ex tunc quosdam horum monachorum excellentes viros, cæteris perfectiùs cum instrumentis musicis Deo in psalmis deuotè pubilantes, constituit Deus Prophetas: qui videlicet sicut Elias ventura prophetarent. Per hunc quippe psalmorum iubilum aperiebant ita deuote Domino penetralia mentium, vt frequenter in eorum corda immitteret Deus prophetiæ spiritum. Propter quod, dum de occultis certificari a Domino volebant, ad huno psalmorum iubilum deuotissime recurrebant. Hinc in libro Regnorum legimus, quod Eliseus in hac disciplina eruditus, dum per regem Iosaphat esset quadam vice de futuris consultus, & deesset sibi tunc Prophetiæ spiritus; psaltem ad se adduci fecit, in cuius cantu cor deuote Domino aperiens, Prophetiæ spiritum de quæsitis a Deo accepit. Diuina ita disponente sapientia, ex tunc factum fuit, quod Elias multiplicatis istis monachis per eum institutis, quosdam ex eis excellentes prophetas, qui futura præuidebant, assumpsit ad hoc officium; vt scilicet cum eo, & post eum, dictos monachos sollicitè in vita monastica secundum formam a Deo sibi traditam erudirent, & in disciplina prophetica, id est, in psalmis in psalterio canendis eos instruerent; & ita diligenter eorum curam gererent, ac si filij eorum essent: & propterea hi monachi, qui prius, vt prædiximus, vocabantur *Prophetæ*, postmodum vocati sunt *filij prophetarum*: quia dictorum excellentium prophetarum huius Religionis erant discipuli, & in prophetica, ac monastica disciplina, sub regimine ipsorum, quasi patrum suorum, constituti; & inde imitatores sanctorum morum, & virtutum illorum prophetarum. Et sub hoc titulo, quo dicebantur *filij prophetarum*, fit sæpe in libro Regnorum de his monachis mentio.

4. Reg. 3.

CAPVT XII.

Gesta sancti Ionæ Prophetæ, discipuli magni Heliæ.

GITVR cum eorum Religio esset iam tempore Eliæ, tam multiplicata, quod, tam in eremis, quam in ciuitatum suburbijs, erant plures eorum cunei; necesse fuit vt præter Eliam, quidam ex eis excellentes prophetæ, discipuli Eliæ, cuneos eorum regerent, & gubernarent. Quos prophetas Monachi prædicti vocabant *patres* suos, & ipsi dicebantur *filij* dictorum Prophetarum. Et inde inoleuit, quod rectores huius religionis semper appellati sunt a suis subditis *Patres*. Horum autem Prophetarum Eliæ discipulorum, non quidem omnium, sed paucorum, id est, quatuor ex præcipuis, decet hic aliqua succincte memorari. Inter hos prophetas Eliæ discipulos primus ordine temporis ad vitam monasticam per Eliam vocatus fuit sanctus Ionas de regione Geth, quæ est in Offir, filius illius mulieris viduæ, cui ligna colligenti in Sarepta Sidoniorum Elias obuiauit, & in cuius domo latuit, dum Rex Achab per omnes gentes, & regna eum ad mortem perquiri fecit. Hunc Ionam puerum Elias tunc resuscitauit a mortuis, cum sustentaretur in domo suæ matris: quem ob hoc mater, ex deuotione, tradidit Eliæ erudiendum in disciplina prophetica vitæ Monasticæ. Et factus Eliæ discipulus, ministrabat ei. Cum autem oraret Deum Elias pro pluuia in monte Carmeli, misit semel hunc Ionam puerum, vt de monte prospiceret, si aliquid in mari appareret: qui cum contemplatus esset, ait: *Non est quidquam*. Et rursus dixit ei Elias, *Reuertere septem vicibus*. Et in septi-
3. Reg. 18. ma vice vidit Ionas *nubeculam paruam, quasi vestigium hominis, ascendentem de mari*. Quod cum Eliæ renunciasset, agnouit Elias pluuiam grandem tunc descensuram super terram. Quam pluuiam fore venturam Ionas per Eliam missus regi Achab eam desideranti indicauit. Post raptum vero Eliæ in cælum, Ionas ab Eliseo in Ramoth Galaad missus vnxit Iehu in Regem Israel ad vlciscendum necem Prophetarum,
4. Reg. 9. Eliǫ discipulorum. Demum monitus a Deo Ionas, vt Niniuen pergens, prędicaret, eam intra quadraginta dies subuertendam, vidit, sancto reuelante Spiritu, Niniuitas per suam prędicationem conuertendos ad pœnitentiam, & consecuturos Dei misericordiam. Ideo ne falsa videretur nunciare, renuebat illuc ire, donec in mare proiectus, & a bellua marina deuoratus, post triduum a pisce in terram euomitur. Qui, sancto reuelante Spiritu, sciens conuersionem gentium fore ruinam Hebręorum, prędicans Niniuitis, ideo de eorum conuersione dolebat; quia hac occasione suum populum Israel ruiturum timebat. Sed Dominus ostendens ei tempus nouissimę ruinę populi Israel nondum venisse,

nisse, iussit eum ad terram Israel redire, & prophetare *terminos Israel ab introitu Emath, vsque ad mare solitudinis restituendos* per Ieroboam Regem Israel. 4. Reg. 14.

CAPVT XIII.

Vita S. Elisei discipuli B. Eliæ.

LIVS Propheta, & supremus Eliæ discipulus, fuit sanctus Eliseus ex patre vocato *Saphat*, de vrbe *Abelmaula*, sita in regione Zelmaan: & sicut in libro Regnorum legitur, dum de spelunca Montis Oreb reuerteretur Elias in terram Israel, 3. Reg. 19. inueniens hunc Eliseum in agro arantem, misit super eum pallium suum, & ita elegit eum in discipulum: qui post impositionem pallij, par boum mactans conuiuium populo fecit: & inde, relictis patre, & matre, ac terrenis omnibus, Eliam sequens, & ei ministrans, eius monasticam, & propheticam vitam imitatus est. Hoc sancto Eliseo nascente, magnum contigit prodigium: vna quippe imago ex vitulis aureis, quos filij Israel adorabant, in ortu Elisei acutè mugiuit. Quod cum sacerdos Domini in Ierusalem audisset, diuino nutu ait: Propheta natus est in Israel, qui sculptilia deorum destruet, & fusilia. Beatus quippe Eliseus postquam discipulus Eliæ fuit factus, spiritum Prophetiæ accepit, per quem spiritum indicabat regi Israel omnes insidias, quas contra eum Rex Syriæ parabat. Qui vice quadam exercitum Re- 4. Reg. 6. gis Syriæ percussit cæcitate, & adduxit ad regem Israel in ciuitate Samariæ. Hanc quoque ciuitatem obsessam a rege Syriæ, & oppressam fame, releuauit Eliseus a fame & obsidione. Denique per signa, & prodigia, quæ incessanter operabatur, reuocabat populum Israel ad veri Dei cultum, destruens miraculis, & prædicatione, cultum falsorum Deorum. Quod perspicue, tunc monstrauit, cum vnum ex Religiosis filijs prophetarum, scilicet Ionam, in Ramoth Galaad misit, vt 4. Reg. 9. & 10. vngeret Iehu in Regem Israel: qui mox vt fuit in Regem vnctus, iussu Elisei omnes prophetas Baal occidi fecit, & statuam de fano Baal proferens, combussit; ædemque destruens de Israel Baal deleuit. Mortuus autem Eliseus sepultus fuit, iuxta sepulchrum Abdiæ Prophetæ, 4. Reg. 13. in ciuitate Samariæ. In cuius sepulchro cum quidam posuissent cadauer vnius hominis mortui, reuixit homo ille, mox vt tetigit ossa Elisei.

CA-

CAPVT XIV.

Res gestæ Sancti Michææ, discipuli Eliæ.

ICHÆAS quoque Propheta, ex patre vocato Hyremla, fuit Eliæ discipulus. Sed iste non est ille Micheas Morastites, qui temporibus Ioathan, Achaz, & Ezechiæ Regum Iuda prophetauit, & in duodecim prophetarum numero includitur. Quoniam iste Michæas, Eliæ discipulus, longe ante prophetauit, scilicet in diebus Achab, Ochoziæ, & Ioram Regum Israel. Qui adhæsit Eliæ, cum Elias de spelunca Montis Oreb fuisset iussu Dei reuersus ad terram Israel: & eruditus Michæas iste per Eliam in disciplina prophetica vitæ monasticæ, cum esset ipse ex filijs prophetarum, tandem accepit a Deo spiritum prophetiæ. In quo spiritu prædixit Regi Achab duplicem belli victoriam, quam Achab obtinuit de Benadad Rege Syriæ. Sed quia Achab in secunda victoria Regem Syriæ Benadad morte dignum, quem ceperat, permisit abire illæsum; ideò Michæas Regi Achab in spiritu Domini dixit: *Hæc dicit Dominus: quia*
3.Reg. 20. *dimisisti virum dignum morte de manu tua, erit anima tua pro anima eius.* Quod ei euenit. Nam dum ascendisset Achab cum Iosaphat Rege Iuda in Ramoth Galaad, & præliaretur ibi contra Benadad Regem Syriç vnus de parte Benadad tetendit arcum, in incertum sagittam dirigens, casu percussit Regem Achab inter pulmonem, & stomachum: ex quo vulnere eadem die Achab vespere obijt, iuxta verbum quod locutus ei fuerat Michæas, dicens. *Audi sermonem Domini: Vidi Dominum su-*
3.Reg. 22. *per solium suum sedentem, & omnem exercitum cæli assistentem ei a dextris & a sinistris; & ait Dominus: quis decipiet Achab Regem Israël, vt ascendat, & cadat in Ramoth Galaad? Et dixit vnus a sinistris verba huiuscemodi, & alius aliter. Egressus est autem spiritus, & stetit coram Domino, & ait, ego decipiam illum. Cui locutus est Dominus, in quo? & ille ait: Egrediar, & ero spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius. Et dixit Dominus: decipies & præualebis.* Postea autem cum regnaret Ioram filius huius Achab, redarguebat eum Michæas de cultura idolorum: quem Rex Ioram præcipitio interfecit. Et ita Martyrio coronatus sepultus est in Morasti solus, iuxta sepulturam Senachim.

CAPVT XV.

Abdias Propheta, ac seruus Dei, discipulus Eliæ.

LTER vero Propheta discipulus Eliæ fuit beatus Abdias, de terra Sichem, ortus in agro Bethacaran, qui, vt in libro Regnorum legitur, *timuit ab infantia sua, valde Dominum*. Et prius quidem Abdias dispensator regis Achab existens, cum Regina Iezabel interficeret prophetas Domini, tulit ipse, sicut prædiximus, centum ex illis prophetis Eliæ discipulis, quos, durante illa persecutione, quinquagenos in speluncis abscondens, pane & aqua pauit. Deinde mortuo Achab Rege, cum filius eius Ochozias Rex duos principes quinquagenarios ad Eliam misisset, qui orante Elia fuerunt cum suis ab igne de cælo descendente combusti; rursus misit Rex hunc Abdiam cum quinquaginta viris, qui in Monte Carmeli coram Elia, genua flectens, pro anima sua, & pro animabus suorum quinquaginta, Eliam humiliter exorauit. Porro Elias cernens Abdiæ humilitatem, & recolens quod centum suis discipulis vitam restaurauerat; vicissitudinem ei rependit: quoniam sibi, & suis quinquaginta, vitam clementer seruauit. Hanc ergo gratiam ab Elia obtentam Abdias recognoscens, relicto obsequio Regis Ochoziæ, factus fuit discipulus Eliæ, dimissis proprijs filijs in domo cum sua vxore. Igitur, quia centum prophetas Eliæ discipulos pauerat, accepit & ipse a Deo spiritum prophetiæ, in quo spiritu præuidit Idumæos adiuturos exercitum Assyriorum contra Hebræos: propter quod prophetauit dictos Idumæos, tandem per exercitum Nabuchodonosor dissipandos.

3. Reg. 18.

4. Reg. 1.

CAPVT XVI.

Elias exemplar perfectionis monasticæ suis discipulis, Carmelitæ successionem ab eo tenent hæreditariam, alij habent imitationem.

VONIAM autem qui alijs seipsum præbet exemplar viuendi monasticè, necesse habet, vt vitam suam ita rectè intra se componat, ne cæteros per malum exemplum offendat, dicente Domino; *Væ homini illi per quem scandalum venit:* propterea vir Dei Elias sic vitam suam in se disposuit, quòd ab omni offendiculo eam tersit. Sed quia non sufficit magistro monasticæ vitæ propheticæ, vt studeat sine offendiculo conscientiam habere ad Deum, & ad homines, ni suo exemplo ad bonum prouocet consortes, dicente Apostolo: *in omnibus temetipsum præbe exemplum bonorum operum:*

Matth. 18.

Tit. 2. *rum:* ideò Elias, vt suo exemplo animos omnium prædictorum monachorum eius discipulorum prouocaret ad suæ religionis exercitium, studuit secundum formam per Deum sibi traditam, pollere coram eis frugalitate paupertatis, vti abstinentia parsimoniæ, domare concupiscentias carnis, nitere candore castitatis, abnegare libertatem voluntatis. Et quia in eius imitatione decreuit Deus consistere huius religionis monasticam perfectionem; propterea Elias ipse magna propheticæ disciplinæ, & monasticæ vitæ exemplaria, scilicet gesta sui & merita, demonstrauit in cordibus professorum huius religionis, per quæ ipsi ornarent penetralia mentis: vt videlicet ad imitationem eius, seculo, ac terrenis omnibus ex totis præcordijs renunciantes, & carnales concupiscentias per continentiam, & abstinentiam crucifigentes, voluntatemque propriam abnegantes, & eam superiori humiliter submittentes, a conspectu etiam hominum abscondi, monachalem vitam eremiticam, quam Elias ipse in solitudinibus, & maxime in monte Carmeli, duxit, monachi prædicti in eodem monte, & in alijs eremis, ac locis, ad hunc finem continuarent: quatenus eam accolentes liberius etiam mentes suas cum Deo per amorem perfecte vnirent. Qui dum per legem disciplinæ propheticæ, & vitæ monasticæ ab Elia eis traditam pergunt, & ardenti amore dogmata Eliæ, tam aure cordis, quam exequutione operis audiunt; proculdubio de animarum suarum salute securi sunt. Quemadmodum testatur Sapiens, sanctum Eliam ita alloquens: *Beati sunt qui te audierunt, & in amicitia tua decorati sunt.* Quidquid ergo virtutis, & perfectionis est in hac nostra religione eremitica, ab hoc propheta Dei Elia, tanquam a primordiali & principali monachorum authore, exemplariter emanauit. Et primò quidem in præmemoratos viros filios prophetarum, eius discipulos; deinde ab illis in cæteros religionis nostræ professores, eis tam in monastica eorum conuersatione, quam in locorum habitatione succedentes; & demum ab his in reliquos alibi degentes. Sed & omnium monachorum conuersatio perfecta ab Elia, & a dictis eius discipulis filijs prophetarum, est deriuata. Quamuis enim in diuersis mundi partibus post Eliam surrexerint in lege noua diuersi monachorum principes, secundum diuersa instituta specialia suos discipulos in obseruantia vitæ monasticæ regulantes, ad nullum tamen alium finem, nec per alios gradus intenderunt suos discipulos principaliter perducere, quam ad hunc finem, & per hos gradus, per quos Elias ad finem, & perfectionem vitæ monasticæ, secundum formam per Deum ei traditam, suos discipulos perduxit. Propter quod prædicti monachorum principes, in sana doctrina vitæ monasticæ, fuerunt velut quidam particulares riuuli ab Elia, tamquam a primordiali & vniuersali omnium riuulorum fonte, deriuati.

Ecclesiast. 48

CAPVT XVII.

Cur Sancti Eliæ spirituales posteri a Carmelo potius, quam a Carith dicti sint.

INTEREA sciscitaris, dilecte Caprasi, qua ratione monachi in hac religiosa disciplina conuersantes appellantur *Carmelitæ*. Cum namque Elias conuersationem hanc non in *Carmelo*, sed in *Carith*, iussu diuino inchoauerit, videtur nonnullis, vt asseris, quod deberent potius *Carithæ* appellari, quam *Carmelitæ*. Verum diligenter si aduertas, perpendes voluisse Deum quod Elias conuersationem, quam ab eo acceperat obseruandam, ideo in solitudine *Carith* inciperet, & ibi ad tempus, a facie regis Achab, & Reginæ Iezabel, lateret, vt ad eum haberent facilem, licet occultum, accessum, quidam viri timorati, quorum ipse in vita monastica Pater fieret. Tunc enim, vt iam prædiximus, viri quidam Deum timentes confugerunt illuc ad Eliam, ne per Achab vel Iezabel compellerentur, sicut cæteri populares, adorare Baal. Hi pauco tempore in Carith cum Elia monasticè conuersantes, didicerunt ab eo illius loci significationem mysticam, conuersationi monachali necessariam, quam supra exposuimus. Deus autem non iussit, quod Elias ideo inchoaret hanc conuersationem monasticam in Carith, vt illic eam plantaret, hoc est, vt diuturnam mansionem ipse & eius discipuli loco illo facerent; quoniam locus ille erat ineptus habitationi monasticæ, propter carentiam aquæ. Vnde post dies aliquantos, quibus Elias in eo sedit, iussu diuino ab eo discessit: quia torrens siccatus fuit. In diebus autem illis, Elias, propter Regis Achab, & Reginæ Iezabel idololatriam, & alia eorum ac populi peccata, ita continebat virtute diuina cælum, quod nec rorem, nec pluuiam dabat super terram: sed erat fames vehemens in Samaria. De qua fame indignata valde contra Eliam Regina Iezabel, procurauit vt Rex Achab faceret ad mortem perquiri eum per omnes gentes & regna. Propter quod Elias in nulla eremo poterat tunc securè religiosam vitam monasticam assidue colere; sed vagus & profugus eam excolebat, modò in eremo torrentis Carith, modò in domo mulieris Sareptanæ, modò autem in deserto Bersabeæ, modò vero in spelunca montis Oreb. Quem cum non reperirent, effudit Regina Iezabel vltionem famis in eius discipulos, interficiens aliquantos quos deprehendit ex prophetis Domini. Quos & alia ratione vsque ad mortem persequebatur: quia cum ipsa esset idololatra, moliebatur cultum Baal per totum Regnum Israel extendere, & cultum veri Dei de Israel delere: ad quem iugiter restaurandum Elias nouiter instituerat, vt dictum est, Religionem horum prophetarum, Deo deuote psallentium: qui in 3. Reg. 17.

eremis latitantes in nulla solitudine regni Israel audebant tunc iugem moram trahere, propter metum Regis Achab, & prædictæ Iezabel vxo-
Hebr. 11. ris suæ: sed, sicut ait Apostolus; *Circuierunt in me lotis & in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus, in solitudinibus errantes, in montibus, in speluncis, & in cauernis terræ.* Quamobrem cum tunc in *Carith*, vel alibi iugiter non manserint, non potuerunt a *Carith* dici *Carithæ*, neque ab alio loco potuerunt denominari congrue: quoniam propter persecutiones, quas patiebantur nullius loci fuerunt tunc incolæ, qui, teste Apostolo, compellebantur hinc, & inde & vagari, ac fugere.

CAPVT XVIII.

Expositio visionis S. Eliæ in spelunca montis Oreb.

DEMVM compatiens Deus tribulationi eorum, & finem debitum ei imponere volens, apparuit Eliæ manenti in spelun-
3. Reg. 19. ca montis Oreb, & dixit ei: *Quid hic agis Elia?* Quasi redarguens ipsum, eo quod non manebat in Regno Israel. Elias autem de hoc se excusans, respondit Domino: *Zelo zelatus sum pro Domino Deo exercituum, quia dereliquerunt pactum tuum filij Israel. Altaria tua destruxerunt, & prophetas tuos occiderunt gladio, & derelictus sum ego solus, & quærunt animam meam, vt auferant eam.* Sicut autem ait Sapiens,
Ecclesiast. 48. audiuit tunc Elias *in Oreb iudicia defensionis*. Quoniam Deus ostendit rem sibi in visione mirabilem; iudicia quibus se, & suos cultores defendere decreuerat de omnibus illis, qui de Regno Israel cultum Dei veri abiecerant, & suos Prophetas occiderant, & ibi cultum Baal introduxerant, & obseruabant; quorum quosdam per Azahelem, alios per Iehu, nonnullos vero per Eliseum occideret, & de Regno Israel extirparet. Ad Eliæ quoque consolationem reuelauit tunc sibi Deus, adhuc in Regno Israel plures eius discipulos, & veri Dei cultores remansisse, qui pactum Dei non dereliquerant; quos secum ab inimicis eorum defenderet, & deinceps cum eo in Regno Israel, in tranquillitate pacis seruaret. Vnde
3. Reg. 19. dixit ei: *Egredere, & sta in monte coram Domino, qui egressus stetit in ostio speluncæ. Et ecce spiritus grandis, & fortis subuertens montes & conterens petras, transijt ante Dominum. Non in spiritu Dominus. Et post spiritum commotio. Non in commotione Dominus. Et post commotionem ignis. Non in igne Dominus, & post ignem sibilus auræ tenuis. Ibi Dominus.* Spiritus quippe grandis, & fortis transiens protendit Azahelem, quem Deus in prædicta visione ostendit Eliæ transiturum per Regnum Israel, subuertendo *montes*, id est, maiores, & conterendo *petras*, id est fortes populi Israel. Hinc Azahel interpretatur *fortitudo Dei*, quia per eum præualuit Deus subuertere maiores, & conterere fortiores populi Israel, qui ab eius cultu recesserant. Quemadmodum Eliseus Propheta Azaheli prædixit: *Ostendit*

Ostendit mihi Dominus te Regem Syriæ fore, & scio quæ facturus sis filijs Israel mala. Ciuitates eorum munitas igne succendes, & iuuenes eorum interficies gladio, & paruulos eorum elides, & prægnantes diuides. Hæc autem omnia testatur liber Regnorum, manifeste per Azahelem postea in populo Israel completa fuisse. Et quidem iuste. Nam sequitur, *Non in spiritu Dominus.* Merito enim in Azahele populum conterente non erat Dominus ad parcendum populo, quia Deum per idololatriam a se abiecerat. *Commotio* vero transiens præmonstrauit Iehu, quem Deus in prædicta visione ostendit Eliæ, transiturum per Regnum Israel, commouendo inde domum Achab. Hinc Iehu interpretatur *Commotio*, quia per eum commouit Deus de Regno Irsael domum Achab, quæ cultum Baal in Regno Israel introduxerat, & cultum veri Dei abiecerat, & Dei Prophetas occiderat, quemadmodum Ionas Propheta ipsi Iehu prædixit: *Hæc dicit Dominus Deus Israel; Vnxi te in Regem super populum Domini Israel, & percuties domum Achab domini tui, & vlciscar sanguinem seruorum meorum Prophetarum, & sanguinem omnium seruorum Domini de manu Iezabel, perdamque domum Achab, & interficiam de domo Achab mingentem ad parietem, & clausum, & nouissimum in Israel: Iezabel quoque comedent canes in agro Israel, nec erit qui sepeliat eam.* Hæc autem omnia testatur liber Regnorum perspicue per Iehu in domo Achab postea completa fuisse. Et quidem iuste. Nam sequitur: *Non in commotione Dominus:* quia in domo illa per Iehu, vt præmittitur, commota, non erat Dominus, a quo per idololatriam totaliter recesserat. Merito enim in Iehu commouente domum Achab, non erat Dominus ad indulgendum illi domui; quia a Deo per idolatriam totaliter recesserant. *Ignis* autem transiens designauit Eliseum, quem Deus in prædicta visione ostendit Eliæ transiturum per Regnum Israel instar ignis, consumendo pueros idololatrarum. Hinc Eliseus interpretatur *Dei mei salus:* quia consumptis per eum filijs idololatrarum, quibus in nomine Domini maledixit, aduenit Dei salus suis cultoribus. Nec mirum si hoc pueris illis accidit. Nam sequitur. *Non in igne Dominus.* Merito enim in Eliseo consumente instar ignis pueros, non erat Dominus ad propitiandum illis pueris: quoniam a parentibus nutriebantur ad cultum idolorum. *Sibilus* vero *auræ tenuis* transiens, significat Eliam, cui Dominus in prædicta visione ostendit, quod esset per Regnum Israel transiturus, instar sibili auræ tenuis, vocans scilicet suos discipulos, & cæteros Dei seruos ad refrigerium pacis, persequutionibus eorum sedatis. Hinc Elias interpretatur *Deus Dominus*; quia Deus decreuit pro eis ostensurum se Dominum inimicis eorum, quibus per eum, vt præmittitur consumendis, hos in Regno Israel pacifice seruaret: eo quod *ibi*, scilicet in his, per quos transijt *Sibilus auræ tenuis* erat Dominus, a cuius cultu per idololatriam, ipso teste, non recesserant: *Dereliqui mihi*, inquit Dominus, *in Israel septem millia virorum, quorum genua non sunt*

4. Reg. 8.

4. Reg. 9.

incuruata ante Baal, & omne os quod non adorauerit eum osculans manum. His itaque omnibus Eliæ in visione præostensis, exponens eam sibi Deus, dixit: *Vade, & reuertere in viam tuam per desertum in Damascum: Cumque perueneris illuc*; scilicet in persona non quidem tui, sed Elisei, *vnges Azahel Regem super Syriam*, id est, vngendum, seu promouendum a me prænunciabis Azahelem in Regem Syriæ: & *Iehu vnges*, id est, prænunciabis vngendum, & promouendum a me *in Regem Israel. Eliseum autem vnges*; id est, vngendum, siue promouendum prænunciabis, *prophetam pro te*, vt scilicet post tui raptum, prophetet Azaheli, & Iehu, & prænunciet eis ipsos a me promouendos in reges. Hos quippe tres viros Azahelem, Iehu, & Eliseum ad prædictas dignitates promouit Deus, vt exequerentur iudicia, quæ in prædicta visione ostenderat ipse Eliæ. Et propterea dixit Deus rursum Eliæ. *Et erit quicunque fugerit gladium Azahelis, occidet eum Iehu, & quicunque fugerit gladium Iehu, interficiet eum Eliseus*.

CAPVT XIX.

Religionem eremiticam plantat magnus Elias in monte Carmelo, tanquam loco commodissimo ad eius perpetuationem.

REVERSVS itaque iussu Dei Elias de spelunca montis Oreb in terram Israel, confestim instar *auræ tenuis* sibilauit, id est conuocauit suos discipulos, & cæteros Dei seruos, ad Deum deinceps in Regno Israel secure colendum; nuncians sicut a Deo acceperat, quod eos in pace dimitteret Dominus, sedatis eorum persequutionibus. *Dereliqui mihi*, inquit Dominus, *in Israel septem millia virorum, quorum genua non sunt incuruata ante Baal: & omne os quod non adorauerit eum osculans manum*. Quia ergo ex tunc, & non antea, fuit Eliæ, & suis discipulis, liberum in Regno Israel securè conuersari; studuit ipse deinceps Religionem quam inchoauerat, in loco idoneo plantare. Anno quidem decimo regni Achab Regis Israel, ad sui, & suorum discipulorum iugem mansionem, elegit præ alijs eremis, Carmeli montem, tamquam commodiorem ad propheticam disciplinam, & vitam monasticam in eo colendam melius, & exercendam. Mons quippe Carmeli præbet eremitæ homini ex sua solitudine silentium, & quietem; ex suis antris, congruam mansionem; ex suo saltu iucunditatem; ex suo eminenti situ, aerem salubrem; ex suis herbis, & fructibus, pastum vberem; ex suo fonte aquæ viuæ, haustum dulcem: propter quæ omnia Elias in monte isto nedum habitare elegit, verumetiam domum orationi consecratam appellatam *Semnion*, in eo ædificauit, quæ ideo *Semnion* dicta fuit, quoniam Elias, & eius discipuli, de eorum taber-

tabernaculis, & speluncis egredientes ad domum illam, honeste tribus vicibus quotidie conueniebant: non quidem ad refectionem corporalem, vel ad aliqua corporis ministeria peragenda; sed ad Creatorem omnium litanijs, & orationibus suppliciter placandum, &, vt vnusquisque eorum cum Propheta diceret: *Vespere, mane, & meridie narrabo, & annunciabo: et exaudiet vocem meam.* Psal. 54. Conueniebant namque ibi in vnum ad psalmos, cantica, & hymnos corde, & ore, ac cum instrumentis musicis, in laudem Dei canendos: ad volumina quoque legis, & prophetarum a Patre eorum audienda, pariterque legenda. In quorum disciplinis, atque exercitijs instituti ad perfectam, beatamque vitam, studijs iugibus, in eremo Carmeli coalescebant secundum formam vitæ monasticæ per Deum creditam Eliæ.

CAPVT XX.

Montis Carmeli celebritas, odore habitationis, ac miraculorum Sancti Eliæ perennans vitæ eremiticæ successionem.

AD continuam autem residentiam in Carmelo semper faciendam, Elias montem hunc deuotiorem suis discipulis reddidit, non solum exemplo sui, qui ex tunc quamdiu in hoc mundo mansit, scilicet per sexdecim annos, montem istum incoluit, sed quia præ cæteris eremis, in quibus habitauit, montem hunc quibusdam magnis miraculis specialiter insigniuit, per quæ Deum Israel esse verum Deum manifeste idololatris monstrauit. Cum enim ante Eliæ ortum fuisset de eo in Ierusalem patri suo dictum: *Puer hic iudicabit Israel in gladio, & igne*; non est dubium vaticinium illud fuisse per Eliam in monte Carmeli adimpletum. Testante namque sacra libri Regnorum historia, dum populus Israel simul cum Achab Rege eorum, fuisset per prophetas Baal seductus, &, Deo vero derelicto, ad colendum Baal deditus; tunc Elias zelum Dei in præcordijs gerens, & de populi transgressione dolens, congregato vniuerso populo cum Rege, in hoc monte Carmeli, mirum iudicium eis proposuit: videlicet, quod Baal a populo Deus reputaretur, si suos prophetas ei in hoc monte sacrificaturos ita exaudiret, vt, ad vorandum eorum sacrificium, de cælo ignem mitteret; alioquin quod Baal a populo prorsus respueretur, & Deus Israel verus Deus a populo firmissimè crederetur, si Baal non valente per ignem suos Prophetas exaudire, Deus Israel, ignem de cælo mitteret ad vorandum sacrificium, quod Elias in hoc monte sibi offerret. Cumque propositio Eliæ populo placuisset, sed Baal super sacrificio per suos Prophetas sibi oblato, ignem de cælo mittere non posset; tunc Elias in hoc monte Carmeli altare Deo ædificauit, vbi sacrifi-

cium offerens, cunctis videntibus, ignem de cælo descendentem, ad vorandum suum holocaustum, a Deo Israel impetrauit: sicque populum Israel per Prophetas Baal prius in errore detentum, ad vnius veri Dei cultum in monte Carmeli Elias tunc reduxit: prophetas vero Baal, qui populum seduxerant, ne iterum ipsum deciperent, omnes in torrente Cison gladio interfecit. Amplius vero cum Rex Achab, & populus Israel per Prophetas Baal decepti tribus annis, & sex mensibus incessanter inuocassent Baal pro pluuia, tamen Baal in diebus illis pluuiam eis dare non poterat, nec soluere verbum Eliæ, quod prædixerat: ***Non***
3. Reg. 17. *erit annis his ros, neque pluuia, nisi iuxta oris mei verba:* ideo ostensa tanto tempore ipsius Baal impotentia, tandem claruit eis Dei Israel magna potentia. Quoniam Elias tunc fusa in hoc monte Carmeli ad Deum Israel oratione, mox ab ipso abundantem pluuiam illi populo obtinuit. Præterea cum Elias Ochoziæ Regi Israel ægrotanti suos legatos remisisset, nuncians ei quod ideo merito moreretur, quia, spreto Deo Israel, moliebatur super sua infirmitate consulere Beelzebub Deum Accaron; Rex de hac destinatione nimium commotus in Eliæ necem spirans, ad eum in monte Carmeli Principem quendam quinquagenarium misit cum quinquaginta viris; vt si sponte venire ad Regem renueret, eum inuitum ducerent. Princeps ergo ille, criminis Regis particeps cum suis quinquaginta, in Eliam bacchans, eum sedentem in vertice Carmeli, *hominem Dei*, irrisorie appellauit: cui & superbe præcepit, vt de monte descendens ad Regem veniret. Elias autem intelligens in sua persona Deum verum per illos satellites inhonorari, ignem de cælo super montem Carmeli descendere fecit, qui Principem illum cum suis quinquaginta deuorauit. Cumque Rex magis ira accensus alium Principem cum quinquaginta viris rursum misisset; Elias, vt prius ignem de cælo descendere fecit, qui eum cum suis quinquaginta in monte Carmeli combussit. His itaque euidentissimis ignis & gladij iudicijs monstrauit Elias hominibus incredulis, quod ille esset verus Deus, quem ipse in monte Carmeli colebat, & non Baal, quem perfidus rex Achab, cum filijs Israel, adorabat; neque Beelzebub, ad quem, Deo vero spreto, sacrilegus Rex Ochozias mittebat.

CAPVT XXI.

Eremitarum montis Carmeli in veteri, ac nouo testamento pietas.

VONIAM ergo Elias præ cæteris eremis, in quibus habitauit, montem Carmeli, tanquam commodiorem ad plantandam in eo propheticam Religionem vitæ monasticæ, & docendam melius & exercendam, vt dictum est, elegit; quem etiam montem præfatis miraculis clarissimè decorauit, quibus Deum Israel

Israel esse verum Deum palam populo ostendit; & Baal tanquam falsum Deum reprobauit; ideo Eliseus, & cæteri Eliæ discipuli Religiosi viri filij prophetarum, necnon eorum tam veteris, quam nouæ legis successores; montem Carmeli in veneratione speciali semper habentes, ipsum alijs eremis, eorum Religioni commodis, prætulerunt. Et propterea in eremo dicti montis præcipue, ad exemplum & imitationem illius sancti viri, & solitarij Eliȩ Prophetȩ, prædicti religiosi secundum formam per Deum Eliæ traditam, in iustitia propheticæ vitæ monasticæ, Domino Deo Israel deuota mente iugiter seruierunt: vbi religiosam vitam solitariam sigillatim in modicis tabernaculis, & speluncis, ac cauernis, atque cellis, continue & incessanter duxerunt iuxta fontem Eliȩ, ob eius sanctitatem, & loci deuotionem, ac maiorem seruandæ vitæ eremiticæ opportunitatem: ibique passionibus animæ viriliter resistentes, peremerunt nequitiam; & bonorum actuum exercitatione secuti sunt cordis munditiam. Qui ad ministeria se diuina disponentes, omnibus contentionibus, & certaminibus priuati, cum silentio, in vnanimitate, & communione animorum, quotidie ad *semnion* horis statutis conuenerunt, celebrantes in pace, cum timore & reuerentia Creatoris, quæ ad cultum pertinent diuinitatis, & ad iustitiam regni cælestis. Quemadmodum prædicta de eis, & de eorum loco, Isaias propheta in persona Domini vaticinatus fuit, dicens: *Habitabit in solitudine iudicium, & iustitia in Carmelo sedebit: Et erit opus iustitiæ pax, & cultus iustitiæ silentium, et securitas vsque in sempiternum: et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiducia, et in requie opulenta*. Vbi vide quam pulchre describit Propheta per ordinem bonam eorum vitam a posteris monachis Carmelitis imitabilem: primo quidem, ipsi sigillatim habitantes soli in cellis montis Carmeli citabant quotidie semetipsos ad iudicium discernendi in propria mente, si cogitationes accusarent, vel defenderent eos de aliquo iniquo, id est, deuiante a rectitudine diuinȩ iustitiȩ. Ideo prȩdixit Propheta, *Habitabit in solitudine iudicium*. Secundo, dum testimonium illis reddebat conscientia de quocumque iniquo, exercebant ipsi officium *Monachi*: quoniam *sedebat* inter eos *iustitia in Carmelo*, qua illud iniquum tristes, & soli puniebant per veram pœnitentiam, & emendabant illico. Ob hoc prȩdixit Propheta, *Et iustitia in Charmel sededit*. Tertio, cum nil iniquum reperiebant in viribus animæ expiandum, tunc opus, quo ipsi cæteras vires animæ perfecte conseruabant in concordia cum recta ratione, erat interna *pax iustitiæ*. Idcirco prædixit Propheta: *Et erit opus iustitiæ pax*. Quarto quia, teste Sapiente, *In multiloquio non deerit peccatum; qui* autem *custodit os suum, custodit animam suam*: ideo ipsi, vt essent securi a peccato, colebant assidue iustitiam silentio: propterea dixit Propheta: *Et cultus iustitiæ silentium, et securitas vsque in sempiternum*. De his autem omnibus, commendans eorum vitam Dominus præ-

Ad Hebr. 11.

Isai. 32.

Prouerb. 10. & 13.

prædixit: *Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis*, internæ scilicet, *et in tabernaculis fiduciæ*: de obtinenda scilicet iucunditate supernæ gloriæ, *et in requie* mentis *opulenta*; videlicet ex gustu, & contemplatione deliciarum procedentium de torrente voluptatis meæ. Quia ergo dicti Monachi, ad exemplum Eliæ, coluerunt iugiter in Carmelo iustitiam vitæ monasticæ, propterea appellati sunt Carmelitæ, a monte scilicet Carmeli, cuius fuerunt incolæ secundum modum prædictum, residentes ibi in iustitiâ assidue, sicut Propheta prædixit: *Iustitia in Carmelo sedebit*. Sed & cæteri huius Religionis Monachi habitantes alibi, cupiunt etiam idcirco Carmelitæ appellari, quia eorum Religio, & sancta conuersatio, est ab illis viris deriuata, & sumpta, qui modo prædicto sategerunt in monte Carmeli assidue religiosam vitam Prophetæ Eliæ, & vsque nunc satagunt humiliter imitari. Omnes quippe huius religionis veri sectatores, tam in monte Carmeli, quam alibi habitantes, profitentur se humiliter sequi illam sanctam, & propheticam iustitiam vitæ monasticæ, quam propheta Dei Elias seruauit, & instituit, & quam esse sequendam ipse, secundum formam a Deo sibi creditam, verbo pariter & exemplo discipulis suis tradidit, & in eremo montis Carmeli residendo docuit maxime, ac demonstrauit.

CAPVT XXII.

Nonnulla filiorum Prophetarum collegia sita in locis suburbanis.

LICET autem Elias, & Eliseus, cum cæteris eiusdem propositi religiosis viris, filijs prophetarum, manerent præcipue in eremis; iubente tamen Deo, propter vtilitatem sui populi, ciuitates & villas interdum frequentabant, miracula in populis operantes, & futura eis prædicentes, vitiaque hominum castigantes, & eos ad Deum reuocantes, atque ad suam propheticam religionem multos attrahentes. Vnde in suburbanis quarumdam ciuitatum, & villarum terræ promissionis, maxime autem in Galgala, & in Bethel, & in Hiericho, & in Samaria, habuerunt cuneos filiorum prophetarum virorum religiosorum; sicut legitur in libro Regnorum; apud quos manebant dum ad ciuitates & villas veniebant. Et illos de populo, quos ad suam propheticam religionem trahere poterant, primo quidem in his Conuentibus faciebant erudiri, & in disciplina prophetica, & in rudimentis religiosæ vitæ monasticæ; vt eos paulatim a conuersatione vrbium distraherent; quos postmodum ad eremos transferebant. His enim Monachis filijs prophetarum habitantibus in vrbibus, postquam erant in rudimentis disciplinæ propheticæ, & vitæ monasticæ eruditi; videbantur vrbes quasi carceres, & solitudo eis paradisus apparebat. Saluti ergo suæ perfectius prouidere curantes, monasti-

Act, cap. 1.

cam

cam ac prophetalem vitam longè ab vrbibus ducere malebant in solitudine; quam appetentes ad eam secedebant nutu Prophetarum, qui eos regebant. Hinc in libro Regnorum legimus, hos filios prophetarum dixisse ad Eliseum: *Ecce locus, in quo habitamus coram te, angustus est nobis: eamus vsque ad Iordanem, & singuli tollant de silua materias singulas, vt ædificemus ibi locum nobis ad habitandum*. Erant autem ipsi tunc ita multiplicati, quod iam non valebant omnes in solitudine montis Carmeli commode recipi: propter quod ad nutum Prophetarum per quos regebantur, eligebant sibi non solum montem Carmeli, sed & alia, præter montem hunc, loca eremitica, proposito suo, & deuotioni opportuna, & præcipue illa quæ per Eliam, vel Eliseum, fuerant portentis decorata. Quoniam igitur Elias, & Eliseus in Iordanis flumine magnis claruerant miraculis; nam aquæ Iordanis pallio Eliæ percussæ in duas partes fuerant bis diuisæ, præbentes iter siccum prophetis præfatis; & Naaman leprosus Iordane lotus a lepra fuerat per Eliseum mundatus, & sanitati restitutus; ideo aliqui horum monachorum filiorum prophetarum, deuotione prædictorum miraculorum permoti, & aquarum opportunitate tracti, faciebant sibi tabernacula in solitudine prope fluenta Iordanis, prout eis dictabat propheta Dei Eliseus: Quemadmodum in libro Regnorum legimus Eliseum dixisse eis, *Ite*, scilicet ad Iordanem. *Et ait vnus ex illis: Veni ergo & tu cum seruis tuis: Respondit, ego veniam. Et abijt cum eis. Cumque venissent ad Iordanem, cædebant ligna*, pro tabernaculis sibi ibidem ædificandis. Quidam autem dictorum monachorum filiorum prophetarum in monte Effraim suam mansionem elegerunt. Horum meminerat Giezi famulus Elisei, dum dicebat Naaman Syro: *Dominus Deus misit me ad te dicens: Modo veniunt ad me duo adolescentes de monte Effraim, ex filijs prophetarum*. Isti quidem segregantes se a turbis, quas videbant colere vitulum aureum; quem Ieroboam posuerat ad adorandum in Bethel, secesserunt nutu Elisei in solitudinem montis Effraim: ne possent exemplo populi idololatria infici, sed vacarent in solitudine liberius diuino cultui. Ab his itaque memoratis viris filijs prophetarum inoleuit, quod plerique nostri generis monachi, non solum in montem Carmeli; sed in diuersis solitudinibus terræ promissionis, sunt in disciplina prophetica vitæ monasticæ ad imitationem eorum, laudabiliter conuersati.

4. Reg. 6.

3. Reg. 2.

4. Reg. 5.

4. Reg. 6.

4. Reg. 5.

CAPVT XXIII.

Cur Eremitæ Carmelitani interdum Anachoretæ nominati.

PRÆDICTI autem Monachi a plerisque fuerunt Anachoretæ idcircò appellati; quia corda sua angentes ieiuniorum inedijs, & cæteris corporis angustijs, non timuerunt, vt dictum est, ab imitatione Eliæ, incessanter & continue penetrare

netrare vastos secessus solitudinis montis Carmeli, & aliarum eremorum terræ promissionis: vbi cogitationibus sanctis, & intentione orationum, ac cæteris armis iustitiæ muniti, non solum occultas diaboli insidias vincebant; sed & apertos conflictus dæmonum calcantes, tanto conatu mentes suas, ad exemplum Eliæ Principis eorum, sursum in Dei contemplatione eleuabant, vt in cælestibus choris putarentur transla-
2. Corint. 3. ti, *& reuelata facie gloriam Dei speculari*, perfruentes colloquio Dei, cui puris mentibus inhærebant.

CAPVT XXIV.

Propheta Dei Elias in paradisum translatus, olim rediturus.

LEGITIME itaque Elias administrata religione per eum instituta, agnouit per diuinam reuelationem, quod Deus volebat eum ab hoc mundo eleuare per turbinem ignis in paradisum voluptatis. Pergens ergo ad locum vnde assumendus erat in cælum: profectus est cum Eliseo eius discipulo ad Iordanem.
4. Reg. 2. Quem Elias pallio suo inuoluto percussit: &, sicut sacra libri Regnorum tradit historia, diuisę tunc fuerunt aquę Iordanis in duas partes, cedentes illis Dei viris; qui transierunt per siccum alueum fluminis. Cumque pariter incedentes sermocinarentur; ecce currus igneus, & equi ignei eis apparuerunt, qui vtrumque ab inuicem diuiserunt. Quoniam re-
Ecclesiast. 48. manente Eliseo in terra, Elias *receptus in curru equorum igneorum*, ascen-
4. Reg. 2. dit *per turbinem* ignis *in cælum*, id est, in paradisum voluptatis: qui longo maris & terrę tractu a nostra habitabili secretus, adeo est editus, vt pene vsque ad cælum attingat. In quo loco vna cum Enoch, qui longe ante illic Eliam præcesserat, viuet ipse Elias in magna quiete carnis & spiritus, vsque ad tempus Antichristi: sed tunc in hunc mundum
Matth. 17. reuertetur: quemadmodum testatur Dominus, dicens: *Elias quidem venturus est, & restituet omnia.*

CAPVT XXV.

Successio prophetæ Domini Elisei in spiritu & prælatura Sancti Eliæ.

PRIVSQVAM Elias autem de hoc mundo transferretur in paradisum voluptatis, fuit ei curæ, sua imminente translatione, monachos discipulos suos filios prophetarum sigillatim visitare, & de Patre idoneo eis prouidere; qui eos omnes generaliter loco eius regeret, & gubernaret. Propter quod descendentes ipse & Eliseus de monte Carmeli, venerunt ambo in Galgala,

deinde

deinde in Bethel, & deinde in Ierichο. Nam, ſicut prædiximus, in his locis habitabant viri religioſi filij prophetarum, Eliæ diſcipuli, quos ipſe viſitans commonuit, vt in propoſito diſciplinæ propheticæ, & vitæ monaſticæ perſeuerarent, & vt de imminenti eius corporali abſentia triſtes non fierent. Quibus viſitatis, valefaciens perrexit cum Eliſeo ad Iordanem. Sequebantur autem eos quinquaginta viri de filijs prophetarum, qui ſteterunt e contra longe, quando Elias, & Eliſeus Iordanem tranſibant pede ſicco. Quo pertranſito, dixit Elias ad Eliſeum: *Poſtula quod vis vt faciam tibi, antequam tollar a te*. Habebat autem Elias duplicem Domini ſpiritum, videlicet ſpiritum occulta, præſertim futura, prophetandi, & ſpiritum miracula faciendi. Quorum ſpirituum non vnum ſolum, ſed duplicem prædictum poſtulans Eliſeus, dixit: *Obſecro vt fiat ſpiritus tuus duplex in me*. Prædixerat autem Deus Eliæ dum manebat in monte Oreb in oſtio ſpeluncæ: *Eliſeum filium Saphat, qui eſt de Abelmaula vnges prophetam pro te*. 3. Reg. 19. Per quæ Domini verba intellexerat Elias, non quidem quod Eliſeus eſſet ei ſucceſſurus in ſpiritu ſignorum; ſed ſolum quod, poſt tranſlationem eius ab hoc mundo, eſſet ei Eliſeus ſucceſſurus in altero ſpiritu, ſcilicet prophetico. Propter quod Eliſeo petenti ſuum duplicem ſpiritum, reſpondit: *Rem difficilem poſtulaſti*: Perpendens tamen a Deo, quod ſi Eliſeus eſſet dignus videre modum illum arcanum, & mirabilem quo Deus ſubleuaret eum in cælum, impetraret quod ab eo poſtulauerat; confeſtim adiecit: *Veruntamen ſi videris me quando tollar a te, erit tibi quod petiſti*: Et quia Eliſeus vidit eum tolli a ſe, ideo quod ab eo poſtulauerat obtinuit, ſuccedens Eliæ tam in ſpiritu ſignorum, quam in ſpiritu prophetiæ, quemadmodum Sapiens teſtatur, dicens: *Elias in turbine tectus eſt, in Eliſeo completus eſt ſpiritus eius*. Eccleſiaſt. 48 Videns itaque Elias diſcipulum ſuum Eliſeum ſuo ſpiritu plenum, nouit a Deo eum factum perfecte idoneum ad regendum ſuos diſcipulos filios prophetarum: propter quod totius Religionis per eum inſtitutæ commiſit tunc ſibi regimen, & magiſterium. Et in huius ſignum tradidit tunc Eliſeo ſuum inſignem Religionis habitum, relinquens ei pallium ſuum, dum ferebatur in cælum. Quo Eliſeus ſe operiens abiecit a ſe veſtimenta ſua in duas partes ſcindens ea, vt filij prophetarum videntes eum habitu Eliæ indutum, agnoſcerent eum ſpiritu Eliæ repletum, & ſic reciperent eum promptius pro Elia in Patrem eorum & magiſtrum. Et rediens inde percuſſit bis pallio Eliæ Iordanem, videntibus viris religioſis filijs prophetarum, qui e contra erant eius regreſſum expectantes: Et cum vice prima non fuiſſent diuiſæ aquæ, in ſecunda tamen vice, diuiſis hinc inde aquis Iordanis, tranſijt Eliſeus per ſiccum alueum fluminis. Cernentes ergo filij prophetarum Iordanem miraculosè ceſſiſſe Eliſeo, agnouerunt eum ſuccedere Eliæ in duplici ſpiritu prædicto. Propter quod ad inuicem dixerunt. *Requieuit ſpiritus Eliæ ſuper Eliſeum*. 4. Reg. 2.

seum. Et venientes in occursum eius adorauerunt eum proni in terra, recipientes eum pro Elia in præcipuum eorum Patrem & magistrum, quem videbant habitu Eliæ, & spiritu dotatum. Præbuerunt autem ex hoc actu formam suis successoribus, vt quando ab eis erit ablatus Pater eorum præcipuus; illum loco eius in Patrem humiliter super se suscipiant, qui exemplo Elisei, erit ad eos per signa, & prodigia a Deo missus: signis vero non apparentibus, omni sollicitudine vnanimiter studeant illum ex eis in Patrem super se ponere, qui præcedat cæteros in spiritu & virtute Eliæ, sicut Eliseus hos viros præcedebat, qui eum receperunt in Patrem super se.

CAPVT XXVI.

Miracula quædam S. Elisei, ipsiusque paterna sollicitudo pro commissis sibi filijs.

VSCEPTO itaque Eliseus regimine propheticæ religionis per Eliam institutæ, sollicitus fuit cuneos monachorum filiorum prophetarum sigillatim visitare: quos cupiens consolari de absentia Eliæ, operabatur coram eis signa, & virtutes: tum ne in vacuum videretur gratiam Dei recepisse, tum vt per hoc eis ostenderet se gerere vices Eliæ; tum etiam vt sic eos solidaret in perseuerantia vitæ monasticæ. Nam cum esset apud monachos filios prophetarum habitantes in Iericho, eis cernentibus dulcorauit Eliseus ad petitionem virorum Iericho amaras aquas Ciuitatis, mittendo
4. Reg. 2. sal in aquam fontis. Cum autem inde ascenderet ad visitandos filios prophetarum habitantes in Bethel; viri Ciuitatis illius, qui erant idololatræ, habebant ipsum propterea exosum, quia erat cultor veri Dei: in cuius contemptum prouocauerunt tunc pueros eorum paruos, vt deriderent Eliseum. *Et egressi pueri de ciuitate, illudebant ei dicentes: ascen-*
Ibid. *de calue, ascende calue.* Eliseus autem per hoc intelligens Deum verum, cuius cultor erat, floccipendi a viris Ciuitatis, *cum respexisset pueros, maledixit eis in nomine Domini:* vt sic magnificaret in Ciuitate nomen veri Dei, quem contemnebant illi. *Et mox egressi de saltu duo vrsi, lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros:* quod scientes viri Ciuitatis, timuerunt valde nomen Dei Elisei. Filij vero prophetarum illic commorantes, viso hoc signo, cum gaudio & honore receperunt Eliseum
4. Reg. 2. in Patrem eorum, & magistrum. *Abijt* autem *inde* Eliseus *in montem Carmeli*, visitans & consolans filios prophetarum habitantes ibi: apud quos tunc non diu mansit: quia desiderabat prius cæteros filios prophetarum visitare, & tandem in montem Carmeli redire. Pergens ergo inde Samariam, visitauit filios prophetarum illic habitantes: vbi reli-
4. Reg. 4. ctam prophetæ Abdiæ oppressam alieno ære, propter alimoniam, quam fecerat

fecerat Abdias centum Eliæ discipulis, quos absconsos seruauerat in speluncis, Eliseus a debito releuauit, & victum sibi, & suis filijs ministrauit, multiplicans miraculosè in magnam quantitatem parum olei, in domo mulieris inuenti: quod ipsa vendens, & creditori satisfecit, & de reliquo pretij victum sibi, & filijs suis procurauit. Rediens ergo inde Eliseus in montem Carmeli, transijt per Ciuitatem Sunam; vbi erat mulier quædam magna, ad quam Eliseus diuertebat quoties per Sunam transibat, quem mulier prædicta in suo hospitio honestè recipiebat, in quo cœnaculum sibi fecerat, & ei decenter de suis facultatibus ministrabat. Quæ cum filio careret, eo quod haberet virum ineptum ad generandum, propter senium; promisit sibi Eliseus in remunerationem dictæ hospitalitatis, quod filium de viro suo conciperet, & haberet. Et cum ita ei euenisset, contigit processu temporis, quod postquam puer creuerat, mortuus fuit. Indicauit ergo mulier viro suo, se velle ad Eliseum ascendere in Carmelo. Cui vir nesciens filium esse mortuum, dixit: *Quam ob causam vadis ad eum? Hodie non sunt Kalendæ, nec sabbathum.* Quasi dicere vellet: Si hodie esset festum, causam haberes ascendendi ad eum. Consueuerant siquidem deuotæ personæ benedictionem secum victualium afferentes, visitare diebus festis Eliseum, & cæteros monachos montis Carmeli, præcipuè autem deuotione audiendi ab Eliseo, & ab alijs Prophetis verbum Dei. Cum ergo venisset mulier illa ad Eliseum in monte Carmeli, corruens apprehendit pedes eius, & dixit ei: *Nunquid petiui filium a te? Nunquid non dixi, ne illudas me?* Illusam se reputabat eo quod filium, quem sine eius petitione sibi Eliseus a Deo impetrauerat, ita citò perdidisset. Cernens autem Eliseus eam in amaritudine magna positam, surgens secutus est eam in domum suam, & ingressus in cubiculum, vbi puer mortuus iacebat, fusa ad Deum oratione, suscitauit Eliseus a mortuis puerum. Quem cum matri assignasset viuum, illa corruens ad pedes Elisei adorauit super terram, gratias reddens Deo, & Eliseo. Per hæc itaque prædicta signa, & plura alia manifestauit Eliseus religiosis viris filijs prophetarum Eliæ discipulis duplicem Eliæ spiritum esse in eo completum. Et propterea prædicti omnes monachi receperunt eum pro Elia in Patrem eorum præcipuum, & magistrum.

3. Reg. 18.
4. Reg. 4.
Ibid.
Ibid.
Ibid.

CAPVT XXVII.

Admirabile institutum Rechabitarum ex imitatione instituti filiorum Prophetarum.

ELISEVS etiam per signa, & virtutes, quæ operabatur inter plebes, trahebat ad suam propheticam religionem multos deuotos homines. Inde est quod vir Dei Ionadab filius Rechab, sciens Eliseum a mortuis resuscitasse Sunamitis filium, tra-

Iud. 4. ctus fuit per hoc ad sequendum in prophetica disciplina vitæ monasticæ Prophetam illum. Cinæi verò, progenitores Rechab hominis Dei, qui ab inclyto Iabes legis doctore fuerant profunde in lege Dei eruditi, suos posteros legem Dei canere, & laudes eius resonare docuerunt. Ionadab autem in his omnibus plenè instructus, ad maiorem perfectionis cumulum fuit, vt præmittitur, Eliseum Prophetam in monastica vita eremitica imitatus. Et quamuis in virginali castitate Eliseum sequutus non fuerit, volens propter fragilitatem carnis, tam se, quam suos vti coniugio, & prolem ad cultum Dei licitè procreare; tamen exemplo Elisei, relictis omnibus, extra vrbes, cum Cinæis ab eo descendentibus, in tabernaculis habitauit: de quibus in libro Paralipomenon legimus: *Hi sunt Cinæi qui venerunt de calore*, hoc est, de feruore vitæ religiosæ,
1. Paral. 2. *domus Rechab, canentes, atque resonantes, & in tabernaculis commorantes*. Cinæi itaque ab hoc Rechab descendentes, & cum Ionadab filio eius religionem Elisei eremiticam sequentes, dicti fuerunt *Rechabitæ*, quorum pater, scilicet Ionadab, per Eliseum Prophetam in disciplina prophetica monasticæ vitæ eremiticæ benè edoctus, iniunxit ipsis Rechabitis, & cunctis eiusdem propositi per affinitatem eis coniunctis, cætera, præter continentiam, in institutione Elisei consulta, vt videlicet
Hier. 35. *Patri eorum semper obedirent, & vinum in sempiternum non biberent, & domos non ædificarent, & sementem non sererent, & agros non possiderent, & vineas non plantarent, nec haberent*, sed in solitudine extra vrbes *cunctis diebus in tabernaculis habitarent*; prout hæc, & alia de ipsis plenius testatur Ieremias Propheta.

CAPVT XXVIII.

Eliseus dulces reddit colocynthides, ac panem multiplicat coram filijs Prophetarum, iuxta vitam verè communem.

DENIQVE Eliseus summa cum diligentia creditos sibi monachos filios prophetarum regebat, quos suo exemplo & magisterio inducebat, propter regnum Dei melius consequendum, ad perfectionem inquirendam, secundum formam disciplinæ vitę monasticę per Deum traditam Eliæ. Quibus etiam de crastino non sollicitis prouidebat in vitæ necessarijs, non solum per humanam industriam, imo interdum miraculosè supra naturalem potentiam.
4. Reg. 4. Legimus namq; in libro Regnorum, quod cum esset fames in terra, & dicti filij prophetarum habitarent coram Eliseo, compatiens ipse fami eorum, dixit quadam vice vni de famulis suis. *Pone ollam grandem, & coque pulmentum filijs prophetarum. Egressus ille vt colligeret herbas agrestes, inueniens quasi vitem siluestrem, collegit ex ea colocynthidas implens pallium suum,*

suum, & nesciens quid esset, conscidit in ollam pulmenti. Infuderunt ergo socijs, vt comederent. Cumque gustarent filij prophetarum *de coctione* hac, *clamauerunt* ad Eliseum, *dicentes; Mors in olla, vir Dei.* Mortiferum enim erat præ amaritudine colocynthidarum illud pulmentum. Non fuit autem Eliseus iratus coquo. Lautioris enim mensæ consuetudinem non habebat: sed dixit eis: *Afferte farinam. Et cùm attulissent* sibi, *misit in ollam:* & statim dulcorata fuit esca, fugata omni amaritudine ab ea. Iussit ergo Eliseus iterum infundi filijs prophetarum, qui tunc de ea dulci facta laute comederunt. Altera quoque vice, cum *vir quidam* ex deuotione attulisset *de Baal-salisa* Eliseo *panes primitiuos*, videlicet *viginti panes hordeaceos, & frumentum nouum in pera sua*; dixit Eliseus ministro suo, vt daret filijs prophetarum ad comedendum. Qui respondit: *Quantum est hoc, vt apponam coram centum viris?* Quasi diceret, parum aut nihil erit inter tantos. Cui dixit Eliseus, da eis; quoniam comedent, & supererit. *Posuit* itaque *coram eis: qui comederunt*, & eis satiatis, *superfuit iuxta verbum* Elisei multiplicantis miraculosè prædictos panes, sine aliqua extrinseca additione. Decebat quippe vt *hæc omnia adijcerentur* eis, *non sollicitis* indebite *quid manducarent, aut quid biberent, aut quo operirentur*: quoniam *primum* & ante omnia, *quærebant regnum Dei & iustitiam eius; projicientes omnem sollicitudinem* suam in Deum, *cui cura est de* hominibus.

Ibid.

Matth. 6.

1. Petr. 5.

CAPVT XXIX.

Carmelitæ liberi manent a communi captiuitate Israelitarum.

QVONIAM ergo prædicti monachi, dum regebantur per Eliseum, & etiam post eius decessum, quærebant ex totis eorum præcordijs Dei regnum; pro quo facilius consequendo terrenas diuitias & carnales delicias respuebant, humanaque consortia, & turbarum tumultus vitabant; ideo præseruauit eos Deus a captiuitatibus, ad quas ante Incarnationem Christi Iesu induxit populum Iudæorum, propter peccata eorum. Quod tamen ad maiorem Iudaici populi cessit confusionem, vt ipse in fortissimis ciuitatibus, & munitis saluari non posset; cum monachi Carmelitæ in aperta montis Carmeli eremo, & non munita, ab insultibus Assyriorum, & exercitus Chaldaici, per Deum tunc protegerentur. Sed causa huius diuersitatis fuit, ex parte quidem illius populi; legis diuinæ præuaricatio: e contra vero ex parte dictorum monachorum; eiusdem legis obseruatio. Quod totum bene significauit propheta Dei Isaias, dum in persona Domini captiuitatem, & terræ dissipationem populo Iudæorum venturam vaticinaretur, ita inter cætera dicens: *Plangite super regione desiderabili, super vinea fertili. Super humum populi mei spinæ, & vepres* Isai. 32.

G 2 *ascen-*

ascendit: quanto magis super omnes domos gaudij ciuitatis? Domus enim dimissa est, multitudo vrbis relicta est. Et paulo post, de monachis Carmelitis illius temporis contrariam sententiam subdens propheta, in persona Domini, ait: *Et erit desertum in Charmel, & Charmel in saltum reputabitur. Et habitabit in solitudine iudicium, & iustitia in Charmel sedebit. Et opus iustitiæ erit pax, & cultus iustitiæ silentium, & securitas vsque in sempiternum. Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiduciæ, & in requie opulenta.* Licet namque temporibus Iudaicarum captiuitatum esset desertum in Carmelo, ita quod Carmelus non in munitionem, vel ædificium, sed in saltum vere reputabatur; populus tamen Monachorum illic habitantium faciebat in solitudine illa iudicium Dei, & seruabat in Carmelo iustitiam cælestis regni: sicut Propheta prædixerat, *Habitauit*, inquit, *in solitudine iudicium, & iustitia in Carmelo sedebit.* Cuius *iustitiæ opus* erat *pax*, quam ab inuicem perimebant bellum. Et *cultus* prædictæ *iustitiæ* erat *silentium*, quo in ore vitabant multiloquium. *Cultus* quoque dictæ *iustitiæ* erat *securitas*, qua a corde fugabant inimicorum metum. Quippe monachi illi ita erant ad inuicem per pacem dispositi, quod inter eos nullum erat bellum. Et sic erant in ore per silentium muniti, quod inter eos nullum erat multiloquium. Et ita erant in corde quieti & securi, quod cor eorum non reprehendebat eos ante Deum. Ideo confidentes in Deo eos protegente, cuius beneplacita faciebant semper, nullum habebant de inimicis metum. Teste enim Sapiente, *Cum placuerunt Domino viæ hominis, inimicos quoque eius conuertit ad pacem.* Quia ergo ipsi studebant Deo per iustitiam placere; ideo protexit eos Deus a timore, & insultibus inimicorum, & a captiuitatibus Iudæorum, sicut promiserat, dicens: *Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiduciæ, & in requie opulenta.* Scilicet virtutibus & pascuis doctrinæ, veræ religionis vberibus: quemadmodum Michæas Propheta, concludendo terram Iudæorum fore propter peccata eorum desolandam dicens: *Terra erit in desolationem propter habitatores suos, & fructum cogitationum eorum:* subdit aliter de his Monachis, inquiens: *Pasce Domine populum in virga tua, gregem hæreditatis tuæ, habitantes solos in saltu: In medio Carmeli pascentur Basan & Galaad iuxta dies antiquos.* Vbi propheta primo orat Deum, ne populus monachorum montis Carmeli concludatur simili sententia desolationis cum Iudæis, sed pascatur vt prius doctrina religionis per Deum, sub virga, id est, regula suæ directionis: ideo ait, *Pasce Domine populum tuum in virga tua*, de qua Psalmista, *virga directionis, virga regni tui.* Ne autem Propheta videretur pro toto populo Iudaico orare, specificat hunc solum, dicens, *Gregem hæreditatis tuæ, habitantes solos in saltu:* scilicet Carmeli. Secundo præuidens Michæas se esse exauditum, prophetat venturum quod orauerat, dicens: *In medio Carmeli pascentur Basan & Galaad.* Intelexit

Ibid. — Prouerb. 16. — Mich. 7. — Psal. 44.

lexit autem per *Basan* & *Galaad* hos Monachos montis Carmeli: tum primo, quia quamplures eorum erant tunc de regionibus *Galaad & Basan* oriundi: tum secundo, quia *Basan* interpretatur *pinguis*; & cœtus horum religiosorum fiebat *in medio Carmeli* pinguis pascuis diuinis, scilicet doctrinis veræ religionis. *Galaad* quoque interpretatur *aceruus testimonij*, & Deus cœtum horum monachorum aceruauit in medio Carmeli, in testimonium contra populum Iudæorum; vt intelligeret populus quod propter præuaricationem legis diuinæ fuerit captiuatus, & terra eorum desolata; cum hi religiosi, quia seruauerunt legem Dei, remanserint liberi in terra illa, *in medio Carmeli*. Deinde exponit Propheta qualiter *in medio Carmeli* pascerentur, dicens: *Iuxta dies antiquos*. In quibus, scilicet *sub virga directionis regni Dei*, pascebantur ab Elia in monte Carmeli, doctrina propheticæ vitæ monasticæ, secundum formam institutionis huius religionis per Deum creditam Eliæ.

CAPVT XXX.

Rechabitæ item ab hostibus Chaldaicis liberi dimissi.

MONACHI etiam Rechabitæ, quamuis essent in Hierusalem reclusi, dum exercitus Chaldaicus Hierusalem, & cæteram terram Iuda deuastauit; ipsi tamen non fuerunt cum reliquo populo Iudæorum in Babylonem translati; sed in terra promissionis derelicti; sicut & monachi Carmelitæ prædicti. Ierem. 35.
Quoniam Nabuzardam princeps exercitus regis Nabuchodonosor, dum prædictam captiuitatem Iudæorum in Babylonem transferret, hos monachos Rechabitas cum Ieremia Propheta liberos abire concessit: quemadmodum Ieremias, & populi captiuitatem, & Rechabitarum liberationem prophetauerat in persona Domini, dicens: *Firmauerunt filij Ionadab filij Rechab præceptum patris sui, quod præceperat eis: populus autem iste non obediuit mihi. Idcircò hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Ecce ego adducam super Iudam, & Ierusalem vniuersam afflictionem, quam locutus sum aduersum illos: eo quod locutus sum ad illos, & non audierunt. Vocaui illos, & non responderunt mihi. Domui autem Rechabitarum dixit Ieremias: Pro eo quod obedistis præcepto Ionadab patris vestri, & custodistis omnia mandata eius, & fecistis vniuersa quæ præcepit vobis, propterea dicit Dominus exercituum, Deus Israel: Non deficiet vir de stirpe Ionadab filij Rechab, stans in conspectu meo cunctis diebus.* Intellexit autem Deus per virum *de stirpe Ionadab*, non quidem principaliter carnalem ipsius Ionadab generationem, sed potius religionis nostræ eremiticæ genus. Neque enim filij carnales ipsius Ionadab, aut ab eis geniti, sed solum monachi in hac religione eremitica eis succedentes, steterunt in conspectu Dei cunctis diebus: quamuis carnalis stirps Re- Ibid.

chabitarum perdurauerit vsque in ruinam ciuitatis Hierusalem, a Tito & Vespasiano patratam. Nam dum beatum Iacobum Alphæi, qui paulo ante ruinam prædictæ ciuitatis decessit, Iudæi in dicta vrbe lapidibus obruerunt; sacerdos quidam ex his Rechabitis nitebatur eum a morte eruere; quoniam Apostolus Iacobus nunquam bibit vinum, & alias abstinentias grandes, similes Rechabitarum obseruantijs, sequutus fuit.

CAPVT XXXI.

In veteri testamento Monachi recta fide veri Christiani.

INTVENTES quidam viri, monachos montem Carmeli nunc habitantes esse Christianos; putauerunt, vt asseris, dilecte Caprasi, eos non esse eiusdem religionis cum illis Monachis, qui olim per sanctum prophetam Dei Eliam fuerunt in eodem monte instituti: pro eo, quia illi non fuerunt Christiani, sed Iudæi. Quam autem erronee istorum virorum opinio a veritate deuiet, ex sequentibus manifestum tibi fiet. Antiqui namque huius montis monachi, etsi non nomine, tamen recta fide fuerunt Christiani veri, sicut sunt Monachi moderni: quoniam illi fidem firmam in Christum habuerunt, a quo & animarum salutem sperauerunt, pro qua consequenda mundum reliquerunt, & corpora, ac animas suas Deo obtulerunt: de quibus Apostolus sic ait: *Circuierunt in melotis, & in pellibus caprinis, egentes, angustiati & afflicti, quibus dignus non* Hebr. 11. *erat mundus: in solitudinibus errantes, in montibus, in speluncis, & in cauernis terræ: & hi omnes testimonio fidei probati fuerunt*. Si ergo, teste Apostolo, illi *fuerunt probati testimonio fidei*; quis non videat, quod ipsi non perfidi, quales sunt moderni Iudæi, sed veri fuerunt orthodoxi? Quorum tempore, si Dominus noster Iesus Christus, quem cupiebant videre, & audire; venisset in hunc mundum, sicut in nostris venit temporibus; non minus facti fuissent, non solum fide, sed & nomine Christiani, eius doctrinam & Sacramenta suscipiendo, quam sunt eorum successores. De illis enim Saluator noster loquens discipulis suis, ait: Matth. 13. *Amen dico vobis, quia multi prophetæ, & iusti cupierunt videre quæ videtis, et non viderunt, et audire quæ auditis, et non audierunt*. Sed quamuis Sacramenta gratiæ, quæ nos his diebus videmus in remissionem peccatorum a Christo Iesu instituta, illi non viderunt; & licet dogmata & miracula, quæ ad salutem animarum & confirmationem fidei diebus nostris audimus a Domino Iesu dicta & facta, illi non audierunt; hæc tamen omnia ipsi suis successoribus vaticinati fuerunt. Quemad- Act. 3. modum enim, ait Beatus Petrus Apostolus: *Omnes prophetæ a Samuel, et deinceps, qui locuti sunt, annunciauerunt dies istos*. Quamobrem non est

est existimandum successores illorum ad religionem eorum ideo non pertinere, quia sunt Christiani; sed multo magis esset arbitrandum ipsos successores nihil religioni eorum attinere, si Christianitatis ritum ad animarum salutem consequendam non suscepissent; sicut eis illi prophetæ vaticinati fuerant. Teste enim Beato Petro Apostolo, *De animarum salute exquisierunt, atque scrutati sunt prophetæ, qui de futura in nobis gratia prophetauerunt, scrutantes quod vel quale tempus significaret eis spiritus Christi, prænuntians eas quæ in Christo sunt passiones, & posteriores glorias; quibus reuelatum est, quia non sibiipsis, nobis autem ministrabant ea, quæ nunc nunciata sunt.* 1. Petr. 1.

CAPVT XXXII.

S. Ioannes Baptista monachus instituti S. Eliæ.

SVCCESSORES ergo illorum sanctorum prophetarum, monachi filij prophetarum; qui, sicut dictum est, in eremo montis Carmeli, & in solitudinibus prope fluenta Iordanis, ac in alijs desertis, & in vrbibus terræ promissionis habitabant; ab ipsis prophetis incunctanter traditum, vt præmittitur, tenebant Christum pro humani generis redemptione incarnandum, moriturum, & gloriose resurrecturum: quem ex totis eorum præcordijs desiderabant, & sperabant venturum. Quos sicut Deus per Eliam, & cæteros eiusdem propositi prophetas, instruere de aduentu Christi futuro dignatus fuit; ita etiam, vt de præsentia Christi in mundo per eius præcursorem eos doceret, disposuit, quod prædictus præcursor sic ante Iesum Christum in spiritu & virtute Eliæ præcederet, vt iam in sua pueritia monasticam eorum vitam eremiticam ab Elia Propheta institutam assumeret: quod nec Euangelista Lucas siluit, de ipso præcursore dicens: *Puer autem crescebat, & confortabatur spiritu, & erat in desertis.* Notanter autem ait Lucas, *in desertis:* quia Ioannes tam in desertis solitudinis Iordanis, sicut filij prophetarum, quam in desertis montium latuit; sicut Elias & Eliseus. Cum ergo venit sacri plenitudo temporis, fuit ad dictos Monachos in desertis missus *homo ille a Deo cui nomen erat Ioannes:* scilicet Baptista, monasticæ vitæ eremiticæ, ab Elia institutæ, cultor eximius. Ambo etiam tam Elias, quam Ioannes, fuerunt indumentis hispidis vestiti, luxu casti, victufrugi, conuersatione solitarij, & deserta iugiter secuti. Fuerunt etiam electi per Deum præcursores Christi: Ioannes quidem aduentus primi; Elias vero vltimi: dicente Domino: *Elias quidem venturus est, & restituet omnia. Dico autem vobis, quia Elias iam venit, & non cognouerunt eum, sed fecerunt in eo quæcumque voluerunt. Tunc intellexerunt discipuli, quia de Ioanne Baptista dixisset eis.* Et propterea sacerdotes, & leuitæ ab Ierosolymis

Luc. 1. Ioan. 1. Matth. 17. Ioan. 1.

solymis per Iudæos ad Ioannem missi, intuentes eum in omnibus conuersationem monasticæ vitæ eremiticæ, Eliæ præcipue, sequi; quærebant ab eo, si ipse erat Elias. Quoniam, sicut Angelus Gabriel de eo
Luc. 1. prædixerat, *venit* ipse *in spiritu, & virtute Eliæ:* ad exemplum cuius, domo sui patris, & terrenis opibus derelictis, conuersatus fuit iugiter in desertis; & ad instar illius, vinum, & siceram non bibens, habuit ad imitationem eius vestimentum de pilis camelorum, & zonam pelli-
Matth. 3. ceam circa lumbos suos; vt testatur Matthæus Euangelista. Ideo Christus, sciens Ioannem expressam monasticæ vitæ prophetæ Eliæ imagi-
Matth. 11. nem gerere, dixit de eo turbis: *Si vultis accipere, ipse est Elias.*

CAPVT XXXIII.

Monachi Eliani a Ioanne Baptizati, ab eodem docentur de Baptismo Christi in spiritu.

Ioan. 1. HIC Ioannes *venit in testimonium, vt testimonium perhiberet de lumine, vt omnes crederent per illum. Præiuit enim ante fa-*
Luc. 1. & 3. *ciem Domini parare vias eius. Anno* siquidem *quintodecimo imperij Tiberij Cæsaris, factum fuit verbum Domini super Ioannem* habitantem *in deserto*, iuxta fluenta Iordanis, vbi prædicti religiosi filij prophetarum manebant. *Et venit in omnem regionem Iordanis præ-*
Matth. 3. *dicans Baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum.* Tunc, sicuti te-
Marc. 1. stantur Euangelistæ, *exibat ad eum Ierosolyma, et omnis Iudæa, et omnis regio circa Iordanem, et baptizabantur ab eo in Iordane, confitentes peccata*
Luc. 3. *sua.* Propterea religiosi filij prophetarum montis Carmeli, & alij in tabernaculis prope fluenta Iordanis, & in cæteris eremis Terræ-promissionis habitantes, fuerunt tunc a Sancto Ioanne duce eorum, sicut & cæteri de populo, baptizati. Præparabantur autem ipsi per hoc ad vnigenitum Dei filium digne cognoscendum, qui tunc inter homines ignotus conuersabatur. Sicut ipse Baptista palam reuelauit tunc Iudæis, di-
Ioan. 1. cens: *Medius vestrum stetit, quem vos nescitis: ipse est qui post me venturus est, et ante me factus est; cuius non sum dignus, vt soluam corrigiam calceamenti eius.* Cum ergo prædicti religiosi voce præconis intellexissent vnigenitum Dei filium esse præsentem in mundo, quem ex totis eorum præcordijs cupiebant videre, & a cæteris hominibus discernere; proposuerunt Baptistæ inseparabiliter assistere; scientes in eius Baptismo Dei filium esse manifestandum: sicut ipse Baptista testabatur, dicens, *vt manifestetur in Israel, propterea veni ego in aqua bapti-*
Ibid. *zans.* Quemadmodum autem Iesum absentem Ioannes eis euangelizauerat, ita postmodum ipsum præsentem eis manifestauit. Venit enim Iesus a Galilæa in Iordanem ad Ioannem, vt baptizaretur ab eo. Videns autem Ioannes Iesum venientem ad se, indice eum omnibus pro-

dens,

dens, ait: *Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Hic est de quo dixi, post me venit vir, qui ante me factus est, quia prior me erat.* Vt autem hoc præcursoris testimonium credibilius redderetur, baptizato Iesu a Ioanne, *confestim aperti sunt cæli, & descendit Spiritus Sanctus corporali specie in ipsum:* tamquam digito quodam fidei omnibus demonstraret hunc esse illum, qui eis a Ioanne in baptismo manifestandus, prędicabatur. Denique hunc, super quem columba mansit, verum esse Dei filium, vox patris de cælo tunc facta eos etiam docuit, dicens: *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi complacui.* Quamobrem Baptista, testimonium iterum perhibens Christo, extollebat eius baptismum, dicens: *Vidi spiritum descendentem quasi columbam de cælo, & manentem super eum. Et ego nesciebam eum. Sed qui misit me baptizare in aqua, ille mihi dixit: super quem videris spiritum descendentem, & manentem super eum, hic est qui baptizat in Spiritu Sancto.* Ne itaque prædicti religiosi spem salutis ponerent in præcursoris baptismo, ipse perfectiori baptismo, scilicet Christi, eos fore baptizandos prophetauerat, dicens eis: *Ego baptizaui vos in aqua; ille* vero, scilicet Christus, *baptizabit vos in Spiritu Sancto, & igne.* Quamquam, vt Ioannes Euangelista testatur, Iesus non baptizaret, sed discipuli eius. Verum, quia ille dicitur præcipue rem aliquam facere, cuius authoritate, & nomine eam alius facit; & quia Apostoli post acceptum Spiritum Sanctum baptizabant homines in nomine Domini Iesu: sicut beatus Lucas testatur; & sub inuocatione huius nominis descendebat super baptizatos Spiritus Sanctus in specie ignis visibilis, ideo dixit Ioannes religiosis prædictis: *Ille*, scilicet Christus, *baptizabit vos in Spiritu sancto, & igne.* Innuebat autem per hoc eis, quo tempore essent ipsi baptismo Christi baptizandi: quia scilicet tunc, quando Apostoli baptismum conferrent in nomine Domini Iesu Christi, & Spiritum Sanctum, in specie ignis visibilis, acciperent illi, qui ab eis baptizarentur sub inuocatione nominis Christi. Quod ante Christi resurrectionem, & gloriosam eius in cælos ascensionem, factum non fuisse Ioannes Euangelista euidenter testatur, dicens: *Nondum erat spiritus datus, quia Iesus nondum erat glorificatus.*

Ibid. Luc. 3. Matth. 3. Ioan. 1. Matth. 3. Ioan. 2. Act. 19. Matth. 3. Ioan. 7.

CAPVT XXXIV.

Religiosi in Ierosolymis ex dispersis Iudæorum.

EMPORIBVS autem baptismum Ioannis præcedentibus, gens Iudæorum a diuersis gentibus, & Regibus multas perpessa est captiuitates, & dispersa in diuersas gentium regiones: maxime autem ab Antiocho Epiphane Rege Syriæ durissimas sustinuerat in lege persecutiones. Sicut namque refert sacra libri Machabæo-

chabæorum historia, Antiochus ad tantum Iudæos deduxit opprobium, vt legem Dei obseruare volentibus mortis infligeret tormentum. Quisque enim cogebatur idolis offerre sacrificium, vel necis pati supplicium. Propter quod multos promiscui sexus de populo Iudæorum oppressiones has, & abominationes ferre non valentes, oportuit propriam patriam relinquere, & in alijs diuersis mundi regionibus dispersos habitare, qui in dispersione genuerunt filios, loquentes idiomata, & linguas gentium illarum regionum, in quibus nascebantur, & educabantur. Ex his autem Iudæis, natis in regionibus illis, multi, deuotione tracti terræ promissionis, tempore Imperij Tiberij Cæsaris, ad terram illam, cum in pacis teneretur tranquillitate, remeantes, studebant religiose illic viuere, copulantes se prædictis religiosis habitantibus in terræ promissionis vrbibus, & præsertim illis, qui manebant in Ierusalem. Quorum memoratus fuit beatus Lucas in Actibus Apostolorum, dicens: *Erant autem in Ierusalem habitantes Iudæi viri religiosi*
Act. 2. *ex omni natione, quæ sub cælo est:* Habebant siquidem prædicti religiosi tunc mansionem maxime in Ierusalem: quia cum esset Ciuitas insignis, & Metropolis Iudæorum, in qua cultus diuinus præcipue vigebat, reperiebant in ea plures deuotos Iudæos, qui se ad eorum religionem conuertebant. Quos postquam prædicti religiosi in rudimentis disciplinæ propheticæ, & monasticæ vitæ erudierant, ad eremos transferebant.

CAPVT XXXV.

Situs monasterij in Ierosolymis, eremitarumque Carmelitanorum ad id confluxus celebrandæ Pentecostes causa.

PRÆCEPERAT autem in lege veteri Deus, tres festiuitates peculiares, scilicet Paschæ, Pentecostes, & Scenopegiæ, debere per Iudæos solemniter celebrari. Quas Iudęis alibi celebrare non licebat, quam in loco quem elegerat Deus
Deuter. 16. nomini suo, sicut mandauerat Moyses in Deuteronomio. Et sicut ex li-
2. Paral. 7. bro Paralipomenon edocemur, Templum quod erat in Ierusalem constructum, fuit locus ille, quem Deus elegit nomini suo: in quo loco annuatim tribus vicibus, scilicet, in prędictis festiuitatibus, omnes masculi plebis Iudaicę debebant ex pręcepto legis in conspectu Domini apparere. Quamobrem religiosi viri filij prophetarum, eremitę montis Carmeli, & alij iuxta fluenta Iordanis, & in cæteris eremis, & suburbanis Ciuitatum Terrę promissionis habitantes, ne pręcepta legis transgrederentur, annis singulis in Ierusalem ter venire consueuerant, vt, iuxta legis pręceptum, tres festiuitates peculiares, Paschę, Pentecostes, & Sceno-

Scenopegiæ, illic celebrarent. Et ob hoc quam maxime mansionem religiosi filij prophetarum habebant in Ierusalem, vt in dictis festis conuenirent ad eam. Anno ergo in quo Christus ascendit in cælum, omnes prædicti religiosi mox post eius ascensionem in Ierusalem conuenerunt, vt ibi instans festum Pentecostes celebrarent. Habitabant autem tunc in Ierusalem Apostoli Domini nostri Iesu Christi prope mansionem dictorum religiosorum, scilicet in illo *cænaculo grandi & strato*, in quo Christus in die cœnæ *fecit sibi parari Pascha*, vbi Sacramentum Eucharistiæ instituit, & corpus suum sub speciebus panis sumendum discipulis tradidit, eosque Sacerdotes ordinauit. Quod cœnaculum erat in monte Sion, in parte illa montis quæ dicitur *mello*; vbi erat olim palatium, quod Rex Dauid sibi construxerat. Et ita prædicti religiosi fuerunt in habitatione tunc Apostolorum vicini.

CAPVT XXXVI.

Multorum ex filijs Prophetarum ad planum Christianismum conuersio in die Pentecostes.

IN die itaque Pentecostes, sicut beatus Lucas refert, *Factus fuit repente de cælo sonus, tamquam aduenientis spiritus vehementis, & repleuit totam domum* illius cœnaculi, *vbi erant* omnes Apostoli Christi, & discipuli *sedentes: Et apparuerunt illis dispertitæ linguæ tamquam ignis, sedique supra singulos eorum: repletique sunt omnes Spiritu Sancto, & cœperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis.* Religiosi autem præfati, in monte Sion, non multum remote a prædicto cœnaculo, vt præmittitur, habitantes, obstupuerunt audientes prædictum sonum insolitum resonare in cœnaculo Apostolorum. Et scire cupientes quidnam hoc esset, ad illud Apostolorũ cœnaculum accesserunt. Qui cum illuc peruenissent stupebant omnes, & mirabantur; quoniam non solum illi ex religiosis qui in Terra promissionis, sed etiam omnes illi, ex eis, qui extra dictam terram in diuersis regionibus fuerant nati, audiebant Apostolos linguis suarum regionum loquentes, & Deum magnificantes. Et propterea religiosi magis stupebant, scientes Apostolos esse Galilæos, qui numquam extiterant in eorum regionibus, neque a quodam homine docti fuerant, loqui eorum linguis, seu idiomatibus: Alij autem ex Iudæis qui superuenerunt, audientes Apostolos loqui diuersis linguis, & eos minime intelligentes, irridebant, dicentes eos esse ebrios. Beatus vero Petrus Apostolus, cernens religiosos, & quosdam alios ex superuenientibus, esse scientes; incœpit detrahentibus obuiare, ostendens Apostolos non esse ebrios, & probans per Scripturas Prophetarum eos Spiritu Sancto repletos, euangelizauit quoque religiosis, Iesum a mortuis re-

Act. 2.

surre-

surrexisse, & ipsum esse Deum, qui de cælo Apostolis Sanctum effudit Spiritum, exhortans vt a praua generatione Iudæorum segregarentur. Auditis ergo sermonibus Petri, religiosi compuncti sunt corde, & dixerunt ad Petrum, & ad cœtum Apostolorum. *Quid faciemus viri fratres?* Ad quos Petrus: *Pœnitentiam agite, & baptizentur vnusquisque vestrum in nomine Domini nostri Iesu Christi, in remissionem peccatorum, & accipietis donum Spiritus Sancti:* alijsque pluribus verbis exhortatus est eos Petrus. Multi ergo ex prædictis religiosis, videntes quod illi, quos Apostoli baptizabant in nomine Iesu Christi, recipiebant in specie ignis visibilis Spiritum Sanctum, recordati fuerunt aduenisse tempus, de quo Dux eorum beatus Ioannes Baptista, Christum prophetans, eis prædixerat, *ille* scilicet Christus, *baptizabit vos in Spiritu Sancto, & igne.* Quamobrem acceperunt sermones Apostoli Petri, & baptizati sunt ipsa die in Christo, recipientes in signo ignis visibilis Spiritum Sanctum.

Act. 2.

Matth. 3.

CAPVT XXXVII.

Ad miraculum claudi, ac sermonem Sancti Petri, reliqui e filijs prophetarum conuertuntur.

ALTERA autem die, cum illi ex prædictis religiosis, qui nondum ab Apostolis erant baptizati, essent causa orandi in templo cum reliquis de populo ad horam orationis nonam, suppliciter a Domino Deo postulabant, vt per signum eis ostenderet, si aduenerat tempus illud, de quo Dux eorum Ioannes Baptista eis prædixerat, quod Christus Iesus eos Spiritu Sancto, & igne baptizaret. Titubabant enim de hoc nonnulli eorum, quia non viderant, neque audierant Christum Iesum manibus suis quemquam baptizasse. Ipsi tamen Ioannis vaticinium non perfectè intelligentes, sperabant quod sicut Ioannes suis manibus eos baptizauerat, ita Christus proprijs manibus eos baptizaret. Exaudiuit autem tunc Deus orationem eorum, & ad rectum intellectum vaticinij Ioannis eos perduxit. Contigit enim eadem hora Sancto instigante Spiritu, Apostolos Christi Petrum, & Ioannem ascendere in templum, & ad portam templi, quæ dicebatur *Speciosa*, obuium habere hominem quemdam, *annorum amplius quadraginta*, *ex vtero matris claudum*, rogantem eos pro eleemosyna: Quem intuens Petrus cum Ioanne, dixit: *In nomine Iesu Christi Nazareni surge, & ambula: Et apprehensa manu eius dextera, leuauit eum.* Qui *protinus exiliens ambulauit, & intrauit cum illis in templum, laudans Deum.* Videntes autem prædicti religiosi, *& omnis populus, eum in templo ambulantem, & laudantem Deum; & cognoscentes quod ipse erat qui ad eleemosynam sedebat ad speciosam templi portam, repleti sunt*

Act. 3.

Ibid.

stupore

ſtupore & extaſi in eo quod contigerat illi. Et cum viderent Petrum, & Ioannem in porticu, quæ appellabatur Salomonis, cucurrerunt omnes ad eos. Quibus Petrus prædicauit Ieſum, quem populus per ignorantiam interfecerat, a mortuis reſurrexiſſe; in fide cuius & nomine, & non in propria Petri, vel Ioannis virtute, claudus curatus fuerat. Propter quod Petrus eis dicebat: *Nomen Christi, & fides, quæ per eum eſt, dedit iſti integram ſanitatem in conſpectu omnium veſtrum.* Ibid. Exhortabatur quoque eos Petrus quod pœniterent, & conuerterentur ad fidem Chriſti, vt delerentur eorum peccata; probans per Scripturas Prophetarum, fidem Chriſti & doctrinam eſſe ab eis ſuſcipiendam, & omnes eam renuentes fore exterminandos. Vt autem vehementius religioſos attraheret, cognominans eos proprio titulo, quem a Prophetis traxerant, dixit eis: *Vos eſtis filij Prophetarum, & teſtamenti quod diſpoſuit Deus ad patres noſtros, dicens ad Abraham: In ſemine tuo benedicentur omnes familiæ terræ: vobis primum Deus ſuſcitans filium ſuum, miſit eum benedicentem vobis, vt conuertat ſe vnuſquiſque a nequitia ſua.* Ibid. Igitur religioſi præfati viſo miraculo claudi, & audito ſermone Petri, intellexerunt quod ſicut Chriſtus; ſuo nomine per Petrum inuocato, dederat integram ſanitatem claudo, ita illos baptizabat in igne, & Spiritu Sancto, ſuper quos effundebant Apoſtoli aquam, nomen eius ſanctum inuocando. Hinc ergo perpenderunt, quod ideo Ioannes Baptiſta dixerat eis prophetice: *Ille vos baptizabit in Spiritu Sancto, & igne:* Matth. 3. quia ſuper quos Apoſtoli aquam effundendo inuocabant nomen Chriſti, Ieſus illos baptizabat, tribuens eis Spiritum Sanctum in ſpecie ignis de cælo miſſi. Quamobrem crediderunt perfecte in Ieſum, & cum eis multi eorum, qui audierant Petri verbum: quorum numerus fuit quinque millia hominum. Qui poſtmodum ab Apoſtolis baptizati, receperunt in ſigno ignis viſibilis Spiritum Sanctum.

CAPVT XXXVIII.

Eremitæ Carmelitani facti Apoſtolorum coadiutores, amantes allegoriam veterum ſcripturarum.

RANT autem perſeuerantes in doctrina Apoſtolorum, & communione fractionis panis: quotidie quoque perdurantes in orationibus vnanimiter in templo cum exultatione, & ſimplicitate cordis, collaudantes Deum. Act. 2. Quibus omne ſpatium dici in ſtudiorum exercitijs, & eruditione ſacri Euangelij ducebatur. Habebant quoque tractatus ſacrorum voluminum, leges Patrum in allegoricam intelligentiam deducentes. Quoniam omnis lex vetus eis vi-

debatur animali esse similis, eo quod extrinsece velut corpus habeat ipsam litteram, & ea quæ secundum litteram designantur; intrinsecus vero in littera, tanquam anima lateat cuiusdam profundi, diuinique mysterij sensus inuisibilis, & spiritualis, quem illi ab Apostolis edocti, sublimius & nobilius velut per speculum inspicientes, & ex ipsis litteræ nominibus admirandas quasdam species intelligentiæ concipientes, diuina & profundiori sapientia Sacrorum voluminum tanquam copiosis dapibus imbuebantur. Denique eorum multi ea quæ ab Apostolis hauserant cæteris effundentes, fidem Christi per Phœnicen, & Palæstinam prædicarunt, dilatantes dogma fidei: & moribus vitæ, ac monastica conuersatione Ecclesiam Dei insignissimam demonstrantes.

CAPVT XXXIX.

Carmelitæ accepta Euangelij lampade mysteria quondam ab Elia reuelata clarius intuentur.

POSTQVAM autem professores huius religionis fuerunt per Apostolos baptizati, & in Sacri Euangelij eloquijs eruditi, intellexerunt plenè illud mysterium esse impletum, quod per Deum fuerat prophetæ Eliæ in monte Carmeli reuelatum. Legimus quidem in libro Regnorum, quod *Elias ascendit in montem Carmeli, & pronus in terram posuit faciem inter genua sua, & dixit ad puerum suum: Ascende, & prospice contra mare. Qui cum ascendisset, et contemplatus esset, ait: Non est quidquam. Et rursum ait illi, Reuertere septem vicibus. In septima autem vice, Ecce nubecula parua, quasi vestigium hominis, ascendebat de mari* in Carmelum. Ab eo autem loco montis Carmeli, vbi puer ascendebat, vsque ad summitatem montis, vnde poterat mare prospici, erant decem gradus. Quos cum semel puer ascendens prospexisset contra mare, mandauit sibi Elias, sicut dictum est, vt iterum alijs septem vicibus per eosdem gradus reuertens contra mare prospiceret. Et *in septima vice* reuersionis, quæ tamen fit vicis octaua prospectionis, *vidit* puer *nubeculam illam quasi vestigium hominis de mari ascendentem* in Carmelum. Et dixit ei Elias: *Ascende, et dic Achab: Iunge currum tuum, et descende, ne occupet te pluuia. Cumque se verteret huc, atque illuc, ecce cæli contenebrati sunt, et nubes, et ventus, et facta est pluuia grandis.* Quid ergo Sacramenti rerum futurarum præter historiam visio intrinsecus contineret, & quid magni mysterij Deus Eliæ, tunc *stanti prono*, per eam portenderet, dignatus

4. Reg. 18.

Ibid.

gnatus fuit Elias aperire, non palam omnibus, sed secretè suis consortibus. A quibus traditum tenemus, Deum, sub figurata visione, reuelasse tunc Eliæ quatuor magna mysteria, quæ per ordinem explicabo. Primo, quod quædam infantula nasceretur, quæ ex vtero matris suæ ab omni peccato munda egrederetur. Secundo, tempus, in quo hoc adimpleretur. Tertio, quod hæc infantula virginitatem perpetuam ad exemplum Eliæ amplexaretur. Quarto, quod Deus iungens naturam suam humanæ, de virgine illa homo nasceretur. Per hoc namque quod ille puer Eliæ vidit de mari nubeculam paruam oriri, reuelauit Deus Eliæ, quod quædam infantula, scilicet beata Maria, per illam nubeculam significata, & instar illius nubeculæ per humilitatem parua, nasceretur de humana natura peccatrice, designata per mare; quæ infantula iam in suo ortu esset munda ab omni peccatorum sorde, quemadmodum nubecula illa de mari amaro orta; sine tamen aliqua amaritudine. Licet namque nubecula illa esset originaliter eiusdem naturæ cum mari, alterius tamen fuit qualitatis, alteriusque proprietatis. Mare quippe ponderosum est, & amarum: sed nubecula illa leuis fuit, & dulcis. Sic quamuis in quolibet alio homine natura humana instar maris sit in sua origine, ita amaritudine peccatorum, & pondere vitiorum pressa, vt fateri cogatur, *Iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, & sicut onus graue grauatæ sunt super me*; Beata tamen Maria de hoc mari, id est, natura humana, aliter fuit orta. Quoniam in suo ortu non fuit onerata amaritudine delictorum, sed instar illius nubeculæ fuit leuis per immunitatem peccatorum, & dulcis per plenitudinem charismatum. Ipsa enim in suo ortu fuit nubes illa de qua per Moysen figurate est scriptum: *Ecce gloria Domini apparuit in nube*.

Psal. 37.

Exod. 16.

CAPVT XL.

Allegoria temporis ortus Beatissimæ Mariæ Virginis, ex traditione per Sanctum Eliam.

SIGNIFICAVIT autem Deus Eliæ in prædicta visione, quo tempore *nubecula illa*, scilicet Beata Maria, videretur a discipulis Eliæ *de mari*, id est, de amara, & vitiosa natura humana, oriri & *ascendere*: Nam ostensum fuit in eadem visione, quod nullus eorum videret eam ascendere, antequam ipse, semel per decem gradus ascendens, contra mare prospiceret; & iterum alijs septem vicibus per eosdem gradus ad contemplandum contra mare rediret. Dixit enim Elias ad puerum suum: *Ascende, & prospice contra mare: Qui cum ascendisset, & contemplatus esset, ait: Non est quidquam*. Quæro ergo, quid fuit puerum Eliæ semel per de-

3. Reg. 18.

Ibid.

cem gradus ascendere ad prospiciendum contra mare, & tunc nihil ei apparere? Certè hoc nihil aliud fuit, nisi quod puer, id est, cœtus discipulorum Eliæ, contemplando ascendit, primo per illas decem generationes humanas a Beato Luca in genealogia Christi positas, quæ fuerunt ante diluuium ab Adam vsque ad Noe in prima mundi ætate, & per eas discurrendo totum tempus quod fuit a Noe vsque ad Adam, puer prospexit si forte eo tempore nubecula, id est, infantula aliqua esset nata contra mare, id est, contra solitam amaram, & vitiosam propaginem naturæ humanæ. Et quia nubecula illa non fuit a puero visa nasci in illa prima ætate mundi; ideo puer dixit, *Non est quidquam*. Præcepto tamen Eliæ redijt iterum puer septies per decem gradus ad prospiciendum contra mare. Et rursum ait illi; *Reuertere septem vicibus:* & in primis sex nihil sibi apparuit. Hoc autem, scilicet, quod iterum puer, id est, cœtus discipulorum Eliæ, septies per decem gradus rediens nihil vidit, denotat eum vlterius per alias sex decades humanarum generationum contemplando ascendisse, quas beatus Lucas in genealogia Christi texit, a Sem filio Noe vsque ad Iamne, filium Ioseph. Quarum generationum decas prima, incipiens a Sem filio Noe, terminata fuit in Thare filio Nachor. Secunda vero decas, incipiens ab Abraham filio Thare, terminata fuit in Salmon filio Naason. Tertia autem decas, incipiens a Booz filio Salmon, terminata fuit in Iona filio Eliachim. Quarta vero decas, incipiens a Ioseph filio Iona, terminata fuit in Elmadan, filio Her. Quintà autem decas, incipiens a Chosan filio Elmadam, terminata fuit in Ioseph, filio Iuda. Sexta vero decas, incipiens a Semei filio Ioseph, terminata fuit in Iamne filio alterius Ioseph. Per has quidem sex decades generationum, a beato Luca in genealogia Christi positarum, ascendit puer, id est, cœtus discipulorum Eliæ, discurrendo scilicet totum tempus quod fuit a Iamne vsque ad Sem, contemplando si forte eo tempore, nubecula, id est, infantula illa esset nata. Et quia in toto illo tempore nata non fuit, ideo tunc discipulis Eliæ minime apparuit. *In septima* autem reuersionis *vice* nubecula eis apparuit: quia in tempore comprehenso intra septimam illarum generationum decadem, Beata Maria nata, & visa a discipulis Eliæ fuit. *In septima*, inquit, *vice, ecce nubecula parua, quasi vestigium hominis ascendebat de mari*. Prædictus namque Iamne, in quo sexta illarum generationum decas terminatur, genuit filium nomine Melchi, a quo incœpit harum generationum decas septima. Hic ergo Melchi genuit Leui; & iste Leui duos habuit filios, vnum qui a Beato Luca vocatur Mathat, sed ab alijs dicitur Melchi, nomen aui sui retinens; & alium qui vocatus fuit Panthera. Iste vero Panthera genuit filium nomine Barpanthera: & hic Barpantera genuit filium nomine Ioachim, qui ex Anna vxore sua genuit Beatam Mariam. Et ita in septima reuersionis

sionis vice, hoc est, in illa generationum decade, quæ fuit septima, ab illa in qua homines per Dei præceptum reuersi fuerunt post diluuium ad multiplicandum genus humanum, nata fuit Beata Maria, in medio scilicet illius decadis septimæ: quæ etiam fuit defuncta antequam prædicta generationum decas septima esset terminata. Sed prius, quam Beata Dei Genitrix ab hoc seculo migraret, fuit in Nazareth, & in Ierusalem, & alibi, multoties a professoribus huius religionis visa.

CAPVT XLI.

Significata eadem visione Beatæ Deiparæ Virginitas.

QVEMADMODVM autem hæc nubecula, scilicet Beata Maria, in septima generationum prædictarum decade fuit nata; ita etiam in eadem septima decade fuit a discipulis Eliæ visa in Carmelum spiritualiter ascendere. Nam antequam decem generationes descendissent a Melchi, a quo, sicut dictum est, decas septima incœpit, fuerunt docti professores huius religionis, in Ierusalem, a summo templi Pontifice, quod Beata Maria Virginitatem Deo seruare proposuerat ad exemplum Eliæ, sicut præostensum fuit in prædicta visione: *In septima*, inquit, *vice, ecce nubecula parua*, scilicet Beata Maria, *quasi vestigium hominis, ascendebat* in Carmelum: quæ ideo visa fuit quasi vestigium hominis ascendere in Carmelum, quia in hoc suo spirituali ascensu, non *fœminam*, quam imitaretur, sed hominem habuit in exemplum. Ante quidem quam illa nubecula ascenderet in Carmelum, ascenderant vtique Elias, & puer suus ad montem illum. *Ascendit*, inquit, *Elias in montem Carmeli*. Interpretatur autem *Carmelus*, *scientia circumcisionis*, ad quam scientiam ille præcipue ascendit, qui ita scit præputium impudicitiæ a sua carne, & mente circumcidere, vt non solum se ab illicito carnalis contagionis cœno alienum per castitatem reddat; verumetiam ab omni impudicæ voluptatis experimento se immunem per virginitatem Deo custodiat. Propterea quippe data fuit circumcisio in veteri lege, vt facta in virili membro, in quo libido solet dominari, castitatem mentis, & corporis Deo seruandam, & impudicitiam rescindendam indicaret. Nemo autem vnquam ad hanc ascendit circumcisionis scientiam prius, quam Elias, & puer suus, id est cœtus filiorum prophetarum discipulorum eius. Ipsi namque primi virorum seipsos per virginitatem perpetuam sponte dedicantes castrauerunt prorsus ab omnibus venereis voluptatibus mentes suas: & propterea appellati sunt *Carmelitæ*, quod est interpretatum, *scientes circumcisionem*: quia hoc quod circumcisio indicat sciuerunt perfecte in se adimplere. Cupientes enim

carnis, & mentis impudicitiam a se omnino rescindere, elegerunt primi virorum in virginitate perpetua Deo sponte viuere. Primo ergo ascenderunt vere ipsi *in montem Carmeli*, id est, in altitudinem scientiæ circumcisionis: quia altius cæteris præcedentibus hominibus inchoantes sciuerunt præputium impudicitiæ ita penitus a se circumcidere, quod elegerint primi hominum propter Deum virgines permanere. Ad hunc quoque *Carmelum*, id est, ad hanc altam circumcisionis scientiam, *nubecula illa*, scilicet Beata Maria, ideo *quasi vestigium hominis ascendebat*, quia non fœmina, sed homo, id est Elias, exemplum ascendendi ei præbebat, quem ipsa imitari satagebat. Nam sicut Elias prius præputium impudicitiæ sciuit a sua carne, & mente prorsus circumcidere; dum primus inter homines studuit Deo virginitatem perpetuam sponte inchoare; ita postea Beata Dei genitrix præputium impudicitiæ sciuit exemplo Eliæ a se penitus circumcidere, dum quasi *vestigium hominis* illius elegit prima fœminarum propter Deum in virginitate perpetua viuere. Hinc eius sponsus in Epithalamio sibi ait gra-
Cantic. 7. tulabundus; *Caput tuum, vt Carmelus*. Vbi per *caput* rectè intelligitur *mens animæ*; quia sicut in corporis membris caput præeminet; ita in viribus animæ mens est dignior. Et sicut a capite membra, ita a mente cæteræ vires animæ reguntur: *Carmelus* vero, *cognoscens circumcisionem*, interpretatur. Rectè igitur sponsus huic virgini congratulans ait, *caput tuum*, id est, mens tua, o Dei genitrix, est *vt Carmelus*, id est, vere cognoscens circumcisionem: quia prima fœminarum per spontaneam virginitatem sciuisti a te prorsus circumcidere omnem veneream voluptatem.

CAPVT XLII.

Veteris testamenti Carmelitæ orant Deum, vt mittat Saluatorem significatum in pluuia.

3. Reg. 18. ANDEM demonstratum fuit discipulis Eliæ, in eadem visione, quo ordine nasceretur Dei filius de hac Virgine. Nam mox vt puer Eliæ, scilicet cœtus discipulorum eius, vidit nubeculam illam de mari quasi *vestigium hominis* in Carmelum ascendere, dixit Elias puero suo; *Ascende, & dic Achab, iunge currum tuum, & descende, ne occupet te pluuia*. Signum quippe expressum imminentis Incarnationis filij Dei fuit, quod puer, scilicet cœtus discipulorum Eliæ, vidit *nubeculam*, id est, infantulam illam quasi vestigium hominis *ascendere* per modum prædictum in Carmelum, hoc est, ad tantam circumcisionis scientiam, vt seruare vellet virginalem continentiam. Vnde cum cœtus professorum huius religionis audisset in Ierusalem iuuenculam illam vouisse Deo virginalem continentiam, confestim

festim perpendit quod aduentus filij Dei prope, & in ianuis erat. Et quemadmodum Elias præceperat, ita ascendit tunc cœtus discipulorum eius per orationem ad *Achab*, qui *fraternitas paternitatis* interpretatur: significat enim Dei filium, inter quem & genus humanum, antequam ipse incarnaretur erat fraternitas tantum paternitatis: quia a quo patre fuit Dei filius æternaliter genitus, ab eodem patre fuit creatum genus humanum: hinc Dei filius non confunditur patrem suum appellare etiam patrem eorum, dicens: *Ascendo ad patrem meum, & patrem vestrum*. Ioan. 20. Sed quia inter genus humanum, & Dei filium antequam ipse incarnaretur non erat fraternitas maternitatis: quoniam Dei filius nondum erat ex matre natus; ideo optans cœtus discipulorum Eliæ, vt hæc fraternitas inter eos fieret, ascendit per orationem ad *Achab*, id est, ad Dei filium. Et sicut Elias præceperat, ita suppliciter Dei filio dicebat, *Iunge currum tuum*. Currus quidem a currendo est dictus: est enim vehiculum circularis figuræ, & habilis ad portandum onus: significat autem diuinam filij Dei naturam, quæ est circularis, id est æterna, carens, instar carri, principio & fine, per quam diuinam naturam ipse *exultauit vt gigas ad currendam viam: portans*, vt Apostolus ait, Psal. 18. *omnia verbo virtutis suæ*. Hebr. 1. Dicebat ergo suppliciter tunc sibi puer, id est cœtus discipulorum Eliæ, iunge, nostræ scilicet naturæ, currum tuum, id est, æternam naturam, & descende ad nos. Ne te occupet, id est, retardet, sed magis prouocet, pluuia: scilicet quod *descendes sicut pluuia*. Psal. 71. Decet enim te sicut pluuia in vellus descendere. Quoniam vellus pluuiam in ipsum sine strepitu descendentem accipiendo, vel reddendo, non rumpitur, sed integrum seruatur. Ita quoque te decet taliter absque strepitu operationis humanæ in *nubeculam*, id est, Virginem Mariam placido illapsu descendere, & *currum tuum*, id est, æternam naturam tuam humanæ naturæ in vtero virginis *iungere*: vt virgo te Deum simul & hominem concipiendo, deinde pariendo, non rumpatur, sed integra in sua virginitate conseruetur. Fuerunt autem exauditi Eliæ discipuli in hac supplici eorum deprecatione, sicut sequitur in prædicta visione. *Cumque*, inquit, *se verteret huc*, scilicet ad contemplandam in adolescentula spontaneam virginitatem, *atque illuc*, scilicet ad deprecandam pro descensu filij Dei summam Deitatem; *Ecce cæli contenebrati sunt, & ventus, & nubes: & facta est pluuia grandis*. Per *cælos* honor, virtus, & celsitudo filij Dei intelligitur, cuius aduentum præstolans Propheta dicebat: *Domine inclina cælos tuos, et descende*. Per *nubem* Virgo Maria, sicut dictum est, designatur. Per *ventum* vero Spiritus Sanctus Psal. 143. significatur: quemadmodum per Prophetam dicitur: *Flabit spiritus eius, et fluent aquæ*. Psal. 147. Igitur cæli, & nubes, & ventus fuerunt contenebrati: quoniam *virtus Altissimi ita obumbrauit* illi virgini, quod Dei filius, per Luc. 1. operationem Sancti Spiritus, iunxit sibi ex carne virginis illius animatum corpus humanitatis, quasi vmbraculum suæ diuinæ lucis. Quemadmodum

Luc. 1. admodum Gabriel Angelus illi Virgini ita prædixerat: *Spiritus Sanctus superueniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi. Ideoque et quod nascetur ex te Sanctum vocabitur filius Dei*. Et tunc *facta est pluuia* gratiæ
Ioan. 1. grandis: quoniam *Verbum caro factum est, et habitauit in nobis: et vidimus gloriam eius, gloriam quasi Vnigeniti a patre, plenum gratiæ et veritatis, de cuius plenitudine omnes nos accepimus, et gratiam pro gratia*, vt ait Ioannes Euangelista.

CAPVT XLIII.

Causæ ob quas Carmelitæ dicti sint fratres Beatæ Virginis Mariæ; & de Oratorio ab eis in monte Carmelo in memoriam, & laudem B. Virginis erecto.

RECENSVERVNT igitur huius religionis professores, Deum prædecessoribus eorum per visionem prædictam specialiter reuelasse infantulam quamdam fore nascituram, quæ ex vtero matris suæ munda ab omni peccatorum sorde egrederetur, & instar eorum virginitatem spontaneam amplexaretur; de qua virgine Deus homo nasceretur. Contemplantes autem ipsi hæc omnia post modum fuisse adimpleta, & genus humanum per hanc virginem accepisse a filio Dei desideratum ab eis pluuiæ, id est, gratiæ, beneficium, curauerunt deuotione assidua deseruire huic virgini, dudum eorum prædecessoribus reuelatæ, ac desideratæ, & postea eis exhibitæ. Et studuerunt hanc specialiter virginem ideo sibiipsis in patronam eligere: quia nouerunt ipsam solam esse singulariter eis conformem in primitijs virginitatis spontaneæ. Quemadmodum enim virginitas spontanea fuit primo per priscos professores huius religionis propter Deum inchoata, & in viris introducta; ita eadem virginitas fuit postmodum per Dei Genitricem primo in fœminis introducta & incœpta, sicut commemorauimus supra: propter quod sicut religiosi Carmelitæ sunt primicerij virorum sponte virginum; ita Beata Maria est fœminarum voto virginum primiceria. Quæ conformitas primitiarum spontaneæ virginitatis, singulariter inter Dei Genitricem, & religiosos Carmelitas dudum prophetata, & postea adimpleta, fuit causa quod religiosi Carmelitæ Virginem Mariam iam tempore Apostolorum dicebant sororem suam: & propter dictam conformitatem seipsos fratres beatæ Mariæ Virginis appellabant. Non arbitror autem quod negare velis, quin, eadem religione salua, professores eius, ex causis diuersis, possint in temporibus discretis designari varijs titulis. Alioquin in illum incideres errorem, quod religio Christiana non esset eadem in nobis, quæ fuit in Apostolis, & Christi discipulis: quoniam Christianæ religionis professores in exordio prædicationis Christi, & Apostolorum

non

non eodem designabantur cognomine, quo nunc designantur. Testante namque beato Luca, cum Christianitatis professores prius dicerentur *discipuli*, postmodum tamen Antiochiæ primo cognominati fuerunt Christiani. Nunquid autem quia prius alio quam nunc cognominabantur titulo, dicemus aliam fuisse in eis religionem Christianitatis, quam sit in nobis? absit. Nec ergo debes absurdum reputare, Monachos nunc montem Carmeli inhabitantes, eiusdem esse religionis cum illis, qui in dicto monte conuersabantur ante Incarnationem Saluatoris: licet illi Prophetæ, & filij prophetarum dicerentur; & isti fratres beatæ Mariæ Virginis cognominentur. Tunc enim, vt diximus, ipsi vocabantur Prophetæ, quando cum instrumentis musicis in psalmis & canticis, Deo psallebant: adueniente autem noua lege, ritus psallendi Deo cum omnibus illis instrumentis musicis cessauit, & fuit in alium mutatus; sicut ait Apostolus: *Implemini Spiritu Sancto, loquentes vobismetipsis in psalmis & hymnis, & canticis spiritualibus, cantantes & psallentes in cordibus vestris Domino*. Et quia ritus ille antiquus psallendi Deo cum instrumentis musicis nunc in nostra religione non obseruatur, ideo eius professores modo Prophetæ non appellantur. Tunc etiam ipsi recte filij prophetarum dicebantur, quando per Prophetas, vt prædiximus, regebantur: nunc autem per Prophetas non reguntur, ideo nec filij prophetarum vocantur. Sicut eos tunc appellari fratres Beatæ Mariæ nullus sanæ mentis diceret, cum Virgo Maria nondum nata esset: sed sicut dictum est, postquam tam expressam, & propriam primitiarum spontaneæ virginitatis conformitatem inter se, & Dei Genitricem cognouerunt adimpletam; ipsi ex tunc fratres Beatæ Mariæ Virginis appellati fuerunt. Et in memoriam visionis de ortu huius Virginis præostensæ Sancto Prophetæ Eliæ sub specie nubeculæ ascendentis de mari in Carmelum monachi prædicti anno Incarnationis filij Dei octogesimo tertio, diruentes eorum Semnion antiquum, ædificauerunt ad honorem huius primæ Virginis Deo dedicatæ capellam quandam in monte Carmeli iuxta fontem Eliæ in situ illo, in quo Elias orans viderat *nubeculam* illam, *quasi vestigium* hominis de mari ascendere in Carmelum. Vbi professores prædicti seipsos huic Virgini commendantes singulis diebus in septem horis Canonicis, ad effundendum dictæ Virgini, & eius filio sedulas preces, & supplicationes, atque laudes, ex tunc semper conuenerunt, ibique de verbo diuino, culpisque vitandis, & animarum salute procuranda humili colloquio ad inuicem contulerunt; & propterea cæteri etiam ab eorum religione externi, eos deinceps fratres Beatæ Mariæ Virginis de monte Carmeli semper appellauerunt.

Act. 2.

Coloss. 3.

CA-

CAPVT XLIV.

De habitu monachorum montis Carmeli, ac primum de Zona, ipsiusque mystica significatione.

INVESTIGATO in præcedentibus, & aliquantulum descripto Fundatorum, & priscorum professorum nostræ religionis cultu interiori a nobis imitando: superest tibi breuiter exponere, dilecte Caprasi, exteriorem habitus ornatum eorum, propositum nobis ad exemplum: per quem interioris dispositionis illorum Patrum a nobis imitandæ, non modicam resenties notitiam. Teste namque Sapiente, *amictus hominis annunciat de eo*. Quemadmodum Fundator primus religionis huius fuit a Rege Ochozia cognitus, exposita Regi per nuncios qualitate sui vestitus. Sciscitabatur namque Rex a suis nuncijs cuius figuræ, & habitus esset vir, qui eis occurrerat, & locutus fuerat: cui respondentes nuncij dixerunt; *Vir pilosus est, & zona pellicea cinctus renibus*. Ex quo habitu confestim perueniens Rex in Prophetæ notitiam, ait: *Elias Thesbites est*. Zonæ quippe indicio, & hirsuti, incultique corporis specie, virum Dei indubitanter cognouit. Quoniam zona pellicea, velut quoddam speciale signum, impressum suis renibus perpetuo cohærebat; quia accinctis lumbis Elias dudum *cucurrerat* a monte Carmeli vsque *in Iezrahel ante* regem *Achab*, patrem Ochoziæ. Hoc ergo suo exemplo docuit Elias monachum huius professionis debere cinctum renibus incedere. Nam & *Ioannes Baptista*, qui *in spiritu, & virtute Eliæ* venit, eum in accinctione lumborum imitatus fuit. De quo Euangelista sic ait: *Erat Ioannes vestitus capillis camelorum, & zona pellicea circa lumbos eius*. Huius autem zonæ habitu non paruum est quod a monacho exigitur sacramentum. Lumborum enim accinctio, & ambitus zonæ pelliceæ, significat monachum debere mortificationem illorum membrorum circumferre, in quibus luxuriæ seminaria continentur; vt ita, videlicet sint lumbi eius zona pellis emortuæ exterius præcincti, quatenus interius inueniantur seminaria coitus in eo prorsus extincta: decantans dignè cum Propheta: *Factus sum sicut vter in pruina*: quasi scilicet, gelu continentiæ ita constringendo in lumbis concupiscentiæ carnalis ardorem, sicut pruina congelando perstringit vtrem. Hinc in Sacra Scriptura legimus Eliam ideo primo omnium zona pellicea fuisse in lumbis cinctum, quia primus hominum hoc signo dedit monachis exemplum restringendi in lumbis, & mortificandi omnis luxuriosi motus incentiuum; per modum de quo Apostolus ait: *Mortificate membra vestra, quæ sunt supra terram, fornicationem, immunditiam, libidinem, & concupiscentiam malam*.

Eccles. 19.
4. Reg. 1.
3. Reg. 18.
Luc. 1.
Marc. 1.
Psal. 118.
4. Reg. 1.
Col. 3.

CA-

CAPVT XLV.

De Melota, antiquo Carmelitarum habitu, ac eius mysterio.

MELOTAS quoque gestasse fundatores huius Religionis, Eliam scilicet, & eius discipulos Prophetarum filios, Apostolus de eis loquens asseuerat, dicens: *Circuiuerunt in melotis, & in pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, quibus dignus non erat mundus: in solitudinibus errantes, in montibus, in speluncis, & in cauernis terræ.* Hebr. 11. Dicitur autem *melota* proprie a mele animali (quod etiam taxus appellatur) de cuius pilis, vel pelle vestis facta, quæ est valde hispida, est *melota* proprie vocata. Quanquam quælibet vestis de pilis animalium asperis, aut de pellibus hispidis facta sit *melota* vulgariter dicta. Nam & indumentum de camelorum pilis, vel de pellibus caprinis, consueuit *melota* communiter dici a multis. Quo etiam habitu in noua lege Ioannem Baptistam fuisse indutum Euangelista testatur, dicens: *Ipse autem Ioannes habebat vestimentum de pilis camelorum.* Matth. 3. Huius autem *melotæ* gestatio, succrescentibus temporibus, derisum potius, quam ædificationem, eam videntibus comparabat. Idcirco vestem illam cilicinam, circumspectam cunctis; quæ ex hoc ipso nulla poterat spiritui emolumenta conferre, sed elationis concipere vanitatem; professores huius religionis concordi sententia refutarunt. Loco autem eius tunicam lanæ non pretiosæ, sed mediocriter asperæ, eiusdem coloris cuius existebat melota, quam subtus scapulare gestant, assumpserunt. Quoniam dictorum Sanctorum patrum nostrorum tam veteris, quam nouæ legis, exemplis ostenditur, monacho huius professionis conuenire vestem habere asperam, & magis conterentem corpus, quam fouentem; sibique repugnare vestem habere pretiosam, & delicatam, seu mollem ad delectandum carnem. Si enim habitatori solitudinis conueniret indumentis mollibus vestiri, concessisset vtique Dominus hominem *vestimentis mollibus indutum*, ita in desertis esse videndum sicut *in domibus Regum*. Hoc autem vigilanter abnuit ipse dicens: *Quid existis in desertum videre? hominem mollibus vestimentis indutum?* Matth. 11. *Ecce qui in veste pretiosa sunt, & in delicijs in domibus Regum sunt.* Luc. 7. Huius autem tam melotæ, quam vestis asperæ gestatio significat monachum (cuius officium est lugere se, & mundum) debere Deo exhibere sedulum pœnitentiæ fructum. In asperitate quidem vestis, punctio peccatorum, in colore autem eius cinereo, vel nigro, puluis ostenditur mortuorum, & idcirco vtrumque horum debet monachus adhibere ad pœnitentiam, vt & in punctione asperæ vestis recognoscat quid per culpam commisit, de quo pungatur, & doleat; & in colore vestis cinereo, seu nigro, perpendat quid per iudicium meruit: quia mortem, nedum

tem-

temporalem, sed æternam, quam paucat. Quemadmodum Propheta ait: *Accingere cilicio, & conspergere cinere, luctum vnigeniti fac tibi, planctum amarum.* Ierem.6.

CAPVT XLVI.

De superhumerali, siue scapulari.

Deuter. 22. VPERHVMERALIBVS etiam prisci nostræ religionis professores, tempore legis veteris vtebantur. Præceperat enim Iudæis lex, in quatuor angulis suarum vestium fimbrias, & in fimbrijs funiculos, facere. Quas fimbrias cum funiculis dicti professores, iuxta legis præceptum, in quatuor inferioribus angulis superhumeralium gestabant. Erat autem superhumerale vestis sine manicis vsque ad renes descendens, in vtroque latere aperta: brachijs etiam ea nudatis: cuius posterior pars in humeris copulabatur parti anteriori. Nouæ autem legis tempore huic vesti in apertura colli iunctum fuit caputium tegens caput, & scapulas. Idcirco hæc vestis ex tunc dicta fuit scapulare: quia suo caputio operit non solum caput, sed scapulas. Quam nostræ religionis professores, fimbrijs & funiculis ab ea resecatis, vsque nunc summa cum diligentia diebus, ac noctibus indesinenter gestant. Per hoc autem quod hæc vestis capite, & scapulis ea onustis, & opertis, iugiter a monacho gestatur, denotat monachum debere semper iugum obedientiæ super se humiliter ferre, & superiori suo irrefragabiliter subiacere: Apostolo Paulo ita prædicante: *Obedite Præpositis vestris, & subiacete illis. Ipsi peruigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri: vt cum gaudio hoc faciant, et non gementes: Hoc enim non expedit vobis.* Quoniam si eis non obediretis; Christum, qui eos posuit super capita vestra, sperneretis. Ipse enim Præpositis ait: *Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit.* In eo autem quod hac veste brachia, & latera corporis nudantur, vt expeditiora reddantur ad opus; significatur quod monachus eam gestans debet esse promptus ad exercendum opus Domini: Quemadmodum Apostolus præcepit, dicens: *Itaque, fratres mei dilectissimi, stabiles estote, et immobiles, abundantes in omni opere Domini: semper scientes quod labor noster non est inanis in Domino.* Et propterea omnem desidiam debet monachus ab omni opere Domini repellere. Quoniam, sicut Propheta ait; *Maledictus homo, qui opus Domini facit negligenter.*

Hebr. 13. — Luc. 10 — 1. Corinth 15. — Ierem. 48.

CA-

CAPVT XLVII.

De Pallio albo.

ALLIO quoque indutum fuisse primum Fundatorem huius religionis Eliam Thesbitem, Sacræ Scripturæ auctoritate monstratur. Nempe hoc habitu operuit Elias vultum suum, cum in monte Oreb transiret Deus ante eum. Hoc quoque pallium misit ipse super Eliseum, quando accepit eum in discipulum. Pallium autem istud fuit vestis rotunda, desuper corpus operiens, a collo vsque ad medias tibias descendens, ante aperta, alibi clausa, superius angusta, inferius amplitudine expansa. Elias hoc pallium Eliseo dimisit, dum ab eo in Paradisum voluptatis ascendit. Docuit autem per hoc Elias Monachos, hanc religionem profitentes, debere pallio superuestiri albo: quemadmodum eos indutos albis Dominus præostendit Sabachæ patri Eliæ. Ante quippe filij sui Eliæ natiuitatem vidit Sabacha in somnis viros candidos, qui ipsum salutabant. Quæ visio sibi præsignauit, quales eius filius Elias imitatores suæ vitæ monasticæ habiturus esset. Cernens namque Sabacha viros candidos, vidit in spiritu Religiosos per Eliam instituendos. Quos ideo candidatos vidit, quia Eliam, velut monasticè viuendi exemplar, erant imitaturi, in candore nedum mentali sinceræ puritatis, sed etiam corporali habitus albi eos desuper tegentis. Huius autem pallij albi gestatio, significat Monachos istius professionis debere & puritatem mentis seruare, & etiam sanctimoniam carnis custodire: quemadmodum Apostolus præcepit, dicens. *Mundemus nos ab omni inquinamento carnis, & spiritus, perficientes* 2. Corinth. 7.
sanctificationem in timore Domini. Non enim vocauit nos Deus in immun- 1. Thess. 4.
ditiam, sed in sanctificationem. Hinc Elias, qui primus vsum huius pallij albi in Monachos introduxit, per hoc significauit Monachum, pallio albo opertum, debere exemplo eius seruare sanctimoniam, nedum in mente, sed etiam in carne. Quatenus vestimenta illa, de quibus Beatus Iob Iob 10.
Domino loquens, ait: *Pelle & carnibus vestisti me;* seruet Monachus per sanctimoniam semper munda: sicut scriptum est: *omni tempore sint ve-* Eccl. 9.
stimenta tua candida.

CAPVT XLVIII.

De Baculo, ac spirituali eius significatione.

ACVLVM denique gestasse primos huius Religionis professores, Eliseus, qui vnus fuit ex ipsis, docet: mittens enim Giezi puerum suum ad suscitandum mulieris Sunamitidis filium, dixit ei: *Tolle baculum meum in manu tua, & vade,* 4. Reg. 4.

& pone baculum meum super faciem pueri, Quem vtique non dedisset ei gestandum Propheta, nisi eum manu sua solitus esset portare. Hoc autem suo exemplo docuit Eliseus Monachum huius professionis debere baculum in manu circumferre. Huius vero baculi gestatio spiritualiter monet, Monachum nunquam debere inermem incedere, inter tot oblatrantium concupiscentiarum, & vitiorum canes: inter tot inuisibiles spiritualium nequitiarum bestias, de quibus Propheta postulans per Deum liberari, ait: *Ne tradas Domine bestijs animas confitentes tibi*. Debet enim Monachus fide munitus resistendo eas longius propulsare, Apostolo Iacobo dicente: *Resistite diabolo, & fugiet a vobis*. Aduersus se etiam sæuientes concupiscentiarum, & vitiorum canes debet Monachus retundere imitatione Dominicæ passionis, & eiusdem mortificationis exemplo, ita dicente Apostolo: *Qui Christi sunt, carnem crucifixerunt cum vitijs, & concupiscentijs*. Vides ergo, quia sicut accinctio zonæ pelliceæ specialiter denotat Monachum debere omnem luxuriosum motum extinguere in membris, in quibus seminaria coitus continentur, & castitate in illis membris pollere; ita gestatio pallij albi generaliter monstrat Monachum debere omnem culpabilem immunditiam a carne, & spiritu suo repellere, & in vtroque per virtuosam puritatem fulgere. Et sicut gestatio scapularis significat Monachum debere suo Superiori propter Deum humiliter obedire, & opera Dei promptè exercere, ita baculi gestatio designat Monachum nullis diaboli, aut mundi, vel carnis tentationibus debere parere, sed longè a se eas propulsare. Melotæ autem, seu vestis asperæ gestatio significat Monachum debere per dignam pœnitentiam emendare omne quod ex ignorantia, vel ex infirmitate contigerit eum circa præmissa peccare. Hæc de nostræ Religionis habitu, & eius significatione a nobis breuiter perscripta, admonent, huius professionis Monachum, vt reuerentiam sui habitus in opere, locutione, & cogitatione sua semper circumspiciat, atque ea quæ sunt mundi perfecte deserat, & quod ostendit humanis oculis habitu, hoc ante Dei oculos moribus prætendat, *amictus* semper *lumine vitæ, sicut vestimento*. Scriptum est enim: *Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua ne nudus ambulet, & videant turpitudinem eius*. Quod nobis præstare dignetur Dominus noster Iesus Christus Dei Filius, qui cum Patre & Spiritu Sancto viuit, & regnat Deus benedictus, & gloriosus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Psal. 73. Iob 4. Gal. 5. Psal. 10. Apocal. 16.

Finis libri Ioannis Ierosolymitani de Institutione Monachorum.

8 Huius porro Ioannis nostri libri varias lectiones, ob plurium exemplarium, præsertim Gandensis, Mechliniensis, & Namurcensis M. S. & alterius quod Salmanticæ primum, deinde Antuerpiæ, mutuati ex Veneto, diuersitatem, habeat Lector ex Petro Vvastelio viro eruditissimo *in tom. 1. Vindiciar. & operum eiusdem Ioannis* fere ad calcem eiusdem; de illis enim iudicium ferre vix nostrum tangit institutum. Libri variæ lectiones.

9 Illud tamen proprius; inuestigare videlicet, quis hic Caprasius monachus Carmeli, ad quem Ioannes librum scribit, fuerit. Temporis namque distantia, Carmeli eremi incolatus, & monumentorum iactura hallucinari cogit, nedum exteros, sed & domesticos quoque. In re tamen obscura Petrus idem Vvastelius *In Vindic. oper. Ioann. to. 2. lib. 1. sect. 1. art. 8.* & Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat. 3. ætate 6. cap. 15. & in notis ad illud*, probabile, ac credibile censent hunc Caprasium fuisse celebrem illum eiusdem nominis aliquanto post hoc tempus Monasterij Lirinensis in Gallijs Archimandritam, Abbatem, & Superiorem, de quo author vitæ ipsius, Beda, Vsuardus, Ado, & Martyrologia pro prima die Iunij. Vbi etiam Baronius, ac inter alios Sidonius Apollinaris *in carmine Eucharistic. ad Faustum* canens: Caprasius Carmelita.

——— *Quantos illa Insula plana*
Miserit in cælum montes; quæ sancta Caprasij
Vita senis &c.

Eo præsertim ducti, quod non solum nomine, sed etiam tempore, ac monachatu vterque Caprasius cohæreat. De monachatu id apud omnes patet. De tempore autem etiam id pro comperto est ex Vincentio Baralio authore vitæ huius Caprasij Lirinensis, quam ex varijs Codicibus collegit; & quam Benedictus Gononus *in vit. Patr. occidental. lib. 1.* transcripsit. Ibi enim transijsse *ad optata gaudia supernorum circa annos humanæ redemptionis triginta super quadringentos*, scribit, quod tempus non discordat a nostri Carmelicolæ Caprasij ætate. Nec in vitæ gerendæ modo dissimiles apparent. Nam de illo Lirinensi in vita ipsius dicitur: *Omnia huius sæculi concupiscibilia arbitratus est vt stercora, vt Christum lucrifaceret, & soli Deo liberius vacaret, non solum corde, sed etiam corpore, ab hominum aspectibus, & sæculi conuersatione recessit, & in quadam arcta, aridaque solitudine Monasticam vitam ducere; solitariamque institutionem aggredi deliberauit. In qua nimirum eremi solitudine, &c.* Quæ apte cohærent cum nostro Eremita Carmeli, qui in ea eremi solitudine soli Deo vacaret, & ab hominum aspectibus, & sæculi conuersatione, alter velut Elias, aut prædecessores Prophetæ, secretus, Monasticam, & Propheticam duceret vitam. Vnde in Catalogo insignium Monachorum Lirinensium, quem infra sub ann. 440. ex Arnoldo Vvione referimus, Caprasius iste *Eremita* cognominatur.

10 Nec mirum viris doctis apparere poterit quod in Palæstinæ partibus eruditus Monachus, Cisalpinæ Galliæ incolatum quæreret, & Lirinensem Caprasius Carmelita an idem cum Lyrinensi.

nensem insulam cogitaret. A Deo namque illis temporibus excitati plures Orientalium partium Ascetæ, in Occiduas proficiscebantur, vt monasticæ disciplinæ semen, quod in Oriente per primos ipsius Patriarchas seminatum copiosissime fructificauerat, in Occidente etiam fructum vberiorem faceret. Sic Ioannes Cassianus, natione Scytha, monachatu Bethlehemitanus, a Monasterio suo, quod, vt ipse *lib. 4. de Institut. cap. 31.* testatur, non longe aberat *a speleo, in quo Dominus noster Iesus Christus ex Virgine nasci dignatus est*, in Galliam Narbonensem, & Massiliam venit, ibique duo Monasteria condidit, teste Gennadio *in lib. de Scriptorib. Ecclesiastic.* Sic erant illi, quos S. Eucherius *lib. de laudibus Eremi*, commemorat dicens: *Hæc nunc habet sanctos senes illos qui diuisis cellulis Ægyptios patres Gallijs nostris intulerunt.* Sic præterea alij, quos præcedenti tomo retulimus, ex illis Orientis plagis ad Occiduas nostras excurrerunt. Habent itaque relati authores pro verisimili asserto, quod is noster Caprasius, ad quem librum suum de *Institutione Monachorum* Ioannes Ierosolymitanus nuncupat, sit ille eiusdem nominis, & Synchronos, qui postea Gallias venit, & Abbatis munus in Lirinensi Cœnobio gessit.

Diuersus a Caprasio Lyrinensi.

11 Verumtamen, si rem intimius perspiciamus, & ea quæ de vtroque Caprasio Historiæ tradunt perscrutemur, ac ad inuicem conferantur, fere pro comperto erit, duos, & diuersos fuisse hos duos viros Caprasij nomine celebres; alterum videlicet Carmeli montis Archimandritam, ad quem Ierosolymitanus Antistes Ioannes librum *de Institutione Monachorum* nuncupat; alterum vero, Caprasium monachum (etsi Eliani Instituti æmulatorem, cum nec leue vestigium sit ad suspicandum alterius scholæ alumnum) Patrem Monasterij Lirinensis, & plurium in ipso vitam asceticam agentium. Id primo suaderi videtur ex eo quod Lirinensis Caprasius circa annum Christi 430. ex hac vita ad cælestem transijt, Carmelicola vero Caprasius, vt dicemus suo loco Concilio adfuit Ephesino, quod anno 431. celebratum fuit, & teste Bostio *lib. 5. relato cap. 73.* anno 450. diem clausit extremum, & Eutychianæ hæresis tempore plures e Carmeli incolis pro fidei veritate prædicanda in varias partes destinauit. Accedit quod de Lirinensi Caprasio Baralius loco relato scripsit, videlicet in Nicomedia aliquando fuisse, & inde cum Honorato, & Venantio fratribus Cisalpinam ingressum Prouinciam, Lirinensem Insulam illustrasse; hæc namque Nicomediæ habitatio, & cum Honorato, & Venantio in illis partibus amicitia, vix possunt Caprasio Carmeli Anachoretæ, de quo nihil tale historiæ nostræ proferunt, adaptari.

Caprasius qui Carmelum colebat.

12 De illo autem qui nostri Carmeli accola fuit, Caprasij nomine illustris, rectius Vvastelius, & Cassanate relati astruunt, subnixi B. Cyrilli, & antiquorum testimonijs, quod hoc tempore, quo Ioannes ad illum Opus suum nuncupabat, in Carmelo ageret cum alijs coeremitis.

Deinde,

Deinde, verisimile quoque esse Præfectum Carmelicolarum fuisse; prout Palæonydorus *lib.*2. *cap.*6. astruit, & ante eum Bostius *lib.* 5. *histor. cap.*67. Hoc etiam titulo magis congruè a Ioanne postulare poterat monasticæ vitæ institutionem, & Ioannes ipsi illam rescribere. Nec obuiat quod cum ipso veluti cum filio, & discipulo agat; quid enim sic ageret supremus in tota Palæstina, in qua & Carmeli Religio vigebat, Patriarcha, fama celebris, (etsi apud quosdam non satis bene visus) monachatu vetustior, & qui prius totius Carmeli clauum tenuerat, ac in præsenti, Diœcesani titulo decorabatur.

13 Ex his porro error deprehenditur magni illius Ioannis Trithemij Abbatis, historiarum peritissimi, dum *lib.*3. *de viris illustrib. Ordin. S. Benedicti cap.*279. Caprasium hunc Lerinensem Cœnobiarcham Benedictino gregi adiudicat. Notant hoc Baralius, Gononus, & Casanate relati; & merito sane, quia quamplurimis annis hic Caprasius S. Benedicti ortum præcessit. Forsan de alio similis nominis hæc dicere voluit. Si autem noster ille fuit iuxta dicta, & solum in Chronologia, & Instituto professionis errauit Trithemius, pro nostra instructione, & exemplo accipiamus, quæ de eo sic scribit: *Vir maximæ humilitatis, & mansuetudinis, regularis disciplinæ zelosus obseruator*. Propter eandem etiam temporum distantiam, non potuit esse is Caprasius alius eiusdem nominis longe antiquior Martyr in Gallia sub Diocletiano, de quo Martyrologium Romanum, Bedæ, Vsuardi, & Adonis, pridie nonas Octobris, & alij, qui vitam S. Fidei Virginis, & Martyris, quæ eum ad Martyrium animauit, scripserunt; ac nouissime Gononus *supra in notis ad vitam S. Caprasij*. Caprasius nō Benedictinus

14 Etsi autem Caprasio Eremitæ soli liber nuncupatus describatur, nihilominus, quia rem communem cunctis Carmeli cultoribus tractabat; primordia ipsorum Religionis ostendebat, primorum eremi cultorum gesta sedulo demonstrabat, ac media omnia pro perfectione obtinenda singulis exhibebat, ab omnibus pro vita monasticæ sectandæ norma (Regulam vocant) iure receptus fuit. Sic enim vel per traditionem acceptum Prædecessores nostri suis scriptis prodiderunt. Specialiter inter ipsos merito primo referendus B. Cyrillus Constantinopolitanus *in Epistola ad Eusebium Montis Neroi Eremitam* sæpius inculcanda, apud Speculum Ordinis *lib.*8. *cap.*1. illis verbis. *Et ex tunc professores Religionis nostræ fategerunt ad perfectionem, & finem vitæ solitariæ, tendere secundum formam Institutionis Prophetæ Eliæ per dictum Ioannem in præfato libro descriptæ*. Ioannes de Malinis *in Speculo historiali cap.*6. sic: *Quidam frater Ordinis B. Mariæ de Monte Carmeli vocatus Ioannes in Patriarcham Ierosolymitanum sublimatus, sicut scribitur in Chronicis Romanis, circa annum ab Incarnatione Domini* 800. (lege 400. parcens scriptorum errori) *quasdam religiose viuendi normulas a B. Basilij regula excerptas dicti Ordinis fratribus in posterum obseruandas derelinquit*. Ioan- Libri scopus.

nes de Ciminето in Opuſculo paruo *Speculum Ordinis* etiam appellato *in cap.5.* hæc: *Verum de Religione prædicta quidam frater Ioannes nomine, Ierosolymitanus Patriarcha, ſicut ſcribitur in Chronicis Romanis, prædictis fratribus ſuis certam Regulam non habentibus, Regulam a Beatis Patribus Paulino ſucceſſiue, & a Baſilio viris Religioſis editam, ac in ſacro canone, videlicet 18. qu.2. ſolemniter approbatam, dedit in poſterum obſeruandam.* Ioannes de Vineta in Tractatu qui incipit *Cum quidam fratres* eadem, quæ ex Cyrillo retulimus, ad verbum ſcripſit. Arnoldus Boſtius in ſuo Opere hiſtoriali *lib.5. cap.67.* Sorethius Generalis *in præfat. ad Regulam Alberti*, & alij etiam Cyrilli phraſim imitantur. Ioannes autem Palæonydorus *lib.2. cap.6.* poſt alia ex Cyrillo relata ſubiungit: *Huius libri diſciplina, & Inſtitutione Carmelitæ ſine paganorum inſultu vixerunt amplioribus dilatati Monaſterijs vſque ad tempora Eraclij Imperatoris.* Amplectitur etiam eandem traditionem Petrus Lucius Belga *in Compend. hiſtoriar. cap. 10.* Hos autem anteriores Ordinis Chronologos poſteriores, præſertim Coria, Thomas de Ieſu, Caſanate, & alij ſequuntur. Quin & de exteris illi, quos præcedenti tomo ſub hoc etiam anno attulimus, etſi hallucinentur dum ipſum primordialem Inſtituti Ordinis authorem putare videntur. Et Aubertus Myræus *ſupra in Apparat. cap.2.* relatus.

Quomodo ex Baſilij Regula.

15 Emergit porro dubium circa ea quæ Ioannes de Malinis, & Ciminetus relati dicunt, de huiuſmodi Ioannis libro pro Carmeli noſtri monachis regulariter inſtruendis tradito, quod ſcilicet ille ex B. Baſilij Regula excerptus, vel ipſa a Baſilio edita Regula, fuerit. Quod clarius habet Ioannes Groſſus Ordinis Generalis *in Viridario claui 2. & 3.* dicens Ioannem ſuis Carmelitis Baſilij Regulam dediſſe, & Boſtius *lib.5. cap.67.* inquiens: *Certamque normam viuendi ex Regula admonitionum S. Baſilij componens.* Cum enim hoc a B. Cyrillo, qui primus huius traditæ Regulæ hiſtoriæ author conſpicitur, minime aſſeratur, non videtur ſolido fundamento dictum. Nodus tamen euaneſcit facile, ſi animaduertamus iuxta dicta in ſuperioribus, Capraſij petitionem, & Ioannis intentionem eo ſolum reſpexiſſe, vt coeremitæ Carmeli Anachoretæ methodicam quandam viuendi normam haberent, qua, alijs libris contenta, magis per ordinem, & cum expreſſa notitia Inſtitutionis, & Inſtitutorum Religionis, ipſorumque recte geſtorum, intueri poſſent. Baſilij ergo Regula, alijſque ipſorum monumentis perſpectis, Ioannes opus compilauit, Antiſtitis veluti Metropolitani authoritate communiuit, ac ipſis obſeruandum tradidit, prout non ſolum Cyrillus, ſed etiam alij poſteriores ſcribunt; etſi iſti expreſſius ex Baſilij Regulæ Inſtitutionibus excerptum dicant. Quo ſenſu venerabilis Sorethius relatus dixit: *Regulam B. Baſilij commendans obſeruandam*; & Palæonydorus *ſupra cap.5.* clarius: *Quam Ioannes 44. Ieroſolymorum Epiſcopus ſuo libro inſeruit, & Carmelitis tradidit.* Ac expreſſius Lucius *ſupra* inquiens

inquiens Ioannis Regulam ex admonitionibus Basilij adaptatam fuisse. Quod etiam habet Bostius relatus.

16 Difficilius loquitur Ciminetus commemoratus dum Paulini ex Regula librum hunc a Ioanne scriptum indicat, quod alij etiam hause- runt; cum nec quæ sit hæc Paulini Regula constet, nec minus quod Ioannes ex ipso minoris in Ecclesia authoritatis viro eam desumpserit. Et sane nisi dicamus hunc authorem deceptum, & ex se scripsisse, quod alij antecessores, nec cogitauerant, ac inde errandi ansam posteris præstasse, vix aliud dicendum occurrit, quam quod cum Paulinus cum vxore Therasia ne dum sanctitatis opinione, sed & monasticæ disciplinæ Institutis in Nolæ partibus sedulo exercitatus floreret, eique Ioannes amicitia coniunctus esset, vt aliqua, quæ in præcedenti tomo de ipso diximus, suadent, ideo operis huius compilator Ioannes aliqua Paulini documenta, quibus maxime commendabatur, eidem insereret, & cum alijs, suis coeremitis Carmeli obseruanda traderet.

Quomodo ex Paulino.

17 Ex his autem causam habet Lector clarius dignoscendi cur apud plures historicos ea inualuerit sententia, vt crederent Carmelitarum Ordinem sub Regulæ S. Basilij vexillo in Ecclesia militasse. Prout existimare videntur D. Antoninus, Syluester, Armilla, Polydorus, Sabellicus, Platina, author Theatri vitæ humanæ, & alij, quos refert noster Thomas de Iesu *de varijs Regul. Carmelitar. par.1. dub.6.* Quibus etiam adhærere credi possunt duo Ordinis nostri sydera, Thomas Vvaldensis *de Sacramentalib. tit.9. cap.89.* & Baptista Mantuanus *in sua pro Carmelitis Apologia.* Horum namque assertio eatenus veritati concors est, quatenus videlicet ab anno Christi Redemptoris 363. vel circiter admonitiones Basilij, eius quondam coeremitæ, Carmelicolæ obseruare studuerint; ab anno autem 412. præsenti, & sequentibus, Ioannis Ierosolymitani librum, seu Regulam, vbi Basilij admonitiones cum alijs documentis spectantibus ad Ordinis primam Institutionem, & Institutores primos, ipsorumque gesta egregia, insertæ erant. Rem sic diserte Ioannes Palæonydorus *lib.2. cap.1.* quem alij æmulantur: *Iste est Basilius, qui Monachorum Instituta duplici sub forma composuit; vna est per modum dialogi, & hanc eius confratres Carmelitæ in monte Dydimi assumpserunt, & eundem in Patronum eligentes de Ordine S. Basilij vocati sunt; alia per modum communis admonitionis, quam Ioannes 44. Ierosolymorum Episcopus suo libro inseruit, & Carmelitis tradidit.*

Quomodo Carmelitæ sub Regula S. Basilij.

18 Quomodo autem e contra ipse Basilius primitus sub Regula Carmelitarum vixerit, *to. præced. sub an.*363. diximus ex Alphonso de S.Victore Benedictino, conformiter etiam ad doctrinam Gregorij Nazianzeni, & Baptistæ Mantuani, quos eo loco retulimus.

Quomodo S. Basilius quondam sub Car. mel.Regula.

Ann.

Ann. Christ. 413. & 414. Innocentij Rom. Pontific. 12. & 13. Honorij Imper. 19. & 20. Theodosij 6. & 7.

1 VLTIS de humana historia pro ipsius scriptoribus relictis, de nostra Eliana, & Monastica occurrunt; primò Cyrilli Alexandrini Antistitis, quem monachum, & Carmeli fruticem fuisse præcedens tomus ostendit, peregregia facta, tanto Doctore digna, & his prioribus sui præsulatus annis gesta. *Episcopus factus* (inquit Officium Carmelitanum) *totum se Episcopalis solicitudinis curæ dedit. In primis, vt ab infidelium erroribus aream suam purgaret, Iudæos tunc temporis Alexandriam prauis moribus labefactantes inde expulit*. De hoc tamen *sub anno* 415. dicemus. Nouatianos etiam ab ipsorum Ecclesijs eiecit, prout Socrates de eorum secta suspectus *lib.*7. *cap.*7. refert, alia etiam adiungendo homo non satis pius in Cyrillum, sic: *Post mortem Theophili Cyrillus in Sede Episcopali collocatus Episcopatu potitus est, maioremque principatum, quam vnquam Theophilus habuisset, pariter sibi assumpsit. Etenim ex illo tempore Episcopus Alexandrinus, præter sacri Cleri dominatum, rerum præterea sæcularium principatum adquisiuit. Quapropter Cyrillus statim cum Nouatianorum Ecclesias, quæ erant Alexandriæ occulisset, non modo omnem sacrum thesaurum, qui in illis fuit, penitus abstulit, verumetiam Theopemptum illorum Episcopum omnibus suis fortunis priuauit*. Vitio vertit Socrates quæ Cyrillus iuste peregit.

Cyrilli Alexandrini gesta.

2 Memoranda etiam hoc tempore pia historia de Monachatu Demetriadis Virginis tunc suscepto, cuius egregij operis circumstantiæ, quia pietatem magnam præseferunt, ad sacrarum Monialium exemplum, hic non omittendæ, ex D. Hieronymo, Augustino, Prospero, & alijs. Hæc Christi virgo, vt Hieronymus *epist.*8. inquit, *nobilitate, & diuitijs prima in Orbe Romano*, commendata eidem Hieronymo a Iuliana matre, & Proba auia, quæ in ipsa (eodem teste) eximium Demetriadis opus *plantauerunt*, & *Dominus incrementum* dedit, ex Proborum, Olibriorum, Anitijque sanguine orta talibus ornabatur virtutibus, sicut idem Stridonensis attestatur: *Inter gemmas, & sericum; inter eunuchorum, & puellarum cateruas; & adulationem, ac ministeria familiæ perstrepentis, & exquisitas epulas, quas ample domus præbebat abundantia, appetisse eam ieiuniorum laborem, asperitatem vestium, victus continentiam*. En veluti primordia Virginis. Quod vero ad nos spectet ipsius gloria, audiat Lector ex eodem Hieronymo: *Stupebat ad conuersationem Eliæ, & Ioannis Baptistæ, quorum vterque zona pellicea astrinxit, & mortificauit lumbos suos*. Quidni ergo ipsam Eliadum æmulatricibus ascribamus? Nec deuiat ab intentis id quod sequitur: *Quatuor Virginum filiarum Philippi desiderabat Chorum, & vnam se illarum esse cupiebat*. Etenim

Demetrias virgo sanctimonialis.

nim has virgines Elianæ ſcholæ imitatrices fuiſſe præcedenti tomo *ſub ann.*57. oſtendimus. Pergit Hieronymus ex fidâ quarumdam, quæ ipſam nouerant, relatione: *Nunquam eam linteaminum, nunquam plumarum vſam eſſe mollitie, ſed ciliciolum in nuda humo habuiſſe pro ſtratu.* Et piįſſimum illud facinus; quo, *cum iam nuptiarum appropinquaret dies, & futuro matrimonio thalamus pararetur,* ipſa ſibi ſanius conſulens, ſæculari habitu, pretioſis monilibus, vnionibus, & gemmis proiectis, *Vili tunica induitur, viliori tegitur pallio,* habitu nempe Monialium proprio. Proſequitur quomodo ad ipſius imitationem auctus fuerit numerus virginum, exultantibus non ſolum Africa, vbi ipſa manebat, ſed & Italia, aliįſque Orientis regionibus. Dixerat autem qualiter ſolemni ritu poſtea in Eccleſia Virginum conſecratum velum acceperit, dicens: *Scio quod ad imprecationem Pontificis flammeum virginale ſanctum operuerit caput, & illud Apoſtolicæ vocis inſigne celebratum ſit, volo autem vos omnes virginem caſtam exhibere Chriſto.* Fuit autem tam egregij operis author S. Auguſtinus, vt ex *epiſtola* 143. ad eius matrem Iulianam, elicitur. Eamque propterea Demetriadem S. Proſper *in quadam epiſtola*, & idem Auguſtinus *in epiſt.*179. ad Probam, & Iulianam celebrarunt.

3 Quantum autem ſpiritualis ſubſidij ob tantorum Patrum, ac Monachorum Hieronymi, & Auguſtini conſilia, Demetrias capere poſſet, tantum amittere valeret ob Pelagij Monachi peſſimi verſutiam, hoc tempore, quo ſui dogmatis venena ſpargere nondum cœperat, inter conſpicuos aſcetas ſub ouina pelle, connumerati. Fuit autem truculentus hic homo ex Monachis Bangoriæ, qui S. Pachomij Inſtitutum in Brittannia æmulabantur; & *credibile omnino propterea in hæreſim incidiſſe, quia non habuit inter illos Monachos primatum,* vt habet Clemens Reynerus *in lib. de Apoſtolat. Benedictin. in Angliam, Tract.*1.*ſect.*1.§.18. Cum enim Iuliana pia Demetriadis Parens Pelagij malignitatis neſcia, eum quoque circa virginis filiæ propoſitum conſuluiſſet, ad eam librum, ſeu epiſtolam ſcripſit, vbi facilè matrem, & filiam lethifere ſauciare poſſet, niſi Auguſtinus contra Pelagium a Deo mundo donatus rem præueniſſet ea epiſtola 143. relata, & antidotum præſtitiſſet, optimi inſtar medici, morbum præcauentis. Rem proſequitur Baronius *ſub ann.*413. a nobis, vel indicandam, vt vel hoc vnum documentum capi poſſit, quod ſicut pijs, & ſanctis Monachis valde credendum, ſic a ſuperbis hypocritis, quorum vnus Pelagius, omnino recedendum. Pelagij verſutia.

4 Ex D. Hieronymo autem eius epiſtolæ ad Demetriadem ſcriptore, qui hoc tempore ſuperſtes erat, Elianam monaſticen in ſuo Bethlehemitico Cœnobio gerens, prout ex ipſiuſmet teſtimonio comprobauimus *to.*2. *ſub ann.*341. *num.*9. aliam ſibi monitionem Monachi accipere queunt, vt ab aſſentatorum, ſeu adulatorum vitio penitus abſint, cum Principibus, & ſublimibus perſonis conuerſantes. Etſi enim ipſe cum huiuſmodi fœminis clariſſimis communionem haberet, quando- D. Hieronymi exemplũ.

que

que etiam, & sæpius verba faceret, nihilominus adulationem quasi pestem penitus fugiebat; eo quod, vt ipse dixit: *Cellula Monasterij, vilis cibus, vestisque contempta, & ætas vicina iam morti, breuisque temporis viaticum carent omni assentationis infamia.* Infame ergo adulationis crimen Monachis esse Hieronymus putat.

Translatio reliquiarum S. Marci, & aliorum.

5 Prope id tempus, curante Cyrillo nostro Alexandrino Antistite, facta est translatio reliquiarum S. Marci Euangelistæ, & Cyri, ac Ioannis in Canopum, prout ex Actis eorumdem Martyrum in posteriori Concilio cognitis, & a S. Ioanne Damasceno, & alijs comprobatis, elicit Baronius *sub anno* 414. *in fine*. Cuius rei memoria nostris Annalibus digna est, cum & Marcus eximius fuerit Essenorum propagator, ac in Monastica disciplina, in qua ipsi postea palmam tulerunt, instructor, iuxta dicta *to.2. sub ann.*45. vt propterea Cyrillus ipsorum progenies hoc obsequium Marco præstare debuerit. Et quia locus iste, quem *Canopum* vocant, ad quem harum reliquiarum translatio est facta, sedes fuit Sanctorum Monachorum Alexandriæ, qui ex Essenis originem habuerunt, vt patet in Arsenio illo toti orbi celeberrimo, de quo *lib.5.vit. Patr. libell.*15. *num.*10. dicitur habitasse *tres annos in Canopo Alexandriæ*.

Cyrillus, Monasteriũ Monialium erigit.

6 Inter egregia etiam facta Cyrilli nostri illud in primis historici nostri, specialiter Bostius *lib.5.cap.69.* Palæonydorus *lib.2. cap.7.* aliique posteriores recensent, quod Monasterium virginum suæ Religionis prope Alexandriam, & Nilum fluuium, Deipara Virgine monente, construxerit. In quo, inter alias, Euphrasiam illam celeberrimam, inter Elianas virgines connumeratam, de qua tomo præcedenti *sub anno* 387. dicere cœpimus, sanctitate eximia, mirabilibusque signis, & virtutibus enituisse conscribunt. Sed, vt vt res de huius Monasterij erectione a Cyrillo facta, fuerit; cui refragari vix possumus, vel propter Bostij, & Palæonydori, quos posteriores alij sequuti sunt, authoritatem, pro certo esse debet valde errasse hos nostros authores dicentes in eo Euphrasiam floruisse. Etenim, vt constat ex vita huius virginis, quæ *in lib. vit. Patr.* extat, & apud Surium *to.2. pro die* 13. *Martij*, ipsa Monasticem egit non Alexandriæ, sed in Thebaide procul ab ea Vrbe Prouincia. Deinde, vt ibi etiam dicitur *cap.*14. duodecimum annum agebat post mortem Theodosij Senioris Imperatoris, qui anno 395. viuere desijt, vnde cum septennis Monasterio tradita sit, prout constat ex eadem historia, vtique iam Monasticam vitam exercuerat ab anno 389. vel circiter. Similiter cum trigesimo ætatis suæ ad cælestem patriam ascenderit, infertur manifeste, hoc tempus, de quo in præsenti, vltimum suæ sanctissimæ vitæ fuisse, non primum sui Monachatus in Alexandrina ciuitate. Eam ergo, etsi sub compendio, vt breuitati cedamus, hic tradimus, mirabiliora ipsius gesta recensentes.

S. Euphrasiæ gesta.

7 Ab anno 12. suæ ætatis solum semel in die ad vesperam comedebat, postea

postea vero non nisi post biduum, ac postea non nisi post triduum. In confusionem etiam earum Regularium personarum, quia quod ex nobili prosapia oriundæ sint, humilia Religionum obsequia contemnere solent, clarissima hæc adolescentula ex Imperatoria progenie ortum habens, (iuxta dicta *to. præcedenti sub ann.*387.) *triclinia mundabat, cubicula sororum sternebat, aquam ad coquinam ipsa portabat*. Diaboli etiam tentationes abstinentia quandoque quatriduana superabat. Cum iam 20. ætatis pertigisset annum, essetque nimis speciosa, iterum diabolo suggerente, carnis illecebris tentata, ab Abbatissa iubetur lapides cuiusdem acerui Monasterij ex vno ad alium locum asportare, & postea reportare, pistrini opus facere, ligna frangere, & similibus exercitationibus occupari, ne ex otiositate ipsius (prout semel contigit) tentatori aditus pateferet. Etiam occupatissima nullis deerat diuinis officijs. Tota septimana quandoque ieiunauit, & per totum annum nunquam sedere est visa. Æmula ei insurrexit, Germana nomine (nunquam enim similes deerunt Dei seruis, & ancillis) quam tamen humilitate, & charitate superare curauit. A diabolo in puteum præcipitata, Christi adiutorio, quem inuocauit dicens: *Christe adiuua me*, incolumis euasit. Eodem etiam procurante, se grauiter securi vulnerauit inuita, vix oculum ligno fixo non perdidit, & ex solario præcipitata deorsum cecidit. Deus autem diaboli hæc molimina contra Euphrasiam in cassum ire voluit. Infirmi infantes, puer paralyticus, surdus, & mutus, ac energumena quædam incurabilis, eius precibus sanitati restitui potuerunt, ipsa magis, ac magis coram Deo, & Monialibus se humiliante. Reuelata postea est Abbatissæ mors Eufrasiæ, sedes, quæ ipsi in cælis præparata erat, & quod a Virgine Dei Matre adducenda foret ad thalamum nuptialem, ac ista vox ad Euphrasiam dicta: *Ecce merces tua*. Moritur ergo sanctissime, & sepulta in tumulo, vbi genitrix eius quiescebat, multis post mortem splenduit miraculis. Eius vitam non solum *Author vit. Patr. lib.*1. & Surius *supra*, sed etiam Martyrologia Romanum, & Vsuardi 13. Martij, Græcum 25. Iulij, Lippomanus, Petrus de Natalibus, Villegas, Ribadeneira, & ex nostris Coria, & Petrus Satracenus, alijque scripserunt.

8 Memorandæ etiam, etsi similiter succinctè, duæ aliæ eiusdem Monasterij celebres virgines. Altera est ea, quæ in eo cœnobio virginum Abbatissa erat. De qua plura hæc commendatione digna in dicta historia referuntur. Pecuniam ipsi oblatam ab Euphrasiæ matre liberaliter respuit. Infantulam virginem sua sub protectione suscepit. Habitu Monialium induit. Tentatam prudenter adiuuit. Eius mortem præuidit, Monialibus prædixit, & solium gloriæ Euphrasiæ præparatum per visionem agnouit. Meruit propterea, ipsius intercessione, vt post triginta dies ad Dominum vocata in sepulchro Euphrasiæ conderetur. Antequam autem ex hac vita migraret, eligi fecit Abbatissam *Theoge-* Abbatissa, & Iulia.

niam

niam quandam, quam ſic adhortata eſt electam, & in ipſa omnes ſacrarum virginum Præfectas: *Coniuro te per intemeratam Trinitatem, & conſubſtantialem, ne iſtius mundi quæras diuitias, aut poſſeſſionem, neque occupes ſorores ad terrenas ſollicitudines; ſed magis, vt contemnentes temporalia bona, perpetua mereantur accipere*. Altera erat *Iulia* nomine, eiuſdem Euphraſiæ magiſtra, quæ ipſam valde diligebat, in tentationibus adiuuabat, litteras, & pſalterium docuerat, & poſt mortem ipſius ab eius ſepulchro per tres dies non diſcedens, meruit, quarta die, diſcipula a Domino impetrante, ad cæleſtia gaudia vocari, & in ſepulchro ipſius recondi. O aureum ſæculum ſacrarum Deo virginum ſanctitate decoratum.

Ann. Chriſt. 415. & 416. Innocentij Rom. Pontif. 14. & 15. Honorij Imper. 21. & 22. Theodoſij 8. & 9.

1 NON pauca ſuggerit hoc tempus noſtræ hiſtoriæ propria, vtpote quæ Ioannem Ieroſolymitanum noſtrum proxime tangunt. Primò, celebre illud de inuentione reliquiarum S. Stephani Protomartyris, adeo in Eccleſia Catholica ſolemne, vt die tertia Auguſti quotannis celebretur. Quoad tempus huius inuentionis error irrepſiſſe creditur in Bedam, Nicetam, & alios. Quoad ſubſtantiam vero, & reliquas ipſius circumſtantias, neceſſario ſtandum epiſtolæ Luciani Presbyteri, quem Gennadius *in lib. de vir. illuſtrib. cap.* 46. eius temporis ſcriptor, virum Sanctum appellat, ac dicit ſcripſiſſe reuelationem ſibi diuinitus de ea re factam. Habetur autem apud Surium *to.* 4. *pro* 3. *Auguſti*, & Baronium *ſub ann.* 415. Ex qua breuitati conſulentes huius hiſtoriæ compendium excepimus. Erat hic ſanctus vir Lucianus Presbyter Eccleſiæ Villæ Caphargamala in territorio Ieroſolymorum, ac proinde Ioannis noſtri eius Vrbis Antiſtitis ſubditus. Cum autem in die Paraſceue, in loco, Baptiſterio dicto, dormiret, Eccleſiam cuſtodiens, hora tertia noctis, *Vidi* (inquit) *virum ſenem, longum, dignum ſacerdotem, canum, barbam prolixam habentem, palliatum alba ſtola, cui inerant gemmulæ aureæ habentes intrinſecus ſanctæ Crucis ſignum, & virgam auream in manu tenentem. Venit, & ſtetit ad dexteram meam, & aurea virga pulſauit me, ter vocans nomine meo, dicens, Luciane, Luciane, Luciane, & dixit mihi Græco ſermone; vade in Ciuitatem, quæ dicitur Ælia (quæ eſt Ieruſalem) & dic Ioanni, qui eſt in ea Epiſcopus: Quamdiu clauſi ſumus, & non aperis nobis*. Hic notet Lector, quod cum in hac reuelatione facta cælitus Ioannes noſter interpelletur, ſatis inde pie elici valet contra quoſdam nouos rigidos cenſores, ipſum a criminis hæreſis labe abſuiſſe ſemper, vel hoc ſaltem tempore reuelationis factæ. Non enim aliter piè capi poteſt, quod ipſius memoria in re tam graui, & totam Chriſtianitatem concernente, haberi mere-

retur.

retur. Nec cur etiam adderetur: *Maxime quod in temporibus tui Sacerdotij oportet nos reuelari?* Cum per hoc denotari videatur Sanctos illos, quorum corpora inueniebantur, veluti desideraſſe tempore Ioannis mundo manifeſtari. Subiungit Lucianus, qualiter ille, qui cum eo loquebatur, eſſet Gamaliel Pauli Apoſtoli magiſter, & quod illi, quorum corpora ibi iacebant, eſſent Stephanus Protomartyr; & Nicodemus ille, qui *Ioann.3. Venit ad Ieſum nocte*, ac Abibas filius eiuſdem Gamalielis; & quod cum ipſe dubitaret de viſionis veritate, ac propterea ieiunijs, & orationibus Deum exoraret, ſecundò apparuerit illi idem Gamaliel dicens: *Quare neglexiſti ire, & dicere ſancto Epiſcopo Ioanni?* Hic ſiſtat lector, ac videat nomen *ſancti* Ioanni noſtro conceſſum, non ab ijs, qui inter mortales vitam degerent, ſed a cæleſtis patriæ ciue Gamaliele; qui, vtpote in Dei eſſentia conſpiciens ea quæ ad Ieroſolymorum Vrbem, (vnde ipſe erat) eiuſque Antiſtitem ſpectabant, haud ignoraret Ioannis fidem orthodoxam, probitatem, ac ſanctitatem, verbis illis *ſancto Epiſcopo Ioanne* indicatam. Vnde, etſi poſt tertiam reuelationem, ac ſibi factam comminationem, aliumque mentis exceſſum, pergit Lucianus dicens: *Benedixi Dominum, & perrexi ad ciuitatem ad ſanctum Ioannem Epiſcopum.* Vbi titulo *Sancti* adiuncto nomini proprio *Ioannis*, non appellatiuo *Epiſcopi*, quod maioris emphaſis, & energiæ ſignum eſt, Gamalielis exemplo ipſum decorat, prout etiam facit in ſequentibus. Et imitantur ferme vniuerſaliter Eccleſiæ Monachorum, Regularium Canonicorum, Mendicantium, & canunt Eccleſiæ Treuirenſis, Leodienſis, Cameracenſis, Beluacenſis, Aurelianenſis, Pictauienſis, Cenomanenſis, & aliæ in Germania, & Gallia, quæ in ſuis Breuiarijs ſiue impreſſis, ſiue manu ſcriptis in hoc Officio Inuentionis S. Stephani Ioannem noſtrum *Sanctum* appellant, vt affert Vvaſtelius *In vindic. oper. Ioann. tom.2. lib.3. art.4. in libri Coronide*. Item in Hiſpania, ſancta, & Metropolitana Eccleſia Toletana, Cordubenſis, Giennenſis, & Segouienſis, cum pluribus alijs Religionibus, vt in Memoriali ad S. Officium Hiſpanicæ Inquiſitionis teſtati ſunt egregij defenſores hiſtoriæ Propheticæ R. P. Franciſci a S. Maria. Audijt Ioannes Lucianum ſibi ea referentem, lachrymatus eſt præ gaudio, ſibi hoc onus impoſitum agnouit, fodi locum reliquiarum eidem Luciano præcepit. Et ille obtemperans Antiſtiti villæ habitatores pro pio opere conuocare ſtuduit.

2 Interea duo alia pro noſtra quoque hiſtoria vtilia hæc Luciani epiſtola continet. Primum, eundem Gamalielem apparuiſſe eadem nocte Monacho cuidam nomine Nugetio, *innocenti, & ſimplici viro*, ipſique intimaſſe, vt moneret Lucianum ne quæreret corpora dictorum Sanctorum in loco illo, quem fodere cœperat, ſed in alijs; vbi tandem inuenta ſunt. Secundum, quod Sanctorum corporum inuentionem renunciaſſet Lucianus Epiſcopo Ioanni, qui tunc temporis erat in Lidda, alias Dioſpoli Synodum quandam celebrans cum alijs Epiſcopis. Nugetius Monachus.

niam quandam, quam sic adhortata est electam, & in ipsa omnes sacrarum virginum Præfectas: *Coniuro te per intemeratam Trinitatem, & consubstantialem, ne istius mundi quæras diuitias, aut possessionem, neque occupes sorores ad terrenas sollicitudines; sed magis, vt contemnentes temporalia bona, perpetua mereantur accipere*. Altera erat *Iulia* nomine, eiusdem Euphrasiæ magistra, quæ ipsam valde diligebat, in tentationibus adiuuabat, litteras, & psalterium docuerat, & post mortem ipsius ab eius sepulchro per tres dies non discedens, meruit, quarta die, discipula a Domino impetrante, ad cælestia gaudia vocari, & in sepulchro ipsius recondi. O aureum sæculum sacrarum Deo virginum sanctitate decoratum.

Ann. Christ. 415. & 416. Innocentij Rom. Pontif. 14. & 15. Honorij Imper. 21. & 22. Theodosij 8. & 9.

1 NON pauca suggerit hoc tempus nostræ historiæ propria, vtpote quæ Ioannem Ierosolymitanum nostrum proxime tangunt. Primò, celebre illud de inuentione reliquiarum S. Stephani Protomartyris, adeo in Ecclesia Catholica solemne, vt die tertia Augusti quotannis celebretur. Quoad tempus huius inuentionis error irrepsisse creditur in Bedam, Nicetam, & alios. Quoad substantiam vero, & reliquas ipsius circumstantias, necessario standum epistolæ Luciani Presbyteri, quem Gennadius *in lib. de vir. illustrib. cap.* 46. eius temporis scriptor, virum Sanctum appellat, ac dicit scripsisse reuelationem sibi diuinitus de ea re factam. Habetur autem apud Surium *to.* 4. *pro* 3. *Augusti*, & Baronium *sub ann.* 415. Ex qua breuitati consulentes huius historiæ compendium excepimus. Erat hic sanctus vir Lucianus Presbyter Ecclesiæ Villæ Caphargamala in territorio Ierosolymorum, ac proinde Ioannis nostri eius Vrbis Antistitis subditus. Cum autem in die Parasceue, in loco, Baptisterio dicto, dormiret, Ecclesiam custodiens, hora tertia noctis, *Vidi* (inquit) *virum senem, longum, dignum sacerdotem, canum, barbam prolixam habentem, palliatum alba stola, cui inerant gemmulæ aureæ habentes intrinsecus sanctæ Crucis signum, & virgam auream in manu tenentem. Venit, & stetit ad dexteram meam, & aurea virga pulsauit me, ter vocans nomine meo, dicens, Luciane, Luciane, Luciane, & dixit mihi Græco sermone; vade in Ciuitatem, quæ dicitur Ælia (quæ est Ierusalem) & dic Ioanni, qui est in ea Episcopus: Quamdiu clausi sumus, & non aperis nobis*. Hic notet Lector, quod cum in hac reuelatione facta cælitus Ioannes noster interpelletur, satis inde pie elici valet contra quosdam nouos rigidos censores, ipsum a criminis hæresis labe abfuisse semper, vel hoc saltem tempore reuelationis factæ. Non enim aliter piè capi potest, quod ipsius memoria in re tam graui, & totam Christianitatem concernente, haberi mereretur.

retur. Nec cur etiam adderetur: *Maxime quod in temporibus tui Sacerdotij oportet nos reuelari?* Cum per hoc denotari videatur Sanctos illos, quorum corpora inueniebantur, veluti desiderasse tempore Ioannis mundo manifestari. Subiungit Lucianus, qualiter ille, qui cum eo loquebatur, esset Gamaliel Pauli Apostoli magister, & quod illi, quorum corpora ibi iacebant, essent Stephanus Protomartyr; & Nicodemus ille, qui *Ioann.* 3. *Venit ad Iesum nocte*, ac Abibas filius eiusdem Gamalielis; & quod cum ipse dubitaret de visionis veritate, ac propterea ieiunijs, & orationibus Deum exoraret, secundò apparuerit illi idem Gamaliel dicens: *Quare neglexisti ire, & dicere sancto Episcopo Ioanni?* Hic sistat lector, ac videat nomen *sancti* Ioanni nostro concessum, non ab ijs, qui inter mortales vitam degerent, sed a cælestis patriæ ciue Gamaliele; qui, vtpote in Dei essentia conspiciens ea quæ ad Ierosolymorum Vrbem, (vnde ipse erat) eiusque Antistitem spectabant, haud ignoraret Ioannis fidem orthodoxam, probitatem, ac sanctitatem, verbis illis *sancto Episcopo Ioanne* indicatam. Vnde, etsi post tertiam reuelationem, ac sibi factam comminationem, aliumque mentis excessum, pergit Lucianus dicens: *Benedixi Dominum, & perrexi ad ciuitatem ad sanctum Ioannem Episcopum*. Vbi titulo *Sancti* adiuncto nomini proprio *Ioannis*, non appellatiuo *Episcopi*, quod maioris emphasis, & energiæ signum est, Gamalielis exemplo ipsum decorat, prout etiam facit in sequentibus. Et imitantur ferme vniuersaliter Ecclesiæ Monachorum, Regularium Canonicorum, Mendicantium, & canunt Ecclesiæ Treuirensis, Leodiensis, Cameracensis, Beluacensis, Aurelianensis, Pictauiensis, Cenomanensis, & aliæ in Germania, & Gallia, quæ in suis Breuiarijs siue impressis, siue manu scriptis in hoc Officio Inuentionis S.Stephani Ioannem nostrum *Sanctum* appellant, vt afsert Vvastelius *In vindic. oper. Ioann. tom.* 2. *lib.* 3. *art.* 4. *in libri Coronide*. Item in Hispania, sancta, & Metropolitana Ecclesia Toletana, Cordubensis, Giennensis, & Segouiensis, cum pluribus alijs Religionibus, vt in Memoriali ad S. Officium Hispanicæ Inquisitionis testati sunt egregij defensores historiæ Propheticæ R. P. Francisci a S.Maria. Audijt Ioannes Lucianum sibi ea referentem, lachrymatus est præ gaudio, sibi hoc onus impositum agnouit, fodi locum reliquiarum eidem Luciano præcepit. Et ille obtemperans Antistiti villæ habitatores pro pio opere conuocare studuit.

2 Interea duo alia pro nostra quoque historia vtilia hæc Luciani epistola continet. Primum, eundem Gamalielem apparuisse eadem nocte Monacho cuidam nomine Nugetio, *innocenti, & simplici viro*, ipsique intimasse, vt moneret Lucianum ne quæreret corpora dictorum Sanctorum in loco illo, quem fodere cœperat, sed in alijs; vbi tandem inuenta sunt. Secundum, quod Sanctorum corporum inuentionem renunciasset Lucianus Episcopo Ioanni, qui tunc temporis erat in Lidda, alias Diospoli Synodum quandam celebrans cum alijs Episcopis. Nugetius Monachus.

Ex quibus primum illud de Monacho Nugetio alia notatione non eget, cum de ipso nihil aliud reperiatur; solumque a Deo id factum creditur, vt Sanctus hic Monachus, prout Baronius *supra* notat, testis etiam esset tanti miraculi, vt in ore duorum, vel trium, staret hoc verbum; & infidelium documentum ne faciles sint in huiusmodi rerum credulitate, quæ fide dignorum testimonijs comprobatæ non apparent.

Synodus Lyddensis.

3 Quod vero spectat ad Lyddensem illam, seu Diospolensem Synodum, cui Ioannes hac occasione assistens scribitur, ea fuit, in qua, vt testantur D. Hieronymus *epist.79. ad Alipium, & Augustin.* D. Augustinus *lib.2. retractat. cap.47. & contra Iulian. lib.1. cap.5.* ac Prosper *lib. de ingratis.* Pelagius infamis Monachus coactus est suas hæreses condemnare. Erant autem huius hominis errores sequentes. Primus, *Adam siue peccasset, siue non peccasset, mortuus esset*. Secundus, *peccatum Adæ solum læsit ipsum, non alios*. Tertius, *infantes nuper nati in illo statu sunt, in quo Adam fuit ante præuaricationem*. Quartus, *per mortem, & præuaricationem Adæ non omne genus humanum moritur, & per resurrectionem Christi non omne genus humanum resurgit*. Quintus, *infantes etiam si non baptizentur vitam æternam habere possunt*. Sextus, *Diuites baptizati nisi omnibus abrenuncient, si quid boni visi fuerint facere non reputatur illis, nec possunt habere regnum Dei*. Septimus, *gratia Dei, atque adiutorium non ad singulos actus donatur, sed de libero arbitrio est, vel in lege, atque doctrina*. Octauus, *gratia Dei secundum merita nostra datur*. Nonus, *filij Dei non possunt vocari nisi omni modo absque omni peccato fuerint effecti*. Decimus, *non esset liberum arbitrium, si Dei indigeret auxilio, quoniam in propria voluntate habet vnusquisque facere aliquid, vel non facere*. Vndecimus, *victoria non est ex Dei adiutorio, sed ex libero arbitrio*. Duodecimus, *petentibus veniam non datur secundum gratiam, & misericordiam Dei, sed secundum merita, & laborem eorum*. Quamuis autem hæc omnia Pelagius ipse anathematizauerit, cæterum versutus in dolo id egit, quamprimum enim ex eo Concilio euasit, ea, & similia dogmata iterum docere præsumpsit. Vnde etsi iudicium Palæstinum fallere potuerit, non tamen fefellit Romanam Ecclesiam aut Papam. Sic ex D. August. *lib.2. de pecc. orig. cap.8. & 9.* colligunt moderni.

Pelagij errores.

Quid actum de reliquijs inuentis.

4 Ad historiæ tamen, a qua digressionem fecimus, filum regredientes. Postquam Lucianus desideratas thecas Reliquiarum sacrarum reperit, Ioannemque Antistitem ea de re monuisset; ipse, assumptis duobus alijs Episcopis, Eleutherio Sebastensi, & Eleutherio de Hierico, ad locum ipsarum peruenit, ipsisque recognitis, ac pie veneratis (eo etiam quod miraculis earum inuentio a Deo confirmabatur) B. Stephani reliquias in Sanctam Ecclesiam Sion hymnis, & canticis deportari fecit. Alia ad huiusmodi casum concernentia, seu spectantia, præsertim de diuersis translationibus reliquiarum eiusdem Stephani, & prima omnium ad partes Occidentales per Orosium Hispanum clarissimum vi-

rum

rum eo tempore Ierosolymis agentem, habet Lector ex authoribus relatis, Baronio præsertim, tum *supra*, tum *in notis ad Martyrologium Romanum die* 3. *Augusti*, & Francisco Biuario *in notis ad Flauium Dexterum circa hoc tempus*; nos enim propriora inuestigamus.

5 Ex quibus illud vnum est, quod cum Pelagius in ea Palæstina Synodo, eas, quibus infamabatur, hæreses condemnasset, atque propter ea ab Episcopis, qui ibi astiterant, ad communionem acceptus, & absolutus esset, Ioannes noster Ierosolymitanus (inquit Baronius *supra* §. *accidit*) *quod diceretur amicus Pelagij factus esse, apud Occidentales male audire cœperit*. Sed quomodo id probat? Ex eo sane, quia D. Augustinus *in epist.* 252. ab eo expostulet eiusdem Synodi Palæstinæ acta, & ibi dicat ipsum Pelagium dilectum fuisse multum ab eodem Ioanne. Quis tamen non videt leui fundamento id assertum? Quod enim a Ioanne acta contra Pelagium postulasset Augustinus, potius arguit cum Pelagio aduersarium existimasse; si enim ipsius amicum crederet, contra ipsum gesta non vtique ab eo sed ab alio obtinere quæsiuisset. Deinde quod dicat Pelagium a Ioanne valde dilectum esse, cur non arguet Patriarchæ charitatem, erga hæreticos etiam, vt ipsos ad meliorem traheret frugem, eo præsertim hac occasione debitam, quod Pelagius, vt Ioannis subditus Ierosolymis tunc ageret? Quam etiam ostenderant tredecim alij Episcopi, qui ei Synodo affuerant, & Pelagium absoluerant, existimantes sicut Ioannes, quod corde, & animo, & non ficte solum, hæreses retractauerat. Imo idem Augustinus, *qui in epist.* 106. *ad Paulinum*, seu *Bonifacium* etiam fatetur se, & eum, ad quem scribebat eam epistolam dilexisse Pelagium, quia *nobis* (inquit) *rectæ fidei videbatur*, quid ni ergo id faceret Ioannes cum versipelli homine? Ex hac porro Augustini epistola clare innotescit eiusdem Ioannis innocentiam immerito a Baronio labefactatam fuisse; quia ibidem Augustinus commendat, vt efficacia ea S. Paginæ testimonia, quibus Ioannes Pelagium impugnauerat. Vnde ergo locus, vt credatur eius errori consensisse, quem efficaciter expugnasse commendatur? Accedit quod in ea Epistola, cui inhæret Baronius, & quam ab Augustino credit scriptam Ioanni, ipsemet Augustinus profitetur eiusdem Ioannis sinceram fidem, dum de subdolo Pelagio loquens dixit, ipsum non sentire, *quod vos* (inquit) *qui catholica regula sapitis*, Ioannes ergo apud Augustinum *catholica regula*, & non sicut Pelagius, sapiebat. Item ibidem hortatur ipsum, vt contra Pelagium agat *docendo, & pro eius salute, quæ in Christo esse debet orando*. Quorsum hæc peteret ab eiusdem Pelagianismi consorte? Interpellandus etiam Dom. Baronius, si Ierosolymorum Antistes Ioannes *male audire cœpit apud Occidentales*, apud quos Occidentales? Quando? Quo pacto? Aut ex quo authore id hauserit? Mera ergo D. Baronij ista suspicio veritati contraria videtur.

Alia de Ioanne Ierosolym.

6 Occurrit etiam quoad Cyrillum Alexandriæ Antistitem, quod

De Cyrillo.

cum Iudæi in Christianos contumeliosi valde essent, adeo vt nocturno tempore ea in ciuitate contra ipsos pugnam instituerent, Cyrillus tunc sanctus pastor, vt ouium sibi traditarum vindictam sumeret, eos partim neci dedit, alios expulit, eorum bonis a multitudine exspoliatis; & ipsorum fautoribus Christiana fortitudine ab Ecclesiarum Prælatis merito suspicienda, viriliter se opposuit. Huius porro historiæ Socrates author est *lib.7. cap.13.* ex quo noui Chronologi eam etiam recitant, & ante ipsos Bostius noster *lib.5. relato cap.68.*

De Monachis Nitriæ.

7 Ex eodem etiam Socrate notabilis alia, & nostro calamo digna, veluti appendix ad præcedentem, historia emergit, de Monachis quibusdam Nitriæ montis celeberrimi, Essenorum Monachorum habitaculi, prout ea, quæ tomo præcedenti adduximus, clare demonstrant. Hi ergo, non minus quingentis, cum Cyrilli sui Antistitis, & in Monachismo Eliano, & Esseno consortis, periculum, a Iudæis, & Alexandriæ ciuibus eorum fautoribus, quod ipsi imminebat, audientes, pro ipso dimicare constituentes, Alexandriam contenderunt, Orestem Vrbis Præfectum Cyrillo infensum rheda circumuectum acribus verbis obiurgarunt, ipsiusque capite ab vno (Ammonius vocabatur) lapide percusso, apparitores illius fugere huc, illucque compulerunt. Capitur Ammonius, & tormentis afflictus extremum spiritum reddit. Cyrillus vero sui, & Ecclesiæ defensorem, quasi pro Martyre habitum in Ecclesia quadam recondidit. Hæc & alia ex eodem Socrate hauriat Lector, animaduertens tamen eum Nouatianum fuisse, ac Cyrillo infensum, ac propterea parum æquum iudicem in Cyrilli causa. Eadem quoque Bostius *eo cap.68.*

Inuentio Zachariæ Prophetæ;

8 Nec etiam omnino alienum a nostrorum Annalium cursu est, quod hoc tempore, opitulante Zacharia quodam monacho, qui Conuentui Monastico in Geraris apud Palæstinam Præsul erat, repertum est corpus Zachariæ Prophetæ, diuinitus ab ipso reuelatum Calimero cuidam, sicut Stephani, & aliorum Luciano. Casum refert Sozomenus *lib.9. cap. vlt.* Est iste Zacharias ille occisus a Ioas Rege Iuda, seu potius a Principibus, Ioa annuente, iuxta dicta *to.1. sub ann. Mundi* 3192. vbi etiam an Ordinis Prophetici alumnus dici possit.

Ioannis Ierosoymit. funus

9 Ad magis propria sub hoc tempore Carmelitæ vocamur. Ad funus nempe nostri relati Ioannis Ierosolymitani Antistitis, qui, iuxta plurium computum sub anno 416. spiritum Deo reddidit. Eius porro mortem inter Sanctorum pretiosas connumerari debere, quæ dicemus, satis, superque ostendere videntur; præmissa tamen, & reseruata S. Sedis Apostolicæ Romanæ reuerentia, cuius e Vaticano responsa in simili causa spectanda fore ex *cap.1. de Reliq. & venerat. Sanctor.* Catholici cuncti expectare debemus. Eo etiam, quod S. Tribunal Censorum fidei Hispaniæ titulum Sancti (etsi *sine præiudicio personæ*) illi non concedendum decreuit Matriti sub anno 1639. Prætermissis ergo testimonijs

nijs Papæ Anastasij, D. Augustini, Paulini, & aliorum, qui ipsum honorifico sanctitatis, vel simili adhuc vita superstitem, decorarunt titulo, quæ in præcedenti tomo suis locis habet lector; ac Luciani etiam relati, qui in ea sua Epistola de inuentione Reliquiarum S. Stephani Ioannem vicibus repetitis *Sanctum* compellat; dumtaxat modo ij testes proferendi, qui post ipsius obitum eodem, vel æquiualenti cognomine ipsum cohonestarunt. Primus est Romanus Pontifex Zosimus, qui anno 417. sequenti in Epistola ad Aurelium Carthaginensem Episcopum, aliosque Africanos, quæ extat apud Baronium *ann.*417. §. *postquam*, sic ad intentum: *Ecce epistolam Ierosolymitani Episcopi Praylij, qui in locum quondam Sancti Ioannis Episcopus est ordinatus.* Ecce etiam *Sanctitatis* cognomen Ioanni a Papa concessum, ipsius post obitum. Secundus est hæreticorum malleus Augustinus, qui sui non oblitus, nec similium, quæ dixerat de eodem Ioanne *lib.*2. *contra litteras Petiliani Donatistæ*, eadem repetit eundem *sanctitatis* præconio celebrans, non semel, aut iterum, sed sæpius *in libro de gestis Pelagij*, *cap.*14. *&* 30. præsertim. Vt videat lector quam abs re nonnemo putauerit Ioannem de Pelagianismo fuisse suspectum Augustino, quomodo enim de Pelagianismo suspectum *Sanctum* vocaret, & contra Pelagianos pro patrono susciperet? Succedit proximus Lemicæ Gallæciarum in Hispania Episcopus Idacius, seu Hydatius, qui *in suo Chronico* ipsum *insignem*, & *sanctum* pluries vocat. Afferri etiam in testem potest Cassianus, qui eadem ætate scribens *in Præfat. ad* 12. *libros de Institutis Cœnobiorum*, etsi tacito nomine Ioannis, eum cum Basilio, & Hieronymo inter viros *vita notabiles*, *&* *sermone*, *scientiaque præclaros* coniungit, prout singulari eruditione probat Vvastelius *lib.*1. *Vindiciar. Ioann. sect.*1. *art.*4. §.4. Clarius loquitur inter Græcos eius sæculi notissimus author Theodoretus Cyrensis Episcopus, dum *lib.*5. *histor. Ecclesiast. cap.*35. *&* 38. eum *admiratione dignum*, & *admirabilem* cognominans. Quod & imitatur Cassiodorus *in histor. Ecclesiastic. Tripartit. lib.*10. *cap.*25. Et expressius Ioannes ille Cyprius Presbyter author vitæ S. Epiphanij, nostrum Ioannem vocans *Sanctum in omnibus*, Ado Archiepiscopus Viennensis *in Martyrologio ad tertium nonas Augusti* eum bis *Beatum* compellans, Nicephorus Calixtus *in histor. Ecclesiast. lib.*14. *cap.*30. a quo (quod maius est) *diuinus* prædicatur; Petrus Equilinus *in Catalogo Sanctor. lib.*11. *cap.*8. eum inter Diuos recensens. Ioannes Gillemanus *in Tabula Episcopat. & Episcopor. sanct. Eccles.* de Patriarchis agens, & eum inter ipsos, & confessores accensens; Guillelmitanus Eremita Vallis S. Antonij Brugensis *in lib. Episcopat. & Episcopor. Eccles. Dei*, pariter eum inter Diuos connumerans. Et, vt ab authorum colluuie abstineamus (quorum plurimos in libello supplici Religionis nostræ nomine a RR. PP. nostris Discalceatis sub anno 1631. pro hac causa diligentissime elaborato, ac Catholicæ Maiestati Philippi Quarti Hispaniarum Monarchæ oblato studiosus reperiet) specialiter

connumerandi Agiologi, seu Tabularum communium, Martyrologiorum, seu Menologiorum Scriptores, qui ipsum inter Sanctos, vel Beatos annumerant. Hi sunt Ado Viennensis, quem iam retulimus, Petrus Galesinus *in Martyrologio Romano pro die* 12. *Ianuarij*, & Ioannes Molanus *in Additionibus ad Vsuardi Martyrologium eadem die*. Adijce & antiqua Ordinis Kalendaria, in quibus pro fratrum suorum vsu, ex Capitulorum Generalium decretis, præsertim Romani in Conuentu S. Martini in Montibus anno 1564. Præside S. Carolo Borromæo eiusdem Ordinis Protectore, idem Ioannes inter Diuos alios censetur.

De eodem Ioanne.

10 Ex his porro præfati PP. quos proximè adduximus, in libello illo supplici, seu Memoriali Catholico Regi Matriti oblato conati sunt ostendere Ioannem nostrum ne dum *Sancti*, vel *Beati* titulo dignè cohonestari; sed & inter Diuos quoque ab Ecclesia canonizatos vnum censeri debere. Cum enim a Zosimo Papa; D. Augustino sæpius; Luciano Presbytero (quem etiam alij inter Sanctos annumerant) Idacio Episcopo; Ioanne authore vitæ S. Epiphanij; Adonis, Galesini, & Molani Martyrologijs, quæ modo retulimus; Breuiarijs quoque plurimarum Religionum, & Ecclesiarum Hispaniæ, Germaniæ, & Galliæ, quæ supra *num.* 1. attulimus, innumerisque alijs authoribus, quos ne prolixi simus, solum confusim adduximus, *Sanctus*, vel *Beatus* nuncupetur (adeo, vt vno verbo dici possit, quod a quinto sæculo, in quo diem clausit extremum, vsque ad nouissimum, in quo Desiderius Erasmus, Marianus Victorius, glossas, seu notas edentes ad opera D. Hieron. neque tamen supra modum periti Ecclesiasticarum rerum, primi nomen ipsius commacularunt, semper vt Sanctus habitus fuerit, non obstantibus controuersijs ipsius cum Hieronymo, & Epiphanio (videtur illi negari non posse genus illud canonizationis antiquum satis in Ecclesia, quod vel Episcoporum consensu, vel Christiani populi recepta traditione fiebat, prout optimæ notæ Theologi, Vvaldensis noster, Cardinalis Bellarminus, & alij doctissimi suis scriptis consignarunt. Verumtamen, modestiæ, humilitatis, & obedientiæ versus S. Sedem Apost. limitibus tenti, id non asserimus, & rei tantæ iudicium ipsius examini, & sententiæ omnino relinquendum censemus, sicut in causis Luciferi Calarritani, Ioannis Cassiani, Fausti Regiensis, & quorundam aliorum prudentiores efficiunt; contenti dumtaxat secundum historiæ leges ea retulisse, quæ eandem Sanctam Sedem excitare possunt, vt veluti communis mater læsæ famæ perantiqui Patris, & Doctoris, ac Ecclesiæ Ierosolymorum Præsulis (prout speramus) consulere dignetur. Interim nos neque *Sanctum*, neque *Beatum*, canonizatum, aut beatificatum appellamus; aut appellandum censemus.

De miraculis

11 Vnum verumtamen non prætermittendum, quod in relato libello supplici ad Catholicam Maiestatem nuncupato tactum quoque fuit; miraculis etiam patratis celebrem Ioannem fuisse, proindeque nihil

hil

hil desiderari, vt, sanctæ Ecclesiæ iudicio accedente, veluti *Sanctus*, seu *Beatus* coli possit. De ipso enim (licet in Chronologiæ tempore decipiatur) sic habet *lib.2. de laudibus Carmelitar.* Ioannes Trithemius insignis Benedictinus Abbas: *Viuus, & mortuus infinitis fertur claruisse miraculis*. Arnoldus Bostius *lib.5. Speculi historial. cap.67.* hæc: *Sanctus Patriarcha Ioannes post curationem duorum paralyticorum, & illuminationem vnius cæci, plenus dierum, & sanctitate naturæ debitum soluens viam vniuersæ carnis, orans, & psallens ingressus est*. Et infra: *Corpus autem eius in Ecclesia Ierosolymitana honore congruo sepelitur, multis clarens miraculis, nam in morte sua claudis multis gressum restituit*. Ante ipsum Ioannes Grossus Generalis Ordinis *in Viridario claui* 3. hæc dixerat de eodem: *Iste Sanctus fuit 44. Episcopus post B. Iacobum Apostolum in Ecclesia Ierosolymitana, vbi eius corpus multis clarens miraculis requiescit.* Palæonydorus autem *lib.2. cap.6.* sic: *Plenus sanctitate, post paralyticorum curationem, cæcorum illuminationem, soluens debitum viam transijt vniuersæ carnis*. Petrus autem Lucius *in Compendio histor. cap.* 10. Eadem quæ Trithemius refert. Et Ioannes de Leiden, qui in eo Memoriali adducitur, ea quæ Bostius. Cuncta hæc tamen Sacrosanctæ Ecclesiæ trutinæ subiecta sunto; ad ipsam namque ipsorum iudicium infallibile spectat. Et interim nos miraculis claruisse non asserimus, Vaticana Oracula expectantes. Idem esto de spiritu Prophetiæ, quo etiam claruisse habet Vvastelius *tom.2. Vindiciarum lib.2.sect.9. art.1. & lib.3. in coronide libri art.4.sect. vlt.*

12 Quamuis autem ex ipsius elucubrationibus, pro hæreditate veluti suis Concarmelitis derelicta, vsque ad nouissima hæc tempora solum numeretur liber ille *de Institutione Monachorum*, de quo plura in præcedentibus; & ille alius contra *obtrectatores sui studij*, de quo meminit Gennadius *de viris illustribus*; nihilominus sunt qui putare videntur librum secundum de *Vitis Patrum*, qui in volumine illo *Vitæ Patrum* cognominato inseritur, nostro Ioanni adiudicandum fore. Rem tamen incertam Heribertus Rosuuedius *in Vitas PP. Prologomen.4. §. 6.* autumat. Vt vt res hæc sit, Petrus Vvastelius noster *in lib.2. Vindiciar.* grauiter, & operose ostendit plura eiusdem Ioannis legitima monumenta in aliena castra migrasse, præsertim inter opera D. Io: Chrysost. nomen enim Ioannis, titulus Episcopi, & ipsorũ vetustas & Synchronologia in causa fuit erroris Compilatorum, vt vnum pro alio librorum authorem fuisse existimarent. Hæc porro opera sunt *Opus imperfectum in Matthæum* apud S. Ioannem Chrysostomum; *Homiliæ plures in Marcum, Lucam, Ioannem, ac Matthæum*; Item *Commentaria in Marcum, & Lucam*, quæ apud S. Thomam, & Anonymum Græcum in suis catenis exscribuntur; Præterea *Homiliæ aliquot in Psalmos, & in patientiam Iob*. Insuper *Homiliæ aliæ in diuersa noui testamenti*. Maxime *libri in stratagemata Iob*. Ac *sermo de Pseudoprophetis, falsisque doctoribus*. Pro ijs ergo vindicandis, elabo-

Opera Ioannis.

elaborantem Vvastelium lector adeat; nec pigebit virum doctum audire. Nos autem hac in re iudicium suspendimus.

De Pauli Orosij libro. 13 Laborat insuper egregiè idem Vvastelius *eodem to.2. lib.3. sect.5. per totam*, falsitatis, ac fuci comprobando librum quendam Paulo Orosio laudatissimo viro Hispano affictum *de arbitrij libertate contra Pelagium*, in quo plura author contra nostrum Ierosolymitanum Ioannem oblatrat. Ostendit namque huius libri laruatum authorem non Catholicum illum Orosium fuisse, sed impium aliquem ignotum Nouatianismi, Nestorianismi, & similium hæresum sectatorem, ac proinde mirum non esse quod contra Ioannem stomachatus insurgeret. Pie insuper laborat *sect. vlt. eius lib.* 3. ostendendo litteras quasdam Innocentij Papæ, nihil aduersari Ioanni, quod ille ante ipsas defunctus fuerit, succedente ipsi Praylio: ac proinde nihil contra Ioannis fidem ex relatis epistolis hauriri posse. Quod clarius innotescet, si occasionem, quæ fuit has litteras scribendi in medium afferamus. Eo diligentius, quod ea proximè tangit nostræ Monasticæ historiæ cursum.

Occasio litterarum. 14 Meminerit Lector ex dictis superiori tomo, S. Paulam viduam Illustrissimam Vrbis, & Orbis fœminam, Sanctimonialium Monasterium iuxta Præsepe Domini in Bethlehem, sub cura, & regimine magni Doctoris Hieronymi, erexisse. Agebant hoc tempore in eo virgines plures, & inter eas Eustochium Paulæ filia, & Paula alia iunior, Monasticam vitam. Agebat etiam in eadem patria versipellis ille, & versutus Pelagius, sub ouina Monachi pelle lupus rapax, & qui sua astutia Ioannem, & 13. alios Episcopos Dispolitanæ Synodi fefellerat, ore damnans pestifera dogmata, quæ pectore condiebat. Vt enim rectè Clemens Reynerus Benedictinus in lib. cui titulus *Apostolatus Benedictinor. in Anglia Tract.1. sect.1. §.18.* inquit: *Pelagius ex primis Monachis Britannicis, apud Palæstinam, quasi inter sui schematis Monachos fuit in pretio*. Aliqui ergo refractarij ipsius fautores, vel in D. Hieronymi odium, qui scriptis acerrimis fraudulentum scorpium exagitabat, diabolice animati, contra, vel circa præfatum Monasterium, direptiones, cædes, incendia, & similia extremæ dementiæ facinora perpetrare ausi sunt. Tunc Hieronymus, & Virgines illæ generosæ ad Innocentium Summum Pontificem per litteras recurrerunt, de perpetrato facinore iustam quærimoniam proponentes. Audijt, & litteras ad Ioannem Episcopum, & D. Hieronymum de ea re scripsit, ex quibus Dom. Baronius *sub ann.416. §. dilectissimo, & §. suspicio* contendit elici vehementem suspicionem esse quod ipsius Ioannis nutu, qui etiam Pelagium absoluerat, Pelagiani similia crimina perpetrauerint. Cæterum nec leuem suspicionem inde oriri posse, multis demonstrari potest. Primò, si Ioannes in causa fuisset, vtique vel Moniales ipsæ, vel saltem Hieronymus assuetus multo minora, eorumque authores propalare, tanti criminis eum causatorem fuisse ad Innocentium scripsissent, quod non

fece-

fecerunt, vt ex ipsis litteris liquido constat. Secundò, nihil in illis de *conniuentia, nutu, & opera* Ioannis; quorsum ergo hæc illi appingenda? Tertiò, ea in Bethlehem patrata fuerunt, non Ierosolymis, vbi Ioannes agebat. Quartò, quid si forsan ipse in amplissimæ Diœcesis visitatione eo tempore versaretur? Quid quintò, si talia non crederet perpetranda a Monacho, qui specie tenus, & simulate Sanctus videbatur, nec ab ipsius familiaribus eiusdem ementitæ probitatis larua coopertis? Ad hæc sextò, si tantum facinus Episcopus, vel conniuentia solum perpetrauerat, cur Papa Innocentius in faciem ipsi delictum non exprobrat? cur eum *fratrem dilectissimum* in epistola, quam ad eum scribit, quæ 24. numero est, vocat? & in ea quam ad Hieronymum *fratrem meum*? Et, quod rem totam claudit, cur Zosimus Papa sequenti anno eundem Ioannem *Sanctum* appellauit? prout appellasse diximus *supr. num.* 9. Est quidem verum quod Innocentius in ea epistola iustissimo odio in superbissimam Pelagij hæresim, doloreque in damna ab innocentissimis virginibus Monialibus perpessa, excitatus; ac vt illis pro posse in præteritis solamen, & in futuris opem afferret, monet Episcopum officij eius fuisse gregi suo aduigilare, ne similia contingerent; negligentiam aliqualem ipsius (etsi, vt in ea fatetur non bene informatus) reprehendens; ac dicens: *Oportuit tamen germanitatem tuam & gregi illius solicitius prouidere.* Vbi si expendatur illud *solicitius* indicatur satis Ioannem non solicitudini, sed maiori solicitudini defuisse. Et hoc, vt inquit idem Innocentius inferius *Quæ ad nos opinione magis quam accusatione manifesta delata sunt*. Imo & in hoc audiret Papa Episcopum, si iam non vltimum diem clausisset, prout reuera contigit. Corruat igitur vehemens illa (apud Dom. Baronium solum) suspicio de Pelagianismo Ioannis concepta.

15 Liceat tandem, pro recapitulatione videlicet eorum, quæ pro Ioannis Ierosolymitani Antistitis sincera fide vindicanda, sub S. Matris Ecclesiæ trutina, lima, ac correctione, tam in hoc quam in præcedenti secundo tomo horum Annalium diximus, veluti reconueniendo Eminentiss. Baronium, quem in hac Ioannis causa antigonistam habemus, in medium proferre quæ ipse *in præcapitulationibus ad Martyrologium Romanum cap.7. post medium* habet. Probare namque contendens quod Epistola Chromatij, & Heliodori Episcoporum ad D. Hieronymum, & alia eiusdem Hieronymi ad ipsos, non sint ipsorum, sed ab aliquo impostore confictæ, & ipsis attributæ, inquit: *Quod insuper tam in dicta Epistola Episcoporum, quam in ea quæ ad eosdem Hieronymi nomine reddita habetur, Eusebius Episcopus Cæsareæ sanctitatis elogio commendatur, pro monstro quidem habetur. Etenim, etsi olim sanctitatis titulus communior esse videretur, vt non solum (vt hodie) illis tribueretur Christianis, qui vita functi in cælo regnant cum Christo, sed & quibuscunque laudabilioris vitæ fidelibus: datum tamen aliquando homini hæretico nemo dicere iure poterit.* Dom. Baron. arguitur.

poterit. Ex quo tale pro Ioanne nostro vindicando conficere possumus argumentum, ni fallimur (vt logici aiunt) ad hominem, & efficacissimum. *Titulus Sancti, vel sanctitatis nunquam homini hæretico datus fuit:* quæ est maior Baronij. *Titulus Sancti, seu sanctitatis datus est Ioanni Ierosolymitano tum viuenti, tum vita functo ab Anastasio Papa, Sozimo Papa, S. Augustino, S. Paulino, Luciano Presbytero, Idacio Episcopo Lamecensi*, qui omnes ipsum cognouerunt, imo a S. Gamaliele in cælis cum Christo regnante, (omittimus Martyrologia, Catalogos Sanctorum & Officia Ecclesiastica, ac innumeros posteriores) vt constat ex adductis hoc tomo, & præcedenti. *Ergo nunquam fuit hæreticus*. Vincat ergo veritas a nobis pro posse vindicata, dum aliud, vt diximus, S. Sedes Romana non decreuerit sentiendum.

Ann. Christ. 417. & 418. Sozimi Rom. Pontif. 1. & 2. Honorij Imper. 23. & 24. Theodosij 10. & 11.

Pelagius ab omnibus damnatur.

1 DAMNATVS Pelagius a duobus Concilijs Africanis, Carthaginensi vno 77. Episcoporum; Mileuitano altero 61. Episcoporum in Numidia, nolente Papa Innocentio acceptare ipsius purgationem in Concilio Palæstino factam; cum Pontifex e vita migrasset, eique substitutus esset Zosimus Græcus, illi cum suo veluti armigero Cælestio se præsentauit, etsi dolosè. Ab eo tamen sicut ab Innocentio prædecessore nihil obtinuere nisi damnationem suorum errorum. Præsertim, quia aliud Concilium Carthaginense 214. Episcoporum eos etiam damnauit. Sic recentiores Chronologi ex D. Augustino, Prospero, & alijs.

Gesta Innocentij Papæ.

2 Pro nostræ autem historiæ monasticæ complemento aliqua accipiat Lector ab Innocentio Papa, prout *in lib. de Roman. Pontificib.* habetur, gesta, huic tempori appingenda, cum certius aliud lateat. Ille (vt ibi dicitur) *constitutum fecit de Regulis Monasteriorum*. Quod tamen fuerit hoc *Constitutum*, nec in eo libro, neque alibi reperitur. Si autem fuit approbatio Regularum Basilij, & Ioannis Ierosolymitani, quæ ipsius tempore, vel paulo ante editæ fuerunt, magni ponderis esset pro nostra historia, quia tamen nihil de hoc certi comperimus, suspendimus iudicium, donec veritatis lucifer oriatur. Subditur *ibidem: multos Cataphrygas inuenit, quos in exilio Monasterij relegauit*. Nouerit Lector ex dictis præcedenti tomo Montanistas veluti simios Prophetici, & Eliani Ordinis, habuisse pseudo prophetissas quasdam in sua secta, Priscam videlicet, & Maximillam (quos imitantur Lutherus cum sua Catharina Boræa Sanctimoniali; Caluinus cum sua Idelleta Buræa; Beza cum Candida; & similes alij Nouatores cum talibus) quia ergo illæ Prophetalem, & Monasticam vitam effingebant, merito Pontifex in Monasteria relegari

gari statuit, vt veram & sinceram addiscerent. Sunt namque Monasteria monasticæ disciplinæ gymnasia.

3 Quoad Cyrillum vero Alexandriæ Antistitem spectat, illud non prætermittimus (ex quo etiam id quod diximus in superioribus de Ioanne nostro Ierosolymitano quibusdam de Pelagianismo suspecto, & a nobis vindicato, maiorem lucem accipiet) quod scilicet, cum Pelagiani versipelles essent, aientes nunc, postea negantes, sicut ipsorum pestiferum caput Pelagius, qui propterea a 14. Episcopis Palæstinæ, inter quos Ioannes Ierosolymitanus vnus erat, in Synodo Dispolitana absolutus gloriabatur; huius sectæ nefandissimæ sectarius, Valerianus nomine (alijs Annianus) Alexandriam migrauit, amicitiæ Antistitis Cyrilli se insinuans, & cum ibi minimè perspectus haberetur, securius in communionem Ecclesiæ receptus, degebat. Monuit de hoc Pelagiano S. Cyrillum Eusebius quidam, cuius epistolam refert Baronius *ann.*417. §. *Gratias egi*, excusans tamen (& recte) Cyrillum. Sed cur non etiam Ioannem excusare potuit? Cyrilli gesta.

4 Augustinus etiam Ecclesiæ lumen splendidissimum, & Monachorum Africæ Archiphylax, contra Pelagianam pestem libros *de gratia Christi*, & *de peccato originali* ad Albinum, Pinianum, & Melaniam iuniorem Ierosolymis degentes, vbi etiam Pelagius, vt Orbem eò confluentem deciperet, sedem fixisse videbatur, scripsit, antidotum contra ipsius venena propinans. Insuper contra Monachos quosdam, qui cum Valentino erant in Monasterio Adrumetino, & liberum arbitrium negare videbantur; alios quoque qui e contra cum Pelagio sic defendebant arbitrij libertatem, vt gratiam de medio tollerent, duos Commentarios, alterum *de gratia, & libero arbitrio*, alterum *de correctione, & gratia* in septimo tomo Operum eiusdem Augustini registratos conscripsit. Quamuis autem hac in re isti Monachi prius cogitabundi, & dubij mansissent, & inter eos propterea *dissensiones* essent, vt ab aliquibus eorum accepisse testatur idem Augustinus in principio prioris Commentarij; nihilominus in principio etiam posterioris hæc habet, quibus denotatur ipsos iam in veram fidem conuenisse: *Egi Deo gratias, quod vestram in Domino pacem, & in veritate consensionem, & in charitate flagrantiam, vestro nobis reddito sermone cognoui*. Hæc porro notatu digna censuimus propter quosdam qui Monachos istos inter hæreticos censent, (cum tamen ex simplicitate potuerint in principio titubare) & vt cuncti qui Monastico gaudent titulo nouerint tunc suo muneri satisfacere, cum otiosam vitam spernentes pro Ecclesiæ vtilitate grauiter laborant; qualis Augustinus erat. Augustini labores contra Pelagium.

5 Florebant etiam hoc tempore in Eliadum Sanctimonialium Cœtu virgines plures Christo sponso, meritis, & vita associatæ. Inter eas clarissima fuit vna *Sara* nomine, quam ex Ierosolymitano Dominici sepulchri Cœnobio a Ioanne nostro Antistite ad Cyrillum Alexandrinum S. Sara.

Præsulem

Præſulem (ipſo expoſtulante, vt præeſſet virginum Cœnobio ea in Vrbe ab ipſo, iuxta dicta ſuperius, extructo) tranſmiſſam fuiſſe, tradit noſter Boſtius *lib. 5. cap. 69.* & ſequuntur Palæonydorus *lib. 2. cap. 4. & 7.* Coria *lib. 9. cap. 19.* cum alijs poſterioribus. De ea *in lib. 5. vit. Patrum libell. 5. num. 10.* narratur per tredecim annos a fornicationis ſpiritu fortiter impugnatam nunquam oraſſe, vt recederet a ſe turpis illa pugna, ſed ſolum dicere ſolitam: *Domine, da mihi fortitudinem*. Et *nu. 11.* quod cum quandoque illam infeſtius tentaſſet, ipſaque viriliter reſtitiſſet, apparens ei idem fornicationis ſpiritus dixerit: *Tu me vicisti Sara*; & illa: *Ego non te vici, ſed Dominus meus Christus*. Mirabiliſſimum quoque illud de ipſa eodem libro *libell. 7. num. 19.* refertur, quod ſcilicet, cum ſexaginta annis habitaſſet ſupra alueum fluminis (Nili videlicet, quo in loco Cyrillus hoc Cœnobium condiderat) *nunquam inclinata eſt, vt flumen ipſum aſpiceret*. O prodigium ſanctitatis, vanæ curioſitati etiam virginum Deo ſacrarum ſupra modum contrarium! Verè dicere potuit quod eodem libro *libell. 10. num. 73.* dixiſſe ſcribitur occaſione, in qua duo Pelluſini monachi eam alloqui cupientes dixerant: *Humiliemus vetulam iſtam*, & ad ipſam: *Vide ne extollatur animus tuus, & dicas, quia ecce ſolitarij viri veniunt ad me, quæ mulier ſum*; tunc enim ipſa dixit: *Sexu quidem mulier ſum, ſed non animo*. Alia ibidem de ipſa. Quam etiam noſtro Ordini aſcribunt Catalogorum ſcriptores domeſtici, & de exteris Laurentius Beyenlinck *in Theatr. vit. human. to. 6. lib. 16. verbo Religioſus, Religio,* dum de Ordine Carmelitarum.

Nonna Virgo.

6 Idem cenſent de Nonna virgine, & Cœnobij Ieroſolymitani poſt Saram Præfecta, vt Arnoldus Boſtius ſupra ſcribit, quem etiam ſequitur Palæonydorus *lib. 2. cap. 4.* & alij iuniores. De qua vix aliqua reperimus. Imo dubitari poteſt an *Nonna* nomen proprium illius fuerit, an potius appellatiuum, cum iuxta dicta late *to. 2. ſub anno 227. Nonnus*, & *Nonna* notant Monachos, & Moniales, ſeu illorum, vel illarum Præfectos, aut Præfectas, aut dignitatem in Cœnobijs habentes. Vtvt res fuerit, duo hæc verbula de ipſa annotaſſe operæ pretium fuit.

Andronicus, & Athanaſia.

7 Circa hoc tempus contigiſſe credere fas eſt piam, & ſingularem illam hiſtoriam Sanctorum Andronici, & Athanaſiæ coniugum, & poſtea Monachorum, noſtrorum Annalium genuinam ſi attendatur illos Scetenſem Eremum, & Tabennenſiotarum colonias, quæ antiquitus Elianorum manſiones erant iuxta dicta tomo præcedenti, præſertim cum de Pachomij Abbatis Tabennenſis geſtis ageremus, inhabitaſſe, vt propterea noſtris Eliadibus eos accenſeant Didacus Coria *in Chronica Carmelit. lib. 9. cap. 4.* & Caſſanate *in Parad. Carmel. Decor. ſtat. 3. ætat. 7. c. 29.* Eorum igitur hiſtoriam ex Metaphraſte, & Surio pro 27. Februarij ſic damus, etſi quibuſdam detractis, prolixitatis vitandæ cauſa, vt vel inde incitamentum ad virtutum exercitia qui monaſticam vitam profitemur, haurire poſſimus.

In

8 [In diebus Theodosij magni Imperatoris erat in magna Vrbe Antiochia iuuenis quidam argentarius nomine Andronicus. Accepit autem vxorem filiam argentarij nomine Ioannis. Erat vero eius nomẽ Athanasia: Erat enim reuera Athanasia, id est immortalis,& factis,& cogitatione. Erat autem Andronicus valdè pius & plenus bonis operibus. Similiter verò eius quoque vxor. Erant autem valde diuites. Sic verò vitam suam agebant argentariam, & facultates suas diuiserunt in tres partes: vnam quidem in rationem pauperum, & aliam in rationem monachorum, & aliam in rationem facultatum, & officinæ. Vniuersa autem ciuitas amabat D. Andronicum propter eius modestiam. Cognouit autem suam vxorem,& cum concepisset peperit filium,& nominauerunt eum Ioannem. Cum verò adhuc in vtero concepisset, peperit filiam, & nominauit eam Mariam; neque amplius appropinquauit vxori Andronicus. Conferebat autem suum studium ad diligenter, & lubenter laborandum cum alijs Christi amantibus argentarijs. Dominico & die secundo, & quarto, & in parasceue a vespera vsque ad matutinum ibat Andronicus ad lauandos viros suos fratres. Similiter autem eius quoque vxor ad lauandas diligenter mulieres. Post tempus verò 12. annorum ingressa est quodam die mane domina Athanasia a voluntario illo labore ad videndos suos filios,& inuenit eos suspirantes. Illa autem conturbata ascendit in lectum suum, & posuit ambos supra pectus suum. Beatus verò Andronicus ingressus cœpit clamare in vxorem suam quod multum dormiret. Illa autem dixit: Noli irasci domine mi, pueri enim sunt infirma valetudine, & cum tetigisset inuenit eos teneri a febre, & dicit suspirans: Fiat voluntas Dei; & iuit extra ciuitatem ad precandum S. Iulianum. Illic enim iacebant eius parentes. Fuit autem illic vsque ad horam sextam, & reuersus audit eiulatum, & tumultum, qui fiebat domi suæ. Ille verò conturbatus cucurrit,& inuenit omnem fere ciuitatem domi suæ,& pueros mortuos. Cumque vidisset infantes in lecto simul iacentes, ingressus in suum oratorium se proiecit ante Seruatorem, & flens dixit: Nudus egressus sum ex vtero matris meæ, nudus quoq; illuc reuertar. Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino visum est, ita fiat, sit nomen Domini benedictum ex hoc nunc, & vsque in seculum. Vxor autem eius quærebat se suffocare dicens: Moriar cum meis filijs. Conuenit verò vniuersa ciuitas ad efferendos pueros, adeo vt illic esset Patriarcha cum toto Clero suo. Eos verò deposuerunt in martyrio S. Iuliani supra auos suos. Accipiens autem B. Andronicum Episcopus, ingressus est in ædes eius. Illius autem vxor noluit abire in domum suam, sed dormijt in martyrio. Media verò nocte apparet ei Martyr in habitu monachi dicens ei: Cur non sinis eos qui hic sunt, requiescere? Illa autem dixit: Domine mi, ne mihi irascaris: nam sum valde afflicta. Habebam autem duos solos filios, & hodie ambos simul extuli. Ille verò dicit: Quot annos nati erant tui pueri? Illa vero dicit ei: Vnus erat 12.annos natus, altera verò decem. Ille autem dicit ei: Cur igitur illos defles? Vtinam defleres peccata tua. Dico enim tibi mulier, quod quomodo natura hominis exigit cibum,& fieri

Historia ipsorum.

non potest, vt non detur ad comedendum; ita etiam pueri in illo die poscunt a Christo bona futura, dicentes: Iuste Iudex priuasti nos rebus terrenis: ne nos etiam priues cælestibus. Illa autem cum audiuisset, est compuncta, & mutauit luctum in gaudium, dicens: Si ergo viuunt filij mei in cœlo, quid fleo? & conuersa quæsijt Abbatem qui ei fuerat locutus,& cum totum locum obijsset, non inuenit, & sciscitatur a ianitore, dicens: Vbi est Abbas qui est modo huc ingressus? Dicit ei ianitor: Vides omnes ianuas obseratas, & dicis vbi est Abbas, qui modo est huc ingressus? Eam autem erudijt Paramonarius, vt qui sciuisset eam vidisse visionem. Illa verò metu correpta rogauit vt abiret in domum suam. Eam verò accepit ianitor & introduxit in domum suam,& narrauit marito suo ea quæ viderat. Tunc dicit ei B. Athanasia: Reuera Domine, etiam viuentibus filijs volui dicere, & erubui. Ecce ergo etiam post mortem eorum dico tibi. Si me audias, conijcies me in Monasterium & deflebo peccata mea, & dicit ei: Abi, proba tuam cogitationem vna hebdomada, & si permanseris in hoc proposito, loquemur. Illa autem cum rursus venisset, idem dixit. Beatus verò Andronicus accersit socerum suum, & ei tradit omnes suas facultates, dicens: Ad sancta loca proficiscimur ad orandum. Si quid ergo nobis acciderit humanitus habebis has facultates,vt de eis facias quod tibi videbitur. Rogo ergo te vt recte agas cum tua anima, & ex ijs quæ hic sunt fac nosocomium, & xenodochium Monachorum, & manumissis seruis suis,dedit eis legata, & accepta parua benedictione,& duobus equis, exijt noctu ex ciuitate ipse & vxor eius soli. Beata autem Athanasia eminus vidit domum suam, & sursum adspiciens in cœlum dixit: Deus qui dixisti Abrahæ & Saræ; Egredere e terra tua & e cognatione tua, & veni in terram quam ostendam tibi; ipse nunc quoque deduc nos in timorem tuum. Ecce enim relinquimus domum nostram apertam propter nomen tuum; ne ante nos claudas ostium regni tui; & flentes ambo abierunt: & cum ad sancta loca peruenissent adorarunt,& cum multos Patres conuenissent,veniunt ad S.Menam Alexandriæ & fruuntur martyre. Circa horam autem nonam adspicit Andronicus, & videt Monachum contendentem cum laico,& dicentem: cur Abbatem iniuria afficis? Is verò ei dicebat: Domine locaui bestiam meam ad Scetem. Ego vero ei dico: Eamus iam vt totam noctem ambulemus,& cras vsq; ad sextam,vt perueniamus ante æstum diei, & non vult vt iã eamus. Dicit ei dominus Andronicus: Habesne aliquod aliud animal? Is vero dicit. Maxime. Dixit autem ipsi: Vade duc illud ad me, & veni, & accipiam ego vnum animal,& Abbas vnum, quoniam ego quoq; volo ire ad Scetem. Andronicus vero dicit vxori suæ. Mane hic apud S.Menam,donec descendam in Scetem,& accipiã benedictionẽ a Patribus, & reuertar. Dicit ei vxor eius: Accipe me tecum. Ille verò dicit ei: Mulier nõ ingreditur in Scetẽ. Illa autem dicit ei cum fletu: Habebis me apud S.Menã, si remanseris,& me nõ collocaris in monasterio. Cumq; se inuicẽ salutassent, & complexi fuissent, fuerunt separati. Ipse autem descendit ad Scetẽ,& cũ adorasset S. Patres in Laura, audiuit de Abbate Daniele, & cũ eò accessisset

non

non sine magna difficultate eum potuit conuenire: seni verò omnia exposuit. Dicit autem ei senex: Abi & adduc vxorem tuã, & faciam tibi litteras, & depones eam in Thebaide in Monasterio Tabennensiotarum. Andronicus autem fecit sicut dixerat ei senex, & abiens duxit eam ad senem: Qui locutus est eis verbum salutis & factis literis misit eos ad Monasterium Tabennensiotarum. Reuerso verò Andronico, dedit senex habitum, & docuit quæ ad statum pertinent monasticum, & mansit apud eum annos duodecim. Post duodecim autem annos rogauit senem vt se dimitteret ad sancta loca. Ille verò bene precatus eum dimisit. Abbas autẽ Andronicus iter faciens per Ægyptum sedit sub spina vt animam recrearet ab æstu. Ecce autem ex Dei dispensatione veniens in habitu virili eius vxor, quæ ipsa quoque ibat ad sancta loca. Cumque se inuicem salutassent cognouit columba coniugem. Ipse verò quomodo potuisset cognoscere talem quę emarcuerat pulchritudinem & quæ videbatur vt Æthyops? Dicit ergo ei: Quo vadis domine Abba? Ille verò dicit ei: Ad sancta loca. Ipsa autem dicit ei: Ego quoque volo illuc ire. Ipsa ergo rursus dicit ei. Si velis eamus ambo simul. Sed tanquam non simul simus ingrediamur silentio. Dicit Andronicus. Vt iubes. Deinde ipsa, dicit ei: Non es reuera discipulus Abbatis Danielis? Ipse verò dicit ei: Maxime. Dicit ipsa: Preces senis nos comitabuntur. Dicit Andronicus: Amen. Cum autem simul ingressi essent, & adorassent sancta loca, reuersi sunt Alexandriam. Dicit Abbas Athanasius Abbati Andronico: Vis maneamus simul in cella? Dicit Andronicus: Certe, vt iubes. Volo autem primum ire & accipere preces senis. Dicit ei Abbas Athanasius: Vade, & expectabo te apud Octauumdecimum, & si venias, sicut iter fecimus, manebimus silentio. Nam si te non ferat, ne veneris. Ego enim te expectabo apud Decimumoctauum. Ille autem profectus salutauit senem, & de eo ipsi renunciauit. Senex verò dicit ei: Vade & dilige silentium, & mane cum fratre: est enim monachus vt esset oportet. Eo autem reuerso, cum inuenisset Abbatem Athanasium, manserunt simul, timore Dei muniti alios duodecim annos, & non cognouit Abbas Andronicus eam esse suam coniugem. Sæpe ergo ascendebat senex ad eos visitandos ea illis disserens quæ pertinebant ad vtilitatem. Semel autem cum ascendisset senex, & eos valere iussisset, antequam iret ad S. Menam, venit ad eum Abbas Andronicus, & dicit ei: Abbas Athanasius vadit ad Dominum. Reuersus verò senex, inuenit eum magnis compressum angustijs, & cœpit flere Abbas Athanasius, & dicit ei senex: Cum te oporteret gaudere quod migras ad Dominum, lachrymaris? Dicit ei Abbas Athanasius: Non ploro nisi propter Abbatem Andronicum. Sed fac hanc charitatem postquam me sepelieris, inueniens schedulam sitam ad caput meum, lege eam, & da ipsi Abbati Andronico. Cumque ipsi preces dixissent, communicauit & dormijt in Domino. Venerunt autem ad ei faciendas exequias, & ecce inuenta fuit sexu mulier, & auditum fuit in tota Laura, & mittens senex, exciuit vniuersam Scetem, & interiorem solitudinem, & venerunt omnes Lauræ Alexandriæ, & conuenit vniuersa

ciuitas, & Monachi Scetæ, ferentes legumina; ita enim mos est in Scete. Cum ramis ergo, & palmis extulerunt venerandas reliquias Athanasiæ, Deum glorificantes, qui tantam tolerantiam præbuit mulieri. Expectauit autem senex septimum diem beatæ Athanasiæ. Postea verò voluit senex accipere secum Abbatem Andronicum, sed non id sustinuit, dicens: Moriar cum mea domina. Cumque eum rursus iussisset valere senex, priusquam ipse iret ad Sanctum Menam, venit ad eum frater, dicens: Laborat Abbas Andronicus, & est redactus ad angustias. Senex verò rursus misit in Scetem dicens: Adeste huc venientes, Abbas enim Andronicus sequitur Abbatem Athanasium. Illi autem cum audiuissent, accesserunt, & inuenerunt eum viuentem. A quo cum accepissent benedictionem, dormijt in Domino.

Ann. Christ. 419. & 420. Bonifacij Rom. Pontific. 1. & 2. Honorij Imper. 25. & 26. Theodosij 12. & 13.

Bonifacius Papa.

1 EFVNCTO Sozimo Papæ substituitur Bonifacius, cum contradictione tamen cuiusdam Eulalij schisma excitantis, cui primum Honorius Imperator fauere voluit, etsi postea, re melius perspecta, sententiam mutauerit, & Bonifacius vicerit. Baronius, Gordonus, Ciaconius, & alij.

Eustochij virginis obitus.

2 Hoc tempore S. Virgo Eustochium Paulæ Romanæ filia, & Diuo Hieronymo deuotissima, ad meliorem vitam translata est, prout ex eiusdem Hieronymi *epistola* 79. ad D. Augustinum, & Alipium circa causam Pelagij, Cœlestij, & cuiusdam Anniani Diaconi eorum errore infecti, colligitur. Vbi etiam quantum ipse Hieronymus pro eius morte doluerit. Ipsius laudes sæpius commemorat, præsertim in epistola *ad Pammachium*, sic de ea loquens: *Quid Eustochio fortius? Quæ nobilitatis portas, & arrogantiam generis consularis virginali proposito fregerit?* Monialis fuit Monasterij Bethlehemitici, cui D. Hieronymus præerat, iuxta dicta *to. præcedenti sub anno* 382. ex Palladio, & Heraclide. Et in quo etiam manebat Melania iunior, cuius etiam meminit quod salutaret Augustinum, & Alipium. Sicut etiam de Piniano eiusdem Melaniæ marito, qui tamen ab vxore separatus vitam Monasticam in Monasterio virorum agebat, iuxta dicta *eo præcedenti tomo sub ann.* 409. Alia de Eustochio habet lector in Baronio *sub ann.* 419. §. *Ex his igitur, & seq.* & in notis ad Martyrologium Rom. sub die 28. Septembris, quando ipsius festum celebratur.

S. Hieronymi transitus.

3 Obijt etiam paulo post magnum illud, & clarissimum Orbis iubar Hieronymus, Eustochij, Melaniæ, & aliarum Deo sacrarum Monialium in Bethlehem custos, & pastor vigilantissimus, anno ætatis suæ 91. iuxta Prosperum *in Chronico*; 98. vel 99. iuxta alios; etsi non nisi 80. vel circiter, iuxta quosdam. Id certum, quod, vt *in suo Chronico* inquit Marcellinus: *Finem vitæ fecit admodum senex*, *ibique* (scilicet Bethlehem)

lehem) *sepultus est, catholicis quidem inexpugnabilis turris, hæreticis autem infatigabilis hostis*. Flauius Dexter *in Chronic.* pro anno 428. eius mortem describit dicens: *Iam decrepitus migrat ad cælos*. Non enim exantlati pro Dei Ecclesia labores, studia, vigiliæ, & librorum descriptio, vitæ cursum iugulant, vt quidam otiositatis aduocati blatterant, sed potius promouent, fulciunt, & protrahunt. Quod ardentissimus fuerit in expugnandis hæreticis in causa fuit, vt plurium maledicentium linguas effugere non posset, & quod aliquando etiam contra eos, quos de hæresis labe notatos ex falso rumore audierat, acriter quoque inueheretur, sancto tamen zelo ductus; prout de ijs quæ contra Ioannem Ierosolymitanum nostrum scripsit, tomo præcedenti indicauimus. Opera, quibus Ecclesiam illustrauit cunctis nota sunt, etsi inter ipsa aliqua ab impostoribus spuria sint congesta. De quo Marianus Victor, Antonius Posseuinus, Bellarminus, Baronius, & alij.

4 Ne autem Sacra Palæstina propter D. Hieronymi transitum veluti orbata maneret sanctis Monastici Instituti cultoribus, vnus, Deo prouidente, inter alios clarissimus hoc tempore in partibus illis fulgebat. Is erat S. Euthymius Abbas, cuius vitam, & historiam latè prosequitur Cyrillus Monachus eiusdem temporis, a Metaphraste in paraphrasim redditam, & apud Surium *to. 1. pro die 20. Ianuarij*, & Ioannem Bollandum *in Actis Sanctorum to. 2. pro eadem die* insertam, a nobisque, vel compendiosè recitandam, eo quod ex loco, in quo is sanctus Monachus exercebatur, alijsque circunstantijs inferius expendendis, elicitur, non aliud ipsum Institutum nisi peruetustum Elianum, & Essenum amplexatum fuisse. Vnde iure, meritoque inter Ordinis nostri asseclas eum accensent de exteris Scriptoribus Ægidius Gelenus Canonicus Coloniensis *in Opere de Coloniæ Agrippinæ magnitudine lib. 3. syntagm. 43. §. 1.* & alij ex nostris. Nec negare poterit Bollandus, qui supra *in prolegom. ad vitam S. Enthymij §. 1. nu. 4.* expresis verbis fatetur eandem vitæ rationem obseruatam fuisse in lauris Euthymij, & aliorum, quæ obseruata fuit in Nitriensibus Ægypti: cum ex dictis *to. præcedenti* constare queat Nitrienses hos Eliam pro asceticæ disciplinæ magistro cognouisse. Natus est Melitenæ Armeniæ vrbe ex Paulo, & Dionysia parentibus claris, Deoque veluti alter Samuel a pueritia dicatus. Temporis cursu fit lector, & litterarum exercitio ab Episcopo traditus, parsimoniæ, deuotioni, & pugnæ contra vitia mirificè attendebat. Curam Monasteriorum eius ciuitatis, mandante Episcopo, suscepit; licet, quia quietis amator erat, fugæ se tradens Ierosolymam petijt ætatis suæ anno 29. Cum autem conuenisset Monachos, qui erant in solitudine, eorumque Institutum arripuisset, ad *Pharam* Lauram, quæ propinqua est Ierosolymis, peruenit, & in quadam cellula extra Lauram posita se includens, & palmarum ramos in ea texens, sibi & egentibus suos labores communes fecit, & Monachis futuris exemplum vitæ cum Theoctisto alio similis Instituti

S. Euthymius

stituti consorte suppeditauit. Hic sistat lector, & animaduertat hanc Lauram *Pharam* appellatam eandem videri, ac Lauram *Pharus* in ijs similiter partibus a S. Carithone erectam, iuxta dicta *to. præcedenti sub anno* 277. & inde eliciat eiusdem Esseni, & Eliani Instituti asseclas fuisse Carithonem, & Euthymium, vtpote eiusdem loci incolas. Cum etiam Chariton nullam aliam vitæ rationem sectari potuerit nisi vetustam Elianam, seu Essenam, vtpote, qui nihil commune habuit cum Antonio, Hilarione, Basilio, aut alijs, qui post ipsum Monasticen coluere, sanè si veritatem sequimur, dicere cogimur, eiusdem Instituti asseclam Euthymium extitisse. Notet hoc lector in dicta Cyrilli historia §. *cum sic autem*, vbi de eo inquit: *Cum conuenisset patres, qui erant in solitudine, & didicisset vitæ vniuscuiusque &c.* & postea: *Illinc peruenit ad Pharam Lauram, quæ sex milliaribus distat Ierosolymis.*

Alia gesta Euthymij & Theoctisti.

5 Prosequitur Cyrillus in sua historia dicens, Euthymium, & Theoctistum mansisse per quinquennium in Pharam; sed postea per solitudinem fugientes ad quandam speluncam deuenisse, vbi herbis victitantes, & mundo incogniti Deo seruiebant. Ad eos tamen temporis cursu Marinus, & Lucas accessere, & Monasticen ebibentes, Monasteria extruxerunt, & Theodosium authorem Cœnobiorum ad vitam Monasticam perduxerunt. Construxit & ipse Euthymius aliud cœnobium, vbi Monachis ad eum accedentibus Regularia documenta tradidit, de obedientia, humilitate, propriæ voluntatis negatione, otio fugiendo, silentio habendo, & armis spiritualibus vtendis, quæ si lector perpendat, inueniet sanè præter Regulam Basilij alias quoque in Oriente in vsu fuisse. Fundauit etiam cum Domitiano discipulo Monasteria alia circa mare mortuum; quo etiam denotatur, vitam Propheticam amplexatum fuisse, cum ea loca quæreret vbi Prophetarum filij Eliæ discipuli, & postea Esseni, mansiones habuerunt, iuxta dicta tomis præcedentibus. Alia de ipso in sequentibus.

Monachism' in Brittannia

6 Nec solum in Orientis partibus, sed & in Occidentalibus quoque, per id tempus Monachismus propagatus cernitur. Etenim, vt a remotioribus Occidentis plagæ Regionibus initium capiamus, in Brittannia, maiori videlicet, quæ & Anglia, eum hoc tempore viguisse ex Ioanne Balæo eiusdem nationis alumno *in Opere de Scriptorib. Brittann. Centur.* I. *in Pelagio, & Congello Bannochorensi* habetur. Dicit enim dum de Pelagio hæresiarcha loquitur: *Ante Pelagium non nouit Brittannia monachismum superstitiosum, neque Christi gratiæ per confictas allegorias anteferre iustitiam operum.* Et in Congello: *Ab isto Monachismus Ægyptius a Pelagio introductus sub specie Religionis in Brittannia radices, vires, & incrementa largissima cepit.* Ex quibus, si veræ pietatis cribro secernamus id quod impurus apostata, & in sacrum Monachatum maledicus homo, obloquitur, veluti granum inter paleas remanebit, quod hoc tempore Pelagij introductus fuerit in Brittannia Monachismus Ægyptius, ac perinde

perinde Essenus, prout ea, quæ sæpius diximus, manu ostentant. Non a Pelagio, vt Balæus somniat. Vnde rectè Clemens Reynerus *in Apostolatus Angliæ Benedictinorum libro Tract.1. sect.1. §.18.* inquit: *Falso hoc laudis hæreticus osor Monachorum, hæretico hosti gratiæ diuinæ imputat. Neque enim* ille (Pelagius nempe) *primus fuit, sed a primis enutritus Monachis, aut forte primus ex Palæstina* in *Brittanniam reuersus*. Quis enim Ecclesiæ hostem iuratum Monachismi propagationi attendisse autumabit? Sed ab alijs, illis (credibile sane) qui Collegium Bannochorense a multis ibi annis conditum, prout *tomo præcedenti sub ann.* 180. scriptum reliquimus (vbi alia ad intentum) inhabitabant. Esto Pennotus *in histor. Canonic. Regular. lib.2. cap.34. in fin.* hoc cœnobium Canonicis, non Monachis attribuendum censeat. Erant isti numero 2100. *manuum suarum laboribus victitantes*, vt idem Balæus *supra* dicebat, eatenus nouis Monachismi cultoribus auscultandum, quatenus otiositatem, & segnitiem plurium Nostratum condemnat. Astruit etiam Pelagium Præpositum fuisse eiusdem Collegij. Sed & in hoc cribrandus Balæus, forsan enim, vt non semel facit, in odium Monachismi Pelagium Archimandritam credit. In hoc reconueniendus, si enim Pelagius eiusdem Collegij Præsul fuit, cum is Monachus fuerit, sequitur Collegium illud Monachorum fuisse. Et cum antiquissimum esset, nec constet ritum viuendi alterasse, denotatur sanè Monachismum ante Pelagium in Brittannia radices egisse.

7 In Hispania quoque sub id tempus, anno videlicet 419. iuxta Flauium Dextrum *in Chronico*, Monachi quidam nigri florebant, Canali in Lusitania. Pro quibus, & qualiter credibilius sit, Ordinis Prophetici, non Basiliani asseclas fuisse, ex antiquioribus eius Regionis Monachis ortum ducentes, ea quæ adduximus *to. præcedenti circa ann.*393. non mediocriter suadent. Monachi in Hispania.

8 Vigilius etiam Diaconus, & Monachus hoc tempore florebat, & Regulam quandam pro Monachis condebat, vt ex Gennadio, Honorio, Trithemio, & Posseuino tradit Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.1. Tract.4. disquis.12.* & nos diximus *in Appar. cap.1.* Vigilius.

Ann. Christ.421.422.& 423. Bonifac. Papæ 3.4.& 5. Honorij Imper.27.28.& 29. Theodosij 14.15.& 16.

I tres anni vltimi fuerunt Pontificatus Bonifacij, & vitæ Honorij Imperatoris, nec valde notabilia ad historiam spectantia præferunt, vt proinde simul coniungi a nobis debeant, propriora Monachorum eo tempore gesta recensendo. Huius téporis historia.

2 Inter quæ locum meretur quod de Ioanne Cassiano, de quo *tomo præcedenti sub ann.*404. dicere cœpimus, refertur, videlicet, Massiliæ Cassianus.

in Gal-

in Gallijs duo Monasteria, virorum vnum, fœminarum aliud extruxisse. Ita enim astruunt Gennadius *in Catalogo Illustrium virorum in ipso Cassiano*, Trithemius *de Scriptorib. Ecclesiast.* & quamplures alij. In ipsis (inquit Trithemius) *Regularis disciplinæ feruor magnus pluribus annis permansit*. Sed cuius Instituti? Basiliani, dicunt quidam. Abs re sanè, cum ipse Cassianus *in Præfatione ad Castorem Episcopum* præfixa 12. libris *de Institutis Cœnobiorum*, conceptis, & expressis verbis ritum viuendi Patrum Ægypti, & Palæstinæ ab exordio prædicationis Euangelicæ Institutum cæteris alijs præferri debere, & seipsum sequi velle ingenuè fateatur. *Secundum eam* (inquit) *quam vidimus Monasteriorum Regulam per Ægyptum, vel Palæstinam antiquitus Fundatorum, fideli sermone, vel adijciam, vel recidam. Nequaquam credens rationabilius quidpiam, vel perfectius Constitutionem nouellam in Occiduis Galliarum partibus reperire potuisse, quam illa sunt Instituta, in quibus ab exordio prædicationis Apostolicæ a Sanctis, ac spiritualibus Patribus fundata Monasteria ad nos vsque perdurant*. Secundum ergo ritum in Ægypto, & Palæstina a tempore Apostolorum in Monasterijs receptum sua fundauit Monasteria. Vt luculenter inter alios Clemens Reynerus in suo *de Apostolatu Benedictinorum in Angliam*, *Tract.* 1. *sect.* 1. §. 18. indicare videtur verbis relatis *in Apparatu cap.* 1. *num.* 25. Clarius id exprimit Benedictus Haeftenus ex Petro Rouerio Iesuita, verbis relatis *eodem Apparatu cap.* 1. *nu.* 16. Quorsum ergo a S. Basilio id mendicaret? Eo præsertim, quod monasticæ professionis (quam ipse in Gallijs propagare studebat) authores agnoscit non Basilium; sed Eliam, Eliseum, & Ioannem Baptistam, vt clarè constat ex ijs quæ scripsit *lib.* 1. *de Institut. cap.* 2. *& collat.* 18. *cap.* 6. In priori enim loco dicit Monasticæ *professionis fundasse primordia Eliam, & Eliseum*: in posteriori vero Anachoretas imitatores esse *Eliæ*, *& Elisei*. Eliani ergo Instituti fuerunt ea Monasteria a Cassiano extructa. Et postea sub titulo S. Victoris, prout habet Antonius Yepes *to.* 6. *histor. S. Benedicti Centur.* 6. Qui etiam addit ad ipsius imitationem plura alia Monasteria extructa fuisse, in quibus quinque millia Monachorum eum vt Superiorem agnoscebant. Scripsit etiam pro illis, quæ condiderat virorum, ac fœminarum Monasterijs propriam Regulam, de qua *in Appar. cap.* 1. *num.* 15. nonnulla diximus, & latè agit Haeftenus *in disquis. Monast. lib.* 1. *Tract.* 5. *cap.* 4.

Cassiani libri vtiles Religiosi.

3 In hoc tamen præ cæteris commendandus Cassianus (esto Semipelagianorum nigro titione tinctus credatur) quod libri, quos scripsit *de Institutis Cœnobiorum*, de *Patrum collationibus*, *Octo vitijs capitalibus*, & alijs *asceticis* operibus, succo pleni sunt, & cælesti nectare pro monastica perfectione (quæ in abnegatione propria consistit) adipiscenda; adeo vt Monachis cunctis præ manibus semper haberi æquum sit, prout S. Benedictus *in Regula cap.* 42. *&* 73. Cassiodorus *ad fratres sui Monasterij, & in psal.* 69. Vincentius *in Speculo histor. lib.* 20. S. Antoninus

par. 2.

par. 2. *histor. tit.* 10. *cap.* 10. §. 2. Trithemius *supra*, & alij commendant. Exemploque confirmarunt S. Dominicus, & S. Thomas Aquinas, qui eo vsi ad perfectionis apicem grandem peruenerunt. Relinquamus ergo nænias, scurrilia, & sæculi mundana gesta, ac Cassianum legamus, (caute tamen) qui ad perfectionem adquirendam ex vi status anhelare tenemur. Ex hoc enim authore plurima pro ipsa consequenda expiscari possumus.

4 Circa hoc tempus, anno videlicet 422. iuxta Prosperum *in Chronico*, in Gallijs florebant *Honoratus*, *Mineruius*, *Castor*, *Iouianus*, *singulorum Monasteriorum Patres*. Consonat Flauius Dexter, qui *sub an.* 424. inquit *Honorius* (lege *Honoratus*) *Mineruius*, *Iouianus*, *viri clarissimi*, *sanctissimique singulorum Monasteriorum curam susceperunt*. Horum memoria nobis commemoranda fuit, quia nihil in ijs reperimus quod Elianum antiquum Monachorum ritum non redoleat, aut nouum S. Basilij sapiat, multo minus Benedictinum, vt expresse fatetur Reinerus supra relatus, etsi Benedictinus etiam. Ex quibus Mineruius ille videtur esse, de quo *to. præcedenti sub ann.* 406. diximus, & constat D. Hieronymo familiarem fuisse. *Castor*, si nomen non fallit, ille est, ad quem Ioannes Cassianus, etsi sub nomine Episcopi præfationem *in lib.* 12. *de Institutis Cœnobiorum* scribit. Maximè vero Honoratus iste nostra historia dignus est, quod ipse cum suo germano fratre Venantio S. Caprasij magisterio potiti fuerint, prout Vincentius Baralius Lerinensis Monachus in vita S. Caprasij apud Benedictum Gononum *de vit. Patr. Occidentis* narrat. Istum enim Caprasium eum fuisse, cui Ioannes Ierosolymitanus Carmeli quondam Eremita, eiusdem etiam montis Anachoretæ, librum *de Instit. Monachor.* nuncupauit, supra sub anno 412. ex quorumdam sententia retulimus: quam etsi reiecerimus, non tamen Caprasium ipsum; eo quod pro comperto videatur, illud commune Monachorum vetustorum institutum, non speciale aliquod Basilij, aut alterius, sectatum fuisse, prout de ipso, & Monachis Lirinensibus ingenue fatetur Reynerus supra relatus. Vide dicenda *sub anno* 440. de huiusmodi Monachis Lirinensibus.

Monachi insignes. Mineruius. Castor. Honoratus.

5 Huius porro Honorati gesta, quæ documenta præbent sanctè viuendi Religiosis, relictis alijs ad historiam mere spectantibus, hæc sunt, ex Hilario Arelatensi Episcopo apud Surium *to.* 1. *in vit. S. Honorati* excerpta. Eliam imitabatur in illo: *Viuit Dominus in cuius conspectu sto:* diuina enim præsentia frui studebat semper. Cum Venantio fratre de virtutum exercitio contendebat: *Cuius mens ad pietatem mollior; cuius cibus durior; cuius sermo blandior; cuius amictus asperior; quis loqui rarius; quis orare crebrius posset; quem minus detineret lectus; quem magis lectio; quem minus moueret inuidia; quem magis misericordia.* O pia, & sancta Monachorum concertatio, non de honoribus, & præeminentijs in Monasterio obtinendis. Sanctum etiam Caprasium adeunt, & ab eo paternalia

Honorati gesta.

nalia præcepta diſcunt. Moritur interim in peregrinatione Venantius, & Honoratus in Italiam veniens in Thuſcia veneratione dignus habetur. Sacerdotio initiatus in Lirinenſi Inſula Monaſterium conſtruit, vbi Monachos ſuos præclara inſtitutione, inſigni vitæ exemplo, ipſis, & exteris admiratio fuit. Vnde inter legiſlatores, ſeu Regularum Monachalium conditores iure numeratur, propter Regulam ab ipſo conſcriptam, a Baſiliana, Auguſtiniana, & Benedictina diuerſam, vt diximus *in Apparatu cap.* 1. *num.* 15. Hilarium ipſius vitæ ſcriptorem Chriſto lucrifecit. Ab Arelatenſibus Epiſcopus expetitus, eo in munere exemplar virtutis erat. Iam proximè moriturus ſaluberrima ſalutis monita hæc reliquit, alta mente Monachis reponenda. *Sic vitam agite, ne vitæ extrema timeatis. Hoc quod mortem appellamus quaſi commigrationem expectetis. Dura eſt carnis, animæque diuiſio, ſed multo durius in gehennæ flammis erit carnis, animæque conſortium, niſi in omni vita generoſitatem ſuam ſpiritus recognoſcens, bellum corpori, & corporalibus vitijs indixerit. Nullus nimium Mundi huius amore teneatur. Optimum eſt, vt voluntate faſtidias, quo te vides neceſſitate cariturum.* Hæc & alia idem Hilarius in Epiſcopatu etiam Arelatenſi ipſius ſucceſſor. Quibus addendum, ipſum ſectatorem fuiſſe Monaſtici Inſtituti, non Baſilij, Auguſtini, aut Benedicti, ſed vetuſtorum Ægypti Patrum, prout ex Caſſiano in *præfatione ad Collat.* 11. elicitur apertè. Idque profitetur Pennotus, dum *in hiſtor. Canonic. Regular. lib.* 1. *cap.* 54. *num.* 5. inquit, de eodem Honorato loquens: *Monaſterium* (ſcilicet Lirinenſe) *non ſub Auguſtini Regula, ſed ſub Inſtituto, quod, vel a Capraſio, vel in Oriente didicerat*, fundauit. Conſonat veſtis *Melota*, qua vſus eſt, vt conſtat ex Breuiario veteri Eccleſiæ Maſſilienſis, quod affert Bollandus *in Act. Sanctor. pro* 16. *Ianuarij*; hæc enim veſtis propria Ægyptienſium, & Eſſenorum Monachorum erat, vt diximus ſæpius. De illo plura cum pluribus idem Bollandus. Vide dicenda infra *ſub ann.* 440.

Theodoretus 6 Agit & Baronius *ſub ann.* 423. §. *vlt.* de Theodoreto Cyri Epiſcopo, a noſtra memoria non obliterando, cum ipſe *in epiſt.* 81. *ad Nomum Conſulem, ſeu Conſularem* ſe dicat in Monaſterio ſemper fuiſſe donec inuitus Epiſcopus ordinatus eſſet. Tota autem ipſius vitæ periodus, teſte eodem Baronio *ſub ann.* 427. §. *vlt.* hæc fuit. A parentibus Deo dicatus numeros magna cum laude Monaſticæ inſtitutionis abſoluit; conſuetudine Theodori Mopſueſteni hanc gloriam obumbrauit; obnubilauit etiam ex Neſtorij amicitia; obſcurauitque penitus ex ſuſcepto eiuſdem Neſtorij patrocinio contra S. Cyrillum noſtrum Alexandriæ Antiſtitem; ſed ſpirante Dei gratia, iterum pulcher, glorioſus, ac decorus apparuit, atque in communicatione Catholicæ Eccleſiæ, & S. Leonis Papæ diem clauſit extremum. Addimus nos fuiſſe egregium Monachorum patronum, in eis inuiſendis, alendis, fouendis, & mundo pro vitæ exemplo proponendis, Prout ex nono libro *vit. Patr.* qui *Philotheus*, hoc

hoc est, *Dei amantium historia*, appellatur, ab ipso edito, cognoscitur. Plura ergo ex hoc libro ex gestis illustrium Monachorum, quos ibi refert, pro nostra instructione, compendiariè tamen, præter adducta in superioribus, & adducenda inferius, hic damus, selectiora desumentes. Eò præsertim, quia omnes illi antiquam Eliæ normam in viuendo sequi videbantur.

7 Primus est Iacobus Nisibita celeberrimus ob vitæ austeritatem, & signa magna patrata, de quo agit *cap.*1.eius libri. Alius est Iulianus Sabas, quem ex Essenis fuisse, vel victus qui erat panis, sal, & aqua, manifestat, iuxta dicta *tom.*2.*in Appar. cap.*1. *num.*18. Pater fuit multorum Monachorum, & spiritu prophetico illustris, prout dicta *eo to.*2. *sub an.*363. ostendunt, & ipse Theodoretus *cap.*2. Item Marcianus magni Basilij magister (non discipulus) Agapetus, & Auitus ab eodem Theodoreto *cap.*3. & a nobis *sub ann.*360. commemorati. Et Eusebius, de quo ipse *cap.*4. & nos eo *anno* 360. vbi etiam de alijs. Item Publius, de quo *anno* 363. diximus aliqua, & plura idem Theodoretus *cap.*5. scilicet quod cum ex Senatorio ordine esset, & patrimonium in pauperes distribuisset, orationi, lectioni, hospitalitati, abstinentiæ, & similibus operibus vacans, pater etiam esse meruit plurium Monachorum. Præ alijs Simeones priscus, de quo ipse Theodoretus *cap.*6. inter alia narrat speluncam incoluisse, feris imperasse, & leones viæ duces errantibus assignasse, ac varijs signis effulsisse. De eo Bollandus *in Actis Sanctor. pro die* 26. *Ianuarij*. Item Palladius quidam abstinentia, inedia, vigilia, & oratione perpetua tam clarus apud Deum, vt homicidij crimen innocenti impositum ab occiso declarari obtinuerit. De quo idem Bollandus *in Actis Sanctorum pro die* 28. *Ianuarij*. Ex cuius *Ordine fuit etiam Abraames admirabilis* (inquit Theodoretus *cap.*7. Agit insuper *cap.*8. de Aphraate, de quo & nos *sub ann.*370. Item *cap.*9. de Petro Eremita Galata, qui annis 92. decertauit, sepulchrum vice domus incoluit, signis claruit, adeo vt Zona ipsius, quæ erat lata, & longa ex crasso ligno contexta (agnoscat hic lector Eliani Ordinis alumnum, iuxta dicta *tom. præcedenti sæpius*) miraculis clauesceret. Ac *cap.*10. de Theodosio mirabili viro, quem nos *sub ann.*372. commemorati sumus. Item *cap.*11. de Romano, qui nunquam igne vsus est, neque lumine lucernæ. Cuius cibus erat panis, & sal, potus autem fontanum fluentum. En Essenum hominem, prout supra indicauimus. Ferro præterea, & cilicio vestitus (non mollibus vt quidam moderni) morbos, & sterilitates auertebat. Non referimus Zenonem, de quo ipse Theodoretus *cap.*12. & *lib.*4. *histor. cap.*26. quia, vt ex ipso colligitur, fuit S. Basilij discipulus, Basiliano ergo Instituto accensendus. Referendus tamen Macedonius, de quo *sub ann.* 388. egimus, Theodoretum, & alios secuti. Item Seuerus, Petrus Ægyptius, Enthyches, Cyrillus, Moyses, & Malchus, quos circa vrbem Antiochiæ claruisse idem Theodoretus *cap.*14. describit. Maximè Mæsymas

Monachi illustres.

mas vnica tunica, & cilicio semper contentus, de quo ibi. Acepsimas, de quo *cap.15.* inquit per 60. annos in domuncula quadam clausum neminem vidisse, nemini locutum fuisse, lente aqua madefacta victitasse, & onus sacerdotij (ad confusionem infinitorum penè qui nullis virtutibus ornati illud ambiunt.) refugisse. Sub compendio etiam recensendi Maro, Abraames, Eusebius, Maris, Iacobus, cui in visu apparuit Ioannes Baptista candida indutus veste (notet hæc lector pro dictis de simili candenti veste *sub anno* 310.) Thalassius, Limnæus, Ioannes, Moyses, Antiochus, Antonius, Zebinas, Polychronius, Damianus, Asclepius, Iacobus alius, Simeon celeberrimus (de quo *sub ann.* 379. dictum) Baradatus, & Thalelæus; ac de fœminis asceticam etiam vitam sectantibus, Marana, Cyra, & Domnina. Quorum, & quarum gesta admiratione, & quoad fieri possit, imitatione digna, monachis cunctis a Deo pro exemplari vitæ asceticæ proposita sunt. Hoc etiam fine istorum, quos retulimus, memoriam agimus, vt nostrorum temporum in monastica disciplina quorundam segnitiem ostendamus; quando nec illorum gestis similia, aut æqualia, sed multo minora cernuntur; & non tam frequenter, sed rarius.

Ann. Christ. 424. & 425. Cælestini Rom. Pont. 1. & 2. Theodosij Imper. 17. & 18. & Valentiniani 2. Imper. 1.

Huius temporis historia.

1 ORTVO Papæ Bonifacio succedit hoc tempore Cælestinus Primus, sicut mortuo Honorio Imperatori successit solus in regimine Imperij Theodosius, qui cum ipso per 16. annos imperauerat. A quo Valentinianus Placidius Augustus designatur, vocatus Valentinianus Secundus. Sic moderni ex vetustioribus. Nos ad propriora pergimus.

Theodoreti gesta.

2 Ex quibus aliqua notata habet Baronius; *sub ann.* 424. §. *quod ad res*, videlicet quod Theodoretus Cyri Episcopus, de quo superius actum; & Monachus ex Monachis assumptus plusquam decem millia Marcionitarum hæreticorum ad Ecclesiam Catholicam conuertit. Vbi iam sunt maleuoli homines, qui Monachos inutiles Ecclesiæ fuisse censeant? Item *sub ann.* 425. §. *vir quidam*, quod cum quidam vitam excolens Monasticam Imperatorem Theodosium excommunicasset, noluerit Imperator cibum sumere donec a vinculo ipsi interminato solueretur, ab eodem quoque Monacho qui eum ligauerat. Sic ex Theodoreto, Nicephoro, & alijs. In quo quid magis mirandum, an pietas in religionem Catholicam, an vero in Monachatum deuotio, sub trutina esse potest. Id pro comperto, aurea hæc sæcula Theodosij iam præterijsse, & similia exempla non nisi rarò iam in Orbe Christiano conspici.

S. Euphrosine

3 Ad cuius etiam tempus meritò referenda historia Sanctæ Virginis Euphro-

Euphrosynæ, Eliani, & Carmelitici Ordinis alumnæ celeberrimæ; prout ex officio Ecclesiastico ab Ecclesia approbato, & eius Ordinis Breuiario inserto, colligi datur. Adstipulantibus quoque Laurentio Beyerlinck *in Theatr. vit. hum. to. 6. lib. 16. verbo Religiosus, Religio*, dum de Carmelitis; Ioanne Carthagena *in homil. pro Carmelit.* & alijs, qui eum nostris historicis eam inter Carmeli rosas accensent. Ipsius porro vitam ex Metaphraste apud Surium *to. 1. pro prima die Ianuarij*, ex *lib. 1. vit. Patr.* Lipomano *tom. 6.* alijsque tum exteris, tum proprijs scriptoribus sic compendio damus. Nata est Alexandriæ, patre Paphnutio, & matre nobilitate, & moribus æquali, precibus Abbatis Monasterij Alexandrini, matri sterili obtenta. Duodennis facta, ac genitrice orbata, a patre litteris imbuenda traditur. Sapientia ergo, pulchritudine, & alijs dotibus eximiè ornata a pluribus in sponsam expetitur, desponde-tur tamen vni præexcellentiori. Deus autem, qui sibi eam delegerat, mediante cuiusdam Monachi eiusdem Monasterij exhortatione, generosum facinus, vt vel sic patri occulta maneret, aggredi inspirauit: exutis etenim fœminæ vestibus, coma abscissa, virilique habitu induta sub Eunuchi, & Smaragdi nomine in eo Monasterio monachatum postulauit, ac sub Agapiti Monachi disciplina, cui a Præfecto tradita est, obtinuit. Angebatur interim diabolus tam prudens consilium animaduertens, & quomodo sic tum ipsum, tum sponsum, sæculum, & patrem ipsum anxiè nimis eam quæritantem eludere potuisset. Et quam variis tentationibus tum carnis illecebrarum, tum diuitiarum, patris, sponsi, & familiæ recordationis a proposito amouere non potuit, nouo nocendi stratagemate sic cunctorum oculis spectabilem reddebat, vt pulchritudinis ipsius telis cunctos veluti sauciaret, & ad illicita vehementer alliceret. Re ergo Præfecto Cœnobij delata, illam deorsum in cella inclusam, & ab omnibus separatam degere iubet. Annuit virgo, & laboribus, vigilijs, ieiunijs, & orationibus vacans in carcere illo spontaneo inclusa plus cæteris in perfectionis stadio currebat. Cum autem per 38. annos hanc vitæ rationem (res mira) in Monasterio egisset, mortis suæ præscia, patri suo semper pro ipsa suspiranti se agnoscendam præbuit; & iam mortua Monachis, qui 352. numero eo in Cœnobio esse dicebantur. Claruit miraculo restitutionis oculi monoculo Monacho factæ; & in monumento Patrum sepulta est.

Offert autem, & eadem historia Paphnutij patris Euphrosynæ res sanctè gestas. Pietate enim, Dei timore, eleemosynis, & reuerentia erga Monachos illos valde commendatur. Et (quod ad nostram propius spectat historiam,) quod post filiæ obitum, bonis suis distributis, eidem Monasterio se obtulerit, in eadem cella, & eodem psiathio, id est, stratu, seu lectulo viuens, & post decem annos moriens ad Deum migrauerit. Hinc in Menologio Græcorum pro die 25. Septembris, & in Paphnutius.

& in Menæis eadem die de eodem fit commemoratio. Errant qui hunc Paphnutium authorem vitæ S. Onuphrij faciunt; cum enim, iuxta dicta *sub ann.* 310. S. Onuphrius ab hoc sæculo migrauerit anno 370. vtique non potuit Paphnutius, qui eius vitam scripsit, & corpus sepeliuit, hic de quo in præsenti, qui posterior fuit, esse.

Theodosij Abbatis gesta.

4 Offert etiam, & præclaram sanctitatis famam, quam Theodosius eius Monasterij Abbas habere merebatur. Vt enim ex ipsa historia constat, huius precibus a Deo impetrata est parentibus Euphrosyna, cum eo familiarissimè conuersabatur Paphnutius, Virginem benedixit, Monachum sub Smaragdi nomine fecit, & ei Agapitum pædagogum destinauit, ac ab aliorum consortio segregari præcepit. An idem fuerit, qui postea Euphrosynæ morti astiterit res valde dubia, cum temporis distantia id dissuadere videatur.

Impassibilitas quid importet.

5 Ne porro offensionem aliquam pius lector incurrat dum in hac S. Euphrosynæ historia videt Agapitum hunc Monachum, cuius disciplinæ sub virili habitu, & nomine imbuenda tradebatur ab Abbate Theodosio, appellari *virum sanctum, & impassibilem*, ac illi præcipi: *Amodo hic erit filius tuus, & discipulus; talem eum consigna, vt exsuperet magistrum*; in *sanctitate* videlicet, & *impassibilitate*; præ oculis habeat *impassibilitatem* hanc, de qua Agapitus hic sanctus commendatur, non esse illam accipiendam, quam ex Origenis vitiatis fontibus haustam eius discipuli ebibisse dicuntur: quamque in Euagrio Pontico, ex illis vno, Ioannes Maria Brasichelensis Magister Sacri Palatij *in Indice librorum expurgandorum*, & Rosuuedius *in annotationib. ad* 5. *lib. vit. Patrum*, & *in annotat. ad lib* 8. *num.* 33. annotarunt; eo quod hic Euagrius, prout in eo 5. *lib. vit. Patr. libell.* 1. *num.* 4. affertur, dixit aliquando ex quorundam Patrum sententia: *Quod siccior, & non inæqualis victus charitati coniunctus citius introducat Monachum in portum impassibilitatis*: & *eo lib.* 8. dixerit, Ammonium Origenistam *impatibilem* fuisse. Hoc enim impassibilitatis, seu impatibilitatis, genus, quod impeccabilitatem redolere videtur, acriter impugnauit D. Hieronymus *in epist. ad Ctesiphontem*. Eo vel maximè, quod videbatur constituta, vt procedens ex solis viribus liberi arbitrij, quod est pure Pelagianum, vnde de Euagrio relato Antonius Posseuinus *in App.* dixit: *Sed qui indolentiam Stoicam in Ecclesiam introducere conatus est, hominem statim ad culmen perfectionis euehi a se posse ijsdem scriptis pollicebatur, eo nomine ab alijs derisus est: nam inter alios hæc Ioannes Climax de eo: Putauit Euagrius sapientissimum se omnium alacritate sensus fieri, sed fraudem passus sibi mentitus est miser, insipientiumque insipientissimus ex hoc ipso ostensus est, &c. hæc Climax. Cæterum in omnibus sic Euagrius sectatus est Origenis errores, de quibus suo loco dicturi sumus, vt sententia Hieronymi, Epiphanij, Theophili, & aliorum eundem perspectum habentium Orthodoxorum, idem ipse Pelagianis materiam preparauit delirandi.*

Ergo

Ergo impassibilitas, de qua in præsenti, solum denotare videtur statum illum virtutum, quas Theologi cum ipsorum Antesignano S. Tho. vocant *heroicas*, vel *purgati*, seu *pacati* animi; & quæ homines veluti deiformes faciunt, ac in magna vitæ tranquillitate ab inordinatis passionibus exemptam reddunt: Dei tamen gratia præueniente, adiuuante, & cooperante. Hac porro pia, ac Catholicæ Religioni conformi *impassibilitate* decorati videntur Monachi illi Palæstini Cœnobiorum, quæ iuxta Sanctam Ciuitatem erant, & *Lauræ* vocabantur coloni, de quibus Euagrius historicus *lib.1. cap.21.* mira hæc: *Etsi perpauci sunt ex hoc genere, sunt tamen aliqui qui simul ac virtutis subsidio ab omnibus animi perturbationibus liberi, ac vacui sint, prodeunt in hominum societatem, seque in medias turbas inijciunt, seque dementes esse simulant; sicque inanem gloriam, quam vt sapiens Plato ait, anima postremo omnium tanquam vltimam tunicam solet exuere, quasi pedibus conculcant. Adeo etiam sine delectatione cibum capiunt, inque ea re tam austeram exercent disciplinam, vt siue ad cauponem, siue ad lupanar eos diuertere cogat necessitas, nec locum refugiant, nec operiunt faciem, nec quicquam prorsus erubescunt.* Deinde hæc, etsi imitanda: *Sæpe vna cum mulieribus versantur, simulque lauant sese, atque ita perturbationum omnium sunt expertes, vt naturam ipsam sibi subiecisse videantur, quandoquidem neque aspectu, neque tactu, neque denique ipso complexu mulieris ad naturalem concupiscentiam inclinari, impelliue possunt: sed sunt cum viris viri, mulieres autem cum mulieribus: atque tametsi non recusant cum vtroque sexu coire societatem, tamen vnius solum vsum norunt.* Et rursus: *Eorum vitæ ratio adeo exquisitis libratur laudibus, vt cum in contrariam partem, eamque ab altera multum distantem se inflexerint, nullam se mutationem fecisse sentiant. Ita enim res contrariæ in illis temperatæ sunt diuina gratia, ea quæ nullo modo commisceri poterant in vnum cogente, eademque rursus dirimente, vt vita in illis ac mors duæ res & natura & effectu pugnantes maxime simul habitent, & in quibus rebus perturbationes dominari solent iu illis mortui esse, & quasi in sepulchro conditi.* Quæ eo gratius retulimus, quod Monachi isti *Laurarum* Palæstinæ habitatores ex Esseno, & Eliano Instituto orti videbantur, vt dicimus *sub ann.435.* Tale etiam impassibilitatis genus (nec etiam imitandum) fuisse videtur in celeberrimo illo Simeone Abbate *Salus*, id est, *stultus*, nuncupato; quia vt Christum solum saperet, dum in Emesinorum Ciuitate versaretur fatuum, & stultum se simulauit. De ipso enim in eius historia Leontius Episcopus apud Metaphrastem, & Surium *pro prima die Iulij*, hæc scribit: *Ad eum autem puritatis, & impassibilitatis modum processerat hic Sanctus, vt ipse sederet, & choreas duceret, hinc vnam tenens scenicam fœminam, & illinc alteram, & in medio totius populi versaretur, & luderet: adeo vt impudicæ mulieres in eius sinum sæpe manus inijcerent, eumque irritarent, & titillarent. Hic autem senex, non secus atque aurum purum, nequaquam ab eis polluebatur. Nam quando inflammationem bellumque*

senſit in ſolitudine Deum orauit (vt dicebat) & magnum Niconem, vt magiſtro fornicationis bello eum leuaret. Semel verò vidit egregium illum virum ad ſe venientem, & dicentem: Quomodo te habes frater? Dixi autem ei, inquit: Male niſi tu ſuccurreris. Caro enim mea laſciuit neſcio quare. Subridens ergo, inquit admirabilis ille Nicon, ſuſtulit aquam ex ſancto Iordane, & iecit ſubter vmbilicum cum venerandæ Crucis eum figura ſignaſſet, & dixit ei: Ecce ſanus factus es. Ab eo ergo tempore (vt iurabat) nec dormiens, nec vigilans ſenſit inflammationem corporis. Hæc porro ideo aſſerimus, vt Agapytum hunc in hiſtoria S. Euphroſynæ de impaſſibilitate commendatum vindicemus, ne ſcilicet impaſſibilis æſtimetur hæretico ſenſu, nempe pro impeccabili ex natura, ſed quia ad eum gradum heroicæ virtutis peruenerit, vt paſſiones domitas habens parum, aut nihil contradictionis in bonis operibus pateretur.

Ann. Chriſt. 426. 427. & 428. Cæleſtini Rom. Pontif. 3. 4. & 5. Theodoſij Imper. 19. 20. & 21. Valentiniani 2. 3. & 4.

1 MVLTIS ad prophanam hiſtoriam ſpectantibus, de quibus Paulus Diaconus, Socrates, Procopius, & alij, relictis, ad Monaſticam noſtram illud propius, quod ſub hoc tempore clari habebantur ex Monachis nonnulli. Vnus erat Hilarius Arelatenſis, vel hoc ſolum titulo, etſi alij deeſſent, veneratione dignus, quod D. Auguſtino ſtudioſiſſimus ſimul cum Proſpero Aquitano pro ipſius doctrina defendenda ſtrenuè laborauit. In cauſa præſertim contra Pelagianos, & alios, qui Pelagio quadamtenus adhærebant, qualis erat Ioannes Caſſianus, vir alias pius, & de re Monaſtica optimè meritus, vt in ſuperioribus tactum. Eum porro Auguſtinianum non fuiſſe contra Ioannem Marquez *in lib. de origin. fratr. Eremitar. cap. 10. §. 1. pag. 134. & 135.* probat Gabriel Pennotus *in hiſtor. Canon. Regul. par. 1. cap. 35. §. 7.* Cum ergo nec Baſilianus, multo minus Benedictinus, vt de ſe conſtat, extiterit, relinquitur quod fuerit antiquiſſimi illius in Orbe communis Monachiſmi, Eliani videlicet, conſors.

Hilarius Arelatenſis.

Lupus.

Alter erat Lupus Pimeniolæ eiuſdem Hilarij ſororis coniux, qui ſub Honorato Abbate Lirinenſi vitam Monaſticam, vxore relicta, excoluit; eiuſdem ſane Inſtituti, ac Honoratus, de quo *ſub ann.* 421. dictum. Alter frater quidam eiuſdem Hilarij (ſi forſan non eſt lupus relatus) qui cum eius etiam vxore ex mutuo vtriuſque conſenſu eidem monaſticæ vitæ nomen dederunt. De his Baronius ſub ann. 426. Et de Lupo Surius 29. Iulij, ac Sidonius Apollinaris *in carmine Euchariſtico.*

Neſtorius hæreſiarcha.

2 His tamen & alijs huius ſæculi ſanctitate præclaris Monachis quædam veluti nebula vertiginoſa ex tartarei Orci paludibus orta opponitur;

tur; Nestorius videlicet, infamis hæresiarcha, qui totum Christianum Orbem suo pestifero dogmate lethaliter infecit. Fuit is primum (dicere pudet) Monachus in Monasterio S. Euprepij apud Antiochiam simulata sanctitate conspicuus. Ex ouo agnosces, namque Pauli Samosateni nefandi quoque apostatæ nepos creditus est. Ob Sisinij ergo Constantinopolitani Antistitis obitum, ipse, curante Theodosio, eius in locum suffectus fuit. Et in primo illius Episcopatus initio, vel suæ hypochrisis non oblitus, vel quia, Deo dante, tunc rectè sentiebat, hanc ad Imperatorem coram populo sententiam protulit, quæ bonis etiam Catholicis applausibilis merito est. *Mihi, o Imperator, terram hæreticis tu purgatam tribue, & ego tibi cælum tribuam. Tu mihi in profligandis hæreticis subueni, & ego tibi in profligandis Persis subueniam.* Arrianos ergo insectari cœpit, & tam bene se gerere, vt eius exordia apud Cælestinum Papam, Cyrillum nostrum Alexandrinum, & alios Episcopos commendatissima essent. Vt vel hinc etiam Monachi cuncti discant non vane superbire, sed memoriter tenere illud *Qui stat, videat ne cadat.* Non istud accipiens consilium Nestorius, paulo post Pelagianorum fautor demonstratus est, & in pessimum illum erroris barathrum incidisse, quo assereret *Christum ex Maria hominem tantum, & non Deum natum*, & Mariam non esse *Deiparam* nuncupandam. Hæc ex Socrate, & alijs Baronius *sub ann.*428. quem posteriores sequuntur. Qualis autem Nestorius fuerit sic ex Theodoreto *in epist.ad Sporadium*, vt similes superbos, & hypocritas Monachos (si qui quandoque fuerint) fugere discamus, habemus. *Sordida quidem indutus veste, mœstus, & tristis incedens, forenses tumultus deuitans, corporis pallore, & macie abstinentiam simulans, libris domi vt plurimum incumbens, & intentus, & quiete sibi viuens, his artibus, & simulationibus plerosque alliciebat ad sui admirationem: quousque ad grauiorem peruenit ætatem, videri potius quam esse Christianus, & suam magis quam Christi gloriam quærere studens.*

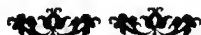
3 Celebris Monachus Palæstinus Isicius nomine hoc tempore occurrit, anno videlicet 428. vbi de eo agens Flauius Dexter, inquit: *Fætadio Pontifici Toletano succedit Isicius Monachus Palæstinus, qui Sedulium amicum suum, & Oretanum Episcopum prædicationis gratia Toleti detinet, &c.* Est tamen a nobis commemorandus, quia Monachi, & Palæstini nota eum antiquissimi illius Monachismi Prophetici, & Eliani in illis partibus propagati alumnum fuisse indigitat. Aliter enim, si vel Basiliani, vel Augustiniani Instituti assecla esset, Dexter expressisset, sicut inferius in eadem pagina dum de Bonifacio Caldeaquensi, agit, dicens, eum fuisse *ex Ordine Augustiniano*. Vbi notet lector iam hoc tempore Monachos appellari cœpisse cum differentia illa *ex Ordine Augustiniano*, sicut alij possent etiam *ex Ordine Basiliano* nuncupari; eo quod Basiliani post S. Basilium, & Augustiniani iam cœperant post Augustinum mundo clarescere. Olim autem ante Basilium, & Augustinum, cum nulla

Isicius Monachus Palæstinus Toletanus Ep. fit.

esset distinctio Instituti Monachalis, omnes Monachi generalissimo Monachorum nomine tantummodo vocabantur, quia differentiæ solum pro speciebus distinguendis assignari possunt, iuxta Dialecticorum regulas. Ex quo manifestè euincitur id quod quam sæpius in superioribus inculcauimus, Monachorum videlicet nomenclaturam ante tempora horum Patrum, imo etiam post ipsos, nisi quando circunstantiæ oppositum suadent; eam Monasticem denotare, quam Prophetæ Elias, Eliseus, & filij Prophetarum primitus in lege veteri professi fuerunt, & Apostoli docuerunt, ac viri Apostolici, Esseni præsertim in Euangelica tenuerunt. Ad intentum quoque huius Isicij, id etiam elici potest, vt cum communi Monachi, & Palæstini titulo dumtaxat decoretur, ad illud Propheticum in ea regione multiplicatum referri debeat, vel saltem congruè possit. De eo in Catalogo Archiepiscoporum Toleti.

Paulus in eremo Porphyrio.

4 Non longe ab hoc tempore in viuis erat Abbas Paulus in eremo *Porphyrio* nominata celebris anachoreta; qui eatenus a nobis specialiter commemorari meretur quod ista eremus, *Porphyrio* dicta, Carmelus noster videtur. Etenim iuxta dicenda latius inferius sub anno 535. Caiphas ciuitas quæ in decliuio montis Carmeli sita est *Porphyria* quoque nominatur, vt proinde eremus *Porphyrio* Carmeli eremum denotare videatur, iuxta eo loco comprobanda. Casu tamen quod nostra suspicio non arrideat: nihilominus quia iste Paulus probatissimus inter Patres nominatur, & pro otiositate vitanda, quæ vitiorũ mater, & virtutum nouerca iure compellatur, pro Monachis præsertim, mirabilis fuit; idcirco quæ Author libri de vitis Patrum *lib.4. cap.40.* scripsit quæ etiam habentur apud Ioannem Cassianum *de Instit.renunc.lib.10.cap.24.* hic damus: *Deniq; Abbas Paulus probatissimus Patrum, cum in eremo vastiore consistens quæ Porphyrio nuncupatur, palmarum fructibus, & modico horto securus, haberet sufficientem alimoniæ suæ victusque substantiam, nec posset aliquid aliud vnde sustentaretur, operis exercere, eo quod ab oppidis, & habitabili terra septem mansionibus, vel eo amplius deserti illius separaretur habitatio, plusque expeteretur pro mercede vecturæ, quàm valere posset pretium operis desudati; collectis palmarum folijs quotidianum pensum velut exinde sustentandus a semetipso iugiter exigebat. Cumque opere totius anni antrum eius fuisset impletum, id quod sollicita cura laborauerat singulis annis igne supposito concremabat: in tantum probans sine opere manuum, nec in loco posse Monachum perdurare, nec ad perfectionis culmen aliquando conscendere: vt cum hoc fieri nequaquam necessitas victus exigeret pro sola purgatione cordis, & cogitationum soliditate, ac perseuerantia cellæ, vel acediæ ipsius victoria, & expugnatione perficeret.*

Ann.

Ann. Christ. 429.430.&431. Cælestini Rom. Pontif. 6. 7. & 8. Theodosij Imperat. 22.23. & 24. Valentiniani Imper. 5. 6. &7.

1 TRES isti posteriores anni Papæ Cælestini Pontificatus plura, ipsaque grauissima totius Ecclesiæ, & Monachorum negotia continent; simul coniungenda, & pro posse elucidanda, ad Dei maiorem gloriam, & nostram ædificationem. Huius tẽporis luctoria.

2 Inter quæ, temporis ordine seruato, id primum locum obtinere videtur, quod cum quidam agricola Pelagianus Seueriani Pelagiani Episcopi filius, Brittanniam Pelagij patriam huius hæresiarchæ erroribus corrumpere cœpisset, Papæ Cælestini opera actum est, vt illuc mitteretur Palladius Diaconus S. R. E. vt ab ea regione hanc hæresim arceret, & ibi Christianam Religionem firmius propagaret. Non est hic Palladius ille Galata eiusdem nominis D. Hieronymo contrarius, Episcopus Helenopoleos, Euagrij discipulus, de Origenismo suspectus, etsi editor *libri* 8. *vit. Patr.* qui *Lausiaca historia* nuncupatur, & de quo egimus *to.* 2. *sub ann.* 388. sed alius Palladius Græcus dictus, author libri, seu vitæ S. Ioannis Chrysostomi, & hoc tempore tam clarus, vt ad eum D. noster Alexandrinus Cyrillus, librum, seu dialogum *de adoratione in spiritu* nuncuparet. De quo eo *to.2. sub ann.* 379 dicere cœpimus. Eius porro gesta nostris Annalibus propriora censemus, quod ipse Ioannis Ierosolymitani nostri sæpius commemorati discipulus fertur, & auditor, in Carmelo etiam. Sic enim testati sunt Nicolaus Harlemius, & Ioannes Balæus *in Catalogo Scriptor. Brittanniæ Centur.* 14. sic: *Palladius Græcus primus Scotorum Apostolus, Ioannis 44. Ierosolymorum Episcopi discipulus olim fuit (vt author est Nicolaus Harlemius) dum adhuc eremi cultor solitaria Syriæ loca, potissimè Carmelum incoleret. Eius inquam Ioannis, qui ob Origenis allegoricum dogma Hieronymi, atque Epiphanij in se concitauit scripta, quibus tamen ipse sui studij rationem reddens respondit se non Origenis fidem, sed ingenium esse imitatum, ediditque librum contra sui studij obtrectatores, & de Institutione primorum Monachorum ad Caprasium, librum allegorijs plenum, quem e Græco translatum vidi. Palladius verò ante Ephesinam Synodum a Cælestino Primo Rom. Pontifice anno Domini 431. in Brittanniam, & Scotiam Episcopus mittebatur, vt Pelagianam hæresim inde arceret, & vt sacerdotalem Ordinem inter Scotos Romano ritu institueret. Habebant autem Scoti suos Episcopos, ac ministros ex verbi diuini ministerio plebium suffragijs electos, prout Asianorum more fieri apud Brittannos videbant, sed hæc Romanis, vt magis cæremoniosis, atque Asianorum osoribus non placebant. Palladium nihilominus ferunt suis concionibus pijs a multis gentilium superstitionum maculis Ecclesias illas purgasse.* Palladius.

In

In hunc igitur diem Scotorum Apostolus appellatur. Pontifex insuper bonus, gratus, & officij plenus (vt Polydorus habet) dum esset apud Scotos omnibus precibus Constantinum eorum Regem est dehortatus ne vellet Anglos Saxones gentem impiam armis iuuare contra Brittannos, homines semper Christianos; cum certò scire posset totius Insulæ Imperium eos quærere. Quæ admonitio ita Constantinum mouit, vt auxilia postmodum nonnulla Brittannis aduersus Anglos subministraret. Ad istum scripsit Cyrillus Alexandrinus dialogum de adoratione in spiritu, & quod lex Euangelicæ vitæ vmbra tantum typus sit. Scripta quæ sequuntur reliquit Palladius ad posteritatis vsum. Contra Pelagianos lib. 1. vitam Ioannis Chrysostomi lib. 1. Homilias plures lib. 1. Epistolas ad Cælestinum lib. 1. præter ea quæ Græce prius ediderat. Claruit anno Virginei partus 434. sub Cæsare Theodosio, & Constantino Primo Scotorum Rege. Et post pios tandem sudores, ac religiosa exercitia in Forduno Meruiæ vico felicem huius vitæ sortitus exitum 18. Kalend. Ianuarij fatis concessit. Hæc ex Baleo prolixiora referre placuit, quia vtpote eius patriæ, & nostri Ordinis monumentorum indagator sollicitus, in ijs ad historiam spectantibus audiri præ alijs meretur; esto circa Catholicæ fidei dogmata, sicut vix vnquam fidus testis post apostasiam ab Ecclesia, & sua Religione, extitit, sic neque a calumnijs in S. Romanam Sedem impudens homo abstinuit, prout ex relatis ipsius verbis conijciet lector. In quibus aliqua expendenda.

Consors Ioannis Ierosolymitani in Carmelo.

3 Primum ergo illud de consortio, seu familiaritate Palladij cum Ioanne Ierosolymitano in vita eremitica locorum Syriæ, & Carmeli, quod Baleus post Nicolaum Harlemium affert, nullatenus infirmatur ex eo quod alij Palladij gestorum compilatores id non referant, cum nullus sit qui ea omnia conscribat, & vt domestica hæc res Carmelitis, ipsis solis nota esse potuerit. Atque ita non solum a nostris, quales sunt Emmanuel Romanus *in elucidationib.* & Casanate *in Paradiso Carmelit. stat. 2. ætat. 6. cap. 163.* recipitur, sed etiam de exteris eam amplectitur Ioannes Carthagena *in homil. pro Carmelit.* Indicatur etiam ab eodem Baleo illis verbis: *Post religiosa exercitia.* Illis namque denotatur vita religiosa Palladij. Maximè etiam idem indigitatur intentum, eo quod S. Cyrillus Alexandriæ Antistes ad hunc Palladium librum *de adoratione, & cultu in spiritu* direxerit, prout non solum Baleus, sed & Conradi Gesneri Epitome autumant. Eo namque libro cum eodem Palladio dialogicè loquens sibi amicum (prout eum sæpius appellat) & familiaritate coniunctum subindicat. Quis ergo miretur hoc ortum contuberniu m ex communi consortio cum Ierosolymitano Ioanne etiam in Carmeli spelæis, quo eundem Cyrillum potitum fuisse *to. præcedenti sub ann. 371. 396. & 397.* ostendimus?

Natione græcus.

Placet deinde Baleo, Gesnero, & alijs inhærere quoad quod dicunt de Palladio, scilicet Græcum hominem fuisse, non Brittanum, vt Posseuinus *in Apparatu*, & Thomas Dempsterus *in histor. Ecclesiastic. Scotor. lib. 15.*

lib. 15. autumant. Extat etiam pro nobis Trithemius *in lib. de Scriptorib. Ecclesiast.* nec dissentit Baronius *sub ann.* 429. §. *Primum vero*. Ex eo autem magis firmatur id quod diximus de necessitudine Palladij cum Cyrillo, & Ioanne, & quod ad ipsum Cyrillus præfatum librum *de adoratione* direxerit, quod non tam facile credi oporteret si Palladius exterus homo, & Brittannus fuisset.

4 Missus ergo a Cælestino Papa in Brittanniam, & in eam Prouinciam, ipso procurante, destinatus etiam Germanus Antisiodorensis Episcopus, Brittannos ad Catholicam fidem tenendam direxerunt. Prosper *in Chronic.* Deinde ad Scotiam primus Episcopus directus, prout etiam ex Sigeberto, Adone, Hermanno, Hectore Boetio, & alijs corroborat Dempsterus relatus, Scotos vel ad fidem primò conuertit, vt Baronius, Platina, & Ciaconius volunt, vel, quod verius est, prout idem Dempsterus ostendit, & Baleus notat, in ea integrè seruanda confirmauit. Apostolus ergo Scotorum iure compellatus. Nauigasse etiam in Hiberniam, & illic Euangelium prædicasse ex Probo in gestis S. Patritij colligit Baronius *supra* §. *cæterum*. *Missus in Brittanniam, Scotiam, & Hiberniam.*

5 Quia autem noster hic Palladius communiter appellatur *Diaconus*, imo a Probo relato Archidiaconus Papæ Cælestini, & a Baronio S. R. E. Diaconus, ideo ab aliquibus Cardinalis etiam nuncupatur, prout a Posseuino *supra*. Illud certius, Papæ Legatum fuisse in illis regionibus, ibique strenuè pro Catholica fide laborasse. Hoc præcipuè imitandum Monachis, qui mortui mundo, soli Deo placere, & S. Matri Ecclesiæ, sine vllo ad temporalia præmia respectu, deseruire debent. Ipsius specialiora gesta præter relata, habeat lector ex Dempstero citato, vbi etiam de ipsius Apotheosi, seu an inter Sanctos, aut Diuos coli debeat. *An Cardinalis.*

6 Redeamus iam ad Orientis Monachos, quos Nestorius Constantinopolitanus indignus Antistes, de quo in superioribus, prauis suis dogmatibus, litteris ad eos datis, conabatur peruertere. Scripsit ergo ad illos S. Præsul Cyrillus Alexandrinus epistolam quandam, quæ est prima inter ipsius epistolas *tom.* 2. *Operum ipsius, impressionis Parisiensis anno* 1573. cuius titulus est: *Cyrillus Presbyteris, diaconis, patribus, Monachis, & ijs qui solitariam nobiscum vitam exercent, & in fide Dei firmi persistunt*. Ex quo duo lectori expendenda offerimus; alterum illud, *ijs, qui solitariam nobiscum vitam exercent*, vt nouerint vniuersi quam parum scitè quidam Monachum, aut solitarium Cyrillum fuisse refragentur. Alterum verò illud: *Et in fide Dei firmi persistunt*, quod contra Dom. Baronium notatum sit, quia ipse *supra* §. *Sed iam*, existimat nonnullos tunc ex Ægypti Monachis Nestorij erroribus consensisse, cum tamen Cyrillus oppositum dixerit verbis relatis; nec ex ea epistola aliud colligatur, quam quod periculum esset ne aliqui inficerentur, & quod ea in re titubarent nonnulli, prout ex alijs eiusdem Cyrilli Epistolis, vbi de ista- *Nestorius Monachos peruertere conatur.*

men-

mentionem facit, elicitur. Ergo Cyrillus hæc inter alia: *Audiui rumores quosdam graues, & perniciosos apud vos esse sparsos, & oberrare quosdam* (Nestorium videlicet) *qui sinceram vestram fidem destruant, & inania verba apud turbas oblatrent, & percontentur dicentes: An B. Virgo Deipara nominari debeat, nec ne.* Prosequitur multa pro catholica veritate de maternitate Dei in Virgine Sanctißima corroboranda. Et quia epistola ista ad sanctos Monachos conscripta Nestorij bilem excitauit, idcirco ad eundem aliam scripsit, in ordine secundam, in qua ostendit ipsum Nestorium suo falso dogmate tumultus in Alexandria suscitasse; non verò Cyrillum, qui vt bonus pastor prouidere debebat multorum animarum periculo, qui iam peruerti cœperant. Scripsit deinde Nestorius Cyrillo aliam epistolam, quæ est tertia inter Cyrilli cognominatas, per Lamponem Presbyterum, & Monachum, in qua solita hypocrisi, & ouina tectus pelle lupum occultare conabatur. Quod & in alijs eiusdem Epistolis ad ipsum Cyrillum agnoscet lector. Quia verò Nestorius malignitate incrudescens etiam libellis scriptis sui dogmatis spargebat venenum, Cyrillus verò e contra ingrauescenti morbo studiosè mederi curabat, plura hinc inde acta, gestaque sunt, quæ etsi propria nostræ historię essent, quia tamen prolixiora omittenda; & ea dumtaxat quæ Cyrillum ipsum, & Monachos tangunt recensenda, & sub compendio, iuxta Theodori Peltani methodum, qui sex tomis distributa hæc acta compilauit, & Ephesinæ Synodi gestis adiecit. Quem Baronius, & alij sequuntur.

Cyrilli gesta contra Nestorium.

7 Ergo Cyrillus veritus ne latius Nestorianismus serperet, & Orbis Principes inuaderet, tres libros *de Recta in Deum fide*, primum quidem Imperatoribus Theodosio, & Valentiniano, & duos posteriores Eudoxiæ, & Pulcheriæ Imperatricibus, nuncupatos, conscripsit; in eis euincens contra Nestorium *Deiparam* Virginem Matrem appellari posse. Epistolas etiam ad varios ea de re promulgauit; ad ipsum quoque Nestorium *parænefes*, ipsius arguens nequitiam. Comperiens cæterum nullum iam admonitioni reliquum esse locum, ascitis quibusdam Alexandriæ Ciuitati vicinis Episcopis, in ea, & cum eis Synodum celebrauit, quæ Nestorium damnans, ad Cælestinum Papam, & Nestorium ipsum rem gestam transmisit. Cælestinus porrò in Cyrilli zelum gratus, & nutabundus, tanquam vniuersalis Ecclesiæ Pastor, vices suas ipsi in hoc negotio, litteris datis commisit.

Nestorius gesta circa Monachos.

8 Sed quæ interim Constantinopoli a Nestorio, & sectatoribus contra Monachos veræ fidei alumnos agebantur, ex supplici libello Basilij Diaconi, & Archimandritæ, & aliorum Monachorum Imperatoribus oblatò, quem Acta Ephesinæ Synodi a præfato Peltano edita habent, rectè ostenditur. Inter quæ Illustre hoc cuiusdam Monachi factum in primis refertur. *Simplex quidam Monachus zelo quodam vehementi instigatus per mediam Ecclesiam progressus impietatis præconem* (Nestorium)

quod

quod hæreticus esset, quodque populi synaxis haberetur, ab ingressu prohibuit. Sed hunc ille (Nestorius) *egregiè cæsum magnificis præsidibus tradidit, flagrisque denuò dissectum, publico præcone, non absque clamore præeunte, miserando spectaculo in exilium expulit.* De omnibus autem eius libelli ad Imperatores oblati authoribus Monachis hæc ipsimet ibi denunciant. *Porrò autem quæ nos ab illo perpessi sumus, ea omnem fidem, omnemque opinionem longè superant. Etenim quò perfectè edoceremur, verane ea essent, an falsa quæ de eo acceperamus, in Episcopale Palatium illius iussu, hortatuque conscendimus. Aliquoties autem in aliud, & aliud tempus reiecti, vix tandem prodiens: Quæ, inquit, vultis, ea paucis exponite. Posteaquam verò ex nobis audiuit quæ docuerat, puta sacram Virginem nihil aliud peperisse, quam hominem sibi coessentialem, nihil rursus ex carne nasci posse nisi carnem, ea rectæ fidei non satis consentanea videri, quam primum decurionibus, vt nos a turba arreptos cædant, serio mandat. Cæsi autem inde ad Ecclesiasticum tribunal abducimur, ibique veluti nequam scelerati, summumque supplicium promeriti, denudamur, denudatique indignis modis vapulamus, iactamur, calcibusque impetimur. Quid multis? Eiusmodi nos in Ecclesia iniustè ab iniustis perpessi sumus, cuiusmodi ne infimæ quidem sortis homines in foro ciuili, ne dum Clerici, & Monachi, & Archimandritæ experti sunt aliquando. Cæterum diu, multumque in Episcopali Consistorio diuexati, rursum fame tabescentes inde ad suppliciorum ergastulum abripimus, eoque in loco non modico tempore inclusi asseruamur. Neque illius furiæ his contentæ conquieuerunt, verum per quandam imposturam magnificentissimo celeberrimæ ciuitatis huius Præfecto tradi nos curauit. Per hunc ergo ferro onusti ad publicum reorum carcerem abstrahimur; hinc iterum extracti, catenisque, vt ante impediti, prætorio sistimur. Cumque ibidem nullus planè, qui nos accusaret, præsto foret, ordine rursum ad Ecclesiasticum concilium reducimur; hucque reducti denuò ab illo in faciem cædimur.* Quamuis tamen hæc, quæ lubentissimè referimus, vt innotescat Monachos Eliæ imitatores (neque enim vestigium est existimandi alterius Instituti hos monachos extitisse) Deiparæ Virgini sic addictos fuisse, vt pro eius maternitate tuenda, carcerem, ferrum, catenas, alapas, flagella, & opprobria libenter sustinerent, ostendant satis illorum pietatem, ac sinceram fidei deuotionem; quæ tamen sequuntur, in quibus non sui vindictam, sed Dei gloriam, & ipsius Parentis honorem quæsiuisse demonstrant, libentius transcribimus. Sic autem prosequitur libellus supplex horum Monachorum ad Imperatores. *Quamobrem, iterum atque iterum, immortalem, pijssimamque fidem vestram obtestamur, ne orthodoxam Ecclesiam, orthodoxi, pijssimique regni vestri temporibus, ab hæreticis adulteratam, in posterum neglectui habeatis. Non expetimus, contumelias indignè nobis illatas vindicari, Deus nouit; desideramus autem Christianæ fidei fundamentum inconcussum, immotumque persistere. Vestra proinde Maiestas Sacram, & Oecumenicam Synodum primo quoque tempore*

coire

coire iubeat, quo, hac præsente, Christus Dominus sanctissimas Ecclesias denuò vniat; populumque suum iam dispersum in vnum reducat. Hæc, & alia ibi.

Monachi cũ Nestorio non cõmunicant. 9 Est & aliud pro commendatione Monachorum Constantinopoli, vbi hæresiarcha sedem habebat, commorantium, quod cum ipso communicationem habere respuerent. Sic enim dicebat Cyrillus in Epistola ad Cælestinum Papam: *Abstinent ab eadem* (synaxi videlicet, & communione cum Nestorio) *omnia pene Monasteria, eorumque Archimandritæ*, Constantinopolis videlicet. Vnde idem Cyrillus in alia Epistola ad ipsos, cuius titulus est: *Religiosissimis, pijssimisque Monasteriorum Patribus, qui in magna Constantinopoli ætatem agunt, Cyrillus, & S. Synodus Alexandrina in Domino salutem*, hæc in principio: *Pietatis vestræ zelum, quem pro Christo publice in orthodoxorum Ecclesia blasphemijs appetito declarastis, plenè didicimus, summisque, vt æquum erat, laudibus extulimus.*

Synodus Ephesina. 10 Hortantibus ergo Imperatoribus Theodosio, & Valentiniano, Præside loco Cælestini Papæ S. Cyrillo, Patres Ephesi congregati, die vigesima prima Iunij iuxta quosdam, iuxta alios 22. collocato in conspicua sede in medio Euangelij libro, in Ecclesia, quæ appellatur *Maria*, Synodum inchoarunt, in qua, vnanimi consensu Cyrilli dogmatibus inhærentes, quem pijssimum, sanctissimum, religiosissimum, sacratissimum, deuotissimum, Dei amantissimum, & Patrem nostrum compellant, numero supra ducentos cum essent, Nestorium condemnarunt, exauthorari iusserunt, & Virginem sanctissimam *Theotocon*, seu Dei Matrem, appellandam definierunt. Viuat ergo sæculis æternis talis, ac tantus titulus ab hac Generali Synodo Virgini Sanctissimæ vindicatus.

Monachi. 11 Iniurij porrò valde nostræ Monasticæ historiæ essemus, si specialiora Monachorum gesta circa hanc Synodi definitionem, Virginis Deiparæ maternitatis explanationem, Nestorij damnationem, & exauthorationem, silentio traderemus. Ex eis namque clarè elicitur quam singulari pietate, ac deuotione ipsi pro Virginis Augustissimæ maternitate contra impium dogma hæresiarchæ se opposuerint. Cum ergo Cyrillus sanctus de rebus gestis in Synodo Comarium, & Potamionem Episcopos, ac Dalmatium Monasteriorum Archimandritam in partibus Constantinopolis agentes per litteras monuisset, & aliqui Nestorij fautores vias omnes terra, marique præstruxissent, vt nuncius nullus e Concilio Constantinopolim venire posset, qui rem nunciasset; Deo providente factum est, vt mendicus quidam Concilij litteras, quas cannæ, qua scipionis loco vtebatur inclusas habebat, Catholicis deferret. Quid verò tunc egerint Monachi, & eorum Archimandritæ æterna memoria dignum sic damus ex Antigrapho Episcoporum, & Archimandritarum inter Acta huius Concilij relato. *Confestim omnes Archimandritæ Mona-*

chorum

chorum cateruis stipati exurgunt, hymnosque, & psalmos cantantes ad regiam contendunt. Specialiter quid ille Dalmatius Archimandrita gesserit, & quam eximiæ sanctitatis vir fuerit, sequentia ex eodem Antigrapho demonstrant. *Erat autem inter alios Archimandritas sanctus Dalmatius, qui annos plus minus 48. pietatis studio reclusus, extra Monasterij sui septa nunquam pedem extulerat, nec ab vllo vnquam, vt aliquando egrederetur, induci potuerat. Cum tamen ob frequentes terræ motus Constantinopolim concutientes, crebris pijssimi Regis nostri precibus, qui ad illum accedebat, ad exitum, communemque aliorum supplicationem iam antea prouocatus fuisset. Cæterum, dum de hac controuersia quid facto opus esset, Deum precando consuleret, vox cælitus ad eum delapsa, vt egrederetur imperauit.* Cum hoc ergo raræ, & integerrimæ vitæ Monachorum Patre Monachi ipsi, & orthodoxi quidam, cum illis simul antiphonarum, & psalmorum modulationi intenti, Imperatorem adeunt, de litteris receptis monent, eiusque voluntate accepta, ad Basilicam S. Mocij accedunt, & ibi suggestum Dalmatius conscendens Synodi litteras ab Imperatore lectas fuisse proclamat, lectisque fidem adhibuisse. Vnde populus vna voce exclamauit: *Anathema Nestorio*. Rescripsit postea Dalmatius ad Synodum, suo, & totius Cleri Constantinopolitani nomine (tanta enim erat viri huius authoritas) gratias referens Deo pro felici rerum successu, & opem postulans pro prouisione Pastoris in ea Ciuitate. In subscriptione porro sic: *Dalmatius Presbyter, & Archimandrita, & Monasteriorum Pater.* Et postea: *Diuina, sanctaq; congregatio ora pro me, obsecro*. Scripsit etiam Cyrillus Ephesо ad Monasteriorum Præfectos de rebus gestis cõmonefaciens,& ipsorum orationibus (hæc enim sunt legitima Monachorum arma pro similium necessitatum tempore) se & Concilij Patres commendans. Item & aliam Epist. ad Monachos,mittens ad illos Symbolum Nicænum. — Dalmatius Archimandrita.

12 Quamuis autem hæc omnia feliciter gesta sint, Satanæ tamen, & ipsius ministrorum opera actum est, vt cum Ioannes Patriarcha Antiochenus quinta die post depositum Nestorium cum alijs Episcopis adueniret, occasione capta, quod, se absente, Synodus eum exauthorasset, contra Cyrillum, & Mennonem Ephesinum Episcopum insurgens, eos etiam exauthorationis sententia damnauit; & a Synodo citatus comparere renuit, ipsiue obedire; idcirco Patres eum, & socios ab omni Ecclesiastica communione arcent, Cyrillum, & Mennonem insontes declarantes. In huiusmodi autem tragœdijs a Diabolo excitatis id pro nostra historia dignum animaduersione censemus, quod Monachi, Constantinopolitani maximè, pro Deipara Virgine confitenda, Synodo Ephesi celebrata recipienda, Cyrillo præcipuo eiusdem antesignano venerando, viribus & posse, & veluti data manu,steterint, vt propterea idem Cyrillus in Epistola quadam ad Clerum, populumque Constantinopolitanum eorum Archimandritas interpellet illis verbis: *Præsertim verò pijssimi, & sanctissimi Archimandritæ*. Ioannes etiam Cassianus Monachus quoque pius, etsi nigra Semipelagianismi labe notatus, Constantinopolitanæ olim Ecclesiæ — Tragedię cõtra Synodum excitatæ.

Diaconus, in occiduis Galliæ partibus agens septem aduersus Nestorium de Incarnatione libros scripserit, teste Gennadio *de vir. illust. c. 61.* Imo (quod notandum valde) pro parte Nestorij (etsi alias Monachi) aut Ioannis Antiocheni ipsius asseclæ, sociorumue, Monachorum aliquem stetisse haud legimus. Sanè Theodoretus (Monachus quidem, iuxta dicta in superioribus) Cyrillo aduersarius fuit, sed quia postea resipuit nostrum intẽtum non eneruat. Nec quod Isidorus Pelusiota Monachus etiam celebris eius qui, contra Cyrilli gesta aliquas ad ipsum epistolas scripserit; cũ postea sententiam mutauerit, & pro eodem Cyrillo steterit. Sicut nec quod Victor quidam etiam Monachus, seu solitarius, ab hæreticis promulgaretur quasi de eodem Cyrillo improba locutus fuisset. Vt enim idem Cyrillus *in Apolog. ad Theod.* scribit, ab imposito sibi crimine iuramento coram plurimis Episc. Ephesi se purgauit. Vnus solus Andreas Theodoreti commilito & ex Monacho Constantinop. Episc. Samosatenus creatus, Nestorij partes tueri visus est, sed facile credendum, quod cum Theod. ipse postea palinodiam cantauerit, qui secutus est errantẽ, secutus etiam fuerit pœnitentem.

Gesta alia pro maternitate Deiparæ cõmendanda

13 Referre tamen operæpretium est alia, quæ post damnatum Nestorium, & Synodi definitionem, circa Sanctiss. Virg. maternitatem statuendam gesta sunt, quæ eiusdem Augustiss. Matris gloriam, & nostram historiã concernunt, ac ex eisdem Actis Concilij, Theodoro Peltano, Baronio, & alijs eliciuntur. Primò enim cum Ephesinus populus a mane vsque ad vesperam Synodi iudicium expectaret, vt audiuit infelicem Nestorium esse depositum, vna voce prædicare cœpit Synodum sanctam, & Deum glorificare, *quod cecidisset fidei inimicus.* Egredientes etiam Patres ab Ecclesia, in qua Synodus habita est, & quæ, vt diximus, *Mariæ Virgini* attitulata erat, cum lampadibus ad proprias habitationes magna cum lætitia deduxit. Luminaria in ciuitate posita erant. Mulieres quoque adolentes thymiamata in thuribulis eos præcedebant. Et sicut olim Ephesij dementati magnam suam Dianam propensius colebant; sic sapientiori consilio, posteriores isti, nunc præcinentes, & succinentes omnes ex æquo Mariam *Deiparam* celsioribus attollebant vocibus. Cyrillus pręterea ipse seq. die habuit ad populum celebrem illam homiliam, cuius est exordium: *Hilarem video hodie cœtum fidelium omnium, qui conuenerunt promptis animis a sancta, & Dei Matre Maria semper Virgine conuocati,* vbi complura in laudem ipsius; quam & repetunt Carmelitæ nostri in suo Breuiario in 8. Natiuit. eiusdem Virginis, & sæpius per annum in Off. Sabbatino Mariano septimanatim celebrato; non sine quorundam speciali deuotionis affectu, quod sciant homiliam istam a B. Cyrillo hac occasione proclamatam.

Maria Mater Dei frequentius celebrata.

14 Ex hoc etiam celebri facto id postea ortum habuit, vt vbique locorum maiori frequentia quam antea tota Ecclesia Mariam Sanctissimam *Matrem Dei* cantando, laudando, & prædicãdo cognominaret, & Angelicæ salutationi *Aue Maria* additamentum illud iungeretur: *Sancta Maria mater Dei ora pro nobis, &c.* Pulcheria quoque Augusta augustissimum sub nomine Dei genitricis Mariæ templum in Blachernis iuxta mare excitauit Constanti-

ſtantinopoli. Cuius exemplo in diuerſis Orbis partibus ad ipſum præſtitũ eſt. Creſcente etiam *Mariæ* nominis deuotione ad id tempus referri poteſt mos antiquus Eccleſiæ, de quo Coriolanus infra referendus ex Petro Bleſenſi *ad fin. ſer. de Aſſumptione Virgin.* 18. vt ad Mariæ nomen fideles genua in terram flecterent; vel vt dextera manu inclinantes terram tangerent, ex Luca Tudenſi *lib.* 2. *contr. Albigenſ. cap.* 31. Addit Baronius *ſub anno* 431. §. *ſed & Pulcheria*, & Coriolanus *in Breuiario ſub eodem anno* hæc: *Factumque eſt, vt licet frequens antea eſſet cultus Sanctiſſimæ Dei Matris, poſt hæc, diuino excitante ſpiritu, frequentior fuerit, atque celebrior, vixque reperire eſſet, qui abſque titulo Dei genitricis nominaret Sanctiſſimam Mariam.* Quæ materiam ſuppeditant, vt de ijs quæ hiſtorici noſtri ad rem ſcribunt, diſſeramus.

15 Communi namque fere omnium ipſorum calculo receptum eſt, quod glorioſus ille fratrum Beatiſſ. Virginis Mariæ titulus, quo noſter Ordo fælici omine fruitur, datus, conceſſus, vel ſaltem confirmatus fuerit huius Concilij tempore. Ita tradunt Ioannes de Vineta antiquus Ordinis author in Opuſculo, quod incipit: *Cum quidam fratres* in Speculo Ordinis *fol.* 58. Bernardus Olerius Generalis *In informatione ad Papam art.* 1. *in Speculo Ordinis fol.* 55. Ioannes Hildenſinus *in libro de princip. Ord. cap.* 14. Venerabilis Pater Ioannes Soreth Generalis *in præfatione ad Expoſitionem Regulæ Carmelitarum* §. *Nonne fratres*, Arnoldus Boſtius *lib.* 5. *Oper. hiſtor. cap.* 70. Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 8. Coria ſæpius, præſertim *lib.* 1. *cap.* 26. Caſanate *in Paradiſ. Carmelit. decor. ſtat.* 3. *ætat.* 6. *cap.* 12. & plures alij, de exteris etiam, quales ſunt Ioannes Carthagena *in homil. pro Carmelit.* Ludouicus Lopezzius Romanus Aduocatus *in Compend. vit. S. Thereſiæ cap.* 11. Differunt tamen in eius explicatione. Etenim Vineta, Olerius, Boſtius, & alij credunt hunc glorioſum titulum confirmatum fuiſſe a Concilio ea de cauſa quod S. Cyrillus ipſius Præſes, & Ordinis alumnus tam egregiè contra Neſtorium pro maternitate Deiparæ diſputauerit. Quod difficultatem præſefert, cum in Concilij Actis, tum vetuſtis, tum modernis, nihil tale conſpiciatur. Etſi hoc nec rem concludat, cum plura ſæpius in Synodis ſtatuantur, quæ quia ad Eccleſiæ dogmata ſtatuenda non ſpectant, ſola voce decernuntur. Præſertim cum Acta huius Concilij diminuta cernantur in alijs, prout in numero Patrum, qui illi adſuerunt, recenſendo: etſi enim ſupra 200. communiter credantur, illi tamen qui ſubſcribunt pauciores valde ſunt. Ideo Coria putare videtur confirmationem hanc a Papa Cæleſtino obtentam fuiſſe. Res quoque dubia, ſed nec facilè impugnabilis, cum temporis vetuſtas, & monumentorum iactura nihil ſuppetat. Cautius, & prudentius Hildenſinus relatus id tribuit communi populi voci, qui cum videret tam ægregiè Cyrillum contra Neſtorium diſputaſſe, *dicebant omnes* (inquit hic author) *quòd non immerito talis* (videlicet Cyrillus) *frater Mariæ diceretur, eo quod pro ea tam glorioſe decertaſſet.*

Titulus fratrum B. Mariæ Dei genitricis.

Indicans ex hoc communem hanc nomenclaturam toti Ordini contigisse. Forsan melius Sorethius relatus eam tribuit ipsi Cyrillo dicens: *Qui titulus est eis confirmatus per B. Cyrillum Patriarcham Alexandrinum, & quondam Eremitam sacri Ordinis Carmelitici, deuicto scilicet Nestorio, qui Beatam Mariam dicebat hominis tantum, & non Dei esse Matrem.* Et sanè creditu facillimum est quod eo tempore quo contra Dei, & Virginis hostem Nestorium Ecclesia fæliciter sub vexillifero Cyrillo Cælestini Papæ vices gerente triumphabat, & Dei genitricis nomen in maiori veneratione erat, adeo vt Orationi Angelicæ, vt dictum est, adiungeretur, & vt Baronius, & Coriolanus relati dicunt, *vix reperiri esset qui absque titulo Dei Genitricis nominaret sanctissimam Mariam*, ipsius clientuli Carmeli montis anachoretæ, alijque Monachi ipsorum Institutum sectantes, specialiori cæteris deuotionis affectu, qui a primis Ecclesiæ primordijs, ab eo præsertim tempore quo eidem Augustissimæ Aram eo in monte extruxerant, *Fratres B. Mariæ de monte Carmelo* vocabantur, nouo tituli incremento (*Dei genitricis* videlicet) insigniri cuperent, & a Cyrillo ipsorum quondam coeremita, & tunc Papæ Legato id impetrarent, vt sic in posterum, authoritate quoque Apostolica, *fratres Dei genitricis Mariæ de monte Carmelo* appellarentur. Fauet de exteris Carthagena relatus dum Concilij Ephesini gesta contra Nestorium præsertim in Virginis Mariæ maternitate confirmanda referens, subdit etiam: *Mirandum non est si hac etiam ratione hæc Religio hunc sibi vendicarit titulum*.

Caprasius Carmeli Archimandrita in Synodo Ephesina.

16 Nec deest grauis coniectura, qua intentum firmius fulciatur. Ex eo sanè desumpta, quod, vt Arnoldus Bostius *supra cap.70.* refert, inter eos qui Synodo Ephesi aderant vnus erat Caprasius montis Carmeli Archimandrita, qui cum Iuuenali Ierosolymitano Patriarcha eò venerat. Quid ergo mirum, vt pius hic Pater, quo tempore totus Orbis Christianus in Beatissimæ Virginis deuotione, sub titulo Dei genitricis magis, ac magis accendebatur, ipse suorum vice, quos eidem Augustissimæ Matri præ cæteris addictos sciebat, eorum Ordinis tituli additamentum exoptaret, quod in omnium verè fidelium ore frequentius quam antea insonare audiebat? Certè in hoc nullus scrupulus. Præsertim, quia si Caprasius Synodo præsens sibi commisso gregi aliquod priuilegium, vt par erat, desiderare posset, hoc vtique expetijsse credi par est; ac proinde ab eo tempore titulum hunc *fratrum Dei genitricis* frequentius in Ordinis gloriam promulgatum fuisse: cum titulus sit *inscriptio laudis, & honoris illius rei cui inscribitur*, vt inquit noster Ribbotus in Speculo Ordinis *lib.6. cap.6.* & dicatur (eodem teste) titulus *quasi Titanus, id est, illuminans, siue decorans, scilicet rem ipsam, cuius est titulus.* Eo quoque quod cum *Titulus* dicatur a *tuendo* quasi *Tutulus* (vnde milites quondam dicti sunt *tituli*, id est, *Tutuli*, quod patriam tuentur) profectò gloriosum valde Ordini fuit hoc titulo quasi de nouo insigniri, &

ri, & quod pro ipso vindicando, qui Virginis Deiparæ protectionem desiderabant pro posse laborarent.

17 Quæ subiungunt Bostius, & Palæonydorus relati de definitione a Concilio, vel Cyrillo facta circa immunitatem eiusdem Matris sanctissimæ, etiam ab originali labe, sano modo accipienda; cum certum, & compertum sit, rem hanc, etsi pijssimam, & totius ferme Christiani Orbis fidelium ore proclamatam, Ecclesiæ tamen calculo decisam adhuc non esse, sed sine erroris periculo a quibusdam non recipi. De immunitate Virginis ab omni culpa.

18 Huic tempori, vt nihil omittamus ex ijs quæ Monasticam tangunt historiam, vel per transennam notanda venit mors pretiosissima egregij illius totius Ecclesiæ iubaris Aurei Aurelij, & Augusti Augustini Hipponensis Episcopi. Ipse enim, vt Liberatus *in Breuiario cap.5. to.2. Conciliorum* narrat, a Theodosio Imperatore inuitatus, vt Concilio Ephesi celebrando adesset, morte præuentus Cæsareas litteras accipere nequiuit. Notent hinc nostri magnam apud omnes S. Cyrilli Alexandrini meritorum famam fuisse, vtpote, quod ipse Præsul esset Synodi, ad quam tantus Doctor Augustinus solum vt priuatus Episcopus vocabatur. De Augustini porro obitu loquentes audiat lector Liberatum relatum, S. Prosperum, Possidonium, Victorem Vticensem, quos Baronius, & alij moderniores sequuntur. Obitus S.Augustini.

19 Obitus etiam S. Paulini Nolani Episcopi, & Monachismi Eliani æmulatoris, iuxta dicta *tomo præcedenti*, huic quoque tempori ascribendus, prout ex Vranio eius discipulo apud Surium *to.3. die 22. Iunij*, & alijs elicitur. In hoc valde Monachis cunctis commendandus, vt eadem quoque die sui transitus crudescente etiam dolore, qui lateri eius nimius erat, Matutinum ex more, & ordine quo solebat, recitauerit. Delicatis alijs, qui vix mediocri grauati morbo totum Officium horarum Canonicarum omittunt, opprobrium factus. Summas propterea eius virtutes Hieronymus in Oriente, Augustinus in Africa, Ambrosius in Italia, Prosper, & Eucherius in Gallia, celebrarunt; & ne Hispania pia in pijssimi viri laudibus deesset, Flauius Dexter in Chronico *sub ann.* 396. & ibi eius Commentator Franciscus Biuarius. S.Paulini Nolani.

Ann. Christ. 432. 433. & 434. Sixti Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Theodosij Imperat. 25. 26. & 27. Valentiniani Imper. 8. 9. & 10.

1 SVMMO Pontifici Cælestino de profligato Nestorio gaudenti, & propterea litteras, tum ad Synodum Ephesinam, tum ad Theodosium Imperatorem, tum ad Maximianum loco Nestorij in Episcopatu Constantinopolitano subrogatum, tum ad alios ea de causa scribenti, mors importuna aduenit; & Pontificum successio.

Sixtus Romanus in Papatu successit, ac in procuranda salute Nestorij in Monasterio S. Euprepij apud Antiochiam relegati, licet infructuosè, quia *peruersi difficilè corriguntur*, & quia *nemo corrigere valet quem Deus despexerit*, piè laborauit.

Theodosius interpellat Monachos.

2 Pro pace interim in Ecclesia procuranda Orientali, adhuc inquieta propter Nestorij dogmata, & quia Ioannes Antiochenus Antistes ipsis adhærebat, Theodosius pius Imperator litteras tum ad Episcopos, tum ad Monachos, seu solitarios dedit, ab ipsis petens, vt suis precibus plenam Ecclesijs a Deo pacem, concordiamque impetrarent. Subiungens præterea illud: *Decet proinde vestram sanctitatem omni diligentia, studio, ac contentione hæc a Deo deposcere*. Discant ergo Dynastæ in causis similibus ad spirituale Ecclesiæ commodum spectantibus ad Monachos recurrere; & Monachi, ipsorum hoc munus esse. Habetur hæc epistola inter Acta Concilij Ephesini editionis a Peltano factæ *to.* 5. *cap.* 10.

Et Simeonem Stylitem.

3 Ibi etiam *cap.* 15. habetur alia eiusdem Theodosij epistola ad magnum illum, & incomparabile illius sæculi admirandæ sanctitatis exemplum Simeonem Stylitam, de quo nonnulla tomo præcedenti *sub ann.* 379. dicta sunt. In ea porro sanctissimum hunc senem, orbis prodigium, & summæ pietatis portentum, in sua columnella, propter quod *Stylites* vocabatur, consistentem, Imperator hortatur, vt precibus pacem Ecclesijs a Deo impetret, serioque cum Ioanne Antiocheno, vt Nestorij depositioni assentiatur, falsam eius doctrinam auersetur, & Cyrillo consentiat. Plena est epistola fide, pietate, & fiducia in Deum, & preces istius Simeonis, ad exemplum, & confusionem aliorum Principum, qui similia facere spernunt. Alia de isto Simeone in loco relato quærat lector, & apud Baronium *sub ann.* 432. §. *Porro magni*, ex Theodoreto, & Euagrio.

S. Euthymius & Domnus.

4 De S. Euthymio Monachorum huius sæculi Patre id affert hoc tempus, quòd cum Domnus Monachus eius discipulus, ac Ioannis Antiocheni Episcopi ex sorore nepos Antiochiam pergere cuperet, vt auunculo suo a Nestorio supplantato opem ferret, Euthymius ab hac peregrinatione illum remouere curauit; sed inaniter, quia Domnus Laura relicta Antiochiam profectus est; sed quia suo Superiori non obediuit infeliciter ei discessus e Monasterio obuenit. In exemplum sanè monastices professorum, qui proprio cerebro ducti Superiorum suorum directioni non acquiescunt. Rem ex Cyrillo Monacho *in vita S. Euthymij* recitat Baronius *sub ann.* 432. §. *hic quidem*. Alia de ipso *sub anno* 419. diximus.

Cyrillus Alexandrinus.

5 Cyrillus autem Alexandrinus Præsul, & egregius Christianæ veritatis propugnator multas propterea a Nestorianis patiebatur calumnias, quas fortiter, & viriliter Dei gratia, & Virginis Matris, cuius causam agebat, auxilio, superabat. Hæc ex Actis Concilij Ephesini editionis Peltanæ *to.* 5. accipiet lector. Sicut quod diffamatus esset quod palinodiam

linodiam recantasset, rescindendo quæ Ephesi acta fuerant, ex Epistola Isidori Pelusiotæ ad ipsum *in Addit. ad liberat. Diacon.* His porro hæreticorum imposturis occurrit Cyrillus eas detegendo.

6 Commemoratur hoc tempore inter sanctitate celebres Monachos Siluanus primum Philippopolitanus in Thracia Episcopus, deinde Troade, qui etiam in Episcopatu Monasticam viuendi disciplinam semper excoluit. *Adeo enim* (sic loquitur de ipso Socrates *lib.7. cap.36.*) *ab omni fastu alienus fuit, vt sæpenumero in frequenti multitudine Ciuitatis, quæ tum celebris erat, sandalijs indutus ex fœno confectis incederet.* Notet hic lector Monachorum calceamenta. Prosequitur Socrates miraculum ab eo gestum, & alia ipsius notabilia. Sed quis miretur hæc a Monacho sanctè in Episcopatu viuenti patrata? Siluanus Monachus, & Episcopus.

7 Occurrunt etiam gesta Melaniæ iunioris, quam diximus Monialem fuisse nostri Eliani Cœnobij Ierosolymitani *sub ann.*409. Hæc litteris a patruo suo Volusiano adhuc gentilitatis errore detento Constantinopolim accersitur. Ipsum, etsi reluctantem, Christianum effecit, & quod vt talis moreretur, tum precibus ad Deum fusis, tum infatigabili studio, obtinuit. O veri Monachismi fructus. Expendat lector, & alia pro suo exemplo. Egressa est Ierosolymis, sed non aliter, nisi re communicata cum Monachis, ne Deo displiceret. Quis malum euentum inde suspicari posset? Per quamcunque ciuitatem transibat, virgines venerandæ, & quotquot erant egregij Monachi tanquam e Cælo venientem suspiciebant. Templa Sanctorum inuisebat. Visa primum a patruo quod extenuatus esset vultus eius ob Monastica exercitia ab illo audijt: *O qualem ex quali te video, Melania carissima.* Illa ex hoc occasione arrepta, cœpit illi prædicare spem futurorum æternitatis bonorum, adeo, vt abiurata Gentilium falsitate ad Christum traduceretur, & Christianus factus ex hac vita migraret. Hæc & alia pietatis monumenta habet lector apud Metaphrastem, & Surium vltima die Ianuarij. Melania iunior.

8 Celebratur hoc tempore Lirinense Cænobium in Gallijs, sanctissimorum Episcoporum seminarium, & Illustrissimorum virorum, qui ex eo prodierunt, fons vberrimus. Prout constat ex eis, quæ de S. Honorato eius primo fundatore diximus *in Apparat. cap.1. num.15: & sub ann.421. num.4. & 5.* ac de Caprasio *sub ann.412. num.9. & sequentib.* ac dicemus alijs locis. Cœnobium Lirinense.

9 Inter hos autem Lirinenses Monachos vnus singulariter referendus, Vincentius, *Lirinensis* ab hoc Cœnobio dictus; de quo Gennadius hæc. *Apud Monasterium in Lirinensi Insula presbyter, vir in scripturis sanctis doctus, & notitia Ecclesiasticorum dogmatum sufficienter instructus, composuit ad euertenda hæreticorum Collegia nitido, & aperto sermone validissimam disputationem, quam sui ipsius nomine suppresso* Peregrinum *aduersus hæreses inscripsit.* De ipso quamplures, maximè Trithemius *in catalog.* Onuphrius *ad an.*462. Baronius *ann* 431.434. *& alibi*; ac Gualterius Vincentius Lirinensis.

terius *in Chronograph. sæcul.* 5. Hunc porrò Vincentium, & alios Lirinenses antiquorum Monachorum Elianorum æmulatores extitisse, antequam Benedictinam normam viuendi imbuissent, plura ex his, quæ sparsim per hoc opus scribimus, suadent. Recolenda maximè, quæ ex Clemente Reynero retulimus *in Appar. cap.* 1. *num.* 25.

Palladius. 10 Ad annum quoque 434. referri posse videtur obitus Palladij illius Græci, de quo *sub ann.* 429. dictum manet Ioannis nostri Ierosolymitani concollegam in Carmeli antris fuisse; a Cælestino Papa in Brittanniam, & Scotiam destinatum; Scotorum Apostolum nuncupatum; & varijs monumentis descriptis clarum valde fuisse. Pro hoc anno ipsum referimus, Balæum eiusdem patriæ sollicitum scriptorem sequentes, etsi videamus Baronium, & ipsius Compilatores, pro anno 431. rem videri denotasse.

S. Patritius. 11 Id certius S. Patritium huius temporis sanctitate, & miraculis clarissimum iubar Palladio in munere prædicationis illis in partibus successisse. Sic enim Balæus ipse *in Catalogo Scriptor. Brittann. Centur.* 1. in Patritio: *Istum cum Segetio quodam Presbytero Cælestinus Pontifex anno Dom.* 432. *ad Scotos, & Hibernos post Palladium Græcum misit.* Quamuis porrò plurima ipsaque egregia de hoc eximio viro historiæ, illius præsertim nationis, cunctæ canant, nihilominus quæ Ioannes Pitseus pius, & diligens author in Brittannicis rebus conquirendis de ipso scripsit *in lib. de Illustribus Brittanniæ Scriptoribus ætat.* 5. *num.* 41. hic apponenda: *Sanctus Patricius Succetus, Sochet, Bedæ Magonius, a magnitudine virtutum Magnus cognominatus, patre Calpharino Diacono viro nobilissimo, matre Concha (concessam vocat Beda) ex Pannonia, S. Martini Turonensis Archiepiscopi sorore, in Brittannia natus, in valle Rosina regionis Tiborniæ, vel Neutriæ in vico Bannauæ Pembrochiensis agri, anno Domini* 370. *in ipsis teneris annis, anno videlicet ætatis* 13. *vt habet Probus, cum duabus sororibus, & fratre (sicuti postea his in reliqua vita) captus, & venditus est Hiberniæ Regi Miluc, & in Aquilonari illius Insulæ parte Regis porcos pascebat, quo etiam tempore sæpè cum Angelo sermones habuit. Anno autem ætatis suæ* 17. *a seruitute liberatus, in Brittanniam rediit; vbi bonas litteras auidè sitienterque discere cœpit, optimis vsus præceptoribus. In quibus progressu temporis erat auunculus eius S. Martinus, & post eum S. Germanus Altisiodorensis Episcopus, sub quo postquam sacris litteris operam vtcumque vtilem impendisset, in patriam rediens ad Glasconiense Monasterium (quod a S. Iosepho Arimathensi inchoatum ferunt) secessit, & ibi in vita, & habitu religioso cælestia contemplans, plusquam annis* 30. *vixit. Tandem Romam profectus, propter vitæ sanctitatem cum generis splendore, & singulari doctrina coniunctam summo in pretio apud Cælestinum Papam primum fuit. Quem idem Pontifex Episcopum consecrauit, & inde in Scotiam, id est Hiberniam, ad prædicandum Euangelium Christi destinauit. Sic Florentius Vvigorniensis.* Hæc porrò a nobis indigitata fuerunt, propter

aliqua,

aliqua, quæ nostram tangunt proximius historiam. Primò enim id quod Pitseus notat de Glasconiensi Monasterio a S. Iosepho Arimathensi (fuit hic primus Brittanniæ Apostolus) inchoato, non parum iuuat ad ea quæ in præcedenti tomo latiùs scripsimus de Monachatus peruetusta antiquitate etiam quoad Monasteria. Cum enim talis Monachatus alius esse non posset, nisi ille qui ab Elia inchoatus, ab Apostolis sub Christo duce confirmatus, ab Essenis exercitatus, & postea a Dionysio Areopagita commendatus, & per Hilarionem, Antonium, Pachomium, & similes Archimandritas continuatus fuit; vtique dicendum illum esse cuius historiam teximus, vtpote non diuersum ab eo quem Carmelei nostri agebant. Pro quo exterum authorem Clementem Reynerum Benedictinæ scholæ egregium scriptorem testem afferimus, lectori nostro legendum *in suo de Apostolatu Benedictinorum in Angliam, Tract.* 1. §. 12. *&* 18. cuius verba referimus *in Apparat. cap.* 1. *num.* 25. Deinde quod asserit Pitseus de Monachatu Patritij plusquam per 30. annos in hoc Glasconiensi Cœnobio lectori discutiendum proponimus, vt piè sententiam proferat de Monachatu, quem Patritius eo loco ageret. Cum enim, nullius prudentis iudicio, ille Benedictinus esset, qui sub hoc tempore Angliæ oras non viderat: nec Basilianus, aut Augustinianus, de quibus nec verbum reperi apud eos qui Brittannicam historiam perlustrarunt, & speciatim de Augustiniano probat luculenter, idem Reynerus *eo* §.18. liquidò elicitur eum fuisse, qui veluti omnium consensu primus in orbe fuit, Elianus videlicet, & Propheticus. Quod præsagijsse visi sunt Locri, Eglid, & Mel Scotorum Magi, qui Regi, & Magnatibus præcinerunt *quendam Prophetam exterum aduenturum*, Patritium videlicet, prout in eius refertur vita. Vbi etiam vocatur *Homo Dei*, quo titulo Prophetici Ordinis asseclæ nuncupabantur olim, vt diximus *tom* 1. *in Appar. cap.* 7. *num.* 5. Scio quosdam sibi effinxisse Patritium Canonicatum Regularem etiam (si Deo placet) Lateranensem exercuisse. Sed vnde tale commentum? Nec ipsi Authores dicent. Veritas ergo vincat, ipsaque duce dicamus, Patritium antiquissimi illius Eliani, & Prophetici Anachorismi cultorem fuisse. Huiusmodi namque hominis genus eam Patriam incoluisse non incongruè poëticè quidam in ea natus sic cecinit:

Docta Palæstinos reparauit Hybernia campos
Lucifugis populata suis, in eremon aprico
Versa solo, quæ diuiduis numerosa colonis
Æquauit superum stellis melioribus Orbem.
Non Pellusiacis ibi Paulus defuit aruis,
Prouida quem tenui satiauit amigdalus esca
Et folijs palmata suis, & frondibus aucta,
Endromis ipsa fuit, gelido fuit vnda liquori.
Non qui Tartareis maior Belialibus vnus

Corni-

Cornipedes Faunos Antonius & Satyriscos,
Informes animarum vmbras, lemuresque, strigesque
Fudit, & innocuos irrisit in ictibus ausus.
Non Pan, non Pambo, non Sarmata, non Hilarion,
Elias, Helenus, Vitalis, Euagrius, Efrem
Abfuerant, non virgineis redimita corallis
Agmina, complexus quæ dedignata viriles,
Natales oblita lares, quanquam impare sexu
Fictilibus vasis; sed enim nemora ardua votis
Tentabant auidis, & adibant passibus æquis.

Patritius Regulæ cōditor. Illud quoque iungendum sanctissimum hunc Patritium Regulam quandam Monasticam suis Monachis præscripsisse; vt Probus apud Bedam in eius vita author est, & elicitur ex vita S. Vviuanloci apud Surium *tom.*2. maximè ex Benedicto Haeftenio *in disquisit. Monastic. lib.* 1. *Tract.* 5. *disquisit.* 15. ac varijs Codicibus ab eo relatis. Quæ Regula absdubiè ex antiquiori illa Ægyptiorum Patrum desumpta fuit, Patritio deriuata ab eius cognato S. Martino Turonensi, qui etiam illam secutus fuit, prout ex ijs quæ de ipso diximus tomo præcedenti elici valet, & ex eo quod in eius vita legitur, vbi Monachi ipsius *pares Ægyptijs* compellantur. Ex eadem quoque vita habetur plura condidisse Monasteria pro viris, & fœminis *cuculla candida* amictis; vt vel in hoc etiam Essenatum redoleret, qui simili candida veste vtebatur. Sicut etiam quod carnes non comedebat, Monachorum priscorum mores æmulatus. Vnde inter Brittannicos Monachos Ægyptiorum æmulatores eum refert Reynerus relatus *eo* §. 18. Monasteria quoque a paganis destructa reparasse ibidem etiam legitur; quo similiter indigitatam habet lector vetustatem Monachorum Hiberniæ, ante eundem Patritium. Plurima quoque virtutum exempla ex Sanctissimo hoc viro trahere possunt Monachi, si ipsius historiam præ manibus gestent. Quorum aliquot ex ijs, quæ nouus quidam author Bonauentura Barronius Minorita Panegyrico 3. descripsit, hic damus, pro pietate, & carnis mortificatione inter Monachos promouenda. *Noctes illi vigiliæ, dies inediæ asperabant, æstas æstu, hyems frigore percellebat, & vapulabat tum forte maxime cum proderat magis, vel ad ipsam barbari voluptatem crudelitatem habentis in delicijs.* Deinde: *Carnem suam rigidissimis flagellis ita cruciabat, vt iam propemodum sui carnifex euasisset; & vbi ad moram doloris laborauit inopia temporis, noctem conuertit in diem, cuius ille excubias ita sibi ad supplicium partitus est, vt primam vigiliam genuflexionibus quas tum ducentas faciebat impenderet; altera gelidis aquis staret collo tenus immersus; tertia deinque supposito ceruicalis loco lapide super altero stratus refrigerio somni recrearet exhaustum laboribus corpus, aut verius repararet subeundis.* Et postea: *Interim enim asperi cilicij particulam algidis aquis intinctam lumbis circumpositam gestabat, ne quando lucifuga lex membrorum igniculum fomitis in-*

emor-

emortua carne cineribus sopitum suscitaret. Ad hæc post alia: *Quid ad hæc adijciemus ieiuniorum mortificationes, quibus ita temperauit victui, vt videretur non temperasse virtuti, & in ipsa abstinentia peccauisse crapula? Ita ieiunia illius æterna erant, abstinentiæ assiduæ, quæ aliquando amplians nunc ad quintum decimum, nunc ad trigesimum alias ad quadragesimum diem producebat. Si audieritis orationes quis credet auditui? Per omnem vitam etiam cum adhuc in pascuis post fœtantes circumferretur diebus singulis ducentis vicibus orabat, trecentis genuflectebat, septingentis crucis se signaculo muniebat; Psalterium & Apocalypsim in dies tota persoluebat; vbi profecto nescio quid iudicem amplius carpi ignauiam nostram irritari stuporem, an accendi inuidiam?* Demum veluti pro colophone, & nobis subindicans tam Palladium, de quo supra, quam Patricium, de quo modo, Elianum spiritum redoluisse, sic prosequitur: *Vbi ergo Palladius Roma in Hiberniam Legatus meditabatur iter, raptus magis quam eductus e viuis est, Eliæ instar a cœlis destinantibus hunc Patritio Apostolatum. Ita in ipso aditu abreptus reliquit Patritio quasi Eliseo sacerdotium suum tanquam pendulam chlamydem Pontificium paludamentum. Suscepit ille, & quasi humo abiectam leuauit. Primatus administrationem non ambitu, sed dignatione, vt & illa iam non honor erat, sed onus*. Hæc etsi a neotherico Authore descripta, huic loco attexere placuit, quia veluti per epilogum, quæ in historijs S. Patricij fusius continentur, contractius ipse collegit, & ad instructionem nostram (quod præcipue in his Annalibus intendimus) valde deseruire poterunt.

Ann. Christ.435. 436. 437. 438. & 439. Sixti Rom. Pontif. 4. 5. 6. 7. & 8. Theodosij Imper. 28. 29. 30. 31. & 32. Valentiniani 11. 12. 13. 14. & 15.

1 HI quinque anni Pontificatus Sixti, quod attinet ad nostram Monasticam historiam (prophana relicta) præcipuè continent exterminationem reliquiarum Nestorianæ hæresis, Monachis sedulo ea pro causa laborantibus. Cyrillo præsertim Alexandrino Patriarcha, cuius authoritate gestum est, vt Ioannes Antiochenus Antistes, qui Nestorianas partes primitus fouebat, Nestorium ipsum damnaret, pacem cum Sixto Papa, & Cyrillo iniret, ac sic obiens e vita decesserit. Successorem habens Domnum Monachum eius nepotem, de quo superius dictum Euthymij discipulum fuisse, & Monasterij *Lauræ* alumnum. Armeni etiam Monachi libros Theodori Mopsuesteni contra fidem Catholicam a quibusdam excitatos, prout fas erat, insectati sunt. Infelix etiam, & male feriatus Nestorius, Theodosio Imperatore iubente, in Oasim exul deportatus est, etsi prius in Monasterio *Euprepij* dicto ante portas Antiochiæ plus æquo bene receptus esset. Nestoriana hæresis profligatur.

Quasi ergo agens in Thebaide, Panopoli, aut vicino loco, meritas suæ blasphemiæ, qua in cælum Cherubicum, Mariam Dei Matrem, linguam posuerat, exoluit: vermibus namque linguam eius exesam fuisse narratur. Hæc ex vetustioribus noui Chronologi.

Eudoxiæ peregrinatio.

2 Quo etiam tempore, cum Eudoxia Imperatrix Ierosolymam, suadente Melania iuniore, quando Bizantium, iuxta dicta in superioribus, venit, profecta esset; eiusdem Melaniæ consortio, magisterio, & ope, etiam in pedis luxatione, qua laborabat, curanda, perfrui meruit. Et grati, ac pij animi ergò sancta ædificauit Monasteria, loca maximè illa, quæ *Lauræ* vocantur, & Moniales, quæ cum Melania conuiuebant, tanquam sorores salutare, & amplexari non erubuit. Hæc ex Melaniæ gestis apud Surium *die* 31. *Ianuarij*, & Euagrio *lib*. 1. *cap*. 20. *&* 21. *ac vltimo* Baronius, & alij recentiores.

Melaniæ gesta.

3 Eiusdem quoque Melaniæ gesta alia egregia occurrunt referenda, Monasticæ historiæ digna, & ex vita ipsius apud Metaphrastem, & Surium excerpta. Ierosolymis virorum Monasterium in loco, quo Christus crucem ascendisse dicebatur extruit. Miraculis, & signis, etiam zonâ sua (vt Eliæ filiam agnoscas) coruscabat. Loca terræ Sanctæ, & Galilæam (conijce etiam quod Carmelum Galileæ confinem) lustrabat. Ad præsepe Domini reuersa diem Natalis eius celebratura, morte præpeditur, quam in Monialium, & Monachorum præsentia subijt, vltimo mensis Decembris die. *Quantum superuixerit* (inquit Baronius sub an. 438.) *non constat, sed illud certum est, ipsam Monastica vita magna obseruatione perfunctam, & miraculis pluribus illustratam, die, quam prænouit, Decembris vltima, ad Deum migraße, & inter sanctas relatam anniuersaria memoria in Ecclesia celebratam.*

Palæstinæ Monachi.

4 Quæ porrò de Palæstinæ Monachis, cum quibus Melania consortium habebat, referat Euagrius *lib*. 1. *cap*. 21. hic opportunè damus, eò ducti, vt ex illis lector agnoscat, qualiter ipsi Essenorum propagines erant, in quibus similia comperiri nullus refragari poterit. Loquens ergo de Eudoxia Augusta Ierosolymis agente hæc habet. *Sancta ædificauit Monasteria, & loca illa, quæ* Lauras *vocant, in quibus tametsi varia ratione viuitur, tamen vitæ institutio ad vnum, eundemque finem spectat, eumque sanctissimum. Nam alij gregatim vitam degunt, nihil rerum quæ animos hominum ad terram deprimere solent, possident, quippe aurum illis non suppetit: at quid dixi aurum? imo verò ne propria vestis, aut cibariorum quidquam. Nam quo pallio, aut tunica vnus iam induitur, alter vestitur paulo post, adeo vt omnium vestitus vnius esse videatur, & vnius omnium. Quin etiam mensa communis apponitur, non opiparis instructa delicijs, aut alio quouis cibariorum genere, sed oleribus solum, ac leguminibus apparata, ijsque eatenus suppeditatis quatenus solum satis essent ad viuendum. Porro autem in precibus solum, quas communiter inter ipsos ad Deum fundunt, se dies noctesque defigunt: sicque atterunt sese, sic se laboribus affictant, vt*

mortui

mortui insepulti super terram iacentes videantur. Nonnulli eorum leges, quas [illegible] *vocant, id est, leges, legibus, quibus tenentur, supra irrogatas sæpe exequuntur: quippe ieiunant ad biduum, atque etiam ad triduum. Sunt ex illis qui quinque dies continuos, & amplius ieiunant, & vix tum quidem cibum capiunt necessarium. Alij autem aliud ingrediuntur viuendi genus, idque diuersum a superioribus. Nam se separatim in ædiculas concludunt, quæ tantum habent latitudinis, altitudinisque, vt in illis neque corpore erecto consistere, neque se liberè inclinare possint. Quorum alij, vt est apud Apostolum, in speluncis, & cauernis vitam assiduè degunt, vnaque cum bestijs habitant, & in quibusdam occultis, & ignotis terræ latibulis Deo precationes adhibent. Quin etiam alius viuendi modus a nonnullis eorum excogitatus est, qui omnem fortitudinis, & tolerantiæ vim superat. Etenim viri ac mulieres in solitudinem ardoribus efferuescentem se abdunt, & solis illis membris, quæ naturæ seruiunt necessitati, obtectis, reliquum corpus frigoribus immensis, & feruidis aëris caloribus nudum exponunt, æstu æque atque algore contempto. Eò accedit, quod alimentis, quibus homines vesci solent, penitus reiectis, depascuntur terram, vnde* Βοσκοί, *id est pabulatores, appellantur: indeque solum victum sibi suppeditant, adeò vt tempore belluis similes efficiantur, quippe cum forma corporis, & animi habitu ab alijs hominibus omnino discrepent. Ac si forte viderint homines; statim aufugiunt. Etsi qui eos insequantur, aut elabuntur velocitate pedum, aut abstrusis terræ locis, ad quæ difficulter accedi possit, se occultant. Aliud prætere commemorabo, quod quamuis præ alijs meritò primas tenet, ipse tamen penè præterissem. Etsi perpauci sunt ex hoc genere, sunt tamen aliqui, qui simul ac virtutis subsidio ab omnibus animi perturbationibus liberi, ac vacui sint, prodeunt in hominum societatem, seque in medias turbas inijciunt, seque dementes esse simulant: sicque inanem gloriam, quam vt sapiens Plato ait, anima postremò omnium, tanquam vltimam tunicam solet exuere, quasi pedibus conculcant. Adeò etiam sine delectatione cibum capiunt, inque ea re tam austeram exercent disciplinam, vt siue ad cauponam, siue ad lupanar eos diuertere cogat necessitas, nec locum refugiunt, nec operiunt faciem nec quidquam prorsus erubescunt. Porrò balneis crebrò vtuntur, ac sæpè vna cum mulieribus versantur, simulque lauant sese: atque ita perturbationum omnium sunt expertes, vt naturam ipsam sibi subiecisse videantur: quandoquidem neque aspectu, neque tactu, neque denique ipso complexu mulieris ad naturalem concupiscentiam inclinari impelliue possunt. Sed sunt cum viris viri, mulieres autem cum mulieribus: atque tametsi non recusant cum vtroque sexu coire societatem, tamen vnius solum vsum norunt. Verum vti comprehendam breui, in hoc sanctissimo diuinissimoque vitæ genere virtus naturæ iura præscribit, legesque constituit proprias: nempe vt nemo eorum res ad vitam necessarias capiant ad satietatem, quandoquidem ipsorum lex eos esurire, & sitire iubet, corpus eo vestitu tegere, quem poscit necessitas. Eorum vitæ ratio adeò exquisitis libratur laudibus, vt cum in contrariam partem, eamque ab altera multum distantem se infle-*

inflexerint, nullam se mutationem fecisse sentiant. Ita enim res contraria in illis temperatæ sunt, diuina gratia ea quæ nullo modo commisceri potenant, in vnum cogente, eademque rursus dirimente, vt vita in illis ac mors, duæ res, & natura, & effectu pugnantes maxime, simul habitent; & in quibus rebus perturbationes dominari solent, in illis mortui esse, & quasi in sepulchro conditi: & vbi assidua facienda sit ad Deum precatio, ibi etiam si ætate exacta fuerint, corpore valentes, & viribus integris esse videantur. Atque sic in istis vtrumque vitæ genus cohæret, vt certè tum veluti carne prorsus deposita, perpetuo viuant, cumque viuis versentur, tum corporibus medelam adhibentes, supplicum voces Deo offerant, aliaque officia, quæ superiori viuendi modo apte conueniant, exequantur, & neque rebus necessarijs egeant, neque locis circumscribantur, sed omnes audiant, & cum omnibus versentur. Crebris, imò verò assiduis genuum flexionibus vtuntur, quas graues vicissim stationes excipiunt, solo appetitu ætatem, & imbecillitatem sponte susceptam recreante. Sunt athletæ carne nudati, sunt luctatores expertes sanguinis: qui etsi ieiunium habeant pro conuiuio omni ciborum genere instructo, proque opiparis delicijs, ac nihil, si modò ita viui possit, gustare, loco mensæ dapibus onustæ ducunt: tamen quando hospes aliquis ad eos accedit, si etiam primo mane illud fortè eueniat, magna cum beneuolentia, & amica inuitatione, tum ad comedendum, tum ad bibendum, illum excipiunt, alio ieiunandi genere excogitato, videlicet, vt inuiti comedant, adeo vt res magnam omnibus admirationem excitet, quippe qui cum pluribus ad naturæ sustentationem egeant, admodum paucis contenti sunt, propriæ voluntatis inimici, & naturæ, iuxta veterum placita, proditores, sicut omnibus modis illecebræ carnis arceantur, & anima gubernet, pulcherrima Deo placita prudenter tum diligens, tum obseruans: felices sanè illi propter præsentis vitæ institutum, multo tamen feliciores hinc discessuri, quo omnes suos conatus dirigunt, ad illud quod in optatis habent videndum properantes.

Notanda circa dicta. 5 Sistat nobiscum hic lector, & attentius inspiciat, qualiter, vt dicere cœpimus, Monachi isti *Laurarum* Palæstini incolæ, prorsus, & omnino similes Essenis antiquioribus, sicut ouum ouo, fuerint, vt propterea iure nostro vtamur, cum ipsos Elianis aggregandos censemus. Isti, vt Euagrius ait, *gregatim vitam degunt:* sic autem degebant Essei, Iosepho Flauio *l.2.de bello Iud.c.7.* dicente: *Disceptant autem non minus quam centum:* & infra: *Cum simul denique federint.* Istorum *vitæ institutio ad vnum, eundemque finem spectat, eumque sanctissimum*, ait Euagrius: sic de suis Esseis *in lib. de vita contemplatiua* dixit Philo *Horro porro vniuersorum finis vnus, & idem, pietas.* Istorum paupertas rectè describitur ab Euagrio ibi *Aurum illis non suppetit. At quid dixi aurum? imo nec propria vestis.* In quo etiam simillimi vetustioribus Esseis cōprobantur, de quibus Iosephus *sup. Diuitiarum contemptores sunt.* Quod præterea addit Euagrius de suis *Quo pallio, aut tunica vnus iam induitur, alter vestitur paulo post*, quo vitam communem gessisse demonstratur, prorsus sapit priscorum ritū, de quo idem

qui

qui supra Iosephus *Rerum apud eos communicatio admirationi habetur, neq; inuenias alterum alteri opulentia praestare, legemq; sibi dixerunt, vt qui disciplinam suam sectari vellent bona contubernio publicarent. Ita enim fore ne vel paupertatis humilitas, vel diuitiarum dignitas, appareret, sed permixtis facultatibus, velut inter fratres vnum esset patrimonium.* Illud de parsimonia, & frugalitate in mensa, & cibis, quod de ijs *Laurarum* Monachis scribit Euagrius, pariter commendatum videmus in Essenis ab ipsorum Encomiaste Philone *in lib. de vita contemplatiua.* Vbi inter alia: *Temperantiae tanquam fundamento in anima iacto virtutes caeteras superextruunt.* Et infra: *Edunt ne esuriant; bibunt ne sitiant, saturitatem cauendo, vt inimicam animo, & corpori.* In *Apologia* autem sic ipsos celebrat: *Parsimoniae amatores, rerum abundantiam tanquam animae, corporisque morbum auersantes.* Assiduitas in precibus, & orationibus, quam in suis anachoretis commendat Euagrius, pariter praedicatur de Essenorum schola a Philone in dicto libro *de vita contemplatiua*, cuius verba reperiet lector in nostro secundo tomo Annalium *in Appar. cap. 1. nu. 17.* & Iosepho *2. de bello cap. 7.* eodem etiam loco relato. Sufferentia in laboribus, quam Euagrius commemorat ibi *sic se laboribus affligebant, &c.* commemoratur etiam de Essenis a Philone, & Iosepho saepius; ab illo specialiter *in lib. Quod omnis probus sit liber*, ab isto autem *2. de bello cap 7.* & vtriusque verba habet lector loco relato ex *2. tom. num. 23.* Rigidiora etiam illa ieiunia bidui, tridui, quinquedui &c. ab Euagrio commemorata, clarè cernuntur in Philonianis Essenis, prout eo loco *nu. 18.* Philonis verbis relatis, ostendimus. Solitaria illa vita istorum Palaestinorum in *aediculis*, speluncis, & *cauernis*, ab Euagrio praedicata, prius comperta fuit in eorum antesignanis Essenis, teste Philone, *in lib. Quod omnis probus sit liber*, & *in lib. de vita contemplatiua.* Id porro quod Euagrius subiungit de viris, & foeminis in solitudine versantibus sine vllo vestium genere, calori, & frigori expositis, de Essenis non legitur; forsan quia Ægyptus, & Alexandriae finitima regio vbi ipsi manebant, tales nudos homines auersaretur, quod non esset in Palaestinae solitudine. Vtut res fuerit, solum de nonnullis id asserit Euagrius. Caetera porro quae subdit, Essenum quoque Institutum sapere facile conijciet lector si ea cum Philone, dum de suis Therapeutis loquitur libris relatis, conferre velit. Quomodo autem capienda illa, quae speciem quandam *impassibilitatis* in huiusmodi *Laurarum* Ascetis denotare videntur, superius *sub ann. 424. numer. 5.* exposuimus. Ex omnibus autem praedictis recte inspectis notet lector qualiter suo iure vtantur Carmelitae nostri, cum Euthymium illum celeberrimum, de quo *sub ann. 419. num. 4. & 5.* dicere coepimus, eiusque Sodales; Sabam etiam, & alios commilitones eo tempore Asceticam vitam in his *Lauris* agentes, de quibus etiam in sequentibus, maxime *sub ann. 455.* inter Elianos recensent. Quibus adstipulatur Ioannes Bollandus, dum *in Actis Sanctor. tom. 2. pro die 20. Ianuarij, in vita*

S. *Euthymij* eandem vitæ rationem obseruatam fuisse in huiuscemodi *Lauris*, ac apud Nitrienses Ægypti, asserit. Etenim Nitrienses ex Essenorum numero fuisse tomo præcedenti *sub ann.* 296. *num.* 5. diximus.

S. Maximus. 6 Ad hoc tempus, annum videlicet 438. refert Marcus Maximus in suo *Chronicon*, Camone Castro prope Nerium promontorium in Gallecia floruisse S. Maximum discipulum S. Martini, ideo a nobis commemorandum, quia Sanctus hic Martinus Turonensis, cuius discipulus S. Maximus describitur, antiquissimi Orientalis Monachismi, & Propheticæ scholæ alumnus, & assecla iure creditus est, prout firmant ea, quæ superiori tomo diximus *ad ann.* 351. Ex quo idem de Maximo hoc suspicari posse conijcitur.

Carthago capta a Genserico. 7 Carthago Ciuitas Africæ clarissima, Romæ æmula, & illi splendoris gloria cedere nescia, hoc tempore a Vvandalis capta, & direpta fuit. Causas ex Saluiano viro sanctissimo *De vero iudicio*, *& provident. Dei lib.* 7. habeat lector, & ex *lib.* 8, vnam singulariter nobis notandam, quia in exemplum eorum qui Monachis aduersarij sunt, cedit, vt vel sic abstineant a virorum Religiosorum insectatione. Sic ergo Saluianus. *Ita igitur, & in Monachis, hoc est, Sanctis Dei, Afrorum probatur odium, quia irridebant scilicet, quia maledicebant, quia insectabantur, quia detestabantur, quia omnia in illos pene fecerunt, quæ in Saluatorem nostrum Iudæorum impietas fecit*. Et infra: *Non sine causa itaque illud fuit, quod intra Africæ Ciuitates, & maximè intra Carthaginis muros, palliatum, & pallidum, & recisis comarum fluentium iubis ad cutem tonsum videre, tam infelix ille populus, quam infidelis sine conuicio, atque execratione vix poterat*. Notet hic lector Monachorum huius æui notas in pallio, pallore, comarum tonsura, &c. Pergit Saluianus: *Etsiquando aliquis Dei seruus, aut de Ægyptiorum Cœnobijs, aut de sacris Ierosolymorum locis, aut de sanctis eremi, venerandisque secretis ad vrbem illam Officio diuini operis accessit, simul vt in populo apparuit, contumelias, sacrilegia, & maledictiones excepit; nec solum hoc, sed improbissimis flagitiosorum hominum cachinnis, & detestantibus ridentium sibilis, quasi taureis cædebantur*. Et ad finem: *Et miramur si nunc barbaros illi perferunt, cum videamus quod sancti viri in illis barbaros pertulerunt. Iustus ergo est Dominus, & rectum iudicium suum, &c.* Hæc non casu adducimus, sed pro reprimendo sæcularium quorumdam parum pio zelo, quo semetipsos nescientes, facilè in Regularis professionis viros inuehuntur, sub prætextu quod ij proprij Instituti sectatores integri non sint; cum tamen nec omnes huius sæculi Afri Monachi probri essent, & tamen in ipsos ludibriosi, barbaris in prædam propterea dati fuerunt.

Ann.

Ann. Christ. 440. 441. 442. & 443. Leonis Rom. Pontif. 1. 2. 3. & 4. Theodosij Imperat. 33. 34. 35. & 36. Valentiniani Imper. 16. 17. 18. & 19.

1 POST mortem Sixti Leo Thuscus in Papam electus est, e Gallia reuersus quò Legatus pro concordia inter Principes ineunda missus fuerat. In hoc Pontifice exemplum habent Superiores omnes: nouit enim hæc duo simul coniungere in pastorali functione, *summam in suæ consideratione personæ animi demissionem, & eminentem in eius, cuius se successorem esse intelligebat, animi celsitudinem*. Hæc cum alijs nostræ historiæ extraneis remittimus, ad propriora pergentes de pijs Monachorum gestis. Summorum Pontificum successus.

2 Inter quæ non reticendum, Monachos in Insula Margarita, quæ vulgò *Gorgona* nominatur, hoc tempore tam sanctè vixisse, vt meruerint ab Angelis edoceri de martyrio S. Iuliæ clarissimæ fœminæ, quæ per Felicem Ethnicum, cui vt ancilla seruiebat, alapis, crinium tortura, flagellis, & crucis patibulo afflicta spiritum Deo in specie columbæ reddidit. Monachi ergo isti ab Angelis præmoniti Corsicam, vbi passa est, conuenientes, corpus eius in Margaritam Insulam attulere, & monumento tradidere, licet inde postea Brixiam delatum a Regina Longobardorum dicatur. Hæc ex Adone in Martyrologio 22. Maij Baronius *sub anno* 440. Agunt etiam de illis Vsuardus, & Beda, maximè verò Episcopus Equilinus *lib.5.cap.29.* etsi in aliquibus ab Adone discrepans. Notet tamen lector hanc Insulam vulgò *Gorgonam*, nunc sub magni Ducis Ethruriæ ditione, non vocari ab Episcopo Equilino *Margaritam*, sed *Marmaricam*. Notet præcipuè tum huius sanctæ fœminæ, etsi ancillæ, ingenuitatem in Christi fide defendenda; tum eorum Monachorum piam vitam, quæ talibus illustrationibus a Deo decorabatur. Cuius porro Instituti fuerint hi Monachi Gorgonenses, æquus iudex sit lector; cum Benedictini nondum exorti, & Basiliani, & Augustinienses haud valde in Europa cogniti tunc essent. An forsan vetustioris alterius? Monachi in Insula Margarita.

3 Clarissimi etiam in Orbe erant Monachi Lirinenses, Lirinensis Insulæ in Gallijs, Prouinciæ scilicet Narbonensi adiacentis, e regione Antipolis. Vnus fuit Hilarius Arelatensis Episcopus, qui Concilio Arausicano hoc tempore celebrato primus adfuit; & de quo *sub ann.* 426. aliqua diximus. Alius est Eucherius Lugdunensis Antistes, qui inter Monachos eius Insulæ numeratur ab Hilario *in vita S. Honorati*, & Sidonio *in Carmine Eucharistico*, & de quo Hilarius dicit ad exemplum nostrum: *Inter septa speluncæ sponte conclusus, in orationibus, & ieiunijs Christo seruiuit*. Item Vincentius Lirinensis appellatus, de quo *sub anno* 432. aliquid dictum. Ac Domnus ille Ioannis Antiocheni in Patriarchatu successor, de quo sub eodem *ann.* 432. etiam id notatum. Monachi Lirinenses. Hilarius Arelatensis. Eucherius Lugdunensis. Vincentius Lirinensis. Domnus.

Hos porro omnes vetusto illi Monachorum antiquorum, non nouo Basilij, aut Augustini, Instituto, annumeramus, tum propter generalem regulam sæpius inculcatam, quia scilicet semper stat præsumptio in Monachis pro illo veteri Monachatu, dum nouus non probetur; tum quia relatus Eucherius *in libro de Eremi laude*, dum de Lirinensibus Monachis agit, post relatos Honoratum, Maximum, Lupum, Vincentium, & Caprasium subiungit: *Hæc* (scilicet Lirinensis insula) *nunc habet sanctos illos senes, qui diuisis cellulis Ægyptios Patres Gallijs nostris intulerunt.* Etenim Ægyptij illi Patres (videlicet Monachi) solum Eslenatum, & Monachatum Elianum agnoscebant. Idem habet Sidonius *lib.*8. *ep.*14. vbi de Monachis Lirinensibus dicit, affectasse *Memphiticos, & Palæstinos Archimandritas*. Eiusdem ergo schclæ erant. Quod clarissimè, ita vt nullus tergiuersationi locus detur, exprimit Ioannes Cassianus in Præfatione ad Collationem vndecimam, quam nuncupat præfatis Honorato, & Eucherio. Dicit enim: *Tanta illorum sublimium virorum, a quibus prima Anachoreseos instituta suscepimus, laude flammamini, vt vnus quidem vestrum* (scilicet Honoratus ipse, de quo *sub ann.*421. locuti sumus) *ingenti fratrum Cænobio præsidens, Congregationem suam, quæ quotidiano sanctæ conuersationis vestræ docetur intuitu, illorum quoque Patrum præceptis optet institui: alter verò, vt etiam corporali eorumdem ædificaretur aspectu, Ægyptum penetrare voluerit.* Vnde ex hoc solo Cassiani testimonio, Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib.*1. *Tract.*5. *disquisit.*3. concludit, Lirinenses Monachos Ægyptiorum Monachorum maximè instituta sectatos fuisse. Clemens etiam Reynerus eiusdem Instituti Benedictinorum assecla *in lib. de Apostolatu Benedictinor. in Angliam, Tract.*1. *sect.*1. §.18. ita ad intentum egregiè. *Africani, & Massilienses* (monachi) *& Lirinenses Monachatum suum ab Ægyptijs, & Palæstinis acceperunt: quod nemo dubitabit, qui vel Seueri dialogos de Monachis Orientalibus, vel Cassiani Instituta, vel Sancti vitam Honorati Lirinensium fundatoris perlegerit.* Horum porrò Lirinensium Monachorum insignium catalogum ex Epistola Germani Lirinensis Monachi nonis Iunij 1589. ad Arnoldum Vvion missa, quam ipse affert *in Martyrologio Monastico die* 29. *Maij* sic damus, vtilem pro dictis, & dicendis in nostra Historia, verbis ipsius Epistolæ, non tamen iudicando an omnes ibi relati titulum Sancti mereantur, sed hoc potius Sanctæ Sedis Apostolicæ iudicio remittentes. *Sanctus Honoratus Archiepiscopus Arelatensis, cuius festum celebratur die* 16. *Ianuarij. S. Hilarius Archiepiscopus Arelatensis, cuius est dies festus die* 5. *Maij. Floruit anno* 440. *S. Cæsarius Archiepiscopus Arelatensis,* 27. *Augusti. Floruit anno* 500. *S. Nazarius Archiepiscopus Arelatensis, S. Virgilius Archiepiscopus Arelatensis,* 5. *Martij. Floruit anno* 600. *S. Concordius Archiepiscopus Arelatensis. S. Maximus Regiensis Episcopus* 27. *Nouemb. Floruit anno* 470. *S. Faustus Regiensis Episcopus. Floruit anno* 490. *S. Eucherius Lugdunensis Archiepiscopus, & Princeps,* 16. *No-*

Nouembr. vixit anno 435. *S. Iustus Lugdunensis Archiepiscopus, & Princeps*, 2. *Septembr. Floruit anno* 370. *S. Maguntius Viennensis Episcopus*. *S. Sedastus Viennensis Episcopus*. *S. Germanus Parisiensis Episcopus*, 28. *Maij. Translatio* 25. *Iulij*. *Obijt* 578. *S. Lupus Trecensis Episcopus*, 29. *Iulij*. *Floruit anno* 450. *S. Apollinaris Valentiensis Episcopus*, 5. *Octobr. Floruit anno* 490. *S. Siffredus Carpentoratensis Episcopus*, 28. *Nouembris*. *S. Agricola Auenionensis Episcopus*. *S. Valerius Niciensis Episcopus*, 24. *Iulij*. *S. Lambertus Venciensis in Prouincia Episcopus*, 26. *Maij*. *S. Vennus Venciensis in Prouincia Episcopus*, 11. *Nouembr. S. Thomas Tarantasiensis Episcopus*. *S. Amandus Tungrensis Episcopus*, 6. *Febr Floruit anno* 640. *S. Saluianus Monachus Episcopus Massiliensis. Floruit anno* 480. *S. Vincentius Presbyter Archiepiscopus Sanctonensis*. *Floruit anno* 430. *S. Venantius frater S. Honorati*, 30. *Maij*. *Floruit anno* 400. *S. Caprasius Eremita*, 1. *Iunij*. *Floruit anno* 390. *S. Cononus, Cononus, siue Conon, Abbas*, 29. *Maij*. *Floruit anno* 600. *S. Porcharius Abbas, & Martyr cum* 500. *Monachis socijs*, 12. *Augusti*. *Floruit anno* 500. *S. Agilulphus Abbas, & Martyr cum socijs Monachis*, 3. *Septemb. passi anno* 660. *S. Ebidobius Abbas*. *S. Euodius Abbas*. *S. Ioannes Abbas*. *S. Columbanus Abbas*, *S. Ardemius Abbas*. *S. Florentius Abbas*, 22. *Septemb. Translatio* 27. *Iunij*. *S. Amandus Abbas trium millium Monachorum*. *Floruit anno* 420. *S. Apollinaris Monachus*. *S. Theodorus Monachus, & Martyr*. Ex tempore porro, quo insignes hi Monachi in eo Cœnobio floruerunt, alijsque circunstantijs iam notatis, & in sequentibus animaduertendis conijci datur cuius Instituti asseclæ esse potuerint.

Ann. Christ. 444. Leonis Rom. Pontific. 5. Theodosij Imperat. 37. Valentiniani 20.

1 SINGVLARITER hic annus a nobis discutiendus ob funus sancti nostri Alexandriæ Antistitis Cyrilli, cui specialiter adesse tenemur, & ob singularem Dom. Cardinalis Baronij doctrinam, quam *sub hoc anno* §. *Sane quidem* exaratam reliquit, quæ trutina, & discussione nostra proculdubio eget. *Huius anni gesta.*

2 Ergo S. Cyrillus Alexandrinus hoc eodem anno ad cælestem patriam quinto Kalend. Februarij, iuxta Latinos (etsi Græci pro die nona Iunij eius obitum celebrent) post insignes contra hæreticos, tum Nouatianos, tum præsertim Nestorianos, vt ex dictis in superioribus liquet, obtentas victorias, gloriosus transiuit; senio iam confectus, & innumeris suæ sapientiæ testibus libris descriptis, quorum Catalogum Trithemius, & Bellarminus *de scriptorib. Ecclesiast.* Posseuinus *in Apparatu*, & alij collegere; a quorum enumeratione abstinendum censemus, quia plurima ipsius volumina perijsse ex Cassiodoro *Instit. diuin. lect. præfat.* colli- *S. Cyrilli Alexandrini obitus.*

colligitur, & plura in dies prodeunt, suppeditante maximè Apostolica Vaticani Bibliotheca, quæ multa ipsius opera manuscripta conseruat. Eius propterea memoria post ipsius obitum, veluti magni Doctoris, & eximiæ sanctitatis viri, iugiter viget in Ecclesia omnium Orthodoxorum præconijs frequentata. Etenim non solum in Latinorum, & Græcorum tabulis, vt diximus id conspicitur, sed & in Ruthenorum Kalendario (apud Posseuinum in Apparatu, verbo *Rutheni*) quo tam Moscouia, quam reliqua Russia vtitur, pro die 9. Iunij, Græcorum instar, reponitur. Quando & a quo tempore Carmelitarum Religio eius festiuitatem celebrauerit, inferius dicetur. Ipsius porrò prudentia in eo quoque eluxit, vt, boni instar pastoris, qui morbidam pecudem sanare studet, ipse quoque Anachoretam quendam senem, qui per simplicitatem credebat Melchisedech fuisse Christum, industriosè ad veritatem reduxerit, prout ex 5. *lib. vit. Patrum libell.* 18. *de præuidentia, seu contemplatione* transcribunt Baronius *sub hoc anno*, & noster Bostius *lib.* 5. *histor. cap.* 71. Qui etiam *cap.* 72. sequenti ipsius gestis relatis inquit: *Post innumeras virtutes ab ipso patratas in pace obdormiens quietem naturalis mortis inuenit, atque incorruptum Deo spiritum reddidit, & gaudia cælorum perpetim possessurus intrauit quinto Kalendas Februarij, scilicet ipso die Agnetis secundo. Corpus verò eius in Ecclesia Alexandrina a Clero honore congruo, vt decuit, sepelitur, multis nitescens virtutibus.*

Theodoreti gesta.

3 Ipsius porro mortem valde gratam fuisse Theodoreto eiusdem aduersario, & Nestorij propugnatori elici videtur ex Epistola quadam Theodoreti nomine scripta ad Ioannem Antiochenum, & in 5. Synodo *act.* 5. *tom.* 2. *Concil.* relata, in qua author de Cyrilli morte congaudens multa in eum satyricè garrit, & obloquitur. Verumtamen meritò hoc, commentum veluti, a pluribus censetur, & Epistola illa alicuius Nestoriani hæretici proles existimatur. Ioannes enim Antiochenus, ad quem ea scripta conspicitur, iam ab aliquibus annis e vita discesserat, succedente ipsi Domno eius nepote, vt in superioribus diximus. Deinde Theodoretus iam pridem ante mortem Cyrilli cum eo reconciliatus fuerat, & licet è Antiochia Cyrum, qui erat proprius ipsius Episcopatus, Imperatoris iussu missus, pluribus tamen litteris datis ostendebat se verè Catholicum esse, & Nestorianismo aduersarium. Vindicandus ergo ab hac calumnia Theodoretus, prout ex eius Epistolis elicit Baronius. Quod libentius admittimus, tum vt grauissimum eius sæculi iubar ab hæresis labe, palinodia saltem decantata, liberum postea fuisse astruamus; tum, quia, iuxta dicta *sub ann.* 421. Monachus ipse fuit, & Monachorum commendator eximius.

Baronij existimatio.

4 Pergens post hæc Dominus Cardinalis Baronius ad alia Cyrilli, hæc addit: *Sanè quidem respuimus, atque exsufflamus figmentum illud, incerto authore proditum, Chronico nimirum, quod extasse fingunt apud quendam Franciæ Regem, quo tradunt, eundem S. Cyrillum Alexandrinum*

Episcopum

Episcopum Monachum fuiſſe montis Carmeli, cui quidem aſſertioni Trithemius leuiter nimis fidem præſtitit. Vnde hæc, quæſo, incerto authore, ſi qui certi, atque probati ſunt authores eiuſdem Cyrilli æquales, eiuſdemque res geſtas quam diligenter proſecuti, hæc neſcientes, obruta ſilentio reliquerunt? Vel quæ apud huius temporis ſcriptores mentio de culto Carmelo a vitæ monaſticæ profeſſoribus? Etenim, cum apud S. Hieronymum, Palladium, Euagrium, Caſſianum, Theodoretum, Cyrillum Monachum, & alios ſæculi huius ſcriptores frequens mentio ſit de Monachis in Palæſtina degentibus, nuſquam penitus apud eos de Monachis Carmelitis. Faceſſat igitur eiuſmodi de Monachiſmo Cyrilli in Carmelo fabella, ſicut illa huic haud impar, qua traditur, & Ioannes Ieroſolymorum Epiſcopus Origeniſta fuiſſe etiam Monachus Carmelita: ſicut enim hæc leuiter effinguntur, ita & facilè refelluntur. Flagrans quidem cupido nobilitatis auitæ cogit interdum homines delirare. Hæc Eminentiſſimus Baronius. Quæ ſi quis perlegerit, ſatius, & optabilius nobis eſſe putabit, prudenti diſſimulatione ſilentio obruiſſe, quam ad perpetuam, vt dicitur, memoriam, noſtris Annalibus commendaſſe. Hæc quidem ſæpius ſic cogitauimus. Quia tamen de communi totius Ordinis æſtimatione agitur, & qui ea protulit magnæ apud omnes (& merito) authoritatis habetur; vulnuſque ab ipſo Carmelitis inflictum in dies recrudeſcit, adeo vt propter ipſum quidam in noſtros garriant obloquentes; nec deſint magna veritatis fulcra, quibus ea quæ Baronio haud arrident, corroborari queant; idcirco Chriſtianam, & Religioſam modeſtiam, ac humilitatem, ſimulque antigoniſtæ reuerentiam debitam præ oculis ſemper habentes, eius placitum tanto viro, & veritate ipſa indignum eſſe comprobare nitemur.

5 Et primo, quia Dominus Cardinalis, tam acri ſtylo, pungenti calamo, nigroque atramento in ſibi inſontes, & innocuos Carmelitas, vir alioquin pius, & in Deo ſacratas perſonas prædeuotus, inſurrexit, proculdubio exiſtimandum videtur grauiſſima aliqua ad id cauſa perurgente ita feciſſe. Et *ſanè quidem* (prout ipſe dicere cœpit) plurium ex noſtris hæc eſt conſenſio, vt propterea credant ſic ſe geſſiſſe quod viderit, vel audiuerit quendam Ordinis noſtri alumnum librum quendam hoc titulo prænotatum *De centum erroribus Baronij* ſcripſiſſe, qui titulus, operiſque materia bilem ipſi excitare potuere. Innuit hoc nobilis quidam ex noſtris Pater, qui apud Vvaſtelium *in Apologetic. pro Ioannis Monachiſmo in Carmelo cap. 37.* dicit Dom. Baronium *antequam ad Cardinalatus faſtigium aſſumeretur, a quodam noſtri Inſtituti offenſum fuiſſe, inde occaſionem ſumpſiſſe, cur in nos tam leuiter magno ſuo dedecore ſcriberet.* Clarius Caſanate *in Apologet. pro Ioann. Ieroſolymit. Tract. 1. diſcurſ. 1. præmiſſ. 4. & præmiſſ. 7.* authorem eius opuſculi *Belgam Carmelitam* vocans. Verumtamen, tanti viri probitate perſpecta, vix de ipſo tale facinus vel cogitare poſſumus, vt propterea exiſtimemus totam Almæ Virginis candidiſſimam familiam nigra ambitionis, & falſitatis fuli- Quo fundamento.

gine

gine denigrare voluisse, quod vnum vel alium eiusdem familiæ suis scriptis aduersari videret. Quis enim æquus iudex propter vnius priuati piaculum totam Communitatem exosam habet?

Germanior ratio. 6 Vera ergo, & genuina ratio, ob quam in Carmelitarum rebus, tam turbatè vir alioquin de tota Ecclesia meritissimus se gesserit, est, quod (dolendum valde) ipsorum historiæ, ac monumenta ad eius manus nunquam peruenerint; nec ipse grauissimis quia & communibus distendebatur negotijs, ea quæsierit, postulauerit, multoue minus perlegere potuerit; hinc enim ortum habuit, vt veluti in re omnino aliena, licet alias in historia incomparabilis, in nostra cæcutiens, cum sui, & nostro præiudicio cespitauerit. Quod commodiori ratione fulciri non potest, quam ea asserendo, quibus Domini Cardinalis placitum funditus euerti, & nostræ traditionis veritatem roborari constat. Ad ea igitur pergamus.

Notanda in Baronio. 7 Et primò, mittenda verba illa *respuimus*, *atque exsufflamus* authoris modestissimi indigna, in re præsertim neque ad fidei dogmata, minus ad fidelium mores: sed ad meram historiam spectante. Illud quod additur *figmentum*, & postea *fabella* dum supra Monachatum Ioannis Ierosolymitani, & Cyrilli in Carmelo cadunt Baroniano calamo irrepsisse, sequentia demonstrant. Magna ex parte ex ijs quæ de eadem controuersia *to.2. sub ann.*371. & alijs locis scripta reliquimus deprompta. Fulcra autem Cyrilli Monachismi plura sunt.

Ecclesiæ testimonium. 8 Inter quæ primum obtinet locum Ecclesiæ authoritas, quæ in Officio eiusdem S. Cyrilli pro die 28. Ianuarij in Carmelitano Breuiario, & quarta lectione sic dicitur: *Cyrillus Episcopus Alexandrinus, claris parentibus ortus, Theophili item Episcopi Alexandrini ex fratre nepos, a quo adolescens Athenas studiorum causa missus, cum plurimum profecisset, ad Ioannem Episcopum Ierosolymitanum, vt Christianæ vitæ perfectione imbueretur se contulit. Cuius consuetudine in Carmelum Montem secedens, ibi cum aliquot pijs hominibus illic degentibus cælestem vitam in terris aliquandiu egit.* En iam quomodo Ecclesiæ calculo euincitur Cyrillum Carmeli accolam aliquandiu egisse cum pijs hominibus illic degentibus. Quæ, ne quis suspicetur, vel clanculum, vel subreptitie obtenta esse, animaduertat approbata primitus fuisse sub Gregorio XIII. (vt antiquiora, de quibus non constat prætermittamus) anno 1584. in Bulla *Vt Breuiarij* ab ipso edita, in qua Officia, & festiuitates, quæ in dicto Breuiario iacent, Pontifex approbauit, *remotis inde incertis, & apochryphis scripturis* (inquit Papa) quæ notet lector, vt historiam istam de Monachatu Cyrilli in Carmelo non incertam, aut apochrypham censeat. Deinde sub Sixto V. in Bulla *Eximium quod in nobis* anno 1589. die 27. Iunij edita *in 2. to. Bullarij*, reuidentibus, & approbantibus Cardinalibus Carrafa, & Vincentio Montis Regalis, pro PP. Discalceatis nostri Ordinis, & Quinterno ipsorum. Præterea sub Paulo V. anno 1609. a S. Congre-

gregatione Rituum, quæ dicti Officij, & aliorum reuisionem mandauit D. Cardinali Bellarmino, & ipsa fuerunt *ab ipso diligenter recognita, & subscripta*, prout in decreto eiusdem S. Congregationis habetur, subscripto etiam a Cardinali Pinello, & P. Mucantio Congregationis Secretario. Ac denique quartò sub Vrbano VIII. ab eadem S. Rituum Congregatione de anno 1628. recognoscente, & subscribente Cardinali de Torres, ac signante Fuluio Benigno a secretis. Videat iam pius lector quo iure Eminentiss. Baronius *figmentum* appellare potuit quod iam quater a Sede Apostolica (his maximè temporibus, in quibus specialiori discussione similia tractantur) approbationem obtinuit. Aut quid heterodoxi Ecclesiæ iurati hostes dicere possent, si quod toties Romanæ Sedis calculum meruit, vnus ipsius propugnator acerrimus *figmentum* appellat?

9 Sanctam porro Sedem non leuiter id fecisse quis refragabitur? Ansam etenim ad id habere potuit ex vetustissima Ordinis traditione, Breuiarijs, Missalibus, Kalendarijs, Menologijs, publicisque Tabulis exarata, a grauissimis eiusdem Instituti Authoribus, antiquitate, & doctrina venerandis (quorum aliquos infra adducimus) recepta; & Chronologis, historicis, alijsque rerum domesticarum Scriptoribus comprobata. Quorum testimonijs standum nullus, vel mediocriter in Iure peritus renuere poterit: cum constet ex *cap. super prudentia* 14. *qu.* 2. & *cap. nuper de testib.* alijsque iuribus, & Doctoribus relatis *to.* 1. *in Appar. cap.* 10. *nu.* 2. & 3. Religiosos testes esse idoneos in causis, & negotijs ad eorum familias spectantibus. Motiua approbationis.

10 Ne verò quis, quod Christo quidam dixere: *Tu de te ipso testimonium perhibes, testimonium tuum non est verum*, Ordini nostro obijciat, audiat exterorum testimonia. Primum sit S. Isidori Pelusiotæ, quod loco relato *ex* 2. *tom.* retulimus; ibi enim conceptis verbis, in ea Epistola, quæ est 25. ad Cyrillum Alexandrinum scripta, sic eum carpit: *Quid tibi vtilitatis affert Ioannis in locum desertum secessio, quam olim studiosè imitatus es? cum eum nunc minimè imiteris, &c.* Siue enim per Ioannem hìc indicatum intelligatur Baptista, siue potius Ierosolymitanus Ioannes, proculdubio, nisi cæci esse velimus, manifestant Cyrillum *olim*, & *studiosè*, imitatum esse Ioannem *in locum desertum* secedendo. Quonam gentium ergo hoc desertum fuit? Num in Ægypto, Thebaide, Scythi, Nitriæ? Ostendant. Nostri subsidium præstant, dum dicunt quod in Carmelo. Cur ipsis non credendum, Ecclesia testante, quod *in Carmelum montem secedens, ibi cum aliquot pijs hominibus illic degentibus cælestem vitam in terris aliquandiu egit?* Testantibus quoque de exteris authoribus (quorum plures post Dom. Baronium scripsere, eiusque scripta legere potuere) Einsengrineo, Arnoldo a Villanoua, Christiano Massæo, Anonymo Guillelmitano, Renato Choppino, Ioanne Trithemio, Alphonso Villegas, Ioanne Rioche, Basilio Sanctoro, Extera testimonia.

ctoro, Guillelmo Pipino, Carolo de Tapia, Ioanne Carthagena, Philippo Lopezio, & Laurentio Beyerlinck eo loco *ex 2. tom.* relatis, alijs prætermissis, quos non referimus.

Ioannis Trithemij.

11 Sed vnus Ioannes Trithemius, quem vnicum Dom. Baronius legit *in lib. de Scriptorib. Ecclesiastic.* dicentem: *Cyrillus Episcopus Alexandrinus, Doctor Græcus, montis Carmeli quondam decus, & cultor insignis*, ipsum excitauit vt diceret: *Cui quidem assertioni Trithemius leuiter nimis fidem præstitit.* Cæterum an hæc veritati congruè aptentur, dicta, & dicenda euincent. Pro Trithemio autem reticendum non erit, ipsum diligentissimum authorem fuisse vix vllum abnegasse. In rebus etiam ad Carmelitarum Ordinem spectantibus non oscitanter, aut negligenter, sed studiosissimè adlaborasse, duo illi libri, quos *de laudibus Carmelitarum*, & quæ *in Vrticeto*, & in Tractatu *de luminaribus Germaniæ*, ac in communi illo opere *de Scriptoribus Ecclesiasticis* conscripsit, manifestè denunciant; & quod nullus externorum est, qui intelligendæ, & euulgandæ antiquitati, & historiæ Carmelitanæ totum se sic impenderit. Ipsa quoque quæ de Cyrilli Monachatu in Carmelo scripsit sui non oblitus, inculcauit etiam secundo illo libro relato *de laudibus Carmelitarum*, dicens: *Sanctus Cyrillus Ordinis Carmelitici Monachus, postea Episcopus Alexandrinus, &c.* Postea etiam loquens de Diuo alio Cyrillo nostri quoque Ordinis egregio alumno, ne aliquis falsò putaret eundem vtrunque Cyrillum esse, prout quidam parum periti autumauerant, subiungit: *Errant qui hos duos Cyrillos vnum esse putant, cum nec tempus in eos consentiat, nec ordo gestorum. Primum enim sub Theodosio in Ephesino Concilio claruisse certum est, & istum sub Henrico VI. vt diximus.* En iam Trithemium constantem potius quam leuem in Monachatu Cyrilli asserendo.

Chronicon Gallicum.

12 Offendit etiam Dom. Baronium Chronicom illud Gallicum a nostris relatum, ex quo astruunt hanc de Carmeli incolatu Cyrilli historiam. Cæterum huiusmodi Chronicon non incertæ authoritatis esse non solum confirmat, quod ipsum retulerint Generalis Bernardus Olerius a trecentis fermè annis in libro, seu informatione ad Papam, Thomas Scropus Episcopus Dromoriensis supra ducentos annos, Balduinus Leersius circa idem tempus, Ioannes Palæonydorus a centum, & quinquaginta, quos posteriores alij, Coria, Romanus, Sarracenus, Munozius, Vvastelius, & alij sequuntur, prout attulimus loco citato ex secundo Tomo; sed (quod magni ponderis est) quod Marcus Antonius Casinate, illud legisse in Hispania in Cœnobio *de la Oliua* Cisterciensis Ordinis, testis oculatus referat; vt proinde verba ipsius Chronici Gallicè scripta, & latinitati donata eo loco retulerimus. Huiusmodi autem monumenta vetusta, etsi lacera, corrosa, & tineis exposita sæpius veritatis comprobandæ legitima instrumenta esse ex eodem Baronio millies habebit studiosus lector, & in Chronicis Ioannis Biclarensis, Luitprandi, & similibus

bus docti suffragium ferent. Præterea de isto Chronico, seu libello hæc habet Saracenus in Menologio in vita S. Cyrilli, quæstiunc.1. *Repertus est enim in Bibliotheca S. Ludouici XI. Galliarum Regis, vt creditur ex Oriente deportatus. Amplectendus est ex collectore, qui ipsum citat, est enim Magister Nicolaus Gallus Doctor Parisiensis, cuius sanctitatis fama adeo insignis, vt assumptus ad Generalatus apicem, cum per aliquot annos sanctissimè rexisset, officio renuncians ad eremum priuata conuersatione contentus reuersus est. De ipso Euerardus in fasciculo temporum. Iacob. Philip. fol.* 248. *& alij.* Subiungit deinde de eodem Chronico, quod *libellum* appellat: *Amplectendus est demum ob insignem virum, cui dirigit informationem suam Generalis ille celebris. Est enim Petrus Grossus de S. Ægidio nepos Clementis IV. de quo Ciaconius asserit, quod pauperes amauit, & maxime Prædicatores, Minores, & Eremitas omnes, quos multis honorauit priuilegijs.* Sed quidquid de his omnibus sit, cum Ordo noster in Carmelitano Monachismo pro Cyrillo astruendo non innitatur veluti potissimo fulcro eiusmodi Chronici authenticæ veritati, sed quasi subsidiario, & auxiliario fundamento (cuius signum est, quod Hildensinus, Bacconius, Thimetius, Molinius, Ribotius, Grossus, Vvaldensis, Sorethius, Brunius, Bostius, Lillanus, Mantuanus, Currifex, nullam de ipso mentionem habent, prout Vvastelius *in vind. Ioann. Ierosolym. libr. de Institut. Monach. sect.* 4. *ar.* 1. §. 5. disertè notat) sed potius Ecclesiæ testimonio in Officio eiusdem Cyrilli relato, ac traditioni Patrum eiusdem cœtus, antiquitate vel ipsa venerandæ, non debuerat sapientissimus Baronius solam huius Chronici dubiam, & incertam authoritatem nobis obijcere. Multo magis prætermittere fas erat illud *apud quendam Franciæ Regem*, quod indiuiduum vagum, & incertum notat: non enim Nostrates, id dixere; sed *apud Franciæ Regem*, quod denotat Regum Franciæ Bibliothecam, vel Galliarum Regis aulam Regiam. De quo eruditè, vt solet, Vvastelius *eo* §. 5. *&* 6. *seq.* Nos verò ad alia.

13 Illud primitus, Baronij nempe fundamentum, vt Cyrillum a Carmelo auferat. Inquit enim: *Qui certi, atque probati sunt authores eiusdem Cyrilli æquales, eiusdemque res gestas quam diligenter prosecuti, hæc nescientes obruta silentio reliquerunt.* Illud etenim fragile nimis est. Nam primum, *authores Cyrilli æquales, qui eius res gestas prosecuti*, sunt Socrates, & Theodoretus, ex quibus Socrates fuit Nouatianus, Theodoretus verò Nestorianus, & vterque Cyrillo valde infensus (ipso Baronio comprobante) quomodo ergo *certi, & probati authores* dici merentur quoad res gestas Cyrilli. Isidorus autem Pelusiota, qui etiam coæuus fuit Cyrillo, eius Monachatum, in Carmeli quoque deserto satis apparenter demonstrat, iuxta dicta in præcedentibus. Deinde, esto authores Cyrillo æquales eius Monachatus non meminerint, ex hoc solum elicitur, authoritate, vt inquiunt Logici, negatiua, Baronij intentum fulciri; hoc porro genus argumenti leuidense prorsus ijdem Logici in Topicis, Theologi,

Baronij fundamentum quam vim habeat.

logi, & sacri Doctores passim proclamant. Vnus pro mille Bellarminus, etsi ad aliud intentum, videlicet *lib. 2. de Rom. Pont. cap. 8.* sic: *Respondeo, nihil concludi ex argumentis ab authoritate negatiue; non enim sequitur: Lucas, Paulus, & Seneca non dicunt Petrum fuisse Romæ, igitur non fuit Petrus Romæ. Non enim isti tres omnia dicere debuerunt, & plus creditur tribus testibus affirmantibus, quam mille nihil dicentibus.* Expendat quoque lector Baronianum illud *quam diligenter*, quo notare contendit *res gestas* Cyrilli ab authoribus, qui de ipso scripserunt, *quam diligenter* prosecutas fuisse; & percurrat Socratem, Theodoretum, Nicephorum, & alios, qui de ipso tractarunt, ac inueniet paucissima, ea maximè quæ egit post Athenas decursas, & reditum in patriam (quo tempore Carmelum coluit) ab ipsis recenseri, nec *quam diligenter*, sed breui compendio, & quamplurimis prætermissis.

Aliud. 14 Pergit Dom. Baronius: *Vel quæ apud eius temporis Scriptores mentio de culto Carmelo a vitæ Monasticæ professoribus?* Cæterum, præterquam quod huiusmodi argumentatio, sicut & præcedens, ob debilitatem negatiuæ authoritatis, a qua petitur, prorsus claudicat, vt dictum manet; plura ad ipsam retundendam suppetunt, quæ quia in præcedentibus sunt in medium producta, nunc solum tangenda. Et primò interpellandus Antagonista sic. Cum Gregorius Nazianzenus huius temporis decor *in Apologetico* dixit: *Eliæ Carmelum animo agitabam*, seu, vt Bilibaldus reddidit: *Carmelum præferebam*; & cum in Oratione *de fouenda paupertate* dixit: *Pulchræ sunt solitudo, & quies, quod me Eliæ docet Carmelus*; & cum alter ipsi compar Gregorius, Nyssenus nempe, *in orat. de S. Baptismate* scripsit: *Quæro Eliæ Prophetæ Carmelum*, proculdubio non propter rupes, saxa, arbusta, plantas, quæ in Carmelo erant ab ijs pijssimis Patribus meditata hæc fuere. Quorsum enim tam viliter sentiendum de tantis viris? Igitur, propter anachoresim, asceticamque vitam, quam eo in monte exerceri sciebant ab Eliæ, Elisei, & filiorum Prophetarum sectatoribus, quorum consortium desiderabant. Tales ergo tunc erant in Carmelo. Rursus; cum, iuxta Hieronymi, Palladij, Sozomeni, Theodoreti, & aliorum eius ætatis Scriptorum placitum, infinita fermè per Syriam, Palæstinam, seu Phœnicem Monachorum examina, Ægypti instar, fuere, quis sibi persuadeat solam inclytam Carmeli eremum, tantorum Prophetarum quondam habitatione celebratam, asceetis huiusmodi derelictam mansisse? Si totam mente percurramus Palæstinam, vel Syriam, vix locum anachoresi, Monasticæque vitæ excolendæ Carmelo aptiorem, ob fertilitatem, solitudinem, maris propinquitatem, quondam incolarum sanctitatem, similesue pias commoditates reperire poterimus; & nihilominus eum solum desolatum æqui iudices existimare poterunt? Eas ob causas etiam hoc tempore quando hæc scribimus, eum montem non solum Christiani veri anachoretæ, sed & ficti quoque, Mahumetani videlicet, colunt, quos

Santones

Santones vocant, quia indignum censent tam pium locum incolis piam vitam gerentibus carere. Quis ergo similia non credet de Cyrilli tempore, quo tota illa regio non sub Sarracenorum, sed Christianorum ditione erat? Adhæc; cum cuncti tum illius, tum vicinorum sæculorum Monachi, Eliam Prophetam ipsorum veluti prototypon, & vexilliferum in Monastica exercitatione suspexerint, prout dicta *tom.* 1. *Annal. in Appar. cap.* 5. ostendunt. Et conspicitur in Antonio Magno Monastices Ductore, de quo tum Athanasius *in ipsius vita*, tum author vitæ Pachomij dicunt, Eliæ fuisse æmulatorem: & in Gordio eremita, de quo Basilius *homil. in ipsum* inquit, in vita eremitica secutum fuisse *Eliæ exemplum*: & in ipso Magno Basilio, de quo ipsius amicissimus Nazianzenus *in Orat. funeb. de ipso* ait, *cum Elia, & Ioanne, qui admodum philosophi erant, solitudinem amplexum fuisse*: ac maximè in Honuphrio insigni eremita, de quo Paphnutius *in ipsius vita*, & Menologium Græcorum ad 12. Iunij, inquiunt, titulo *patris nostri* Eliam commemorasse. Alia scientes prætermittimus, de quibus loco relato, & sparsim sæpius in secundo Tomo. Ex his verò ad intentum nostrum tale argumentum elicimus. Si cuncti huiusmodi Monasticæ vitæ cultores, Eliam, vt primum sui Instituti Patriarcham agnoscebant, cur credendum vel aliquos ipsorum ob tanti parentis venerationem locum ab ipso cultum, Carmelum videlicet, non coluisse? Non sic faciunt Benedictini, Carthusiani, Camaldulenses, Præmonstratenses, Dominicani, Franciscani, & alij Ordinum professores; magnam enim sibi sortem contigisse putant si loca illa, quæ primi ipsorum parentes habitarunt, colere possint. Accedit etiam, quod Helena Constantini mater, teste Nicephoro Callisti *lib.* 8. *Ecclesiast. Histor. cap.* 30. ad sacrum Iordanem, *circa speluncam, vbi olim domicilium Baptista habuit, perpulchram ædem erexerit, aliamque ad accliuitatem montis*; id est, in Promontorio Carmeli (vt explicat Adrichomius *in Theatro Terræ Sanctæ in tribu Isachar, num.* 21.) *Eliæ Thesbitæ*. Quibus enim huius Ecclesiæ in solitudine sitæ curam incubuisse putes, præterquam loci istius Monachis? Erant ergo in Carmelo Monachi. De his latè Vvastelius relatus *art.* 4. *& sequentib.* Vbi etiam *art.* 4. quod scriptores quarti, & quinti seculi, de quibus Baronius loquitur, exiguam Cœnobiorum mentionem fecerint; sed solum veluti in genere Monachos Ægypti, vel Palæstinæ, inter quos Carmelitæ censentur, sub communi titulo Monachorum, ascetarum &c. nominabant. Quia, vt in *art.* 9. probat idem Vvastelius, apud antiquos scriptores loca Monasteriorum nominare vix erat in vsu: ex quo machina contraria deiecta corruet. Si namque Monachorum Chronologi vix aut vnquam de specialibus Monachorum Cœnobijs, locis, aut asceterijs mentionem fecerunt, quid ni id fecerint cum Carmelo nostro? Eo etiam quod præ cæteris alijs ab vrbibus disiunctus erat, in vltima veluti terræ parte, & supra mare situs. Sed quo magis Baronianum placitum insigniter euertitur, illud est, quod

Ioannes noster Ierosolymitanus Antistes testis domesticus,& oculatus huius sæculi, de quo clarissimus Baronius sermonem instituit, librum edidit *de Institutione primorum Monachorum in lege veteri exortorum, & in noua perseuerantium ad Caprasium* Carmeli montis Monachum, in quo totis,vt aiunt, neruis, contendit eum montem,sicut in lege veteri ab Elia, Eliseo, & filijs Prophetarum excultus fuit, sic & in noua a Monachis *Carmelitis* vocatis, quorum mores instruit, & describit. At valde, maximeque dolendum, quod Dominus Baronius nunquam hunc librum vidit, minus legit, aut euoluit; prout manifeste elicitur ex eo quod nullam vnquam de ipso mentionem fecerit, quod facere non omisisset, ob Ioannem ipsius authorem, quem semper præ oculis habebat; ex quo sibi ansam in nostris historijs cæcutiendi, & nobis cum tanto viro manus conserendi, præbuit. Eius porrò libri authorem Ioannem fuisse nunc supponimus, quia latè probauimus ex innumeris ferè authoribus, qui ante ipsum Baronium, & post ipsum scripsere *to.1. in Appar. cap.9.* quò adeat lector veritatis studiosus.

Alia Baronij. 15 Adhuc tamen *in salebra*, vt dicitur, *hæremus*, propter illa: *Etenim, cum apud S. Hieronymum, Palladium, Euagrium, Cassianum, Theodoretum, Cyrillum Monachum, & alios sæculi huius Scriptores frequens sit de Monachis in Palæstina degentibus mentio, nusquam penitus apud eos de Monachis Carmelitis.* Cæterum illa, etsi propter authoritatem dicentis ponderosa videantur, nihilominus pondere suopte corruunt ex dictis. Primò quidem quia cum sint ab authoritate negatiua petita, flaccida sunt, & debilia, vt tritum est apud omnes, & nos etiam superius inculcauimus *num.13.* Imò liceat ex ipsis authorem sic reconuenire in hoc Cyrillo Monacho, quem magni facit. De hoc Cyrillo neque Gennadius, nec Illephonsus, Isidorus, Honorius, Trithemius, Sixtus, Gesnerus, aut Bellarminus, qui Scriptorum Ecclesiasticorum catalogos ediderunt *vsquam penitus* meminerunt; præter vnum vix solum Baronium, & Posseuinum ex ipso; ergo *figmentum*, & *fabella*. Diceret sanè Eminentissimus author, etsi isti de ipso mentionem non fecerint, non inde colligi fictitium, aut suppositititium authorem existimari debere. Nec nos id dicimus, cum is Cyrillus a Molano, & alijs, nobis etiam credatur verus author vitæ SS. Sabæ, & Euthymij; imo ab alijs etiam Actorum Theodosij, Ioannis Silentiarij Cœnobiarcharum, & Quiriaci Anachoretæ. Dumtaxat ergo intendimus argumentum authoritatis negatiuæ, quo Cardinalis vtitur, inefficax esse, simili argumento ad hominem, vt dicitur, ex eodem Cyrillo petito. Imbecillitas autem fundamenti ex D. Hieronymo, Palladio, Euagrio, Cassiano, Theodoreto,& hoc Cyrillo Monacho desumpti, quod videlicet Carmelitarum Monachorum mentionem non egerint, ex eo quoque conspicitur, quod, nec ipsis necessarium pro suo scopo erat, sed omnino extra illum. Is namque fuit non tam de Cœnobijs, aut Monachorum collegialiter degen-

tium

tium locis, quam de solitarijs, & Anachoretis maioris pretij eius sæculi historiam texere. Vt patet in Palladio, Euagrio, & Theodoreto, qui nec vnius Cœnobij Palæstinæ meminerunt; & in D. Hieronymo, qui solum de suo Bethleemitico Monasterio; & Cassiano, qui de Bethleemitico etiam mentionem interserunt. Vt quid ergo in testes vocandi quod Carmelum non nominauerint, in quo præcipue Cœnobitica vita gerebatur? Idem constat in Ruffino, Socrate, Sozomeno, & authore Tripartitæ, qui vix etiam de vno vel alio Olíueti, Ierosolymæ, & Geraræ Cœnobijs aliquid dixerunt. Ad hæc, vt rectè Matthæus Galenus *in epist. dedicator. operis sui Monastici*, & noster Vvastelius *supr. art. 7.* huiusmodi Scriptores veteres de Cœnobitica vita parum curantes, quod cernerent eam vulgarissimam, & inferioris pretij, solum ad posteros eorum tantum famam transmittere curabant, qui solitariè, & ab alijs secessi, quasi supra humanæ vitæ conditionem separatim viuebant. Merito ergo Carmelæos omittere poterant, quos sciebant eius montis incolas esse, Cœnobitarum præsertim instar, (etsi non sine aliquali anachoresi per Montis latebras, & spelæa) ad Dei laudes, & Virginis Matris concinendas in Sacello ipsi dicato, iuxta dicta tomo præcedenti, conuenientes. Consulantur pro intento Vvastelius *supr. ar. 9. & 10.* & Casanate *in Apologetic. pro Ioann. Ierosolymit. Tract. 2. discurs. vnic. cap. 13.*

16 Porro illud quod Dom. Baronius *fabellam* vocat; nempe quod *Ioannes Ierosolymorum Episcopus Origenista fuisset etiam Monachus Carmelita*; quamuis tomo præcedenti, & supra *sub ann. 412. & 415.* euacuatum prorsus sit; nihilominus, ne difficultatem fugere videamur, aliqua circa illud tangenda. Et primò, quam veritatem contineat nota illa *Origenista*, qua veluti thessera decoratur Ioannes Ierosolymitanus, dicta locis relatis satis superque demonstrant. Vnum silentio haud tradendum, quod si Ioannes iste *Origenista* a Carmelitis comprobatus fuisset, imprudentissimè sanè pro hæretico homine suo Carmelo adiudicando contenderent. Quod verò ipsi adiudicari debeat, vt pote, quia verè Carmelum montem coluerit, & in ipso Monasticen quandoque egerit, sufficienter ostendunt, quæ supra *num.* 8. ex Officio S. Cyrilli ab Ecclesia, & S. Rituum Congregatione sæpius approbato adduximus. Ibi enim dilucidè exprimitur quod Cyrillus, *Ioannis Ierosolymitani*, quem, *vt Christianæ vitæ perfectione imbueretur*, conuenerat, *consuetudine, in Carmelum montem secedens, ibi cum aliquot pijs hominibus illic degentibus cælestem vitam in terris aliquandiu egit*. Ex quibus dilucidè quoque demonstratur, Ioannem etiam Carmelum *cum huiusmodi pijs hominibus* incoluisse. Imo *consuetudine*, quæ non breue aliquod tempus, sed prolixum, & continuatum denotat, prout Iura, & Iuristæ notant. Ipse quoque Ioannes *in libro de Institutione Monachorum* (quem ipsius legitimam prolem esse contra quosdam parum in ipso versatos ostendimus *tom. 1. in Apparat. cap. 9.*) satis id clarè confitetur; siquidem *cap. 1.* loquens de

Ioannis Ierosolymitani Monachatus in Carmelo.

P 3 exer-

exercitatione Monastica in Carmelo, cum Caprasio Carmelita, inquit, *Huius nostræ conuersationis*, & *cap.*48. alias *cap.*41. *hæc de nostra Religionis habitu*, *&c.* Idem concorditer docent Authores cuncti, qui historias nostras texuere; ac de exteris non solum illi, quos in magno numero retulimus *eo cap.*9. *num.*15. hunc librum ipsi ascribentes, quibus etiam plures alios iungere possemus, nisi prolixitatis notam conaremur effugere; sed & illi quoque qui Ioannem, nostris, ac suis consocijs Carmelitis Regulam tradidisse scribunt, quos & in copioso numero relato *cap.*9. *num.*12. recensuimus, & supra *sub anno* 412. commemorauimus. Expressè quoque vir magni nominis, apud Baronium etiam, Ioannes Molanus in suo Martyrologio *ad* 12. *diem Ianuarij* in vltima editione, cum inter Carmelitas censet; quod & faciunt Anonymus Guillelmitanus, & Philippus Lopezius, quos tomo superiori *sub anno* 371. adduximus, ac Reuerendiss. Didacus Iepes Tiriasonensis Episcopus, & Philippi II. prudentissimi Hispaniarum Monarchę a confessionibus *in l.* 1. *vit. S. Theresiæ cap.*1. Plures quoque alij, quos Casanate *supr. cap.*2. *&* 3. affert.

Alia Baronij expenduntur

17 Ex quibus iam pius lector (quem interpellamus) iudicium ferat de illis, quæ idem Eminentiss. Baronius subiungit; scilicet: *Sicut enim hæc leuiter effinguntur, ita & facile refelluntur.* Quomodo enim leuiter efficta dici possunt, quæ Ecclesiæ testationi, & approbationi; Ordinis peruetustæ traditioni; ingenti grauissimorum authorum tum eiusdem Ordinis, tum de exteris assertioni; ac historiæ, cui nullus ante ipsum obstitit, innituntur? Leuiter enim ea creduntur, vt ex D. Bernardo *ep.*190. *ad Innoc.* habetur, quæ *ante rationem*; hæc porrò quæ adduximus satis, superque rationabilia sunt.

Alia eiusdem.

18 Illa verò: *Flagrans quidem cupido nobilitatis auitæ cogit interdum homines delirare*, adeo aculeata, opprobriosa, & digna reprehensione a quibusdam ex nostris æstimata fuere, vt vnus Carmeli nostri Patrum, & eius lumen quondam splendidissimum, in eundem Dom. Cardinalem telum retorquens, ambitionis quoque nota, & *auitæ nobilitatis* cupidine sauciatum fuisse contendat, eo quod ipse aliquoties quorundam *Baroniorum*, seu *Baronorum* insigniũ pietate memoriam fecerit, veluti suæ familiæ prædecessorum. Quæ quamuis nobis vllo modo placere nequeat, quia quadantenus aculeata nimis in tam egregium virum videri possunt; sed potius propterea silentio celanda; at, quia historicum agimus, cuius partes sunt cuncta referre; bona approbando, mala respuendo, ideo, etsi ipsa omnino reijciamus, referre tamen cogimur. Sic autem ille. [Vnus Cæsar Baronius patres nostros doli, fraudis, mendacij, lucri, ambitionis criminibus aspersit: his vitijs iussit, voluit affectos. Tomo enim 6. annal. pag. 21. Plantinianæ Typographiæ hanc in eos excreat propositionem. Flagrans quidem cupido auitæ nobilitatis cogit interdum homines delirare. Mira hæc propositio est, qua efficit, vt vix nemo fuerit, qui hac trutina examinatus, hac lance ponderatus, non pretio, non æsti-

matione,

matione, non dignitate deprimatur, minuatur, cadat. Num ipse idem? Quid enim vetabit ne possit in eum retorqueri? Ne quam falsò in patres nostros strinxit, iustè in eum restringamus? Illustremus. Cum tomo II. annal. pag. 103. Plantin. Typograph. legisset in Codice Casinærij cap. 374. pag. 343. a Gregorio de Barono, & in eodem Codice c. 350. pag. 232. a Leonardo de Barono donationes quasdam fuisse factas, quasi in libro fabam reperisset, per homæosim, similitudinemque dictionum, Baroniorum familiam, quod nemo, ait, antecessorum suorum fecerat, ab eis deriuatam esse voluit. Putas qua animi lætitia? Vidimus, inquit, & gauisi sumus antecessores nostros, his pietatis insignibus reperisse nobilitatos. Adeo flagrans auitæ nobilitatis cupido cogit interdum homines delirare. Et quidem sæpe sæpius familia a patre nomen, & originem deducit, interdum tamen a matre. An Baroniorum familia per patrem, aut matrem nomen, & originem ab illis Baronibus trahat, non attingit amplissimus Cardinalis Baronius. Adeo vt flagrans auitæ nobilitatis cupido homines interdum delirare cogit. Addit: Absit, vt præterquam in Domino gloriemur; in ipsa vera nobilitate, quam per adoptionem in filiorum Dei familiam cooptati, feliciter sumus consecuti. Nam si filij, & hæredes, hæredes quidem Dei, cohæredes autem Christi, Ephes. 1. Verum, o heu, tu bone vir: solus sapis, & vides, cæteri minime? Olim Varro; Omnes videmur nobis saperdæ, festiui, belli, cum simus copreæ. Nolim plagam inferre, tantam a Patribus nostris; & nobis eorum filijs, auertere. Veruntamen hæc ista verba, quæ subornas, illa sunt, quibus non leuem nobis suspicionem veritatis tuæ propositionis ingeris; cur meritò eam in te reijciamus. Etenim si a Gregorio, & Leonardo de Barono familia Baroniorum originem, & nomen reuera repetit. Amabo, quo fine ei pro condimento tantæ humilitatis protestatio? Vt nobis animi tui humilitatem significares, proderes? Ecquis de ea dubitabat? Vt sub ea, velut pariete, ac velo obtegeres flagrans illud auitæ nobilitatis desiderium? At olim ille: Video per fissuras fastum Antisthenis. Adeo flagrans auitæ nobilitatis cupido homines interdum delirare cogit. Aut sedem in Cæsare Baronio non inuenerit; sed in Patribus Carmelitis? Ad populum phaleras. Lector & repeto. Non vulnus inferimus, clauum clauo tantum retundimus. Maneat Illustrissimo Cardinali integra, eaque deducta a Gregorio, & Leonardo de Baronio Baroniorum familia. Non inuidemus; doluimus tantum virum antequam ad Cardinalatus fastigium assumeretur, a quodam nostri Instituti offensum fuisse, inde occasionem sumpsisse cur in nos tam leuiter magno suo dedecore scriberet. Quid enim exsufflationes, quid resputamenta, quæ tom. 6. annalium pag. 21. in nos reiectauit, splendoris ad eius famam adferunt? Quid tantus iste contemptus Christi, ipsius sententia Matth. 5. condemnatus ornamenti, quid claritudinis, ac lucis ad eius nomen, & dignitatem ista eius in nos conuitia aduehunt?

Si re-

Si respuere, si exufflare, quæ hactenus Patrum traditione tenemus improbasse, infirmasse est, victoriam, ac triumphum ipse referat, conuiciatoris, calumniatoris notam non incurrat; nullam Patribus, nullam nobis iniuriam factam credamus. At verò nemo adeo expers sensus est, qui hoc improbandæ rei, maximè autem antiquitatis genus approbet. Cum itaque illarum sordium attactu chartam maculauerit, has eluat si potest, & terso mundet linteo.] Hæc ille; typis mandata Bruxellis anno 1611. Sed a nobis, vt diximus nullatenus probata; reijcienda ex animo potius, quia nec Religiosæ humilitati, nec tanti Cardinalis de tota Ecclesia optimè meriti, dignitati sunt consona: eo præsertim, quod, vt ex fideli testimonio habetur, ipse Dominus Cardinalis a nostris monitus palynodiam decantare voluisset nisi vel morte præpeditus, vel vrgenti alia causa detentus esset. Dolendum tamen quod ipsius rigida sententia non vnum, vel alterum nostræ familiæ, sed cunctos fermè ambitionis, & amentiæ condemnare videatur. Quam ob causam; eò etiam quod ab aliquibus, ob dicentis authoritatem, proh dolor! recepta, non modicum toti Religioni præiudicium attulit, plurium quoque aliorum bilem sic commouit, vt in ipsum cruentatas sagittas retorserint, eumque varijs in locis suis scriptis exagitauerint. Nos tamen huiusmodi veluti nænijs prætermissis, Dominici documenti *Matth.5.* memores: *Si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam, præbe illi & alteram*; ac illius a Petro. *1. Petr.3.* proclamati: *Modesti, humiles, non reddentes malum pro malo, nec maledictum pro maledicto*, plagam plagis inferre, aut vim vi repellere nolentes, sed solum iniuriam cum moderamine inculpatæ tutelæ, auertere cupientes, nihil aliud cruentissimæ censuræ D.Baronij opponemus, nisi vitæ sanctimoniam, doctrinæ conspicuitatem, claritatem, & venerandam antiquitatem eorum, quos ipse tam acriter pungit; vt vel ex eo clariùs innotescat id quod in principio huius controuersiæ dicere cœpimus, eum videlicet, horum nostrorum Patrum scripta, nec legisse, nec vidisse, ac proinde in nostris historijs sæpius a veritatis tramite aberrasse; refragando maxime, prout in præsenti; Monachatum in Carmelo Ioannis Ierosolymitani Antistitis, & D. Cyrilli Alexandrini Patriarchæ, quem isti Patres nostri astruunt; alij quidem de vno ipsorum, alij verò de vtroque id asserentes.

Clarissimi authores Baronio aduersantes.

19 Ex quibus vnus est B. Cyrillus Constantinopolitanus, de cuius sanctitate, diuinarum rerum illustratione, ea maximè, quam habuit ante annos 450. quæ *Oraculum Angelicum* vocitatur, non solum Ecclesia in Officio Canonico ipsi concesso, & a Sede Apostolica vicibus repetitis approbato, sed innumeri authores scribunt, quorum plerosque retulimus *tom.1. horum Annalium in Apparat. cap.10. num.5.* Alter est Ioannes Bacco illustrissimus Theologus, de quo vix vllus sine laude loquitur, quin a Sixto Senensi *in Bibliotheca* vocatur *Theologorum sui temporis Princeps*, & quem idcirco commendant, ac inter egregios Ecclesiæ

Scripto-

Scriptores connumerant Trithemius, Bergomensis, Iacobus de Plebe, Posseuinus, Pitseus, Bellarminus, & vt vno dicatur verbo, cuncti ferme omnes, siue Catholici, siue hæretici, qui Catalogos Scriptorum Ecclesiæ compilarunt; floruit hic egregius Doctor ante annos 300. Alter etiam est Reuerendiss. Bernardus Olerius Ordinis Generalis Archimandrita a 300. circiter annis in Religione florens, in libello supplici ad Papam (ad quem non nisi certa referri deberent.) De eo Posseuinus, & Ordinis monumenta plura loquuntur. Alius Reuerendissimus etiam Pater Ioannes Grossus Ordinis Prior Generalis a 250. annis eum illustrans, & quem vt illustrem commemorant Paulus Langius, Guillelmus de la Perriere, Nicolaus Bertrandus, Einsengrineus, Trithemius, & alij, quorum aliquos retulimus eo *cap.*10. *num.* 14. Alius, Philippus Ribbotus Cataloniæ Prouincialis, quem aliqui Sanctum cognominant, sed saltem celebris author fuit, prout Trithemius, Posseuinus, Eynsengrineus, Petrus Lucius, & alij de ipso loquentes testantur, quos nos sequimur eo *cap.* 10. *nu.* 13. Florebat etiam ante 250. annos. Alius quoque ijs Patribus coæuus, Ioannes Hyldesheym B. Petri Thomæ discipulus, & in Ordine singularis venerationis, vt propterea eum cum laude commemorent Eysengrineus, Trithemius, Posseuinus, Harpsfeldius, Pitseus, & alij. Alius præterea, qui solus sufficeret pro intento fulciendo, est Magnus ille Thomas Vvaldensis, Ecclesiæ Catholicæ propugnator acerrimus, hæreticorum, VViclephistarum præsertim, terribilis mastix, & de quo vix vnus est, qui sine laude eum commemoret. Vnde suorum operum approbationem a Martino V. & honorificam mentionem ab innumeris authoribus meruit. Ex quibus Eysengrineus eum absolutè *Sanctum* vocat, alij *Beatum*, plurimi quoque ipsum commendant, inter quos Ioannes Cochlæus, Cardinalis Hosius, Harpsfeldius, Pitseus, Posseuinus, Andreas Vega, Alphonsus a Castro, Fabianus Iustinianus, Volaterranus, Bergomensis, Bzouius, Iacobus Gualterus, Bellarminus, & multi alij cum omnibus Carmelitis. Alius huius egregij Ecclesiæ luminaris discipulus, & auditor, qui est Illustrissimus Thomas Scropus Episcopus Dromoriensis, ac suffraganeus Nordouicensis, quem etiam vt insignem authorem commemorant Eysengrineus, Posseuinus, Pitseus, ac alij. Alter, ipseque grauissimus, ob vitæ sanctimoniam, & Præsulatus dignitatem est Reuerendissimus, & venerabilis Pater Ioannes Soreth Ordinis insignis Generalis reformator, de cuius laudibus, & scriptis loquuntur Trithemius, Eysengrineus, Fasciculus temporum, Philippus Bergomensis, Posseuinus, & alij; quorum aliqui eum inter Sanctos connumerant, & miraculis coruscasse scribunt. Nos autem quoad hoc Sanctæ Romanæ Ecclesiæ speramus decisionem. Celeberrimus alius adest in Ecclesia author pietate, doctrina, & monumentis editis clarissimus, Baptista Mantuanus, vel solo nomine apud omnes perinsignis. Vnde vt talem eum celebrant ipse Dom. Cardinalis Baronius, Petrus

Canisius,

Canisius, Ascensius Badius eius Commentator, Ioannes Picus Mirandulanus, Ioannes Iouianus Pontanus, Philippus Beroaldus, Cardinalis Bellarminus, Trithemius, Posseuinus, Petrus Opmerus, Marcus Guazzus, & cuncti fermè qui Scriptorum insignium Catalogum ediderunt. Alius & inter Ordinis scriptores celebris, est Arnoldus Bostius Gandensis, tantæ æstimationis apud exteros, vt Hermolaus Barbarus Patriarcha Aquileiæ, & S. R. E. Cardinalis, ac Robertus Guaguinus Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Generalis Minister, & celebris scriptor, libros suos ipsi dicauerint. Hinc ipsum cum laude commemorant Trithemius, Iacobus Philippus, Eysengrineus, Marcus Guazzus, Guicciardinus, Posseuinus, & plures alij. Vltimus Ioannes Palæonydorus Batauus Ordinis insignis Historicus, qui vt talis habetur a Valerio Andrea, Posseuino, Francisco Subuertio, & alijs. Omittimus plures quoque alios minoris notæ celebres Authores. Item illos, qui post Dom. Baronium scripsere, qui proinde ipsius Censura non comprehenduntur, etiamsi de ipsius authoritate nihil soliciti traditionem Ordinis de Monachatu Ioannis, & Cyrilli in Carmelo receperint, & contra ipsum, acriter etiam, defenderint. Dumtaxat ergo eos retulimus, quos Eminentissimus legere potuisset, quod quia non fecit, in tam rigidam censuram contra ipsos inauditos incidit; oppositum proculdubio dicturus si relata a nobis fundamenta inspexisset, & vnum vel alterum ex adductis obuiasset. Quis enim de tam pio authore, timoratæ conscientiæ viro, veritatis, & iustitiæ zelatore hoc non autumet?

Baronij sententiæ adstipulantes.

20 Ex dictis porro hauriat lector quantum valere debeant ea, quæ circa hanc causam de Monachatu Ioannis, vel Cyrilli in nostro Carmelo, aliqui, Dom. Baronij authoritate subnixi, sine maiori indagine, scripsere. Quales sunt Eminentissimus Cardin. Bellarminus mille titulis author venerandus in opusculo *de Scriptoribus Ecclesiasticis in Ioanne Ierosolymitano*; Henricus Spondanus eiusdem Baronij Abbreuiator, & alij; qui idem intentum sibi assumpsere, de hoc anno 444. loquentes; Antonius Posseuinus *in Apparatu*, *in Cyrillo Alexandrino*, Margaritus de la Vigne additionator eiusdem libri Ioannis Ierosolymitani in Bibliotheca Patrum recensiti; Ioannes Maria Brasichelensis *in Romano expurgandorum librorum Indice*, & Paulus Sherlogus *in Commentario Cantici Canticor.* Etenim, quod ad Spondanum, & alios Dom. Baronij Epitomistas spectat, facilè ipsis satisfiet ex eo quod non tam suam quam Baronij mentem breuiori, & compendiosiori stylo expresserint. Vnde cum illis nihil agendum. Magis vrgere potest Cardinalis Bellarmini authoritas, qui in dicto libello *de Scriptoribus Ecclesiasticis*, dum de præfato Ioanne Ierosolymitano, & libro ipsius *de Institutione Monachorum* (quem per errorem vocat *de Institutione Monachi*) hæc scribit: *Hic liber videtur scriptus ab aliquo longè posteriore: siquidem in eo libro dicit auctor se esse Ordinis Carmelitarum, & describit habitum Carmelitarum: at illis*

illis temporibus nomen Carmelitarum Religiosorum erat planè inauditum, *vt etiam Cardinalis Baronius affirmat tom. 6. Annalium, ad annum 444. Adde quod stylus est hominis latini, & temporum posteriorum*. Veruntamen isthæc a Dom. Bellarmino prolata sibi ipsi, & veritati contraria sunt. Eidem quidem Cardinali, quia ipsemet, vt vidimus in præcedentibus, die 20. Iunij de anno 1609. de mandato Sacræ Congregationis Rituum (prout constat ex ipsius decreto subscripto a Cardinali Pinello, & Dom. Mucantio Secretario) recognouit, subscripsit, & approbauit Officia propria Sanctorum Ordinis Carmelitarum, vbi in Cyrillo Alexandrino habetur, vt etiam in superioribus visum, ipsum Cyrillum *consuetudine Ioannis Ierosolymitani Episcopi*, ad quem se contulerat *confirmatum* (prout dicitur in Quinterno, quo PP. Discalceati vtuntur) in Carmelum Montem secessisse, & ibi *cum aliquot pijs hominibus illic degentibus cælestem vitam in terris aliquandiu* egisse. Ex his enim a Bellarmino approbatis luce clarius innotescit, tum Ioannem ipsum Ierosolymitanum, tum Cyrillum Alexandrinum, Carmelum excoluisse; non solos, ac solitarios, sed *cum aliquot pijs hominibus illic degentibus*. Erant ergo eo tempore *Carmelitæ*, id est in Carmelo religiosam vitam agentes. Quomodo ergo dicere potuit illis temporibus *nomen Carmelitarum Religiosorum erat planè inauditum?* Videant pij lectores an, vel quadantenus grauissimum authorem ab antilogia liberare possint, & nos libenter acquiescemus. Res porro ipsa, videlicet quod Carmelitæ eo tempore fuerint, dicta 2. *tom. in Appar. cap.* 5. & *hoc* 3. *tom. etiam in Appar. cap.* 2. (vt omittamus superiora tempora ante Christum de quibus *tom.* 1.) sufficienter demonstrata manet. Quod liber ille, Ioannis sit legitima proles, efficaciter probatum manet in superioribus, adiunctis maximè ijs, quæ diximus *tom.* 1. *horum Annalium in Apparatu cap.* 9. præsertim *n.* 16. *& seq.* vbi talem librum Græcè scriptum ab eodem Ioanne ostendimus; Carmelitis pro Regula datum (de quo etiam supra *sub ann.* 412. dictum) deinde ab Aymerico Patriarcha Antiocheno latinitati donatum; Græcismis refertum; licet quandoque vitio, vel licentia interpretis latini (prout moris est interpretibus omnibus) latinum sapiat stylum; & tam antiquum vt a quingentis annis, & supra in vsu latinorum Carmelitarum fuerit. Corruunt propterea quæ Dom. Bellarm. subiungit de stylo hominis latini, & temporum posteriorum. Quo etiam satisfactum erit Margarito de la Vigne, Ioanni Mariæ, & Paulo Sherlogo relatis. Pro Sherlogi autem emendatione doctè, & accuratè Vvastelius noster *tom.* 2. *Vindic. Ioann. Ierosolymit. sect.* 3. *per totam* laborauit. Quod spectat autem ad Posseuinum, ipse pro nobis est in hoc libro Ioannis Ierosolymitani vindicando; ab ipso namque compositum fuisse, & postea e Græco latinum redditum conceptis verbis exprimit *in suo Apparatu verbo Ioannes Ierosolymitanus*. In *Cyrillo* autem *Alexandrino* Baronium sequitur, ipsius merè authoritati subnixus, nihil, vt videtur, amplius de re meditatus.

ditatus. Maneat ergo, nihil obuiante rigida censura Dom. Cardinalis Baronij, vt veritas comperta, S. Cyrillum Alexandrinum, & Ioannem Ierosolymitanum Ordini Carmelitico adiudicari debere, idque non *auitæ nobilitatis* cupidine, sed iuris proprij vindicandi causa, a nostris, & exteris authoribus prolatum, assertum, & propugnatum merito fuisse.

Diui Cyrilli laudes.

21 Demum, vt coronidem huic importunæ concertationi imponamus magis pietati conformem, libet aliqua encomia nostro Cyrillo Alexandrino (pro cuius causa decertauimus, a viris grauissimis tributa, ex *tom. 4. actor. Concilij Ephesini*, iuxta Peltani elucubrationes, hìc apponere, nostris Carmelitis meditanda, vt, qui eum Concarmelitam tuentur, ipsius virtutes æmulari contendant. Primò ergo Maximianus Episcopus Constantinopolitanus loco Nestorij depositi subrogatus, in Epistola ad ipsum Cyrillum hæc scribit: *Expletum est desiderium tuum, Deo deuotissime; perfectum est quod religionis causa susceperas; ad finem perductum est pietatis tuæ votum. Theatrum factus es Angelis, & hominibus, vniuersisque Christi Sacerdotibus. Neque enim solum in Christum credidisti, sed incommoda quoque pro ipso pertulisti. Solus dignus censius es, qui stigmata illius in corpore tuo portares. Confessus illum coram hominibus, promeritus es, vt Pater te confiteatur coram Angelis. Redimitus es coronis, quæ pro pietate certantibus debentur, potuisti omnia in Christo, qui te confirmauit; humiliasti Satanam per patientiam; contempsisti tormenta; conculcasti furorem Principum; famem pro nihilo duxisti. Panem enim habebas, qui de Cælo descendens, cœlestem vitam hominibus impartitur.* Alypius autem Apostolorum presbyter in alia Epistola ad ipsum Cyrillum, miris his laudibus sic eum extollit: *Beatus homo, quem Deus dignum censuerit Sanctum, Deoque dilectum caput tuum martyricæ confessionis sertis redimitum, dilectionis oculo contueri. Tu enim, Sanctissime Pater, vigilanti lumine Sanctorum Patrum viam triuisti. Tu vtroque poplite claudicantes, recta ad veritatem incedere docuisti. Tu fiduciam indutus es Eliæ. Tu solus Phinæi zelum assumpsisti. Tu impium venenosi draconis os obturasti. Tu voracem Bel euertisti. Tu illius spem, hoc est dominatum, & præsidentiam ære coemptam labefecisti, aureæque statuæ apparatum perdidisti. Ecqualenam os spiritualibus vnguentis imbutum zeli tui encomia pro dignitate exprimere valeat, vt qui Beati Theophili quondam auunculi tui studiorum æmulus, illi qui similis euaseris? necnon ad ter beati illius Athanasij martyrium proximè accesseris?* Meritò proinde olim in Missalibus, & Breuiarijs Ordinis hæc pro eodem Sancto Cyrillo recitabatur collecta: *Deus illuminator cordium, qui tui splendoris lumine mentem beati Cyrilli confessoris tui, atque Pontificis ad tuæ genitricis, semperque Virginis Mariæ tuendum honorem illustrasti: præsta quæsumus, vt sicut impiorum peruersos errores dissoluit, ita eius precibus depulsa hæresum prauitate, errantium corda, ad tuæ veritatis redeant vnitatem, & nos te agnoscamus Do-*

minum

minum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui cum Patre, & Spiritu Sancto viuit, &c.

Ann. Christ. 445. 446. & 447. Leonis Rom. Pontif. 6. 7. & 8. Theodosij Imper. 38. 39. & 40. Valentiniani 21. 22. & 23.

1 DE communi Ecclesiastica historia nostra dignum est; quod cum terræmotus magnus per Orbem grassaretur, Constantinopoli tamen adeo creuit (in pœnam vt creditur Nestorismi in ea Ciuitate propter nequitiam Nestorij propagati) vt quinquaginta septem turres ad terram deijcerentur, & omnes litanijs, & supplicationibus dediti lachrymis, & gemitibus ex intimo animo misericordiam diuinam implorarent. Tunc miraculum accidit toti posteritati sæculorum litteris commendandum, ad Dei misericordiam extollendam, & nostram imbecillitatem ad confidentiam in ipso habendam, subleuandam. Plurimis namque in publico loco spectantibus, e medio diuina quadam vi puer quidam in aerem sublimis ad cælestem vsque tractum, ita vt iam non appareret, sublatus; diuinam vocem, qua Angelis Deum laudibus ferre mos est, audiuit: eaque voce percepta, rursum priore puer per aerem via reuersus descendit; & Episcopo Proclo, ipsique Imperatori, & multitudini omni supplicationibus operam danti, Deumque hymnis celebranti, ab Angelis canentibus, se verba hæc audisse renunciauit: *Sanctus Deus, Sanctus Fortis, Sanctus, & Immortalis, miserere nobis*. Quæ vbi Proclus intellexit, ad eum modum populum psallere iussit, & terræmotus statim etiam constitit, omninoque quieuit. Sic ex Marcellino, & Nicephoro noui Chronologi. Apud quos etiam quod hoc sit celebre illud *Trisagion* a D. Ioanne Damasceno decantatum, & quod in Ecclesijs canitur, maximè feria sexta in Parasceues. Historia Ecclesiastica.

2 De domestica, & monastica illud quadantenus proprius, quod, cum ob S. Cyrilli Alexandrini mortem eam Sedem ascendisset Dioscorus vir improbus, vt ex dicendis manifestum erit, Nomi huius temporis Consulis opera vsus, S. Cyrilli prædecessoris affines exagitare cœpit, bona ab eis tyrannicè exigendo, Paulo, & Athanasio Cyrilli nepotibus mortem minitando; a consanguineis ipsorum, & ipsis, domos auferendo; Athanasium presbyterio priuando; vt propterea cogeretur ad quendam locum, qui sub tutela erat Monasterij Tabennensium (vt vel hinc colligi possit quantam cum Monachis Cyrillus noster necessitudinem haberet) confugere. Sic ex Liberato Diacono, & eiusdem Athanasij libello *in Concil. Chalcedonensi* colligunt moderni Chronologi. Ex quibus Baronius *sub ann.* 445. prudenter notat: *Vetus exemplum, frequentius* D. Cyrilli affines afflicti a Dioscoro.

iteratum de his quæ pati soleant, siue iuste, siue iniuste ditati Episcoporum affines. Id est, nepotes Ecclesiæ Prælatorum.

Hilarius Arelatensis.

3 Extat & memoria pro hoc tempore Hilarij Arelatensis Episcopi ex Monachis assumpti, iuxta dicta *sub ann.* 426. qui cum ardentius quam par esset iura Ecclesiæ suæ contra Viennensem Episcopum tueri conaretur, rescriptum Imperatoris Valentiniani contra ipsum prodijt, quin & Leo Papa ad Episcopos Galliæ epistolam dedit ipsius condemnatoriam. Sed non propterea Hilarius ipse sanctitate clarus esse desijt. Etsi enim iura suæ Ecclesiæ vindicando excesserit, ore tamen omnium commendari meruit. Prout ex Gennadio *de Scriptor. Ecclesiast.* Romano Martyrologio *die* 5. *Maij*, & alijs elicitur. Successit in Lirinensis Cœnobij præpositura Honorato primo fundatori, de quo *sub ann.* 421. diximus. Hinc eiusdem cum ipso Instituti asseclam credimus cum Casanate nostro *in Paradis. Carmelit. decor. stat.* 2. *ætat.* 6. *cap.* 160. quod Elianum fuisse dicta eo *sub ann.* 421. & 426. abunde suadent. Monendos tamen Nostrates volumus, quod sicut de insignium horum Monachorum gestis, quasi de propriæ familiæ triumphis gloriantur, sic maximè eos æmulari studeant, quos Eliæ æmulatores extitisse autumant. In hoc porro Hilario imitandum habent, zelum primo pro sanctæ Ecclesiæ defensione contra hæreticos, qui canino ore eam labefactare contendunt. Deinde id, quod ex Sidonio affert Casanate. *Tantæ extitit in egenos pietatis, fidei igneus torrens, cœlestisque eloquij, & diuinæ præceptionis operarius indefessus, multimodaque virtute pretiosus (verbis vtimur Sidonij) vt bona sua, aut parentibus reliquerit, aut vendita pauperibus erogarit, vt pauperum pater vocari mereretur*. Tertio, quod ex Gennadio relato habetur ijs verbis. *Hilarius Arelatensis Episcopus vir in Sanctis scripturis doctus, paupertatis amator, & erga inopum prouisionem non solum mentis pietate, sed & corporis sui labore sollicitus fuit: nam pro reficiendis pauperibus etiam rusticationem contra vires suas homo genere clarus exercuit: sed nec in spiritualibus neglexit: nam & in docendo gratiam habuit, & absque personarum acceptione omnibus castigatum opus prædicationis ingessit*.

Ann. Christ. 448. 449. & 450. Leonis Rom. Pontific. 9. 10. & 11. Theodosij Imper. 41. 42. & 43. Valentiniani 24. 25. & 26. Marciani 1.

Eutychetis hæresiarchæ nequitia.

1 NVS nequam Monachus, imo Monachorum Constantinopolitanæ Vrbis Abbas, seu Archimandrita, (Ordinis S. Basilij eum facit noster Bostius *lib.* 5. *cap.* 73.) Eutyches nomine, horribiles in tota Ecclesia tragœdias excitauit hoc tempore. Etenim ab errore Nestorij plus æquo discedens, non solum in Christo negabat duas personas contra Nestorij placitum, sed duas quoque

quoque naturas; vnam dumtaxat diuinam astruens, in quam conuersa erat humana. Quem errorem in scriptis redactum per Monasteria direxit, Monachorum animos excitando, proculdubio quia sciebat in huiusmodi Ecclesiæ negotijs Monachos semper maximam authoritatem habuisse. Archimandritæ tamen subscribere noluere, vno eorum prudenter dicente (vocabatur Martinus) *Non est meum subscribere, Episcoporum tantum est*, alij vero Monachi nec scriptum acceptare voluerunt. Accusatus proinde ab Eusebio Episcopo Dorilæi in Phrygia, damnatur a quadam Constantinopoli habita Synodo, ac presbyteratu, & Monasterij administratione priuatur. Excusabat se apud Leonem Papam, & Theodosium Imperatorem, fautorem habens Chrysaphium; cuius molitione actum est vt Ephesi congregaretur Synodus 128. Episcoporum, præside Dioscoro Alexandrino Antistite, in qua nefariè Eutyches absolutus, & Catholicæ veritatis propugnatores damnati fuerunt. Imo Flauianus Constantinopolitanus Episcopus egregius Catholicorum propugnator occisus, cooperante Barsuma impio, & solo nomine Monacho, & Archimandrita. Iure proinde Ephesinam hanc Synodum *Prædatoriam*, vel *latrocinium Ephesinum* Authores appellant, & eam Leo Papa in Synodo Romana damnauit. Dioscorus verò nihilo melior factus ipsummet Leonem (quod auris abhorret) excommunicauit. Imperator autem Theodosius, etsi prius Eutycheti suppetias ferret, postea tamen resipiscens, eunuchum illum omnium malorum authorem dignitate, ac bonis spoliatum relegauit, licet hoc Pulcheriæ pietati alij tribuant. Moritur deinde Theodosius, successorem habens Marcianum, cui Pulcheria nupsit, hac lege, vt virginitatem seruare posset. De ijs moderni Annalistæ, & Chronologi ex Liberato, Theodoreto, Euagrio, Nicephoro, & alijs.

2 Celebris porro ille Theodoretus, Monachismi, iuxta dicta in superioribus, professor, soluebat hoc tempore pœnas simultatum, quas cum Cyrillo nostro Alexandrino habuerat propter Nestorium, cui adhærere videbatur. Etenim primò, diuina prouidentia sic actum est, vt Dioscorum Alexandrinum Patriarcham inimicum pateretur, qui eius prædecessorem S. Cyrillum habere renuit amicum. Deinde quamuis Eutychianæ nouæ hæresi exortæ se opponeret catholicè aduersarium, nihilominus calumnijs iniustè appetitum fuisse ipse conqueritur. Item, quia præsumpserat proferre contra ea quæ de fide scripserat S. Cyrillus in legitima Ephesi Synodo, prohibitus est ab Imperatore Theodosio accedere ad Synodum Ephesinam aliam ab Eutychianis celebratam, in qua ab ipsis damnatus fuit. Appellauit proinde ad Rom. Pontificem Leonem de sua depositione querelam mittens per Hypatium, & Abramium Corepiscopos, & Alypium Archimandritam, seu Præsidem Monachorum, qui videtur is esse, cuius meminit idem Theodoretus *lib. 9. vit. Patr. cap. 3. in Marciano* dicens huius Marciani nepotem fuisse. Damnauit

De Theodoreto.

nauit etiam Theodosius Imperator Theodoreti scripta. Hæc & alia ex ipsius Theodoreti Epistolis habet Baronius *sub his annis*, ex eo a nobis relata, vt ostendamus qualiter praua gesta hominum Deus in hac vita purificet, in ipsorum, & aliorum exemplum. Vt innotescat insuper quomodo Monachismi defensores, qualis Theodoretus semper fuit (sicut & professor ab incunabilis, vt ipse testatur *epist.* 81.) Deus sic protegat, vt non pereant in finem, etsi vt filij ad tempus puniantur.

Caprasius e Carmelo operarios mittit.

3 Inter has porro Ecclesiæ, præsertim Orientalis, tragœdias, vnius Eutychetis Monachi nequitia excitatas, nostræ historiæ lucem accipiunt, ipsarumque veritas clarius innotescet. Ipsæ ergo illud pro præsenti tempore astruunt, quod ad huiusmodi Eutychianorum tumultus sedandos, & orthodoxam fidem contra ipsos tuendam Caprasius Carmeli Archimandrita, de quo *sub ann.* 412. actum, operarios in vineam Ecclesiæ miserit, qui pro ea excolenda strenuè adlaborarent. Sic enim Arnoldus Bostius insignis Ordinis Chronologus *lib.* 5. *histor. cap.* 73. exarauit: *Dicta itaque calamitate durante S. Caprasius Pater Monachorum Montis Carmeli, de quo supra cap.* 67. *dictum est, obijt anno* 450. *die* 15. *Octobris. Hic Caprasius venerandus propter Eutychianorum persecutionem discipulos suos ad diuersas misit prouincias.* Ioannes autem Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 9. sic: *Hac calamitatis tempestate Caprasius, de quo supra, misit discipulos suos de Monte Carmeli ad diuersa loca, ad Eutychianis resistendum, & Monasteria Ordinis tuenda.* Similia Didacus Coria *lib.* 9. *c.* 13. & alij. Qui autem fuerint hi a Caprasio e Carmelo missi inferius dicetur. Nunc verò expendendum dumtaxat, quod huiusmodi historia nostra, satis, valdeque cohæreat cum ijs, quæ ab extraneis de huius temporis calamitatibus scripta sunt. Si enim nequissimus Eutyches, vt sua peruersa dogmata longe, latèque promulgaret, Monachorum auxiliares manus compellabat, & ad seditionem sequendam libellos per Monasteria dirigebat, vt dictum est; ipsorumque Monachorum multitudine stipatus incedebat; ijque essent illius veluti procuratores effecti; vnus maximè Barsumas Archimandrita, qui omnium Monachorum nomine Orientales Episcopos Eutychetis aduersarios accusabat in Pseudo-Synodo Ephesina; vt propterea e contra Leo Papa Monachos alios, Faustum videlicet, Marcionem, atque alios Constantinopoli agentes Archimandritas ad arma contra hostem iuratum capessenda per litteras hortaretur, prout ex huius temporis historijs, & gestis habetur; quidni dicamus quod pius Carmeli Archimandrita Caprasius pro tuenda fide Catholica in tanto rerum turbine valde periclitante strenuos pugiles contra Ecclesiæ iuratos hostes miserit?

Qui fuerint.

4 Qui porro hi fuerint, ex Bostio supra *cap.* 73. sic habemus: *Liberatum cum Felice ad Africam mittens, sanctum Timotheum Monasterio Carmelitarum præfecit in Nigra Montana prope Antiochiam, vt illud contra Eutychianos defenderet. Is itaque S. Timotheus plures etiam habuit optimos*

mos

mos discipulos; quos eadem de causa hinc inde dispersit. Ad Italiam namque misit Simplicium, & S. Romanum Constantinopolim, qui tandem inde pulsus per Eutychianos secessit Romam, & inde in desertum, cui Sublacus *vocabulum est, vbi tribus annis S. Benedictum pauit, Patrem Monachorum Ordinis S. Benedicti, vt dictum est supra cap. 16. primi libri. Retinuit autem secum idem Timotheus Martyrium, Minulfum, Antonium ministrum S. Simeonis, & ipsum S. Simeonem, de quo in sequentibus litteris dicitur.* Hæc Bostius. Palæonydorus autem *lib. 2. cap.6.* sic. *Iste est Caprasius, qui postea tempore persecutionis hæreticorum Eutychianorum misit discipulos suos ad defensionem orthodoxæ fidei, Liberatum, & Felicem ad Africam; Simplicianum ad Italiam; Romanum ad Constantinopolitanam Vrbem. Quidam verò opinantur illum Romanum Sancto Benedicto habitum Monasticum tradidisse. Timotheum verò Caprasius misit in Monasterium Montis Neroi, vt fratres ibi contra Eutychianos defenderet. Huius Timothei discipuli fuerunt Martyrius, Ninulphus, & Simeon Antiochenus, de quo Vincentius lib.21. cap.51. histor. ponit quòd a Timotheo receptus inimitabilem duxit vitam.* Vbi videas, lector, Palæonydorum a suo Duce Bostio discessisse, quia quos Bostius dicit missos a Timotheo, scilicet Simplicium, & Romanum; a Caprasio missos autumat. Simplicium præterea Simplicianum, & Minulphum Ninulphum vocat; Addit etiam inter missos à Caprasio Liberatum, & Felicem, quorum tamen non meminit Bostius. Quia etiam Bostij codex vsque modo latuit in Bibliotheca Conuentus nostri Astensis, ex quo illum nos habere potuimus, & solus Palæonydorus præ manibus nostrorum historicorum erat; ideo illo posteriores Coria, Thomas de Iesu, Casanate, & alij ipsum, oculis clausis, secuti sunt. Cæterum nos, qui Dei gratia Bostium habemus, & veritatem præ omnibus amplectendam putamus, nænijs relictis, quæ conformia ipsi sunt, lectori proponimus.

De Simplicio.

5 Et quidem primò, quòd attinet ad *Simplicium*, Simplicianum a Palæonydoro, & alijs posterioribus vocatum, iam diximus tomo præcedenti *sub ann. 375.* non fuisse celeberrimum illum Simplicianum D. Augustini Magistrum, & D. Ambrosij in Mediolanensi Sede successorem, etsi hunc non extraneum Ordini Prophetico fuisse; & forsan nec Carmelo ipsi, eo loco dixerimus. Credimus tamen cum Bostio eum *Simplicium* appellatum, & non immediatè a Caprasio e Carmelo, sed a Timotheo e Montana nigra Italiam missum. Alia ipsius gesta latent.

De Liberato, & Felice.

6 De Liberato, & Fælice, quos sine Duce Palæonydorus inquit a Caprasio e Carmelo in Africam missos, haud aliud dicere possumus, nisi id nullius testimonio fulcitum videri, sicut nec quinam fuerint, quidue in Africa negotij gesserint. Interim ergo fides maneat apud Palæonydorum, authorem de Ordine nostro satis alias bene meritum.

De Timotheo

7 De Timotheo illo a Bostio, Palæonydoro, & alijs sectatoribus commemorato, quod dicitur a Caprasio e Carmelo Antiochiam, Mon-

tanam scilicet nigram, seu Montem Neroi missum, libenter amplectimur; vt tamen notauimus *to. praecedenti sub ann.* 379. non potuit esse ille Timotheus in vita Simeonis Stylitæ, quam eo loco retulimus, commemoratus: ille enim non potuit dici missus a Caprasio e Carmelo *vt Montanæ nigræ Monasterium contra Eutychianos defenderet*, prout illi scribunt, cum certum sit Eutychianos in Orbe Christiano ante hoc tempus non fuisse, illum verò Timotheum in vita Simeonis notatum ante septuaginta annos floruisse. Alius ergo diuersus Timotheus iste erit. Corruit etiam id quod dicunt, videlicet Simeonem Stylitam discipulum huius Timothei fuisse. Nisi dicamus antiquioris illius Timothei discipulum primitus fuisse, postea verò, adueniente hoc posteriori Timotheo, sub eius quoque disciplina egisse, prout credi par est; siquidem, iuxta dicta *eo anno* 379. vsque ad annum 460. Superstes in sua prorsus inimitabili, ac portentosa vitæ ratione vixit.

De Antonio. 8 Quod Antonius ille S. Simeonis minister huius Timothei e Carmelo nostro missi discipulus fuerit refragari non possumus, cum Bostius, Palæonydorus, ex historicis nostris præcipuis id astruant, nec quidquam de extraneis contrarium appareat. Quòd enim a quibusdam eiusdem Simeonis discipulus appelletur, quid obuiat, cum sub vtriusque disciplina, maximè diuersis temporibus, agere potuerit? Hic ergo Antonius Simeonis vitæ oculatus testis scriptor fuit, cooperator miraculorum, ipsique valde deuotus, prout ex ea vita, quam *lib.* 1. *vit. Patrum*, & apud Bostium nostrum *lib.* 5. *histor. cap.* 74. & *sequentib.* pius lector Religiosus reperiet; ex qua etiam plura pro animæ salute documenta hauriet.

De Martyrio, & Minulpho, seu Ninulpho, & Romano. 9 Pariter dicendum de Martyrio, & Minulpho, seu Ninulpho, ac Romano, quos etiam huius Timothei Carmeli quondam cultoris discipulos agnoscimus cum Bostio, & Palæonydoro relatis. Alia de ipsis, si occurrerint, in sequentibus dicemus. Maximè de Romano, quem S. Benedicti magistrum Bostius vocat, non dissentiente Palæonydoro, nec alijs Ordinis historicis posterioribus. Is porro Martyrius in præsenti nominatus diuersus proculdubio est ab alio eiusdem nominis Monacho, & Eutychetis subdito, qui cum alijs pro eo agunt in epistola ad Conciliabulum Ephesinum, quæ habetur inter Acta Concilij Chalcedonensis *Actione prima*.

Caprasij obitus. 10 Nunc ad Caprasij funus, quod anno 450. contigit iuxta Bostium, vocamur. Sic enim *eo cap.* 73. *Dicta itaque calamitate durante S. Caprasius Pater Monachorum Montis Carmeli, de quo supra cap.* 67. *dictum est, obijt anno* 450. *die* 15. *Octobris*. A quo parum differt Palæonydorus dum *lib.* 2. *cap.* 9. dicit de eo: *Misit discipulos suos de Monte Carmeli ad diuersa loca, ad Eutychianis resistendum, & Monasteria Ordinis tuenda, & non longe post die* 20. *mensis Octobris migrauit ad Dominum*. Vnde falsò quidam cum prima die Iunij morti debitum soluisse dicunt, prout

prout in Martyrologijs Romano, Bedæ, Vsuardi, Adonis, & aliorum, habetur. Nam Caprasius, de quo in his Martyrologijs, non est iste Carmeli Archimandrita, sed ille alius Lirinensis, de quo in superioribus dictum, præsertim *sub ann.* 412. Nihilominus hunc Caprasium titulo Sancti aliqui insigniunt, vt suum antiquum Mechlıniense Kalendarium, in quo 13. Kalend. Nouembris dicitur *Caprasij Abbatis Prior. Carmelit.* Bostius, & alij; quos non imitamur, decretis Apostolicæ Sedis morem debitum gerentes, donec maiora suppetant fundamenta eius sanctitatis.

Ann. Christ. 451. Leonis Papæ 12. Valentiniani Imper. 27. Marciani 2.

1 MEMORABILIS valde hic annus in æternum erit, ob magnum Concilium Chalcedonense eo tempore habitum, contra Eutychetis, Dioscori, imo & Nestorij dogmata; vt propterea, relictis alijs, quæ ad humanam historiam spectant, in huius Concilij enodatione, ea præsertim parte, qua nostram Monasticam tangit, insistendum nobis sit. *Concilium Chalcedon.*

2 Leo ergo Summus, & Romanus Pontifex, Imperatoris Marciani precibus, Ecclesiæque necessitate inductus, Chalcedonem Legatos misit, vbi cum 630. vel circiter Patribus, præsentibus Marciano, & Pulcheria vxore, Synodus cœpta octauo Idus Octobris, & absoluta Kalendis Nouembris per plures sessiones. Honuphrius, Genebrardus, Baronius, Gualterius, & alij post antiquiores, inter quos Bostius noster *lib.* 5. *c.* 73. In ea porro Patres suscipientes, vt *in sess.* 6. habetur, *Epistolas Synodicas Beatissimi Cyrilli Alexandrinæ Ecclesiæ Præsulis*, decreuerunt Christum *ex Maria Virgine Dei genitrice secundum humanitatem, in duabus naturis inconfusè, immutabiliter, indiuisè, inseparabiliter, agnoscendum; non in duas personas partitum, atque diuisum.* En Eutychetem, & Nestorium vno ictu capite truncatos. *Quomodo celebratum.*

3 Quoad nostra spectant, huic Synodo affuit Eliotarum Generalis, hoc est, eorum qui Eliæ propagines erant Archimandrita. Sic enim ab extero authore Ioanne Basilio Sanctoro Hispano doctore in suo Prato spirituali *par.* 2. *lib.* 5. *cap.* 2. hauserunt ex nostris Oliuanus *to.* 2. *disc.* 2. §. 4. *num.* 7. Emmanuel Romanus *Elucidatione* 15. Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat.* 3. *ætat.* 6. *cap.* 15. & alij. Quamuis autem quidam ex ipsis hunc Eliotarum Archimandritam Caprasium Carmeli Priorem, de quo in superioribus diximus, autumant; quia tamen ipsius mors sub anno præcedenti contigit, prout ex Bostio retulimus, ideo alius esse debet. Id certius non solum ipsum, sed & socios aliquos cum ipso Sanctissimæ huic Synodo, in qua de grauissima Ecclesiæ causa res erat, interfuisse, prout ex relatis authoribus aliqui rectè notant. *Eliotarum Generalis.*

Ex

Monachi alij 4 Ex Monachis etiam astiterunt Synodo Theodoretus ille celebris, de quo plura in præcedentibus, contradicentibus etsi Ægyptijs, Palæstinis, & Illyricis Episcopis, eo quod ipsum Nestorij sectatorem existimarent. Ipse tamen anathema Nestorio dixit, & propterea Patrum sibi conciliauit gratiam, prout ex *sess.* 8. Concilij elicitur. Item Domnus ille Antiochenus Episcopus Sede priuatus in Conciliabulo Ephesino, sed alimentis donatus ab hac Chalcedonensi *sess.* 9. Ac Stephanus Iamneæ, & Ioannes Episcopus Sarracenorum, magni Euthymij discipuli, quos commemorat Cyrillus in vita eiusdem Euthymij apud Surium 20. *Ianuarij to.* 1. & a nobis commemorari merentur, vt consortes Monachismi, qui apud *Lauras* exercebatur.

Monachorũ schisma. 5 Sed (quod dolendum est) veritate ipsa cogente dicere debemus, Monachorum plures, eo excitatos quod Eutyches inter ipsos celebris Archimandrita esset, & quod Eutychiani (simili enim Stropha, ac vafricie vti solent hæretici) effutirent Eutychetis aduersarios Nestorij sectatores esse, huic Sacro Sanctæ Synodo verbis, & factis se opponere seditiosè non dubitasse. Notat illos Sancta Pulcheria Augusta in epistola *ad Strategium Consularem Bithyniæ*, quæ extat ante hoc Concilium, vbi de illis inquit: *Monachi tumultum facere tentant*, & propterea iubet eos *de ciuitate expelli*. Aliqui etiam Monachi Dioscori fautores, & ab eo missi, Theodori Diaconi Alexandrinæ Ecclesiæ, quod amicus fuisset S. Cyrilli, possessiones igne incenderunt, & domos diruerunt, prout constat ex libello supplici eiusdem Theodori oblati Leoni Papæ, & S. Synodo. Tumultus etiam excitarunt Archimandritæ illi, qui in Pseudo-Synodo Ephesina Dioscoro fauerant, & pro Eutychete prodentes libellum Synodo porrexerunt, quo se profitebantur tantummodo Nicæni Concilij fidem amplecti; hoc enim prætextu hypocritæ isti suos velabant errores. Inter istos eminebant Carosus, & Dorotheus, atque infamis ille Barsumas, de quo in superioribus actum. Hi temerarij, & superbi libellum Marciano Imperatori obtulere, postulantes, vt sibi liceret disputare coram ipso cum Catholicis. Pius autem Imperator ad Concilium eos remisit. Constant hæc ex quarta, & quinta sessione iuxta Græcum exemplar. Quinimmò contra ipsos stomachatus Marcianus a S. Synodo petijt, vt ad tollendum Pseudo-Monachos Eutychetis sectatores, quorum causa pestilens Eutychiana hæresis Ecclesiam infestarat, non possent Monasteria sine Episcoporum consensu ædificari, essent Episcopis subiecta, & in eis serui sine dominorum suorum voluntate non reciperentur, ipsique in eis degentes Monachi *vacarent ieiunijs, & orationibus, neque immiscerent se negotijs Ecclesiasticis, vel Reipublicæ, aut alijs importuni existerent*. Leo etiam Papa *in epist.* 64. & 81. Monachos Palæstinos in fide titubantes satis notat.

Carosus, Dorotheus, & Barsumas Pseudo-Monachi.

Boni, & sancti Monachi. 6 Ne tamen Monachismi osores, quales, vt in plurimum hæretici sunt, & Ecclesiæ hostes (vtinam non ex Catholicis alij) propter ista gloriandi

riandi ansam accipiant, & Monachis insultare præsumant, quasi ipsi turbas inter fideles concitauerint, animaduertant, hæc solummodo de illis qui Eutycheti Archimandritæ Monachorum hac tempestate adhæserant, non de innumeris alijs veritatis Catholicæ propugnatoribus, quales in magno numero tunc (sicut semper) in Ecclesia fuerunt. Colligi id potest ex Epistola Leonis Papæ 43. ad Pulcheriam Augustam, in qua ipsam monet, vt Monasterio, quo Eutyches perniciosè præsederat Catholicum Abbatem præponat, *qui illam Seruorum Dei Congregationem, & a prauo dogmate liberare, & institutis veritatis possit imbuere*. Erant ergo Catholici aliqui Abbates, & inter illos Eutychetis subditos aliqui qui *Seruorum Dei* cognomen mererentur. Deinde, prout ex quarta sessione Concilij habetur, Catholici Archimandritæ libellum contra Eutychetem obtulerunt, qui vt pius a S. Synodo probatus fuit. Et propterea hæreticis Archimandritis, scilicet Caroso, Dorotheo, & Barsumę relatis, ac Maximo, qui Eutychetis magister dicebatur, tridui spatium ad resipiscendum concessum. Monachi præterea Orientis, inter quos Carmelæi nostri, & qui ex Carmelo missi fuerant cum Timotheo ad Nigram Montanam Antiochiæ, ac Simplicius, Romanus, Martyrius, Minulphus, & Antonius Simeonis minister, eiusdem Timothei discipuli, iuxta dicta *sub ann.* 448. Synodo Sacrosanctæ adhæserunt. Idem de Euthymio celeberrimo Palæstinæ Monachorum Abbate colligitur ex Cyrillo in eius vita superius relata; cuius industria actum est, vt non solum Stephanus, & Ioannes, qui ex eius discipulis Synodo adfuerant, sed & complures Eremi Palæstinæ Monachi veritatis Catholicæ pugiles strenui fierent, contra quendam Theodosium Eutychianum Pseudo-Monachum, qui Palæstinam ea hæresi fœdauerat. Notat hoc Baronius *sub hoc anno* §. 11. *ergo;* sicut & in sequentibus, quod cum Auxentius insignis etiam eo tempore Abbas apud Chalcedonem in desertis habitans ab Imperatore Marciano per Monachos quosdam interrogaretur de fide quam profitebatur, ipse confessus sit de Filio Dei, quod S. Chalcedonensis Synodus statuerat, & Ephesina prius determinauerat. Rem apud Surium *tom. 1. sub die* 14. *Februarij* iucundè, & lepidè descriptam legat lector. Idem fecere magnus ille Simeon Stylita, de quo superiori tomo diximus, Sabba clarissimus, & Theodosius (diuersus ab illo Eutychiano) insignis Cœnobiarcha, de quibus Baronius *supra*. **Auxentius.**

7 Ex epistolis etiam Papæ Leonis, & Actis Concilij elicere possumus alia, quibus notari videtur plures ex Monachis huius temporis Catholicæ veritatis egregios propugnatores extitisse. Et primò omittimus, quod ipse Leo *in Epist.* 26. Faustum, Marcianum, Petrum, Magnum, & Eliam presbyteros, & Archimandritas Constantinopolitanos contra gesta in Pseudo-Synodo Ephesina pro fidei defensione conuocat. Et quod *epist.* 30. Martianum, & Faustum de damnatione dictæ Pseudo-Synodi monet. Item quod *epist.* 32. Faustum, Martianum, Petrum, Manuelem, **Alia ad instarum.**

lem, Iobum, Antiochum, Viuantiachum, Abrahamum, Theodorum, Pientium, Eusebium, Helpidium, Paulum, Asterium, & Charosum (alijs Carosum) presbyteros, & Archimandritas, ac Iacobum Diaconum, & Archimandritam admonet, vt adiuuent fidei causam, de quibus dicit: *Vos qui iustificamini per fidem, qui Catholicam diligitis veritatem, & de singulari Sacramento salutis humanæ per Spiritum sanctum estis edocti, &c.* Notet lector in hac epistola sexdecim Archimandritas, vt inde eliciat magno numero fuisse, tunc Monasteria in vna Constantinopoli. Præterea *in ep.34.* Marcianum presbyterum (qui videtur esse ille Archimandrita relatus) valde commendat.

8 Ex Actis porro Concilij primò occurrit Imperatoris Epistola ad Barsumam illum maleferiatum Archimandritam, in qua ei notificat qualiter in Orientis partibus *Religiosissimi, & sanctissimi Archimandritæ pro fide laborarent.* In subscriptionibus porro Concilij, quæ Actione prima referuntur, nominantur Andreas, Faustus, Martinus, Manuelius, Petrus, Iob, Antiochus, Abramius, Theodorus, alius Theodorus, Pientius, Flauianus, Eusebius, alius Eusebius, Tryphon, Iacobus, Elpidius, Paulus, Carasus, Asterius, Callinicus, & Germanus Archimandritæ subscribentes in depositione, & condemnatione Eutycheris. Item actione 4. extat epistola Catholicorum Archimandritarum, qui magna ex parte modo relati sunt, postulantium contra Archimandritas Eutychianos. Quibus rectè pensis manifestè elicitur, qualiter Monachismi professores hoc tempore, sicut etiam alijs, pro veritate Catholica, & S. Synodo Chalcedonensi propugnanda strenui pugiles fuerint. Quos sic confusim referre placuit; quia etsi non constet cuius Instituti Monastici asseclæ extiterint, & valde credibile fiat Basiliani æmulatores plures illorum extitisse, nihilominus plures quoque vetustiori Eliano aggregari posse haud dubium est.

Ex Actis Cōcilij.

Ann. Christ. 452. 453. & 454. Leonis Rom. Pontif. 13. 14. & 15. Valentiniani Imperat. 28. 29. & 30. Marciani Imper. 3. 4. & 5.

Huius temporis gesta.

1 VM hoc tempore, quoad prophanam historiam attinet; Attila cognomento *flagellum Dei*, Aquileiam dirueret, Ticinum, Mediolanumque excideret, de Roma quoque idem cogitaret, nisi Leonis Papæ eloquentia repressus fuisset; Venetiarum etiam Vrbs inclyta originem haberet: quoad Ecclesiasticam spectat, Marcianus noua lege Eutychianos exagitabat; Leo Papa in Occidente Synodum Chalcedonensem promulgare studebat; Anatolium Constantinopolitanum Patriarcham primatum eius Sedis ambientem redarguebat. Alexandrini interim pro suo Dioscoro decertabant;

tabant; sed pro eisdem ad bonam frugem reducendis S. Leo plures ad Marcianum Imperatorem litteras dedit: vt propterea Marcianus ipse sanctionem contra Ecclesiæ hostes, Nestorianos, Eutychianos, & similes promulgauerit. Sic moderni Annalistæ ex vetustioribus.

2 Ex nostra monastica historia (quod vix esset dicendum) illud in propatulo est, plures a Pseudo-Monachis Eutychianis in Palæstina excitatos tumultus fuisse. Nonnulli enim, qui solitudinem in confinijs Ierosolymorum sitam incolebant, ab alijs qui Concilio interfuerant incensi, de fide dubitabant; & Theodosium quendam expulsum Monachum Ierosolymorum Sedem occupantem, & Eudoxiæ Augustæ deceptæ auxilio nixum, magnam persecutionem in Ciuitate sancta aduersus eos, qui cum ipso communicare nolebant, igne, cruciatibus, bonorumque direptione mouentem, in Episcopum creabant. Euagrius *lib.* 2. *cap.* 5. Nicephorus *lib.* 15. *cap.* 9. Cyrillus Monachus *in vita Euthymij* apud Surium 20. *Ianuarij*, & Marcianus Imperator in epistola *ad Archimandritas, Monachos habitantes in Helia, & circa eam*, quæ habetur inter Epistolas adiunctas a Surio Synodo Chalcedonensi. Vbi notet lector illa repræhensiora Imperatoris verba? *Oportuerit vos quieti vacare;* & illa: *Qui habitare in Monasterijs debuistis:* & infra: *Relinquentes quidem Monasteria:* & postea: *Docere potius quam discere præsumitis*; ac inferius eos admonens: *Obseruare potius Monasterijs, & ad perfectum meliorem orationibus vacare, &c. nullamque turbam omnino celebrare*. Vt hinc eliciamus quæ sunt propria Monachorum munia, & quæ extranea, ex mente huius Imperatoris. Quoad Monachos.

3 Prius quam hinc discedamus scire valde oportet, eos Anachoretas, quos Carmelus occultabat, hac hæreseos lue tabefactos non fuisse; prout ea quæ adduximus in præcedentibus de ex eo monte pro fidei tuitione contra Eutychianam prauitatem pugilibus missis, suadere possunt. Quibus maximè accedit, quod Euagrius loco relato referens Monachos Eutychianismo infectos solum nominat eos, *qui solitudinem in confinijs Ierosolymorum sitam incolebant*, non ergo pestis ista Carmelæos procul a Ierosolymis sitos tetigit. Carmeli cultores.

4 Nec etiam attigit famigeratum illum Euthymium, de quo plura diximus ad annum 419. Etsi enim impius apostata Theodosius ad eum peruertendum duos sibi consimiles Pseudo-Monachos Elpidium Passarionis, & Gerontium B. Melaniæ Monasteriorum successores, miserit, dignam tamen repulsam ab eo recepit, *Deiparam sanctam Virginem* contra Nestorium, & *Christum inconfuse, & immutabiliter in duabus naturis* contra Eutychetem, confitente. Quin potius eiusdem Euthymij opera actum est, vt Elpidius ille, qui ad eum peruertendum missus a Theodosio fuerat; & magnus Anachoreta Gerasimus, qui ad Iordanis ripas Monasticem exercebat, & ab hæreticis supplantatus erat; item Petrus cognomine Gurnitis, & Marcus, Iulon, ac Syluanus, qui cum Theodosio Euthymius.

com-

communicabant, ad rectam fidem conuerterentur. Cyrillus Monachus *in vita Euthymij*.

Pseudo-Monachi repressi. 5 Quamuis autem praui isti, & solo nomine Monachi, Eutychiani Theodosij sectatores non solum Eudoxiam Augustam apud eos hoc tempore commorantem seduxissent; sed & Pulcheriam Marciani coniugem, & sic ipsummet Marcianum ad hæresim suam pellicere tentassent; Iuuenalem legitimum Ierosolymorum Antistitem interficere curassent; imo contra ipsum Ecclesiæ verticem, Leonem scilicet Papam, insurgere non erubuissent; Dei tamen gratia cooperante, idem Leo Summus Pontifex, Marcianus, & Pulcheria, imo ipse Iuuenalis ipsorum conatus inanes reddere potuerunt. Hæc habeat lector ex Epistolis, tum Leonis, tum Marciani Augusti, Pulcheriæ Augustæ, & Iuuenalis, quas inter acta Concilij Chalcedonensis reperiet; indeque eliciat verissimum esse illud Augustini proloquium quasi propheticè de Monachis dictum: *Non inueni meliores quam qui in Monasterijs profecerunt, neque peiores, quam qui defecerunt*. Eligamus igitur cum melioribus proficere, ne nobis contingat cum peioribus deficere.

Quid de Monialibus. 6 Moniales etiam Asceteriorum Ierosolymitanæ Vrbis impius ille Theodosius suis prauis dogmatibus conabatur euertere; inaniter quoque, cooperante maximè S. Pulcheria Augusta, quæ propterea litteras ad Bassam Monasterij Ierosolymitani Abbatissam misit, in quibus & veræ fidei dogmata, & ipsius Abbatissæ, aliarumque sociarum Monialium instructionem ponit. Has refert Baronius *sub ann*. 453. §. *Serenitatis nostræ*. Vbi etiam §. *fuit planè* post multa de hac verè Augusta Pulcheria subiungit: *Fuit planè grande videre miraculum in Regia illa Regiarum Virginum Monasterium contineri; sed illud singulare superexcellens, in fœmina eademque virgine enitescere vna cum Monastica obseruantia simul optimum Imperij regimen*. Quæ nobis omittenda non fuerunt, cum ex illis eliciatur hanc Diuam Pulcheriam Augustam ad nostræ historiæ complementum spectare, quippè Monialis, & Monialium fautrix præclarissima fuerit; earum videlicet, quæ antiquum Propheticum sapiebant Institutum.

S. Pulcheria.

Monachi Ægypti. 7 Monachos quoque Ægyptios in hac rerum turbulentia, turbines, & discrimina passos fuisse, ex *Epist*. 56. Leonis Papæ ad Iulianum Coensem Episcopum Constantinopoli agentem elicitur. Vt propterea quasi stomachatus in Monachos idem Leo *in Epist*. 62. ad Maximum Antiochenum Episcopum scripserit Monachos arceri debere a prædicatione, illos videlicet, qui pacem turbabant.

Cæsarius Arelatensis. 8 Pro ijs tamen Orientalis Ecclesiæ non satis probatis Monachis, Occidentalis Galliarum probatissimos plures enutriebat. In his veluti primus fuit Cæsarius Arelatensis Episcopus ex Cœnobio Lirinensi Monachus, & Abbas, cuius res præclarè gestas ipsius discipulus Cyprianus scripsit apud Surium *die* 27. *Augusti*. Nostris porro annumerandus,

quia

quia cum Basilianis nihil commune habebat, & Benedictinis anterior fuit; vt Baronius infra referendus demonstrat. Duplicem Regulam Monasticam scripsisse, pro Monachis vnam, pro Monialibus, quibus præerat Cæsaria ipsius soror, alteram, ex Bibliotheca PP. editionis Coloniensis, ex Stellartio *in fundam. Relig. Ordin. cap.*25. & Haefteno *disquisit. Monastic. lib.*1. *Tract.*6. *disquisit.*1. perspicuè constat.

9 Item Porcarius Abbas, sub cuius disciplina Cæsarius in Monastica mirè profecit, eodem Cypriano teste. Quin, vt idem Cæsarius *hom.*20. dixit, Insula illa Lirinensis *Innumerabiles montes* (id est Sanctos) *ad cælum misisse cognoscitur*. Et rursus: *Hæc est quæ eximios nutrit Monachos, & præstantissimos per omnes Prouincias erogat Sacerdotes*. Vt enim glossatur *sub ann.* 453. §. *hac est* Baronius: *Vix reperiri erat qui his temporibus assumptus in Regionibus illis ad regimen Ecclesiarum, non delectus esset ex nobilissimo, & regularis Institutionis obseruantissimo Cænobio Lirinensi*. Adeo, vt etiam barbaris gentibus in Gallias grassantibus in veneratione fuerit, nec ab illis euersum, vt idem Baronius in sequentibus confirmat. Quod maximè cedit in gloriam monasticæ obseruantiæ, quæ iniquis etiam hominibus in veneratione esse solet. Hos verò Monachos Lirinenses inter Elianos computandos esse, cum nullum nec vestigium sit existimandi alterius Instituti fuisse, constat ex ijs, quæ de Honorato eius Cœnobij primario parente diximus *sub ann.*421.*nu.*4. & 5. & *sub ann.* 440. *num.*3. Vnde relatus Baronius *supr.* §. *Sed non prætermittimus* miratur Trithemium, siue alios, retulisse sub Professoribus regulæ S. Benedicti præfatum Cæsarium Arelatensem, cum ante Benedicti Monachatum claruerit. Et idem intentum prosequens *sub ann.* 494. §. *At verò*, inquit: *Quid, rogo cum S. Benedicto, S. Cæsarius Arelatensis Episcopus, qui antequam nasceretur ille, erat Antistes?* Reprehendens sane Trithemium in *libro secundo de viris illustribus Ordin. S. Benedicti cap.*16. hunc Cæsarium inter Benedictinos accensentem, quem ob viri authoritatem alij minores sequuti sunt.

Porcarius Abbas.

10 Pari ratione idem dicendum de S. Seuerino Norici Apostolo nominato, qui feruore perfectionis vitæ ductus ad quandam Orientis solitudinem secessit, sed postea, tumultibus Orientalibus, inter Monachos etiam, ob Eutychianam hæresim excitatis, permotus, ad Norici Ripensis Oppida Pannoniæ Superiori vicina, non sine diuino impulsu venit, vt Ecclesiam illam crebris barbarorum incursionibus depressam adiuuaret. Huius Seuerini gesta a Baronio *sub ann.* 454. commemorata latè reperiet lector apud Surium *tom.*1. *die* 8. *Ianuarij* ab Eugippio Abbate eius contemporaneo descripta. Vbi etiam qualiter Monachos sibi subditos monuerit beatorum Patrum vestigijs inhærere; tres superbos Monachos, o pestis totius Monachatus! a Deo puniri obtinuerit; alijs ventura prædixerit; ac multis signis claruerit, tum vita, tum post obitum. Et de Monasterio eodem loco constructo, in quo Marcianus quidam

S. Seuerinus.

dam Monachus præfectus fuit, & postea Eugippius huius historiæ Chronologus. Magnam prætereà vim ieiunij, & orationis esse, ex ea, pro sui ædificatione, Religiosi capere poterunt. Hunc porro Eugippium Abbatem, S. Seuerini discipulum, Benedictini Ordinis asseclam non fuisse demonstrat idem, qui vt supra, Baronius, Trithemium carpens, qui oppositum libro relato *cap. 7.* leuiter scripsit. Edidit autem Monachis in eiusdem Seuerini Monasterio degentibus Regulam, cuius meminit D. Isidorus Hispalensis *de viris illustribus cap. 26.* quam eisdem Monachis (ait Isidorus) *moriens quasi testamentario iure reliquit*. Et de qua Haectenus supra relatus *disquisit. 2.* Contra historicam ergo veritatem loquuntur ij, qui tam eximios, & egregios legislatores Monachorum S. Basilium, & Augustinum, autumant, vt solum ipsorum Regulas in Orbe post ipsos viguisse clamitant: cum Cæsarium, & Eugippium, de quibus modo, sicut & alios, quos sparsim hoc tomo referimus, nescisse videantur. Consulat lector ea quæ diximus *in Appar. cap. 1.*

Eugippius.

Ann. Christ. 455. 456. & 457. Leonis Rom. Pontif. 16. 17. & 18. Marciani Imper. 6. 7. Leonis, Maximi, Auiti, Maioriani 1.

Orbis euentus.

1 NTER notabiliores Orbis euentus pro hoc tempore iure censentur, mors Valentiniani Imperatoris; Imperium Maximi; matrimonium ipsius cum Eudoxia Augusta; huius proditio vocantis e Carthagine Gensericum cum Vvandalico gladio; ipsius Eudoxiæ cum filiabus captiuitas a Genserico, simul cum Vrbis direptione; Auiti creatio in Imperatorem; Leonis etiam electio; ac Valerij Maioriani. De his moderni Annalistæ ex Procopio, Cassiodoro, Marcellino, Euagrio, Nicephoro, & alijs.

Eudoxiæ Senioris conuersio SS. Monachorū opera.

2 Pro nostra verò Monastica historia, cum qua Ecclesiastica communis valde connectitur, id primò habemus, quod cum Eudoxia illa alia etiam Augusta Theodosij Imperatoris vxor, & mater alterius Eudoxiæ Marciani Imperatoris coniugis, Ierosolymis ageret, & Eutychianum potata venenum fuisset, cooperante Pseudo illo Monacho, & Episcopo intruso Theodosio, de quo in superioribus actum; communibus tandem Ecclesiæ, eiusque filiæ attrita flagellis, menti reddita, eam, quam iam pridem professa fuerat, hæresim, omnino detestata fuit; operante sanctissimo Euthymio, de quo in præcedentibus dictum, ac maximè prodigiosissimo illo Orbis, & Monachorum portento Simeone Stylita supra columnam illam mirabilem, iuxta dicta *tom. præcedenti sub anno 379.* existente in Antiochiæ partibus. Ab ipsa enim Eudoxia per internuncios consultus hæc respondit: *Scias quod malignus videns opes tuarum virtutum, expetiuit te vt cribraret sicut triticum, & per pestiferum illum*

Theo-

Theodosium tuam corrupit animam. Sed esto bono animo: non enim defecit fides tua. Mihi autem hoc succurrit admirari, quod cum sit tibi fons propinquus, ipsum quidem despicis, procul verò quæris eandem aquam haurire, habes enim diuinum Euthymium, cuius sequens doctrinam non errabis a salute. Euthymium ergo conuenit, & ab ipso accipiens monita salutis, sibi, & pluribus alijs, tum Monachis, tum Laicis dux extitit veritatis sectandæ. Hæc habeat lector ex Cyrillo *in vit. S. Euthymij* apud Surium *die* 20. *Ianuarij*, & ex ijs eliciat quantum vtilitatis sancti Monachatus Professores Ecclesiæ impenderint semper, & vbique.

3 Ex eadem quoque historia plura pro Monastica nostra ab eodem Cyrillo enarrata accipiat. Primò Cyriacum quendam Anachoretam, qui ab ineunte ætate in Cœnobio Euthymij vixerat, postea in Laura veteris Sucæ septuaginta fermè annis se exercuisse omni virtute, & honestæ vitæ factis illustrem. Secundò, celebrari etiam inter Monachos præclaros Elpidium, & Gerasimum, de quibus in superioribus diximus. Hunc autem Elpidium illum existimamus de quo *sub anno* 284. *in secundo Tomo* dictum, Præfectum fuisse illius Lauræ, quam Carithon condiderat, vt hinc eliciamus eiusdem Instituti sectatores fuisse. Fuit etiam Archimandrita, prout idem Cyrillus scribit, quod & notat Baronius *sub ann.* 455. §. *Illa autem* eum vocans (nescio quo iure) Eleutherium. Gerasimus autem strictissimæ obseruantiæ, & abstinentiæ erga se, & suos discipulos, ad sæculi nostri verecundiam, commendatur. Tertiò, Chrysippum, & Gabrielem ab Eudoxia e Laura Monachos accersitos, vt custodes essent S.Crucis, ex quibus Gabriel etiam Præfectus fuit Monasterij S. Stephani Protomartyris. Quartò, Andream etiam e Laura accersitum fuisse, & Præfectum Monasterij, quod pia illa Bassa Abbatissa sub nomine Menæ Martyris extruxerat. Quintò, celeberrimum Abbatem Sabam, de quo in sequentibus, discipulum fuisse magni Euthymij, & ab ipso Domitiano Monacho, & postea Beato Theotisto commendatum. Hic quidem, summa Dei prouidentia curante, Monasticæ disciplinæ egregius Reformator extitit, eo tempore, quo Eutychetis, & Dioscori potato veneno, Monachorum plures a Catholica fide, & Monastico Instituto deuiarant. Inter Elianos etiam iure computatur, iuxta dicenda *sub ann.* 471. Regulam quoque conscripsisse, & Ordinem quendam *Sabbaitarum* dictum propagasse; ex qua plures, ipsique valde commendabiles Monachi prodierunt; ac Lauram Maximam omnium, quæ in Palæstina fuerunt, fundasse, præter alias etiam, ex Maurolico *in Oceano Ordin. lib.* 1. Metaphraste in ipsius vita, & alijs elicit Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.* 1. *Tract.* 6. *disquisit.* 4. Inter quæ etiam, quod hic Ordo in Cappadocia ortum habuerit, quod notet lector, pro ijs quæ *in Apparat. cap.* 2. & alibi sæpius notamus, post S. Basilium Monachorum Institutorem alios quoque extitisse, qui idem egerint, etiam in Basiliani Ordinis conspectu, Cappadocia videlicet, eiusdem S. Basilij patria; nec

Cyriacus.

Elpidius, & Gerasimus.

Chrisippus, & Gabriel.

Andreas.

Sabas.

dam Monachus præfectus fuit, & postea Eugippius huius historiæ Chronologus. Magnam præterea vim ieiunij, & orationis esse, ex ea, pro sui ædificatione, Religiosi capere poterunt. Hunc porro Eugippium Abbatem, S. Seuerini discipulum, Benedictini Ordinis asseclam non fuisse demonstrat idem, qui vt supra, Baronius, Trithemium carpens, qui oppositum libro relato *cap. 7.* leuiter scripsit. Edidit autem Monachis in eiusdem Seuerini Monasterio degentibus Regulam, cuius meminit D. Isidorus Hispalensis *de viris illustribus cap. 26.* quam eisdem Monachis (ait Isidorus) *moriens quasi testamentario iure reliquit*. Et de qua Haectenus supra relatus *disquisit. 2.* Contra historicam ergo veritatem loquuntur ij, qui tam eximios, & egregios legislatores Monachorum S. Basilium, & Augustinum, autumant, vt solum ipsorum Regulas in Orbe post ipsos viguisse clamitant: cum Cæsarium, & Eugippium, de quibus modo, sicut & alios, quos sparsim hoc tomo referimus, nescisse videantur. Consulat lector ea quæ diximus *in Appar. cap. 1.*

Eugippius.

Ann. Christ. 455. 456. & 457. Leonis Rom. Pontif. 16. 17. & 18. Marciani Imper. 6. 7. Leonis, Maximi, Auiti, Maioriani 1.

Orbis euentus.

1 NTER notabiliores Orbis euentus pro hoc tempore iure censentur, mors Valentiniani Imperatoris; Imperium Maximi; matrimonium ipsius cum Eudoxia Augusta; huius proditio vocantis e Carthagine Gensericum cum Vvandalico gladio; ipsius Eudoxiæ cum filiabus captiuitas a Genserico, simul cum Vrbis direptione; Auiti creatio in Imperatorem; Leonis etiam electio; ac Valerij Maioriani. De his moderni Annalistæ ex Procopio, Cassiodoro, Marcellino, Euagrio, Nicephoro, & alijs.

Eudoxiæ Senioris conuersio SS. Monachorū opera.

2 Pro nostra verò Monastica historia, cum qua Ecclesiastica communis valde connectitur, id primò habemus, quod cum Eudoxia illa alia etiam Augusta Theodosij Imperatoris vxor, & mater alterius Eudoxiæ Marciani Imperatoris coniugis, Ierosolymis ageret, & Eutychianum potata venenum fuisset, cooperante Pseudo illo Monacho, & Episcopo intruso Theodosio, de quo in superioribus actum; communibus tandem Ecclesiæ, eiusque filiæ attrita flagellis, menti reddita, eam, quam iam pridem professa fuerat, hæresim, omnino detestata fuit; operante sanctissimo Euthymio, de quo in præcedentibus dictum, ac maximè prodigiosissimo illo Orbis, & Monachorum portento Simeone Stylita supra columnam illam mirabilem, iuxta dicta *tom. præcedenti sub anno 379.* existente in Antiochiæ partibus. Ab ipsa enim Eudoxia per internuncios consultus hæc respondit; *Scias quod malignus videns opes tuarum virtutum, expetiuit te vt cribraret sicut triticum, & per pestiferum illum*

Theo-

Theodosium tuam corrupit animam. Sed esto bono animo: non enim defecit fides tua. Mihi autem hoc succurrit admirari, quod cum sit tibi fons propinquus, ipsum quidem despicis, procul verò queris eandem aquam haurire, habes enim diuinum Euthymium, cuius sequens doctrinam non errabis a salute. Euthymium ergo conuenit, & ab ipso accipiens monita salutis, sibi, & pluribus alijs, tum Monachis, tum Laicis dux extitit veritatis sectandæ. Hæc habeat lector ex Cyrillo *in vit. S. Euthymij* apud Surium *die* 20. *Ianuarij*, & ex ijs eliciat quantum vtilitatis sancti Monachatus Professores Ecclesiæ impenderint semper, & vbique.

3 Ex eadem quoque historia plura pro Monastica nostra ab eodem Cyrillo enarrata accipiat. Primò Cyriacum quendam Anachoretam, qui ab ineunte ætate in Cœnobio Euthymij vixerat, postea in Laura veteris Sucæ septuaginta fermè annis se exercuisse omni virtute, & honestæ vitæ factis illustrem. Secundò, celebrari etiam inter Monachos præclaros Elpidium, & Gerasimum, de quibus in superioribus diximus. Hunc autem Elpidium illum existimamus de quo *sub annò* 284. *in secundo Tomo* dictum, Præfectum fuisse illius Lauræ, quam Carithon condiderat, vt hinc eliciamus eiusdem Instituti sectatores fuisse. Fuit etiam Archimandrita, prout idem Cyrillus scribit, quod & notat Baronius *sub ann.* 455. §. *Illa autem* eum vocans (nescio quo iure) Eleutherium. Gerasimus autem strictissimæ obseruantiæ, & abstinentiæ erga se, & suos discipulos, ad sæculi nostri verecundiam, commendatur. Tertiò, Chrysippum, & Gabrielem ab Eudoxia e Laura Monachos accersitos, vt custodes essent S.Crucis, ex quibus Gabriel etiam Præfectus fuit Monasterij S. Stephani Protomartyris. Quartò, Andream etiam e Laura accersitum fuisse, & Præfectum Monasterij, quod pia illa Bassa Abbatissa sub nomine Menæ Martyris extruxerat. Quintò, celeberrimum Abbatem Sabam, de quo in sequentibus, discipulum fuisse magni Euthymij, & ab ipso Domitiano Monacho, & postea Beato Theotisto commendatum. Hic quidem, summa Dei prouidentia curante, Monasticæ disciplinæ egregius Reformator extitit, eo tempore, quo Eutychetis, & Dioscori potato veneno, Monachorum plures a Catholica fide, & Monastico Instituto deuiarant. Inter Elianos etiam iure computatur, iuxta dicenda *sub ann.* 471. Regulam quoque conscripsisse, & Ordinem quendam *Sabbaitarum* dictum propagasse; ex qua plures, ipsique valde commendabiles Monachi prodierunt; ac Lauram Maximam omnium, quæ in Palæstina fuerunt, fundasse, præter alias etiam, ex Maurolico *in Oceano Ordin. lib.* 1. Metaphraste in ipsius vita, & alijs elicit Haeftenus *in disquisit. Monast. lib.* 1. *Tract.* 6. *disquisit.* 4. Inter quæ etiam, quod hic Ordo in Cappadocia ortum habuerit, quod notet lector, pro ijs quæ *in Apparat. cap.* 2. & alibi sæpius notamus, post S. Basilium Monachorum Institutorem alios quoque extitisse, qui idem egerint, etiam in Basiliani Ordinis conspectu, Cappadocia videlicet, eiusdem S. Basilij patria; nec

Cyriacus.

Elpidius, & Gerasimus.

Chrisippus, & Gabriel.

Andreas.

Sabas.

longe a Ponto separata. Plura de hoc Saba, eius socijs, Laura, & similibus rectè elaborata reperiet lector apud Bollandum *in Actis Sanctorum tom. 1. in vita S. Theodosij 11. Ianuarij*.

Timotheus. 4 In Ægypti autem partibus vnus Timotheus nomine ex Monacho creatus Alexandrinus Presbyter, Dioscori sectatoribus Dux effectus, in causa fuit, vt Proterius eius Sedis Patriarcha occideretur, eodem Timotheo in eius locum subrogato; fauentibus etiam prauis quibusdam Monachis ab eodem Proterio, & Concilio Ægyptiaco propter hæresim in exilium missis. Refragantibus tamen alijs, quorum Monasteria, & Virginum Sacrarum Cœnobia improbus Timotheus prophanauit. Hæc & alia ex Epistolis pro Concilio Chalcedonensi hauriet lector, ex quibus aliqua Baronius, & qui eum compendiant.

Ann. Christ. 458. 459. & 460. Leonis Rom. Pontif. 19. 20. & 21. Leonis, & Maiorani Imper. 2. 3. & 4.

Gesta hoc tempore. 1
REMEBANTVR hoc tempore fideles non solum barbarorum inuasionibus in eorum regiones, sed etiam Eutychianorum hæreticorum reliquijs, Timotheo etiam illo Monachismi scoria, & Alexandrini Patriarchatus inuasore, vt propterea a Leone Imperatore in exilium pulsus fuerit, subrogato alio Catholico. Eadem quoque de causa idem Imperator Leo Catholicæ fidei consulturus ad celeberrimi nominis sanctos Monachos, & anachoretas litteras scripsit, quo magis, ac magis Chalcedonensis Synodi decreta in omnium animis firmarentur. Hinc ad prodigiosum illum Simeonem Stylitam adhuc supra columnam illam, immortalis memoriæ dignam, superstitem scripsisse constat ex Euagrio *lib. 2. cap. 9.* & alijs. Item ad Baradatum, & Iacobum Syrios. Ex quibus Baradatus, tam mirabilis tolerantiæ fuit, vt in quadam arca inclusus sola diuina frueretur consolatione, tunica pellicea, vt protoparens Monachorum Elias, contentus, & manus ad Deum tendens. Iacobus verò ille miraculis clarus ob vitæ sanctitatem meruit esse. Hi ergo tres ob clarissimi nominis famam meritò digni habiti sunt, vt Imperatoris litteras acciperent, non alij propriæ commoditatis studiosiores. De illis aliqua nos diximus *sub anno* 421. ex Theodoreto, & Baronius *ad ann.* 458. ex eodem Theodoreto, Euagrio, & alijs. Qui & putat scripsisse quoque ad Euthymium, Auxentium, & Danielem Stylitam Monachismi luminaria. Tales enim ab Imperatoribus, & Principibus iure, meritoque honorari sic debuerunt.

Monachi illustres.

Cœnobium Studitarum. 2 Illustrabatur etiam Constantinopolitana Ecclesia hoc tempore erectione Cœnobij Monachorum *Acæmetarum*, seu *Studitarum*, de quibus plura in sequentibus; nunc solum ad intentum, & ædificationem

nem nostram, istud Monasterium appellatum *Acametarum*, id est, insomnium, quia Monachi ipsius iuges diu, noctuque peruigiles Deo laudes offerebant, tripartito tempore, & Monachis sibi succedentibus. Vt inde Monachi nostri sæculi capiant hoc esse Monachorum proprium veluti munus; prout nempe D. Bonauentura *de sex alis Seraphim capit.8.* inquit, *vt laudes Dei in terris celebrarentur a mortalibus, sicut in cælis iugiter celebrantur ab immortalibus*. De hoc Cœnobio, & eius fundatore Baronius *sub ann.*459. ex Nicephoro, Suida, & alijs.

3 Hoc etiam tempore, iuxta Genebrardum, Honuphrium, Baronium, & alios Chronologos, Martyrius in Episcopum Antiochenum subrogatus fuit, post obitum Acacij prædecessoris. Hoc vel tetigisse nostræ historiæ interest, quia, vt dictum est *sub anno* 448. Timotheus ex Carmeli Monachis Antiochiam a nostro Caprasio missus, inter alios, quos habuit discipulos, vnus fuit quidam Martyrius nomine, quem secum Antiochiæ retinuisse habet Bostius noster eo loco relatus, vt propterea ansam præbeat dubitandi an is sit, qui modo ad Antiochensem Ecclesiam regendam euectus dicitur. Rem tamen sub dubio relinquimus donec alia suppetant monumenta clariora. Martyrius.

4 Ad hoc etiam tempus, prudenti computo, ex Cedreno *in Compendio*, Theodoreto, & alijs, refertur mors pretiosissima Sancti illius Simeonis Stylitæ, de quo in præcedentibus, maximè *sub anno* 379. plura diximus. Eam inter alios refert noster Arnoldus Bostius *lib.* 5. *histor. cap.*77. Plura quoque miracula, quæ circa mortem, tam prodigiosi totius Orbis portenti contigerunt simul describens. Ea prætermittimus cum pluribus alijs ipsius gestis, breuitati consulentes, sed non quæ Theodoretus *in lib. de vit. Patr.* qui est nonus in volumine *Vitæ Patrum* nominato *cap.*26. dicens: *Cum post hæc autem diu vixisset, & multis miraculis, & laboribus, ardoreque solis, & Hiberna glacie, & vehementibus ventorum insultibus, & humanæ naturæ imbecillitate, solus ex omnibus, qui vnquam fuerunt mansisset inexpugnabilis, postquam eum deinceps oportuit esse cum Christo, & immensorum certaminum coronas accipere, quod homo quidem esset, morte confirmauit ijs qui non credebant: mansit autem etiam post mortem immobilis, & in cælum quidem anima peruenerat, corpus autem ne sic quidem cadere sustinuit, sed rectum stetit in loco certaminum, tanquam inuictus athleta, nulla parte membrorum volens terram tangere. Sic Christi athletis manet etiam post mortem cum eis simul versans victoria.* Simeonis Stylitæ obitus.

Nec minus, ea quæ subijcit idem Author, quia meam deuotionem erga tam prodigiosum, & supermirabilem virum, quasi adamussim ostendunt, scilicet: *Cuius sanctis intercessionibus cupio, vt ego adiutus, in his Sanctis perseuerem laboribus. Deumque precor, qui est communis ornatus, & est splendor pietatis, & veræ Religionis, vt & mea vita corrigatur, & ad angelicam vitæ formam dirigatur.*

5 Hunc porrò Eminentissimæ sanctitatis virum Eliani Instituti as-

Daniel successor Simeonis. ſeclam fuiſſe, ſicut & alios eius æui Aſcetas, Monachos, Anachoretas, & Eremitas, præter dicta ſæpius id ſuadere videtur quod ſicut Elias Eliſeum ſpiritus ſui reliquit hæredem, & virtutum imitatorem; ita Simeon Danielem Monachum, quem prædictionibus, & diuinis viſionibus ad eiuſmodi Angelicum arripiendum vitæ inſtitutum adhortatus erat, ſibi ſubſtituiſſe viſus eſt, ſpiritualis hæreditatis legitimum ſucceſſorem. Paulo enim ante eius obitum, ipſo tamen obitus die (quem licet longè abſens, diuina reuelatione præcognouit) idem Daniel inſtar Eliſei, ſicut ille pallium eſt conſequutus Eliæ, ipſe cucullum Simeonis per Sergium diſcipulum ad Leonem Imperatorem miſſum, ſed ab illo non retentum, accipere meruit: magnaque fiducia conſtructam apud Oſtia Ponti, haud procul a finibus Conſtantinopolis, columnam aſcendit, coluitque per multos annos; comprobante Deo eiuſmodi propoſitum plurimis, ingentibuſque ſignis, & miraculis. Ita Spondanus *ſub anno* 460. ex Baronio. Alia porro huius Danielis in ſequentibus damus.

Euthymius. 6 Nunc de Euthymio illo celeberrimo Monachorum Patre, dicendum, quod cum Eudoxia Auguſta Theodoſij Iunioris relicta coniux in Palæſtina degens (obijt autem paulo poſt, prout ex Nicephoro *lib.* 14. *cap.* 50. elicitur) eum conuenire vellet, & propterea Gabriellium pro nuncio mitteret ad Euthymij Lauram, cui etiam redditus dare in animo habebat, ille eam ſic repulit: *Cum tuus diſceſſus ſit in foribus, cur ſollicita es, o filia, & diſtraheris circa plurima? Illa ſint tibi parata quæ pertinent ad exceſſum ex hac vita. Noſtri autem ne memineris quantum ad redditus, & pecunias, ſed communis Domini memineris, apud quem rogamus, vt noſtri potius recorderis.* Hæc Cyrillus in vita S. Euthymij apud Surium 20. *Ianuarij*, quæ penſitent, rogito, noſtri temporis ſtrictioris obſeruantiæ Monaſticæ profeſſores, & videant an ipſi tanto ſpiritu ferueant, vt Auguſtas Imperatrices donaria, & redditus offerentes a ſe reſpuant, an verò ipſarum, imo inferiorum Principum aulas, crebrius inuiſere ſoleant. Quod facere non deberent, niſi quatenus Chriſtiana charitas, aut pietas poſtularet.

S. Victor Eremita. 7 Eiuſdem Inſtituti cum prænominatis videtur fuiſſe S. Victor Eremita, de quo Marcus Maximus *in Chronicon circa ann.* 460. hæc: *Per hac tempora florebat in Boetica in Territorio Aralacenſi S. Victor Eremita, vir egregie Sanctus; de quo memoriæ proditum eſt, ab vtero matris ſuæ dæmonibus fuiſſe formidabilem.*

Ann.

Ann. Christ. 461. 462. 463. Hilari Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Leonis Imper. 5. 6. & 7. Seueri 1. 2. & 3.

1 ANNO Christi Redemptoris 461. duo Catholicæ Religionis fulcra de medio sublata sunt. Alterum, S. Leo, Papa, verè, & iure *Magnus* appellatus, illi succedente Hilaro Sardo: alterum, Maiorianus Imperator, qui a Seuero illius in Imperio Occidentis successore fraudulenter Dertonæ in Hispania interfectus est; causam tribuens quod Ricimero Arriano militum Magistro creato, valde, multumque fiderit. Huiusmodi enim Catholicorum cum hæreticis conuentiones similes fœtus edere sunt solitæ. Notent hæc Christiani Principes, & illud Diui Cypriani *in epistola ad Cornel.* vbi sic: *Nulla cum talibus commercia, nulla conuiuia, nulla colloquia misceantur; simusque ab illis tam separati, quam sunt illi ab Ecclesia.* Gesta in Ecclesia.

2 Ad propria pergentes, nec extranea S. Leoni Papæ; cuius obitus hoc tempore accidit, placet pro Monachorum ædificatione, & vt vel inuiti agnoscant, quam terribile sit onus animarum regendarum, Episcopale præsertim, quod plurimi infatigabiliter ambiunt, hic apponere casum stupendum, quem in libro *Pratum spirituale* nuncupatum, qui est 10. inter Vitas Patrum *cap.* 149. sic scribit eius author Ioannes Moschus, alijs Sophronius. *Cum descendisset Abbas Amos Ierosolymam, & Patriarcha ordinatus esset, venerunt omnes Monasteriorum Eremi Abbates, vt adorarent eum, inter quos adfui, & ego cum Abbate meo. Cœpitque Patriarcha dicere patribus: Orate pro me, Patres: magnum enim onus, & intolerabile mihi iniunctum est, sacerdotijque dignitas me terret immodice. Petri enim, & Pauli, & similium est regere rationales animas: ego autem infelix peccator sum. Plus autem quam cætera timeo ordinationum sarcinam: nam inueni scriptum, quia beatissimus, & æqualis Angelis Papa Leo, qui Romanorum Ecclesiæ præfuit, per quadraginta dies perseuerauit ad sepulchrum Apostoli Petri, vigilijs & orationibus insistens, petensque ab Apostolo, vt pro se apud Deum intercederet, vt dimitterentur sibi peccata sua. Impletisque diebus quadraginta, apparuit ei Apostolus Petrus, dicens: Oraui pro te, & dimissa sunt tibi omnia peccata tua, præter quam impositionis manuum: hoc enim solum abs te requiretur, siue bene, siue fortassis aliter id egeris.* Hæc pensitent dignitatum amatores, quibus animarum cura annectitur. Hoc tamen quod dicitur de dimissione peccatorum præter manuum impositionem, sano modo intelligi debet, quoad pœnam videlicet, non quoad culpam, quia isto modo vnum peccatum non remittitur sine alio, vt Theologi docent. Casus stupendus.

3 Vocat nos etiam Daniel ille Monachus, Simeonis Stylitæ alter veluti Eliseus, ipsius spiritus hæres, & columnam illius æmulator ascendens,

Daniel Stylita. dens, de quo in præcedentibus dicere cœpimus. Eius acta ex Simeone Metaphraste apud Surium *die vndecima Decembris*, talia sunt, in Epitomem redacta. Natus est in Mesopotamia; Daniel diuina prouidentia vocatur; duodennis Monachus efficitur, tondetur, & Monasticum induit habitum. Cum autem cum Præfecto sui Monasterij Antiochiam perrexisset, & ad locum vbi magnus ille Simeon Stylites supra columnam stabat, aduenisset, ac ad eum ascendisset, ab eo benedictionem, & prædictionem hanc accepit: *Esto fortis, fili, & confirmetur cor tuum. Multos enim, & difficiles labores propter Christum es suscepturus*. Redijt postea ad proprium Monasterium; inde Constantinopolim, consulente per visum Simeone; commoratur in loco, vbi sciebat spiritus malignos habitare, vt instar Antonij, quem æmulari studebat, eos profligaret, prout fecit. Hinc inuidia, & accusatio contra eum ad Antistitem Constantinopolitanum: sed de ijs omnibus, & alijs Satanæ insectationibus liberauit eum Dominus. Multis præterea diuinis reuelationibus decoratus, ac cuculla ipsius Simeonis per Sergium Monachum illi allata donatus, columnam Simeonis ascendit, sic Deum exorans: *Gloria tibi, Christe Deus, quod me talibus bonis, & tali vitæ instituto es dignatus. Sed tu scis, o Domine, quod te solo fretus hanc ascendo columnam, & hoc certamen subeo. Suscipe meum propositum, confirma me ad cursum, cœptum meum absolue.* Inde persecutio contra illum oborta, ita vt e columna vix detraheretur, sed Deus Sanctorum protector eum miraculose defendit. Multis præterea claret miraculis, in confirmationem sanè egregiæ viri sanctitatis. Hæc, & alia in historia relata, eò libentius a nobis adducta, quod ipsius author Simeonem *Eliam* vocet, Danielem verò *Eliseum*, quo indigitari videtur vtrumque sectatorem fuisse Eliani Instituti. Si hoc alijs non placeat, ostendant, cuius Instituti asseclas eos putent, Basilianine, an alterius.

Principius. 4 Posteriori Synodo Arausicanæ hoc tempore habitæ adfuisse creditur Eucherius Lugdunensis, de quo superius *circa ann.* 440. actum. Item Cæsarius Arelatensis, de quo similiter *sub ann.* 452. dictum. Damnantur ergo Pelagianorum reliquiæ ab ijs Monachismi luminaribus: Baronius, & eius Assecla *sub ann.* 463. Qui eis etiam coniungit Principium Suessionensem Episcopum, & Lirinensis Insulæ aliquandiu Colonum. Hos porro omnes, & similes alios Lirinenses Ascetas inter Eliæ æmulatores censemus, propter sæpius in superioribus inculcata, & quia nullum aliud nuperum Institutum Monasticum amplexatos tunc fuisse dignoscitur, donec Benedictinam normam acceptarunt, quod post plures annos ab hoc tempore contigit.

Ann.

Ann. Christ. 464. 465. & 466. Hilari Rom. Pontif. 4. 5. 6. Leonis Imper. 8. 9. 10. Seueri 4. & 5.

1 TVM Hispania, tum Gallia, hoc tempore ab Euarico Gothorum Rege premebantur. Isidorus *in Chronic. Gothor.* Seueri Imperatoris obitus contingit. Cassiodorus *in ipso.* Leo autem Imperator adeo veneratus est Danielem Stylitam, de quo in superioribus, vt ad ipsius pedes prostratus (rarum Christianæ pietatis exemplum) ipsos veluti sacrum aliquod tangeret, & eum donarijs decoraret. Ipse vicissim Constantinopolitanæ vrbis incendium, tum ipsi, tum Gennadio Patriarchæ prædixit: fuit autem adeo ingens, vt fere vniuersam contriuerit Ciuitatem. Cessauit porro tempore ab eodem Daniele designato. Sic Deus amicos suos decorare solet. Acta Danielis apud Surium *die 11. Decemb.* vbi & alia.

Huius temporis casus.

2 Clarus erat eo tempore vnus Marcellus Monachus, & Monasterij *Acæmetarum*, seu non dormientium Abbas, vel Archimandrita. Cuius vitæ compendium ex ea quam Metaphrastes scripsit, & habet Surius *die 29. Decembr.* tale est. Apamiensis patria fuit; Antiochiæ litteris operam dedit; suis bonis in pauperes collatis, venit Ephesum. Diu laborabat in scribendo, noctu verò orando. Byzantium inde veniens in *Acæmetarum* Cœnobio habitum Monachi induit, humilitati, si quis alius, studuit; item patientiæ suos tolerando obtrectatores, qui nunquam desunt piè viuentibus in Christo. Fratrum suscepit Præfecturam, & quo plus fugit sæculi gloriam, eo magis fit celebrior. Miris, & miraculis pluribus enitens, fœliciter tandem e vita migrat ad Dominum. Exemplum piorum Monachorum, prout hæc, & alia, de quibus in sequentibus, ostendunt.

Marcellus Monachus, & Archimandrita.

3 In hac porro Marcelli historia a Metaphraste scripta, & a Surio relata, plures, ipsique insignes referuntur Monachi. Videlicet, Alexander, a quo Marcellus monachismum suscepit; Ioannes, & Iacobus; Sergius, & Eliseus; Gaudiosus, & Thalasius; item Lucianus; quos commemorasse oportuit, non solum vt nostræ Monasticæ historiæ filo satisfiat; sed & quia plures ex illis ex eo Monasterio *Acæmetarum*, seu non dormientium erant. Sic compellato, quia in illo (sicut in alijs, quæ ab eo id acceperunt) iugis erat & continua nullo somno interpolata Dei laus, & glorificatio. Vt vel hinc Monachi discant, tam sanctum, & perennem Dei cultum, & Deo gratissimum, & Religionum augmento, ac perfectioni aptissimum esse; & a veritatis tramite declinare, qui ipsi aduersantur. De hoc autem *Acæmetarum* Cœnobio nonnulla Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib. 1. disquisit. 9. & 10.* ex Metaphraste, Nicephoro, & alijs, vbi etiam quod obseruarent propriam Regulam; & se dubitare an obseruarent etiam Basilianam. Sed, si pro-

Monachi clari Acæmetæ.

si propriam Regulam habebant, vt quid egerent Basiliana? Merito ergo inter Monachos Instituti communis, & ante D. Basilium in Oriente vigentes hi Ascæmetæ censendi; & non inter Basilianos, vt putant aliqui huius S. Instituti studiosiores. De hoc autem Alexandro, plura, recteque concinnata habet Bollandus *in Actis Sanctor. tom. 1. 15. Ianuarij*. Vbi etiam de Ioanne Calybita viro clarissimo, qui inter Acæmetas numeratur.

Alij in Gallia. 4 Alij etiam illustrissimi Monachi in partibus Occidentalibus Galliarum hoc tempore florebant. Ex illo præsertim celeberrimo Lirinensi Monasterio. Scilicet Sanctus Maximus Regiensis Episcopus ad eam dignitatem euectus post decessum S. Prosperi ex Abbate eiusdem Monasterij. Item Faustus ex eodem Monasterio etiam assumptus. An verò hunc splendorem propter errores Semipelagianorum amiserit, alibi dicetur. Quod autem Faustus iste Regiensis ad Benedictinum Institutum non pertineat aptè ostendit Baronius *tom. 6. sub ann. 494. §. At vero* dicens: *Quid ad eundem* (id est S. Benedictum) *pertinet Faustus Regiensis Episcopus, qui eodem cum Cæsario vixit tempore?* Carpit in hoc doctissimum Trithemium, qui in suo *de Viris illustrib. Ordin. S. Benedicti libro* hunc Faustum Benedictinæ familiæ adscribit, occasionem præbens alijs iunioribus, vt idem facerent tam inconsultè.

Ailbeus, seu Alueus. 5 Florebat circa hoc tempus S. Ailbeus, siue Alueus Mumoniensium Cœnobiarcha, Hiberniæ Insulæ alter Patritius. Fuit autem ante S. Patritij prædicationem a nostro illo Palladio, de quo *sub ann. 429.* actum, ad fidem conuersus; in Gallia sub S. Hilario Arelatensi Episcopo in Monachatu, & litteris educatus, Romæ ordinatus; & in patriam missus eiusdem Patritij Coadiutor extitit, toti Mumoniæ Præfectus, & factus Archiepiscopus Imlilensis. Vnde dicitur Cœnobiorum, & Sanctorum Mumoniæ Pater: ad ipsorum namque petitionem Regulam Monasticam scripsit, quæ metro Hibernico est digesta, & refertur ab Haeſteno *supra disquis. 16.* En iam lector, legislatores alios præter Basilium, Augustinum, post ipsos in Orbe extitisse. Quod sæpius inculcandum, pro intento nostro, & dictis *in Appar. cap. 1.*

Mochteus, siue Maccæus. 6 Prope idem etiam tempus Mochteus, siue Maccæus, cognomento Bacciarius, natione Brittannus, S. Patritij discipulus, & in prædicatione apud Hibernos strenuus Coadiutor, Pater erat Monachorum, ipsisque legislator, & Regulæ conditor; vtique propriæ, non Basiliani, Augustiniani, aut Benedictini Instituti. Vitæ Religiosæ norma ipse effectus (quod vtinam omnes Monachorum Præsides æmulari curarent) *Ipse ante illos præibat in iustitia, & sanctitate coram Deo*. Item *præibat omnes; & aliorum nemo illum poterat ad tam ardua sequi*. Hæc ex ipsius vita, Iocellino *in Vit. S. Patritij cap. 13. & 135.* & alijs pluribus Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib. 1. Tract. 5. disquisit. 17.* De ipso etiam Baleus, Pitseus, Gesnerus, Posseuinus, & alij sub nomine *Bacciarius*.

Ad

7 Ad hoc tempus, annum videlicet Christi 465. referri debet felicissimus transitus magni illius Archimandritæ Euthymij, Laurarum Palæstinæ, quæ antiquæ erant Prophetici Ordinis habitacula, prout ex dictis in superioribus in propatulo est; Coloni, & propagatoris eximij. Cuius laudes, virtutes heroicas, & gesta insignia Cyrillus Monachus ipsius discipulus diligenter collegit, & extant apud Surium *tom.* 1. *pro die* 20. *Ianuarij*, & Bollandum in Actis Sanctorum *pro eadem die*. Non gratis, nec sine fundamento inter Eliæ æmulatores hunc Euthymium a nobis recenseri posse, quæ diximus *sub ann.* 419. *num* 4. & 5. sufficienter ostendunt. Eo præsertim, quod Lauræ illæ veluti Esseni Monachatus scholæ fuerunt, prout etiam comprobant, quæ *sub ann.* 435. exarata reliquimus. Plurima porro, quæ de ipso referuntur, alij relinquentes, ea quæ veluti pro testamento suis Sodalibus morti vicinus reliquit, charitatem, humilitatem, & diuinarum laudum celebritatem, eis communem hic apponimus, ipsius Chronologi Cyrilli verbis: *Patres mei, & fratres dilecti in Domino, & filij, ego quidem iam postremam viam meorum patrum ingredior; vos autem oportet vestrum in me amorem in custodiendis præceptis ostendere: ex quibus præcipue est charitas, quæ est vinculum virtutum perfectionis. Quod enim sal pani, hoc est charitas virtutibus. Nec sine ea fieri potest, vt se virtus recte gerat: quandoquidem vniuersa virtus per charitatem, & humilitatem firma, & stabilis cognoscitur. Nam humilitas quidem nouit eum qui ea vtitur ad summum recte factorum extollere: Charitas vero, & firmiter continet, nec sinit vt cadat ab illa altitudine. Est autem Charitas maior humilitate; quod quidem manifestum est ex ipso exemplo Domini, & opificis. Nam propter suam in nos charitatem seipsum sua sponte humiliauit, & factus est sicut nos. Oportet ergo ei perpetuo confiteri, & hymnos offerre. Nam hæc quidem omnes, vt semel dicam, homines honestum est exercere. Nos autem præ cæteris, & propter pacta conuenta cum eo inita, & quod ab omni perturbatione liberi, & a negocijs quæ ad victum comparandum pertinent minime diuulsam, & distractam vitam nostram agamus, & soli nobis ipsis seorsum attendamus. Et corpora, & animas, o fratres, semper castas conseruare oportet, & consueta in synaxi glorificatio, & quæ nobis desuper tradita est regula conseruanda est a vobis omni diligentia.* Si porro quisquam tanti Monachorum Patriarchæ corporis effigiem animi indicem, scire desiderat, audiat eundem authorem sic dicentem: *Habitu quidem erat minime fictus, et mitissimus, adspectu autem teres et albus, valdeque lætus, et iucundus ad videndum, omnino canus propter ætatem, paulo breuior, densa barba, et vsque ad zonam promissa, membris sanus, et integer, vt cui non digitus, non vnguis, non dens, non parua, nec magna pars abesset corporis.* Ipsius apotheosim habeat lector ex Martyrologio Rom. *pro* 20. *Ianuarij*. Pro quo etiam legendus Bollandus relatus, & idem Cyrillus in vita S. Sabæ.

Obitus S. Euthimij.

Ann.

Ann. Christ. 467. vsque ad 470. Hilari Rom. Pontific. 7. Simplicij 1. 2. & 3. Leonis Imp. 11. vsque ad 14. Anthemij 1. 2. 3. & 4.

Casus huius temporis.

1 OCCIDENTALE Imperium hoc tempore nactus est Anthemius. Hilarus vero Summus Pontifex cælestia Regna, successorem habens Simplicium. Sic ex Euagrio, Nicephoro, & alijs noui Chronologi.

Monasteria Romæ extructa.

2 Ex Anastasio verò Bibliothecario habemus pro nostra Monastica historia, quod Hilarus Papa *fecit Monasteria ad S. Laurentium, & balneum, & Prætorium S. Laurentio*. Item: *Ad lunam vero Monasterium in Vrbe construxit*. An virorum, an fœminarum, incertum, nec Baronius, Ciaconius, aut alij id commemorant. Cuius etiam Instituti? Basiliani Ordinis zelatores sibi ascribent; nostri, antiquo Eliano; quod, vt dicitur, intentionem suam fundatam habeant super Monachorum vetustorum possessionem, si aliud non probetur.

Simplicius Papa.

3 Spectat & ad eandem historiam, quod S. Simplicius Papa, hoc tempore, præter plures Ecclesias in Vrbe ædificatas, Tiburi patria sua insigni Ciuitate non procul Roma sita, Ecclesiam aliam *S. Petri* titulo egregiam extruxerit; quæ fœlici sorte nostris Carmelitis temporibus sequentibus, vt suo loco notabimus, cessit; cuius veteris ædificij maiestas non mediocrem excitat deuotionem. Eo etiam venerabilis valde quod corpus S. Zotici Martyris sub Ara maxima in vrna marmorea conditum seruauerit. Hæc, quæ ex monumentis eius Monasterij accepimus habeat lector ex Vghelio *in Tiburtinis Episcop. 1. volum. Ital. Sacr.* ac ex Francisco Martio Canonico Tiburtino *in histo. eiusd. Ciuit.*

Marcelli visiones.

4 Clarus erat cælestibus visionibus Marcellus Archimandrita Monasterij Acæmetarum, de quo superioribus annis actum; prout ex Actis eius apud Surium *die 29. Decembris* habet lector. Et inter illas, quod Leo Imperator pugnando superaturus esset Asparem Arrianum ipsius inimicum, prout euentus comprobauit. Ipsi porro repræsentati in visu sunt, Leo Imperator sub Leonis specie, Aspar verò sub draconis. En quomodo suis amicis per similium reuelationum manifestationem Deus futura propalare soleat. Quod dictum contra parum pios aliquos, qui similia in Diuis aspernari solent.

Monachi celebres.

5 Commendantur, & in hac Marcelli historia plures alij celebres Monachi: Vnus *Macedonius* appellatus, qui *vitæ purissimæ, & prophetica* fuisse dicitur: quo Propheticum Institutum sectatum fuisse adumbratur. Alter Sergius Abbas circa fluuium Euphratem, qui meruit videre duos quosdam veste candidos, forma vero coruscantes, Angelos scilicet, qui Marcellum orantem humo tollebant, & subleuabant. Alter Eliseus etiam Abbas Monasterij, quod erat in Dessa, qui virtutes S. Marcelli, &

lis; & formam corporis, etiam absens, a Deo discere potuit. Petrus, Lucianus, & Thalassius eius discipuli. Gaudiolus Præses Monasterij ad Pontum Euxinum, qui plenus diuino spiritu, & gratijs commendatur.

Ann. Christ. 471. vsque ad 474 Simplicij Rom. Pontif. 4. 5. 6. 7. Leonis Imperat. 15. 16. 17. & 18. Anthemij 5. 6. Olibrij, Glycerij, & Zenonis 1.

1 EXABANT hoc tempore Gothi Arrianorum labe infecti Christianitatem totam. Ricimerus nempe Romæ; in Hispania, & Gallia Euaricus Rex; in Africa Gensericus. Quo etiam, circa annum videlicet 474. Leonis Imperatoris vita finem habuit; succedente Zenone hæresum fautore, & improbo homine; in hoc tamen laudabili, quod misericors, & eleemosynarius esset. Occiso etiam Anthemio Imperatore, successit Olibrius, & post eum Glycerius, & Glycerio Nepos. Sic noui Chronologi antiquiorum inhærentes vestigijs. Huius temporis gesta.

2 Pro nostra Monastica historia occurrit, quod cum Leo Imperator ante sui obitum cognouisset Monachos quosdam Eutychiana fœditate infectos a Monasterijs exeuntes de Ecclesiæ dogmatibus disceptasse, & simplicem populum a veritate auertisse, contra illos sanctionem fecit, iubens ne potestatem haberent a Monasterijs exeundi, aut in Antiochia, alijsue Ciuitatibus versandi, nisi Apocrisariorum, seu Procuratorum munere fungerentur; ijque cauerent ne de Religione, aut dogmatibus disceptarent, aut conciliabulis præessent, populum simplicem a veritate auertentes. Hæc autem eo sancita creduntur, quod e Religiosissimo Acæmetarum Monasterio (quis hoc crederet) monstrum quoddam, sicut Iudas ex Apostolis, exierat, nempe Petrus Cnapheus cognomento Fullo, qui Eutychiani erroris dogmatizator erat. Sic ex Theodoro *lect. Collectar. lib. 1.* & Alexandro *in serm. de S. Barnaba apud Surium tom. 3.* infert Baronius, & qui eum sequuntur *sub ann. 471.* Fuit nebulo iste e Monasterio expulsus (vt vel hinc elicimus ipsius prauitatem sanctis alijs Monachis nullum præiudicium attulisse) & vagus per Ciuitates Antiochiam appulsus, contra Martyrium eius Ciuitatis Antistitem multa machinatus, fauente Zenone Imperatore, tandem illum e propria Sede sub prætextu expugnandi Apollinaristas, & Nestorianos eiecit. Martyrius idcirco Patriarchatui renuncians hæc in publica Ecclesia proclamauit. *Clero immorigero, populo rebelli, & Ecclesiæ contaminatæ renuncio, seruata interim mihi sacerdotij dignitate.* Cnapheus ergo Sedem Episcopalem inuasit, sed ab Imperatore in exilium ablegatus fuga elapsus exilium euasit. Theodorus, & Alexander *supra*, & Liberatus Diaconus *in Breuiar. cap. 18.* Cum vero Martyrius iste propter defensionem Chalcedonensis De Monastica historia.

Synodi hæc passus fuerit, augetur dubium; de quo *sub ann.*458. actum, an scilicet fuerit idem cum eo Martyrio Timothei e Carmeli alumnis discipulo a Caprasio Antiochiam missi, vt Eutychianis obsisteret, iuxta dicta ex Bostio, & Palæonydoro *sub ann.*448. Rei tamen decisio nobis incomperta.

S. Sabas. 3 S. Sabas fulgentissimum sydus Monastici firmamenti, & totius Ecclesiæ; hoc æuo fuit. Patria fuit Cappadox, natus in vico Mutalasca; a consanguineis autem non benè habitus, omnibus relictis, se ipsum tradidit Monasterio, quod vocabatur *Flauianæ*, viginti stadijs a Mutalasca distito. Ibi gulæ compescendæ, ventris curationi contemnendæ, otio vitando, vigilijs sectandis, incumbebat. En Monachi insignia. Petita post hæc Abbatis sui licentia ad loca sancta perrexit; vbi primum in Monasterio Ierosolymitano S. Pasarionis per aliquod tempus vixit. Alia de ipso in sequentibus, & multo plura apud Cyrillum in vita S. Sabæ, quæ extat in Surio *tom.6. pro die* 5. *Decembris*, in quibus tepidi Monachi confusionem, & feruidi magisterium reperient. Quæ nobis vel commemoranda fuerunt, quia, etsi hic clarissimus Sabas ex Basilij Monachis reputari posset, quia in partibus Cappadociæ, vbi Basilius sui Instituti primordia auspicatus fuit, Monachismo se tradidit; quia tamen postea Euthymij, & aliorum, qui Palæstinæ Lauras colebant, scholam secutus fuit, cum illi vetus illud Elianum, & Essenum anachoretismum secuti fuerint, prout sæpius inculcatum, idem videtur de hoc Saba existimandum, saltem dum clariora Basiliani Instituti sectatores non protulerint. Vnde nostro Instituto eum accenset de exteris Scriptoribus Ægidius Gelenus in Opere de *Coloniæ Agrippinæ magnitudine lib.*3. *Syntagm.*43.

Faustus, Lupus, & Sidonius. 4 Circa hæc etiam tempora Faustus ex Abbate Lirinensi creatus fuit Episcopus Regiensis, de quo, & erroribus, quibus eius libri scatent, alibi dicetur. Item Lupus ex eodem Cœnobio Trecensis Episcopus, de quo *sub ann.*426. dictum, & Sidonius *lib.6. epist.*1. Item ipse Sidonius ex eodem pariter Conuentu Auernensis Episcopus factus. Quos omnes insignes viros fuisse, vel ex ipso Sidonio in suis Epistolis elicitur. Sanè, sicut olim e Monasterijs ad Ecclesiarum Præsulatus vocabantur Basilius, Epiphanius, Nazianzenus, Cyrillus & alij sanctissimi Episcopi; sic postea ex illo clarissimo Lirinensi Musæo celebres isti prodierunt. Neque enim fas olim iudicatum fuit Episcopos ex Principum aulis, aut sæcularibus mercimonijs ad tantum fastigium euehi; neque ex ipsis Monasterijs eos quos ambitio, & non pietas euocabat. Qualiter verò (quod etiam hoc nostro æuo non semel accidit) multa obijcerentur contra Monachos illos, qui ad Episcopalem dignitatem euehebantur, ex eiusdem Sidonij elegantissimis verbis, quæ propterea *sub ann.*472. §. *Si quemquam* Baronius transcripsit, hic damus: *Si quemquam nominauero Monachorum, quam illum Paulis, Antonijs, Hilarionibus, Macarijs conferendum, sectatæ*

anacho-

anachoreseos prerogatiua comitetur : aures illico meas inconditо tumultu circumstrepitas ignobilium pumilionum murmur euerberat conquerentium : Hic qui nominatur (inquiunt) non Episcopi, sed potius Abbatis complet officium, & intercedere magis pro animabus apud cælestem Iudicem potest, quam pro corporibus apud terrenum Iudicem. Sed quis non exacerbescit, cum videat sordidari virtutum sinceritatem criminatione vitiorum? si eligimus humilem, vocatur abiectus; si proferimus erectum, superbire censetur; si minus institutum, propter imperitiam creditur irridendus; si aliquatenus doctum, propter scientiam clamatur inflatus; si senerum, tanquam crudelis horretur; si indulgentem, facilitate culpatur; si simplicem, despicitur vt brutus; si acrem, vitatur vt callidus; si diligentem, superstitiosus decernitur; si remissum, negligens iudicatur; si solertem, cupidus; si quietum, pronuntiatur ignauus; si abstemium producimus, auarus accipitur; si eum qui prandendo pascat, edacitatis impetitur; si eum qui pascendo ieiunet, vanitatis arguitur. Libertatem pro improbitate condemnant; verecundiam pro rusticitate fastidiunt; rigidos ob austeritatem non habent caros; blando apud eos communione vilescunt. Ac si apud eos vtrolibet genere viuatur, semper hi tamen bonarum partium mores, pungentibus linguis maledicorum, veluti bicipitibus hamis inuncabuntur.

5 Adaptantur ad amussim etiam huic tempori ea, quæ noster Bostius *lib. 1. Specul. histor. cap. 10.* scripsit : *Anno Domini 471. vt in Chronicis Græcorum legitur, Saracenis Ægyptum, & Syriam incursantibus, Sanctimoniales in Bethlehem, versus Romam nauigant cum cæteris claustralibus Terræ sanctæ Virginibus.* Quæ proprissima nostræ historiæ sunt, cum Bethlehemiticæ iste Virgines Deo sacræ Elianæ fuerint, vt ex multis, quæ præcedenti tomo adduximus, elici valet. Sanctimoniales Bethlehemiticæ Romã pergunt.

Ann. Christ. 475. 476. & 477. Simplicij Rom. Pontif. 8. 9. & 10. Zenonis Imper. 2. 3. & 4. Augustuli 1. Odoacri Reg. 1. & 2.

1 ORESTES magister militum Nepotis Imperatoris contra ipsum rebellans filium suum Momilium *Augustulum* nuncupatum Imperatorem acclamari fecit. Sanè vt Romanum Imperium ab Augusto inchoatum in Augustulo deficeret; siquidem Odoacer Erulorum Rex in Regem Italiæ inauguratus fuit, Arrianus quidem. Zeno etiam Imperator Basiliscum tyrannum inuasorem passus est, hæreticum quoque, & Chalcedonensis Synodi hostem iuratum. Vita functus hoc tempore fuit Gensericus Vvandalorum, Hunerico ipsi succedente. Hæc de communi historia veteres, & noui Scriptores. Gesta in Orbe.

2 Ex nostra verò occurrit ille Timotheus in Alexandrinum Patriar- Timotheus.

chatum intrusus, & ex Monachis vnus, iuxta dicta in superioribus; qui cum a suis Eutychianis exilij liberationem obtinuisset, reuersus est Alexandriam, & ibi Timotheum alium Catholicum subrogatum Antistitem explodens, Constantinopolim adnauigauit, veluti triumphans. Sed cum quæreret Basilicam aliquam, quam occuparet, non solum Clerici, sed & Monachorum Archimandritæ constantissimè restitere, ad Summum etiam Ecclesiæ Pastorem Simplicium Papam per Epiphanium virum delectum legationem mittentes. Qui litteras ad Zenonem Imperatorem ea de causa scripsit, illi notificans Monachorum scripta, Timothei scelera, & eiusdem Imperatoris prædecessorum gesta, vt illis permotus Ecclesiæ negotijs fauere non prætermitteret. Item ad Acacium Constantinopolitanum Antistitem fere eadem de re; & ad præfatos presbyteros, & Archimandritas. Hæc & similia apud litteras Simplicij Papæ reperiet lector. Eliciat quæso ex illis, quod non semel animaduerti datur, quod si quandoque vnus, vel alius ex Monastica schola aduersarius fidei ostenditur, pro illo vno mille alij Monachi eam propugnant, sicut contigit in casu illo Timothei scelerati Monachi, cui tamen quamplures alij eiusdem Instituti opponebantur. Hæc ex vetustioribus noui Chronologi.

Daniel Stylita.

3 Inter istos sanctos Monachos valde eminebat Daniel ille, de quo in superioribus, quod velut alter Eliseus Eliæ, ipse Simeoni Stylitæ in vitæ prodigiosæ ratione successerat. Is enim Zenoni Imperatori sicut alter Daniel Nabuchodonosori, ab Imperio repulsam, & herbarum pastum veridicè prænunciauit. Ab Acacio etiam Constantinopolitano vocatus pro fidei defensione, Zenonem aduersarium sic obiurgauit: *Disrumpet Deus regnum tuum*. E columna igitur descendit, & Constantinopolim adijt, Deo sic iubente; vt miraculis corruscans Catholicæ veritatis propugnator fieret gloriosior. Hæc & alia de ipso in ipsius vita apud Surium 11. Decembris, Nicephorum, & Theodorum lectorem.

Martyrius, & Elias.

4 Clari quoque erant duo alij montis Nitriæ quondam Anachoretę, nomen vni Martyrius, natione Cappadox; alteri Elias, qui erat Arabs. Hi ad S. Euthymium, de quo in superioribus, venientes, & apud ipsum diuersantes, sanctæ ipsius conuersationis consortes effecti fuerunt. Ex quibus Martyrius in Sede Ierosolymitana successit, & cum vellet studia hæreticorum in ea Ciuitate nefandissima Theodosij Opera disseminata penitus eradicare, ad Zenonem Imperatorem Legationem per Phidum Diaconum misit; sed is in itinere ab Euthymio per visionem præuentus, iussus est ab eo Ierosolymam redire, & Cœnobium ædificare. De his Cyrillus Monachus in vita S. Euthymij apud Surium, & Bollandum die 20. Ianuarij, nobis vel concisim notanda, quia historiam Monasticam nostram, & sanctitatem eximiam clarissimi Monachi Euthymij redolent.

Ann.

Ann. Christ 478. vsque ad 482. Simplicij Rom. Pontif. 11. vsque ad 15. Zenonis Imperat. 5. vsque ad 9.

1 QVINQVENNIVM hoc nullam vidit mutationem in Pontificatu Romano Simplicij, Imperio Zenonis, aut Regno Odoacri. Contigit tamen in ipso, vt cum Theodoricus Gothus Triarij filius bellum inferre Zenoni Augusto decreuisset, iamque omnia depopulatus ad quartum lapidem Constantinopoli distantem peruenisset, ipsa quoque vrbe mox potiturus: coniuratione suorum in se detecta, a cœpto destitit, indeque in Illyricum parans iter, dum quadam die in castris equum indomitum agitaret, hastæ suspensæ ab equo decussæ vulnere in latere accepto, paucos post dies obijt. Hæc Marcellinus, & Euagrius: ex quibus Neotherici Chronologi. Huius quinquennij gesta.

2 Extat, quoad nos attinet, memoria celebris hoc tempore S. Abrahæ Monachorum Patris, eorum videlicet qui Lirinense Cœnobium pro Regularis disciplinæ studio musæum habebant. Fuit is fide, & operibus veteri Patriarchæ similis valde. Namque circa Euphratem natus pro Christo quinquennij carcerem sustinuit; inde ereptus Occiduas partes peruenit; Monasterium rexit; mirisque virtutibus, & signis claruit. De eo Sidonius, Gregorius Turonensis, & Martyrologium Romanum die 15. Iunij. S. Abraham.

3 Contigit & hoc tempore obitus S. Lupi Trecensis Episcopi, de quo *sub ann. 426. & 471.* aliqua diximus, eo quod discipulus S. Honorati fuerit, quem Eliadibus nostris aggregandum fore *sub ann. 421. nu. 4. & 5.* haud leuiter ostendimus. Vnde in ipsius Lupi historia apud Surium 29. Iulij sic cernitur: *Euangelicæ perfectionis feruens desiderio, eximiæ claritudinis, & virtutis virum B. Honoratum alacri animo statuit inuisere. Erat is Abbas primæ habitationis Lirinensis Monastery. Vbi ad eum peruenit, eius Institutioni ceruicem vltro subdens, Dominicæ seruitutis suaue iugum mansuetissimis humeris accepit.* In Monachatu sui exemplar Monachis reliquit; *Omnigenis ieiunijs, & vigilijs sese afficiens.* In Episcopatu vero sic Ecclesiarum Prælatis: *Ciuibus suis viam salutis semper concionibus sacris explicabat, & imperitos populi diuina lectione instruebat. Porro Clerum quoque suum, gratia praeunte, habenis iustitiæ strenuè moderabatur.* Eius vitæ ratio talis fuit: *Annis plus minus viginti lectuli quietem nesciens, in tabula cubauit. Vestis eius perpetuo cilicium fuit. Præter illud vnius tunicæ vsu semper contentus, in orationibus alternis noctibus peruigil perdurabat. Biduanis ieiunijs defatigato corpusculo, libidinis incentiua prosternens, fletibus ora, semper in futura intentus, indefessè irrigabat. Iugi etiam districtione, & seueritate sabbatum omne non nisi panis hordea-* S. Lupi obitus.

cei esu transmittebat. Hæc & alia ex ipsius historia lector ruminanda reperiet.

Petrus Cnapheus. 4 E conuerso Petrus ille Fullo Monachismi viperina proles, de quo in superioribus, enormem hæresim *Theopaschitarum* dictam, promulgabat, qua non vnam tantum personam Trinitatis Deificæ passam esse dicebat, sed totam Trinitatem. Quid non faceret ambitiosus Monachus e Monasterio, tanquam corpus mortuum e sepulchro egrediens? Pro hoc errore impugnando pugiles astant Prateolus, Sanderus, & alij, qui contra hæreticos scripserunt.

Ann. Christ. 483. 484. & 485. Felicis Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Zenonis Imperat. 10. 11. & 12. Odoacri Reg. 8. 9. & 10.

Gesta huius temporis. 1 OLVIT naturæ debitum anno 483. Simplicius Papa, initio mensis Martij, & post dies sex creatus est Felix patria Romanus. Sic ex Anastasio *de Roman. Pontific.* posteriores. Qui quamprimum Zenonem Imperatorem, & Acacium Constantinopolitanum Antistitem pro fidei defensione cohortatus est; & Petrum Fullonem Cnapheum dictum, & Pseudo-Monachum damnauit. Persecutio etiam in Ecclesia Africana ab Hunerico Vvandalorum Rege promota, in qua, quoad nostra spectat, sacræ Virgines, plurima, etiam contra iura verecundiæ, & pudoris, passæ sunt. Victor *de persecut. Vvandalic. lib. 2.* sic de his: *Præcepit deinde sacras Virgines congregari, dirigens Vvandalos cum suæ gentis obstetricibus ad inspiciendas, & contrectandas contra iura verecundiæ verecunda pudoris, vbi nec matres aderant, nec aliqua matronarum. Quas cremantes graui suspendio, atque ingentia pondera pedibus colligantes, laminas ferri ignitas dorso, ventri, mamelis & lateribus apponebant quibus inter supplicia dicebatur: Dicite quomodo Episcopi vobiscum concumbunt, & Clerici vestri? Quarum acerbitate pœnarum plurimas tunc scimus extinctas: aliæ quæ remanserunt, cutibus arescentibus factæ sunt curuæ.*

Acæmetarū egregium facinus. 2 Extat & egregium facinus omni memoria dignum illorum Monachorum, quos in Constantinopolitana ditione *Acæmetas* vocatos fuisse in superioribus diximus. Cum enim duo Episcopi Vitalis, atque Misenus Apostolicæ Sedis Legati Constantinopolim peruenissent, ibique male habiti a Zenone Imperatore, vt pote tenti, exuti, & carceri mancipati, postea ab Acacio Patriarcha seducti, cum eodem Acacio, & alijs hæreticis communicassent; Monachi ea de re Felicem Papam per litteras monuerunt, nuncijs ad hoc delegatis; Vitalem, & Misenum coarguerunt, fidei, ac Summi Pontificis causam tuendam suscipientes. Inter eos autem vnus Cyrillus, & alius Simeon singulariter referuntur.

Eua-

Euagrius *lib.*3. *cap.*20. *&* 21. & ex ipso posteriores alij. Hæc porro libentius referimus quo huiusmodi gesta propria Monachorum esse existimamus. Præsertim cum ex Baronio *sub ann.*484. §. *Quod vero* audiamus, *perseuerauit & in posterum eiusmodi in Monachis vna cum S. Romana Ecclesia in fide Catholica defendenda constantia, digna quidem laude.* Perseuerauit & tunc zelus Monachorum pro Papæ authoritate contra Acacium; siquidem vnius illorum industria actum est, vt libellus damnationis contra ipsum e Roma missus, quemque recipere renuerat, in eius pallio suspenderetur, vt vel sic ignorantiam allegare nequiret. Liberatus Diaconus *in Breuiar. cap.*18.

3 Fuerunt etiam Monachi alij eo loco, & tempore, authoritatis Apostolicæ, & fidei Catholicæ contra Acacium strenui propugnatores. Vocabantur hi *Dij* a *Dio* Archimandrita sic cognominati. Ex quibus aliquot eam ob causam dira passos, occisos nonnullos, vulneratos alios, & alios carceri mancipatos ex Nicephoro *lib.*16. *cap.* 17. & Martyrologijs *pro die* 8. *Februarij* habetur. Vbi Baronius *in Notis* animaduertit hos Monachos fuisse Monasterij *Acæmetarum*, & illum *Dium*, a quo ipsi cognominati, sanctitate fuisse celebrem, ac ipsius Natalem diem celebrare Græcos 19. *Iulij*. Alia in Liberato Diacono *in Breuiar. cap.*18. habet lector de rectis factis Monachorum contra Ecclesiæ rebelles. Et in Euagrio *lib.*3. *cap.*22. de exturbatis aliquibus ipsorum e suis Monasterijs similem ob causam.

Monachi Dij cognominati.

4 Referri & ad hoc tempus potest passio septem Martyrum Monachorum, quæ sub Hunerico Vvandalorum Rege apud Carthaginem Africæ contigit, quam Victor Episcopus Vitensis in fine tertij libri *de persecutione Africana* affert. Eos enim Monachos fuisse describit, & ex territorio Capsensis Ciuitatis, ac sepultos in Monasterio Biguæ continuo Basilicæ, quæ dicitur Celebrinæ. Quia tamen in illis Africæ, & Carthaginensis Vrbis partibus florebat hoc tempore Augustinianus Monachatus, idcirco credibilius est Monachos istos, & Monasteria a Victore relata, quorum aliquot a persecutoribus Catholicorum Mauris concessa dicit, Augustiniani Ordinis extitisse. Nihilominus vel referri a nobis id decuit, cum Augustinus, iuxta dicta tomo præcedenti, ex Eliana familia commilitones acceperit, & res ipsa pietatem Monasticam, & Monachorum instructionem redoleat. Ij porro septem Monachi, ipsomet Victore referente erant, Liberatus Abbas, Bonifacius Diaconus, Seruus subdiaconus, Rusticus subdiaconus, Rogatus Monachus, Septimus Monachus, & Maximus Monachus.

Septem Martyres Monachi.

5 Gesta tamen S. Sabæ, cum ipse nihil commune cum Augustiniani Monachismi asseclis habeat, potius cum Palæstinis, & Laurarum Carithonis, & aliorum Monachorum antiquissimorum colonus, propriora nostræ historiæ sunt. Hæc verò ex Cyrillo in vita eiusdem Sabæ apud Surium *die* 5. *Decembris* huic tempori congrua excerpsimus. Calumnijs

S.Sabæ gesta.

quo-

quorundam imperfectorum Monachorum impetitur; nunquam enim viris sanctis persecutio defuit. A Deo tamen prouectus maiori honore, Presbyteratu scilicet, honoratur a Sallustio Ierosolymorum Antistite, apud quem accusabatur. Sic enim Deus Optimus ex prauorum nequitia bonorum haurit exaltationem,

Ann. Christ. 486. vsque ad 490. Felicis Rom. Pontif. 4. 5. 6. 7. & 8. Zenonis Imper. 15. vsque ad 17. Odocri Reg. 11. vsque ad 15.

Gesta huius temporis.

1 OTO hoc quinquennio durauit Zenonis Imperium; & cum ipso Ecclesiæ Orientalis turbata facies, propter Eutychianæ, & Nestorianæ hæresum dolendam propagationem. Licet, Deo sapientissimè prouidente, Petri Fullonis Pseudo-Monachi, & improbi Christiani, ac Acacij Constantinopolitani mortes feliciores Catholicæ Ecclesiæ profectus afferre possent. Gennadius, Theodorus lector, Nicephorus, & alij, quos vt duces Neoterici sequuntur.

Monachi illustres.

2 De Monachorum egregijs factis occurrunt primo miracula S. Seuerini iam demortui meritis a Deo patrata. Deinde S. Antonij eiusdem Seuerini discipuli sanctitas, donum Prophetiæ, & in Monastica disciplina miræ exercitationes, vt propterea in suo Lirinensi Monasterio fine sancto quieuerit. Sic Baronius ex Eugippio, & Ennodio *sub ann.* 488. Notans etiam hoc Lirinense Cœnobium ad Monachos S. Benedicti peruenisse, quod valde notandum lectori erit, vt inde eliciat quod etsi temporis cursu plura vetusti Monachismi Cœnobia ad Instituta S. Basilij, S. Augustini, & S. Benedicti declinauerint, non ex eo inferri in primæua sui origine Eliani, & Esseni Instituti propagines non extitisse. Obijt etiam sanctissimè magnus ille Daniel Stylita, de quo in superioribus; ætate octogenarius, ad verecundiam delicatè viuentium Monachorum, eo fine vt vitam prolongare possint; miraculis clarissimus, ad instructionem etiam nostram, vt vel semel agnoscamus pœnitentialem vitam permaximè Deo placitam esse, & dignam quod talibus prodigijs ab ipso decoretur. Alia miranda ipsius lector in Actis eiusdem apud Surium *die 11. Decembris*.

S. Antonius.

S. Fulgentius

3 Occurrit circa id tempus memoria S. Fulgentij Ruspensis Episcopi, qui sub persecutione Vvandalica hoc tempore vigente, sanctitate fulgebat. Is primo, felicitate Monachorum Deo iugiter seruientium comperta, ad eorum consectandam vitam animum induxit. Monachatum induit; matri renuenti constanter restitit; abstinentiæ sic deditus fuit, vt inediæ magnitudo corporis cutem siccatam vlceribus fœdaret. Abbas deinde Monasterij effectus, Arrianorum persecutione fugam cum Monachis capere cogitur, & post varia discrimina, ærumnas, & labores

pro

pro Christo perpessa, ad Ruspensem Episcopatum euehitur. In hoc munere Monachum non exuit, sed professionis suæ integritatem seruauit; nunquam pretiosis vestibus ornatus, lautè cibatus, carnibus nutritus, aut vino, dum esset sanus, vsus. Alia egregia ipsius gesta habet Surius *prima die Ianuarij*, nobis vel indicanda, quia siue locum, in quo habitabat Monachatum gerens, siue vestes, quibus induebatur, siue professionem ipsius in Ægyptum, de quibus ibi fit sermo, inspiciamus, commune vetustorum Elianorum Institutum, non speciale huius, vel illius Institutoris, sectatum fuisse conspiciemus. Ex ipso non prætermittendum, quod in Insula Sardinia, ad quam reportatus fuerat, iuxta Calarim, vt videtur, Monasterium extruxerit; & quod diceret illos esse veros Monachos, *qui mortificatis voluntatibus suis parati essent nihil velle, nihil nolle, sed Abbatis tantummodo consilia, vel præcepta seruare*. Illud etiam ibi habetur: *Lectionis studium non habentes minus diligebat, nec honore maximo dignos iudicabat*. Quæ notent, obsecro, Monachi otiosi studijs non vacantes.

4 Clarus etiam inter Monachos erat Claudianus Mamerci Episcopi Viennensis germanus, librorum descriptor, probitate, & sanctis operibus plenus, & propterea valde a Sidonio Apollinari commendatus; quem Monachum appellamus, ac perinde a nostra historia non alienum quia de ipso idem Sidonius in Epitaphio ipsius dixit. Claudianus Monachus.

Quam totam Monachus virente in æuo
Secreta bibit institutione.

De ipso is Sidonius *lib.* 4. *epist.* 3. & 11. & alij.

5 Erat & alius sub hoc tempore Monachus, Leontius nomine, vir doctissimus in sacra Scriptura, quam, vt Suidas *verbo Leontius* refert, *prophetica gratia* declarabat. Quod ad memoriam nobis reuocat propheticum Institutum, cuius asseclа ipse videtur fuisse, & non alterius noui, aut specialis. Multos habuit sectatores: & contra Zenonem Imperatorem parum æquum in Christi Ecclesiam, scripsit; inter alia eum carpens quod capillos tingeret, & faciem fucaret, de quo & Monachi meritò Imperatorem etiam notabant. Hæc ex Suida *supra*, a Baronio accepta *sub ann.* 490. §. *Cum autem*. Leontius Monachus.

Ann.

Ann. Christ. 491. 492. & 493. Felicis Rom. Pontif. 9. Gelasij 1. & 2. Anastasij Imperat. 1. 2. & 3. Odoacr. Reg. 16. & 17. & Theodoric. 1.

Principum mutationes.

1 HVIVS temporis variæ fuerunt mutationes. Primò enim post Felicis Papæ obitum Gelasius successit. Secundò, Zenone Imperatore infeliciter mortuo (viuus enim sepulturæ traditus creditur) Anastasius creatur. Tertiò, Odoacer Italiæ Rex à Theodorico interemptus ipsi Regnum reliquit. De his Euagrius, Cedrenus, Zonaras, Procopius, Marcellinus, & alij, quibus adhærent Iuniores.

S. Ioannes Silentiarius, & alij Monachi.

2 Vocant nos propriora de S. Ioanne Silentiario appellato, qui hoc tempore Monachatum egregijs virtutibus illustrabat. Hic enim vestigia secutus Ieremiæ, Petri, & Pauli genere Armeniorum, ac professione Monachorum, ad Lauram S. Sabæ venit, Episcopatu relicto in Armenia, cuiusdam stellæ lucis ductu, quæ signum Crucis habebat. Cum ipso multa didicit, multa gessit, pluraque in exemplum futurorum sæculorum spiritualium fructuum germina produxit, ad instructionem fidelium, vt vel inde agnoscant tantam esse Monastici status perfectionis dulcedinem, vt ad eam libandam etiam Ecclesiæ Pastores quandoque, & debitis circunstantijs obseruatis, descendere queant. De hoc celebri Ioanne, & alijs, qui cum ipso viuebant Monachis, Cyrillus Monachus *in Vit. S. Sabæ* apud Surium *tom.*6. Lippomanum etiam *to.*6. Baronium, & qui eum compendiant *sub ann.*491. Refertur autem a nobis veluti consors Instituti Monastici S. Sabæ, quod an Elianum fuerit *sub ann.*471. diximus.

S. Patritij obitus.

3 Refertur etiam ad idem tempus obitus S. Patritij Hiberni, de quo *sub ann.*432. dicere cœpimus, de pellucidissimo veluti Monasticæ perfectionis speculo. Ita enim ex Mariano Scoto elicit Baronius *sub ann.*491. *in fine*. Licet Ioannes Pitseus *in lib. de Illustrib. Brittanniæ Scriptorib. n.*41. anno salutis humanæ 490. obitum eiusdem, cum esset annorum 122. referat. Id certius, sanctissimum hunc Dei virum miraculorum gloria clarum bonis operibus plenum patriam decorasse. De quo Probus Hybernus, Prosper Aquitanus, Beda, & Acta S. Vvinuualoci Abbatis apud Surium die 3. Martij clamant.

Plures SS. Monachi.

4 Ex historijs etiam SS. Euthymij, & Sabæ a Cyrillo Monacho descriptis plures sancti Monachi innotescunt, quorum gesta historiam nostram illustrant. Eo magis quod illi propagines erant vineæ Elianæ in Cœnobijs illis Terræ Sanctæ cognominatis *Lauræ* ab antiquioribus Basilio Monachis constructis. Vnus erat Marcianus a Patriarcha Ierosolymitano Sallustio Præfectus constitutus ad comprimendam Lazari, &

Marcianus.

Ana-

Anastasij malæ notæ Monachorum impudentiam, qua ad mundanas curas, & pecuniæ emolumenta conuersi erant. Item Sabas, & Theodosius, ex quibus, eodem Sallustio procurante, Præfecti constituti Monasteriorum, quæ erant circa Sanctam Ciuitatem; ita vt Theodosius ijs præesset, quæ collegialiter viuebant, Sabas verò ijs, qui anachoreticè. Vt hinc lector agnoscat qualiter dilucidè hi Monachi monstrabant se ex Essenorum schola prodijsse, in qua duplicatus hic Monasticæ exercitationis modus vigebat, iuxta dicta superioribus tomis, maximè ex Philonis sententia. Propterea inter nostræ familiæ alumnos eos recensent non solum Ordinis Scriptores, sed & Ægidius Gelenus Canonicus Coloniensis in Opere *de Coloniæ Agrippinæ magnitudine lib. 3. Syntagm.* 43. §. 1. De hoc autem Theodosio non pauca habet lector apud Bollandum *in Actis Sanctor. tom. 1. pro die 11. Ianuarij*, eum consulat. Maximè celebratur Elias Arabs genere, qui cum Martyrio, de quo *sub ann.* 475. actum, ex Ægypto, & monte Nitriæ vetusta Essenorum Monachorum Sede, ad S. Euthymium venerat, & sicut ipse Martyrius in Episcopalem Ierosolymorum Cathedram ob virtutum merita ascendit. De hoc Elia sic Baronius *sub ann.* 492. habet: *Magna planè Dei prouidentia factum est, vt e monasteriorum latebris in sedem illam sublimem eueheretur Elias, qui in spiritu Eliæ aduersante Achab Ecclesiæ Dei, posset arguere, & prophetas Baal confodere verbi gladio. Constat autem eundem S. Eliam consectatum esse idem vitæ genus cum est factus Episcopus, quod excoluerat antea Monachus, & nunquam bibisse vinum, vt Polychronius testatur apud Sophronium. Subdit verò hæc idem Cyrillus de eodem Elia: vbi factus est Ierosolymorum Episcopus, statim omni studio contendit, vt circa se congregaret bonos Monachos Sanctæ Resurrectionis circa Turrim Dauid dispersos in aliquibus cellis. Monasterium quidem certè construit apud Episcopatum, & cellas ædificat ad illos excipiendos, & vnicuique eorum, qui conueniebant, abundè suppeditabat ea quæ erant necessaria. Cum hi ergo omnes Monachi, illic congregarentur, diuinissimus Sabas rursus emens multas cellas, in quibus illi prius habitabant, adiecit eas ad illos hospitio recipiendos, qui veniebant ad Lauram. Hæc ipse, qui & de hymno Trisagio hæc paulo inferius habet: Quoniam autem quidam sequentes inanem vocem Petri cognomento Fullonis, qui eadem sentiens quæ Eutyches, cum Antiochenam Sedem impiè inuasisset, sæpe fuit expulsus a sacris vestibulis, angelico Tersancti hymno inserebant.* Qui propter nos fuit crucifixus; *diuinus Sabas adulterinam hanc tollens nouitatem, aliam quidem Sacrorum hymnorum consequentiam (quandoquidem sciebant eum rectè prosequi Armenos) permisit eis solita voce canere: solum verò hymnum Trisagium sanxit canere lingua Græca: hoc quoque præterea præcipiens, vt die quidem Sabbati in Templo Speluncæ, diebus autem Dominicis fierent Synaxes in templo Deiparæ, in alijs autem Ecclesijs, & Dominicis, & insignioribus festis magnis solemnibus a vespera vsque ad manè producerent vigilias. Hæc Cyrillus.* Hæc quoque Baronius relatus. A nobis

Sabas, & Theodosius.

Elias.

notata

notata propter ea quæ sæpius diximus de huiusmodi *Lauris* Euthymij, Sabæ, & aliorum, qui S. Charitonis exempla secuti eas inhabitabant.

Ann. Christ. 494. 495. & 496. Gelasij Rom. Pontif. 3. 4. & 5. Anastasij Imper. 4. 5. & 6. Theodorici Reg. 2. 3. & 4.

1 VIC tempori præter Gelasij Papæ obitum, & successionem Anastasij in Pontificatu Romano, vix alia de externa historia pro nostra adaptari debent. Vnum tamen valde insigne pro ipsa superest memoria æterna dignum. Hoc nempe tempore, anno videlicet 494. clarissimum illum Occidentalium quamplurimorum Monachorum Patriarcham, re & nomine Benedictum, Nursiæ nobili genere ortum, & Romæ liberalibus artibus nauantem, Vrbe relicta, eremum petijsse, sublimioris, & Monasticæ vitæ instituta sectaturum; prout gessit in loco, qui *Sublacus* dicitur, iuxta Simbruinos montes in altissima spelunca, in qua per triennium delitescens, ab vno solo Romano Monacho vitæ necessaria capiebat. Sic ex D. Gregorio Magno *lib. 2. Dialogor.* Marco Monacho, Sigeberto, Berthario Abbate, Rainaldo Monacho, & pluribus alijs tam eximij, & celeberrimi viri vitæ Scriptoribus desumunt Baronius, & alij posteriores. A nobis porro enucleanda, quia Sol iste Occidentalis, ad hæresum, quibus Orbis totus hoc tempore obnubilabatur, tenebras expellendas, a Deo datus, alij Orientali Soli, *Eliæ* nempe, qui vel ipso nomine *Sol* fuit, Monasticæ claritudinis ab eo mutuatæ debitor fuit. Prout ea, quæ in sequentibus dicemus clarè illustrabunt.

S. Benedict.

2 Perprius tamen propulsanda quorundam imperita suppositio, qua credere videntur hunc clarissimum Benedictum primum omnium hominum fuisse, qui Monasticum Institutum in Ecclesiam inuexit. Sed quis placidè istos audiet, cum vel apices eorum, quæ in superioribus scripta sunt, eos redarguant? Anne Therapeutes, Esseni, Antoniani, Hilarionistæ, Basiliani, & prope innumeri alij, quos suis locis recensuimus, a Monachismo exules, & ablegati fuerunt? Parcius, & modestius alij loquuntur dicentes inter Occidentales Monachos ipsum vexilliferum, & Antesignanum compellandum. Sed nec istis parcendum; si enim veline dumtaxat magnum Benedictum Monachismi Occidentalis præclarissimum propugnatorem, & legislatorem extitisse, manus dandæ, & veritati cedendum. Sin verò contendant ante ipsum nullos verè Monachos in Occiduis partibus extitisse, cæci sunt, cum non videant Monachorum millia Hispaniam, Galliam, Brittanniam, & Italiam ante Nursinum hunc Patriarcham aspexisse. Plura de hoc in tomo præcedenti lector habere poterit, & ex isto, vel soli Lirinenses Monachi, & Cœnobiarchæ,

Non primus omnium Monachorum.

biarchæ, qui ex celeberrimo eo Lycæo euocati supremas in Gallijs Sedes Ecclesiarum obtinuerunt, quos recensuimus, veritatem hanc conspicuè demonstrant. Quid plura? Monachus ille Romanus nomine, qui Diuo Benedicto Achates fidelis, & administer vocatur, & Monasterium, in quo sub Theodaco, seu Deodato Patre viuebat; imo & Eremita ille *Marcius*, vel *Martinus* appellatus, quem sanctus Patriarcha in Cassino reperit, quando illuc aduenit, luce meridiana clarius denotant ante ipsum Benedictum Monachos alios extitisse, ex quorum numero ij essent. His etiam opponitur Antonius Gallonius *in Apologet. contra Bellotum pagin. mihi* 5. sic dicens: *Statim occurrit, quod sit correctione maxime dignum, dum S. Benedictum nominas omnium Monachorum parentem: quia nec dicere possis, omnium, Orientales aduersantur Monachi, qui alijs se parentibus ortos, Antonio, Pachomio, atque Basilio gloriantur, cuius se esse filium idem Sanctissimus Benedictus in suis Regulis profitetur. Sed vt nec possis referre quod dicis, ad omnes Occidentales Monachos; repugnant ij quos S. Ambrosius, Hilarius, Martinus, Cassianus, Honoratus, Cæsarius, & alij instituisse reperiuntur in Gallijs: vt dicere prætermittamus de Monachis Hispanis, & Africanis, ijs videlicet, qui ante S. Benedictum excoluere vitam monasticam; quorum ipse nullo modo dici pater possit, & auctor, quorum ingens fuisse numerus reperitur: adeo vt laciniosa laudatio ista tua sit veritatis fibula constringenda, contrahendaque & suis limitibus coartanda; nimirum vt S. Benedictus pater dici debeat Monachorum, illorum dumtaxat, qui sub ipsius Regulæ Instituto Monasticam vitam exercuerunt.* Quod & latè etiam prosequitur in responsione ad Monachum Benedictinum *pag.* 84. Quia tamen longiorem hoc discussionem exigit, de isto Romano diligentius nunc disquirendum; ex quo etiam plura pro nostra historia, & veritate ipsa comprobanda haurire possumus.

3 Ergo de hoc Romano, & gestis eius circa Benedictum puerum 14. annorum hoc tempore, vt creditur, permaximæ authoritatis Chronologus D. Gregorius verè Magnus *lib.* 2. *Dialogor. cap.* 1. sic habet post relatum miraculum de capisterio fracto, & Benedicti precibus restituto. *Benedictus plus appetens mala mundi perpeti quam laudes, & pro Deo laboribus fatigari, quam vitæ huius fauore extolli, nutricem suam occultè fugiens, deserti loci secessum petijt, cui* Sublacus *vocabulum est, qui ab Romana Vrbe* 40. *fere milibus distans, frigidas, atque perspicuas emanat aquas. Quæ illic videlicet aquarum abundantia in extenso prius loco colligitur, ad extremum verò in amnem deriuatur. Quo dum fugiens pergeret, Monachus quidam Romanus nomine, hunc euntem reperit, quo tenderet requisiuit. Cuius cum desiderium cognouisset, & secretum tenuit, & adiutorium impendit, eique sanctæ conuersationis habitum tradidit, & in quantum licuit ministrauit. Vir autem Dei ad eundem locum perueniens in arctissimum specum se tradidit, & tribus annis, excepto Romano Monacho, hominibus ibi incognitus mansit. Qui videlicet Romanus non longè in Monasterio sub Theodaci Patris Regula* Romanus.

degebat. Sed piè eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad manducandum surripere poterat, diebus certis, Benedicto, panem ferebat. Ad eundem verò specum e Romani cella iter non erat, quia excelsa desuper rupes eminebat, sed ex eadem rupe in longissimo fune Romanus deponere panem consueuerat; in qua etiam resti paruum tintinnabulum inseruit, vt ad eius sonum vir Dei cognosceret quando Romanus sibi panem præberet, quem exigens acciperet. Sed antiquus hostis vnius charitati inuidens, alterius refectioni; cum quadam die submitti panem conspiceret, iactauit lapidem, & tintinnabulum fregit: Romanus tamen modis congruentibus ministrare non desijt.

4 Ex ijs porro ab eximio historico Gregorio de Benedicto puero narratis, quæ etiam a Constantino, Valentiniano, Simplicio, & Honorato Monachis, & eiusdem Benedicti discipulis accepisse refert, primò eliciat lector id quod superius dicebamus de Monachis, & Monasterio non longe a Sublaco dissitis; quibus proculdubio positio illorum qui primum Occidentis Monachum compellant Benedictum eneruabitur. Habeat etiam id quod supra tactum, de pio ministerio Romani circa puerum in arctissimo illo specu reclusum, Ex illis porro: *Eique sanctæ conuersationis habitum tradidit*, prudens quisque sibi persuadere quibit in Monastica disciplina tunc primum Romanum Benedicto magisterium præstitisse. Quid enim aliud *sanctæ conuersationis habitum* denotare poterit? Refragatur Alphonsus a S. Victore in suo Sole Occidentali *prælud. 6. cap. 1. §. 2.* verbum *conuersationis*, & verbum *habitum* ad alia retorquens. Cæterum, etsi in latissimo, tum sacrarum, tum humanarum litterarum campo, amplior his verbis significatio sæpe adaptetur, vt idem probat Alphonsus; in simplici tamen, & historica narratione, & circa subiectam materiam, quæ tota est de Monachis, & a Monacho authore Gregorio ex Monachorum testimonijs deprompta, fas non est ad extraneas vsurpati vocabuli acceptiones declinare, sed cum communi omnium (prout idem fatetur) sensu acquiescere hisce verbis patenter exprimi Romanum recenti alumno Benedicto Monasticam tradidisse vestem, qualem forsan Romanus ipse, alijque Sodales in eo Monasterio gestabant; vel eam saltem, quæ Anachoreticæ vitæ in rupibus abruptis gerendæ conueniebat; prout elicitur ex Græco Zachariæ textu ibi: *sanctum Monachorum schema*; &, quod magni ponderis est, ex Imagine in Capella quadam eiusdem Sublacensis Cœnobij, quod modo extat, sita, in qua, prout ex valde fide digno testimonio accipio, cernitur idem S. Benedictus a suo Magistro Romano vestem Monachalem recipere. Sic quoque pio fugiendi sæculi desiderio, quo nouus tyro flagrabat, & viuendi methodo, quæ in ea regionis parte vigebat *adiutorium impendit*, prout Gregorius loquitur; aptius sanè, & impensius. An sciente Abbate Theodaco, vel ignaro potius? Credibilius primum, vel ob obedientiæ perfectionem, quæ quidquam sine Antistitis assensu gerere vetat. Quod enim Gregorius dicat *secretum tenuit*, ad exteros dumtaxat, non

Romanus S. Benedicti Magister.

non ad Superiorem referendum videtur. Fatendum tamen pia industria eiusdem Abbatis fugatis conspectibus sæpius delitescentem iuuenem inuisisse, & quem propriæ sustentationi furabatur panem ei ministrasse. Hoc enim indicant Gregoriana illa: *Piè eiusdem Patris sui oculis furabatur horas, & quem sibi ad manducandum surripere poterat, diebus certis, Benedicto panem ferebat*. Possumus in rei maiorem firmitatem testem præcelsæ authoritatis D. Thomam afferre, qui 2.2. *quæst.*187. *art.*4. vt probaret Religiosos posse de eleemosynis viuere affert in argumento *Sed contra* quod *B. Benedictus tribus annis in specu permanens, de ÿs quæ a Romano Monacho ministrabantur, refectus est*; vnde concludit: *Ergo Religiosi licitè possunt de eleemosynis viuere*. Quod argumentum laneum sanè esset, & indignum tanto Doctore, nisi ipse supponeret quod tribus istis annis B. Benedictus verè Religiosus esset; ac perinde quod e Romani fonte Monachatum, & Monachatus tesseram, habitum nempe hausisset. Hinc meritò communiter Doctores Romanum Benedicti magistrum compellant, & instructorem.

5 Operosius tamen inuestigandum quis hic Romanus, & cuius Instituti Monachus fuerit. Et pro primo quæsito habemus eum Natione Gallum, patria Lugdunensem, & a primæua ætate Eremiticæ vitæ cultorem, ac pro deuotione S. Palæstinæ locorum, eam peragrando visitasse. Sic ex Bergomensi Coria noster *lib.*9. *cap.*16. At pro secundi antagonistas habebimus. Etenim Basiliani Monachismi studiosi plures eum sibi accensent. Sed quo fundamento? Vix alio, nisi communi illo, cui sæpius adhærent, quod omnes post Basilij ætatem Monachi eiusdem Basilij proles fuerint. Quam tamen debile, & arundineum fulcrum hoc sit, ea quæ *in Appar. cap.*2. adduximus ad oculum monstrant. Esto enim Magnus Basilius pluribus Monachismi sectatoribus ducatum præstiterit; pluribus tamen, quampluribus forsan omnino extraneus est. Id porro de præsenti Romano dici posse suadent verba illa magni Gregorij relata: *Qui videlicet Romanus non longè in Monasterio sub Theodaci Patris Regula degebat*. Congruentius etenim diceret sub *Basilij Regula*, si Monasterium illud Basilianum fuisset. Vnde prudenter Prudentius a Sandoual Pompeiopolitanus Episcopus *in lib. fundat. Castellæ Ordin. S. Benedicti fol.*3. de Romano loquens eum ex eremitis Sublacensis Montanæ appellat; etsi postea, vt vulgari opinioni satisfaceret, dicat sub disiunctiua: *vel ex Regula nostri P. S. Basilij*. Sec cur restrictim ad solius Basilij Regulam? Nonne ante, & post Basilium, Regularia Instituta Charitonis, Antonij, Pachomij, & plurium, quos *to.*2. recensuimus, vigebant? Cur non ex Augustini schola, aut ex ea, sub qua Lirinenses Monachi in Gallijs, & alij in Hispanijs florebant, Monachi isti Sublacenses esse possent? Congruentius sanè veritatem ex nostro Arnoldo Bostio vetustiori ijs, cum quibus disputamus, authore, haurire liceat. Is autem *lib.*5. *Oper. histor. cap.*73. prout etiam attulimus supra *sub ann.*448. de Capra-

Romanus Monachus.

ſio Carmeli Archimandrita loquens dicit: *Liberatum cum Felice ad Africam mittens, S. Timotheum Monaſterio Carmelitarum præfecit in Nigra Montana prope Antiochiam, vt illud contra Eutychianos defenderet. Is itaque S. Timotheus plures etiam habuit optimos diſcipulos, quos eadem de cauſa hinc inde diſperſit. Ad Italiam namque miſit Simplicium, & S. Romanum Conſtantinopolim, qui tandem inde pulſus per Eutychianos ſeceſſit Romam, & inde in deſertum, cui Sublacus vocabulum eſt, vbi tribus annis S. Benedictum pauit, Patrem Monachorum S. Benedicti, vt dictum eſt ſupra cap. 10. primi libri*. Eo autem *cap.* 10. ſic ad intentum: *Inſuper & S. Romanus Eremita quondam Montis Carmeli de Conſtantinopoli cum plerisque alijs Catholicis Monachis, ſanctiſque viris expulſus eſt, qui veniens Romam ſeceſſit in deſertum, cui Sublacus vocabulum eſt, qui a Romana Vrbe quadraginta fere milliaribus diſtans frigidas, & perſpicuas habuit aquas emanantes; ibique cum ſuis ſocijs ædificans Monaſterium per plures annos ſub obſeruantia in ſancta conuerſatione deſudauit. Tandem aliquibus tranſactis, ſcilicet circa annum* 485.) corrige 495.) *cum S. Benedictus, &c.* Refert poſtea illa, quæ ex D. Gregorio nos ſupra retulimus. Quæ porrò dixerat, *in Chronicis Græcorum* legi notat; eaque ſibi mutuata acceperunt, Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 6. Coria *lib.* 9. *cap.* 16. Thomas de Ieſu *lib.* 1. *antiquit. cap.* 12. Caſanate *in Paradiſ. Carmel. decor. ſtat.* 3. *ætat.* 7. *cap.* 37. & alij: etſi quia limpidas Boſtij aquas non biberunt, vera cum falſis admixta cæteris propinarunt. Clarè etiam in peruetuſto Ordinis Kalendario Mechlinienſi pridie Kalend. Martij, ſic habetur: *Romani Abbatis Carmelitæ, qui dedit habitum S. Benedicto*.

Romani vita. 6 Ex ijs ergo, vt ad intentum regrediamur, facilè lector ſynopſim vitæ S. Romani habere quibit. Poſtquam enim deuotionis ergò Syriam inuiſit, Carmeli iuga ſubijt; inde Antiochiæ ſub Timotheo degens Conſtantinopolim mittitur, hinc Romæ peregrinatur, & in Sublacenſi regione Monaſterium extruit, vbi hoc tempore S. Benedicti magiſterium fœliciter gerere potuit. Merito ergo authores relati ipſum *Carmeli* Elianis accenſent; prout facit peruetuſtum Ordinis Kalendarium relatum. De ipſo alia Benedictini Patres in ſuis hiſtorijs, & ſignanter Antonius de Yepes *ſub ann. Chriſt.* 546. Benedictus Haeftenus *in Commentar. Vitæ S. Benedicti cap.* 1. *nu.* 15. dicentes poſtea in Gallia recepiſſe Regulam S. Benedicti. Ipſius quoque vitam affert Ioannes a Boſco in Bibliotheca Floriacenſi a Giliberto Monacho ſcriptam, prout cum alijs refert idem Haeftenus *ſupra num.* 12. Quæ omnia pro temporum, & annorum, quos vixit, diuerſitate accipienda, dummodo ea quæ ex Boſtio antiquo & graui authore adduximus, ſuo robore ſubſiſtant.

Adeodatus. 7 De Adeodato Abbate (alijs *Deodato*, ſeu *Theodaco*) ſub cuius *Regula*, vt inquit D. Gregorius relatus, *Romanus degebat*, præter alia, hoc peculiarem ingerit dubietatem, quænam hæc Regula fuerit. Ad quam breuiter concedendum, non fuiſſe aliquam ex communibus illis pluribus

Mona-

Monachis, Basilianis nempe, & Augustinianis; prout ex Antonio de Yepes *in suo Chronico anno Christi* 494. & Simone Milletio *in Annotat. ad Dialog. S. Gregorij* tuetur Haeftenus *lib. 2. disquisit. Monastic. Tract.* 1. contra Ludouicum Mirandam, Antonium Galonium, & quosdam alios. Vnde necessariò dicendum vel eam Regulam fuisse specialiter ab ipso Adeodato compilatam, vel saltem desumptam ab ea, quam Ioannes Ierosolymitanus suo Caprasio, & Carmelitarum Ordini in Carmelo Florenti iampridem *sub ann.* 412. tradiderat, prout ex Palæonydoro *lib. 2. cap.* 6. Coria *lib.* 1. *cap.* 17. & *lib.* 9. *cap.* 16. & Authoribus superius relatis re, ctius colligitur. Cum enim D. Gregorius qui huius Regulæ meminit, non Basilij, aut Augustini fuisse commemoret, sed communi nomine *Regulam* compellet, vel dicendum eam ab eodem Adeodato signanter conscriptam fuisse (cum ea ætate passim Abbates suis Monachis particulares concinnarent Regulas, vt per discursum huius Tomi satis comprobatur) vel illam Ioannis fuisse, quam Romanus Adeodati subditus ex Carmelo, vt ex Bostio relato habetur, Italiam veniens secum traxerat. In re dubia, & incomperta latus campus opinandi cuicunque in propatulo est; si tamen ea quæ diximus, sua probabilitate potiantur. Cui etiam alia, de quibus in sequentibus sermo erit, suffragari poterunt.

Ann. Christ. 497. & 948. Anastasij Rom. Pontif. 1. 2. Anastasij Imperat. 7. & 8. Theodoric. Reg. 5. & 6.

1 HOC biennio computatur Papatus Anastasij, quem non satis integrum in Catholica fide aliqui autumant, eo quod communicauerit cùm Photino Diacono Accaciano; licet in hoc ab alijs excusetur. De quo Baronius, & Sectatores ipsius. Id maximè pro diuina prouidentia commendandum, vt si Anastasius non bene constans in fide Rector fuerit, iure optimo a Deo sit cito de medio sublatus. Sicut quod pro hoc tempore refertur de quodam Arriano Episcopo, qui cum in balneis publicè Trinitatem negaret, tribus fulminibus ictus conciderit; & quod cum alius Arrianus Episcopus, *Barbas* nomine, quemdam baptizare vellet his verbis: *Baptizat te Barbas in nomine Patris per Filium in Spiritu sancto*, aqua nusquam comparuerit. Coriolanus *in Breuiario sub his annis*. Gesta huius temporis.

2 Commemorat etiam Baronius (quod propius ad nostram Monasticam historiam attinet) hoc tempore innotuisse in Palæstina magnum illum Ioannem Anachoretam Silentiarium cognomento, de quo *sub an.* 491. dictum sub Monachali habitu Episcopi dignitatem occultasse. Eam porro reuelare coactus est, cum Sabas eius Pater vellet quod in presbyterum initiaretur ab Elia Ierosolymorum Antistite. Postea nihilo- Ioannes Silentiarius.

minus silentio eam celauit, vt propterea Silentiarij cognomen adeptus fuerit. Legat lector Cyrillum Monachum eius gesta cum alijs Euthymij, & Sabę scribentem, ac nouerit Monachos illos lucernas monachismi fuisse, & inter eos hunc Ioannem, Episcopatum, quem alij remisque velisque quæritant, humiliter in Monachalem tunicam commutasse, ad illorum confusionem.

Launomarus. 3 Post hoc tempus, etsi annus certus ignoretur, natalis fuit S. Launomari Abbatis Curbionensis in Gallijs. Cuius memoria nobis recolenda, quia Monachus, Pater, & legislator Monachorum fuit eo tempore quo solum asceticum Elianum, vel Essenum pro exemplo habere potuit. Circa *ann.* 495. id accidisse Sigebertus *in Chronico* adstruit; non nisi circa 600. Bollandus *in Act. Sanctor. pro die* 19. *Ianuarij* comprobare videtur; nos media via incedentes huic tempori ipsius ortum adiudicamus, huiusmodi Chronologicam disquisitionem alijs relinquentes. Vtvt res hæc fuerit, anonymus author eius vitæ, a pueritia ferme ait fuisse liberalem in egenos, benignum, ieiunijs deditum; & post hoc tempus litteris, & virtute instructum ad Sacerdotij gradum ascendisse. Deinde eremum petijt *sicut quondam Elias Propheta in spelunca solitudinis habitans postquam Dominum transeuntem vidit, & commotionem agitantem montes, & petras igne liquefacientem, nec tamen in his Dominum esse testatus est; in sibilo auræ tenuis, id est contemplationis subtilitate super se eleuatus hunc raptum sentire potuit.* Ita Author vitæ ipsius. Prosequitur: *Ex hinc celebre factum est nomen beati viri, & cœperunt ad eum confluere multi eius exemplis, & doctrina renouari cupientes in nouum hominem, qui secundum Deum creatus est. Nec multum tempus fluxerat, & ecce in figuram Monasterij habitacula locauerunt in medio vastæ eremi, atque condensæ, vbi per famulum suum Omnipotens Deus plurima gessit miracula.* En Monachum, & Monachorum institutorem tempore, quo, vt diximus, pro prototypo suæ monasticæ disciplinæ vix solum Eliam habere poterat. Vel cedant alium. De hoc puncto Bollandus relatus *in prologomen. Vitæ ipsius num.* 6. post relatum Trithemium qui hunc Launomarum Patribus Benedictinis adscribere videtur sic habet: *Quanquam fortassis addubitare quis possit, num, principio saltem, in Benedictina statuta concesserit, ijsque se ac suos obligarit. Marchantius scribit VVlfradam, & Crenulphum voluisse Ebritnogili collocari Monachos Ordinis S. Launomari. Et vixdum innotuerat, necdum certè propagatus latè erat Ordo S. Benedicti, cum Monachicam ille aggressus est vitam: vigebant alia in Gallijs instituta Ascetarum. Potuit tamen deinceps S. Benedicti Regulam, discretione præcipuam, amplecti, eamque suis præscribere. Antonius Yepes in Chronic. Benedictinis Centur.* 1. *ad ann.* 167. *illius res gestas narrat, nec qui alumnus Ordinis fuerit docet. Blæsis ad Ligerim Cœnobium est S. Launomari Benedictinum nobile, & opulentum.* Hæc scite & prudenter a Bollando animaduersa hac de causa retulimus, vt id quod sæpius inculcauimus, quod videlicet post Basilij, Augustini, &

Bene-

Benedicti regularia dogmata alij fuerint Monachorum legislatores, clarius innotescat. Hic enim Launomarus, si, prout Sigebertus de ipso putat, sub ann. 495. florebat cum eo tempore Monachos, & Monasterium instituisset, vtique sequitur Basilij, & Augustini Regulis relictis suam propriam illis dedisse, vt propterea, Marchantio teste, monachi Ordinis S. Lauromari dici possent. Si verò ad annum 650. Christi peruenit, vt Bollandus putat, cum iam S. Benedictus suam Regulam promulgasset, siquidem ea relicta Lauromarus specialem suis alumnis tradidit, pariter etiam consectarium est, alios legislatores Monachorum præter S. Benedictum post ipsum claruisse; quod nos latius, & manifestius *cap. 1. Apparat.* huius Tomi comprobauimus, & sæpius repetere cogimur.

Ann. Christ. 499. vsque ad 503. Symmachi Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Anastasij Imper. 9. vsque ad 13. Theodor. Reg. 7. vsque ad 11.

1 ECCLESIÆ clauum hoc tempore tenet Symmachus natione Sardus, patre Fortunato natus, legitimè electus, imo receptus a Theodorico Rege contra Laurentium Romanum in schismate excitato a fautoribus Anastasij Imperatoris. Hinc Symmachus Concilium Romanum indicit pro reprimendo ambitu in electione Romanorum Pontificum. Multa præterea passus, criminationes etiam, etsi ab illis absolutus fuerit. De ijs, & quibusdam Synodis propterea celebratis Baronius, Spondanus, Gordonus, Coriolanus, & alij post vetustiores. Huius temporis gesta.

2 Quod nostram propius tangit historiam id est, quod huius Symmachi pietate, in magnis, quas passus est a schismaticis, & criminatoribus, angustijs, actum fuit, vt noua Basilica sub titulo & nomine SS. Syluestri, & Martini Romæ extrueretur contigua illi, quam S. Syluester prius extruxerat, iuxta dicta Tomo præcedenti *sub ann. 313. num. 5.* Quæ verò de causa id gestum, & alijs concernentibus ex Breui quadam Chronica elucidatione eiusdem Ecclesiæ, nunc Ordinis nostri, apud nostros reseruata, sic habetur *in §. 5.* eiusdem. *Anno 500. Pontificatus Symmachi Papæ secundo, Imperij Anastasij Augusti decimo, idem Symmachus zelo Dei motus, & S. Syluestri deuotione, videns, & dolens quod prima Ecclesia prædicta a S. Syluestro erecta, quæ per annos 177. frequentata erat, iam esset subterranea, & decliuis, difficilis, & incommoda fidelium solitæ frequentationi, iuxta ipsam immediatè integram, & intactam permanentem, aliam secundam in eodem loco construxit, & in plano ædificauit, quam exornauit donis plurimis argenti, & auri, ipsamque consecrauit sub nomine, & titulo SS. Syluestri, & Martini Episcopi Turonensis, cuius deuotione etiam flagrabat. Et ex tunc hæc Ecclesia SS. Syluestri, & Martini Episcopi Turonensis* Eccl. SS. Siluestri, & Martini in Vrbe.

nensis nomen accepit, non vero S. Martini Papæ: hoc quippe erat impossibile, quia S. Martinus Episcopus octogesimum annum primum agens mortuus est anno 402. *S. verò Martinus Papa floruit viuens anno* 644. *sub Constante Imperatore longe post Symmachum Papam* 144. *annis*. Hæc ibi. De quibus etiam Anastasius Bibliothecarius *in Vita Symmachi*, Baronius *in Annotat. ad Martyrolog. Roman. die* 31. *Decembris*, Ciaconius *de Vit. Pontific. in Symmacho*, & Reuerendiss. Ioannes Antonius Philippinus Ordinis nunc Generalis Præsul *in speciali Tractatu de hac Ecclesia SS. Syluestri, & Martini cap.* 10.

Magnificẽtia huius Basilicæ.

3 Quanta porrò magnificentia hæc Basilica a Symmacho extructa fuerit, huc vsque conspicitur. In tres namque diuisa naues, 24. marmoreis columnis, ac capitellis Corinthij ordinis ornata apparet. *Insuper super altare ciborium argenteum fecit, quod pensat libras centum viginti: arcus argenteos duodecim, qui pensant singuli libras decem; & confessionem argenteam, quæ pensat libras quindecim*. Sic Ciaconius ex Bibliothecario, & Baronio *sub ann.* 514. quæ etiam habet Philippinus noster. Cuius zelo insignis hæc Basilica, magis, ac magis in dies tecti deauratione, statuarum erectione, pulcherrimarumque Iconum affixione apprimè, & egregiè decoratur inter Vrbis Basilicas.

Iacobus Anachoreta.

3 Occurrit sub hoc tempore memoria cuiusdam Iacobi Syri Anachoretæ, de quo mira Procopius *de Bell. Persi. lib.* 1. ex quo Baronius cum suis Compendiatoribus *sub ann.* 502. Hic in Mesopotamia ad Tigrim fluuium in vico ab Amida Ciuitate vnius diei itinere distante, in breui spatio, cancellis interseratis inclusus vixit, miraculis clarus. Ex eo autem Monachi accipere possunt solitariæ vitæ amorem, ieiunij austeritatem; siquidem *tantum ex seminibus victitabat; non quotidie, sed interuallo dierum multorum*, diuitiarum spretum, & proximorum beneficentiam. Accidit etiam, vt cum Amida validum Romanorum præsidium a Cabade Persarum Rege, post sex mensium obsidionem captum esset, & Iacobus iste a quibusdam Persis sagittis impeteretur, diuino portento manus eorum, arcusque immobiles visi sunt consistere: cumque ad tantum miraculum ipse Persarum Rex accurrisset, Iacobus eius annuens precibus solo verbo barbaris pristinum membrorum vsum restituit. Hoc claruit miraculo sanctus hic Monachus quo non clarescere meruerunt Monachi alij, quorum proditione, vt Marcellinus scribit, seu ignauia, vt Procopius, Ciuitas illa capta est. Bellorum enim tempus proborum Monachorum ab improbis discretionem ostendit, experientia quoque attestante. De isto Iacobo præter authores relatos meminerunt Martyrologium Romanum 6. Augusti, Philippus Ferrarius *in Topographia verbo Palæstina*, & Ioannes Bollandus *in Actis Sanctorum* pro die 28. Ianuarij, occasione alterius Iacobi Porphyrionitæ Carmelitæ nostri, cuius festum eo die cadit, & de quo *sub ann.* 535. copiosius agemus.

Ann.

Ann. Christ. 504. vsque ad 513. Symmachi Rom. Pontif. 6. vsque ad 15. Anastasij Imper. 14. vsque ad 23. Theodoric. Reg. 12. vsque ad 21.

1 TOTO hoc decennio, quo Symmachi Pontificium durauit, imperante Anastasio, & Theodorico Regnante, nostræ Monasticæ historiæ cursus postulare videbatur, vt B. Fulgentij Episcopi gesta vel sub compendio referremus. Alijs tamen id relinquimus. Ille etenim, etsi, iuxta dicta *sub ann.* 486. Elianum saperet Institutum; eo quoque quod Ægyptiorum Monachorum viuendi normam æmulari voluerit, nihilominus B. Augustini Monachatum professus existimari potest. De ipsius autem gestis, Monachis consortibus, Monasterijs, quæ vel erexit, vel coluit, apud Surium 1. *die Ianuarij* plura comperiet lector, sicut apud Baronium *sub ann.* 504. Quod etiam dictum de Proba Romana, & Galla vidua, ac Benedicta eius amica, quas vel indicare operæpretium fuit, quia antiquum illud Monachorum Institutum, non nuperum aliud quadantenus redoluisse videntur. De ipsis autem Baronius supra. S. Fulgentius

2 Maximè celebrandus venit ob præclara eius gesta Cæsarius Arelatensis Antistes, de quo *sub ann.* 452. dicere cœpimus, vti non extero, aut alieno Propheticæ, & Elianæ peruetusti nostri Instituti scholæ. Præfuit autem Concilio Agathensi; recedentes ab Ecclesia reuocauit: exulare coactus est ab Alarico Rege; miraculis tamen clarens ab exilio reuocatur, & cum honore suscipitur, ac Arelatem reuertitur. Detruditur præterea in carcerem; sed inde, sicut Daniel ex lacu leonum, eripitur. Sed quidni faceret Deus cum eo qui charitate feruens vasa etiam argentea pro pauperibus vendebat? Mirum quoque non sit quod apud Theodoricum in veneratione fuerit, Romano Pontifici carus, & cunctis celebris; prout Acta eius ex Cypriano apud Surium *die* 27. *Augusti* a Baronio *sub his annis* narrata referunt. En, Monachi sancti, vestri Instituti exemplar, in illo vobis propositum. Nam caducis rebus vacare vobis alienum prorsus esse debet. Cæsarius.

3 Commendandus etiam venit S. Maxentius Abbas huius temporis apud Gallos Monachorum Pater, illorum vtique, qui nec Basilium, nec minus Benedictum pro Antesignano agnoscebant, ac proinde cum alijs Prophetici Collegij asseclis coniungendi. Huius viri sanctitas, miraculis a Deo decorata, iuxta diuinæ prouidentiæ stylum, fuit. Et inter ipsa eo, quod Gregorius Turonensis *histor. Francor. lib.* 2. *cap.* 37. sic enarrat. *In occursum hostium quasi pacem rogaturus pergit intrepidus. Vnus autem eorum euaginato gladio, vt in caput eius libraret, manus ad aurem directa diriguit, gladiusque retrorsum ruit. At ille ad pedes Beati viri veniam deposcens sternitur. Quod videntes reliqui, cum timore maximo ad* S. Maxentius Abbas.

exer-

exercitum redierunt, timentes ne & ipsi pariter interirent. Non sic quam-sæpe contigit, quin potius vidimus, seu audiuimus Religiosorum perplures hostium gladio miserè perijsse; forsan causa in promptu est, quia Maxentij sanctitatis æmulatores non erant.

Cæsaria sanctimonialis. 4 Item nec obliuioni tradenda Sanctimonialis Cæsaria, relati Cæsarij soror, Massiliensis Monasterij cultrix, imo propterea a nobis commemoranda. Etenim hoc Virginum Massiliæ Collegium illud videtur esse quod Ioannes Cassianus ea in Vrbe erexit, iuxta Eliani Instituti Ægypti, & Palæstinæ normam, prout ex ipso diximus *sub ann.* 421. Fuit hæc sancta fœmina non imparis sanctitatis cum germano Cæsario; Arelatensis etiam Cœnobij ab ipso constructi Præfecta; Cæsarij regula quoque imbuta (vt vel hinc discamus Basilianam non fuisse) & admirabili sanctitudine clara. Hæc ex Cypriano *in Vita Cæsarij*, Venantio *lib.* 8. *Carmin.* hausit Baronius *sub ann.* 508. Apud quem etiam de testamento Cæsarij, in quo præfati Monasterij, & Sororis Cæsariæ mentionem habet, & eidem legat *Mantum maiorem, quem de cannabe fecit* ipsa. Ex quo conconijciat lector vestibus albis vsos fuisse tum Cæsarium, tum Cæsariam, Essenorum ritu.

Radegundis 5 Commemoratur etiam ab eodem Venantio alia eiusdem Regulæ, & Instituti Sanctimonialis Radegundis, quæ Christi amore succensa Cæsarij Monasticas Institutiones lambebat. Qua loquendi phrasi sanctam hanc fœminam perfectam obseruatricem ipsarum fuisse indigitat.

Lirinense Cœnobium. 6 Notat, & Baronius has Cæsarij Institutiones cum ipso Lirinensi Cœnobio vsui postea Monachorum S. Benedicti cessisse. Ex quo similiter pro nostra historia eliciat lector, plura ex Cœnobijs vetusti Prophetici Ordinis, tum ad Basilianorum, tum Benedictinorum Monachorum manus sæpius cursu temporis peruenisse, quæ in primo suæ fundationis limine nullatenus ad ipsos attinebant. Quod in causa fuit, vt qui rem non satis perspectam habuere, Monachos illius primi Instituti asseclas posteriori ipsorum adiudicauerint. Nos tamen diligentius historiæ veritatem indagantes, vnicuique quod suum est, tribuere contendimus. Pro tempore scilicet anteriori Eliadibus, pro subsequenti vero Basilianis, aut Benedictinis.

Monachi Palæstini. 7 Interim Palæstini Monachi Monasteriorum, quæ *Lauræ* vocabantur Coloni, a Barbarorum sub Alamundaro Saracenorum Rege incursibus terrores passi, Ioannem illum Silentiarium in superioribus nominatum ad se trahere curarunt. Refugit ipse diuinæ se committens prouidentiæ; quæ sicut nunquam deseruit sperantes in se, sic neque clarissimum hunc Ioannem: leone misso pro fortissimo sui veluti satellitio, qui incursantes compescuit, & innocentem custodiuit, in rarum sanè Dei benignitatis in veros Monachismi sectatores exemplum. Post quæ magni illius Sabæ Abbatis suasu, qui nouam Lauram Nicopoli constituerat, ad eam deducitur, vbi in cellula clausus ignotus mansit omni-

bus,

bus, nec habitus vt Episcopus. O singulare humilitatis speculum! Eius tamen Episcopalis dignitas prodita est ab Angelo annis sequentibus. Metaphrastes, & Cyrillus in eius vita apud Surium *die* 13. *Maij*. Alia etiam passi ijdem Palæstini Monachi a barbaris solitudinem depopulantibus, vt aliqui martyrio donati fuerint. Sed quam pius in Sabam, & eius socium Deus monstratus sit, ex portentoso casu, qui tunc contigit, euincitur. Cum enim procax quidam Agarenus illis insultaret, a terra veluti Dathan absorptus, alijs terroris, Monachis autem perfectioris vitæ sectandæ amoris, cum propter tantum miraculum liberati fuerint, exemplum præbuit. Baronius *sub ann.* 509. ex Cyrillo.

8 Turbabat hoc tempore Ecclesiam Seuerus hæreticus ex Mago, & Monacho, vt propterea quibusdam alijs Monachis plausibilis esset, licet ab alijs verè Monachismi professoribus, profligaretur, Constantinopoli. Anastasius, Euagrius, Theodorus, Baronius, & alij *sub his annis*. Iungit Cedrenus Monachum, & Monialem hæretica labe infectos miserè perijsse, ac condignè tanto sceleri. Non sic S. Sabas, & alij Eremi habitatores, qui pro fide Catholica decertantes ad Imperatorem Anastasium ea de causa legati missi, a Deo, & ipso, honorari meruerunt. Meruerunt sanè, quia Monachis proprium hoc videtur, vt aulas, etiam Imperatorias, fugiant, nisi cum Dei causa, & Ecclesiæ obsequium agitur. Sed quo honore prosecuti? Iussit omnes sedere. En pietas in Imperatore non rectè Catholico. Quidni faciant idem Orthodoxi? Ipsorum annuit priuatis postulationibus. Sabæ verbis inclinatur, & ipsius causa Eliæ Ierosolymitano Antistiti reconciliatur. Hæc & alia Cyrillus *in Saba*, vbi tanquam Generalis Præfectus Monachorum contra Ecclesiæ hostes depingitur.

Seuerus hæreticus, & Monachus.

9 Accedit & ad nostram historiam Flauianus Antiochenus Antistes, quod ipse etiam Monasticam vitam in Cœnobio exercuerit, & pro ipso vindicando, Monachi, qui Cælesyriam accolebant, consurrexerint: quos vel Carmeli cultores, vel prope ipsum Carmelum ascetas suspicari licet; cum mons hic sacer ad eam Syriæ partem spectet. Fuit hic Patriarcha acer Catholicæ fidei pugil. Multa propterea ab hæreticis passus. Sed illis consentire renuens, ab ipsis damnatur; etsi fauore Imperatoris in sua Sede remansit. Postea tamen a Seuero illo hæretico, de quo supra, pulsus est. Euagrius *lib.* 3.

Flauianus Antiochenus Patriarcha.

10 Accedit quoque Iulianus Bostrensis Episcopus Monachatus professor sub magno Theodosio Cœnobiarcha, de quo *sub ann.* 491. dicere cœpimus. Is tantæ sanctitatis prædicatur, vt venenatum potum ebibens, signo Crucis ter facto, & inuocatione SS. Trinitatis, illæsus permanserit. Cyrillus *in Vita Theodosij*, Pratum Spirituale *cap.* 94.

Iulianus Bostrensis.

11 Quamuis etiam nonnulli eiusdem Monachismi asseclæ Seueriani dogmatis sectatores essent, prout ex Prato Spirituali hauriet facilè lector; nihilominus Sabas ille superius nominatus, egregius Castrorum

Sabas.

Dei

Dei propugnator, adeo mira sanctitate, & prodigijs enitebat, vt in suis Lauris abundanti annona gauderet, quo tempore, siccitate, locusta, & plagis Regio afflicta erat; vt satis Deus sapientissimus prouisor hoc facto ostenderet, vel vnum sanctum Monachum posse ob vitæ sanctitatem, plurimorum peccata recompensando veluti supplere, ipsius Dei clementia præsertim cooperante. Rem habet lector ex Cyrillo relato *in Sabæ vita*.

Gildas Albanius.

12 Addendus huiusmodi monastici cæli clarissimis astris Sanctus Gildas Albanius, Sancti Patritij, de quo *sub ann.* 432. diximus, aliquando discipulus, & in Instituto vitæ assecla. Etenim, vt Ioannes Pitseus *de Illustrib. Brittanniæ Scriptorib. ætat.* 6. *num.* 43. scribit: *Rediens in Patriam vna cum multiplici doctrina copiosam retulit librorum suppellectilem, & vt liberius Deo, diuinarumque rerum contemplationi vacare posset, in solitudinem exiuit, vbi se ieiunijs, orationibus, vigilijs, cilicijs quotidiè macerabat. Multi autem fama virtutum eius moti, vndique ad eum confluebant, vt ab eo morum grauitatem, & religionis sinceritatem simul cum bonis litteris addiscerent. Omnes enim optima quæque, & verbo docebat, & facto.* Eadem fermè Ioannes Balæus *de Scriptorib. Brittanniæ in Gilda*, de eo subiungens non solum quod fuerit discipulus magni Patricij, & eremi solitaria quæreret loca, sed, ad nostræ historiæ intentum, quod esset *solitudinum cultor Eliæ exemplo*. Alia apud ipsos. Quibus iungendus Clemens Reynerus *in suo de Apostolatu Benedictinorum in Angliam, Tract.* 1. *sect.* 1. §. 18. vbi eum cum Columba, Brendano, & alijs, Monachis Ægyptiensibus, Eliæ æmulatoribus annumerare videtur. Iungamus & ista ex Iuliano Petri *in suis aduersarijs num.* 146. *Multa memoria est apud Hispanos Sancti Gildæ Monachi cognomento Sapientis; cuius epistolæ penes me sunt, & vaticinium euersionis Hispaniæ. Natus anno* 454. *obijt* 27. *Ianuarij; anno* 543. *vixit ferè* 90. *annos. Nactus est S. Brigidam. Eius corpus repertum eodem anno* 15. *idus Maij prima die Rogationum.* At dices, hæc non de Gilda Albanio, sed de alio Gilda *Badonico* dicto accipienda. Cæterum, quia Ioannes Bollandus *in Actis Sanctorum pro die* 29. *Ianuarij*, in vita S. Gildæ Sapientis *in prologomen. num.* 13. vtrumque Gildam vnicum esse credit, nos in re non nostra haud curiosi, eidem adstipulamur; & ipsius memoriam facimus, quia Monachus, non alterius Instituti, nisi illius vetustissimi Ægyptij, & Esseni in Banchorensi Monasterio, vt Pitseus ait, fuit. Plura de illo idem Bollandus ex multis alijs, doctè.

Ann.

Ann. Christ. 514. vsque ad 523. Hormisdæ Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Imper. Anastasij 24. vsque ad 28. Iustini 1. vsque ad 6.

1 HOC decennio, e viuis sublato Symmacho, succedit Hormisda in Romano Pontificatu; sicut demortuo fulminis ictu Anastasio Imperatori succedit Iustinus. Moritur & Ariadne impia Augusta. Floret Proclus Philosophus, Coniector, Anastasij amicus, author cuiusdam speculi, quo adusta est classis hostilis Vitaliani Imperatori infesta: Zonara namque teste, speculum fabricauit ex ære, idque e regione hostilium nauium suspendit, in quod, cum radij solares impegissent, ignis erupit, qui instar fulminis, classiarios, ipsorumque naues combussit. An id naturali Mathesi, an verò Diabolica arte contigerit, dubium ingerit quod Proclus iste, velut alter Porphyrius, impuram, & contumeliosam linguam contra Christianos exacuerit. Hæc ex antiquioribus Baronius, Spondanus, Gordonus, & noui aliquot hauserunt. Gesta huius temporis.

2 Ad nostra accedentes, ne pius lector offensionem hauriat ex dictis a nobis in præcedentibus de Monachis aliquot nostri Seueriani dogmatis fautoribus, audiat ex Bibliothecario Anastasio *in suo Chronico* Monachos hæresis labe infectos hoc tempore palinodiam recantasse, ac quatuor libros conscripsisse pro S. Chalcedonensis Synodi defensione, ac Seueri detestatione; protestantes se mortem promptè laturos pro Orthodoxa fide. Ex quibus iam iam ipsos veros Monachos agnosci necesse est. Inhorum numero erant 350. ab hæreticis occisi, & alij vulnerati, qui in relatione Archimandritarum, & Monachorum secundæ Syriæ ad Hormisdam missa inter Epistolas eiusdem recensentur. Ad quos propterea Papa litteras consolatione, & admonitione plenas, a quinta Synodo postea recitatas, scripsit. Monachi ad bonam frugem redacti.

3 Sed quid non facerent Ascetæ isti sub Duce eximio Saba, de quo in præcedentibus? Clarissimus enim erat sanctitatis prodigijs, tum pluuiam, velut alter Elias in *Lauris* commorantibus in summa aquæ penuria impetrans; tum suis asseclis Monasticæ vitæ speculum effectus. Cyrillus *in Sabæ vita*. Saba mirabilis.

4 Elias porro ille Ierosolymitanus Antistes commemoratus in superioribus, vtpote re & nomine Elianus, a Deo illuminatus est hoc tempore de Anastasij Imperatoris infelici obitu, & de suo, ac Flauiani Antiocheni Patriarchæ consortis in exilio ob fidei Catholicæ tuitionem, feliciori transitu: Huiusmodi namque cælestibus consolationibus solet in terris verorum Monachorum sanctitas abundare, in perennium bonorum beatitudinis pignus. Rem habet pius lector ex Prato spirituali c. 35. & Cyrillo Monacho *in Vita S. Sabæ*. Eliæ Ierosolymitani visio, & transitus.

Ioannes III. Ierosolymit.

5 Succeſsit Eliæ in Ieroſolymitano Antiſtitatu Ioannes quidam Tertius appellatus, qui quibuſdam dubitandi anſam præbere poteſt, an is eſſet Ioannes ille a noſtris in ſuperioribus ſæpius inculcatus pro authore libri *de Institutione primorum Monachorum ad Capraſium Montis Carmeli Monachum*. Cæterum nos habemus pro nobis ſentientes D. Cyrillum Conſtantinopolitanum, & plures alios hiſtoricos Ordinis, qui Ioannem eius libri authorem commemorant eum, qui ſub Arcadio, & Honorio Synchronologus fuit D. Hieronymo, & Epiphanio. De hoc autem poſteriori Onuphrius, Genebrardus, Baronius, Spondanus, Gordonus, & alij.

Anaſtaſia.

6 Clara erat inter Monaſtici ſtatus prophetides Anaſtaſia quædam, cuius extant ad Pontificem Hormiſdam litteræ, & huius ad ipſam. Quę poſt obitum viri ſui Pompeij, abdicato ſeculo, ſeceſsit in Palæſtinam, ibique in monte Olíueti (antiqua Elianorum Sede) vitam excoluit monaſticam, & egregia enituit ſanctitate. Cyrillus *in Vita Saba*, Spondanus *ſub ann.* 519.

Synodus Cõſtantinopolit.

7 Celebratur hoc tempore Conſtantinopoli Synodus, in qua die 16. menſis Iulij, conuenientibus Imperatore, Auguſta, Patriarcha, Epiſcopis, & populis, inter repetitas acclamationes addiderunt. *Reliquias Macedonij reſtitue. Iuſtine Auguſte tu vincis. Eos qui ſunt in exilio propter fidem, reſtitue. Exhumentur oſſa Neſtorianorum. Exhumentur oſſa Eutychianorum. Manichæos eijce foras. Seuerum Iudam eijce foras. Duos Stephanos eijce. Euphemium, & Macedonium Eccleſiæ reſtitue. Synodica Romana modo valeant. Falſos teſtes Macedonij eijce foras. Quatuor Synodos Diptychis. Leonem Epiſcopum Romanum Diptychis. Sancta Maria Dei Genitrix eſt.* Hæc porrò a nobis eo animo adducta, ex Coriolano *in Breuiar. ſub ann.* 518. vt ex illis conijciat lector nouam aliam cauſam, ob quam Carmelitana familia eiuſdem Beatiſsimæ Dei Matris alumna deuotiſsima, Commemorationis ſolemnis eiuſdem Virginis Feſtum ea 16. die Iulij colat. Hac forſan acclamatione ducta quod illa die ipſa Beatiſſ. Virgo *Dei Genitrix* in hac Synodo ſit ſolemniter conclamata.

Monachi Scythæ.

8 Fluctuabant tamen hoc tempore aliqui Monachi Scythæ ſequentes Leontium Monachum eiuſdem nationis; aliquo modo Eutychianis fauentes, etſi Neſtorianis aduerſantes; quinimo Africanos ad ſuum ſenſum trahere volentes. Summi autem Paſtoris vigilantia repreſsi ſunt, contradicente tamen vno illorum Ioanne Maxentio. De quibus moderni Chronologi. Nos verò ea notanda rati ſumus, vt nimiam curioſitatem, & animoſam ſuperbiam a veris Monachis omnino ablegandam fore inculcemus.

Elesbaan Rex Æthiopum Monachus.

9 Decorauit tamen Monachatum Ethiopum Rex Elesbaan, qui Chriſtianus effectus, & impium Dunaam crudelem Chriſtianorum carnificem interficiens, apud Homeritas propagati Chriſtianiſmi author fuit. Hic poſtea cum diadema regium Ieroſolymam miſiſſet, ipſe in-

dutus

dutus cilicio in vnum montem ad Monasterium quoddam pergens in exigua domuncula clausus regulam suscepit Monasticam, nihil mundanum possidens præter solam stoream, & poculum ad aquam bibendum. Historiam pijssimam, vbi simul de Monachis, & Monialibus pro Christo mala tolerantibus multa reperiet lector, habet Surius 24. Octobris in vita S. Martyris Arethæ ex Metaphraste extracta.

10 Circa hoc tempus, iuxta Coriolanum, & alios; vel saltem paulo post, magnus ille Occidentalium Monachorum Patriarcha Benedictus suo celeberrimo Instituto initium dedit. Qualiter id gestum, D. Gregorio Papæ, Marco Monacho, Adalberto Floriacensi, Annonio Monacho, Berthario Casinensi, Rainaldo item Casinensi, Leoni Hostiensi, & multis alijs huius clarissimæ familiæ scriptoribus relinquimus. Vnum tamen quod nostram specialius historiam tangit prætermittere fas non est. Videlicet, primos sui Instituti Monachos ex illis fuisse, qui antiquum, & peruulgatum Elianum, & Propheticum sectabantur; eique adhæsisse veluti palmites palmæ, & hederam muro, pro fulcro nempe, & firmissimo sustentaculo. Rem sic aggredimur. Benedictus, prout tactum *sub ann.* 494. teste D. Gregorio Magno 2. *Dialogor. cap.*1. in spelunca illa iuxta Sublacum *tribus annis* anachoreticam vitam egit. Idemque testatur Papa Zacharias in Bulla quadam apud Leonem Hostiensem *in Appendice*, & colligitur ex Petro Damiano *lib.*6. *epist.*12. S. Brigitta *lib.*3. *Reuelat. cap.*20. Adone, & Aymonio *in sermone S. Benedicti*. Hanc verò eremiticam vitam iuxta Institutum Eliani Ordinis fuisse testatur idem Aymonius dicens: *In conuersatione eremi a pueritia, Eliæ, vel Baptistæ Ioanni coæquatur*. Vnde ipsum in multis comparat Eliæ. Eliæ ergo æmulator extitit in vita Eremitica. Idem etiam dicendum de vita Cœnobitica. Cum enim eam sectaretur ad imitationem illius, quam cernebat in Monasterio Theodati, cui Abbas, & Superior suffectus est, eodem Gregorio *supra cap.* 3. id testante, & iuxta disciplinam Romani Monachi illius Magistri, a quo habitum susceperat; sanè cum illi Elianum redolerent Institutum, iuxta dicta relato loco, proculdubio idem censendum de illis Monachis, quos veluti cooperatores sibi asciuerat. Testatur hoc eximius author Baptista Mantuanus *in Parthenic. Marian. lib.*2. vbi de Carmelo nostro sic canit.

Quidquid habent alij montes pietatis ab isto
Ducitur, hac vna plures e vite racemi
Diffusi latè terras, atque æquora complent.
Hinc Carthusiacis æterna silentia claustris,
Hinc varias Benedictus oues collegit....

Idem testatur etiam Arnoldus Bostius Gandensis *in Specul. histor. lib.*1. *cap.*10. primis illis capitis verbis: *Porro S. Benedicti Religio a Religione*

V 2 *Mona-*

Monachorum Carmelitarum, tanquam riuus a fonte deriuatur. Testantur id etiam alij, hos secuti. Colligitur id quoque ex eo quod S. Benedictus Regulam S. Basilij, quæ conformiter ad Orientalia, & Eliana Instituta edita erat; quin & Collationes Patrum Cassiani, & eorum leges, ab eodem fonte fluentes commendauit in sua Regula *cap. vlt.* & illas veluti exemplaria, & prototypos aspexit, vt probat eruditè Franciscus Vaquerus Cisterciensis *in Apolog. ad Regul. S. Benedicti*; & confirmat noster Coria *in Chron. Carmelit. lib.9. cap.* 16. nec dissentiunt Ludouicus Miranda *in Man. Prælator. tom.1. quæst.4. ar.1.* Ioannes Picus *in Prologo ad Opera S. Macharij*, & Michael Medina *lib.4. de Sacror. homin. continentia controu.6.* & alij. Maxime id confirmat quod Nicolaus Harspfildus Archidiaconus Cantuariensis *dialog.5. cap.18.* quem refert, & commendat quasi Christi Martyrem Clemens Reynerus *de Apostolatu Benedictinor. in Angliam, Tract.1. §.22.* S. Benedictum inter Apostolicos Monachos, ac Essenos Alexandrinos cum Antonio, & similibus recenset. Meritò ergo inter Eliani Instituti æmulatores eximium Ecclesiæ luminare S. Benedictum; etsi non inter Carmeli Monachos, aut successores, recensere fas erit. Quod & nobis gloriosissimum, & Benedictinæ familiæ toti Orbi innumeris titulis clarissimæ, nullatenus iniuriosum esse poterit.

S. Brigida Virgo.

11. Erat circa hoc tempus in Hiberniæ partibus percelebris quædam virgo, Brigida nomine, Kildariensis in Lagenia, quæ Monasticam vitam exercens adeo opinione virtutum vigebat, vt ad ipsam innumerabiles vtriusque sexus populi confluerent: quibus & ipsam Regulam tradidit obseruandam in Cœnobijs, Monialium præsertim. Quarum tanta multitudo erat, vt Ioannes de Bruxella *in Venator. Canonic. Regular.* non dubitauerit dicere tredecim millium Monacharum Abbatissam fuisse. Sed cuius Instituti (lectorem appello) non Basiliani, nec Augustiniani, quia hoc spontaneè asseritur: non Benedictini; quia vix ortum in mundo, & non nisi post plures annos Oceani maris oras cognouit: restat ergo vt iure dicamus illius fuisse, quod per longa curricula temporum Orientales primum, deinde Occidentales plagas perlustrans, a Palæstinis, & Ægyptijs Essenis, seu Elisenis ortum, totum Orbem repleuerat. Video Gabrielem Pennotum *lib.3. histor. Canonicor. Regular. cap.49.* contendere Sanctimoniales istas Canonicas, seu Canonissas Regulares fuisse, eo quod pallio albo vsæ credantur, sicut earum legislatrix Brigida. Cæterum diligens hic author innumeros Monachos, & Moniales illorum temporum Canonicos, & Canonissas credere solet, leuidensi fundamento: quale est hoc de veste candida. Potius enim ex eo inferre deberet Essenatus Christiani cultrices has Virgines extitisse; cum Esseni veste alba vsi describantur, vt diximus *to.1. sub anno Mundi 3545. num.29. & tom.2. sæpius.* De hac porro egregia virgine, etiam sub Sanctæ nomine, agunt Sigebertus, Capgrauius, Marianus Scotus, Cogito-

sus

ſus author vitæ ipſius, Pennotus *ſupra*, & alij apud Haeſtenum *lib. 1. diſquiſit. Monaſt. Tract. 6. diſquiſit. 3.*

12 Occaſione autem huius celebris virginis Birgidæ, & Regulæ ab ipſa compilatæ, commemorandus occurrit S. Kieranus, ſeu Queranus Cluanenſis Abbas, & eius Monaſterij extructor, quem commemorant Martyrologia Romanum, Vſuardi, & aliorum *ſub 9. die Septembris*, & de quo etiam dubitat Haeſtenus *ſupra diſquiſit. 11.* an etiam propriæ Regulæ concinnator fuerit Monachis ſuis diſcipulis. Sed cuius ſcholæ Monaſticæ alumnus, conijciat lector ex ſæpius repetitis, ſi clariora veritatis monumenta non ſuppetant. S. Kieranus, ſeu Queranus.

13 Huius etiam temporis gloria fuit S. Vincentius Legionenſis in Hiſpania celebris Martyr, & Monachus, de quo Marcus Maximus *in Chronicon ad ann. 514.* hæc. *Vincentius Abbas Legionenſis, ex Ordine poſt S. Benedicti, quem accepit antequam pateretur martyrium, floret. Patitur vero anno 546.* Eſto autem difficile creditu ſit, tam cito Ordinem Benedictinum ſuſcepiſſe, aut in Hiſpaniam inuectum; tamen quod ſi Monachus, & Abbas ante ſuſceptionem erat, prout M. Maximus ſcribit, quod Monachatus Prophetici aſſecla fuerit, pro certo haberi debet, & propterea ipſius memoria noſtris Annalibus inſeri. Eſto Benedictini PP. ſine vlla temporis differentia ſuæ Sacræ familiæ adiungant, vt Vvion *in Martyrol. Monaſt. 11. Martij, & 2. Septembr.* cum tamen vix S. Patriarcha Benedictus Monaſticen in Italia inſtituere cœperit. Ergo circa hoc M. Maximi teſtimonium audiendus Gabriel Pennotus *in Hiſtor. Canon. Regular. lib. 1. cap. 53. num. 2.* vbi ſic. Hæc clauſula; *Ex Ordine poſt D. Benedicti, quem accepit antequam pateretur, ſine dubio ab aliquo ſtudioſo de induſtria poſita fuit: nam nomen Ordinis S. Benedicti, tunc temporis in vſu non erat, & forte illius Inſtitutum Hiſpanorum Regiones vſque ad annum 646. non penetrauerat, aut ſaltem nullo teſtimonio idoneo id probatur, & hoc omnino certum, D. Benedictum ante ann. 525. vel circa, Monachos non congregauiſſe.* Inferius inter ann. 540. & 550. hæc idem Maximus habet: *Reliquiæ S. Vincentij Legionenſis Abbatis, & Martyris Ouetum allatæ anno Dom. 531. mirificis miraculis celebrantur.* Error hic apparet manifeſtus: ſi enim pro anno 546. Martyrium paſſus eſt, quo pacto quindecim antea annis ipſius reliquiæ in veneratione eſſe potuere? S. Vincentius Legionenſis.

14 Pari etiam iure de S. Victoriano Abbate memoria recolenda hoc loco, cum de ipſo in additionibus ad M. Maximum hæc habeantur. *Anno Dom. 520. venit in Hiſpaniam de ſeceſſibus Italiæ progrediens S. Victorianus, & in Monaſterio Aſſanij in Celtiberia Hiſpaniæ conſtitit, vitam ibidem eremiticam primum inſtituit, & poſt crebreſcente fama virtutum, ac miraculorum, S. Benedicti cucullum iam ſenior induit; plurima per Hiſpanias Monaſteria fundat, more Benedictinorum nobilium filios, & in ijs S. Gaudioſum moribus, & doctrinis luculenter imbuit. Plenus dierum, & meritorum 12. Ianuarij moritur. Viuus, & mortuus plurimis miraculis claret.* S. Victorianus

Obiit autem anno septimo. Cum enim antequam *S. Benedicti cucullum iam senior* induerit *in Monasterio Asanii in Celtiberia Hispaniæ* vitam eremiticam instituerit, procul dubio, saltem in annis prioribus, tum ipse, tum Monachi eius Monasterij antiquiorum Monachorum ritum sectati fuerunt. Qui antiquus ritus Essenorum sapit Institutum in puerorum institutione, vt sæpius notauimus, maximè *tom. 1. sub ann.* 3988, *nu.* 8. & *sub ann.* 4053. *num.* 13. ac *tom. 2. in Appar. cap.* 2. *nu.* 8.

Ann. Christ. 524. 525. & 526. Ioannis I. Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Iustini Imperat. 7. 8. & 9. Theodorici Reg. 32. 33. & 34.

Acta in Orbe.

1 X communibus hoc tempore in Ecclesia gestis illud præcipuum, quod Ioannes huius nominis primus, natione Hetruscus in Hormisdæ Papæ locum subrogatus fuerit. Theodoricus autem impius Italiæ Rex post occisos clarissimos viros Symmachum, & Seuerinum Boetium, manus in Ioannem Papam injjciens, carceri tradit, vbi mortem sanctè subijt, meritus proptereà vt Menologijs, Martyrologijsque pro die 27. vel 28. Maij ascriptus sit. At e contra Theodoricus sacrilegus, paucis post diebus, prodigiosè obit, in infernum vt putatur detrusus. Procopius, Paulus Diaconus, & ex ipsis Baronius, & Neoterici.

Zosimæ, & Mariæ Ægyptiacæ historia.

2 Circa hoc tempus, iuxta plurium sapientum calculum, quos sectantur Baronius, Heribertus Rosuuedius, Spondanus, & alij, pia illa Zosimæ Abbatis, & Mariæ Ægyptiacæ dictæ historia contigit, nostris iure annectenda Annalibus, compendio etsi solito, propter notanda in sequentibus. Hic ergo Zosimas, alijs Sozimus, & alijs Zosimus, Monachus fuit in Monasterio Palæstinorum, vt vel hinc elici valeat ex Elianis illis fuisse, qui *Lauras* Palæstinæ colebant, de quibus in præcedentibus sæpius diximus, Elianis aggregari debere. Perfectus valde Monachismi exercitator ab incunabulis ipsis describitur. Frequenter psallere, & meditari opus eius. Tentatus tamen suæ perfectionis superbia, alterius non egere magisterio sibi proposuit. Monetur idcirco diuinitus monasterium relinquere. Petit ad aliud prope Iordanem situm. Vt vel hinc quoque hauriamus Essenorum Cœtum hoc Cœnobium fuisse, qui parentis Elisei exemplo, sacri huius fluminis fluenta frequentabant. Monasterij insuper mores id ostentant: cibum namque habebant, & potum, panem, & aquam; eorundem Essenorum instar, quibus hæc parsimonia familiaris; prout scripsimus *tom. 2. in Appar. cap. 1. nu.* 18. & 19. & c. 2. *n.* 15. Solitudinem hi Monachi in quadragesima incolebant, iuxta eorundem quoque Essenorum ritum, qui solitudinum frequentatores noscebantur, vt sæpius in præcedentibus tomis annotauimus. Zosimas igitur

igitur Monasterij legem obseruans in desertum Iordanis se contulit. Ibi spectrum sibi occurrens aspicit. Insequitur. Mariam Ægyptiacam fugientem agnoscit. Phantasma esse credens ab ipsa corripitur. Nudam se fœmina clamat, vt propterea facie in terga versus Abbas pallium (agnosce hic Eliæ tegumentum) illi proiecerit. Audijt tunc Mariam loquentem, miratur in aera subleuatam, precatur, vt suæ vitæ rationem sibi propalare dignetur. Talis porrò fuit, ipsamet narrante. Patria, Ægyptiaca, colonia Alexandrina, vbi virginitatem perdidit, & insatiabiliter vitio libidinis subiugata iacuit: eo maiori admiratione, quod non cupiditatis æstu, sed lasciuiæ furore succensa luxuriæ in sterquilinio volutabatur. Videns quosdam Hierosolymam nauigare, corpus pro naulo offerens, cum ipsis naui se tradit, libidini suæ vacans. Hierosolymam deinde ascendit, vbi quoque incestare non destitit. Cum autem S. Exaltationis Crucis festum veniret, iuuenum illaqueans animas, & ipsa in atrium templi peruenit. Sed non admittitur, diuinitus repulsa. Intelligens tamen ob scelera patrata ab aspectu S. Crucis arceri, compungitur; virginem Mariam implorat; vitam corrigere proponit; & sic Deiparæ suffragio liberè Templum ingreditur. Vbi, pauimento osculato, gratias agens Dei Matri, hæc audijt: *Iordanem si transieris bonam inuenies requiem*. Nec mora: se namque Reginæ Orbis per quam humano generi salus aduenit, commendans, de atrio Templi egressa, & festinanter ambulans, versus Iordanem perrexit, tribus panibus pro annona contenta, nummis totidem a quodam acceptis, comparatis. Annis ergo 47. (res sanè solius Dei potentiæ digna) in solitudine egit, tribus illis dumtaxat victitans panibus, & herbis siluestribus, nec hominem, nec feras intuens, æstu, & algore cruciata; & quod magis, præteriti luxus conflictata, non superata cogitationibus. Sed non mirum, quæ promptum Mariæ Virginis fideiussoris subsidium merebatur obtinere. Viua & superstes celari petit, & viuifica Sacramenta a Zosima, qui ea, anno transacto, ad ipsam defert. Suscepit illa, & postea modicum lenticulæ. Iterum reuertitur senex ad propria, & sequenti etiam anno Mariam suam quærens corpus eius exanime reperit cum hac scriptura: *Sepeli Abba Zosima miseræ Mariæ corpusculum*. Tentans autem id facere, nec potens, leonem vidit, qui iuxta senis sermonem vnguibus foueam fecit, quæ pro sepeliendo Sanctæ corpusculo sufficeret. Reuersus post hæc ad Cœnobium impleuit annos centum, & migrauit ad Dominum, satis superque a Deo monitus quod fœmina virum in perfectione excederet. Ad eum namque finem eam ipsi ostendit, miraculis, ac spiritu Prophetiæ corruscantem, & sanctissimæ vitæ portentosum veluti speculum. De ea Sophronius Ierosolymitanus Episcopus *lib.* 1. *Vit. Patr.* Nicephorus *histor. lib.* 7. *cap.* 5. Secunda Synodus Nicæna *action.* 4. Damascenus *Orat.* 3. *de Imaginibus*. Hildebrandus Cenomanens. apud Genricum *de viris Illustribus capit.* 8. Bonad. Santon. *lib.* 3. *Monad.* 29. Martyrologia,

gia, & Menologia pro 1. vel 2. die Aprilis, & ex nostris aliqui infra referendi.

Mariæ hæc an nostris accensenda.

3 Dixi autem superius, historiam hanc Annalibus nostris iure annectandam, ne dum propter Zosimam ipsum, qui inter Elianos, propter dicta, computandus videtur; sed & quia Mariam istam Ægyptiacam nonnulli Carmelo nostro accensent, quod pro aliquo tempore eò ab Angelo ducta pœnitentialem vitam ibi gesserit. Sic Casanate *in Parad. stat. 3. ætat. 7. cap. 31.* referens se ad alios ex nostris. Hinc minus modesti quam eorum statum decebat quidam alij hanc Mariam sibi autumasse visi sunt eam, quam noster Ordo pro titulari colit Patrona. Quorum placita sigillatim a nobis expendenda. Et primò, illud nostrorum de incolatu huius Mariæ Ægyptiacæ in Carmelo nullum pro se authoritatis fulcrum obtinet. Si enim ipsius historiam a Sophronio primitus descriptam, & ab alijs posterioribus mutuatam cernamus, potius contrarium omnino conspicitur. Ipsa etenim suæ vitæ gesta Zosimæ referens dicit se quadraginta septem annis in solitudine Iordanis egisse, nec hominem, aut bestiam eo tempore vidisse. Non ergo Carmeli antra inuisere potuit, in quibus homines & bestias cernere potuisset. Illuc ab Angelo aduectam fuisse dicunt, sed non probant; nec aliud pro ipsorum dicto afferri potest testimonium, nisi quod Nicolaus de Luca Ordinis Procurator Generalis in libello supplici ad Vrbanum VI. per manus Bartholomęi Cardinalis S. Marcelli oblato, referat calumnias quorundam, quos *iniquitatis filios*, & *alumnos*, ac *spiritu inuidiæ*, & *malitiæ agitatos* vocat, dicentium fratres nostros non dicendos *Beatissimæ Genitricis Dei, sed potius cuiusdam Mariæ hæreticæ inhabitantis Montem Carmeli per Angelum conuersæ*. Hæc autem nihil tangunt Mariam Ægyptiacam; cum ipsa a nullo *hæretica*, sed impudica meretrix appelletur; nec fuerit ab Angelo conuersa, sed potius a Deipara ipsa, cuius fauore atrium templi, etsi prius repulsam passa, ingredi meruit, & cœlitus admoneri de secessu trans Iordanem. Vnde ergo locus huius Mariæ in Carmelo? Deinde, placitum illorum, qui hanc Mariam nostram titularem Patronam esse effutire non sunt veriti, in sequentibus, dum de historia Ordinis circa annum 1374. agetur, facile exsibilabitur. Pro nobis solum nunc loquatur homo alias maledicentiæ spiritu totus refertus, Ioannes Balæus, qui *in Catalogo Scriptorum Brittanniæ Centur. 6. in Ioanne Hornebio in append.* inquit, eos, qui Ægyptiacæ meretricis Mariæ Fratres Carmelitas asseruerunt hæreticos adiudicatos esse. Sanè, quidquid de censura hac sit, cum aliquale pro ipsa subsistat fundamentum, propter plurima Summorum Pontificum diplomata, qui titulo *Mariæ Dei Genitricis* Ordinem insigniri sæpius declarant, Ioannes de Donelhico Cancellarius Cantabrigiensis, de anno 1374. publicum rescriptum contra æmulorum temeritatem sub pœnis, & censuris promulgauit. Alia sub eo tempore ad intentum. Consulat interim lector Ioannem Pitseum *de Scriptor. Angliæ*, dum loquitur

quitur de Ioanne Hornebio, & Ioanne Stocho, ibique conspiciet quæ nos, ob quorundam reuerentiam, scienter prætermittimus.

4 Spectat tamen ad præsens, & nostram Chronologiam, Maria altera, etiam meretrix, quæ Tharsis morabatur, & duorum Monachorum opera ad bonam frugem redacta, & in Monasterium Ægensis Ciuitatis ingressa describitur a Ioanne Moscho *in Prato Spiritual. cap.* 31. & alijs post ipsum. Dicit autem eam iam anum vidisse, & magnæ prudentiæ fœminam fuisse. Potens enim est Deus *de lapidibus suscitare filios*. Maria Tharsensis.

5 Maximè quoque Annalium istorum series expostulat Zosimæ alterius sanctissimi Anachoretæ gesta recensere. Eò quoque quod cum natione Phœnix, cui Prouinciæ Carmelus annectitur, & in Cæsarea Palæstinæ eidem Monti proxima Vrbe commoratus fuerit, anachoresim cum Elianis Carmelæis egisse valde suspicari possumus. Miraculis illustribus resplenduit, etenim leonem, qui ipsius asellum deuorauerat, in sarcinis ferendis asini ministerium subire coegit. Terræmotum magnum Antiochiam inuadentem, & magna ex parte euertentem ex Cæsarea præcognouit eo momento, quo Antiochiæ contigit. Alia de ipso Euagrius, & Nicephorus, ac ex illis Baronius, Spondanus, & moderni. Zosimas alius prope Carmelum.

6 Reuelatus est idem Antiochensis terræmotus Theodosio Cœnobiarchæ, de quo in superioribus actum, antequam eueniret, prout Cyrillus eius Chronologus scribit apud Surium *die* 11. *Ianuarij*. Theodosius.

7 Illustris quoque eo tempore erat Ioannes Cuzibita ex Monacho *Lauræ* Cuziba ad Iordanem Cæsariensis creatus Episcopus, qui miris virtutibus splenduit, quas Pratum Spirituale, Euagrius, & Baronius referunt. Nec nos illas vel in genere omisisse fas fuit, cum istæ *Lauræ* Iordanis ex illis videantur, quas Chariton ante D.Basilij Institutiones, quin ante Antonij Monasteria, Eliani Instituti scholas erexit, iuxta ea, quæ in præcedenti Tomo scripsimus, & in præsenti sæpius inculcauimus. Ioannes Cuzibita.

Ann. Christ. 527. vsque ad 530. Felicis Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Iustiniani Imper. 1. vsque ad 4.

1 HIS annis Pontificatus Papæ Felicis Iustinus Imperator Iustinianum sororis filium successorem designauit, & paulo post diem clausit vltimum. Cyclo Paschali initium dedit, iuxta quosdam, (alijs aliter opinantibus) Dionysius cognomento *Exiguus* Abbas Romanus. Constitutiones Iustiniani Codicis lucem primo viderunt. De his Marcellinus, Euagrius, Baronius, & alij. Gesta huius temporis.

2 Occurrit pro hoc tempore ex monasticæ vitæ professoribus magnus vnus, etsi *Exiguus* cognominatus, Dionysius, eo quod hoc titulo, Dionysius Exiguus.

humi-

humilitatis ergò, seipsum appellare solitus esset. Fuit natione Scytha, professione Monachus, in vtraque lingua doctissimus, atque sacrarum litterarum peritissimus. Ipsi debet Ecclesia, quod in Cyclo suo anni non per Olympiades, aut Consules, vel Indictiones, aut a Diocletiano, vt olim, sed a Christo Domino, vt par erat, quia ipse fuit sæculorum renouator, numerari cœpti sunt. De ipso Cassiodorus, Beda, Genebrardus, Baronius, Posseuinus cum alijs. Annalibus nostris attexendus videtur; etsi enim Trithemius *in lib. de Vir. Illustrib. S. Benedicti* ipsum Benedictinis accenseat; quia tamen hoc tempore S. Benedictus vix Cassinum peruenerat, aut Monachorum Dux esse cœperat, Dionysius iste antiquioris Instituti sectator videtur, & Trithemium, alioquin doctissimum, a se ipso declinasse, dum eum suis annumerat, prout & alios, videlicet Cæsarium Arelatensem, Faustum Regiensem, Cassiodorum, & Eugippium, non maiori fide, vt notat ipsum reprehendens Baronius *sub ann.* 494. quem sequitur Spondanus *ibid.* Idem dicerent contra Vvionem *lib.* 5. *ligni vitæ cap.* 96. vbi de hoc Dionysio agit.

Theodosius, 3 Theodosij etiam Cœnobiarchæ, de quo in superioribus, sanctitas hoc tempore a Deo clarior monstrabatur. Cum enim Cericus quidam Romanorum Dux contra hostes dimicaturus auxilium a Deo postulare vellet, Ierosolymam adiens Theodosium conuenit, & ab eo cilicium, quo induebatur pro armatura accipiens, gloriosam reportauit victoriam, videns etiam Theodosium in prælio præeuntem, & quid faceret monentem. Cyrillus *in vit. Theodosij* apud Surium *die* 11. *Ianuarij*. Notent hic Monachi plus pro Dei obtinendo auxilio valere cilicia, quam nitidas vestes, & politiores, seu pretiosiores habitus.

Sabæ gesta. 4 Alia ex eodem Cyrillo *in Vita S. Sabæ*, apud Surium *die* 5. *Decembris* habemus de ipso, cum Iustiniano Imperatore gesta. Legatus ad ipsum missus pro Christianorum iuuamine, honorifice recipitur, beneuolentia magna tractatur, multisque donis gratiosè decoratur. Illud præ cæteris admiratione dignum, & in confusionem nostrorum Monachorum, quod cum hora tertia adueniret, in qua secundum Ecclesiæ vsum, quem Sabas sectabatur, diuinis laudibus vacandum erat, relicto Imperatore, grauibusque negotijs, quæ cum illo tractabat, ad sacras illas preces Deo seorsum peragendas secedebat. Monitus etiam a discipulo Ieremia, cur sic se cum Imperatore gereret, ingenuè respondit dignam Sabæ sententiam: *Ipse facit quod ei conuenit, & nos omnino id quod debemus*. Ab Imperatore deinde multa gratiosè obtinuit pro Ecclesiarum reparatione, *Lauræ* defensione, & Christianorum tuitione. Eiusdem quoque Sabæ industria noua Laura, *Ieremiæ* vocata, condita fuit, pro Ieremia eius discipulo.

Theophanes Monachus iuxta Carmelum. 5 Propius ad historiam nostram spectare credimus illam, quam de Theophane Monacho refert Pratum Spirituale Ioannis Moschi *cap.* 26. Fuit etenim Theophanes iste in partibus *Dora* Monachismi professor;

Dora

Dora autem Ciuitas fuit in Carmeli circuitu posita, iuxta ea, quæ ex Ioſepho, & D. Hieronymo diximus *tom.* 1. horum Annalium *circa annum Mundi* 3912. *num.* 2. Ille ad Cyriacum magni nominis Monachum hoc tempore in Laura Calamonis iuxta Iordanem agentem pro ſuæ conſcientiæ negotijs communicandis venit. Ab ipſo ergo ædificatus cum illo permanſurum dixit, niſi in propria regione cum Neſtorianis communicationem haberet. Quæ cum audiſſet ſenior *afflictus de perditione fratris, corripiebat eum, & orabat, vt recederet ab hac peſſima, & pernicioſa hæreſi, accederetque ad ſanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam, dicens non eſſe aliam ſalutis ſpem, niſi rectè ſentiamus, & credamus, vt re-uera eſt, ſanctam Mariam Dei Genitricem eſſe. Dixit autem frater ille Seni: Profectò, Domine pater, omnes hæreſes ſic dicunt, niſi nobiſcum communices, ſaluus eſſe non poteris. Quid ergo faciam infelix, neſcio. Deprecare igitur Dominum, vt reipſa me certum faciat, quænam ſit vera fides. Senex autem cum gaudio fratris verba ſuſcepit, dixitque illi: Sede in ſpelunca mecum, & omnino ſpem in Deo habeto, quia reuelabit tibi ipſius benignitas, quæ ſit vera fides. Dimiſſoque fratre in ſpelunca ſua egreſſus eſt ſenior prope mare mortuum, orans Deum pro fratre. Circa autem horam nonam diei ſequentis aſpexit frater quemdam aſtantem ſibi aſpectu terribilem, ac dicentem: Veni & vide veritatem: aſſumenſque eum duxit in locum tenebroſum, ac fœtidum ignes euaporantem: atque in ipſis ignibus vidit Neſtorium, Eutychen, Apollinarem, Dioſcorum, Seuerum, Arium, Origenem, & alios quoſdam. Dixitque illi is qui apparuerat: Locus iſte præparatus eſt hæreticis, & blaſphemantibus, & his qui illorum dogmata ſequuntur. Si ergo placet tibi locus, perſiſte in tuo dogmate: ſi autem ſupplicium iſtud experiri non vis, accede ad Sanctam Catholicam, & Apoſtolicam Eccleſiam, quam te ſenex docet. Dico enim tibi, quia ſi omnes virtutes homo operetur, nec rectè credat, in hoc loco cruciabitur. Atque in hoc verbo venit frater in ſemetipſum, & redeunti ſeni narrauit omnia quæ viderat, acceſſitque ad communionem Sanctæ Catholicæ Eccleſiæ. Remanſit autem cum ſene, impletiſque quatuor cum illo annis, dormiuit in pace.* Puduerat huius Concarmelitæ noſtri miſeriam referre; ſed iam non piget, cum ex narratis innoteſcat, ipſum ex quadam veluti ſimplicitate Neſtorianis adhæſiſſe, ſed poſtea a Deo illuminatum Eccleſiæ pacem dediſſe, ac in ipſius gremio in Domino piè quieuiſſe.

6 Hic porro in hac hiſtoria Cyriacus, qui alias Quiriacus, cognominatus, maximi nominis Anachoreta fuit; in Lauris illis antiquitus a Carithone cultis, & erectis, & poſtea ab Euthymio, Saba, Theotiſto, & alijs amplificatis; prout ex vita ipſius a Metaphraſte deſcripta, & a Surio iuis operibus *pro* 29. *Septembris* inſerta, habetur. Notet hæc lector, vt videat quam hiſtoricæ veritati conformiter horum Patrum geſta noſtris Annalibus adiungimus; cum Carithon ille harum Laurarum primus adinuentor Eliani Inſtituti puri aſſecla fuerit, iuxta dicta a nobis Quiriacus.

Tomo

Tomo secundo præcedenti, vbi de ipso, & Lauris ab ipso inchoatis sermonem habuimus. Si causam porro lector quærat, cur hæc Cœnobia *Lauræ* vocarentur, dubij solutionem audiat ex Bollando *in Actis Sanctorum tom. 1. in Vit. S. Theodosij pro 11. Ianuarij* §. 4. vbi sic: *Lauram hoc fere tempore vocabant Monachorum mansiones, seu cellas, quas, additis proprijs nominibus discernebant, vt Lauram S. Euthymij, S. Sabæ, Pharan, &c. Origo eius videtur repetenda a Fluuio* Laura, *qui regioni vicina, quam præterfluit, & Monasterijs in ea ædificatis nomen dedit.*

Congellus. 7 Ad idem tempus refertur Congellus natione Brittannus, temperantiæ, & castimoniæ laude clarissimus; qui corpus suum quotidianis ieiunijs, vigilijs, studijs, orationibus, lacrymis, & cilicijs macerabat. Eius historia nostris Annalibus, vel cursim addenda, quia Monachismi Ægyptij propagator eximius in Brittannia fuit, ac per consequens Eliani, & Esseni, cuius Instituti Ægyptius Monachismus extitit. Ita supponit Nicolaus Harpsfildus Archidiaconus Cantuariensis *Dialog. 5. contra Centuriatores cap.* 18. quem ad hoc intentum cum laude refert Clemens Reynerus *de Apostolatu Benedictinorum in Angliam, Tract. 1. §. 22.* De hoc etiam Congello sic scribit Ioannes Balæus illius Patriæ (vtinam Religionis non desertor) scriptor *in lib. de Scriptor. Brittan. Centur. 1.* sic dicens: *Ab isto Monachismus Ægyptius a Pelagio introductus sub specie Religionis* (fallitur, & fallit mendax hæreticus) *in Brittannia radices, vires, & incrementa largissima cœpit, ad alias Europæ Prouincias plantaria transmittens. Bannochorense enim Christianorum Philosophorum Collegium, quod a Lucij Regis tempore tercentos circiter, & quinquaginta durauerat annos, in Monachorum sub Apostolici Ordinis titulo Cœnobium permutauit, ex illius Præposito anno Christi* 530. *primus Abbas effectus. In vita Malachiæ Hybernensis Archiepiscopi Bernardus Clarauallensis hunc locum tradit primorum extitisse per Europam Monasteriorum caput, & multa generauisse Monachorum millia.* Hæc Balæus, quibus similia Pitseus *de Illustribus Brittanniæ Scriptor. ætat. 6. num.* 46. In quibus, præter dicta *Tomo præcedenti sub anno Christi* 180. de hoc celeberrimo Bannochorensi, seu Banchorensi Cœnobio (quibus conformia tradit Beda *lib. 2. Histor. cap. 2.* dicens: *In quo tantus fertur fuisse numerus Monachorum, vt cum in septem portiones esset cum præpositis sibi Rectoribus Monasterium diuisum, nulla harum portio minus quam trecentos homines haberet.*) Vlterius expendendum, qualiter tum Congellus iste, & multitudo ista Monachorum huius Cœnobij, non sub Basilij, aut Benedicti vexillo, sed sub antiquiori Apostolico, & Prophetico militarent, prout expresse notat ipse Balæus *in Dionoto Abonio, & Nennio Bannochorensi*, & dicemus inferius, cum de S. Columbano *sub ann.* 560. agetur. Vnde Benedictus Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib. 1. Tract. 6. disquisit. 9.* etsi suo Benedictino Ordini, iure meritoque addictissimus, æquissime deserit Vvionem, Menardum, & Yepes hunc Congellum Benedictinis accensentes. Eo quod sacerrimus ipsorum

rum

rum Ordo Brittanniam non vidit ante annum 590. vel circiter. Quod probat ex Petro Diacono, Stengelio, Vvione, & Yepes: maximè ex Clemente Reynero, qui agens de Apostolatu Benedictinorum in Angliam, *Tract.* 1. *sect.* 2. §. 18. ait (quod nostræ historiæ, & dictis, ac dicendis in illa maximè fauet) *ante Augustini aduentum in Angliam, Monachos Brittanniæ, & Scotiæ, siue Hiberniæ more Ægyptiensium Monachorum vitam instituisse*. Et *pag.* 130. expressius dicente *Regulam S. Benedicti* non tunc suscepisse. Alia de nomine huius Congelli, & Regula ab ipso descripta habet Haestenus *supra*. Et de ipsius gestis doctus Vvion *in lign. Vitæ lib.* 5. *c.* 11. vbi incautè aliqua de Monachatu huius Congelli sub Benedicti Regula; cum enim ea non intrauerit in Angliam ante ann. 590. quo iure Congellus iste, & innumeri ipsius discipuli, qui ante id tempus vixere, Benedictini esse potuere?

Ann. Christ. 531. Bonifacij II. Rom. Pontif. 1. Iustiniani Imperat. 5.

1 ANNVS iste, qui vnicus fuit Pontificatus Bonifacij II. vix aliud de Ecclesiastica historia affert, nisi quod Bonifacius eo tempore, collecta Synodo Romæ in Basilica S. Petri, Vigilium Diaconum, hoc ambitiosè quærentem, successorem sibi delegerit. Et quod hoc veluti singulare tam postea ab ipso Bonifacio, quam ab alijs improbatum, & rescissum fuerit, imò ab ipso Deo, siquidem ad aliorum exemplum eum ex hac vita subtraxerit paulo post, succedente illi Ioanne huius nominis secundo. Anastasius, Baronius, Gordonus, & alij. Si verò curiosius a me inquirat lector, an hoc Bonifacij factum Papam sibi successorem eligentis iure legitimum sustineri potuerit; cum res Theologo iuridica, vel iuridico Theologa sit, nos qui Historicam personam agimus, Doctorum trutinæ relinquendam censemus. Quam doctè, & diligenter, hinc inde authoribus, & fundamentis relatis, nouissimè tractat P. Diana 10. *par. Resolut. Mor. Tract.* 5. & *in Addition. pag.* 497. Huius anni gesta.

2 Ex historia porrò nostra Monastica obitus occurrit magni illius Sabæ Cœnobiarchæ Laurarum Palæstinæ, a principio per Elianos, & Prophetici Ordinis alumnos cultarum. Is porrò talis fuit, prout Cyrillus eius vitæ Chronologus apud Surium *pro* 5. *die Decembris*, narrat. Venit Sabas ad maximam suam Lauram post gesta in præcedentibus narrata. Morbus eum tunc inuasit, diuinaque reuelatio de transitu monuit; vt ipse idcirco curam fratri cuidam Melitæ agnominato tradiderit. Obijt tandem 94. annos natus, vt vel hinc agnosci possit pœnitentialem vitam longæuitate a Deo donari posse. Honorifica ergo sepultura decoratus, a multis etiam in necessitatibus inuocatus, miraculisque clarescens, Deo Sabæ obitus.

viuit in æternum, in veritatis Monasticæ singulare exemplum. Fulcrum porro Monachorum fuisse ea quæ post ipsius transitum contigere demonstrant. Etenim quorumdam malę frugis hominum opera Nonni assectarum incursiones in Orthodoxorum Monasteria, ipsam quoque maximam S. Sabæ Lauram, factæ sunt: sed Dei patrocinio, & Sabæ intercessione, miraculosè ad tempus repressi, postea iterum nocere permissi; tandem diuina vltione puniti fuerunt, & Laura ipsa sub Conone Archimandrita erecta, & veluti renouata surrexit. Maximè post Byzantinam Synodum quintam, sub qua eiusdem Sabæ Lauræ a grauibus hæresibus, & temporis iniquitate respirarunt. Hæc latius Cyrillus superius relatus, nobis necessaria pro dicendis in sequentibus. De præfato autem Conone, vel alijs (si nomen fallit) eiusdem nomenclaturæ, plura habet lector in Prato Spirituali *cap.* 3. 22. 28. & 42. Quo vltimo loco expressè commemoratur sub titulo Præpositi Lauræ S. Sabæ.

Conon.

Inuentio S. Antonij.

3 Commemoratur etiam sub hoc anno a Mariano Scoto, (licet Sigebertus anno 529. & Cuspinianus anno 541. rem tribuant) inuentio sacri corporis D. Antonij Abbatis, diuina reuelatione facta; & eiusdem translatio ad Alexandriam, vbi in Ecclesia S. Ioannis Baptistæ humatum fuit. Sic Martyrologia, Romanum, Bedæ, Vsuardi, & Adonis. Etsi enim, iuxta dicta *tom. 2. sub ann.* 356. *num.* 3. ipsius corpus, eodem sic præcipiente, ignoto in loco conditum esset, Deus tamen iustissimus tanti Eliotarum Patriarchæ memoriam diu latere non permisit, nec a nobis decuit prætermitti rei gestæ vel compendium. Cui addendum, quod Arelate in Gallijs, dum Romam anno 1625. venirem, ipsius sacras reliquias piè veneratus fui. Dicebatur enim eo loco sacrum ipsius corpus reconditum esse.

Leontius Abbas.

4 Ad hoc tempus referendus Abbas Leontius, qui Monasterium Lauræ incoluit, & Cœnobij S. Theodosij Antistes extitit. Hac a Deo decorari meruit visione, vt Angelum cerneret stantem ad dextrum altaris cornu, qui iugiter ibi assistebat. Pratum Spirituale *cap.* 4. Narratur ibidem etiam *cap.* 10. de alio Angelo, qui similiter custos erat cuiusdam altaris, quod fecerat Abbas Barnabas. Quæ eò retulimus, vt nouerint sancti Monachi Dei Angelos excubias facere super eorum Ecclesias, & altaria; sanè vt ad illa non nisi debita animi puritate accedere præsumant.

Barnabas.

5 Ad Septentrionales porro Brittannicas Insulas regrediendo, occurrit commemorandus Congelli, de quo in præcedentibus egimus, singularis amicus, Cœnigenus, ab aliquibus Sanctus appellatus, & nobilissimi Grandolorchensis in Lagenia Cœnobij primus parens, & variorum Cœnobiorum in ea Regione fundator. De quo verisimile esse Regulas ipsis tradidisse habet Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib.* 1. *Tract.* 6. *disquisit.* 13. ex Patritio Flemingo Minorita Hiberno. Quem eatenus attulimus, vt aboleamus vulgi opinionem, post S. Basilium, Augustinum, & Be-

Cœnigenus.

& Benedictum nullum alium legislatorem Monachorum agnoscentis: cum tamen *in Apparat. cap.* 1. oppositum veluti ad oculum demonstratum maneat.

6 Accensendus quoque huic tempori videtur S. Mochua S. Congelli (nisi Congalli nominis similitudo fallit) alumnus. Cuius vitam egregiam celebrant Philippus Osulleuanus, & ex ipso Ioannes Bollandus *in Actis Sanctor. tom.* 1. *pro* 1. *die Ianuarij*. Cum enim hic Mochua Congelli Monachatus consors fuerit, siquidem Congellus antiquissimi Eliani Instituti collega fuit, vt ex dictis in superioribus non latet, idem de hoc Mochua censendum. Plura miracula ab eo, Dei gratia, patrata, ibi cernet lector. S. Mochua.

Ann. Christ. 532. 533. & 534. Ioannis II. Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Iustiniani Imper. 6. 7. & 8.

1 TRIENNALIS iste Ioannis II. Papatus nactus est Iustinianum Imperatorem pium, & deuotum erga Ecclesiæ Catholicæ exaltationem; hæreticorum, de quibus infra dicetur, repressionem; & Ecclesiarum, seu Templorum Diuis, & Diuorum Reginæ Dei Matri, cui studiosissimus fuit, extructionem. Deus quoque vicem rependens victorijs contra Vvandalos, & alios Imperij hostes eum decorabat, vt nouerint Principes, pietatem esse ipsorum Principatuum præcipuum fundamentum; sicut impietatem manifestam ruinam. Procopius, Liberatus, Anastasius, & moderni post ipsos. Iustiniani gesta.

2 At occurrit, cum verecundia nostra, improbus vnus Monachus Nonnus Palæstinus, Ecclesiam totam suis erroribus perturbans; imo & Monachis, ac Monasterijs ipsis infestus, iuxta ea, quæ de ipso *sub an.* 531. dicere cœpimus. Hic fauente ipsi Leontio Byzantino, ei impietate haud impare, Origenis errores ab Orco suscitando, ingentem Ecclesiæ Catholicæ cladem suscitauit, in ipsis quoque Lauris, quæ erant pietatis, & veræ Religionis gymnasia. Dei tamen benignitate actum est, vt plures Monachi earumdem Laurarum incolæ pro veritate Catholica decertantes hos & alios impietatis ministros superare possent. Rem habet lector ex Cyrillo Monacho *in Vita S. Sabæ* 5. *Decembris* apud Surium, & ex Metaphraste *in Vita S. Quiriaci Anachoretæ* apud eundem Surium 29. *Septembris*. Qualiter etiam Acœmetæ Monachi, de quorum Cœnobio *sub ann.* 494. aliqua diximus, horum errorum fuligine male tincti fuerint, latè Baronius, & eius sectatores *hoc tempore*. Nos autem, his relictis, quia siccam, & aridam historiam continent, ad piam aliam, quæ hac tempestate contigit, de Maria quadam olim psaltria, postea rigidissima pœnitenti, & Eremicola, cum illis qui Elianum eo loco sapiebant Nonnus Palæstinus.

Institutum, gressum faciamus, pro animæ nostræ spirituali profectu. Rem Metaphrastes in Vita S. Quiriaci relata, & inter gesta ipsius sic refert.

Maria psaltria Anachoreta.

3 [In solitudinem aliquando venienti huius Sancti discipulo cum condiscipulo suo Paramono, apparet circa myricas agrestes stans quoddam spectrum hominis. Illi autem existimantes id quod videbatur esse vnum ex Anachoretis (eo enim tempore multi hanc habitabant solitudinem) ad eum statim sunt conuersi. Cum autem iam propè fuissent, & nusquam esset, quod apparuerat, illi existimantes esse malignum spiritum, precati sunt: & cum precationi *Amen* subiunxissent, spectant huc, & illuc, & quædam subterranea eis apparet spelunca. Quod quidem cum rursus existimassent signum esse dexterum, & esse aliquem Dei seruum, qui apparuerat, rogabant vt eos impertiret benedictione, & pace. Vix tandem ergo vox intrinsecus resonuit ex spelunca, dicens: Quid ex me vultis? Sum enim fœmina. Sed quò proficiscimini? rogauit. Illi autem, ad Anachoretam dixerunt, Quiriacum. Sed dic nobis quomodo voceris, & quonam modo sis hic; & quanam de causa huc accesseris. Illa autem. Nunc quidem abite, inquit, dicam autem redeuntibus. Cum illi autem instarent, & ne tantillum quidem dicerent se esse abscessuros, nisi de beata illa prius audissent. Nomen quidem mihi est Maria. Cum autem essem psaltria, inquit, scio me multis præbuisse causam offensionis. Deum itaque rogaui, & suppliciter obsecraui, vt ipsa liberarer a laqueis diaboli. Aliquando autem corde contrita & in anima diuino igne accensa, descendi ad sanctum Siloe: & cum hoc vas aqua implessem, quod adhuc apud me manet, lupinis in sporta acceptis, huc accessi. Nihil autem horum est diminutum vsque in hodiernum diem. Sed nec ab illo tempore vidi hominem, neque vllum sum alloquuta. Vos igitur nunc abite, & reuertentes me visitate. Illi his auditis, recedunt: & cum ad beatum venissent Quiriacum, ei omnia renunciant. Ille, vt par erat, fuit admiratus: & vt eam visitarent, ipse quoque reuertentibus mandauit discipulis. Cum itaque in reditu venissent in speluncam, & aditum de more pulsassent, nemo autem eis responderet interius, ingressi inueniunt eam iam consummatam, & corpus iacens in spelunca. Cum itaque ascendissent in Lauram *Sucam*, & ea accepissent, quæ erant eis vsui ad eam sepeliendam, redeunt in speluncam, & cum ea, quæ de more fiunt beatæ peregissent, domum ei faciunt sepulchrum, in ipsa spelunca depositis reliquijs.] Hæc audiamus, & miremur Deum etiam in sanctis fragilioris sexus totum mirabilem.

Ann.

Ann. Christ. 535. & 536. Agapeti Rom. Pontif. 1. & 2. Iustiniani Imper. 9. & 10.

1 POST obitum Ioannis Papæ subrogatur Agapetus Romanus, his duobus annis Pontificatum gerens. Cogitur a Theodato Gothorum Rege legationem ad Imperatorem suscipere pro concilianda pace; quam tamen, barbaro Rege voluntatem mutante, non obtinuit, etsi Constantinopolim peruenerit. Id tamen consecutus est quod Deus in hac missione intenderat, vt imperaret imperantibus, reprehenderet Iustinianum non rectè in veritate ambulantem, impediret electionem Anthimi hæretici in Constantinopolitanum Antistitem ob mortem Epiphanij Episcopi, & alia egregia faceret, de quibus Anastasius, Liberatus, Theophanes, Zonaras, & alij antiquiores, quibus adhærent Baronius, Gordonus, Coriolanus, & alij ipsius asseclæ; apud quos etiam de eius obitu, antequam in Italiam reuerteretur. Agapeti Papæ gesta.

2 De Monachismi progressu hoc tempore habemus, quod Theodosius Episcopus Alexandrinus hæreticus Seuerianus Constantinopoli agens, cum omnino subscribere renuisset Concilio Chalcedonensi, in exilium ab Imperatore pulsus est; ibidemque Constantinopoli ordinatus in locum eius Paulus vnus ex Abbatibus Tabennensibus Ægypti, fide orthodoxus: procurante hæc omnia Pelagio, qui Constantinopoli fuit Apocrisarius Romanorum Pontificum, Agapeti primùm, inde Siluerij, ac demum Vigilij. Venerat autem Constantinopolim hic Paulus spretus a quibusdam e suis Monachis: semper enim Satanæ aditus patuit etiam ad sanctissimorum Monachorum Cœnobia, a Deo permissus propter sanctitatis, & sanctorum exercitium. De ijs Liberatus *in Breuiario*. Ex quo Neotherici. Ea porro nobis notanda fuerunt propter dicta Tomo præcedenti de S. Pachomio huius Tabennensis Congregationis institutore, & ipsa sub Prophetici Ordinis vmbra erecta. Paulus Monachus Tabennensis.

3 Erat per id tempus in Palæstinæ partibus, ac in *Laura* noua Abbas, & Presbyter Polychronius, prout ex Prato Spirituali *cap.* 5. *&* 6. habet lector. Vbi etiam ipse aliqua refert de *Laura Turrium* Iordanis, & de quodam ex fratribus, qui mortem sibi euenturam post tres dies agnouit, & de alio, qui similiter de suo obitu post duos dies conscius factus est: sicut & de alio, qui in Monasterio Hiericuntino requieuerat, quod cum ferretur ad *Lauram Turrium* pro sepultura stella supra defuncti caput quasi comes itineris apparere non destitit, donec ipsum sepulturæ traderent. Huiusmodi enim beneuolentiæ tesseris pij, & sancti religiosi a Deo decorari solent. Polychronius Abbas.

4 Circa hoc tempus celebris valde vita, miraculis, & morte fuit Iacobus Eremita montis Carmeli; versus eam partem, quæ *Porphyriam* Iacobus Porphyrionita Carmelita.

 Ciui-

Ciuitatem, seu Oppidum vulgo *Caiphas*, anachoreticam, seu solitariam vitam agens. Quem Metaphrastes, Lipomanus, Surius, & Ioannes Bollandus *in Actis Sanctorum pro die* 28. *Ianuarij* referunt. Hoc sexto sæculo claruisse testatur idem Bollandus, etsi annum certum ipsius vitæ, vel mortis, nec ipse, nec alij, quos viderimus, animaduertant. Conijcimus tamen hoc tempore vixisse, quia Iustiniani Imperatoris pietas in Christianos occasionem subministrabat, vt Iacobus iste, & alij Anachoretæ securius in solitudinibus degere possent. Aliam coniecturam in sequentibus afferemus. Huius porro nostri Iacobi vitam sic narrare incipit Metaphrastes, ex quo alij mutuare potuerunt. *Fuit quidam vir qui solitarium in locum secessit prope Oppidum Porphyrionem. Erat viro illi nomen Iacobus: hic cum breuis huius vitæ vanitati renuntiasset in spelunca quadam quindecim annos habitauit. Tantus autem in virtutis exercitatione progressus fecit, tamque insignis, & Deo gratus extitit, vt & gratia contra dæmones dignus effectus fuerit, multasque alias curationes, Saluatoris nostri Iesu Christi nomine hominibus attulerit. Cum omnes igitur eius hominis vitam admirarentur, ad eum concurrebant, quorum plerique erant ex impiorum Samaritarum superstitione. Illos cum ad se venientes diuinus ille vir adnimaduerteret, ex diuinarum litterarum lectione ipsos multum erudiendo ad veram fidem conuertebat.* Alia quæ ad vitam ipsius spectant in sequentibus adiungemus pro tempore quo euenisse prudenter iudicari potest; prout faciemus sub anno 550.

Notanda. 5 Modo autem circa prædicta nonnulla animaduertenda. Primò equidem, Oppidum illud *Porphyrionem* appellatum, ad cui vicinum solitarium locum Iacobus iste secessit, esse Ciuitatem illam *Caipham* dictam, & in decliuio Carmeli positam, prout manifeste constat ex ijs, qui Topographiam Vrbium, & Oppidorum describunt. Quibus etiam adhæret Iacobus de Vitriaco clarissimus author *in histor. Ierosolym. c.* 22. Vbi inquit *Caipham etiam, quæ alio nomine dicitur Porphyria, in littore maris sub prima parte Carmeli montis sitam, ab Accon quasi milliaribus quatuor distantem.* Adhæret etiam istis Ioannes Bollandus *supra in Annotat. ad Vitam huius S. Iacobi.* Vbi sic habet. *Est autem Stephano lib. de Vrbibus* Πορφυρεὼν πόλις Φοινίκης, *Vrbs Phœniciæ admodum antiqua, cuius meminit Polybius lib. 5. de bello agens Antiochi Magni. Episcopalis fuit sub Metropolita Cæsareæ Palæstinæ, vt habetur lib. 2. Notitiæ Episcopatuum Miræi, vbi tamen* Porphyrion *scripta. VVilelmo Tyrio lib. 9. belli Sacri cap. 14. & lib. 10. cap. 6. & 10. & alibi* Caiphas *appellatur. Tyrium sequuntur Adrichomius in Tribu Issachar cap. 17. Quaresimius & alij; qui tamen falluntur dum a Caipha Pontifice extructam scribunt; restaurata ab eo est fortassis. Iuxta mare ad Carmeli montis radices parte aquilonari sitam tradunt.* De hac etiam Ciuitate Calepinus hæc: *Porphyreon Porphyreonis Phœnicis Oppidum apud Stephanum, cuius incolæ Porphyreonei dicuntur, & Porphyreonitæ.* Dicta autem hæc Ciuitas *Porphyreon*, non tam a *Porphyrione*

aut

aue apud Plinium *lib.* 10. *cap.* 46. & Ælianum *lib.* 14. *cap.* 35. quam ex eo quod *Porphyra* Græcè est Latinè *Purpura*, & Carmelus *Purpuram* etiam, seu *Coccinum* denotat: vnde *Cantic.* 7. illud *Caput tuum, vt Carmelus* sic Aben Ezra, & Pagninus vertunt *Caput tuum rubrum est, sicut Coccinum*; & Carmelus 2. *Paralipom.* 3. vertitur *Coccinum*. Cum ergo Ciuitas, seu Oppidum *Porphyrionem* appellatum teneamus *Caipham* esse, & Caiphas ipsius Carmeli radici adiaceat, rectè hic Iacobus qui *in solitarium locum secessit prope Oppidum Porphyrionem* in Carmelo ipso Anachoresim egisse comprobatur, prout idem Bollandus disertis verbis astruit loco relato, & indicat in Vita S. Cyrilli Alexandrini §. 2. *num.* 14. Secundò, etiam illud *Cum breuis huius vitæ vanitati renuntiasset*: consequenter etiam denotabit in aliquo eorum Monasteriorum, quæ eidem Carmelo, & loco, vbi Iacobus sedebat, proxima erant, & de quibus nos in sequentibus agemus, nomen dedisse. Tertiò, quidni etiam dicamus quod spelunca illa, in qua *quindecim annis habitauit* Iacobus, fuerit ipsimet Eliæ spelunca mundo celebris, quæ in eodem Carmelo sita erat, aliqualiter ad Caipham, seu Porphyrionem respiciens? prout notauimus *tom.* 1. *sub ann.* 3154. *num.* 13. Vbi etiam testimonium attulimus Brocardi Dominicani *in itinerario, seu descript. Terræ Sanctæ par.* 1. *cap.* 8. §. 2. sic dicentis: *Ex Caipha ad leucam vnam via quæ ducit ad Castrum peregrinorum per ascensum montis Carmeli fere dimidia leuca est spelunca Eliæ*. En iam, lector, speluncam Eliæ prope, & supra *Caipham*, rectè dici posse fuisse *locum* illum *solitarium prope Oppidum Porphyrionem*, in quem Iacobus *secessit*. Quartò, id quod notatur de *Samaritarum superstitione* coniecturam affert, vt etiam notauit Bollandus ad existimandum historiam hanc Iacobi huic tempori attribui posse, quo istud hominum genus infectum erat Christianis. Legendi Procopius *de ædificijs Iustiniani Imperatoris lib.* 5. & Cyrillus Monachus *in Vita S. Sabæ Abbatis*.

6 In eo tamen quod diximus de huiusmodi *Porphyrione* Oppido quod sit *Caiphas* Carmelo adhærens Ciuitas, contrarium habemus Benedictum Gononum *in vita huius Sancti notat.* 1. dum inquit *Porphyrionem* esse Oppidum in parte Arabiæ, quæ Ægypto contermina est. Sed aliqualis nominum similitudo hunc authorem errare fecit. Aliud enim est *Porphyrite*, aliud *Porphyrion*: etenim *Porphyrite* est in ea parte Arabiæ, vt Stephanus, quem affert, asserit; *Porphyrion* autem, vt idem Stephanus supra relatus ait, est *Vrbs Phœnicia*, in qua est Carmelus. Vnde Calephinus, quem legisse videtur Gononus vtrumque Oppidum distinxit: dicit enim de *Porphyrione*, seu, vt ipse loquitur *Porphyreon*, quod sit *Phœnicis Oppidum*; de *Porphyrite* autem infra: *Oppidum est in ea parte Arabiæ*. Male ergo confunditur *Porphyrion* Vrbs Phœniciæ, quæ est eadem, ac *Caiphas*, cum *Porphyrite* Arabica. Proinde *Porphyrio* vocatur *Eremus vastissima* apud Cassianum *lib.* 10. *Institut. cap.* 24. & *in lib.* 4. *de Vit. Patr. cap.* 40. per quam congruè intelligimus Carmelum *Por-*

Oppositio ex Zenone euacuatur.

Porphyrioni, seu *Caiphæ* conterminum: *Porphyrite* autem vocatur *locus* in *lib. 5. Vit. Patr. libell. 18. num. 19.* & prout inde colligi potest, non longe a Tabennensi Monasterio, quod erat in Ægypto. *Locus* etiam vocatur apud Palladium *in lib. 8. Vit. Patr. cap. 77.* Alia in sequentibus de hoc nostro Iacobo.

Ann. Christ. 537. 538. & 539. Silucrij Rom. Pontif. 1. 2. & 3. Iustiniani Imper. 11. 12. & 13.

Huius temporis gesta.

1 OST obitum Agapeti Papæ Siluerius Romæ eligitur, Hormisdæ quondam Papæ filius. Cuius tempore Belisarius Iustiniani Imperatoris Dux post VVandalos in Africa superatos, Carthaginem occupatam, Siciliam obtinet, Neapolim capit, & a Romanis in Vrbem recipitur, accedente quoque Etruria. Imperante etiam Theodora Imperatrice hæretica Siluerium prætextu quod faueret Gothis mittit in Græciam, & Vigilium substituit: sed, volente Imperatore, in Italiam reuertitur Siluerius; a Belisario tamen traditus Vigilio relegatur in Insulam Palmariam, vbi inædia confectus, obijt. Anastasius, Procopius, Liberatus, Baronius, & alij.

Siluerius Monachus.

2 Sanctum hunc Siluerium Papam nostri Ordinis Monachismo aggregat Ægidius Gelenius Coloniæ Canonicus, & historiographus in opere *de Colonia Agrippinæ magnitudine lib. 3. Syntagm. 43. §. 1. de Ordine Carmelitar.* Etsi autem ipse nullum pro hac parte fundamentum adducat, induci in eam potuit, quod post Papatus expoliationem coactus sit habitum Monasticum induere, prout ex Anastasio sectantur Baronius, Ciaconius, Spondanus, & alij, & ante ipsos Trithemius *de viris Illustribus Ordinis S. Benedicti lib. 3. cap. 20.* vbi expressis verbis fatetur Benedictinum Ordinem non fuisse professum, quia ipsius Institutione anterior fuit. Alterius ergo Instituti a Benedictino Monachatum gessisse necesse dicere est. Quia tamen aliqui apud relatum Trithemium Monachum ante Papatum fuisse contendunt; & idcirco credi fas sit cum Papæ insignibus exutus fuit, Monachali veste indutum, eo quod ipsam primitus gerebat; ideo rem sub sapientiorum trutina linquimus, hæc non prætermittentes, quia nostris propria, donec maiora elucescant.

Palæstini Monachi.

3 Interim, vt ad nostros Palæstinæ Monachos regrediamur; illi, qui ex Theodosij Cœnobiarchæ schola erant, Constantinopolim cum Pelagio S. R. Ecclesiæ Diacono, & Apocrisario aduenientes, secum detulere capitula e libris Origenis excerpta, quæ peterent damnari vna cum ipso auctore Origene. Quapropter (vt decebat rem tantam, cuius causa per multa secula vniuersus Christianus exagitatus est orbis) Occidentalibus simul conuenientibus cum Orientalibus, nempe pro illis Apostolicæ Sedis Apocrisario Pelagio, & pro istis Menna Episcopo Constantinopolitano

tano

tano, & ipso vicem agente Romani Pontificis vna cum alijs orthodoxis Episcopis, qui hoc tempore reperti sunt Constantinopoli; magnum actum est de Origene iudicium. Cui nec defuit Maiestas Imperatoris, quippe qui cum videret omnes in idipsum conspirare, vt cum erroribus suis auctor etiam damnaretur, iussit ea de re sententiam scribi aduersus ipsius errores, atque blasphemias, petitas ex delirijs Paganorum, & Manichæorum, aliasque quamplurimas ab ipso additas, quibus Ario, alijsque hæreticis materiam præbuit suarum ipsorum impietatum. Horum omnium testis est Liberatus *in suo Breuiario*, assentientibus alijs posterioribus. Ea porrò a nobis notari debuerunt, quia egregium hoc Monachorum facinus, vt ipsis procurantibus Origeniani errores damnarentur, proprium ipsorum autumamus. Monachi etenim Ecclesiæ pugiles, & propugnatores esse debent, non rebus vanis inhiare. Qualiter etiam Pelagius iste Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Diaconus cum Episcopis Antiocheno, Hierosolymitano, Ephesino, & alijs, Paulum illum ex nostra Tabennensi Congregatione, iuxta dicta in præcedentibus, ad Alexandrinam Sedem euectum, ob aliqua incautè ab eo gesta deposuerit, ex eodem Liberato, & alijs modernis post ipsum habeat lector. Et plura circa errores Origenis relati, & an in illis excusabilis vtcumque sit, apud nostrum Petrum Vvastelium *tom. 2. Vindiciarum Ioannis Ierosolymit.*

4 Inter mala plura, quæ hoc tempore, Deo vindice, ob sacrilegam irreuerentiam in Siluerium Papam commissam, Christianitati acciderunt; ciuitatum videlicet expugnationes ab Hunnorum exercitu; dirissimam Italiæ famem, vt maxima pars hominum inedia interierit; & amplissimæ Ciuitatis Mediolanensis a Gothis cladis immissæ, de quibus Procopius, Theophanes, & alij, maxime numeranda rebellio Gosroe Persarum Regis a Romano Imperio, quæ maxima ipsi detrimenta, & nostro Eliano in Syriæ partibus habitanti Ordini tribulationes adduxit. Eam ad nostrum intentum Arnoldus Bostius *lib. 5. suæ historiæ cap. 78.* sic describit. *Anno Domini 537. Cosdroe huius nominis primus cœpit regnare apud Persas, & hic sequenti anno cum valida manu Syriam intrans cepit Hierusalem Ciuitatem Sanctam: deinde anno sequenti veniens ante Antiochiam in multitudine graui expugnauit eam. Dictum enim est priusquam Ecclesia Orientalis in præteritis annis ab hæreticis Nestorianis, & Eutychianis penè fuit elisa, & pulueribus hæreticorum cooperta, iacebat squalida, & informis, nunc verò a nefandis Persis apparet quasi extincta, quia Religiosi, & Catholici viri, vel in speluncis abscondebantur, aut a Persis occidebantur. Tota ergo Hierosolymitana Ecclesia destruitur, nec manet aliquis locus incontaminatus, solis eremi cultoribus exceptis, qui in Monte Carmeli, & circa Iordanem, & in eremo Quarentenæ, nec non & in Montanis Nigris Domino seruiebant, & fidem rectam obseruabant.* Paulo aliter Ioannes Palæonydorus *lib. 2. cap. 9.* loquens de tempore quo S. Benedictus in Europæ partibus suam Monasticam Religionem instituebat: *Quibus* Cosroe Persa.

tempo-

temporibus Christiana Religio plures ab infidelibus, maxime a Cosdroa Rege Persarum Tyranno sustinuit persecutiones, anno quippe Domini 537. Syriam intrans, Hierusalem cepit, & sequenti anno Antiochiam expugnauit. Tunc Carmelitæ pluribus hinc inde Ordinis sui Monasterijs deuastatis, tantummodo in Eremis Carmeli, Iordanis, Montis Nerorum, & Quarentena, ac paucis alijs solitudinibus loca retinuerunt, multis tunc in Monasterijs nostris martyrio coronatis. Similia etiam alij Ordinis historici, etsi in aliquibus circunstantijs discordes. Pro quibus lector animaduertat, hunc Cosdroem diuersum esse ab alio posteriori eius nepote eiusdem nominis, qui etiam Syriam vastauit, Ierosolymam cepit, Crucem Domini captiuam abduxit, & plura mala Monachis nostris (inter quos S. Anastasium interemit) suo tempore inflixit, vt ex dicendis constabit.

Ann. Christ. 540. vsque ad 544. Vigilij Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Iustiniani Imperat. 14. vsque ad 18.

Huius temporis gesta.

1 HOC tempore, post pretiosam mortem S. Siluerij Papæ, Vigilius, qui primo intrusus, & excommunicatus a Silueio erat, in verum Pontificem electus, & in alium virum mutatus, constanter deinde Theodoræ Imperatrici, & Bellisario pro fide se opposuit. Totilas interim in Regem ab Ostrogothis eligitur, sub quo Hetruriam, Neapolim, & Campaniam recipiunt; qui Florentiam inuadit, Tiburem obsidet, Brussios, & Lucanos subigit. De his Liberatus, Anastasius, Procopius, a quibus Neotherici Annalistæ.

Cosdroa inuasio.

2 Ad hoc tempus referunt Baronius, & eius asseclæ, Cosdroæ inuasionem in Syriam, Antiochiæ euersionem, & Ecclesiarum ipsius combustionem; a quibus parum absunt ea, quæ *sub ann.* 537. diximus ex Bostio, Palæonydoro, & alijs. Id nobis magis compertum, quod illi ex nostris, qui Montana Nigra circa Antiochiam colebant, sicut nec alij, qui Carmelum, aut similia deserta loca, a Cosdroa suis mansionibus expoliati non fuerunt: contentus enim barbarus diuitijs in Ciuitate repertis, de eremicolis, & eremitorijs parum curabat. Recolat lector, quæ diximus *sub ann.* 106. de huius Cœnobij Montanæ Nigræ apud Antiochiam fundatione per S. Ignatium Antiochenum Episcopum; &, si coniungat cum eo quod Baronius autumat de translatione corporis ipsius hoc tempore, iudicare poterit opera Monachorum illorum factam fuisse. Quomodo autem cohæreat hæc translatio ad Romam facta cum eo quod dicit Bostius ibi relatus de conditione corporis S. Ignatij in Ordine Cisterciensium, cum tamen Romæ colatur in Ecclesia S. Clementis, iuxta locum, vbi passus est, alij videbunt. Id magis compertum quod Iustinianus

nianus Imperator incensam a Cosdroa Antiochiam restituit, non solum munitiorem, sed & magnificentiorem Ecclesijs, xenodochijs, alijsque ædificijs cum publicis, tum priuatis, eam reddens. Sic ex Procopio *lib. 2. in fin.* Ex quo elici potest damna Monachis illata Cosdroe inuasione, Iustiniani pietate resarcita fuisse.

3 Manebant ergo pro hoc tempore, prout patet ex dictis *sub an. 537. num.4.* ex Bostio, Palæonydoro, & alijs Historicis Ordinis, Carmelitæ nostri, non obstante Cosroes inuasionibus, in Eremis; *Carmeli* scilicet, *circa Iordanem*, in *Quarentena*, & in *Montana Nigra*, sub Dei, & Deiparæ Matris protectione, quæ sola illos a barbarorum incursionibus liberos reddere poterat. Quæ porro agerent antiquitas aboleuit. **Carmelitæ huius temporis.**

4 Circa hoc tempus illustris in Monachatu erat Ioannes ille a pijssimo libro trigiuta graduum a se edito *Climacus* cognominatus: *Climax* enim Græcè Latinè est *scala*. In eo autem ad similitudinem triginta annorum vitæ Christi Domini Monachis, & Religiosis scalam ad perfectionem vitæ consequendæ proponit. Propterea enim ad Ioannem Abbatem Montis Sinai, cuius Monasterij alumnus ipse erat, librum nuncupauit. Plenus is est spirituali doctrina, etsi a quibusdam dum de hominis spiritualis mortificati impassibilitate agit reprehensus. Sed animaduertisse non videntur, quod etsi ea impassibilitas, quæ hominem in hac vita impeccabilem reddat, a bonis Theologis meritò respuatur, non tamen illa, quæ denotat quandam pacati animi quietem, & a prauis passionibus veluti immunem, quem statum Philosophi appellant *heroicæ virtutis*, & ad quem cum Dei gratia solent perfecti peruenire; prout *sub ann.424.* tactum est. Liber ergo sanctitatis sui authoris viua imago erit, prout notat Baronius *in annotat. ad Martyrolog. Roman. 30. Martij*. Ex vita autem ipsius, quam Daniel Monachus scripsit, & habetur in principio sui libri, ac apud Surium, & alios, hæc hausimus pro nostra ædificatione. *Cum per ætatem corpoream sedecim ferme esset annorum, seipsum obtulit Christo sacrificium gratum, atque acceptabile Monasticæ vitæ iugo colla subijciens in Monte Syna eo puro consilio, vt ipsa visibilis loci commoratione admonitus ad inuisibilem Deum facilius dirigeretur, & aptius perduceretur. Atque peregrinationem vt intellectualium adolescentularum magistram in primis adamauit, per quam turpi & noxia confidentia omni reiecta, humilitate honestissima assumpta, dæmonem illum, a quo nonnunquam, vt nobis ipsis placeamus, nobisque confidamus inducimur, a se penitus eliminans, ab ipso quoque cordis aditu reiecit. Inclinans verò ceruicem, & confidens in Domino, ac ei qui se susceperat patri veluti optimo cuidam gubernatori se totum mittens, altissimos atque sæuissimos vitæ præsentis fluctus sine periculo trajciebat. Adeo verò profectò mundo, proprijsque voluntatibus mortuus erat, vt inexpertem rationis, ac voluntatis animam quandam habere videretur, atque proprietate naturali omninò liberatam. Idque cum ante hanc cælestem simplicitatem mundanæ sapientiæ non fuerit imperitus, sane* **Ioannes Climacus.**

mira-

mirabilius est. Philosophiæ enim tumor a Christi humilitate, vt plurima alia, longe remotus est. Decem igitur & nouem annis ita conuersatus est, ac beatæ subiectionis exemplar omnibus factus, cum is qui se exercuerat senior sanctus migrasset ad Christum, & ipse ad vitæ solitariæ studium egreditur, illius orationibus, vt armis potentissimis fretus ad destructionem munitionum Sathanæ. Quinto autem ab Ecclesia lapide palæstræ suæ domicilium constituit, loco cui Tholas nomen est. Ibique quadraginta annos summa animi magnanimitate, & alacritate transegit, ardentissimo amore, ac diuinæ charitatis igne semper æstuans. Et infra, quod valde notandum religiosis, pro singularitatis vitio fugiendo: *Edebat quidem ex omnibus quæ sibi per professionis suæ votum edere licebat, sed modicè omnino, vt & ex hoc fastum atque elationis cornu sapientissime deijceret.* Maximè vero sequentia: *Cursus eius omnis perpetua erat oratio, amorque incomparabilis ad Deum, hunc enim die, noctuque mundissimo castitatis speculo intuens, satietatem vllam capere nolebat, imò verò (vt magis propriè eloquar) non poterat.* Dixerat autem in præcedentibus pro nostra quoque instructione notandum: *Ante somnum verò, vt plurimum orationibus vacans; libellos etiam conscribere solitus erat, quo solo opere acediæ languorem a se fugabat.* Hunc porrò Sanctum virum nostris Eliadibus accensendum, tum quæ sæpius inculcauimus, tum patria vbi ipsius Monasterium, subindicant; quò vix alij Monachi accessum vnquam habuerunt. Quod eo fidius concluditur, si cum Trithemio *de Scriptorib. Ecclesiast.* Posseuino *in apparat.* post Einsengrineum dicamus, ipsum floruisse circa annum Christi 340. Eo namque tempore nec Basiliani, nec Benedictini Patres in Orbe Christiano erant. Etsi autem cum Baronio *supra*, Bellarmino, *de Scriptorib. Ecclesiast.* & Cassanate nostro *in Paradiso Carmelit. decor. stat. 3. ætat. 7. cap. 38.* credamus non nisi circa tempus præsens claruisse, propter dicta tamen Eliadibus, vt diximus, accensendum putamus, prout & Cassanate supra existimat, dicens: *Damus Carmelitam ex generali Ordinis acceptione voce, & scripto.* Nos verò non Carmelitam dicimus, sed Elianum, quia non tam successione in Carmelo, quam imitatione in *Synai* Monasticen gessisse autumamus.

Antiquum monumenti cuiusdam campanæ.

5 Huic quoque tempori adscribendum vetustum quoddam monumentum cuiusdam campanæ insignibus nostri Carmelitici Ordinis, & nomine Prioris sub quo formata fuit, notatæ ex relatione R. P. Gregorij Nazianzeni nostrorum Patrum Discalceatorum Galliæ egregij alumni, qui in libro Adoptionis filiorum Deiparæ gallicè conscripto *cap. 34. par. 1.* hæc habet latinitati sic reddita: *Aliqui mihi testimonium perhibuerunt se vidisse in vno Conuentu prope Ciuitatem Burdegalensem vnam campanam antiquissimam insignibus Ordinis Carmelitarum, & nomine Prioris sub cuius moderamine fuit efformata notatam: itaut facta supputatione annorum iuxta numeros in ea inscriptos conclusum fuerit mille & centum annos ab eius efformatione fluxisse. Qui ipsum proprijs viderunt oculis mihique rem retu-*

lerunt

lerunt fide digni sunt, asseruntque eam campanam magni fieri ab incolis illius Regionis, qui per eius sonitum ad deuotionem excitantur, communique fama fertur eam fuisse olim a Monte Carmelo allatam. Id autem a ratione & fide alienum haud videri debet, cum Gallia multis Terræ Sanctæ antiquitatibus diues sit, vtpote quæ sit quasi hæres ad illius reliquias, & spolia recipienda. Huic tempori rem accerseri debere constabit retrograda supputatione numeranti annos a 1641. quo liber est impressus.

Ann. Christ. 545. vsque ad 549. Vigilij Rom. Pontif. 6. vsque ad 10. Iustiniani Imperat. 19. vsque ad 23.

SVB hoc quinquennio, Cosdroas in superioribus relatus, cum Edessam Syriæ Vrbem, & Sacram Christi Imaginem ibi existentem, & ab eodem Saluatore ad Abagarum Regem missam bellicis machinis aggrederetur, ignominiosam repulsam, quod contra Deum ipsum bellum ageret, pati coactus recessit. Totila ex aduerso Romam quorumdam proditione capit, militum prædæ tradit, muros diruit, & ad Lucanos primum, deinde ad Calabros expugnandos pergit. A Belissario tamen vtcunque restaurata Vrbs. Procopius, Euagrius, & alij Scriptores post ipsos. Huius quinquennij gesta

2 Vigilij etiam Papæ gesta calumniam patiebantur. Cum enim hoc tempore controuersia orta esset circa tria Capitula Concilij Calcedonensis, quæ propterea vocabatur *Trium Capitulorum*, & pro ea decidenda Vigilius Constantinopolim ab Imperatore vocatus fuisset, ipsaque Capitula damnasset, Rusticus, & Sebastianus S. R. E. Diaconi vna cum alijs contra eundem Vigilium schisma conflarunt, operantibus Felice Gillitano Abbate, & Lampridio Monacho. Rem gestam late Baronius, & alij post ipsum referunt. Quam omnino prætermittere fas non fuit, vel indicando. Vigilij gesta.

3 Gesta quoque Barsanuphij sanctissimi Anachoretæ, illius Institutum æmulantis, quod vetustos Prophetas antiquæ legis sectatos fuisse constat, huic tempori adscribit Euagrius, ex quo iuniores alij acceperunt. Testatur autem vixisse prope Vrbem Gazam in Palæstina, & genere fuisse Ægyptium. Hic per quinquaginta annos, & amplius in ædicula quadam inclusus, neque a quoquam visus est, neque quidquam alimenti, vel aliarum rerum in terra cepit. Multis etiam claruisse miraculis de ipso refertur. Sed quod maius miraculum, quam vitæ ipsius ratio, quam descripsimus? Quid portentiosius? Barsanuphius Anachoreta.

4 Celebris etiam erat hoc tempore Abbas Myrogenes hydropicus in Monasterio Turrium, quod erat versus Iordanem, antiqua sane Eliæ, Elisei, & filiorum Prophetarum mansio. Hic ob nimiam vitæ austeritatem hydropicus effectus, dicebat illis senibus, qui ad eum visitandum Myrogenes Hydropicus.

conueniebant: *Orate pro me, patres, ne interior homo hydropicus fiat; ego enim, vt in hac infirmitate diutius durem, Deum oro.* Pratum Spirituale *cap.*8. Vbi etiam de eo quod cum Eustochius Ierosolymitanus Antistes ad eum necessaria mitteret, ille nihil eorum acciperet, solum ab eo petens: *Ora pro me, pater, vt liberer ab æterno cruciatu.* Talis erat Elianorum huius æui de æternis existimatio. Hoc *Turrium* Cœnobium vocatur *Laura Turrium* in eodem Prato Spirituali *cap.*11. vbi etiam de Laura *Pharan*, quod notatione dignum censemus, quia huiusmodi *Lauræ* seminaria Eliotarum semper fuere, vt millies dicimus.

Simeon Salus.

5 Celeberrimus item fuit Simeon dictus *Salus*, id est, stultus, qui mundanam sapientiam temnens, cum Ioanne socio a Nicone insigni Monacho tonsura Monastica, & Monachali habitu in eisdem Palæstinæ partibus accipere meruit. Veniens post hæc ad Emesinorum Vrbem Simeon, & stultum se simulans, multa passus est, cum is ipsius scopus esset, vt animas lucrifaceret Deo, & miracula quæ faciebat absconderet. Vitam mirabilem, & Dei solius potentiæ effectum, habeat lector ex Leontio Episcopo Neapolis in Cypro apud Metaphrastem, & Surium 1. *die Iulij*, & cantet cum Regio Vate: *Mirabilis Deus in sanctis suis*. Ruminet etiam ista, quæ in ea historia leguntur, vt fatuum se mundo ostenderet, dum in eam Ciuitatem ingrederetur. *Modus autem quo Ciuitatem ingressus est fuit huiusmodi. Cum inuenisset vir insignis in sterquilinio quod erat extra Ciuitatem, canem mortuum, soluta quam habebat ex fune, zonula, eiusque pede alligato eum trahebat currens, & per portam ingrediens prope locum, vbi est schola puerorum. Cum ergo eum vidissent pueri, cœperunt clamare: Abbas stultus: & aggressi sunt post eum currere, & ei colaphos impingere. Postridie autem eius diei, cum esset dies Dominicus, accepit nuces, & ingressus est in Ecclesiam in principio Officij, amputans & extinguens candelas. Postquam verò vt eum educerent, accurrissent, ascendit in ambonem, & illinc nucibus lapidabat mulieres. Cum autem eum multo labore eduxissent, dum egrederetur subuertit libros placentariorum qui etiam ei plagas vsque ad mortem intulere. Postquam se vidit ita confractu, dixit apud se: Humilis & abiecte Simeon, reuera sic non viues in horum manibus vna hora.* Hæc est vna ex illis iustorum adinuentionibus, de quibus *Isai.*3.dicitur: *Dicite iusto quoniam bene, quoniam fructum adinuentionum suarum comedet.*

Aurelianus, seu Aurelius Arelatensis.

6 Circa idem quoque tempus Aurelianus (alijs Aurelius) Arelatensis Antistes duo Monasteria, virorum vnum, alterum fœminarum apud Arelaten, Childeberto Francorum Rege opitulante, construxit, quibus Regulam tradidit, quam *in Appar. cap.*1. *num.*17. commemorauimus. Quod & hic repetendum censuimus, vt quod non semel a nobis dictum est de multiplicitate legislatorum Regularium, etiam post tempora Sancti Patris Benedicti, clarius innotescat.

Ann.

Ann. Christ. 550. vsque ad 554. Vigilij Rom. Pontif. 11. vsque ad 15. Iustiniani Imper. 24. vsque ad 28.

1 CAPIVNT rursus Vrbem Gothi Isaurorum proditione, Romanis cæsis, ijs exceptis, qui in Ecclesias se receperant. Romano item Imperio nouæ clades adiunctæ ob improuisam mortem Germani insignis Ductoris. Imperatoria etiam classis in ostijs Adriatici maris naufragium fecit. Sed Deus vltionum Totilam malorum causam a Narsete semihomine (Eunuchus enim erat) occidi, & superari fecit. Sed quid non faceret Narsetes, qui Dei Genitricem protectricem ob deuotionem habebat? Quinta interim Synodus circa res Vigilij Papæ congregatur. De his Procopius, Euagrius, ex quibus Baronius, & moderni Scriptores. Gesta huius temporis.

2 Vocant nos egregia gesta Eutychij celebris Monachi, & postmodum Constantinopolitani Patriarchæ, circa hoc tempus. Ea porro habentur ex Eustachio presbytero ipsius contemporaneo, Simeone Metaphraste, & Surio 2. *tom. pro die 6. Aprilis*. Magnus hic vir e regione Phrygum oriundus erat, & in Oppido quod cælesti præsagio *Diuinus Pagus* dicitur, natus, ex Synesia matre, & Alexandro patre. Augustopoli educatus litteras, & bonos mores miro profectu hausit. Cum autem ad Lazichenorum Episcopatum vocaretur, se totum solitariæ vitæ tradidit, Monachi vestem induens, & re, atque habitu philosophiam Monasticam amplectens. Inter Eliani Instituti, non Basiliani, aut alterius nuperi, æmulatores censendum, quæ in vita ipsius describuntur satis denotant. Dicitur enim ibi: *Imitatus est Eliam Thesbytem, & Ioannem Baptistam, qui exercitationis viam imitari volentibus ostendentes, solitudinem primi coluerunt: Quanquam magnus Eutychius non solitudinem, non Carmelum, sed Amaseorum metropolim elegit, vbi desiderio suo satisfaceret: in hac enim ciuitate sanctum est Monasterium, quod sanctissimi quondam Episcopi Meletius, & Vranius, & Seleucus exædificandum curarunt*. Ex quibus non solum colligitur intentum, si expendantur illa *Imitatus est Eliam, & Ioannem Baptistam*, sed etiam, si dicatur hunc Meletium fuisse illum eiusdem nominis, de quo egimus *to. 2. sub ann.* 354. *&* 381. Hinc Eutychius in eadem historia vocatur *quasi secundus quidam Elias*. In eo igitur Monasterio, quod ipse, vt in eius historia legitur, tum ædificijs, tum cultu diuino, tum prouentibus amplificauit, Monachalem vitam gerens *totius Monachorum cœtus* (inquit historia) *in ea Metropoli gubernandi Prouinciam cepit*. Sed cum eius Vrbis Episcopus ad Synodum, de qua in superioribus egimus, vocaretur, nec posset eo ob infirmam valetudinem accedere, negotium Eutychio committit: qui propterea Constantinopolim venit; vbi, in demortui Menæ Patriarchæ locum subrogatur ætatis suæ anno quadragesimo. Cum autem Imperator S. Eutychij gesta.

 ab

ab hæreticis deceptus male sentire de fide Catholica nosceretur, Eutychius condescendere nolens a sua Sede expellitur, & in quodam Monasterio prope Chalcedonem collocatur: Inde exul ad suum Amaseæ Cœnobium deportatus miraculis claruit multis, donec tandem Imperatoribus annuentibus, Constantinopolim reuocari meruit.

Apollinaris. 5 Eiusdem Ascetici, & Monastici exercitij consors videtur Apollinaris Abbas (sic cognominatur in Prato Spirituali *cap.* 193.) huius temporis Monachus a Iustiniano Imperatore Alexandrinus Antistes creatus, post Zoili depositionem. Fuit eximiæ charitatis dono decoratus, prout egregium factum ipsius in eodem Prato relatum comprobat. Item Religiosorum amator, & promotor, quemadmodum in eo libro *cap.* 124. narratur, vbi habetur quod tres Sinaitas Monachos ab Abbate suo, & Alexandriam missos tenuerit, & Episcopos ordinauerit, vnum Heliopoleos, alium Leontopoleos, & tertium Babylonis. Hæc porrò pietatis signa sunt, sicut e contra erga Monachos auersio, & superciliosa æmulatio, qualis in quibusdam cernitur, pietatem non sapiunt.

Iacobus Porphyrio Carmelita. 4 Sub hoc tempore vel circiter contigisse credimus celebre illud factum nostri Iacobi Porphyrionis circa Carmelum eremitæ, iuxta dicta superius circa annum 535. prout ex Metaphraste referunt Lippomanus, Surius, Bollandus, & alij his verbis: [Sed qui humano generi inde vsque a principio aduersari cœpit diabolus, & ijs præcipue, qui Christo seruiunt, cum ex multa illius hominis virtute ac perfecta vita se fugari videret: aggressus est eum persequi, & ex ijs locis quæ supra diximus expellere. Cum enim in vnum quempiam Samaritam ingressus fuisset ex eorum numero qui ab initio veritatem ipsam auersabantur, fecit vt ille vniuersos ad se pertinentes amicos, consanguineos, ac seruos ad insidias sancto illi viro struendas in vnum colligeret: quo eum ita irretitum posset e regionibus illis propulsare. Omnes igitur cum ad sacerdotij sui diuersorium conuenissent, & multa essent machinati, vna omnium sententia hæc fuit, vt impudentem atque inhonestam mulierculam ad se accerserent, cui viginti aureos nummos darent, totidemque alios se illi daturos promitterent, si ipsa Dei seruum Iacobum illecebris suis corrumpere posset, vt ansam aliquam arripientes, eum virum cum dedecore e sua regione fugarent. His promissis, mulier illa inducta multam noctem obseruans ad ipsum adijt, ac ianuam pulsans eum rogabat, vt ipsam intromitteret. Cumque ille moraretur, & diutius id se facturum recusaret, illa nihilominus impudenter ianuam pulsare pergebat, & multis precibus eum obsecrare, vt ipsam admitteret. Cum igitur ille ianuam patefecisset, & eam vidisset, spectrum aliquod cernere sibi visus est, seque crucis signo muniens, ianuam ipsam cum impetu clausit, atque in cellam reuersus ad orientem solem se conuertit, & Deum attente precatus est. Non multo autem tempore postea, cum media nox præterijsset, non desinebat mulier illa pulsare ianuam, quin etiam magna

voce

voce; Miserere, inquit, mei tu, qui Dei seruus es: aperi mihi ianuam, ne ante cellam tuam ferarum cibus efficiar. Cum iustus ille vir hæc consideraret, & ferarum multitudinem, quæ erat in illis locis animaduerteret, ianuam ipsam inuitus (vt ita dicam) patefecit, eique dixit: Vnde huc venisti? Quem quæris? Et vnde es? Cui mulier: E Monasterio, inquit, hoc propinquo ego sum, meque Monasterij Præses ad ferendas benedictiones in hoc Castellum misit, ac dum reuerterer in Monasterium hoc in loco nox me oppressit. Rogo igitur te, diuine vir, vt miserearis mei, & apud te accipiar, ne ferarum preda efficiar. His igitur verbis ille commotus, eam ad se introduxit, panemque & aquam illi apposuit, & interiorem cellam ingressus seipsum illic inclusit, muliere in exteriore cella derelicta. Illa verò cum cibum sumpsisset, voluit paulisper quiescere. Postea cœpit vociferari, & cum lamentis ad ianuam se deijcere, virumque sanctum implorare. Ille verò e fenestra prospiciens, eamque videns angustijs & multo dolore compressam, dubitabat quidnam ei diceret, aut faceret. Tunc illa: Precor te, inquit, vt me respicias & signo Crucis munias quoniam dolore cordis opprimor. His ille auditis exijt, & statim igne multo accenso prope mulierem sedit, ac sinistra manu igni admota, dextera sacrum oleum sumpsit, & eam calefacere cœpit propriæ manus calore, neque desinebat eius pectus Crucis signo munire. Illa igitur impudentiæ stimulis impulsa, cum irretire eum vellet, & in turpem libidinem concitare; rogo, inquit, te diutius cor meum vngas, vt dolor qui me comprimit iam desinat. Ille, quæ eius erat simplicitas, mulieri credens, quæque ad eam curandam pertinebant attendens, simulque fraudem praui dæmonis sciens, ac metuens ne forte ex multa in eam commiseratione sempiternam infirmitatem sibi afferret, duabus vel tribus horis constanter sinistram manum in ignem iniectam detinuit, ita vt digitorum compages combustæ deciderint. Hoc ille faciebat contra diabolicas machinas militans, vt propter intolerabilem illum dolorem ex ignis flamma proficiscentem, nulla pessima cogitatio in eius animum irreperet. Quod cum admirabiliter ab eo fieri mulier videret, & ipsa resipisceret (totam enim sancti viri manum fere igne consumptam videbat) lacrymans, atque ingemiscens ad sancti viri pedes se deiecit, & suis manibus proprium pectus pulsans clamabat: Hei mihi miseræ & excæcatæ! hei mihi quod diaboli domicilium facta sum? Hæc cum Sanctus vir audiret, atque obstupesceret: Surge, inquit, mulier. Hoc dixit, & admodum festinanter e solo illam erexit, & attentas preces ad Deum mittens: Nuntia, inquit, mulier quod hoc sit. Vixque ad se reuersa quo pacto res se habebat singulatim exposuit, aperiens quas praui Samaritæ, vel diabolus potius aduersus iustum virum insidias machinatus fuerat. Qua re audita, Dei seruus magnopere ingemuit, cumque Dei gloriam celebrasset, & lacrymas multas emittens Deo gratias egisset, illam catechismo instruxit, eique benedictiones imparti-

tus misit ad sanctissimum Alexandrum Episcopum. Mulier verò cum ad Ecclesiam venisset, vnamquamque rem ordine Deo ipsi primum, deinde & Sanctissimo viro confessa est: qui & ipse cum plurimum eam instruxisset, eorumque malorum quæ commiserat valde pœnitentem videret, immortalitatis lauacrum ei dedit, & mulierem quidem ipsam ad virginum Monasterium misit; omnem verò populum religiosum & Christi amatorem Clerum cum congregasset, ex vrbe, & regione illa omnes Samaritas expulit, & postea Dei seruum Iacobum adijt, eumque vt bonus pater multum confirmauit. Ita verò & mulier supradicta per pœnitentiam Christo se ipsam obtulit, vt & cara Deo esset, & aduersus dæmones gratiam acciperet.]

Notanda. In his notanda lectori, qualiter in ea parte in qua Iacobus iste Eremita morabatur, vicinum erat Monasterium virorum, ex quo meretrix ista discessisse aiebat; nec longe aliud virginum Monasterium, ad quod Alexander Episcopus eam transmisit post actæ vitæ pœnitentiam. Quæ ad nostri Carmeli Monachatum spectare dicta *sub ann. 535.* haud incongruè suadent. Veritas vndique etsi certior, ac clarior appareret, si cuius vrbis Episcopus Alexander iste in hac historia notatus, nosceretur.

Ann. Christ. 555. vsque ad 559. Pelagij Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Iustiniani Imper. 29. vsque ad 34.

Summorum Pontificum successio.

1 IGILIVS Papa in Italiam veniens Syracusis in Sicilia calculi morbo diem obijt, Dei iusto iudicio in Insula defunctus, qui suum prædecessorem Siluerium in Insula quoque animam exhalare fecerat. Successore potitus est Pelagio Romano, qui propter suspicionem illatæ mortis Vigilio, coactus est ab eo crimine se purgare. Anastasius Bibliothecarius, Baronius, & Chronologi alij. Interim Franci cum Alemannis Italiam inuadunt; Romani profligantur a Persis; & vice versa Persæ a Romanis apud Colchos; ac Hunni inuasores Imperij a Belisario. Agathias, Euagrius, & recentiores post illos.

S. Germanus.

2 De Monasterio S. Symphoriani in Gallijs vnus inter alios Monachos Abbas erat Germanus Parisiensis Episcopus, miraculis insigniter clarus, prout testantur gesta ipsius per Fortunatum Pictauiensem Episcopum descripta apud Surium *tom. 3. 28. Maij.* Quæ hic vel leuiter indicanda fuere, quia Monasterium hoc, illiusque Monachi antiquum illud Elianum Institutum, non Basilianum, aut aliud, imitatione redolere videntur. Præsertim, cum D. Maurus a S. Benedicto in Gallias pro suo Benedictino Instituto propagando non dum id facere cœpisset.

Cassiodorus.

3 Cassiodorus vir præclarissimus, Senator egregius, & Præfecturis innumeris apud ipsos Gothorum in Italia Reges florentissimè decoratus, hoc

hoc tempore Monachatum illustrabat, ipso assumpto in Monasterio a se constructo, quod Viuariense, seu Castellense in extrema parte Calabriæ dicebatur. Hic quamplurimis voluminibus conscriptis Ecclesiam, & seipsum posteritati valde commendauit; cum nec in decrepita senectute supra annos 93. ætatis labores in rebus diuinis intermiserit, segnitiem & otium Monachorum quorumdam opere condemnans, ac tandem in Monasterio suo sancto fine quiescens. Hæc de tanto viro tetigisse non piguit; eo quoque, quod quamuis Trithemius *in 2. lib. de Illustr. vir. Ordinis S. Benedicti*, quem alij eiusdem Sacri Instituti amplectuntur, suæ familiæ adiudicent, nihilominus Sixtus Senensis, Baronius, Bellarminus, Posseuinus, Gualterus, Spondanus, & innumeri alij, imo & ipse Trithemius *in lib. de Scriptor. Eccl.* Monachum dumtaxat, & Abbatem compellant; quo innui datur vetustum illud aliud Monachorum genus, Elianum, & Propheticum, non nuperum illud S. Benedicti pullulare tunc cœptum æmulatum fuisse. Pudet valde in grauissima familia virorum illustrissimorum copia fœcundissima hunc næuum notare, vt alienos fœtus tanquam proprios quandoque sibi adoptet. Quod notauit Baronius *sub ann. 494.* dicens. *At verò cum innumerorum pene sanctissimorum, atq; etiam doctissimorum Patrum Patriarcha Benedictus fuerit fecundissimus propagator: perperam mea sententia illi faciunt, qui ei, quos non genuit, alienos partus supponunt: qui, inquam, nimio eius Ordinis sub quo profitentur, amore, nonnullos fama illustres viros, qui etiam ante S. Benedicti tempora floruerunt, eiusdem fuisse regulæ professores imprudenter & inconsultè nimis affirmant. Etenim non fœcundis, sed sterilibus supponi aliena soboles consueuit. Præstitit hoc inter alios Trithemius, auctorque ceteris posterioribus fuit id ipsum faciendi. Quid, rogo, cum S. Benedicto S. Cæsarius Arelatensis Episcopus, qui antequam nasceretur ille, erat Antistes, vt superius demonstratum est? Quid ad eumdem pertinet Faustus Regiensis Episcopus, qui eodem cum S. Cæsario vixit tempore? Quid insuper ad S. Benedictum Eugibius Abbas, qui antequam ipse S. Benedictus sumeret Monasticum habitum, iam S. Seuerini discipulus, & Monachus erat, vt ipse de se testatur? Sed quid insuper Cassiodorum pro animi arbitrio sub eiusdem S. Benedicti Regulis Monachum referunt, cum agens ipse de Monachis a se collectis in Commentario de diuinis lectionibus, nec vllam quidem (cum in eo argumento versatur) S. Benedicti, vel regularum ipsius habuerit mentionem? Quæ certè ante omnia ipsis suis Monachis ob oculos ponendæ erant. Quid præterea Orientales sub Institutis S. Basilij militantes Monachi ad S. Benedictum pertinent?* Et post alia. *Dolui, fateor, considerans veritatis candorem non illustrari, sed obscurari ab his, qui nullum habentes delectum, quoscunque repererunt doctrina, vel sanctitate claros vitæ Monasticæ alumnos, eosdem sub S. Benedicti Regula constituunt professores; cum tamen iam ante tempora S. Benedicti constet etiam in omnibus Occidentalis Ecclesiæ Prouincijs viguisse diuersa genera Monachorum; vt quæ sæpe superius dicta sunt, certissimam fidem faciunt.*

Non

Non est nostrum modò de singulis agere; quos prudentissimus indagator, adhibita temporis ratione, alterius potius Instituti quam S. Benedicti Monachos fuisse cognoscet: cum tamen illud gloriosè prædicare liceat, coalescente nobili planta, maioribus incrementis in dies magis magisque dilatatum esse eumdem Ordinem Monachorum S. Benedicti, progressuque temporis complures alios extitisse in Occidente Monachorum ordines sub eiusdem Sancti Regulis militantes. Hæc porrò quæ etiam approbat Suarez *4. to. de Rel. Tract. 9. lib. 2. c. 2. n. 10.* ideo hic adiunximus, quia sæpius pro dicendis necessaria erunt, & quia ad intentum præsens sufficienter conuincunt Cassiodorum, non Benedictinis, sed antiquioribus Monachismi professoribus, Elianis videlicet, æmulatorem, accenseri debere. Nec mirum credamus hunc Cassiodorum Eliano Monastico Instituto veteri imitatione addictũ fuisse, qui pro ipsius commendatione plura repererat in historia *Tripartita* (sic vocatur) a se in Compendium redacta ex Theodoreto, Sozomeno, & Socrate, vt patebit legenti ipsam & quæ nos ex ea Tomis præcedentibus hausimus. Hinc Gallonius *in Apologet. contra Bellotum pag. 57.* vocat *mendacium* quod Trithemius, & ipse Bellotus dixerant de Monachatu Benedictino Cassiodori, & de Monasterio Classensi iuxta Rauennam sub S. Benedicti ferula ædificato. Nos tamen ab huiusmodi mordaci abstinentes loquendi modo, solum dicimus *inconsultè* grauissimos hos Benedictinos Patres suæ innumeris titulis clarissimæ familiæ arrogare Cassiodorum, & alios relatos.

Ann. Christ. 560. vsque ad 565. Ioannis III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Iustiniani Imper. 34. vsque ad 39.

Gesta horum annorum.

1 B Pelagij Papæ Sedis vacationem Ioannes huius nominis Tertius patria Romanus subrogatus est, teste Anastasio, quem iuniores sequuntur. Iustinianus quoque Imperator, dum hæresim *Incorruptibilium* nuncupatam, eo quod Christum Seruatorem passionibus non obnoxium putarent, imbibisset; eamque edicto scripto proponendam decreuisset; & in Episcopos orthodoxos persecutionem excitasset, iusto Dei iudicio mala morte sublatus est, in exemplum Principum, qui rerum Ecclesiasticarum iudicia sibi arrogare præsumunt, prout ipse fecit. De quibus Euagrius, Theophanes, Cedrenus, & alij. Sicut de Belisarij egregij Imperialis Ducis miseria, quæ eo peruenit, vt secundum aliquos, ob rebellionis suspicionem excæcatus, & cunctis bonis expoliatus, vas ligneum manu gestans plebi in stadio publico alta voce clamans diceret: *Date obulum Belisario Imperatori*, O rerum humanarum caducitas!

Anastasius Sinaita.

2 Imperatori autem Iustiniano tam turpiter erranti vnus sese opposuit Anastasius Sinaita post Domnum Episcopum Antiochenum in ea Eccle-

Ecclesia successor . Cuius eximij Patris, & Antistitis historia a nobis percurrenda; quod antequam illi Ecclesiæ præficeretur Monachus fuit in Sina monte, & propterea *Sinaita* vocatus : Monachus equidem eius Instituti Monachorum, qui D. Basilium, Augustinum, & Benedictum præcesserant, ac perinde purè Elianorum æmulator. Quod enim Basilianus quidam, quem Casanate noster *in Paradis. stat.* 3. *ætat.* 7. *cap.* 39. reijcit, suis adscripserit, tam facilè refellitur quam asseritur. Ostendere namque illi opus erat, quod Sinaitæ Monachi ante Basilium eum Montem colentes, etiam Basiliani essent, cum Anastasius eorum Institutum sectaretur. Nos interim alia de hoc magno Sinaita in sequentibus.

3 Refertur ad hoc tempus celeberrimus vnus S. Columbanus Abbas, nobis vel indicandus, quia Monachorum vetustorum etiam æmulator extitit, in partibus Hiberniæ, vnde ortus. Non Basilianorum, quia illi nec nominati ibi tunc erant: non Benedictinorum, quia ipsi non nisi post annum 590. & eo amplius Angliam viderunt, vt dicemus infra. Et ita Antonius Gallonius *in Apolog. contra Bellotum p. mihi* 29. neruosè probat Columbanum Sacræ Benedictinæ scholæ alumnum non fuisse. Item eum a Benedictina ablegat familia Patritius Flemingus apud Benedictum Haeftenum *in disquisit. Monast. lib.* 1. *Tract.* 7. *disquisit.* 1. *in fin.* contra plures oppositum autumantes, quibus tamen Haeftenus ipse, etsi Benedictinus, adhærere non audet. Nec etiam Canonicorum Regularium Augustiniensium, quia nec ipsi Angliam vsque ad annum Christi 636. appulerunt. Vtrumque habet Author Catalogi *Scriptor. Brittan. Centur.* 1. *in Benedicto Biscopio*, sic in appendice dicens: *Nota quod Monachi Benedictini in Angliam cum Augustino Archiepiscopo Cantuariensi primum intrarunt ann. Domini* 596. *& Canonici Regulares cum Birino Archiepiscopo Dorcestrensi ann. Christi* 636. Porrò hunc Columbanum Monachismi antiquioris Basiliano, & Benedictino asseclam fuisse, satis euincitur ex eius vita per venerabilem Bedam, & Ionam Abbatem ei fere coæuum apud Surium *tom.* 6. 21. *Nouembris*, & Gononum *de vit. Patr. Occident. lib.* 1. descripta. Ibi enim dicitur Monachum fuisse Monasterij Banchorensis, quo tempore Commogellus, seu Congellus, eius Monasterij Abbas erat. Hunc enim Congellum in eo Banchorensi Cœnobio non sub S. Basilij, aut Benedicti Regula vixisse diximus supra *sub ann.* 527. & testatur idem Balæus supra *in Dionoto Auonio*, qui etiam huius Monasterij Cœnobiarcha fuit, dicens: *Non illic ad Basilij, aut Benedicti præscriptam vitæ methodum, &c. viuebant*, Monachi scilicet. Non igitur audiendus egregius Abbas Trithemius *in lib.* 2. *de Illustrib. vir. Ord. S. Benedict. c.* 5. cum hunc Columbanum Benedictinis PP. ascribit, & alijs posterioribus nempe Antonio Yepes, Vvioni, Genebrardo, Reynero, & alijs in eo hallucinandi ansam præbet. Vnde propterea eundem Trithemium *furem*, & *expilatorem* vocat Gallonius *in Apolog. contra Bellotum pag. mihi* 31. Acri quidem censura, nec tanto authore digna; quamuis hunc

S. Columbanus.

næuum

fuderit. Quis enim credet potius Iuliano alij extero, & vix Toleti cognito, quam Iuliano proprio Antistiti, & Martyri nuncupatum fuisse? Maximè cum in eodem situ hoc Agaliense Cœnobium conderetur, in quo aliud idem Iulianus Elpidius olim condiderat, prout ex Luitprando vidimus. Sicque tenet Franciscus Portocarrero Iesuita *in Vita S. Idelphonsi cap.* 8. *fol.* 21. ac ex eo noster Emmanuel Romanus *in Elucidat. antiquit. Ord. Carmelit. fol.* 109. & colligitur ex fragmentis Luitprandi eiusdem *num.* 96. vbi dum loquitur de hoc Monasterio inquit: *In honorem S. Iuliani Toletani Pontificis sacrum fuit*. Quis enim est iste Iulianus Toletanus Pontifex pro eo tempore celebris nisi *Iulianus Elpidius*? Alius enim S. Iulianus Toletanus Antistes fuit hoc tempore posterior; successit enim Quirico D. Illefonsi successori, & obijt *sub ann.* 691. iuxta Baronium *in Notis ad Martyrologium Rom.* 8. *Martij*, quando de hoc Iuliano fit memoria.

Cuius Instituti.

6 Ex his porrò non leui coniectura ducti suspicari aliqui poterunt hoc ab Athanagildo Rege constructum Cœnobium illius Instituti fuisse quod a primæuæ Ecclesiæ tempore S. Elpidius Toletum vexerat; Propheticum videlicet, & Elianum ex Carmeli speleis eò adductum, prout satis clarè expressit Luitprandus *fragment. illo* 101. adducto, & *fragment.* 100. dum dixit: *Sunt qui putant, quod & ego credo, S. Leocadiam fuisse Monialem Ordinis Carmelitarum, quem Ordinem Monachi Carmelitani ad fidem Christi conuersi in Hispaniam intulerunt, ex quibus fuit Elpidius Primus Toletanus Præsul a S. Iacobo constitutus*. Ac *fragment.* 256. dum inquit: *Mihi valde probabile est, & legitur in Orientis historijs, Elpidium, & reliquos Episcopos, quos traxerat S. Iacobus in Hispania, & ab ipso S. Iacobo baptizatos, fuisse de numero Carmelitarum, qui in Hispaniam, & alias Regiones Monachatum introduxerant. Istos vocat Eusebius lib.* 2. *capit.* 3. *Prophetici Ordinis*. Si enim Monasterium hoc Agaliense nuncupatum in eo loco ab Athanagildo extructum fuit, vbi primitus fuerat aliud a B. Elpidio constructum, quemadmodum hoc ex Elianis, quos secum Elpidius e Carmelo duxerat, conflatum fuit; sic suspicari licet de illo Athanagildico, quod veluti istius Elpidiani appendix erat. Idem elici potest ex eo quod Iulianus Petri in descriptione de Eremiterijs Hispanis *num.* 8. referat etiam Eremiterium Agaliense, subiungatque: *Vbi Rex Athanagildus ædificauit celeberrimum Monasterium, &c.* Ex quo notatur locum in quo Athanagildus hoc Monasterium extruxit Eremiterium primitus fuisse. Si autem Eremiterium fuit, Eremitæ igitur ibi erant, qui non alij essent nisi quos ex Carmeli Eremo secum aduexerat Elpidius. Deinde, si Monasterium hoc primitus sub cura fuit (quoad Moniales intellige) sanctæ Virgini Leocadiæ, vt Luitprandus fatetur *fragment.* 101. & ipsa Leocadia Carmelæi Ordinis proles extitit, eodem Luitprando teste *fragment.* 100. vel mediocri iudicio præditis occurret suspicio, quod eidem Ordini adiudicatum fuerit. Augeturque suspicio ex titulo.

Sancti

Sancti Iuliani, cui Agaliense Cœnobium sacratum extitit: si enim Iulianus iste Elpidius noster erat, ergo & Monachismus talis Cœnobij etiam Elpidianus, seu Elianus. Ad quæ etiam deseruient quæ in sequentibus de Monasterio SS. Cosmæ, & Damiani, ac de Diuo Illefonso, qui in vtroque vixit, dicemus. Nec dictis obuiat Maximus, dum hoc Agaliense Monasterium *Ordinis Sancti Benedicti* appellat, quod & alij amplectuntur. Id enim (ea controuersia omissa, an iste Marci Maximi liber apocryphus, vel a Magdeburgensibus, aut saltem ab studioso aliquo Sancti Benedicti alumno vitiatus sit; de qua Pennotus *in hist. Canonic. Regular. lib. 1. cap. 52. 53. &* 54.) referendum est ad tempus, quo Maximus scribebat: tunc enim ad Benedictinam familiam Cœnobium istud, sicut & innumera propè alia Europæ, iam transierat; non ad tempus fundationis ipsius. Nisi potius arrideat dicere hoc Cœnobium *Ordinis S. Benedicti* a Maximo appellari, quia aliqui eius Ordinis Monachi ex Italia nuper aduenantes cum vetustioris Instituti Eliani professoribus simul in ipso regulariter conuiuebant. Pariter etiam nec dictis obstare poterunt, quæ idem Pennotus *supra lib. 2. cap. 31.* affert pro hoc Cœnobio Canonicis Augustinianis tribuendo; leuiora enim videri possunt, quam quæ nos afferimus, nec ipsis derogare.

7 Ex quibus etiam constat non incongruè, sed probabili coniectura eidem quoque nostro Instituto accenseri posse Eufemium, seu Eufemianum Exuperium, Adelphium, Auratium, Helladium, Ioannem Bacclariensem, & alios eiusdem Agaliensis Cœnobij Abbates cognominatos, qui etsi communiter sacerrimi Ordinis Benedictini proles censeantur, a nostro tamen Instituto, imitatione sanè, non abhorruisse, quæ diximus, & in sequentibus dicemus haud leuiter indigitant. Intelligenda porro illa pro tempore quo Benedictinum Institutum Hispaniæ oras non viderat, vel non adeo firmatum in illis partibus erat, vt hoc, & alia Hispaniensia Cœnobia implere posset. Abbates Agalienses.

8 Audiat præterea lector, quæ in fragmentis relatis Luitprandi *nu.* 91. refert de celeberrimo isto Agaliensi Cœnobio. *Monasterium Agaliense ad Septentrionem suburbij Toletani positum ab Athanagildo Rege Gothorum conditum præter Karadinense omnium Hispaniarum Monasteriorum, & Galliæ Narbonensis dici potest Pater, litteris, religione, fama, bibliotheca, frequentia Monachorum, & virorum illustrium, vbi erat insignis litterarum Academia, & totius Regni nobilitas sapientia, & moribus bonis imbuebatur: hinc velut ex equo Troiano prodierunt Abbates alijs Monasterijs, & præclarissimi Præsules multis Ecclesijs Hispaniæ.* Merito proinde pro tam insigni Monachatus Lycæo vindicando laborare debuimus, quatenus in re obscura licuit. Cœnobium Agaliense.

conueniebant: *Orate pro me, patres, ne interior homo hydropicus fiat; ego enim, vt in hac infirmitate diutius durem, Deum oro*. Pratum Spirituale *cap.* 8. Vbi etiam de eo quod cum Eustochius Ierosolymitanus Antistes ad eum necessaria mitteret, ille nihil eorum acciperet, solum ab eo petens: *Ora pro me, pater, vt liberer ab æterno cruciatu*. Talis erat Elianorum huius æui de æternis existimatio. Hoc *Turrium* Cœnobium vocatur *Laura Turrium* in eodem Prato Spirituali *cap.* 11. vbi etiam de Laura *Pharan*, quod notatione dignum censemus, quia huiusmodi *Lauræ* seminaria Eliotarum semper fuere, vt millies dicimus.

Simeon Salus.

5 Celeberrimus item fuit Simeon dictus *Salus*, id est, stultus, qui mundanam sapientiam temnens, cum Ioanne socio a Nicone insigni Monacho tonsura Monastica, & Monachali habitu in eisdem Palæstinæ partibus accipere meruit. Veniens post hæc ad Emesinorum Vrbem Simeon, & stultum se simulans, multa passus est, cum is ipsius scopus esset, vt animas lucrifaceret Deo, & miracula quæ faciebat absconderet. Vitam mirabilem, & Dei solius potentiæ effectum, habeat lector ex Leontio Episcopo Neapolis in Cypro apud Metaphrastem, & Surium 1. *die Iulij*, & cantet cum Regio Vate: *Mirabilis Deus in sanctis suis*. Ruminet etiam ista, quæ in ea historia leguntur, vt fatuum se mundo ostenderet, dum in eam Ciuitatem ingrederetur. *Modus autem quo Ciuitatem ingressus est fuit huiusmodi. Cum inuenisset vir insignis in sterquilinio quod erat extra Ciuitatem, canem mortuum, soluta quam habebat ex fune, zonula, eiusque pede alligato eum trahebat currens, & per portam ingrediens prope locum, vbi est schola puerorum. Cum ergo eum vidissent pueri, cœperunt clamare: Abbas stultus: & aggressi sunt post eum currere, & ei colaphos impingere. Postridie autem eius diei, cum esset dies Dominicus, accepit nuces, & ingressus est in Ecclesiam in principio Officij, amputans & extinguens candelas. Postquam verò vt eum educerent, accurrissent, ascendit in ambonem, & illinc nucibus lapidabat mulieres. Cum autem eum multo labore eduxissent, dum egrederetur subuertit libros placentariorum qui etiam ei plagas vsque ad mortem intulere. Postquam se vidit ita confractu, dixit apud se: Humilis & abiecte Simeon, reuera sic non viues in horum manibus vna hora*. Hæc est vna ex illis iustorum adinuentionibus, de quibus *Isai.* 3. dicitur: *Dicite iusto quoniam bene, quoniam fructum adinuentionum suarum comedet*.

Aurelianus, seu Aurelius Arelatensis.

6 Circa idem quoque tempus Aurelianus (alijs Aurelius) Arelatensis Antistes duo Monasteria, virorum vnum, alterum fœminarum apud Arelaten, Childeberto Francorum Rege opitulante, construxit, quibus Regulam tradidit, quam *in Appar. cap.* 1. *num.* 17. commemorauimus. Quod & hic repetendum censuimus, vt quod non semel a nobis dictum est de multiplicitate legislatorum Regularium, etiam post tempora Sancti Patris Benedicti, clarius innotescat.

Ann.

Ann. Christ. 550. vsque ad 554. Vigilij Rom. Pontif. 11. vsque ad 15. Iustiniani Imper. 24. vsque ad 28.

1 CAPIUNT rursus Vrbem Gothi Isaurorum proditione, Romanis cæsis, ijs exceptis, qui in Ecclesias se receperant. Romano item Imperio nouæ clades adiunctæ ob improuisam mortem Germani insignis Ductoris. Imperatoria etiam classis in ostijs Adriatici maris naufragium fecit. Sed Deus vltionum Totilam malorum causam a Narsete semihomine (Eunuchus enim erat) occidi, & superari fecit. Sed quid non faceret Narsetes, qui Dei Genitricem protectricem ob deuotionem habebat? Quinta interim Synodus circa res Vigilij Papæ congregatur. De his Procopius, Euagrius, ex quibus Baronius, & moderni Scriptores. *Gesta huius temporis.*

2 Vocant nos egregia gesta Eutychij celebris Monachi, & postmodum Constantinopolitani Patriarchæ, circa hoc tempus. Ea porro habentur ex Eustachio presbytero ipsius contemporaneo, Simeone Metaphraste, & Surio 2. *tom. pro die 6. Aprilis.* Magnus hic vir e regione Phrygum oriundus erat, & in Oppido quod cælesti præsagio *Diuinus Pagus* dicitur, natus, ex Synesia matre, & Alexandro patre. Augustopoli educatus litteras, & bonos mores miro profectu hausit. Cum autem ad Lazichenorum Episcopatum vocaretur, se totum solitariæ vitæ tradidit, Monachi vestem induens, & re, atque habitu philosophiam Monasticam amplectens. Inter Eliani Instituti, non Basiliani, aut alterius nuperi, æmulatores censendum, quæ in vita ipsius describuntur satis denotant. Dicitur enim ibi: *Imitatus est Eliam Thesbytem, & Ioannem Baptistam, qui exercitationis viam imitari volentibus ostendentes, solitudinem primi coluerunt: Quanquam magnus Eutychius non solitudinem, non Carmelum, sed Amaseorum metropolim elegit, vbi desiderio suo satisfaceret: in hac enim ciuitate sanctum est Monasterium, quod sanctissimi quondam Episcopi Meletius, & Vranius, & Seleucus exædificandum curarunt.* Ex quibus non solum colligitur intentum, si expendantur illa *Imitatus est Eliam, & Ioannem Baptistam,* sed etiam, si dicatur hunc Meletium fuisse illum eiusdem nominis, de quo egimus *to. 2. sub ann. 354. & 381.* Hinc Eutychius in eadem historia vocatur *quasi secundus quidam Elias.* In eo igitur Monasterio, quod ipse, vt in eius historia legitur, tum ædificijs, tum cultu diuino, tum prouentibus amplificauit, Monachalem vitam gerens *totius Monachorum cœtus* (inquit historia) *in ea Metropoli gubernandi Prouinciam cepit.* Sed cum eius Vrbis Episcopus ad Synodum, de qua in superioribus egimus, vocaretur, nec posset eo ob infirmam valetudinem accedere, negotium Eutychio committit: qui propterea Constantinop. olim venit; vbi, in demortui Menæ Patriarchæ locum subrogatur ætatis suæ anno quadragesimo. Cum autem Imperator *S. Eutychij gesta.*

ab hæreticis deceptus male sentire de fide Catholica nosceretur, Eutychius condescendere nolens a sua Sede expellitur, & in quodam Monasterio prope Chalcedonem collocatur. Inde exul ad suum Amaseæ Cœnobium deportatus miraculis claruit multis, donec tandem Imperatoribus annuentibus, Constantinopolim reuocari meruit.

Apollinaris.

3 Eiusdem Ascetici, & Monastici exercitij consors videtur Apollinaris Abbas (sic cognominatur in Prato Spirituali *cap.* 193.) huius temporis Monachus a Iustiniano Imperatore Alexandrinus Antistes creatus, post Zoili depositionem. Fuit eximiæ charitatis dono decoratus, prout egregium factum ipsius in eodem Prato relatum comprobat. Item Religiosorum amator, & promotor, quemadmodum in eo libro *cap.* 124. narratur, vbi habetur quod tres Sinaitas Monachos ab Abbate suo, & Alexandriam missos tenuerit, & Episcopos ordinauerit, vnum Heliopoleos, alium Leontopoleos, & tertium Babylonis. Hæc porrò pietatis signa sunt, sicut e contra erga Monachos auersio, & superciliosa æmulatio, qualis in quibusdam cernitur, pietatem non sapiunt.

Iacobus Porphyrio Carmelita.

4 Sub hoc tempore vel circiter contigisse credimus celebre illud factum nostri Iacobi Porphyrionis circa Carmelum eremitæ, iuxta dicta superius circa annum 535. prout ex Metaphraste referunt Lippomanus, Surius, Bollandus, & alij his verbis: [Sed qui humano generi inde vsque a principio aduersari cœpit diabolus, & ijs præcipue, qui Christo seruiunt, cum ex multa illius hominis virtute ac perfecta vita se fugari videret: aggressus est eum persequi, & ex ijs locis quæ supra diximus expellere. Cum enim in vnum quempiam Samaritam ingressus fuisset ex eorum numero qui ab initio veritatem ipsam auersabantur, fecit vt ille vniuersos ad se pertinentes amicos, consanguineos, ac seruos ad insidias sancto illi viro struendas in vnum colligeret: quo eum ita irretitum posset e regionibus illis propulsare. Omnes igitur cum ad sacerdotij sui diuersorium conuenissent, & multa essent machinati, vna omnium sententia hæc fuit, vt impudentem atque inhonestam mulierculam ad se accerserent, cui viginti aureos nummos darent, totidemque alios se illi daturos promitterent, si ipsa Dei seruum Iacobum illecebris suis corrumpere posset, vt ansam aliquam arripientes, eum virum cum dedecore e sua regione fugarent. His promissis, mulier illa inducta multam noctem obseruans ad ipsum adijt, ac ianuam pulsans eum rogabat, vt ipsam intromitteret. Cumque ille moraretur, & diutius id se facturum recusaret, illa nihilominus impudenter ianuam pulsare pergebat, & multis precibus eum obsecrare, vt ipsam admitteret. Cum igitur ille ianuam patefecisset, & eam vidisset, spectrum aliquod cernere sibi visus est, seque crucis signo muniens, ianuam ipsam cum impetu clausit, atque in cellam reuersus ad orientem solem se conuertit, & Deum attente precatus est. Non multo autem tempore postea, cum media nox præterijsset, non desinebat mulier illa pulsare ianuam, quin etiam magna

voce

voce; Miserere, inquit, mei tu, qui Dei seruus es: aperi mihi ianuam, ne ante cellam tuam ferarum cibus efficiar. Cum iustus ille vir hæc consideraret, & ferarum multitudinem, quæ erat in illis locis animaduerteret, ianuam ipsam inuitus (vt ita dicam) patefecit, eique dixit: Vnde huc venisti? Quem quæris? Et vnde es? Cui mulier: E Monasterio, inquit, hoc propinquo ego sum, meque Monasterij Præses ad ferendas benedictiones in hoc Castellum misit, ac dum reuerterer in Monasterium hoc in loco nox me oppressit. Rogo igitur te, diuine vir, vt miserearis mei, & apud te accipiar, ne ferarum preda efficiar. His igitur verbis ille commotus, eam ad se introduxit, panemque & aquam illi apposuit, & interiorem cellam ingressus seipsum illic inclusit, muliere in exteriore cella derelicta. Illa verò cum cibum sumpsisset, voluit paulisper quiescere. Postea cœpit vociferari, & cum lamentis ad ianuam se deijcere, virumque sanctum implorare. Ille verò e fenestra prospiciens, eamque videns angustijs & multo dolore compressam, dubitabat quidnam ei diceret, aut faceret. Tunc illa: Precor te, inquit, vt me respicias & signo Crucis munias quoniam dolore cordis opprimor. His ille auditis exijt, & statim igne multo accenso prope mulierem sedit, ac sinistra manu igni admota, dextera sacrum oleum sumpsit, & eam calefacere cœpit propriæ manus calore, neque desinebat eius pectus Crucis signo munire. Illa igitur impudentiæ stimulis impulsa, cum irretire eum vellet, & in turpem libidinem concitare; rogo, inquit, te diutius cor meum vngas, vt dolor qui me comprimit iam desinat. Ille, quæ eius erat simplicitas! mulieri credens, quæque ad eam curandam pertinebant attendens, simulque fraudem praui dæmonis sciens, ac metuens ne forte ex multa in eam commiseratione sempiternam infirmitatem sibi afferret, duabus vel tribus horis constanter sinistram manum in ignem iniectam detinuit, ita vt digitorum compages combustæ deciderint. Hoc ille faciebat contra diabolicas machinas militans, vt propter intolerabilem illum dolorem ex ignis flamma proficiscentem, nulla pessima cogitatio in eius animum irreperet. Quod cum admirabiliter ab eo fieri mulier videret, & ipsa resipisceret (totam enim sancti viri manum fere igne consumptam videbat) lacrymans, atque ingemiscens ad sancti viri pedes se deiecit, & suis manibus proprium pectus pulsans clamabat: Hei mihi miseræ & excæcatæ! hei mihi quod diaboli domicilium facta sum? Hæc cum Sanctus vir audiret, atque obstupesceret: Surge, inquit, mulier. Hoc dixit, & admodum festinanter e solo illam erexit, & attentas preces ad Deum mittens: Nuntia, inquit, mulier quod hoc sit. Vixque ad se reuersa quo pacto res se habebat singulatim exposuit, aperiens quas praui Samaritæ, vel diabolus potius aduersus iustum virum insidias machinatus fuerat. Qua re audita, Dei seruus magnopere ingemuit, cumque Dei gloriam celebrasset, & lacrymas multas emittens Deo gratias egisset, illam catechismo instruxit, eique benedictiones imparti-

tus misit ad sanctissimum Alexandrum Episcopum. Mulier verò cum ad Ecclesiam venisset, vnamquamque rem ordine Deo ipsi primum, deinde & Sanctissimo viro confessa est: qui & ipse cum plurimum eam instruxisset, eorumque malorum quæ commiserat valde pœnitentem videret, immortalitatis lauacrum ei dedit, & mulierem quidem ipsam ad virginum Monasterium misit; omnem verò populum religiosum & Christi amatorem Clerum cum congregasset, ex vrbe, & regione illa omnes Samaritas expulit, & postea Dei seruum Iacobum adijt, eumque vt bonus pater multum confirmauit. Ita verò & mulier supradicta per pœnitentiam Christo se ipsam obtulit, vt & cara Deo esset, & aduersus dæmones gratiam acciperet.]

Notanda. In his notanda lectori, qualiter in ea parte in qua Iacobus iste Eremita morabatur, vicinum erat Monasterium virorum, ex quo meretrix ista discessisse aiebat; nec longe aliud virginum Monasterium, ad quod Alexander Episcopus eam transmisit post actæ vitæ pœnitentiam. Quæ ad nostri Carmeli Monachatum spectare dicta *sub ann.* 535. haud incongruè suadent. Veritas vndique etsi certior, ac clarior appareret, si cuius vrbis Episcopus Alexander iste in hac historia notatus, nosceretur.

Ann. Christ. 555. vsque ad 559. Pelagij Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Iustiniani Imper. 29. vsque ad 34.

Summorum Pontificum successio. 1 IGILIVS Papa in Italiam veniens Syracusis in Sicilia calculi morbo diem obijt, Dei iusto iudicio in Insula defunctus, qui suum prædecessorem Siluerium in Insula quoque animam exhalare fecerat. Successore potitus est Pelagio Romano, qui propter suspicionem illatæ mortis Vigilio, coactus est ab eo crimine se purgare. Anastasius Bibliothecarius, Baronius, & Chronologi alij. Interim Franci cum Alemannis Italiam inuadunt; Romani profligantur a Persis; & vice versa Persæ a Romanis apud Colchos; ac Hunni inuasores Imperij a Belisario. Agathias, Euagrius, & recentiores post illos.

S. Germanus. 2 De Monasterio S. Symphoriani in Gallijs vnus inter alios Monachos Abbas erat Germanus Parisiensis Episcopus, miraculis insigniter clarus, prout testantur gesta ipsius per Fortunatum Pictauiensem Episcopum descripta apud Surium *tom.* 3. 28. *Maij*. Quæ hic vel leuiter indicanda fuere, quia Monasterium hoc, illiusque Monachi antiquum illud Elianum Institutum, non Basilianum, aut aliud, imitatione redolere videntur. Præsertim, cum D. Maurus a S. Benedicto in Gallias pro suo Benedictino Instituto propagando non dum id facere cœpisset.

Cassiodorus. 3 Cassiodorus vir præclarissimus, Senator egregius, & Præfecturis innumeris apud ipsos Gothorum in Italia Reges florentissimè decoratus, hoc

hoc tempore Monachatum illustrabat, ipso assumpto in Monasterio a se constructo, quod Viuariense, seu Castellense in extrema parte Calabriæ dicebatur. Hic quamplurimis voluminibus conscriptis Ecclesiam, & seipsum posteritati valde commendauit; cum nec in decrepita senectute supra annos 93. ætatis labores in rebus diuinis intermiserit, segnitiem & otium Monachorum quorumdam opere condemnans, ac tandem in Monasterio suo sancto fine quiescens. Hæc de tanto viro tetigisse non piguit; eo quoque, quod quamuis Trithemius *in 2. lib. de Illustr. vir. Ordinis S. Benedicti*, quem alij eiusdem Sacri Instituti amplectuntur, suæ familiæ adiudicent, nihilominus Sixtus Senensis, Baronius, Bellarminus, Posseuinus, Gualterus, Spondanus, & innumeri alij, imo & ipse Trithemius *in lib. de Scriptor. Eccl.* Monachum dumtaxat, & Abbatem compellant; quo innui datur vetustum illud aliud Monachorum genus, Elianum, & Propheticum, non nuperum illud S. Benedicti pullulare tunc cœptum æmulatum fuisse. Pudet valde in grauissima familia virorum illustrissimorum copia fœcundissima hunc næuum notare, vt alienos fœtus tanquam proprios quandoque sibi adoptet. Quod notauit Baronius *sub ann.* 494. dicens. *At verò cum innumerorum pene sanctissimorum, atq; etiam doctissimorum Patrum Patriarcha Benedictus fuerit fœcundissimus propagator: perperam mea sententia illi faciunt, qui ei, quos non genuit, alienos partus supponunt: qui, inquam, nimio eius Ordinis sub quo profitentur, amore, nonnullos fama illustres viros, qui etiam ante S. Benedicti tempora floruerunt, eiusdem fuisse regulæ professores imprudenter & inconsultè nimis affirmant. Etenim non fœcundis, sed sterilibus supponi aliena soboles consueuit. Præstitit hoc inter alios Trithemius, auctorque ceteris posterioribus fuit id ipsum faciendi. Quid, rogo, cum S. Benedicto S. Cæsarius Arelatensis Episcopus, qui antequam nasceretur ille, erat Antistes, vt superius demonstratum est? Quid ad eumdem pertinet Faustus Regiensis Episcopus, qui eodem cum S. Cæsario vixit tempore? Quid insuper ad S. Benedictum Eugibius Abbas, qui antequam ipse S. Benedictus sumeret Monasticum habitum, iam S. Seuerini discipulus, & Monachus erat, vt ipse de se testatur? Sed quid insuper Cassiodorum pro animi arbitrio sub eiusdem S. Benedicti Regulis Monachum referunt, cum agens ipse de Monachis a se collectis in Commentario de diuinis lectionibus, nec vllam quidem (cum in eo argumento versatur) S. Benedicti, vel regularum ipsius habuerit mentionem? Quæ certè ante omnia ipsis suis Monachis ob oculos ponendæ erant. Quid præterea Orientales sub Institutis S. Basilij militantes Monachi ad S. Benedictum pertinent?* Et post alia. *Dolui, fateor, considerans veritatis candorem non illustrari, sed obscurari ab his, qui nullum habentes delectum, quoscunque repererunt doctrina, vel sanctitate claros vitæ Monasticæ alumnos, eosdem sub S. Benedicti Regula constituunt professores; cum tamen iam ante tempora S. Benedicti constet etiam in omnibus Occidentalis Ecclesiæ Prouincijs viguisse diuersa genera Monachorum; vt quæ sæpe superius dicta sunt, certissimam fidem faciunt.*

Non

Non est nostrum modò de singulis agere; quos prudentissimus indagator, adhibita temporis ratione, alterius potius Instituti quam S. Benedicti Monachos fuisse cognoscet: cum tamen illud gloriosè prædicare liceat, coalescente nobili planta, maioribus incrementis in dies magis magisque dilatatum esse eumdem Ordinem Monachorum S. Benedicti, progressuque temporis complures alios extitisse in Occidente Monachorum ordines sub eiusdem Sancti Regulis militantes. Hæc porrò quæ etiam approbat Suarez *4. to. de Rel. Tract. 9. lib. 2. c. 2. n.* 10. ideo hic adiunximus, quia sæpius pro dicendis necessaria erunt, & quia ad intentum præsens sufficienter conuincunt Cassiodorum, non Benedictinis, sed antiquioribus Monachismi professoribus, Elianis videlicet, æmulatorem, accenseri debere. Nec mirum credamus hunc Cassiodorum Eliano Monastico Instituto veteri imitatione addictũ fuisse, qui pro ipsius commendatione plura repererat in historia *Tripartita* (sic vocatur) a se in Compendium redacta ex Theodoreto, Sozomeno, & Socrate, vt patebit legenti ipsam & quæ nos ex ea Tomis præcedentibus hausimus. Hinc Gallonius *in Apologet. contra Bellotum pag.* 57. vocat *mendacium* quod Trithemius, & ipse Bellotus dixerant de Monachatu Benedictino Cassiodori, & de Monasterio Classensi iuxta Rauennam sub S. Benedicti ferula ædificato. Nos tamen ab huiusmodi mordaci abstinentes loquendi modo, solum dicimus *inconsultè* grauissimos hos Benedictinos Patres suæ innumeris titulis clarissimæ familiæ arrogare Cassiodorum, & alios relatos.

Ann. Christ. 560. vsque ad 565. Ioannis III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Iustiniani Imper. 34. vsque ad 39.

Gesta horum annorum.

1 B Pelagij Papæ Sedis vacationem Ioannes huius nominis Tertius patria Romanus subrogatus est, teste Anastasio, quem iuniores sequuntur. Iustinianus quoque Imperator, dum hæresim *Incorruptibilium* nuncupatam, eo quod Christum Seruatorem passionibus non obnoxium putarent, imbibisset; eamque edicto scripto proponendam decreuisset; & in Episcopos orthodoxos persecutionem excitasset, iusto Dei iudicio mala morte sublatus est, in exemplum Principum, qui rerum Ecclesiasticarum iudicia sibi arrogare præsumunt, prout ipse fecit. De quibus Euagrius, Theophanes, Cedrenus, & alij. Sicut de Belisarij egregij Imperialis Ducis miseria, quæ eo peruenit, vt secundum aliquos, ob rebellionis suspicionem excæcatus, & cunctis bonis expoliatus, vas ligneum manu gestans plebi in stadio publico alta voce clamans diceret: *Date obulum Belisario Imperatori*, O rerum humanarum caducitas!

Anastasius Sinaita.

2 Imperatori autem Iustiniano tam turpiter erranti vnus sese opposuit Anastasius Sinaita post Domnum Episcopum Antiochenum in ea Eccle-

Ecclesia successor. Cuius eximij Patris, & Antistitis historia a nobis percurrenda; quod antequam illi Ecclesiæ præficeretur Monachus fuit in Sina monte, & propterea *Sinaita* vocatus: Monachus equidem eius Instituti Monachorum, qui D. Basilium, Augustinum, & Benedictum præcesserant, ac perinde purè Elianorum æmulator. Quod enim Basilianus quidam, quem Casanate noster *in Paradis. stat. 3. ætat. 7. cap. 39.* reijcit, suis adscripserit, tam facilè refellitur quam asseritur. Ostendere namque illi opus erat, quod Sinaitæ Monachi ante Basilium eum Montem colentes, etiam Basiliani essent, cum Anastasius eorum Institutum sectaretur. Nos interim alia de hoc magno Sinaita in sequentibus.

3 Refertur ad hoc tempus celeberrimus vnus S. Columbanus Abbas, nobis vel indicandus, quia Monachorum vetustorum etiam æmulator extitit, in partibus Hiberniæ, vnde ortus. Non Basilianorum, quia illi nec nominati ibi tunc erant: non Benedictinorum, quia ipsi non nisi post annum 590. & eo amplius Angliam viderunt, vt dicemus infra. Et ita Antonius Gallonius *in Apolog. contra Bellotum p. mihi* 29. neruosè probat Columbanum Sacræ Benedictinæ scholæ alumnum non fuisse. Item eum a Benedictina ablegat familia Patritius Flemingus apud Benedictum Haeftenum *in disquisit. Monast. lib. 1. Tract. 7. disquisit. 1. in fin.* contra plures oppositum autumantes, quibus tamen Haeftenus ipse, etsi Benedictinus, adhærere non audet. Nec etiam Canonicorum Regularium Augustiniensium, quia nec ipsi Angliam vsque ad annum Christi 636. appulerunt. Vtrumque habet Author Catalogi *Scriptor. Brittan. Centur. 1. in Benedicto Biscopio*, sic in appendice dicens: *Nota quod Monachi Benedictini in Angliam cum Augustino Archiepiscopo Cantuariensi primum intrarunt ann. Domini* 596. *& Canonici Regulares cum Birino Archiepiscopo Dorcestrensi ann. Christi* 636. Porrò hunc Columbanum Monachismi antiquioris Basiliano, & Benedictino asseclam fuisse, satis euincitur ex eius vita per venerabilem Bedam, & Ionam Abbatem ei fere coæuum apud Surium *tom. 6. 21. Nouembris*, & Gononum *de vit. Patr. Occident. lib. 1.* descripta. Ibi enim dicitur Monachum fuisse Monasterij Banchorensis, quo tempore Commogellus, seu Congellus, eius Monasterij Abbas erat. Hunc enim Congellum in eo Banchorensi Cœnobio non sub S. Basilij, aut Benedicti Regula vixisse diximus supra *sub ann. 527.* & testatur idem Balæus supra *in Dionoto Auonio*, qui etiam huius Monasterij Cœnobiarcha fuit, dicens: *Non illic ad Basilij, aut Benedicti præscriptam vitæ methodum, &c. viuebant*, Monachi scilicet. Non igitur audiendus egregius Abbas Trithemius *in lib. 2. de Illustrib. vir. Ord. S. Benedictic. 5.* cum hunc Columbanum Benedictinis PP. ascribit, & alijs posterioribus nempe Antonio Yepes, Vvioni, Genebrardo, Reynero, & alijs in eo hallucinandi ansam præbet. Vnde propterea eundem Trithemium *furem*, & *expilatorem* vocat Gallonius *in Apolog. contra Bellotum pag. mihi* 31. Acri quidem censura, nec tanto authore digna; quamuis hunc næuum

S. Columbanus.

næuum adiudicandi sibi extrâneam prolem in Trithemio notauerit Baronius *sub ann.* 496. & nos etsi inuiti dum de Cæsario, Cassiodoro, & alijs scripsimus. De Columbani porro gestis, miraculis, virtutibus, ac fundationibus Cœnobiorum, Luxouiensis primum, Fontanensis, & Palatij deinde; Bobiensis postea in Italia, vbi paulo post animam Creatori dedit; Beda, Ionas relatus, Vincentius, Antoninus, Petrus de Natalibus, Sigebertus, Hermannus Contractus, Cratepolius, Sigonius, & alij. Maximè de duplici Regula ab ipso conscripta doctè, & disertè Haeftenus relatus, & Gallonius, qui propterea *pag.* 29. & 30. falsitatis conuincit Bellotum existimantem, exurgente S. Benedicto, cæteras Monachorum Regulas obliteratas, & abolitas fuisse; quod ex his Regulis Columbani liquido constet post S. Benedictum alios Regularum Monasteriensium egregios compilatores viguisse; prout & nos latè ostendimus *in Appar. cap.* 1. & in specie notabimus circa Regulam huius magni Columbani traditam Bobiensi Cœnobio, *sub ann.* 606. Idque ex eodem Iona ipsius Chronologo *cap.* 10. eius vitæ clarè elicitur, dum ibidem dicitur: *His ergo in locis cum Monachos instituisset, ipse vicissim illis aderat, canonemque siue Regulam, quam sequerentur, plenus Spiritu Sancto condidit.* Non igitur ab alijs acceptam tradidit. Prout etiam ex Regula tradita Monasterio *Palatium* dicto elicitur ex *cap.* 14. illius historiæ. Quæ si legantur, coniunganturque cum ijs quæ dicuntur *cap.* 9. & 13. ipsius vitæ, pro comperto habebitur frustra laborare eos qui oppositum contendunt.

Luxouiense Cœnobium.

4 Quia verò omnes præfati Luxouiensis Cœnobij in Burgundia ab ipso instituti Monachi procul dubio non aliam vitæ rationem egerunt, per multum sanè tempus, donec Benedictina Instituta amplexati sunt, quam ipse eorum Magister opere, & sermone docuerat, ideo non incongruè cuncti ad primæuam priscorum Vatum imitationem restituendi, ac proinde de illis, vel summatim, agendum. Porro, quantum ex historia ipsius Columbani a Iona Monacho descripta, & apud Surium, *tom.* 6. *pro die* 21. *Nouembr.* registrata, imo inter opera Venerabilis Bedæ inserta, elicitur, vnus fuit Eustasius, seu Eustachius, primus eiusdem Luxouiensis Cœnobij post Columbanum Præfectus, de quo *sub ann.* 614. dicetur. Et Attala, de quo etiam *ibidem*, & plures alij Monachi, qui in vitis istorum Eustasij, & Attalæ referuntur a Iona earum authore, quæ etiam apud Bedam habentur. Item Agitus Resbacensis, Faro Meldensis, Philibertus Gemmeticensis, quos de Regula, & schola S. Columbani fuisse testatur Ordericus Vitalis *lib.* 8. *histor. Ecclesiast.* Etsi non explicet an in hoc Luxouiensi Cœnobio, an in Bobiensi floruerint. De hoc tamen Philiberto Luxouiensis alumnum fuisse ex historia S. Aichadri referenda elicitur. Vualbertum quoque Meldensem Episcopum ex Abbate Luxouiensi, & discipulo S. Columbani affert Vvion *in Martyrolog. Monastic. die* 2. *Maij*, suis ascribens. Ipsos æmulari studuit facinorosus

ille

ille Ebroinus S. Leodegarij interfector, qui etiam Monachum egit in hoc Luxouiensi Cœnobio, prout ex historia S. Aichadri Abbatis Gimesiensis apud Surium *pro die* 15. *Septembr.* habetur. Sed inter egregios S. Columbani discipulos iure computandus S. Deicola Luxouiensis quoque Monachus, eiusdem Columbani Instituti etiam asseela, etsi aliud sentiant Trithemius *de Vir. Illustrib. Ordin. S. Benedicti lib.* 3. *cap.* 61. & Vvion *in Martyrolog. Monastic.* 18. *Ianuarij* dum eum suæ sacræ Religioni accensent.

5 Ad hoc etiam tempus, Æram videlicet 600.& annum Christi 562. referenda veniunt quæ M. Maximus Cæsaraugustanus *in suo Chronico* dixit de Agaliensis Monasterij apud Toletum inclytam Hispaniæ Vrbem fundatione, videlicet: *Idem Rex Athanagildus in planitie suburbij Toletani ædificat Monasterium Ordinis S. Benedicti in honorem S. Iuliani apud Auernos passi, dictum Agaliense ab Agallia villula propinqua, quod distat minus quam* 250. *ab Ecclesia Prætoriensi SS. Apostolorum Petri, & Pauli, inter Occidentem, & Septentrionem situm, vbi constituit primum Abbatem Euphemium Monachum natione Græcum ex Italia vocatum, qui post fuit ad Ecclesiæ Toletanæ Sedem vocatus.* Quæ vocant nos vt aliqua de hoc Agaliensi Cœnobio celeberrimo, & de Ordinis nostri historia, dicamus. Et primò, clarissimum hoc Monachorum Collegium, illud est, de quo *tom.* 2. *sub ann.* 40. *nu.* 12. diximus ex testimonio Luitprandi in suis fragmentis *fragment.* 101. erectum fuisse in eo loco, in quo olim S. Elpidius (ex Carmeli Eremicolis vnus, prout constat ex eodem Luitprando *ibid. & fragment.* 256. ac alijs authoribus eo loci relatis) Monasterium quoddam fundauerat. Sic enim *eo fragmento* 101. dicitur: *S. Elpidius, quem S. Iacobus præfecit Toletanis primum Antistitem, Carmelita Monachus fuit, & in prima Petri Concione conuersus ad fidem, cum socijs multis venit in Hispaniam, & Toleti fundauit Monasterium Virginum, & Monachorum, vbi postea fuit Agaliense, quod fuerat B. Virgini* (S. Leocadiæ videlicet) *curæ, Monialium harum matri.* Quicunque ergo hic locus fuerit, in quo Agaliense Monasterium hoc tempore conditum fuit, de quo plura, & diligenter Thomas Tamaius de Vargas Regius Historiographus *in Notis ad Chron. Luitprandi pag.* 44. *&* 45. ex alijs, illud ex relato Luitprandi monumento habemus, quod extructum fuerit in eo, in quo Elpidius Cœnobium aliud extruxerat, dum viueret, & Toletanam Sedem teneret. Etsi autem Marcus Maximus in testimonio relato hoc Agaliense Cœnobium in honorem S. Iuliani Martyris apud Auernos passi conditum dicat, & Ioannes Bollandus *in Actis Sanctor. tom.* 1. *pro die* 9. *Ianuarij* Iuliano Antiochensi Martyri attitulatum autumet; nihilominus credibilius apparet in honorem potius S. Elpidij, qui etiam Iulianus appellabatur, prout dixi *tom.* 2. *sub ann.* 36. *num.* 9. dicatum fuisse. Nisi forsan existimauerit Maximus S. Iulianum Elpidium apud Auernos passum fuisse, & non apud Chersonesum; vel Chersonesum cum Auernis confuderit.

Agaliense Cœnobium.

fuderit. Quis enim credet potius Iuliano alij extero, & vix Toleti cognito, quam Iuliano proprio Antistiti, & Martyri nuncupatum fuisse? Maximè cum in eodem situ hoc Agaliense Cœnobium conderetur, in quo aliud idem Iulianus Elpidius olim condiderat, prout ex Luitprando vidimus. Sicque tenet Franciscus Portocarrero Iesuita *in Vita S. Idelphonsi cap.* 8. *fol.* 21. ac ex eo noster Emmanuel Romanus *in Elucidat. antiquit. Ord. Carmelit. fol.* 109. & colligitur ex fragmentis Luitprandi eiusdem *num.* 96. vbi dum loquitur de hoc Monasterio inquit: *In honorem S. Iuliani Toletani Pontificis sacrum fuit.* Quis enim est iste Iulianus Toletanus Pontifex pro eo tempore celebris nisi *Iulianus Elpidius?* Alius enim S. Iulianus Toletanus Antistes fuit hoc tempore posterior; successit enim Quirico D. Illefonsi successori, & obijt *sub ann.* 691. iuxta Baronium *in Notis ad Martyrologium Rom.* 8. *Martij*, quando de hoc Iuliano fit memoria.

Cuius Instituti.

6 Ex his porrò non leui coniectura ducti suspicari aliqui poterunt hoc ab Athanagildo Rege constructum Cœnobium illius Instituti fuisse quod a primæuæ Ecclesiæ tempore S. Elpidius Toletum vexerat; Propheticum videlicet, & Elianum ex Carmeli spelæis eò adductum, prout satis clarè expressit Luitprandus *fragment. illo* 101. adducto, & *fragment.* 100. dum dixit: *Sunt qui putant, quod & ego credo, S. Leocadiam fuisse Monialem Ordinis Carmelitarum, quem Ordinem Monachi Carmelitani ad fidem Christi conuersi in Hispaniam intulerunt, ex quibus fuit Elpidius Primus Toletanus Præsul a S. Iacobo constitutus.* Ac *fragment.* 256. dum inquit: *Mihi valde probabile est, & legitur in Orientis historijs, Elpidium, & reliquos Episcopos, quos traxerat S. Iacobus in Hispania, & ab ipso S. Iacobo baptizatos, fuisse de numero Carmelitarum, qui in Hispaniam, & alias Regiones Monachatum introduxerant. Istos vocat Eusebius lib. 2. capit. 3. Prophetici Ordinis.* Si enim Monasterium hoc Agaliense nuncupatum in eo loco ab Athanagildo extructum fuit, vbi primitus fuerat aliud a B. Elpidio constructum, quemadmodum hoc ex Elianis, quos secum Elpidius e Carmelo duxerat, conflatum fuit; sic suspicari licet de illo Athanagildico, quod veluti istius Elpidiani appendix erat. Idem elici potest ex eo quod Iulianus Petri in descriptione de Eremiterijs Hispanis *num.* 8. referat etiam Eremiterium Agaliense, subiungatque: *Vbi Rex Athanagildus ædificauit celeberrimum Monasterium, &c.* Ex quo notatur locum in quo Athanagildus hoc Monasterium extruxit Eremiterium primitus fuisse. Si autem Eremiterium fuit, Eremitæ igitur ibi erant, qui non alij essent nisi quos ex Carmeli Eremo secum aduexerat Elpidius. Deinde, si Monasterium hoc primitus sub cura fuit (quoad Moniales intellige) sanctæ Virgini Leocadiæ, vt Luitprandus fatetur *fragment.* 101. & ipsa Leocadia Carmelæi Ordinis proles extitit, eodem Luitprando teste *fragment.* 100. vel mediocri iudicio præditis occurret suspicio, quod eidem Ordini adiudicatum fuerit. Augeturque suspicio ex titulo

Sancti

Sancti Iuliani, cui Agaliense Cœnobium sacratum extitit: si enim Iulianus iste Elpidius noster erat, ergo & Monachismus talis Cœnobij etiam Elpidianus, seu Elianus. Ad quæ etiam deseruient quæ in sequentibus de Monasterio SS. Cosmæ, & Damiani, ac de Diuo Illefonso, qui in vtroque vixit, dicemus. Nec dictis obuiat Maximus, dum hoc Agaliense Monasterium *Ordinis Sancti Benedicti* appellat, quod & alij amplectuntur. Id enim (ea controuersia omissa, an iste Marci Maximi liber apocryphus, vel a Magdeburgensibus, aut saltem ab studioso aliquo Sancti Benedicti alumno vitiatus sit; de qua Pennotus *in hist. Canonic. Regular. lib. 1. cap. 52. 53. & 54.*) referendum est ad tempus, quo Maximus scribebat: tunc enim ad Benedictinam familiam Cœnobium istud, sicut & innumera propè alia Europæ, iam transierat; non ad tempus fundationis ipsius. Nisi potius arrideat dicere hoc Cœnobium *Ordinis S. Benedicti* a Maximo appellari, quia aliqui eius Ordinis Monachi ex Italia nuper aduenientes cum vetustioris Instituti Eliani professoribus simul in ipso regulariter conuiuebant. Pariter etiam nec dictis obstare poterunt, quæ idem Pennotus *supra lib. 2. cap. 31.* affert pro hoc Cœnobio Canonicis Augustinianis tribuendo; leuiora enim videri possunt, quam quæ nos afferimus, nec ipsis derogare.

7. Ex quibus etiam constat non incongruè, sed probabili coniectura eidem quoque nostro Instituto accenseri posse Eusemium, seu Eusemianum Exuperium, Adelphium, Auratium, Helladium, Ioannem Bacclariensem, & alios eiusdem Agaliensis Cœnobij Abbates cognominatos, qui etsi communiter sacerrimi Ordinis Benedictini proles censeantur, a nostro tamen Instituto, imitatione sanè, non abhorruisse, quæ diximus, & in sequentibus dicemus haud leuiter indigitant. Intelligenda porro illa pro tempore quo Benedictinum Institutum Hispaniæ oras non viderat, vel non adeo firmatum in illis partibus erat, vt hoc, & alia Hispaniensia Cœnobia implere posset. Abbates Agalienses.

8. Audiat præterea lector, quæ in fragmentis relatis Luitprandi *nu.* 91. refert de celeberrimo isto Agaliensi Cœnobio. *Monasterium Agaliense ad Septentrionem suburbij Toletani positum ab Athanagildo Rege Gothorum conditum præter Karadinense omnium Hispaniarum Monasteriorum, & Galliæ Narbonensis dici potest Pater, litteris, religione, fama, bibliotheca, frequentia Monachorum, & virorum illustrium, vbi erat insignis litterarum Academia, & totius Regni nobilitas sapientia, & moribus bonis imbuebatur: hinc velut ex equo Troiano prodierunt Abbates alijs Monasterijs, & præclarissimi Præsules multis Ecclesijs Hispaniæ.* Merito proinde pro tam insigni Monachatus Lycæo vindicando laborare debuimus, quatenus in re obscura licuit. Cœnobium Agaliense.

Ann. Christ. 566. vsque ad 572. Ioannis III. Rom. Pontif. 7. vsque ad 13. Iustiniani Imper. 1. vsque ad 7.

Gesta in Orbe.

1 EPTENNIVM hoc Imperatoris Iustini initium fuit; non satis pro ipso honorificum; morum enim prauitate, & in nobiles sæuitia nomen suum fœdauit. Longobardi interim influunt in Italiam, Mediolanum capiunt, & omnia vsque ad Tusciam inuadere tentant. Eorum quoque Rex Alboinus, capta Ticinensi Vrbe post obsidionem trium annorum ab ipsius vxore necatur. Euagrius, Paulus Diaconus, Theophanes, & post illos Baronius, & recentiores.

Anastasius.

2 Ex nostra Monachorum antiqui Eliani Instituti æmulatorum historia emergit Anastasius Sinaita in superioribus commemoratus; qui post vndecim annorum legitimam Sedis Antiochenæ possessionem, calumniosè accusatus, ab Imperatore in exilium missus est, prout ex Nicephoro, Euagrio, & alijs habetur.

Gregorius Sinaita.

3 In Anastasij locum subrogatus est Monachus alius eiusdem Montis Sinai Therapeuta, Gregorius nomine, quem Euagrius summopere commendat ab excellenti virtute, prudentia, liberalitate, seueritate, & mansuetudine. Ex quibus apparet eum minimè fuisse violenter in Sedem intrusum, sed legitimè electum; cum Anastasius fuisset in Synodo ab Episcopis, etsi non iuste, aliqua tamen specie prætensa iustitiæ, legitimè condemnatus. Cæterum idem Anastasius post annos viginti quatuor, quibus sedit Gregorius, Mauritij Imperatoris tempore iterum Sedi suæ restitutus fuit. Hæc Spondanus ex Baronio; nobis notanda, quia hic Gregorius Anastasij commilito in Schola Sinai Elianæ æmulatrice erat.

Cosmas Abbas.

4 Ad eandem spectat Abbas Cosmas Eunuchus Lauræ *Pharan*, quam sub Eliotarum ditione fuisse, ea quæ in superiori Tomo, cum de Carithone harum Laurarum primo extructore diximus, abundè corroborant. Fuit hic Cosmas miraculorum patrator; & tam acerbus hæreticorum hostis, vt cum in Ecclesia quadam vbi hæreticus Episcopus quidam sepultus erat, ipsius reliquiæ conditæ quoque manerent, singulis noctibus clamare audiebatur, ac dicere ad Episcopum: *Noli me tangere hæretice, ne appropinques mihi, inimice Sanctæ Dei Catholicæ Ecclesiæ*. Draconem illæsus, etsi miræ magnitudinis bestia esset, pertransisse scribitur. Tantoq; studio erga Sanctos Patres, & Doctores fuisse, vt diceret authori Prati Spiritualis: *Cum inueneris aliquid ex opusculis S. Athanasij, nec habueris chartas ad scribendum in vestimentis tuis scribe illud*. A vespere vsque ad mane stabat psallens, & legens, octo autem sole sedebat legens in Sanctis Euangelijs vsque ad collectam. Tales, mi lector, fuerunt Antesignani nostri. Hæc porrò ex Prato Spirituali *cap.* 40. hauriuntur.

Monasteria, & Monachi in Brittannia.

5 Eiusdem etiam Instituti esse videtur Monasterium, quod in Ciuitate Elguensi ædificauit Kentigernus Episc. confessor, & doctor, de quo Pitseus *de Illust. Brit. Script. æt.* 6. *n.* 54. ex Capgrauio, & Lelando scripsit, aiens:

In

In sua Ciuitate Elgnensi Monasterium ædificauit, Ecclesiam adiunxit, multos Monachos illuc introduxit, Episcopatum erexit, & vel ipse primus ibidem Episcopus fuit, vel in Scotiam discedens Assappum discipulum suum primum illic Episcopum constituit. Habuit autem in illo Monasterio doctissimos Monachos discipulos suos numero 365. & totidem etiam Monachos illiteratos alijs vilioribus officijs deputatos. Item aliud, in quo Samson Demeta natione Brittannus Monasticam etiam vitam gessit, & Præfecturam, vt tradit idem Pitseus *supra num.* 55. Aliud quoque S. Amphibali martyris nuncupatum, in quo Amphibalus iunior Abbatem gessit, prout idem author *num.* 56. describit. Aliud præterea a Cadoco Ventolugio tribus circiter milliaribus a fonte Guaino positum, quod *Lancaruanam* nominatum fuit, eodem Pitseo *supra num.* 57. testante. Erat autem huius Caruannensis Cœnobij Præsul Brandanus quidam Religiosus Christi confessor, vir sanctissimus, & multorum Monachorum Pater, qui per Scotiam, & Hiberniam plurima Monasteria constituit, vbi & Monasticam disciplinam accuratè obseruauit, & ab alijs obseruari studuit. Vnde Regulam ipsis conscripsit, de qua in Apparatu *cap.* 1. *num.* 17. diximus, vbi alia de ipso. Discipulum habuit Machutem, siue Maclouium, cuius vitam a Ioanne Bosco editam habet Bibliotheca Floriacensis. Vtrumque cum alijs ipsius Brandani discipulis antiqui æmulatoribus Instituti adijcimus, propter sæpius dicta: etsi videamus grauissimum Authorem Trithemium *lib.* 3. *de Viris Illustrib. Ordinis S. Benedicti*, & eius asseclam Arnoldum Vvionem *in ligno vitæ lib.* 2. *cap.* 37. inter ipsos eos recensere; fulcro innixos solito, quo cunctos Monachos, qui post S. Benedictum extitere, Benedictinos autumant. In quo acriter reprehenduntur a Baronio, Gallonio, & alijs, & deseruntur ab Haefteno accuratiorio authore eiusdem inclyti Instituti. Imo a Clemente Reynero eiusdem commilitone, dum *in lib. de Apostolatu Benedictinorum in Anglia* §. 12. & 18. fatetur hæc Monasteria Brittanniæ, & Scotiæ prius Ægyptiaci, & Palæstini Monachatum egisse, & ab ipso Carmelitanum deriuari. Prout latius *in Apparat. cap.* 1. *nu.* 24. & 25. notauimus, & nostri Ordinis studiosi diligenter notare debent.

Samson. Amphibalus. Brandanus. Machutes, seu Maclouius.

Ann. Christ. 573. vsque ad 577. Benedicti I. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Iustini Imper. 8. vsque ad 12.

1 CCVPAT hoc quinquennium Papatus Benedicti Primi, qui & Bonosus. Quo tempore nouæ clades Imperij, partim Imperatoris socordia; partim præcipitatione; phrenesi quoque illi superueniente: vt propterea Tiberius collega adscitus fuerit, & Cæsar appellatus. Longobardi etiam, tum Gallias, tum Italiam vexabant. Euagrius, Cedrenus, Gregorius Turonensis, Paulus Diaconus, & noui alij Chronologi post ipsos.

Gesta in Orbe.

Menas. 2 In hac porro Longobardorum irruptione Italica degebat in Samnij Prouincia vir quidam Menas nomine, qui vita, ac moribus vetustorum Monachorum æmulator apparebat: solitariam enim vitam agebat, & eius studium fuit, *nihil in hoc mundo habere; nihil quærere; & omnes qui ad se charitatis causa veniebant, ad æternæ vitæ desideria accendere. Si quando autem quorundam culpas agnosceret, nunquam ab increpatione parcere, sed amoris igne succensus studebat in eis vehementer per linguam sæuire*. Hæc pro futurorum Monachorum Institutione notat D. Gregorius *lib. 3. Dialogor. cap. 26.* Vbi etiam alia, de signis sanctitatis, quibus effulgebat, quibusque Deus demonstrabat quantum huius viri anima ipsi placeret.

B. Gregorius Turonensis. 3 Quo etiam tempore S. Gregorius Turonensis Antistes Ecclesiam illustrabat in Gallijs; & post Euphronium Episcopum eam Cathedram ascendebat. Vir fuit æquè Sanctus, ac nobilis; & S. Martini deuotissimus; vt idcirco meruerit ipsius precibus a grauissimo, desperatoque morbo liberari. Multa signa fecit: etsi illa sub obtentu Sanctorum, quorum reliquias perinde ferebat, a suis meritis excludere niteretur. Humilitate, & charitate eximiè præeminebat, erga inimicos etiam. Monachus item fuit, vt ex eius vita, Trithemio, & alijs habetur. Sed quibus Monachis accensendus molesta hic quæstio occurrit. Etenim is Trithemius *de Viris Illustribus Ordin. S. Benedicti lib. 3. cap. 51. & lib. 4. cap. 45.* & Vvion *in Martyrolog. Monastic. Nouembr. 17.* sanctissimi huius Ordinis studiosi Benedictinis accensent. Sed quo iure, nec ipsi ostendunt, nec, vt credo, tueri possunt; cum nec authores eius vitæ apud Surium, *tom. 6. die 17. Nouembris*; nec Petrus de Natalibus *lib. 10. cap. 72.* Baronius, aut alij (quos viderim) id dixerint. Absit ergo contentio, sed vincat veritas historiæ. Monachatum sui deuotissimi Martini procul dubio egit, qui illius Instituti imitator fuit, quod antiqui Prophetę obseruabant, iuxta dicta Tomo præcedenti. De hoc Gregorio Beda, Venantius Fortunatus ipsi coæuus, Surius, Petrus, Baronius relati, & alij; qui simul meminerunt de ipso, quod cum D. Gregorio Papæ aliquando adstaret, & Papa eum aspiciens miraretur quod paruæ esset staturæ, id præcognouerit Turonensis, & protulerit illud Psalmi: *Ipse fecit nos, & non ipsi nos*.

Hospitius. 4 Eiusdem porro Instituti sectator videtur Hospitius quidam magnæ abstinentiæ vir, & multorum Monachorum Pater, de quo mira idem Gregorius Turonensis *lib. 6. histor. cap. 6. & 7.* & inter alia hæc: *Constrictus catenis ad purum corpus ferreis, induto desuper cilicio, nihil aliud quam purum panem sumpsit cum paucis dactylis. In diebus autem Quadragesimæ de radicibus herbarum Ægyptiarum, quibus eremitæ vtuntur, exhibentibus sibi negotiatoribus, alebatur. Et primum quidem ius, in quo coctæ erant, hauriens, ipsas sumebat in posterum*. Vnde nec mirum quod subiungat: *Magnas enim per eum Dominus virtutes dignatus est operari*. Eas postea recenset, & alij post ipsum.

Item

4 Item & illi Monachi Monasterij *Latta* nuncupati, in Gallijs quoque, qui, eodem Turonensi teste *lib. 4. cap. 48.* cum hostium cuneus Monasterium inuadere tentasset, & fluuium, qui propinquus est transire disponeret, clamauerunt dicentes, *nolite o barbari, nolite huc transire, B. enim Martini est istud Monasterium.* Prosequitur Gregorius: *Hæc audientes eorum multi compuncti in timore regressi sunt. Viginti tamen ex ipsis, qui non metuebant Dominum, neque beatum Confessorem honorabant, ascendentes nauem illuc transgrediuntur, & inimico stimulante Monachos cædunt, Monasteria euertunt, resque diripiunt. De quibus facientes sarcinas naui imponunt, ingressique fluuium protinus vibrante carina huc illucque feruntur. Cumque amisso auxilio remorum hastilibus lancearum in fundum aluei defixis remeare conarentur, nauis sub pedibus eorum dehiscit, & vniuscuiusque ferrum quod contra se tenebat pectori defigitur, transuerberatique cuncti a proprijs iaculis interimuntur. Vnus tamen ex ipsis, qui eos increpabat ne ista committerent remansit illæsus. Quod si hoc quis fortuitu euenisse iudicat, cernat vnum insontem plurimis euasisse de noxijs. Quibus interfectis, Monachi, ipsos, & res suas ex alueo detrahentes, illos sepelientes res domui restituunt.* Monasterium Latta.

5 An istis annumerari debeat Munio Oniez in Hispania ex insigni latrone insignis Anachoreta, vt propterea inuentor esse meruerit deuotissimæ Imaginis B. Virginis Valuaneræ nuncupatæ, & sanctitatis signis elucere, sub dubio relinquimus. Nec enim omnes qui anachoreticam vitam quomodocumque sectati sunt nostris annumeramus, sed illos dumtaxat quos Eliæ, & prophetici Ordinis imitatores specialiter credimus, quod in isto Munione non conspicimus. Illius ergo memoria solum nobis deseruiat, vt qui peccando similes ei fuimus, pœnitendo etiam haud dissimiles reperiamur. Habetur in magno honore, & reuerentia celebris hic Anachoreta apud Hispanos, prout de ipso scribunt Antonius Yepes *in Chronic. Ordin. S. Benedicti*, & Benedictus Gononus *de Vit. Patr. Occident. lib. 1.* ac *in Chronic. Sanctiss. Deiparæ an. Christ. 574.* De Munione Oniez.

Ann. Christ. 578. vsque ad 581. Pelagij II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Iustini Imperat. 13. & Tiberij 1. vsque ad 3.

1 HIS annis Pontificatum gessit Pelagius II. & finem habuit Imperium Iustini, etsi, secundum alios iam pridem defunctus fuerit, quod ipsis relinquimus discutiendum. Longobardi interim incursionibus vacabant, & Persæ cum suo Cosdroa a Romanis superati dicuntur. Gregorius Turonensis, Euagrius, Agathias, Baronius, & alij. Orbis gesta.

2 De historia autem communi Monastica emergit vnus hoc tempore D. Gregorius

splendidissimum iubar D. Gregorius postea Papa, & Ecclesiæ Doctor clarissimus. Fuit ipsius atauus Felix Romanus Pontifex Tertius, non Quartus, vt Ioannes Diaconus putauit. Patrem autem eius Gordianum, matrem Siluiam vocatam esse; eosdemque pietatis cultores, omnes æque consentiunt: sed excelluisse Siluiam sanctitate, Ecclesiasticæ tabulæ fidem faciunt. Habuisse quoque duas patris sui sorores Tarsillam, & Æmilianam Virgines Deo dicatas; & Gordianam, moribus etsi dissimilem alijs sororibus. Ipsum verò excultum fuisse bonis litteris, tum ex ipsius scriptis, tum aliorum testificatione manifestum satis est. Sed & iuris scientiam apprimè calluisse, ipse suis postea litteris declarauit. Sicut & quod inter Senatores militauerit, Præfecturamque Vrbanam, hoc eodem tempore gesserit, ex ipsomet constat; cum tamen iam antea intus anhelare cœpisset ad solitudinem, & Monasticen, quam ritè professus est; etsi prius adhuc laicus existens, sex Monasteria in Sicilia, septimum Romæ erexerit in Regione Montis Cœlij ad cliuium Scauri. Hæc ferme ex ipsiusmet Gregorij, & alterius Turonensis scriptis hauriunt Baronius, Ciaconius, Spondanus, Odoricus, & alij, cum innumeris Scriptoribus S. Ordinis Benedictini.

An Benedictinus, 2 Est tamen non leuis, nec parum molesta quæstio, an magnus hic Ecclesiæ Præsul, & Doctor Gregorius inter eiusdem Benedictinę clarissimę familiæ alumnos accenseri debeat. Grauis quidem, propter grauissimos vtriusque partis antagonistas hinc inde existentes; molesta autem, quia vix res sine aliquorum iniuria decidi potest. Veritatem nihilominus præ oculis habentes, ac ea expendentes, quæ pro affirmante sententia afferunt Ioannes Diaconus, D. Antoninus, D. Vincentius Ferrerius, Aymonius, Cardinalis Turrecremata, Platus, Illescas, Ioannes Brizius, Villegas, Ioannes Boscus, Arnoldus Vvion, & alij plures; & pro negante Baronius, Galonius, Ciaconius, Spondanus, Odericus, cum alijs quoque; media via incedendum in ea existimamus, vt scilicet D. Gregorius in principio sui Monachismi sub Regula, rituque viuendi antiquorum Monachorum Orientis vixerit; cæterum postmodum, euulgata magis D. Benedicti sanctitate, solemnissimaque ipsius Regula, eam amplexatus fuerit, & qua potuit Monachis alijs tradendam curauerit. Hoc sanè pro comperto erit animaduertenti similem mutationem in quamplurimis Occiduarum partium Cœnobijs contigisse, quæ, vt sæpius in hoc Tomo inculcamus, relicta anteriori vitæ Regularis methodo, post Benedictinam incedere selegerint. Prout de celeberrimo illo in Gallijs Monasterio Lirinensi vocato animaduertunt historici; & inter alios notat ex D. Antonino Suarez *tom.4. de Relig. Tract.9. lib. 2. cap.2. num.7.* etsi excedant in hoc quod in omnibus generaliter Monachis, & Cœnobijs hanc mutationem contigisse credant, quod nullatenus cum veritate historica cohæret, vt late ostendimus *in Appar. cap.1.* Porrò D. Gregorium in principio suæ Monasticæ exercitationis antiquorum Orientalium Mona-

Monachorum ritum, ac normam, non verò nuperum Benedictinum arripuisse, ex eo clarè elici videtur quod habet idem Gregorius *lib. 1. Dialog. cap. 4.* iuncto *cap. 20. lib. 4.* vbi sic inquit: *Vita venerabilis Valentinus, qui post in hac Romana Vrbe mihi, sicut nosti, meoque Monasterio præfuit, prius in Valeriæ prouincia suum Monasterium rexit.* Ex quibus verbis intelligimus Gregorium hunc Valentinum vocasse, eique Monasterium suum, & seipsum subiecisse: ergo quam Regulam, & Religionem Valentinus profitebatur, eandem Gregorius professus est. At Valentinus non videtur fuisse discipulus S. Benedicti, sed S. Equitij, quem D. Gregorius ait multorum Monasteriorum patrem in Prouincia Valeriæ extitisse. Eumque vel æqualem, vel seniorem D. Benedicto eum existimasse constat ex eis, quæ de ipsius vita inquit: *Hanc Albinus Reatinæ Antistes Ecclesiæ cognouit, & adhuc supersunt multi, qui scire potuerunt.* Et inferius ait; quo tempore Longobardi prouinciam Valeriæ vexare cœperunt, Equitium iam defunctum fuisse. Ad hæc, cum antiquiores Scriptores, qui ante Ioannem Diaconum, ferè per 300. annos D. Gregorio posteriorem, vixerunt, vt Gregorius Turonensis, Ildephonsus Toletanus, Beda, & Paulus Diaconus, de S. Gregorio pluribus egerint, & nihil de Monachatu ipsius sub Benedicti ferula dixerint (quod maximè dixisse oporteret Paulum Diaconum, qui eiusdem Ordinis Sancti Benedicti studiosissimus; ac Monachus erat) profectò veluti morali demonstratione conuincitur D. Gregorium in principio saltem suæ Monasticæ conuersationis alios vetustiores antesignanos æmulari voluisse. Quod notat Galonius *in suo Apologet. contra Bellotum pag. mihi* 28. rem, vt autumo, exactè concludens, & obiectis a Belloto integrè satisfaciens. Expendunt etiam alij quod etsi sæpissimè idem Gregorius de D. Benedicto, eiusque gestis longissimam discussionem egerit, nunquam tamen eum sui Monachismi antesignanum, ducem, aut patrem nuncupauit; esto aliquando *patrem*, sicut *virum Dei*, *venerabilem*, & similibus epithetis deuotionis erga ipsum causa, compellauerit. Cæterum, temporis cursu, animaduerso etiam quod S. Benedictus non solum sanctitate eximius, sed legibus Monasticis traditis clarissimus, in Italiæ partibus maximè, esset, credibile satis esse ipsius Regulam amplexari voluisse Gregorium, eamque sui Monasterij Monachis obseruandam obtulisse; colligo ex Suarez *supra num. 9.* Quod mihi pergratum est, vt vel sic huius clarissimæ PP. Benedictinorum familiæ (quæ dubio procul splendidissimum totius Ecclesiæ iubar semper fuit) traditioni contrarius non videar; sed gratus animo potius, cum ex illa plures prodierint Authores, qui de nostra paupercula Carmelitana optimè meriti sint, specialiter Abbas Spanheimensis Ioannes Trithemius, & Carolus Ferdinandus, qui libros sub hoc titulo *de laudibus Carmelitarum* ediderunt, historias texentes nostras, & proprias, etsi gloriosissimas, veluti prætermittentes.

3. Sed noua hinc oritur concertatio de isto Equitio, eiusque discipulis Equitius.

pulis Valentino, & alijs, cuinam videlicet Monastico Instituto accensendi. Et sanè Benedictinos non fuisse, latè, & eruditè probant Baronius, Spondanus, & Gallonius *in respons. ad Monachum Benedictin.* ex D. Gregorij verbis. Et quia grauis author Trithemius hunc Valentinum suis Benedictinis annumerauerat, sic, & acrius quam decebat insurgit contra eum Gallonius *pag.*90. dictæ Responsionis: *Mendax ergo Trithemius recens author, qui inter Benedictinos Abbates numerat Valentinum istum. Sed peculiare ipsi, quotquot legerit vsquam Monachos, etiam ex illis, quos constat ante S. Benedictum vixisse, mox inter Benedictinos annumerare.* Abstinendo tamen ab huiusmodi immodestè prolatis, solum dicimus, non rectè Trithemium, & eius asseclam Vvionem *in Martyrolog. Monastic.* existimasse Equitium & eius discipulos sub D. Benedicti Regula ipsis posteriori vixisse. Hinc Basiliani PP. æquiori mente credent Basilianæ scholæ accensendos. Sed quia vnicum istorum fulcrum est, quod putent post Basilij Institutiones Monasticas omnes alias ipso anteriores absorptas, & obliteratas fuisse, quod fundamentum merè futile esse, ex ijs quæ *cap.*1. *Apparatus* scripsimus, demonstratum manet; idcircò, donec aliud maioris momenti motiuum afferant, relinquendi sunt, & pro possessione antiqua Monastici Instituti per sæcula etiam aliquot ante D. Basilium, iudicandum; ac censendum, Equitium istum, ipsiusque commilitones non aliud vitæ genus in Valeria Prouincia imitatos fuisse, quam Antonium, Amonem, Pachomium, Serapionem, & alios in Ægypto, Nitria, & Thebaide; Hilarionem, Euthymium, Sabam, & Theodosium in Palæstina; imò ipsum Basilium in Ponto, & Cappadocia, ipso quoque Eliæ monte, antequam legifer suorum fieret. Hæc enim ex dictis, & sæpius inculcatis hoc Tomo, & præcedentibus, liquidò constant.

S. Leander. 4 Similis molesta concertatio occurrit hoc tempore, de S. Leandro Hispalensi Archiepiscopo celeberrimo. Sacrum enim hunc Antistitem ad Præsulatum e Monasterio extractum fuisse ex eius legenda, Marco Maximo *Æra* 597. & alijs historijs passim habetur. Vt propterea, cum Monachum ipsum audiant Trithemius, Vvion, & alij post ipsum S. Benedictinæ Religionis Scriptores, suis annumerent; sicut & Basiliani Patres, ac Augustiniani Canonici, idem tentabunt. Cæterum, non istis eo tempore Sacris Monachorum Institutis, sed (imitatione videlicet) veteri illi Vatum, quod Propheticum, Elianum, & Essenum sæpius compellamus, accensendum satis ostendit ipsius Leandri, & S. Isidori fratris, ac Florentiæ Virginis sororis epitaphium in Cruce exaratum opere Ildefonsi Toletani, ex vetustissimo manuscripto Codice litteris Gothicis Parisijs asseruato apud Nicolaum Fabrum, quod referunt Michael Muñozius *in Propugnaculo Eliæ lib.*2. *tit.*2. *cap.*4. *art.*3. Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat.*3. *ætat.*8. *cap.*40. & ante ipsos Constantinus Caietanus *in Sacris concertationibus*, & Rodericus Carus *in Notis ad M. Maximum anno*

no 636. Quos sequitur Ioannes Bollandus *in Actis Sanctor. tom.* 1. 14. *Ianuarij in Vita S. Fulgentij*. Versus porro tales sunt.

Crux hæc alma gerit Sanctorum corpora fratrum,
Leandri, Isidorique priorum ex Ordine Vatum.
Tertia Florentina Deo vota perennis,
Et posita consors, sic digna quiescit, &c.

Leander ergo, Isidorus, & Florentina ex *Ordine Vatum*, id est, Prophetarum, non ex Basiliano, Augustiniensi, aut Benedictino, æmulatores fuerunt; prout & dicemus *sub ann.* 618. Confirmat intentum ipsius Isidori testimonium *lib.* 2. *de Offic. cap.* 16. vbi de primo Institutore Monasticæ conuersationis, quam ipse, & Leander frater, ac Florentina soror profitebantur loquens, dicit: *Vnde autem ad Monachos studium defluxerit paupertatis? Vel quis huius conuersationis extiterit auctor, cuius isti habitum imitantur? Quantum enim, inquam, pertinet ad auctoritatem veterum Scripturarum huius propositi Principes Elias, & discipulus eius Eliseus fuerunt, siue alij Prophetæ, qui habitabant in solitudine, vrbibusque relictis, faciebant sibi casulas prope fluenta Iordanis. Huius deinde propositi in Euangelio Ioannes auctor extitit, qui eremum solus incoluit, locusta tantùm, & agresti melle nutritus. Iam deinde progeniti sunt conuersationis huius nobilissimi Principes Paulus, Antonius, Hilarion, Macarius, cæterique fratres.* Idem de Eremitis agens: *Secundum genus est Eremitarum, qui procul ab hominibus recedentes deserta loca, & solitudines vastas sequi, atque habitare perhibentur, ad imitationem scilicet Eliæ, & Ioannis Baptistæ, qui eremi secessus penetrarunt.* En iam qualiter Isidorus dum professionis Monasticæ, cuius cum suis fratribus asseclа erat, authores quærit, neque minimam SS. Basilij, Augustini, aut Benedicti, sed solum Eliæ, Elisei, filiorum Prophetarum, Pauli, Antonij, Hilarionis, Macarij, aliorumque Patrum Ægypti, & Syriæ mentionem habet. Hinc scitè & prudenter Arnoldus Vvion insignium Monachorum suæ Benedictinæ scholæ diligentissimus inuestigator *in ligno Vit. lib.* 2. *c.* 24. dum de hoc Isidoro agit, non audet ipsum eis annumerare, sed errare timens solum ait: *Isidorus, &c. (vt aiunt) nostri Ordinis Benedictini Monachus.* Rectius id de ipsius germano antiquiori, Leandro, dicturus. Accedit quod iuxta clarissimæ eruditionis viri Thomæ Tamayo de Vargas Regis Catholici historiographi notationem ad Luitprandi Chronicon *pag. mihi* 47. etiam tempore D. Ildefonsi Toletani Antistitis, qui multis annis inferior fuit Leandro, & Isidoro *exigua Benedictini Ordinis notitia in Hispania fuit.* Qui ergo fieri potuit vt Leander, & fratres eius Benedictinam Regulam sequerentur? Imo (quod valde notandum) Benedictus Haeftenus Benedictinæ familiæ egregius alumnus, & diligens Chronologus *in disquisit. Monastic. lib.* 10. *Tract.* 6. *disquisit.* 3. de S. Isidori Leandri fratris Regula

hæc

hæc habet: *Ad Regulam S. Isidori Hispalensis responsione opus non est, cum omnia eius decreta Regulæ S. Benedicti non sint conformia.* Vnde ergo Leander, & Isidorus Benedictini euadere potuerunt? Hinc illos nostris Eliæ imitatoribus annumerant non solum ex domesticis Muñozius, & Cassanate relati, sed & Francisc. us Freyre inter Minimos celebris Acclamator *in Concione de S. Andrea Fesulano habita ann.* 1630.

De eodem S. Leandro. 5 Ergo Sanctus hic Pater Leander in Monachatu omni virtutum, & disciplinarum cultu accuratissime instructus; ac castissimæ vitæ integritate, & morum grauitate maximè venerabilis; in Pontificatu verò cura, & sollicitudine commissam sibi plebem ab omni hæreticorum labe tunc temporis per Visegothos Principes Arrianos Hispaniam fœdante, incolumem seruare satagebat. Diuinum cultum auxit: Monachis, & sacris Virginibus sui Instituti asseclis præcepta dedit; & pro fidei causis Legatus Constantinopolim missus Sancto Gregorio, tunc Romani Pontificis Apocrisiario necessitudine, & familiaritate valde coniunctus, in causa fuit, vt Morales in Iob Commentarios conscripserit; Eius sermonibus Hermenegildus Leouigildi Regis filius conuersus, fidem glorioso sanguinis testimonio confirmauit; & Recaredus Hermenegildi frater (cuius pater curam commiserat Leandro) Rex pijssimus, & Catholicæ fidei propagator egregius euasit. Demum octogenario maior ad Dominum migrauit. Hæc, quæ Monachis pro exemplo erunt, cum alijs ex D. Gregorio, D. Isidoro, Beda, Vsuardo, Adone, Baronio, Truxillo, & plerisque hauriat lector. De ipsius autem fratre Isidoro, & sorore Florentia in sequentibus dicetur.

Fulgentius Astigitanus. 6 Commemorandus alter Leandri, & Isidori frater, Fulgentius videlicet Astigitanus, deinde Carthaginensis Antistes, quem Muñozius supra commemorat, eiusdemque Prophetici Instituti æmulatorē fuisse pro certo supponit; etsi in Epitaphio ab ipso relato in *Ordine Vatum* non censeatur. Eius vitam late refert Bollandus *in Actis Sanctorum tom. 1. pro die 14. Ianuarij*, carpens in Annotationibus Constantinum Caietanum, qui hunc Fulgentium *Religionis Benedictinæ iubar lucidissimum* appellauit: & Prudentium Sandouallium, qui hoc etiam dixit de S. Leandro: *sed nullo* (inquit Bollandus) *vetusti scriptoris testimonio id confirmat.* Notet hæc lector pro ijs, quæ de S. Leandro diximus.

Monasterii Hispalense. 7 Quia verò curiosus aliquis in dubium reuocabit, cuiusnam Conuentus Hispalensis S. Leander, Isidorus, aut Fulgentius, Monachi alumni esse potuere; responsum damus, ex dictis tum Tomo præcedenti, tum in isto, in sequentibus nempe; a tempore S. Iacobi Apostoli discipulorum, vnum ex illis, Elpidium cum asseclis, Monachismum in Hispaniæ oras inuexisse. Sic enim ex Luitprandi fragmentis, alijsque historicis Tomo præcedenti *sub ann. 36. & 40.* adductis liquidum est, liquescet etiam ex dicendis infra *sub ann. 590. & 626.* Quia ergo vnus ex

S. Pius. ijs Elpidij socijs, & Iacobi Apostoli alumnis erat S. Pius Primus Hispalensis

lensis Antistes, ideo ab hoc Antistite seminatum in Hispalensi Vrbe Monachatum, sicut Toleti ab Elpidio, aptè existimari potest. Ruminandum ea de re proponimus pio lectori illud Luitprandi fragmento 171. *Magna pars eorum, qui dispersi in persecutione S. Stephani ad varias partes transcerant, & ad Hispaniam plurimi venerant, erat ex Monachis Montis Carmeli, prædicationibus Christi, & Apostolorum ad fidem conuersis; in quibus Elpidius, & socij Pontifices a S. Iacobo creati, & post Martyres effecti.* Qui porro fuerint isti socij ex Flauio Dextro *circa ann.* 37. sic damus: *Multos etiam discipulos, præcipuos autem numero duodecim, more Apostolico, in Hispaniam secum portat* (scilicet S. Iacobus Apostolus) *Episcopos Basilium, Pium, Athanasium, Maximum, Chrysgonum.* Et post alia. *Ex his Basilius successit Petro Bracarensi; Athanasius fuit primus Episcopus Cæsaraguslanus; Pius Hispalensis.* Et infra immediatè: *Alios etiam S. Iacobus creauit Episcopos; alterum Basilium, qui primus fuit Carthaginis Spartanæ Præsul; Eugenius Valentiæ; Agathadorus Tarraconensis; Elpidius Toletanus.* Eliciat mecum proinde lector prudens hunc Pium Hispalensem socium Elpidij fuisse. Si ergo, prout ex fragmento 171. eiusdem Luitprandi habetur, Elpidius, & Socij ex Carmeli Montis Monachis fuerunt, quidni Elianum Carmeli Monachismum Hispali plantauerint? Quidni etiam Asceterium aliquod Carmeli speleis simile erexerint? Auget intentum, quod ex antiquo monumento, Imagine videlicet Deiparæ cum fratre Ordinis genuflexo, inter rudera Cœnobij, quod nostri Carmelitæ hoc tempore possident, reperta; vetustissima scilicet, etiam ante inuasionem Hispaniæ ab Arabibus factam, vt creditur, huius antiquitatis haud leue indicium desumitur; prout ex Ioanne de la Plata nostri Ordinis diligenti historiographo *in defensorio antiquitat. Ordin. fol. mihi* 38. Casanate *in Paradis. Carmelitic. decor. stat.* 3. *ætat.* 10. *cap.* 65. *in Annotat.* & Alfonso Morgado *in libro de las grandezas de Seuilla*, eliciet lector. De hoc autem Pio Hispalensi Antistite, plures, nec ignobiles authores, speciatim Pelagius Ouetensis Episcopus, Ambrosius Morales, Ioannes Mariana, & alij apud Franciscum Biuarium in Annotationibus ad Flauium Dextrum *sub ann. Christ.* 37. agunt.

Ann. Christ. 582. vsque ad 589. Pelagij Rom. Pontif. 5. vsque ad 12. Tiberij Imperat. 4. & Mauritij 1. vsque ad 7.

1 CHRONOLOGIA Imperatorum sub hoc tempore incerta; hoc autem modo a nobis recepta cum Baronij Compendiatore Spondano, causæ decisione alijs relicta. Qua tempestate Diuus Gregorius Constantinopoli agens Apo- *Acta huius temporis.*

Apostolicæ Sedis Apocrisarius, Eutychium Constantinopolitanum Antistitem sui erroris circa carnis resurrectionem compotem fecit. Erat hic Eutychius celebris ille, de quo sub anno 550. dictum manet, sed non propterea eius sanctitati derogatum, vt notat Lippomanus verbis insertis in vita ipsius apud Surium *die 6. Aprilis*. Leouigildus Arrianorum Rex in Hispania Catholicos insectatur, vt propterea eius filius Hermenegildus pro defensione Religionis contra patrem arma susciperet; Græcorum tamen proditione derelictus, a patre in carcerem coniectus est, vbi Martyr postea occubuit. Hæc noui Chronologi ex vtroque Gregorio Turonensi, & Romano, & alijs vetustioribus.

2 De his porrò, quæ Monasticæ historiæ nostræ seriem tangunt; ac eorum Monachorum, qui vetustissimum illud, & fontale Propheticum Institutum amplexati fuisse videntur, potius quam riuale aliud & nuperum accensendum; occurrit primò Ioannes quidam Monachus *Ieiunator* appellatus; qui tamen, etsi propter notam istam abstinentiam asceticæ vitæ propriam laudibus extolli mereretur, attamen, quia per hypocrisim, & vt popularem captaret auram id gessisse dicitur, a nobis reprobandus. Sicut & quod dum Episcopatus Constantinopolitanus vacaret, fugam arriperet, simulans non nisi coactum eum suscipere velle. Ac maximè, quia homo inaniter superbus nomen sibi *Patriarchæ Oecumenici* arrogaret. De quibus Sanctus Gregorius sæpe, & ex ipso Baronius *sub ann.* 583. & 587. Absit enim talis ambitiosa superbia a Monachis, quorum propria virtus *humilitas*, & abiectio sui esse debet.

Ioannes Ieiunator.

3 Pro ipso tamen veluti compensando sanctitate eximia cõmune Monachismum exaltabant, non solum Diuus Gregorius, & Leander relati; Gregorius quidem post suum reditum Romæ in Monasterio quod condiderat S. Andreæ dicto se includens, & Abbatis munus gerens, donec ad Pontificatum euectus fuit: Leander verò fauens Herminigildo Catholico contra patrem Arianum, prout ex ipsorum gestis hauriunt Chronologi. Sed & Theodorus Sicæota Archimandrita, cuius egregiam vitam a Georgio presbytero eius discipulo, & postea apud Simeonem Metaphrastem descriptam, habet Surius 22. *Aprilis*. Fuit autem studiosissimus ieiunij etiam a pueritia, silentio, & solitudini vacans. Diuitias contemnens, corpus suum in seruitutem redigebat. Puer domui suæ renunciauit, & in Oratorio pijs exercitijs vacare studuit. Diutissime in aqua gelida stetit. In spelunca latitauit biennio. Habitum Monasticum apud Iordanem in templo Dominæ nostræ Dei Genitricis, *Chuzoba* vocato (quod proculdubio antiquorum Eliotarum erat, qui locum illum semper incoluerunt) flagitauit, & suscepit. Blattam sororem suam virginem inter Moniales Monasterij, quod *Petrin* appellatur, interim collocans. Durissimam vitam cum mira victus parcitate agebat. Mu tis propterea signis resplenduit. Huiusmodi namque subsidijs Deus sanctitatem Monachorum decorare solet. Episcopus interea

Theodorus Sicæota.

rea eligitur, etsi inuitus. Vnde Hierosolymam petens, & Lauram Sabæ Abbatis inuisens (hinc collige id quod diximus de imitatione Eliani Instituti) noluit ad suos redire, vt magis posset soli Deo vacare. Plura alia pro sanctis Monachis ex huius Theodori historia habeat lector.

4 Et inter alia de vno Antiocho insigni Eremita insignis quoque abstinentiæ viro, de quo hæc: *Ad centesimum annum peruenerat: sexaginta annorum spatio nec vinum, nec oleum, nec aliud eiusmodi gustarat: triginta iam annis panem non comederat: oleribus crudis cum sale, & aceto vescebatur, & aquam bibebat.* O dignum Monachatus speculum! Antiochus Eremita.

5 Septemtrionalis quoque plaga Scotiæ, & Hibernicarum Insularum decorabatur hac tempestate vno S. Columba (alijs Columbanus, Columcellus dictus) diuerso tamen ab eo Columbano, de quo *sub an.* 560. diximus, vt notat Baronius *in Notis ad Martyrolog. Rom. 9. Iunij*. Fuit Monasteriorum plurium (centum quidam dicunt) pater, fundator, ac legislator; Regulam ipsis tradens Monasticam, præsertim illis, qui in Eremis degebant, quam ex Vvilfrido, & alijs refert Haeftenus *in disquisit. Monastic. lib.* 1. *Tract.* 6. *disquisit.* 8. Quamuis autem Sanctus hic Archimandrita multarum virtutum operibus inclytus, & venerabilis fuerit; præcipuè tamen in eo a Monachis imitandus, quod fidei Catholicæ egregius propagator extiterit in transmontanis partibus Pictorum ad Aquilonem, quorum propterea *Apostolus* vocatus fuit. De ipso plures apud Baronium, & Haeftenum relatos, ac Vvionem *in Martyrolog. Monastic. die 9. Iunij*. Eum suæ familiæ accensentem more solito, & huic perdocto authori familiarem. Melius sapit Reynerus eiusdem Instituti asseca, dum *in lib. de Apostolatu Benedictinorum in Angliam, Tract.* 1. *sect.* 1. §. 18. Ægyptijs Monachis eum adiungit. S. Columba.

6 Huius S. Columbæ auditor circa hæc tempora fuit S. Fintanus Kauselabensis Congregationis celebris Monachus, quem caput magni populi futurum ipse Columba per reuelationem cognouit. Similiter Canicus ipsius Columbæ, & Congelli familiarissimus, qui multorum etiam Monachorum magister, & miraculorum (vt dicitur) patrator fuit. Item Carthagus multorum Monasteriorum, & duorum millium Monachorum Pater. Quos omnes inter legislatores Monachorum refert Haeftenus *supra disquisit.* 13. ex Patritio Flemingo Minorita Hiberno; eò a nobis connumeratos, & vt Monasticæ historiæ partes suas reddamus, ac vt vulgarem & inanem esse opinionem eorum, qui præter SS. Basilium, Augustinum, & Benedictum nullos alios Regularum Monachalium authores agnoscunt, ostendamus; prout sæpius clarissime fecimus. S. Fintanus. Canicus. Carthagus.

7 Ne verò grauissimi Benedictinæ familiæ alumni hos, & alios quos recensuimus suis accenseant Monachis, audiant, quæ Antonius Gallonius *in Responsione ad Monachum Benedictinum pag. mihi* 105. grauiter, & ve- Gallonius.

raciter dixit: [Sed quam debilis sit ista ratio ex ijs quæ superius sunt dicta, innotescit, cum scilicet id demonstratum, complura Monasteria alterius Ordinis Monachorum seruandam postea suscepisse Regulam S. Benedicti: & adducti sunt in exemplum Monachi Lirinenses, qui sub sancti Honorati Regulis prius constituti, in Benedictinos postea transiere. Vt autem idem dicamus de Monachis Anglicanis, maiora nos admonent argumenta, illudque in primis, quod toto etiam sequente sæculo, quod luculenta historia prosequutus est Beda, cum ab eo frequentissima mentio habeatur Monachismi in Anglia iugiter propagati, nusquam tamen de S. Benedicto, vel de Benedictinis Monachis vllus sermo; imò cum alium S. Benedictum Abbatem ab Anglis coli demonstret, nostrum Italum prætermisit. Extat ipsius Bedæ sermo de S. Benedicto Abbate Anglicano in eius natali pridie Idus Ianuarij dictus, in quo inter alia de vitæ Monasticæ Instituto ab eo tradito, cum agit de Monasterio ab ipso erecto, hæc habet: Iuxta regularem disciplinam interius exteriusque constituit, non pro captu suo decreta nobis statuens, sed antiquorum statuta certissima Monasteriorum, quæ peregrè didicerat, sibi, suisque obseruanda proponens. Et inferius: Nos namque sumus filij eius, qui nos in hanc Monachiam demum pius prouisor induxit. Hæc & alia plura Beda. Qui quam male meritus esset de seniore nostro Italo S. Benedicto, si ab eo fuisset primum propagatus in Anglia Monachismus, cum nec eius saltem nominis tota illa historia meminisset?] Hæc addat lector ad ea quæ *in Appar. cap.* 1. diximus.

Gildas Badonicus.

8. Certo ergo iure inter eiusmodi Monachismi vetusti Eliani, vel Prophetici æmulatores in partibus illis Anglorum numerandus Gildas Badonicus, de quo Pitseus *de Script. Britt. ætat.* 6. *n.* 59. circa ann. Christ. 583. ait discipulum fuisse Cadoci viri præstantissimi, quem sub an. 566. commemorauimus; & in famosissimo Banchorensi Monasterio *se totum Sacrarum litterarum lectioni, & meditationi* dedisse, ac propterea *bonum Ecclesiæ valde* promouisse. Quod libentius referendum censemus, vt Monasteriorum cultoribus hanc viuendi formam propriam veluti esse, non extraneam, vt desides aliqui autumare solent, suadeamus.

Monasteriū S. Leocadiæ.

9 Loquens de hoc tempore, anno scilicet 588. Iulianus Perez *in Chronic. num.* 274. & 284. dicit ab hoc tempore Monasterium S. Leocadiæ Toleti in suburbio Ciuitatis ad partem meridionalem situm, Monachorum fuisse. Quod etsi pro certo credi possit, sub dubio tamen an illud Patribus Benedictinis, an potius antiquioribus Monachismi Eliani imitatoribus, cuius Instituti eandem S. Leocadiam existimari diximus Tomo præcedenti, adiudicari debeat.

Ann.

Ann. Christ. 590. vsque ad 603. Gregorij Magni Rom. Pontif. 1. vsque ad 14. Mauritij Imper. 8. vsque ad 20. & Phocæ ann. 1.

1 TOTVM hoc tempus Pontificatu D. Gregorij Magni fœlicissimum sub vno titulo, sicut sub vno Monastici Instituti egregio Patrono, & Ecclesiæ Doctore, placuit coniungere, ea quæ eiusdem status propria sunt disquirendo, quæ verò extranea, alijs relinquendo. Inter quæ de numero annorum Imperij Mauritij dissidium; cum nos Spondani computum, a quo haud valde abest Gordonus, sequamur. S. Gregorij Papatus.

2 Igitur, cum post immensam Tyberis inundationem, & serpentium putredinem, lues inguinaria (vulgo pestis) Vrbem inuasisset; dirissima equidem, & cœlitus demonstrata sagittis delapsis; & propter ipsam Pelagius Papa e vita excessisset; oculis omnium in Gregorium conuersis, vt qui cæteris vitæ sanctitudine, claritudine generis, rerumque peritia præstaret, totius Cleri consensu Summus Pontifex, tot malis medicamen futurus, eligitur. Præstitit id primò, cum pro lue auertenda, litanias *Septiformes* appellatas, indiceret; in qua processione ipse Imaginem Sanctam Deiparæ, quæ modo extat in Basilica S. Mariæ *Maioris* dicta, magna veneratione deferens, meruit, vt cum ad molem Adriani Tyberi adiacentem perueniret, in signum reconciliati numinis, Angelus visus esset super ipsam molem nudatum gladium in vaginam recondere. Quod in Castello S. Angeli super eam molem extructo, & sub Parochia S. Mariæ Transpontinæ sito quotidie, vel ex nostra cellula, vbi hæc scribimus, figuratum videmus. De illis idem Gregorius, alter Turonensis, veteres Rituales libri, & Chronologi Iuniores. D. Gregorij gesta.

3 De Monastica propagatione vna Radegundis Regina, hoc tempore ex hac vita ad cœlestem, ab Angelis suscepta, transiens, & Monasterium ab ipsa erectum, litteræque ab eadem in eiusdem Cœnobij commendationem & curam ad Episcopos, paulo ante obitum scriptæ, satis testantur. De illis Gregorius Turonensis *lib. 9.* & authores vitæ eiusdem Radegundis apud Surium 13. Augusti. Contendant meritò illius temporis Monachi, nostri videlicet, Basiliani, Augustinienses, & Benedictini pro tanta Moniali, eiusque alumnis. Nobis enim satis dictum in præcedentibus sufficiet. Et satius erit contendere, vt Reginam Monialem, mortificationi, cilicijs, abstinentiæ, alijsque virtutibus religiosis incumbentem, imitentur. Radegundis.

4 Non sic autem se gessisse videntur duæ aliæ Moniales Regis sanguinis eiusdem Monasterij Pictauis conditi, videlicet Chrodieldis filia Chariberti Regis, & Basina filia Regis Chilperici, Moniales alumnæ S. Radegundis, quæ malo spiritu (ambitionis videtur, quæ est pestis Moniales duæ

Aa 2 Reli-

Religionum) contra Abbatissam Leuboram insurgentes, magnas tragœdias in Monasterium, Abbatissam, aliasque personas excitarunt; quas refert Gregorius oculatus testis *lib.9. & 10.*

Priuilegia Monachorum.

5 Quo etiam tempore D.Gregorius Papa priuilegium concesit Monasterio S. Medardi Suessionensi in Gallia, quo illud illius nationis caput Monasteriorum constituit, & nullius voluit ditioni subijci, præterquam Sedis Apostolicæ. Confirmans sanè exemptionis aliud priuilegium a Ioanne Papa Tertio eidem Monasterio concessum, de quo Renatus Chopin *in Monasticon lib.1. tit.2. num.19.* & Ascanius Tamburinus *de Iure Abbat. tom.1. disp.15. quæst.4.* Qui etiam addit Monasterium hoc Ordinis S. Benedicti fuisse. Et quidem quod postea fuerit facilè admittendum; cum plura Monasteria antiquioris Monastici Instituti postea Benedictinum susceperint; quod vero anno 559. quo vel circiter ipse vult Ioannem III. tale priuilegium eidem Monasterio concessisse, iam Benedicti normam amplexatum fuerit, difficile creditur; propter ea quæ circa eum annum in superioribus diximus. Quod etiam eodem loco scripsit de Monasterio S. Vincentij Parisiensis sub eodem S. Benedicti Ordine circa annum 509. indignum est viro docto; cum eo tempore S. Benedictus adolescens esset, nec aliquis eius alumnus Galliam intrasset. Erat ergo tunc Monasterium illud, vtpote a S. Germano Parisiensi Antistite exemptione donatum, eiusdem Instituti ac illud, in quo ipse Germanus Monachum gessit. De quo *sub ann.555.* dictum manet. Solicitus præterea idem Gregorius de Monachorum quiete, plura de ijs scripsit, priuilegiaque concessit Monasterio Classensi sub Diœcesi Rauennate; ab Episcoporum illud opprimentium potestate eximens; exemplumque posterioribus Summis Pontificibus præstans, vt Monachos a similibus oppressionibus, priuilegijs concessis, liberarent, prout solerter fecerunt, vt ex dicendis in sequentibus notum erit. Hæc verò ex Epistolis eiusdem Gregorij habet lector, quas sequitur Baronius. Apud quem etiam *sub ann.601.* de Synodo Romæ a Gregorio cum Episcopis, Presbyteris, & Diaconis celebrata circa eorumdem Monachorum indemnitatem, & exemptionem ab Episcopis.

Anastasius Sinaita.

6 Florebant eo tempore inter Monastici antiqui cultores Anastasius Sinaita, de quo *sub anno 560.* dici cœptum, qui in locum sui Episcopatus restitutus est, postquam viginti tribus annis in exilium pulsus fuerat. Euagrius *lib.6.cap.23.* D. Gregorius *epist.37.* Maximè verò S.Leander Hispalensis Antistes, de quo *sub anno 578.* nonnulla diximus. Synodum enim, tum Toletanam, tum Hispalensem celebrans, disciplinam Ecclesiasticam, vt bonus Pastor, promouebat. Meruit perinde vt a Gregorio Papa illi mitteretur, prout patet ex Epistola ad Regem Recaredum *lib.7. epist.127.* pallium, *quod* (inquit) *& antiquæ consuetudini, & nostris moribus, & eius bonitati, atque grauitati debemus.* Vnde si dicamus pallium hoc Monachale fuisse, & in eo Monachalem tesseram, & Elia-

S. Leander.

nam

nam Monasticen per pallium Eliæ discipulo Eliseo relictam designatam, nihil contra ius, fasue dicetur, præsertim si recolamus ea quæ in loco relato de eodem Leandro dicta manent. Cæterum Archiepiscopale pallium illud fuisse commodius credi potest. Florebat item Antiochus Anachoreta, seu Eremita, cuius memoriam fecimus *sub anno* 582. Theodorus quoque Sicæota, cui reuelata est a Deo mors Mauritij Imperatoris, quæ hoc tempore contigit, sub signo lucernæ extinctæ, dum seruus Dei esset in Monasterio suo *Dei Genitricis* appellato. Rem narrat Eleusius in eius vita apud Surium 22. *Aprilis*. Illustris præterea Monachus ille erat, de quo Cedrenus *in Annalibus*, inquit: *strictum gladium tenens a foro vsque ad æneam portam procurrit, omnibus prædicens Imperatorem gladio occisum iri*. Sic enim Deus prophetiæ spiritu decorare solet Regulæ suæ Monachos studiosos.

Antiochus Anachoreta. **Theodorus Sicæota.** **Monachus quidam.**

7 Spectat maximè ad hoc tempus celebris missio Augustini Monachi cum socijs etiam Monachis a D. Gregorio in Angliam pro illius Regni conuersione, quam innumeri Authores commemorant, specialiter Beda *de gest. Anglor. lib.* 1. *cap.* 23. Ioannes Diaconus *in Vit. S. Gregorij*; & ipse D. Gregorius in multis Epistolis. A nobis etiam commemoranda, vtpotè valde ad Monachismum Angliæ, & vicinarum Insularum spectantia. Si tamen primò dicamus, hunc Augustinum a Gregorio missum, qui propterea vocatur *Anglorum Apostolus* fuisse virum Sanctum, & Præfectum Monasterij eiusdem D. Gregorij, ac Episcopum postea ordinatum; Regem cum alijs multis conuertisse; eam Ecclesiam optimè gubernasse, signis, & miraculis coruscasse, Concilia celebrasse, & tandem in illis partibus obijsse. Sic enim ex antiquioribus inferunt noui Chronologi Baronius, & illius sectatores. Etsi autem Authorum non vulgarium pars magna, quos sequitur Vvion *in Martyrolog. Monastic. May* 26. pro certo sibi persuasum habeat, Augustinum hunc, & socios Monachos Benedictinæ classis alumnos fuisse; verum enimuero nec veritati conformem hanc opinionem esse, nec satis firmo fulcro innixam, ostendit Gallonius *in Apolog. contra Bellotum pag. mihi* 59. Constat enim Bedam relatum *eo cap.* 23. *& seqq.* diligentissime horum Monachorum gesta, & Institutum describere, & nihil penitus de Benedictino loqui. Quin potius ex *cap.* 26. constat ipsos cœpisse *Apostolicam primitiuæ Ecclesiæ vitam imitari, orationibus videlicet, assiduis vigilijs, ac ieiunijs, &c.* quod sapit vetus Institutum Propheticum. Item ex *capit.* 27. vbi ad interrogationem Augustini D. Gregorio factam de modo quo Episcopus se gerere deberet cum Clericis, respondet ipsi Gregorius, quod cum ipse *Monasterij regulis eruditus* esset, seruare deberet conuersationem, *quæ initio nascentis Ecclesiæ fuit patribus nostris*. Non ergo eam specialem, quam S. Benedictus instituerat, & de qua vno verbo dicere poterat Gregorius, vt seruaret suam, quam didicerat, Benedictinam viuendi normam. Idem colligitur ex ipso Beda *lib.4. cap.27.* loquens enim de

Monachi in Angliã missi.

Cudberto & Aidano Episcopis, & Monachis, etiam dicit, quod iuxta instructionem Papæ Gregorij eam conuersationem obseruabant, *quæ initio nascentis Ecclesiæ fuit patribus nostris*: vbi etiam nec verbulum de Benedictina Institutione, cum tamen occasio se offerebat tunc congrua de ipsa loquendi. Alia ad intentum dabimus in sequentibus, dum sermo erit de eisdem Cudberto, & Aidano Episcopis, & Monachis. Hic solum prænotandum quod Gabriel Pennotus *in sua historia Canonic. Regular. lib. 2. cap. 37.* contendit Augustinum hunc, non Benedictinum, sed Augustiniani Canonicalis Ordinis asseclam fuisse.

8 Veruntamen splendidissimæ S. Benedicti Religionis historicis negare nolumus, quin cum hoc Augustino Anglorum Apostolo aliqui etiam eiusdem Benedicti Regularis Instituti professores in Angliam intrauerint. Expresse namq; id fatetur Ioannes ille Balæus eius nationis author, (etsi malæ fidei in rebus ad Ecclesiam spectantibus) cuius verba superius *ad anno* 560. retulimus. Eo etiam, quod vt constat ex eodem Beda *lib. 1. cap. 29.* cum Augustinus scripsisset ad D. Gregorium, multam sibi messem esse, sed operarios paucos, ei misit Gregorius *plures cooperatores*, & verbi Dei ministros, in quibus primi, & præcipui erant Mellitus, Iustus, Paulinus, Rufinianus, de quibus in sequentibus idem Beda. Quamuis ergo propterea post hoc tempus possit dici Benedictinam gloriosam familiam in Angliæ partibus propagari cœptam, quod tamen antea hoc contigerit, nullo fundamento asseritur, & puerile valde est Monachos illustres ante illud illis in Regionibus viuentes ei familiæ ascribere, prout faciunt aliqui, parum scitè ad temporum seriem attendentes.

Benedictini in Angliam.

Eluodugus Probus.

9 Ergo Eluodugus Probus Brittannorum insignis Doctor sub Regulari disciplina in Archicœnobio Banchorensi ab ipsa prima adolescentia iugum Domini portare discens, ibique postea ob singularium virtutum præstantiam factus omnium Præses; & Asaphus Brittannus Elguensis Monasterij alumnus, ac vitæ sanctitate conspicuus, vt eius virtutes mirificos suo tempore protulerint fructus, & ad Episcopalem dignitatem eum prouexerint inter Nostratum Elianorum æmulatores numerandi. Claruerunt enim circa annum 590. prout Pitseus *de Scrip. Britt. æt. 6. n. 60. & 61.* refert. Idem de S. Kentigerno Asaphi discipulo, & Patre 663. Monachorum iure censendum contra Vvionis sententiam *in Martyrologio Monastico* 13. *Ianuarij*.

Asaphus.

Kentigernus.

M. Maximus.

10 Congruunt eidem tempori, historiæque nostræ, quæ Marcus Maximus *in Chronico circa annum* 598. scripsit dicens: *Reccaredus Rex hortatu S. Pontificis Adelphij Toleti readificat Monasterium SS. Martyrum Cosmæ, & Damiani, ad Septentrionem positum, quod Toleto distat plus duobus passuum millibus*. Et post pauca: *Erat autem Toletanum, & antiquitate temporis, & continuis Tagi fluminis inundationibus, ad cuius marginem ædificatum erat, penè collapsum*. Etenim Cœnobium hoc ad Ordinem Propheticū spectasse multis suaderi potest, inter varias Scriptorum opinio-

nes,

nes, quas *sub anno* 649. recensebimus. Præmittendo primò, illud diuersum fuisse ab Agaliensi, de quo *sub anno* 560. dictum. Siquidem Agaliense illud a Rege Athanagildo ædificatum fuit; hoc a Reccaredo reædificatum: illud anno 562. istud post 36. vel circiter, annos: illud sub titulo S. Iuliani; sub SS. Cosmæ, & Damiani istud: de illo dicitur fuisse *Ordinis S. Benedicti*; non de isto: distabat illud *minus quam* 250. *passus ab Ecclesia Prætoriensi*, & *inter Occidentem, & Septentrionem situm* erat; hoc verò, de quo in præsenti, erat *ad Septentrionem positum*, & a Toleto distans *plus duorum passuum millibus*. Quod & facilè eliciet lector si subscriptiones Abbatum pro secundo Toletano Concilio, & Marci Maximi, ac Luitprandi Chronica euoluerit; ibi enim distinctas Abbatias horum Cœnobiorum fuisse, diuersosque Abbates reperiet, scilicet Gratinduin, Aurasium, & Venantium Monasterij SS. Cosmæ, & Damiani; Abylam, & Exuperium Agaliensis. Vnde Luitprandus *in Chronic. sub ann.* 657. expressis verbis inquit: *Abbas SS. Cosmæ, & Damiani Monasterij diuersi ab Agaliensi S. Iuliani*. Etsi fatendum, etiam hoc SS. Cosmæ, & Damiani Cœnobium, *Agaliense* appellatum fuisse, prout ex Luitprandi Chronico *Æra* 662. *&* *anno Christi* 624. colligi datur; & clarius ex legenda, seu Officio S. Ildefonsi Toletani *lect.* 4. vbi dicitur Monachi cucullum suscepisse *in Agaliensi Monasterio, quod Cosmæ tunc erat, & Damiano dicatum*. Vnde in fragmentis Luitprandi *num.* 96. sic dicitur: *Duobus & amplius passuum millibus Toleto Septentrionem versus in colliculo fuit Monasterium SS. Cosmæ & Damiani Martyrum, filiatio Agaliensis; est ibi fons irriguus in honorem S. Iuliani Toletani Pontificis, cui Agaliense sacrum fuit*. Et infra *num.* 99. inquit, quod Monasterium hoc SS. Cosmæ, & Damiani *apud vulgares Agaliense minus etiam dici solebat*, & ibi vocatur *Colonia* Monasterij Agaliensis. Idem fatentur Pisa, Tamaius, & alij historici Toletani, & colligitur ex M. Maximo, si rectè inspiciatur. Iam ergò, quod propius ad nos spectat, ostendere operæpretium est, Eliano Ordini adiudicari debere, in hac saltem restauratione, etsi sequentibus annis ad Benedictinum Ordinem, sicut alia quamplura Europæ Cœnobia, transierit.

21. Id suadent primò, quæ Tomo præcedenti *sub ann. Christi* 40. *nu.* 12. & supra *sub. ann.* 560. dum de Agaliensi Cœnobio ageremus, diximus, ex fragmentis Luitprandi eis locis adductis. Si enim, prout ex illis constat S. Elpidius Toletanus primus Pontifex suos Concarmelitas Monachos Toletum vexit; ijque in Hispaniam, Toletum maximè, Monachismum induxerunt, fundato præsertim Monasterio Monachorum, & Virginum vbi postea fuit Agaliense; profectò cum illud primum Elpidianum Cœnobium, Propheticum, & Elianum esset, quis ambiget? similiter hoc Sanctorum Cosmæ, & Damiani Cœnobium tale fuisse non incongruè suspicari liceret? Corroborat intentum quod Reccaredus Rex S. Isidori Hispalensis alumnus veluti fuit, prout ex vtriusque historia

Monasteriū Toletanum SS. Cosmæ, & Damiani.

palam

palam elicitur: hoc ergo Reccaredi pietate innouatum Cœnobium Isidori Monastico Instituto, quod non Basilianum, nec Benedictinum fuisse, sed antiquum Prophetale *sub annis* 578. *&* 618. scripsimus, astrictum erat, & Monachi ipsius disciplinam sectabantur. Neruosius præterea id suadetur ex eiusdem inclytæ Toletanæ Vrbis Chronologis, quibus maximè nota essent propria monumenta. Ex queis Iulianus Perez, seu *Petri*, Archipresbyter S. Iustæ, qui ante 500. annos eius Ciuitatis Historiam composuit *in Tractatu de Eremiterijs num.* 15. sic habet: *Eremiterium Toleti in suburbio S. Mariæ de Alf.... a temporibus antiquissimis* 3. *templa Toletanorum, quo venerunt olim Monachi Carmelitæ, & tempore captiuitatis fuit Ecclesia Regis Adefonsi VI. vbi ferè semper sedebat Archipresbyter S. Ecclesiæ Toletanæ sub patronatu Toletanorum Ficulnorum Portocarrerorum.* In quibus, illud *S. Mariæ de Alf.....* ambiget nullus qui Iulianum legerit denotare Ecclesiam S. Mariæ *de Alfizen*, cuius creberrimè is Author in suis operibus memoriam agit. Deinde illud 3. *templa Toletanorum quò venerunt olim Monachi Carmelitæ* sic corrigendum, *tertium Templum Toletanorum.* Nec mirum incuriosi Typographi negligentia *Templa*, pro *Templum*, positum fuisse. Ita enim idem Iulianus Ecclesiam hanc S. Mariæ de Alfizen tertiam Ecclesiam Toletanorum vocat, dum in suo Chronico *sub ann.* 252. *num.* 74. sic habet: *Paulatus alias Pribatus Episcopus Toletanus ad annum* 280. *iacet cum antecessoribus suis ad Ecclesiam S. Mariæ, vulgo dicitur nunc Alfizen, quæ tertia fuit Toletanorum Ecclesia; secunda verò Prætoriensis S. Leucadiæ virginis, & martyris; prima verò S. Mariæ adhuc viuenti sacra post Cæsaraguslanam.* Præterea illud *a temporibus antiquissimis* prolatum ab Authore 500. annorum antiquitatis, & qui centenario maior scribebat, vt in suis notatur operibus, manifeste indicat tempus S. Elpidij primi Toleti Antistitis. Ita vt ipse, qui Carmeli eremis cum socijs assuetus erat, eremiterium quoque hoc Toleti ipsis, qua fieri posset, construxerit *S. Mariæ de Alfizen*; temporibus saltem sequentibus sic appellatum; & in quo ad præsens Carmelitæ nostri morantur. Ex quibus iam elicitur intentum. Si enim S. Elpidius eremiterium Toleti erexit, proculdubio ex eremitis Carmeli, quos secum duxerat: ergo cum postea temporis cursu reædificatum fuit a Reccaredo Rege, hoc SS. Cosmæ, & Damiani, cum antea antiquum Toletanum templum fuisset, vt ex M. Maximo vidimus, sicut in prima sui constructione ex eisdem Carmeli Monachis compactum erat, vt pote quia ipsi *a temporibus antiquissimis*, vt Iulianus dixit, Toletani incolæ erant; profectò sic in reædificatione iisdem Monachis fuit concessum, vt potè, qui semper, & diu ea in Ciuitate manserant. Quod confirmat Petrus Sanctius S. Ecclesiæ Toletanæ Portionarius in sua Historia dicens: *El año de* 719. *fue entregada Toledo a los Moros, sacando por partido los Christianos, que auian de señalar siete Yglesias, en que pudiessen libremente celebrar, y assistir a los diuinos Officios, las quales fueron seys Parochiales dentro*

dela

dela Cudad, y vn Monasterio de Carmelitas, que estaua fuera. Latinè sic: *Anno 719. Mauris traditur Toletum, hoc pacto cum Christianis inito, quod designaturi erant septem Ecclesias, in quibus libere celebrare, & assistere possent diuinis Officijs: quæ fuerunt sex Parochiales intra Vrbem, & quoddam Monasterium Carmelitarum quod extra erat.* Ex quibus elici valet semper in ea Ciuitate hos Carmeli frutices fuisse, ex quibus Monasteria implebantur. Quod nec incongruè quoq; habetur ex Francisco Ruspuerta Biacensi in historia Ecclesiastica Regni Giennensis iussu Eminentiss. Cardinalis Moscoso ab ipso diligentissimè descripta, vbi *sæcul. 7. cap. 5. fol. 212.* Propheticum Carmelitarum Ordinem fatetur a tempore Nabuchodonosor in Hispania viguisse: in Canali Lusitaniæ circa ann. 419. & etiam 393. antea extitisse: & ex illis Elpidium Monasterium Monialium Toleti erexisse. Approbat etiam quod de Iuliano Perez supra retulimus: simulque Sanctos Martyres Fabricium, & Philibertum Monachos Triuulciæ passos circa Christi annum 308. ac Monachos, & Moniales, de quibus in Concilijs antiquissimis Hispaniæ, Eliberitano, & Cæsaraugustano primo fit mentio, pro certo censet ad eundem Ordinem Propheticum spectasse. Accedit quoque hisce Toletanis Chronologis Ægidius Gelenius Coloniensis Canonicus, & historiographus, dum in opere de Coloniæ Agrippinæ magnitudine *lib. 3. Syntagm. 43. §. 1.* Carmelitas Ordinis Prophetici asseclas, maximè Elpidium, & eius socios Monachismum ab Apostolorum tempore per Hispaniam, & alias regiones introduxisse, dicit. Denique pro hoc intento videnda ea quæ dicimus infra circa ann. 649. de S. Illefonso Toletano agentes.

12 Hinc consequenter, inter Prophetici Ordinis æmulatores, eidem adiudicari posse videtur huius SS. Cosmæ, & Damiani Abbates cognominatos; propter fundamenta relata. Inter quos vnus est Conantius, vel Venantius, qui Abbas S. Cosmæ, & Damiani vocatur a M. Maximo *in Chronic. ad ann. 600.* & a Iuliano Perez *in Chronic. ad ann. 600. num. 312.* Qui eum vocant Toletanum Episcopum. Item Iustus successor S. Ildefonsi in regimine Monasterij huius SS. Cosmæ, & Damiani, prout habet Iulianus relatus *ad ann. 666. nu. 337.* Qui etiam successor fuit in Toletana Sede Helladij, de quo *sub ann. 560.* dictum: *Benedictinus Monachus, ex Monasterio Agaliensi, & Rector Patrimonij*, nuncupatur a Luitprando *in Chronic. sub ann. 633.* sed primum de S. Benedicti Monachismo, forsan accipiendum, prout alibi diximus, quia Monasterium illud Benedictinis postea cessit. Illud *de Monasterio Agaliensi*, cum Iulianus dicat fuisse Monasterium Sanctorum Cosmæ, & Damiani, manifestè comprobat id quod supra diximus, quod Monasterium Sanctorum Cosmæ, &c. etiam Agaliense dictum fuerit. Item Gratindus, quem huius Cœnobij Sanctorum Cosmæ, & Damiani Abbatem fuisse, ac floruisse circa anno 675. habet idem Luitprandus. Forsan is erit Gratindus quidam ab eodem Luitprando *ad annum 683.* relatus, qui & dicitur adfuisse

Abbates Cœnobij SS. Co. smæ, & Damiani.

Conantius, seu Venatius

Iustus.

Gratindus.

Con-

Concilio Toletano 13. & fuisse Vicarium Argebadoni Eliberritani Episcopi absentis. Hæc porrò sub dubio dicta sunto.

Ann. Christ. 604. & 605. Sabiniani Rom. Pontif. 1. Phocæ Imperat. 2. & 3.

Summorum Pontificum successio.

1 XPLET biennium hoc mors pretiosa D. Gregorij Papæ, subrogatio Sabiniani, obitus illius, ac vacatio Sedis per aliquot menses. Sic enim ex vetustioribus Chronologis hauserunt Baronius, Spondanus, Gordbnus, & alij. Apud quos etiam de historia illa, communiter fabula reputata, de anima Traiani Imperatoris a pœnis inferni precibus D. Gregorij liberata; ac de concessione illa ipsi a Deo facta de liberatione etiam a pœnis Inferni, eorum, qui in circuitu Ecclesiæ S. Andreæ in Cliuo Scauri, sepelirentur: simili namque censura reijcitur. Illud magis credibile, quod breuis, & infelix Pontificatus Sabiniani ex eo fuerit, quod sui prædecessoris vestigia secutus non fuerit, triticum pauperibus largiendo, dira vrgente fame; sed potius illud vendendo, vt propterea a D. Gregorio in visu reprehensus, & lethaliter percussus in capite fuerit, in exemplum Prælatorum, qui auaritiæ student. Sigebertus *in Chronic.* & alij post ipsum.

Dionotus Auonius.

2 De nostris prisci Monachismi cultoribus in Brittanniæ partibus, qui Eliani Instituti, non recentis Benedictini, quod vix earum partium oras conspexerat, imitatores erant, vnus accensendus Dionotus Auonius, cuius Pitseus *in lib. de Illustribus Scriptoribus Brittann. ætat. 7. num. 64.* sic meminit. *Dionotus Auonius natione Brittannus vir sanctitate vitæ, & eruditione celebris. Virtutum meritis ita exigentibus in celeberrimo Banchorensi Monasterio factus est, vt ita dicam, Archicœnobiarcha. Nam in eo Cœnobio vni Abbati semper parebant saltem bis mille, & centum Monachi, vti post Bedam, omnes pene historici nostri testantur.* Plura etiam de illo Ioannes Balæus *in Catalogo Scriptor. Brittann. Centur. 1.* addens sibi solito malignitatis spiritu, de isto Bannochorensi Cœnobio: *Non illic ad Basilij, aut Benedicti præscriptam vitæ methodum in summo degebant otio deglutientes pauperum sudores, sed iuxta D. Pauli doctrinam de manuum suarum laboribus in communi viuebant.* Quæ eò a nobis relata solum, reiecta debacchantis maledicentia, quia denotant Bannochorenses Monachos non Basilianos, nec Benedictinos fuisse, sed alterius primæui Instituti, prout sæpius scripsimus.

S. Cudbertus.

3 Idem pari iure dicendum de S. Cudberto Monacho, & Episcopo, cuius meminit Beda *lib. 4. Histor. Anglor. cap. 27. & seqq.* Ille enim, vt ex eo *cap. 27.* elicitur, eam vitæ formam obseruabat, quam D. Gregorius Papa Augustino a se misso Apostolo in Angliam indixerat, videlicet *quæ in initio nascentis Ecclesiæ fuit patribus nostris*, Propheticum videlicet.

Quod

Quod & indigitat Reynerus infra referendus. Vnde Antonius Gallonius *in Apologet.* aduersus Bellotum *pag. mihi* 65. (quem secutus etiam est Vvion infra referendus) ipsum reijcit, quod Cudbertum hunc, ex Instituto sanctissimi Patris Benedicti faciat. Quod ex eo vlterius comprobat, quia S. Cudbertus linea zona vtebatur, vt expresse dicitur in ipsius vita apud Bedam *cap.* 23. cum tamen Benedictini Monachi ex Ioanne Diacono ab eodem Belloto in argumento deducto, præcingerentur zona pellicea. Vrgeri id etiam potest, quia zona linea Essenatum, seu Institutum antiquorum Essenorum Alexandriæ a S. Marco Institutorum, redolet: hi enim lineis vtebantur, seu albis vestibus, vt ostendimus *tom.* 1. *sub ann.* 3545. *num.* 29. *& tom.* 2. *in Appar. cap.* 3. *num.* 17. Probat vlterius idem intentum Gallonius eo quod Monachi Benedictini, ipso Belloto constanter affirmante, ab ipso principio Regulæ vti consueuissent vestimentis nigri coloris, quod & testatur Petrus Diaconus in disputatione sub Innocentio Papa II. & Lothario Imperatore; & tamen S. Cudbertum cum suis vti solitum esse vestimentis ex lana, nulla tinctura infecta, sed naturalis coloris qualiscunque esset, testatur vita ipsius Cudberti apud Bedam *cap.* 16. vbi sic: *Vestimentis vtebatur communibus: ita temperanter agens, vt horum neque munditijs, neque sordibus esset notabilis: vnde vsq; hodie in eodem Monasterio exemplo eius obseruatur, ne quis varij, aut pretiosi coloris habeat indumentum; sed ea maximè vestium specie sint contenti, quam naturalis ouium lana ministrat.* Idemque fatetur ex ipsius S. Benedicti præclarissima schola Clemens Reynerus *in lib. de Apostolatu Benedict. in Angl. Tract.* 1. *sect.* 1. §. 18.

4 Idem quoque pari iure asserendum de Aidano Sancto alio Monacho, & Episcopo ab eodem Beda *d. cap.* 27. 4. *lib. Histor. Anglor.* nominato: de ipso namque similiter asseritur conuersationem egisse *quæ in initio nascentis Ecclesiæ fuit Patribus nostris.* Vnde Gallonius relatus pariter insurgit contra Bellotum, (idem dicito contra Vvionem *in ligno Vitæ lib.* 2. *cap.* 25. & *in Martyrolog. Monast. die* 31. *Augusti.*) quod hunc Aidanum cum Cudberto Benedictinum appellauerit. Alia de ipso in vita ipsius Cudberti apud Bedam, præsertim *cap.* 4. vbi quomodo ipse Cudbertus cum pastoribus positus animam S. Aidani Episcopi ad cælum ferri ab Angelis aspexerit. Maximè verò ex *lib.* 3. *cap.* 5. accipiant Religiosi hæc dogmata: *Non aliter quam viuebat cum suis, ipse docebat.* Item: *Nihil huius mundi quærere, nihil amare curabat.* Exercitatio ipsius: *Aut legendis Scripturis, aut psalmis discendis operam dare, hoc erat quotidianum opus illius.* Præcepit etiam suis abstinentiam a vino, & ceruisia; prout ex Rogerio Houedeno affert Bollandus *in Actis Sanctorum tom.* 1. *in Vita S. Ceolulphi.* Ex quo etiam elicitur Propheticam Monasticen professum fuisse, in qua hæc abstinentia vigebat. S. Aidanus.

5 Commemorandus etiam veluti eiusdem Instituti assecla Eata Abbas Monasterij *Mailros*, vir mansuetissimus vocatus, & de quo nonnulla Eata Abbas.

apud

apud Bedam eo *cap.*27. & in Vita Cudberti ſæpius. In quo etiam relinquendus Pater Vvion relatus, dum eum Benedictinum autumat.

Boiſilus Abbas.

6 Et maximè Boiſilus Abbas eiuſdem Cudberti magiſter, cuius diſcipulatu *ſcientiam ſanctarum Scripturarum, & bonorum operum ſumpſit exempla*. Prout eo *cap.*27. habetur apud Bedam. Vbi etiam appellatur *Prophetici ſpiritus ſacerdos*, quod nobis indigitare poteſt Inſtitutum, quod ipſe, & ſocij amplectebantur. Plura de ipſo in Vita ipſius Cudberti apud eundem Bedam, quæ lectori relinquimus prælibanda, cum nos non Sanctorum vitas deſcribere, ſed hiſtoriam texere Prophetalis Monachiſmi, propoſuerimus. Legendus Vvion ſupra, ſed relinquendus, dum hunc etiam Patrem S. Benedicti alumnum credit. Legendus etiam, nec reijciendus Reynerus in ſuperioribus relatus; qui etſi Benedictinus quoque, veritatis tamen vi coactus plures ex iſtis, quos nonnulli ſub S. Benedicti ferula vixiſſe credunt, antiquiſſimi Monachiſmi Ægyptij, & Palæſtini, cuius ſucceſſores Carmelitas agnoſcit, cultores agnoſcit. Legenda propterea, quæ ex ipſo afferimus *in Appar. cap.* 1. & 2.

Ann. Chriſt. 606. vſque ad 613. Bonifacij IV. Rom. Pont. 1. vſque ad 7. Phocæ Imper 4. vſque ad 7. & Heraclij I. vſque ad 4.

Geſta in Eccleſia.

1 OC tempore toto, exceptis aliquot menſibus, in quibus Bonifacius III. Eccleſiæ gubernacula tenebat, eam Sedem obtinuit Bonifacius huius nominis IV. Qui ſtatim domum ſuam in Monaſterium erexit, & Pantheon nobile Vrbis delubrum ab antiquæ Idololatriæ ſordibus expurgatum Dei Genitrici, & omnibus Sanctis conſecrauit. Quorum interceſſione, vt credi poteſt, actum eſt, vt Phocas crudelis Imperator, de medio tolleretur, ſuccedente ipſi Heraclio. Anaſtaſius, Theophanes, Cedrenus, Nicephorus, & alij.

Coſdroes.

2 De hoc autem tempore, & eius hiſtoria noſter Arnoldus Boſtius *lib.*5. ſui operis hiſtorialis *cap.* 79. hæc ſcribit: *Anno Domini 609. Bonifacius Papa IV. Pantheon, ideſt Templum omnium Deorum a Phoca Cæſare impetrauit, & in honorem omnium Sanctorum conſecrauit, eiectis prius gentium ſimulacris, ac feſtum omnium Sanctorum inſtituit anno ipſius Phocæ Imperatoris V. Igitur poſtquam idem Phocas ex toto ferme octo annis imperaſſet, ab Heraclio Duce Imperio, ac vita priuatur, qui ei in Imperio ſucceſſit. Porrò huius Heraclij 5. anno permittente Domino flagellari populum ſuum per ſæuitiam paganorum, Coſdras Rex Perſarum multam partem Reipublicæ Romanæ cepit, multaque terrarum Regna ſuo Imperio ſubiugauit, deuaſtauitque Damaſcum, Hieroſolymam, & venerabilia loca, & Eccleſias incendit, ac nonaginta millia virorum, ac mulierum occidit, populorum captiuans*

uans

uans copias vna cum Patriarcha Ierosolymitano Zacharia. Attamen territus de sepulchro Domini rediens partem Sanctæ Crucis, quam S. Helena ibidem reliquerat, in Persidem asportauit.

3 Circa quæ aliqua prænotanda. Primum quidem, hunc Cosdroam, de quo in præsenti, diuersum fuisse ab alio eiusdem nominis (cuius nepos erat) de quo *sub ann.* 537. diximus similem inuasionem in Syriæ loca fecisse, prout ex eodem Bostio, & Palæonydoro ibi comprobauimus. Secundum, in hac etiam inuasione detrimenta plura inferre potuisse Monachis, & Ascetis Terræ Sanctæ, ac perinde etiam nostris in illis partibus degentibus, sicut de priori illa eo loco dictum manet, sufficienter elici ex illis *Deuastauitque Damascum, Ierosolymam, & venerabilia loca.* Hæc etenim *venerabilia loca* proculdubio etiam *asceteria, eremitoria*, & similia Anachoretarum loca Carmeli, Iordanis, &c. includunt. Tertium, cum Bostio consentire Historicos alios, specialiter Theophanem, & Leontium, ex quibus idem desumpsere Baronius, & alij ex iunioribus, eadem ferme referentibus, vt etiam in sequentibus notabimus. Notanda.

4 Vel obiter etiam memoria recolenda insignis illius Patriarchæ Alexandrini *Ioannes Eleemosynarius* nuncupati; ad mundi auaritiæ confusionem a Deo dati, & sub hoc tempore florentis. Etsi autem plurima de ipso apud Surium 23. *Ianuarij*, & apud Leontium Cyprium eidem coætaneum, ac Metaphrastem, ac nouissimè apud Ioannem Bollandum *in Actis Sanctorum* 23. *Ianuarij*, qui solita eruditione innumera de ipso scribit, habeantur; illis tamen prætermissis, solum notabiliora in exemplum Prælatorum, & pro nostra historia congrua depromemus. Pauperes dominos suos vocabat, & per singulos dies plusquam 7500. alebat; ab officialibus suis munera accipi interdixit: ac ipse opertorio pretioso donatus a se abiecit, contentus infimo stratu, & vilibus operimentis. Eleemosynis elargiendis adeo fuit singularis, vt iure, meritoque *Eleemosynarij* cognomento inter tot sanctissimos viros, qui simili misericordiæ operi incubuerunt, dignaretur. Audiant quæ sequuntur ij qui facilè contemptores, & criminatores in Monachos esse conspiciuntur. *Semper honorabat Monachicum schema, & colebat, ac compatiebatur.* Et illud: *Accusationem qualemcunque siue mendacem, siue veracem non suscipiebat contra aliquem circumamictum monachico habitu.* Cum autem aliquando contigisset vt Monachum quendam verberari iusserit, quia fornicarius credebatur, rei falsitate postea comperta, eum honorauit, & ex tunc Xenodochium pro Monachis recipiendis extruxit. Dicebat enim de illis: *Quot absconsos seruos habet Deus, & nescimus nos?* Ex eis vnus erat Monachus ille, quem per iniuriam verberatum diximus. Cum enim ipsi Patriarcha obtulisset centum numismata, ipsa accipere renuit, hanc dignam sententiam proferens: *Monachus si fidem habet, horum non eget; si autem horum eget, fidem non habet.* Duos etiam Monachorum Conuentus aluit, hoc solo contentus, vt vespertina, & nocturna vigilia ipsi impen- Ioannes Eleemosynarius

deretur: hoc autem faciebat vt sollicitiores Dei amicos Monachos redderet; prout ex vita ipsius habetur, ex qua etiam plura, ipsaque piissima extrahet deuotus lector. Illum nostris annumerat Casanate *in Paradis. Carmelit. stat. 2. ætat. 5. cap. 51.* ex aliquibus Catalogis nostri Ordinis, etsi res parum comperta sit. In eo saltem corrigendus quod ipsum *an. Christ.* 300. claruisse notat, cum non nisi post sexcentesimum floruerit.

Columbanus

5 De S. etiam Columbano, de quo *sub ann.* 560. actum, plura referunt moderni Scriptores, tanto viro digna, & nobis non extranea, propter ea, quæ eo loco diximus; quæ consulenda simul cum vita ipsius, & Sigonius, Baronius, Spondanus, & Gordonus. Vbi etiam de Bobiensi Monasterio ab ipso in Lombardia erecto, quod pro nostra historia congruit. Hoc enim Bobiense Cœnobium iuxta Apenninum, & Fluuium *Bobium* vocatum, non multis a Papia leucis dissitum regula propria ab ipso Columbano edita, institutum fuisse, etsi postea Benedictinam ex parte tantum amplexatum, satis clare reperi in Bulla Theodori Papæ pro hoc Monasterio edita, quam habet Cornelius Margarinus in suo Bullario Cassinensi *to. 1. Constitut. 2.* vbi sic Pontifex: *In quo Monasterio Monachi sub Regula S. memoriæ Benedicti, vel prædicti Reuerendissimi Columbani fundatoris loci illius conuersari videntur.* En iam qualiter vtramque Regulam Benedictinam, & Columbanam Monachi illius Cœnobij Bobiensis obseruarent anno 643. quo hæc Bulla a Papa Theodoro edita fuit. Quod crederem sic contigisse, vt ex centum & quinquaginta Monachis, qui ibi degebant; vt Pontifex refert, aliqui (seniores forsan) Columbani Institutiones, alij vero (forsan iuniores) Benedictinas sectarentur. Quod valde confirmat id quod diximus *in Appar. cap. 1.* de varijs Regulis Monachorum in Ecclesia obseruatis, etiam postquam S. Patriarcha Benedictus suam promulgauit. Huius porro Bobiensis Cœnobij post S. Columbanum successor fuit Attala, postea Bertulphus, deinde Bobulenus, quem secutus est Camugelus: prout ex instrumento translationis corporum ipsorum quod asseruatur in eodem Bobiensi Cœnobio affert Arnoldus Vvion *in Annotat. ad Martyrolog. Monastic. sub 31. die Augusti.* Quia tamen in dicto Martyrologio, ac instrumento fit mentio tam illorum, quam aliorum Sanctorum Monachorum, & Sanctimonialium, eiusdem Cœnobij, quos refert idem Vvion credens omnes ad sacrum Benedictinum Ordinem pertinuisse; nos qui haud leuiter autumamus plures illorum, antiquiores videlicet, qui in eodem Cœnobio sub S. Columbani primi Institutoris Regula vixerunt vetustissimi Elianorum Instituti æmulatores extitisse, eos omnes hic referendos censemus sub dubio tamen quinam ipsorum tales fuerint, qui non. Hæc ergo occasione translata fuerunt corpora Sanctorum Columbani primi Bobiensis Abbatis, Attalæ secundi Abbatis, Bertulphi tertij Abbatis, Bobuleni Abbatis, Camugelli Abbatis. Item SS. Cumiani, Romani, Vulcarij, Siniberti, Alli, Theoperti, Cuniberti, Tuniprandi, Rattaldi, Andreæ,

Bobiense Monasterium.

Attala, & alij Bobienses Abbates.

S. Bobiensis Cœnobij.

Ioan-

Ioannis, Petri, Leonis, Bladulph, Moronei, Agiboldi, Theodebaldi, Baudacarij, & Leompardi, Monachorum Bobiensium numero 19. & alterius cuiusdam Sancti, cuius nomen præ vetustate characteris legi non potuit. In alia etiam arcula, quæ contigua est arcæ S. Attalæ Abbatis reposita sunt, & translata cum alijs præfatis corpora Sanctarum Petronillæ virginis, Suniuergæ virginis, & Rotradæ virginis. Hæc ex relato Vvione afferimus, dubitantes tamen quinam ex istis titulo *Sancti* cognominari queant; rem sub S. Sedis Apostolicæ trutina relinquimus, ipsius ac SS. Congregationum decretis, quæ in hac parte sunt, colla submittentes.

6 Circa hoc tempus ortus, & gesta pessimi illius impostoris Mahumeti totius Orbis cruentissimæ bestiæ ab aliquibus describuntur. Quia tamen quæ noster Arnoldus Bostius *lib.* 5. *cap.* 81. de ipso scribit, singularia sunt, & huius Authoris codex rarò inuenitur, ea placuit hic apponere, etsi sciam, cum alijs historicis, sicut nec ipsos inter sese, non cohærere. Sic ergo Bostius: *Igitur circa annum Domini 635. mirabilia quædam contigisse narrantur. Cometa apparuit, puer quadrupes, & alter duos vertices habens nati sunt apud Constantinopolim. Sanguineæ hastæ, & lux clarissima per noctem totam videbantur. Puer nascitur sine oculis, & manibus, qui a lumbis infra erat sicut piscis. In Nilo apud Ægyptum duo animalia apparuerunt humanæ formæ, vir, & mulier, horribilia aspectu quasi per vnum diem. Sol a mane vsque ad meridiem minoratus est de tertia parte. Quæ omnia aliquid noui solent signare. Quidam putant, quod præfigurarunt bestialem, & monstruosam sectam Sarracenorum, quæ quasi tertiam partem Christianitatis in breui corrupit, & non longè post hæc tempora surrexit. Non paucis euolutis annis Macometus propheta falsus Sarracenorum, deceptor Orbis, nuncius Satanæ, præcursor Antichristi, complementum hæresum, ac totius falsitatis prodigium, surrexit, & vesaniam suam ostentare incœpit. Fuit enim magus, & mercator vilissimus, ac epilepticus: habuit etiam originem ab Ismahelitis, qui dicuntur Sarraceni, in Arabia natus, & cum esset mercator pauperrimus diuitem viduam duxit in vxorem, dicens se esse Messiam. Quæ cum doleret, quod epileptico nupsisset, ne perciperetur falsitas sua, dicebat vxori, & alijs se ab Archangelo visitari, cuius claritatem ferre non valens sic caderet in terram. Factus princeps latronum, subtiliter Arabes sibi attraxit, qui tunc valde ab Heraclio Imperatore grauabantur, & dedit illis legem suam dicens se esse Prophetam sanctum a Deo missum. Insuper Alcoranus liber ab eo componitur, & a tribus magistris suis, quibus diabolus auctoritatem & industriam ministrabat. Primus magister erat quidam Iudæus Astronomus maximus; secundus Ioannes de Antiochia hæreticus; tertius Sergius Arrianus Apostata tam a fide, quam a conuersatione Monastica. Hi legem abominabilem confinxerunt resecantes quicquid arduum erat incredendo, & difficile in operando, concedentesque omnia, ad quæ mundani homines proni erant, videlicet gulam, luxuriam, rapinam, &c. Vnde factum*

Nefandi Mahumetis gesta.

est vt per potentiam, & dolum deciperent in breui maximam multitudinem hominum bestialium. Et quia lex ista nimis inhonesta, & confusa erat, quidam humana verecundia permoti plura retractarunt, ac velut expositores rationabiliter interpretabantur aliqua nimis mendosa. Vnde quidam Christiani etiam literati hoc colludio decepti fuerunt, qui historias transmarinas non viderunt. Quare autem tam infamis homo legifer factus sit, & talem tradiderit legem, duplex ratio redditur. Prima, quia Deus non permisit, vt aliquis bonæ famæ homo a diabolo assumeretur, & legem, saltem humano modo rationabilem traderet, sicut nec olim nisi serpens permissus fuit quando Euam tentauit. Secunda, quia Macometus summè arrogans fuit, ideo quicquid desiderabant carnales concessit, iam sic, iam aliter dispensando, & ex hac collisione doctrinarum variarum, & contrariarum totus liber confusus est, nec aliquo modo concordabilis. Demum idem quasi coactus respondit, quod duodecim millia verba essent in Alcorano, quæ mendacium continerent, cætera in veritate persisterent. Cum ergo Macometus Rex Arabum factus in Syria regnare cœpisset, duobus annis sequentibus diuersa bellagerens, Persas vicit, & gentes alias multas, & ex tunc, quia Sarracenus in Arabia natus fuerat, translatum est nomen Imperij à Persis ad Sarracenos. Igitur cunctis gentibus sibi subiectis legem suam prædictam dedit. Et sic velut alter Ieroboam decem partes abstulit domui Dauid, id est Ecclesiæ Christi, quia penè totum mundum decepit. Et nisi Carolus Magnus, & alij quidam Principes, iuuante Deo, cultores eius coercuissent, totaliter fidem Christi extinxisset. Sæpius creuit, & decreuit vsque hodie, finem nouit Deus. Porrò cum tribus annis cum dimidio regnasset, eodem anno, quo & Rex Persarum effectus est, moritur circa annum Domini 640. quo mortuo successit ei in Regno Sarracenorum, seu Arabiæ & Persarum Ebubeker, siue Obier tribus annis, post quem Homar 12. annis. Hæc Bostius.

Alia de Mahumeto.

7 Quia tamen truculentissima ista fera Mahumetes sua sæuitia totum ferme Christianum Orbem depastus est, & quandoque necessarium sit Religiosis nostris, & alijs qui pro missionibus ad terras Mahumetanorum destinantur, perfidias, & absurditates eius sectæ cognoscere ad eas impugnandas, idcirco præter adducta ex Bostio, placuit, hæc luculenta alia, quæ Iacobus de Vitriaco *in historia Hierosolymitana cap.5.* de hoc pseudo-propheta scripsit, quibusdam resecatis hic adiungere, nec ingrata, vt credo, lectori. Sic autem habet: [Fuit autem *Mahometes* Ismaelita ex Agar ancilla Abrahæ ex progenie Ismaelis, hominis ferocis, cuius manus contra omnes, & manus omnium contra ipsum. Licet enim Sarraceni a *Sara*, tanquam ex libera mendaciter, & inaniter se nominent Sarracenos, verius tamen Agareni ab *Agar*, quæ concubina fuit Abrahæ debent dici. Cum autem adhuc puer esset, & defuncto patre suo Abdimeneph, & matre sua relictus esset pauper, & orphanus, susceptus est a quodam homine Gentili, & Idololatra, qui nutriuit eum in illo loco Arabiæ, qui dicitur lingua eorum *Salinga*. Postquam autem factus est ætatis adultæ,

& ad

& ad annos iuueniles peruenit, cum iam proprij corporis exercitio, more pauperum, victum sibi laboriose posset acquirere, factus est mercenarius cuiusdam mulieris viduæ, cuius asinum custodiens, a quibusdam viatoribus, quos super asinum ad partes Asiæ deferebat, mercedem recipiebat ad opus dominæ suæ, quæ etiam camelos suos postmodum eius custodiæ commisit, & ad ciuitates vicinas, & oppida circumstantia factus negotiator merces deportabat. Cumque pro seruitio suo, & huiusmodi negotiatione prædictæ viduæ gratiam, & familiaritatem fuisset adeptus, sese inuicem libidinosè concupiscentes primò occulto, & fornicario concubitu pariter coierunt, postea verò mulier illa cum eo publicè matrimonium contraxit, & copiosam pecuniam illi tradidit. Ipse verò qui semper vitam miseram, & inopem vsque ad dies illos duxerat, subito, & quasi casu fortuito, & inopinato, ditatus cœpit in oculis suis extolli, & apud se inaniter gloriari, cogitans intra se, & modis omnibus procurans, qualiter super gentes illas, quæ Regem non habebant, & tribus suas posset dominari, & apud homines illos magnus haberi. Primò igitur congregauit homines pauperes, & inopes, & obligatos ære alieno, viros prophanos, latrones, prædones, homicidas, & raptores, vt eorum auxilio multa pecunia per violentiam, & rapinam congregata, nomen sibi faceret, & ab omnibus timeretur. Cum autem ex huiusmodi peruersis, & desperatis hominibus, filijs Belial, non modicam multitudinem congregasset, posuit eos iuxta vias publicas in insidijs, & locis abditis, vt negotiatores causa mercimonij de Asia venientes sine misericordia spoliarent. Quadam die misit triginta de latrunculis suis, vt mercatores quosdam per partes illas transeuntes spoliarent. Alia vice misit sexaginta de militibus suis, vt sibi prædam adducerent, qui omnes a quibusdam in insidijs positis ita sunt occisi, vt nec vnus ad dominum suum reuerteretur. Misit tertia vice multos ex socijs ad locum quendam, vt multitudinem asinorum, qui per locum illum transire debebant mercibus varijs onerati, raperent; sed antequam ad locum illum peruenissent, mercatores cum asinis die præcedente transierant. Hæc autem propheta mendax præuidere non potuit, nec in prædictis casibus sibi, vel socijs suis potuit præcauere. Mentiuntur ergo miseri Sarraceni, qui eum summum Prophetam Domini fuisse perniciose protestantur. Aliquando etiam cum fugisset de prælio quodam; multis dentibus confractis vix euasit. In multis enim prælijs deuictus, & cum exercitu suo fugatus nec sibi, nec suis aliquod potuit præstare subsidium. Misit frequenter socios suos, vt homines sibi contradicentes nocte in domibus suis iugularent. Vicinos etiam suos, quibus inuidebat clam & proditorie trucidari faciebat, & maxime Iudæos, quos plurimum odio habebat. Plerumque autem impij, & facinorosi eius complices, villas, & casalia subitò ingredientes ex improuiso homines, paruulos etiam & mulieres passim occidebant, & partem prædæ domino suo, qui defensio-

nem, & authoritatem eis præstabat, afferebant. A quodam autem prælio dentibus suis à dextera parte excussis, labro superiori conciso, & genis confractis, vultu lacerato, & deturpato vix euasit. Ecce quam decepti sunt, & crassis tenebris inuoluti miseri Sarraceni, qui mendaciter affirmant ipsum super omnes Prophetas spiritum Prophetiæ habuisse, & decem Angelos sibi fauentes, & eum custodientes omni tempore secum habere. Dicunt etiam, quod antequam Deus a principio cælum & terram creasset, nomen Machometi quasi in conspectu Dei consistebat, & nisi ipse Machometus futurus fuisset, nec cælum, nec terra, nec Infernus, nec Paradisus fuisset. Ipse verò, cum ei frequenter malè accidisset, & a præliorum conflictu victus, & fugatus cum magna reuerteretur confusione, ad sui excusationem dicebat, quod missus erat a Domino non vt miracula faceret, sicut & alij Prophetæ ante ipsum, sed vt leges datas Iudæis per Moysem, & Christianis per Christum, exponeret mundo, & declararet, & eos qui mandata legis malè intelligebant, corrigeret, & instrueret. Ita quod si quis mandata eius suscipere recusaret, vel gladio interficeretur, vel pro incredulitatis suæ pretio tributum soluere cogeretur. Si qui autem credere legi suæ renuerent, vel contrarium prædicarent, contra eos prælia semper inferrent, & ipsis trucidatis si possent, vxores eorum, & liberi perpetuæ seruituti subderentur. Inimicis etiam fidei suæ nec fidem, nec promissionem obseruare, sed eos omnibus modis decipere concedebat. Cum igitur ipse de se fateatur quod gratiam faciendi miracula non haberet, miracula illa quæ de illo Sarraceni gloriantes prædicant, constat esse falsa, & ipsos deceptos oculis penitus excæcatis veritatem ignorare. Dicunt enim quod lupus quidam in via qua ambulabat aliquando ei obuiam venit, contra quem cum tres digitos Machometus erexisset, lupus exterritus confestim fugiendo recessit. Affirmant etiam homines, animales, & bruti, quod bos quidam quandoque cum eo locutus fuisset, & quod arbor fici ad eius vocationem, & imperium ad terram inclinata ad eum humiliter accessit. Dicunt etiam quod Lunam ad ipsum descendentem in sinu suo recepit, & ipsam Lunam in partes ab eo diuisam iterum coniunxit. Asserunt etiam quod cum venenum in carne agnina aliquando sibi fuisset oblatum, agnus locutus sit ei dicens: In me habeo venenum, caue ne me sumas in cibum. Socius autem eius qui cum eo in mensa sedebat ex eo comedit, & vitam veneno amisit. Ab illo tamen die post annos decem, & octo Machometus veneno sibi occultè dato interijt, nec tamen mortem suam pseudo-Propheta præsciuit. Ipse autem diuino percussus iudicio morbo caduco laborans aliquando in terram cadendo spumabat. Prædicta autem vxor eius præ verecundia, & morbi abominatione volebat eum dimittere. Ipse autem dicebat vxori suæ, quod Angelus Domini Gabriel ei loquebatur, ipsum de lege quam dabat hominibus instruens, & Dei mandata ad ipsum deferens, ipse verò præsentiam Numinis corporaliter sustinere

non

non poterat, spiritus autem eius quasi in ecstasim raptus Angeli vocem audiebat, & præcepta firmiter retinebat. Mulier autem simpliciter credidit, & sic in matrimonio cum ipso remansit. Erat luxuriosus, & libidinis ardore succensus super omnes homines Orientalis regionis; ex quo tamen in immensum gloriabatur, iactans se solum supra quadraginta homines ex diuino munere virtutem generatiuam habere, & coeundi supereminentem potestatem a Deo accepisse. Vnde quindecim duxit vxores, exceptis ancillis, & concubinis quas omnes zelotypiæ spiritu impulsus ita recluserat, quod nunquam poterant exire, nec vlli homini alij fas erat eas videre, vel ad eas aliquo modo intrare. Vnde vsque hodie Sarracenorum, & fere omnium Orientalium mos est, quod vxores suas ita recludant, vt vix Solis radium videre queant, ab earum etiam colloquijs consanguineos quantumcunque proximos, prorsus priuantes. Virgines etiam earum ita coram hominibus vultum abscondunt, & collum & manus quibusdam linteaminibus velant, quod plerumque aliquis vxorem duxit, nec faciem eius, antequam eam traduceret, agnouit. Quandoque autem contra aliquam earum iurauit iratus, quod ad eam per mensem non intraret, sed libidinis suæ turpitudine deuictus, spreto iuramento, ante terminum eidem commiscebatur. Ab alienorum vxoribus nullatenus homo impudicus abstinebat, sed passim quascumque sibi placentes habere poterat, adulterio polluebat: ita quod cum propter hoc infamaretur, & a multis accusaretur, & maximè a socijs erroris sui, & coadiutoribus maleficij reprehenderetur, ipse, ad sui excusationem, & populi indignationem sedandam legem promulgauit, quæ vsque ad præsentem diem a Sarracenis firmiter obseruatur, de adulterijs videlicet puniendis: vnde mulier adultera apud eos occiditur. Sibi soli tamen dixit esse a Domino, Angelo Gabriele nuntiante, in priuilegio specialiter concessum, quod ad aliorum vxores posset accedere, & prophetas, & filios virtutis ad cultum Dei generare. Timens autem ne de adulterij crimine blasphemaretur, finxit quod charta de cælo missa fuisset illi a Deo, in quo a Domino mandaretur, vt genti suæ legem promulgaret, quatenus si quis vxorem repudiauerit, si alius eam recipere voluerit, vxor illius sit qui eam suscepit. Porcus autem ille, & canis immundus in tantum libidinis feruorem exarsit, quòd ipse alijs concessit modum turpitudinis, quo in proprijs vxoribus abutebatur. Ait enim in libro suo, quem vocat Alchoranum: Si vxores, vel ancillas habetis, ipsas pro modo vestro ad voluntatem vestram parate. Pro quo execrabili verbo statim viuus deberet concremari. Per hoc enim latenter vitium sodomiticum hostis naturæ in populo suo introduxit: vnde ipsi ex maxima parte non solum in vtroque sexu, sed etiam in brutis turpitudinem abusiuè operantes, facti sunt sicut equus, & mulus, quibus non est intellectus. Hæc autem de pessima, & abominabili eius vita, parua de magnis, pauca de multis dicta sufficiant. Subiungit postea de eius execrabili

bili lege quatenus cuiusdam peruersi Monachi, & alterius Iudæi consilio eam promulgauit. In qua secundum ritum Iudæorum circunciduntur Sarraceni. Carnes autem (inquit) porcinas non comedunt; cuius rationem cum vellet Machometus assignare, dicit, quod ex fimo cameli porcus post diluuium fuerit procreatus: vnde tanquam ex immunditijs natus, non debet a populo mundo manducari. Similiter pisces non habentes squamas, secundum consuetudinem Iudæorum non manducant. In hoc autem cum Christianis conueniunt, quod credunt vnum solum Deum omnipotentem, omnium Creatorem. Trinitatem autem non recipiunt. Subiungit infra. Asseruit etiam pseudo-Propheta vera quædam falsis interferens, quod Moyses fuit magnus Propheta, sed Christus maior, & summus fuit Prophetarum ante tempora sua; natus ex Maria, Virgine ante partum, & in partu, & post partum, omnium fœminarum sanctissima, conceptus de virtute Dei, absque semine carnalis hominis. Postea vero venenum infidelitatis adnectens, asserit ipsum fuisse purum hominem, sicut alij Prophetæ, non dij, sed puri homines fuerunt. Nesciens autem humilitatis virtutem, & Sanctæ Crucis mysterium ignorans, asserit cum Manichæis, quod Christus nec verè fuit crucifixus, nec verè passus, nec in veritate mortuus, nec sepultus, nec tertia die resurrexit, sed alius quidam homo similis ei pro eo fuit crucifixus: Christus autem sicut a Deo venit, ita ad Deuum viuus absque vlla mortis passione redijt, & in cælos ad Deum, qui miserat eum, ascendit. Assignat inferius latissimum discrimen quod est inter Euangelicam legem, & Mahumeticam illecebrosam sectam. Lex enim (inquit) Euangelica auaritiam, & terrena desideria detestatur, carnales voluptates, & fœdas concupiscentias, tanquam inimicas animæ prohibet, & execratur. Vnde fluxus carnalis voluptatis restringere, & motus illicitos cohibere, & curam carnis in desiderijs non perficere, & corpus præcipit spiritui subiugare, terrenis lucris non inhiare, mundana, & transitoria omnia contemnere, inimicos diligere, nulli malum pro malo reddere, pro persecutoribus orare, & multa iubet talia. Et postea. Carnales autem, & imprudentes Sarraceni lucra temporalia, & terrena desideria, & præsentis vitæ delitias, futuram beatitudinem nullatenus credunt impedire: Vnde more pecudum post carnis concupiscentias abeuntes, in luto voluptatis obscenæ infixi, mortui, & sepulti, nullis vitijs resistere norunt, sed carnis passionibus miserabiliter subiecti, & suppeditati, plerumque non prouocati ab appetitu, credunt esse meritorium fœdos appetitus prouocare. Ex quo infert causam ob quam abominabilis Mahumeti lex in principio fuerit recepta. Ex quo factum est, quod in partibus Orientis, & maximè in calidis Regionibus bruti, & luxuriosi homines, quibus austeritas Christianæ Religionis intolerabilis, & importabilis videbatur, arctam viam, quæ ducit ad vitam, & angustam portam deserentes, latam, & spatiosam viam, quæ ducit ad mortem facilè sunt ingressi.

In-

Inferius etiam: Quoniam ille, homo libidinosus plures habuit tam vxores quam concubinas, concessit, & meritorium prædicauit cuilibet plurimas habere vxores, & tot concubinas quot posset procurare, & in necessarijs prouidere. Alia prætermittimus breuitati consulentes, sed non quæ de Mahumeti morte, & ementita resurrectione, sic scribit: Cum autem annis 40. miserabilem vitam Mahumetus protraxisset, & morte sibi imminente, veneno se oppressum sensisset, dixit cognatis, & amicis suis: Quando me mortuum videritis, corpus meum nolite sepelire: scio enim corpus meum post triduum in cælum esse deferendum. Cum igitur indignam vitam digna morte terminasset, discipuli eius, & socij non solum per triduum, sed per dies duodecim corpus seruauerunt, expectantes vtrum in cælum deferretur. Videntes autem magistri sui dicta prorsus irrita esse, & effectu caruisse, cum iam intolerabilis esset fœtor cadaueris, ipsum corpus aqua non lauantes, sub terra absconderunt. Qui autem inter eos prudentiores fuerunt, deprehensa seductoris falsitate, omnia quæcunque dixerat, falsa, & irrita æstimantes, ab eius lege discesserunt. Cum autem ad exemplum eorum omnes fere alij vellent discedere, cognati Mahumeti, & socij, qui prius in honore, & reuerentia apud populum habebantur, & occasione legis multa lucrabantur, mœsti, & confusi cum multis blanditijs, & promissionibus cœperunt omnibus modis simplices attrahere, & ad sectam prædictam animos eorum inclinare.] Hæc Vitriacus S. R. E. insignis Cardinalis. Cum quo, considerans mirabiles progressus, quos iste Antichristi præcursor, eiusq; abominabilis Secta, quæ totam ferme Asiam, & Africam, & magnam Europæ partem oppressit, effecerunt, exclamare ad Deum Christianus populus potest. *Iustus es Domine, si disputem tecum; verumtamen iusta loquar ad te. Cur bestiæ tam crudeli tam laxas habenas concessisti? Quare tanquam potens crapulatus a vino, & tanquam vir potens, qui saluare non potest, tanto tempore siluisti, conculcante impio, & vastante vineam tuam, & tot animarum millia, pro quibus sanguinem fudisti, tibi auferente? Cur fortis armatus inimicus noster tanto tempore in pace custodiuit atrium suum, & fortior non superuenit, qui vasa eius potenter auferret, eripiens inopem de manu fortiorum eius, egenum, & pauperem a diripientibus eum?* Quæ maximè præ cæteris Religiosis, Carmelitani exclamare possumus; cum (teste Baptista Mantuano *in Apolog. pro Carmelitis*) olim dum Asia, & Africa Christum sapiebant, in regionibus illis, vt in nostris Annalibus continetur, habuimus septuaginta & amplius Monasteria, ampla, pulcherrima, atque magnifica: inter quæ erant fere omnia loca, quæ Christus, & mater eius sua conuersatione celebrarunt.

Ann.

Ann. Christ. 614. vsque ad 617. Deusdedit Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Heraclij Imper. 5. vsque ad 8.

Gesta huius temporis.

1 DEVSDEDIT Romanus hoc quadriennij tempore post Bonifacij IV. obitum Pontificatum gerebat, non satis iucunde, quia tunc contigit Cosdroæ Persarum Regis illa inuasio in S. Ciuitatem, totam Syriam, Zachariam Ierosolymorum Antistitem, & Christianos ibi repertos, ac Sanctissimum Christi Crucis lignum, quam ex Bostio nostro superius *sub ann. 606.* describere cœpimus, quamque narrant Theophanes, & Chronologi alij; & veluti historiæ nostræ propriam, propter damna videlicet, quæ ex ea Monachis nostris contigere, eam notant ex historicis Ordinis B. Cyrillus Constantinopolitanus in libro, seu Epistola ad Eusebium *in Specul. Ord. lib. 8. cap. 1.* & Ioannes de Malinis *in Specul. histor. cap. 6.* dicens: *Anno Domini 617. Cosdroas quidam prophanus regnum Persarum adeptus, Ierosolymam aduenit, & Ecclesias subuertit, atque totam Prouinciam deuastauit.* De exteris eandem nonnulli prosequuntur historiam; specialiter Iacobus de Vitriaco *in histor. Ierosolymitana cap. 2.* alijque. Ex quibus Leontius in Vita D. Ioannis Eleemosynarij exactè tradit, qualiter hic Sanctus vir, illos, qui Alexandriam persecutionem fugientes se receperant, susceperit, aluerit, rebusque necessarijs recreauerit.

Antiochus.

2. Maximè quid circa Monachos (quod nostrum tangit scopum) acciderit tunc, sic narrabat Antiochus Monachus Palæstinus Abbas Lauræ S. Sabæ, quam Elianorum possessionem fuisse, tum in hoc Tomo, tum in præcedenti sæpius inculcatum. Hæc ergo testis hic ocularis *in præfat. ad Eustachium Abbatem* dicit; de Persiæ barbaris loquens, & eorum feritate in Monachos: *In efferacissimam versi rabiem ad vnum membratim beatos illos conciderunt, qui & lætitia incredibili perfusi, ac proinde alacri vultu omni cum actione gratiarum animas reddiderunt Domino: quippe qui non ita pridem in votis habuerant resolui, & cum Christo esse.* Vnde iungit inferius post actam memoriam Abbatum Nicomedis, & Modesti Monachorum illustrium: *Viri iusti tolluntur, & nemo recogitat. A facie iniquitatis sublatus est iustus. Erit in pace sepulchrum eius. Et, animæ iustorum in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum. Illi enim sunt in pace. Et spes illorum immortalitate plena. In paucis vexati, in multis bene disponentur: quia Deus tentauit illos, & inuenit eos dignos se, & quasi holocausti hostiam accepit eos, & in tempore visitationis ipsorum splendescent, ac refulgebunt.* Narrat post hæc quod eiusdem Modesti suasu coactus fuerit in ea Laura per duos propè menses mansitare, etsi rursus nouæ barbarorum incursionis rumore exterriti in aliud Monasterium Abbatis Anastasij commigrauerit. Commemorat etiam quendam Abbatem Iustinum tenacem, & obseruantem *canonis, & cæterarum constitutionum*

Lau-

Laurensis Cœnobij. Quod notet lector, vt videat Monachos, & Cœnobia ista non sub Basilio, aut Augustino, multominus sub Benedicto militasse. Vnde inferius inquit: [Semen est hic Sancti Patris nostri Sabæ. *Inferius sic*: Numerus proinde Sanctorum Patrum, quos tyrannica sustulit impressio est 44. Horum memoria Maio mense celebratur 15. mensis die. Gratia item Christi, sed & solerti sedulitate iam dicti venerandi apprime Patris nostri Modesti, cuncta id temporis incoluntur effusi illius eremi Monasteria. *De illo autem Modesto hæc subiungit*: Modestus sanctitatis eximiæ vir (de quo non semel dictum) non eorum modo prouidam gerit curam sollicitus, quæ per hanc vastam eremum sparsim disiecta sunt Monasteriorum: sed & moderandæ huic ciuitati, ac vniuersæ circum finitimæ regioni solerter prospicit, Deo eidem cooperante in omnibus. Hic enim ad viuum nobis exprimit imaginem noui cuiuspiam Bezeleelis, aut certe Zorobabelis. Gratia etenim plenus Spiritus Sancti, templa Saluatoris nostri Iesu Christi, quæ quidem barbarico igni conflagrarunt, in sublime erigit, omni prorsus digna veneratione, puta Ædes Sanctæ Caluariæ, ac sanctæ Resurrectionis, domum insuper dignam omni honore venerandæ Crucis, quæ mater Ecclesiarum est. Sed & sanctæ Assumptionis ædem a fundamentis exædificat, adeo vt per hæc læta initia de futuris quoque spes amplissimas concipiamus, idque vel ob eos maxime qui huc sperantur venturi ab externis regionibus, sancta hæc loca vt adorent, vt omnes in commune glorificemus Deum. *Qui porro fuerint sancti illi Monachi ea tempestate trucidati, ex Vaticano codice apud Baronium sic habemus, eodem Antiocho attestante*: Illud tantum dicam, quod re vera homines erant diuini (si homines tantum illos oporteat dicere, potius quam Angelos, cum in exercitatione spirituali, & Monastica vita, & laboribus quos pro pietate sustulerunt a iuuentute sua, insenuerint) senes quidem venerandi, & canos capillos habebant, sed mente magis præstabant, & humilitate, honesti, modesti, veridici, irreprehensibiles, iusti, pij, ab omni turpitudine, & prauitate alieni, omnibus bonis exornati, & diuino repleti amore: nonnulli ipsorum centum excesserunt annos, & quinquaginta sex in quieta, & monastica vita cum peregissent, nec e Laura, & Monasterio vnquam recesserunt: nonnulli verò neque ad Ecclesiam procedebant, nec Ciuitatem amplius viderant, ex quo vitam Monasticam semel fuerant amplexati: varijs etiam virtutibus emicabant, terrestres scilicet Angeli, & cœlestes homines: quapropter hunc finem sunt adepti, & victoriæ præmium sunt consecuti.] Laudemus ergo viros istos gloriosos, & parentes nostros in generatione sua.

Aptè quoque pro nostra historia notandum, quod homiliæ illæ, quas celebris hic Pater Antiochus scripsit, & quæ in secundo Tomo Bibliothecæ veterum PP. etsi apud me in Appendice ad eam, cernuntur, numero 130. ab eo elaboratæ fuerunt eo tempore, vt suis prodesset Monachis

Modestus.

Antiochi homiliæ.

nachis non valentibus loco vno consistere, sed ob eorumdem barbarorum grassationes huc atque illuc per loca deserta salutem sibi quærentibus, vt scilicet illi in tanta penuria verbi Dei, secum in pera sua ferrent quem manducarent panem spiritualem, ac ne exortes penitus essent Monasticæ vitæ Institutorum. Quod autem istud fuerit animi ipsius consilium, accipe ex ijs quæ ipse earum exordio est præfatus ad Eustathium *homil.66.* cuius exhortatione elaborandum opus susceperat. *Tale enim,* inquit, *scribendi munus vestra suscepi exhortatione: quod momentis singulis loca, & ciuitates permutare cogimur per hanc Chaldaicæ gentis tempestatem, quæ totum penè terrarum Orbem sua premit tyrannide.* Et paulò post: *Non ausus vni vobis peculiariter, sed in commune omnibus qualemcunque hanc inferre doctrinam.* Hæc hausimus ex Baronio *sub anno 614. §. Porrò sciendum,* vt clarius innotescat id quod sæpius coacti repetimus, quod scilicet, etiam post Basilij Institutiones, in illis partibus Syriæ, erant alij Monachorum Institutores ab ipso nihil pendentes, & antiqui, ac Eliani Monastici cultores, in his præsertim Lauris, vbi hi inhabitabant. Quod & hauriet lector, si homilias 89. & 112. huius P. Antiochi euoluerit, & ea quæ nos accepimus *tom. 1. in Appar. cap. 5. num. 18.*

Eustasius. 4 Erat per id tempus in Monasterio Luxouiensi in Gallijs a B. Columbano, de quo in superioribus, erecto, Eustasius, eiusdem Columbani successor, & veluti alter Eliseus, sui Eliæ spiritus hæres, & Magistri Institutorum obseruator celebris. Cuius subditus erat Agrestinus superbus Monachus, qui propterea primum prædicationis munus ad gentes ambijt; deinde infructuosè rem cum gessisset, Aquileiam transijt; schisma contra Romanum Pontificem fouit; pro eo litteras ad Attalam Bobiensis Cœnobij Patrem misit; aduersus Regulam B. Columbani insurrexit; eiusque Institutiones sugillauit. His omnibus opponebatur humilis, & pius Eustasius, Agrestinum ad diuinum iudicium intra vnius anni circulum prouocans. Nec in cassum, quia intra anni metam a seruo percussus securi interijt, quin & ipsius socij partim a lupo laniati, partim a fulgure ingenti percussi obierunt; etsi quendam Amatum pœnitentiam egisse humilem ex quodam Epitaphio suo sepulchro imposito eliciatur. Hæc cum multis alijs Ionas Monachus eius temporis apud Bedam, & ex illis Baronius *sub ann. 617.* Quibus roborantur, quæ in superioribus diximus de Regula Beati Columbani, etiam post tempora D. Benedicti vigente. Cum autem hic Eustasius S. Columbani alumnus fuerit, simile cum ipso Institutum sectatum fuisse dicere cogimur, non Benedictinum, prout Trithemius, & Vvion post ipsum *in Martyrolog. Monast. die 29. Martij, & 12. Octobris* autumant.

Agrestinus.

Attala. 5 Clarus etiam, & insignis eo tempore fuit B. Attala relatus, eiusdem quoque Columbani discipulus, Instituti, ac Regulæ sectator. Qui multa etiam passus pro defensione seuerioris disciplinæ, quam a Columbano didicerat. De ipso, ipsiusque egregijs virtutibus Ionas in eius vita,

quæ

quæ etiam habetur apud Bedam *tom. 3.* Vbi Abbas Luxoniensis describitur. Cum tamen in Vita S. Eustasij apud eosdem authores Bobiensis Cœnobij *Pater* nuncupetur, & in Vita B. Bertolfi Abbas Bobiensis etiam vocetur. Vtrumque ergo munus obijsse videtur. De ipso Vvion *in Martyrolog. Monast. 10. Martij* Benedictinis PP. hunc Attalam annumerans, Trithemium sequens, de quorum fundamento sæpius dictum.

6 Pariter referenda ad idem tempus S. Burgundofora Abbatissa, de qua Ionas, & Beda relati. De ipsa primò habetur in eius Vita: *Beata Burgundofora Monasterium, quod Euoricas appellatur, cui ipsa venerabiliter præerat, omni intentione, ac deuotione secundum Regulam S. Columbani instituit, & ad exemplum SS. PP. præcedentium cum alijs ancillis Dei religiosam vitam inibi duxit.* Vbi iam ergo erit, qui solam Benedictinam Regulam hoc tempore in Ecclesia fuisse contendat? Vnde liberè Gallonius *in Apologet. contra Bellotum pag. mihi* 31. falsitatis eum conuincit, quod id dixerit. Eo etiam quod ex ista Burgundoforæ historia eliciatur Institutiones aliquas in eo Monasterio fuisse alienas prorsus a S. Benedicti Regula. Mirabiliter gesta ab hac Virgine ex eius vita accipiet lector; nos enim, ea dumtaxat quæ ad historiam nostram continuandam spectant, tangere debemus. Etsi videamus Vvionem *in Martyrolog. Monastic. die 3. April.* hanc Diuam Virginem Virginibus Benedictinis associare. S. Burgundofora.

7 Indigitandus etiam pro hoc eodem tempore S. Arnolfus Episcopus Metensis in Gallijs, tempore Dagoberti Regis, cuius magisterium gesserat, sanctitate florens. Similis enim Instituti, ac prænominati a nobis, assecla videtur fuisse; cum Monachis alijs etiam eremum colens, prout ex eius vita apud Bedam *to. 3.* habetur. Vbi maximè illud; quod relicto Episcopatu, pauper effectus, *Veluti nouus Elias ad eremum properat, & inter bestias, & feras quotidiana meditatione laudes Deo personat, ascitis secum aliquantis Monachis, &c.* S. Arnolfus.

Ann. Christ. 618. vsque ad 625. Bonifacij V. Rom. Pont. 1. vsque ad 8. Heraclij Imper. 9. vsque ad 16.

1 SVMMO Pontifici *Deusdedit* succedit hoc tempore Bonifacius V. Neapolitanus. Heraclius autem Imperator sollicitè & totus erat in paranda expeditione aduersus Persas, mutuatas pecunias ab Ecclesijs postulans, non prohibente S. Ioanne Eleemosynario Alexandriæ Antistite ob causæ pietatem. Vnde exercitum mouit, Constantinopoli relicta; legiones ducit in Asiam, ac in Armenia memorabilem victoriam contra Persas obtinet, fugato superbo Cosdroa, qui omnem pacis conditionem repudiauerat, nisi fide, & Crucifixo abnegatis Solem Christiani adorarent. Deinde in Perside quoque ipsa plures contra barbarum Crux Sanctissima ibi captiua victorias, Heraclio medio, reportauit, hostem profligauit, & ad sum- Bonifacius V. Papa.

mam calamitatem redegit. Anastasius, Zonaras, Cedrenus, & alij Græcorum Annales, ex quibus id hauriunt Latini.

S. Anastasius 2 Spectat maximè ad historiam nostram S. Anastasius nobilis Persa, qui in Persarum exercitu hoc tempore cum Sai Duce militans, suos relinquens, Christi fidem, & Carmelæam Eliæ Religionem, ac tandem martyrij palmam suscepit. Prius tamen, quam eius gesta describere incipiamus, operæpretium est ostendere ipsum Carmeli vineæ palmitem, & sobolem extitisse. Id autem sufficienter pijs lectoribus arridebit, si attenderint huius Diui Officium Canonicum a tempore antiquo in Ordinis nostri vsu fuisse cum hac Oratione, seu Collecta: *Deus in te sperantium fortitudo, qui Sancto Anastasio Monacho Instituta Eliæ profitenti auxilium gratiæ tuæ ad vincula, & verbera cum septuaginta alijs pro Christi Religione constanter sustinenda præstitisti, adesto propitius inuocationibus nostris, vt in exequendis mandatis tuis, eorum precibus, & voluntate tibi, & actione placeamus.* Per Dominum, &c. In Kalendarijs etiam cum titulo *Ordinis nostri* hic Anastasius describebatur, & eum communiter Ordinis historici nostris ascribunt, specialiter Arnoldus Bostius *in Speculo, seu Opere historiali lib. 5. cap. 79.* Palæonydorus *lib. 2. cap. 9.* Coria *lib. 9. cap. 22.* Petrus Lucius *in Compend. cap. 11.* & post illos Thomas de Iesu, Petrus Thomas Sarracenus, Michael de Fonte, Franciscus a S. Angelo, Emmanuel Romanus, Guadalaxara, Embum, Pintus, & Casanate. De exteris etiam authoribus subscribunt Ioannes Carthagena *in homil. pro Ordine Carmel.* Laurentius Beyerlinck *in Theatr. Vit. hum. to. 6. lib. 16. verb. Religiosus, Religio.* Vnde eiusdem S. Officium pro Carmelitis approbatum est a S. Congreg. Rituum ann. 1609. sub Paulo V. & sub Vrbano VIII. ann. 1628. vbi hæc specialis Oratio aliquantulum diuersa ab ea quæ retulimus, legitur. *Deus in te sperantium virtus, qui de Carmeli solitudine ad subeundam martyrij palmam B. Anastasium euocasti; quæsumus vt ad salutarium tolerantiam passionum eiusdem accendamur exemplis.* Per Dominum, &c. Ex quibus, leuis apparebit quorundam Ordinis Basiliani studiosorum sententia, quæ ipsi hunc Anastasium ascribit, nullo alio fundamento nixa, nisi quia sibi illi persuaserunt Monachos cunctos, Orientales præsertim, post D. Basilij Instituta, sub eo vixisse; quod in præcedentibus sæpius oppugnatum est: ac leuior Trithemij, viri alioquin eximij, qui Benedictinæ scholæ eum annumerat *lib. 3. de vir. Illustr. Ord. S. Benedicti cap. 68.* quem sequitur Vvion *in lign. vitæ lib. 3. in Martyr. Monastic. 22. Ianuar.* Eodem fulcro nixus, cum tamen vix aliquod fundamentum adduci potest, quo vel mediocriter ostendatur Monasteria illa, in quibus iuxta Ierosolymam versatus est Anastasius, aliquid commune cum Benedictinis habuisse, vtpote, quia antiquiora illis erant. Rem tangit Ioannes Bollandus *in Act. Sanctor. pro die 22. Ianuar. in Vit. S. Anast. §. 3. nu. 13.* sic dicens de huiuscemodi Cœnobijs. *Verùm, an hæc Monasteria Institutum S. Benedicti assumpserant eo tempore, nullum apud Ioannem Moschum,*

aliosque

aliosque eius aeui Scriptores vestigium reperimus. Non censet inter Benedictinos Anastasium Yepes: censent Trithemius, Vvion, Menardus, & Dorganius. Canonicis annumerat Ghinius. Carmelitæ vt sui Ordinis alumnum Officio duplici colunt. Sane, cum hoc fiat Sanctæ Sedis Apostolicæ nutu, poterat pius, & doctus Bollandus clarius pro Carmelitis sententiam pronunciare. Eo etiam, quod S. Anastasium Colobio (quod propria tessera Monachorum vetustorum erat, prout *tom. 2. in Apparatu cap. 7. num. 16.* diximus a quibus Carmelitæ originem trahunt) vsum fuisse etiam cum occideretur, Acta ipsius ex veteri Græco manuscripto Latinè redito apud eundem Bollandum habent.

3 Ad ipsius porro gesta accedentes, quæ quidem, non a Metaphraste scripta, sed potius descripta fuere, & ante ipsum cognita, & approbata a secunda Synodo Nicæna, & emendata a Beda, & apud Surium *tom. 1. sub 22. Ianuarij*, & Bollandum *supra*, talia sunt, prætermissis nostris historicis, qui in eis hallucinantur. Anastasius ergo antea *Magundat* dictus, in vico Rasnuni regionis Razech in Perside natus, filius fuit Bau præstantissimi magi, qui etsi multos in ea arte discipulos habuisset, maximè tamen curauit vt filius in præstigijs præstantissimus euaderet. Cum ergo sanctissima Christi Crux in Persidem deportata occultè in illius gentis corda salutis operaretur Sacramenta, in vnum adolescentem nostrum mirificè interne peruadebat, ei suadens, vt pia curiositate sciscitaretur citius quidnam Crux illa mysterij contineret. Cumque audiret eam esse Crucem, in qua Dei filius pro hominibus crucifixus esset, qui & Deus pro illis factus homo, desiderium paulatim ei innascebatur Christianæ fidei suscipiendæ. Ergo cum quodam alio suo germano fratre in exercitu Sain Ducis militando, Persicum exercitum, & fratrem relinquens, ad Christianorum transijt partes. Hierapolim venit; ad quendam Persam Christianum argentarium arte diuertit; inde Ierosolymam, vbi etiam Eliam quendam Presbyterum, & postea Modestum eam Sedem ob captiuitatem Zachariæ moderantem, conuenit: hinc baptismi lauacro regeneratus, mutato nomine, Anastasius appellari voluit. Post octoginta dies, quibus non licebat recens baptizatos egredi, habitum Monasticum ab Elia postulans, ab eo ducitur ad Elianorum Cœnobium S. Anastasij nuncupatum, ad quartum lapidem a sancta Ciuitate remotum; vbi ab Abbate Iustino viro spirituali, & Sancti spiritus donis illustrato illum recepit anno 10. Imperij Heraclij, qui correspondet anno circiter Christi 619.

4 Quodnam porro fuerit hoc Elianorum Cœnobium, in quo Anastasius nomen dedit, disquiri oportet. Etenim ex nostris quidam dixerunt fuisse Monasterium illud Ierosolymitanum, quod erat antiqua Ordinis possessio, iuxta portam *Auream* dictam, de quo in præcedenti Tomo nonnulla dictum. Rectius tamen, & conformius ad historiam huius Sancti, quam ex Metaphraste, & Beda referunt Surius, & Bollandus, Cœnobium S. Anastasij.

sentit Coria *supra* fuisse Lauram aliquam ex illis, quæ iuxta S. Ciuitatem ab antiquis temporibus extructæ erant, de quibus plura in superioribus. Addit tamen fuisse Lauram S. Sabæ; quod est verissimum, siquidem in Menologio Græcorum expresse dicitur: *Factus Monachus in Monasterio S. Sabæ*. Quod late, & docte prosequitur Bollandus relatus. Placet & id quod subiungit Coria, nempe Anastasium nostrum antequam Ierosolymam venisset Chalcedonem appulisse, & inde Carmeli Anachoretas visitasse, & ab ipsis in fide Christiana, & Monastica disciplina instrui cœpisse, & post Ierosolymis ipsarum Institutis se nuncupasse. Fauet ad intentum Collecta illa superius relata, & a S. Rituum Congregatione pro eo approbata, ibi: *Qui de Carmeli solitudine ad subeundam Martyrij palmam B. Anastasium euocasti*. Etsi in alio quoque sensu, congruentiori forsan, hæc in sequentibus, explicabimus.

Iustinus Abbas. 5 In ea ergo Laura, seu Cœnobio, sub Iustini Abbatis disciplina manens, etsi culinæ, & horti ministerio incumberet, a fratrum tamen Synaxi nunquam abfuit. In diuinarum scripturarum lectione, & vitarum SS. PP. totus erat; ad audiendum mente vigilans, & de ijs, quæ ignorabat alios interrogans. Maximè Martyrum trophæa non sine lachrymis volutabat, martyrij desiderium concipiens. Infestas propterea passus est diaboli tentationes, superno tamen ab ipso auxilio implorato, suique magistri documentis, ab eis liber euasit. Sic per septennium in suo illo, & nostro Cœnobio vitam transegit, donec a Deo ad Martyrij gloriam euocatus fuit, prout ex dicendis *sub ann.* 626. patefiet.

S. Isidorus. 6 Interim in Hispania S. Isidorus Hispalensis Antistes nostris annumeratus Annalibus propter ea, quæ *sub ann.* 578. scripsimus, Synodis celebrandis, Ecclesiasticis negotijs promouendis, & Monachis a consuetudine cum Deo dicatis virginibus remouendis, incumbebat. Rem gestam ex historicis Hispanicis habet lector, & causam coniectandi Monachos, & Moniales istas Prophetici Ordinis æmulatores fuisse, non alterius recentioris, sicut de eodem Isidoro manet probatum relato loco. Quod ex eo non tàm coniectari, aut suspicari, quam certò credi potest, quod Regula, quam pro ipsis tradidit, veluti epilogus est antiquissimæ illius Essenæ, quam Esseni ipsi, & omnes Orientales, Ægyptij maximè, & Palæstini Monachi obseruabant. In vtraque enim Melotarum, Præpositorum, Decanorum, & similium documentorum mentio habetur, vt notat Muñozius noster *in Propugnaculo Eliæ lib. 2. tit. 2. cap. 4. art. 3. n. 5.* Vbi etiam §. *In quo ostenditur* idem prosequitur ex eiusdem Isidori verbis in Regulæ calce. Vnde Benedictus Haeftenus, Benedictinus & ipse Monachus, *in suis disquisit. Monastic.* prout eo anno 578. annotauimus, conqueri videtur quod S. Isidorus in sua Regula conformia Instituta cum Benedictina non habeat. Sed quidni? si Benedicti alumnus non erat, & vetustioris Monachismi Prophetici æmulator? Tanti porrò Præsulis vitam S. Braulius Cæsaraugustanus Episcopus, S. Illefonsus Toletanus eius-

eiusdem Isidori discipulus, & Monachismi collega, & alij plures scripserunt. Ex quibus plurima ipsius encomia hauriet lector. Nos illud, quo Concilium Toletanum 8. *can.* 7. eum celebrauit, hic adiungimus, quod & affert Baronius *in Annotat. ad Martyrolog. Roman.* 4. die Aprilis. *Nostri sæculi Doctor egregius, Ecclesiæ Catholicæ nouissimum decus, præcedentibus ætate postremus, doctrinæ comparatione non infimus, atque quod maius est, sæculorum finitorum doctissimus cum reuerentia nominandus Isidorus in libro sententiarum, &c.* Nec prætermittendum aliud, quod in eius legenda pro 4. Aprilis die habet S. Hispalensis Ecclesia *lect. 6.* officij ipsius, quia ad Antistitum, & Monachorum instructionem spectant. *Quod necessarijs Ecclesiæ occupationibus supererat id totum fere & orationibus, & doctis lucubrationibus impertiebatur, quæ multa, eaque præclara excellentis ingenij monumenta peperit, quibus Ecclesiasticam disciplinam multum prouexit, & studia illustrauit.* Audiendus præterea Muñozius supra relatus §. *Seueriano* vbi hæc de Isidoro, & alijs fratribus. *Seueriano Duce, inter Hispanos nobilissimo, Carthaginisque Spartariæ Domino; & Turtura, alias Theodora, illustris generis fœmina orti sunt Leander maior natu Hispalitanus Præsul; Fulgentius Astigitanus, deinde Carthaginensis Antistes; Isidorus Hispalensis Episcopus, & Florentina Abbatissa Monasteriorum 40. Astigijs ad oram maximè amnis Singilis, vulgò Xenil. Primum fuisse in Hispalense Cœnobio Monasticis instructum disciplinis tradit M. Maximus, Æra DXCVII. Reccaredus Hispali nascitur; Leander fit Monachus. Cuius consuetudine, ac exemplo reliquos fratres vitam professos fuisse Monasticam, certius est, quàm quod probatione indigeat, quod Historicis omnibus in confesso est. Leandrum 3. Kalend. Martias, Æra DCXLI. Isidorum 2. Nonas Aprilis, Æra DCLXXIV. Florentinam 12. Kalendas Iulij, Æra DCLXXI. animas efflasse, citra controuersiam est. Quorum Epitaphium in Cruce exaratum opere Ildephonsi Toletani, constat ex vetustissimo manuscripto Codice litteris Gothicis Parisijs asseruato apud Nic. Fabr.*

Crux hæc alma gerit Sanctorum corpora fratrum
Leandri, Isidorique priorum ex Ordine Vatum,
Tertia Florentina Deo vota perennis
Et posita consors, sic digna quiescit.

Circa ea porro animaduertat lector supputationem per *Æras* antiquum morem fuisse apud Hispanos. Incipiebat autem *Æra* triginta & octo annis ante Christum; vnde Christi annum ex *Æra* annis facile eliciat. Maximè notet, carmina ista a Muñozio relata magnæ authoritatis esse, vtpotè a D. Illefonso Toletano eiusdem Isidori alumno composita in translatione S. Fulgentij Leandri, & Isidori fratris ex Carthagine Spartaria ad Hispalim, quæque collegit Iulianus Perez, & habentur in fine operum ipsius *pag. mihi* 154.

S. Florentia. 7 De *Florentia* autem, in relato Epitaphio, & alijs locis *Florentina* nuncupata, quod virgo Sanctimonialis fuerit, eiusdem per consequens Instituti ac fratres eius Leander, & Isidorus, non solum ex Munozio habetur, sed & conijci id datur ex Flore Sanctorum Hispanico, & Thesauro Concionator. *tom.* 2. *die* 14. *Martij*. Esto Vvion *in Martyrolog. Monastic. Iunij* 20. S. Benedicti alumnam credat. Agitur porro de ipsa apud Bedam, Breuiarium Toletanum, & Martyrologium Romanum 20. *Iunij*, vbi Baronius. Aliqua carmina de ipsa a S. Illefonso composita habet relatus Iulianus *supra pag.* 152. & ipsam commemorant Luitprandi fragmenta *num.* 217.

Nennius Bi. nochorensis. 8 In Brittanniæ quoque partibus florebat Nennius Bannochorensis Cœnobiarcha, de quo sic *in lib. de Script. Britt. ætat.* 7. *num.* 67. *circa ann.* 620. Ioannes Pitseus: *Nennius Monachus Banchorensis primum Eluodoci Probi, deinde Benlani presbyteri discipulus optimus, postea Britannorum, & ipse Britannus eximius doctor, & tandem famosissimi Monasterij Banchorensis Archiabbas. Hic vnus erat ex quinquaginta Monachis, qui apud Cestriam fuga sibi consulentes illi internecioni sese subtraxerunt, qua mille circiter, & ducenti confratres eorum vno die sublati sunt*. Ea porro Ioannes Balæus *de Scriptor. Britt. Centur.* 1. etsi quoad historiam illustret, quoad Catholicæ tamen Ecclesiæ reuerentiam (quod moris est huic apostatæ) sic fœdat, de eodem Nennio loquens: *Bannochorense Apostolicorum hominum Collegium ingens, cuius Præpositura gaudebat Nennius* 2100. *ante eius tempora inhabitatores habebat, qui non Basilio, aut Benedicto, sed ipsi militabant Christo Domino. Hi in septem particulares Conuentus distincti, iuxta numerum Ecclesiarum Asiæ, trecentis vnicuique datis, ad S. Trinitatis honorem, earundem Ecclesiarum traditiones sub titulo Euangelistæ Ioannis obseruabant*. Et infra post appendicem ad ann. 1615. *Ad hunc quoque annum Christianus Massæus* 1200. *Monachorum Brittannicorum crudelissimam interfectionem trahit, qui dum pro suo populo fideliter orarent, ac nollent Romanistarum parere tyrannidi immaniter trucidabantur*. Ex quibus tum historicè, tum impudenter ab impio desertore fidei, & qui canino dente S. Ecclesiam Catholicam semper lacerare nititur, dictis, elici primo datur id quod in superioribus tetigimus de hoc Cœnobio Bannochorensi, non sub Basilij, aut Benedicti ferula, sed sub antiquiori Apostolica, Asiatica, & Prophetica fundato. Secundò, de huiusmodi Monachis, non Basilianis, aut Benedictinis, sed Instituti Apostolici, ac Prophetici alumnis trucidatis. Quæ veluti propria nostræ historiæ silentio obuolui non debuere.

Ann.

Ann. Christ. 626. vsque ad 638. Honorij I. Rom Pontif. 1. vsque ad 13. Heraclij Imperat. 17. vsque ad 29.

1 PONTIFICATVS Honorij Papæ I. qui toto hoc tempore durauit, felicitatem auxit, victoria sæpius & insigniter ab Heraclio contra Imperij hostem Cosdroam reportata, ob S. Crucis apud Persidem captiuæ detentæ virtutem; adeo vt ipsum profligaret, fugaret, & in Seleuciam vrbem trans Tigrim munitissimam confugere coegerit. Inde a proprio filio Syroe appellato captus, illusus, & necatus misere perijt. Qui etiam captiuos omnes, Zachariam Ierosolymitanum Patriarcham, ipsumque sacratissimum venerandæ Crucis lignum Christianis restituit, vt propterea Exaltationis S. Crucis festum pro 14. die Septembris institutum ab Ecclesia fuerit. Demum Persarum Imperium omnino collapsum, iusta plane Dei sententia, quod cum Cruci Dominicæ dominari voluit, penitus extingueretur. Infelix autem hic Honorij Pontificatus fuit hæresi Monothelitarum vnam tantum in Christo voluntatem asserentium; lapsu Heraclij Imperatoris eam amplectentis; Arabum inuasione in Imperium sub Mahometis falsa secta; & suspicione ipsius Honorij de Monothelitarum errore accepto, etsi a multis valde piè vindicetur. Hæc ex Græcis historicis latini posteriores. Huius temporis gesta.

2 Vt vero huius Cosdroæ Persæ superbia clarius innotescat, & quam iustè ob ipsam ipse cum suo Regno a Deo, qui *superbis resistit*, punitus fuerit, libuit, quæ de ipso noster Bostius *lib. 5. suæ historiæ cap. 79.* refert hic transcribere, vt rara, & singularia. *Porrò Cosdras Rex Persarum supradictus volens ab omnibus coli vt Deus turrim ex auro, & argento, & intus lucescentibus gemmis fecit, & ibidem Solis, & Lunæ, & stellarum imagines collocauit. Per subtiles etiam & occultos ductus quasi Deus desuper aquam infundebat, & in subterraneo specu equi quadrigas trahentes ibant, vt quasi turrim mouerent, & tonitruum similarent. Filio ergo suo regno tradito in tali fano prophanus residet, & iuxta se Crucem collocans, appellari se ab omnibus Deum iubet. Et sicut legitur in libro Mitrali de Officio, ipse Cosdroas in throno residens tanquam pater, lignum Crucis sibi a dextris posuit loco filij, & Gallum a sinistris loco Spiritus Sancti, se vero patrem iussit nominari.* Hæc Bostius alijs non communia, & idcirco specialiter notanda. Cosdroæ superbia.

3 Præsertim verò Sanctus noster Anastasius Monachus in præcedentibus commemoratus causa absdubiè fuit Cosdroæ, & Persici Imperij ruinæ, eo quod tyrannicè, & truculentissimè a Persis interfectus, cum esset sanguis eius sicut Abelis quondam effusus vindictam subclamabat. Rem gestam ex ipsius historia sic damus. Agebat in suo illo Elianorum S. Anastasij martyrium.

Cœno-

Cœnobio, de quo in superioribus diximus, piè sanctèque viuendo, dum illi dormienti talis visio facta fuit. Vidit se in montis cacumine eleuatum, & quod ibi vir stola candida amictus, obuius factus crateram auro, & gemmis contextam ei obtulisset, dicens: *Accipe, bibe*. Quoquidem hausto, suauitate perfusus, se Christi martyrem euasurum in eo somno cognouit. Re postea cum Magistro communicata, matutinis solutis horis, & sacra refectus communione egreditur e Monasterio, nihil secum ferens nisi necessarium corporis tegumentum. Deinde primo se contulit Diospolim, postea Charizim, & ad cætera veneranda loca. Cæsaream demum peruenit, & sacram Deiparæ ædem, cuius Institutum iam deuouerat, ingreditur; ibique duobus diebus moratur; atque inde ad Ecclesiam Diuæ Eufemiæ pergens, Persarum Magos, & Ariolos præstigijs occupatos reperit. Quos cum ab erroribus magicæ artis, religionis zelo accitus reuocare adniteretur, ab eisdem comprehensus, tres dies sine cibo, & potu carcere inclusus detinebatur. Hinc ad Prætorium ductus Marzabano Cosdroæ Persarum Duci præsentatur, sub quo carceres, ærumnas, verbera, ossium pressuras, & post plura tormenta mortem pretiosissimam, illustrissimumque martyrium subijt. Sic latius in eius historia a Metaphraste, Surio, Baronio, Zacharia Lipeloo, Coria, Petro Sarraceno, Casanate, Bollando, & alijs, ac quod magis, ex eius legenda a Sede Apostolica pro Ordine nostro approbata. Vbi etiam de miraculis ipsius post mortem, translatione reliquiarum, testimonio secundi Concilij Nicæni, & alijs tam egregio Martyre dignis. Satis enim erit pijs lectoribus promptuaria indicasse, vnde gemmas istas extrahere possint. Miracula porro ipsius testimonio dicti Concilij Nicæni comprobata pro tempore celebrationis eius Concilij afferemus, in nostrorum Religiosorum gratiam, eorum præsertim qui in tantum Martyrem deuotiores sunt.

S. Anastasij visio. 4 Queis iungimus, ex visione illa, quam habuit, dum in suo Monasterio ageret, de poculo sibi in quodam *Monte* propinato, quo sibi martyrij calicem bibendum autumauit, non incongruè elici posse hunc *Montem* Carmelum nostrum fuisse; nedum quia eius Institutum profitebatur, sed & quia vicinissimus est Cæsareæ Palæstinæ, vbi a Persis primò carceri mancipatus est, & traditus Duci Marzabano; itavt post Diospolis, Charizim, & Sacrorum variorum locorum visitationem, Carmelum multis sibi titulis locum sacrum inuiserit, & inde Cæsaream remeauerit a Deo vocatus ad subeundam martyrij palmam. Cui nostræ existimationi aptè congruit Collecta illa pro ipsius Officio a Sacra Rituum Congregatione nostratibus concessa: ***Deus in te sperantium virtus, qui de Carmeli solitudine ad subeundam martyrij palmam B. Anastasium euocasti; quæsumus, vt ad salutarium tolerantiam passionum eiusdem accendamur exemplis. Per Dominum, &c.*** Et ex his colligitur id quod in superioribus tactum de iure quo Carmelitana nostra Religio hunc inclytum

tum Martyrem pro proprio Sancto Ordinis agnoscit, adstipulante præsertim Sedis Apostolicæ suffragio, vt etiam dictum manet.

5 Memorandus, & huic tempori adijciendus venit Vvorgressius Abbas genere Britannus Cœnobij illius apud Anglos sub Concello, seu Apostolicorum virorum instituto celeberrimi alumnus, qui a Ioanne Pitseo *ætat. 7. num. 62. in lib. de Scriptoribus Britanniæ*, & a Balæo in simili libro *Centur. 1.* recensetur. De ipso habet Pitseus videri ad Ordinem S. Benedicti transisse. Sed vnde hoc sibi videatur non constat, dum constaret autem, saltem eius memoria indicanda fuit, qui ex antiquioribus Monachis illius patriæ quos Elianos fuisse sæpius comprobauimus, vnus is erat. Vel cedat Pitseus, si transijt ad Benedictinos, ex quo Ordine transierit. Vvorgressius

6 Maximè verò pro nostræ historiæ serie attexenda expendamus necesse est, quod quemadmodum, iuxta tacta in superioribus Cosdroe tyranni in Terram sanctam inuasione Sanctorum Monachorum Eliæ sectantium vestigia mansiones dirutæ, & spoliatæ fuerunt, sic ex aduerso, Heraclij Imperatoris Christiano zelo, etsi, proh dolor! hoc tempore, Monothelitarum perfidia denigrato, actum est, vt Ecclesiæ, & Lauræ Monachorum, quas nequissimus Cosdroas deiecerat, innouarentur. Notant hoc ex nostris historicis Ioannes de Malinis *in Specul. histor. cap. 6.* ibi: *Quo* (Cosdroe nempe) *ab Heraclio superato, & interempto, cum Imperator Ecclesias ordinaret, quas nequissimus deiecerat, & ex proprijs sumptibus reparare præcepisset, &c.* Luculentius Palæonydorus *lib. 2. cap. 9.* sic: *Deinceps anno Domini 630. cum Heraclius Cosdroam Regem Persarum superasset, partemque ligni Sanctæ Crucis cum Patriarcha Zacharia, populoque Christiano captiuo cum magno honore Ierosolymam reportasset, cœpit valdè industriè Ecclesias, ac Monasteria reparare, & illis vbique in terris regia munera elargiri. Quibus peractis ad patriam repedauit. Tunc Carmelitæ gratias Deo referentes, atque benedicentes, antiqua sua Monasteria cum mœrore prius relicta, nunc rursus summa cum lætitia inhabitantes, suam Religionem magis studiosè augmentare curarunt. Successori etenim Zachariæ nomine Modesto, Ioannes Eleemosynarius magna dona, & munera misit ad Ecclesiarum, & Monasteriorum Terræ Sanctæ readificationem.* Idem sequuntur Petrus Lucius *in Compend. cap. 11.* aliique Chronologi nostri. Restauratio Cœnobiorū.

7 Sub hoc etiam tempore, anno videlicet 636. referunt Baroniani computi Sectatores Ierosolymæ obsessæ, & captæ tragœdiam per Homarum, seu Haumarum Arabem Sarracenorum Principem, Christianis in vniuersa Palæstina sub pacto relictis. Verumtamen, quia B. noster Cyrillus natione Græcus, patria Constantinopolitanus, & per plures annos Carmeli, & Terræ Sanctæ incola, rem gestam ad annum 639. refert, de ipsa eo anno aptius dicemus: Sanctitate enim, & vetustate Cyrillus celebris, vtpote qui ante quadringentos annos eam patriam coluit, Ierosolyma capta ab Homaro.

coluit, & sanctitudine decorauit, iure, meritoque recentioribus, etsi grauissimis, praeferri debuit.

Sophronius. 8. Diuina prouidentia actum hoc tempore fuit, vt contra Monothelitarum perfidiam e barathro tunc surgentem, vnus Sophronius Monachus, alter velut Elias, Religionis tum zelo, tum norma viuendi aemulator, a Deo excitaretur. Ortus fuit e Ciuitate Damasci, prout ex Graecorum elogio refert Posseuinus *in Apparatu verb. Sophronius.* Monachus primum, prout Baronius *sub ann.*633. §. *Quam mihi nunc*; notat, ex epistola eiusdem Sophronij, quam ibi refert. Idemque amplectitur Heribertus Rosuuedius *in Prolog. ad Vit. Patr. Prologomen.*12. §. *Dices*: Sed cuius, nisi Elianae Religionis alumnus, sicut plures ex illis, de quibus in decimo libro *Vitae Patrum* Ioannes Moschus ipsius socius eidem scribit? Sane nullius Instituti Coenobiorum ibi fit mentio, vt Ioannes Bollandus *in Actis Sanctorum pro die* 22. *Ianuarij in Vita Sancti Anastasij* §. 3. *num.* 13. de Sancti Benedicti Coenobijs loquens, affirmat; quo vetustioris illius, & quasi generalis omnium aliorum originarij, & primaeui fuisse, indigitat. Sophronius ergo aduersus Cyrum Alexandrinum Patriarcham, Monothelitarum Caput catholicam propugnans veritatem insurrexit. Sanctorum namque Monachorum mos semper fuit, vt canum Euangelicorum instar, luporum rabiem, haeresim vtique, profligare curarent. Ierosolymitanam ascendit Sedem, *Reuerendis Monachis manu, & violentia cogentibus*, prout ipse ait in epistola relata: quo viri humilitas satis ostenditur. Quo anno id contigerit, haud certum, cum Honuphrio Panuino *circa ann.*636. teste, *Ierosolymorum Episcoporum successio obscura* tunc fuerit. Fuit etiam piorum plurium voluminum Scriptor, ex quibus non modicam vtilitatem hauriat, lector. Nostri enim S. Anastasij Martyris iam commemorati historiam contexuit, vt autumat Baronius *sub ann.* 927. *in principio*. Testante etiam Bellarmino *de Scriptoribus Ecclesiasticis circa ann.* 630. extat epistola ipsius ad Sergium Constantinopolitanum, (ea videlicet quam retulimus.) Extant etiam in Bibliotheca Patrum *edit.* 2. duo sermones eiusdem, vnus de Natali Domini, alter de Angelis. Vitam quoque Sanctae Mariae Aegyptiacae scripsisse habet Posseuinus relatus. Apud quem etiam de pluribus alijs eius scriptis. Obijsse creditur ex Baronio, & Bellarmino, anno Domini 634. Et eius Natalis dies in Tabulis Ecclesiasticis Martyrologij Romani pro die 11. Martij ascriptus. Alia de ipso in sequentibus, dum de Ioanne Moscho erit sermo.

Ann.

Ann. Christ. 639. vsque ad 641. Seuerini, & Ioann. IV. Roman. Pontif. 1. vsque ad 3. Heraclij Imper. 29. vsque ad 31.

1 CONFVSVM valde hoc trium annorum tempus fuit, tum creatione Papæ Seuerini per aliquot menses, & Ioannis IV. Rom. etiam Pontificis per duos circiter annos, Honorio succedentibus; tum obitu Heraclij Imperatoris, cui etiam filius Heraclius Constantinus dictus successit; & ipsi post paucos menses extincto, Heracleon, modico etiam tempore durans, quia a Senatu depositus, & nasi truncatione mulctatus. Sed quid mirabimur confusionem hanc, cum ex Monothelitarum hæresi grassante, & plures Ecclesiarum Antistites inficiente tot mala in Ecclesia orta fuerint? Nec finis; prout ex dicendis patefiet. Hæc verò ex Anastasio Bibliothecario, Theophane, Cedreno, & alijs vetustioribus Baronius, & alij Annalistæ ipsius Sectatores. Summorum Pontificum, & Imperat. successio.

2 Ecclesiæ tamen, & totius Terræ Sanctæ, Sanctæ præsertim Ciuitatis Ierosolymorum cladem huic tempori, illis relictis, qui ad annum 636. casum referunt, & Bostio nostro, qui ad annum 642. tardius remittit, accensendam credimus, cum B. Cyrillo nostro, cui, vt in præcedentibus diximus, vtpote eius patriæ colono, & sanctitate, ac vetustate celebri, magis assentiendum videtur. Is ergo in libro, seu Epistola ad Eusebium *in nostro Speculo Ordin. lib.* 8. *cap.* 1. sic. *Cum enim Christianissimus Imperator Heraclius de Persano Cosdroe prædicto victoriam obtinuisset, & post recuperationem Terræ Sanctæ cum triumpho ad propria remeasse, quidam prophanus Rex Arabiæ, nomine Homar, discipulus perfidi Machometi, atque regni eius successor tertius cum ingenti multitudine Sarracenorum contra Terram Sanctam veniens, eam totam obtinuit, sanctamque Ciuitatem Hierusalem anno Domini sexcentesimo trigesimo nono cœpit, alios ex Christianis huius patriæ necans, alios ad suam perfidiam trahens, cæteros autem, etsi non perfidiæ, suo tamen dominio subdens. Illo itaque tempore quamuis pauci, veruntamen probatissimi Monachi nostræ Religionis dimissis mansionibus quas habebant in Vrbibus, & villis, hunc Carmeli Montem non deserentes, iugiter in eo, & in quibusdam alijs eremis Terræ Sanctæ permanserunt sub disciplina Monasticæ vitæ eremiticæ per Eliam prophetam instituta, & in prædicto Ioannis libro descriptæ. Qui sicut & cæteri Christiani huius patriæ duro infidelium iugo dediti multis tribulationibus, & iniurijs fuerunt a paganis per annos circiter quadringentos sexaginta afflicti*. Hæc B. Cyrillus, quem ex parte sequitur Ioannes de Malinis *in Speculo historiar. cap.* 6. Terra S. elades per Homar. B. Cyrillus.

3 Cœterum Arnoldus Bostius *lib.* 5. *suæ historiæ cap.* 82. sic rem ge- Bostius.

stam

ſtam narrat: [Anno Domini 642. Homar, ſiue Humarus Rex Arabum, & Sarracenorum, diſcipulus perfidi Machometi, atque regni eius ſucceſſor tertius regnauit. Hic cum ingenti multitudine Sarracenorum aduerſus Terram ſanctam veniens, Ciuitatem Ieruſalem in manu valida obſedit, quam biennio obſeſſam captiuauit, alios ex Chriſtianis huius patriæ necans, alios ad ſuam perfidiam trahens, omneſque Chriſtianos, quos non occidit, ſeu expulit, ſuæ poteſtati, & dominio ſubdidit. Deinde mouens exercitum verſus Antiochiam etiam illam expugnando obtinuit, ſimilia ibidem agens. Magiſter Nicolaus de Lira in expoſitione quartidecimi capituli libri Apocalypſis allegat Hugonem Floriacenſem in Chronica de iſto Homar ſic dicentem. Circa finem Imperij Heraclij, Agareni, qui & Sarraceni dicuntur Machometo Duce cœperunt Ægyptum, & Æthiopiam grauiter inuadere: & ſimiliter Homar diſcipulus Machometi Damaſcum, & regionem Fœnicis, & Ieruſalem, totamque Syriam occupauit, & Antiochiam comprehendit, & in his terris erant multi Chriſtiani Religioſi in Cœnobijs magnis ducentorum, tricentorum & amplius Monachorum, in caſtitate viuentes, quorum maior pars vel multi erant virgines, & in illa perſecutione per gladium Sarracenorum tranſierunt ad regna Cælorum. Et hoc eſt, quod dicit Ioannes: *Et vidi & ecce Agnus*, id eſt Chriſtus, qui dicitur Agnus Dei, *ſtabat ſupra Montem Sion*, id eſt in Eccleſia triumphante, quæ dicitur Mons Sion, *(Iunge hæc, quæ in eodem Lyrano leguntur) Hebr. 12. Qui deſcribitur hic ſtans eo quod adiuuit dictos Martyres in tolerantia Martyrij, ſicut Actor. 7. dicitur de Stephano in agone poſito quod vidit Ieſum ſtantem, quia ſtare proprium eſt adiuuantis in prælio, ſedere vero proprium iudicantis, propter quod Marc. vltimo deſcribitur, vt ſedens a dextris Dei. Proſequitur Boſtius:* Et cum illo centum quadraginta millia. In tanto enim numero, vel circiter probabiliter æſtimantur prædicti occiſi, habentes nomen eius, & nomen Patris eius, & per conſequens Spiritus Sancti, qui eſt nexus amborum, ſcriptum in frontibus ſuis per apertam, & liberam confeſſionem. Hucuſque Nicolaus vbi ſupra. Igitur Humarus iſte Princeps Sarracenorum, vt in Compendio Chronicarum legitur, circa hæc tempora in loco vbi prius fuerat in Ieruſalem templum Iudæorum, quod Veſpaſianus deſtruxerat, templum quod nunc eſt in Ieruſalem conſtruxit, in quo adorant Sarraceni. Porrò Sarraceni Africam, & Siciliam inuadentes cum non eſſet qui tyrannidi eorum reſiſteret, etiam Hiſpaniam ſibi ſubiugarunt, vndique Chriſtianum nomen delendo, in quo turbine multi martyres effecti ſunt, qui conſtantes permanſerunt, & fuit tribulatio magna iſtis diebus inter Catholicos. Attamen Sophronius Patriarcha Ieroſolymitanus ſucceſſor Modeſti dimiſſus eſt permanere in Ieruſalem, & Terra Sancta cum Religioſis, & paucis Chriſtianis ſub tributo. Illo itaque tempore quamuis pauci, verumtamen probatiſſimi Monachi Carmelitæ religionis dimiſſis manſionibus,

quas

quas habebant in vrbibus, & villis Terræ Sanctæ, Carmeli tamen montem non deserentes, iugiter in eo, & in quibusdam alijs eremis dictæ Prouinciæ permanserunt sub disciplina Monasticæ vitæ ereminicæ per Eliam prophetam institutæ, & in Ioannis supradicti Patriarchæ Ierosolymitani 44. libro descriptæ, qui sicut & cæteri Christiani huius prouinciæ duro infidelium iugo dediti multis tribulationibus, & iniurijs fuerunt a paganis per annos multos afflicti, scilicet vsque ad tempora Caroli Magni. Insuper supradicti Monachi Carmelitæ præter cladem, quam sustinuerunt in diminutione, & martyrizatione suorum fratrum pro Christo a Sarracenis in præfato impetu occisorum grauesadhuc passi sunt afflictiones ab eisdem Sarracenis propter pallij albi gestationem: nam hi profani Sarraceni, sicut scribit B. Cyrillus Propheta eremita Montis Carmeli, & tertius Prior generalis Ordinis nostri in libro suo *de peculiaribus gestis eiusdem Ordinis*, dum Homar Rex Arabiæ prædictus Terram Sanctam occupasset, ægrè ferebat quod iam dictæ Religionis professores pallio albo desuper induti incederent, cum tunc soli eorum Satrapæ huiusmodi coloris habitu desuper vterentur, quapropter gestationem pallij albi dictis professoribus interdixerunt, & ne de cætero tali pallio vterentur prohibuerunt. Pro albo ergo pallio memorati professores pallium barratum, siue stripeticum tunc vnanimiter assumpserunt quod vsque ad annum Domini 1287. gestauerunt. Causa verò quare Religiosi Carmelitæ plus elegerunt habere vestem stragulatam, quàm ex integro nigram, blauiam, griseam, aut rubeam, exponitur supra *cap.* 20. præcedentis libri.] Hæc hic author.

4 Ioannes etiam Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 9. sic historiam narrat. [Ijsdem temporibus surrexit perfidissimus Machometus, cuius discipulus fuit Humar Rex Arabiæ. Hic non longe post hæc tempora (teste Nicolao de Lyra *sup.* 18. *cap. Apocal.*) secundum Hugonem Floriacum in Chronica, totam ferè Terram Sanctam, Syriam, Phœnicem, Palæstinam, Siciliam, Africam, Hispaniam quoque subiecit, vndique delens Christianum nomen. In his etiam prouincijs multi erant religiosi Christiani in magnis Monasterijs ducentorum, trecentorumue Monachorum, vel amplius in castitate viuentes, quorum centum quadraginta millia æstimantur fuisse Virgines, qui per gladium Sarracenorum martyrizati ad Cœlorum regna transierunt. Hæc Lyra. His consonat Cyrillus Propheta, Prior, & presbyter Montis Carmeli *in lib. de peculiaribus Carmelitarum Ordinis gestis* 7. *&* 8. *capitulis*, dicens: Dum Christianissimus Heraclius de prophano Cosdroa victoriam obtinuisset, reportata quoque Cruce Domini in Ierosolymam ad propria redijsset, Rex Arabiæ Humar cum ingenti Sarracenorum multitudine totam Terram Sanctam anno Domini 636. suo dominio subiugauit. Quo tempore pauci quidem respectu anteriorum temporum, sed tamen probatissimi nostræ Carmeliticæ religionis Monachi, dimissis vrbium mansionibus

Palæonydorus.

in Monastica vita ab Elia instituta in eremo Carmeli, & alijs permanserunt. Attamen ipsi sicut & cæteri Christiani Terræ Sanctæ sub magno iugo tributorum ad tempora vsque Caroli Magni steterunt, multis tribulationibus cum Sophronio Ierosolymorum Patriarcha afflicti: Sarraceni autem molestè ferentes habitum nostri Ordinis albi coloris, cum soli eorum Satrapæ albis vestiantur, coegerunt fratres habitum ipsum deponere, vnde pallia barrata assumpserunt in memoriam pallij albi, quod ab Elia ceciderat Eliseo per ignem, a quo discoloratum est effectum. Hæc Cyrillus vbi supra.] Hucusque Palæonydorus.

5 Ex ijs ergo nostris historicis, quos veluti antiquiores alij posteriores secuti fuerunt, & pro ipsorum concordia, quatenus sibi inuicem aduersari videntur, ac maxime pro veritatis luce, quædam meditanda. Primò quidem hunc Homar, seu Humarum, Haumarum ab alijs appellari, eundemque fuisse Terræ Sanctæ expilatorem, vt propterea noster Ioannes de Malinis supra dixerit: *Totam Terram Sanctam sibi cum multa sanguinis effusione velut bestia sæuiens subiugauit.* Secundò, id contigisse, vt diximus anno 639. vel circiter, potius quam 636. vt Baronij sectatores autumant, aut anno 642. vt Bostius noster. Tertio, illud quod B. Cyrillus asseruit, & postea secuti sunt Bostius, Palæonydorus, & posteriores alij, de amissione plurium Ordinis Cœnobiorum plusquam credibile apparet ex Sarracenorum, & Mahumetanorum, ex quibus Homar iste vnus erat, & præcipuus, infidelitate, militum prauitate, ac Persarum in Imperium, Heracliumque Imperatorem, contra quem bellum agebant, hostilitate. Quartò, ea quæ Bostius fusius, & Palæonydorus compendiosius ex Lyrano referunt, haberi ad litteram in ipso *in Glossa sup. cap. 14. Apocalyps. in princip.* Ex quo sequitur Ordinis nostri traditionem, qua asseritur illa 140. millia Martyrum in huiusmodi Mahometi sectatorum persecutione ex Monachis magna ex parte extitisse, in huiusmodi Hugonis Floriacensis, & Lyrani testimonijs fundamentum habuisse. Quod maxime verum erit, si dicamus, prout aliqui ex huius loci Expositoribus sequuntur, hic poni numerum certum & definitum 144. mille pro indefinito, & incerto, pro quamplurimis videlicet; sicut & in illo Apocalyps. 7. *Et audiui numerum signatorum 144. millia*, iuxta Ambrosium, Haymonem, Ansbertum, Anselmum, Bedam, & alios. Nec numerus incredibilis apparebit cogitanti ea tempestate ad 90. millia Christianorum a Persis diuendita fuisse Iudæis, qui illos crudeliter interfecerint, vt dicunt aliqui apud Bellarminum *de Scriptorib. Ecclesiastic. in Antiocho Monacho circa annum 630.* Tollitur autem difficultas, quæ circa tam ingentem Martyrum numerum esse potest, si animaduertatur eum non referri solum ad hoc tempus quo Homar Syriam, aut Terram Sanctam inuasit, sed ad totum illud quo gens ista eam Regionem occupauit vsque ad tempora Caroli Magni, prout Bostius, & Palæonydorus indicant, vel 460. circiter annos, vt Beatus Cyrillus relatus, &

Notanda.

Centum quadraginta quatuor millia Martyrum.

cum

cum ipso Ioannes de Malinis *supra*, & Petrus Lucius *in Compend. cap.* 11. annotare videntur, vsque dum videlicet per Christianos, duce Petro Eremita, recuperata fuit, prope annum videlicet 1099. vt eo loco dicemus: vel forte vsque ad totalem Christianitatis, & Ordinis expulsionem ex sacra Palæstina, quę contigit circa ann. Christi 1290. videlicet 900. circiter annis post hoc tempus, prout Thomas de Iesu *lib.* 1. *antiquit. Ordin. cap.* 12. prudenter animaduertit. Hanc porrò traditionem de 144. mille Martyrum hoc temporis cursu, pro Christi fide passione, non modo ex Bostio, ac Palæonydoro, sed ex alijs quoque Ordinis Chronologis concorditer habemus. Prout sunt Didacus Coria, Thomas de Iesu, Casanate cum alijs. Idque Carolus de Tapia *in Authentic. Ingressi, verbo Monasteria cap.* 17. §. *& circa Honorij* amplectitur, & refert Honuphrius Manescal *in suis Concionibus, in vna de B. Maria Virgine de Monte Carmel*, antiquæ quoque Ordinis picturæ demonstrant; quarum vnam iuuenis Vallisoletano in Cœnobio vidi cum hoc dysticho.

Innumeros fratres, quos aluit, Virginis Ordo
Barbarica cernis procubuisse manu.

Quinto porro illud de mansione nostrorum in Carmelo, alijsque desertis, eremiticisque Syriæ mansionibus, ijs derelictis ob tyrannicam rabiem, quæ in Vrbibus, & villis erant, prout D. Cyrillus, Bostius, Palęonydorus, & alij admittunt, nemini fide haud dignum apparebit, si maximè mente recolat, Carmelum primarium Ordinis, & originale domicilium fuisse, & tam ipsum quam deserta alia Syriæ loca propria veluti Elianorum a primæua sui origine habitacula extitisse; quemadmodum ex dictis in Tomis præcedentibus innotescit. Quam etiam Terræ Sanctæ transmutatam, ac deformatam faciem, sic Ioannes de Malinis relatus depingit. *Ex tunc Ecclesia Orientalis, quæ nutrita erat in croceis, propter carnales voluptates, & illecebrosos fluxus a Domino derelicta fuit tanquam vmbraculum in vinea, & tanquam tugurium in cucumerario. Quæ tamen in quibusdam moribus suis, quasi pauci racemi finita vindemia, & sicut lilium inter spinas adhuc perseuerans, cultum Religionis feruentius nitebatur conseruare iugiter.* Id porro quod tangunt præfati Bostius, Paleonydorus, ac alij post ipsos constanter, de mutatione palliorum nostrorum ex albis in variegata, in sequentibus elucidabimus, tempore, quo id maximè euenisse prudenti coniectura elici valet. In huius enim calamitosæ persecutionis exordio, qua nostri a facie Sarracenorum ad eremos confugiebant, haud facile credi potest illis prohibuisse alba pallia gestare; nisi eo tempore quo in Vrbibus, & oppidis ipsos admisere.

6. De exteris etiam Authoribus aliqua ex ijs quæ diximus confirmat Reuerendiss. Abbas Trithemius *in lib. de laudibus Carmelit. cap.* 8. dicens: Exteri authores.

Dd 2 *Anno*

Anno post Christi Domini passionem sexcentesimo trigesimo nono, Fratres Carmelitæ, qui dudum in Vrbibus etiam multiplicati habitabant, nimium ab infidelibus afflicti ad eremum Carmeli Montis redire sunt compulsi. Non enim in ciuitatibus manere diutius poterant, quos Sarraceni in tantum affligebant, vt nullum eis Deo famulandi tempus quietum relinquerent, ac victui necessaria funditus negarent. Item Aubertus Miræus insignis Chronologus nostri æui, qui in Tractatu de Ordine Carmelitarum *in præfatione ad lectorem*, postquam de primordijs, & continuatione Religionis, ac Regula per Ioannem Hierosolymitanum edita egerat, subiungit: *Series verò longa sub ea Regula per annos plurimos excurrit, multisque laboribus, & infestationibus Carmelus afflictus est; ad annum quippe sexcentesimum vsque numerosa proles increuit: at posthac persecutionibus grauissimis Ecclesiæ hostium exagitata in patrio monte, quo se velut in asylum tota recepit vsque ad octingentesimum annum perseuerauit.* Maximè verò Ægydius Gelenius Canonicus Coloniensis, & Historiographus Archiepiscopalis *in Opere de Colonia Agrippinæ magnitudine lib.3. Syntagm. 43. §.1.* sic dicens de Ordine nostro Carmelitico: *Mirificè auctus, atque per Orbem transplantatus fuit vsque ad tempora Cosdroæ Persarum, ac Humar Arabiæ Regum, quorum posterior anno Christi 636. (alibi 639.) capta Hierosolyma totam Syriam, atque Ægyptum subiugauit. Vnde tametsi ex tunc pauci in Palæstina, ac præsertim in Monte Carmeli huius Ordinis professores sub iugo Saracenico remanserint, teste S. Cyrillo Constantinopolitano presbytero apud Philippum Ribbotum lib.8.cap.1. de peculiaribus gestis Carmelitarum, plurimi tamen eorum ex Ægypto, & Syria tam præteritis seculis, quàm & nunc quàm maximè, hac vrgente persecutione in vtramque Armeniam, ac cæteras Asiæ Regiones per multas Ægæi maris Insulas in Græciam vsque transmigrarunt, ibidemque nobiliter floruerunt.*

Maximus Ecclesiæ propugnator.

8 Dei etiam prouidentiæ, calamitosis his temporibus, in quibus nominis Christiani aduersarij Sarraceni; & sub Christianorum nomine Monothelitæ, Ecclesiam oppugnabant, deferri debet, quod egregius quidam, re, & nomine, Maximus, ipsam neruiter a Deo excitatus propugnaret. Fuit is Monachus, & Abbas Monasterij Chrysopolitani in vlteriori littore Constantinopolitano siti, vt propterea, in re dubia an ad Nostrates, seu ad Basilianos spectet, de ipso agere operæpretium sit, vel sub compendio; rem latius tractandam ad D. Cardinal. Baronium, & Codices Vaticanos, qui eius gesta afferunt, remittendo. Patria erat Constantinopolitanus, Heraclij Imperatoris a Commentarijs; Monachus, deinde, vt dictum est; acerrimus Monothelitarum aduersarius, vt sic impiam quandam *Ecthesim* ab Heraclio pro illis promulgatam auersaretur, & propterea in Occidentem pro eius condemnatione perrexerit: disputatione publica cum Pyrrho Constantinopolitano Episcopo habita eum confudit: Romam accedens author est celebrandi Concilium contra hæreticos: calumnijs appetitus Constantinopolim trahitur, &

post

post dira passa in exilium pellitur: iterum reducitur; & cùm nullis minis ad communicandum cum Monothelitis cogi posset, in deterrimum exilium mittitur: sed rursum reductus, constantiorque repertus, crudelissimè cæditur, illuditur, & iterum in exilium reportatur: ac tandem lingua abscissa libere loquitur, & Martyrium fœliciter consummat, post multos editos Codices sui ingenij, & Orthodoxæ fidei, qua pollebat, dignos, elucubratos. De ipso Græcorum Menologium, Martyrologium Romanum 13. Augusti, Theophanes, Cedrenus, Zonaras, & Martyrologium Monasticum *eadem die*, vbi P. Vvion de ipso dubitat, an fuerit Benedictini Ordinis; cum tamen vix ratio dubitandi esse possit, propter ea quæ sæpius dicimus de ijs Monachis Orientalis Ecclesiæ.

8 Circa hoc tempus Monachismi exercitator eximius erat vnus Ioannes, *Moschus* dictus, forsan quia natione *Moschouita*, alias *Euiratus* cognominatus. Is primum in Monasterio S. Theodosij Abbatis, & Archimandritæ omnium quæ sunt Ierosolymis Cœnobiorum, sæculo *vale* dixit: Cum autem in deserto ad sanctum Iordanem non exiguo tempore versatus esset cum sanctis Patribus, qui illic degebant, eorumque virtutes collegisset, eas Operi intitulato *Pratum Spirituale*, seu *Nouus Paradisus*, quod est inter libros *Vitarum Patrum* loco decimo, & de quo plura nos excepimus, inseruit. Cumque habitaret in *Nouo* quod dicitur *Monasterio*, quod a sancto, & magno Saba, eiusque discipulis constructum erat, audiens qua tyrannide Persæ Romanos oppressissent, occasione cædis Mauritij Imperatoris, eiusque liberorum, a *Nouo Monasterio* secedens perrexit ad partes Antiochiæ magnæ, atque inde rursus cum præualere gentem videret, Alexandriam se contulit, & totam, quæ circa illam est solitudine peragrata, vsque ad Oasim, proximamque illi solitudinem perueniens, postquam eos qui illic erant Patres inuisit, atque inde rursus audiret Sancta loca fuisse occupata, & Romanos metu correptos, Alexandria relicta ad magnam Romanorum Vrbem nauigio appulit, vna cum charissimo discipulo suo Sophronio, de quo *sub anno* 626. dictum. Dum autem essent in itinere diuersas insulas lustrarunt. Tali vero donatus a Domino gratia fuit, vt si quid de vita, rebusque gestis virtute insignium virorum, Monachorum præsertim, audijsset, vel vidisset, id scriptis mandaret, præfatum librum *Pratum Spirituale* nuncupatum conscribens. Etsi enim liber iste Sophronio suo socio, & discipulo, postea Patriarchæ Ierosolymitano, de quo superius actum; tribuatur in secunda Nicæna Synodo *action*. 4. a Damasceno *in fine primi libri pro Imaginibus*, Nicephoro *lib.* 8. *cap.* 4. Ioanne Diacono *lib.* 1. *cap.* 45. *Vita S. Gregorij Magni*: nihilominus certum est scriptorem ipsius fuisse hunc Ioannem Moschum Anachoretam. Ita enim colligitur ex ipsomet libro *cap.* 77. vbi dicitur Sophronium ipsi dixisse *verè Abba Ioannes hodie nihil vltra studeamus*. Et ita testantur Photius *in sua Bibliotheca*, Aloysius Lippomanus, qui primus hunc librum

Ioannes Moschus.

ex Apostolica Bibliotheca edi curauit, & ex ipso Heribertus Rosuuedius *in Vitas Patrum Prologom.* 12. Tribuitur autem Sophronio, vel quia ad ipsum liber directus est, vel quia in eo gesta ipsius Sophronij magna ex parte continentur, vel quia ipse Sophronius cum Ioanne prædicto partem aliquam libri conscripsit. Vtcumque res fuerit, tanta spiritualium flosculorum amœnitate refertus est pro Monachorum instructione, vt verè ipsorum *Paradisus* appellari possit. Vnde Heribertus supra hæc habet nobis meditanda: *In eo siquidem antiquorum Monachorum, & aliorum Patrum Deo ex intimis præcordijs seruientium redolet vitæ splendor, regularis disciplinæ obseruantia, pudicitiæ & continentiæ norma, victus & vestitus parsimonia, contra hæreticos inuicta constantia, in ieiunijs, vigilijs, & orationibus assidua perseuerantia, & erga Dominum Iesum Christum eximius & inæstimabilis amor: quin etiam admirabilia quædam ac Spiritu Sancto plena responsa, quæ legentium mentes spirituali quadam dulcedine perfundunt: Sanctarum demque mulierum inuicta fides, castitas incomparabilis, & felix earum in Deo consummatio. O si tales modò inueniremus milites Christo seruientes, quàm illustris, quàm splendida, quàm decora esset Ecclesia nostræ facies! quam adeo deiectam, & obsoletam, ac supra pelles Salomonis, atque Moysi Æthiopissam (proh dolor!) denigratam conspicimus.* Aliqua minus aptè dicta, quæ eo libro reperiet lector, non Sophronij, aut Moschi sinceræ fidei opponat; quin vero & catholico sensu asserta credat. De illo Photius, Lyppomanus, & Heribertus relati, quibus iunguntur Bellarminus *de Scriptor. Ecclesiast.* Posseuinus *in Apparatu*, & alij. Nos autem nostris Eliadibus, imitatione vtique, accensemus, quia Monachatus in Theodosij Cœnobio, anachoresis in Iordanis oris, & exercitatio in partibus Ægypti talem indigitant. Et sic censent Michael Carranzius Hispaniæ, & nostræ Religionis decus apud Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat. 3. ætat. 8. cap. 42.* & Casanate ipse.

Ann. Christ. 642. vsque ad 648. Theodori Rom. Pontif. 1. vsque ad 7. Constantis Imperat. 1. vsque ad 7.

1 HEODORVS Ierosolymitanus patria in Pontificem Romanum electus Petri Cathedram hoc septennio rexit. Constans etiam Heraclij Imperatoris nepos Monothelitarum fautor Imperium tenuit, hæresimque valde promouit. Hinc, Deo punitore permittente, Sarracenorum Imperium per Africam propagatur, & Homar Ierosolymæ possessor Ierosolymitanum templum extruere conatur, etsi virtute Crucis iuxta positæ impeditus: qua tamen ablata ædificium prosequitur. Pœnas tandem luit a Persa quodam interemptus. Pyrrhus Constantinopolitanus Episcopus Monothelita

thelita extorris a Maximo Abbate, de quo in superioribus in celebri disputatione conuictus, pœnitens recantauit palynodiam, & Romam accedens benigne a Theodoro Papa recipitur, etsi postea in errorem relapsus, ab eodem, dirissimo anathemate de sanguine Christi in attramentum distillato, excommunicatur. Anastas. Bibliothecar. Cedrenus, Theophanes, Honuphrius, Baronius, & alij.

2 Angliæ Monachismus per Reges illius nationis rectè initiatus, cum, teste Pitseo *de Scriptoribus Brittanniæ in proœm.* sub Rege Lucio Pio circa annum Christi circiter 180. *tum fundata Monasteria, tum erectæ Academiæ, imo in ipsis Monasterijs, saltem insignioribus, non tantum Regularis obseruabatur disciplina, sed etiam artes liberales, imo omnes scientiæ accuratè docebantur, omniaque studiorum genera in ijs mirificè florebant.* & infra: *Hoc enim Regibus nostris antiquis viris pijs, & prudentibus curæ fuit, vt opportunis Regnorum suorum locis Religionem, & doctrinam solicitè sub eodem tecto nutrirent. In plerisque etiam Monasterijs alicui Religioso, ac docto viro incumbebat ex mandato Regis, & Abbatis præscripto cura historias conscribendi, maximè sui temporis, & nostræ gentis.* (Quæ annotari oportuit, vt nouerint Principes propagandæ fidei hanc fuisse, quam Anglici Reges sectabantur, viam.) Hic ergo Monachismus tam rectè initiatus decorabatur hoc tempore, dum Sigebertus Anglorum Orientalium Rex, relicto regno cognato suo, Monasticam vitam professus fuit. Beda *lib. 3. cap. 18.* Baronius *sub ann. 644.* Eundem Monasticum habitum suscepit paulò post hoc tempus Sebbi Rex Orientalium Saxonum, asserente eodem Beda *lib. 4. cap. 11.* Imo & Edilredus Merciorum Rex circa ann. 704. vt eo tempore ex eodem Beda dicemus.

Sigebertus Anglorum Rex Monachus.

3 Circa idem tempus Vvandregisilus præclarus, ac gloriosus vir idem Monasticum Institutum in Gallijs decorabat. Natus enim in Virdunensi regione, & apud Dagobertum Regem in rebus militaribus educatus, ac cum sponsa nobilissima coniunctus, corporis tamen integritatem illibatam seruare studens, sponsam Monasterio Sanctimonialium, se autem clericatui dicauit, Cœnobio postea sub Baltfridi disciplina. Extruit deinde Monasterium, & in eo moratur, vbi ieiunijs, vigilijs, & orationibus frequenter insistens, dæmonis infestationes irritas efficiebat. Spiritu deinde perlustrauit Bobiense Cœnobium in Italia a B. Columbano extructum, eoque corporaliter abiens, ibi aliquantisper commoratus est cum discipulis eiusdem Columbani, absdubie sub ea Monastica disciplina, quam Columbanus exercuerat, quæ non Basiliana, aut Benedictina erat, vt suo loco diximus. Præcipuè inter egregia eius opera numeratur constructio Monasterij Fontanelensis siti in territorio Rothomagensi non procul a fluuio Sequana, quo Monachorum numerus confluens ad 300. excrescebat. De alijs ipsius mirabilibus gestis plura apud Surium 4. *tom. die 22. Iulij*, vbi etiam de præclaris quoque alijs Monastices professoribus, quales sunt Lambertus Episcopus postea Lugdunen-

Vvandregisilus.

dunensis; Ansbertus Rothomagensis (de quo in sequentibus) Vulfrannus Senonensis; Erembertus Tolosanus; ex quo conijci datur Monasteria illius æui seminaria fuisse Sanctorum Episcoporum.

S. Bernolfus Abbas. 4 Pariter etiam prope idem tempus sanctitate florebat Bertulphus, seu Bernolfus Bobiensis Cœnobij sub S. Columbani disciplina Instituti Abbas; quem propterea, sicut & ipsius Magistrum, æmulatoribus Elianæ, & Propheticæ Religionis adiudicandum censemus, iuxta dicta in superioribus de eodem Columbano, & Bobiensi illo Cœnobio; etsi Trithemius, quem sequitur Vvion *in Martyrolog. Monastic. Aug. die* 19. suis annumerent; eo quod temporis cursu illud Cœnobium, sicut & alia quæ antiquissimorum Monachorum Instituta sectabantur S. Patris Benedicti Institutionibus cesserint. Huius egregia gesta apud Bedam *tom.*3. habentur, ex Iona forsan Monacho mutuata. Vbi etiam aliorum eiusdem Cœnobij Monachorum etiam insignia facta enarrata habet lector, vt nouerit Monasterium illud, quod sub B. Columbani regulari disciplina instructum fuerat, magno pretio apud Deum fuisse, in gratiam sane Sancti Institutoris.

De pallijs barratis. 5 Maximè tamen, & historiæ nostræ proprissimum illud est, quod de dimissione palliorum alborum, & assumptione barratorum circa hoc tempus in Ordine nostro contigit, & Arnoldus Bostius *lib.* 4. *Speculi historial. cap.*20. his verbis retulit. [Demum circa annum Domini 639. professores huius Religionis pallia alba prædicta deposuerunt, & vestem stragulatam pro eis vniformiter susceperunt. Qualiter verò hoc accidit Beatus Cyrillus Propheta, ac eremita Montis Carmeli tertius Prior Generalis huius Religionis in libro de peculiaribus gestis Religiosorum Carmelitarum ad Abbatem Ioachim scribit dicens: Dum Homar Rex Arabiæ cum ingenti multitudine Sarracenorum Terram Sanctam cepisset, & Christianos in ea degentes suo dominio subiugasset, Saraceni molestè ferebant quod nostræ Religionis Professores veste alba desuper induti incederent, cum tunc solum eorum Satrapæ vestibus albis sic induti incederent. Multis ergo eorum pro Christi nomine interfectis, & martyrizatis, sicut plenius infra describitur cap. 132. libri quinti, gestationem pallij albi eis interdixerunt, ne assimilarentur in pallio albo eorum Satrapis. Pro quo Professores prædicti pallium barratum tunc vnanimiter assumpserunt. Causa verò quare Carmelitæ plus elegerunt habere vestem stragulatam, quàm nigram, blatteam, griseam, aut rubeam, hæc erat. Helias namque Propheta dum ascendebat in Paradisum per currum igneum, dimisit pallium suum album descendere per turbinem ignis Eliseo suo discipulo, vt patet 4. *Reg.* 2. Sed istud pallium cadendo, & transeundo per ignis turbinem per diuersas plicas ab albedine discessit, & colores varios per ignem suscepit: iuxta plicas autem remansit album, & tunc cum fuit extensum per Eliseum remansit barratum. Ista verò etiam videtur sentire Magister Ioannes de Venetia *super* 2. *c.*4. *lib.*

lib. Regum. Dicit enim ibidem quod vbi ipsum pallium infra plicas non tetigit ignis, in suo albo colore remansit, extra autem plicas ad tactum ignis aliqualiter denigratum, seu subrufum apparuit. Quare autem ille ignis pallium omnino non consumpsit dictum est supra *cap.34. præcedentis libri*. Isto itaque pallio postmodum vsus est Eliseus Propheta ad memoriam raptus Eliæ Prophetæ Dei, & maxime quia aquæ Iordanis per tactum illius pallij bis diuisæ sunt. Post mortem autem Elisei, Monachi Carmelitæ posuerunt pallium prædictum Eliæ in eorum Sacrario, tanquam sacram reliquiam, & cum summa diligentia obseruabant illud vsque ad annum Domini prædictum, in quo Sarraceni, vt dictum est, bellica manu obtinuerunt. Illo ergo tempore ipsi Carmelitæ propter inhibitionem Sarracenorum, vt dictum est, eorum pallia quæ erant de puro albo, primò deposuerunt, & ad exemplum pallij Eliæ quod per ignem descenderat ad Eliseum, sua pallia fecerunt. Quod ideo factum fuisse traditur, vt adimpleretur quod dictum est de gloriosa Virgine Maria: *Mulierem fortem quis inueniet*, &c. *Non timebit domui suæ a frigoribus niuis; omnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus, stragulatam vestem fecit sibi*. Et alibi: *Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato circundata varietate*. Prædictum verò pallium stragulatum constabat ex septem partibus duplicis coloris ab inuicem distinctis, sed consutis, ipsum totaliter integrantibus, perpendiculariterque a collo vsque ad talos descendentibus, quarum tres erant nigræ siue grisex, aliæ verò quatuor fuerunt albæ, quæ sic assistebant in pallio ordinatæ, vt sequitur. Nam indutum pallium ante a pectore vsque ad pedes descendendo erat totaliter scissum, seu apertum, & partes scissionis erant albæ; secunda autem pars a latere dextro erat nigra, & etiam secunda pars a latere sinistro: tertia verò pars a latere dextro fuit alba: quem etiam colorem retinebat tertia a sinistro; sed vltima pars retro in medio pallij existens erat nigra: quarum tres nigræ partes tres virtutes theologicales, & quatuor colores albi quatuor virtutes Cardinales designabant: vel septenarius ille partium explicatarum, & inuolutarum significare potest volubilitatem totius temporis, quod septem diebus vertitur, & voluitur quousque terminetur: habitum ergo talem gerere quo quis frequenter moueatur, vt consideret volubilitatem temporis, videtur aliquid rationis prætendere, & non sine causa fieri. Hoc itaque pallium antiqui Carmelitæ appellabant *Carpetam*, id est chlamydem, seu mantellum. Prædicta verò pallia barrata Professores nostræ Religionis portabant per annos sexcentos quadraginta octo, scilicet vsque ad annum Domini 1287. In Conuentu nostro Haerlemensi, hoq pallium gestatum est annis triginta octo. Eodem etiam modo ille habitus in multis alijs Conuentibus Prouinciæ nostræ Alemaniæ inferioris visus est. Frater Ioannes de Hyldemsheym Sacræ paginæ baccalaurius in Tractatu suo quem composuit de Ordine nostro narrat etiam se vidisse

in

in Conuentu nostro Francfordensi in anno Domini 1338. quemdam fratrem centenarium deuotum, & fide dignum, Bartholomæum nomine, qui dixit huiusmodi varias barras in iuuentute se portasse.]

6 Circa huius porro historiæ elucidationem, aliqua expendenda erunt. Primò, quoad tempus, congruentius adaptari præsenti, de anno videlicet 642. vel circiter, quam anteriori alij, prout *sub ann. 639.* annotatum reliquimus. Deinde hanc palliorum mutationem non solum a Bostio hic, & *sub eo ann.639.* relato, & a Palæonydoro, quem etiam ibi retulimus, sed communiter ab alijs historicis Ordinis latè referri, specialiter a Philippo Ribboti ipsis vetustiore loco referendo *c. 7.* Petro Lucio Belga, & Didaco Coria. Præterea testimonium illud B. Cyrilli quo Bostius, & alij vtuntur, extat in Speculo Ordinis a Philippo Ribboti compilato *lib.7. cap.6.* his verbis: *Dum Homar Rex Arabiæ cum ingenti multitudine Sarracenorum Terram Sanctam cepisset, & Christianos in ea degentes suo dominio subiugasset, Sarraceni moleste ferebant quod nostræ Religionis professores veste alba desuper induti incederent, cum soli eorum Satrapæ huiusmodi coloris habitu desuper vterentur.* Id porro quod Bostius adiungit, videlicet: *Multis ergo eorum pro Christi nomine interfectis, & martyrizatis sicut plenius infra describitur cap.132. libri quinti*, non extat apud Cyrillum. Credibile tamen prorsus id est propter Sarracenorum malignitatem. Illud autem: *Gestationem pallij albi eis interdixerunt, ne assimilarentur in pallio albo eorum Satrapis: pro quo Professores prædicti pallium barratum tunc vnanimiter assumpserunt*, ex eodem Cyrillo desumptum est. Mahumetanos autem vestes albas in magno pretio habere colligi potest ex ipsorum Pseudo-propheta Mahumeto, qui Christi Apostolos, quos ipse veneratur, vocabat *Viros albis indutos*. Refert Iacobus de Vitriaco in *Hist. Ierosol. cap.6.* & quadantenus conducit ad ea, quæ sæpius diximus de veste alba professorum Prophetici Ordinis. Error porrò irrepsit in titulum eius opusculi B. Cyrilli illud appellando epistolam *ad Abbatem Ioachim*, cum tamen non fuerit nisi epistola ad Eusebium. Ex eo enim quod Cyrillus aliam celebrem epistolam ad Ioachimum scripserit cum Oraculo Angelico sibi diuinitus ostenso, aliqui inaduertentes hanc ad Eusebium epistolam cum illa ad Ioachimum missa confuderunt.

Notanda.

Pallia alba pro Carmelitis.

7 Maximè tamen ex hac historia reijciendum venit placitum quorumdam ex nostris, videlicet Ioannis de Malinis *in Speculo historiali c. 9.* Ioannis de Cimineto in Tractatulo *Speculum Ordinis* nuncupato *cap.6.* & Ioannis Grossi Generalis *in Viridario clau.1.* qui etsi admittant Eliæ pallium album fuisse, eius tamen discipulos non nisi variegatis, seu barratis vsos credunt. Quos etiam impugnauimus *tom. 1. sub ann. 3204. num. 12.* Et sanè illis opponitur Ioannes Ierosolymitanus *in lib. de Instit. Monachor. cap.40.* seu potius, iuxta editionem, quam in hoc tertio Tomo in superioribus afferimus, *cap.47.* & visio illa albicantium virorum,

qui

qui Sobach Eliæ parenti ante eius ortum visi sunt, de qua *eodem primo Tomo sub ann.* 3123. *num.* 7. dictum. Vtrumque autem sic Ierosolymitanus expressit eo loco. *Docuit autem per hoc Elias Monachos hanc Religionem profitentes debere pallio superuestiri albo, quemadmodum eos indutos albis Dominus præostendit Sabachæ patri Eliæ. Ante quippe filij sui Eliæ natiuitatem vidit Sabach in somnis viros candidos, qui ipsum salutabant. Quæ visio sibi præsignauit, quales eius filius Elias imitatores suæ vitæ Monasticæ habiturus esset. Cernens namque Sabach viros candidos, vidit in spiritu Religiosos per Eliam instituendos. Quos ideo candidatos vidit, quia Eliam, velut Monasticè viuendi exemplar, erant imitaturi, in candore nedum mentali sinceræ puritatis, sed etiam corporali habitus albi eos desuper tegentis.* Ex ijs autem, & alijs, quæ in sequentibus prosequitur, elicitur non solum Eliam, sed & eius discipulos pallijs albis vsos fuisse. Colligitur etiam ex multis, quæ eodem *tom.* 1. *sub ann.* 3545. *num.* 29. & *tom.* 2. *in Appar. cap.* 1. *num.* 22. *& cap.* 3. *num.* 17. diximus de albicanti veste Essenorum, qui erant veri discipuli Eliæ, vt sæpius monstrauimus.

8 De causa porro illa, ob quam, iuxta Bostium, Malinis, Ciminetum, & Grossum relatos, in hac Sarracenorum persecutione, nostri, pallijs albis relictis, barrata, seu variegata assumpserint, nempe quia pallium Eliæ quando per turbinem ignis descendit ad Eliseum varietatem istam colorum susceperit, diximus *tom.* 1. *sub ann.* 3204. *num.* 12. puerilem existimandam, cum ille ignis verus non fuerit, sed Angeli ignis speciem præ se ferentes; vel esto quod ignis foret, non esset *comburens, sed illuminans*, sicut de igne, qui in die Pentecostes super Apostolos cecidit, dicitur; ac proinde sicut nihil Eliam læsit, sic nec eius pallium. Accedit quod B. Cyrillus loco relato, non istam, sed aliam mysticam, & probabiliorem huius rei causam assignat, videlicet vt per album colorem puritas Euangelij, & per nigrum pœnitentia, quæ Monachis maximè præ oculis esse debent, denotarentur. Cur barrata assumpserint.

9 Alia verò, quæ idem Bostius adiungit, partim ex B. Cyrillo, & Philippo Ribboti desumpta sunt; partim piè meditata; partim verò rangunt historiam de mutatione variegatorum palliorum in alba, de qua Tomo sequenti pro tempore quo contigit, dicetur. Alia de eare.

Subiungit Ribbotus *supra cap.* 7. quod quamuis causa mutationis pallij albi in chlamydem barratam fuerit inhibitio Sarracenorum, apud quos Professores nostræ Religionis olim in Terra Sancta degebant, nihilominus, cum nec hoc barbari essent contenti, ideo propter ipsorum persecutionem *ab illa patria ad partes Europæ postmodum transfretare compulsi sunt.* Quæ quatenus ad præsens tempus referri possunt, viam parant ad ea quæ in sequentibus dicemus de fundationibus Conuentuum Senarum, Florentiæ, Pisarum, Leontini, Venetiarum, & aliorum, quos antiquitas a nostra memoria aboleuit. Cur nelitæ extorres in Europam.

10 Dum hæc geruntur, Monachi, qui erant Ierosolymis circa hoc tem-

Monachi aluntur miraculose.

tempus, teste Benedicto Gonono *in Chronic. SS. Deiparæ circa annum Christ.* 644. Dei prouidentia, & Deiparæ intercessione alebantur, prout ex Gregorio Turonensi refert idem Gononus, sic: *Monasterium est valde magnum in Ierusalem non modicam habens congregationem, in quo loco deuotio populi sæpe plurima confert, ac etiam Imperatoris iussu ibi non minima largiuntur. Accidit autem quodam tempore vt præ penuria egestatis valde eis victus necessaria deficerent. Congregatio enim parmula Monachorum cum vna atque alia die refectionis alimoniam non caperet, vociferant ad Abbatem dicentes: Largire cibos aut permitte discedere vnumquemque in locum quo vitam propagare possit, alioquin te inconsulto abscedimus, ne pereamus fame. Hæc his dicentibus, ait Abbas: Oremus fratres dilectissimi, vt Dominus nobis ministret cibos, nec enim potest fieri vt deficiat triticum in eius Monasterio, quæ frugem vitæ ex vtero pereunti intulit mundo. Quibus vigilantibus nocte tota, ac psallentibus, mane orto, ita reperiunt cuncta horreorum habitacula repleta tritico, vt vix vel reserari ostium posset. Accepto autem cibo gratias egerunt Deo. Post multos verò annos iterum deficiente cibo clamauerunt Monachi ad Abbatem, qui ait: Vigilemus ac deprecemur Dominum, & forsitan transmittere dignabitur alimenta. Denique prosternuntur ad pauimentum templi vigilantes totam noctem in psalmis, hymnis, & canticis spiritualibus. Cum autem se post matutinas somno dedisset, venit Angelus, & posuit super altare multitudinem innumeram auri. Erant autem ostia ædis obserata. Exurgente autem mane Abbate cum Monachis ad celebrandum, rursum viderunt multitudinem auri super altare. Et ait Abbas custodi ædium: Quis Præfectorum huc ingressus est qui hac detulit? Respondit: Post egressum vestrum nullus huc hominum accessum habuit, sed ostij clauem munitam tenui, & mecum habui donec surgerem ad commouendum signum. Tunc stupens Abbas cum Monachis, munus cœleste intelligit, gratias Deo agens colligit, comparatisque victui necessarijs, plebem creditam affluenter refecit. Nec mirum si beata Virgo sine labore suis protulit auxilium, quæ sine coitu viri concipiens virgo permansit, & post partum.* Hæc Gononus: etsi forsan pro hoc tempore, prout ipse putat, non contigerint.

Ann. Christ. 649. vsque ad 654. Martini I. Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Constantis Imperat. 8. vsque ad 13.

Martini Papæ gesta.

1 OST Theodori Papæ obitum subrogatus est Martinus patria Tudertinus, in Tuscia natus; qui dum primum Apostolicum thronum conscendit Synodum Lateranensem non tam contra Sergium, Pyrrhum, & Paulum Constantinopolitanum Monothelitas, quam contra quandam credendi formulam

lam *typum* nominatam a Constante Imperatore promulgatam celebrauit. Hinc propterea ab eodem patientia ipsius probata est, misso Olympio Exarcho, qui eum turbaret, etsi frustra; exilio etiam ei in Insulam Naxum vbi pessimè tractatus; ductus deinde Constantinopolim, vbi dirissima etiam passus; ac tandem relegatus Chersonesum, vbi quoque ærumnis confectus animam Deo reddidit. Corpus porro Romam delatum in Basilica S. Siluestri, & Martini (Turonensis Episcopi) nuncupata, quæ nunc fœliciter Ordinis nostri gemma est pretiosissima, propter huius S. Martini Papæ, & innumeras aliorum cælitum reliquias, reconditum extat. Anastasius, Sigonius, Blondus, Baronius, & alij.

Porrò circa huiusmodi SS. Siluestri, & Martini titulo præclaram Basilicam, quæ Ordini nostro, vt diximus, adiudicata manet, ac corpus S. Martini Papæ, de quo in præsenti, in ea conditum, aliqua habet Martyrologium Romanum *die* 12. *Nouemb.* non rectè a D. Baronio intellecta *in Annotationibus ad hunc locum Martyrolog.* Martyrologium ergo sic: *Natalis S. Martini Papæ, & Martyris, qui Romæ coacta Synodo, cum Sergium, Paulum, & Pyrrhum hæreticos damnasset, iussu Constantis Imperatoris hæretici per fraudem captus, & Constantinopolim perductus, in Chersonesum relegatus est; vbi ob Catholicam fidem ærumnis confectus vitam finiuit, multisque miraculis claruit: cuius corpus postea Romam translatum in Ecclesia Sanctorum Siluestri, & Martini conditum fuit.* Baronius vero post alia de hoc Sancto Pontifice, & Martyre dicta subiungit. *Est Romæ celebris eiusdem Sancti memoria, quæ Equitij titulus dicitur, vbi reconditum est venerandum corpus eius, positum sub maiori altari vnà cum corpore Sancti Siluestri Papæ a Sergio Iuniori Romano Pontifice, vt docet vetus inscriptio in marmore sculpta, quæ in eadem habetur Ecclesia, quæ cum S. Siluestri, nec non S. Martini nomine dicta inuenitur; nonnulli errore lapsi sunt, vt putarent huius de quo hac die agitur Martini Papæ, & Martyris nomine esse nuncupatam; cum potius constet S. Martini Episcopi Turonensis nomine olim dicatam fuisse: error enim manifestè arguitur: nam longe ante huius Martini Papæ tempora in Concilio primo Romano sub Symmacho Papa habito, quod falso secundum dictum reperitur, habetur tertiò mentio de Ecclesia S. Martini tituli Equitij. Postquam verò huius Sanctissimi Papæ, & Martyris corpus in eandem Ecclesiam illatum est, eadem cessit eiusdem Martyris honori, atque memoriæ: licet more maiorum Rom. populus eamdem in die natali S. Martini Turonensis Episcopi frequentare ardentiori studio perseueret.* Ex quibus, si expendantur illa: *Est Romæ celebris eiusdem Sancti memoria, &c.* & illa: *Postquàm verò huius Sanctissimi Papæ, & Martyris corpus in eandem Ecclesiam illatum est, eadem cessit eiusdem Martyris honori, atque memoriæ*, elici datur Baronium existimasse Ecclesiam præfatam SS. Siluestri, & Martini cognominatam modo *Martini* a S. Martino Papa; etsi olim a S. Martino Turonensi Episcopo cognominata fuisset. Cæterum veritas est, quod etsi corpus eiusdem S. Papæ Martini in dictam Ecclesiam illatum fuerit, nunquam tamen *eadem cessit eiusdem Martyris honori, atque memoriæ*, sed

Ecclesia S. Martini in Montibus.

ſemper attitulata manſit S. Siluestro Papæ, & S. Martino Epiſcopo. Id ſuadet primo, quod quemadmodum in ſuo Opere *Riſtretto* nuncupato teſtatur *pag.* 57. Reuerendiſſ. noſter Ioannes Antonius Philippinus totius Ordinis Generalis Magiſter, qui a multis annis in eo Cœnobio vixit, & modo in ipſo Generalatus Sedem tenet, eiuſque Eccleſiæ monumenta, & antiquitatem diligenter euoluit, a tempore Symmachi Papæ, qui circa an. 500. Pontificatum geſſit, & eam Eccleſiam, etſi ſupra aliam a S. Silueſtro erectam, conſtruxit, titulum habuit SS. Silueſtri Papæ, & Martini Epiſcopi; neque enim fieri potuit, vt Martino Papæ poſt 150. annos viuenti attitularetur. Nullum porro veſtigium extat in eiuſdem Eccleſiæ monumentis, vt titulus iſte S. Martini Epiſcopi Martino Papæ tributus ſit, quando ipſius corpus ad eam fuit tranſlatum, aut alio poſteriori tempore. Eſto quod, vt idem Reuerendiſſ. *pag.* 58. notat, S. Martino Papæ altare maius eiuſdem Eccleſiæ dedicatum conſpiciatur a tempore tranſlationis corporis ipſius ad ipſam ex cœmeterio Priſcillæ, per Sergium Papam II. factæ. Idem confirmat Romani populi concurſus ad eandem Eccleſiam in die S. Martini Epiſcopi frequentiſſimus; in die autem S. Martini Papæ, multo minus frequens. Accedunt etiam eiuſdem Eccleſiæ picturæ, in quibus dum Sancti titulares eiuſdem notantur, non Martinus Papa, ſed Martinus Epiſc. depingitur. Cui accinit quoque congruentia, quod ſemper, quantū memoria monumentorū extat, ea Baſilica ſub Monachis fuit, qualis erat S. Martinus Epiſ. & ex Eliæ imitatoribus vetuſtiſſimis, prout To. præc. indicatum; Martinus vero Papa Monachus non erat. Credi ergo par eſt hanc ob cauſam Monachis datam fuiſſe, imo & eiuſdē Inſtituti Eliani Monachis, qui quaſi ſoli erant, Romę maxime, Symachi Papę tēpore.

Tranſlatio corporis S. Martini.

3 Ex hac autem ſacri corporis S. Martini Papæ ad Eccleſiam S. Martino Epiſc. nuncupatam, tranſlatione, ortum habuit, vt autumari poteſt, quod Eccleſia Rom. eiuſdem Martini Papæ feſtum 12. die Nou. celebrari ſtatuerit: cum tamen apud Græcos, & Latinos aliquos alijs diebus celebretur. Etenim Beda, Vſuardus, & Ado, de eo agunt 4. id. Nou. id eſt, 10. die eius menſis: Græci autem apud quos Martyrium conſummauit idib. April. in ſuo Menologio, atque 16. Kal. Oct. Dies autem ipſius depoſitionis in lib. de Rom. Pont. aſsignatur 15. Kal. Oct. & in Actis eius a Surio editis 16. Kal. Dec. & in alijs 15. vel 16. Kal. Oct. Ergo coniectari licet, vt diximus, ex eo ad 12. Nou. addictum fuerit, quod de S. Martino Epiſcopo eius Eccleſiæ attitulato die præcedenti 11. eiuſdem menſis agatur.

Reliquię eius apud Cherſonam.

4 Notat & Baronius *ſub an.* 654. apud Cherſoneſum eius ſepulchrum coli, quo innui datur, quod etſi corpus ipſius Romam ad Baſilicam illā, & prius ad cœmeteriū Priſcillæ tranſlatum fuerit, aliquæ tamen eius reliquiæ illis partibus māſerint, quę in veneratione etiā modo ſint Chriſtianis incolis.

S. Ildefonſus.

5 Inſignis erat hoc tempore S. Ildefonſus Tolet. Monachus, & Abbas, ac Monaſterij Agalienſis in ea Imperiali Vrbe egregius alumnus; de quo nōnulla dicenda, præſertim quoad Monachatum ipſius, Inſtitutumq; quod profeſſus fuit; quia hoc ſpecialius noſtram tangunt hiſtoriam; alijs prætermiſsis

miſsis

missis quæ de tam insigni Antistite, & Doctore Hispani, præsertim Toletani Chronologi, aliaque Sanctorum monumenta scribunt. Præiactis ergo, quæ de Monasterijs Agaliensi, & SS. Cosmæ, & Damiani *sub an.* 560. *&* 590. dicta manent, quæ huic intento valde deseruiunt; in hoc labyrintho DD. placita quamplura sunt recensenda. Primo enim, plures, nec ignoti nominis Scriptores, Canonicorum Regularium, S. Augustini nempe; in disciplina se exercuisse elicere potuere ex antiquo Breuiario S. Toletanæ Ecclesiæ, vbi sic de eodem Ildefonso dicebatur: *Solus habitu quodam dissimulato ad Monasterium Regularium Canonicorum extra Vrbem non longè distans (quod Agalia dicebatur) gressus dirigens, &c.* Sicque tenuere antiqui Hispaniarum historici, Sanctorum lectionaria, ac Chronica MM. SS. Cœnobij S. Augustini Toletani; Alphonsus de Orozco *in suo Chronicon*; Ioannes Trullus *lib.* 1. *Ordin. Canonic. Regular. cap.* 7. *num.* 4. & Ghinius. Alij vero, nempe M. Maximus, Iulianus Perez, Alcozer, Gariuai, noster Michael Carranza, Marieta, Hieronymus Romanus, Sandoual, Vvion, Menerdus, Dorgamius, & multi Benedictinæ familiæ studiosi, eidem sacerrimo Ordini Ildefonsum adiudicant. Nos verò, non mediocri diligentia rem scrutantes, etsi fateamur Monachos, & Cœnobia, quibus conuixit, & quorum Instituta exercuit Benedictinam Monasticam methodum aliquando accepisse, forsan eodem Ildefonso viuente, & ad Toletanam Primatiam iam assumpto, credimus nihilominus, quod cum ipse in illis Cœnobijs Monachum, seu Abbatem egit, eam S. Benedicti Regulam non obseruasse, sed, salua trium votorum essentialium Religionis custodia, Regulam aliam, vel S. Isidori Hispalensis, vel similem aliam vetustorum Orientalium Monachorum Prophetici Ordinis, qui in ea Ciuitate a primæuæ Ecclesiæ tempore, sub Elpidio eius primo Antistite ductore, Monasticen agebant. Id elici facilè potest ex nupero ipsius S. Ildefonsi Officio, quod per Hispaniam legitur, vbi *Monachus* indistinctè vocatur, nulla facta expressione cuius Religionis; quo titulo antiquissimi Prophetici Ordinis asseclæ vocati semper fuere. Id quoque odoratus fuisse videtur Doctor Franciscus Pisa *in Histor. Tolet.* dum de eodem Ildefonso agens, nec Canonicis Regularibus, nec PP. Benedictinis eum ascribit, sed dicit specialiora alia instituta obseruasse simul cum tribus Religionis votis; quod etiam recipit Alfonsus Clauel *in lib. de antiquitat. Relig. S. Basilij cap.* 8. §. 10. *num.* 3. Subindicat hoc etiam Thom. Tamaius, dum *in Notis ad Luitprandi Chronicon pag.* 47. conceptis verbis dixit: *Præsertim, cum exigua Benedictini Ordinis notitia tempore Ildephonsi in Hispania fuerit.* Hæc enim *exigua Benedictini Ordinis in Hispania notitia* non exigit vt eum eius cultorem Ordinis credamus, sed antiquioris, & magis illis partibus tunc noti. Ad hæc, cum non leuibus coniecturis dixerimus *sub an.* 560. *&* 590. celeberrima illa Cœnobia Agaliense S. Iuliani, & aliud SS. Cosmæ, & Damiani cognominata ad Ordinem Elianum, & Pro-

pheticum spectasse, etiam pro hoc tempore, cuius historiam teximus (esto in sequentibus Benedictinum recepissent) proculdubio credulitas nostra haud leuiter roboratur. Etenim certo certius est D. Ildefonsum in vtroque Cœnobio vitam egisse, in Agaliensi quidem, prout ipsemet *de Viris Illustrib. in Helladio* fatetur, Cixilla, & Iulianus Archiepiscopus *in eius Vita*, Luitprandus *in Chronic ad ann.*624. alius Iulianus Archipresbyter *in Chronic. ad ann.*659. & posteriores cuncti. In altero vero SS. Cosmæ, & Damiani, quia ibi Abbatem gessit, vt consentiunt Scriptores, specialius Cixilla adductus, & Iulianus Archipresbyter *supra*, addens *infra num.*330. ista: *Hoc tempore regebat Ecclesiam Toletanam sanctè, pieque B. Ildefonsus, qui anno* 636. *electus est Abbas SS. Martyrum Cosmæ, & Damiani in suburbio Toletano.* Vtrumque autem amplectitur legenda, seu Officium eiusdem S. Ildefonsi, quod per Hispaniæ Ecclesias recitatur, dum *lect.*4. dicit: *In Agaliensi Monasterio, quod Cosmæ tum erat, & Damiano dicatum insigne pietatis cucullum induit.* Est & pergrauis coniectura suadens B. Ildefonsum non Benedictinam, multominus Canonicorum Regularium methodum, seruasse, sed diuersam antiquorum, vt diximus, Monachorum; quia ipse discipulus, & alumnus fuit S. Isidori Hispalensis Antistitis, quemadmodum eorum historiæ expresse tradiderunt: eum igitur habuit ductorem Hispali dum commoraretur, & eius Monasticam disciplinam sedulo Toleti ebibit. Atq; S. Isidorum Elianorum vetustum Institutum assecutum fuisse *sub ann.* 578. *&* 618. ostensum videtur. Vrget magis intentum, quod tantum abest quod D. Isidorus Regulam S. Benedicti obseruasset, aut suis subditis Monachis obseruandam tradidisset, vt potius ipse nouæ Regulæ compilator fuerit, ex vetustissima illa Essenorum forma depromptæ, & tam diuersæ a D. Benedicti Institutionibus, vt Benedictus Haeftenus Benedictinus *in suis disquisit. Monast.* prout sub anno 578. annotauimus, conquestus sit de eodem Isidoro, quod in sua Regula conformia instituta cum D. Benedicto non habeat. Erat igitur vetustioris Monachismi professor, prout sub eo anno 618. scripsimus, illumque discipulo Ildephonso sectandum proposuit. Sed quid faceret Isidorus si solum Eliam, Eliseum, filios Prophetarum, Ioannem Baptistam, Paulum, Antonium, Hilarionem, & Macharium, aliosque Patres (inter quos Benedictum non refert) authores Monachismi recognoscit? Ipsius verba ex *lib.*2. *de Ecclesiast. Offic. cap.*16. postquam interrogasset *quis huius conuersationis* (Monasticæ videlicet) *extitit author, cuius isti habitum imitantur?* sunt hæc: *Quantum attinet ad authoritatem veterum Scripturarum huius propositi Princeps Elias, & discipulus eius Eliseus fuerunt, siue filij Prophetarum. Huius etiam propositi in Euangelio Baptista Ioannes author extitit. Iam inde progeniti sunt conuersationis huius nobilissimi Principes Paulus, & Antonius, Hilarion, Macharius, cæterique Patres, quorum exemplis per vniuersum mundum adoleuit sancta institutio Monachorum.*

Talem

Talem ergo Monasticam methodum B. Ildephonsus amplexus fuit, non Benedictinam.

6 Sub hoc tempore, anno scilicet 653. post mortem Cindasuindi Regis Vvisegothorum in Hispania, succedit Reccesuindus filius, qui ab Eugenio Toletano Antistite coronatus, & inunctus est Toleti in Æde S. Mariæ Alficensis. Luitprandus *in Chronic.* Quæ notare placuit, quia hæc Ecclesia Ordinis nostri fuit, & est, vt *sub ann.* 731. dicemus, & habet Thomas Tamaius de Vargas *in Notis ad hunc locum Luitprandi*.

Ann. Christ. 655. vsque ad 668. Vitaliani Roman. Pontif. 1. vsque ad 14. Constantis Imperat. 14. vsque ad 26. Constantini Pogonati 1. & 2.

1 PONTIFICIVM Vitaliani Summi Pontificis hoc toto tempore agebatur; paucis mensibus exceptis, quibus Eugenius I. post mortem S. Martini Romanam Sedem tenuit. Vincitur a Sarracenis in nauali prælio Constans Imperator, in pœnam mortis innocentis Abel, Martini scilicet Papæ; fautor Monothelitarum, ac persecutionis Maximi Monachi, de quo *sub ann.* 639. dictum. Pax deinde inter ipsum, & Sarracenos sancita est, occasione nacta ex seditione inter istos orta. Post varios tandem casus Syracusis in balneo occisus fuit, succedente ipsi filio Constantino Catholico Imperatore dicto *Pugonoto* ob barbam. De his Anastasius, Theophanes, Paulus Diaconus, a quibus Codices Baroniani. *Huius temporis casus.*

2 Quo tempore plura in inclyta Toletana Vrbe Hispaniarum Primate habebantur Concilia, sub Eugenio huius nominis Tertio, eius Vrbis Metropolitano. Eum nonnulli Benedictinum Monachum vocant, vt Iulianus Perez *in Chronic. ad ann.* 646. *num.* 320. Sed scrutandum viris doctis quæ de ipso scribit S. Illefonsus eius successor metricè sic: *Eugenius III. Toletanus.*

Hic Monachus fit, mortales dum perfugit vmbras,
Qualis Isidorus, atque Leander erat.

Insuper an *Benedictinus* appelletur sicut eius alumnus Ildefonsus, de quo superius dictum. Plures tamen alij nec Monachum ipsum cognominant, sed virum sanctum, & doctum. De ipso habet Luitprandus infra referendus *sub ann.* 649. coronasse in Regem Reccesuindum filium Cindasuinum, *in Æde Sanctæ Mariæ, quæ vulgo voce arabica Alficensis nominatur.* Quam esse & fuisse Ordinis nostri antiquam possessionem in præcedentibus, & sequentibus confirmamus. Nonnulla de ipso apud Vvionem *in Martyrolog. Monastic.* 13. *Nouembr.*

S. Ilefonsus clarissimus.

3 Clarissimus tamen veluti Sol erat S. Ildefonsus, de quo in superioribus, huius Eugenij in Sede Archiepiscopali successor. Cuius præclarissima gesta ab innumeris decantata Scriptoribus, Hispanis præsertim, Legendarijs, Martyrologijs, & alijs, obuia omnibus sunt. Quæ tamen aliqui Chronologi, qui a paucis annis in lucem prodierunt (nec propterea minoris authoritatis quam illi, etsi immerito quidam aliter sentiant) de ipso scripserunt, hic apponimus. Vnus est Luitprandus, seu Eutrandus Episcopus Cremonensis, Berengarij II. Italiæ Regis a Secretis, a 700. circiter annis antiquus author, qui in suo Chronicon *ad ann.657. & sequentibus*, sic de ipso. *S. Ildefonsus Monachus Agaliensis, vir nobilis & religiosus, doctrinæque variæ fama celebris, Abbas SS. Cosmæ, & Damiani, Monasterij diuersi ab Agaliensi S. Iuliani Martyris in demortui locum, Eugenij scilicet cognati sui, voto Reccesuindi Regis Visegothorum, & Cleri Populique Toletani sufficitur. S. Ildephonsus mores hominum Aulicorum deprauatos, & ipsum etiam Regem Christiana libertate reprehendit, & ob id ipsis, & Regi visus est acerbus. Nonnullos Iudæos ad fidem conuersos baptizat. Taio Episcopus Cæsaraugustanus gloriosus habetur. Hæreticos Narbona venientes natione Gothos Theudium, & Helladium per Hispanias teterrimè vagantes, & de Virginitate B. Mariæ Virginis temerè sentientes, quod more cæterarum mulierum dilatatis claustris virginalibus peperit Christum Dominum, verum Deum, & hominem filium suum, sermonibus, & quatuordecim editis libris Ildephonsus diuersis ab illo soliloquiorum incipiente* Domina mea, *&c. viriliter confutat, & castigatos iussu Regis Reccesuindi Catholici, serenissimique Principis tota Hispania cogit exulare. Hoc anno 1x. Decembris apparet S. Pontifici S. Leocadia Virgo, & Martyr (cuius corpus ignorabatur vbi erat) in Æde Prætoriensi: inde cœpit S. Ildephonsus esse Regi Catholico admirationi, & admirabili reuerentiæ. Composuerat S. Pontifex ad priuatam deuotionem suam librum quendam soliloquiorum cum B. Virgine (quæ synonyma dicuntur) post libros, & sermones scripsit elegantiori sermone contra hos hæreticos: constat ex litteris Genesij Secundi huius nominis Lugdunensis, qui dictus est etiam Adelardus Abbas Corbeiæ post Episcopus Vrcitanus.*

Cassula donata D. Ildephonso a Deipara.

4 Insigne porro illud Beatissimæ Virginis suo deuotissimo Cappellano Ildephonso de veste, cappa, planeta, seu cassula, collatum beneficium, quo ipsius sanctitas insigniter per vniuersum Orbem sublimatur sic describitur a Cixilla Toletano Antistite in MM. SS. quæ refert Tamaius *in Notis ad Chron. Luitprandi circa annum 667. Superueniente verò die sanctæ, & semper Virginis Mariæ, &c. dum ante horas matutinas solito more ad obsequia Deo peragenda consurgeret, & vigilias suas Domino consecraret. Diacono, vel Subdiacono ante eum faculis præcedentibus subito ostia aperientes, & Ecclesiam intuentes, atque splendore cœlesti oculos defigentes, lumen quod ferre non valuerunt cum tremore effugientes, lampadas quas manibus tenebant reliquerunt, & sua vestigia per quæ venerant, adeuntes*

propè

propè mortui reuersi sunt ad sodales, sollicitè omnis congregatio requirit quid de Dei seruo ageretur cum Angelicis choris, &c. At ille sibi bene conscius ante altare S. Virginis procidens reperit in Cathedra ipsam Dominam sedentem, vbi solitus erat Episcopus residere, & populum salutare, &c. & eleuatis oculis aspexit in circuitu eius, & vidit omnem absidem Ecclesiæ repletam Virginum turmis de cantionibus Dauid modulata suauitate aliquid decantantibus, aspicienſque in eum (vt ipse sibi conscijs, & bene carissimis referebat) hac eum allocuta est voce: Propera in occursum meum serue Dei rectissime: accipe munusculum de manu mea, quod de thesauro filij mei tibi attuli: sic enim tibi opus est vti benedictione tegminis, quæ tibi danda est, in meo tantum die vtaris, &c. Et hæc dicens ab oculis eius vna cum Virginibus, & luce, qua venerant, remeauit. A Luitprando autem supra circa anno 667. sic: *Feria quinta in vigilia Expectationis B. Mariæ Virginis (quæ die sequenti celebratur festum Incarnationis in Hispania) hoc est 15. Kal. Ianuarij S. Ildephonsus Archiepiscopus Toletanus vidit post apparitionem S. Leocadiæ post nouem dies exclusiuè B. Virginem multis Angelorum, & Cælicolarum agminibus comitatam in Sede Eburnea, vnde solebat ipse concionari ad populum credentem (quæ nunc sedes seruatur in magno pretio in Æde S. Iustæ in summo Templo eidem Virgini sacrato), quæ dulciter illum affata, cappa donat cælitus elaborata.* De huiusmodi autem miraculi traditione, alijsque illam consequentibus Tamaius supra, ac maximè in integra Apologia pro ipsius defensione edita.

5 Eo autem libentius præclarissimum hoc donarium a Virgine Deipara S. Ildephonso concessum commemorari a nobis debuit, quod aptè veluti colludit cum alio ab eadem Sanctissima Matre nostro B. Simoni Stoch concesso beneuolentiæ signo, Scapulari nempe Ordinis, prout suo tempore, Tomo sequenti, Deo duce, elucidabimus. Vterque enim eiusdem Virginis deuotissimus, alumnus, & filius fuit; & vtrumque æquiparat vetusta Hispanica cantio illa: Scapulare B. Simoni collatum ab eadem Deipara

Simon Alphonso Segundo,
Por quien la Reyna del Cielo,
Segunda vez vaxo al suelo
A dar nueua prenda al Mundo.

6 De anno 668. sic habet idem Luitprandus omni historia digna. *Hoc eodem anno appositus est in Sacraria S. Ecclesiæ Toletanæ gladiolus impensus a Reccesuindo Rege Gothorum B. Ildephonso ad rescindendum velum S. Leocadiæ diuinitus apparentis (nunc est in Sacrario S. Iustæ Cathedralis tempore Maurorum) cum lapide marmoreo candidissimi coloris, vbi descendens de Cælo Sanctissima Virgo Maria pedes posuit, eratque suppedaneum Archiepiscoporum Toletanorum, voluitque B. Virgo decorare, & auctoritatem addere Cathedræ, quæ a B. Iacobo semper fuit primogenita filia Romanæ* Gladiolus Reccesuindi.

Eccle-

Ecclesiæ, & veritatis magistra, sed bonam partem huius Cathedræ translatam aliò cognoui. Eadem annotationibus illustrat Tamaius etiam relatus cum pluribus Hispanis Doctoribus de ijsdem piè, doctèque scribentibus.

S. Ildefonsi obitus. 7 Item *sub ann.* 668. hæc idem Luitprandus XXIII. *die Ianuarij mensis V. Ildephonsus sapientia, vitæ sanctitate, & miraculis clarissimus ad Cœlos emigrauit; in Æde S. Leocadiæ (quæ domus eius fuit) ad pedes S. Eugenij prædecessoris sui sepelitur. Iulianus eius discipulus, & Archidiaconus hæc illi carmina sepulchralia condidit, & poni fecit:*

Alphonsi iacet hoc corpus venerabile saxo
Quo Toletana nihil terra tulit melius.
Luciaque, & Stephanus clara de gente Gothorum,
Sed virtute magis nobilitante micant.
Inuenit iuuenis portum, secloque relicto,
Cœnobij cellas Agaliensis amat.
Hincque Toletanam raptatur Præsul ad Vrbem,
Cui fuit in votis sede latere sua.

Plura alia de S. Ildephonso lector apud Ioannem Bollandum *in Act. Sanctor.* 2. *tom. pro die* 23. *Ianuarij*.

S. Amandus. 8 Commemorari etiam hoc tempore potest celebris vnus Monasticæ exercitationis alumnus, S. Amandus, Traiectensis post Episcopus, Flandrorum Apostolus dictus, & egregijs virtutum donis, ac miraculis a Deo condecoratus: Quæ referunt Milo Monachus, Nothgerus Episcopus, Acta S. Gisleni, Sigebertus, Martyrologia, & alia monumenta; maximè Surius *die* 6 *Februarij tom.* 1. Antiquis illis Monachis annumerandum fore facile credet qui animaduertat Monachismum amplexatum fuisse, quo tempore Benedictinus in Gallijs vix notus erat, vel saltem radices non iecerat. Nec refert quod Trithemius *lib.* 3. *de Viribus Illustr. Ordinis Sancti Benedicti cap.* 49. & *lib.* 4. *cap.* 135. suis annumeret. Vt enim sæpius (etsi coactè, ac inuite) notauimus, næuus iste asciscendi sibi plures, qui eius Ordinis non fuerunt, a Baronio, & alijs notatus est, in grauissimo hoc aliàs authore: occasionem posterioribus præbente idem faciendi. Imo nec ipsum Trithemium satis constanter de hoc Amando scripsisse ex locis relatis conspiciet lector. Vulgatissimum enim, sicut & verissimum, est illud: *Quandoque bonus dormitat Homerus.*

Ann.

Ann. Christ. 669. vsque ad 675. Adeodati Rom. Pontif. 1. vsque ad 7. Constantini Pogonot. Imper. 2. vsque ad 7.

1 POST obitum Vitaliani Papæ in eius locum subrogatus est, qui & hoc tempore Pontificatum gessit, Adeodatus Romanus, omnibus munificentissimus, & gratus. Constantini etiam Imperatoris pietas innotuit, dum Sarracenis Constantinopolim obsidentibus, diuinitus habuit auxilium pro ipsorum repulsa. Sicut in Hispania Vvamba Rex pro eorumdem classe 270. nauium superanda, quæ incensa funditus deperijt. Anastasius, Cedrenus, Tudensis, Baronius, ac alij. Gesta huius temporis.

2 Ad id tempus referendus Cedmonus, *Simplex* vocatus, Monachus in Pharensi Cœnobio, quod etiam Sterneshalcense in Brittanniæ partibus, appellatum. Quod ad priscorum illorum Orientalium Monachorum Institutum spectasse, ea quæ dicemus in Hylda Abbatissa *sub ann. 676.* suadent. Etsi enim, vt alibi diximus, Benedictini Patres eò ingressi essent ad annum circiter 596. sicut & Regulares Canonici ad annum etiam circiter 636. quis tamen credet tam subitaneè totum omnino Monachismum Propheticum in illis regionibus plantatum absorpsisse, aut in nuperum commutasse nouiores, exteros, etsi grauissimos, Monachismi Professores? Ad minus in re dubia huius celebris Monachi memoria a nobis commemoranda erat. De eo Ioannes Pitseus *in libro de Scriptoribus Brittann. ætat. 7. num. 75. circa ann. 676.* & Ioannes Balæus author proscriptus *de Scriptoribus Brittann. Centur. 1.* Apud quem etiam in Appendice nugæ aliquot, quibus more solito impudenter debacchari solitus est, contra S. Apostolicam Sedem. Cedmonus Simplex.

Ann. Christ. 676. & 677. Doni Rom. Pontif. 1. & 2. Constantin. Pogonot. Imperat. 9. & 10.

1 DONVS, seu Domnus, alijs Domnion, patria Romanus, hoc biennio, post Adeodati transitum Cathedram Romanam tenuit. Quo tempore ob pietatem, & Catholicam Religionem Imperatoris Constantini, Deo prouidente actum est, vt Romanum Imperium pacificè se haberet, & Sarraceni tributum annuum penderent trium millium librarum auri, & totidem nobilium equorum. Anastasius, Annales Græcorum, & alij. Orbis gesta.

2 Occasione accepta cuiusdam priuilegij exemptionis a Summo Pontifice Adeodato concessi Monasterio S. Martini Turonensis, infert Dom. Cardinal. Baronius *sub ann. 676.* huiusmodi exemptiones Mona-

chorum

Priuilegia exemptionu Monachorũ.

chorum ab Episcoporum iurisdictione obfuisse potius, quam profuisse Monasticæ disciplinæ, nec placuisse D. Bernardo, aut D. Francisco, sed fratri Eliæ, homini, non diuino spiritu, sed carnis prudentiæ nitenti. Cæterum, etsi plura dici possent, quibus hanc Monachorum exemptionem ab Episcoporum obedientia vtilem valde, imo necessariam fuisse pro bono status Monastici, ipsiusque conseruatione in Ecclesia, comprobari posset: quia tamen extra huius historiæ cursum id videtur, prætermittenda censemus. Illud tamen præteriri non potest quod a Pontifice Adeodato in ea epistola, consuetudo concedendi similes immunitates Monachis vocatur *mos*, *& traditio* Romanæ Ecclesiæ. Ex quo pro rationabili, & consentanea veluti canonizata videtur: cum Ecclesiæ Sanctæ Romanæ *mos*, *& traditio* tales semper fuerint. Idem propterea fecerunt Ioannes III. circa annum 559. S. Gregorius Papa circa annum 592. Bonifacius IV. circa 604. quos paulo post hoc tempus, de quo in præsenti, secutus est Zacharias Papa. Quod si, Adeodati tempore cessarunt Summi Pontifices ab huiusmodi immunitatibus Monasteriorum concedendis; prout ex eius epistola elicit Baronius, non inde habetur, eo cessasse quod minus vtiles, aut nociuæ Monasticæ disciplinæ censerentur, prout ipse suspicatur: prudentiori enim coniectura suspicari posset, interruptas fuisse, quia non necessariæ putabantur, æuo, quo maxima pars Episcoporum e Monasterijs assumebantur, vt patet in Toletanis e Cœnobijs Agaliensi, & SS. Cosmæ, & Damiani ad eam Sedem euectis, quorum plures in præcedentibus retulimus; & in multis alijs e Lirinensi Cœnobio in Gallijs ad similes dignitates assumptis; qui propterea Monasteriorum veluti Patres, & Protectores aderant: & quo vel Episcopi benigniores in Monachos erant, vel saltem a grauaminibus ipsis inferendis abstinebant. Quod quia non contigit sequentibus temporibus, merito Summi Pontifices Monastici status perfectionis pij zelatores ipsum multis, varijsque priuilegijs, exemptionibus, & immunitatibus circumuallarunt. De quibus nonnulla *in nostra Summa quæstionum Regularium, præsertim tom. 5.*

S. Audomarus.

3 Florebat hoc tempore S. Audomarus Abbas, & Monasterij Luxouiensis alumnus, iuxta Baronium *sub ann. 682. in fine*, & alios infra referendos. Quo tempore Concilio cuidam Rothomagensi adfuit, cui præfuit S. Ansbertus eius Ciuitatis Episcopus, prout ex Angrado Monacho in Vita eiusdem Ansberti apud Surium *tom. 1. pro nona die Februarij* elicit idem Baronius. Qui alia de ipso *sub ann. 695.* in fine, quo anno ad cælum migrasse dicitur. Ipsius Vita apud eundem Surium *pro 9. die Septembris tom. 5.* legitur, vbi inter alia, quomodo postea Episcopus factus Taruanensem gentem ad fidem Christi prædicatione traxerit, vt merito Apostolus Taruanensium appelletur. De ipso etiam Claudius Robertus *in Gallia Christiana in Abbatijs Galliarum littera L.* Hæc vel sub compendio nobis notanda fuere, quia Cœnobium hoc Luxouiense a

S. Co-

S. Columbano Institutionem accepit; & ipse Columbanus primæuam illam, quam nos Elianam, & Prophetalem dicimus, coluit; prout sufficienter ostensum *sub ann.* 560. vbi etiam de duplici Regula à Columbano tradita, quam prudens nullus refragabitur pro norma fuisse, per multum saltem tempus, Luxouiensibus Burgundiæ, & Bobiensibus Italiæ Monachis suis discipulis. Quod clarè etiam demonstratur ex ijs quæ notauimus *sub ann.* 606. ex irrefragabili testimonio Theodori Papæ ibi relato. Hæc dixerim, etsi Trithemius, & Vvion hunc Sanctum Benedictinis Patribus ascribere velint.

4 Florebat quoque circa idem tempus in Brittanniæ partibus Hildas Abbatissa Monialium, de qua Ioannes Pitseus *de Scriptoribus Brittanniæ ætat. 7. num. 76. circa ann.* 680. hæc scripsit: *Relicto autem sæculari, & induto Ecclesiastico habitu secessit in Prouinciam Orientalium Anglorum, quia propinqua fuit Regis illius. Deinde transfretauit in Galliam in Monasterio Calez cum sua sorore Heresuuida, quæ mater erat Aldulphi Regis Orientalium Anglorum, Monasticam egit vitam: sed post annum ab Aidano Episcopo in patriam reuocata ad Septentrionalem Vuiri fluminis ripam vno etiam anno in exiguo Cænobio cum paucis socijs vixit. Postea facta est Abbatissa in Monasterio Heretheu quod in optima disciplina secundum Regulas, quas a pijs, & doctis viris didicerat, diu rexit. Nam pro insita ei sapientia, & diuini cultus amore omnibus mirè chara a præstantissimis quibusque viris frequenter inuisebatur, & valdè colebatur. Postquam igitur illi Monasterio per annos aliquot laudabiliter præfuisset, mandabatur ei cura Monasterij construendi, & dirigendi in loco qui vocabatur Streanesbalch: Opus non segniter peregit, & eadem disciplinæ regularis forma, qua Monasterium prius instituit: nec quisquam inibi vel Monachorum, vel Sanctimonialium aliter vixit, quàm ad Ecclesiæ primitiuæ normam: ita vt omnibus omnia essent communia, nec quisquam aliquid eorum quæ possidebat dicebat esse suum.* In quibus si expendatur hunc authorem nullam mentionem de Instituto huius Abbatissæ, & aliarum Monialium (prout sæpius facere solet) egisse; sed potius dixisse eas gubernasse *in optima disciplina secundum Regulas, quas a pijs, & doctis viris didicerat*, & postea Monachos, & Moniales non aliter vixisse *quam ad Ecclesiæ primitiuæ normam*, procul dubio haud obscurè indigitat hanc Monachorum, & Sanctimonialium Congregationem sub antiquissimo illo a primæua Ecclesia in illis partibus Monachismo seminato, militasse; ac propterea non incongruè a nobis referri debuisse. De illa etiam Beda *lib. 4. histor. Angl. cap.* 23. mirabilia multa; eamque commemorant Bugianus, & Vvion Benedictinis Virginibus eam accensentes; Vvion quidem *in Martyrolog. Monastic.* 17. *Nouemb.* Bugianus verò 13. *Decemb.* An nos præ illis historiæ veritatem attingamus sapiens lector iudicare poterit.

Hildas Abbatissa.

Ann.

Ann. Christ. 678. vsque ad 682. Agathonis Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Constantini Pogon. Imperat. 11. vsque ad 15.

Agathonis Papatus tempus.

EMPVS huius quinquennij Papatui congruit Agathonis Papæ natione Siculi, ex Monacho post mortem Doni Romani Pontificis creati. Quo tempore, grassante per Orbem Monothelitarum hæresi, plures in Occidente Synodi contra ipsam celebratæ sunt; ac maximè Constantinopolitana in Vrbe celebris illa, sexta Synodus appellata, *Trullana* etiam dicta a *Trulla*, loco videlicet, seu Secretario S. Palatij, vbi PP. conuenerunt. Damnati in ea propterea sunt, qui vnicam solum voluntatem, seu operationem in Christo fatebantur, quales erant Sergius, Pyrrhus, Paulus, & Petrus Constantinopolitani Patriarchæ; item Cyrus Alexandrinus, atque Theodorus Episcopus Pharan. Lecta etiam confessio fidei, quam Sophronius Ierosolymitanus Patriarcha miserat ad Sergium Constantinopolitanum; in qua, præter alia dicitur Beatiss. Virgo *Theotocos*, id est, *Dei Mater*, ac illi datur titulus *sanctæ, præclaræque, & quæ Dei sunt sapientis, & ab omni contagione liberata*. Adfuerunt plures ex Monachis, tum Occidentalibus Romæ, & Siciliæ, tum Orientalibus, Constantinopolis, & Antiochiæ, qui omnes vno communi vocabulo *Monachi* vocantur, nulla mentione de eorum Institutis habita: ex quo elici valet, quod sicut Occidentales Benedictini esse possent, Orientales tamen, vel Basiliani vel ex antiquioribus Elianis, ac Prophetici Ordinis Sectatoribus. De his Acta Concilij, Græcorum Annales, Anastasius, & Iuniores post ipsos.

Deuotio erga Missam.

2 Propagatur hoc tempore fides, & deuotio erga Sacrosanctum Missæ sacrificium, & experientia miraculosè compertum quantæ efficacitatis sit tum viuis, tum mortuis, prout ex varijs historijs narrant Beda *lib.* 4. Leontius *in Vita Sancti Ioannis Eleemosynarij*, D. Gregorius 4. *Dialogor.* & alij. Quod perperam, & malitiosè, ac solito malignitatis spiritu interpretatur Ioannes Balæus *in Catalog. Script. Britt. Centur.* 1. *in Hylda Horesuuitha in Appendice*, dum Purgatorij pœnas diabolica insomnia appellat, *referentibus Monachis*, vt ipse diaboli satelles inquit.

Ioannes Abbas S. Martini.

3 Hinc Agatho Papa, eodem Balæo *in Cedmone Simplici in Append.* teste, *Ad Angliam an.*679. *Ioannem Monachum Archicantorem Romanum & Abbatem D. Martini destinabat, vt ritum in Templis legendi, canendi, ac ceremonizandi illic doceret, atque vt celebrationum, & Sacrificiorum vsum traderet*. De ipso plura Venerabilis Beda *lib.* 4. *hist. Anglorum cap.* 18. vbi etiam, quod cum Benedicto Biscopio celeberrimo Abbate, de quo *sub ann.* 702. dicetur, in Brittanniam venerit, & secum detulerit Synodum Romæ celebratam contra Monothelitas; ac non multo post

Romam

Romam rediens infirmitate arreptus defunctus fuerit, & sepultus in Monasterio Turonensi. Hæc eò specialius notanda nobis fuerunt, quod iste Ioannes Archicantor vocetur Abbas S. Martini, illius scilicet SS. Siluestri, & Martini Basilicæ, & Monasterij, quod a nostro Ordine possidetur; prout vel suspicari licet.

4 Erat sub hoc tempore insignis valde S. Ansbertus Rothomagensis Episcopus, ex Monacho Cœnobij Fontanellensis in eo territorio super fluuium Sequanæ siti, assumptus; qui virtutibus, & miraculis clarus eidem præfectus Abbas fuerat, & Francorum Regis a confessionibus; nec ipsius oblitus post assumptionem ad Episcopatum. Etenim, vt habet Angradus Monachus in Vita ipsius Ansberti, apud Surium 9. *Februarij tom. 1.* sollicitudinem, & peruigilem curam indesinenter super sancta Congregatione Monachorum eius Fontanellensis Cœnobij, exercuit; Maximè, vt idem Angradus scribit, & *hic sub an.* 682. notat Baronius; *vt per succedentia tempora secundum S. Patris Benedicti Regulam, & vt præcedentium Regum, Clodonei videlicet, & Clotarij, simulque Childerici, & Theodorici priuilegiorum authoritates docent, ex semetipsis sibi perennibus temporibus Abbatem eligerent.* Et infra: *Iustæ alligationis verbo præsentes, futurosque, qui ibidem Domino militaturi erant, constringit, vt sicuti sub eius regimine, ita & deinceps & ipsi, & posteri eorum secundum Regulam S. Patris Benedicti fideliter Christo deseruirent.* Quæ aureis litteris a nobis signanda erant, cum ex illis clarissimè liqueat, non obstante quorundam sententia putantium Benedictinam Regulam Monachorum vsui per Galliam cessisse a tempore quo Sanctus Maurus ad Galliam peruexit (quos refert, & amplectitur Benedictus Haeftenus *in Disquisit. Monast. lib. 2. tract. 6. disqu. 2.*) nihilominus plura Cœnobia fuisse, quæ antiquorum Monachorum, Orientalium videlicet, Prophetale Institutum sequerentur. Prout de isto Fontanellensi, grauissimo, multisque ipsius alumnis a præfato Angrado relatis in dicta historia, non tam conijci quam elici datur. De isto Monasterio, eiusque pro tempore Abbatibus Claudius Robertus *in Gallia Christiana in Tract. de Abbatijs Galliarum litt. F.*

S. Ansbertus.

5 Quamuis autem plures, ijque sanctissimi Monachi hoc tempore venustarent Ecclesiam, ipsamque more solito ab incursibus bestiarum, hæreticorum scilicet, viriliter tuerentur; in exemplum tamen Monachi superbi, & eorum qui vanis, & falsis dæmonum illusionibus, seu apparitionibus nituntur, casus memorabilis referendus aptè hoc loco, qui in relata Synodo Constantinopolitani *Trullana* dicta, coram Patribus, ipso Imperatore, totaque Ciuitate contigit, prout *Act.* 15. eiusdem Concilij legitur. Fuit quidam Monachus Polychronius nomine, qui Monothelitarum hæresi infectus populum euertebat, & ad Concilium veniens, suæ fidei rationem expostulatus, sic dicebat. [Ego expositionem fidei meæ do in opere mortui, rogans pro eo filium Dei, vt suscitet eum.

Monachi illustres.

Polychronij casus memorabilis.

Sin autem non resurrexerit, ecce Concilium, & Imperator, quæ eis placuerint in me faciant. Sanctum Concilium dixit: Qualem expositionem fidei vis supra mortuum ponere, vt resurgat, agnoscere volumus. Polychronius religiosus presbyter, & Monachus dixit: Ego pono expositionem meam supra mortuum,& tunc eam relegetis: Sanctum Concilium dixit: Ecce mortuus præparatus est. Expositionem ergo fidei tuæ profer, quæ debeat superponi mortuo, vt suscitet eum sicut dixisti. Et protulit idem religiosus Polychronius chartulam bullatam, bulla exprimente monogrammum Polychronij confessoris, quæ habebat hanc superscriptionem: *Constantino a Deo coronato, & sapientissimo magno Principi Polychronius.* Et dixit: In hoc est fides mea, & ita mihi ostendit Deus, vt ponam eam super mortuum: & si non surrexerit, vt prædixi, ecce qui Imperator est, & Concilium, & quomodo iusserint, iudicent. Sanctum Concilium dixit: Chartula, quæ prolata est a Polychronio religioso Monacho disbulletur, ac relegatur. Et disbullata est huiusmodi chartula, quam accipiens Antiochus religiosus lector, & notarius sanctissimi Patriarchæ Constantinopoleos, relegit prædictam chartulam habentem his verbis ita; *Constantino a Deo coronato, ac mansuetissimo magno Principi: Ego Polychronius tanquam præsens saluto, & adoro. Et quia vidi multitudinem virorum, & candidatorum, & in medio virum, cuius virtutem narrare non valeo dicentem mihi. Quia nouam fidem componit, festina, & dic Imp. Constantino: Non facias nouam fidem, neque acquiescas. Et veniente me ab Heraclea Chrysopolim, & stante me in solario (hora erat quasi septima diei) vidi virum terribilem, candidatum valde, & stetit coram me, dicens: Quia qui non confitetur vnam voluntatem, & Deiuirilem operationem, non est Christianus. Ego autem dixi: Hoc & Constantinus sapientissimus Imp. præfiniuit vnam voluntatem, & Deiuirilem operationem. Ille autem dixit: Multum bene, & Deo placite.* His lectis, interlocutum est Concilium verbis istis: Edicat Polychronius religiosus Monachus si litteræ quæ in præsenti continentur chartula, propriæ eius manus existunt, & si ipsa est chartula, quæ debeat super mortuũ poni, & suscitare eum. Polychronius religiosus Monachus dixit: Ita est, domini: propriæ meæ manus existunt, & ista est chartula, quæ debeat a me superponi mortuo, eumq; resuscitare. Gloriosissimi Iudices, & Sanctum Concilium dixerunt: Præuidimus, vt chartula quæ relicta est super mortuum poni debeat ab eodem Polychronio iuxta propositionem, quæ ab eo facta est, extra hoc Sacrum Palatium in loco publico in præsentia nostra, & plebis, quæque inuenta fuerit ad satisfactionem Christo amabilis populi, qualiter Deus veritatem demonstret. Et egredientibus tam gloriosissimis Iudicibus, & S. Concilio, & plurimo populo congregato in atrio publici lauacri, quod dicitur *Zeuxippus*, appositus est ei in argenteo exequiali feretro mortuus similiter coram gloriosissimis Iudicibus, & ijs qui erant ex S. Concilio, & plurimo Christo amabili populo

ibidem

ibidem invento superasistens idem Polychronius, posuit supra ipsum mortuum eiusmodi fidei suæ chartulam, perque plures horas perseuerans, & insusurrans ei, nihil horum quæ ab eo stolidè, ac blasphemè promissa fuerant valens peragere, idem Polychronius dixit, nullatenus se posse mortuum suscitare. Populus itaque, qui ibidem aderat, exclamauit dicens: *Nouo Simoni anathema: Polychronio seductori populi anathema.* Et iterum ingredientes, & gloriosissimi Iudices, & sanctum, ac vniuersale Concilium in secretario Sacri Palatij, quod appellatur *Trullus*, præsente eodem religioso presbytero, & Monacho, dixerunt: Edicat iterum Polychronius Monachus si confitetur duas naturales voluntates, & duas naturales operationes in Incarnationis dispensatione Domini nostri Iesu Christi veri Dei nostri, qui vnus est de S. Trinitate. Polychronius religiosus Monachus dixit: Sicut continet chartula quam obtuli, & posui supra mortuum, ita credo vnam voluntatem, & Deiuirilem operationem, & alterum quid non dico. Gloriosissimi Iudices, & S. Concilium dixerunt: Chartam quam obtulisti quis scripsit? Polychronius dixit: Propria mea manus existit: S. Concilium dixit: Postquam Polychronius Monachus in proprio errore vsque in senium perseuerauit, nunc autem etiam a nobis commonitus quomodo sentiat de humanitate Iesu Christi Dom. N. veri Dei nostri, conatus est tentare Spiritum S. & blasphemam componens chartulam, obstinanter affatus est ponere eam super mortuum, & ad firmitatem blasphemiæ, quæ in ea fuerat scripta (vt non dicamus fidei) huiusmodi mortuum resurrecturum: nos (iuxta quod dictum est a S. Paulo Apostolo) *anathema* iam hunc secundum animam (interitum carnis scilicet) submisimus: sed ad satisfactionem Christo amabilium populorum, quorum plurimos præteritis temporibus, tam ipse, quam eius consentanei deceperant, permisimus talem eius præsumptionem, dæmoniacamque, ac temerariam propositionem publicè fieri, & mortuum, quem quæsierat in medium deduci in præsentia nostra, & gloriosissimorum Iudicum, & multitudinis Christo amabilis populi. Ille proposuit, tale eius impium scriptum superponens, & plurimam horam, quantum ipse voluit superasistens eidem mortuo, & susurrans intra semetipsum quæque putauit, donec dixit non se posse facere. Quomodo namque esset possibile blasphemantem in Deum virtutes operari? Vnde præuidimus hunc tanquam seductorem populi, & deceptorem, & manifestum hæreticum omni sacerdotali ordine, & officio denudari. Et deposito eo, Sanctum Concilium exclamauit: *Polychronio hæretico, & consentaneis eius anathema: Machario, & Stephano similibus Polychronio anathema*: Trinitas istos tres deposuit.] Hactenus spectaculum de Polychronio, quod ex actis huius Concilij, & Codicibus Laurentij Surij hausit Baronius sub anno 681.

Ann. Christ. 683. vsque ad 687. Leonis II. & Benedict. II. Roman. Pontif. 1. Ioann. V. & Cononis 1. & 2. Constantin. Pogon. Imper. 16. & 17. Iustinian. Iunioris 1. vsque ad 3.

Pontificatus Leonis II. Benedicti II. Ioann. V. & Cononis.

1 I anni quatuor Summos Pontifices adepti fuere. Leonem videlicet Secundum Siculum post obitum Agathonis, & post Leonis transitum, Benedictum etiam Secundum, cui successit Ioannes V. Syrus, optimis moribus, ac litteris præditus; & illi Conon egregijs quoque moribus a Deo donatus. Quo tempore præcipue actum est de promulgandis Sextæ Synodi actis ad Monothelitarum confusionem. Etsi merito in eis cauendum quod inter hæreticos damnatos recenseatur etiam Honorius Papa. Cum autem Constantinus diem obijsset, eius filius Iustinianus Imperij clauum suscepit. De ijs Anastasius Bibliothecarius, Baronius, Coriolanus, & alij plures, apud quos etiam de sanctitate, & doctrina Leonis II. ac vindicatione Honorij Papæ.

Concilia Toletana.

2 Celebrata duobus his annis duo Toletana Concilia, 13. & 14. vocata, interuentu plurium Episcoporum Hispaniæ, Abbatumque quorundam. Sed quorum Institutorum Monachalium Abbates illi fuerint res incomperta. Procul dubio tamen vel eorum aliqui saltem essent ex Cœnobijs illis Agaliensi, & Sanctorum Cosmæ, & Damiani, quæ vetustissimo illi Monachismo Eliano a S. Elpidio primo Toletano Antistite illis in partibus introducto adiudicari posse in præcedentibus ostendere curauimus. Quod etiam de Cœnobio, Eremiterio alijs, S. Mariæ de *Alfizen*, de quo multa in hoc Tomo, suspicari possumus.

Kilianus.

3 Accidit his temporibus, vt vigente in Hibernia Monastica disciplina, prout ex ijs, quæ in superioribus diximus, etiam innotescit, nonnulli Monachi cupierint Euangelium annunciare Gentibus; inter quos eminens Kilianus nobilibus parentibus natus, sacris litteris probè imbutus, virtutibusque pariter exornatus Romam profectus, & a Conone Pontifice Episcopus creatus, potestatem accepit Gentibus prædicandi, qui in Germaniæ prouinciam dictam Orientalem Franciam, quam iam antea lustrauerat adueniens, eam gentem vna cum ipsius Duce Gosberto a cultu idolorum ad Christi fidem conuertit in Ciuitate VVirtzburg, siue Herbipoli dicta, sedem constituens, vt fusius narratur in rebus ipsius gestis, apud Surium *die 8. Iulij*. Vbi etiam quod Monachus, & Monasterij cuiusdam Præpositus fuerit, & similis Eliæ, & Ioanni Baptistæ in perferenda persecutione a fœminis excitata. An etiam in Monasticæ vitæ Instituto? Res incomperta, & sub tenebris; cum inter Regulares Canonicos Pennotus *lib. 2. histor. Canonic. Regular. cap. 34. num. 3.* eum referre

referre videatur: etsi antiquissimus Elianus Monachatus in illis partibus satus ipsi opponi possit. Vtut res hæc fuerit, illud certius martyrem obijsse, post paucos annos, prout ex Nicolao Serario approbat Baronius *ad ann.* 689. Blasphemat, vt solet, nequan Balæus, dum de isto Kiliano, *in Catalogo Script. Brittann. Centur.* 1. *in Append. ad Cedmonem Simplicem*, inquit. *Kilianum Scotum professione Monachum Episcopum hic* (scilicet Conon Papa) *fecit, & cum quibusdam socijs etiam Monachis in Germaniam misit, vt Franciæ Orientalis populos ad papisticam Fidem traduceret, & Antichristi charactere signaret.*

Ann. Christ. 688. vsque ad 701. Sergij Roman. Pontif. 1. vsque ad 14. Iustinian. Imperat. 4 vsque ad 10. Leontij I. vsque ad 4. & Tiberij I. vsque ad 5.

1 EDEM Petri hoc tempore tenuit Sergius natione Syrus, patria Antiochensis, & vir insignis probitate, & doctrina. Cum autem Iustinianus Imperator odio esset cunctis, præcisis naribus, & in Chersonam relegatus, ab Imperio eijcitur, succedente ipsi Leontio; cui etiam post quatuor annos Absimarus cognomento Tiberius succesit. Meruit Iustinianus tale a Deo supplicium, ob Conciliabulum quoddam Constantinopoli in sui conspectu celebratum, multa continens contra iugem Ecclesiæ traditionem, & veterum Patrum doctrinam, vt idcirco *erratica Synodus* dicta sit, & a Sergio Papa reiecta. Non sic Hispania Catholica, quæ Concilijs Toleti 15. 16. & 17. & Cæsaraugustæ celebrandis pro Ecclesiæ vtilitate intenta erat. Interim Sarraceni, siue Arabes, Africam Manichæis, & Donatistis refertam, ac moribus valde corruptam, occuparunt, & proh dolor, vsque ad hoc tempus sine obice possederunt. De his latè recentiores Annalistæ post vetustiores Chronologos.

Huius temporis gesta.

2 Hoc tempore, sollicitante S. Egberto Eboracensi Episcopo in Anglia viro laudatissimo, & Monastici germinis planta nobilissima, duodecim alij eiusdem Instituti (quod Elianum illud vetustum ex parte saltē credimus delineasse, cum nullum vestigium de alio nupero inueniatur) Monachi, ad prædicationem Euangelij in partibus Germanię destinantur, duodecim instar Apostolorum. Fuerant autem hi missi Vvillebrordus, Suuibertus, Acca, Vvigbertus, Vvillibaldus, Vviniualdus, Lebuinus, duo Euualdi, Vverenfridus, & Marcellinus, qui historiam dicti Suuiberti scripsit, apud Surium *tom.* 2. *die* 1. *Martij*, qui etiam testatur Vvillebrordi quoque historiam conscripsisse. Quorum aliqui postmodum Martyrij palma coronati fuerunt; alij prædicationibus continuis inter barbaros extiterunt; alij vacantibus episcopijs subrogati fuerunt. Prout

Monachi duodecim Apostoli Germaniæ.

Ff 3 in

in eadem historia fusius continetur. Vbi maximè quod Vvillebrordus a Papa Sergio Episcopus ordinatus anno 697. in Germaniam redierit: Ibi etiam plura reperiet lector historia nostra digna, eo quod a Monachis vetusti æmulatoribus Instituti, vt diximus, patrata; in Iesu Christi, ipsiusque Euangelij obsequium. Quod pro vitæ Monasticæ scopo meritissimè habemus. Legendi pro eisdem Beda *lib. 3. cap. 27. & lib. 5. cap. 10. & 11.* ac Baronius *sub his annis.*

Vulfrannus. 3 Pariter & hoc tempore illustrandus Beatus Vulfrannus Senonum Pontifex, & Monachus Fontanellensis Cœnobij a B. Vvandregisilo constructi, iuxta dicta *sub an. 642.* cuius egregia gesta Ionas eiusdem Cœnobij alumnus scripsit, quæ habentur apud Surium *tom. 2. pro die 20. Martij.* Vbi plura de ipso, & alijs Monachismi consocijs, quæ vel tetigisse nobis operæpretium fuit, quia Monasterium hoc in primæua sui Institutione antiquissimum Elianum sapiebat Institutum, etsi temporis cursu sub D. Benedicti transierit disciplinam, sicut & alia Galliarum Cœnobia plura.

Ecclesia S. Mariæ de Alfizen Toleti. 4 Pro anno 701. sic habet in suo Chronico Luitprandus. *Hoc anno Egica Rex Gothorum moritur Toleti 5. Id. Nouemb. & sepelitur in Æde S. Leocadiæ Pratoriensi extra muros prope Tagum, cum suis maioribus, succedit illi in Regno Vvisegothorum Flauius Vvitisa filius eius; consecratur, inungitur, coronatur (vt Imperatores solebant Constantinopolitani manu Patriarchæ eiusdem Vrbis) die Luna XVII. Kalend. Septemb. a Gunderico Toletano Pontifice præsentibus Episcopis, Metropolitanis, & Palatinis Toleti Vrbe Romulea, hoc est, Regia, in Æde S. Mariæ, quæ Alfizen modo dicitur.* Circa quæ, etsi multa Thomas Tamaius de Bargas *in Annotation. ad Luitprandum*, præsertim, quod attinet ad eminentiam inclytæ Vrbis Toletanæ, id solum nobis adnotandum, Ædem hanc S. Mariæ de *Alfizen*, quæ Ordinis Carmelitarum antiquissima Toleti colonia erat, locum fuisse, in quo Rex iste, alijque vncti, & coronati fuerunt. Vt constat in Reccesuindo filio Regis Cindasuindi, qui etiam in eadem Ecclesia coronatus, & inunctus fuit, teste eodem Luitprando *ad ann. 653.* Vt inde innotescat quanti pretij apud Principes illos Basilica hæc nostra fuerit. De qua alia in sequentibus.

Ecclesia S. Torquati Toleti. 5 Subiungit idem Luitprandus. *Gundericus Toletanus Archiepiscopus cum suis suffraganeis sacrat Ecclesiam S. Torquati Discipuli S. Iacobi, qui cum alijs Comitibus fuit in Hispaniam missus ab Apostolis; Hac vna fuit ex septem, quæ Toleti remanserunt ex pactis conuentis cum Mauris, & modo manent.* Quæ etiam nobis annotanda fuerunt, vel in memoriam huius S. Torquati Iacobi discipuli; siquidem ex adductis *tom. præced. circa annum 35. 36. vsque ad 65.* Sancti Iacobi discipuli ex Elianis Prophetici Ordinis imitatoribus erant; quorum vnus hic Torquatus credi iure potest. Obiens postea hic Rex in hac Ecclesia iacuit, quam ipse perfecerat, teste Iuliano Archipresbytero *ad annum 692.* Erat olim

Paro-

Parochia , nunc Monialium Monasterium , vulgo *San Torcaz*.

16 Huic tempori aptantur, quæ de Ioanne de Atares Hispano Celtibero Casanate noster eiusdem nationis, & patriæ *in Paradis. Carmelit. decor. stat.* 3. *ætat.* 9. *cap.* 49. non ineleganti, & sibi solito stylo, scripsit, ad marginem referens Ioannem Britium, Hieronymum Blancas, & alios, quos videre mihi non licuit, ac proinde ipsius fidei standum. Titulo *Sancti* eum appellat; an tamen hoc conforme sit Sanctæ Sedis Apostolicæ decreto prohibenti tali titulo decorari eos, qui ab ipsa inter Sanctos relati non sunt, nec mihi constare potuit. Interim sic Casanate. *Sanctus de Atares (quem celebres nostri Regni, & temporis Historiographi integerrimum, ac sanctissimum virum vocant) natione Hispanus, Celtiber, & iuxta vetustissimam temporum traditionem Atares Oppidulo prope Iaccam Ciuitatem satus, parentibus ignotis. Vitam iste Anachoreticam, (& cuius ad imitationem nisi Eliadum illorum Carmeli, cuius vitæ cœlestis experimentum iam sine dubio tunc vel Occiduas Europæ partes habebatur?) abditissimus ab oculis omnium prope Pannum montem in Regno Aragonum Vrrueli monti vicinum in abditissima specu transegit, viuus Deo tantum quod creditur notus, & mortuus, primum Eremitæ sacro, nomine Votus, siue Otus, qui cum Felice quodam Cæsaraugustæ etiam oriundo Ciuitate, nobili vtrique genere, sati post inuentum, & sepultum Ioannem, in generali Hispaniæ Sarracenica inuasione, mundo relicto, in eadem specu Ioannis vitam Anachoreticam duxere, & postea Benedictini propositi sacri claræ lampades pinguesque oliuæ effecti sunt sub Cœnobitico iugo, queis iuncti sunt postea, mira Religionis societate eadem vestigia sectaturi, virtutumque, & anachoreticæ vitæ cubicula imituri (Blancas teste) alij duo Benedictus quidam & Marcellus, qui assidue cum primis ieiunijs, & alijs virtutis operibus Deo detenti vacarunt, qui per miraculum abditissimi recessus intima accedens penetralia inuestigare, disponente Domino in imo altissimi montis inter duorum horridos hiatus Eremitorium Diuo Ioanni Baptistæ Carmelitarum in lege gratiæ Principi sacro dicatum inuenit, in quo Venerabilis Senis Ioannis Anachoritæ sacrum cadauer ante altare iacebat cum triangulari lapide qui puluinaris vice Anachoritæ sancti Sanctum caput suscipiebat hac inscriptione sequenti:* Ego Ioannes, primus in hoc loco Eremita, qui ob amorem Dei, spreto seculo præsenti vt potui, hanc Ecclesiam fabricaui in honorem S. Ioannis Baptistæ, & hic requiesco. Amen. *Porro floruisse constat ex fide dignissima relatione vetustissimi cuiusdam Authoris Macharij, qui scripsit illustrissimæ Domus, quæ nunc Abbatia regalis est, memorias antiquiores, vt asserit Britius, tantum Patrem ante annos, & prope septingentos a Christo Iesu sub dominatione S. Sergij Primi Pontif. Opt. Max. & Imperio Tiberij III. Absimari: domumque istam celeberrimam fabricasse temporibus ijsdem, vt Noe arcam, ad quam tanquam ad asylum omnes currerent, fugituri diram Sarracenorum grassantem omnia cladem, quæ totam conabatur absorbere Hispaniam. Ducti sumus Ioannem istum inter Carmelitarum Eremicolas adcensere ex verbis, & mente*

Ioannes de Atares.

Hie-

Hieronymi Blaneus asserentis apertè eum in D. Ioannis Baptistæ honorem Sacellum siue delubrum struxisse, exile illud, in quo ad rupis proceræ hiatum omne tempus ætatis suæ more sane Baptistæ sacri, Anachoretarum antiquorum Instituto deditus pie, ac religiose traduxerat. Vestigia sine dubio Eliadum illorum Anachoreticam in Palæstina, & Ægypto vitam ducentium terens in honorem S. Ioannis Baptistæ, qui eorum in gratiæ lege omnium fuit coryphæus illustris, quem venientem in spiritu, & virtute Eliæ Atarefius in vitæ proposito sequi conatus est. Id quod a multis idem professum habes temporibus in diuersis Europæ partibus, in quibus multi hoc genus vitæ susceperunt imitatores facti primitiuorum Eliadum sub Anachoretico, seu Eremitico ductu. Habes in Gallijs per annos Christi 75. S. Amatorem de quo actum est supra eodem anno, & vt alios omittamus multos in Bætica in territorio Arcilocensi S. Victorem, de quo M. Maximus, & Martyrologium Romanum, & S. Bernardus multa, vide quæ diximus ex Caro in fine Elogij S. Leocadiæ sub anno 301. Ætate 5. Hæc porrò quæ ex Caro refert sunt sequentia: *In dubium vocari non debet, ait Carus, ante D. Augustinum, & eius Eremitarum sanctissimum Institutum, quod initium cœpit anno Christi 390. Monachos plures, pluraque Monasteria in Hispania fuisse, siue ij è Palæstina inuolauissent, siue ad eorum imitationem Hispani viri Religionis, ac pietatis amatores ad Eliadum normam se composuissent, vt ex priscis Hispaniæ Concilijs perspicuum est: ex quo nihil mirum, quod Leocadium virginem Hispanam, in Hispania inter Carmelitas virgines Deo sacras adnumerent præfati assertores.* Hæc ille.

Ann. Christ. 702. vsque ad 707. Ioann. VI. & VI. Roman. Pontif. 1. 2. & 3. Tiberij Imper. 6. & 7. & Iustiniani I. vsque ad 4.

Horum 'annorum casus.

1 OST Sergij Papæ obitum creatus est Ioannes huius nominis Sextus, & post tres annos Ioannes dictus Septimus. Quo tempore Tiberius Imperator, qui Iustinianum naribus abscissis ad Chersonam relegarat, vt propterea *Rhinotmitus* appellatus Iustinianus esset; ab eodem inuasus, crudeliter occisus, & Imperio priuatus mansit, diuino sane iudicio, non tam quia in legitimum Imperatorem rebellasset, quam quia in Ioannem quoque Papam Sextum irreuerenter se gessisset, eum deturbare tentando. Anastasius, Theophanes, Cedrenus, & recentiores.

Cyrus Monachus.

2 Inter eos, qui diram Iustiniani *Rhinotmiti* Imperatoris, veluti e postliminio ad Imperium redeuntis, vindictam experti sunt, vnus etiam fuit Callinicus Constantinopolitanus Patriarcha, quem oculis orbauit, & Romam transmisit; in eius locum subrogato Cyro quodam Amastridis Insulæ Monacho, qui ei prædixerat recuperationem Imperij. Sic fer-

me

me ijdem Authores. A nobis vel indicandum, cum Orientales isti Monachi, magna ex parte Propheticæ Religionis professores fuissent. Id quoque pro lectore proponendum, diuersum valde & posteriorem hunc Cyrum fuisse ab alio eiusdem nominis hæretico Monothelita a 6. Synodo damnato, de quo etiam authores relati.

3 Celebratur maximè sub hoc tempore S. Benedictus Biscopius in Britanniæ partibus magnus Monachismi propagator. Construxit enim Monasterium in honorem Apostolorum Principis iuxta ostium fluminis Vvyri, vt habet Beda *lib.* 4. *hist. cap.* 18. Deinde (verbis nunc vtar Ioannis Pitsei *de Scriptoribus Britanniæ ætat.* 8. *num.* 80. *circa annum* 703.) *Romam peregrinatus est, vbi ab Agathone Papa beneuolè susceptus, & humaniter habitus Monasticam Regulam, cantum choralem, omnesque Ecclesiasticos ritus exactè didicit. Postea in Lirinensi Monasterio tonsuram accepit Clericalem eodem anno quo Theodorus Cilix creatus est Archiepiscopus Cantuariensis. Tandem factus est Ordinis S. Benedicti Monachus, & successu temporis electus, vt videtur absens, Abbas Dorobernensis, id est Cantuariensis.* Quæ idcircò retulimus, vt clarè innotescat, quod cum antequam Benedictinum Institutum arripuerit hic Benedictus Biscopius Monachus iam esset, manifeste liquet alterius vetustioris Monachismi professorem extitisse. Eum porrò fuisse illum quem Alexandrini Esseni a S. Marco Instituti obseruabant colligi datur ex eo quod Venerabilis Beda anno ætatis suæ Septimo Sancto huic Abbati Benedicto Biscopio traditus est educandus, prout Pitseus ipse relatus *circa ann.* 734. dixit; imo ipse Beda *in fine suæ Historiæ*: Mos enim Essenorum sicut, & filiorum Prophetarum erat extraneorum filios paruulos erudire, prout probauimus *tom.* 1. *circa ann. Mundi* 3988. *num.* 8. & 4053. *num.* 13. Celebratur, vt Sanctus in Martyrologio Romano *pro die* 12. *Ianuarij*, vbi Baronius *in Annot.* & Martyrologium Monasticum cum alijs, quos ibi refert Vvion, hunc Benedictum suæ Benedictinæ familiæ ascribens; quod quidem veritatem continet, si tamen primò Monastici Instituti antiquioris professorem fuisse fateretur. Plura de ipso Ioannes Bollandus *in Act. Sanctor. tom.* 1. *pro die* 12. *Ian.*

S. Benedictus Biscopius.

4 Erat porrò per id tempus tam celebre in illis Britanniæ partibus Monachorum nomen, vt non solum vulgares homines, sed & magni Principes, imò & ipsi Reges Monachismum arriperent. Quod præter quam ex historia Bedæ facile perspicitur, vel in vno Edilredo Merciorum Rege postquam triginta, & vnum annos Rex præfuit, Monacho facto, constat. Testatur idem Beda *in suo Epitome an.* 704. Vbi propterea notat Baronius, quod ob frequentiam Deo philosophantium Monachorum fuerit Insula referta vndique Monasterijs, *in quibus & Reges ipsi, qui fuerant leones in prælio, mox in sacris septis cælestibus caulis inclusi redderentur agni mitissimi.*

Monachismi decoratus.

5 Non tamen, proh dolor! monachi omnes Sancti tunc erant, vt

nec

Monachi impœnitentis mors horribilis.

nec mirandum, quod nec modò tales sint, quod demonstrat exemplum notabile, quod ipse Beda *lib. 5. histor. cap. 15.* refert hic adiungendum ad discolorum Monachorum emendationem. Sic autem Beda: *Noui autem ipse fratrem, quem vtinam non nossem, cuius etiam nomen si hoc aliquid prodesset, dicere possem, positum in Monasterio nobili, sed ipsum ignobiliter viuentem, corripiebatur quidem sedulò a fratribus, ac maioribus loci, atque ad castigatiorem vitam conuerti admonebatur. Et quamuis eos audire noluisset, tolerabatur tamen ab eis longanimiter ob necessitatem operum ipsius exteriorum: erat enim fabrili arte singularis. Seruiebat autem multum ebrietati, & cæteris vitæ remissioris illecebris: magisque in officina sua die, noctuque residere, quàm ad psallendum atque orandum in Ecclesia, audiendumque cum fratribus verbum vitæ concurrere consueuerat. Vnde accidit illi (quod solent dicere quidam) quia qui non vult Ecclesiæ ianuam sponte humiliatus ingredi, necesse habet in ianuam inferni non sponte damnatus introduci. Percussus enim languore, atque ad extrema perductus vocauit fratres, & multum mœrens, ac damnato similis cœpit narrare, quia videret inferos apertos, & satanam immersum in profundum tartari. Caipham quoque cum cæteris qui occiderunt Dominum iuxta eum flammis vltricibus contraditum: in quorum vicinia, inquit, heu misero mihi, locum aspicio æternæ perditionis esse præparatum. Audientes hæc fratres cœperunt diligenter exhortari, vt vel tunc positus adhuc in corpore pœnitentiam ageret. Respondebat ille desperans: Non est mihi modò tempus vitam mutandi, cum ipse viderim iudicium meum iam esse completum. Talia dicens sine Viatico salutis obijt, & corpus eius in vltimis est Monasterij locis humatum: neque aliquis pro eo; vel Missas facere, vel Psalmos cantare, vel saltem orare præsumebat.* Horreant hæc discoli Monachi, si qui fuerint.

Conuentus Senarum auspicia.

6 Pro anno 707. qui huic tempori correspondet, iacta videntur primæua auspicia Conuentus nostri Senarum inclytæ Vrbis in Etruria: Sic enim testatur Franciscus Boersius de Cherasco Ordinis Procurator Generalis, & eiusdem antiquitatum diligens Inquisitor *in Vita Reuerendiss. Generalis Henrici Syluij*, dum de Prouincijs, Conuentibus, & fratribus tempore visitationis huius Generalis existentibus memoriam agit. Dicit enim: *Il Conuento di Siena è antichissimo, poiche nelle Croniche di detta Città scritte a mano quali sono appresso di Pietro Landucci, e d'Orlando Malauoltis gentil'huomini Senesi, si ritroua che li Frati Carmelitani già erano in detta Città l'anno 707. nel medesimo luogo doue sono al presente, e di ciò nell'Archiuio della Traspontina vi è vn'Instromento autentico fatto l'anno 1573. da Panfilio de Buciardis publico Notaro di Siena, e questo confronta con la Bolla di Papa Sisto IV. data l'anno 1477. qual dice che Papa Leone IV. che fù l'anno 847. concedette Indulgenze a chi visitaua le Chiese Carmelitane; il che fù poi anche confirmato da Papa Gregorio XIII. l'anno 1577.* Idem porro, quod Boersius hoc loco instrumentum refert de fundatione Senensis Cœnobij, *sub ann. 797.* afferimus. Quod vero Casanate *in Parad.*

red. stat. 3. art. 9. cap. 59. Addit nempe Thomam quendam Gallicum a Carolo Magno e Conuentu Carmeli eductum, & ad Europam traductum primum authorem extitisse readificationis eiusdem Monasterij, quam sub anno eodem 797. contigisse ex ipsomet Instrumento apparet, nullo dicitur fundamento, cum Thomas iste Gallicus, qui est ille a Baptista Mantuano commemoratus *in lib. de Vita beata in fine*, valdè posterior hoc tempore fuerit, vtpote qui sub Eugenio IV. post 700. annos praeclarus vixerit, etsi infelix obierit, vt suo loco dicemus. Non ergo potuit a Carolo Magno e Carmelo extrahi, ad Europam traduci, aut huius Conuentus author appellari.

Ann. Christ. 708. vsque ad 713. Constantini Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Iustiniani Imperat. 5. vsque ad 7. Philippici 1. vsque ad 3. & Anastasij 1.

1 POST Ioannis Septimi Pontificis Romani obitum, cum Sisinius creatus Papa soluni per viginti dies vixisset, electus est Constantinus natione Syrus, qui toto hoc tempore Pontificatum gessit. Accersitus a Iustiniano Imperatore, prout creditur, ad componendas lites super quintam, & sextam Synodum exortas, Constantinopolim petijt, honorificentissime vbique receptus, & ab Imperatore prostrato pedibus osculatus. Acclamatur etiam Imperator Philippicus, & occiditur Iustinianus: sed non multo post Philippico reiecto imperare coepit Anastasius II. Haec ex Anastasio, Mariano Scoto, Beda, & alijs. Pontificum successio.

2 Sub hoc tempore accidit multis saeculis deploratissimus casus de ingressu Sarracenorum in Hispaniam; adeo infaustus, & infelix, vt nisi Deus Christianissimae, & Religiosissimae nationi fauisset, Christianum nomen ex Orbe vniuerso deleuissent Mahumetani; quos vix post 800. annos bellicosissima gens e proprijs limitibus eijcere potuit. Rigidissima porro hac poena dilectam sibi plebem Deus puniuit, ob Arrianismum, qui multos per annos apud eam radices egerat. Creditur etiam ortum habuisse ex peccatis praesertim Vvitizae Regis, de quo Luitprandus *in suo Chronico circa annum Christi* 706. sic: *Rex Vvitiza effraenatè praecipitans se per omne genus flagitij, legem tulit nequissimam, vt more Sarracenorum, cuilibet laico, & clerico liceret, quotquot posset alere, vxores, & concubinas impunè domi suae retinere.* Et sub anno 709. *Constantinus Papa monet Vvitizam, vt legem abroget de ducendis vxoribus per Sacerdotes, alioquin eum regno priuaturum, ille vero impatiens irae nihiloque melior factus minatur Sanctissimo Papae se prope diem Romam cum exercitibus aditurum, eamque captam spoliaturum sanctis suis ornamentis, vt olim fecerant* Sarraceni in Hispaniam.

maiores sui, vel diruptam desolaturum. Quamuis autem Rodericus Rex Vvitizæ successor iniquam illam legem abrogauerit; nihilominus quia eum Vvitiza exosum fecerat, eo quod patrem suum excæcauerat, iniuriam vlcisci volens in eiusdem Vvitizæ progeniem, duos ipsius filios Furmalum, & Erpulionum ex Hispania cum summo dedecore expulit. Hi ad Iulianum Tingitanæ in Africa prouinciæ, quæ Gothis parebat, Comitem, Vvitizæ olim familiarem, se recipientes, consilium cum eo inierunt de vlciscendis iniurijs suis per Sarracenos, qui maximam Africæ partem possidebant. Erat namque & ipse Iulianus offensus Roderico Regi, quod idem Rex filia ipsius nomine *Caua*, quam sub titulo coniugis a patre accepisset, tanquam pellice vteretur. Itaque Iulianus occulte pariter hortatus Francos, vt inuaderent Galliam Narbonensem, quæ Gothis adhuc parebat: in Regem se propensiorem simulans, fraudulenter ei consuluit, vt Hispaniam armis nudans, quam plenissima pace possideret, in Gallias ea, & in Africam mitteret, vbi præsto essent aduersus Francorum, & Sarracenorum insultus. Fauebat, & huic proditioni Oppa filius Vvitizæ, quem pater præfecerat primarijs Hispaniarum Ecclesijs, Toletanæ, & Hispalensi. His igitur præuijs proditorum molitionibus, primo Vlit fortissimus Sarracenorum in Africa Rex, Iuliani, & filiorum Vvitizæ ductu Taruffum Strabonem vnum ex ducibus exercitus sui cum viginti quinque millibus fortissimorum militum in Hispaniam præmisit: qui quidem vrbes muris nudatas inuenientes (eam enim cladem vniuersæ Hispaniæ tribus exceptis vrbibus, intulerat Vvitiza) magna earum parte potiti sunt. Aduersus quos tamen Rodericus Rex arma quæ potuit colligens, per multos dies fortiter dimicauit, multaque hostium millia occidit: donec Muza exercitus Africani Princeps cum infinita equitum, peditumque multitudine in Hispaniam irrumpens, post multa prælia, ac longam validamque Roderici defensionem Gothos fugauit, & internecione deleuit, ipsoque Roderico occiso, vniuersa potitus est Regione. Sic ferme Baronius ex historicis Hispanicis, etsi occisio Regis, & fatalis finis huius calamitatis, ad annum 714. vt ibi dicemus, referri debeat; vbi etiam de alijs ad nostram historiam spectantibus, & cladem istam Hispanicam concernentibus.

Vrbanus Episcopus Tolet.

3 Erat per id tempus Ecclesiæ Toletanæ Præsul Iulianus cognomento *Vrbanus*, *Melodicus* etiam dictus, successor Suineredi, testibus Isidoro Pacensi, Roderico Toletano, Morales, Loaisa, Mariana, & alijs, quibus adhæret Tamaius in Annot. ad Luitprandum *ad ann.* 712. Nobis vel commemorandus, quia, teste Luitprando, fuit iste Vrbanus discipulus Sancti Illephonsi; vnde eiusdem Instituti cum ipso Monastici assecla haberi potest, nisi oppositum clarioribus monumentis probet sacerrima Benedictinorum Patrum familia.

4 Sub hoc etiam tempore anno scilicet 713. casus contigit de celebri

bri miraculo virginis cuiusdam arreptitiæ a Diaboli vexatione liberatæ adhibitis reliquijs Sancti Anastasij martyris Persæ nostri Carmeli fulgentissimi sideris, prout in præcedentibus ostendimus. Quem propterea prætermittere non possumus, sed verbis Eminentissimi Baronij hic transcribendis, vel ad deuotionem in tam præclarum martyrem magis promouendam. Baronius sic: *Iam autem quod polliciti sumus intexenda sunt hic Acta publica per Ecclesiæ notarium conscripta de curatione virginis arreptitiæ Romæ in Ecclesia Sancti Ioannis Baptistæ ad Aquas Saluias: ex quibus cum multa alia, tum illud potissimum consequaris, vt certum tempus discas quo Philippicus excidit ab Imperio, & in locum eius subrogatus est Artemius, qui & Anastasius. Contigerunt autem ista de virgine arreptitia hoc anno, mense Octobri, inchoata iam a mense Septembri duodecima Indictione. Est sanè mentio in Actione quarta Nicænæ posterioris Synodi, vt superius dictum est, de capite, & imagine Sancti Anastasij martyris Romam delatis, & ad Aquas Saluias collocatis, testante pariter ibi Ioanne Episcopo Tauromeniæ in Sicilia ex ea insula mitti solitos Romam arreptos a Dæmone ad eius martyris venerandas reliquias, vt curarentur. Magnam enim a Deo recens martyr virtutem acceperat aduersus dæmones, adeo vt eius nomen non in Oriente solum, sed & in Occidente celeberrimum esset. Quod itaque in more esset, vt publicæ curationes a Sanctis in Ecclesia fieri solitæ ab Ecclesiæ notarijs scriberentur, conficerenturque libelli, qui publicè in Ecclesia legerentur, prout sæpe superius ex Sancto Augustino, & alijs contigit demonstrari, ijdemque inter alia Acta publica in earundem Ecclesiarum Archiuijs asseruarentur: quem ex ijs vnum hactenus conseruatum inuenimus in bibliotheca Vallicellana positum, velut appendicem ad vitam eiusdem Sancti Martyris Anastasij, hic tibi putauimus describendum, ea potissimum, vt diximus, ratione, vt temporis Philippici Imperatoris certa ratio habeatur, ad redarguendum illos, qui non duos tantum annos, sed & aliquot etiam menses post duos annos eum vixisse in Imperio tradiderunt, cum ex ijsdem Actis, secundum quod Paulus Diaconus habet, reperiatur non excessisse annum vnum, & menses sex. Acta autem ipsa ita. Imperante Domino nostro pijssimo perpetuo Augusto Anastasio Magno Imperatore anno primo, & post Consulatum eiusdem Serenitatis anno primo, temporibus sanctissimi & beatissimi, & Apostolici summique Pontificis Constantini Papæ Vrbis Romæ, Episcopus Theopentus nomine, natione Syrus de Ciuitate quæ appellatur Constantia, ante hos modicos annos veniens in hanc Ciuitatem Romanam, filiam vnicam quam secum duxit misit in Monasterio ad discendas sacras litteras. Quæ cum erudita esset in canticis, hymnis & lectionibus vultu decora a multis in matrimonium petebatur, erat enim & diues valde. Quod considerans venerabilis Episcopus pater eius, eam Deo offerens consecrauit in Monasterio Sancti Cassiani inter ancillas Dei, & reliquam substantiam eius erogauit pauperibus in diuersa loca pia. Accidit autem vt postquam impleßet puella* in

S Anastasij persæ deuotio.

in Monasterio menses decem & octo, ille inuidus hostis antiquus humani generis immiserit se in puellam, & cœperit eam vexare, & stimulare. & cum multi opus suum offerrent, vt facerent phylacteria ad eijciendum dæmonem, ipse nullo pacto acquieuit; sed precibus, & lachrymis ad Deum conuersus in ipso habebat fiduciam, & ab ipso petebat auxilium: Surgam, & ibo ad Dominum nostrum Iesum Christum, & ad Sanctum martyrem eius Anastasium, qui potest curare meam filiam a dæmonis vexatione. Accipiens itaque filiam suam habentem spiritum immundum venit in mansionem Sanctæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ, vbi Sanctus, ac Beatus Paulus decollatus fuit, in loco qui appellatur ad Aquas Saluias, *vbi requiescunt venerabiles reliquiæ martyris Anastasij. Et quia in ipsum Monasterium mulier non ingreditur, intrauit Episcopus in aliam Ecclesiam iuxta Monasterium, dictam basilicam Beati Ioannis Baptistæ Præcursoris, & vna cum eo presbyter, & diaconus postulans ab Abbate eius Monasterij, vt reliquiæ Sancti martyris Anastasij adducerentur in basilicam Sancti Ioannis, & vt omnis congregatio pro ipsa puella genua flecteret, & peteret a Domino nostro Iesu Christo, & Beato martyre Anastasio virginis liberationem. Et dum hæc fierent die Kalendarum Octobris istius duodecimæ Indictionis tunc sunt reliquiæ venerabilis martyris Anastasij, id est caput eius, posita super altare. Petijt insuper Episcopus ab ipso Abbate vt ex eo aliquam modicam portiunculam acciperet, & appenderet ad ceruicem filiæ suæ. Fecit Abbas, & vnum dentem acceptum appendit ad collum eius. Ad conspectum autem, & positionem dictarum sacrarum reliquiarum cœpit dæmon eam vehementius conturbare, iactareque blasphemias in Christi martyrem, & seruos Dei, dicens: Quid me adduxistis ad Anastasium cynophagum istum? Monachus enim erat, sed dedit corpus suum ad cruciandum pro Nazareno. Non potestis me eijcere, quia Imperator sum habens phalangas atque patricios. Non est qui me possit eijcere de corpore isto. Non me eijciet Nazarenus, quia illius est cœlum, meus autem est mundus. Interrogantibus autem inter alia quomodo ausus esset ingredi in vas Deo consecratum, vbi & corpus, & sanguis Domini nostri Iesu Christi introiuit? Respondit: Quidam me coniurauit, vt ingrederer in istud corpus & introiui. Inter hæc elicientes caput Beati martyrij de paropside argentea imposuerunt super caput puellæ. Tunc clamabat dæmon: non potest me eijcere cynophagus iste, quia Monachus erat, & ego coniurationem accepi per coronam meam non egressurum de hoc corpore. Cum autem thymiama adoleretur exufflabat fumum dæmon, eo quod sibi male oleret: cumque ab vno ex astantibus lutus eius naribus odorandus offerretur, sibi odorem illum placere dicebat. Cum autem interrogaretur, quis eum coniurasset, vt in puellam ingrederetur: dicere noluit nomen eius, sed quomodo id accidisset, professus est, dicens: Ille adolescens, qui eam in matrimonium postulauit abijt in Siciliam ad quendam locum qui dicitur Marathonius, & ibi fecit coniurationem in nomine meo, & ligauit in folia*

ficus,

ficus, & tulit secum, & dum ambularet ista ad balneum iactauit eam ante ipsam viam, vt eam calcaret ligaturam. Illa hora ingressus sum in eam, sed die illa non eam lesi, neque volutaui: fuit id die secunda mensis Augusti Indictione vndecima: die autem secunda Septembris cœpi cum ea ludere, atque exagitare & stimulare.

Ann. Christ. 714 vsque ad 730. Gregorij II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 17. Anastasij Imper. 2. Theodos. II. Leonis Isaurici 1. vsque ad 13. & 14.

1 SVBSTITVTVS est ob mortem Constantini Papæ, & in ipsius locum Gregorius II. Romanus, doctrina, & sanctitate insignis, qui toto hoc tempore Ecclesiæ clauum tenuit. Anastasius autem Imperator Monasterio antiquissimi Eliani Instituti, vel saltem Basiliani (res enim est incerta) includitur a Theodosio Quarto Imperatore vocato; qui tandem postea quietis potius, quam regiminis cupidus, Imperium cessit Leoni Isaurico, ac Anastasium sequens sanctè viuens, ac moriens suo sepulchro hoc tantum verbulum *Sanitas* Epitaphij loco apposuit: solum morte consequi posse iustos perfectam corporis, & animæ sanitatem indicans. Prodijt eo tempore horrenda hæresis *Iconoclastarum*, authore Iudæo quodam, & promotore Saraceno alio, vt videant Nouatores nostri sæculi, quos antesignanos habeant. Leo quoque Imperator fautor huius hæresis fuit, vt propterea meruerit, quod Principes Christiani eum desererent. Anastasius, Theophanes, Baronius, & alij. Successius huius temporis.

4 Anno 714. non anterioribus (vt Baronius putat) accensendus exitialissimus Hispaniæ casus, de ipsius totali pene euersione per Saracenos eam occupantes facta. Sic enim habent grauissimi Hispanici historici, & inter eos Luitprandus *in Chronicon*, historia Roderici Regis (quidquid sit de fide, quam meretur) Rodericus alius Toletanus, Chronicon Hispaniæ generale, Morales, Mariana, Gariuai, & alij, quibus adhæret Tamaius *in Annotationibus ad Luitprandum*. Quamuis autem in hac funestissima Hispaniæ strage sub Maurorum potestate tota ferme deuenerit, Toletum tamen Regia, & inclyta Vrbs ab ipsis occupata non fuit, vsque ad annum 719. & sub pacto, de quo Luitprandus *in suo Chronicon* sic: *Vigesima quinta die mensis Maij festo Sancti Vrbani Papæ, & Martyris, feria sexta occupant Arabes Toleti Vrbem, sub ea pactione, vt septem Ecclesiæ remanerent pro Christianis Muzarabibus ibidem manentibus cum graui etiam tributo.* Consentiuntque Morales, Gariuai, Alcozer, Mariana, Pisa, ac alij Hispanici Chronologi, & ex Hispaniæ deuastatio.

Arabibus nonnulli. Quales porro hæ Ecclesiæ fuerint, quia nostram tangit historiam, hic dicendum ex Iuliano Petri Archipresbytero Sanctæ Iustæ *in suo Chronicon*, vbi sic. *Hæ autem fuerunt Sanctæ Iustæ, Torquati, Luciæ, Marci, Eulaliæ, Sebastiani, & Sanctæ Mariæ Suburbanæ, quæ dicitur Alfizen Arabicè, pro Eremiterio*. Hæc Iulianus *ad ann.* 719. quem alij concorditer sequuntur. Addit etiam eodem loco remansisse Christianis Monasteria Agaliense, & Sanctorum Cosmæ, & Damiani. Ex quibus pro nostra historia habemus, Carmeli Monachos, qui in ea Ciuitate *ab antiquissimis temporibus*, vt idem Iulianus *in Tractatu de Eremiterijs num.* 15. dixit, fuerant in eo Eremitorio Sanctæ Mariæ de Alfizen, mansisse in ea Vrbe, non solum in præfatis Agaliensi, & Sanctorum Cosmæ, & Damiani Cœnobijs, si non iam totaliter in Benedictinorum Patres dominium transierant (prout communiter plures autumare videntur;) sed & maximè, ac præcipuè in dicto Eremiterio Sanctæ Mariæ de Alphizen. Quod & confirmat Petrus Sanctius Sanctæ Ecclesiæ Toletanæ Portionarius, dum verbis quæ retulimus *sub anno* 590. & inferius referemus, inter Ecclesias, quæ Christianorum vsui post Toletum captam remanserunt, numerat *vn Monasterio de Carmelitas, que estaba fuera*. Id est, Eremitorium hoc de Alfizen, quod dicitur *que estaba fuera*, scilicet extra Ciuitatem, quia erat, vt Iulianus dixit, Ecclesia *Suburbana*, & vocabatur talis, quia, eodem Iuliano *in Tractatu de Eremiterijs num.* 15. teste, erat *in suburbio*. Vnde vocabatur *Alphizen*, alijs *Alficen*, seu *Alfizem*, quia in loco inferiori Ciuitatis, & *subtus arcem Toletanam*, sicut & modo, erat; vox enim illa Arabica locum inferiorem denotat, prout ex eodem Iuliano *in Chronicon circa ann.* 1110. *num.* 618. elicitur. Vbi etiam quod appellaretur *de Hortis*, quia forsan horti aliqui in ea parte Ciuitatis erant. Notet tamen lector hanc Ecclesiam primitus appellatam fuisse *Sanctæ Mariæ*, & postea, Arabum scilicet tempore, quando Vrbs ab ipsis capta fuit, vocata *de Alphizen*; sic enim colligitur ex eodem Iuliano *supra ad annum* 449. *numero* 222. Imò prout ex ipso *in Aduersarijs num.* 516. colligi potest, a Sitesensibus, qui ex Africa venerunt Toletum tempore Sindauinthi Regis, & erant nobiles Christiani Arabes in hac Ecclesia habitantes hoc vocabulum illi impositum. Fuisse autem maximæ æstimationis hanc Ecclesiam facilè conijcitur non solum quia in ea Gothorum Reges coronari soliti erant, vt in præcedentibus tetigimus, sed etiam quia in ea plures Toletani Episcopi sepeliebantur, prout de Maiorano testatur idem Iulianus *supra. num.* 225. Mansit porro hæc Ecclesia inter Arabes, pro vsu, & cultu diuino Christianorum, qui *Muzarabes* vocantur, id est, *mixti Arabibus*; & sub protectione *Portocarrerorum* insignium nobilitate virorum eius Vrbis. Sic enim ex eodem Iuliano locis relatis habetur. Alia in sequentibus de hac Ecclesia, seu Eremitorio.

Erat

5. Erat per id tempus clarissimus Sanctus Bonifacius Anglus presbyter, & Monachus, Apostolus Germaniæ a Gregorio Papa destinatus, & post varios pro Ecclesia Dei exanthlatos labores Moguntinus Antistes creatus, ac magnus Monachismi propagator. Quamuis autem passim ab authoribus pro Benedictino Monacho habeatur, quibus inficiari nec nos volumus: nihilominus quod suus, suorumque sociorum in principio Monachatus sub S. Benedicti Regula non fuerit; ac per consequens sub vetustissimo in illis insulis Eliano, vt sæpius tactum, ex eo elici potest, quod cum ipse in Germania Monachismum plantare vellet pro viris, & fœminis, Cassinum in Montem, vbi Benedictina Sodalitas ob tam egregij Patris Benedicti sanctimoniam fulgebat, discipulum suum *Sturmi* nomine misit, *vt disciplinam Regularem, vitam, moresque Monasticos agnosceret*. Ex hoc enim hauriri potest, nec ipsum, nec plures alios Monasticæ disciplinæ alumnos, qui in eius Vita apud Surium *die 5. Iunij* recensentur, saltem in principio sub S. Benedicti Regula vixisse, sed postmodum dumtaxat, postquam ille *Sturmi* Cassinum inuisit. Hæc & alia habeat lector ex Vita S. Liobæ Virginis, & Abbatissæ apud eundem Surium 28. *Septembris*, quam etiam pro Monialibus in Germania instruendis ex Anglia euocauit. S. Bonifacius.

4. Fulgentissimus etiam Sol in Orientis partibus ad Iconoclastarum tenebras depellendas hoc tempore illucescere cœpit: Sanctus nempe Ioannes *Mansur* dictus, & a patria *Damascenus*, inter egregios Græcæ Eccl. Doct. iure numeratus. Prophetici autem, & Eliani Instituti palmitem fuisse, ac perinde, imitatione saltem, vineæ Carmeli propaginem, & propterea a nobis singulariter describendum multa suadent. Primò, antiqua Ordinis traditio per Scriptorum plurium calamum deriuata, quæ hoc constanter fatetur. Hi sunt Palæonydorus, Coria, Fuente, Pintus, Romanus, Casanate, & alij. Secundò, de exteris authoribus Laurentius Beyerlinck *in Theatr. Vit. hum. lib.* 16. *tom.* 6. *verbo Religiosus, Religio* hunc S. Ioannem Damascenum inter Carmelitas recensens, quod & antea fecerat Carolus de Tapia *In Authent. Ingressi, verbo Monasteria cap.* 17. *ibi in prima fundatione*. Tertiò, quia id constat in Vita ipsius per Ioannem Ierosolymitanum Patriarcham descripta, & operibus Laurentij Surij *tom.* 3. *pro die* 6. *Maij* inserta, vbi colonus, & habitator Monasterij S. Sabæ iuxta S. Ciuitatem positi, describitur; huiusmodi enim Monasteria Sabæ, Euthymij, & aliorum, *Lauræ* vocata, antiquæ Ordinis nostri Coloniæ erant, prout non semel in hoc Tomo, ac in præcedenti, ostendimus. Eo quoque quod ibi, neque Basilianum, multo minus Benedictinum Institutum (etsi contrarium velit P. Vvion *in lign. Vit. lib.* 2. *cap.* 70. *& in Martyr. Monast. die* 6. *Maij*) aut aliud vigebat, sed vetustissimum illud Elianum, & Propheticum illis in locis veluti domesticum, & familiare, vt pote a filijs Prophetarum mendicatum, qui oras illas Iordanis, & Carmeli frequentarunt. Illud ergo quod in ea Vita S. Ioannes Damascenus.

 scri-

scribitur *Imitatus est zelum Eliæ*, etiam hoc sensu accipiendum. Qualiter porro in hoc Sabæo Cœnobio sub Cosma magistro se gesserit, quæ Instituta ab ipso (sane diuersa ab ijs quæ pro alijs præfati Sanctissimi legislatores condiderunt) acceperit; quam perfectè obedientiæ studuerit, Ecclesiamque suis scriptis decorauerit; ex ea historia non ineleganter composita curiosus, & pius lector habere poterit. Alia etiam in sequentibus: in præsenti tamen solum de celeberrimo miraculo circa ipsum Dei Genitricis intercessione patrato dicemus.

Manus ipsi amputata, virginis SS. patrocinio restituta.

5. Fiebat hoc tempore, Dei sapientissima Prouidentia sic disponente, vt Beatissimæ Virginis deuotio eo magis cresceret, quo, Iconoclastarum peruersitate, qui contra ipsius sacras imagines debacchabantur, diminui videbatur. Id primò conspicitur in S. Ioanne Damasceno commemorato. Cum enim Leo Imperator audijsset se eiusdem scriptis haud mediocriter exagitari, vt in eum vlcisceretur ad fraudes se conuertens per quosdam ex suis egit, vt aliquam epistolam manu eiusdem Ioannis scriptam nancisceretur: eaque notarijs quibusdam ad imitandos characteres proposita, aliam confinxit Ioannis nomine tanquam ad se scriptam pro suscipienda oppugnatione regiæ Saracenorum Ciuitatis Damascenæ, eamque ad Principem Saracenorum, in cuius aula primarij consiliarij dignitate fulgebat, transmisit. Qua sibi a barbaro ostensa, Ioannes litterarum quidem formas suis similes esse confessus est, sed quæ in eis continerentur vnquam cogitasse omnino negauit. At magis credens Imperatori barbarus, dexteram Ioannis amputari iussit. Qui domum se recipiens in oratorio suo ante Imaginem Dei Genitricis prouolutus, magna fide excisam manum pristinæ suæ commissuræ admouit, ac feruentibus orationibus a B. Virgine eius integram restitutionem expetijt, quo posset illius ministerio Christi Domini eiusdemque ipsius Matris laudes scriptis celebrare. Nec mora, cum obdormiuisset, visione Dei Sanctæ Genitricis experrectus, manum sanatam reperit, linea tantummodo quadam relicta, qua locus excisionis demonstraretur. Qua re cognita cum vellet eum Princeps dignitati pristinæ restituere, ipse impetrata ægre missione, cunctis bonis suis pauperibus, & Ecclesijs distributis, Hierosolymam primò profectus est, indeque petens eremum, apud S. Sabæ Lauram Monasticam vitam egregie excoluit, prout dictum supra ex Vita eiusdem per Ioannem Ierosolymitanum descripta. Casum porro hunc de manus restitutione illud Epigramma denotat.

Dextra Damasceno, quæ quondam scissa Leonis
Procurante dolo, suppositaque manu;
Christiparæ auxilio sic reddita sana precanti,
Atque aptata suo, sicla erat vnde, loco.
Scriberet vt posthac citius, meliusque, magisque
Vnum qui in triplici numine numen habet.

Pari-

6 Pariter etiam paulo ante, cum Constantinopolitana Ciuitas Saracenorum obsidione arctissima premeretur, quæ & permultum tempus durauit; Dei Genitricis pijssima intercessione, ad quam, veluti ad præcipuam eius Vrbis Patronam, populus ille confugere solitus fuit, libertatem consequitur mirabiliter, prout ex Annalistis vetustioribus hauriunt moderni. Quin & Gregorius Papa in Epistola ad S. Germanum eiusdem Ciuitatis tunc temporis Patriarcham, significat Sanctissimæ Deiparæ venerandam effigiem a ciuibus supra muros solemnibus ritibus circumductam fuisse, sicque ab imminenti periculo Vrbem liberatam: Spondanus *sub ann.* 717. Pijssima quoque Hispania, quæ grauissimo Mahumetanorum iugo recenti acerrime torquebatur, eiusdem Sacerrimæ Dei Genitricis ope barbarorum superbiam confringere, & suæ restitutionis fausta initia inchoare potuit. Cum enim Astures omnes, qui reliquiæ Christianorum supererant, in vnum collecti, *Pelagium*, seu Pelaium Principem constituissent, quem in prægrandi spelunca loci natura munita degentem, cum Saraceni primum per Oppam Archiepiscopum Toletanum VVitizæ Regis filium blandis verbis, postea aperto marte, per validissimum militum octoginta millium exercitum appetijssent; idem viginti illorum millia cum Duce occidit, Oppam cepit, reliquos fugauit, qui ferè omnes in præruptis montium, & aquarum inundationibus diuinitus oppressi sunt, ope, & intercessione Sanctissimæ Dei Genitricis: cuius ideo memoriæ spelunca illa dicata est, dictaque *Sancta Maria de Couadonga*. Tanta verò clade Rex Saracenorum pudore suffusus, simulque furore succensus in eos quos secum habebat Hispanos rabiem conuertens, Iulianum Comitem Tingitanum regni proditorem, & filios duos VVitizæ capite plecti iussit: diuino id iudicio agente, vt ab eodem interficerentur scelerati, cui Hispanias prodidissent. Hæc Tudensis, Rodericus, aliique Hispanicarum rerum Scriptores. Ex quibus etiam habetur post hanc victoriam animum resumpsisse Hispanos contra Saracenos, & Alphonsum Regem Pelagij generum, Gallæciam, plurimasque Ciuitates ex illorum manibus vendicasse; & idcirco titulum *Catholici*, quod olim præclarissimus Rex Reccaredus in Episcoporum Concilio acclamatus fuit, promeruisse, sicut & ipsius successores Hispaniæ Reges. Hæc ergo sibi a Deo præstita beneficia Dei Genitricis protectioni deferant. De qua, qui singularia aliqua desiderat nostrum de *Maria Patrona* opusculum legat hic Romæ editum de anno 1648. & apud Belgium iterum recusum, cum breui synopsi aliquot mirandorum per S. Scapulare eiusdem Virginis Carmelitarum matris tesseram patratorum, diligentia, & studio R. Patris Danielis a Virgine Maria Bruxellensis nostri Cœnobij, ac postea totius Belgicæ Prouinciæ Præsulis, viri sanè ob pietatem, & zelum Religionis historia nostra digni.

7 Lubet & hic adijcere quæ Luitprandus in suo Chronicon circa annum

scribitur *Imitatus est zelum Eliæ*, etiam hoc sensu accipiendum? Qualiter porro in hoc Sabæo Cœnobio sub Cosma magistro se gesserit, quæ Instituta ab ipso (sane diuersa ab ijs quæ pro alijs præfati Sanctissimi legislatores condiderunt) acceperit, quam perfectè obedientiæ studuerit, Ecclesiamque suis scriptis decorauerit; ex ea historia non ineleganter composita curiosus, & pius lector habere poterit. Alia etiam in sequentibus: in præsenti tamen solum de celeberrimo miraculo circa ipsum, Dei Genitricis intercessione patrato dicemus.

Manus ipsi amputata, virginis SS. patrocinio restituta.

5 Fiebat hoc tempore, Dei sapientissima Prouidentia sic disponente, vt Beatissimæ Virginis deuotio eo magis cresceret, quo, Iconoclastarum peruersitate, qui contra ipsius sacras imagines debacchabantur, diminui videbatur. Id primò conspicitur in S. Ioanne Damasceno commemorato. Cum enim Leo Imperator audijsset se eiusdem scriptis haud mediocriter exagitari, vt in eum vlcisceretur ad fraudes se conuertens per quosdam ex suis egit, vt aliquam epistolam manu eiusdem Ioannis scriptam nancisceretur: eaque notarijs quibusdam ad imitandos characteres proposita, aliam confinxit Ioannis nomine tanquam ad se scriptam pro suscipienda oppugnatione regiæ Saracenorum Ciuitatis Damascenæ, eamque ad Principem Saracenorum, in cuius aula primarij consiliarij dignitate fulgebat, transmisit. Qua sibi a barbaro ostensa, Ioannes litterarum quidem formas suis similes esse confessus est, sed quæ in eis continerentur vnquam cogitasse omnino negauit. At magis credens Imperatori barbarus, dexteram Ioannis amputari iussit. Qui domum se recipiens in oratorio suo ante Imaginem Dei Genitricis prouolutus, magna fide excisam manum pristinæ suæ commissuræ admouit, ac feruentibus orationibus a B. Virgine eius integram restitutionem expetijt, quo posset illius ministerio Christi Domini eiusdemque ipsius Matris laudes scriptis celebrare. Nec mora, cum obdormiuisset, visione Dei Sanctæ Genitricis experrectus, manum sanatam reperit, linea tantummodo quadam relicta, qua locus excisionis demonstraretur. Quia re cognita cum vellet eum Princeps dignitati pristinæ restituere, ipse impetrata ægre missione, cunctis bonis suis pauperibus, & Ecclesijs distributis, Hierosolymam primò profectus est, indeque petens eremum, apud S. Sabæ Lauram Monasticam vitam egregie excoluit, prout dictum supra ex Vita eiusdem per Ioannem Ierosolymitanum descripta. Casum porro hunc de manus restitutione illud Epigramma denotat.

Dextra Damasceno, quæ quondam scissa Leonis
Procurante dolo, suppositaque manu;
Christiparæ auxilio sic reddita sana precanti,
Atque aptata suo, sicla erat vnde, loco.
Scriberet vt posthac citius, meliusque, magisque
Vnum qui in triplici numine numen habet.

Pari-

Pariter etiam paulo ante, cum Constantinopolitana Ciuitas Saracenorum obsidione arctissima premeretur, quæ & perdiuturn temporis durauit; Dei Genitricis pijssima intercessione, ad quam, veluti ad præcipuam eius Vrbis Patronam, populus ille confugere solitus fuit, libertatem consequitur mirabiliter, prout ex Annalistis vetustioribus hauriunt moderni. Quin & Gregorius Papa in Epistola ad S. Germanum eiusdem Ciuitatis tunc temporis Patriarcham, significat Sanctissimæ Deiparæ venerandam effigiem a ciuibus supra muros solemnibus ritibus circumductam fuisse, sicque ab imminenti periculo Vrbem liberatam: Spondanus *sub ann.* 717. Pijssima quoque Hispania, quæ grauissimo Mahumetanorum iugo recenti acerrime torquebatur, eiusdem Sacerrimæ Dei Genitricis ope barbarorum superbiam confringere, & suæ restitutionis fausta initia inchoare potuit. Cum enim Astures omnes, qui reliquiæ Christianorum superérant, in vnum collecti, *Pelagium*, seu Pelaium Principem constituissent, quem in prægrandi spelunca loci natura munita degentem, cum Saraceni primum per Oppam Archiepiscopum Toletanum VVitizæ Regis filium blandis verbis, postea aperto marte, per validissimum militum octoginta millium exercitum appetijssent; idem viginti illorum millia cum Duce occidit, Oppam cepit, reliquos fugauit, qui ferè omnes in præruptis montium, & aquarum inundationibus diuinitus oppressi sunt, ope, & intercessione Sanctissimæ Dei Genitricis: cuius ideo memoriæ spelunca illa dicata est, dictaque *Sancta Maria de Couadonga*. Tanta verò clade Rex Saracenorum pudore suffusus, simulque furore succensus in eos quos secum habebat Hispanos rabiem conuertens, Iulianum Comitem Tingitanum regni proditorem, & filios duos VVitizæ capite plecti iussit: diuino id iudicio agente, vt ab eodem interficerentur scelerati, cui Hispanias prodidissent. Hæc Tudensis, Rodericus, aliique Hispanicarum rerum Scriptores. Ex quibus etiam habetur post hanc victoriam animum resumpsisse Hispanos contra Saracenos, & Alphonsum Regem Pelagij generum, Gallæciam, pluresque Ciuitates ex illorum manibus vendicasse; & idcirco titulum *Catholici*, quo olim præclarissimus Rex Reccaredus in Episcoporum Concilio acclamatus fuit, promeruisse, sicut & ipsius successores Hispaniæ Reges. Hæc ergo sibi a Deo præstita beneficia Dei Genitricis protectioni deferant. De qua, qui singularia aliqua desiderat nostrum de *Maria Patrona* opusculum legat hic Romæ editum de anno 1648. & apud Belgium iterum recusum, cum breui synopsi aliquot mirandorum per Sacrum Scapulare eiusdem Virginis Carmelitarum matris tesseram patratorum, diligentia, & studio R. Patris Danielis a Virgine Maria Bruxellensis nostri Cœnobij, ac postea totius Belgicæ Prouinciæ Præsulis, viri sanè ob pietatem, & zelum Religionis historia nostra digni.

7. Lubet & hic adijcere quæ Luitprandus in suo Chronicon circa

annum

De S Babyla.

annum 715. sic scripsit: *Per hæc tempora S. Babylas Episcopus Veronensis, & Pampilonensis (vtrobique enim prædicauit) animo videndi captiuos, & miseros Muzarabes Toletum venit, & inde ad Odonem oppidum, & propè in Eremitorio pueros docet primas litteras, & venit cum duobus fratribus, qui sunt Eremitæ, & postea omnes martyrium patiuntur.* Causam porro quare ista hic referamus adduximus Tomo præcedenti circa annum Christi 241. quæ videnda, & Thomas Tamayus de Vargas *in Notis* ad Luitprandum hoc loco.

De Monasterio Toletano.

8. Huic tempori congruunt, quæ ex Petro Sanctio S. Ecclesiæ Toletanæ Portionario in sua Historia Toletana *sub anno 690. num. 11.* adduximus; hoc loco iterum repetenda, quia clarissimè demonstrant Ordinis nostri antiquitatem in ea inclyta Vrbe: *El año de 719. fue entregada Toledo a los Moros, sacando por partido los Christianos que habian de señalar siete Iglesias en que pudiessen libremente celebrar y asistir a los diuinos Oficios, las quales fueron seis Parochiales dentro de la Ciudad, y vn Monasterio de Carmelitas que estaua fuera.* Latinè sic: *Anno 719. Mauris traditur Toletum hoc pacto cum Christianis inito quòd designaturi erant septem Ecclesias in quibus libere celebrare, & assistere possent diuinis Officijs; quæ fuerunt sex Parochiales intra Vrbem, & quoddam Monasterium Carmelitarum quod extra erat.* Quibus si adiungas alia eo loco relata, & quæ supra *num. 2.* adduximus, manifestè elicies hoc tempore fuisse Ordinis Carmelitani Monasterium in Vrbe Toletana. Quia tamen Sacra Archiepiscopalis Basilica Maurorum improbitate polluta postea fuit, prout ex dicendis *sub ann. 731.* liquidum erit, ad nostram Ecclesiam Archiepiscopi sedes translata est, & nostri coacti sunt extra Vrbem (etsi non procul, prout suspicari licet) sibi mansionem quæritare, & tandem ad Monasterium S. Seruandi, vulgo *San Ceruantes*, se transferre. Quos ibi reperiens Rex Alphonsus Sextus, qui Toletum e Saracenorum manibus eripuit, ad propriam S. Mariæ de Alfizen Ecclesiam redire concessit, prout in sequentibus *sub ann. 1088.* elucidabitur.

Deiparæ Drepanensis Imago hoc anno sculpta.

9. Icon illa toti Siciliæ, & alijs Orbis partibus celeberrima, Deiparæ Virginis in Drepanensi Cœnobio sita, de qua plura, nec pro meritis, sequenti Tomo dicentur, anno 730. cuius historiam nunc teximus, sculpta fuit, prout ex inscriptione, quæ extat in Fimbria vestimenti ipsius, quam refert Franciscus Boersius de Cherasco Procurator generalis Ordinis *in Vita Henrici Syluij Generalis in informatione Prouinciarum, Conuentuum, & Fratrum Religionis pag. mihi 175.* clarè elicitur. Inscriptio autem ex Chaldaicis litteris aureis Italice redditis talis est: *Salutate il Signore che stà grande se bene è picculino è però giusto, e dolce. Credo come questa è la gran Madre di Dio, Ecce Ancilla Domini, e l'scolpita in Endthbet di Cipri l'anno 730. il mese d'Agosto, &c.* Latinè autem sic sonant: *Salutate Dominum, qui est magnus quamuis paruulus, est enim iustus, & dulcis. Similem isti credo magnam Dei matrem. Ecce Ancilla*

Domi-

Domini. Sculpta in Budithet Cypri anno 730. *in mense Augusti, &c.* Ad encomia plurima huius sacerrimæ Imaginis celebranda, ac sequenti Tomo referenda, pium lectorem Deiparæ Virginis deuotum prouocamus.

Ann. Christ. 731. vsque ad 741. Gregorij III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 11. Leon. Isauric. Imperat. 15. vsque ad 24. Constantin. 1. Copronym. 1.

1 GREGORIO Secundo e viuis sublato Gregorius alius eius nominis Tertius, natione Syrus, & virtutibus illustris, suffectus est. Hic primò contra Leonem Imperatorem in Ecclesia rugientem, hæresimque sub ipsius protectione grassantem, agere cœpit, Romæ etiam Synodo congregata. Ipse autem Leo animæ, & corporis morte scelera patrata pœnas dedit: relinquens successorem Constantinum *Copronymum* dictum, eo quod dum baptizaretur stercus egessisset in sanctum lauacrum, in signum *Christianis, & Ecclesiæ maximi mali per eum efficiendi*, prout de ipso propheticè dixit Sanctus Germanus Constantinopolitanus Antistes, qui eum baptizauit. Fuit etenim improbissimus homo, magicis artibus, luxurijs, cruentis sacrificijs, alijsque vitijs infectus. Vt merito proinde, ipso aduersus Arabes profecto, Artabasdus vir Orthodoxus Imperium ipsi Constantinopoli arripuerit. Anastasius, Theophanes, & post ipsos Ciaconius, & alij. Pontificum, & Imp. successio.

2 Sigillatim tamen recensenda a Leone Imperatore hoc tempore perfecutio in Orthodoxos consueta, quæ pro nostræ historiæ filo texendo necessaria apprimè est; & quam ex Theophane, Menologio Græcorum, & Baronio, sic collegit Spondanus. *Sic erat comparatus, vt licet sanguinem sitiret Orthodoxorum sibi contradicentium: inuidens tamen ipsis gloriam consummati martyrij, ab eorum nece sæpius abstineret, eos amandans longius in exilium: quamquam nec semper se continuisse ab inferenda nece, docent exempla Ayppatij Lydorum Episcopi, Andreæ presbyteri, & Gregorij Limniotæ* (apud Menologium 24. *Augusti*, vocati Georgij) *Monachi propemodum centenarij: quos detrusos in carcerem excarnificari præcepit, deinde capitis cutem extrahi, ac desuper pictas tabellas congestas accendi, barbamque pice liquente conspergi, atque incendi: qui eo statu per Constantinopolitanam Vrbem distracti, demum iugulati sunt, eorumque corpora canibus exposita. Sed & in eodem Menologio aliorum quoque plurimorum extat memoria, qui post dira, ac multiplicia tormenta, coronam vitæ in exilio receperunt. Quam quidem persequutionem in sequentes quoque annos quandiu Leo vixit propagatam esse constat.* Additur illis Ioannes Abbas Mona- Leonis Imp. persecutio. Gregorius Limniota. Ioannes Abbas.

Monaſterij Catharorum, de quo in Menologio *die* 27. *Aprilis*. Forſan & Nicetas Abbas Monaſterij Mecidij, qui montium habitator, & ab Imperatoribus Sanctarum Imaginum oppugnatoribus multa paſſus dicitur in eodem Menologio *ſub die* 4. *Maij*. Maximè verò Michael Monachus, & Epiſcopus Synodarum a Leone Iſaurico in exilium miſſus, cuius certamen celebratur in ipſo Menologio *die* 23. *Maij*. Et Theophilus Monachus Religioſus ibidem dictus *die* 2. *Octobris*: vbi etiam quod redarguerit Leonem Imperatorem eum appellans *impium*, *nefarium*, & *Antichriſti præcurſorem*. Qui etiam videtur ille, de quo memoriam agit *die* 10. *Octobris*. Hos omnes crederet P. Vvion Benedictinæ ſcholæ diſcipulos fuiſſe, ſicut de illo Gregorio, ſeu Georgio relato exiſtimare videtur *in Martyrologio Monaſt. die* 24. *Aug.* ſed nos robuſtiori innitimur fundamento noſtris, ſeu Baſilianis eos accenſentes, quia P. Benedicti Regula hoc tempore illis in partibus vix nota erat, ſed vel ſub Inſtituto antiquo Monaſtico, & Prophetico, vel ſub recentiori Baſiliano Monachi omnes Orientales Deo militabant, vt ſæpius tangimus.

Nicetas Abbas.

Michael Monachus.

Theophilus Monachus.

3 Sunt quoque nonnulla ad noſtri Ordinis Eccleſias pro hoc tempore ſpectantia, quæ propterea a nobis prætermitti nullatenus debent. Inter quæ illud primum, quod cum per inuaſionem Maurorum in Hiſpaniam, ſacra loca ferme cuncta in ipſorum manus deueniſſent, ea ſacrilegè prophanaſſe pro certo conſtat. Ac notanter *de anno* 731. notat Iulianus Perez *in ſuo Chronicon* quod *die* 1. *Iulij Eccleſia S. Mariæ Toletanæ fit Mezquita Maurorum polluta ſordibus immundis*. Hæc eſt illa toti Orbi Chriſtiano celeberrima Toletana Baſilica, miris encomijs ab hiſtoricis commendata; & quæ a Tractemundo Illiberritano Epiſcopo *in epiſtola ad Luitprandum* ex eo extollitur, quod ſemper *verè fuit filia primogenita Eccleſiæ S. Romanenſis*, *& cum Patriarchalibus poſt Romanenſem merito comparanda*. De quibus, & alijs titulis honorificentiſſimis etiam a Pontificibus Summis eidem conceſſis legendi Garſia Loaiſa *Not. in decret.* Blaſius Ortiz *cap.* 9. *deſcript. Summi Templ. Toletan.* Salazar de Mendoza *cap.* 1. *Vit. S. Illephonſ.* Portocarrero *ibid.* & Thomas Tamaius de Vargas paſſim in ſuis ſcriptis. Illa etiam, quæ, iuxta dicta *Tomo præcedenti* ab Elpidio Primo eius Vrbis Epiſcopo, ac ex Carmeli aſcetis vno, erecta; ab Eugenio ampliata; diruta poſtea tandem: ac reſtituta fuit, prout eo Tomo ſuis locis ſcripſimus. Hæc ergò tot laudum encomijs celeberrima Baſilica, cum ſub hoc tempore a Mahometanis polluta fuiſſet, occaſio Chriſtianis, *Mozarabibus* appellatis, extitit, vt Sedem Archiepiſcopalem ad Carmelitanam S. Mariæ de Alfizen Eccleſiam congruè transferrent. Sic enim ex Hiſpaniarum rerum, Toletanarum maximè, Scriptoribus elicitur. Idque inter eos ſupponit Iulianus Petri, dum in Chronicon *ad ann.* 36. *num.* 6. *& ad ann.* 719. *num.* 376. ait, tempore huius Mauritanæ Toleti oppreſsionis Archiepiſcopalem Sedem in Sanctæ Mariæ de Alfizen Eccleſia ſitam fuiſſe. Et dum *in Tractatu de Eremite-*

Eccleſiarum deuaſtatio.

miterijs nu. 15. dixit: *Tempore captiuitatis hac fuit Ecclesia Alphonsi IV. Regis*: ea videlicet, de qua dicit: *Eremiterium Toleti in suburbio Sanctæ Mariæ de Alfizen, quò venerunt olim Monachi Carmelitæ*. Addit etiam ibidem: *Vbi fere semper sedebat Archipresb. Sanctæ Eccl. Toletanæ, sub patronatu Toletanorum Ficulnorum Portocarreorum*. Idem habetur in fragmentis Luitprandi *nu.* 128. ibi: *Tempore captiuitatis Episcopus Patriarcha Toletanus degebat in Ecclesia Sanctæ Mariæ de Alfizen*. Qua de causa Rex Alphonsus Sextus Toletanæ libertatis assertor, in priuilegio concesso Monachis de S. Seruando, nostris videlicet (vt suo loco ostendemus) vt ad hanc Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Alfizen venirent, de ipsa inquit: *Quæ nunquam Christianitatis titulum perdidit, & quamuis sub potestate paganorum non desijt de Christianis incoli, & venerari, licet sub iugo perfidæ gentis*. Propterea etiam idem Rex eam Cathedralem efficere conatus est, etsi non opere impletum, quia Papa non consensit, vt testatur sæpius relatus Iulianus *ad ann.* 1085. *num.* 554. Cur autem inter septem Muzarabum Templa Christianis Toletanis in hac Vrbis oppressione relicta, hoc Sanctæ Mariæ de Alfizen pro Cathedrali Sede elegerint, aptissima aderat ratio, quia scilicet tam istud quam summum illud Toleti Templum Archiepiscoporum Sedes, a Mauris prophanatum, ab eodem primo Elpidio Antistite; & sub titulo Dei Genitricis extructa erant.

Ecclesia Sanctæ Mariæ de Alfizen.

4 Ex hac porro Sedis Archiepiscopalis Toletanæ ad Templum Sanctæ Mariæ de Alfizen relata translatione, contigisse credimus, vt fratres nostri ad alium locum prope, & extra Ciuitatem, transferri cogerentur, vel Clericorum sæcularium, qui ad ipsum venerant habitandum, impulsu; seu ipsorum vltronea voluntate, qui cum ab Eremitis Carmeli, & Terræ Sanctæ ortum duxissent, (vt proinde ea Ecclesia a Iuliano *Eremitorium* nuncupetur) facilè induci possent ad deserta loca inhabitanda. Hunc autem locum, etsi quem fuisse ignoretur, nihilominus currenti tempore fuisse Monasterium S. Seruandi clarè elicitur ex eo, quod, post Toleti restaurationem, cum iam Archiepiscopalis Sedes ad antiquum Templum transferri posset, relatus Alphonsus Rex in priuilegio indicato, nouam concessionem eius Ecclesiæ Carmelitis fecit Æra 1133. quæ correspondet anno Christi 1095. vt eo loco dicemus. Vbi etiam qualiter istud S. Seruandi Monasterium ab eodem Rege fundatum, ditatum, & e Maurorum manibus liberatum fuerit, vt verba relati priuilegij testantur.

Monasteriū S. Seruandi.

5 Occurrit etiam hoc eodem tempore renouatio Ecclesiæ S. Chrysogoni, quæ modo extat sub nostri Ordinis Patribus Illustrissimæ Congregationis Mantuanæ, de qua in sequentibus plura. Hoc igitur Templum inter Vrbis insigniora numerandum, quod peruetustum Cardinalitius titulus erat, prout constat ex Concilio 1. sub Symmacho, & ex Registro Sancti Gregorij Papæ, vt notat Baronius *in Martyrolog. not.* &

Ecclesia S. Chrysogoni.

cum

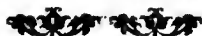
cum temporis cursu, vel ruinam minaretur, vel restauratione egeret, a Papa Gregorio III. restitutum est. Sic enim habet in ipsius Vita Anastasius Bibliothecarius. Ex quo hauriunt idem Baronius, Ciaconius, Spondanus, Panzirolus in hac Ecclesia, ac alij. Qui etiam notant ex eodem Anastasio collocasse ibi Monachos, qui rem sacram peragerent. Animaduertit maximè Panzirolus Monachos istos in ea Ecclesia collocatos, ex Orientalibus fuisse, qui Leonis Isaurici persecutionem illis in partibus motam, vt diximus, fugientes, & ad Summum Pontificem Romanum accurrentes, benignè recipi, & foueri meruerunt, & hoc S. Chrysogoni templo donari. Prout de Ecclesijs S. Praxedis in Montibus, & S. Syluestri de Campo Martio similibus Monachis concessis a Paschali I. & Paulo I. refert idem author. Quæ notari etiam a nobis debuere, quia cum Orientales isti Monachi semper ad eorum primum exemplar, & originarium principium, Elianum videlicet Ordinem, spectasse videantur, singulari Dei prouidentia actum videtur, vt Ecclesia Sancti Chrysogoni, quæ illis primitus concessa fuit, temporibus sequentibus cederet Carmelitis eiusdem Instituti præcipuis sectatoribus.

Ceoluuulphus Rex Monachus.

6 In partibus Anglorum Ceoluuulphus eorum Rex, diuino amore succensus, & maiorum secutus exemplum, quorum aliquot in præcedentibus recensuimus, Monasticam sectatus est vitam. Beda *in Epitome sub ann.* 737. Fœlix sæculum, in quo, vel Monachorum sancta conuersatione id suadente, vel Principum pietate exigente, Reges Monachismum amplectebantur, quem alij minus pij temnere videntur.

Decem Martyres.

7 Nec extra rem est annotare, quæ sub istius temporis Imperatore Leone Isaurico contigere, sic relata in Græcorum Menologio *die 9. Augusti. Natalis Beatorum decem Martyrum, qui propter Sanctam imaginem Saluatoris nostri Iesu Christi in* Aurea porta *constitutam martyrium passi sunt, quorum nomina hæc sunt, Iulianus, Martianus, Ioannes, Iacobus, Alexius, Demetrius, Photius, Petrus, Leontius, & Maria Patritia; omnes hi sub Leone Imperatore impio pro defensione Sanctarum Imaginum multas ærumnas perpessi, & varijs tormentis superatis, postremò gladio percussi, martyrio coronati sunt.* Hoc etenim quadantenus nostram tangit historiam, quia cum in illa *Aurea Porta* Sanctæ Hierosolymorum Vrbis nostri Ordinis vetustissimum Cœnobium extiterit, prout probant ea quæ adduximus Tomo præcedenti *sub anno* 326. *num.* 5. & locis alijs ibi relatis, fas erit credere Imaginem istam Saluatoris nostri in *Aurea Porta* constitutam, vel nostrorum Monachorum fuisse, vel ipsorum pietate ibi coli solitam, etiam hac ingruente tempestate Iconoclastarum contra Sanctarum Imaginum cultores.

Ann.

Ann. Christ. 742. vsque ad 751. Zachariæ Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Constantini Copronymi Imper. 2. vsque ad 10.

1 CVM post obitum Gregorij III. in eius locum electus esset Zacharias natione Græcus, vir mitissimus, omnique ornatus bonitate, toto hoc decennio Ecclesiæ clauum tenuit. Constantinus etiam, *Copronymus* appellatus, Imperator, etsi ab Artabasdo Imperio expoliatus esset, nihilominus copias ipsius superans, valido exercitu ex Armenia reuertens, Constantinopolim obsedit, Ciuitatem penuria maxima laborantem occupauit, captosque Artabasdum, ac duos eius filios oculis priuauit, & quamplurimos ex ijs qui eisdem præsto fuissent peremit, vel alijs tormentis afflixit, ac denique Vrbem Constantinopolitanam direptioni militum exposuit. Cumque post hæc ludos equestres in Hippodromo celebraret, Artabasdum vna cum filijs, & amicis ligatum introduxit, ac simul cum ijs Anastasium Pseudo patriarcham publicè cæsum, & asini dorso verso vultu impositum circumduxit, quod ei olim Sanctus Germanus Patriarcha prædixerat. Hæc Theophanes, Zonaras, Anastasius, & alij historia nostra digna ad mundalium rerum inconstantiam demonstrandam. Orbis casus.

2 Maximè autem ad nostram hanc eandem historiam spectat quod Zacharias, qui hoc tempore Papatum gerebat, Monachus nostri Ordinis non a nostris Authoribus, sed ab extero quodam referatur, nempe Ægidio Gelenio Coloniensi Canonico, & Historiographo, qui in suo *de Colonia Agrippinæ magnitud.* Opere *lib.* 3. *Syntag.* 43. §. 1. dum de nostræ Religionis alumnis loquitur sic habet: *Ex quibus vnus fuisse existimatur vir sanctitate, & doctrina clarus Zacharias nomine, qui tandem anno Christi 741. exeunte Romanus Pontifex creatus fuit: hunc quippe vnum ex Græcis Monachis fuisse, de quibus Palæonydorus vbi supra patet ex Onuphrio Panuino in Chronico ad eum annum.* Et infra: *Sufficiat ad laudem dicti Ordinis quod is inter alios diuos sex præclaros, & sanctos agnoscat Romanos Pontifices, Clementem, Thelesphorum, Dionysium, Syluerium, Zachariam, ac Benedictum istius nominis Quintum.* Ex quibus pro Zacharia Papa nostris adscribendo duo fundamenta eruuntur. Alterum quidem est quod egregius Abbas Ioannes Trithemius in suo de viris illustribus Ordinis Sancti Benedicti Opere, neque *lib.* 3. vbi generaliter de ipsis agit, neque *lib.* 4. vbi in specie de Summis Pontificibus, vllam de Zacharia Papa mentionem habet. Quod argumenti genus ab authoritate negatiua (vt Logici dicunt) desumptum etsi sæpius inefficax sit; diligentia tamen perspecta eiusdem Trithemij in Summis Pontif. sui Ordinis recensendis speciali libro, & quod ipse pronior sit ad sui inclyti Ordinis decorem commendandum, cum periculo etiam, & propriæ authoritatis dispendio, vt ex Baronio, Gallonio, & alijs, qui eum (haud modestè) mendacij arguunt, quod plures inter Benedictinos recensuerit falsò, prout aliquan- Zacharias Papa.

do etsi inuiti notauimus, efficax videtur argumentum Gellenij. Alterum verò petitur ex Panuino, qui Zachariam Monachum Græcum vocat. Hoc enim Monachorum genus eo maximè tempore non Benedictinũ, sed antiquius Orientalium Monasticum Institutum indicabat, quod Essenum, Propheticum, & Elianum fuisse sæpius demonstratum. At Ciaconius id singulariter de ipso habet, vt ex Canonico Regulari factus fuerit Benedictinus Monachus. Cæterum neque Trithemius, aut alij ex antiquioribus id notarunt, nec etiam ex Neothericis, vno vel alio excepto, qualis est Illescas, qui *in Histor. Pontif. in Vit. Zachariæ* Benedictinum nominat. Nec illis suffragatur quod idem Zacharias in Bulla quadam, quæ ex Archiuio Cassinensi deprompta dicitur S. Benedictum titulo *Patris nostri* appellet. Sciunt enim Benedictini Patres argumentum hoc apud ipsos leuissimum esse, cum D. Pater Benedictus, vt aliàs notauimus S. Basilium etiam *Patrem nostrum* in sua Regula vocet, & tamen gnauiter, & neruosè contendunt neutiquam sub Basilio militasse, sed dicunt titulum *Patris nostri* in diuersissimo sensu, & sæpissimè, ab antiquis Scriptoribus vsurpatum fuisse. Iam ergo inter eos qui Sanctum hunc Pontificem Benedictinum vocant, alios qui Basilianum, & quosdam qui ex Canonicis Regularibus, locum etiam habeat Gellenius relatus, qui ipsum nostris accenset. Nisi libeat dicere eum in Orientis partibus Elianum Monachatum earum Regionum exercuisse, in Italiam tamen postea aduenientem ob infidelium persecutiones, prout idem Gellenius verbis inferius referendis testatur, Institutum Benedictinum ibi induisse. Illud non prætermittendum quod Ioannes Balæus, etsi damnatus Author, propter ea quę contra Orthodoxã doctrinam frequenter effutijt, in rebus tamen historicis non sic omnino reprobatus, hunc Zachariã *nat. Gręcum*, & *Monachum* appellat, Onuphrio, Panuino, & ijs quę diximus fauens, & Ciaconium posteriorem reijciens, quem tamen sequitur Pennot. *in hist. Can. Reg. lib. 3. c. 52.*

Stephanus Patriarcha Antiochenus

3 Refertur sub hoc tempore Stephanus quidam Monachus Syrus, agrestis quidem homo, sed vir religiosus, factus Antiochenus Patriarcha post 40. annos vacationis, qui tamen post duos circiter annos vitam finijt. Sic ex Theophane moderni Chronologi nobis notandum, quia huiusmodi Stephani signa relata eum indicant Monachum fuisse veteris Eliani Instituti circa Antiochiæ partes commorantem.

Anastasius Abbas.

4 Circa easdem etiam Syriæ partes morabatur Anastasius Abbas Monasterij S. Euthymij, de quo Cœnobio *Laura* nuncupato, plura in præcedentibus, eo quod *Laura* istæ Elianæ disciplinæ fuerunt scholæ, vt ibi notauimus. Hic ergo Anastasius extinctam iampridem hæresim perditissimi Gnaphei (quæ eò tendebat, vt cum vnam in Christo naturam, contra Chalc. Conc. prædicaret, hymnoque Trisagio adderet *qui crucifixus es pro nobis*, Sanctiss. Trinitati æque Crucem adscriberet) in lucem reuocare laborauit; sed quam citissime ei occurrens S. Ioannes Damasc. eumque confutans egregia illa Epist. *de Trisagio ad Iordanem Cœnobiarc.* sui celebritate nominis eandem hæresim, antequam vulgaretur, extinxit.

Occur-

5 Occurrit maximè pro hoc tempore prima fundatio Conuentus Eremitarum Carmeli in clarissima Vrbe Florentię, pro anno videlicet 743. qui huic tempori correspondet. Sic enim ex fide authentica eius Conuentus ad nos missa habetur, quæ talis est: *Nos Thomas miseratione diuina Florentiæ Episc. protestamur expreßè ad perpetuam rei memoriam, & posteris futuram fidem, quod ad honorem Dei, & Beatæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo, & omnium cælestium Ciuium in cælestibus triumphantium, præsentibus Mauritio Cionio Cotterio Ardinghio a S. Geminiano, & Gottifredo Cuffa omnibus Ecclesiæ Florentinæ presbyteris, necnon & præsentibus Eremitis eiusdem Carmeli Montis Gennesio, Basilide, Cyrillo, Enoc, Fbronto, Honuphrio, & Elpidio ex eodem S. Monte ab Arabiæ iniquo Machometti successore, & discipulo Humar Rege fugientibus, & in hanc Prouinciam decursis, hac præsenti die infrascripta primum lapidem paruæ Ecclesiæ in remoto loco pro eisdem Eremitis Carmeli ad totius Florentini Populi placitum, & concursum proprijs nostris manibus Deo dante, posuimus prope Ciuitatem iuxta Pisanam viam, & fluuium Arni. Acta sunt hæc Florentiæ in Palatio Episcopali, testibus ad omnia vocatis, Ioseph a Sancto Viualdo, Balduino Balduini de Colle Vallis Elsæ, & Gualterio quodam Vicedomino Florentino, sub anno Domini 743. mense Maio, eius verò die prima, Indictione decimatertia, &c. Ego Raynerius Symeonis a Signa, Apostolica, & Imperiali auctoritate Notarius Florentinus rogatus mea manu confeci, & signum mei tabellionatus apposui, &c. Locus ✠ Signi.*

Conuentus Florentię erectio prima.

6 Pro cuius luce animaduersione dignum est, Humarum istum Machometi discipulum in hoc Instrumento cognominatum, cuius persecutionem fugisse dicuntur hi Carmeli septem Anachoretæ, Genesius, Basilides, Cyrillus, Enoch, Phrontus, Honuphrius, & Elpidius, primi Florentini Conuentus fundatores, eum fuisse, de quo *sub ann. 639.* diximus ex nostris historicis, B. Cyrillo, Ioanne de Malinis, Boltio, & Palæonydoro, ac ex alijs exteris, Terram Sanctam inuasisse, expilasse, possedisse, & Carmelitas, vrbibus relictis, ad eremitoria, seu deserta loca confugere coegisse. Cuius Imperij tyrannica potestas hoc etiam tempore continuata per successores manebat, & ipsi veluti primo inuasori, & Terræ Sanctæ exterminatori attributa. Præsertim, cum vnus ex ipsius successoribus, etiam Haumarus appellatus, qui circa annum 718. post Masalmam Imperij Saracenorum suscepit habenas, adeo in Christianos sæuierit, vt edictum promulgauerit, quo ab eorum Religione recederent, pœna mortis detrectantibus imposita. Similiter circa hoc tempus, sub anno scilicet 741. Euelid Rex Arabum successor Gizid authoris Iconomachorum, & sectæ Homaris soboles infecta, Christianos captiuos in omni ciuitate suæ ditionis interfecerit. Hæc enim omnia ex Theophane Orientalium rerum Chronologo accipere potest lector. Quid iam mirum quod humiles, & egeni isti relati Montis Carmeli Eremitæ a facie fugerent persequentis, gladij nempe Machometani totum

Notanda.

tum ferme Orbem infestantis? Accedebat & alia ratio, ex Imperatorum Iconoclastarum hæresi, qui etiam gladio vibrante mortem minabantur Catholicis, prout ex dictis *sub ann.* 731. ex eodem etiam Theophane compertum est. Corroborant intentum ea quæ de persecutione Constantini *Copronymi* dicti erga Orthodoxos, eo quod Imagines venerarentur, in sequentibus dicemus. Adeo enim immanis, & sæua fuit, vt Vrbes in solitudines redigerentur propter multitudinem eorum, qui eas relinquebant, vt loca solitaria pro latibulis haberent; prout ex Vita Sancti Andreæ Cretensis apud Surium 17. Octobris habetur. Hinc Ægidius Gelenius in suo *de Coloniæ Agrippinæ magnitudine* Opere *libro* 3. *Syntagmat.* 43. §. 1. Inter alia inquit de nostris Carmelitis satis ad intentum præsens: *Per Imperatores hæreticos Iconoclastas ab anno præsertim 726. vsque ad 842. varie afflicti, ac plurimi eorum, destructis ipsorum Cœnobijs, martyrio affecti sunt; ideoque ex tunc nonnulli eorum in Europam transmigrantes potissimum in Italiam, noua illic loca inquisierunt. Ex quibus vnus fuisse existimatur vir sanctitate, & doctrina clarus, Zacharias nomine, qui tandem anno Christi* 741. *exeunte, Romanus Pontifex creatus est.*

7 Hinc propterea in celebri Florentino Ordinis nostri Cœnobio hæc inscriptio in Claustro cernitur Monasterij, quibus ea quæ diximus *n.* 5. & quæ dicemus suis locis pro tempore quo contigerunt, clarius innotescunt.

D. O. M.

Inscriptio Florentini Conuentus.

A Christi Natiuitate an. 743. *Kalend. Maij ad honorem Dei, & Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo erecta fuit parua quædam Ecclesia, cuius primum lapidem posuit Reu. DD. Thomas Episcopus Florentinus in recessu propè Ciuitatem iuxta Pisanam viam, & flum. Arni pro Eremitis quibusdam Montis Carmeli, Genesio scilicet, Basilide, Cyrillo, Henoc, Phronto, Honuphrio, & Elpidio, Humar Arabiæ Regis Mahemeti successoris tyrannidem fugientibus, nutu diuino in hanc Vrbem perductis. Deinde an.* 1268. *Kal. Iulij extra Ciuitatem fundata fuit hæc secunda Ecclesia per Reuerendiss. D.D. Ioannem Florent. Antist. sub titulo fratrum eiusdem Ordinis, præsentibus pluribus personis Religiosis, ac secularibus. Qui Antistes donauit pedem S. Agnetis Virg. & Mart. & caput S. Cordulæ itidem Virg. & Mart. S. Vrsulæ socia, quæ sunt adhuc in eadem Ecclesia. Post fundationem vero anno* 1422. *Dominica in Albis die* 19. *Aprilis ex concessione Martini Papæ V. ad preces D. Francisci de Soderinis per Reuerendiss. D. D. Americum Corsinium primum Florentiæ Archiepiscopum solemniter consecrata fuit, assistentibus RR. DD. Antonio Fidei Carmelita Episcopo Suanensi, & Benotio Federigo Episcopo Fesulano Florentinis; In qua consecratione idem Reuerendissimus donauit reliquias de Sanctis Bartholom. Thoma, & Barnaba Apostolis, Marco Euangelista, Clement. & Antero PP. & MM. Laurentio, Sebastiano, & Pancratio MM. quæ in eadem Ecclesia conduntur.*

Quam

Quam cuilibet contrito, & confesso in Dominica in Albis idem Archiepiscopus pro tunc Indulg. quadraginta dierum visitanti concessit. Quam Plenariam, & perpetuam fecit SS. D. N. Gregorius Fel. recordat. PP. XIII. An. salutis 1585. vt ex originalibus in Arca Conuentus positis, quorum copiæ fide dignæ in Sacristia extant affixæ. Hæc ibi suis temporibus expendenda.

8 In hoc autem insigni Florentino Cœnobio plures varijs temporibus insignes viri floruerunt, quorum aliquot hic placuit adiungere ex relatione eiusdem Conuentus, de quibus etiam & specialior nota tom. sequenti dabitur. Viri insignes Conuentus Florentiæ.

Frater Nicolaus Dominæ nostræ, qui obijt Smyrnis cum interesset expeditioni de bello sacro aduersus Turcas die 11. Septemb. 1346.

P. Rodulphus Vannis Sacræ Theologiæ lector, qui per 10. annos hanc Prouinciam rexit, socius Reuerendiss. Generalis, & Pœnitentiarius Sanctissimi Clementis VI. moritur, & sepelitur Auenione die 31. Ianuarij 1347.

P. Paulus Neri Besi Episcopus Suacensis sepelitur in Perpiniano 1347.

P. Hieronymus Meglioratus Prouincialis per 9. annos, socius Reuerendiss. Generalis Gerardi Bononiensis, qui ad habitum Religionis Sanctum Andream Corsinum recepit. Moritur & sepelitur Florentiæ.

S. Andreas Corsinus Episcopus Fesulanus moritur die 6. Ian. 1373.

P. Franciscus Bartoli Prior Curiæ Romanæ, factus est Procurator Ordinis, & moritur Romæ die 31. Decembris 1382.

P. Laurentius Vannes S. Thom. Lector, qui fere 20. annos Prouinciam rexit Tusciæ, Romanam etiam administrauit, & Vicarius generalis per quatuor annos extitit, mortuus est 1412.

P. Iacobus Alberti Lector, primus Institutor obseruantiæ Syluarum, vt constat ex actibus Capituli Prouincialis de anno Domini 1413. Vnde Congregatio Mantuana originem habuit. Moritur in Conuentu Syluarum 1426.

P. Ioannes Franciscus Institutor Monialium S. Barnabæ, ibi sepelitur die 28. Iulij 1427.

P. Albixus Azolinus vir magnæ sanctitatis, nam cum perpetuo ieiunijs, atque vigilijs vacaret, bonæ opinionis apud omnes fuit. Moritur 1428.

P. Antonius Fidei Episcopus Suanensis mortuus, & sepultus est Lucæ die 5. Ianuarij 1433.

P. Ioannes de Praga Sanctissimi Eugenij IV. Pœnitentiarius, obijt Florentiæ die 17. Septemb. 1435.

P. Angelus Augustini vulgo dictus *B. Angelino*, vir magnæ virtutis, sanctissimæ vitæ, ex primis Obseruantiæ Syluarum, qui adhuc asseruatur in cassa sub altari S. Luciæ in qua est epitaphium talis tenoris.

Quid nos Religio moneat, quid vita pudica
Et noram, & multos nunc docuisse iuuat.
Carmeli testes quorum sum sacra secutus
Angelus & tanto nomine dignus eram.

obijt die 7. Augusti 1438.

R. P. M. Bardinus Sansonis Procurator generalis, & Italiæ Vicarius generalis. Moritur Florentiæ die 25. 1439.

P. Philippus Thomæ Lippi de Lippis celeberrimus pictor extra Religionem facultate Summi Pontificis diu vixit, & moritur Spoleti, & in marmoreo sepulcro sepelitur die 9. Octobris 1469.

P. Vincentius Concius quondam Prouincialis Etruriæ. Moritur Abbas S. Pancratij in hac Ciuitate, & ibi sepelitur, vbi & marmorea sepultura ei construitur die 6. Maij 1491.

P. Ioannes Nicolai cognomento Albus, qui Senis tribus annis, Florentiæ 27. annis publicè ordinariam lecturam Logicæ exercuit. Prouinciam biennio administrauit. Moritur die 2. 1499.

P. Martinus Accursius, qui 25. annis in diuersis Collegijs, Salerni scilicet, Suessæ, & Senarum primum philosophiam professus est, vtriusque Siciliæ, & Romandiolæ Commissarius generalis, Prouincialis Tusciæ. Senis occubuit die 1. Decembris 1500.

F. Hieronymus Antonij Pictor bonus, qui extra Religionem Superiorum permissu diù deguit. Moritur die 6. Augusti 1529.

P. Raphael Nutus Lector Logicæ extraordinariç in Vniuersitate Pisana. Ibi moritur die 30. Octobris 1554.

P. Iulianus Pistorus eximius Theologus, clarissimus mathematicus, & Astrologus Pisis, Senis, & Florentiæ publice lecticauit: cui marmorea extructa est memoria à latere Cappellæ Crucifixi. Moritur die 7. 1556.

P. Symeon de Scientiano bonus Cantor, & optimus scriptor, qui iussu Pij V. conscripsit libros in Conuentu S. Dominici detto *il Bosco*. Hic moritur die 21. Nouembris 1570.

P. Albertus Partus Prouincialis olim Tusciæ Vicarius generalis sepelitur, & moritur Montis Catini die 7. Maij 1586.

P. Ambrosius de Ambrosijs qui 54. quadragesimas prædicauit, Prior Romæ, Senarum, Pisarum, & Florentiæ, & Prouincialis, & 27. annos societatem B. Mariæ Virginis rexit Florentiæ; Moritur, & sepelitur die 8. Ianuarij 1622.

P. Nicolaus Gallus socius Reuerendissimi Generalis Sebastiani Fontini in Regno Neapolis, & Siciliæ, quondam Prouincialis, ter Prior Florentiæ, Commissarius generalis aliquando Prati, & Florentiæ. Moritur die 27. Octobris 1632.

P. Iosephus Pandulphus quondam Prouincialis Aprutij, sedulus Regens

Regens Florentiæ, Patauij, Neapolis, Romæ, & Lector apud Monachos Sancti Benedicti in Badia Florentiæ. Moritur Commissarius, & Visitator generalis in Sicilia, Prouincialis huius Prouinciæ die 4. Septembris 1634.

9 Alia ad hoc celebre Florentinum Cœnobium spectantia, Tomo sequenti *sub ann.* 1268. si Deus dederit, scribemus. Alia remissiue.

Ann. Christ. 752. vsque ad 756. Stephani III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Constantin. Copronym. Imper. 12. vsque ad 16.

1 QVAMVIS post transitum Papæ Zachariæ subrogatus ei fuerit successor Stephanus II. nuncupatus; nihilominus, quia tertio creationis die defunctus est, ei succedente Stephano alio Tertio dicto, qui toto hoc tempore S. Sedem tenuit, ideo hic solus communiter recensetur inter Romanos Pontifices. Hic pro Vrbis, & Italiæ salute, quæ a Longobardis vexabantur, laborans, cum ex Hispania a Mauris possessa opem habere nec posset, nec Imperator illam præberet, ad Francos se contulit, vbi benigne a Pipino Rege susceptus, ab eo etiam contra aduersarios auxilium habuit. Imperator autem Constantinus indies magis insaniens Conciliabulum aduersus Sacras Imagines apud Constantinopolim congregat, Constantium improbum Monachum in eam Sedem euehit; & Orthodoxos, maximè Ioannem Damascenum, anathematizat. Sic ex Anastasio Bibliothecario Baronius, & alij post ipsum. Papæ, & Imperat. gesta.

2 Cedunt hæc in magnam Monachorum Orientalium, (quorum magna, si non maxima, pars ex illis erat, qui vetustissimum Elianum Monachismum in eis partibus conseruabant) commendationem. Etenim huius Imperatoris furiosæ rabiei causa fuit, quod a nonnullis eximijs Ordinis Monastici viris ipse reprehensus impietatis fuisset, atque conuictus: eamque ob rem implacabile aduersus eos bellum excitantem; solemni iureiurando supra sacrosanctum Corpus Dominicum, ac venerandam Crucem (haud enim cum alijs sacris imaginibus, huius cultum abijcere ausus fuerat) & Sancta Euangelia, populum Constantinopolitanum adstrinxisse, nunquam se sacras Imagines adoraturos, sed eas Idola vocaturos; nec Monachis communicaturos, aut salutantibus quicquam humanitatis vicissim exhibituros; imo quos obuios haberent, *Tenebricosos* eos (ab habitu scilicet, quem tenebrarum indumentum vocare consueuerat) & *immemorandos*, atque idolorum cultores appellaturos, ac demum lapidibus appetituros. Sic enim colligitur ex Actis sancti Martyris Stephani apud Damascenum. Ex quibus etiam elici valet semper Monachismi professores præcipuos Christianæ militiæ Athletas, & Monachorũ commendatio.

pugi-

pugiles extitisse; ac propterea Catholicæ veritatis hostibus semper exosos, prout clarè conspicitur in nostri temporis recentioribus hæreticis, qui odium in Monachos vna cum hæresi a vetustioribus hæreditarunt. Subijcitur in eisdem Actis Sancti Stephani: Post hæc indictam fuisse Pseudo-synodum de qua dictum est: post Synodum verò tum alios Orthodoxos, tum ipsos maxime Monachos furorem Imperatoris fugientes, in varias Orbis partes extra ipsius Imperij ditionem dispersos esse. Ex quibus etiam roboratur id quod diximus in superioribus de aduentu Eremitarum Carmeli Florentiam, & fundatione Ecclesiæ in ea Ciuitate: maiorem etiam fidem habere poterunt ea quæ in sequentibus dicemus de Conuentu Senarum, & alijs.

Quadraginta duo Monachi martyres.

3 His porro annumerandi videntur 42. Monachi Martyres, qui sub isto Constantino Copronymo ob cultum Sanctarum Imaginum sæuissimè cruciati martyrium compleuerunt. De quibus Martyrologium Romanum, Græci etiam, & Martyrologium Monasticum Benedictinum pridie Idus Ianuarij: vbi Arnoldus Vvion, etsi sub dubio, Benedictinæ familiæ eos accenset. Cæterum credibilius prorsus est professores hos Monachos fuisse illius Instituti communis in illa patria, Ephesi videlicet, vbi fuisse dicuntur, quam Benedictini exteri, & vix in illis partibus eo tempore noti, etsi in occidentalibus innumeris titulis clarissimi.

Ann. Christ. 757. vsque ad 767. Pauli I. Roman. Pontif. 1. vsque ad 10. Constantini Copronymi Imp. 17. vsque ad 27.

Pauli I. Papæ gesta.

1 EMPVS hoc, vno anno excepto, quo sedes vacauit, Pontificij est Pauli I. Stephani prædecessoris fratris germani, egregijs moribus prædití, ac maximè pauperum, & oppressorum commoditatibus intenti. Qui etiam pro conuertendo Copronymo Imperatore, multum laborauit; etsi inutiliter prorsus, propter sui cordis duritiam, & dicenda inferius. Hæc porro apud Anastasium, Theophanem, & Acta S. Martyris Stephani apud Damascenum, ex quibus Iuniores.

Monachi plurima perpessi pro fide.

2 Stupenda valde sunt, quæ hoc tempore Orientales Monachi, ex quibus plurimi, Prophetici, Eliani, ac Carmelæi Ordinis professores erant, a tyrannis pro fidei defensione passi sunt: a nobis vel sub compendio commemoranda, vt inde elici possit causa cur Eremitæ Carmeli, qui apud Florentiam Ecclesiam, & Cœnobium receperunt, iuxta dicta *sub ann.* 742. & alij, qui non multos post annos Senas quoque venerunt, prout dicetur *ad ann.* 796. ex Orientis partibus recedere coacti fuerint. Primo ergo, prout ex commemoratis authoribus, Theophane potissimum, habetur; cum Habdallas Saracenorum Princeps ipsis imperaret, adeo

adeo Christianis infensus fuit, vt omnes etiam Monachos, & inclusos sub tributo redigeret, Ecclesias ornamentis spoliauerit, ac ea Iudæis venderet: Cruces etiam abstulit, ac ipsis prohibuit vigilias nocturnas celebrare, & litteras discere. Copronymus etiam Imperator, etsi Christianus, quia tamen Iconoclastarum hæresi tinctus erat, sæuissime, plusquam credi posse videatur, in Monachos, vtpote Catholicorum dogmatum acerrimos defensores, insaniebat. Trecentos quadraginta duos ipsorum ex varijs locis collectos, aliqua sui corporis parte mutilatos, aut alia insigni infamia notatos, ob sacrarum scilicet Imaginum cultum, in publicum carcerem Prætorianum detrusit. Monasticum Institutum infamare contendens, coegit Monachos Constantinopoli inuentos fœminas manu tenentes per medium Hippodromum pertransire, atque iniurijs, & opprobrijs a populo ad hoc conuocato onerari. Plura alia Theophanes: subiungens etiam plures alias cædes ab hoc tyranno perpetratas in Monachos, aliosque Orthodoxos, quod Imagines colerent, Sanctos inuocarent, vigilias agerent, aut Ecclesias visitarent, seu cum Religione aliqua viuerent: Itemque de Monasterijs tam virorum quam fœminarum euersis, aut in vsum militum suorum mutatis.

3 Specialiter tamen omni detestatione digna sunt quæ impius iste Copronymus egit cum Stephano Monacho in Auxentiano Monte Bithyniæ commorante, prout ex Actis ipsius apud Damascenum habentur, vnde alij ea sumpserunt: eo a nobis recitanda, quia non solum pietatem excitant, sed ad nostram historiam spectare videntur, cum partium illarum Monachi, vel imitatione saltem, si non successione, Eliani erant Instituti professores. Ita vt proinde Prophetico Ordini is Stephanus cum socijs adiungi possit; vel forsan, ex parte saltem, Basiliano: quod enim difficile sit eos Benedictino annumerare ex sæpesæpius dictis elicitur. Sed his omissis, quia pro spirituali Monachorum parum deseruiunt, ad alia quæ proximè iuuant accedamus. Ea igitur summatim excepta ex dictis Actis, talia sunt. *Immenso odio fragrans Imperator Copronymus in Monachos, quos sæpe cæteris sibi in promulganda hæresi aduersarios experiebatur; cum audisset in Auxentiano Monte in Bithynia non longe a Chalcedone posito, degere magni nominis Stephanum Monachum, gratia miraculorum illustrem, potentemque sermone ad confirmandos in vera Religione eos, qui vndique ad ipsum confugerent, in hunc mouere bellum sibi necessarium ducens, eundem primo per Callixtum Patricium, virum eximia dicendi facultate præditum, in suas partes allicere tentauit; constantem verò repertum e cella extrahi, ac militum custodiæ tradi iussit; paulò verò post ob tumultus Scythicos, nempe Bulgaricos, in suum Monasterium reduci. Post quæ Callixtus nouis machinis sanctum oppugnans, calumnias atroces de ipsius in Imperatorem conuicijs, & machinationibus, ac cum illustri fœmina vidua nomine Anna, quæ ab ipso Monasticum habitum acceperat, turpi consuetudine, in eundem intentauit, opera Sergij eiusdem Sancti*

Stephanus Monachus, & Martyr.

cti

Eli discipuli, & cuiusdam ancillæ Annæ, quos multis vanis promissionibus ad eiusmodi proditionem attraxit. Cum autem sanctam fœminam Annam constantissimam in professione sua, & Stephani innocentiæ Imperator reperisset, mori coegit; & videns hac via se nihil agere posse contra ipsum, etsi videret ancillam dominæ suæ calumniatricem a proprijs filijs interemptam; nihilominus Pharaone obduratior ad alias fraudes animum conuertens, carissimo sibi aulico persuasit, vt simulans fugam abiret ad Stephanum, & inter Monachos cooptari peteret. Qui cum post importunas preces, fictasque lachrymas, id ab eodem Stephano extorsisset; inde arrepta Imperator occasione (quod scilicet magnis iam antea pœnis agendum sanxisset aduersus eos, qui in Monachum aliquem reciperent) ipsum Auxentianum Monasterium vna cum templo incendi, Monachosque dispergi præcepit: Stephanum autem varie frustra tentatum, vt Pseudo-synodo aduersus sacras Imagines celebratæ subscriberet, post multa ludibria habitus Monastici, ac mala ipsi illata, in exilium ad Insulam Proconnesum relegauit. Porro sanctissimus vir, extructa columna, ac supra eam angustissima quadam ædicula, in hac sese inclusit annos natus quadraginta nouem. Cum porrò Copronymus cerneret miracula quæ a Stephano a se relegato virtute Sanctarum Imaginum Christi, ac Deiparæ fierent, inuidia motus, illum inde Constantinopolim reduci iussit: vbi post longam cum ipso de Sacrarum Imaginum adoratione disputationem, eundem in publicum carcerem Prætorianum detrusit, quo pariter conclusi tenebantur illi trecenti quadraginta duo Monachi ex varijs locis collecti, omnes aliquo membro ob Sacrarum Imaginum cultum mutilati, aut alia insigni infamia notati (de quibus superius diximus.) Permansit autem ibi diutius, singulis hebdomadis Sabbatho, & Dominica a religiosa quadam fœmina suscipiens in victum tantummodo sex vncias panis, & aquæ tria pocula, cum toto vitæ suæ cursu nunquam adduci potuerit, vt cibum aut quid aliud ab Imaginum hostibus caperet. In carcere autem detentus, cum martyrij sui præscius esset, per quadraginta dies ad illud fortiter sustinendum se præparauit, abstinens a consueto cibo illo tenuissimo, & Monasticæ exercitationis rigorem intendens. Post quæ, cum impius Copronymus Imperator in honorem tertiæ suæ coniugis Eudoxiæ Brumalia Gentilium ritu celebrans, audisset Stephanum ex carcere Prætoriano Monasterium effecisse, nec cessare totos dies, noctesque a cantandis psalmis, & hymnis diuinis cum alijs ibidem inclusis Monachis; maiori excandescens ira, eundem necari præcepit. Qui calcibus, fustibus, saxis, omnibusque eiusmodi suppliciorum, ac contumeliarum generibus impetitus, ac per vias raptus gloriosissimum martyrium consummauit; ac rursum post mortem ijsdem supplicijs a furente populo viris, fœminis, pueris dilaceratus est, vt sic crudelissimi Imperatoris sæuitiæ satisfieret; adeo vt quisquis in eum dum raptaretur incidens lapidem non iecisset, aut aliud contumeliæ genus sancto cadaueri non intulisset, pœnas lueret, atque Imperatoris hostis recenseretur. Hæc, & alia Stephani pietatem, & Imperatoris prauitatem demonstrantia, ex Authore relatorum Acto-

Actorum Sancti Stephani, vbi fusius, excerpta sunt. Additur etiam, reliquias corporis eius delatas fuisse ad Monasterium *Sancti Dij* nuncupatum, cuius memoriam fecimus *sub ann.* 483. Item in Græcorum Menologio *sub die* 28. *Nouembr.* de pluribus Sanctis qui vna cum Sancto Stephano (ex militibus Monachi facti) scilicet Basilio, Stephano alio, & alijs fit mentio.

4 His porrò malis, & incommodis, quæ Monachi Orientales a Tyrannis patiebantur, succurrere pro posse volens Summus Pontifex Paulus in paternis ædibus Ecclesiam, & Monasterium extruxit sub titulo Sanctorum Stephani Papæ, & Martyris, atque Syluestri Pontificis, & Confessoris, in quam transtulit complura Sanctorum Martyrum corpora tunc cœmeterijs eruta: Voluit autem Monachos in ea Ecclesia collocatos psalmos canere Græca lingua. Ex quibus ex Anastasio depromptis Baronius, & alij post ipsum (quibus etiam adhæret Octauius Pancirolus loquens de hac Ecclesia) concludunt, Monachos istos ex illis fuisse, qui a Constantino Copronymo ob cultum Sanctarum Imaginum e proprijs sedibus eiecti erant. Quod etiam contigisse cum similibus *sub ann.* 731. diximus loquentes de Ecclesia S. Chrysogoni. Quibus etiam roborantur ea quæ in superioribus diximus de aduentu Eremitarum Carmeli Florentiam, & in sequentibus dicemus de aduenientibus Senas, & alias Europæ Ciuitates.

Monachi Romæ recepti.

5 Sed expendendum id quod Anastasius subdit de hoc Monasterio a Paulo Papa extructo: *Atque Deo-nostro Omnipotenti, & omnibus ibidem requiescentibus Sanctis, magnis sub interdictionibus sedulè, ac indesinenter laudes statuit persoluendas*. Quæ proculdubio suadent, iugem, & continuam orationem, eam videlicet, quæ vulgo *Oratio perennis* dicitur, ad instar eorum Monachorum Orientis, quæ ob eam causam *Ascœmetæ* vocati fuerunt, de quibus *sub ann.* 464. diximus, ab hoc Summo Pontifice in eo Monasterio institutam fuisse. Neque enim Angelicum hoc Institutum modernum est, vt aliqui forsan existimare possunt; sed vetustissimum, non modo ab Angelicis spiritibus desumptum, de quibus dicitur semper clamare die, ac nocte dicentes: *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus omnipotens*, quia, vt Ecclesia dicit: *non cessant clamare quotidie, vna voce dicentes: Sanctus, Sanctus, &c.* sed & a Monachis Eliæ, & Prophetarum Sectatoribus, vt patet in vno illorum præcipuo, de quo plura in præcedentibus, S. Columbano. Pro quo, maior omni exceptione testis S. Bernardus *in Vita S. Malachiæ* hæc: *Ad has nostras Gallicanas partes S. Columbanus ascendens, Luxouiense construxit Monasterium, factus ibi in gentem magnam. Aiunt tam magnam fuisse, vt succedentibus sibi vicissim choris, continuarentur solemnia diuinorum, ita vt nec momentum quidem diei, ac noctis vacaret a laudibus*. Adgaudeat igitur Prophetalis Religio, quæ tales filios peperit, de quibus Isaias c. 62. hæc præsagiens dixit: *Super muros tuos Ierusalem constitui custodes, tota die, & tota nocte in perpetuum*

Monasteriũ a Paulo Papa Romæ extructum.

non

non tacebunt. Credatque suam stabilitatem in huiusmodi iugi Dei laudum præconio sitam esse.

6 Præcipuè etiam pro Carmelæi Ordinis studiosis meditandum hanc Ecclesiam, vbi Paulus Papa Monasterium extruxit, vt ex Anastasio Bibliothecario ait Panzirolus relatus, primitus a S. Dionysio Papa erectam fuisse. Cum enim S. hic Dionysius ex Monachis Elianis vnus fuerit, prout de ipso loquentes ostendimus *to.2.* proculdubio certe & ij Monachi ex Eliæ asseclis merito fuerint; eo vel maximè, quod nec Basiliani, multo minus Benedictini eo Dionysij tempore extiterint. Similiter, cum, eodem Panzirolo teste, postea Sanctus Syluester eodem etiam loco, quo Dionysius, Cœnobium adiunxerit Monachorum, ob eandem causam euincitur eiusdem scholæ hos Monachos fuisse, siquidem aliud Institutum eo tempore non erat, nisi Elianum hoc, vel forsan aliud, quod veluti ramus ex ipso, vt arboris trunco, pullulauerat; Antonianum videlicet, Tabennense, Nitriense, &c. Vnde Panzirolus supra. *S. Siluestro vi aggiunse vn Monasterio de Monaci; ma di qual Ordine fossero, non lo sappiamo, non essendoui in quei tempi gli Ordini de S. Benedetto, e di S. Basilio.* Rectè ergo sapere volentes sic dicere possumus.

Ann. Christ. 768. vsque ad 771. Stephani IV. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Constantin. Copronym. Imper. 28. vsque ad 31.

Pontificum successio.

1 OST transitum Pauli Romani Pontificis Constantinus quidam intrusus Pontificatum gessit: sed is veluti Pseudopapa expulsus est; & quidam alius Philippus Monachus a nonnullis contra ius, sasque subrogatus in Monasteriumque remissus. Tandem ergo in legitimum Summum Pontificem Stephanus natione Siculus electus huic schismati finem dedit, mulctato præsertim Constantino, & postea damnato. Quæ, & alia ad intentum ex Anastasio Bibliothecario Baronius, & alij post ipsum recipiunt.

Monachorũ Orientalium gesta.

2 Quæ autem circa Monachismi professores in Orientis partibus gererentur, stupenda etiam sunt, & impietatis Copronymi Imperatoris clara testimonia. Etenim, Theophane teste, ex quo Iuniores hauserunt, cum huius Imperatoris nequitia in sua peruicacia obstinata permaneret, Ephesi Præfectus ipsius, omnes Monachos, & Virgines Deo dicatas in campum educens, edixit vt illico ipsi inter se matrimonio iungerentur: renuentes autem (quorum maximus fuit numerus) priuatos luminibus in exilium relegauit. Insuper, recrudescente persecutione, impius Imperator per Præfectum Thraciæ cuncta eiusdem Prouinciæ Monasteria tam virorum, quàm fœminarum, vasa sacra, libros, pecora, omnia denique ipsorum bona, vendidit, cunctaque scripta, quibus vitæ Monacho-

rum

rum continerentur combussit: sed & venerandas reliquias vel igni tradidit, vel abscondit: ipsos denique Monachos partim interfecit, partim excæcatos, aut facie crematos (gaudebat enim maximè huiusmodi tormento, vt ijs qui prolixam barbam gestarent, eam pice, ceraue, aut oleo perungeret, ignemque admoueret) in exilium expulit. Quem & alij Præsides in alijs Prouincijs imitati sunt.

3 Porrò ex his lectori inferri liceat Orientales Monachos barbam promissam gestare solitos fuisse: namque in illis partibus tam Iudæi quam Græci barbati incedebant, & propterea Monachi inter ipsos vigentes idem facere cogebantur. Sic enim Raderus *in Viridario* ex Græcorum Menæis scribit, Chrysostomum *mento* fuisse *pusillo, & angustissimo*, canis efflorescente: Basilium verò *barba* fuisse *decenter promissa, canisque aspersa*: Gregorium deinde Nazianzenum *barba admodum promissa, sed recta, & densa*. Id forsan ex Christo Seruatore acceperunt, qui non omnino attonsa barba fuit, ex illo Isai. 50. *Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus*. Vnde Nicephorus *lib. 1. cap. 4.* de ipso inquit *barbæ capillus flauus, non admodum demissus*. Sicut neque Apostoli, qui etiam passim barbati depingi solent; & vnus ipsorum Paulus apud eundem Nicephorum *lib. 2. cap. 37.* sic depictus: *Barba densior, & satis promissa*. Quod secus erat in Occidentalibus Monachis, qui Romanos æmulantes barbam radebant. De quo Gregorius *lib. 7. Regist. 8. epistol. 10.* Baronius *ad ann. Christ. 58.* Haeftenus *in disquisit. Monast. lib. 5. Tract. 9. disquisit. 3.* Zacharias Bouerius *in Annalib. Capuccinor. to. 1. ann. Christ. 1528. a num. 16.* & ante omnes alios Isidorus Pelusiota *lib. 1. epistol. 220.* De nostris autem Carmeli eremitis oblongam gestasse barbam, nec dubitare licet, cum & Orientales fuerint, & Eremitæ, quo posteriori titulo etiam in Patribus Augustinianis, Italiæ præsertim, idem cernitur. Barba Monachorum.

Ann. Christ. 772. vsque ad 795. Hadriani I. Rom. Pontif. 1. vsque ad 23. Constantini Copronym. Imp. 32. vsque ad 35. Leonis I. vsque ad 4. Constantini I. vsque ad 15.

1
OCCVPAT hoc tempus Pontificatus Hadriani I. Pontificis, post obitum Stephani Papæ IV. ad eam dignitatem euecti; in quo veluti respirare visa est Ecclesia, ob vigilantiam tanti Pontificis; mortem impij Copronymi, qui (vt Cedrenus ait) animam efflauit dicens: *Se adhuc viuentem inextinguibili igni traditum propter Mariam*, quam inhonorauerat, Virginem Deiparentem negans, & eius imagines tollens: & obitum eius successoris Leonis, Imperij habenas Irene matre pijssima Constantini, & ipso puero Constantino, dicto *Porphyrogenito*, suscipientibus; ac in Occidente Carolo Magno, Gesta in Pontificatu Hadriani.

non tacebunt. Credatque suam stabilitatem in huiusmodi iugi Dei laudum præconio sitam esse.

6 Præcipuè etiam pro Carmelæi Ordinis studiosis meditandum hanc Ecclesiam, vbi Paulus Papa Monasterium extruxit, vt ex Anastasio Bibliothecario ait Panzirolus relatus, primitus a S. Dionysio Papa erectam fuisse. Cum enim S. hic Dionysius ex Monachis Elianis vnus fuerit, prout de ipso loquentes ostendimus *to.2.* proculdubio certe & ij Monachi ex Eliç asseclis merito fuerint; eo vel maximè, quod nec Basiliani, multo minus Benedictini eo Dionysij tempore extiterint. Similiter, cum, eodem Panzirolo teste, postea Sanctus Syluester eodem etiam loco, quo Dionysius, Cœnobium adiunxerit Monachorum, ob eandem causam euincitur eiusdem scholæ hos Monachos fuisse, siquidem aliud Institutum eo tempore non erat, nisi Elianum hoc, vel forsan aliud, quod veluti ramus ex ipso, vt arboris trunco, pullulauerat; Antonianum videlicet, Tabennense, Nitriense, &c. Vnde Panzirolus supra. *S. Siluestro vi aggiunse vn Monasterio de Monaci; ma di qual Ordine fossero, non lo sappiamo, non essendoui in quei tempi gli Ordini de S. Benedetto, e di S. Basilio.* Rectè ergo sapere volentes sic dicere possumus.

Ann. Christ. 768. vsque ad 771. Stephani IV. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Constantin. Copronym. Imper. 28. vsque ad 31.

Pontificum successio.

1
POST transitum Pauli Romani Pontificis Constantinus quidam intrusus Pontificatum gessit: sed is veluti Pseudopapa expulsus est; & quidam alius Philippus Monachus a nonnullis contra ius, fasque subrogatus in Monasteriumque remissus. Tandem ergo in legitimum Summum Pontificem Stephanus natione Siculus electus huic schismati finem dedit, mulctato præsertim Constantino, & postea damnato. Quæ, & alia ad intentum ex Anastasio Bibliothecario Baronius, & alij post ipsum recipiunt.

Monachorũ Orientalium gesta.

2 Quæ autem circa Monachismi professores in Orientis partibus gererentur, stupenda etiam sunt, & impietatis Copronymi Imperatoris clara testimonia. Etenim, Theophane teste, ex quo Iuniores hauserunt, cum huius Imperatoris nequitia in sua peruicacia obstinata permaneret, Ephesi Præfectus ipsius, omnes Monachos, & Virgines Deo dicatas in campum educens, edixit vt illico ipsi inter se matrimonio iungerentur: renuentes autem (quorum maximus fuit numerus) priuatos luminibus in exilium relegauit. Insuper, recrudescente persecutione, impius Imperator per Præfectum Thraciæ cuncta eiusdem Prouinciæ Monasteria, tam virorum, quàm fœminarum, vasa sacra, libros, pecora, omnia denique ipsorum bona, vendidit, cunctaque scripta, quibus vitæ Monachorum

rum continerentur combussit: sed & venerandas reliquias vel igni tradidit, vel abscondit: ipsos denique Monachos partim interfecit, partim excæcatos, aut facie crematos (gaudebat enim maximè huiusmodi tormento, vt ijs qui prolixam barbam gestarent, eam pice, ceraue, aut oleo perungeret, ignemque admoueret) in exilium expulit. Quem & alij Præsides in alijs Prouincijs imitati sunt.

3 Porrò ex his lectori inferri liceat Orientales Monachos barbam promissam gestare solitos fuisse: namque in illis partibus tam Iudæi quam Græci barbati incedebant, & propterea Monachi inter ipsos vigentes idem facere cogebantur. Sic enim Raderus *in Viridario* ex Græcorum Menæis scribit, Chrysostomum *mento fuisse pusillo, & angustissimo*, canis efflorescente: Basilium verò *barba* fuisse *decenter promissa, canisque aspersa*: Gregorium deinde Nazianzenum *barba admodum promissa, sed recta, & densa*. Id forsan ex Christo Seruatore acceperunt, qui non omnino attonsa barba fuit, ex illo Isai. 50. *Corpus meum dedi percutientibus, & genas meas vellentibus*. Vnde Nicephorus *lib. 1. cap. 4.* de ipso inquit *barbæ capillus flauus, non admodum demissus*. Sicut neque Apostoli, qui etiam passim barbati depingi solent; & vnus ipsorum Paulus apud eundem Nicephorum *lib. 2. cap. 37.* sic depictus: *Barba densior, & satis promissa*. Quod secus erat in Occidentalibus Monachis, qui Romanos æmulantes barbam radebant. De quo Gregorius *lib. 7. Regist. 8. epistol. 10.* Baronius *ad ann. Christ. 58.* Haeftenus *in disquisit. Monast. lib. 5. Tract. 9. disquisit. 3.* Zacharias Bouerius *in Annalib. Capuccinor. to. 1. ann. Christ. 1528. a num. 16.* & ante omnes alios Isidorus Pelusiota *lib. 1. epistol. 220.* De nostris autem Carmeli eremitis oblongam gestasse barbam, nec dubitare licet, cum & Orientales fuerint, & Eremitæ, quo posteriori titulo etiam in Patribus Augustinianis, Italiæ præsertim, idem cernitur. Barba Monachorum.

Ann. Christ. 772. vsque ad 795. Hadriani I. Rom. Pontif. 1. vsque ad 23. Constantini Copronym. Imp. 32. vsque ad 35. Leonis I. vsque ad 4. Constantini I. vsque ad 15.

1 CCVPAT hoc tempus Pontificatus Hadriani I. Pontificis, post obitum Stephani Papæ IV. ad eam dignitatem euecti; in quo veluti respirare visa est Ecclesia, ob vigilantiam tanti Pontificis; mortem impij Copronymi, qui (vt Cedrenus ait) animam efflauit dicens: *Se adhuc viuentem inextinguibili igni traditum propter Mariam*, quam inhonorauerat, Virginem Deiparentem negans, & eius imagines tollens: & obitum eius successoris Leonis, Imperij habenas Irene matre pijssima Constantini, & ipso puero Constantino, dicto *Porphyrogenito*, suscipientibus; ac in Occidente Carolo Magno, Gesta in Pontificatu Hadriani.

 pijssi-

pijssimo, & felicissimo Monarcha. Celebratur proinde Concilium Generale Nicææ, septimum Oecumenicum appellatum, contra Iconomachos sacrarum Imaginum aduersarios, Sanctissimæ Virginis præsertim, permaximè a Concilio celebratæ. Anastasius, Theophanes, Baronius, Ciaconius, & alij moderni.

Restauratio Ecclesiarum. 2 Spectat proximius ad nostrorum Annalium cursum quod huius Religiosissimi Hadriani Pontificis munificentia, quæ in ornandis Vrbis Ecclesijs, & cœmeterijs maximè enituit, eluxit præsertim in Ecclesiarum, quæ currenti tempore Ordini nostro concessæ sunt, reparatione, & ornatu. Etenim, vt Anastasius in eius Vita habet, *Basilicam B. Siluestri Confessoris, atque Pontificis, sitam in Orfea, quæ iam in ruinis posita erat; & tectum eius dirutum existebat, facto eodem tecto, nouiter ipsam Ecclesiam renouauit.* Et infra: *Ecclesiam B. Martini sitam iuxta titulum S. Siluestri reparauit.* Hæc est illa insignis S. Siluestri, & Martini Ecclesia, quæ modo ab Ordine nostro, veluti ipsius pretiosissima gemma, ob quamplurium SS. memorias ibi reseruatas, habetur; & quæ primitus a S. Siluestro, deinde a Papa Symmacho, prout in præced. suo tempore diximus, erecta fuit, & de qua noster Reuerendiss. Philippinus *in Tract. de hac Eccl. pag.* 51. gnauiter, & eleganti stylo, vt propterea ad ipsum iure lector remittendus. Ibi etiam alia de hac Basilica, quorum aliqua in sequentib. discutiemus.

Hadriani alia gesta. 4 Prosequitur idem Anastasius *in Vita eiusdem Hadriani* dicens: *Hic coangelicus vir diuina inspiratione ignitus constituit Diaconias tres foris portam BB. Apostolorum Principis: id est, vnam quidem sanctæ, & gloriosæ semper Virginis Dei Genitricis Mariæ Dominæ nostræ, quæ sita est in Atriano* (corrige *in Atrio:*) *aliam verò suprascriptæ, & intemeratæ Dominæ nostræ, quæ sita est foris positam B. Petri Apostoli in caput porticus, &c.* Hæc enim posterior *Diaconia intemeratæ Dominæ nostræ sita foris positam B. Petri*, est, quæ *Transpontina* postea vocata fuit, & nostro Ordini concessa, vt suis locis notabimus. Erat autem proximè iuxta portam dictam B. Petri quia ad Basilicam ipsius iter præberet. Solo æquata est tempore Pij IV. & ad locum in quo modo est, & vbi hæc nos scribimus, cũ iuribus, reliquijs, priuilegijs, & titulo translata. Id notatum hauriat lector ex Floriuante

Ecclesia Transpontinæ. Martinello diligenti antiquitatis scrutatore in Opere a se edito *de Imagine B. Virginis apud Moniales S. Sixti pag.* 15. & 16. Notet etiam Diaconiam istam dicatam fuisse *Intemeratæ Dominæ nostræ*, prout ex relato Anastasio habetur; hincque eliciat huius Eccl. habitatores intemeratæ eiusdem Virg. Conceptionem tueri veluti astrictos esse, quòd eidem nuncupata fuerit, prout etiam ostenditur in Capella eiusdem Ecclesiæ ipsi Sanctiss. Virgini sub eo titulo dicatæ. Subiungit Anastasius quod idem Pontifex Hadrianus in eiusmodi Diaconijs *plurima mobilia, atque immobilia pro remedio animæ suæ obtulit, & constituit, vt per vnamquamque hebdomadam 5. feriæ die cum Psallentio,* (id est, cantu Psalmor.) *ad balneum pergerent, & ibidem dispensatione per Ordinem pauperibus consolari, atque eleemosynam fieri.*

Re-

4 Recrudescebat interim hoc tempore persecutio Saracenorum contra Christianos in Syria commorantes. Habdallas enim ipsorum Rex Ierosolymis edictum promulgauit, vt Christiani omnes atque Iudæi inscriberentur manibus, vt sic a cæteris dignosci possent. Cuius rei gratia factum est, vt Christianorum plurimi, cum nollent eiusmodi ignominiam sustinere, relictis bonis suis, aliò se transferrent. Sic ferme Theophanes. Ex quibus conijci datur fugam nostrorum Carmeli Eremitarum, de qua sæpius diximus, & dicemus, vel ex hac barbarorum persecutione oriri potuisse; maximè quia continuata videtur a Madi filio eiusdem Habdallæ, eodem Theophane testante, qui in Ecclesias quoque ipsas insanijt, eas euerti, & solo æquari præcipiens. Ei successit Moyses, & Moysi Aron bellicosissimus, & Christianis infensus, sub quo passus est Martyrium Baccus Monasterij S. Sabæ (quod antiqua Ordinis colonia fuit) de quo Græcorum Menologium die 17. Decembris. Saracenorum persecutio.

5 Apud Constantinopolim tamen mitior in Orthodoxos cernebatur hæreticorum ira. Mortuo enim Copronymo, Leo eius filius primogenitus, & hæres Imperij, pius apparebat, & Sanctissimæ Dei Genitricis, ac Monachorum amicus; vt ipsos idcirco Metropolitanis, ac præcipuis Sedibus præficeret, & Platonem Olympi Montis celebrem Monachum in Episcopum Nicomediensem prouehendum curaret, etsi postea vnum ex Iconoclastis esse opere satis manifestauit. De ijs relatus Theophanes, Theodorus Monachus Studita hoc tempore viuens, & Iuniores post ipsos. Qui & addunt Irenem Leonis vxorem pijssimam fœminam cum filio Constantino puero imperantem, Ecclesiæ libertati prospicientem, omnibus concessisse vitæ Monasticæ exercitium, antea negatum. Constantinop. mitior.

6 Celeberrimi autē hoc tempore erant in Monachatu Orientalis Ecclesiæ Plato relatus, & Theodorus Studita magni Monachorum Archimandritæ, vel ex eo a nobis commemorandi, quod, cum Constantinus Iunior Imperator propriam vxorem, sub falso prætextu quod ipsius vitæ insidiata fuisset, repudiasset; & multi turpi adulatione ducti factum approbarent, duo isti clarissimi Abbates, detestandum hoc adulationis crimen, pijs omnibus (maximè, & multis titulis Monachismi professoribus) execrantes, Imperatorem de patrato scelere acriter redarguerunt, & Theodorus excommunicatum denunciauit. Multi propterea multa passi sunt. Etenim Plato carcere inclusus, Theodorus verò cum pluribus alijs Monachis flagellatus, & in exilium pulsus est: qui & de his omnibus per litteras, & tabellarios certiorem reddidit Rom. Pontif. a quo ob rem præclarè gestam laudari meruit, & suo exemplo plurimos alios vicinarum Prouinciarum Monachos, atque Sacerdotes commouit ad anathematizandum eodem modo Imperat. cum iam vbique qui cum potestate aliqua præerant Ciuitatibus, eius impuritatem sectantes, vxoribus eiectis, alias ducerent, & omnia libidinibus implerent. Hæc summatim ex Theophane, Theodoro, & alijs hauriunt posteriores. Quibus iungendus Vvion, qui de Plato, & Theodorus Monachus.

hoc Platone in Martyrolog. Monastico *sub 4. Apr.* relato loquens inquit: *Ex Catal. Abbatum Montis Casini a Petro Diac. conscripto cognouimus multo ante tempora huius Platonis Regulam S. P. Benedicti illis in partibus promulgatam, sub qua potuit militasse fortasse hic Sanctus, omnia tamen sub correctione a nobis apposita.* Prudens sanè cautio iure in hoc loco ab hoc authore posita, & ponenda, quoties de huiusmodi Monachis Orientalibus sermo esset; cum non nisi leui fundamento dici possit ipsos S. Benedicti Monasticen hoc tempore recepisse.

7 De huius temporis historia, nec extra nostram Propheticam, & Monachalem hæc habet *lib. 5. suæ historiæ cap. 83.* noster Arnoldus Bostius. *Porrò circa annum Domini 785. Constantinus Sextus imperauit totus bonus, & pius, hic diuersos conflictus cum Saracenis habens septies eos ab Ierosolymis expulit, sed tamen Saraceni præualuerunt, quare vt habetur in 25. lib. Specul. Historial. Vincentij cap. 4. & 5. Ioannes Patriarcha Ierosolymitanus de Ciuitate sua expulsus per eosdem Saracenos venit Constantinopolim ad istum Imperatorem Constantinum cum Ioanne Neapolitano Sacerdote, & Dauid Ierosolymitano Archipresbytero. Quos Constantinus ad Carolum Magnum Regem Galliæ misit cum epistola ipsius Ioannis Patriarchæ, & alia epistola manu ipsius Constantini scripta, & cum duobus viris præfatis fuerunt adhuc missi alij duo legati Hebræi, Isaac scilicet, & Samuel, in cuius Constantini epistola sic scriptum erat in fine. Quadam nocte ego Constantinus in extasi factus vidi ante lectum meum quendam iuuenem stantem, qui me tetigit, & ait: Constantine rogasti Dominum in auxilium ad hanc rem: Ecce accipe Carolum Magnum Regem Galliæ Ecclesiæ in Domino protectorem, & propugnatorem. Hi Legati Carolum Regem Parisijs inuenerunt, & ei epistolas tradiderunt; quibus perlectis Rex lachrymari cœpit pro sepulchro Domini: has epistolas iussit Rex exponere per Archiepiscopum coram omni populo, quibus auditis omnes proficisci Regem precabantur, quo audito mox Rex edictum proposuit, vt omnes qui possent arma ferre irent secum contra paganos, & qui non irent ipsi, & filij eorum, &c. Itaque maiorem exercitum quem vnquam ante habuisset congregauit, & profecti sunt ad Terram Sanctam. Cum ergo iam Carolus multa loca manu bellica cepisset, Aaron Rex Saracenorum Caroli famam audiens cum preciosis muneribus honorat mittendo sibi corpus Sancti Cypriani, & Sperati, & Caput S. Pantaleonis, & Ierusalem ei insuper tradidit. Timuit enim ne, & vsque ad ipsum veniret, & eum contereret, & ideo pacem cum eo fecit tradita ei Ciuitate Ierosolyma.* In quibus aliqua animaduertenda. Primò quidem hunc Constantinum Sextum, qui toties hic cum Saracenis conflictus habuisse dicitur, fuisse illum Constantinum filium Leonis, & Irene, de quo supra loquuti sumus, de cuius cum Saracenis prælijs plura historici, Theophanes præsertim. Secundò, Ioannem istum Patriarcham Ierosolymitanum de sua sede per Saracenos deiectum, secundum aliquos etiam ex nostris, fuisse eum Ioannem Ierosolymitanum authorem libri *de Institut. Monacho-*

Constantini gesta.

Carolus Magnus.

chorum ad Capraſium, de quo plura in principio huius Tomi diximus. Horum tamen ſententiam in proximè ſequentibus reijciemus. Tertiò, id quod dicitur de traditione Ciuitatis Ieroſolymæ Carolo Magno facta per Saracenorum Regem Aaron, in bono ſenſu veritatem continet, quatenus videlicet ab hoc Saraceno multum valdeque coli, & honorari Carolus meruit, & ab ipſo Sanctum Domini ſepulchrum dono recipere. Prout etiam in ſequentibus dicetur. Vbi etiam de ſtatu Terræ Sanctæ his diebus, ac noſtrorum Monachorum in ea conuerſantium, fœlicibus auſpicijs Caroli Magni Imperatoris Occidentis cognominati, ex Arnoldo Boſtio, Ioanne Palæonydoro, quos alij ex noſtris Hiſtorici ſequuntur.

8 Specialiter tamen quia Concilium ſecundum Nicænum ſeptimum Oecumenicum appellatum hoc tempore ſub anno videlicet 787. celebratum, egregium teſtimonium de Sanctitate, & miraculis noſtri Sancti Anaſtaſij Perſæ Martyris dedit *Action. 4.* referens vnum ſingulare quod contigit, dum eius ſanctæ Reliquiæ Ieroſolymam veherentur, idcirco illud hic apponere placuit verbis eiſdem, quibus Concilium. *Agedum igitur, & in Cæſarea Palæſtinæ Regionis mirifica a Sancto viro deſignata recenſeamus. Cum ſanctæ Ciuitati reliquiæ ſacræ appropinquaſſent, omnibus res ea fuit declarata & ſignificata: itaque lætitia magna perfuſi omnes, ſurgentes ſubito, lignaque ſacra pulſantes inuicem, obuiam facti ſunt in veneranda Virginis Deiparæ Æde, quæ appellatur Noua. Illinc cum Cruce, & ſupplicatione egreſſi læti, & gaudentes cum gratiarum actione ſacris reliquijs occurrerunt. Et refloreſcentes, imò veluti nouo igniculo iterum excitati, magnam ex infidelitate ſua, & mortificatione pietatis refocillationem acceperunt. Accedentibus autem illis, & ſalutantibus ſepulchrum Martyris, illicque ſacris reliquijs munus in memoriam Sancti offerentibus, mulier quæpiam ex primarijs Ciuitatis fœminis cui nomen Arete, verum a virtute quam Græci* Areten *vocant, longe alieniſſima ad infidelitatem conuerſa dixit: Ego reliquias a Perſide venientes nunquam venerabor. O miſeram, & deſperatam fœminam! Non audiuit hæc miſera ſacri Dauidis vocem increpantis eos qui impudenti, & inuerecundo ore quiduis effutiunt. Ceſſare, inquit, facias linguam tuam a malo, & labia tua ne loquantur dolum. Quid igitur glorificans eos quos glorificat, Deus in hanc deſignauit, deinceps me referente audietis. Cum ſacræ reliquiæ in Vrbem adlatæ fuiſſent, communi ſententia ciues martyri Oratorium prope Tetrapylum (locus eſt is in medio Ciuitatis) conſtruere decreuerunt. Quin etiam illius Imaginem illic conſtituerunt. Iam cum eſſet extructum Oratorium Sanctus Martyr in habitu Monachi per ſomnum coram miſera adſtitit, illique ait: E lumbis ægrotas: ipſa autem reſpondens, Non inquit, Domine, neque enim quicquam mali ſentio. Poſtquam hoc dixiſſet expergefacta ſubito dolores inferuere ſenſit, cœpitque clamare, & gemere. Atque adeo grauiter affecta fuit, vt ne quidem ocij ſatis habuerit, quo exputare quiuiſſet, quænam illius tam ſubiti, & vehemen-*

S. Anaſtaſij geſta ex Cõcil. 2. Nicæn.

hementis doloris causa, quisue author esse posset. Sic autem quatuor integris diebus in cruciatibus substitit. Quinto autem die sub crepusculum vidit sibi Sanctum illum astantem, atque ad eam dicentem: Descende ad Tetrapylum, sanctique Anastasij intercessionem apud Deum posce, quo sana fias. Ipsa igitur cum surrexisset ex grabato, in memoriamque blasphema illa, & impia verba, quæ contra caput suum dixerat, redirent, conuocatis liberis suis ad eos dixit: Tollite me, tollite me, inque Templum D. Anastasij concedamus: siquidem iam docta sum meo cum periculo, reliquias ex Perside venientes adorandas, venerandasque: & quæ Deus sacrauit ea non esse communia appellanda; impositam itaque eam ferculo baiularunt. Cum autem appropinquarent ipsi loco, ipsa eminus conspicata Sancti imaginem, cum lachrymis cœpit exclamare: Hic est qui in somnis verè a me visus instruxit me de malis quæ me habent. Deinde seipsa in solum prosternens sanctumque orationibus flebilibus Martyrem placans sana, firmaque surrexit. En quæ paulo ante alienis pedibus incedebat, extremaque patiebatur: nunc suis iitans, domum vna cum reliquis Deum glorificans, Martyremque magnificans, perrexit. Petrus, & Petrus religiosissimi presbyteri Vicarij Adriani Papæ veteris Romæ dixerunt. Ipsa illa imago in præsentem diem Romæ est in Monasterio cum pretioso capite. Ioannes Episcopus Tauromeniæ dixit: Rectè dixerunt venerabiles Vicarij. Nam & in Sicilia muliercula cùm Dæmonio vexaretur Romam profecta ad Imaginem sanctissimam supradictam sanata est. Hæc Concilium secundum Nicænum, pro sanctitate, & miraculis S. Anastasij.

Miracula S. Anastasij.

9. In gratiam etiam nostrorum fratrum, quorum aliqui, & meritò, speciali deuotione in tam insignem Martyrem sunt affecti, placuit hoc loco breuem tractatulum de eiusdem Sancti miraculis, authore Anonymo, sed teste oculato, descriptum, & ex veteri Græco manuscripto Latinè redditum, qui non nisi rarius inuenitur, hic apponere, prout Bollandus in fine Vitæ ipsius Sancti pro die 22. Ianuarij facit.

Miracula S. Anastasij Persæ Martyris, quem Carmelitæ authoritate Apostolica pro Sancto sui Ordinis colunt 22. Ianuarij.

6 POst athletica gloriosi Martyris certamina, cum qui ei adfuerat Frater ex Persarum prouincia reuersus in sanctam Ciuitatem esset, ac deinde iterum in Persidem profectus, vt sanctas illas, ac venerabiles eius reliquias ad suum Monasterium deportaret; quidam miliarisiorum signator, Persa genere, nomine Barasur, qui domicilium in regia Persarum Vrbe habebat, repertum isthic Fratrem rogat exiguam sacrarum Reliquiarum particulam. Quam cum impetrasset, seseque inde illico recepisset eam domi suæ deposuit. Erat huic amicus, quem, vt ipsemet confessus est, iam octo & viginti annos grauiter dæmon vexabat. Donatas

natas igitur sibi ab illo Fratre reliquias liquore quopiam abluit, eumque potandum amico offert, qui mox Christi virtute, ac Sancti Megalo-martyris Anastasij incolumis euasit. Hæc ille ipse in Monasterio S. Martyris Syriacis litteris descripsit. Medicus quidam in eadem Vrbe ab improbo spiritu vexabatur; cum adesse isthic Fratrem didicisset, ad eum adit, rogatque vt Sancti sibi reliquias largiatur. Accepit, ac penes se habuit, statimque morbo, sancti ope Martyris liberatus est. Conueniebant igitur ad eum, medicum quippe infirmi complures, neque deinceps pharmacis, sectionibus, vstionibus, alijsue id genus remedijs, quibus ex medicæ rei præceptionibus vti norat, curare quemquam voluit, sed gloriosi Martyris reliquias abluens inde potum ægris præbebat, reddebatque hac ratione sanitatem. Auriga quidam nomine Calotychus, qui iuxta faustam illam nomenclaturam nunc viuit beatissimus, referebat & ipse multa, ac magna Sancti Martyris portenta, quæ in eius domo in Persarum Vrbe patrarat. Quorum pauca conscribere decreui. Is igitur ad Monachum accedens, eumque obsecrans partem obtinuit venerabilium reliquiarum, atque Oratorium in suis ædibus fabricatus istic eas collocauit. Narrabat verò hic auriga se ac socios die quodam post mortem Cosdroæ impij illius Regis, misse vt rogas suas quærerent. At qui regijs negotijs præerant, eos toruo vultu intuentes abegerunt dicentes. Cosdroæ stultitia præterijt. Nos aurigam nolumus. Ite & operamini, vt victum vobis comparetis. His auditis confusi, & mœsti discesserunt. Cum igitur in magna constituti angustia essent, ac necessariæ annonæ penuria qui eam solam artem callerent, neque alium haberent reditum, illius de quo nobis sermo est coniux mœrens vehementi quodam studio deprecabatur Sanctum, vt ipsis succurreret, atque alimenta suppeditaret. Vt verò ab oratione cessauit ex Oratorio egressa milliarensem humi iacentem reperit, & gratijs Deo, Sanctoque actis, mittens, oleum comparat ad Sancti lucernam. Intra dies aliquot aurigæ se Sanctus visendum præbet, & hæc ait: Ite denuo ad Regiam, & rogas vestras accipite. Consurgit ille, ac socios conuocat, vrgetque dicens: Agite, eamus adhuc hac vice in Dei, ac S. Anastasij nomine, vt rogas nostras accipiamus, indubiè eas consequemur. Illi verò grauiter afflicti, nec fidem ei habentes. Quis ille est, inquiunt, S. Anastasius? Si id fiat credemus & ipsi in eum. Et surgentes abierunt denuo ad Regiam. Videntes eos Principes cum omni beneuolentia, & humanitate præbuerunt ijs rogas suas, vt prius accipere consueuerant, & dimiserunt eos. Venientes verò illi in nouam Ciuitatem cum decem singuli milliarenses nummos accepissent, conuiuium instituerunt, gratias Deo agentes qui talem sanctis suis gratiam tribuit. Calotychus ille, de quo iam egimus, discipulos habebat eamdem addiscentes artem. Ex his quidam dudum rei cuiuspiam, vt videtur, honestæ, desiderio tenebatur: quam tamen mali dæmonis opera, qui eiusmodi obniti studijs solet, non est consecutus.

cutus. Sancti igitur Martyris recordatus, adiutorem eum inuocat dicens: Anastasi, si mihi præsto nunc fueris, vt rem eam valeam perficere duos milliarenses conferam ad candelam tibi dicandam. Audiens hæc illius coniux: Abi inquit, credo enim in Deum S. Anastasij fore, vt quoduis consequaris, & re perfecta redeas. Ille verò abiens quod multo tempore exequi cupierat, nec valuerat, hora vna effecit. Et cum ingenti gaudio reuersus duos deferens milliarenses isthæc vociferabatur. Magne Deus S. Anastasij accipe duos milliarenses, quos pollicitus sum me oblaturum sancto templo tuo. Et inde amplius dicta Noua ciuitas concurrere ad aurigæ domum cœpit. Et multi varijs afflicti morbis in Oratorio Martyris dormiebant, atque omni molestia liberi, & incolumes abscedebant. Pictor quidam filium habebat annorum circiter quindecim, quem nequam spiritus insidens exagitabat, adit ad aurigam, eumque ita obtestatur: Sine inquit filium meum adduci, vt in Oratorio eius dormiat, cuius tu mirabilia prædicas, quò & ipsi credamus. Adductum ergo puerum ad aurigæ ædes, deponit eum in Oratorio. Quando intus erat nihil a dæmonio patiebatur molestiæ: at si paululum extra Oratorium prodiret inuadebat eum, discerpebat, & cruciabat inimicus. Illi cognita dæmonis nequitia, reliquias abluentes quotidie ei potum hinc præbebant, ipsasque ad eius collum reliquias suspenderunt. Atque ita Dei benignitate curatus est puer, abijtque Deum laudans, ac glorificans, & S. Anastasio grates referens. Prædictus igitur Monachus sumptis secum sanctis reliquijs iter versus Sanctam Christi Dei nostri Ciuitatem capessiuit, venitque Palmyram Vrbem. Egressi verò sunt ciues ad sacras adorandas reliquias, atque inter eos iuuenis quidam tumefactos habens oculos, qui stetit eiulans, & Martyrem obsecrans, vt per eum Deus sibi propitius redderetur, suamque curaret cæcitatem. Fratri verò illi morbi causam sciscitanti, & quanto tempore ea tenuisset ægritudo, responderunt ciues: iam quadriennium est ex quo non videt, omnesque facultates suas in medicos expendit, ac tandem cœcus omnino est effectus. Dicit ei frater: Si Deum credis posse tibi opitulari, videbis gloriam eius per Sanctum Anastasium. At ille exclamauit dicens. Credo vtique. Dicit ei rursus: Oportet igitur te ieiunare, & Dei gratiam excipere. At ille, ab omnibus quibus iusseris abstinebo, a vino multis diebus abstinere non possum. Dicit ei Presbyter: Nec ad septem dies? Et ait: Omnino. Habebat verò Frater extra Sacram thecam partem exiguam, quam accipiens, & abluens ei dedit, præcipiens vt oculos aperiret. Abijt, fecitque imperata, atque intra septem dies redijt sanus, laudans & glorificans Deum, eiusque Martyrem Anastasium. Eia nunc, & ea quæ apud Cæsaream Palæstinæ a Sancto facta sunt, secundum quod possibile fuerit, enarremus. Cum appropinquasset sanctæ Ciuitati almum cadauer, notum factum est vniuersæ Ciuitati, & lætitia magna repleti sunt omnes, & surgentes, sacraque ligna percutientes congregauerunt semetipsos in

vene-

venerabilissimo templo Dei Genitricis, quod dicitur Nouæ. Et deinde cum Crucibus, & Litania obuiam venerunt sancto Lipsano cum glorificatione gaudentes, & exultantes, & quasi reflorentes, imò recreati in præsentia Martyris a paucitate fidei, quæ erat in illis, & aliarum nequitiarum mortificatione magnam acceperunt consolationem. Orantibus autem illis, & deosculantibus, & se circa tumulum volutantibus, atque debitum præmium recompensantibus Lipsano, ac memoria Sancti huius, mulier quædam quæ quasi ex claris erat Cæsariensium (si ita oporteat dici, & non magis aliter, quemadmodum res ipsæ manifestarunt) nomine quidem Arete (id est virtus) sed moribus virtuti omnino contraria, in diffidentiam versa dicebat: Ego Lipsanum a Perside veniens non adoro. O miseram, & sine intellectu animam, quæ non audiuit infelix sacratissimum Psalmistam Dauid increpantem flagitiosorum audaciam, ac dicentem: Cohibe linguam tuam a malo, & labia tua ne loquantur dolum. Quid ergo Deus qui glorificat glorificantes se, facit in ea? Consequenter ego dicam. Ingresso Ciuitatem sancto Lipsano, communiter consiliati ciues eiusdem Vrbis cœperunt construere Oratorium Sancto iuxta Tetrapylum, quod erat in medio Ciuitatis: statuerunt autem, & imaginem eius ibidem. Cum adhuc ædificaretur astans Martyr infelici illi in somnis in habitu Monachi dixit ei: Lumbos tuos doles? Illa verò ad eum: Non Domine, nihil mali habeo, sana sum; & vna cum sermone expergefacta, & sentiens in se validum cecidisse dolorem, cœpit clamare, gemere, ac indesinenter affligi, ita vt non posset omnino respirare, importabilia patiens, vt vacationem agens reputaret secum, & requireret, quinam esset, & ex qua causa tam subitaneus dolor, qui sibi foret illatus. Sed in his consummauit dies quatuor: quinta verò die illucescente vidit adstantem sibi Sanctum, atque dicentem: Descende ad Tetrapylum, & roga S. Anastasium, & sanaberis. At illa surgens, & in memoriam veniens improborum sermonum suorum, quos locuta est aduersus caput suum, aduocatis pueris suis ait eis: Tollite me, tollite me, vt eamus ad Tetrapylum S. Anastasij; noui enim & nunc edocta etiam a Perside veniens Lipsanum adorare, & honorare, & quæ Deus mundauit non communicare (id est communia dicere.) Leuata ergo ea pueri eius in phorio (id est portatorio) pergebant. Cumque appropinquarent loco illa de longe attollens oculum, & videns Sancti imaginem, cœpit magna voce cum effusione lacrymarum clamare: Iste est in veritate quem vidi in somnis prædicentem mihi de malis quæ me obtinent. Et cum se proiecisset supra pauimentum, & plorasset multum, placato Sancto erecta est sana. Et quæ paulo ante ab alijs portabatur, & in extremis posita periclitabatur proprijs pedibus ambulans abijt domum suam, concorditer cum cæteris laudans, & glorificans Deum, & magnificans martyrem. Constructo venerabili Tetrapylo nomine Sancti Martyris, & iam perfecto, cum translatio fieret reliquiarum aliud

eue-

euenit miraculum dignum commemoratione. (Mense Martio (nam eo ineunte solemne quoddam inualuit apud milites institutum, vt equos ornent, atque in campum ingrediantur, seque exerceant, ac veluti specimen quoddam edant militaris conflictus. His peractis contigit quendam militum cum alio equorum cursu contendere, & iam ad constitutum locum cupiens equum refrenare, & detinere non poterat. Vt igitur per mediam ciuitatem ferebatur propius ad venerabile Tetrapylon accessit, & neque respirare iam valens, neque illius impetum sistere, irruit in prægrandem erectum lapidem, in cuius aduersa parte duo erant pueruli. Et corruit equus ipso loco, miles vero deiectus est: at lapis fractus est, & sub se puerulos oppressit. Rem hanc, aut scelus potius machinatus improbus dæmon, successum tamen optatum non habuit, benignissimo Deo per Sanctum suum dignam illi confusionem, & pœnam irrogante. Neque enim miles ex equo deiectus incommodi quidpiam accepit, neque equus prolapsus, neque pueri sub lapide deprehensi: ita sapiente illa, & benigna prouidentia misericorditer gubernante genus nostrum, etsi vt plurimum immensis criminibus onerati sumus, & adhuc & vsque in seculum mirabilia operante in nobis per Sanctos Martyres. Subdiaconus quidam Sanctæ Dei Ecclesiæ, quæ Cæsareæ est, filium habebat annorum admodum duodecim, qui morbo correptus difficili est. Cumque dies aliquot durasset, tandem succubuit, omninoque luridus effectus contabescebat, vt ossa carnibus adhærescerent, & obliuisceretur, quemadmodum Propheta ait, comedere panem suum. Nam tredecim ipsos dies cibi nihil omnino accepit, vt eius parens testatus est, & iacuit sine voce. Quæ ergo illi spes erat reliqua? Iam alij patrem accomodatis sermonibus solabantur, simulque suadebant ea cum alacritate procuraret quæ ad filij funus pertinerent. Vt igitur ars nulla amplius mederi ægro poterat; tunc omnipotens, & benignissimus Deus propriam suam in hominem clementiam ostendit per Sanctum Martyrem. Quidam enim ex familiaribus parentis dicit ei: Si apomyrisma haberes, seu liquorem quo ablutæ S. Anastasij reliquiæ sunt, videres mirabilia. Hic verò habeo, inquit. Et accepto liquore puerum illinit, qui mox sudare vehementer cœpit. Deinde medicus aduenit, & cernens eum adhuc spirantem, imò melius habentem, & stupens, glorificauit & ipse Deum, ac sumens abluit, & alimentum præbuit. Atque ita sanus effectus est per gratiam Iesu Christi Domini nostri. Construxitque eius parens Oratorium Sancto, festum agens quotannis in gratiarum actionem. Cum hæc per vniuersam Cæsaream vulgarentur, nauta quidam a spiritu immundo vexatus, & grauia ab illo perpetiens, aduenit, precatusque est, vt Sancti patrocinio iuuaretur, vt & ipse cum cæteris eius miraculorum præco existeret. Cum verò in Sancti æde perseueraret, in somnis ei Sanctus apparet, & ait: Quid habes? Ego sum Anastasius Persa. Abi ad Abbatem Georgium, & dabit tibi reliquias, quas gestans sanaberis. Hic

verò

verò ad illum adit, somnium aperit, obtestatur vt exiguam saltem conse-
qui particulam possit: quam cum accepisset in argentea theca deposuit, & collo circundedit. Sequenti verò nocte apparet ei osor honestatis spiritus specie humana, dicitque ei: Gestas reliquias S. Anastasij? Ille verò: Omnino. Eo audito dæmon ait: Reuera si eas gestas, ego abeo. Atque ex ea hora saluus effectus est vir ille, Christi gratia, & S. Martyris intercessione. Multi igitur varijs morbis conflictati veniebant ad venerabile Tetrapylon, & Martyrem inuocabant, & sani discedebant. Receptor quidam templi Sancti, & gloriosi Martyris Cornelij, Ioannes nomine, cognomento Saluphius, vxorem habebat, quam dæmon ita dirè infestabat, vt & coxam ei confringeret, & lecto affixam extremè cruciaret. Hic Ioannes reperit quendam deportantem Sancti reliquias, eumque aduocans, accepit ab eo bissas duas (siue vasa) apomyrismatis, vnam aquæ, vini alteram, vt vno quidem vniuersum corpus illiniret, aquam verò potaret. Eaque ratione sospitati reddita glorificauit Deum, præbentem salutis opportunitatem omni qui saluari cupit. Cum sacræ reliquiæ Cæsarea excessissent versus sanctam Christi Dei nostri Ciuitatem peruenerunt Diospolim. Et Diaconus quidam in Clero illius Ecclesiæ conspicuus, filium habebat vnicum recens natum, qui inualetudine oppressus quatuor integris diebus vbera non suxerat. Cumque vehementer animo affligeretur parens, dixerunt ei quidam: Cur non adoras Sanctas reliquias, quæ ex Perside allatæ sunt? At ille deiecto animo: Vt sciam, inquit, Sanctum esse, suscitet filium meum, & credam pro Christo passum esse. Atque ea ipsa nocte sanatus est infans, & vbera suxit. At parens eius consurgens accepit eum ac matrem eius, & omnes domesticos, & Sancti reliquias veneratus est, & glorificans & laudans Deum, & Martyrem eius Anastasium: Hactenus eorum quæ in itinere, & Cæsareæ edita sunt a Sancto miracula plurima percurrentes pauca narrauimus. His verò miraculis alteram gratiam decet adiungere, Sancti scilicet commiserationem. Mulier quædam Photi nomine ministra effecta Sacri Typhlocomij, siue cæcorum domicilij, quod in sancta Dei erat Ciuitate, ibat Emessam propter domesticum quoddam negotium cum alijs eodem tendentibus. Cum verò hyems esset, imberque decideret, contigit eam, quippe imbecilliorem, & labore itineris fatigatam deuenire in regionem quæ est vltra Iordanem. Cum verò aduesperasceret, & comites eam deseruissent, circumspiciens, neque agnoscens qua sibi eundum esset, cœpit angi animo, hærere, perpendere viam ignotam, horam intempestiuam, belluarum & serpentium, ac dæmonum insidias, quæ norunt qui agendis itineribus sunt assueti. Paululum ergo ad se reuersa, humi se prosternit, eiulans & plangens improuiso superueniens sibi periculum, Sanctumque inuocabat, vt sibi adiutor, & dux erranti esset, magna voce inclamans: S. Anastasi, nunc erga me quoque mirabilia tua ostendo. Talia ea vociferante, & calidis lachrymis ipsum im-

plo-

plorante, ecce & ipse supplicem exaudit, ac Dominum scite imitatus adstat erranti Monachi specie, arreptaque eius manu eam erigit, cumque ea ambulans vsque ad villam in qua comites eius erant, deinde videri desijt. Tunc illa agnoscit Sanctum, qui eam deduxerat, & cœpit coram omnibus Deum glorificare, & narrare quæ sibi acciderant in via, & exhibitam sibi a Sancto opem. Optio quidam Samariam prouinciam pertransibat sequente se bando: sub vesperum diuertunt ad villam cuiusdam Samaritæ, cuius mores aliter depingere non possum, nisi per ipsam appellationem. Rectè enim de illis, ait Propheta: Nequitia in habitaculis eorum in medio eorum. Hic igitur moribus diabolicis præditus, & dona ab eo percipiens non curationum, sed fallaciæ, veneno cibos miscet, & Optioni opponit. Ille insidiarum ignarus simpliciter cibum sumit, ac postridie consurgens prosequitur cœptum iter. Paulò post cœpit contorqueri sinistra eius maxilla, omniaque fœdè immutari, vt os sinistræ auri propinquum efficeretur. Contigit igitur, vt cum honoratis viris quibusdam comederet, qui cernentes eum ita constitutum visi sunt ei compati. Ipse verò, Quidam, inquit, ex meo bando suadent, vt apomyrismate S. Anastasij partes affectas illiniam, & spondent omnino me curatum iri. Illi hæc audientes reuocabant eum tanquam nihili facientes Sanctum, ac dicebant vnus quidem: Non est Martyr melior S. Theodoro: hic verò S. Georgio: alter S. Mercurio, & quisque illorum vt fidem habebat. Quibus quodammodo assensus negligentius valetudinem suam curabat. Verum sequenti nocte dormiens, videt seipsum cum ijs qui illum a salubri consilio abduxerant sedentem, & quendam Anastasium tunc militem factum adstantem eis, fustem manibus tenentem, & confringentem capita eorum qui eum conati erant negligentiorem reddere. Vt verò tandem ad ipsum venit, cœpit ipse eum obsecrare, & clamare: Ne per Deum Domine: Nihil mihi tecum. Dicit ei Sanctus: Et ego scio quod negligens factus es, & audisti homines promptos ad carpendum. Ita ergo oblinens maxillam eius, & os Sanctus Martyr Dei, restituit ea in proprium situm per gratiam Christi. Miles quidam ex decimoquinto bando Illyricianorum extrema ex hepate perpetiens, quatuor annorum spatio, cum in multos medicos vitam fere exhausisset nihil profecerat. Audiens verò a seniore quodam eiusdem secum bandi de S. Anastasio, præbeo tibi apomyrisma, & conualesces: Ille cum fide sermonem suscipiens apomyrisma poscit, eoque accepto abit ad parachemadion suum, siue stationem hibernationi assignatam, atque intra quatuor menses reuersus est sanus, gratias agens Deo, & S. Martyri. Cum igitur cuperet Frater ad illam adire a Deo custoditam Vrbem cum Sanctis reliquijs, iterque faceret per Syriam, Ciliciam, Cappadociam, & reliquas prouincias, qualia, & quanta miracula patrata sint ab hoc Sancto quis poterit similis mei peccator explicare, atque vniuscuiusque gloriam digne referre? Ideo consultò multa prætereo ne consequenter ea

expli-

explicare contendens, inani multiloquio eadem iterare videar ijs qui animo incuriosi sunt. Ex verò res hucusque, & in posterum lucidius splendent apud eos qui in ijs nati sunt locis. Audiamus verò quod in regia Vrbe factum est portentum. Mulier quædam religiosa ex Monasterio quod *Augustæ* dicitur, situmque est iuxta Ædem S. Thomæ, quæ *Apostolion* cognominatur cancrum habebat in mamilla, quem videntes medici dixerunt ei: Hoc malum hodie aut cras erumpet: postquam verò eruperit vsque ad cor penetrabit, & mortem afferet. Illa fatali sententia a Medicis sine ambagibus accepta, cœpit animo affligi, & amarè eiulare. Audiens verò stupenda Sancti miracula, quamque sit erga omnes clemens,& benignus, & recta fide res eius complexa, habuit sane, & ipsa corda penetrantem Deum, vtiliter sibi per Sanctum dicentem: Confide filia fides tua te saluam fecit, vade in pace. Mittens igitur ad Monachum apomyrisma accepit, & mamillam in qua malum inerat illinens, sanata est benignissimi Dei, & Sancti Martyris Anastasij beneficio. Reuertens deinde Frater ex celeberrima illa Vrbe in Sanctam Dei nostri Ciuitatem cum alijs quibusdam peruenit Abydon. Nemo autem vectorum, ac neque nauclerus quidem norat eum reliquias in naui habere. Cum igitur Dominica die ad Vrbem appulissent egressi sunt è naui, vt digni fierent venerandis, & sanctis mysterijs, quorum participes effecti omnes denuo ad nauim redierunt. Solus nauclerus interea foris remansit: Monachus verò ille reclinauit se in naui, & paulum dormiuit. Accidit vero Abydi Deo permittente Fratrem quendam ab immundo spiritu vexari, & cum paulum isthic hærerent, & nauclerum operirentur exclamauit dæmon: Nisi venerint reliquiæ, quæ in naui sunt creaturam hanc in mari demergam. His auditis nauclerus ad nauim accurrit, & puerum suum aduocans, Monachum excitat, & proposito iureiurando interrogat an secum reliquias habeat. Illo vicissim causam inquirente nàuta ingenti quodam studio: Surge inquit celeriter, vt hominem liberemus. Consurgens sanctas reliquias accepit, nauique egressus est. Intrante verò eo in templum apprehendens energumenus propriam vestem, lacerauit eam a summo ad imum; & stetit nudus cruciatum perferens, & clamans: Facesse caniuore: Cur ad me venis? Olim meus eras, nunc verò contra me venisti. Et subito veluti eiectus in ambonem euasit, & ex candelis isthic suspensis tres comminuit. Frater verò ille ingressus est sub altare plorans, & gratias agens Deo, qui eum visitarat per Sanctum Martyrem suum Anastasium. Aduenit Monachus cum sanctis reliquijs Ascalonem, vbi mulier quædam filiam habebat ab immundo spiritu grauiter afflictam, & manentem cum cæteris dæmoniacis in sacra Æde Dominæ nostræ Deiparæ. Illa quotidie se affligens, & excrucians inaudit de miraculis S. Martyris ab alia quapiam muliere, & videns pium illum virum petijt sibi apomyrisma, quod ille ei præbuit, & paulum ex neruo sacræ dextræ Sancti Martyris. Illa verò neruum quidem ligauit ad collum puellæ, aporysma verò ei præbuit, vt eo illineretur,

quæ ſacras reliquias ferens, & apomyriſmate illita ſimul atque ad *(hic euulſum erat folium vnum in M. S.)* & ægro animo eſſe. Audiens coniux, ſiſcitatur ex eo, quid habeat. Omnibus, inquit membris doleo, velut ſi me triginta viri fuſtibus cæderent. Circa horam verò matutini canonis cœpit circumagi, ſpumare, & vociferari. Primo mane mittit vxor eius ad fratrem Theophanis. Eius enim erat amicus. Venit ille, & vt eum vidit ita alteratum, propriamque linguam mordentem, ab vxore eius rogatus adfert Imaginem Sancti huius miraculorum patratoris, & ad caput eius collocat. Quieuit tum, manſitque immotus, & perturbationis expers ad duas horas. Rurſum ille Imaginem recipit, & domum abit. Extemplo vt miſer Sancti præſidio deſtitutus eſt, id cernens nequam ſpiritus, rurſum eum aggreditur, & corripiens pene ſuffocabat, conabaturque in terram eum deturbare ex ſublimi vbi erat. Tunc iterum mittens eius vxor ad domum Theophanis, rogauit vt ſumma celeritate ad ſe veniret, priuſquam aliquod illi infortunium a dæmone conſciſceretur. Ille verò conſurgens vna cum Monacho, ſumenſque Sancti reliquias, & Imaginem, abijt, & reperit eum furentem, minantemque è ſublimi præcipitaturum ſeipſum. Corripientes eum reclinant, & Imaginem, ac reliquias Sancti ad caput eius collocant. Et rurſum quieuit, & manſit immotus diebus quinque. Quocirca, & deſperatus eſt a multis medicis. At poſt diem quintum ſuſtulit oculos, cœpitque ſe inuiſentes agnoſcere, & rogauit, dicens: Per Deum Domini mei gratificamini mihi, & ſatisfacite Monachis iſtis. At hi ſciſcitantur, Quibus? Ille verò capite innuens, Illis, ait, qui inter vos ſtant: nam vnus illorum me fuſtibus cecidit, & manus meas fregit, vt eas mouere non poſſim; & niſi me alter adiuuiſſet, omninò me interfeciſſet. Dum hæc ille diceret, intellexerunt qui conuenerant illum ipſum eſſe S. Anaſtaſium, alterum verò de quo ſequenti miraculo agemus S. Abbatem Cyrum. Nam hoc Sanctos decet, vt ſe inuicem comitentur, non quod id ſuperfluum ſit, ſingulis enim gratia ex parte data eſt iuxta menſuram fidei, ſed vt nobis oſtendant indiuiſam charitatem, quam in Sanctos diſtribuere Sancti Spiritus gratia conſueuit. Manſerunt verò iſthic Sancti Martyris reliquiæ donec omnino ſanitati reſtitutus eſt infirmus. Deinde noctu Theophanis vxori apparet, hæcque edicit: Ego quod meum erat feci erga hominem illum: dic viro tuo vt eat, meque in locum meum reponat. Quod cum illa viro retuliſſet, abiens ille Imaginem, ſacraſque reliquias ad domum ſuam reportauit. Atque ex ea hora omnino ſanus extitit vir ille, gratia, & benignitate Dei Optimi maximi, & patrocinio Martyrij.]

Cætera, quod dolendum, aberant a M. S. Hæc verò licet aliquatenus prolixa omittere non licuit, quia Codex, vbi ſunt, rarius inuenitur, nec decent tanti Sancti magnalia ſilentio præterire, ſed potius ad deuotionem ipſius in animis fidelium augendam cooperari.

Ann.

Ann. Christ. 796. vsque ad 815. Leonis III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 20. Imper. Oriental. Constantini, Irene, Nicephori, Michaelis, & Leonis Armeni, Imper. Occidental. Caroli Magni, & Ludouici.

1 PONTIFICATVS iste Leonis Papæ Tertij plures, variasque Imperatorum vices agnouit. Constantinus enim iuuenis Imperator Græcorum ab Irene matre tentus, & obcæcatus paulo post obijt, Imperij habenas matri relinquens. Quæ postea a Nicephoro deponitur, in exilium mittitur, & ibi moritur. Occiso etiam Nicephoro, Michael Curopalates succedit, & illi Leo Armenus. In Occidente autem Carolus Magnus Galliæ Rex coronatus Imperator, & per 13. annos Imperium tenens Ludouico filio ipsum relinquit. Leo etiam ipse Summus Pontifex harum varietatum inspector horribilia passus est a nepotibus Hadriani Pontificis, qui eum cum Clero, ac populo litanias maiores per Vrbem celebrantem sacrilegè tenuerunt, crudeliter percusserunt, & oculis, ac lingua orbarunt: etsi diuinitus postea, SS. Apostolorum intercessione visum receperit, & lingua ipsi restituta fuerit. De his Baronius, & Sectatores post Anastasium, Annales Græcorum, & Francorum, quæ dimittimus, vt ad propriora veniamus, & aliqua huius Papæ gesta nobis non extranea, referre possimus. Varij successus.

2 Fuit hic Summus Pontifex Leo pijssimus amator Monachorum, ac seruorum Dei; etenim, vt Anastasius *in eius Vita* habet, *vbi inueniebat aliquem præcipuum Monachum, vel seruum Dei, in colloquijs diuinis, & oratione cum eo penitus vacare non cessabat.* In exemplum sanè Antistitum, & Prælatorum Ecclesiæ. Fuit quoque deuotissimus ampliator Ecclesiarum, & eorum, quæ ad cultum Dei in ipsis habendum spectant. Omissis autem quamplurimis huiuscemodi donarijs ab eo exhibitis Vrbis Basilicis, & Templis, de quibus fusissimè idem Anastasius, nos ea dumtaxat referemus, quæ nostris Ecclesijs liberalissime contulit, eiusdem Anastasij verbis, & eo ordine, quo ab ipso sunt relata. *In titulo Beati Chrysogoni fecit vestem in stauraci cum periclysi de blattbin. In titulo Sanctorum Martini, & Siluestri vestes de stauracin duas, e quibus vnam cum periclysi de fundato, alias verò de blatthin. In Diaconia Dei Genitricis, quæ ponitur in Adriano* (id est Ecclesia Transpontina posita iuxta Adriani molem) *fecit coronam ex argento pensantem libras quinque.* Deinde. *In titulo Beati Chrysogoni Martyris fecit coronam ex argento pensantem libras quinque.* Et infra: *In Monasterio San-* De Leone Papa.

Eti Chrysogoni similiter fecit Canistrum (intellige ex argento) *pensantem libras tres* . Erat porro hoc Monasterium id, de quo diximus *sub anno* 731. Item post alia: *Pari modo fecit in Diaconia Sanctorum Siluestri, & Martini, quæ ponitur iuxta Orfeam, coronam ex argento pensantem libras sex, & vncias duas*. De Traspontinæ Ecclesia iterum loquens ait: *Vestem etiam in Diaconia iam dictæ Sanctæ Dei Genitricis posita foris portam B. Petri Apostoli fecit, vestem de Tyrio mirificè decoratam*.

De Carolo Magno.

3 Leonis porro Papæ pietatem maximè etiam iuuit Caroli Magni ab ipso Imperatoris coronati Christianitatis zelus, quo non solum meruit Imperatoriam dignitatem obtinere, victorias aduersus hostes reportare, & Francicum Regnum valde multumque gloriosum reddere; sed, & prout in præcedentibus indicatum, sanctæ Ciuitatis Ierosolymorum, Sanctique Domini sepulchri dominus effici, donatione Aaron Saracenorum Regis, qui hoc tempore ea possidebat; & claues eiusdem sepulchri Dominici, loci Clauariæ, Ciuitatis, ac Montis Oliueti, cum Vexillis ad eum transmisit, annuente tunc Ioanne Ierosolymitano Patriarcha, & ea deferente Zacharia presbytero, quem ipse Carolus ad loca sancta Ierosolymorum cum amplis eleemosynis miserat.

Palæonydorus.

4 Hæc porrò, quæ ex Francorum Annalibus habentur paulo aliter a Palæonydoro nostro libro secundo cap. decimo, sic enarrantur. *Post hæc tempora, Machometanis maximam Ecclesiæ Christi partem auferentibus, ac in totalem fidei extinctionem, atque exterminium machinantibus, Constantinus Sextus totus catholicus septem prælijs eosdem de Hierusalem expellens, præualere illis non valuit. Hinc quadam nocte vidit circa stratum suum Angelicum nescio quem iuuenem ipsum excitantem. Qui dixit. Constantine, exaudiuit Dominus preces tuas. Mitte nunc, & sume Carolum Magnum, Galliæ Regem, Dei Ecclesiæ propugnatorem, & res tuæ prosperè euenient. Igitur illico destinauit Ioannem Hierosolymitanum Patriarcham, & Neapolitanum Episcopum Ioannem, Dauid Hierosolymorum Archipresbyterum, & duos Hebræos Isaac, & Samuelem ad Carolum legatos. Qui lectis legatorum litteris, fusis lachrymis, cum vniuersa sua potentia profectus est. Cum autem plurima loca bellico labore in Terra Sancta cepisset, Aaron Rex Persarum, atque Saracenorum timens aduentum Caroli in Terram suam, missis eidem corporibus Sancti Cypriani, & Spirati, capite quoque Sancti Pantaleonis, & pluribus alijs Reliquijs, Ciuitatem Hierusalem cum tota Terra Sancta illi tradidit. Inde fugatis Paganis, cum Carolus ad Galliam redire disponeret, voluit Constantinus eum remunerare muneribus, sed ipso Carolo renuente, obtulit illi plures Reliquias sacras, Coronam Domini spineam, vnum Clauum Dominicum, Frustum Crucis Domini, & Brachium Sancti Simeonis, Sudarium Domini Iesu, Camiseam Virginis Mariæ. Sicque ad patriam reuersus est. Hinc (teste Cyrillo Presbytero) cœpit in Monte Carmeli, & alijs locis Terræ Sanctæ nostra Religio iterum ampliari. Enimuero ex tunc, ex Occidente Peregrini mundo renunciantes, pro contemplatione cœlestium,*

lectiuum, cum lætitia, & gratiarum actione, eorundem se Fratrum contubernio tradiderunt: Hæc Palæonydorus, etsi quoad aliqua moderanda, vt ex dicendis liquescet.

5 Id etiam quod superius ex Francorum Annalibus retulimus, de eleemosynis a Carolo Magno Terræ Sanctæ incolis Christianis elargitis cohæret valde cum ijs quæ ad nostræ historiæ seriem valde opportuna, testatur exterus Author Iulianus Perez, seu Petri, Historicus Hispanicus, Toletanus, & Archipresbyter S. Iustæ in Tractatu, cui titulus *Aduersaria nu. 264.* vbi sic: *Ferunt paulo post annum 779. Carolum Magnum ad Terram Sanctam a barbaris oppressam asserendam, cum exercitu traiecisse, & eum secutum fuisse Genesium Abbatem Corberensem, qui nimis fauit Ierosolymis fratribus Carmelitanis miserabiliter oppressis, & eius causa multi viri militares, relicto militiæ cingulo, vitam illam secuti sunt.* Ex quo ea hausit Michael Muñozius noster *in Propugnaculo Eliæ lib. 2. tit. 3. c. 1. art. 2. nu. 5.* Exponenda tamen. Illud enim *traiecit cum exercitu*, non de exercitu, quo Ierosolymam peruenerit, accipiendum, prout vulgaris opinio fert, dicentium eum armis Terram Sanctam occupasse: eam etenim & ipsi Francorum historici auersantur vt falsam: solum ergo id intelligendum de exercitu copioso, quem Carolus ducebat in Italiam; qui Aaronem Saracenum Syriæ Principem cogere potuit ad deditionem S. Ciuitatis. Deinde illud, *qui nimis fauit Ierosolymis fratribus Carmelitanis miserabiliter oppressis*, ad ipsum Carolum videtur referendum; siquidem, prout ex Francorum historijs hausimus, ipse, vt pote pius, & deuotus, amplas eleemosynas Ierosolymis distribuendas misit. Id denique: *Et eius causa multi viri militares, relicto militiæ cingulo, vitam illam secuti sunt*, proculdubio conuincunt Ordinis propagationem hoc tempore factam.

De eleemosynis Caroli Magni in Terram Sanctã.

6 Deinde circa Ioannem illum Ierosolymitanum Patriarcham supra commemoratum, quem, prout in superioribus vidimus, e sua Sede eiectum a Saracenis, Constantinus Imperator Constantinopoli excepit; & quo annuente, Aaron Saracenorum Rex, claues, & vexilla Sancti Sepulchri, & S. Ciuitatis ad Carolum misit; qui etiam ab Honufrio, & Genebrardo inter Ierosolymitanos Antistites numeratur, annotanda ea quæ grauissimus Abbas Ioannes Trithemius *in libro 2. de Vir. Illustr. Ordin. Carmelitarum*, qui adiunctus est alteri *de laudibus Carmelitarum* nuncupato, per hæc verba scripsit. *Beatus Ioannes Ierosolymitanus Ecclesiæ, post B. Iacobum Patriarcha quartus, & quadragesimus, primus in Ordine narrationis nostræ collocandus accedit. Erat enim vir conuersationis integræ, atque sanctissimæ, qui viuus, & mortuus infinitis fertur claruisse miraculis. Hunc Adrianus Papa I. propter eximiam doctrinam, & vitæ excellentiam de Monasterio Montis Carmeli sustulit, & in Patriarcham præfatæ Vrbis sublimauit. Qui cum in scripturis diuinis esset peritissimus, nonnulla præclara Syntagmata edit, quibus ingenium suum posteris declarauit. De*

De Ioanne Ierosolymit.

quibus extat volumen insigne de Principio, & Profectu Ordinis Carmelitici lib. 1. Scripsit etiam quasdam ad fratres epistolas exhortatorias, & quædam alia. Claruit temporibus Adriani Papæ I. anno Domini Maximi Iesu Christi septingentesimo septuagesimo. Quibus similia fermè Petrus Lucius Belga *in Bibliotheca Carmelitana* protulit, & notarunt Antonius Posseuinus *in Apparatu verbo, Ioannes*, & Ægidius Camartus *de Rebus gestis Eliæ Prophetæ cap. 3. sect. 13*. Quibus Trithemius, & Lucius existimare visi sunt, prout aliqui putant, hunc Ioannem Ierosolymitanum Antistitem fuisse illum, qui author fuit libri *de Institutione Monachorum*, quem in principio huius tertij Tomi transcripsimus, & de ipso, eiusque authore plura discussimus. In quo certè deceptos fuisse ea quæ ibi adduximus, maximeque *tom. 1. in Apparatu cap. 9.* manifestè conuincunt. Quod enim Ioannes iste dicatur a Trithemio scripsisse volumen *de Principio, & Profectu Ordinis Carmelitici* non arguit hunc librum eum esse, quem *de Institutione primorum Monachorum* a Ioanne illo antiquiori, Diuo Hieronymo, & Epiphanio coæuo, compositum fuisse ostendimus, vt vel ipsa tituli diuersitas indigitat. In re ergo vsque modo incomperta, de isto neotherico Ioanne ab Adriano Papa *propter eximiam doctrinam, & vitæ excellentiam de Monasterio Montis Carmeli* sublato, & in Patriarcham Ierosolymitanæ Ecclesiæ sublimato, prout Trithemius scribit, ipsi credere libet dum clariora non illucescant. Et hunc Ioannem nostris annumerandum fore.

Conuentus Senensis.

7 Ad hoc tempus, annum videlicet 797. refertur, etsi non prima erectio Conuentus, seu Eremitorij nostri Ordinis in insigni Ciuitate Senarum, quia ea contigit circa ann. 707. vt eo tempore diximus, saltem secunda, vel posterior. Etenim in historijs eiusdem Vrbis Pyrrhi Landucci, & Orlandi Malauoltis, ac in manuscripto antiquissimo in idiomate Etrusco, & Senensi antiquo cuiusdam viri nobilis Domus Biringuccæ, seu Vannocciæ sic legitur: *In detto anno 797. tornaro tutti li Frati di S. Maria di Monte Carmelo alla Chiesa di S. Nicolò la prima volta, e per vn tempo vi stero li Romiti, e poi vi tornaro li predetti Frati; di poi è diuolgato de Mantellini per i mantellini de i fanciulli botati alla Verg. Maria, ch'era dipinta nella faccia di fuora doue pendeuano i mantellini de i voti sopradetti*. Hæc vero referunt Petrus Lucius *in Compend. histor. cap. 11*. Didacus Coria *in Chronic. Carmelitar. lib. 1. cap. 25*. Michael Muñozius *in Propugnacul. Eliæ lib. 2. tit. 3. cap. 1. ar. 2*. Fr. Gregorius Nazianzenus in libro Gallico, cui titulus *l'Adoption des enfans de la Vierge par. 1. cap. 35*. Subiungens etiam ex eodem authore, & manuscripto: *Anno 802. In questo tempo venne a Siena vn mandato da Roma de' Nobili di Carlo Magno a loro consorti, e già Cittadini di Siena a significar come Carlo Magno era incoronato Imperatore, e Carlo suo figliuolo Rè di Francia. Per la qual cosa tutti i Nobili, e Cittadini de origine Franciosi ferno vn consiglio nella Chiesa di S. Nicolò; hora del Carmine, &c.* Extat de his authenticum Instrumentum a Pamphilo

lio de Brochiardis notario Apostolico, & Imperiali confectum ad instantiam Magistri Ioannis Caffardi de Senis eius Conuentus Prioris, ac postea Ordinis Generalis sub anno 1573. munitum, ac roboratum in Archiuio Transpontinæ seruatum. Simile aliud Instrumentum in Archiuio eiusdem Conuentus Senensis reperitur, quod e Senis Romam delatum vidimus, in quo etiam memoria hæc ex antiqua historia extracta per R. P. Dominicum Gulielmum Dominicanum apparet: *Nell'anno* 801. *li Reuerendi Padri, e Frati Carmelitani hebbero la Chiesa di S. Nicolò, hoggi S. Maria del Carmine, che prima l'habitauano Eremiti*. Indicatur etiam hæc vetustas Senensis Monasterij ab Orlando Mauoltis *in Histor. Senens.* typis edita *lib.* 4. *fol.* 165. vbi de Carmelitanis nostris inquit: *Quali hanno tenuta lungamente in Siena la Chiesa loro assai antica, come si vede per gli annali di quella Città, nel Conuento de' quali fecero i Senesi fino l'anno* 1177. *cauare vn pozzo profondissimo*. De hoc autem Tomo sequenti ad annum 1177. dicetur.

8 Quia verò curiosius quispiam Instrumentum, quod dixi seruari in Archiuio Transpontinæ, videre cupiet, illud ad verbum hic apponimus, quod talis est tenoris: [In Dei nomine amen. Anno salutis nostræ ab Incarnatione millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, Indictione secunda, stylo Senensi, die vero decima octaua mensis Decembris, tempore Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri D. Gregorij XIII. Summi Pontificis, regnanteque glorioso Principe D. Maximiliano II. Romanorum Imperatore, necnon Serenissimo D. Cosmo Medices Magno Duce Etruriæ dominante, vt Senis publice fertur, per hoc publicum documentum omnibus manifestum appareat, qualiter requisitus ego Notarius publicus infrascriptus tanquam persona publica, authentica, legalis, & fide digna, ac in officio publico constituta ad instantiam, & pro parte admodum R. P. M. Ioannis Baptistæ de Caffardis Senensis S. T. Professoris, Prioris ad præsens Venerabilis Ecclesiæ S. Mariæ de Monte Carmelo in Ciuitate Senarum vice, & nomine dictæ suæ Ecclesiæ, & Religionis, vt ad æternam rei memoriam, & pro veritatis dilucidatione fideliter exararem, ac exemplarem quasdam Chronicas, & antiquas memorias ex quibusdam antiquis Chronicarum libris & Codicibus, qui reperiuntur in Ciuitate Senarum penes, & in manibus Magnificorum Virorum D. Francisci de Thomasijs, D. Orlandi de Malauoltis, D. Alexandri de Biringuccijs, & D. Pyrrhi de Landuccis nobilium Ciuium Senensium, collectorum per se, & eorum antenatos Chronicarum, & rerum memoratu dignarum Almæ Ciuitatis Senarum. Volens satisfacere dicti Magistri Ioannis Baptistæ Prioris prædicti iustæ petitioni, & voluntati, vt fas est, ex dictis, & infrascriptis libris autenticis, & fide dignis, & pro talibus communiter habitis, tentis, & reputatis publica voce, & fama palam & aperte ab omnibus in dicta Ciuitate Senarum exemplaui, sumpsi, & exaraui infrascriptas Chronicas, & anti-

Instrumentũ fundationis Conuentus Senensis.

antiqua monumenta de verbo ad verbum nil addendo, vel diminuendo ex dictis, & infrascriptis libris, vt infra designatis, & notatis vulgari sermone prout iacent, videlicet: Del libro di Chroniche di M. Pirro Landucci di grandezza di foglio con coperta di cuoio rosso, quale comincia. Essendo vtile, e piacere li esempli delle buone memorie de gli antichi, massime della sua patria, per questo trattaremo, e per più per li Senesi incominciando da primi fondatori di Casteluecchio, e finisce detto libro l'anno 1647. a di 24. di Giugno venne il Conte Carlo da Montone, furono cauate l'infrascritte parole in folio 12. del detto libro; Cronica Senese copiata per Patritio Patritij. In detto anno del 797. tornaro tutti li Frati di S. Maria di Monte Carmelo alla Chiesa di S. Nicolò la prima volta, e per vn tempo vi stero li Romiti, e poi vi tornaro li predetti Frati, di poi è diuulgato de' Mantellini, e per li mantellini de' fanciulli buttati alla Vergine Maria, ch'era dipinta nella faccia di fuore. Nel predetto anno giunse Carlo Magno a Roma, e purificò la mala fama, che gli era stata posta dal Papa a torto. Il medesimo circa la præsente Cronica di parola in parola apparisce in vn libro di Chroniche di quarto foglio del sopradetto M. Alessandro Biringucci Chronichista in fogl. 18. Del libro del sopradetto M. Francesco Thommasi Chronichista antico in quarto foglio, con tauole di legno, scritto di lettera, e carattere antichissimo quale comincia come di basso. Deus adsit: Anno primo Vrbis conditæ iam Ciuitatis ambitu a duobus indomitis tauris vomere designato Remus germanus, Romuli, &c. e finisce a fol. 181. con l'infrascritte parole. Pisa fu riconciliata da Papa Alessandro, e per questo li Pisani fero lo Spedale nuouo di stagno, e fu dato alle donne d'Ogni Santi di Pisa: appare in detto libro in foglio 137. l'infrascritta Cronica. Cronica di Giouanni Bisdomini a suo tempo nel 1055. nel 1177. in fol. 139. I Frati di S. Maria di Monte Carmelo in Siena hauendo disagio, e mancamento d'acqua, & hauendo notitia della vena di Diana sotto Casteluecchio, la quale rigaua sotto terra per il loro orto, & haueua vscita in Tressa, deliberorno fare vn pozzo per la detta acqua: onde scauornò a canto al loro orto circa 80. braccia, e non trouando acqua di vena, saluo che alle 60. braccia trouorono terra acquidosa in poco luogo verso la via di Maremma: Onde ferno vn ponte al pari di detta terra acquidosa, & intrauerso scauorno a modo di vn bottino circa a braccia sei, e trouarono vn ramo piccolo di detta vena, onde entraua in detto pozzo, & era già tramonto il sole, e lasciaro l'opera, e partironsi. La mattina ritornando li maestri all'opra, trouorono l'acqua essere abbondata sopra il ponte di detto pozzo: onde poi di detta vena si dè l'acqua alla Trinità, e poi si dè l'acqua ad vna fonte a piè le possessioni di detti Frati al seruitio de' lauoratori. La medesima Cronica apparisce ancora sotto l'anno 1177. nel libro delle Croniche del sopradetto M. Pirro Landucci nel suo antedetto libro di Chroniche in fol. 2. & ancora la medesima Croni-

ca

ea apparisce nel libro delle Chroniche del detto M. Alessandro Biringucci sotto detto anno 1177. in fol. 40. E similmente di M. Orlando Malauolti nel suo libro di Chroniche sotto detto anno 1177. in fol. 30. Etquia ego Pamphilus de Bocciardis de Senis publicus sacris Apostolica, & Imperiali auctoritatibus, & in Archiuio Romanæ Curiæ notarius descriptus, Iudexque Ordinarius, & ciuis Senensis supradictas Chronicas, & monumenta antiqua, vt supra iacent, ex dictis libris respectiuè fideliter extraxi, & exemplaui, requisitus, & rogatus vt supra; ideo in fidem, ac robur veritatis ad perpetuam memoriam hoc publicum instrumentum confeci, quod ad cautelam manu propria scripsi, subscripsi, signaui, & publicaui, ad laudem, & gloriam Indiuiduæ Trinitatis.] Locus ✠ Signi. Adduntur postea testificationes aliæ pro robore dicti Instrumenti, in eodem Archiuio Transpontinæ reseruatæ.

9 Extat præterea in eodem Senensi Cœnobio donatio quædam Religiosis viris illius per Carolum Magnum pijssimum Occidentis Imperatorem, de qua etiam Didacus Coria *supra*. Apud quem etiam de casu relato a Baptista Mantuano in *lib. de Vita Beata*, vbi de quodam Ordinis nostri eximio Professore. Sed Religiosus iste posterior valde hoc tempore Leonis III. & Caroli Magni fuit; Thomas autem Rhedonensis dicebatur; cuius historia nostrum calamum, non in hoc Tomo Annalium, sed alio ex sequentibus sollicitat. Errauit etiam in hoc Casanate noster, prout sub anno 707. scriptum reliquimus. Donatio Caroli Magni.

10 Cum autem Pisana egregia Ciuitas non longe absit a Senis, & Florentia, vbi nostri Eremitæ hoc tempore recepti erant, proculdubio credibile valde est, etiam Pisis Cœnobium habuisse prope illud Ordinem nostrum. Prout ex memoria in quodam sepulchro in Claustro eius Cœnobij elicitur, qua dicitur ibi iacere quendam deuotum Beatæ Virginis, qui anno Christi 800. ex hac vita cesserat. Eam habet Coria *supra*, & refertur a Nazianzeno relato. Conuentus Pisanus.

11 Vel leuiter etiam pro historiæ complemento hic iungere liceat, occasione accepta ex eo quod Flauius Stauratius Imperator Orientis a patre Nicephoro Logotheta nominatus, Monachalem habitum, Imperio deposito, induerit hoc tempore; nullatenus constare de Instituto Monastico, quod assumpsit. Vnde P. Vvion *in lign. Vitæ lib. 4. cap. 2.* dubitat an inter Basilianos, aut Benedictinos recenseri debeat, non animaduertens vir doctus, quod in partibus illis Orientis præter S. Basilij Monasticen alia extabat vetustior ab Elia, Prophetis, Essenis, & Monachis Ægypti, & Palæstinæ originem trahens, quam nostro Prophetico Instituto adiungendam plura ex dictis, & dicendis *To. 2.* & *isto 3.* Annal. demonstrant. Iure ergo, & nos dubitare possumus an potius nostri antiquioris Ordinis, quam Basiliani recentioris, multo minus Benedictini in illis partibus vix cogniti, etsi in Occidentalibus diffusissimi, & celeberrimi habitum & Institutum hic Imperator assumpserit. Quod etiam Imperatores, & Imperatrices Monasticam profitentes.

existi-

existimandũ, ex parte, de alijs Imperatoribus, & Imperatricibus, eorumq; filijs, & filiabus ab eodem Vvione commemoratis Monastici quoq; Ordinis Institutum profitentibus. Quales sunt Bardanes Turcus appellatus circa annum 802. Flauius Michael Rangaues circa annum 813. Flauius Theophylactus circa idem tempus: Romanus Lecapenus circa annum 947. Michael Paphlago circa annum 1041. Michael Calaphates circa idem tempus. Alios posteriores omittimus, quia de ipsis facilius credi potest, Monasticum Institutum, quod assumpserant, Benedictinum fuisse; illis temporibus amplius propagatum in Palæstina etiam, & Terra Sancta. Ex Imperatricibus Orientalibus Constantina Mauritij Imperatoris vxor circa annum 605. Maria Constantini Septimi vxor circa 784. Euphrosyna Constantini vxor propè annum 830. Eirenes Leonis Quarti vxor propè annum 802. Theodora Leonis Quinti circa 820. Theodora Theophyli circa 854. Zoes Leonis circa 922. Helena Augusta circiter 962. Theophana Romani propè annum 971. Zoes Michaelis ante annum 1054. Theodora Augusta circa annum 1029. Æcaterina Augusta circa annum 1059. Eudoxia Augusta propè annum 1071. Et Maria Alana circa 1081. Horum fides apud Vvionem maneat, ex quo illa hausimus. Pro filijs autem, & filiabus Imperatorum legatur ipse Vvion dicto *lib.*4. *cap.*21. 22. *&* 23.

Ann. Christ. 816. vsque ad 823. Paschalis Rom. Pontif. 1. vsque ad 7. Imper. Orient. Leon. Armen. 4. vsque ad 7. & Michael. Balbi 1. vsque ad 3. Imper. Occident. Ludouici 3. vsque ad 10.

Horum annorum casus.

1 IS annis præter septem menses, quibus Stephanus Quintus Pontificatum gessit, reliquo tempore Paschalis Papa Ecclesiæ gubernacula tenuit, ex Presbytero, & Monasterij S. Stephani Præfecto Summus Pontifex creatus. Sic enim ex Anastasio Bibliothecario hauriunt moderniores Annalistæ. Leo Armenus Imperator Orientis a fautoribus Michaelis Ducis, cognomento Balbi, interfectus, eidem Michaeli locum Imperatorium reliquit, qui etsi æquiore in principio erga Orthodoxos appareret, post tamen impijssimus Copronymi æmulator visus est. Zonaras, Cedrenus, & Græcorum Annales.

Paschalis Papa cuius Instituti Monachus.

2 Fatentur Scriptores Paschalem hunc Summum Pontificem non solum Monachorum studiosum, eorumque Præfectum, sed ex Monachis assumptum fuisse. Si tamen cuius Instituti Monachus fuerit quæratur, respondet Ciacconius Benedictini fuisse. Vulgari sanè fundamento, quo

Mona-

Monachi cuncti, qui post D. Benedictum Occidentis partes illustrarunt ipsius Instituto adscribuntur, quod & Vvionus, diligens aliàs author, imitatus est *in ligno Vitæ lib.* 2. *cap.* 1. Accuratius tamen Abbas Trithemius diligens, & studiosus pro sui Ordinis Prælatis, & Pontificibus recensendis *in lib.* 4. *de Vir. illustr. sui Ordin.* qui ad Summum Pontificatum euecti fuerunt, nullam prorsus de hoc Paschali Summo Pontifice memoriam agit. Genebrardus quoque, & alij, etsi Monachum eum appellent, cuius porrò Monachatus fuerit professor, silentio celant. Gabriel etiam Pennotus *lib.* 3. *histor. Canonic. Regular. cap.* 52. ex eo solum hunc Paschalem Canonicorum Regularium Instituto ascribit, quod ex Anastasio in Patriarchio Lateranensi a pueritia diuino cultui mancipatus fuerit. Quod fundamentum firmum non est. Locus igitur datur, vt ipsum ex Orientalibus Monachis vnum prudenter credamus. Eo etiam, quod ex Anastasio in ipsius Vita habetur, construxisse Cœnobium Græcis Monachis: quo indigitatur illorum sectatum fuisse professionem. Anastasius sic: *Construxit in eadem loco a fundamentis Cœnobium, quod & nomine S. Praxedis Virginis titulauit. In quo, & Sanctam Græcorum Congregationem aggregans, quæ diu, noctuque Græca modulationis Psalmodiæ laudes Omnipotenti Deo, Sanctisque illius ibidem quiescentibus, sedulo persolueret, introduxit.* Subiungit & postea plurima dona, prædia, possessiones, & loca Vrbana, & rustica, huic Congregationi concessa: quo etiam indicari potest velut propriam eam amplexatum fuisse. Alia ad intentum damus *ad ann.* 757. sub Paulo I. Papa.

3 Porro antequam ad alia pergamus, vt erroris ansa tollatur, animaduertendus lector, hunc Stephanum Papam Quintum, qui inter Leonem, & Paschalem solum septem mensibus Pontificatum gessit, non fuisse eum Stephanum Quintum dictum, qui, prout referunt Sixtus IV. & Gregorius XIII. in suis Diplomatibus Carmelitarum Ecclesias visitantibus, seu domos fractas Ordinis reficientibus, vel pro Ecclesiarum fabricis munera dantibus, indulgentiam concessit tertiæ partis peccatorum remissionis. Qui enim hanc Indulgentiam concessit Stephanus Sextus fuit, *Quintus* vulgo appellatus, vt ostendemus tempore Pontificatus ipsius *sub ann.* 885. propter fundamenta ibi afferenda. Quis fuerit Papa Stephanus.

4 Clari erant sub hoc tempore duo Lauræ, seu Monasterij Sanctæ Sabæ, antiqui Ordinis Cœnobij (vt pote Carithonem illarum Laurarum authorem, ante Antonium, & Basilium Monachorum Patres pro primo Institutore agnoscentis) egregij Professores, Theodorus, & Theophanes germani fratres: qui ab Antistite Ierosolymitano Constantinopolim missi fuerant pro Orthodoxæ fidei defensione contra flagitiosissimos Iconomachos hoc æuo Ecclesiam infestantes. Hi multa primum passi a Saracenis, qui loca illa, ipsorumque Monachos sub duro tyrannidis iugo obtinebant, maiora certamina Constantinopoli subierunt. Eò namque cum accessissent, Theodorus acriter reprehendit tum Theodotum Theodorus, & Theophanes.

dotum

dotum Pseudo-patriarcham, tum Imperatorem, eum exhortans, vt ad veritatem sectandam reuerteretur, mira libertate, & virtute in dicendo vsus. Propterea Leo ipse iterum cum ipso familiariter loquens, pluraque ab ipso interrogans, ad suum potius errorem trahere tentans; cum inexpugnabilem cerneret, ira accensus, simul cum Theophane ipsius fratre crudeliter flagellari iussit, & postea in Pontum relegari, nullo ipsis humano subsidio a quoquam permisso, quin acriter interdicto. Hæc ex eius temporis authore, qui amborum pugnas est prosecutus, habent Baroniani Codices. Aliqua etiam de illis Vvion *in Martyrolog. Monast.* 27. *Decemb.* credens hoc S. Sabæ Monasterium D. Benedicti Ordini cessisse, quod nullo aut leui fundamento dicitur.

Theodorus Studita. 5 Alter etiam Theodorus Studita, de quo *sub an.* 772. dici cœptum, Monachus quoque clarissimus, viriliter etiam decertabat pro Sacrarum Imaginum cultu. Leoni Imperatori resistens, virgis cædi iussus; durioribus alijs mancipatus; carceres, & ærumnas passus; in Sanctorum Monachorum exemplum, quibus vsque ad vitæ vltimum halitum pro Christo passiones subire gloriosum semper fuit, ac erit. Hæc pluribus Michael in ipsius Vita, & ipse Theodorus varijs, & furtim scriptis litteris, quæ extant. In quibus etiam habetur ad fidem reduxisse eremitam quendam nomine Theoctistum, qui asserebat Beatissimam Virginem non ex viro, & fœmina genitam fuisse, sed ante secula extitisse: Christum Dominum non fuisse crucifixum: dæmones post Iudicium saluandos fore, ac futurum vnum ouile, & vnum pastorem: Monachum vnum posse a pœnis inferni eruere centum quinquaginta damnatos: ac denique recipiendum esse librum quendam Antonij dictum, in quo essent multa impia, & blasphema. Porro hunc a Theodoro sæpius admonitum, suos tandem pœnitentem abiurasse errores liquet ex ipsius Theodori ad eundem reddita epistola.

Theoctistus.

Status Monachorum Terræ Sanctæ. 6 Status porrò nostrorum Monachorum in Terra Sancta hoc tempore commorantium quamuis fœlicitatem magnam promittere poterat ob sanctæ Vrbis, & aliorum locorum deditionem ab Aaron Rege in manibus Caroli Magni factam, adeo vt tunc prout Arnoldus noster *lib.* 5. *suæ histor. cap.* 85. *Tempus miserendi eius venerat: illis namque diebus Religio Christiana satis in Terræ Sanctæ prouincia iterum extitit sublimata: nam Monasteria fratrum B. Mariæ Virginis de Monte Carmeli pluribus in locis rursum ab eisdem fratribus inhabitantur: Ecclesiæ etiam, & Basilicæ Sanctorum magnificis expensis a Christianis restaurantur. Tunc Monachi nostræ prædictæ Religionis hymnos Deo canebant, & in cordibus ipsum quotidie benedicebant: sed hæc lætitia, proh dolor, breui tempore finem habuit, quia paucis diebus, seu annis post mortem Caroli Magni transactis, iterum fides Christiana ibidem ab infidelibus penè fuit extincta. Nam anno Domini* 815. *obijt idem Carolus Magnus anno Regni sui simul cum Imperio* 47. *Deinde paucis annis elapsis mala rursus in Terra Sancta multiplicantur. Saraceni*

enim

enim eam recuperantes iterato capiunt, & fidem pro posse extinguunt. Tunc fratres, seu Monachi Carmelitæ in Monte, & cæteris eiusdem Prouinciæ locis vehementer sunt attenuati, contempti, & pauci facti, propter penuriam Christianorum, succursu omnino priuati, & infidelium sustinentes violentiam assidua eorum debacchatione fatigati sunt, & multi eorum Martyres effecti in Cælo laureati sunt: & alij qui euadere poterant, licet confessores actu, Martyres tamen afflictione plurima patientes temporum diuturnitate perimebantur. Sicque continuis doloribus Religiosi Terræ Sanctæ per annos quasi trecentos constantissime in sancti propositi perdurabant continuatione vsque ad tempora videlicet Godefridi Ducis Bulionensis, qui Ierusalem de manibus infidelium capiens, eius Rex effectus est, sicut in sequenti libro latius declaratur. Interea Monachi nostræ Religionis, quamuis pauci, tamen probatissimi erant in omni patientia, & tribulatione proficientes.

7 Concinit vt solet suo Bostio Palæonydorus *lib. 2. cap. 10.* vbi post alia, quæ in præcedentibus adduximus, subiungit: *Hinc (teste Cyrillo Presbytero) cœpit in Monte Carmeli, & alijs locis Terræ Sanctæ nostra Religio iterum ampliari. Enimuero ex tunc ex Occidente peregrini mundo renunciantes pro contemplatione cœlestium cum lætitia, & gratiarum actione eorundem se fratrum contubernio tradiderunt. Verum hæc lætitia, proh dolor! breui tempore finem habuit. Mortuo enim Carolo anno Domini 815. rursus Terra Sancta post pauca tempora deuastata fuit. Et dum Carmelitæ cum cæteris Christianis essent vehementer afflicti, & attenuati annis non paucis plures ex eis martyrio coronati sunt.* Ex Palæonydoro.

Ann. Christ. 824. vsque ad 826. Eugenij II. Roman. Pontif. 1. vsque ad 3. Michaelis Balbi Imper. Orient. 4. vsque ad 7. Ludouici Imp. Occid. 11. vsque ad 13.

1 POST transitum Paschalis Romani Pontificis Sedem obtinuit tribus his annis Eugenius II. doctrina, virtutibus, ac pietate clarissimus: contra quem schisma cuiusdam a magna parte populi electi insurrexisse Francorum testantur Annales: ita vt pro ipso componendo Ludouicus Imperator filium suum Lotharium, & in Imperio Collegam Romam miserit. Schismate ergo sedato, prope Parisios Collatio quædam potius quàm Synodus congregatur ex selectis viris eruditis, qui tamen errasse visi sunt circa res fidei, dum sacras Imagines in Ecclesijs ad instructionem potius fidelium, quàm ad earum cultum positæ essent existimarint. Hæc ex antiquioribus moderni Chronologi. Gesta huius temporis.

2 Ex hac vita ad cælestem transijt hoc tempore magnus ille Theodorus Studita sæpius nominatus, confessione crebrius iterata clarissimus, Theodorus Studita.

doctrina insignis, vita admirabilis, & miraculis celeberrimus: condito prius egregio testamento, quo fidem suam Catholicam, & odium in hæreticos omnibus patefieri voluit. Subijciensque ibidem professionem eorum, quæ ab eius temporis hæreticis impugnabantur, inter alia de Monastico Instituto ait, *Confiteor insuper Monasticum statum sublimem esse, & excelsum, & Angelicum, qui & peccata omnia expurget absolutæ vitæ perfectione*. Demumque sanctissima addens monita ad suum successorem, & alios Monachos; cum perueniret ad illa Psal. 118. *In æternum non obliuiscar iustificationes tuas, quia in ipsis viuificasti me*, spiritum Deo reddidit. Cuius sacrum corpus post aliquot annos Constantinopolim ad Monasterium *Studij* cognominatum, ingenti applausu translatum est. De quibus Michael Studita in Vita ipsius Theodori. Ea autem quæ de Monastici status sublimitate eximius iste vir mundo propalari fecit, præsertim quantum ad expurgationem peccatorum per eum tributam, cuius de causa *Secundus baptismus* appellatur, ex Patribus, Doctoribus, diuinisque reuelationibus testata reliquimus *tomo præcedenti ad annum 319. num. 4. & 5.*

Iannicius Eremita. 3 Viuebat hoc tempore insignis alius Eremicola Ioannes nomine, Iannicius cognominatus, a pueritia vere Eliadum Eremicolarum æmulator, etsi quo speciali instituto id egerit incompertum sit. Ipsius sanctitas valde commendatur ex meritis, & miraculis, ac familiaritate quam cũ Theodoro relato; prout ex huius ad ipsum epistolis benignisimis elicitur. Insuper ex eo quod fortissimus propugnator Orthodoxæ fidei extiterit. Maximè quod cum audisset e Romanis plures in bello captos a tempore Nicephori Imperatoris a Bulgaris in obscuro carcere detineri, charitate ipsis compatiens, ad ipsos adierit, & in virtute Sanctæ Crucis, quam secum gerebat, custodes carceris inuisus pertransierit, catenas portarum fregerit, ipsosque a vinculis ereptos fecerit; admonens vt Deo pro tanto beneficio gratitudinis obsequium exhiberent. Sic ex Authore vitæ ipsius posteriores alij. Apud quos etiam qualiter fortissimus Sacrarum Imaginum cultus propugnator extiterit; & quod ex hac vita annos natus 115. ad Dominum migrauerit. Non enim pœnitentialis vita Monachorum mortem accelerat, sed sæpius, Deo sic prouidente, mirabiliter longæuam reddit. Huius porro Iannicij alumnus, & in Monastico Instituto socius, fuit Stratius Thaumaturgus, vir insignis, de cuius vita, gestis, miraculis, ex Mæneis Græcorum scribit Bollandus *in Actis Sanctor. pro 9. Ianuar. tom. 1.* Quem adeat lector.

Athanasius Anachoreta. 4 Florebat etiam circa idem tempus S. Athanasius Anachoreta incola Montis *Latri* cognominati, vbi Eliæ, & Ioannis Baptistæ instar, tam ipse, quam alij, quos in sequentibus referemus, eremiticam agebant vitam. De isto autem Athanasio, sic habet author Vitæ Sancti Pauli Anachoretæ, quam ex antiquo Codice Græco Sfortianæ Bibliothecæ Iacobus Sirmundus Iesuita latinam reddidit. *Athanasius, qui Michaelis temporibus*

bus vixit, eius, qui insanam Iconomachorum hæresim complexus est. Ea ergo hæresi sæuiente, reginam Vrbium deserens, Latrum Montem petijt, & columnam hanc nullius manu laboratam conscendit. Saxum id præcelsum erat, nubes ipsas pene attingens, in cuius vertice natiua spelunca visebatur, quam subiens, duos & viginti annos inclusus in ea mansi. Postea hinc exiens, Monasterio exceptus est, quod Phrygiæ adiacet nomine Aphapsis, *vbi vitam clausit maximis, & pluribus miraculis illustris.* Hæc Author.

Ann. Christ. 827. vsque ad 843. Gregorij IV. Rom. Pontif. 1. vsque ad 16. Mich. Balbi Imp. Orient. 8. & 9. Theophil. 1. vsque ad 12. Michael. Porphyrogen. 1. & 2. Ludouici Imper. Occid. 14. vsque ad 27. Lotharij 1. vsque ad 3.

1 EVGENIO Papæ vita functo substituitur Valentinus, paucis tantum diebus Pontificatum gerens, & ipsi Gregorius huius nominis Quartus sexdecim his annis Romæ sedens. Michaele etiam Balbo Imperatori Orientis filius Theophilus Iconomachus; & eidem Michael *Porphyrogenitus* dictus eius filius, cum matre Theodora; quibus regnantibus cultus Imaginum restituitur, & Nicæna Synodus Oecumenica comprobatur, Deo sic prouidente contra Iconoclastarum delirium, quod per 120. annos circiter creuerat. Ludouico autem Occidentali Imperatori Lotharius successor fuit. De his Anastasius, Curopalata, Zonaras, Aimonius, & Annalistæ moderni. Addimus ex Anastasio, quæ & mutuata accepit Baronius, nostris Ecclesijs benignum se benefactorem præstitisse Papam Gregorium. Etenim in Basilica S. Martini Confessoris, ea videlicet, quæ sub titulo *S. Siluestri, & Martini*, modo a nostris Carmelitis incolitur, fecit *vestem de fundato habentem Leones cum arboribus*. Et *in titulo B. Chrysogoni* (nostri etiam Ordinis Ecclesia) *vestem obtulit de Tyrio habentem historiam Danielis cum periclis de Baurati*. Successio Pontificum, & Imperat.

2 Theophili porro Imperatoris sæuitia materiam nostræ præbet historiæ; propter ea quæ contra Monachismi cultores egit in Sacrarum Imaginum odium. Superiores enim Imperatores immanitate superasse videtur. Nam Leo Isaurus, & Copronymus filius, tantum ne cultus eis adhiberetur, & Michael pater eius, ne vlli Imagini nomen Sancti subscriberetur edixerant. Theophilus autem omnino eas pingi noluit, & in templis pro Sanctis, pecudes, & aues reponi præcepit. Et quos in earum veneratione perseuerare animaduertit, eos in carcere, fame, ac siti confecit. Monachos verò vrbium aditu prohibuit. Monasteria prophanis hominibus incolenda concessit. Præcipue Theophili gesta.

 autem

autem Monachi *Abrahamitæ*, Monachorum, & Imaginum tuendi causam ingressi, eò quod S. Lucas Deiparæ Imaginem depinxisset, & Christus ipse sine manus opere expressam nobis in linteo suam reliquisset, post diros cruciatus, morte affecti sunt. Insaniens præterea idem Theophilus quotquot sacrarum Imaginum cultores reperiebat, Episcopos, Monachos, omnisque generis, atque sexus homines, gladio, aut exilio, vel diro carcere mulctauit. Imagines ipsas in forum proiecit, hæreticorumque ludibrio exposuit. Quo tamen tempore reperti sunt plurimi, qui nihil tot malis deterriti, magno illum animo adeuntes, impietatem, ac crudelitatem ipsi in faciem exprobrarunt. Sed in his minime omittendum certamen Lazari Monachi, pingendi arte celebris, quem obsequijs deuincere tentans Imperator, cum omni adulatione superiorem videret, crudelissimis eum tormentis excruciauit, & in carcerem coniecit: cumque recuperata valetudine rursum sacras Imagines depingeret, laminas ferreas ignitas illius palmis iussit admoueri: sed precibus Imperatricis emissus e carcere, in templo Præcursoris occultatus est, atque vt sese habebat plagis malè affectus, Præcursoris expressit Imaginem, quæ diu conseruata sanare consueuit ægrotos. Superfuitque Lazarus Imperatori, & sacras Imagines pingere non cessauit. Hæc Curopalata, & alij, a quibus ex modernis Baronius Codices, & Ciaconius.

Lazarus Monachus.

Theodorus, & Theophanes.

3 Quo etiam tempore duo illi insignes Confessores Theodorus, ac Theophanes fratres, Palæstini Monachi, quorum superius est facta mentio, cum multa iam pro fide passi essent, ab exilio, in quod eiecti fuerant, Constantinopolim reducti Imperatoris iussu, qui magnopere cupiebat eos in partes suas allicere; denuo quod nec minis, nec blanditijs abduci potuerint, vt Iconoclastis communicarent, post sæpius iterata dirissima verbera, in frontibus inscriptione affecti sunt, duodecim iamborum (mirum dictu tot versus potuisse in hominis exarari vultu) quibus contineretur eos ob praua sua facinora ita habitos esse: post hæc verò iterum in exilium pulsi sunt. Describit hæc pluribus auctor huius temporis, qui gloriosa eorum certamina scriptis mandauit, memineruntque eorundem Ioannes Curopalata, Cedrenus, & alij historici. Ex quibus noui Annalistæ.

Conuentus Leontini Siciliæ.

4 Ad idem tempus, annum videlicet 837. referimus primam erectionem Conuentus Leontini Ordinis nostri in Regno, & Insula inclyta Siciliæ. Extat namque de illo celebre antiquitatis monumentum authentico quodam Instrumento exaratum, quod præ manibus habemus talis tenoris: *Die 21. Octobris 1634. Ioseph Ferrarotto, Timotheus Brancato, Clericus Vincentius de Stephano, Hieronymus Parisi, & Iacobus Margio Vrbis fœcundissimæ Leontinæ, &c. coram nobis mihi roganti existentes interim venerabilem antiquissimam Ecclesiam Sanctæ Mariæ de Monte Carmeli sub titulo Sanctæ Mariæ Annuntiatæ dictæ Vrbis ad petitionem, & instantiam fratris Ioseph Centamore Prioris eiusdem venerabilis Conuentus præsen-*

sentis etiam mihi cogniti, & petentis vigore præsentis actus vnanimiter, & concordes oculis prospexerunt tectum dictæ venerabilis Ecclesiæ, quod coopertum est cum tabulis; & trabbis, viderunt, & legerunt quoddam scriptum, seu pittaphium picturæ, quæ scriptura sic exponitur, videlicet: Die decimaquinta Februarij, vndecima Indiction. 837. *Vigore cuius millesimi exponitur antiquitas dicti Conuentus, & ab antiquis temporibus semper est expositum per famam publicam, quod dictus Conuentus est primus Conuentus totius Ordinis Carmelitarum, præter de illo Conuentu de Monte Carmeli extra Regnum. Vnde vt in futurum appareat pro rei futura memoria factus est præsens actus suis die, loco, & tempore valiturus. In quorum, &c. Testes Petrus Patti, & Magister Franciscus Machina. Locus ✠ Signi. Ex actis Notarij Honufrij Ferranti Leontini, &c. Vniuersitas fœcundissima Ciuitatis Leontinæ. Omnibus, & singulis præsentem visuris testatur qualiter præfatus Notarius Honufrius Ferranti, qui istam copiam ab actis suis extraxit, fuit, & est fide dignus, & prædictum officium exercet, & in testimonium veritatis has præsentes fecimus, & nostro solito muniuimus sigillo, die vigesima nona Octobris* 1634. *Locus ✠ Sigilli. Lucius Frangua.* Hæc in præfato Instrumento, eo dumtaxat moderando quod in ipso asseratur Conuentum hunc Leontinum primum Ordinis Cœnobium fuisse post Carmeli Coloniam. Ex his namque, quæ tam in præcedenti Tomo, quàm in hoc tertio scripsimus, manifestè habetur plura alia Ordinis Cœnobia ante ipsum fuisse, in ipsa quoque Italia, prout de Senarum, vel Pisarum, & etiam Florentiæ Ecclesijs dictum manet. Esto Leontinum hoc Monasterium iure optimo a Patribus illius Prouinciæ pro primo, & vetustissimo habeatur. Alia de ipso dicemus Tom. seq. *sub anno* 1220. Fuit enim, vt dicitur, eo tempore a S. Angelo nostro Martyre de nouo structum, Imaginibus decoratum, suaque præsentia valde honestatum. Nisi forsan rectius dici possit, diuersum Monasterium ab eo hoc fuisse: de quo commodius *sub eo anno* 1220. dicetur.

Ann. Christ. 844. vsque ad 846. Sergij II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Michaelis Porphyrogeniti Orient. Imper. 3. vsque ad 5. Lotharij Imper. Occid. 4. vsque ad 6.

1
OC tempore Sergius huius nominis Secundus Pontificatum summum gessit, pulso Ioanne Diacono violenter Sedem occupare volente. De hoc Sergio dicitur a Martino Polono, & Platina *Os porci* antea fuisse nominatum, ob dedecus tamen talis nominis illud mutasse: sed alij fabulosum id censent, & *Huius temporis gesta.*

ſolum in Sergio III. vel IV. id contigiſſe. Bulgari Chriſtianam fidem recipiunt, & Ludouicus Lotharij Imperatoris filius hoſtiliter Romam adueniens ſecum duxit exercitum omnia a Bononia Romam vſque loca deuaſtantem. Mirabilem interim victoriam Hiſpani ſub Ramiro Rege contra Saracenos reportant. Cum enim idem Ramirus pius valde, aduerſus eos ob denegatum infame illud tributum centum puellarum, quod olim Maurogatus tyrannus eis conſtituerat, immenſo numero arma mouentes, ipſe pariter cum exercitu procederet, per viſionem a Sancto Iacobo Apoſtolo præcipuo Hiſpaniarum Patrono confirmatus, iuſſuſque cum ſuis peccatorum confeſsionem agere, atque ſacratiſsima ſe Euchariſtia munire; ſeptuaginta hoſtium millia vno prælio occidit, eiuſdem Sancti auxilio; qui perſpicuus omnibus viſus eſt ante aciem equo albo inſidens, deferenſque maximum album vexillum, aduerſus barbaros fortiter dimicare. De his Curopalata, Anaſtaſius, Æmylius, Sigonius, Baronius, & alij. Specialiter diuinitus obtentam hanc victoriam Sancti Iacobi Apoſtoli auxilio narrant hiſtoriæ Hiſpanicæ poſt vetuſtiſsima monumenta, nimirum eiuſdem Regis diploma, cum pro gratiarum actione eidem B. Iacobo Hiſpaniam reddidit vectigalem, nec non Pontificum Romanorum litteræ.

Saracenorum geſta.

2 In Italia porro ijdem Saraceni claſſe ex Africa inſtructa plura mala perpetrarunt. Etenim Romam ex improuiſo appellentes, & ab Vrbis ingreſſu repulſi, ſacras Baſilicas Principum Apoſtolorum, quæ extra muros extabant, auro, argento, gemmiſque locupletiſsimas penitus ſpoliarunt, pluresque alias deprædationes fecerunt in alijs Italiæ Vrbibus, vt teſtantur Anaſtaſius, Leo Oſtienſis, & alij. Vnde locus datur ſuſpicioni, quod aliquæ etiam noſtrorum Eccleſiæ detrimenta paſſæ ſunt, vt proinde merito Leo IV. Sergij ſucceſſor indulgentias conceſſerit eleemoſynas fratribus noſtris elargientibus, pro earum videlicet reparatione, vt ex ſequentibus notum erit.

Sergij Papæ pro Eccleſia SS. Siluestri & Martini.

3 Sergij etiam Papæ geſta noſtram locupletant hiſtoriam, propter ea, quæ in Eccleſia Sanctorum Silueſtri, & Martini de Montibus, quæ noſtro Ordini feliciter ceſsit, operatus eſt. Cum enim eiuſdem Eccleſiæ Presbyter eſſet, & inde extractus, ac ad Summum Pontificium euectus fuiſſet, prout Anaſtaſius *in eius Vita* narrat, non immemor ſuæ matris, eam ornari, & reſtaurari ſic aggreſſus eſt, eodem Anaſtaſio teſte. *A Deo protectus beatiſſimus Papa pia deuotione ſollicitus pro deſiderabili dilectione Sanctorum Silueſtri, & Martini, Eccleſiam, quæ Sancto eorum nomini fuerat conſecrata, quam ab exordio ſacerdotij ſui vſquequo ad Pontificatus culmen deductus eſt, ſtrenuè gubernauit, & quæ per olitana tempora detecta vetuſtate marcuerat, ruinſque confracta diutina antiquitate lacerata manebat, Dei clementia annuente, in meliorem, pulchrioremque ſtatum a fundamentis perfecit. Abſidem quoque ipſius aureis muſiuo perfuſam coloribus ingenti amore depinxit. Et ad honorem omnipotentis Dei eiuſdem*

bea-

beatissimi Praesulis corpus cum beatissimo Fabiano, atque Stephano, & Sotere martyribus, & Pontificibus collocauit; simulque Asterij martyris corpus cum sanctissima filia eius, sanctoque Cyriaco, & Mauro, Largo, & Smaragdo, ac Anastasio, & Innocentio Pontificibus, vna cum Sancto Quirino, ac Leone Episcopis, pariter Artemio, Nicandro, & Crescentiano martyribus, cum quibus beata Soteris, atque Paulina, nec non Memmia, Iuliana, & Quirilla, Theopiste, & Sophia virginibus, atque martyribus, & beata Cyriaca vidua cum alijs multis, quorum nomina soli Deo sunt cognita, eosque sub sacro altare dedicans collocauit. Afferunt hæc Baronius, Ciacconius, & alij, eaque refert Reuerendissimus noster Ioannes Antonius Philippinus *in Tractatu de dicta Ecclesia, cap.* 12. Et conformiter ad ipsa in Chronica elucidatione eiusdem Ecclesiæ, quæ inter monumenta eiusdem seruatur, §. 6. sic habetur: *Anno 845. Pontificatu Sergij Secundi, 2. Lotharij, 6. Michaelis, 4. Sergius Papa cum fuisset huius sacræ Domus titularis titulo Equitij, ipsamque incoluisset ante Pontificatum per aliquos annos, gratanti animo hanc secundam Ecclesiam Sanctorum Siluestri, & Martini Episcopi ruinis confractam, & laceratam in meliorem, & pulchriorem statum aliqua renouando redegit, Sancti Siluestri antiquam Capellam, & totam prædictam Domum renouauit, absidemque ipsius Ecclesiæ musiuo opere contextam aureis coloribus depinxit, subque eius altari maiori corpora Sancti Siluestri Papæ, Sancti Martini Papæ, & aliorum Pontificum, Confessorum, Virginum, & Martyrum, ex Priscillæ Cœmeterio via Salaria deducta, solemni pompa collocauit, vt ex veteri illa lapidea inscriptione, quæ ad dexteram ipsius altaris maioris posita reperitur, constabit; Ecclesiamque Sanctorum Siluestro, & Martino Episcopo (sicut prius Symmachus) Sanctoque Martino Pontifici, & omnibus illis Sanctis a se ibi positis dedicauit, innumeraque dona auri, & argenti in perpetuum concessit, Religiosorumque Conuentum ibidem effecit.* Additur autem in eadem Chronica: *Vbi aduerto quod aliqua pars Venerabilis corporis Sancti Siluestri fuit postea deportata in Monasterium S. Stephani, & Syluestri de Capite, quod colligitur ex pluribus fundamentis, non verò totum corpus.*

4 Nec his contentus idem Sergius Papa donaria plura eidem Ecclesiæ contulit, quæ referunt Baronius, & Reuerendissimus Philippinus ex dicto Anastasio, sic dicente: [His igitur magnificè peractis, gratanti animo, menteque sollicita obtulit in eadem Ecclesia ista perenniter permanenda. Regnum aureum valde pretiosum cum gemmis prasinis, & hyacinthinis, & albis, quod nuncusque cernitur super altare pendens, habens in medio Crucem de auro purissimo cum gemmis similiter pretiosis. Item obtulit gabathas ex argento purissimo, auroque perfusas, quatuor pendentes ante vestibulum sacri altaris, atque gabathas interstiles deauratas cum bullis duabus. Obtulit etiam Crucem auream cum gemmis valde optimis duabus, & aliam similiter Crucem de argento, & thymiamatheria aureo superinducto colore tria; patenas de argento purissi-

Sergij Papæ dona Ecclesiæ SS. Siluestri, & Martini.

rissi-

solum in Sergio III. vel IV. id contigisse. Bulgari Christianam fidem recipiunt, & Ludouicus Lotharij Imperatoris filius hostiliter Romam adueniens secum duxit exercitum omnia a Bononia Romam vsque loca deuastantem. Mirabilem interim victoriam Hispani sub Ramiro Rege contra Saracenos reportant. Cum enim idem Ramirus pius valde, aduersus eos ob denegatum infame illud tributum centum puellarum, quod olim Maurogatus tyrannus eis constituerat, immenso numero arma mouentes, ipse pariter cum exercitu procederet, per visionem a Sancto Iacobo Apostolo præcipuo Hispaniarum Patrono confirmatus, iussusque cum suis peccatorum confessionem agere, atque sacratissima se Eucharistia munire; septuaginta hostium millia vno prælio occidit, eiusdem Sancti auxilio; qui perspicuus omnibus visus est ante aciem equo albo insidens, deferensque maximum album vexillum, aduersus barbaros fortiter dimicare. De his Curopalata, Anastasius, Æmylius, Sigonius, Baronius, & alij. Specialiter diuinitus obtentam hanc victoriam Sancti Iacobi Apostoli auxilio narrant historiæ Hispanicæ post vetustissima monumenta, nimirum eiusdem Regis diploma, cum pro gratiarum actione eidem B. Iacobo Hispaniam reddidit vectigalem, nec non Pontificum Romanorum litteræ.

Saracenorum gesta.

2 In Italia porro ijdem Saraceni classe ex Africa instructa plura mala perpetrarunt. Etenim Romam ex improuiso appellentes, & ab Vrbis ingressu repulsi, sacras Basilicas Principum Apostolorum, quæ extra muros extabant, auro, argento, gemmisque locupletissimas penitus spoliarunt, pluresque alias deprædationes fecerunt in alijs Italiæ Vrbibus, vt testantur Anastasius, Leo Ostiensis, & alij. Vnde locus datur suspicioni, quod aliquæ etiam nostrorum Ecclesiæ detrimenta passæ sunt, vt proinde merito Leo IV. Sergij successor indulgentias concesserit eleemosynas fratribus nostris elargientibus, pro earum videlicet reparatione, vt ex sequentibus notum erit.

Sergij Papæ pro Ecclesia SS. Siluestri & Martini.

3 Sergij etiam Papæ gesta nostram locupletant historiam, propter ea, quæ in Ecclesia Sanctorum Siluestri, & Martini de Montibus, quæ nostro Ordini feliciter cessit, operatus est. Cum enim eiusdem Ecclesiæ Presbyter esset, & inde extractus, ac ad Summum Pontificium euectus fuisset, prout Anastasius *in eius Vita* narrat, non immemor suæ matris, eam ornari, & restaurari sic aggressus est, eodem Anastasio teste. *A Deo protectus beatissimus Papa pia deuotione sollicitus pro desiderabili dilectione Sanctorum Siluestri, & Martini, Ecclesiam, quæ Sancto eorum nomini fuerat consecrata, quam ab exordio sacerdotij sui vsquequo ad Pontificatus culmen deductus est, strenuè gubernauit, & quæ per olitana tempora detecta vetustate marcuerat, ruinisque confracta diutina antiquitate lacerata manebat, Dei clementia annuente, in meliorem, pulchrioremque statum a fundamentis perfecit. Absidem quoque ipsius aureis musiuo perfusam coloribus ingenti amore depinxit. Et ad honorem omnipotentis Dei eiusdem bea-*

beatissimi Præsulis corpus cum beatissimo Fabiano, atque Stephano, & Sotere martyribus, & Pontificibus collocauit; simulque Asterij martyris corpus cum sanctissima filia eius, sanctoque Cyriaco, & Mauro, Largo, & Smaragdo, ac Anastasio, & Innocentio Pontificibus, vna cum Sancto Quirino, ac Leone Episcopis, pariter Artemio, Nicandro, & Crescentiano martyribus, cum quibus beata Soteris, atque Paulina, nec non Memmia, Iuliana, & Quirilla, Theopiste, & Sophia virginibus, atque martyribus, & beata Cyriaca vidua cum alijs multis, quorum nomina soli Deo sunt cognita, eosque sub sacro altare dedicans collocauit. Afferunt hæc Baronius, Ciacconius, & alij, eaque refert Reuerendissimus noster Ioannes Antonius Philippinus *in Tractatu de dicta Ecclesia, cap.* 12. Et conformiter ad ipsa in Chronica elucidatione eiusdem Ecclesiæ, quæ inter monumenta eiusdem seruatur, §. 6. sic habetur: *Anno* 845. *Pontificatu Sergij Secundi,* 2. *Lotharij,* 6. *Michaelis,* 4. *Sergius Papa cum fuisset huius sacræ Domus titularis titulo Equitij, ipsamque incoluisset ante Pontificatum per aliquos annos, gratanti animo hanc secundam Ecclesiam Sanctorum Siluestri, & Martini Episcopi ruinis confractam, & laceratam in meliorem, & pulchriorem statum aliqua renouando redegit, Sancti Siluestri antiquam Capellam, & totam prædictam Domum renouauit, absidemque ipsius Ecclesiæ musiuo opere contextam aureis coloribus depinxit, subque eius altari maiori corpora Sancti Siluestri Papæ, Sancti Martini Papæ, & aliorum Pontificum, Confessorum, Virginum, & Martyrum, ex Priscillæ Cœmeterio via Salaria deducta, solemni pompa collocauit, vt ex veteri illa lapidea inscriptione, quæ ad dexteram ipsius altaris maioris posita reperitur, constabit; Ecclesiamque Sanctorum Siluestro, & Martino Episcopo (sicut prius Symmachus) Sanctoque Martino Pontifici, & omnibus illis Sanctis a se ibi positis dedicauit, innumeraque dona auri, & argenti in perpetuum concessit, Religiosorumque Conuentum ibidem effecit.* Additur autem in eadem Chronica: *Vbi aduerto quod aliqua pars Venerabilis corporis Sancti Siluestri fuit postea deportata in Monasterium S. Stephani, & Syluestri de Capite, quod colligitur ex pluribus fundamentis, non vero totum corpus.*

4 Nec his contentus idem Sergius Papa donaria plura eidem Ecclesiæ contulit, quæ referunt Baronius, & Reuerendissimus Philippinus ex dicto Anastasio, sic dicente: [His igitur magnificè peractis, gratanti animo, menteque sollicita obtulit in eadem Ecclesia ista perenniter permanenda. Regnum aureum valde pretiosum cum gemmis prasinis, & hyacinthinis, & albis, quod nuncusque cernitur super altare pendens, habens in medio Crucem de auro purissimo cum gemmis similiter pretiosis. Item obtulit gabathas ex argento purissimo, auroque perfusas, quatuor pendentes ante vestibulum sacri altaris, atque gabathas interstiles deauratas cum bullis duabus. Obtulit etiam Crucem auream cum gemmis valde optimis duabus, & aliam similiter Crucem de argento, & thymiamatheria aureo superinducto colore tria; patenas de argento purissi-

Sergij Papæ dona Ecclesiæ SS. Siluestri, & Martini.

rissimo, & deauratas duas; colatorium de argento deauratum vnum, quo in sacro vtantur officio; regnum de argento cum tintinnabulis habens in medio Crucem cum columba; aquamanilia de argento tria; sextaria de argento duo; coronas maiores de argento quatuor cum delphinis pensantes libras. . . calices de argento maiores, pariter & deauratos duos; patenam de argento maiorem auroque perfusam, habentem in medio effigiem Domini nostri Iesu Christi. Cerostrata desuper argentata paria tria; canistra de argento tria; patenam cum calice deauratо vnam; scyphum argenteum vnum pensantem libras . . . Obtulit eidem venerandæ basilicæ cantharos de aurichalco duodecim, rugas de aurichalco similiter duodecim. Fecit ciborium de argento purissimo pensans libras. . . Sed & Confessionem sacri altaris ornauit tabulis argenteis auro perfusis, vt per sacras eorum intercessiones ætherei Regni gaudia possideret, idemque obtulit vbi supra imagines de argento auro perfusas tres, habentem vnam effigiem Domini nostri Iesu Christi, alias duas Sancti Siluestri, & Martini sedentes super vestibulum sacri altaris. Ibidemque obtulit vestem de chrysoclauo habentem historiam Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi cum gemmis prasinis hyacinthinis, & albis. Fecit & aliam vestem de fundato valde pretiosam cum chrysoclauo, habentem in medio effigiem Saluatoris Domini nostri Iesu Christi, & dextra læuaque Sanctorum Siluestri, & Martini, similiter cum gemmis prasinis, hyacinthinis, & albis. Obtulit similiter cortinas Alexandrinas pretiosissimo opere contextas tres, vela de fundato cum periclisi de blatta ornata in circuitu, quæ pendent per arcus ipsius basilicæ vigintiquatuor; alia de fundato cum periclisi de blatta quindecim; vela alba holoserica quatuor, ex quibus circundatur altare, vnum ex eis habens in medio Crucem, & gammadias de chrysoclauo, & alia ornamenta in circuitu de blatta.]

Corpora SS. in Ecclesia S. Martini recondita.

5 Quæ verò Sanctorum corpora in eadem Ecclesia hoc Sergij tempore collocata fuerint, marmorea tabula ipso tempore scripta, & vsque modo ibi conspecta, quam Baronius, & noster Philippinus referunt, sic ostendit. *Temporibus Domni Sergij Iunioris Papæ recondita sunt in hoc sacro altari corpora Beati Siluestri, & Martini Pontificum. Item corpora beatissimorum Fabiani, Stephani, & Sotheris martyrum, ac Præsulum. Adsunt etiam corpora Asterij, & sanctissimæ filiæ eius. Nec non corpora Sanctorum Cyriaci, Papiæ, Mauri, Largi, Smaragdi, & sociorum. Item corpora Sisinij, Anastasij, & Innocentij Pontificum vna cum sanctis Episcopis Quirino, & Leone, pariterque Artemio, Sisiano, Pollione, Theodoro, Nicandro, Crescentianoque martyribus, cum quibus adhuc reposita fuerunt corpora beatorum Sotheris, Paulinæ, Memiæ, Iulianæ, Quirillæ, Theopistis, ac Sophiæ virginum, & martyrum, nec non beatæ Quiriacæ viduæ, beatæque Iustæ cum alijs multis vtriusque sexus., quorum nomina Deo soli sunt cognita, quorum corpora sacro altari illud ipsis dedicans, collocauit. Sunt autem*

hæc

hac Sanctorum corpora translata de Cœmeterio Priscillæ via Salaria, & dictus Pontifex concessit singulis ad hanc Ecclesiam Sanctorum Siluestri, & Martini deuotè venientibus in festiuitatibus istorum Sanctorum tres annos, & tres quadragenas de vera Indulgentia.

6 Subiungit idem qui vt supra, Anastasius, de Sergio loquens: *Idem vero Beatissimus Pontifex ad latus ipsius Basilicæ* (scilicet Sanctorum Siluestri, & Martini) *in laudem Creatoris, nomine, & honore Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum, Sergij, & Bacchi, Sanctorumque Siluestri, & Martini, a fundamentis Cœnobium construxit, in quo Monachorum Deo seruientium Congregationem pro quotidianis laudibus in prædicta Ecclesia die, noctuque Dominum Deum nostrum deprecantium constituit.* At cuius Instituti Cœnobium hoc fuerit Monachorum tacent cuncti; etsi aliqui, communi vulgi opinione, qua solum Benedictinos Monachos hoc tempore extitisse autumant, ducti, eorum illustrißimo Cœtui eum aggregarent; alij vero Basilianis, vel etiam Regularibus Canonicis. Cæterum inter hæc incerta, an maiori probabilitate, nescio, dicere possunt eos fuisse ex Orientalibus Monachis, quorum maxima pars, vt sæpius inculcauimus, Elianum, & Propheticum, non aliud nuperum, sectabantur Institutum. Illa enim iugis, seu quotidiana Oratio *diu, noctuque* ab hoc Summo Pontifice in his Monachis intenta, similis videtur illi, cui Ascœmetæ Orientis Monachi olim addicti erant, iuxta dicta *sub ann.* 757. de simili alio constructo Monasterio a Paulo Papa Primo. Nec deest grauis ad intentum congruentia. Cœnobium hoc a Sergio Papa apud Sanctorum Siluestri, & Martini Basilicam excitatum, a Leone Quarto successore ad meliorem formam perfectum fuit, prout ex versibus quos affert Baronius *sub ann.* 847. & noster Philippinus *supra cap.* 13. qui & in abside musiuo opere contexti erant, elicitur. In eis porro habetur Leonem Cœnobium ibidem etiam statuisse cum Monachis, qui *assiduas laudes* Deo persoluerent. Quo sane indigitant idem Cœnobium, quod a Sergio inchoatum fuit, a Leone fuisse absolutum. Cum igitur idem Leo, vt ex dicendis liquidum erit, eodem tempore Indulgentias concesserit *pias eleemosynas* elargientibus pro nostri Ordinis Ecclesijs, seu *domos confractas* reficientibus; conijci sane datur hoc maximè fecisse pro reparatione Ecclesiæ præfatæ Sanctorum Siluestri, & Martini, quæ Ordinis nostri Monachis assignata tunc primo esset. Sed de ijs iterum in sequentibus, vbi etiam versus illos afferimus.

De Monasterio a Sergio Papa constructo.

7 Accensenda huic tempori, prout Baronius *sub anno* 844. facit, peregrinatio Beati Eulogij Cordubensis, Martyris, & Toletani Antistitis electi, quam ipse refert in Epistola ad Vvilisindum Pampilonensem Episcopum. Ex qua habetur in partibus illis Galliæ, & Nauarræ hoc æuo fuisse plura Cœnobia Monachorum; videlicet Beati Zachariæ ad radices Pirenæorum Montium; Legerense prope Vrbem *Stellam*; Cel-

S. Eulogij peregrinatio.

lense, Serasiense, Igalense, & Hurdaspalense; cum Abbatibus nempe, & Monachis in ipsis commorantibus, quos refert, & salutat in ea Epistola idem Eulogius. Eorum porro memoria nostris Annalibus extranea non erit; quandoquidem ex dicendis in sequentibus (vt prætereamus relata) non soli Benedictini Patres ea tempestate in Hispania florebant, sed & alij quoque Orientalium Monachorum Sodales, quos Eliani, & Prophetici Instituti fas est existimare, alumnos. Sed quia non tam nobis curandum cuius Instituti hi Monachi essent, quam eorum pia exercitia accuratius imitari; idcirco, ad ædificationem nostram, quæ de illis qui erant in vno ex istis Collegio, quod pene centenarium numerum excedebat, refert Eulogius hic placuit adiungere; quæ talia sunt. *In illo etenim beatæ Congregationis Collegio, quod pene centenarium numerum excedebat, veluti sydera Cæli, alij quidem sic, cæteri verò sic; diuersis meritorum virtutibus emicabant. Florebat in nonnullis perfecta charitas quæ foris mittit timorem; plerosque alto culmine extollebat humilitas, qua sese vnusquisque iuniore inferiorem reputans, imitatores præceptorum Dei fieri contendebant. Multi etiam cum essent corpore imbecilles, verumtamen magnanimitate subnixi, alacrioribus animis iniunctum exercebant obsequium. Sic quoque in aliquos principatum suum obedientia, quæ omnium virtutum magistra est vindicans, suos non patiebatur executores degenerare, sed supra vires grandia exercere compellebat, quoscumque suo munere illustrauerat. Operabantur omnes certatim, alter alterum inuitans contendebat præcellere. Augebatur inuicem ardor placendi Deo, & fratribus, & vnusquisque propriæ artis industriam ad communem profectum exercitabat. Exercebant alij peregrinorum, & hospitum diligentius curam, & quasi declinanti Christo ad hospitia eorum, omnibus aduentantibus obsecundabant. Cum verò tot essent, nullus murmurans, nemo arrogans intererat. Studebant cuncti silentio, totamque per noctem furtiuis precibus incumbentes, nocturnum chaos peruigili meditatione vincebant; magna se circumspectione vallantes, ne Psalmistæ denotarentur oraculis, qui ait: Dormierunt somnum suum, & nihil inuenerunt. Sed quid referre de Sanctorum virtutibus lingua potest mortalis, qui in terris positi angelicè degunt, & qui licet inter homines conuersentur, propositum verò gerunt cæleste?*

Ann.

Ann. Chriſt. 847. vſque ad 854. Leonis IV. Rom. Pontif. 1. vſque ad 8. Michael. Porphyrogen. Oriental. Imper. 6. vſque ad 13. Lothar. Imper. Occid. 7. vſque ad 14.

1 POTVIT hoc tempus fœlix æſtimari ob S. Leonis Papæ Quarti Pontificatum; ad quem poſt obitum Sergij eodem die quo defunctus eſt, fuit aſſumptus, ex Monacho Monaſterij Sanctorum Silueſtri, & Martini in Montibus, prout Ciaconius affirmat, & ante eum Martinus Polonus, etſi contrarium teneat Pennotus *in hiſtor. Canonic. Regular. lib. 3. cap. 50.* Ob publicum ſanè commodum, quippe Baſilicas Principum Apoſtolorum ſacrilegis Saracenorum manibus ſpoliatas iuxta dicta in ſuperioribus, omni diligentia, & immenſo ſumptu ornauit; & nouam Vrbem ad defenſionem Baſilicæ Sancti Petri a Leone III. incœptam, quæ nunc Regio Leonina (in qua, propter Monaſterium Sanctæ Mariæ Tranſpontinæ in ea ſitum hæc ſcribimus) conſtruxit; ac Saracenorum claſſem, per Neapolitanos, & alios vicinos populos, ac maximè pijs precibus ad Deum fuſis, profligauit. Quibus etiam armis eundem Leonem Romanum populum liberaſſe a ſerpente lethifero, baſiliſco dicto, qui flatu ſuo, & aſpectu homines interimebat ad cauernam ipſius vbi in Vrbe latitabat, appropinquantes, traditione habetur. Anaſtaſius *in Leone*, & alij poſt ipſum. S. Leonis Papæ Pontificatus.

2 Decuit autem ſapientiſſimam Dei prouidentiam talem Paſtorem ſuæ Eccleſiæ præpoſuiſſe, tempore que Michael Orientis Imperator moribus corruptiſſimus cernebatur. Etenim nouus redditus Nero, illo antiquo non inferior aurigandi arte, nec libidine impar, perſimilis verò prodigalitate, atque ſæuitia proximus; denique impietate ſuperior, cinœdos in honore habens, & ſacras eos veſtes induens, cogebat res diuinas peragere, omniaque Pontificia munera etiam publice exercere; quorum principem *Gryllum* nomine, Patriarcham vocitabat, & reliquos vndecim Metropolitas: ſe quoque vnum e ſacerdotibus faciens, qui Præſul Coloniæ appellabatur; habebantque vaſa inaurata, & pretioſis lapidibus ornata, quæ aceto, & ſinapi implentes alijs porrigebant, ad hunc modum ſacroſancta myſteria irridentes. Hæc, & alia Curopalata, ex quo etiam alij. Michael Imperator.

3 E contra vero Sanctus Leo Papa pijs, ac religioſis operibus ſedulò inſiſtens, pluribus Vrbis Baſilicis ſacra, & pretioſa dona contulit; ac ſpecialiter in noſtri Ordinis Sanctorum Silueſtri, & Martini Eccleſia, quæ prædeceſſor Sergius ceperat, copioſè locupletando perfecit; prout oſten- Egregia S. Leonis geſta.

ostendunt versus in vetusto eiusdem Ecclesiæ monumento reperti, & a Baronio, ac nostro Philippino commemorati.

Sergius hanc cœpit Præsul, quam cernitis, Ædem,
Cui moriens nullum potuit conferre decorem.
Sed mox Papa Leo Quartus, dum culmina sumpsit
Romanæ Sedis, diuino tactus amore
Perfecit solers melius, quam cœpta manebat,
Atque pia totam pictura ornauit honestè,
Cœnobiumque sacrum statuit, Monachosque locauit,
Qui Domino assiduas valeànt persoluere laudes.
Talibus, vt donis cœlestia scandere possit
Regna, quibus Martinus ouans, Siluester & almus
Præfulgent, gaudentque simul cum Præsule Christo,
Quorum pro meritis hæc templa dicata coruscant.

Cœnobium a S. Leone perfectum.

4 Hoc porro Cœnobium a Leone Papa, prout hic dicitur, statutum, non incongruè ex nostris Orientalibus Monachis fuisse in superioribus diximus; eo etiam quòd Anastasius eius Chronologus dicat instituisse quoddam Monasterium ex Monachis Græcis genere, qui ibidem, *diu, noctuque laudes persoluerent*, iuxta modum, quo idem aliàs contigisse sub Gregorio III. Paulo I. & Paschali I. retulimus. Et confirmat id quod adijciemus de Indulgentijs ab eodem Papa concessis domos confractas Ordinis nostri reficientibus, quod occasione restaurationis Ecclesiæ Sanctorum Siluestri, & Martini factum, prudenter existimari potest.

Indulgentiæ Carmelitarũ Ecclesijs concessis.

5 Etenim S. hic Pontifex, cum esset, prout Anastasius de eo loquitur, *amator Religiosorum hominum, Deoque in omnibus assiduè famulantium, nutritor pauperum, &c.* in nostri Ordinis amoris, & beneuolentiæ signum ipsi Indulgentias concessit, quas Sixtus Quartus Papa, Gregorius XIII. & Paulus V. suis temporibus retulere, & confirmarunt, videlicet: *Leo Papa IV. omnibus Christi fidelibus, qui Ecclesias Beatæ Dei Genitricis Mariæ de Monte Carmeli huiusmodi in festis Natiuitatis Dominicæ, Paschæ, Apostolorum Petri, & Pauli, Pentecostes, Assumptionis, Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis eiusdem Beatæ Dei Genitricis Mariæ, S. Michaelis Archangeli, Omnium Sanctorum, in duobus festis S. Crucis, Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ, Sanctorum Martyrum Fabiani, & Sebastiani, & in die Parasceues, & per Octauam prædictarum festiuitatum, ac vocabulis omnium Ecclesiarum dicti Ordinis deuotè visitarent, & pias eleemosynas largiti forent, seu domos confractas eiusdem Ordinis reficerent, septem annos, & duodecim quadragenas.* Quia verò argumentum, quod ex huiusmodi Indulgentia Ordini nostro a Leone Papa Quarto concessa, desumitur, validum, & neruosum est, pro eiusdem antiquitate firmanda,

quod

quod etiam deseruiet ad alias etiam Indulgentias, quas posteriores Summi Pontifices, eiusdem Leonis vestigijs inhærentes, similiter concessere, ideo operosius, & exactius illius authoritas examinanda, & discutienda in præsenti.

Vetustas Ordinis ex hac Indulgentia comprobata.

6 Primò ergo, vt diximus, ea, & verbis relatis habetur in Bulla Sixti IV. *Dum attenta* Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1477. Kalend. Aprilis, quæ est authenticata per Auditorem Cameræ simul cum Marimagno nostrorum priuilegiorum per eundem Sixtum IV. collecto, & extat etiam in libro *Speculo Ordinis* nuncupato *fol.* 95. & in Bullario Rodriguez in Sixto IV. *Bulla* 38. ac inter priuilegia Ordinis S. Mariæ de Mercede inserta. Habetur quoque in Bulla *Vt laudes* Gregorij XIII. Romæ apud S. Petrum 18. Septembr. 1577. etsi ibi cum aliqua moderatione, mutationis videlicet particulæ *de manibus adiutricibus*, quæ in hac & similibus Indulgentijs reperitur, in alia pia opera; ac nouissime sub Paulo V. anno 1609. die 11. Februar. & alijs libris, & Summarijs Indulgentiarum, & priuilegiorum Ordinis. Cum autem Summi Pontifices Sixtus, Gregorius, & Paulus relati approbent, & confirment huiusmodi Indulgentiam, prout a Leone IV. concessam, procul dubio manifestè supponunt ipsius veritatem, &, quod ex ea elicitur, de Ordinis antiquitate: tempore videlicet eiusdem Leonis, & anteriori etiam, quod domus, & Ecclesiæ illæ vigerent, pro quarum refectione Papa Leo Indulgentiam hanc concessit. Elicitur id secundò ex verbis narratiuæ ipsius Bullæ, vbi sic: *Sanè sicut exhibita nobis nuper pro parte dilecti filij Christophori Martignoni dicti Ordinis Generalis Magistri, ac Sacræ Theologiæ professoris, petitio continebat, licet multi Romani Pontifices prædecessores nostri ob reuerentiam gloriosissimæ, & intemeratæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli, & singularem deuotionem quam ad illam, & prædictum Ordinem sub eiusdem Dei Genitricis Mariæ titulo specialiter insignitum gesserunt, diuersas Indulgentias, & peccatorum remissiones, ac priuilegia, & indulta ipsi Ordini, & illius domibus concesserint, quæ in eisdem domibus sunt recepta, & quorum continentia in publicis scripturis, & dicti Ordinis Ecclesijs apertissimè reperitur, sub hac videlicet verborum forma.* Ex eis enim iure hauriri potest huius, & similium Indulgentiarum antiquissimarum veritas, ipsiusque Ordinis vetustas, quibus a tam antiquis temporibus Indulgentiæ cernuntur concessæ. Quomodo autem Pontificum narratiuæ in Bullis, seu diplomatibus plenam probationem faciant, dixi *to.* 5. *meæ Summæ in Mar. Magn. Carmelit. num.* 4. & ea huic loco annectenda, aliqualiter tamen immutata propter materiæ varietatem. Etsi verba narratiua Papæ, quæ non principaliter propter se proferuntur, plenam probationem non efficiant, prout ex iuribus, & Doctoribus attuli *supra Mare-Magnum Eremitarum S. Augustini* §. 31. *nu.* 95. & generaliter lo-

loquendo, quod verba narratiua Papæ proprium factum non referentis plenam fidem non faciant, prout ex Clementina 1. *de probat.* colligunt Doctores: nihilominus narratiuæ Papæ, etiam de facto alieno, motu proprio factæ, & in qua fundat suam intentionem, standum est. Cardinalis *in dict. Clementina 1. de probat. in 10. quæst.* Petrus de Ancharano *ibi in 1. quæst.* Imola *ibid. in 4. col. vers. Prædicta limita esse vera*, & Alexander *cons.* 112. *vol.*7. Curtius Iunior *cons.*61. quos sequitur Puteus *decis.*101. *alias* 100. *lib.*3. *decis.* Cum ergo quæ hic narrat Pontifex ea referat ex *motu proprio*, & vt in eis fundet intentionem conferendi priuilegia, quæ in hoc Marimagno concedit, proculdubio ipsius narratiuæ standum erit. Præsertim quia in antiquis enunciatiua Papæ etiam in facto alieno plenè probat. Ioannes de Imola, & alij *in dict. Clement.*1. *de probat.* Alexander *cons.*15. *incip. Visis narratis nu.*2. *lib.*5. Ruinus *cons.* 108. *in cap. Visa, ac bene intellecta num.*20. *lib.*2. Gabriel *de probat. conclus.*2. *num.*54. quos refert, & sequitur Rota *decis.*142. *num.*6. apud Farinacium *in collect.*1. *nouiss. aliàs pag.*4. *diuers.* & tenet Barbosa *in dict. Clementina* 1. *de probation. num.* 9. Pontificem porro ex motu proprio confirmasse huiusmodi Indulgentias liquido constat ex his Bullæ verbis: *Cupientes itaque, vt Indulgentiæ, ac singulæ Prædecessorum nostrorum litteræ dicto Ordini, ac eius domibus, & Ecclesijs concessæ, sublatis quibuscumque hæsitationum obstaculis, inuiolabiliter obseruentur, eisque prout concessa dicuntur indubia fides adhibeatur, deuotioque vniuersi populi crescat, & augeatur, atque dicti Ordinis Ecclesiæ, domus, ac Conuentus conseruentur, ædificentur, & in eorum ædificijs amplientur, restaurentur, & reparentur, prædictorum, & aliorum plurimorum Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, qui Ordinem prædictum varijs priuilegijs non immeritò decorarunt, & quem etiam nos diuersis alijs gratijs, ac priuilegijs gratiosissime, & liberaliter ornauimus, vestigijs inhærendo, motu proprio, non ad ipsius Christophori Generalis Magistri, aut alicuius dicti Ordinis gloriosissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ de Monte Carmeli professorum, vel alterius pro eis nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam; sed de nostra mera voluntate, ac deliberatione, & ex certa nostra scientia, singulas Indulgentias, non tamen plenarias, ac alias spirituales, & temporales gratias a prædictis, seu quibusuis alijs Romanis Pontificibus prædecessoribus nostris dicto Ordini B. Mariæ de Monte Carmeli, & illius domibus Ecclesijs, ac personis in genere, vel in specie, quomodolibet concessas, quorum omnium tenores, & effectus, ac si de verbo ad verbum præsentibus insererentur hic haberi volumus pro sufficienter expressis, auctoritate Apostolica tenore præsentium in suo robore, suaque firmitate confirmamus, approbamus, & innouamus, ac de nouo concedimus, supplentes omnes, & singulos defectus, siqui forsan quoquomodo interuenerunt in eisdem.*

Adest

7 Adest & alia ratio, ex qua non contemnendum pro harum Indulgentiarum veritate, &, quod ex ea sequitur, Ordinis vetustate comprobanda, argumentum depromitur. Cum enim Christophorus Martignonus Ordinis Generalis Summo Pontifici Sixto IV. proposuisset Indulgentias plures Ordinis sui Ecclesijs a Leone IV. & ab alijs priscis Pontificibus concessas fuisse, & pro illarum confirmatione postulasset, Pontifex, nec petitionem auersatus, nec de re sibi proposita anceps, aut dubius, confirmationem postulatam dedit; quod vtique non faceret nisi crederet possibile, ac verisimile esse Pontifices illos antiquos Ordini nostro Indulgentias concessisse. Quia iuxta Iuris axioma *Quod verisimile non est nec credendum, nec dicendum*. Rimin. Iun. *cons.* 362. *n.* 15. Imo nec attendi debet, *l. fin. in princ. ff. quod metus caus. cap. quia verisimile de præsumpt.* Paris. *cons.* 13. *num.* 9. *vol.* 3. *&* *cons.* 8. *num.* 7. *vol.* 4. Quare testes deponentes non verisimilia præsumuntur falsi. Decius *cons.* 94. *colum.* 2. *in fin.* seu saltem de falso suspecti. Abbas *in d. cap. Quia verisimile in fin. de præsumpt.* Grammat. *dec.* 103. *n.* 78. Crauet. *cons.* 171. *n.* 6. Si autem possibile, ac verisimile Pontifici visum fuit Leonem IV. & alios successores præfatas Indulgentias Ordini nostro, & eius Ecclesijs concessisse, proculdubio existimauit Ordinem eo tempore in Ecclesia viguisse; alioquin Generalis qui talem confirmationem postulabat, vt mendax, & falsidicus, a Papa, & ipsius ministris repulsam pateretur. Quod hoc exemplo clarius innotescet. Si sacri Prædicatorum, & Minorum Ordines ab aliquo Summo Pontifice postulassent confirmationem alicuius Indulti, vel priuilegij quod dicerent ipsorum Ordini olim concessum fuisse a Leone IV. vel alio ex vetustioribus Pontificibus, sane reiecti essent veluti falsi commenti assertores; quia nempe constat eorum illustrissimas familias solum a tempore Honorij III. Orbem illustrasse. Cum igitur ex aduerso nihil dubij a Papa Sixto, vel ipsius ministris, obiectum fuerit Generali postulanti confirmationem Indulgentiarum suo Ordini ab antiquissimis Pontificibus concessarum; ideo contigisse existimandum, quia res ipsa credibilis omnino, nec contra historiæ veritatem, cunctis cernebatur. Quod eo fortius euincit intentum, quia Papæ iudicium cœleste arbitrium appellatur, *l.* 1. *in fin. C. de Sum. Trinit. & fid. Catholic.* Cardinalis Tuschus *tom.* 6. *littera P. conclus.* 49. *num.* 87. & de eo dicitur habere *In scrinio pectoris* omnia iura, *cap.* 1. *de Constitution. lib.* 6. Tiraquellus *de nobilitate cap.* 20. *num.* 41. *& cap.* 31. *num.* 537. Saltem propter viros doctos, qui semper Papæ assistunt in Bullarum, Diplomatum, &c. editione. Abbas *in cap. cum ex litteris n.* 4. *vers. Quintò nota, de restit. in integr.* Papæ ergo, vel eius assistentibus in præfatarum Bullarum prouisione non abs re, sed historicæ veritati congruum videri potuit, Leonem IV. Ordini nostro Indulgentias concedere potuisse, vtpote ipsius tempore vigenti.

Alia ratio.

8 Hinc magni apud Nostrates semper fuit argumentum hoc ex hu- Argumenti roboratio.

iusmodi Indulgentiarum ab antiquis temporibus concessione depromptum, pro Ordinis antiquitate comprobanda. Idcirco in prima Constitutionum, etiam vetustarum, fronte, parte videlicet prima *cap.* 1. *num.*2. hæc Leonis IV. Indulgentia primo loco statuitur. Insignis etiam author Baptista Mantuanus in Apologia pro Ordine contra detractores quosdam scripta sic habet. *Reperimus, & in promptu omnibus est, & oculo ad oculum potest videri, Leonem IV. Pontificem Maximum largas Indulgentias nostris benefactoribus elargitum, quem constat Pontificatum gessisse anno salutis nostræ* 854. *Franciscum verò, & Dominicum, viros quidem Sanctissimos, constat circa* 1200. *annum floruisse. Quo fit vt arctissimo iudicij articulo concludi possit nos Carmelitas, saltem per* 350. *annos antecessisse Minores, & Prædicatores: hoc inquam conuinci potest scriptis, & litteris Apostolicis, contra quas nulla exceptio fieri possit.* Perdoctus etiam author Petrus Vuastelius *in Vindiciar. lib. Ioan. Ierosolymit. de Institution. Monachor. sect.*5. *ar.*1. §. 10. idem argumentum contra nostræ antiquitates aduersarios vrget.

Causa concessionis Indulgentiæ. 9 Causam porro cur S. Papa Leo præfatam Indulgentiam Religionis benefactoribus elargitus fuerit, sic tradit Palæonydorus *lib.*2. *cap.*10. post alia in superioribus relata: *Verum hæc lætitia, proh dolor! breui tempore finem habuit. Mortuo enim Carolo anno Domini* 815. *rursus Terra Sancta post pauca tempora deuastata fuit. Et dum Carmelitæ cum cæteris Christianis essent vehementer afflicti, & attenuati annis non paucis, plures ex eis martyrio coronati sunt. Audiens igitur eorum penuriam, & persecutionem Papa Leo IV. anno Domini* 848. *electus, ipsis compatiendo, dedit quasdam Indulgentias omnibus Christi fidelibus eisdem in tantas necessitate subuenientibus, manusque adiutrices porrigentibus, teste Sixto IV. in confirmatione Indulgentiarum Ordinis nostri.*

Gothescalcus hæreticus. 10 Fœdabatur interea Galliæ Monachismus, ob cuiusdam cui *Gothescalcus* nomen erat, Monachi, praua dogmata. Qualis is fuerit sic viuis coloribus depingitur: *Huius animo elatus, quietis impatiens, nouorum verborum cupidus, insatiabili honoris ambitione incensus, proteruus, & tumultuosus, vt inani animi ostentatione, & falsa quadam nouitate, sui nominis famam adipisceretur, adeptam latius opinionem propagaret, & propagatam ab obliuionis iniuria vindicaret.* Dogmata autem illius authori similia hæc erant. *Sicuti Deus quosdam prædestinauit ad vitam æternam, sic etiam alios ad mortem æternam prædestinauit. Deus non vult omnes saluos fieri, sed dumtaxat eos, qui saluantur. Iesus Christus non fuit crucifixus, neque mortuus pro redemptione totius Mundi, sed tantum pro his, qui saluantur.* Hæc porro, quæ ex Hincmaro Rhemensi excepit Baronius cum alijs, eò huic loco annecti debuere, vt nouerint Monachi, quod si similium morum aliqui inter eos reperiantur, similes fructus ex eis sperari possint; & quia quasi eadem dogmata hoc tempore, quo hæc scribimus, anno videlicet Mundi redempti 1651. in eadem Gallia a quibusdam sunt

pro-

propugnata; etsi ab alijs acriter impugnata, & pro trutina ad Apostolicam Sedem delata. Cuius infallibile veritatis indicium expectatur citissimè. Ex eo autem constare poterit, an harum thesium assertores, qui pij, & Catholici creduntur, aliquid commune cum illo Gotheſcalcho habeant; vel potius ab eo dissentiant.

11 Celebratur tamen pro hoc tempore, anno videlicet 850. in partibus Hispaniæ, Anacinardus Monachus, & Eremita, de quo Iulianus Petri *in suo Chronic.* hæc. *S. Anacinardus Eremita ex Germania venit in Hispaniam, & in ripa fluminis Tagi prope Ciuitatem Scalabitanam aliquot annis sanctè degit. Reuersus autem ad Alpes non procul a loco Tigui ino vulneribus latronum confossus Martyrio coronatur. Agitur eius dies Natalis 4. Februarij. Manent aliqua vestigia huius Sancti Abbatis in Lusitania in Oppidis eius Prouinciæ Ataugia, & Meinardo.* Similia ferme Luitprandus *in Chronic.* nobis non prætermittenda, cum dubij simus de Monachatu, & Anachoresi huius Sancti viri; an scilicet Basiliano, Augustiniano, vel Benedictino, an potius Eliano cæteris antiquiori accenseri debeat. Saltem, non fuisse Augustinianum habet lector apud Gabrielem Pennotum *in histor. Canonic. Regular. lib.* 1. *cap.* 57. *num.* 11. S. Anacinardus.

12 Præcipuè tamen celebrandus alius in eiusdem Hispaniæ partibus insigni Martyrio Monachus, Isaac Tabannensis Cœnobij apud Cordubam clarissimam Vrbem iubar. Hic enim, vt testatur S. Eulogius Cordubensis, Martyr etiam, & electus Toletanus Archiepiscopus in libro *Memoriale Sanctorum* ab ipso inscripto, & Tomo nono Bibliothecæ veterum Patrum inserto, in libri præfatione, primus e Tabanensi illo Cœnobio prodiens iudicem Machometanum adit, verbis aggreditur, acriter exprobrat Mahumeti pestiferum dogma; vt idcirco Dei seruus ad necem damnatus, stipite eleuatus, capite deorsum appensus, atque in Vrbis spectaculum positus, tertio nonas Iunij Æra 889. quæ anno 851. correspondet, Deo animam reddiderit. Contigit hæc Christianorum persecutio sub Mahomad Rege Cordubensi, & filio Abderramen, vt testatur noster Coria *in Chronic. Carmel. lib.* 9. *cap.* 29. Fuisse porro huiusmodi Isaac Elianum Monachum, ex multis conijci datur. Primò, quia ex Orientalibus erat, prout ex visione quadam de ipso facta, quam idem Eulogius ibi refert, habetur: dicitur enim ibi sacerdotem quendam ex eodem Tabanensi Cœnobio per somnium vidisse *puerum* (Isaac videlicet) *decoris pulcherrimi a partibus Orientis venire*. Deinde quia de ipso etiam additur *Schedamque Mariæ pulchritudinis manibus gestantem sibi adsistere*; quibus piè quoque denotatur specialem Mariæ Virginis filium fuisse, ac perinde quod ex Carmeli Colonia eidem Dei Matri nuncupata. Ad hæc, Tabanense illud Monachorum Cœnobium ex Tabennensi Instituto a Sancto Pachomio in Nili Insula apud Thebaidem Ægypti primum promoto, de quo Tomo præcedenti ad ann. 327. egimus, emanasse, titulus Monasterij, & ritus Monachalis ipsius congruè Isaac Monachus Tabanensis.

ſuadent. Et ideo hunc Iſaacum Monachum, & Martyrem noſtris accenſet Caſanate *in ſuo Paradiſ. Carmelitic. decor. ſtat.* 3. *ætat.* 10. *cap.* 65. *in annotatione.*

Martyres Cordubenſes.

13 Quia verò Cordubenſis hic campus ferax ſemper Illuſtriſſimorum Martyrum fuit, idcirco tam pro ijs, quæ de Iſaaco Martyre, & Monacho, modo diximus, quam pro ijs, quæ in ſequentibus de ſimilibus dicere oportebit, lectori proponendum duximus, quod quemadmodum ex S. Eulogij Martyris relati hiſtoria conſpicitur, plura Monachorum aſceteria hoc tempore in Hiſpania, præſertim conſinijs Cordubæ, cernebantur. Vnum erat illud *Tabanenſe* dictum, de quo idem Eulogius *in Præfatione ad Memoriale Sanctorum*, & *lib.* 2. *cap.* 2. vbi hoc Cœnobium ſeptem milliaribus a Corduba ſitum, inter prærupta montium collocatum, ac extructum a Ieremia Iſaac patruele, ac vxore ipſius Eliſabetha, dicit. Alterum S. Felicis apud Oppidum *Fronianum* ab eodem commemoratum *lib.* 2. *cap.* 8. Alterum erat *Cuteclarenſe*, etiam titulo Deiparæ Sanctiſſimæ decoratum, de quo idem Eulogius *lib.* 2. *capit.* 4. & 8. Alterum S. Zoili Armilatenſis a Corduba triginta, & amplius milliaribus diſtans, vt eodem *cap.* 4. Eulogius ait. Item aliud S. Chriſtophori, cuius etiam meminit ibi. Aliud *Pilemelarienſe* nuncupatum apud eundem Eulogium *cap.* 10. Aliud quoque S. Martini nuncupatum in Montana Cordubenſi, loco, qui appellatur *Roiana*, cuius memoria extat *cap.* 11. *dicti libri*. Pariter aliud SS. Iuſti, & Paſtoris in interiori Cordubenſi Montana, loco, qui dicitur *fraga* ſitum. Idem Eulogius eo *cap.* 11. Et aliud S. Saluatoris, quem commemorat *lib.* 3. *cap.* 7. Ex quibus primum illud *Tabanenſe*, veluti caput cæterorum erat, vt ex tota hiſtoria colligitur, præſertim *lib.* 3. *cap.* 10. vbi dicitur: *Latè diffuſa Cœnoby* (Tabanenſis) *fama, etiam procul ſitarum ad ſe Vrbium diſcurſus inuitat, quo talium exemplorum magiſterijs imbuerentur.* Omnia porro illa eiuſdem Inſtituti Monaſtici fuiſſe Coria exiſtimat. Credibilius tamen oppoſitum videtur; ſiquidem eo *cap.* 10. Loquens de S. Columba relatus Eulogius, ait, quod Martinus, & Eliſabetha, *antequam Monaſterium* (Tabanenſe ſcilicet) *peterent, multis ſe Chriſto religionibus inter Conuentus populi conſecrarunt.* Erant igitur multæ *religiones* Cordubæ, & circa Ciuitatem, quibus ſe conſecrare potuerint. In ſpecie tamen, cuius Inſtituti fuerint prænominata Cœnobia haud facilè noſcitur, non tam propter rei arduitatem, quam propter varias Scriptorum ſententias, qui, nulla præmiſſa indagine, vulgari exiſtimationi, quam nos ſæpius reiecimus, adhæſere. Ex quibus nonnulli Benedictini fuiſſe autumant. At quo fundamento? Sane nullo, præter tritum illud, quod in Hiſpaniæ partibus nullum niſi S. Benedicti Monachiſmum ea tempeſtate claruiſſe opinentur. Sed fragile nimis tale fulcrum eſſe tam ſæpe inculcatum eſt, vt maiori non egeat repetitione. Cæterum ſpecialius cum Coria ſupra relato *lib.* 1. *c.* 15. ac Caſanate etiam ſupra euincere poſſumus quod

etſi

etsi omnino credere fas sit hoc tempore Benedictinam inclytam familiam in ea Ciuitate, & alijs Hispaniæ Sedem habuisse; nihilosecius Cœnobia ista, & istorum Cœnobiorum ascetas, magna saltem ex parte, alterius, Eliani nempe, Esseni, & Orientalis Instituti propagines extitisse, ad partes illas Hispaniarum aduectas. Primò quidem, quia Cœnobia hæc, *duplicia*, seu *promiscua* erant, vt testatur Eulogius *lib.* 2. *cap.* 2. & *lib.* 3. *cap.* 7. ac alibi sæpius; & fatetur Morales *in Annotat. ad Eulogium*; ex viris videlicet, & fœminis coniunctim viuentibus; ea tamen murorum diuisione discreta, quam honestas expostulabat: habere autem talia Monasteria; etsi per aliquod tempus Benedictinæ familiæ permissum fuerit, nihilominus proprius is mos erat Orientalium Monachorum, qui Essenorum instar, viros cum fœminis conuiuentes, etsi omni inhonestæ conuersationis periculo sublato, patiebantur; vt sæpius diximus, & apud omnes est notissimum. Nec credi facile potest post plura Romanæ Ecclesiæ decreta similia Cœnobia interdicentia Benedictinos Patres eidem obsequentissimos, ac in Occidentalibus partibus degentes, ipsis non paruisse: quod de Orientalibus Monachis sub dubio verti potest, propter inueteratum, antiquissimum, & a primæuo Ecclesiæ initio vsum apud ipsos repertum. Deinde, quia istorum Cœnobiorum Monachi sub vnius illius Tabanensis regimine vigebant, prout ex eadem historia infert Coria. Atqui Benedictinorum Patrum Cœnobia suis proprijs Abbatibus gubernari consueuere. Ad hæc, in Cœnobijs istis seuerior, & rigidior Monachismi ritus seruabatur, quam in alijs Benedictinam Regulam sectantibus; prout haud obscure ex eodem Eulogio in S. Sabigoto S. Fandila, & S. Columba elici datur. Vrget intentum, quod istorum Monasteriorum Sodales coloris albi habitu induebantur; vt pote lineo, testante eodem Eulogio *lib.* 3. *cap.* 10. in Vita S. Columbæ, dum dicit: *Corpus sternitur, nec mora, vt erat lineis indutum*; quod omnino Benedictinæ Religionis consuetudini extraneum, & proprium Orientalium Monachorum est; qui ab Essenis ortum ducebant, ac propterea sicut illi, albicantibus vtebantur vestibus, vt sæpius Tomo primo, & secundo comprobauimus: ac de Tabennensis Religionis alumnis constat in Vita S. Pachomij *cap.* 22. manifestè. Maximè tamen concludit intentum, quod horum Cœnobiorum Monachi cum Orientalibus Syriæ, Terræ Sanctæ, & Lauræ S. Sabæ participabant, adeo vt vnus ex istis Palæstinis, Beetlehemita, Georgius nomine, ad Hispaniæ Regiones a consortibus missus venisset stipendij requirendi gratia; ab alijs (vtique eiusdem Religionis) Hispaniam colentibus; prout testatum etiam reliquit idem Eulogius *lib.* 2. *cap.* 10. in Vita eiusdem Georgij ea scribentis, quæ nos inferius, dum de eodem Georgio sermo erit, referemus. Ex illis namque elicitur Monachos illos Terræ Sanctæ Colonos, cum his Cordubensibus, veluti Sodalibus, commercium habuisse; ac proinde quod sicut illi Eliani, & Prophetici Ordinis, non Benedictini, aut alterius posterioris,

erant,

erant, sic ex parte isti Cordubenses. Nec contemnendū pro intento, quod sicut in Vita S.Columbæ *lib. 3. cap.* 10. ait idem Eulogius, cum Tabanense Cœnobium a Mauris euersum esset, ipsa cum Sodalibus ad prædiolum quoddam *retrudendæ* confugerunt; non vero ad Benedictinas Sanctimoniales, prout facere deberent, si eiusdem cum ipsis Instituti Monastici essent. Ex ijs porro, vel simul coniunctis perspicuè colligi videtur Monachos istos, magna saltem, vt diximus, parte, nihil commune (nomine excepto) cum Benedictinæ Scholæ, etsi præstantissimæ, alumnis habuisse; sed Orientalium fœtus in Hispaniam translatos iure æstimari debere.

An hi Monachi Basiliani fuerint.

14 At non deerit, qui cum Coria nostro superius nominato dicat, eos, non Benedicti, non Augustini, sed tamen Basilij filios fuisse, ac proinde nihil Elianis cum ipsis peculiare. Verumtamen, quod ad Coriam attinet, ipse dum Basilianos hos Monachos censet, ipsorumque Cœnobia Basilianorum Cœtui ascribit, nequaquam a Prophetico, & Eliano Ordine ablegat, sed eiusdem Instituti cum ipso credit, qui Basilianos (nec immerito) sicut & ipsorum Patriarcham Basilium, Eliæ proles autumat. Verbis ergo dumtaxat a Coria discedimus. Quod vero potiori iure Elianis quam Basilianis accenseri debeant, quæ adduximus, si enucleentur, conuincunt quoque: Eliani namque promiscuis virorum, & Virginum Cœnobijs; habitu albicanti, Essenorum more; vnius Archimandritæ regimine; & Laurarum Palæstinæ possessione potiebantur, prout multa Tomo præcedenti relata suadent.

Monachi alij.

15 Accensendi pariter eidem Instituto, ac proinde nostris Annalibus, Martinus Tabanensis Cœnobij Abbas, frater Elisabethæ vxoris Ieremiæ Martyris, sub cuius *Regularibus disciplinis*, vt idem Eulogius *lib. 2. cap.* 2. affirmat, Isaac Monachus relatus *per triennium* vixit; antequam pro Christo Martyr extitisset. Et Petrus Sacerdos, ac Vvalabonsus Diaconus, Cuteclarensis Cœnobij Coloni, qui etiam ob testimonium veritatis occisi sunt. Item Sabinianus, & Vvistremundus Cœnobij S. Zoili Armiralensis Monachi; ac Habentius Monasterij S. Christophori Monachus, Martyres cum Ieremia sene, etiam ab eodem Eulogio commemorati eo *lib. 2. cap.* 4. Vbi de isto Habentio hæc inquit, quibus etiam denotatur ex Palæstinis Monachis fuisse (quibus familiaris ferme erat rigidissimus hic viuendi ritus) *sæculo mortuus, Christo autem sub arctissima regula degens, vtpote spontaneo carceri se tradens, altis maceriarum sepibus circunclusus, ferreisque laminis intus ad carnem obseptus, per fenestras se aduentantibus exhibebat visendum.* Ad pudorem sanè nostri temporis delicate viuentium quorundam. Illis iungitur Theodemirus Carmonensis Martyr etiam, & Monachus; de quo idem Eulogius *eo lib. cap. 6.* Et Saluator Presbyter Monasterij S. Felicis apud Fronianum Oppidum, cuius & meminit *eo lib. cap.* 8. Maximè Maria Virgo Sanctimonialis Monasterij Cuteclarensis, & Vvalabonsi soror, quæ cum Flora alia simul passa est,

sa est, vt idem Eulogius ibi affert. Qui capite sequenti idem refert de Monacho alio *Seruo Dei* nuncupato.

16 Præ multis autem vnus Georgius supra commemoratus, Beethleemiticus, Monasterij S. Sabæ ab Hierosolyma octo milliaribus distantis Monachus, hac tempestate floruit. Cum enim postquam per 27. annos in eo Cœnobio cum quingentis fratribus, qui ipsum incolebant, commoratus fuisset, a Dauide ipsius Abbate in Africam missus, inde in Hispaniam venisset, stipendij dicti Monasterij requirendi gratia (vtique ab alijs eiusdem professionis Monachis in Hispania degentibus, vt superius dicere cœpimus) virque esset magnæ humilitatis,& abstinentiæ, sæpiusque in ore haberet illud Monachorum veluti proprium carmen: *Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus eius in ore meo*, cum multis alijs Martyrij palma decorari meruit, sepultus cum S. Aurelio etiam Martyre in Cœnobio *Pilemelariensi*. S. Eulogius *lib. 2. Memorialis Sanctorum cap.* 10. vbi etiam affert epistolam, quam idem Georgius ad sui Monasterij S. Sabæ Monachos scribebat huius tenoris. *In nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti. Vniuersæ Catholicæ Ecclesiæ a me indigno, & peccatore Georgio Monacho, nec non & Diacono fratre, & collega seruorum Dei filiorum S. Sabæ quingentorum virorum perfectam in Domino Iesu Christo salutem. Cognoscite, o fratres charissimi, introitum meum in Hispaniam nihil aliud fuisse nisi gratia stipendij vestri requirendi, qui sub arctissima regula, & regimine Sancti patris Dauid Hierosolymis degitis. A quibus Africam missus, deinceps in Hispanias commigraui. Sed hanc ipsam insulam nimis afflictam reperiens, cœpi cogitationibus varijs æstuare, vt aut proprium solum reuiserem, aut regna Christianorum, id est, Franciam peterem. Et cum proximos, & charissimos super hac re consulerem, nonnulli pergrare iubebant, plerique ad Cœnobium meum reuerti cogebant. Hinc velut dubius diuerso præpeditus tractu, cui me primo cogitationi submitterem nesciebam. Pergens autem de Corduba ad Tabanense Cœnobium, quo fratrum, & sororum benedictio iter meum comitaretur: dixit mihi Abbas ille Martinus, & soror eius Domina Elisabeth: Veni frater, & accipe benedictionem ancillæ Dei Sabigothonis, quæ mox vt me intuita est: promissus, inquit, nostri certaminis comes, & collega hic Monachus erit. Ego verò agnita causa eius, & ratione comperta, illico pedibus eius aduolutus pro me Dominum exorare rogaui, vt forsitan Spiritus Sancti respectu illustratus ad ea quæ illa præstolabatur peruenire meruissem. Et illa: Vnde hoc nobis, inquit, pater? Cumque eadem nocte ibidem mansissem, apparuit mihi in visione noctis ipsa venerabilis mulier Sabigotho, & nescio quod genus odoramenti pretiosissimi ligni accommodans, referebat. Ditior ex hoc mihi thesaurus est. Mane autem facto, descendimus ambo in Ciuitatem ad virum suum Aurelium, prostrauique me pedibus eius petens ab eo, vt oraret pro me, quod illis in Martyrio socius essem. Qui statim præbens assensum exarsit in me ignis cœlestis per orationes eorum, & factus sum vnus ex illis: & ex tunc non sum*

Georgius Beethleemiticus.

sum ab eis separatus, sed omnes pariter in domo S. Aurelij congregati reddimus Domino cum iucunditate vota laudationis. Alia prætermittimus, quæ in eodem Eulogio cerni possunt. Sed interim animaduertat lector, quam latè propagatus esset, his etiam calamitosis temporibus, Monasticus Ordo, in Palæstinæ partibus, vt quingenti Monachi in vno S. Sabæ Monasterio Ierosolymitano ab hoc Georgio censeantur, sub vno Dauide Archimandrita.

Alij Martyres Monachi.

17 Adiuncti sunt præcedentibus Monachis Martyribus duo alij etiam Martyres, & Monachi, Christophorus, & Leouigildus. Primus quidem colonus Monasterij S. Martini in Montana Cordubensi, loco qui appellatur *Roiana*. Posterior verò ex Cœnobio Sanctorum Iusti, & Pastoris in interiori Montana Cordubensi, loco qui dicitur *Fraga*. Etenim pro fidei confessione Deo animas reddiderunt, & corpora ferme adusta Basilicæ S. Zoili. Testante eodem Eulogio *lib. 2. cap. 11.*

Duo alij Monachi eunuchi.

18 Numerum etiam Martyrum auxerunt alij duo Monachi eunuchi; nomen Vni Rogellius, senex, prouectæque ætatis; alteri *Seruio Deo* (sic enim vocabatur) iuuenis, & ex Orientis partibus oriundus: vt vel ex hoc etiam elici detur Hispanos hos Monachos eiusdem Instituti, ac Orientales esse. Hi ergo duo Christi milites Cordubense Saracenorum fanum ingredentes, Euangelium prædicantes, falsi vatis dogmata subsannantes, post plura quæ perpeßi sunt a Mahumetanis, tandem fœlici Martyrio vitam consummarunt. Eulogius *lib. 2. cap. 13.*

Fandila Monachus.

19 Hoc etiam Martyrum Monachorum agmen decorauit Fandila eiusdem professionis in Cœnobio Tabanensi sub Martino Abbate prius alumnus, & postea Monasterij S. Saluatoris non procul a Corduba ad radicem mellaris pinniculi positi Præfectus. Iudici enim astans Euangelium prædicat; impudicum Machometum exprobrat; & pœnas incendij Sectatoribus minatur. Hinc carcere trusus, vinculis coarctatus, & cum latronibus deputatus, gladio percussus, & patibulo suspensus, Christi athleta de improbis triumphauit. Eulogius *lib. 3. cap. 7.*

Alij Martyres vtriusque sexus.

20 Illos etiam secuti sunt in Monastica professione, & Martyrij perpeßione, Felix Monachus Complutensis; digna Monialis Collegij Venerabilis Elisabeth; de quibus idem Eulogius *lib. 3. cap. 8.* Maxime tamen Columba Virgo Tabanensis Cœnobij alumna, Abbatis Martini, & Elisabeth soror, quæ sub eorum regimine miris virtutibus clarens, ad maiora anhelans, Monasterij claustra deserit, iudicem adit, Euangelicam veritatem profert, iniquum dogma retundit, & contra se prouocare conatur. Intentum assequitur; nam in tantæ virtutis præmium capitis obtruncatione Martyrij palmam meruit obtinere. Plura de ipsa Eulogius *lib. 3. cap. 10.* Item Pomposa Virgo Sanctimonialis Cœnobij Sancti Saluatoris superius commemorati, ad radicem Pinnæ Mellarissæ constituti; cuius sanctitatem referebat Felix Monachus, & Abbas eiusdem Monasterij; quæ etiam Monasterij claustra aufugiens, iudicem

cem adijt, confudit, & ab ipso trucidari ob Christi confessionem meruit. Idem Eulogius *lib.* 3. *cap.* 11.

Ann. Christ. 855. vsque ad 857. Benedicti III. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Michaelis Porphyrogeniti Orient. Imper. 14. vsque ad 16. Lotharij Imper. Occid. 15. & Ludou. II. 1. & 2.

1 MORITVR anno 855. S. Leo Papa; & post eius obitum Pontifex creatur Benedictus huius nominis Tertius; homo sanctus, & virtutibus plenus. Verum mox factione Legatorum, qui delecti fuerant ad ferendum ex more Imperatoribus decretum electionis Benedicti, aliorumque prauorum omnis generis hominum conatu, sed & consensu Legatorum a Ludouico Imperatore Romam missorum, Anastasius quidam presbyter a Leone prius excommunicatus in Synodo, atque depositus, Romam deductus, primo Basilicam S. Petri sacrilegè inuadens, Imagines sacras exturbauit, confregit, combussitque: deinde ad Lateranense Patriarchium properans sese in solium Pontificium intrusit, eiecto Benedicto, ac post multa conuicia, & verbera custodiæ mancipato. Sed resistentibus magna constantia Episcopis, vnà cum Clero, populoque Romano; ijdem Imperatoris Legati post triduum coacti sunt Anastasium expellere, & post indictum pro Ecclesiæ vnitate triduanum ieiunium, Benedicto se reconciliare: quiquidem, factiosis ad pedes eius prostratis, in gratiam receptis, in Basilica S. Petri consecratus est, magna omnium exultatione. Narrantur hæc fusius ab Anastasio Bibliothecario, qui aderat, quem alij sequuntur, & Ludouici Imperatoris conatui hæc tribuunt. Benedicti III. Pontificatus, & casus.

2 Narrat etiam idem Anastasius inter egregia gesta huius Pontificis, quod in Monasterio B. Martini *fecit canistra duo ex argento purissimo pensantia libras quatuor, & semis*; & quod in titulo B. Chrysogoni Martyris *fecit calices ex argento purissimo quinque, pensantes simul libras vndecim, & vncias sex*. Quæ ad nostram spectant historiam, cum Monasterium illud B. Martini forsan sit illud quod a Papa Leone IV. apud Ecclesiam nostram Sanctorum Siluestri, & Martini extructum *sub anno* 847. diximus. Et titulus ille Beati Chrysogoni Ordini nostro cesserit. Gesta Papæ Benedicti.

3 Quamuis autem nostræ historiæ exterum omnino videatur, nihilominus quia apud nonnullos non solum hæreticos, sed & Orthodoxos etiam, pro vera, dubia saltem, habetur, historia quædam fabulosa, huic tempori ascripta de fœmina quadam Papissa post S. Leonem Papam, & ante Benedictum III. Ecclesiæ Romanæ Cathedram moderante, ideo, etsi Fabula de Papissa Ioanna.

etsi non pro rei dignitate, quia de ipsa plures, & valde doctiscripserunt, saltem prout sufficiat ad figmentum hoc ex toto Christiano Orbe eliminandum, aliqua hoc loco proponenda. Primò quidem, Marianum Scotum, Sigebertum Gemblahensem, aut Martinum Polonum, qui primi huius rei assertores referuntur, nihil tale scripsisse, sed nec somniasse; etsi improborum hominum fraude in eorum libris innexum deprehendatur; prout latè, & eruditè probat Leo Allatius *in tractatu* de hac fabula ex varijs fundamentis, & Authoribus. Secundò, quod si de aliquo commento maxime dici potest illud axioma: Contraria allegans non auditur. *l. Titiæ ff. de condit. & demonstr. l. 1. C. de furtis, l. transactione C. de transact. c. imputari de fide Instrum. C. Sollicitudinem de appelat:* id præcipue de huiusmodi fabella dici potest. Ex eis namque qui ipsam sequuntur, alij fœminam hanc *Ioannam* vocatam volunt; nominatam antea *Agnetem* alij dixere, alij *Gilbertam*, *Isabellam* alij, seu *Margaritam*, vel etiam *Tuttam*, aut *Dorotheam*: præterquamquod alij natione Germanam, alij dixere Anglicanam. Rursum quanta diuersitas in nomine quod ipsi confinxerunt, vel leuiter crediderunt; dum alij eam vocant Ioannem Septimum; alij Octauum; alij verò Nonum, cum tamen certissimè constet legitimos fuisse Romanæ Ecclesiæ Pontifices Ioannem Septimum, Octauum, & Nonum. Sed & in tempore valde sibi contrariantur, dum alij hoc anno octingentesimo quinquagesimo septimo; octauo alij; quidam nongentesimo quarto; præter eos qui eam ponunt post Martinum Primum anno Domini sexcentesimo quinquagesimo tertio, vel post Ioannem Quintum anno sexcentesimo octogesimo sexto. In Sedis verò tempore quanta inter eos repugnantia, dum alij eam sedisse tradunt anno vno, & mense vno, & diebus quatuor; alij annis duobus totidem mensibus, & diebus quatuor; alij duobus annis cum dimidio; duobus tantum annis alij; alij verò tantum quatuor mensibus. Denique quanta diuersitas in eiusdem fabulæ narratione; dum nec vnus quidem reperitur qui consentiat alteri, imò omnes inter se dissentiant, contradicantque sibi inuicem. Dicitur etiam a quibusdam Athenis Philosophiam didicisse; cum tamen eo tempore vix Atheniensium scholarum vestigium, vel nomen extaret. Nulla ergo historia sit adeo mendax, variaque, & omni penitus fide indignior. Tertio, quod eo tempore ferme Moguncíaci in Germania mulier *Thiota* nomine, vt tradunt Francorum Annales, & Sigebertus *in Chronic.* res Ecclesiasticas perturbabat; nouam se Prophetissam dicebat, vsurpabatque publice docendi munus, & concionandi: adeo, vt multi, sacra doctrina postposita, eam quasi magistram cœlitus destinatam, sequerentur; etsi re postea detecta, Synodali iudicio damnata fuerit. Hinc ergo rudes aliquot posterioris seculi homines, dum audiunt inter Leonem, & Benedictum, (vel saltem illo tempore) fœminam quandam Moguncíacam non tantum prophetasse, sed prædicasse, obijsseque alia munia, quibus summi

Sacer-

Sacerdotes decorantur, animum à femella, quam nec cogitasse tantum scelus credunt, auertentes, ad Principem omnium magistram, Petri cathedram scilicet, cuius id munus esse optimè norunt, inducunt, & a Germania in Italiam, a Moguntiaco Romam transtulerunt. Quartò, quod tempore illo, quo Marianus Scotus, qui primus huius figmenti artifex creditur, scribebat, fama ferebatur quod fœmina quædam ad Sedem Constantinopolitanam euecta esset, vt apertè constat ex Epistola Leonis Noni Romani Pontificis ad Michaelem Patriarcham Constantinopolitanum, atque Leonem Acridanum, quæ est Epistola prima eiusdem Leonis. Hinc ergo, ea, quæ de Ecclesia Constantinopolitana vulgata fama ferebantur in Romanam Ecclesiam a schismaticis ipsam odio prosequentibus, & calumnijs proscindentibus, conuersa fuerunt. Aliam huiuscemodi mendacij apertissimi occasionem *sub ann. Christ.* 873. dum de Ioanne Octauo Papa, quem istam Papissam fuisse aliqui somniarunt, afferemus, congruentiorem forte. Sed multò fortius arridet huiusmodi diabolicum figmentum ansam habuisse ex eo quod inferiùs, sub temporibus scilicet Sergij III. & Ioannis X. & Ioann. II. Romæ contigisse dicemus, scilicet fœminas quasdam malæ notæ, matrem videlicet, & duas filias, adeo turpiter Ecclesiæ faciem fœdasse, vt ad ipsarum nutum Romani Pontifices intruderentur, & deponerentur, & Ecclesia regeretur: ex tali enim rerum monstruositate, occasionem habere potuit huius fabulæ, postea ab ignaris, vel male affectis authoribus, magis propagatæ. Notet quintò Lector, quod de hac fœmina in Papatum intrusâ nihil non solum Græci scriptores Romanorum æmuli; sed neque ex Latinis Anastasius Bibliothecarius, qui Leonis Quarti, Benedicti Tertij, & Nicolai Primi creationi præsens interfuit. Nihil etiam hac de re Ioannes Diaconus, Addo Viennensis, qui nono seculo huic proximo scripserunt. Nihil Regino, & Luitprandus, qui decimo. Nihil Hermannus Contractus, Lambertus Scafnaburgensis, qui vndecimo. Nihil denique subsequentium seculorum scriptores Ademarus, Hugo Floriacensis, Leo Hostiensis, Ioannes Cremonensis, Florentius Vingorniensis, Honorius Augustodunensis, Nicolaus Maniacutius, Conradus Abbas Vrbsergensis, Albertus Stadensis, Vincentius Burgundus, Matthæus Vesthmonasteriensis, alijque posteriores. Nihil manuscripti, & antiqui Indices Pontificum, quos videre contigit, inter Leonem, & Benedictum. Quod si Platina huic figmento adhærere credatur, notet ipsum sic addidisse: *Hæc quæ dixi vulgo feruntur: incertis tamen, & obscuris auctoribus, quæ ideo ponere breuiter, & nude institui, ne obstinate nimium, & pertinaciter omisisse videar; quod fere omnes affirmant: erremus etiam nos hac in re cum vulgo, quanquam appareat ea quæ dixi ex his esse, quæ fieri posse creduntur.* Perpendat sextò (quod magni ponderis argumentum est) quod tempore Leonis Quarti, & Benedicti Tertij quo huiusmodi fœmineum portentum in Cathedra Petri sedisse fingitur,

tur, inter alios Romanæ Sedis infensissimos hostes, vnus erat Photius Constantinopolitanus Patriarcha, scelestissimus homo, qui totam Orientis oram ad defectionem a Romanis Pontificibus compellebat ore, calamo, factisque immanissimis: apud quem nihilominus nec verbulum reperies, quo næuum hunc tam infamem Romanæ Ecclesiæ appingere auderet; facturus sanè si vel minimum credibilitatis habuisset. Similiter Michael Imperator, Pontificibus quoque Romanis, per litteras etiam infensus; qui pariter in Ecclesiastica sæuiebat, Religionis mysteria pessum dabat, & scurriliter sacra irridebat; nihil tamen de hac fabulosa Papissa Latinis obijcere vnquam visus, vel auditus est: cum alioquin id facere sibi vtile esse posset, vel ad sceleratam, quam gerebat vitam, a reprehensione Pontificia tuendam. Facessat ergo fictitium hoc maleuolorum somnium, expuendum potius quàm reijciendum, prout faciunt Honuphrius, Gilbertus, Iodocus, Baronius, Bellarminus, Serarius, Miræus, Floremundus, & plures alij, contra Nouatores Magdeburgenses, Ioannem Carrionem, Franciscum Iunium, & Stephellium, qui sacrilegum illud mendacium euomuit:

Ecce regnat mulier Moguntina,
Illa Papatum orbis designat.

Martyres Cordubenses.

4 Veniamus iam ad veram historiam, nostræque propriorem, de Martyribus Cordubensibus a Beato Eulogio commemoratis. Hoc enim tempore inter plures, qui pro Christo animas reddidere ex Monachis Ludouicus Cordubensis, & frater Pauli Diaconi, vnus erat, qui sancto fœdere fratri vnitus cum ipso peremptus est. Item Paulus, & Isidorus etiam Monachi adhuc iuuenili ætate florentes. Et Argimirus, qui ense transfossus Martyrum Monachorum numero aggregari obtinuit. Ac Aurea Virgo Sanctimonialis Cœnobij Cuteclariensis in superioribus commemorati, quæ licet primum Christi fidem coram iudice abnegasset, postea tamen facti pœnitens, pro ipsa Martyr esse meruit. Hos porro cum alijs in superioribus commemoratis, nostris accensemus, propter fundamenta ibi adducta, quæ ad minus euincunt plures ex illis inter Eliades connumerari debere, prout Coria, & Casanate ibi relati iure autumant.

Ann.

Ann. Christ. 858. vsque ad 867. Nicolai I. Roman. Pontif. 1. vsque ad 10. Michaelis Porphyrogen. Orient. Imper. 17. vsque ad 26. Basilij Maced. I. & Ludou. II. Imp. Occid. 3. vsque ad 12.

1 ICOLAI I. Summi Pontificis post Benedictum III. ex humanis sublatum, assumptionis ad Papatum hoc tempus describitur. Præsente enim Ludouico Imper. etsi inuitus, in Basilica S. Petri consecratus, meruit ab ipso, prædecessoribus Pontificibus contumelioso, humillimis obsequijs honorari, quæ narrat Anastasius *in Nicolao*. Meruit quoque a Reginone, & eius successore Hadriano Eliæ Patriarchæ nostro ob virtutum merita comparari. Baronius *sub ann.* 867. Fuit etiam hic Pontifex benignus Monachorum protector, & a secularium Principum potestate defensor, prout indicant verba ipsius in celebri illa Epistola ad Michaelem Imperatorem rebellem, vbi sic: *Vestrum autem, & piorum Imperatorum non est vllum penitus quærendi Monachos ministerium, nisi ad miserendum, & orationes eorum submisse poscendum*. Principes ergo laici nequeunt sibi Monachorum ministerium exquirere, sed ipsis subuenire, & eorum orationibus adiuuari postulare. Gesta Nicolai I. Papæ.

2 Iuxta aliquos etiam, quos suppresso nomine refert Troilus Maluetius *in Tract. de Canonizatione Sanctorum in fin.* hic Pontifex Nicolaus I. fuit, primus qui Sanctum aliquem canonizauit. Sic enim ibi scribit, loquens de primo canonizato. *Reperi in loco non vulgari primum fuisse quendam Apollonium eremitam natione Græcum, ac pro fide Christi martyrizatum, per Nicolaum primum hac forma canonizatum. Qui Apollonius tempore Christi in quadam silua pastoribus prædicans Christum ipsum verum esse Messiam, a Iudæis clauis ligneis in Domino passus est Martyrium. Et hoc ipsum Nicolao scire optanti quis primo martyrizatus fuerit, diuino spiritu reuelatum est. Quod verò dicitur de B. Stephano Protomartyre intelligi debet post Christi mortem. Et proculdubio nouum quamplurimis videbitur. Nec miretur aliquis si authoris nomen tacui: hoc enim reperi in libro quodam antiquissimo, ac sine titulo, cui fidem præstiti, cum ibi quamplurima alia Romanorum, ac Summorum Pontificum gesta, quæ vera reputantur, repererim*. Hæc Troilus. Etsi autem sciam Bellarminum, Angelum Roccam, Contelorium, & alios, aliter sentire de primo canonizato; nihilominus quia nihil hac in re certi est, & quia hæc historia credibilitatem præsefert, & confirmat id quod diximus Tomo præcedenti, scilicet, tempore ipso Christi, & circiter, fuisse Eremitas, Anachoretas, seu Esse- Apollonius Eremita, an primus canonizatus.

 nos,

nos, quales fuerunt non solum Ioannes Baptista, sed etiam Abbas Scariothus, & alij ibi relati, ideo prætermitti non debuit.

Martyrium S. Eulogij.

3 Ad hoc etiam tempus refertur Martyrium magni illius promotoris Martyrum, Christi præconis, Mahometanæ prauitatis eximij debellatoris, & Monachorum Cordubensium, qui Eliani Instituti æmulatores erant, fidelissimi Chronologi, S. Eulogij Cordubensis presbyteri, & in Toletanum Antistitem electi. Quod Aluarus eius temporis sincerissimus scriptor simul cum Martyrio S. Leocritiæ, sic refert. *Eo die, nescio cuius instinctu, quorumue insidijs, & proditione locus Præsidi latibuli indicatur, & a militibus ad hoc missis ex improuiso omnis illa eorum habitatio circundatur. Actumque est, vt electus & prædestinatus Martyr præsentialiter adfuisset. In cuius præsentia iam dictam Leocritiam virginem educentes, eumque vna pariter comprehendentes, verberantes, multisque contumelijs affligentes iniquo Præsidi, & scelerato Iudici præsentarunt. Quem mox Iudex per flagella occidere cogitans, truculento vultu, & impatienti animo, vehementi furore accensus, furiosis verbis interrogat, virginemque cur domo retinuerit minitando disquirit. Cui libentissime, & patientissime more locutionis suæ splendide rei veritatem hoc ordine pandit. Præses; ordo nobis prædicationis iniunctus est, & nostræ hoc fidei conuenit, vt disquirentibus a nobis lumen fidei porrigamus, nullique ad vitæ itinera properanti, quæ sancta sunt denegemus. Hoc sacerdotibus competit, hoc Religio vera deposcit, hoc etiam Christus Dominus noster nos docuit, vt quisquis sitiens fidei haurire flumina voluerit, in duplo potum inueniat quem quæsiuit. Et quoniam hæc Virgo fidei sanctæ regulam a nobis inquirere visa est, necessarium extitit, vt illi nostra eo se libentius applicaret intentio, quo eius in amplius incenderetur affectio: nec decuit talia desiderantem reijcere, præsertim illi qui ad hoc Christi electus est munere: vnde & vt posse mihi extitit, illustraui & docui, & fidem Christi viam regni esse cœlestis exposui: quomodo & tibi si me disquirendum putares libentissimè facerem. Tunc Præses turbido vultu virgas inducere iussit, eum minitans flagellis perimere. Cui Sanctus dixit: Quid istis virgis exercere cupis? Animam (inquit) tuam per has educere volo. Gladium, ait, acue & compone, pro quo animam a vinculo corporis expeditam ei reddas qui dedit: nam flagellis membra dissecare non æstimes. Et mox clara inuentione, & sufficienti eloquio falsitatem vatis sui, & legis improperans, & prædicationis verbum ingeminans sub omni velocitate palatium ducitur, & ad Regis Consiliarios vsque pertrahitur. Vbi vnus ex ipsis illi familiarissimè notus compatiendo insiluit. Si stulti, inquit, & idiotæ in hanc mortis deflendam ruinam deuecti sunt, tu sapientiæ decore præcinctus, & vitæ moribus illustratus, quæ te dementia huic mortifero casui, oblitterato naturali vitæ amore, committere compulit? Audi me, obsecro, & ne præcipiti casu corruas, rogo. Dic tantum verbo in hora huius tuæ necessitatis, & postea tua vbi potueris, vtere fide. Promittimus te nusquam inquirendum. Cui beatissimus Martyr subridens: O, inquit si scire potuisses, quanta fidei*

nostræ

nostra cultoribus maneant reposita, aut si possem quod meo retineo, tuo committere pectori: tunc iam non me a proposito reuocare conareris, sed libentius te ab hoc mundiali honore amouere cogitares: & cœpit eis Euangelij æterni verbum porrigere, & prædicationem Regni constanti libertate infundere. Qui illico eum nolentes audire gladio iubent transfigi. Cumque duceretur vnus ex eunuchis Regis alapa eum percussit, cui ille alteram faciem præparans; obsecro, inquit, ve hanc iterum verberando priori coæques: quam cum secundò feriret, ille patiens, & mitis iterum priorem parauit. Sed impetu militum ad locum occisionis deducitur, vbi genua in oratione curuans, & manus ad Cœlos extendens, signoque Crucis totum se muniens, paucis verbis intra se orans, ceruicem mucroni extendit, & celeri ictu, mundum contemnens, vitam inuenit. Compleuit Martyrium suum 5. Id. Martij, die Sabbatho, hora nona.

4 Refertur, & ad hoc tempus historia de erroribus Armenorum, ex Nicone *in tom.* 3. *Biblioth. PP.* De quibus etiam Nicephorus, Sanderus, Prateolus, Castrus, Baronius, Gualterius, & alij; sed noster lector adeat Guidonem Carmelitam, ab aliquibus illorum, nec commemoratum, nec lectum, & inueniet triginta Armenorum errores ab ipso relatos, & confutatos, quod ab eo alij accipere potuere, ipso non relato. **Armenorum errores.**

5 Extat etiam sub hoc tempore Papæ Nicolai duorum Orientalium Monachorum Cyrilli, & Methodij celebre nomen, qui ex Chersona Romam corpus S. Clementis Papæ transtulerunt. Sic ex Petro de Natalibus *lib.* 10. *cap.* 98. & apud Baronium *sub ann.* 867. Qui etiam de illis subiungit: *Porrò Cyrillus, atque Methiodus manserunt Romæ vsque ad creationem Hadriani Nicolai successoris; a quo ambo missi sunt ad prædicandum Euangelium Slauis, quorum linguam didicerant, de quorum Apostolatu ab Hadriano collato meminit Ioannes Papa Octauus in suis Epistolis.* Hæc de istis commemorari nobis debuerunt, cum Orientales Monachi fuerint, qui successione, vel saltem imitatione, Eliani, & Prophetici Instituti cultores erant. Porro quod Petrus iste dicit de Epistolis Ioann. VIII. eas refert idem Baronius *sub ann.* 880. & ex illis habetur, Methodium eo tempore Romam reuersum fuisse, Archiepiscopum Marauensem extitisse, & a Papa in fide Orthodoxa probatum, ac ab ipso commendatum iterum ad suum munus dimissum esse. **Cyrillus, & Methodius Monachi.**

6 Loquens etiam de hoc Pontifice Anastasius *in eius Vita*, inquit, eius tempore, Tiberi inundante, aquam ingressam in Monasterium S. Siluestri, & Dionysij. Quæ nobis notanda sunt propter dicta *sub anno* 757. de hac Ecclesia, & prima eius fundatione ex Elianis Monachis sub Summis Pontificibus S. Dionysio, & S. Siluestro. **Tiberis inundatio.**

7 Tribui etiam huic tempori potest Monachorum Cordubensium ad alias partes Hispaniæ quoque transmigratio. Cum enim, grassante Mahumetanorum in ipsos persecutione, plures gladio, igne, alijsque **Monachorũ Cordubensiũ transmigratio**

 tor-

tormentis Martyrij palmam consecuti fuerint, prout ex dictis in præcedentibus notum est; alij exules, & extorres effecti ad alia Christianitatis loca confugere sunt coacti. Prout de Augustinianis, & Benedictinis habet Coria noster *in Chronic. Carmelitar. lib. 1. cap. 16.* Prudenti etiam coniectura suspicans Elianos nostros Toletum conuenisse, Petri Alcozerij, & Petri Sanctij testimonijs suffultus. Et sane, cum, etsi hoc tempore Toletana Ciuitas sub iugo barbarorum esset; nihilominus, quia Christianitatis liber vsus in ea erat, in ipsa quoque S. Mariæ de Alfizen antiqua Ordinis nostri Ecclesia, in qua tunc Cathedralis Sedes Archiepiscopi residebat; potuerunt eò refugij causa se conferre, vel ad alium locum, quo fratres ibi primo commorantes se transtulerant, vt locum cederent Antistiti, & Clericis Alfizen Eremiterium occupantibus. Reuidenda, quæ diximus *sub ann. 731.*

Ann. Christ. 868. vsque ad 872. Hadriani II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Basilij Orient. Imper. 2. vsque ad 6. & Ludouici II. Imper. Occid. 13. vsque ad 17.

Hadriani II. Papæ gesta.

1 QVINQVE hi anni Pontificatui Hadriani II. qui post transitum laudatissimi Papæ Nicolai consecrationem accepit, attribuuntur. Ex eo quoque valde ipse laudabilis quod summis virtutibus præditus, & in pauperes maximè misericors, in exemplum successorum extiterit. Hæc Anastasius, siue alius eius nomine *in Gestis Hadriani*. Constat etiam ex eiusdem Hadriani Epistola ad Basilium Imperatorem, ipsum zelatorem quoque fuisse Clausuræ Monachorum, seu de impediendo ne ex vno loco ad alium sine legitima licentia transmigrarent. Cum enim Basilius, Petrus, Zosimas, & alius Basilius Monachi Roma relicta Constantinopolim perrexissent, eos ad se reduci Pontifex præcipit, alioquin puniturum eum qui apud se eos retinere auderet. Credi facilè potest Monachos istos ex Orientalibus fuisse, & propterea Romam pro Constantinopoli reliquisse. Sic Pontifex: *Porrò diuinitus protectum Imperium tuum precamur, vt Basilium, Petrum, Zosimum, & alterum Basilium, qui scelerum suorum conscij, & cupiditatis ardore succensi propositum deseruerunt, & sine commendatitijs litteris Constantinopolim properauerunt, ad nos per præsentes Apostolicæ Sedis missos remittat, quatenus dum professionem, & loca, quæ propter Deum primitus elegerunt, repetierint, & tibi cæleste praeconium conferatur, & illis suarum lucrum animarum, diuinitate propitia, concedatur: alias autem si Sanctorum Patrum regulæ calcari minimum, vel contemni tentantur, eos impunè profectò nullus penes se retinere prorsus audebit. Apud nos quidem rudimentis ablactati, & sanctæ sunt conuersationis habitum conse-*

Monachi claustra deserentes.

consequuti; quin & in Monasterijs nostris officium presbyteratus adepti. Interim tamen eos, quod sunt excommunicati donec ad nos redierint tanquam sacrorum violatores Canonum cognoscere volumus. Ex his porrò Monachis duo videntur esse Petrus, & Basilius, quos Photius improbus Patriarcha Constantinopolitanus finxerat attulisse libellos ab Vrbe Roma contra Nicolaum Pontificem, vt constat ex *Act.* 8. Synodi celebratæ hoc tempore iussu Papæ Hadriani Constantinopoli: ad eam enim introducti negauerunt omnino id quod Photius testificatus fuerat.

Extat de tempore huius Summi Pontificis admirandum quoddam, & a seculis inauditum quarundam sacrarum Monialium factum pro Deo promissæ castitatis obseruantia: laudabile satis, si ipsarum Virginum intentionem aspiciamus, non sic autem si factum ipsum cernatur: nisi ex speciali Spiritus Sancti afflatu credatur processisse. Illud porro Matthæus Vvastmonasteriensis, ex quo Baronius, & alij sumpserunt, sic refert. *Anno gratiæ octingentesimo septuagesimo applicuerunt in Scotiam Danorum innumera multitudo, quorum duces fuerunt Hinguar, & Stubba diræ peruersitatis homines, & fortitudinis inauditæ. Qui totius fines Angliæ in exterminium adducere conantes pueros, & senes quosque sibi obuios iugulabant, matronas, Sanctimoniales, seu virgines ludibrio tradendas mandabant. Cumque per omnes Regnorum fines tanta tyrannorum immanitas disseminata fuisset, Ebba sancta Collinghammensis Cœnobij Abbatissa, metuens ne, & ipsa cui sollicitudo regiminis, & cura pastoralis commissa fuerat, cum sibi subiectis virginibus ludibrio traderetur paganorum, vt pudicitiam amitterent, & virginitatem: conuocatis sororibus ad Capitulum vniuersis, in hanc vocem prorupit, dicens: Aduenerunt nuper ad partes nostras pagani nequissimi, & totius humanitatis ignari, qui loca Regionis huius singula perlustrantes, nec sexui muliebri, nec paruulorum quidem parcentes ætati, Ecclesias, & personas Ecclesiasticas destruunt, fœminas Sanctimoniales prostituunt, & obuia quæque sibi conterendo consumunt. Itaque si consilijs meis acquiescere decreueritis, spem certam de diuina clementia concipio quod, & barbarorum rabiem effugere valebimus, & perpetuæ virginitatis pudicitiam custodire. Cui cum vniuersa Virginum Congregatio certis promissionibus spopondisset sese maternis in omnibus velle obtemperare præceptis: illa admirandæ animositatis Abbatissa palam cunctis sororibus exemplum castitatis prabens non solum Sanctimonialibus illis proficuum, verum etiam omnibus, & successuris Virginibus æternaliter amplectendum: arrepta nouacula nasum proprium cum labro superiori ad dentes vsque præcidens horrendum de se spectaculum astantibus præbuit vniuersis. Quod factum memorabile cum Congregatio tota videns admiraretur; simili de se opere a singulis perpetrato materna sunt vestigia consecuta. Et his ita gestis cum mane crastinum illuxisset, peruenerunt tyranni nequissimi, vt fœminas Sanctas Deo deuotas ludibrio traderent, simul & ipsum Monasterium spoliatum ignibus concremarent, sed conspicientes Abbatissam illam, & sorores singulas* tam

Monialium mirabile exemplum.

tam enormiter mutilatas cum festinatione recesserunt de loco illo, dum longum nimis sibi videretur, vel ibidem etiam per breue temporis spacium demorari. Sed inde recedentes praeceperunt satellitibus suis nefandis, vt iniecto igne Monasterium cum omnibus Officinis, & ipsis Sanctimonialibus concremarent. Sicque executione completa a ministris iniquitatis Sancta Abbatissa, & omnes cum illa Virgines sanctissimae ad Martyrij gloriam peruenerunt.

Imaginis B. Virginis mirabilis.

3 Nostram quoque tangere videtur historiam, loci, & personarum circumstantijs inspectis, quaedam alia, quam ex Arnoldo Abbate Lubecensi oculari teste, cum in Palaestinam peregrinatus est, refert Baronius anno 870. in fine, sic: *Item a Damasco ad tria millia est locus quidam in montibus situs, qui Saidaneida vocatur, & a Christianis inhabitatur: & est ibi Ecclesia in rure sita, & in honore Gloriosae Virginis dedicata, in qua Moniales Virgines duodecim, & Monachi octo assidue Deo seruiunt, & Beatae Virgini. In qua Ecclesia vidi tabulam ligneam ad mensuram vnius vlnae longam, & latam ad modum dimidiae vlnae retro altare in muro Sanctuarij in fenestra positam, & ferro laqueaTiter cancellatim firmatam. In qua tabula effigies B. Virginis aliquando depicta fuit, sed nunc (quod dictu mirabile est) pictura super lignum est incarnata, & oleum odoriferum super odorem balsami incessanter ex ea manat. De quo oleo multi Christiani, Saraceni, & Iudaei de diuersis languoribus saepe liberantur: & nota quod oleum illud nunquam imminuitur quantumcunque inde accipiatur; nec praedicta tabula a quoquam tangi audetur, videri autem omnibus hominibus conceditur. Oleum verò illud a Christiano religiose conseruatur, augmentatur, & cum pro quocunque cum deuotione, & fide sincera sumptum fuerit pro honore Sanctae Virginis commissisque solennitatibus indubitanter impetrabitur. Ad hunc locum in Assumptione, & die gloriosa Natiuitatis suae omnes Saraceni illius Prouinciae vna cum Christianis causa orandi confluunt. Et Saraceni caeremonialia illic sua offerunt cum maxima deuotione. Nota quod haec tabula primo Constantinopoli facta, & depicta fuit. Tunc temporis quaedam Abbatissa supradicti loci causa orationis Hierusalem descenderat, & impetrata tabula a Patriarcha Hierosolymitano, eam secum ad Ecclesiam sibi commissam transportauit. Fuit autem hoc Incarnationis anno octingentesimo septuagesimo, sed postea per multa tempora coepit Oleum sacrum ex ea manare.* Huiusmodi Monachos, & Moniales nostris accensemus, etsi sub dubio: quemadmodum Theocnostum quendam Abbatem, quem Ignatius Patriarcha Constantinopolitanus, & Basilius Imperator cum legatione miserunt ad Papam Hadrianum quandam dispensationem postulantes super his quae in octaua Synodo statuta fuerant, quem etiam commendauit ipse Ignatius in suis litteris, & Basilius Imperator, eiusque filij Caesares cognominati in alijs suis. Vocatur autem hic Theocnostus Abbas *laudabilis Dei Matris Pigis*, id est *fontis*. Id porro, quod tangitur in relata historia de Saracenorum veneratione erga Imaginem Sanctissimae Deiparae corroborat

borat id quod in sequentibus Tomis etiam dicemus de illorum reuerentia, & cultu erga eiusdem Beatissimæ Virginis Iconem de *Trapana* nuncupatam, totius Regni Siciliæ, & nostræ Religionis pretiosissimam gemmam.

4 Inter beneuolos etiam Summos Pontifices Romanos nostri Ordinis benefactores iure censendus Hadrianus Secundus, qui hoc tempore Petri Cathedram tenebat. Vt enim constat ex Sixto IV. Gregorio XIII. & Paulo V. quos superius *ad ann.* 847. adduximus, ipsorum diplomata referentes: *Hadrianus II. Stephanus V. Sergius III. Ioannes X. & Ioannes XI. Sergius V. & Innocentius IV. qui dictum Ordinem confirmauit, omnibus Christi fidelibus verè pœnitentibus contritis, & confessis, qui prædictas Ecclesias piè visitarent in prædictis festiuitatibus, & earum Octauis, seu qui domos fractas eiusdem Ordinis reficerent, vel pro fabricis ipsarum Ecclesiarum munera darent, vel Confratriam dicti Ordinis assumerent, & eam intrarent, aut calicem pro Missis celebrandis, vel tobalias, seu mappas erogarent, vel qui in præmissis, aut in quolibet præmissorum manus porrigerent adiutrices, vel qui in suis vltimis testamentis aliquid legarent, tertiam partem omnium peccatorum in Domino relaxarunt.* Indulgentiæ ab Hadriano Ordini concessæ.

5 Circa quæ, præter dicta *sub eo ann.* 847. dum de alia Indulgentia a Leone IV. concessa ageremus, expendendum, per illa verba *Prædictis festiuitatibus, & earum octauis* intelligi eas, de quibus sermo præcesserat in concessione Leonis ibi: *In festis Natiuitatis Dominicæ, Paschæ, Apostolorum Petri, & Pauli, Pentecostes, Assumptionis, Natiuitatis, Annunciationis, Purificationis eiusdem Beatæ Dei Genitricis Mariæ, Sancti Michaelis Archangeli, Omnium Sanctorum, in duobus festis Sanctæ Crucis, Natiuitatis Sancti Ioannis Baptistæ, Sanctorum Martyrum Fabiani, & Sebastiani, & in die Parasceues, & per octauam prædictarum festiuitatum, ac vocabulis omnium Ecclesiarum dicti Ordinis.* Quibus diebus.

6 Circa illa porro *Vel Confratriam dicti Ordinis assumerent* magna quæstio discutienda occurrebat, an per *Confratriam dicti Ordinis* Pontifices isti ipsum Ordinem, seu Religionem, Carmelitarum videlicet, intellexerint, an vero Societatem, Confraternitatem, seu Congregationem sæcularium Ordini, seu Religioni aggregatam; quales de facto plures in Ecclesia cernuntur. Vtrumque enim eo nomine denotari potest. Vt omittamus Budæum *In priorib. Annotat. ad Pandect. sub tit. de offic. Quæst. pag.* 4. & Rebuffum *tom.* 2. *ad leges Galliæ tit. de Confratrijs in princip. a num.* 10. qui a Græcis nominibus eius Etymologiam deriuant; cum non nisi a Latinis *con*, & *frater*, seu *fratria* desumpta videatur. Etenim priorem significationem, non posteriorem hoc loco importare, ex eo suaderi videtur, quod tempore tam antiquo, etsi Religiosos nostros extitisse admitti debeat, propter dicta, & dicenda in hoc, & alijs Tomis; attamen quod tunc etiam extiterint Laicorum Confraternitates nostræ, vel alij Religioni annexæ, difficilis probationis causa videtur. Quia tamen De Confratria.

men

men in præsenti solum Historicum, aut Annalistam agimus, non Theologum, aut Iurisperitum, idcirco ad alium locum rem remittimus. Hoc vnicum animaduertentes, in quocumque ex prædictis sensibus vox illa *Confratria* vsurpetur, validum ex illa argumentum desumi posse pro Ordinis vetustate firmanda. Vnde merito in Constitutionibus nostris *par.* 1. *cap.* 1. ex hac Indulgentia, & alia Leon. IV. id sic elicitur. *Vnde ex antiquitate tantorum Pontificum, priuilegiorum, & Indulgentiarum, facillimè excerpitur antiquitas, & approbatio Ordinis nostri, atque origo fratrum nostrorum*. Consulat lector alia dicta *sub ann.* 847.

Ann. Christ. 873. vsque ad 883. Ioannis VIII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Basilij Imper. Orient. 7. vsque ad 16. Ludou. II. Imper. Occid. 18. vsque ad 20, Caroli II. 1. & 2. Ludou. III. an. 1. & Caroli III. an. 1. & 2.

Ioannes VIII. Papa non commendatus.

1 ADRIANO II. Summo Pontifici e viuis sublato successit Ioannes huius nominis VIII. vt testatur Aimonius huius temporis Scriptor *lib.* 5. *cap.* 29. *in fin.* toto hoc tempore Pontificatum gerens. Non valde laudabiliter, eo quod Photium olim Patriarcham Constantinopolitanum inquietissimum hominem, superbum, & impœnitentem a prædecessoribus Pontificibus damnatum, & depositum in communionem receperit, cum Orthodoxorum scandalo. *Hinc puto factum* (inquit Baronius *sub anno* 879.) *quod ob nimiam Ioannis animi facilitatem, & mollitudinem, abiecta penitus omni virilitate, fractus animo, sacerdotalis constantiæ expers, atque robore eneruatus, non Papa, vt Nicolaus, & Hadrianus, sed papissa fuerit contumeliæ loco dictus; vt pote quod qui nec resistere sciret eunucho, quique vinceretur a semiuiro, non vir, sed esse fœmina potius nuncupandus; & sic nomen contumeliæ transierit posteris rerum inscijs in veritatis opinionem, atque ita a compluribus decantatum fuerit Ioannem Octauum Papam fuisse fœminam; sicque iactata vulgo inuenerit eo modo locum fabula.* Hæc porro congruentia si quæ alia huic portentoso figmento ansam, vt credo, præstitit. In eo autem fundatur quod Photius ille, cui cedere visus est Ioannes Papa, erat eunuchus, seu castratus, prout de eo tradit idem Baronius *sub ann.* 858. §. *ad postremum*.

Ecclesia S. Chrysogoni.

2 Erat sub hoc tempore titulus Ecclesiæ S. Chrysogoni, nunc nostri Ordinis, presbyter Cardinalis nomine *Petrus*. Is enim notatur in subscriptionibus cuiusdam commonitorij a Papa Ioanne Constantinopolim missi in causa Photij, quod refert Baronius *ad ann.* 879. & hic a nobis

bis notandum; vt antiquitas titularium Cardinalium eius Ecclesiæ magis pateat.

3 Celebrantur circa idem tempus tres Monachi per Patriarcham Ierosolymitanum ad Papam Ioannem missi pro restituendo Photio in communionem, qui & ab ipso benignius forsan quam par erat recepti sunt. Pro quo legenda eiusdem Ioannis Ep. 170. Item nongenti Monachi a Saracenis interfecti, qui etiam insigne Monasterium S. Vincentij ad Fontes Vulturni incenderunt, quæ late prosequitur Ioannes Monachus eiusdem Monasterij. Qui a nobis vel commemorandi, vt locus curiosis detur inuestigandi Institutum horum Monachorum. — *Tres Monachi.* — *Nonaginta a Saracenis interfecti.*

4 De quodam alio Abbate, & Monacho, Theodoro Santabareno nuncupato, nihil curandum: fuit enim, etsi specie bonus, homo tamen pessimus, magicæ arti deditus, versipellis, ad fallendum aptissimus, atque ideo Photio charissimus; vt proinde ipsum pro sua causa ad Ioannem Papam mitteret, & multos ab eo concupitos Episcopatus concederet. Basilio quoque Imperatori ob magiam, & præstigia charus effectus, Leonem ipsius filium in vitæ discrimen adduxit. Etenim contra eum innocentem calumniam struxit, quod patrem occidere voluisset; ita vt propterea ipsum carceri tradidisset; licet postea liberauerit, occasione accepta quod quidam palatij psittacus sæpius pronunciasset: *Heu, heu, Domine Leo*. Meruit proinde ab ipso, mortuo Basilio, fragris cædi, excæcari, & in exilium pelli. Talis enim exitus Monacho Curiali, iniustas causas peragenti, & claustra Monasterij contemnenti, in exemplum posterorum, iure debebatur. De illo ex Græcis authoribus Curopalates, Zonaras, & alij, quos audiunt Latini. — *Theodorus Santabarenus.*

5 Similis farinæ videtur fuisse Abbatulus quidam eiusdem Santabareni filius, seu discipulus, qui etsi in Studitarum Monasterio alitus, iniquus tamen euasit, Photio adhæsit, & ab ipso Sacerdos ordinatus, particeps eius criminum effectus est. Sic habetur ex Epistola Styliani Neocæsareæ Metropolitæ, quam scripsit ad Papam Stephanum, & refertur a Baronio *sub ann.* 886. — *Abbatulus.*

6 Pro vno autem, vel alio Santabareno, & Abbatulo relatis infiniti prope alij Monachi erant veritatis amatores, & Photio non communicantes: quod notatione dignum animaduertimus pro aliquibus parum Monastici, & Regularis status professorum beneuolis, qui ex paucis imperfectis, mali argumentatores, odio prosequuntur quamplures alios recte in via Domini ambulantes. Id porro quod diximus, clare elicitur ex relata Epistola Metropolitæ, ibi. *Photius verò sacerdotes Domini, & comministros nostros, magna vi, & multis verberibus, vel inuitos ad se conuulsit. Ego verò, & qui mecum erant Episcopi, Presbyteri, & Diaconi, & omnes per Occidentem, & Orientem Præpositi Monachorum, & quietam vitam agentes, infinitus videlicet numerus* — *Monachi boni defensores Ecclesiæ.*

(no-

(notet lector) *diuina gratia inconcussi permansimus, quamuis neque antea, neque postea Photio communicauimus*.

Ann. Christ. 883. & 884. Marini, & Hadriani III. Roman. Pontif. 1. Basilij Imperat. Oriental. 17. & 18. Caroli III. Imper. Occident. an. 3. & 4.

Marini, & Hadriani III Pontificum successio.

1 IS duobus annis duo Summi Romani Pontifices in Petri Sede visi sunt. Ob obitum quidem Ioannis VIII. Marinus huius nominis I. qui postquam sedisset annum vnum atque dies viginti laudabiliter Apostolico munere perfunctus, eo præsertim quod ipso suo ingressu Pontificatus Photium, cunctasque res ab eo gestas ad munus Episcopale pertinentes damnasset, & aliqua non recte gesta a Ioanne Papa rescidisset, diem clausit extremum, successorem habens Hadrianum eius nominis III. Qui etiam post vnum annum, & aliquos menses mortuus est, cum etiam sui prædecessoris vestigijs inhærens execratus & ipse esset Photium tanquam Laicum inuasorem Ecclesiæ Constantinopolitanæ. Hæc ex alijs Baronius cum recentioribus.

Pseudo-patriarchæ.

2 Agendum fuit his temporibus Ecclesiæ Catholicæ cum Pseudo-patriarchis Constantinopolitano, & Aquileiensi circa processionem Spiritus Sancti ex Patre, & Filio, & additionem illius particulæ *filioque* Symbolo Nicæno, debacchantibus; infausta petra scandali Græcorum, in quam impingentes, Ecclesiæ tragœdias, & sibimetipsis perpetuam ruinam, sub iugo etiam Turcarum, prout de illis Prophetice præsagijt noster S. Angelus Martyr in eius Vita *cap.* 14. excitarunt. Pertinet hoc ad nostram historiam non solum quia communissimum Orthodoxis cunctis, sed & quia specialiter de hoc puncto inter nostros pro veritate hac propugnatores plures extant, & inter alios B. Cyrillus Constantinopolitanus, qui, prout in eius legenda ab Apostolica Sede *pro die* 6. *Martij*, habetur, *Cum inter Patriarcham Constantinopolitanum*, & ipsum *dissensio de Spiritus Sancti processione orta esset; nimirum illo asserente, a Patre solum, Cyrillo verò constanter affirmante a Patre, & Filio Spiritum Sanctum procedere; volens a Græcorum erroribus abesse, in somnis admonitus a Beata Virgine, omnia sua pauperibus elargitus, Syriam versus nauigauit; ad Montemque Carmelum peruenit: vbi sumpto Dei Genitricis habitu, &c.* Quo tempore id contigerit, & quis hic Patriarcha Constantinopolitanus, cum quo dissensionem habuit, fuerit, Tomo sequenti dicemus. Et Guido, vulgo Carmelita, qui *in Summa de hæresib.* Loquens de erroribus Græcorum *cap.* 1. neruose ipsorum dogma confutauit.

Ann.

Ann. Christ. 885. vsque ad 890. Stephani VI. Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Basilij Imperat. Orient. 19. & Leonis VI. 1. vsque ad 5. Carol. III. Imper. Occid. 5. vsque ad 8.

1 VCCESSIT Hadriano Pontifici Stephanus Sextus, Quintus tamen appellatus, his annis Ecclesiæ gubernacula tenens, & perstans cum suis prædecessoribus in Photij Constantinopolitani damnatione. Ex eo maximè commendatus inter alia (laudabile exemplum posteris) *Quod ministros, & familiares hinc inde perquirens tales suis obsequijs aggregauit, qui & vitæ sanctitate, & fidei sinceritate, & sapientiæ doctrina, & eloquentiæ facundia, & morum probitate pollerent.* Insuper quia *Missarum solemnia quotidie celebrabat.* Ob obitum quoque Basilij Imper. eius filius Leo VI. *Sapiens*, seu *Philosophus* compellatus, pius, & valde commendatus, eo quod in exædificandis, & restituendis Ecclesijs laborauerit. Vt idcirco meruerit pluribus victorijs contra hostes obtentis a Deo remunerari. Mortuo etiam Carolo Crasso Imperatore Occidentali scissio Imperij facta est; nam in Italia Berengarius Rex, & Vvido, seu Guido Imperator; in Gallijs autem alij Reges appellati sunt. Hæc ex Anastasio, Curopalate, Reginone, & alijs vetustioribus nouiores Annalistæ. Summorum Pontificum, & Imperat. successio.

2 Inter gesta Basilij Imperatoris refert hoc vnum Curopalates, & ex eo Baronius: *Templum Prophetæ Eliæ ad Pitium splendide renouauit, nouumque construxit in aula Regia in nomen Domini Iesu Christi, & Principis Apostolorum, & Eliæ Prophetæ.* Pergit infra: *Multa alia templa sacra in palatio ædificanda curauit in nomen Eliæ Prophetæ.* Ex quibus habetur deuotissimum erga nostrum Patriarcham extitisse. Quid ni erga ipsius Religionem? De alijs porrò Templis eidem Eliæ ædificatis scribimus in nostris Consultis anno 1651. Venetijs impressis, *Consulto* 2. Templa Eliæ dicata.

3 Summus hic Pontifex Stephanus vnus ex illis est, qui largam illam Indulgentiam nostro Ordini, & eius Ecclesias visitantibus, seu domos fractas reficientibus, vel pro ipsarum Ecclesiarum fabricis munera dantibus, concesserunt; quam retulimus *sub ann.* 868. de tempore Hadriani II. loquentes. Etsi enim Stephanus Papa ibi relatus Quintus appelletur; hic verò, de quo in præsenti tempore, non nisi Sextus; nihilominus pro comperto est, hunc verè fuisse Sextum, etsi Quintum appellatum, prout tradunt Genebrardus, Honufrius, Baronius, Ciaconius, & alij. Et ratio id suadet, quia si Pontifex qui hanc Indulgentiam concessit fuisset verus Stephanus Quintus, cum hic antiquior esset Leone IV. & Hadriano II. vtique ante illos recenseri debuisset in Bullis Sixti IV. & Gregorij XIII. vbi recensentur Pontifices qui Indulgentias Ordini nostro Indulgentia a Papa Stephano concessa.

elargiti fuerunt: cum tamen e contra contingat quod hic Stephanus post dictos Leonem, & Hadrianum referantur in dictis Bullis. Fuit ergo Pontifex iste vere Sextus Stephanus, etsi a multis cum Platina dictus Quintus. Vnde autem huiusmodi æquiuocatio ortum habuerit, legi potest apud Ciaconium. Alia quæ spectant ad hanc Indulgentiam, habet lector *sub ann.* 868. relato. Et *sub ann.* 847. sub Leone IV. Solum addendum, quod cum Leo VI. Constantinopolitanus Imperator hoc tempore Ecclesijs exædificandis, & restituendis incubuerit, quod sine dubio boni alij Christiani simul imitarentur, potuit Pontifex pro illis cohortandis, qui in partibus, præsertim Syriæ, & alijs Orientalibus simili pio operi insisterent, Indulgentiam hanc concedere.

Samson Abbas. 4 Pro anno 890. contigit mors clarissimi vim Samsonis Abbatis S. Zoili Cordubæ in Hispania, qui tempore persecutionis a B. Eulogio descriptæ, viuebat, prout Ambrosius de Morales *in scholijs ad primum librum Memorialis Sanctorum* eiusdem Eulogij notat; vbi quod fuerit *Vir doctus, subtili ingenio, in Philosophia, & Sacrarum litterarum studijs versatus*. Ibi quoque de Epitaphio quodam in laudem ipsius ab Archipresbytero Cypriano composito. Hæc porro hic notari oportuit, non quia Samsonem istum nostro Ordini adiudicare velimus, sed quia consors fuit illorum Martyrum, quos nostris Monachis in superioribus adiunximus, & ob viri excellentiam, quam non solum testatur Morales loco relato, & *lib.* 14. *cap.* 31. sed & Mariana *cap.* 15. *lib.* 17. Baronius *sub hoc anno*, Tamaius de Vargas *in Notis ad Luitprandum circa ann.* 859. ex eodem Luitprando, & Iuliano, & Roa *cap.* 15. *rer. Malacitanar.*

Vintila Eremita. 5 Ad annum etiam 890. refertur obitus sancti viri Eremi cultoris in Hispania, & Orensi Diœcesi, *Vintila* nominati; de eo enim dicitur obijsse Æra 928. quæ correspondet huic anno. Eum commemorat Baronius, & a nobis commemorandus fuit, quia vita hæc eremitica ab hoc *Vintila* gesta æmulatorem eum denotat fuisse Eliæ, Ioannis Baptistæ, & similium Orientis Eremitarum. Colitur vt Sanctus antiqua maiorum traditione.

Ann. Christ. 891. vsque ad 896. Formosi Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Leonis VI. Imper. Orient. 6. vsque ad 11. Vvidoni Imper. Occid. 1. vsque ad 15.

Papę Formosi gesta. 1 POST Stephanum Papam subrogatus est ex Episcopo Portuensi Formosus, tumultuaria tamen electione, propter eleuationem contra eum Sergij Diaconi. Laudatissimus hic Papa a multis fuit, etsi alijs non bene visus, eo quod Vvidonem, seu Guidonem Lamberti Ducis Spoletani filium Imperato-

rem

rem coronauerit. De ijs Luitprandus, Frodoardus, ex quibus Baronius, impugnans Marianum Scotum, Sigebertum, & alios, eo quod de Romanorum Pontificum ſerie aliter ſenſerint. Sed ſi in re tam publica, & conſpicua, qualis hæc ſeries eſt, æquiuocatio hæc contingit, cur bonus author non excuſabit alios, qui in minutioribus alijs hiſtorijs quandoque hallucinari videantur?

2 Inualeſcebat hoc tempore ſecta quorumdam ex paganiſmi erroribus exorta, qua Epiſcopis, Presbyteris, vel alijs hominibus ſacras Deo fœminas inceſtare permittebatur, prout ex Frodoardo hiſtoriæ Rhemenſis authore in quadam Epiſtola ad Albredum Regem tranſmarinum coniectari licet. Antiqua hæreſis ex Iouiniani, & ſimilium damnata doctrina prodiens, quam inter alios noſter hæreticorum maſtix in ſua *Summa de hæreſib.* acriter oppugnauit. Guido, *Carmelita* dictus. Quin circa hoc idem tempus Eduuardus Rex Angliæ exercitum parauit aduerſus quendam Aechelualdum ſuum propinquum, qui Sanctimonialem virginem rapuerat, eumque in fugam adegit, & Monialem in ſuum Monaſterium reuocauit. Matthæus Vveſtmonaſterienſis *ſub ann.* 901. Error quorundam.

Ann. Chriſt. 897. vſque ad 900. Stephani VII. Rom. Pontif. 1. vſque ad 4. Leonis VI. Imper. Orient. 12. vſque ad 15. VVidonis Imper. Occid. 6. vſque ad 8. & Ludouici IV. 1.

1 POST Formoſi Papæ tranſitum Sedem Apoſtolicam inuaſit Bonifacius quidam; quam tenuit dies quindecim; ſed quia in Romana Synodo ſub Ioanne IX. damnatus fuit, ideo inter Pontifices non numerandus, etſi multi aliter ſentiant. Illud compertum, quod Stephanus Septimus dictus Sextus, eo pulſo, ſedem occupauit. Maximè tamen reprehendendus, eo quod Formoſi cadauer e ſepulchro extrahens, atque in Sedem Romani Pontificatus ſacerdotalibus veſtibus indutum collocans: cum tanquam viuenti exprobraſſet, quod nimia ambitione ex Portuenſi Epiſcopo Sedem Apoſtolicam occupaſſet, illum ipſum damnatum, ſacriſque mox exutum veſtimentis, ac tribus digitis mutilatum, quibus benedicere moris eſt, in Tiberim iactauit, cunctoſque quos idem Formoſus ordinauerat, gradu depoſitos iterum ordinauit. Hæc, & alia Martinus Polonus, Platina, Bergomenſis, Genebrardus, & Baronius, quem ſequuntur Spondanus, Gordonus, & alij; licet Ciaconius Baronij iugis ſectator, nihil de hoc; & Victorellus eius Scholiaſtes cum Panuino fabulam eſſe cenſeat. Optabile id eſſet, ne Sedis Apoſtolicæ detractoribus anſa præbeatur contra ipſam debacchandi, ob tam enorme facinus: cui fidem facit Pontificum ſucceſſio.

infamis mors eiusdem Stephani, qua vitam finijt detrusus in carcerem, & ibi strangulatus; prout ex Epitaphio ipsius sepulchri habetur. Etsi Bergomensis ex quorundam placito dicat, pœnitentia ductum reliquisse Pontificatum, & Monasterium ingressum fuisse.

Simeon Anachoreta.

2. Circa hoc tempus, quantum ex Curopalate, & Cedreno, quibus adhæret Baronius *sub ann.* 902. colligi potest, contigit, vt Legatus quidam Imperatoris Leonis missus in insulam Cretam, veniret in Parum, ibique repererit Monachum quendam, Simeonem nomine, talis figuræ, & habitus, vt nisi caliginosis oculis, Eliani, & Prophetici nostri Ordinis alumnus non appareat. Sic enim ferme in principio narrationis hic Monachus describitur: *Qui elegit habitare solitudinem, conuenienter magno Eliæ, & Ioanni.* Clarius in historiæ progressu: *Videmus repente Monachum profectum e solitudine, & progredientem e nemore, & ad nos venientem, vultu pallidum, genis macilentis, nudis pedibus, totum squallidum, tunica e pilis contexta, superhumerali, & capitis tegumento tunicæ similibus, zona pellicea cinctum circa lumbos, perinde ac fera hirsutum, tanquam Angelum propitium.* Quibus, si attendatur ad ea, quæ in superioribus Tomis diximus de habitu Eliæ, Elianorum, & eorum, qui ipsorum vestigia sunt secuti, tunica scilicet pilosa, superhumerali, zonaque pellicea, clarissimè innotescet hunc Simeonem ex illis vnum fuisse. Pergit author. *Neque enim erat similis viro qui cibo vescitur: sed carnis propemodum experti, & exangui, & vt semel dicam virtutum, vel ipsius potius Dei habitaculum.* De patria porro, & genere interrogatus, sic respondit. *Patriam quidem, & genus, & alia quibus gloriantur ij qui habitant Ciuitates, non possum dicere. Neque enim est mihi curæ aliquid ex ijs quæ sunt in terra: neque delector ijs quæ fluunt. Pater verò mihi, & Dominus est Deus, cui soli vitam ago: propter quem solus per hanc errans solitudinem, plusquam triginta annos perseuero. Est autem mihi nomen Simeon, dignitas autem humilis Monachus, sacerdos, & minister, & mysta viui, & incruenti sacrificij.* Inferius verò vocem illam verè Monacho dignam protulit: *Huc veni, vt mea lugerem, non vt quæ sunt supra me quærerem.* Hic verò talis, vt nec in prædicendo futura degener videretur ab Eliana familia, Legato illi Imperatorio prædixit ista, quæ ita vt dixit postea contigerunt: *Nauigabis quidem Naxum, & cum illic in portu nauem tenueris vno die, secundo die post nauigans, tertio die venies in Cretam, nihil aduersi reformidans, & tibi impositum munus obibis vt voles, & vt tibi iussit Imperator, & reuersus pulchrè accipieris ab eo qui te misit.* Pergit postea dulcem illi narrare historiam de S. Theoctiste Lesbia, quam nos hoc loco ponimus cum eodem Simeone, qui eam retulit ex quodam pio viro venatore, qui ad eam Insulam *Parum* venerat. Eo vel maximè, quod cum Monialis fuerit in Orientalibus partibus, in quibus Eliani orti, propagati, & continui coloni fuerunt, eorum Institutum professam fuisse non abs re suspicari possumus. Vtvt res hæc fuerit Venator ille,

sic

sic piam historiam retulit. *Veni aliquando huc venator, & cum ascendissem ad diuinam Ædem Dei parentis, adoraui, & precatus sum, sicut mihi semper erat mos. Cum autem post preces circumspexissem vidi in solo parum aquæ in fossa, & pauca grana lupinorum, quæ madefiebant. Locus enim hic alit lupinos, quomodo reliquæ insulæ herbas diuersas. Nam alia quidem producit magnam marathri multitudinem, alia autem solummodo rutam, & alia satureiam, & alia thymum, aut aliquid aliud. Quod verò fert inter omnia eximium insula hoc magis natrit quàm alia, redditque floridius. Vidi ergo, vt dixi, lupinos, qui reddebantur teneri, & me quædam subijt cogitatio, quod esset omnino aliquis, qui hos demisisset in lacum: & quod, vt est verisimile, vir aliquis diuinus hanc habitet solitudinem. Hoc ergo reputans, festinabam venire ad socios, qui iam iuerant in syluam. Optabam autem magnam hanc predam consequi; sperabam enim fore, vt magnum aliquod lucrum ab eo acciperem. Et cum multum quidem venati essemus, tendebamus ad nauem. Sed illi quidem iuerunt ad mare, ego verò me conuerti ad preces. Ingressus itaque hoc templum Dominæ nostræ orabam. Video autem ad dexteram sanctæ mensæ templi veluti quoddam subtegmen, quod vento agitabatur, & rursus visus sum videre telam araneæ. Postquam autem progressus volui discernere, quod apparebat audiui vocem dicentem: Siste gradum neque vltra progrediaris, o homo, neque accedas propius. Erubesco enim cum sim fœmina a te nuda conspici. Hæc ergo cum audiuissem, & obstupefactus fuissem re admirabili, volebam fugere. A carne enim mea pili exilierant, & erant spina acutiores. Nam quod inexpectatum repentè apparet deijcit, ac deprimit spiritus, etiamsi quis videatur esse audacis animi. Stabam itaque obstupefactus, & ore aperto. Postquam autem ad me redij, animo confirmatus, rogaui quisnam esset, & quomodo hanc habitet solitudinem. Rursus vox extitit, dicens: Iace mihi, rogo, tunicam: & cum tecta fuero, quantum mihi iubet diuina voluntas, non dubitabo dicere. Cum me itaque superiore amictu protinus exuissem, eum dimisi, & extra portam sum egressus. Illa autem eum accepit, & se induit. Paulò post verò reuersus, video eam stantem vbi prius, & erat figura quidem mulier; id autem quod apparebat, erat supra hominem; pili albi, vultus niger, ostendens parum alboris, pellis, quæ membrorum continebat compagem, cum nulla inesset caro, vmbra similis, forma quæ solum humanam seruabat similitudinem. Hæc ergo, inquit, cum vidissem, timebam, contremiscebam, maledictis incessebam, & meam reprehendebam importunitatem, quod cum essem curiosus, meos socios reliquissem. Tremebundus tamen, & pronus humi cadens, rogabam, vt precaretur, & obsecrabam, vt ab ea benedicerer. Illa autem primum quidem conuersa ad Orientem, vt quæ forte vellet meum sedare animum, ne ea videretur esse spectrum, extensis manibus precabatur, parum submurmurans. Conuersa autem ad me dicit. Deus, o homo, tui misereatur; sed quanam de causa venisti ad hanc solitudinem? Et quo opus habens, venisti ad insulam, quæ* S. Theoctistes

minime habitatur? Sed quoniam te diuina huc deduxit voluntas, mea ut existimo, gratia humilitatis, de me te omnia docebo, ut voluisti. Cum me ergo rursus humi prostrauissem, ea sic cœpit loqui. Mihi, inquit, patria est Lesbos, Methymna Ciuitas, nomen Theoctiste, vitæ Institutum Monachatus. Cum essem adhuc infans, orbata parentibus, a cognatis tradita sum in Monasterium Virginum, & induta sum habitu Monastico. Nata verò decem & octo annos in diebus paschalibus excurri in vicum propinquum Ciuitati, salutatura sororem, habitabat enim in vico cum coniuge. Noctu autem irruentes Arabes Cretenses, quorum Dux erat ille Nisiris, omnes adduxerunt captiuos. Manè verò cum pæana cecinissent, enauigarunt, & huic insulæ appulerunt. Adductis autem captiuis, cum quærerent pecuniam, & pretia statuerent, ego accepta occasione contendens in syluam cursu feror in intima insulæ, & de cætero non destiti fugere donec petris, & acutis lignis pedes perforaui, & conscidi, & sanguine terram infeci, & tandem defecta viribus cecidi semimortua, & totam quidem noctem non ferens dolores vulnerum acerbe transegi. Manè autem cum scelestos prædones vidissem nauigantes, liberata sum ab omni dolore, & repleta sum maxima animi voluptate: & nunc iam triginta quinque annos, & paulo plus hic alor perpetuò lupinis, & herbis, quæ nascuntur in solitudine, vel potius Dei verbo, recordata diuinorum eloquiorum, quod non in solo pane viuit homo, sed in omni verbo quod proficiscitur per os Dei. Nuda autem euasi, confractis mihi pannis, cum quibus abducta sum captiua. Induor verò, & tegor manu diuina quæ continet omnia. Prosequitur idem Author, qualiter Sancta Theoctistes postulasset a venatore, vt sequenti anno Eucharistiam illi deferret, & quod cum eam ipsi detulisset, post modicum tempus e vita migrasse vidisset, & amputata ipsi manu nauem conscendisse; sed miraculose ad eundem portum reuersum manum amputatam corpori applicasse; & pro ipso tollendo socios redeuntes illud non inuenisse. Quæ omnia magnam huius fœminæ sanctitatem, similem alteri Mariæ Ægyptiacæ ostendunt. De hac historia Metaphrastes, & Surius 10. *Nouembris*, Lippomanus *tomo* 5. & Martyrologium Romanum cum alijs ea die.

Ann. Christ. 901. vsque ad 904. Ioannis IX. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Leonis Imperat. Orient. 16. vsque ad 19. Ludouici IV. Imperat. Occident. 2. 3. 4. & Lamberti 1.

SÆCVLVM 10. quod hoc tempore inchoatur *infelicissimum* appellari solet, ob inopiam Scriptorum, ac ob multas, quibus Apostolica Sedes iactata est, procellas: ea præsertim de causa, quod sæculi Principes, quantumuis Christiani, tyrannicè sibi Romanorum Pontificum electionem arrogabant, ex quo horrenda monstra in eam intrusisse necessum fuit. Tribuitur hoc maxime Romanis quibusdam, & Adelbertis Marchionibus potentissimis Tusciæ. Anno autem 901. cum in locum demortui Stephani Papæ subrogatus esset quidam nomine Romanus, & ipso post quatuor menses defuncto, Theodorus eius nominis Secundus, qui sedit tantum diebus viginti, ideo electus est Ioannes Nonus, qui Rauennæ Concilium congregauit, cum in Vrbe ob seditiones id facere non poterat, vbi gesta per Stephanum prædecessorem contra Formosum Papam abrogata fuere. Ipsi etiam totum hoc tempus tribuendum, Panuinus, Baronius, Ciaconius, & alij, quibusdam alijs dissentientibus. Sæculi 10. infœlicitas.

2. Fuit autem is Ioannes Nonus, Monachus, prout eum appellant Panuinus, Genebrardus, Baronius, Gaulterius, & Gordonus. Sed cuius Instituti Monachus, tacent; Ciaconio tamen, Benedictinum eum existimante, more sibi solito, quo, vt non semel in ipso animaduertimus, vir alioquin doctus, & prudens, dum audit Monachum, statim credit Sancti Benedicti alumnum fuisse, ac si nullum aliud Monachale Institutum in Orbe tunc esset, vel omne Monachorum genus ad vnicam tantum speciem redactum. Haurire id potuit ex Illescas Hispano authore, qui idem scripserat, eadem, vt creditur, leui coniectura. Vanam porro fuisse ex eo conuincitur, quod Abbas Trithemius diligentissimus sui Benedictini Ordinis Historiographus, & qui, vt aliàs notauimus, sæpius propensior in ipsius commendationem, quam segnior conspicitur, dum ex professo *lib. 4. de Illustribus Viris Ordinis Sancti Benedicti* agit de Summis Pontificibus eius Religionis solum numerat 18. scilicet Gregorium I. Bonifacium IV. Adeodatum, Agathonem, Stephanum III. Leonem IV. & V. Siluestrum II. Stephanum IX. Gregorium VII. Victorem III. Vrbanum II. Paschalem II. Gelasium II. Anastasium IV. Adrianum IV. Clement. VI. & Vrbanum V. & *cap.* 20. eius libri, pro conclusione ponit quod qui alios Romanos numerant Pontifices Benedictini Ordinis præter relatos *videntur mihi* (inquit) *vel igno-* Ioannes Nonus Monachus.

rantia

rantia historiarum, vel Ordinis laude seducti. Simile argumentum desumitur ex Mariano Scoto, & Sigeberto Gemblacensi Benedictinis Monachis, & historicis; qui cum de hoc Pontifice Ioanne agunt, nihil prorsus de ipsius Monachatu loquuntur: prudenter sanè existimantes gloriosam, & pulcherrimam ipsorum familiam Ecclesiæ Catholicæ ornamentum eximium, fucatis huiuscemodi pigmentis ornari non egere. Quod vtinam animaduerteret sacerrimæ huius Religionis nobilis scriptor, qui 133. Pontifices Romanos Sancti Benedicti filios promisit se elucidaturum. Nunc iam, cum Benedictinus Monachus Ioannes hic Papa non fuerit, & *Monachus* verè a relatis Historiographis nuncupetur, aptè existimari potest ex illis vetustissimis Monachis fuisse, qui sub Prophetarum, & Essenorum vexillo militantes, non sub alio, commune nomen Monachi, & commune Institutum Propheticum sequebantur.

Euthymius Patriarcha Constantinopolitanus.

3 Congruentius id affirmari posse videtur de Monacho alio hoc æuo clarissimo, *Euthymio* nomine, vt pote, qui ex Orientalibus, inter quos tale Monachorum genus vulgatissimum, erat. Fuit genere Isauricus, in Monte Olympo diu Monasticam vitam exercens, & inde translatus ad Monasterium ad Sinum Astatonum. Ab Imperatore Leone cognitus Patriarchæ Syncellus constituitur, & postea Patriarcha Constantinopolitanus, post Nicolaum cognomento *Mysticum* ab ea Ecclesia eiectum. *Prophetici spiritus participem* eum appellatum esse constat *in Præambulis Constantini in Porphyra nati ad edictum vnionis*, quo id quod diximus de professione Prophetici Ordinis magis elucidatur. Probata est a Deo ipsius virtus, siquidem aliquibus post annis, cum habenas Imperij suscepisset Alexander post Leonis obitum, Nicolaum restituit, & Euthymium nostrum abdicauit, insurgentibus in eum Clericis, & pugnis, ac colaphis eum percutientibus, Euthymio autem *clementer*, *ac æquo animo* hæc perferente. Sed Deus suum seruum vindicauit, acriter punito vno ex præcipuis sui malefactoribus; & honorari voluit in translatione sui corporis, post mortem, Constantinopolim, ab Imperatoribus, totaque Vrbe, pompa maxima eum recipientibus. Quæ narrant Curopalates, Andreas Cæsariensis, & alij.

Marcus Abbas.

4 Celebratur eodem tempore Marcus quidam Abbas, prædictionis spiritu dotatus, qui Leonem Imperatorem ab insano percussum vecte in capite, dum solemni pompa ad Ecclesiam Sancti Martyris pro more incederet, non moriturum, sed vitam ad decennium prorogaturum prædixit, prout contigit. Hæc Curopalates, & alij.

Ann.

Ann. Christ. 905. vsque ad 907. Benedicti IV. Rom. Pontif. 1. & 2. Leonis V. Christophori, & Sergij III. 1. Leonis Imper. Orien. 20. vsque ad 22. Lamberti Imper. Occid. 2. vsque ad 4.

1 TRIENNIVM hoc ob inopiam scriptorum obscurissimum, & ob tyrannidem Sedem Apostolicam inuadentium, teterrimum, vix aliquid certi habet circa Summos Pontifices. Illud credibilius quod anno nongentesimo septimo defunctus fuerit Benedictus Papa, qui post Ioannis Noni obitum Sedem Petri tenuerat. Subrogatus autem in locum eius Leo huius nominis Quintus, quem dies tantum quadraginta Ecclesiam gubernasse tradunt; pulsum verò, atque detrusum in carcerem a Christophoro, quem post eum sedisse affirmant. Sed & Christophorum post septem menses deturbatum a Sergio inuasore. Sic ferme recentiores Annalistæ. Pontificum successio.

2 Christophorum hunc e Papatu pulsum, & vinculis constrictum, coactum fuisse Monachatum amplecti, tradit Baronius; conformiter ad Marianum Scotum, D. Antoninum, Platinam, Panuinum, Genebrardum, & alios, quos sequitur Ciaconius, cum alijs etiam. Nullus tamen eorum quos vidimus, (vno excepto Vvione *in ligno Vitæ lib. 2. cap. 6.* qui eum Casinensibus annumerat) de Monastico Instituto quod subire Christophorus coactus est, mentionem facit, aut de Monasterio in quod fuit reclusus. Hinc propterea molesta illa quæstio, quæ in præcedentibus agitata est, denuo emergit; cui videlicet Ordini Religioso hic Pontifex accensendus; num Benedictino eo tempore, sicut in omni alio æuo, celeberrimo, an Basiliano vetustiori, an potius Eliano, & Prophetico vetustissimo, qui nedum Orientis partes, vbi exortus est, sed Occidentales etiam incolebat. Lectoris tamen prudentis iudicio id relinquendum, si animaduertat, *Monachi* nomen in genere sumptum pro Eliano illo, & Prophetico supponere debere, non pro aliquo alio speciali. Sed in hoc puncto non multum immorandum, quia Pontifex iste inuasor Pontificatus fuit, & familiaris Leonis Quinti cum fuisset eum a Sede deturbauit, & carceri mancipauit, vt propterea æqua lance, Deo sic prouidente, idem ipsi contigerit, veluti iniquo grassatori. Proh dolor! hæc de Christi Vicarijs vel audire. Christophor. Papa Monachus.

Ann.

Ann. Christ. 908. & 909. Sergij III. Roman. Pontif. 1. & 2. Leonis VI. Imperat. Oriental. 23. & 24. Lamberti Imper. Occident. 5. & 6.

Sergius Papa.

1 XVRGIT hoc biennio Sergius dictus Tertius Papa, sceleratissimus homo, quippe primo Antipapa contra Formosum creatus, & expulsus, in causa postea fuit, quod Stephanus Septimus in eiusdem Formosi cadauer execranda illa exercuerit, de quibus nos in superioribus (quam ob causam ipsi hoc immanissimum piaculum plures tribuunt.) Nec his contentus, Marchionis Thusciæ Adelberti, & Francorum potentia fretus, Sedem inuasit Christophori Papæ, eumque in carcerem trudens Monachum vi effecit. Turpis etiam vita fuit: ex Marozia enim filia Theodoræ impudentis scorti (quæ Monarchiam in Vrbe obtinebat, & Castrum S. Angeli in sua potestate) filium genuit, qui postea Papa fuit. Erat enim huius temporis deploratissimus Ecclesiæ status, in quo huiusmodi scorta Vrbi imperabant, legitimè creatos Pontifices dimouebant, & nefarios homines ipsorum loco in Petri Sede collocabant. Videndi Baronius, Gordonus, Ciaconius, & Coriolanus post Luitprandum. Nec lector scandalizandus; potius Deus maximè collaudandus, qui huiusmodi humanis sceleribus non obuiantibus, Ecclesiam sanctam suam a schismate, & hæresibus liberauit, & fideles eidem obsequentes fecit, vt illud Christi adimpleretur: *Portæ inferi non præualebunt aduersus eam.* Nec permisit improbos Sedis Romanæ inuasores, aut in hæresim prolabi, aut aliquid contra fidem definire.

Monachatus iactura.

2 Id tamen fiebat, vt Monasteria, & Monastica disciplina fere tunc collapsa manerent, ad imitationem sane Ecclesiæ Christi Rectorum, quos, vtplurimum vt Pastores æmulari solent, & ad ipsorum exemplum se componere. Sic enim dicebant PP. Concilij Suessionensis in Gallia celebrati. *De Monasteriorum verò non statu, sed lapsu quid dicere, vel agere debeamus iam pene ambigimus. Dum enim mole criminum exigente, & iudicium a domo Dei incipiente quædam a Paganis succensa, vel destructa, quædam rebus spoliata, & ad nihilum prope sunt redacta: si tamen quorundam adhuc videntur esse vestigia, nulla in eis regularis normæ seruantur instituta: siue namque Monachorum, siue Canonicorum, siue sint sanctimonialium, proprijs, & sibi iure competentibus carent Rectoribus, & dum contra omnem Ecclesiæ auctoritatem Prælatis vtuntur extraneis, in eis degentes, partim indigentia, partim maleuolentia, maximeque inhabilium sibi præpositorum facientium inconuenientia, moribus viuunt incompositis.* Et rursus: *Nunc autem in Monasterijs Deo dicatis, Monachorum, Canonicorum, &* San-

Sanctimonialium Abbates Laici cum suis uxoribus, filijs, & filiabus, cum militibus morantur, & canibus.

3 Vt autem boni aliquid de hoc Pontifice referamus, illud proferendum, quod ipse post Adrianum II. & Stephanum V. nostro Ordini, eiusque Ecclesijs eum fauorem, & Indulgentiam concessit, quæ nos de eisdem Pontificibus loquentes in superioribus adduximus, & quæ in Bullis Sixti IV. & Gregorij XIII. ibi relatis, his verbis relata sunt: *Adrianus II. Stephanus V. Sergius III. Ioannes X. & Ioannes XI. Sergius V. & Innocentius IV. qui dictum Ordinem confirmauit, omnibus Christi fidelibus vere pœnitentibus contritis, & confessis qui prædictas Ecclesias piè visitarent in prædictis festiuitatibus, & earum octauis: seu qui domos fractas eiusdem Ordinis reficerent, vel pro fabricis ipsarum Ecclesiarum munera darent: vel confratriam dicti Ordinis assumerent, & eam intrarent, aut calicem pro Missis celebrandis, vel tobalias, seu mappas erogarent: vel qui in præmissis, aut in quolibet præmissorum manus porrigerent adiutrices, vel qui in suis vltimis testamentis aliquid legarent: tertiam partem omnium peccatorum in Domino relaxarunt.*

Indulgentiæ a Sergio Papa concessæ.

Ann. Christ. 910. & 911. Anastasij III. Rom. Pontif. 1. & 2. Leonis VI. Imper. Orient. 25. & 26. Lamberti Imperat. Occidental. 7.

1 DVOBVS his annis, & totidem mensibus post obitum Sergij sedisse ponitur Anastasius huius nominis Tertius, vir probus, prudens, & modestus; de quo tamen pauca historici; quamuis multa mala de prædecessoribus scribant. Obijt etiam hoc tempore Leo Imperator Orientis, illi succedentibus fratre Alexandro, & Constantino filio. Et in Occidente Lambertus Imperator, summa rerum relicta Berengario. Luitprandus, Baronius, Ciaconius, Gaulterius, & alij.

Pontificum, & Imperat. successio.

2 De anno 910. loquens Iulianus Archipresbyter S. Iustæ Toletanus *in suo Chronic. num. 465.* inquit: *Florebat hoc tempore Fabritius Abbas SS. Fabritij, & Philiberti in Oppido* Titulera, *nunc* Baiona, *& Concilio interfuit*, id est, Concilio cuidam Toletano, de quo tunc agebatur. Notandum id nobis fuit, quia nostræ historiæ non extraneum, propter ea, quæ *tom. 2. sub ann. 283. num. 3.* & *sub ann. 308. num. 6.* diximus de huiusmodi SS. Martyribus Fabritio, (alijs Fabritiano,) & Philiberto, & de Oppido *Titulera*, ibi *Titulcia*; ac maximè, quod Diui illi Monachi Monachatus Esseni fuerint, ac perinde Eliani, & Prophetici. Quia etiam *sub eo ann. 308. num. 5.* diximus ex Flauio Dextro ibi relato Sanctos hos Monachos Deo, & Beatiss. Virgini dedicasse Monasterium

SS. Fabritij, & Philiberti memoria.

in

in confluenti Fenanis fluminis, & Tagonis, vulgo *Henares*, & *Taxuña*; cum hoc tempore notetur floruisse Fabritius Abbas attitulatus SS. *Fabritij, & Philiberti*, indicatur sanè vsque ad illud permansisse tale Monasterium, ac perinde etiam Monachos eiusdem Instituti cum eo quod ipsi professi fuerant. Vel, si cui placuerit contrarium, ostendat quando, & quomodo talis mutatio facta est.

Anastasius Vates. 3 Vocatur Anastasius Papa, de quo in præsenti, *Vates*, in quodam Epitaphio eius sepulchro affixo, quod refert Manilius, & ex eo Baronius, & alij; ibi:

Vatis Anastasij requiescunt membra sepulchro:
Sed nunquam meritum paruula claudit humus.

Quia ergo *Vatis* cognomen proprium videbatur Prophetici, & Eliani Ordinis alumnorum, vt in superioribus tactum, ideo cogitatio irrepserat an ipse ex illis vnus esset. Sed quia hoc leuis momenti fulcrum videtur, præsertim cum alij, nec Monachum fuisse dicant, idcirco prætermittendum.

Ann. Christ. 912. vsque ad 927. Ioannis X. Rom. Pontif. 1. vsque ad 16. Constantini VIII. Imper. Oriental. 1. vsque ad 16. Imper. Occident. Vacant. & Berengarij I. vsque ad 9.

Gesta huius temporis. 1 OST transitum Anastasij Papæ, & subrogationem Landi, seu Landonis, qui modico tempore in Papatu vixit, Theodora illa potentissimo Scorto, cuius memoriam fecimus *sub ann.* 908. agente, Ioannes, quem (vt aiunt) illa turpissimè deperibat, ex Archiepiscopo Rauennate in Petri Cathedram violenter intrusus est. Huius namque meretricis arbitrio cuncta in Vrbe fiebant, eo quod eius vna filia Marozia fuisset Sergio Papæ prostituta, & altera filia Theodora Adelberto Marchioni Thusciæ iuncta esset, & ex illa natus Albericus, qui patris potentia Romæ dominabatur. Dignum autem suis sceleribus finem habuit, nam qui per impudicam fœminam Apostolicam Sedem inuasit, per aliam æque impudicam, Maroziam videlicet, Vvidonis Thusciæ Marchionis vxorem, factum est, vt in Palatio Lateranensi comprehensus custodiæ maniparetur, in qua non multo post suffocatus ceruicali, vt dicitur, obijt, post 16. annos sui Papatus. Hæc deploranda Luitprandus, Frodoardus, Baronius, Ciaconius, & alij. An post aliqualem pœnitentiam actam, inferius dicetur

Inter

Inter nonnulla rectè gesta huius Ioannis X. iure recensere possunt Carmelitæ nostri, quod ipsis, & eorum Ecclesijs, ipsasque visitantibus, seu reficientibus, aut munera dantibus, concesserit eam Indulgentiam remissionis tertiæ partis peccatorum, quam pridem concesserant Adrianus II. Stephanus V. & Sergius III. Ita enim referunt Summi Pontifices Sixtus IV. & Gregorius XIII. quos attulimus in superioribus de ea loquentes. Nec quis opponat hunc Ioannem, sicut nec Sergium, legitimos non fuisse Pontifices, ac perinde talem concessionem inualidam esse. Primò enim, vt res hæc sit, primo dici potest, Hadrianum II. qui eandem omnium primus concessionem fecit, Innocentium IV. Sixtum IV. & Gregorium XIII. qui eam confirmarunt, legitimos Christi Vicarios in omnium ore esse. Deinde ipsosmet Sergium, & Ioannem X. a Sixto, & Gregorio in suis diplomatibus etiam pro veris Petri successoribus, & Romanis Episcopis habitos esse, eorum concessiones approbando. Pro hoc etiam, & similibus scrupulis tollendis, qui circa alios similes Pontifices Summos esse possunt, valde deseruiunt quæ Baronius *sub ann.* 897. *num.* 1. sic dixit. *Quod autem intrusorum Pontificum alij, vt Pontifices postea recepti inueniantur, alij verò penitus abrogati, vt iste, de quo agimus, Bonifacio, inde euenit; quod illi quantumlibet tyrannicè adepti fuerint Sedem, tamen accedente consensu Cleri, satius esse existimantis eos qualescunque tolerandos, quam Ecclesiam schismate conscindendam, vt legitimi Pontifices nouis Comitijs, consuetis ritibus sint electi. Hæc vt dicamus, illud planè necessariò cogit, quod vniuersa Ecclesia Catholica eos, vt legitimos Pontifices coluit, vsque obediuit, atque vt Christi Vicarios, Petrique successores cognouit, ac cultu, germano Pontifice digno, eosdemque frequentauit, quod nequaquam factum fuisset, nisi de facta postea electione legitima constitisset.* Mirabile tamen est, quod cum ista rectè dixerit Baronius de Pontificibus hoc tempore intrusis; nihilominus postea loquens de Ioanne hoc X. & alijs similibus intrusis *sub ann.* 912. §. *Quæ tunc facies,* per antilogiam veluti dicat: *Quis enim a sortis huiusmodi intrusos sine lege legitimos dicere posset Romanos fuisse Pontifices? Nusquam Cleri eligentis, vel postea consentientis aliqua mentio, Canones omnes pressi silentio, decreta Pontificum suffocata, præscriptæ antiquæ traditiones, veteresque in eligendo Summo Pontifice consuetudines, sacrique ritus, & pristinus vsus prorsus extincti. Sic vendicauerat omnia sibi libido seculari potentia freta insaniens, æstro percita dominandi.* Similiter, quod etiam postea *sub anno* 915. §. *Quod ad Ioannem* veluti retractans id quod dixerat, sic scripserit: *Quod ad Ioannem Papam nuncupatum spectat, potuit contigisse, vt qui inuasor, fur, & latro ingressus erat, accedente Cleri consensu, haberi cæperit legitimus Romanus Pontifex: cuius quidem rei argumento sunt legationes ex diuersis Orbis partibus ad eum missæ.* Item *quod sub anno* 922. §. *Quod verò* dicat: *Ex quibus, sicut*

Indulgentia Ordini concessa.

sicut & ex alijs multis, apparet Orbem Christianum cognouisse Summum Pontificem Ioannem inuasorem, nemine sibi arrogante de Apostolica Sede iudicium tanti ponderis; existimans vnusquisque nomen, etiam male licet vsurpatum, ipsius Romani Pontificis veneratione dignum. Ac tandem quod *sub anno* 925. §. *Vidisti Lector*, de eodem Ioanne loquens sic dubitatiuè asserat: *si tamen ipse Pontifex est dicendus*. Veruntamen in hac Baronij perplexitate sine dubio tenendum cum concordi ferme Chronologiæ Ecclesiasticæ Scriptorum sententia, hunc Ioannem Decimum, sicut, & Sergium Tertium, de quo in superioribus, & Ioannem Vndecimum, de quo in sequentibus, esto malis artibus Pontificatum ascenderint, imo potius vsurpauerint; nihilominus, accedente postea consensu expresso, vel saltem tacito, tum Romani Cleri, tum etiam totius Christiani Orbis, ipsos, vt legitimos Pontifices habentis, pro talibus habitos fuisse, & in posterum censeri debere; vt meritò proinde a posterioribus Sixto IV. & Gregorio XIII. pro germanis, & legitimis habiti fuerint: ne dicamus, tempore quo ipsi regnarunt, sine capite visibili Ecclesiam veluti acephalam mansisse, ac ordinationes, & consecrationes, tam ab ipsis, quàm ab Episcopis per ipsos ordinatis, & consecratis factas, irritas, & nullas fuisse, quod in magnam Ecclesiæ confusionem proculdubio cedere, & hæreticis scandalum parere posse nullus refragabitur: ac perinde, Indulgentiam ab ipsis concessam nostris Ecclesijs (cuius occasione ad hoc punctum Theologicum digressi sumus) validam, & legitimam æstimari debere. Præsertim, quia Ioannem, de quo in præsenti, male actæ vitæ pœnitentiam egisse, ita vt credi iure possit Sedis Apostolicæ ab eo inuasæ ratificationem, qua fieri posset, obtinuisse, ex eo elici datur, quod, eodem Baronio testante ex Actis Compostellanæ Ecclesiæ, Ioannes Papa, *Vt qui ex pluribus delictis conscientia sauciatus, animi dolore languesceret, inter alia salutis suæ remedia, illud excogitauit, vt nomine suo Legatum mitteret Compostellam ad venerandum corpus Iacobi Apostoli. Cum & litteras dedit ad dictum eiusdem loci Episcopum Sanctum Sisenandum, vt iuges preces pro se funderet apud eundem Sanctum Apostolum, vt propitius sibi esset in hac vita, & in hora obitus sui.* En iam qui vidimus Ioannem Papam peccatorem, conspicimus etiam pœnitentem.

Ann.

Ann. Christ. 928. vsque ad 930. Leonis VI. & Stephani VIII. Roman. Pontif. 1. & 2. Constantini VIII. Imper. Orient. 17. vsque ad 19.

1 RES isti anni Pontificatus Romani (præter sex menses, quibus Sedem tenuit Leo VI.) Stephano VII. Octauo appellato, tribui possunt: loco enim Leonis in carcerem detrusi, & defuncti, subrogatus est. Hæc veluti veritati magis congrua inter Chronologorum varias sententias circa Pontificum Romanorum successionem, ex veteri Codice Vaticani hausit Baronius, quem sui sequuntur. Pontificum successio.

2 Clarus erat hoc tempore S. Gerardus Broniensis Abbas, & Benedictinus Monachus, cuius vitam ab erudito quodam Monacho descriptam refert Surius *die 3. Octobris*. Notandus porro hoc loco fuit, quia, nisi nostra nos fallit opinio, ex eo quod Sanctus hic Gerardus clarissimæ Benedictinæ scholæ alumnus fuerit, ortum habere potuit quorumdam existimatio refragantium alium S. Gerardum Venetum Episcopum, & Martyrem, quem hoc sæculo, vel principio sequentis vixisse, suo loco dicetur, nostris Carmelitis accensendum. Gerardorum varietas confusionem in authoribus parere potuit, a nobis in sequentibus enodanda. S. Gerardus Broniensis.

3 Vrsus Badouarius Venetorum Dux, cum aliquando Reipublicæ præfuisset, Religionis studio se dignitate abdicauit, Monasticam vitam secutus. Sic Sabellicus *Ænead. 9. lib. 1.* & Gordonus *sub hoc tempore*, hic notanda, quia quod Monasticum Institutum Dux iste Venetorum amplexus fuerit, an nouum Benedictinum, an vetustius Elianum, incertum. Vrsus.

Ann. Christ. 931. vsque ad 935. Ioannis XI. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Constantini VIII. Imper. Oriental. 20. vsque ad 24.

4 N demortui Stephani Papæ locum intrusus est Ioannes Vndecimus, Sergij Papæ ex Marozia Scorto filius, vt creditur, potentia Vvidonis Thusciæ Marchionis, & matris, occupantium in Vrbe arcem S. Angeli. Vt propterea condignè meruerit custodiæ mancipari, & vitam malè finire. Sic ex Luitprando, & Frodoardo elicit Baronius, & alij post ipsos, licet alij Ioannes IX. Papa.

dubitent, vel taceant. Quamuis autem Baronius, & nonnulli ipsius sectatores hunc Ioannem Pseudo-papam appellent, nihilominus prudentiores alij, & ex vetustioribus authoribus pars maxima eum pro legitimo Petri successore agnoscere videntur. Etsi enim in Papatum illegitimè introductus dicatur, accedente tamen postea Romani Cleri, & Orbis Christiani consensu, expresso, vel implicito, pro germano Christi Vicario habendus, propter dicta *sub ann.* 912. de simili alio Papa Ioanne X. Ad quæ accedit quod Bellarminus Cardinalis *in Præfatione ad libros de Summo Pontifice* §. *huc accesserunt* similes Pontifices Romanos malæ notæ pro legitimis censet.

Indulgentia Carmelitis concessa.

2 Est hic Ioannes XI. vnus ex illis Summis Romanis Pontificibus, qui Ecclesias nostras visitantibus, aut reficientibus, muneraue concedentibus, Indulgentiam remissionis tertiæ partis peccatorum elargitus est, post Hadrianum II. Stephanum V. Sergium III. & Ioannem X. quos in superioribus retulimus. Quam potuit Ordo noster rationabiliter ab ipso postulare, etsi iam pridem a prædecessoribus concessam, & confirmatam, ob nouam emergentem causam euersionis plurium Ecclesiarum, & Monasteriorum a Saracenis totum ferme Christianum Orbem inundantibus factæ: cui addebatur quod Arnoldus, seu Arnolphus Baioariæ Dux *Ecclesias, & Monasteria eius Prouinciæ crudeliter destruxit, & possessiones earum militibus distribuit.* Otho Frisingensis *lib.* 6. *cap.* 18.

Ann. Christ. 936. vsque ad 939. Leonis VII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Constantini VIII. Imper. Oriental. 25. vsque ad 28.

Leonis VII. Papatus.

1 IOANNIS XI. Papæ intruso subrogatus est Leo quidam Dei seruus huius nominis Septimus; de quo pauca extant; vno excepto, quod disciplinæ Monasticæ in Vrbe collapsæ, nequissimorum proculdubio in ea habitantium conuersatione, restitutor appellari potest: siquidem, medio Odone Cluniacensium fundatore, id opus perfecit. Frodoardus, Historia S. Odonis, Baronius, & alij.

Odonis Abbatis gesta.

2 Quamuis autem clarissimus hic Odo Abbas Benedictinæ familiæ nomen dederit, vt proinde merito inter Sancti Benedicti alumnos recenseatur; si tamen eius historia diligenter inspicitur comperiet lector, ipsum ante quam huius Sanctissimi Patriarchæ Regulam, & viuendi methodum arriperet, anachoreticam, Elianam, & Propheticam exercuisse; ac proinde a nobis specialiter eius gesta ante Monachale Institutum susceptum, Annalibus nostris inseri debere. Ioannes ergo Italus Monachus eius discipulus in ipsius Vita libris tribus apud Surium *to.* 6.

pro

pro die 18. Nouembris, digesta sic habet. Primo quidem capite libri primi, quod a patre infans e cunis sublatus oblatus fuisset S. Martino Turonensi; & capite secundo, quod illi fuerit deuotione addictissimus primis suæ iuuentutis annis; ex quo elici valet quod Martini Institutum eo tempore sectatus fuerit; illud autem quale fuerit Tomo præcedenti, dum de ipso egimus, ostensum manet. Anachoresim porro illis annis exercuisse ex capite quinto eius libri habetur, vbi sic Ioannes. *Contentus vir beatus cellula exigua ab omnium se mortalium oculis, & consuetudine subduxit, vt vni placeret Deo*. Et infra: *Ad Beati Martini monumentum orandi causa ibat solus, quod quidem ab illa cellula duobus ferè millibus aberat*. Deinde cap. 6. *Cum autem diuersos euolueret, atque perlegeret codices, in B. Benedicti Regulam incidit, eamque raptim percurrere volens, in eum impegit locum, vbi iubentur Monachi dormire vestiti. Sed non satis eius sententiam assecutus, triennio cubauit in vestibus suis, & cum necdum erat Monachus Monachorum leue ferebat iugum*. En clarè Odonis eremiticam vitam ante Benedictinam Monasticen, indicatam. Alia ad intentum in ea historia reperies lector, & plura disciplinæ Monasticæ cultoribus apprimè necessaria. Ex quibus notanda ista: *Cum apud Turones in Ecclesia Sancti Martini Monachi degerent, cœperunt desciscere à moribus, & Institutis Monasticis, propriamque sectando voluntatem, vitam professionemque suam corrumpere. Abiecto enim Monachorum solito habitu, fucatos atque fluxos, & pallio ornatos induerant cucullos & tunicas; calceis vtebantur adeo rotundis, & nitidis, vt vitrei videri possent. Ad laudes Dei nocte celebrandas ne forte ad aliquid pedes offenderent cum luce diei surgebant, pluraque id genus alia faciebant. Quibus cum vellet Deus finem imponere, nocte quadam omnibus somno correptis, vnus ex eis vigilans, duos viros vidit in dormitorium ingredi vnum manu tenentem gladium, alterum imperantem ei, vt quos ipse digito demonstraret gladio percuteret*. En damnum quod incurrunt Monachi deformatè viuentes, & vestibus curiosis ornati.

Ann. Christ 940. vsque ad 942. Stephani IX. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Constantini VIII. Imper. Oriental. 29. vsque ad 32.

1 DEFVNCTO Leoni VII. subrogatus est Stephanus Nonus, alijs Octauus, natione Germanus, opera Ottonis Regis, vt proinde tyrannorum odium adeo sibi concitauerit, vt a quibusdam facrilegis fuerit crebris ictibus faciè deformatus, in tantum vt a publico hominum congressu abstinere coa- Stephani IX. Pontificatus.

ctus fuerit. Sic ferme ex *lib. de Roman. Pontific.* apud Baronium, quem posteriores sequuntur.

Monachorū persecutio. 2. Orta est hoc tempore aduersus Germaniæ Monachos non leuis quædam persecutio, qua ipsorum numerum, & Monasteria Fridericus Archiepiscopus Moguntinus, vano sub prætextu, minui, etsi in cassum, pertentauit. Rem ex Vviticchino *lib.* 2. *prope fin.* habet Baronius *ad annum* 941. §. *Quo item anno*, sic. *Grauis persecutio Monachis oritur in diebus illis, affirmantibus quibusdam Pontificibus melius arbitrari, paucos vita claros, quam plures negligentes inesse Monasterijs oportere; oblitis ni fallor sententiæ patris familias Matth.* 13. *prohibentis seruos zizania colligere, sed vtraque crescere oportere, & zizania, & triticum vsque in messem. Quo factum est, vt plures propriæ infirmitatis conscij, deposito habitu, & relictis Monasterijs, graue onus sacerdotum deuitarent. Fuerunt autem quidam qui Summum Pontificem Fridericum hoc non purè, sed fictè fecisse arbitrati sunt, quatenus venerabilem virum, & Regi fidelem Abbatem Fuldensem Hadumarum, quoquo modo posset, dehonestaret.* Et infra de eodem Moguntino Archiepiscopo loquens, ac modum persecutionis ab eo tentatæ describens inquit: *Humillima Monasteria authoritate tentauit, vt ad excellentissima æqualiter procederet, sed huiuscemodi dissimulationes in cassum profusæ, &c. causis interuenientibus Pontifex quod cogitauit, non impleuit.* Hæc Baronius ex Vviticchino.

Notanda pro Monachorū reformatione 3. Porro circa hæc aliqua meditanda occurrunt, ad quæ, vt credimus, Sancti Ecclesiarum Antistites, maximè attendere debent, si Regularem obseruantiam, in Monasterijs, quæ sub eorum cura sunt, inducere anhelant. Primo quidem, id fieri non debere ex odio, inuidia, simultate, aut alia inordinata passione, prout in hoc forsan Moguntino Episcopo suspicari poterat euenisse. Deinde maxime illis curandum, ne cum scandalo, aut iactura Monachorum, quos reformare student, tale opus fiat. Charitas namque regina virtutum est, & erga homines Deo sacros quam maxime debita. Ad hæc, Sanctæ Sedis Apostolicæ authoritate fulti, cuius nutui Religiosæ familiæ semper obsequentissimæ esse debent, id efficere conuenit. Ac præ oculis habere ingentem Monachorum, seu Regularium numerum, si iuxta Regularia Instituta suorum Ordinum degant, nequaquam Ecclesiæ sanctæ nociuum, aut inutilem vnquam fuisse; potius è conuerso vtilissimum, proficuum valde, & ipsius Ecclesiæ ornamentum singulare, & validissimum contra hostes propugnaculum. Id conuincunt manifestè plura ex ijs, quæ Tomo secundo præcedenti attulimus. Ibi enim dum de fœlicissimis illis quarti, & quinti sæculi Christi Redemptoris temporibus historiam scripsimus, innumeros pene Patres ex Monachis Ecclesiæ propugnatores numerauimus; prout conspicitur in Basilio, Nazianzeno Gregorio, Hieronymo, Augustino, Chrysostomo, Epiphanio, Alexandrino Cyrillo, Theodoreto, Isidoro Pelusiota, Anastasio Sinaita, & mille alijs. Innumeris

quoque

quoque Monachorum veluti myriades, plurimaque ipsorum examina, etiam vsque ad Indiam Asiæ propagata, tunc extitisse, vel in vno Iuliano decem millium Patre, & Basilissa sponsa plurimarum Virginum Deo sacrarum, Matre; Antonio in Thebaide; Pachomio in Tabenna; Ammonio in Nitria; Oxyrincho Ciuitate, in qua, teste Ruffino *libr. 2. Vit. Patrum cap.* 5. viginti millia Virginum, & decem millia Monachorum (vix tot hoc tempore in vna magna Prouincia Christianitatis comperiuntur) morabantur. Quia, vt idem Ruffinus de ea Ciuitate inquit: *Repletam namque eam Monachis intrinsecus vidimus, & extrinsecus omni ex parte circumdatam. Ædes publicæ (si quæ in ea fuerant) & templa superstitionis antiquæ, habitationes nunc erant Monachorum, & per totam Ciuitatem multo plura Monasteria, quam domus videbantur.* Quorsum ergo de ingenti numero Monasteriorum, & Monachorum causari poterat Moguntinus iste Antistes, vt propterea vellet ea, reformationis Regularis prætextu, minuere? Infelicissimum hoc decimum sæculum fuisse Pontificum Romanorum intrusione a tyrannis effecta; Scriptorum paucitate, & sanctorum virorum exiguo, præ alijs sæculis anterioribus, numero, authores agnoscunt: sed nunquid fœlix propter hanc ab vno Germano Episcopo in Monachismum persecutionem excitatam?

4 Sanè religiosius, & sanctius, prudentiorique stylo, ac methodo, hoc tempore disciplinæ Monasticæ restitutioni adlaborabant non solum S. Odo Abbas Cluniacensis, de quo in superioribus, sed maximè Adelbero Metensis Episcopus, de quo Sigebertus Glembacensis *in Vita S. Guiberti Confessoris* apud Surium 23. *Maij.* hæc ad intentum *cap.* 4. *Monachorum collecta caterua, &c. hos ad rectam morum volens informari regulam, ad Apostolicæ vitæ dirigi fecit lineam, per quam in initio fidei fundatam primitiuam compererat Ecclesiam. In quibus illud præcipuum erat, vt nulla eis propria, sed omnia essent communia; vt quorum conuersatio iam erat in Cælis, Angelicam quodammodo vitam degerent in terris.* In quibus notet lector, quod quemadmodum Lydius lapis coticula est, cuius attritu aurum proditur, sic quoque Monastices illa primitiuę Ecclesiæ, quam ex Elia, & Prophetis inchoatam; & a Christo, eiusque discipulis prædicatam, perfectam, ac consummatam, primo horum Annalium Tomo sæpius inculcauimus, norma & exemplar totius eius perfectionis est, quæ cernitur in alijs Religionibus, quæ veluti riui e fonte ex ipsa scaturiunt. Ac proinde iure, meritoque Adelbero iste Metensis, ad eam Regulam primitiuæ Ecclesiæ, veluti ad amussim certissimam Religionis, quam informabat, methodum componebat. Notet præterea, vnicam, & singularem rectè instituendi, renouandi, seu reformandi collapsam alicubi Regularem disciplinam, eam formam esse, qua iste Metensis Antistes vtebatur, curare videlicet, vt Monachis illis *nulla propria, omnia essent communia*; hoc est, vt sanctæ paupertatis, per obseruantiam quoque *vitæ*, quam vocant, *communis*, sectatores essent. Hæc enim basis, & fundamen-

Methodus reformationis.

tum

tum totius Regularis disciplinæ, murus Religionis, & thesaurus Monachorum est, prout ex Patrum, & Doctorum, qui ijs, & mille alijs gloriosis epithetis eam cognominant, diximus *in libro de Reformatione Regularium cap.16. & 17.* Hæc igitur sancta obseruantia singulariter, exquisitè, & quantum fieri potest, a Reformatoribus inquirenda, instituenda, & curanda semper est: & cum ipsa omnia, ac sine ipsa nihil efficient.

Alia de Adelbero.

5. Hinc Adelbero, de quo agimus, prout in relati Guiberti Vita c.8. legitur, super Monasticam disciplinam laborans, *eam ad Apostolicæ vitæ redigere normam* studebat. *Et incipiens a Gorzia, qui cæteris Monasterijs erat præstantior in sua Parochia, vbi institutæ Religionis vix ipsa apparebant vestigia, non prius destitit quàm Monasticæ vitæ professores a seculi vanitate retractos, rectæ viæ reddidit, & ante omnia radicem malorum, & malam Monachorum nouercam, scilicet proprietatum concupiscentiam, mucrone pastorali extinxit.* Omne igitur veræ reformationis punctum attigit proprietatem a Monachis eliminando.

De paruis Conuentibus extinguẽdis.

6. Quod autem, vt ad Fridericum Moguntinum sermo redeat, ipse tentauerit *humillima Monasteria*, parua scilicet, & a paucis Monachis habitata, euertere, conueniens valde multis, etiam hoc tempore, cum hæc scribimus, videretur; quia talia (inquient) Monasteria, Conuenticula sunt, vbi nec disciplina Regularis vigere, nec fratres, aut Monachi in ipsis degentes ad suæ Regulæ normam viuere possunt; quin potius pluribus expositi, tum spiritualibus, tum etiam temporalibus periculis, cum graui ipsorum Instituti iactura, & detrimento, prout ex rerum magistra experientia compertum esse dicent. Ex aduerso autem plures inquient, tolerari debere, quia in ipsis diuinus cultus pro posse cernitur; vtilitas animarum medijs confessionibus, & prædicationibus, alijsque subsidijs spiritualibus, quæ Christiana plebs ex ipsis accipit, conspicitur; ac exemplaris aliquorum vita, quæ sæpius etiam in his paruis Cœnobijs reperitur, Deo gloriam, & fidelibus notabile profectus spiritualis incrementum, afferre solet. Sed quia circa huiusmodi rei decisionem grauissima quædam Congregatio authoritate SS. D. N. Innocentij his diebus, ex Eminentissimis nonnullis, & sapientissimis alijs Prælatis extat Instituta, in qua maturissima cum diligentia rationes vtrinque adductæ expenduntur, idemque Sanctissimus, Bulla super ea re edita, suam sanctam intentionem, & Religionis sacræ zelum, iam ostendit; humiliter eidem obtemperandum, & veluti diuino Oraculo standum, ac promptè obediendum, prout decet Sanctos, & Ecclesiæ obsequentissimos.

Ann.

Ann. Christ. 943. vsque ad 945. Marini II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Constantini VIII. Imper. Oriental. 32. vsque ad 34.

1 VCCESSIT Stephano Papæ Nono Marinus Secundus, quem alij Martinum vocant, natione Romanus; qui totum se tradidit Cleri, & Monachismi reformationi. Sic ferme Baroniani Codices, quibus alij adhærent. Marinus Papa.

2 Contigit hoc tempore pia illa historia de translatione famosissimæ illius Imaginis Christi Redemptoris miraculo expressæ ab ipso Christo viuente, & ad Abagarum missæ; e Edessa Ciuitate Constantinopolim, quam Curopalates, *in sua historia*, ac maximè Constantinus Porphyrogenitus *in Oratione* apud Metaphrastem, & Surium *die 16. Augusti*, & alij describunt; ex ea namque nonnulla pro Annalibus nostris excipere possumus. Primò, sacerrimam hanc Christi Seruatoris Iconem in itinere vectam, hospitij instar receptam fuisse in Monasterio Sanctissimæ Deiparæ, quod vocatur *Eusebij Monasterium*, in loco dicto *Optimatum*, abs dubiè antiquorum illorum Eliæ alumnorum, qui sub eiusdem Virginis patrocinio semper extitere. Deinde, esto post hæc, celeberrima ista Redemptoris effigies Constantinopolim aduenirét, ibique ab Imperatoribus condigne recepta fuisset, nihilominus, vt Cardinalis Baronius *ad ann. 944. §. At vero postea*, ait: *At vero postea bellis ingruentibus, ipsa Constantinopolitana Ciuitate sæpe capta, & ab hostibus direpta, atque a Catholica primum communione sæpe discissa, Dei prouidentia factum est, vt eadem Imago veneranda fuerit Romam perlata, vbi hactenus colitur in titulo Sancti Siluestri*. Ex quibus aliquis elicere poterat Sanctissimam hanc Christi Imaginem apud nostros Carmelitas asseruari; siquidem titulus Sancti Siluestri alius non esse videtur, nisi ille qui quondam *Equitij*, nunc vero Sanctorum Siluestri, & Martini in Montibus nuncupatur, & a nostris possidetur. Cæterum, etsi verum sit, vsque ad tempora Leonis X. Romani Pontificis non fuisse in Vrbe titulum aliquem Sancti Siluestri, nisi præfatum *Equitij* quondam, & postea Sanctorum Siluestri, & Martini in Montibus nostri Ordinis fratribus datum; a tempore tamen eiusdem Leonis extat alius titulus Sancti Siluestri, scilicet Ecclesia Sancti Siluestri in Campo Martio, in qua, vt dicitur, hæc præclarissima Christi Icon asseruatur, & colitur; vt propterea Baronius ea quæ adduximus, scripserit. Cui accinit Octauius Panzirolus in libro, cui titulus *Tesori nascosti, &c.* dum loquitur de hac Ecclesia Sancti Siluestri in Campo Martio. De Imagine Christi Redemptoris.

3 Etsi tamen cælesti hac gaza titulus Sanctorum Siluestri, & Martini

De Reliquijs Sanctorum in Ecclesia SS. Siluestri, & Martini.

tini in Montibus non fruatur, pluribus tamen alijs Reliquiarum pretiosissimis gemmis, quæ in ea Ecclesia sunt, valde decoratur. Prætermissis enim, quæ *sub ann.* 844. & tempore Sergij II. Papæ, de Sanctorum Corporibus ibi reconditis, & ex Cœmeterio Priscillæ translatis, diximus, sunt quoque innumeræ fere aliæ minores Reliquiæ, quas Reuerendissimus noster Philippinus *in lib.* cui titulus *Ristretto, &c. pag.* 78. his verbis retulit, & quas hoc loco referre placuit, occasione nacta, quod de ea Ecclesia sermo irrepsit. *Di più in alcuni Reliquiarij, e Cassette si conseruano le reliquie infrascritte. Della Croce di Giesù Christo nostro Redentore: del velo della Beatissima Vergine; Della Stola, del manipolo, e d'vna scarpa di S. Martino Papa; Parte di vna spalla di S. Sebastiano. Della Mitra, Stola, del manipolo, e di vna scarpa di S. Siluestro Papa. Delle reliquie di S. Clemente Papa, e Martire. Della Porta Aurea, e di luoghi diuersi di Terra Santa. Delle reliquie de' Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Di S. Giusta, Sofia, Theodora, Giuliana, Teopista, e d'altri Santi. Di più vi è traditione continuata che sotto l'altare di S. Stefano siano molti corpi di Santi. Si tengono parimente in altre custodie le reliquie infrascritte de' Santi Martiri Basilide, Tripodio, Magdalo, Martiale, e Giuliano, e del Sangue di altri Martyri. Del Sepolcro di Giesù Christo. Di S. Alberto Carmelitano Confessore. Delle Sante Catarina, e Margarita. Di S. Marco Euangelista, di S. Geruasio Martyre, di S. Innocentio Papa, e Martyre, di vn'osso di S. Martino Papa, del luogo doue S. Pietro pianse, del luogo della piscina Natatoria Siloe, del Monte Tabor doue Christo fece la trasfiguratione, del Monte Olineto doue Christo ascese al Cielo, della casa doue nacque la B. Vergine Maria, delle Sante Vergini, e Martiri Olimpia, Seria, Rustica, Giuliana, Anastasia, Balbina, Niceta, Titiana, e Bibiana, di S. Iacomo Apostolo, de' Santi Felice, Bonifacio, & Aniceto Papi, e Martiri, di S. Francesco, de' Santi Franco, e Simone Stoc Religiosi del Carmine, il quale Simone che fù generale hebbe in gratia dalla B. Vergine lo Scapolare che portano i Carmelitani. In oltre de' Martiri infrascritti. Paolino, Giuliano, Giulio, Gregorio, Stefano, Marcello, Groto, Feliciano, Orentio, Rofino, Marino, Giouanni, Pontio, Quirino, Antonio, Quiriaco, Apollonio, Laurenzo, Iacinto, Fabiano, Vittorino, Timoteo, Mario, Adriano, Massimo, Teodosio, Romano, Abundio, Pietro, Placido, Simplicio, Pontiano, Domino, Amantio, Saturnino, Theodoro, Faustino, Ippolito, Siluano, Giustino, Ottantiano, Alessandro, Blasio, Vicenzo, Antonino, Sebastiano, Longino, Claudio, e di S. Proto Vescouo, e Martire, e d'altri Santi, i nomi de' quali non si sanno.*

De Reliquijs Terræ Sanctæ.

4 Lætetur S. Mater Religio cælestibus tot reliquiarum gazis, quibus fruitur in hac Sanctorum Siluestri, & Martini Basilica; ac specialius illius de *Porta aurea* Ierosolymitanorum Vrbis; locis diuersis *Terræ Sanctæ*; de *Sepulchro Christi Domini*; de *Piscina Natatoria Siloe*; de *Monte Thabor*; de *Monte Oliueto*; de *domo vbi nata est Virgo Deipara*. Hæc enim veluti pignora sunt Regionis, quam olim incoluit, & in qua

primo

primo fundata fuit; & ad quam, Deo adiuuante, & Christianorum animos conciliante, quandoque redituram sperare debet.

Ann. Christ. 946. vsque ad 955. Agapiti II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Constantini VIII. Imperat. Oriental. 35. vsque ad 44.

1 ARINO Papæ decedenti successit Agapitus Secundus, vir innocens, & gregis sibi commissi diligens gubernator, vt propterea Ecclesiarum Vrbis restitutor, & Monachorum benignus benefactor prædicetur, & post Sedem obtentam ad decennium circiter de omnibus benemeritus e vita decesserit. Ciaconius, & alij. Agapiti Papæ gesta.

2 Eius tempore sanctitatis opinione celebris valde erat in Orientis partibus Paulus *Latrus* dictus a loco, quem inhabitabat, anachoresim ibi exercens; quem Eliadibus adiungendum suadet, tum vita similis Eliæ, Ioanni, & alijs Prophetici Instituti cultoribus; tum quod in illis partibus vix alius viuendi modus Monachis erat, nisi qui ab ijs Prophetis, & alijs, qui ex ipsorum schola veluti riuuli e fonte prodierant, hauriebatur; tum præcipuè quia habitator etiam fuit cuiusdam *Lauræ*, cuius curam gessit: etenim huiusmodi Lauras Orientales seminaria fuisse Prophetici, & Esseni Instituti sæpius inculcauimus. Ipsum per litteras Constantinus VIII. Imperator, sicut olim Magnus Constantinus, & eius filij Magnum Antonium, inuisebat, consulebat, & venerabatur. Id enim antiquis Imperatoribus in more fuit, vt Monachos, aut Anachoretas sanctitate insignes maximè colerent, prout non solum in modo relatis conspicitur; sed in Theodosio etiam Imperatore, vt *tom. 2. ad ann. Christ.* 388. *num.* 6. notauimus. Nec sine ipsorum magno fructu, sicut in isto Constantino cernitur, cui omnia dexterè contigebant, si ex Pauli sententia agebantur, alioquin e contrario. Papa etiam (quod magis mirum) cum tanti viri fama apud eum venisset, Monachum quendam ad eum misit, nonalia de causa, quam vt eum salutaret, vitæque ipsius formam eidem referret. O magna sanctitatis vis, quæ etiam Sanctissimum Christi Vicarium ad hæc induxit! Spiritu etiam Prophetico, & miraculis celebratur clarus, & in vertice montis *Latri*, vbi saxum attollitur columnæ instar, vitam Angelicam annis pluribus exercuisse, Baronius *sub ann.* 944. & 956. ex authore vitæ ipsius latinitati e Græco Codice donatæ per Iacobum Sirmundum Societatis Iesu professorem. Paulus Latrus.

3 Fit etiam mentio in eadem historia de alio Anachoreta, Basilio nomine, fratre relati Pauli, qui in Brachianis Montibus vitam Anacho- Basilius Anachoreta.

sicut & ex alijs multis ; apparet Orbem Christianum cognouisse Summum Pontificem Ioannem inuasorem, nemine sibi arrogante de Apostolica Sede iudicium tanti ponderis ; existimans vnusquisque nomen, etiam male licet vsurpatum, ipsius Romani Pontificis veneratione dignum. Ac tandem quod *sub anno* 925. §. *Vidisti Lector*, de eodem Ioanne loquens sic dubitatiuè asserat : *si tamen ipse Pontifex est dicendus*. Veruntamen in hac Baronij perplexitate sine dubio tenendum cum concordi ferme Chronologiæ Ecclesiasticæ Scriptorum sententia, hunc Ioannem Decimum, sicut, & Sergium Tertium, de quo in superioribus, & Ioannem Vndecimum, de quo in sequentibus, esto malis artibus Pontificatum ascenderint, imo potius vsurpauerint ; nihilominus, accedente postea consensu expresso, vel saltem tacito, tum Romani Cleri, tum etiam totius Christiani Orbis, ipsos, vt legitimos Pontifices habentis, pro talibus habitos fuisse, & in posterum censeri debere ; vt meritò proinde a posterioribus Sixto IV. & Gregorio XIII. pro germanis, & legitimis habiti fuerint : ne dicamus, tempore quo ipsi regnarunt, sine capite visibili Ecclesiam veluti acephalam mansisse, ac ordinationes, & consecrationes, tam ab ipsis, quàm ab Episcopis per ipsos ordinatis, & consecratis factas, irritas, & nullas fuisse, quod in magnam Ecclesiæ confusionem proculdubio cedere, & hæreticis scandalum parere posse nullus refragabitur : ac perinde, Indulgentiam ab ipsis concessam nostris Ecclesijs (cuius occasione ad hoc punctum Theologicum digressi sumus) validam, & legitimam æstimari debere. Præsertim, quia Ioannem, de quo in præsenti, male actæ vitæ pœnitentiam egisse, ita vt credi iure possit Sedis Apostolicæ ab eo inuasæ, ratificationem, qua fieri posset, obtinuisse, ex eo elici datur, quod, eodem Baronio testante ex Actis Compostellanæ Ecclesiæ, Ioannes Papa, *Vt qui ex pluribus delictis conscientia sauciatus, animi dolore languesceret, inter alia salutis suæ remedia, illud excogitauit, vt nomine suo Legatum mitteret Compostellam ad venerandum corpus Iacobi Apostoli. Cum & litteras dedit ad dictum eiusdem loci Episcopum Sanctum Sisenandum, vt iuges preces pro se funderet apud eundem Sanctum Apostolum, vt propitius sibi esset in hac vita, & in hora obitus sui.* En iam qui vidimus Ioannem Papam peccatorem, conspicimus etiam pœnitentem.

Ann.

Ann. Christ. 928. vsque ad 930. Leonis VI. & Stephani VIII. Roman. Pontif. 1. & 2. Constantini VIII. Imper. Orient. 17. vsque ad 19.

1 RES isti anni Pontificatus Romani (præter sex menses, quibus Sedem tenuit Leo VI.) Stephano VII. Octauo appellato, tribui possunt: loco enim Leonis in carcerem detrusi, & defuncti, subrogatus est. Hæc veluti veritati magis congrua inter Chronologorum varias sententias circa Pontificum Romanorum successionem, ex veteri Codice Vaticani hausit Baronius, quem sui sequuntur. Pontificum successio.

2. Clarus erat hoc tempore S. Gerardus Broniensis Abbas, & Benedictinus Monachus, cuius vitam ab erudito quodam Monacho descriptam refert Surius *die* 3. *Octobris*. Notandus porro hoc loco fuit, quia, nisi nostra nos fallit opinio, ex eo quod Sanctus hic Gerardus clarissimæ Benedictinæ scholæ alumnus fuerit, ortum habere potuit quorumdam existimatio refragantium alium S. Gerardum Venetum Episcopum, & Martyrem, quem hoc sæculo, vel principio sequentis vixisse, suo loco dicetur, nostris Carmelitis accensendum. Gerardorum varietas confusionem in authoribus parere potuit, a nobis in sequentibus enodanda. S. Gerardus Broniensis.

3 Vrsus Badouarius Venetorum Dux, cum aliquando Reipublicæ præfuisset, Religionis studio se dignitate abdicauit, Monasticam vitam secutus. Sic Sabellicus *Ænead. 9. lib. 1.* & Gordonus *sub hoc tempore*, hic notanda, quia quod Monasticum Institutum Dux iste Venetorum amplexus fuerit, an nouum Benedictinum, an vetustius Elianum, incertum. Vrsus.

Ann. Christ. 931. vsque ad 935. Ioannis XI. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Constantini VIII. Imper. Oriental. 20. vsque ad 24.

1 N demortui Stephani Papæ locum intrusus est Ioannes Vndecimus, Sergij Papæ ex Marozia Scorto filius, vt creditur, potentia Vvidonis Thusciæ Marchionis, & matris, occupantium in Vrbe arcem S. Angeli. Vt propterea condignè meruerit custodiæ mancipari, & vitam malè finire. Sic ex Luitprando, & Frodoardo elicit Baronius, & alij post ipsos, licet alij Ioannes IX. Papa.

dubitent, vel taceant. Quamuis autem Baronius, & nonnulli ipsius sectatores hunc Ioannem Pseudo-papam appellent, nihilominus prudentiores alij, & ex vetustioribus authoribus pars maxima eum pro legitimo Petri successore agnoscere videntur. Etsi enim in Papatum illegitimè introductus dicatur, accedente tamen postea Romani Cleri, & Orbis Christiani consensu, expresso, vel implicito, pro germano Christi Vicario habendus, propter dicta *sub ann.* 912. de simili alio Papa Ioanne X. Ad quæ accedit quod Bellarminus Cardinalis *in Præfatione ad libros de Summo Pontifice* §. *huc accesserunt* similes Pontifices Romanos malæ notæ pro legitimis censet.

Indulgentia Carmelitis concessa.

2 Est hic Ioannes XI. vnus ex illis Summis Romanis Pontificibus, qui Ecclesias nostras visitantibus, aut reficientibus, muneraue concedentibus, Indulgentiam remissionis tertiæ partis peccatorum elargitus est, post Hadrianum II. Stephanum V. Sergium III. & Ioannem X. quos in superioribus retulimus. Quam potuit Ordo noster rationabiliter ab ipso postulare, etsi iam pridem a prædecessoribus concessam, & confirmatam, ob nouam emergentem causam euersionis plurium Ecclesiarum, & Monasteriorum a Saracenis totum ferme Christianum Orbem inundantibus factæ: cui addebatur quod Arnoldus, seu Arnolphus Baioariæ Dux *Ecclesias, & Monasteria eius Prouinciæ crudeliter destruxit, & possessiones earum militibus distribuit.* Otho Frisingensis *lib.* 6. *cap.* 18.

Ann. Christ. 936. vsque ad 939. Leonis VII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 4. Constantini VIII. Imper. Oriental. 25. vsque ad 28.

Leonis VII. Papatus.

1 OANNIS XI. Papæ intruso subrogatus est Leo quidam Dei seruus huius nominis Septimus; de quo pauca extant; vno excepto, quod disciplinæ Monasticæ in Vrbe collapsæ, nequissimorum proculdubio in ea habitantium conuersatione, restitutor appellari potest: siquidem, medio Odone Cluniacensium fundatore, id opus perfecit. Frodoardus, Historia S. Odonis, Baronius, & alij.

Odonis Abbatis gesta.

2 Quamuis autem clarissimus hic Odo Abbas Benedictinæ familiæ nomen dederit, vt proinde merito inter Sancti Benedicti alumnos recenseatur; si tamen eius historia diligenter inspicitur comperiet lector, ipsum ante quam huius Sanctissimi Patriarchæ Regulam, & viuendi methodum arriperet, anachoreticam, Elianam, & Propheticam exercuisse; ac proinde a nobis specialiter eius gesta ante Monachale Institutum susceptum, Annalibus nostris inseri debere. Ioannes ergo Italus Monachus eius discipulus in ipsius Vita libris tribus apud Surium *to.* 6.

pro

pro die 18. *Nouembris*, digesta sic habet. Primo quidem capite libri primi, quod a patre infans e cunis sublatus oblatus fuisset S. Martino Turonensi; & capite secundo, quod illi fuerit deuotione addictissimus primis suæ iuuentutis annis; ex quo elici valet quod Martini Institutum eo tempore sectatus fuerit; illud autem quale fuerit Tomo præcedenti, dum de ipso egimus, ostensum manet. Anachoresim porro illis annis exercuisse ex capite quinto eius libri habetur, vbi sic Ioannes: *Contentus vir beatus cellula exigua ab omnium se mortalium oculis, & consuetudine subduxit, vt vni placeret Deo.* Et infra: *Ad Beati Martini monumentum orandi causa ibat solus, quod quidem ab illa cellula duobus fere millibus aberat.* Deinde cap.6. *Cum autem diuersos euolueret, atque perlegeret codices, in B. Benedicti Regulam incidit, eamque raptim percurrere volens, in eum impegit locum, vbi iubentur Monachi dormire vestiti. Sed non satis eius sententiam assecutus, triennio cubauit in vestibus suis, & cum necdum erat Monachus Monachorum leue ferebat iugum.* En clarè Odonis eremiticam vitam ante Benedictinam Monasticen, indicatam. Alia ad intentum in ea historia reperiet lector, & plura disciplinæ Monasticæ cultoribus apprimè necessaria. Ex quibus notanda ista: *Cum apud Turones in Ecclesia Sancti Martini Monachi degerent, cœperunt deficisci à moribus, & Institutis Monasticis, propriamque sectando voluntatem, vitam professionemque suam corrumpere. Abiecto enim Monachorum solito habitu, fucatos atque fluxos, & pallio ornatos induerunt cucullos & tunicas, calceis vtebantur adeo rotundis, & nitidis, vt vitrei videri possent. Ad laudes Dei nocte celebrandas ne forte ad aliquid pedes offenderent cum luce diei surgebant, pluraque id genus alia faciebant. Quibus cum vellet Deus finem imponere, nocte quadam omnibus somno correptis, vnus ex eis vigilans, duos viros vidit in dormitorium ingredi vnum manu tenentem gladium, alterum imperantem ei, vt quos ipse digito demonstraret gladio percuteret.* En damnum quod incurrunt Monachi deformatè viuentes, & vestibus curiosis ornati.

Ann. Christ 940. vsque ad 942. Stephani IX. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Constantini VIII. Imper. Oriental. 29. vsque ad 32.

1 DEFVNCTO Leoni VII. subrogatus est Stephanus Nonus, alijs Octauus, natione Germanus, opera Ottonis Regis, vt proinde tyrannorum odium adeo sibi concitauerit, vt a quibusdam sacrilegis fuerit crebris ictibus faciem deformatus, in tantum vt a publico hominum congressu abstinere coa- *Stephani IX. Pontificatus.*

ctus fuerit. Sic ferme ex *lib. de Roman. Pontific.* apud Baronium, quem posteriores sequuntur.

Monachorũ persecutio. 2 Orta est hoc tempore aduersus Germaniæ Monachos non leuis quædam persecutio, qua ipsorum numerum, & Monasteria Fridericus Archiepiscopus Moguntinus, vano sub prætextu, minui, etsi in cassum, pertentauit. Rem ex Vviticino *lib. 2. prope fin.* habet Baronius *ad annum 941. §. Quo item anno*, sic. *Grauis persecutio Monachis oritur in diebus illis, affirmantibus quibusdam Pontificibus melius arbitrari, paucos vita claros, quam plures negligentes inesse Monasterijs oportere; oblitis ni fallor sententia patris familias Matth. 13. prohibentis seruos zizania colligere, sed vtraque crescere oportere, & zizania, & triticum vsque in messem. Quo factum est; vt plures propriæ infirmitatis conscij, deposito habitu, & relictis Monasterijs, graue onus sacerdotum deuitarent. Fuerunt autem quidam qui Summum Pontificem Fridericum hoc non purè, sed fictè fecisse arbitrati sunt, quatenus venerabilem virum, & Regi fidelem Abbatem Fuldensem Hadumarum, quoquo modo posset, dehonestaret.* Et infra de eodem Moguntino Archiepiscopo loquens, ac modum persecutionis ab eo tentatæ describens inquit: *Humillima Monasteria authoritate tentauit, vt ad excellentissima æqualiter procederet, sed huiusmodi dissimulationes in cassum profusæ, &c. causis interuenientibus Pontifex quod cogitauit, non impleuit.* Hæc Baronius ex Vviticino.

Notanda pro Monachorũ reformatione 3 Porro circa hæc aliqua meditanda occurrunt, ad quæ, vt credimus, Sanctì Ecclesiarum Antistites, maximè attendere debent, si Regularem obseruantiam, in Monasterijs, quæ sub eorum cura sunt, inducere anhelant. Primo quidem, id fieri non debere ex odio, inuidia, simultate, aut alia inordinata passione, prout in hoc forsan Moguntino Episcopo suspicari poterat euenisse. Deinde maxime illis curandum, ne cum scandalo, aut iactura Monachorum, quos reformare student, tale opus fiat. Charitas namque regina virtutum est, & erga homines Deo sacros quam maxime debita. Ad hæc, Sanctæ Sedis Apostolicæ authoritate fulti, cuius nutui Religiosæ familiæ semper obsequentissimæ esse debent, id efficere conuenit. Ac præ oculis habere ingentem Monachorum, seu Regularium numerum, si iuxta Regularia Instituta suorum Ordinum degant, nequaquam Ecclesiæ sanctæ nociuum, aut inutilem vnquam fuisse; potius è conuerso vtilissimum, proficuum valde, & ipsius Ecclesiæ ornamentum singulare, & validissimum contra hostes propugnaculum. Id conuincunt manifestè plura ex ijs, quæ Tomo secundo præcedenti attulimus. Ibi enim dum de fœlicissimis illis quarti, & quinti sæculi Christi Redemptoris temporibus historiam scripsimus; innumeros pene Patres ex Monachis Ecclesiæ propugnatores numerauimus; prout conspicitur in Basilio, Nazianzeno Gregorio, Hieronymo, Augustino, Chrysostomo, Epiphanio, Alexandrino Cyrillo, Theodoreto, Isidoro Pelusiota, Anastasio Sinaita, & mille alijs. Innumeris

quoque

quoque Monachorum veluti myriades, plurimaque ipsorum examina, etiam vsque ad Indiam Asiæ propagata, tunc extitisse, vel in vno Iuliano decem millium Patre, & Basilissa sponsa plurimarum Virginum Deo sacratum, Matre; Antonio in Thebaide; Pachomio in Tabenna; Ammonio in Nitria; Oxyrincho Ciuitate, in qua, teste Ruffino *libr.* 2. *Vit. Patrum cap.* 5. viginti millia Virginum, & decem millia Monachorum (vix tot hoc tempore in vna magna Prouincia Christianitatis comperiuntur) morabantur. Quia, vt idem Ruffinus de ea Ciuitate inquit: *Repletam namque eam Monachis intrinsecus vidimus, & extrinsecus omni ex parte circumdatam. Ædes publicæ (si quæ in ea fuerant) & templa superstitionis antiquæ, habitationes nunc erant Monachorum, & per totam Ciuitatem multo plura Monasteria, quam domus videbantur.* Quorsum ergo de ingenti numero Monasteriorum, & Monachorum causari poterat Moguntinus iste Antistes, vt propterea vellet ea, reformationis Regularis prætextu, minuere? Infelicissimum hoc decimum sæculum fuisse Pontificum Romanorum intrusione a tyrannis effecta; Scriptorum paucitate, & sanctorum virorum exiguo, præ alijs sæculis anterioribus, numero, authores agnoscunt: sed nunquid fœlix propter hanc ab vno Germano Episcopo in Monachismum persecutionem excitatam?

4 Sanè religiosius, & sanctius, prudentiorique stylo, ac methodo, hoc tempore disciplinæ Monasticæ restitutioni adlaborabant non solum S. Odo Abbas Cluniacensis, de quo in superioribus, sed maximè Adelbero Metensis Episcopus, de quo Sigebertus Glembacensis *in Vita S. Guiberti Confessoris* apud Surium 23. *Maij.* hæc ad intentum *cap.* 4. *Monachorum collecta cateruà, &c. hos ad rectam morum volens informari regulam, ad Apostolicæ vitæ dirigi fecit lineam, per quam in initio fidei fundatam primitiuam compererat Ecclesiam. In quibus illud præcipuum erat, vt nulla eis propria, sed omnia essent communia; vt quorum conuersatio iam erat in Cælis, Angelicam quodammodo vitam degerent in terris.* In quibus notet lector, quod quemadmodum Lydius lapis coticula est, cuius attritu aurum proditur, sic quoque Monastices illa primitiuę Ecclesiæ, quam ex Elia, & Prophetis inchoatam; & a Christo, eiusque discipulis prædicatam, perfectam, ac consummatam, primo horum Annalium Tomo sæpius inculcauimus, norma & exemplar totius eius perfectionis est, quæ cernitur in alijs Religionibus, quæ veluti riui e fonte ex ipsa scaturiunt. Ac proinde iure, meritoque Adelbero iste Metensis, ad eam Regulam primitiuæ Ecclesiæ, veluti ad amussim certissimam Religionis, quam informabat, methodum componebat. Notet præterea, vnicam, & singularem rectè instituendi, renouandi, seu reformandi collapsam alicubi Regularem disciplinam, eam formam esse, qua iste Metensis Antistes vtebatur, curare videlicet, vt Monachis illis *nulla propria, omnia essent communia*; hoc est, vt sanctæ paupertatis, per obseruantiam quoque *vitæ*, quam vocant, *communis*, sectatores essent. Hæc enim basis, & fundamentum

Methodus reformationis.

tum

tum totius Regularis disciplinæ, murus Religionis, & thesaurus Monachorum est, prout ex Patrum, & Doctorum, qui ijs, & mille alijs gloriosis epithetis eam cognominant) diximus *in libro de Reformatione Regularium cap. 16. & 17.* Hæc igitur sancta obseruantia singulariter, exquisitè, & quantum fieri potest, a Reformatoribus inquirenda, instituenda, & curanda semper est: & cum ipsa omnia, ac sine ipsa nihil efficient.

Alia de Adelbero.

5. Hinc Adelbero, de quo agimus, prout in relati Guiberti Vita c. 8. legitur, super Monasticam disciplinam laborans, *eam ad Apostolicæ vitæ redigere normam* studebat. *Et incipiens a Gorzia, qui cæteris Monasterijs erat præstantior in sua Parochia, vbi institutæ Religionis vix ipsa apparebant vestigia, non prius destitit quàm Monasticæ vitæ professores a seculi vanitate retractos, rectæ viæ reddidit, & ante omnia radicem malorum, & malam Monachorum nouercam, scilicet proprietatum concupiscentiam, mucrone pastorali extinxit.* Omne igitur veræ reformationis punctum attigit proprietatem a Monachis eliminando.

De paruis Conuentibus extinguẽdis.

6. Quod autem, vt ad Fridericum Moguntinum sermo redeat, ipse tentauerit *humillima Monasteria*, parua scilicet, & a paucis Monachis habitata, euertere, conueniens valde multis, etiam hoc tempore, cum hæc scribimus, videretur; quia talia (inquient) Monasteria, Conuenticula sunt, vbi nec disciplina Regularis vigere, nec fratres, aut Monachi in ipsis degentes ad suæ Regulæ normam viuere possunt; quin potius pluribus expositi, tum spiritualibus, tum etiam temporalibus periculis, cum graui ipsorum Instituti iactura, & detrimento, prout ex rerum magistra experientia compertum esse dicent. Ex aduerso autem plures inquient, tolerari debere, quia in ipsis diuinus cultus pro posse cernitur; vtilitas animarum medijs confessionibus, & prædicationibus, alijsque subsidijs spiritualibus, quæ Christiana plebs ex ipsis accipit, conspicitur; ac exemplaris aliquorum vita, quæ sæpius etiam in his paruis Cœnobijs reperitur, Deo gloriam, & fidelibus notabile profectus spiritualis incrementum, afferre solet. Sed quia circa huiusmodi rei decisionem grauissima quædam Congregatio authoritate SS. D. N. Innocentij his diebus, ex Eminentissimis nonnullis, & sapientissimis alijs Prælatis extat Instituta, in qua maturissima cum diligentia rationes vtrinque adductæ expenduntur, idemque Sanctissimus, Bulla super ea re edita, suam sanctam intentionem, & Religionis sacræ zelum, iam ostendit; humiliter eidem obtemperandum, & veluti diuino Oraculo standum, ac promptè obediendum, prout decet Sanctos, & Ecclesiæ obsequentissimos.

Ann. Christ. 943. vsque ad 945. Marini II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Constantini VIII. Imper. Oriental. 32. vsque ad 34.

1 VCCESSIT Stephano Papæ Nono Marinus Secundus, quem alij Martinum vocant, natione Romanus; qui totum se tradidit Cleri, & Monachismi reformationi. Sic ferme Baroniani Codices, quibus alij adhærent. Marinus Papa.

2 Contigit hoc tempore pia illa historia de translatione famosissimæ illius Imaginis Christi Redemptoris miraculo expressæ ab ipso Christo viuente, & ad Abagarum missæ; e Edessa Ciuitate Constantinopolim, quam Curopalates, *in sua historia*, ac maximè Constantinus Porphyrogenitus *in Oratione* apud Metaphrastem, & Surium *die 16. Augusti*, & alij describunt; ex ea namque nonnulla pro Annalibus nostris excipere possumus. Primò, sacerrimam hanc Christi Seruatoris Iconem in itinere vectam, hospitij instar receptam fuisse in Monasterio Sanctissimæ Deiparæ, quod vocatur *Eusebij Monasterium*, in loco dicto *Optimatum*, absdubiè antiquorum illorum Eliæ alumnorum, qui sub eiusdem Virginis patrocinio semper extitere. Deinde, esto post hæc, celeberrima ista Redemptoris effigies Constantinopolim adueniret, ibique ab Imperatoribus condigne recepta fuisset, nihilominus, vt Cardinalis Baronius *ad ann. 944. §. At vero postea*, ait: *At vero postea bellis ingruentibus, ipsa Constantinopolitana Ciuitate sæpe capta, & ab hostibus direpta, atque a Catholica primum communione sæpe discissa, Dei prouidentia factum est, vt eadem Imago veneranda fuerit Romam perlata, vbi hactenus colitur in titulo Sancti Silueстri*. Ex quibus aliquis elicere poterat Sanctissimam hanc Christi Imaginem apud nostros Carmelitas asseruari; siquidem titulus Sancti Siluestri alius non esse videtur, nisi ille qui quondam *Equitij*, nunc vero Sanctorum Siluestri, & Martini in Montibus nuncupatur, & a nostris possidetur. Cæterum, etsi verum sit, vsque ad tempora Leonis X. Romani Pontificis non fuisse in Vrbe titulum aliquem Sancti Siluestri, nisi præfatum *Equitij* quondam, & postea Sanctorum Siluestri, & Martini in Montibus nostri Ordinis fratribus datum; a tempore tamen eiusdem Leonis extat alius titulus Sancti Siluestri, scilicet Ecclesia Sancti Siluestri in Campo Martio, in qua, vt dicitur, hæc præclarissima Christi Icon asseruatur, & colitur; vt propterea Baronius ea quæ adduximus, scripserit. Cui accinit Octauius Panzirolus in libro, cui titulus *Tesori nascosti, &c.* dum loquitur de hac Ecclesia Sancti Siluestri in Campo Martio. De Imagine Christi Redemptoris.

3 Etsi tamen cælesti hac gaza titulus Sanctorum Siluestri, & Martini

De Reliquijs Sanctorum in Ecclesia SS. Siluestri, & Martini.

tini in Montibus non fruatur, pluribus tamen alijs Reliquiarum pretiosissimis gemmis, quæ in ea Ecclesia sunt, valde decoratur. Prætermissis enim, quæ *sub ann.* 844. & tempore Sergij II. Papæ, de Sanctorum Corporibus ibi reconditis, & ex Cœmeterio Priscillæ translatis, diximus, sunt quoque innumeræ fere aliæ minores Reliquiæ, quas Reuerendissimus noster Philippinus *in lib.* cui titulus *Ristretto, &c. pag.*78. his verbis retulit, & quas hoc loco referre placuit, occasione nacta, quod de ea Ecclesia sermo irrepsit. *Di più in alcuni Reliquiarij, e Cassette si conseruano le reliquie infrascritte. Della Croce di Giesù Christo nostro Redentore: del velo della Beatissima Vergine; Della Stola, del manipolo, e d'vna scarpa di S. Martino Papa; Parte di vna spalla di S. Sebastiano. Della Mitra, Stola, del manipolo, e di vna scarpa di S. Siluestro Papa. Delle reliquie di S. Clemente Papa, e Martire. Della Porta Aurea, e di luoghi diuersi di Terra Santa. Delle reliquie de' Santi Apostoli Pietro, e Paolo. Di S. Giusta, Sofia, Theodora, Giuliana, Teopista, e d'altri Santi. Di più vi è traditione continuata che sotto l'altare di S. Stefano siano molti corpi di Santi. Si tengono parimente in altre custodie le reliquie infrascritte de' Santi Martiri Basilide, Tripodio, Magdalo, Martiale, e Giuliano, e del Sangue di altri Martyri. Del Sepolcro di Giesù Christo. Di S. Alberto Carmelitano Confessore. Delle Sante Catarina, e Margarita. Di S. Marco Euangelista, di S. Geruasio Martyre, di S. Innocentio Papa, e Martyre, di vn'osso di S. Martino Papa, del luogo doue S. Pietro pianse, del luogo della piscina Natatoria Siloe, del Monte Tabor doue Christo fece la trasfiguratione, del Monte Olineto doue Christo ascese al Cielo, della casa doue nacque la B. Vergine Maria, delle Sante Vergini, e Martiri Olimpia, Seria, Rustica, Giuliana, Anastasia, Balbina, Niceta, Titiana, e Bibiana, di S. Iacomo Apostolo, de' Santi Felice, Bonifacio, & Aniceto Papi, e Martiri, di S. Francesco, de' Santi Franco, e Simone Stoc Religiosi del Carmine, il quale Simone che fù generale hebbe in gratia dalla B. Vergine lo Scapolare che portano i Carmelitani. In oltre de' Martiri infrascritti. Paolino, Giuliano, Giulio, Gregorio, Stefano, Marcello, Groto, Feliciano, Orentio, Rofino, Marino, Giouanni, Pontio, Quirino, Antonio, Quiriaco, Apollonio, Laurenzo, Iacinto, Fabiano, Vittorino, Timoteo, Mario, Adriano, Massimo, Teodosio, Romano, Abundio, Pietro, Placido, Simplicio, Pontiano, Domino, Amantio, Saturnino, Theodoro, Faustino, Ippolito, Siluano, Giustino, Ottantiano, Alessandro, Blasio, Vicenzo, Antonino, Sebastiano, Longino, Claudio, e di S. Proto Vescouo, e Martire, e d'altri Santi, i nomi de' quali non si sanno.*

De Reliquijs Terræ Sanctæ.

4 Lætetur S. Mater Religio cælestibus tot reliquiarum gazis, quibus fruitur in hac Sanctorum Siluestri, & Martini Basilica; ac specialius illius de *Porta aurea* Ierosolymitanorum Vrbis; locis diuersis *Terræ Sanctæ*; de *Sepulchro Christi Domini*; de *Piscina Natatoria Siloe*; de *Monte Thabor*; de *Monte Olivueto*; de *domo vbi nata est Virgo Deipara*. Hæc enim veluti pignora sunt Regionis, quam olim incoluit, & in qua

primo

primo fundata fuit; & ad quam, Deo adiuuante, & Christianorum animos conciliante, quandoque redituram sperare debet.

Ann. Christ. 946. vsque ad 955. Agapiti II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Constantini VIII. Imperat. Oriental. 35. vsque ad 44.

1 ARINO Papæ decedenti successit Agapitus Secundus, vir innocens, & gregis sibi commissi diligens gubernator, vt propterea Ecclesiarum Vrbis restitutor, & Monachorum benignus benefactor prædicetur, & post Sedem obtentam ad decennium circiter de omnibus benemeritus e vita decesserit. Ciaconius, & alij. Agapiti Papæ gesta.

2 Eius tempore sanctitatis opinione celebris valde erat in Orientis partibus Paulus *Latrus* dictus a loco, quem inhabitabat, anachoresim ibi exercens; quem Eliadibus adiungendum suadet, tum vita similis Eliæ, Ioanni, & alijs Prophetici Instituti cultoribus; tum quod in illis partibus vix alius viuendi modus Monachis erat, nisi qui ab ijs Prophetis, & alijs, qui ex ipsorum schola veluti riuuli e fonte prodierant, hauriebatur; tum præcipuè quia habitator etiam fuit cuiusdam *Lauræ*, cuius curam gessit: etenim huiusmodi Lauras Orientales seminaria fuisse Prophetici, & Esseni Instituti sæpius inculcauimus. Ipsum per litteras Constantinus VIII. Imperator, sicut olim Magnus Constantinus, & eius filij Magnum Antonium, inuisebat, consulebat, & venerabatur. Id enim antiquis Imperatoribus in more fuit, vt Monachos, aut Anachoretas sanctitate insignes maximè colerent, prout non solum in modo relatis conspicitur; sed in Theodosio etiam Imperatore, vt *tom. 2. ad ann. Christ.* 388. *num.6.* notauimus. Nec sine ipsorum magno fructu, sicut in isto Constantino cernitur, cui omnia dexterè contigebant, si ex Pauli sententia agebantur, alioquin e contrario. Papa etiam (quod magis mirum) cum tanti viri fama apud eum venisset, Monachum quendam ad eum misit, nonalia de causa, quam vt eum salutaret, vitæque ipsius formam eidem referret. O magna sanctitatis vis, quæ etiam Sanctissimum Christi Vicarium ad hæc induxit! Spiritu etiam Prophetico, & miraculis celebratur clarus, & in vertice montis *Latri*, vbi saxum attollitur columnæ instar, vitam Angelicam annis pluribus exercuisse, Baronius *sub ann.* 944. & 956. ex authore vitæ ipsius latinitati e Græco Codice donatæ per Iacobum Sirmundum Societatis Iesu professorem. Paulus Latrus.

3 Fit etiam mentio in eadem historia de alio Anachoreta, Basilio nomine, fratre relati Pauli, qui in Brachianis Montibus vitam Ana- Basilius Anachoreta.

cho-

choreticam egit; & quo defuncto ipse Paulus eandem vitæ normam secutus est, verticem montis *Latri* cognominati conscendens, vt dictum manet. Item de Acacio eiusdem montis Eremita, ac de Monachis Sinaitis, qui ob Saracenorum incursus Dei monitu illuc migrarunt. De quibus etiam Ioannes Climax dictus.

Acacius.

Ann. Christ. 956. vsque ad 964. Ioannis XII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 9. Constantini VIII. Imper. Orient. 45. vsque ad 49. Romani 1. vsque ad 3. Niceph. Phocæ 1. & 2. Ottonis Imper. Occid. 1. vsque ad 4.

Ioannis XII. Papæ gesta.

1 TVRBVLENTISSIMVM hoc nouennium in Petri Cathedra sedentem vidit Ioannem XII. qui secundum aliquos primus est, qui nomen in Papatu mutauit; vocabatur enim antea Octauianus. Male Pontificatum ingressus, quia vix octodecimum annum agens, & potentia tyrannorum. Etsi postea Ecclesiæ consensu, & Romani Cleri, metu schismatis, approbatione toleratus. Ottonem Germaniæ Regem in Italiam a se vocatum Imperatoria corona decorauit, Ottone vicissim plura Ecclesiæ promittente. Dissensione postea inter eos orta, deponitur ab Ottone in Conciliabulo, & Leo Pseudo-papa intruditur, iniustè; & contra leges; vt proinde ipse Ioannes deinde Concilium congregauerit pro damnatione rerum contra ipsum gestarum. Male tamen obijsse a diabolo percussum, dum cum vxorata quadam esset, aliqui scribunt. De his Luitprandus, Sigebertus, Baronius, Ciaconius, Gordonus, & alij, etsi nec sibi omnes cohæreant.

Hierotheus.

2 Quæ porro nostram Monasticam, & Elianam tangunt historiam sunt ista. Primò, quod his temporibus propagabatur fides Christiana apud Turcas (quod valde rarum est) ministerio præsertim cuiusdam Monachi pij, & Religiosi, Hierothei nomine, qui erat Turciæ Episcopus, a Theophylacto Constantinopolitano Antistite delectus, & qui eò profectus multos a barbaro errore ad Christianam Religionem traduxit. Sic ferme Curopalates Græcus author. Secundò, quod, eodem Curopalate testante, hoc eodem tempore creatus fuit Constantinopolitanus Patriarcha, Polyeuctus Monachus, diutius in Monastica vita laudabiliter versatus, & ob excellentem sapientiam, simplicitatem morum, & inopiam (veras sane boni Monachi notas) ab Imperatore electus. Oportuit sane, vt his moribus præditus ad eam Sedem eueheretur, vt vel sic supplere posset Theophylacti sui antecessoris hominis turpissimi, im-

Polyeuctus.

proba

proba gesta, simoniaca, prophana, & sacrilega; quæ Deus æqua lance puniuit: cum enim incredibili amore diligeret equos, ipsosque nutriret amygdalis, pistacijs, dactylis, & vuis passis mollioribus, ac vino, croco, cinnamomo, & balsamo, ab vno eorum ad quendam murum illisus causam suæ mortis incurrit. Tertio, quod hoc etiam tempore clarus celebratur S. Lazarus Monachus in Galesio monte iuxta Ephesum, prout ex Georgio Patriarcha elicit Baronius *sub ann. 960. in fin.* Quarto, quod cum similiter, relato Curopalate testante, Creta Insula iampridem a Saracenis occupata a Christianis sub Nicephoro Phoca Orientis Imperatore recuperata esset, ad eius instaurationem a Deo missus sit vir sanctissimus Nicon, genere Armenus, professione Monachus in Monasterio *Aureæ Petræ* dicto, in finibus Ponti, & Paphlagoniæ; qui a Deo missus, velut alter Ioannes Baptista, cuius æmulabatur Institutum, vox erat clamantis in deserto, vnde ab illa cognominatus est, & appellatus *Pœnitentiam agite*. Hic primum Apostolatus sui primitias in conuersione Armenorum; deinde in Cretensium, reuelationibus, & miraculis a Deo dignatus; in Græciæ quoque prædicatione, vbere fructu ex illa collecto, impleuit. Sic ex Curopalate, & authore vitæ ipsius Niconis habet Baronius *sub ann. 961. in fin.* Eum autem commemoratum in Menologio Græcorum, & Martyrologio Romano 26. *Nouembr.* eò libentius commemoratione dignum censemus, quod titulus ille honorabilis, quo decorabatur, scilicet *Pœnitentiam agite*, proprius Monachorum esse videtur, cum eorum vita, quia pœnitentialis semper esse debet, opere, & sermone, iugiter clamare tenetur *Pœnitentiam agite*. Hæc porro, quæ de hoc, & alijs Monachis retulimus eò allata sunt, quia, vt sæpius repetere coacti sumus, omnes isti Monastici Instituti Professores in Orientis partibus degentes ab vno illo fontali Eliano, Prophetico, & Esseno imitatione saltem originem trahebant. S. Lazarus. S. Nicon.

5. Huius etiam Nicephori Phocæ Orientis Imperatoris primis annis, prout idem Curopalates testatur, adeo feliciter res bellicæ ipsi contigere, vt è manibus Saracenorum Insulam Cyprum vendicaret; eosdem Tarsi, ac Mopsuestiæ obsideret; Cruces ablatas Christianis recuperaret; & plusquam centum Vrbes, inter quas vna erat Antiochia, ab eis possessas auferret; atque reliquias Sanctorum apud ipsos inuentas Constantinopolim deferret. Quibus victorijs, & rebus strenue gestis, proculdubio Monachi, Anachoretæ, & alij tum Carmeli, tum aliorum Syriæ, & Terræ Sanctæ locorum indigenæ solatium aliquod, & in suis tribulationibus leuamen recipere potuere. Denigrauit autem hanc suam gloriam rebus postea male gestis; & ideo Deus suæ gratiæ fluenta in ipsum, & Christianos sibi subditos iustè suspendit. Victoria Imperatoris.

Ann. Christ. 965. Benedicti V. Rom. Pontif. 1. Nicephori Phocæ Imperatoris Oriental. 3. Ottonis Imperator. Occident. 4.

Benedicti V. Papæ historia.

VOCAT nos hic annus ad historiam Summi Pontificis Benedicti V. quæ connexionem habet cum gestis hoc tempore in Ecclesia; & cum Carmelitana, in qua versamur. Etenim, vt ab hoc vltimo incipiamus, sententia aliquorum Scriptorum nostro Ordini exterorum est, hunc Papam eiusdem Ordinis alumnum fuisse. Sic apparet sensisse Laurentium Beyerlinck *in Theatro Vit. human. tom. 6. lib. 16. verbo, Religiosus, Religio* dum de Ordine Carmelitico agit; etsi enim numerans Summos Pontifices, qui ex eo prodierunt, solum referat S. Dionysium primum, & Telesphorum, & ex aliorum sententia adiungat: *Addunt alij Benedictum etiam Martyrem*; nihilominus in Catalogo Martyrum vtriusque sexus eiusdem nostri Instituti cultorum, ab eo in littera B, absque illa limitatione refertur *B. Benedictus Papa, & Martyr.* Cum autem nullus sit inter Pontifices Romanos *Benedictus* appellatos, cui titulus Martyris competat, nisi huic Benedicto V. propter ea quæ in sequentibus de ipso dicemus, proculdubio de ipso loquitur. Idem sequitur Ioannes Carthagena Minorita, qui *to. 4. homil. in Tractatu de Ordin. Carmelit.* inter Sanctos Martyres nostros recenset *S. Benedictum Papam, & Martyrem*, quo cognomine, vt diximus, solus Benedictus Quintus appellari solet. Fallitur tamen in eo quod dicit, videlicet de ipso fieri Officium in Ordine nostro; hoc etenim verum non est; sicut etiam fallitur, hunc Benedictum Papam cum Benedicto XII. confundens, vt suo loco notabimus. Clarius autem cæteris Ægidius Gelenus Canonicus Coloniensis, Ecclesiasticus, & Historiographus Archiepiscopalis, dum in Opere de Coloniæ Agrippinę magnitudine *lib. 3. Syntagm. 43. §. 1.* de Ordine Carmelitico loquens dicit: *Sufficiat ad laudem dicti Ordinis quod is inter alios Diuos, sex præclaros, ac Sanctos agnoscat Romanos Pontifices, Clementem, Telesphorum, Dionysium, Siluerium, Zachariam, ac Benedictum istius nominis V.* Adhuc clarius, & luculentius id prosequitur Chrysostomus Enrriquez Cisterciensis in Fasciculo Sanctorum Cisterciensis Ordinis *lib. 2. dist. 4. c. 1. pag. mihi 69.* vbi contendens Papam Benedictum XII. nullatenus spectare ad Carmelitarum Religionem, oppositum dicit de hoc Benedicto V. sic scribens: *Habent quidem vnum ex Benedictis, sed non duodecimum. Protulit enim inter cæteros sanctos viros sacra hac Religio Deiparæ dicata Monachum quendam, qui tandem ad summum Pontificatus fastigium fuit euectus, & Benedictus V. appellatus eo tempore quo Pseudo-pontifex Leo VII. Petri*

sedem

sedem violenier inuaserat. Et post alia: *Ideoque inter cæteros Carmelitica familiæ Sanctos meritò a doctissimo viro Ioanne Carthagena recensetur lib.* 27. *de sacris arcanis Deiparæ, & Ioseph, hom.* 3. Et infra de eodem Benedicto V. intelligit epitaphium, quod a nostris Benedicto XII. tribuitur, videlicet:

Hic iacet Benedictus
Quem Carmelus protulit,
Cassinus aluit,
Vaticanus coronauit.

In rei autem confirmationem subiungit inferius: *Reuerendus etiam Pater Gaspar Pincker Carmelitanorum Antuerpiensium Prior se vidisse fatetur antiquam Benedicti Martyris imaginem, vbi idem Pontifex in habitu Carmelitano, & gladio transfossus aspicitur: ex quo liquido constat illum non XII. sed V. Benedictum fuisse, de quo aliqui testantur eum in Germania Euangelium prædicasse, & tandem a'Vvandalo vnà cum 60. presbyteris transfossum fuisse*. Ac tandem concludit: *Igitur Reuerendi Patres sanctæ Carmelitanæ Religionis alumni, si iam lapis iste offensionis de medio sublatus est, si æquiuocatio illa, quæ ex incerta nominum comparitate oriebatur, iam est semota, nulla de cætero sit disputandi occasio. Gloriamini talem vos habere Patrem, re, & nomine Benedictum, qui ex solitudinibus Carmeli quasi gigas fortissimus egressus, factus obediens Deo vsque ad mortem, non dubitauit pro ipso animam ponere, & nostrum nobis Benedictum relinquite, qui nec Martyr fuit, nec Romæ quiescit*. Corroboratio.

2 Quoad historiam verò huius Benedicti, talis est progressus, tragicus sanè, & indignus Sancto viro. Post Ioannis XII. Pontificis Romani obitum, cum Otto Imperator ab ipso creatus abesset, ipsiusque aduentum valde Romani metuerent, sibi, & Ecclesiæ consulentes, Benedictum in Papam eligunt, & Sedi Apostolicæ imponunt. Quo audito, Imperator Romam venit, obsidet, capit; Leonem, de quo supra dictum, vt Papam agnoscit: qui Pseudo-synodum celebrans Benedictum legitimè electum exauctorat, in terra sedere præcipit, & in exilium destinari iubet. Hæc habet lector ex Reginone, & Luitprando non rectis iudicibus, vt pote, qui Ottoni Imperatori, & Antipapæ Leoni plus æquo fauere noscuntur, contra Benedictum rite, & legitimè Papam electum. Quod enim prætendebant ipsius electionem irritam esse, quia fieri non poterat electio Papæ sine Imperatoris consensu, ex concessione eiusdem Leonis, friuolum est, propter multa, & inter alia, quia Pseudo-papa fuit, nec potuit Ecclesiam suo iure priuare. Hinc paulo post diem clausit extremum, & Ottonis exercitus ferme totus peste dissipatus est, in pœnam sanè iniuriæ illatæ Summo Pontifici Benedicto. De quo exactè Ditmarus Episcopus Merseburgiensis *in suo Chronico*, Adamus vetustus author *in sua histor.* & ex illis Baronius, Ciaconius, Coriolanus, Gordonus, & alij. Historia Benedicti Papæ.

In exilium missus. 3 Pro executione etiam exilij Benedicto Papæ a Leone schismatico indicti Imperator Otto in Saxoniam reuersus secum eum detulit, Adaldago Archiepiscopo Hamburgensi custodiendum commisit; & Hamburg custodiæ mandari præcepit, prout fecit Archiepiscopus, honorifice tamen valde eum tractans. Sic Adamus *lib.2. cap.6.* de eo subiungens: *Nam vir sanctus, litteratusque dicitur fuisse, & qui dignus Apostolica Sede videretur a Populo Romano, nisi quod per tumultum electus est, expulso eo, quem ordinari fecit Imperator.*

Quo titulo Carmelitis accensendus. 4 Sed vnde occasio, vt creditus fuerit Carmelitici Ordinis professor, cum nec verbulum de hoc, aut eius Monachatu apud relatos habeatur authores, quin supponant omnes ex Diacono S. Rom. Ecclesiæ ad Papatus fastigium euectum fuisse? Et propterea nunquid falsitatis, aut inscitiæ redarguendi, qui hoc de ipso opinati fuerunt? Certe, ni fallimur, huius assertionis aliqualem ansam habere potuerunt ex Adamo proximè relato authore ibi: *Quem ille* (scilicet Imperator) *Hamburg custodiæ mandari præcepit*; hæc enim custodia Monasterium aliquod in partibus illis Saxoniæ existens dubio procul esse videtur. Frequentissimus namque illius, & omnium sæculorum mos fuit, vt Monasteriorum clausuræ, carceris instar, traderentur exules insignes personæ; prout historiæ passim clamant, & conspicitur in Siluerio Papa a Bellisario Monachali veste induto, & in exilium misso, de quo aliqua diximus *sub ann.*537. Fauent, & illa eiusdem Adami: *Igitur apud nos in sancta conuersatione viuens, aliosque sanctè viuere docens, &c.* hæc enim Monasticam professionem indigitant. Sed cur specialiter Carmelæo Instituto ab authoribus relatis accensitus? Sanè non video, nisi quia crediderint eam Monasticæ vitæ rationem egisse in aliquo Prophetici Ordinis Cœnobio in illis partibus consistente. Hæc de obscurissimis temporibus, & Pontifice parum noto, quem alij Benedictum V. vocant, vt Platina, Genebrardus, Honuphrius, & Baronij sectatores; alij VI. vt Fasciculus temporum (etsi postea eum quintum appellet) & Ciaconius; alij septimum, vt Papyrius Maso: alij Pseudo-papam credunt, & Leonem legitimum, vt Regino, Hermannus Contractus, quibus fauet Fasciculus temporum, Honuphrius, & Bardus; alij legitimum Pontificem, vt Baroniani; alij vero vtrumque pro Romano Pontifice agnoscunt, vt Marianus Scotus, Sigebertus, Gotfridus Viterbiensis. In tanta ergo authorum confusione circa rem maioris momenti, qualis est vnius Christi Vicarij Pontificatus, & authoritas, mirabile non erit, vt de ipsius Monachatu (si verè Monachus fuit) lucidiora dici nequeant. Præsertim, quia nec de mortis ipsius modo omnino constat, cum aliqui apud Crantium dicant, quod Vvandalorum incursu fuerit cum sexaginta sex presbyteris trucidatus; alij vero cum Adamo relato, quod non nisi Hamburg naturali morte obierit: quia tamen multa dira, & contumeliosa a Leone Pseudo-papa passus, ideo Baronius eum Martyrem vocat,

cat, sicut Pontianum, & Martinum Pontifices Romanos, quod fere sequitur Gordonus cum alijs. De eius autem translatione, & Prophetia ipse Baronius *ad ann.* 999. §. *Eodem quoque tempore*.

Ann. Christ. 966. vsque ad 972. Ioannis XIII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 7. Nicephori Phocæ Imper. Oriental. 4. vsque ad 7. & Ioannis Zimiscæ 1. vsque ad 3. Ottonis Imperat. Occidental. 5. vsque ad 11.

1 SVBROGATVS est hoc tempore, iubente Imperatore Ottone, in locum demortui Leonis VIII. Pseudo-papæ Ioannes XIII. etsi viuente Benedicto, legitimus Papa esse nequiuerit. Hic Romanorum proceres sibi infensos fecit, & idcirco ab Vrbis Præfecto comprehensus, in exilium missus, & in Campania custodiæ mancipatus: postea tamen metu Imperatoris Romam venientis ab eisdem Romanis suæ fuit Sedi restitutus. Luitprandus, Leo Ostiensis, Baronius, & alij. Occiditur etiam Nicephorus Imperator machinatione suæ vxoris, succedente Ioanne cognomento Zemisce. Curopalates, & alij historici. Successio Pōtificum, & Imperat.

2 Contigit hoc tempore nostram Monasticam tangens historiam (quod vtinam in exemplũ sit Christianis Dynastis, qui iniqua tributa, & gabellas Monachis imponere non formidant) vt quidam Cubicularius Imperatoris Constantinopolitani ab ipso missus cuiusdam tributi exigendi causa, Cœnobio S. Niconis, de quo supra *sub ann.* 956. actum, magnas propterea molestias exhiberet; quales similes homines exercere solent; etsi Monachi, quibus auri nihil erat, immitem, & ferum precibus linire studerent. At ipse obsurdescens post atroces minas in carcerem eos detrusit, ac Monasterium ipsum expilare, deprædarique vecors meditabatur. Quod cæteri audientes ad suum S. Niconem iam defunctum precibus exorandum se conuertunt, eius opem implorantes. Nec frustra: proxima etenim nocte Nicon Sanctus ad Cubicularium veniens multis eum verberibus puniuit. Vexatio intellectum dedit; mane enim & vinctos eduxit, veniam a Sancto petijt, & quæ abstulerat restituere promisit & fecit. Sic enim immunitas Monachorum a Deo protecta fuit. Hæc ex authore vitæ ipsius Niconis apud Baronium *sub anno* 969. De gabella Monachis im-posita.

3 Ibidem etiam stupendum aliud exemplum (vtinam etiam Christianis Principibus ruminandum) de quodam viro Illustri Michaele Defensio Monasterij.

Chærosphacte nuncupato, qui, occasione accepta leuissima, contra Monasterium etiam eiusdem S. Niconis, & Zosimam Monachum ipsius procuratorem plura indignissima aggressus, nocte sequenti eundem Niconem vidit acerrimè ipsum increpantem, ita vt illico febris, & cum febre peralysis eum inuaserit, & postea mors, ad ostensionem diuinæ iustitiæ, quæ sæpius in sacrilegos Monachorum inuasores, sic & alijs modis, exardescere solet.

Saracenorũ inuasores. 4 Contigit etiam eodem tempore, vt Saraceni post expugnatas in Syria, & Cicilia Vrbes Ioannem Patriarcham Ierosolymitanum viuum combuserint, timentes quod eius monitis Imperator Nicephorus eos inuaderet. Incenderunt etiam Dominici sepulchri Templum. Ita Curopalates, historia nostra dignum; cum ex eo elici valeat coniectura magna, in hac tribulatione plura passos nostros Carmeli, & Sanctæ Ciuitatis Ascetas. Eò maximè, quod semper partes illas incoluisse colligi etiam potest ex dictis *tom.* 2. *sub ann.* 40. *num.* 4. *sub ann.* 326. *num.* 4. & 5. & quoad Sanctimoniales *num.* 3. Vbi etiam in sequentibus de similibus Monasterijs. Quibus etiam iungebantur illa, quæ *Lauræ* vocabantur, de quibus plura *in eo* 2. *to.* Ea enim versus S. Ciuitatem sita erant. Pressuram ergo aliquam hoc tempore passa fuisse refragrabitur prudens nemo.

Ann. Christ. 972. & 974. Doni, & Benedicti VI. Rom. Pontif. 1. & 2. Ioann. Zemisc. Imper. Orient. 4. & 5. Otton. I. Imper. Occid. 12. & Otton. II. 1.

Pontificum successio. 1 POST obitum Ioannis XIII. Donus Papa, alijs Domnus, seu Domnion, successor creatus, tantum sedit per tres menses: & in eius locum subrogatus Benedictus VI. per vnum annum, & aliquot dies Sedem Rom. tenens, a Bonifacio tamen Francone scelestissimo Cardinali, violenter inuasus, captus, incarceratus, & strangulatus interijt. Baronius, Gaulterius, & alij; refragante Ciaconio, qui aliter rem gestam narrat, & hunc Bonifacium inter Pontifices numerat. O tempora!

S. Romualdus. 2 Memoriæ nostrorum tradendum, quod circa hoc tempus, quo Propheticus, & Eremitalis Ordo ab Elia primum in Carmelo cœptus, postmodum autem, Christo Duce opitulante, per Essenos, aliosque Anachoretas in Syria, Ægypto, alijsque Orbis partibus erat dilatatus, proculdubio ob persecutorum Ecclesiæ tyrannidem, & hominum peccata veluti elanguescens fere defecerat; Deo sic prouidente, vnus Romualdus Rauennas, vt alter Baptista ex eremo prodiens, Nitrias, & Thebaidas anachoreses in Italiam transtulerit. Sub magisterio sanè Marini Eremitæ, qui in Venetiarum partibus huic vitæ vacabat.

Erat

Erat autem Marinus inter cæteras virtutes vir simplicis animi, & sincerissimæ admodum puritatis, qui nullo quidem magisterio eremiticæ conuersationis edoctus, sed ad hanc solummodo bonæ voluntatis impulsu fuerat incitatus. Porrò autem hunc viuendi morem habebat, vt per continuum anni circulum tribus hebdomadæ ferijs mediam panis buccellam, & pugillum fabæ gustaret, tribus verò vinum, & pulmentum discreta sobrietate perciperet. Psalterium quidem per tres dies singulos totum canebat. Hæc & plura alia de ipso Romualdo, & Marino sanctitate, & doctrina percelebris author Petrus Damiani in Vita eiusdem Romualdi apud Surium 19. *Iunij*, quæ vel indicanda hoc loco fuere, non quia Romualdum ipsum Carmeli familiæ accensendum credamus, sed quia Eremiticam vitam, in ea prius cœptam, etsi sub alia Regula, in Orbe propagauerit; & quia Marinus iste ipsam æmulatum fuisse videtur. Quod verò Elias Eremitarum omnium princeps, & antesignanus fuerit, sic habet relatus Petrus Damianus *tom.* 3. *Opusculor. opusc.* 15. *cap.* 12. de vita Eremitica loquens: *Huius vitæ normam, vt anteriora prætercam, Elias cœpit, Eliseus verò aucto discipulorum collegio dilatauit.* Et *lib.*5. *epist. epist.* 19. *ad Clericos, & Canonicos*. Vbi sic: *Certe nostri, non vestri Ordinis, Moyses, & Elias fuere, eremum qui incoluere; nostri auctores greges Prophetarum, cum quibus reprobus Saul sæpe cantauit.*

Ann. Christ. 975. vsque ad 983. Benedicti VII. Rom. Pontif. 1. vsque ad 9. Ioannis Zemisc. Imper. Oriental. 6. & Basilij, & Constantini 1. vsque ad 8. Ottonis II. Imper. Occident. 2. vsque ad 10.

1 NOVENNIVM hoc Pontificem Romanum Benedictum Septimum aspexit, qui Bonifacium Sedis Apostolicæ inuasorem exagitauit, & Roma abire coegit, multaque Monasteria a solo vel restituit, vel fundauit, vt propterea vir optimus agnoscatur. Platina, Ciaconius, & alij. Benedict. VII. gesta.

2 Memorandum valde, & historia nostra dignum hoc tempore contigit in Anglia. Cum enim Edgarus Rex Abbates, & Monachos plures in Monasterijs quibusdam collocasset, eiectis Clericis qui vxores habentes in eis viuebant; Rege defuncto, clerici contra eos insurgunt, & quorumdam optimatum fauore ipsos ab ijs Monasterijs expulerunt, inductis de nouo clericis. Recurritur vtrinque ad Dunstanum virum sanctum, & Cantuariensem Antistitem, qui pro sententia ferenda Vvintoniæ Synodum congregauit, & pro Monachis restituendis sententiam tulit. Cum autem interpellaretur, vt ea sola vice clericis parceret, Monachorũ persecutio per clericos.

ret, & in pristinum restitueret, dum ad ista silet, quasi mente responsum ruminans, ecce quod imago Christi crucifixi in eo loco affixa (res mirabilis!) audientibus cunctis dixit: *Non fiet, non fiet; iudicastis bene, mutaretis non bene*. Clericis ergo, suisque fautoribus confusis, & elinguibus manentibus, Monachi superarunt. Christo vtique protectore, per quem pij Monachi a similibus vexationibus liberantur. Collectum postea Concilium fuit Calnæ, cum clerici aduersus Sanctum Dunstanum reclamarent ob pulsos ipsos, & subrogatos loco ipsorum Monachos. *Vbi, cum in cœnaculo, absente Rege propter imbecillem ætatem, confidentibus totius Regni Senatoribus magno conflictu hinc inde allegantium res ageretur, & Dunstanum quasi Ecclesiæ murum multorum iacula conuitiorum impeterent, nec vincerent: solarium subito totum quo considebant cum axibus dissoluitur, & trabibus; omnibusque interim truculenter elisis, solus Dunstanus stans super vnam, quæ superstes erat, trabem, absque læsione euasit. Cæterum omnes partis aduersæ, vel examinati sunt, vel languore perpetuo sunt detenti. Hoc miraculum contulit pacem B. Dunstano, & Monachis ab impetu Clericorum, & aliorum, gratia hac & similia operante diuina*. Matthæus Vvestmonasteriensis *in Flor. histor. ann.* 975. Osbertus in *Vita Dunstani*, vbi non solum ipsum Dunstanum, sed omnes, qui ex parte illius erant, saluos factos scribit; Appendix ad Bedam, & ex illis Baronius *sub ann.* 975. & 979.

S. Nilus. 3 Commemorat idem Baronius sub his annis S. Nilum Monachum Græcum origine, sed natione Calabrum, virum insignis sanctitatis; quem etsi Benedictinæ Illustrissimæ scholæ iure ascriptum cernamus, quia a Cassinensibus exceptus Monasterium ad viuendum acceperit, nihilominus anterioribus annis antiquum illud Orientalium Monachorum Institutum tenuisse videtur: dicit enim de ipso author ipsius vitæ: *Nilus fugiens populi tumultum, & dilectum sibi silentium semper complectens, exiuit a Ciuitate ad Templum S. Ioannis Baptistæ eremi cultoris, cuius etiam vitam imitabatur, & ibi cum Deo conuersabatur, & meditationi operam dabat*. Apparet etiam in eodem authore Monasterium eiusdem Nili fuisse *tuguria circa Oratorium constructa*, quod in memoriam nostris Carmelitis reuocat Carmeli antiquam habitationem, quæ erat, prout ex Regula colligitur, *Oratorium in medio cellularum*. Sed his relictis, vnum quod in ea historia refertur hic placuit apponere pro animarum nostrarum spirituali vtilitate, & peccatorum terrore. Illud est, quod reuelatum fuisse dicitur *S. Simeoni in admirabili monte*, videlicet: *Ex decem millibus vix reperitur vna anima his temporibus, quæ ad manum Sanctorum Angelorum perueniat*. Væ mihi, & alijs miseris peccatoribus!

Ann.

Ann. Christ. 984 vsque ad 995. Ioannis XV. Rom. Pontif. 1. vsque ad 12. Basilij, & Constantini Imper. Oriental. 9. vsque ad 20. Vacantis Imperat. Occidental.

1 ALIQVOT mensibus exceptis, quibus Ioannes XIV. Pontificatum post Benedictum VII. tenuit; eo quod ab impio illo Bonifacio, violenter exturbatus, vinculis alligatus, & in munitione Sancti Angeli detentus fame perijt; & quatuor alijs mensibus, quibus ipse Bonifacius Petri Cathedram tyrannicè obtinuit; totum hoc tempus Ioannis XV. Pontificatui tribuimus post ipsius Bonifacij repentinam mortem. Sic Baroniani Codices, quos sequuntur posteriores; etsi Platina, Honufrius, & anteriores alij Baronio non consentiant. Ioannis XV. Papatus.

2 Celebris erat his annis S. Adalbertus Pragensis Episcopus, qui Episcopatui cum Papæ licentia renuntians Monasticum induit habitum, & mirabilia gessit, quæ eius historia apud Surium *die* 23. *Aprilis* latè narrat. Ex qua pro nostra illud habetur, quod in Monasterio S. Bonifacij, vbi Romæ vixit sub vno claustro Monachi erant (prout etiam notat Inchofer *in Annal. Regn. Hungar. ann.* 989.) tum Græci, tum Latini; isti sub S. Benedicti Regula, illi sub S. Basilio. Dicitur enim ibi: *Vsus vero illi maximus erat colloquia quærere spiritualium, & seniorum, qui porro illic pro charitate Abbatis plures confluxerunt: Græci, inquam, optimi venerunt, Latini similes militarunt. Superioribus quatuor pius B. filius; inferioribus quatuor magnus Benedictus Dux, siue Rex erat.* En quomodo sub vnius Monasterij tecto, alij Monachi sub D. Basilij, alij sub S. Benedicti Regula conuixerint. Ex quo neruosè suadetur id quod *sub an.* 606. *n.* 5. diximus, videlicet in vno Cœnobio plurium Patriarcharum Monachorum Regulas obseruatas non semel fuisse, ac perinde S. Patriarchæ Benedicti Monasticam Regulam non aliàs sic absorpsisse, vt nullibi comparerent, prout nonnulli pro comperto sibi credere videntur. S. Adelbertus.

3 Oritur hoc tempore felici sydere circa annum 986. prout aliqui autumant, noua Carmelo adiuncta proles, Sanctus scilicet Gerardus Episcopus Canadinensis, & Martyr. Eum namque nostris Carmeli Patribus ascissunt antiqui, & moderni Ordinis scriptores, specialiter Arnoldus Bostius, Ioannes Palæonydorus, Didacus Coria, Petrus Lucius, Symon Coëllius, ac de exteris Petrus Præmostratensis in sua Chronica, quæ incipit *Sapientis consilium*, sic scribens, prout Palæonydorus *lib* 2. *cap.* 10. refert: *Tempore Benedicti IX. qui floruit anno Domini* 1030. *Gerardus Ordinis Carmelitarum Patriarcha Antiochenus in Vngaria super bigam* S. Gerardus.

gam ligatus, de alto iactus præcipitio martyrizatus est. Didacus Yepes Episcopus Tirasonensis, & confessarius Philippi II. Hispaniarum Monarchæ *in Vita S. Theresiæ*, & Laurentius Beierlinck *in Thesaur. Vitæ humanæ verb. Religiosus, Religio*, dum de Ordine Carmelitarum agit: ab ipso namque inter Patriarchas huius Ordinis refertur *Gerardus Patriarcha Antiochenus*, & inter Martyres *Beatus Gerardus Patriarcha*. Video etiam *in Legendar. Sanctor.* Nicolai Maneruij Veneti Italico vulgari descripto, quod in Calendario Sanctorum *pro 24. Septembris.* sic dicatur: *Gerardo Confessore Carmelita*.

An Carmelita. 4 Nititur præcipue horum Doctorum assertum in vsu Religionis ab Apostolica Sede approbato celebrandi Sanctum Gerardum veluti ipsius Ordinis alumnum. Pro quo, vt vetustiora omittantur, extat decretum Capituli Generalis in alma Vrbe, & Carmelo S. Martini in Montibus anno 1564. celebrati (dum Sanctus Cardinalis Carolus Borromæus Protector Ordinis esset) quod tale est. *Sancti Ordinis nostri redigantur in Catalogum, seu Calendarium Sanctorum, & de illis fiat Officium duplex. Non amoueantur tamen ab ipso Calendario Sancti, de quibus celebrantur Officia, & iamdiu celebrata fuerunt*. Cum enim ad normam huius decreti Calendarium Romæ typis ederetur eodem anno apud Antonium Bladum impressorem Cameralem, *pro die 24. Septembr.* sic ibi habebatur: *Gerardi Episcopi Antiocheni, & Martyris Carmelitæ duplex*. Conformiter etiam ad dictum decretum, & Calendarium, de eodem Sancto Gerardo Officium, & Missa celebrabatur sub titulo eodem, scilicet *Gerardi Episcopi Antiocheni, & Martyris Ordinis nostri*. Prout specialiter in Breuiarijs, seu Diurnis, ac Missalibus sub Generali Rubeo Rauennate typis editis Venetijs anno 1574. cernitur, vbi hæc Collecta pro Officio, & Missa habetur: *Sacratum tibi Domine diem offerimus, quo B. Gerardum a vertice Montis præcipitem dederunt tui nominis hostes; suppliciter tuam clementiam exorantes, vt cuius solemnia colimus, veneranda illius passio nobis proficiat ad medelam. Per Dominum, &c.* Constat igitur ex prædictis, de Beato Gerardo Officij, & Missarum solemnia sub titulo Sancti Ordinis nostri celebrata esse.

Gerardus Sagredus. 5 Nec istis obstat, quod Gerardus iste Sagredus, de quo nunc agitur, Patriarcha Antiochenus non fuerit, sed Canadinensis Episcopus in Vngaria, seu Pannonia, Gerardus verò, de quo dictum est Officia celebrari, Antiochenus erat Patriarcha. Etenim cum Gerardus ille *Martyr* vocetur, & eo genere Martyrij quod in præfata Collecta denotatur, ac *pro die 24. Septembris*; & hæc sint propriæ notæ huius Gerardi Sagredi, qui tali mortis genere, & ea ipsa *die 24. Septembris* passus est, ideo eum fuisse, qui a nostris pro Sancto Ordinis colebatur, etsi per errorem, & ipsum confundendo cum alio Gerardo Carmeli Eremita, qui Antiochenus Episcopus fuit, & de quo *sub ann. 1034.* dicetur; congrue satis dici potest; ac perinde Ordini nostro adiudicari debere. Huius porro,

quam

quam dicimus, æquiuocationis signum id est, quod cum postea sub Gregorio XIII. de anno 1584. Carmelitanum Breuiarium ad formam Romani reformaretur, & ab ipso plura Officia Sanctorum, ac inter illa festum S. Gerardi detracta fuissent, nihilominus cum deinde, sub Paulo V. Apostolica etiam authoritate interueniente, plura illorum resumerentur, inter illa quoque Officium S. Gerardi reassumptum est, sub titulo quidem *Episcopi, & Martyris*, non tamen, vt primitus dicebatur *Episcopi Antiocheni*; vt constat ex Officio horum Sanctorum Romæ apud Iacobum Mascardum anno 1610. typis editum: ibi enim pro 24. *Septembris*, sic dicitur: *In festo S. Gerardi Episcopi, & Martyris Ordinis nostri, duplex minus, omnia de communi vnius Episcopi, & Martyris.* Consequenter etiam in quinterno Sanctorum pro Patribus nostris Discalceatis Romæ edito 1616. in Calendario, & in corpore ipsius quinterni pro dicta die 24. *Septembris*, sic dicitur: *Sancti Gerardi Episcopi, & Martyris Ordinis nostri.* Quod etiam habetur in illis quinternis, maximè de anno 1629. sub Vrbano VIII. & alijs Breuiarijs consequenter editis. Elici ergo ex dictis potest, Gerardum de quo Ordo noster Officium celebrare consueuit, hunc Gerardum Sagredum fuisse, etsi per errorem, vt diximus, vocatum Antiochenum Patriarcham ob similitudinem nominis cum Gerardo alio Carmelita, cui hoc competit.

6 Præcipuum verò fundamentum, propter quod Carmelitana Religio de isto Sancto Gerardo Sagredo Officium celebrat, sumptum est ex decreto Sacræ Congregationis Rituum sub Vrbano VIII. die 12. Iunij 1628. Vbi cum Officia propria Sanctorum Ordinis, & inter ipsa huius Sancti Gerardi Sacræ Congregationi pro approbatione obtinenda proposita fuissent, eadem Sacra Congregatio tale edidit decretum: *Officia suprascripta Sanctorum Ordinis Carmelitarum ad instantiam Generalis eiusdem Ordinis, & fratrum Reformatorum, quos Discalceatos vocant, qui Breuiarium Romanum acceptarunt, ad vsum dicti Breuiarij Romani reformata ab Illustrissimo, & Reuerendissimo Cardinale de Torres recognita, & subscripta, & quorum aliqua alias sub die 20. Iunij 1609. ab Illustrissimo, ac Reuerendissimo Cardinale Bellarmino de mandato Sacræ Rituum Congregationis reuisa, & approbata fuerunt, eadem Sacra Congregatio, vt ab vniuerso Carmelitanorum Ordine liberè, & licitè recitari, ac etiam pro maiori commoditate imprimi possint, licentiam, & facultatem dedit, & concessit. Die 12. Iunij 1628. Cos. Cardinalis de Torres. F. Fuluius Benign. Secr. loco ✠ Sigilli.* Officium porrò talis Sancti Gerardi euidentissimè monstrat Gerardum hunc de quo in præsenti esse. Habet enim Collectam superius relatam, & in 4. lectione hæc: *Gerardus Venetijs oriundus, &c.* Et consequutiue totam ferme historiam eiusdem Gerardi in 4. 5. & 6. lectione. Et ita Authores nostri recentiores, hunc Gerardum Venetum Ordini annumerant, specialiter Petrus Saracenus *In Menolog. Carmelitar. in eius Vita.* Michael Muñozius *in Propugnaculo Eliæ lib. 2. tit. 3. cap. 1.*

Officium S. Gerardi pro Ordine approbatum.

cap. 1. *ar.* 2. & Augustinus Biscarretus *in Palmitibus Vineæ Carmeli* in ipso. Quo iure autem a Sacra Congregatione, & a relatis Authoribus, Gerardus iste Ordini nostro accenseatur, maximè cum Patres Benedictini, & inter ipsos Arnoldus Vvion Belga diligentissimus author, familiæ suæ clarissimæ alumnum credant, in sequentibus quoad fieri potest enodabimus. Id solum, iuxta dicta repetentes, quod antiquiores nostri Authores in hoc Gerardo, allucinati sunt cum Gerardo alio Carmelicola, & Antiochensi Antistite eum confundentes; prout etiam de exteris id fecit Author Fasciculi temporum *circa ann.* 1004. cum Gerardo alio Cameracensi Episcopo hunc Gerardum inuoluens; dum idem mortis genus ab Hungaris ei illatum suo Cameracensi tribuit. O tenebræ historiarum huius æui!

S.Gerardi incunabula.

7. Gerardi porro huius incunabula sic describit Saracenus relatus. *Patriam habuit Venetiarum inclytam Italiæ Vrbem, quæ ab Henetis non in soli firmitate, sed in aquarum inconstantia, solido ingenio, constanti iudicio, ad Octauum Orbis miraculum extructa, in fortunæ campis, contra fortunæ impetus mirabiliter defensa, nullo muro nisi Ciuium, quin triplici muro inexpugnabili iustitia, fortitudine, prudentia stipata floret. Ex illustri, & antiqua Sagredorum familia flos aureus Georgij nomine baptismali renatus vnda insignitur.* Consonat & eius historia apud Surium 24. *Septembris*, quam ipse fide dignam vocat, & quæ etiam habetur apud Benedictum Gononum *de Vit. Patr. Occident. lib.* 5. vbi sic: *Beatissimus Gerardus huius lucis lumen per Venetos parentes sortitus, Dei gratia illum præueniente ab ipsa pueritia cœpit Domino Christo esse deuotus, & doctrinæ Euangelicæ per omnia parere.* Ac maxime Vita ipsius latè descripta per Arnoldum Vvionem Benedictinum Belgam relatum, ex qua nonnulla suis locis inferenda accipiemus.

Puer quinquennis oblatus Monasterio.

8. Illud autem in præsenti, quod Sanctus hic Gerardus, a pueritia, cum quinque tantum annorum esset, Benedictinis Patribus Monasterij S. Georgij maioris Venetiarum oblatus est, ibique S. Benedicti habitum susceperit. Sic enim tradit præfatus Vvion *in ipsius Vita cap.* 1. & consonat ea quæ est apud Surium, & Gononum relatos. Familiarissimum autem fuisse in Benedictino Ordine, conformiter etiam ad ipsius Patriarchæ Regulam *cap.* 59. pueros etiam teneros pro oblatis admittere, latè prosequitur Benedictus Haeftenus eiusdem familiæ *in Disquis. Monastic. lib.* 4. *tract.* 1. *disquis.* 3. & constat in Placido, Fausto, Bertulpho, Gordiano, Eugendo, Beda, & mille alijs apud eundem Haeftenum. Inter hos ergo Gerardus nominandus. An verò semper in Benedictino manserit Ordine, seu potius ad Canonicatum laicalem Ecclesiæ S. Marci Venetiarum postea transierit, in sequentibus discutiemus, maximè *sub ann.* 1004.

Ann. Christ. 996. vsque ad 998. Gregorij V. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Basilij, & Constantini Imperat. Orient. 21. vsque ad 23. Otton. III. Imper. Occid. 1. vsque ad 3.

1 PAVLO post obitum Ioannis Papæ XV. subrogatus fuit Gregorius huius nominis Quintus, natione Germanus, & Ottonis Imperatoris consanguineus: exagitatus tamen a Ioanne Decimosexto appellato Papatus inuasore, ab eodem Ottone defenditur, qui & vicissim ab ipso Imperator coronatur, cum antea solum sub Regis titulo Germaniam rexisset. Ioannes vero schismaticus meritas soluit pœnas; etenim paulo post a Romanis captus, naribus, auribusque præcisus; oculis etiam priuatus, asello impositus est, vultu in caudam verso, & eandem asini caudam tenens per publicas vias perductus clamare coactus est: *Tale supplicium patitur, qui Romanum Papam de sua Sede pellere nititur*. Hæc ex antiquioribus deprompta recentiores Chronologi Baronij sectatores, apud quem etiam, Platinam quoque, Panuinum, & alios de electoribus Imperij, quæ veluti omnibus communia omittimus, specialiora nostræ historiæ quæritantes. Pontificum, & Imperat. gesta.

2 Inter quæ illud est quod Sanctus Nicon in superioribus commemoratus, hoc tempore vitæ sanctitate, & spiritu prophetico clarus valdè erat, & in Monasterio Lacedemoniensi veræ phylosophiæ antiquorum Monachorum egregiè vacabat. Item quod Gregorius Quintus huius temporis Pontifex, qui iuxta Ciacconium, propter largas eleemosynas, & alia bona opera quibus claruit *minor Gregorius* appellatus est, Indulgentias nostro Ordini concessit, vt testatur Ioannes Palæonydorus *lib. 2. cap. 10.* Quæ tamen fuerint non refert. S. Nicon.

Ann. Christ. 999. vsque ad 1003. Siluestri II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Basilij, & Constantini Imperat. Oriental. 24. vsque ad 28. Otton. III. Imper. Occident. 4. vsque ad 6.

1 DECEDENTI ex hac vita Gregorio V. Gerbertus Archiepiscopus Rauennas, Siluester Secundus nuncupatus, in Apostolico throno successit; non ita in eum benemeritus, quem suis antea scriptis proscindere, & Nouatoribus, vt vomitum sorberent, ansam præbere, non prætermisit. Occasionem propte- Siluestri II. Papæ gesta.

rea multis præbuit, vt de ipso plura obloquerentur, eum etiam Magum appellantes. Sed iure ab alijs vindicatur, quia non Magus, sed Mathematicis scientijs addictus fuit. Hæc noui Chronologi, & Annalistę, quibus eò libētius assentimur, quod alumnus Siluester fuerit Monasterij Bobiēsis Instituti a S. Columbano, quem Ordini Prophetico addiximus in superioribus, & Monachorum defensor, prout ex eius epist. manifestè conuincitur.

S. Gerardi adolescentia. 2 Suppetunt autem nonnulla his temporibus nostri Carmeli propria, & alia toti Monastico statui communia. Inter priora quidem Gerardus Sagredus, de quo aliqua in præcedentibus diximus, & plura in sequentibus dicemus. *Superatis ephœbis, moribus affabilis, Deo plenus, Deiparæ carus, sanctitate magnus, statura paruus, virtutibus ita dicatus, vt conciuibus omnibus magnæ esset admirationi*, prout de ipso habet Petrus Saracenus *in Menolog. Carmelit.* his annis adolescebat. Spectat quoque ad propria Ordinis, quod Sanctus Hungariæ Rex Stephanus, qui hoc tempore mirabili sanctitate, & pijs operibus clarus erat, inter alia egregia, vt testatur Chartutius Episcopus, qui ipsius vitam descripsit, *Extruxit in ipsa Ierosolyma, vbi Dominus noster Iesus Christus in carne versatus est, Monachorum Cœnobium, idemque prædijs, & vineis, vnde eis quotidianus victus copia suppetat, ditauit*. Hoc etenim Ierosolymitanum Cœnobium ex nostris, qui in eis partibus, veluti coloni, & inquilini, morabantur Monachis, non ex alijs exteris, & Occidentalibus constitisse, non incongruè suspicari possumus. Refert hoc factum Melchior Inchofer *in Annal. Hungar. sub an.* 1010. & dicit hoc Cœnobium fuisse Monachorum Carmelitani, seu Basiliani Ordinis: sed pręsumptio pro nostris stat; siquidem Patria illa ipsorum veluti propria erat, etiam ante D. Basilij tempora, & ortum.

Monachi illustres. 3 Inter communia porro Monastici status non solum recensendum quod plures hoc tempore eius professores Orbem illustrabant. Quales sunt Sancti Nicon, Nilus, Romualdus recensiti; Maiolus, Odilo, Petrus Damiani, Eberardus, Petrus Sublacensis, Abbo Floriacensis, & alij Benedictinæ scholæ egregij alumni; sed etiam quod a magnis Principibus in summo pretio habebantur; sicut videre licet in Othone Imper. S. Nilum inuisente, & valde honorante. Deus quoque ipse eorum protector cernebatur. Teste namque Ditmaro huius temporis Scriptore, cum milites quidam prata Monasterij S. Pauli inuaderent, quatuor ipsorum fulmine percussi fuerunt, cæteris aufugientibus. Adeo etiam Monachorum, Monialium, & Canonicorum Monasteria in ipsa Romana Vrbe numero augebantur, vt, quemadmodum etiam Arnolphus Comes eiusdem etiam temporis Scriptor apud Henricum Canisium 2. *tom. lection. antiquar.* testatus est, *pro ruinis murorum, & veterum fanorum surgunt quotidie innumera ædificia Ecclesiarum, siue Monasteriorum, è quorum incredibili numero (vt audiui a quodam sene qui se dixit nutritum in eadem Ciuitate) viginti possidentur a sanctimonialibus, quadraginta a Monachis, sexaginta a Canonicis, exceptis ijs, quæ extra Ciuitatem sunt, & in alijs Ecclesijs,*

siue

siue capellis, quæ in eadem Vrbe abundant. Fiebat etiam hoc tempore Ecclesiarum, & Monasteriorum ædificatio, in Italia, & Gallijs præsertim, prout testatur Glaber *lib.* 3. *cap.* 4. dicens: *Tunc denique Episcopalium sedium Ecclesias penè vniuersas, ac cætera quæque diuersorum Sanctorum Monasteria, seu minora villarum Oratoria in meliora quique permutauere fideles*. Sapientissimè autem hoc modo a Deo pro sua Ecclesia sic prouidebatur eo tempore quo Pontificum vita laudabilis non erat, prout constat ex his quæ diximus in superioribus. Etenim teste Glabero relato *lib.* 2. *cap.* 6. dicente: *Quandocumque enim deficit religiositas Pontificum, & marcescit districtio regularis Abbatum, simulque monasterialis disciplinæ vigor tepescit, ac per illorum exempla cætera plebs mandatorum Dei præuaricatrix existit; quid aliud quam totum simul humanum genus rursum in antiquum præcipitij chaos perditionis spontanea voluntate illabitur?*

4. Cum autem, iuxta superius dicta, in Europæ partibus Monasteria diuersa hoc tempore extruerentur, credibilius redditur id quod *in Elogio Ordin. Carmelit.* Coloniæ impresso cum alijs Opusculis *ann.* 1643. *pag.* 124. sic dicitur. *Bopardiense Monasterium, omnium huius Ordinis in Germania primum, fundatum creditur circa annum Domini millesimum: primus namque Prior huius Monasterij, vt ex Epitaphio eiusdem constat, obijt anno* 1012. Quæ si vera essent, non incongrue sub hoc tempore, imo & anteriori etiam, contigisse credi potest. Cæterum, quia ex litteris P. Segeri Pauli, quas apud me habeo, ad Reuerendiss. Generalem Theodorum Stratium descriptis, & ex duplici Epitaphio huius Monasterij constat primum Priorem ipsius, *Henricum* appellatum, obijsse anno 1113. ideo credibilius non nisi post plures annos fundatum fuisse, ne dicamus, vel hunc Henricum supra centum, & plures vixisse, quod non facilè credi potest; vel saltem per multum tempus sine Priore extitisse hoc Cœnobium, quod etsi incredibile non sit, de facto tamen non ita accidisse congruentius videtur. Veritati ergo magis congruit dicere annis sequentibus hoc erectum fuisse Cœnobium, prout dicemus *sub ann.* 1045.

Bopardiense Monasteriū.

Ann.Christ. 1004. vsque ad 1008. Ioannis XIX. Rom. Pont. 1. vsque ad 5. Basilij, & Constantini Imper. Oriental. 29. vsque ad 33. Vacat. Imper. Occident.

Pontificum successio.

1 EFVNCTO Siluestro Papa subrogatum in ipsius locum fuisse Ioannem XVIII. appellatum, ipsique, cum tantum per quinque menses sederit, alium Ioannem XIX. dictum successisse, assentiendum cum Indicibus veteribus Vaticanis, quibus adhærent Baronij Codices, ipsiusque sectatores; si tamen nullum interim præiudicium veritati inferatur circa Pontifices hoc nomine appellatos, an veri, an potius aliqui intrusi, & illegitimi appellandi sint, de quo alij. Nos ad nostræ historiæ propriora.

S. Gerardus Canonicus factus S. Marci Venetiarũ.

2 Inter quæ, quod sub hoc tempore, vel circiter, Gerardum illum, de quo in præcedentibus, Monachali habitu indutum, in tenera etsi quinquennij ætate, vt in superioribus dictum; cæterum, iustis postea, quas ignoramus, causis interuenientibus, Canonicum Ecclesiæ S. Marci inclytæ Venetiarum Vrbis factum fuisse, non leui fundamento affirmari potest. Pro hoc enim firmando testem primò habemus Episcopum Equilinum, Petrum de Natalibus cognominatum, qui in suo Catalogo Sanctorum *lib. 3. cap. 145.* dum huius Sancti Gerardi vitam, gestaque recenset, inquit: *Gerardus Episcopus, & Martyr, Venetiarum Ciuitate, ex nobilibus parentibus, videlicet de domo Sagrea Patritia oriundus, a pueritia Deo deuotus, Ecclesiæ Sancti Marci Canonicus fuit.* Displicet hoc placitum P. Vvioni in Vita S. Gerardi, dum in annotatione quadam ad hæc verba Petri de Natalibus ait: *De Sancti Gerardi Canonicatu ab alio authore præterquam a Petro Natali nihil scriptum reperio.* Nos tamen hunc Gerardi Canonicatum approbatum videmus ab alijs authoribus. Primò quidem a Petro Saraceno *in Menolog. Carmelit. in Vit. S. Gerardi*, sic dicente: *Iuuenis illustris ex Petro de Natalibus lib. 3. cap. 146. Canonicus S. Marci Venetiarum, maximo illius Ecclesiæ ornamento creatur.* Deinde ab Emmanuele Romano in suis Elucidationibus, dum de Gerardo loquitur, *fol. 198.* & a Melchiore Inchofer Iesuita *in Annalibus Hungariæ sub ann. 1030.* de eodem sic affante: *Hic natione Venetus ex antiqua familia Sagredorum, abdicato opimo S. Marci Canonicatu Monachatum induit in Monasterio S. Georgij Martyris sub B. Ioanne Mauroceno, primo eius Monasterij Abbate.* Corrigendus tamen vir doctus dum Monachatum induisse dicit *abdicato Canonicatu*, & sub *B. Ioanne Mauroceno*; hoc etenim toto cælo repugnat veritati, quia, vt diximus in superioribus, & affert Vvion in Vita eiusdem S. Gerardi Monachatum is induit

quinto

quinto ætatis suæ anno, quomodo ergo *abdicato Canonicatu?* Et ille Ioannes Mauroccnus, prout probat ipse Vvion, Abbas fuit eius Monasterij S. Georgij ab *ann.* 982. *vsque ad* 989. quo tempore vix trium, aut quatuor annorum esse poterat Gerardus. Admittendus tamen cum Petro de Natalibus, Saraceno, & Emmanuele Romano in eo quod supponit fuisse Canonicum S. Marci. Pro quo Canonicatu S. Marci firmando, ipsemet Vvion testis adest *in Annotationib. ad Martyrolog. Monastic. die* 24. *Septemb.* vbi verbis, quibus Inchofer postea vsus est (ac perinde pari modo corrigendus) testatur S. Gerardum fuisse Canonicum S. Marci Venetiarum. Ex quo in sequentibus prosequemur ius quod Carmelitana Religio habet ad hunc B. Gerardum, & causam ob quam à S. Congregatione Rituum nostro Ordini ascribi potuerit. Quamuis autem dixerimus, ob ignotas nobis causas S. Gerardum ex Monacho in infantia Benedictino effecto ad Laicalem Canonicatum S. Marci gressum fecisse; nihilosecius non incongruè suspicari possumus eam fuisse, quod, prout ex eius Vita ab Vvione late descripta elicitur, pro hoc tempore, vel circiter S. Gerardi pater, Gerardus etiam dictus, cum ad Terram Sanctam transmigrasset, in ea diem vltimum clausit; vt proinde matrem solaturus, sicut propterea ex Georgio, qui antea vocabatur, Gerardus sicut genitor appellatus est; sic etiam ex Monacho S. Georgij Monasterij Canonicus S. Marci effectus fuerit. Nec mirum id sanè, non solum propter exemplum plurimorum, qui ex Religionis statu ad sæcularem, Deo etiam inspirante, ob publicam vtilitatem, & maiorem Christi gloriam, transierunt; sed & specialiter quia cum Gerardus Benedictinum Institutum in infantia ipsa susceperit, poterat adulta, & maiori ætate, ante legitimam proprio consensu professionem emissam, ad sæcularem habitum reuerti. (*Ca. firma autem* 20. *q.* 1. ex D. Basilio, & *Ca. illud autem ibidem,* vbi id expresè deciditur ex Marcello Papa. Quamuis enim ab aliquibus is textus *palea* appelletur, quia tamen extat in omnibus vetustis exemplaribus, & sine nomine *palea*, ideo authoritate non caret. Vnde in posterioribus sæculis idem statuitur *cap. significatum, & cap. cum simus de Regularib.*

3 Sub hoc etiam tempore, anno videlicet 1006. (teste Iuliano Perez Toletano *in Chronic. n.* 521.) *Monasterium Agaliense vehementi quadam inundatione Tagi dirutum est, nec amplius a Toletanis Muzarabibus ædificatum. Monachi huius Monasterij se contulerunt ad Cœnobium S. Felicis.* Hæc porro hic a nobis annotanda fuerunt, propter ea, quæ in præcedentibus, sub anno præsertim 560. a nobis dicta sunt: etsi credamus hoc tempore proculdubio Cœnobium hoc S. Religioni Benedictinæ cessisse, esto prioribus sæculis non nisi Eliano Monachismo, iuxta eo loco dicta. Monasterij Agaliensis inundatio.

Ann. Christ. 1009. vsque ad 1011. Sergij IV. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Basilij, & Constantini Imperat. Orient. 34. vsque ad 36. Imper. Occident. Vacant.

Sergij IV. creatio.

CVM Ioannes Pontifex obijsset, Romanaque Sedes vacasset, creatur Papa Sergius huius nominis Quartus; qui, cum antea Petrus vocaretur, in Principis Apostolorum reuerentiam, nomen mutari placuit, & Sergius nominari: etsi id factum, quia *os porci* antea vocabatur, Ditmarus, Ciaconius, alijque putent. Legendi Platina, Panuinus, Baronius, & Additionator Ciaconij.

Quis is Sergius.

2 Fuit is Sergius sanctæ, & piæ vitæ reputatus, ac in pauperes liberalis, prout denotat, quoad nostra attinet, quod ipse vnus fuerit ex ijs Pontificibus, qui largas Indulgentias nostro Ordini concessere. Etenim de illo habetur in Bulla Sixti IV. *Dum attenta* (vbi per errorem vocatur Sergius V. nullus enim fuit Sergius V. Papa) quod post alios prædecessores, quos suis locis nominauimus, *Omnibus Christi fidelibus vere pœnitentibus contritis, & confessis, qui prædictas Ecclesias* (scilicet Ordinis nostri) *pie visitauerint in prædictis festiuitatibus* (numeratæ fuerunt sub Leone IV.) *& earum octauis; seu, qui domos fractas eiusdem Ordinis reficerent; vel pro fabricis ipsarum Ecclesiarum munera darent; vel confratriam dicti Ordinis assumerent, & intrarent; aut calicem pro Missis celebrandis, vel tobalias, seu mappas erogarent: vel qui in præmissis, aut in quolibet præmissorum manus porrigerent adiutrices; vel qui in suis vltimis testamentis aliquid legarent, tertiam partem omnium peccatorum in Domino* relaxauit: Sic etiam habetur in Bulla *Cum laudes* Gregorij XIII. ablatis tamen illis clausulis, quæ spectabant ad manuum adiutricum porrectionem. Meminit etiam huius Indulgentiæ Palæonydorus *lib. 2. cap. 10. & lib. 3. cap. 15.*

Templi Ierosolymit. eversio.

3 Quadantenus etiam nostram concernit historiam, quod hoc tempore, ob Iudæorum vetustam malignitatem factum est, vt Templum Ierosolymitanum per Principem Babylonis euerteretur; magno sane dolore totius Christianitatis, & Carmeliticæ nostræ familiæ in illis partibus degentis. Diuina tamen fauente clementia, mater Principis, Maria nomine, mulier Christiana, damnato filij facinore, Templum euersum politis, & quadris lapidibus moliri cœpit, Christianitate applaudente, & Iudæis pœnas debitas soluentibus. Glaber *lib. 3. cap. 7.* ex quo Baronius, Inchofer, & alij Annalistæ.

Matthæus Scandeli.

4 Occasione porro cladis Ierosolymæ Vrbis, & Templi relatæ, cum plures sacra illa loca venerandi causa inuiserent, vnus maximè Matthæus

Escan-

Escandeli, Hungariæ gloria, enituit; qui ardore fidei, cum omnia circum loca lustrasset (quid ni Carmelum vetustissimæ sanctitatis emporium?) in recessum Montis Sion se abdidit, & anachoretico per aliquot annos vacauit Instituto: inde ad Indos perrexit; hinc ad Sinas: vbi post mira patrata Martyrio illustri mortalis vitæ finem fecit. De eo Ioannes Lucena *lib.10.cap.24.* & Petrus Iarricius *lib.4.c.6.* dum Orientalis Indiæ historiam tractant, & Melchior Inchofer *in Annal. Hung. sub an.* 1009. Quem nostro Prophetico Ordini quadantenus accensendum sentimus, quia vitæ anachoreticum Institutum, & locus Sion (vbi nostri habitacula habuerunt, prout constat ex dictis in superioribus) hoc subindicant: & quia, vt de eo loquitur Inchofer, *Religionem Mariæ a lacte infantiæ sibi cognatam vbique prætulit.*

5 Pari iure de duobus Eremitis Andrea, & Benedicto Dalmatis, seu Polonis, qui hoc tempore in Hungariam venere, censendum. Etsi enim Eremitas Ordinis S. Pauli fuisse vetustus Codex manuscriptus *de gestis fratrum Eremitarum eius Ordinis* asserat; quis non magis credat præsumptionem stare pro antiquissimi Eremitarum Instituti Religione ab Elia inchoati, per Baptistam continuati, & per eundem Paulum (quem illorum sectatorem fuisse *to.2.* ostendimus) propagati, quam sub nouitio alio? Præsertim quia Sozimi Abbatis sectatores fuisse in Vita S. Mauri Quinqueecclesiensis Episcopi apud Surium *tom. 3. ad primam Maij*, dicatur; quem Sozimam Elianum quoque extitisse Asceram in superioribus diximus. De ipsis Inchofer supra latè ex alijs. Hæc in re incerta vel tetigisse sufficiat, vt ad alia properemus.

Andreas, & Benedictus Eremitæ.

Ann. Christ. 1012. vsque ad 1023. Benedicti VIII. Roman. Pontif. 1. vsque ad 12. Basilij, & Constantini Imperat. Oriental. 37. vsque ad 48. Henrici Imper. Occid. 1. vsque ad 10.

1 BENEDICTVS Papa Octauus appellatus hoc tempore sedit: etsi non pacificè, propter schisma contra eum tentatum a Gregorio quodam, qui eum ab Vrbe pulsum ad Henricum Germaniæ Regem confugere coegit: Romam tamen rediens ipsum Henricum Imperatorem coronauit: Baronius, Ciaconius, Gaulterius, Gordonus, & alij.

Bened. VIII. casus.

2 Sub hoc tempore, iuxta P. Arnoldum Vvionem in Vita S. Gerardi *cap.3.4.&c.5.* & in Annotationibus, idem S. Gerardus in Monasterio PP. Benedictinorum degens, cilicio asperrissimo vtens, lectioni assiduè vacans, & fratribus cæteris Regularis disciplinæ forma factus, officio Prioratus primum, Abbatis postea, decorari meruit; cum tamen ante-

De S. Gerardo.

quam

quam Abbas eligeretur; Bononiam studij causa missus esset, & ibi per quinquennium circiter litteris vacans miros progressus egisset. Cæterum etsi hæc quæ Vvion narrat, quod spectat ad vitæ sanctimoniam, & litteraria exercitia Gerardi, vt vero similia valde credi possint; quod attinet verò ad habitationem cum Monachis in Monasterio, Prioratum, & Abbatiam eiusdem; cum non cohæreant cum ijs, quæ supra *sub ann.* 1004. diximus de Canonicatu S. Marci, quem ex Petro de Natalibus, Melchiore Inchofer, & alijs gessisse, retulimus, incerta videntur; præsertim, cum nec Petrus ipse, nec author vitæ S. Stephani Regis, vbi multa de S. Gerardo; nec Bonifinius, Surius, Gononus, aut Inchofer qui multa quoque de ipso; multo minus Platina, Sabellicus, Ritius, Nauclerus, Bergomensis, Tarcagnota, Feroldus, Sansouinus, Doglionus; nec alij, qui ipsum commemorati sunt, aliquam de his mentionem fecere: &, quod magni etiam ponderis est, nec Trithemius clarissimus Benedictinus Abbas, & suæ sacræ familiæ studiosissimus; etsi haud semel de Gerardo ipso *lib.* 3. & 4. *de Viris Illustrib. Ordin. S. Benedicti* locutus fuerit. Accedit quod Vvion ipse *in Martyrolog. Monastic. die* 24. *Septembr.* impugnat Bugianum, eò quod dixerit S. Gerardum Abbatem fuisse illius Cœnobij S. Georgij; quia (inquit Vvion) *de Abbatia historia muta est*. Quomodo ergo contra seipsum eum Abbatem modo vocat? Causa porro, ob quam Benedictini Patres nonnulli, quos Vvion, & alij sequuntur, Priorem, & Abbatem eius Monasterij S. Georgij Venetiarum S. Gerardum esse putauerint, non solum ea potuit esse, quod eidem Monasterio ab incunabulis ferme, sub habitu etiam Monachali, oblatus fuerit, prout in præcedentibus asseruimus; sed etiam quia, adhuc Canonicus effectus, valde quoque familiaris, & deuotus eius Monasterij Monachis esset, ac cum illis sæpius conuersaretur, cum præsertim Ecclesia S. Marci, vbi Canonicus erat, non longe à S. Georgij Cœnobio distet. Nec deest exemplum in mirabili illa cunctis sæculis S. Christina Virgine, quam inter Moniales Benedictini Ordinis, idem, de quo nunc loquimur, Vvion in suo Martyrologio Monastico 23. Iunij recenset: quod animaduertens Benedictus Gononus *de Vit. Patr. Occident. lib.* 7. *in Notis ad Vitam eiusdem S. Christinæ*, sic loquitur: *Agit etiam de ea Arnoldus Vvionus in suo Martyrologio Monastico* 23. *Iunij, qui tamen fallitur cum dicit eam fuisse Sanctimonialem in Monasterio S. Catharinæ Ordinis D. Benedicti iuxta S. Trudonem; nam in vita eius non legitur eam accepisse habitum Religionis, quamuis tamen frequenter, & familiariter in prædicto Monasterio conuersata sit, & ibidem obierit*. Forsan enim idem dici poterit de Anonymis illis, quos Vvion sequitur in Vita S. Gerardi, eum videlicet Priorem, & Abbatem eius Cœnobij existimasse, quia frequenter, & familiariter cum Monachis illis conuersaretur, & in pueritia eorum habitum gestasset. Hæc porro necessaria nobis sunt pro his, quæ in sequentibus de eodem Gerardo dicemus.

Accen-

Accensendus videtur nostro Prophetico, & Eremitico Instituto Symeon quidam Armenus sanctitate insignis, qui vitæ Anachoreticæ in cunabula in Palæstina exercuit, vbi nostrorum mansio iugiter fuit; inde diuino monitu in Occidentem migrauit, vbi plurimis miraculis emicuit. De illo Anonymus quidam, quem refert, & sequitur Baronius *sub ann.* 1016. sic habet: *Non multo post tempore Dei seruus Symeon, exacto iam eremiticæ conuersationis præliosa tyrocinio, secundum quod alibi diuinitus reuelatum est, solitudinis antra deseruit, & orationis studio Romam peregrinus expetijt. Cumque multa Sanctorum corpora circumeundo visitaret, quem nullus in orando labor vix aliquando superaret, tandem ad Oratorium Sancti Ioannis Baptistæ Lateranensis Ecclesiæ applicuit, vbi Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Pontificem Benedictum nomine cum multis religiosis Episcopis Orthodoxis viris in congregata Synodo residere inuenit. In quo cum deuotæ Orationis moram, vt ei semper consuetudo fuerat, diu in longum protraheret, vnus ex Clero nequitiæ, ac superbiæ furore plenus, Symeonem virum sanctum, & catholicum omnibus in Synodo residentibus ore polluto infamauit hæreticum.* Subiungens: *Insurgamus ergo in eum, & vt cæteri contremiscant, aut lapidibus obruamus, aut viuum igne comburamus.* Hæc aiebat flagitiosus Clericus turbam commouens, & Romanum etiam Pontificem cum Episcoporum collegio conturbans. Dei autem prouidentia factum est, vt ibi assisteret Episcopus quidam Armenus, qui fidem Symeonis explorans, eum verè Catholicum agnouit, ad Papam retulit, & commotionem sedauit, Deo quoque cooperante, qui iniquum accusatorem ab spiritu maligno arripi, ac pro illata Dei seruo contumelia diutissimè vexari permisit: etsi Sanctus Symeon, signo Crucis super ipsum facto, memor illius *benefacite his qui oderunt vos* a dæmone liberauerit. Subijcit verò Auctor, quod cum Symeon ab ipso Pontifice honorificè exciperetur, & sparsa de eius sanctitate fama, plurimi ad eum conuenirent, vt sanarentur, ijdemque curarentur, cum nimio populi totius plausu coleretur ab omnibus, ab Vrbe discessit, & peragrans Italiæ, & Galliæ, & Hispaniæ regiones, visitans loca sancta, demum Mantuæ substitit, ibique a Bonifacio Duce, & Richelda eius coniuge digne habitus, demum in pace quieuit illustratus a Deo tam viuens quàm mortuus multis miraculis. Hæc de Anachoreta isto, Monacho etiam in ea historia nuncupato. De quo etiam Vvion *in Martyrolog. Monastic.* 26. *Iulij*, ipsum recensens inter Benedictinæ sacræ familiæ alumnos, esto primum Basiliani Ordinis Monachum fuisse dicat. Cæterum, etsi id quod de Benedictino Monachatu inquit, facilè credi possit, vel propter ipsius, & aliorum eiusdem Instituti Scriptorum, quos refert, authoritatem; quod tamen primitus Basilianæ Religionis professor, potius quam vetustissimæ illius Propheticæ, & Elianæ, quæ in illis partibus semper viguit, extiterit, vnde hauserit haud constat. Præsertim quod Summi Pontifices Benedictus, & Leo, ac Arsenius Patriarcha Ierosolymitanus in litteris ab

Simeon Armenus.

ipso

ipso Vvione relatis, eum solum appellant *Monachum*, & *Eremitam*. Vnde locus ergo quod Basilianus? Sed hac relicta contentione, hoc vnum præstat magis in hoc viro Sancto mirari, si non imitari, quod Arsenius relatus de ipso ait: *Panem non manducat, nec carnem, nec adipem, nec caseum, nec oua*. Dixerat autem prius: *Deo, & Domino nostro Iesu Christo seruiendo circuit totum Orbem*. Hæc sunt charismata meliora nobis æmulanda, & amplectenda pro posse.

Ann. Christ. 1024. vsque ad 1033. Ioann. XX. Rom. Pontif. 1. vsque ad 10. Basilij Imper. Orient. 49. Constantini 49. vsque ad 53. & Romani 1. vsque ad 5. Henrici Imper. Occid. 11. & Conradi 1. vsque ad 7.

De Ioan. XX. Papa dicto.

1 OANNES dictus XX. sui prædecessoris Bened. VIII. (res rarissima) germanus frater, hoc tempore Pontificatum gessit, malis artibus ascendens, sed postea legitime receptus. Conradum Imperatorem creat ob obitum Henrici; a quo vicissim a Romanorum violentijs, & clandestinis motibus protectus est. Volaterranus, Genebrardus, Baronius, & alij.

S. Martialis Apostolatus.

2 Confirmata est hoc tempore sententia de Apostolatu S. Martialis, de quo, quia a quibusdam historicis nostris Eliano adiunctus est Instituto, Tomo præcedenti egimus *sub ann.* 52. *num.* 11. & 12. hæc dicere oportuit: eo quoque quod Orientales Monachi duo Symeon, & Cosmas Sinai montis Eremitæ, qui etiam idem Institutum redolere videntur, suffragatores adsunt, apud Baronium *ann.* 1029. qui eandem quoque historiam prosequitur *ann.* 1031.

De S. Gerardo.

3 Infra hoc etiam tempus, anno videlicet 1030. S. Gerardum Sagredum, de quo in superioribus, Abbatia S. Georgij Benedictinæ Religionis, & Venetiarum Vrbe relictis, Ierosolymam loca sacra visitandi gratia cum socijs perrexisse, contendit in ipsius Vita Arnoldus Vvion grauis author Religionis eiusdem, de quo nonnulla suis locis excepimus. Qui etiam addit, orta in mari tempestate ad quoddam Monasterium appulisse, vbi cum per aliquod tempus permansisset, Abbatis illius exhortationibus inductum fuisse, vt relicta Solymorum peregrinatione, in Hungariam (Pannoniam aliàs) proficisceretur, pro fide in ea Prouincia propaganda: ac annuisse; & ibi grataner susceptum a S. Stephano Hungariæ Rege, detentumq; ab illo fuisse, ne Ierosolymam, quo pergebat, perueniret. Cæterum, alijs prætermissis, S. Gerardum non ex præfata Abbatia, aut Monasterio Patrum Benedictinorum, sed ex Canonicatu Sancti Marci Venetiarum discessisse, Hierosolymam peregrinaturum, ea

quæ

quæ adduximus *sub ann.* 1004. & 1012. aptè suadere videntur. Ijs accedit, quod cum sæpius de ipso agatur in ea historia, sæpeque referantur, quæ ipse cum alijs, & alij cum ipso, & secum de eo dixerint, nunquam tamen dicitur fuisse Abbatem, aut Prælatum egregij illius Cœnobij S. Georgij; quod vtique taceri non deberet, vel pro maiori authoritate viro concilianda, tum apud Regem, tum apud Episcopos, tum maximè apud plebem, pro cuius instructione vocabatur. Accedit etiam, quod cum, sicut ex eadem historia *cap.* 11. elicitur, plura Monasteria in illis partibus essent, præsertim Baradini, Zaladini, Beel, Zobor, & Monte Pannonio, ex quibus, maior saltem pars, Patrum Benedictinorum esset, nihilominus quod S. Gerardus in huiusmodi Monasteriorum aliquo commoratus sit, in ea non legitur, potius *cap.* 7. dicitur eum in domo quadam, priuata videlicet, hospitatum fuisse, & ad eam venisse ipsum inuisendi causa Maurum Episcopum, & Abbatem Anastasium. Credibile autem non fit quod si ipse tunc Benedictinus Monachus esset, vel propter obseruantiam regularem, mansionē intra Monasterij alicuius eius Instituti claustra non quæsijsset. Item accedit, quod idem Arnoldus Vvion, qui pręcipuus huius Monachismi, & Abbatię S. Gerardi propugnator extat, nihilominus in Opere a se edito, cui titulus est *Lign. vitæ, lib.* 2. *cap.* 39. vbi de eodem Gerardo agit, nullam prorsus mentionem de ijs habet, solum dicens Monachum fuisse *Monasterij Beel in Hungaria*. Alia ergo quæ habet in ipsius Vita de Monachismo, & Abbatiali dignitate Venetijs, pro incertis habuit, & pro talibus habenda, nisi quoad illa quæ nos diximus in superioribus, scilicet de Monachatu in infantia, seu pueritia.

4 Sed his prætermissis, circa hunc Sanctum Gerardum Sagredum non leuis, sed grauis difficultas emergit ad nostræ historiæ veritatem proximius accedens. Si enim Sanctus hic Gerardus, iuxta in superioribus dicta, ab infantia Monachalem habitum Sancti Patriarchæ Benedicti veluti eiusdem Sacræ Religioni Oblatus detulit; & deinde ad Canonicatum S. Marci Venetiarum ascendit; postea Ierosolymam tendens, a S. Rege Hungariæ ne eò pergeret detentus est, quo tempore potuit Ordinis nostri habitum deferre, vt propterea de ipso tanquam de Ordinis alumno Sacra Rituum Congregatio Officium concesserit? Ad quam plures nec contemnendæ authoritatis, qui nempe existimant ipsum Gerardum in reditu è Hierosolymis Pannoniam appulisse, non quando Hierosolymam tendebat, facilè dicere possunt, cum primum Hierosolymæ sacra loca, Carmelumque ipsum visitasset, strictioris vitæ desiderio Carmelicolarum habitum eremiticum suscepisse, ac proinde iure optimo a Sacra Congregatione Sanctum hunc virum Carmelitico Ordini adiudicatum fuisse; esto quod primis suæ ætatis annis sanctissimæ Benedictinæ familiæ alumnus extitisset. Sic fermè ex nostris Petrus Saracenus in S. Gerardi Vita §. 2. dicens: *Ad sacri Carmeli Montis eremum in Palæstina se recipit: eremitico*

An Carmelitis accensendus.

mitico obtentu Deiparæ Virginis habitu, ignotus quidem in Oriente, notus autem in Cælo religiosissimis Carmelitarum institutis diuturno inseruire labore studet. Eadem ferme Emmanuel *In Elucidationib. fol.*198. & fauet Augustinus Biscarretus *in Palmit. Carm. litt. G. in Gerardo*. Illis fauent de exteris nonnulli, qui tradunt, Gerardum, priusquam ad Hungariam venisset Sanctam Palæstinam, & Ierosolymam visitasse: ex eorum enim placito credibilius redditur id quod nostri asserunt de Eliano Monachismo ab ipso in Terra Sancta suscepto. Ex his porro vnus est Paulinus Klodauski *in Epitome de sui Ordinis origine*, quem superioribus annis Ioannem Vanouiczi eiusdem Instituti Romæ euulgasse tradit Inchofer *in Annalibus Hungar. ann.* 1030. Asserit enim genus vitæ eremiticæ quod in Terra Sancta imbiberat, in Hungariam inuexisse. Etsi Klodauski non audiendus dum Gerardum videtur primum Institutorem Eremitarum S. Pauli Eremitæ censere: cum compertum omnibus sit, eum Ordinem non nisi ferme post 200. annos, sub anno videlicet 1215. tempore Innocentij Papæ III. inchoatum fuisse, vt testantur Carolus de Tapia *In Authentic. Ingressi*, dum de hoc Ordine loquitur, & Barbosa *Iuris Ecclesiastic. lib.* 1. *cap.*41.*num.*126. alios referens. Dom. etiam Cardinalis Baronius *to.* 11. *sub ann.*1042. *in princip.* satis clare indicat Gerardum Ierosolymis primò fuisse, & inde redeuntem in Hungaria constitisse. Dicit enim: *Hic nobilis Venetus ab ineunte ætate Monasticum amplexus Institutum, pergens Ierosolymam, rediens, in Hungaria a S. Stephano Rege detentus, illic consistere cogitur cultor illius Ecclesiæ*.

Responsio data non admittitur.

5 Verumtamen etsi istorum placitum satis, superque nostro Instituto deseruire posset, cum ex eo facile ostenderetur Gerardum Ordinis nostri alumnum in Palæstinæ partibus primitus fuisse, & inde ad patriam redeuntem, in Hungaria a Rege Stephano detentum constitisse; ex quo etiam congruè valde saluaretur a S. Rituum Congreg. nostro Ordini adiudicari potuisse: cæterum quia constans historicorum, qui ipsius vitam descripserunt, specialiter illorum, qui apud Surium, & Gononum referuntur, item Petri de Natalibus, Bonfinij, Vvionis, Sansouini, Doglionis, & aliorum, sensus est, quod dum Ierosolymam peteret a S. illo Rege coactus sit in Pannonia manere; quod etiam clare dicitur in legenda ipsius a S. Congregatione approbata, in quarta lectione; ideo operæpretium est inuestigare an alia via defendi possit eiusdem S. Congregationis decretum, quod retulimus *sub ann.*984. dum huius Sancti, & aliorum officia approbans, dicit: *Officia suprascripta Sanctorum Ordinis Carmelitarum*, &c. quo Gerardum, & alios eiusdem Ordinis professores fatetur.

Alia proponitur.

6 Et sanè congrua illa videtur, quam aliqui ex nostris ingressi sunt, putantes hoc tempore, de quo loquimur, Ordinis Cœnobium Venetijs extitisse, in quo Gerardus, Deiparæ, cui addictissimus erat, habitum suscipere, & nomen dare posset; ac proinde rectè saluari quod

Car-

Carmelitis a S. Congreg. annumeratus fuerit. Sic video ſuſtinuiſſe Auguſtinum Biſcarretum ſuperius relatum, dum dicit ex teſtimonio Leonardi Priuli Generalis Procuratoris olim, virique grauiſſimi, ac nobiliſſimi, hæc: *Tenet Leonardus Priulus tempore iſtius Sancti fuiſſe Venetijs erectum noſtrum Monaſterium, quod quidem eſt antiquiſſimum, vt apparet ex Imagine B.Virg. Mariæ, quæ eſt in frontiſpicio Eccleſiæ: & multa habentur antiqua inſtrumenta, præſertim vnum factum cum Parocho, & Presbyteris Eccl. S. Catharinæ Caſtellanæ Diœceſis an.*1206. *quo tempore adhuc non vocabatur Epiſcopus Venetiarum, ſed Caſtellani.* Fauet & Michael Muñozius, qui in ſuo Propugnaculo Eliæ *lib.*2. *tit.*3. *c.*1. *ar.*2. inquit: *Per ea Gerardi tempora Venetiarum Monaſt. Carmelitarum extructum traditio fert: inuenitur enim inſtrumentum publicum an.*1206. *conuentionis Fratrum cum Plebano, & Clericis S. Margaritæ circa recognitionem Parochialium per Bonifacium de Inuiciaco: & aliud confirmationis eiuſdem an.*1208. *per Andream Mudacium: ratificatum tandem an.*1321. *ad controuerſias ſepulturæ ſedandas*. Quorum opinioni non ſolum adſtipulantur ea quæ in ſuperioribus diximus de fundationibus Monaſteriorum Senenſis, & Florentini in Italia, & Leontinenſis in Sicilia, ex quibus, & alijs, quorum memoriam vetuſtas obliterauit, potuerunt fundatores huius Veneti Cœnobij prodire; ſed etiam quæ *ſub an.*999. tetigimus, & tanguntur a Chronologis de Monaſteriorum, & Eccleſiarum extructione, quæ circa hoc tempus, in Italia præſertim, & Gallia fiebat: ac maximè quæ habet Leo IX. Papa *in ep.*1. *to.*3. *epiſt. Sum. Pontif. c.*29. dicens: *Intra, & extra Romam plurima Græcorum reperiuntur Monaſteria, ſiue Eccleſiæ, nullum eorum adhuc perturbatur, vel prohibetur a paterna traditione, ſiue ſua conſuetudine, quin potius ſuadetur, & admonetur eam ſeruare*. Hi enim Græci Monachi, & Inſtituti Orientalis cultores, cur non eſſent (aliqui ſaltem) ex Carmeli Profeſſoribus, & cur non in inclyta Venetiarum Vrbe manſionem quæſijſſent? Fauent & de exteris Petri de Natalibus loco in ſuperioribus relato verba illa de eodem Gerardo: *A pueritia Deo deuotus, Eccleſiæ S.Marci Canonicus fuit; ſed ad vitam arctiorem anhelans, Religionis habitu ſuſcepto, dum ad ſepulchrum Dominicum pergeret viſitandum Pannoniam deuenit, vbi a S. Stephano Chriſtianiſſimo Hungariæ Rege, qui eum ſeruum Chriſti eſſe cognouit, retentus eſt, dimiſſiſque focijs, cum quibus pergebat, ibidem manſit, & in quadam Eremo, quæ Beel vocatur, per annos ſeptem ſolitariam vitam duxit*. In quibus, mi lector, ſi attendas, non obſcurè totam ſeriem noſtri Gerardi vitæ, & intentum noſtrum, denotari conſpicies. Primò namque id quod in ſuperioribus diximus, & quod hiſtorici cuncti fatentur, de Monachatu Benedictino S. Gerardi, verbis illis *A pueritia Deo deuotus*, quia a pueritia, vt diximus, Monaſterio S. Georgij Venetiarum Benedictini Inſtituti oblatus eſt, ſub habitu etiam ſanctiſſimæ huius familiæ. Deinde Canonicatum Eccl. S. Marci eiuſdem inclytæ Vrbis, ad quem aſcendit, illis *Eccleſiæ S. Marci Canonicus fuit*. Præterea quod in aliquo Ordinis Prophetici noſtri Venetijs habitum Religionis ſuſceperit, illis: *Sed ad vitam arctiorem anhelans, Reli-*

gionis habitu suscepto, &c. Quod vero Ierosolymam pergens in Hungaria a Rege detentus sit, & ibi in Eremo Beel commoratus (prout in sequentibus dicemus) ibi, *Dum ad sepulchrum Dominicum pergeret, &c.*

Officium ipsius S. Gerardi.

7 Idem, ni fallimur, a S. Congreg. denotatum videtur, dum *in 4. lect.* Officij pro nostro Ordine approbati, inquit: *Gerardus Venetijs oriundus ab ipsa infantia Christi amore captus totum se eidem addicere decreuit. Quod vt liberius exequeretur, cuncta quæ sunt mundi despiciens, parentibusque vale dicens, ad Monasterium se contulit, vbi Sac. Religionis habitu indutus in sancta conuersatione cum suaui bonorum exemplorum odore cunctis admirandus aliquandiu permansit. Verum cum ei summum sacra Palæstinæ loca, quæ Christi Domini cum hominibus conuersantis vestigijs consecrata fuere, visendi desiderium incessisset, arrepto de superioris licentia (vt par erat) cum aliquot socijs itinere, contigit, eum per Pannoniam, vbi tunc S. ille Rex, qui primus in eam sacrum Domini Euangelium induxit, Stephanus nomine, regnabat, pertransire. Id vbi rescivit Rex, qui de peregrinantibus maxime solicitus erat, causamque itineris intelligens, maiori eum prosequutus est dilectione, egitque cum eo, vt aliquot apud se dies remaneret.* Etenim per illud *Ab ipsa infantia Christi amore captus totum se eidem addicere decreuit*, proculdubio indicatur id quod sæpius diximus de oblatione Gerardi infantis Monasterio S. Georgij Benedictinæ Religionis. Per illud *cuncta quæ sunt mundi despiciens, &c.* Canonicatus S. Marci, ac prouentuum temporalium ipsius abdicatio indigitata videtur. Ac per illud *ad Monasterium se conferens, vbi sac. Religionis habitu indutus, &c.* susceptio habitus, & Religionis Eliæ. Per illud autem *in sancta conuersatione, &c. aliquandiu permansit* exclusum videtur longum illud tempus, videlicet 40. annorum, quibus Vvion putat in Monasterio S. Georgij relato permansisse, ab anno scilicet 490. quando oblatus ei fuit vsque ad annum 1030. quando Ierosolymam profectus est. Certe enim dictio illa *aliquandiu* nisi abusiuè sumatur, non potest 40. annorum spatium denotare. Sed exiguum aliquod tempus post infantiam peractam cum PP. Benedictinis; & adolescentiam, seu iuuentutem in Canonicatu S. Marci; & paucos annos, forsan non nisi menses, cum Carmeliticæ Religionis alumnis, antequam discederet. Per alia verò subsequentia, gesta ipsius Sancti, de quibus in sequentibus.

Alia ad intentum.

8 Nec extra rem erit annotare, id quod diximus de susceptione habitus Carmelitici a S. Gerardo facta, non obscurè ex vita, & gestis ipsius, prout ab Vvione descriptis, elici posse. Etenim *in c. 5.* dicitur eum *ad Monast. S. Hieron. in Bethleem* proficisci proposuisse: hoc autem Monasterium Ordinis Prophetici fuit, prout dicta præced. Tom. sufficienter suadent, & ipse Hieronymus, qui in Epist. 13. ad Paulinum, dum de primis Monastici status Institutoribus loquitur, inquit: *Noster Princeps Elias, noster Eliseus, nostri duces filij Prophetarum.* Vnde id quod in eodem loco Vitæ S. Gerardi subiungitur: *Vt lectione librorum eius* (scilicet Hieronymi) *frueretur*, solum indicat, prout in Schola dicitur, finem *impulsiuum*, non *motiuum*. Propterea ipsemet Gerardus in *cap. 7.* eiusdem histo-

historiæ a Vvione descriptæ dicit: *Inerat mibi voluntas seruire creatori nostro in Patria, in qua ipse pro salute cunctorum se subdidit seruituti.* Sed vnde tale propositum ad Terram Sanctam veniendi, in Monasterio Bethleemitico commorandi, & ibi Deo seruiendi, nisi quia in Monasterio aliquo Carmelicolarum, qui in ea parte primi conuersabantur, ad hæc desideranda inductus fuerat?

9. Specialiter tamen facit ad intentum, quod, prout ex eius historia, vita, legenda, alijsque authoribus, qui de ipsius gestis scribunt, habetur, postquam in Hungaria a pio Rege manere coactus est, id contigit quod in quinta lectione Officij pro Carmelitis approbati sic habetur: *Cum ergo optimam eius conuersationem non dictis tantum, sed & factis conspicuam pius ille Rex deprehendisset, dimissis clam itineris eius socijs, inuitum apud se retinere constituit, ac ne fuga elaberetur, custodes etiam aliquot adhibuit. Quod cernens Dei seruus, ne Spiritui sancto, quem per Stephanum Regem loqui comperiebat, reluctari videretur, volens, & lubens consensit. Verum vt populares strepitus effugeret, in eremum quandam secessit, vbi per septennium diuinis contemplationibus, ieiunijs, ac vigilijs ab omni hominum conuersatione, præterquam vnius Mauri Monachi, qui ei ad victum necessaria suppeditabat, seiunctus, vacauit.* Sistat hic, obsecro, lector, nobiscumque recogitet, quod cum Gerardus noster iampridem alta mente concepisset Ierosolymam pergere, & ibi arctiorem vitam, etiam in Bethleemitico olim D. Hieronymi Cœnobio, sanctè ducere; cum iam se veluti compedibus constrictum videret ad manendum in Hungaria, nihilominus sui, aut voti quod conceperat non immemor, Eremum istam *Beel* in historia vocatam, quasi *Bethleem* sibi pro mansione elegit; vbi, quam in patria (vt suspicamur) inchoauerat, viuendi rationem, quà posset prosequeretur. Ibi Ecclesiam, exædificari curat, de more (inquit Saracenus) *antiquorum Eremitarum Montis Carmeli.* Ibi etiam quemadmodum Elias in Carith a coruis, Gerardus a bestijs, colebatur, prout de ceruis, & lupo quodam, ipsius narrat historia. Eliciat proinde lector, Carmelicolarum apud Venetias delibatum Institutum in Pannonia plenius exercere solicitè curasse. Eò clarius id patet, quod Eremitica vita, quam Gerardus eo loco agebat veluti propria Carmelitarum est, qui *Montis Carmeli Eremitæ* passim in diplomatibus Pontificijs appellantur, Benedictinorum autem PP. veluti extranea; quia magnus eorum Patriarcha Regulam suam veluti solum pro Cœnobitis cóposuit. Postquã enim c. 1. recensuerat primò *Cœnobitas,* deinde *Anachoretas,* seu *Eremitas;* tertio *Sarabaitas;* postremo *Gyrouagos,* concludit: *His ergo omissis, ad Cœnobitarum fortissimum genus disponendum adiuuante Domino veniamus.* Alia quoque.

10. Quamuis autem hæc quæ diximus aptè sufficere possent, vt, ipsis perspectis, Sacra Congregatio hunc S. Gerardum nostri Ordinis professoribus annumerare posset, suppetit nihilominus congruens alia ratio, qua ad id potuisset moueri. Ea porrò est, S. hunc Gerardum specialissimè inter plures alios Deiparæ Virginis deuotum, ipsiusque obsequijs singulariter valde addictum fuisse; vt propterea iure credi posset Carmeliticæ Congruens alia ratio.

Religionis, quæ specialissimo titulo Ordinis eiusdem Sanctissimæ Virginis gaudet, habitum induisse. Quod etiam ipsius Instituta in eiusdem Sanctissimæ Matris honorem, prout ex eius historia etiam ab Vvione relato descripta, elicitur, ostendunt. Primò enim Morisenus Episcopus, vt in sequentibus dicemus, factus, *Aram ipsi venerabilem erexit, ante quam argenteum thuribulum collocauit, eiusque ministerio duos prouectæ ætatis homines adhibuit, qui iugiter illic vigilarent, ne vlla vnquam hora thymiama ibi deesset. Singulis quoque sabbatis diebus Episcopus, sicut in Assumptionis eiusdem Sanctissimæ Matris, magnis laudum præconijs deuotionis suæ Officium cum nouem lectionibus illic explebat. Eisdem etiam diebus opera misericordiæ in pauperes maiori charitate exercebat. Cæteris autem diebus, matutinis, & vespertinis precibus absolutis, bis cum processione eò venire solebat, quæ consuetudo hodie quoque perseuerat. Porrò laudibus, & venerationi eiusdem Sacratissimæ Virginis tantæ humilitatis obsequio se subdere nouerat, vt si quis reus clam a Sancti viri familiaribus edoctus veniam ab eo peteret per nomen Matris Christi, mox audito nomine Matris misericordiæ, Pater Sanctus lachrymis perfunderetur, & perinde, ac si ipse reus esset, a reo veniam peteret. Filium quoque suum illum fore affirmaret, si eam syncere Dei crederet Genitricem. Ipso auctore ab Hungarica gente non pronunciatur nomen ipsum Matris Dei, sed Dominam eam vocant, Patronamque Hungariæ appellant. Si sit autem pronunciatum illius nomen, statim flexis genibus, & demissis in terram capitibus sese inclinant. Atque adeo Pannonia a S. suo Rege Stephano familia S. Mariæ appellata est.* Hæc in Vita eiusdem Gerardi c.13. Cui consequenter additur in Officio eiusdem Sancti quod refert idem Vvion *lect.2. Sicq; omnium primus hic Sanctus vir B. Virgini sabbatum diem consecrauit, ipsoque auctore Pannonia a S. suo Rege Stephano, familia S. Mariæ appellata est.* Elegit etiam sibi sepulturam in Monasterio B. Mariæ Virginis, cui *quingentarum marcarum pretium a Rege obtinuit cum decem pecijs purpurarum, & triginta pecijs pannorum; a Regina verò quatuor pecias purpuræ, & totidem syndones.* Sic in eadem Vita *cap.16.*

Collectanea ex dictis. 11 Habeat ex ijs, alijsque in superioribus adductis, pius lector, causas, ob quas S. Rituum Congreg. hunc S. Gerardum veluti Ordinis nostri alumnum, eidem colendum sub festo etiam duplici, ac Missa, tradiderit. In quo id præcipuè expendendum quod quamuis Vita eiusdem Gerardi ab Vvione edita (vbi accuratè satis is author contendit ipsum Benedictinæ Religioni, nulla facta de Carmelitana mentione, ascribendum fore) *sub ann.1597.* typis edita fuerit, ac perinde per Orbem vulgata, & ab eadem Sacra Congregatione visa, nihilominus post trigesimum vnum annum, anno videlicet 1628. decretum edidit, de quo in superioribus, in quo eum cum alijs nostro accensuit Ordini. Ex eo autem non leuis ponderis argumentum sumi pro intento nostro prudens nullus refragabitur. Ea porro a nobis adducta protestamur, non veritati vllo modo præiudicium afferendi, sed Sacræ Congregationis authoritatis tuendæ, & nostri iuris (qua docet modestia) defen-

defendendi causa. Vt enim P. Inchofer *in Annal. Hungar. sub an.*1030. ad intentum hoc dixit: *Illustris Ordo Carmelitarum, innumeris alioquin fœtus Martyrum, & Confessorum cuneis gloriari debeat; nec errore scriptorum alienum partum sibi praeoptet, qui alijs etiam suppeditare queat.* Alia de hoc S. Gerardo prosequemur in sequentibus.

12 In præsenti autem id solum, quod ille Maurus Monachus, qui Gerardo in sua Beel Eremo soli Deo vacanti deseruiebat, secundum Petrum Calzolari de Bugiano Monachum Cassinensem *in sua historia Monastica giornata 1. fol.* 104. erat Conuersus, & postea cum eodem Gerardo Martyr. Cæterum iuxta Arnoldum Vvionem *in Vita S. Gerardi*, non nisi Monachus, sacerdos, & doctissimus, ac post mortem Gerardi in eodem Episcopatu Canadiensi successor. Quæ nos prætermittimus, solum ea leuiter tangentes, quia hunc Maurum eiusdem Instituti, ac ipsius Magistrum Gerardum suspicari possumus. **De Mauro Monacho.**

Ann.Christ.1034. vsque ad 1044. Benedicti IX. Rom.Pont.1. vsque ad 11. Michaelis Paphlagonis Imp. Oriental.1. vsque ad 8. Michael. Calaphatis 1. & Constantini Monomachi 1. & 2. Conradi Imper. Occident.8. vsque ad 13.

1 CVM Ioannes Papa sub anno 1033. excessisset, eidem non legitimè subrogatus, sed abusiuè intrusus est, Alberici Comitis Tusculani tyrannide, eius filius puer, secundum aliquos, decennis, duodennis alijs. O monstrum, & portentum detestabile, puerum in Sacrosancta Petri Sede videre malis artibus collocatum! Sed o *Magnus Dominus, & laudabilis nimis in Ciuitate Dei nostri, & Monte sancto eius*, Ecclesia videlicet, & Romana Vrbe! Eius namque infinita prouidentia actum, vt tanta tunc vigeret in Orbe Christiano erga Romanam Ecclesiam obseruantia, vt quemcunque audirent throno insidere Petri, eum venerari non detrectarent; non ipsum, sed eius cuius vices gerebat attendentes. Insuper, quia, vt Bellarminus *in Chronologia* dixit. *His temporibus, quibus Pontifices Romani a pietate veterum degenerauerant, Principes seculi sanctitate florebant: talis fuit Imperator Henricus cum vxore Chunegunda: Romanus, Imperator Græcus, Cbnutus Rex Daniæ, & Angliæ: Stephanus Rex Hungariæ cum filio Sancto Emerico: Robertus Sanctus Rex Francorum.* Benedictus autem iste ob turpitudinem suam schisma passus est a Siluestro III. & a Sede pulsus; licet postea eam occuparet, & Siluestrum expelleret: sed tamen sponte se Pontificatu abdicauit, & iterum illum **Bened. IX.**

occupauit, & tandem cuidam post mortem apparens se damnatum asseruit. De his Glaber, Leo Ostiensis, Petrus Damiani, & Hermannus; ex quibus Baronius, Gordonus, & alij.

An ab eo fuerit S. Gerardus missus in Hungariam.

2 Huic Benedicto IX. etsi intruso, & malè morigerato, pro Papa tamen habito, tribuit Petrus Calzolarius de Buggiano Casiinensis *in historia Monastica, giornata 1.* quod S. Gerardum Sagredum, de quo in superioribus, miserit in Hungariam ad prædicandum fidem Christi. Quod tamen meritò reijcitur, cum cæteri Authores, qui de Gerardo isto loquuntur, nihil tale de hac missione cogitasse videantur; quinimo pro certo supponunt, toto hoc tempore in Hungaria mansisse, a Rege Stephano detentum, vitam eremiticam per septennium apud Beel agentem, & inde ad Episcopatum Morissensem, seu Canadinensem, euocatum, in quo cum socijs Euangelij prædicationi, fidelium conuersioni, Ecclesiarum extructioni, & alijs pijs operibus, miraculis, & Prophetiæ spiritu clarus emicabat. Sic enim ex legenda pro Carmelitis approbata, alijsque scriptoribus vitæ, & gestorum ipsius elicitur. Vnde Arnoldus de Vvion relatus *in Martyrolog. Monastic. lib. 3. pro die 24. Septembris*, Buggianum in narratione castigatione indigere inquit. Sui tamen erroris ansam is Buggianus habere potuit ex eo quod idem Benedictus Papa Gerardum alium nostri Carmeli eremitam è Terra Sancta ad se missum ad Germaniam, vt sui Legatum remiserit. Quod quia tangit historiam Ordinis propriam, sigillatim expendendum, cum hoc tempore contigerit.

Gerardus alius Carmelita.

3 De ea autem noster Arnoldus Bostius *lib. 6. Specul. Historial. cap. 1.* sic habet: *Anno Domini* 1041. *Henricus Imperator Vindelicos subegit suis conterminales, qui fortunam adorabant. Huius tempore S. Gerardus Eremita Montis Carmeli assumptus est in Patriarcham Antiochenum, & veniens Romam ad faciendum querelas Christianorum Principibus aduersus crudelitates Paganorum, quos sustinebant Christiani in Terra Sancta, a Benedicto Papa IX. suscipitur, & factus a latere Legatus Henrico Imperatori sociatus est. Henricus autem Imperator anno sequenti per orationem huius Sancti Gerardi, & aliorum Sanctorum virorum auxilio Dei sibi procurato Odelricum Ducem Bohëmiæ subiugat.* Ioannes etiam Palæonydorus *lib. 2. cap. 10.* eam ita prosequitur, ijsdem ferme verbis. *Porrò anno Domini* 1041. *Henricus Primus Imperator subegit Vvandelicos Sueuis conterminales fortunam adorantes. Huius tempore Sanctus Gerardus Eremita Carmeli, postea Antiochenus Patriarcha, Romam veniens facere querelas Christianorum Principibus super crudelitate infidelium in Terra Sancta, a Benedicto IX. honorificè susceptus est, & effectus ab eo a latere Legatus, ab eodem ad Imperatorem Henricum destinatus est.* Et post pauca: *Eodem tempore Henricus Bohemiæ Ducem Oldericum superauit.* Palæonydorum porro sequuntur Coria, Lucius, & alij posteriores Chronologi nostri.

Sed

4 Sed examini subijcienda quæ primùm Bostius, & ex eo Palæonydorus, ac ex isto nouiores alij hauserunt, vt veritati, quà possumus, consulamus. Primò enim illud de Henrico Imperatore, non Henrico Primo, prout in Palæonydoro dicitur, sed potius Henrico Secundo (quem alij Tertium vocant, quia inter Germaniæ Reges Tertius fuit) prout notat Coria, tribui debet. Primus etenim Henricus iam a multis annis e viuis decesserat; imo, & ipse Secundus Henricus, etsi eo anno 1041. solum Germaniæ Rex vocaretur, quia tamen postea *sub an.* 1047. Imperator coronatur, ideo ab his authoribus Imperatoris nomine insignitur. Victoria porro illa de Olderico Bohemiæ Duce, quam referunt, forsan est ea, quam de Ouone Hungariæ tyranno idem Henricus reportauit ann. 1043. & quam ibi commemorant Hermannus Contractus, Baronius, & Inchofer, Mutium, & Bonfinium referens. Facilè enim huiusmodi nominum æquiuocatio in bonos etiam Scriptores irrepit. Quod ijdem etiam authores afferunt de hoc Gerardo Carmeli Eremita Romam veniente, & querelas proponente Christianis Principibus super infidelium, qui Terram Sanctam obtinebant crudelitate, plus æquo credibile fit, ob miserabilem seruitutis oppressionem, qua a Mahumetanis premebantur fideles. Quid enim facerent inimici Crucis Christi nisi ipsius sectatores persequi? Illud autem de missione Gerardi a Benedicto Nono pro Papa habito ad Henricum, non solum a nostris authoribus asseritur, sed subodoratum videtur a Bugiano Cassinensi relato dum hanc Gerardi missionem in Hungariam eidem tribuit: etsi erret in Gerardo, credens hunc a Benedicto missum fuisse Gerardum Sagredum, quod a veritate alienum esse supra ostendimus. Dicere autem potuit missum fuisse Gerardum in Hungariam, quia hoc tempore Henricus eam Prouinciam peragrabat, ob tumultus in ea ortos post obitum S. Regis Stephani. Nisi dicatur Germaniam appellasse Hungariam ob Prouinciarum affinitatem: ac proinde nostris authoribus contrarium non fuisse. Missum verò istum Gerardum pro Legato ad Henricum, prout ijdem referunt, nec incongruum, nec difficile creditu erit ea tempestate, & posita Terræ Sanctæ necessitate. Difficilius creditu videtur quod is Gerardus Antiochensis Antistes fuerit, prout etiam asserunt; præsertim cum in Catalogo similium Patriarcharum non reperiatur. Sed tollitur scrupulus si dicamus a Benedicto Papa in talem Patriarcham Institutum fuisse, vel titularem saltem; Ecclesiam tamen Orientalem ob inobedientiam erga Pontificem Romanum eum non acceptasse, vel saltem de eius electionis valore dubitasse, quia Benedictum pro legitimo Papa forsan non haberet. Aut forte etiam, quia Patriarcha Constantinop. qui, vt constat ex Epistola quadam Leonis VII. ad ipsum, quam refert Baronius *sub ann.* 1054. sibi subiugare conabatur Patriarchas Alexandrinos, & Antiochenses, hunc Gerardum non admisit. Credendum autem authoribus nostris in rebus spectantibus ad proprium Institutum, probauimus

Examinantur authores relati.

mus *tom.* 1. *horum Annalium in Apparatu cap.* 10. *num.* 1. 2. & 3. ex Iuribus, & Doctoribus. Vnde hunc Gerardum Antiochenſem Patriarcham ſemper appellamus, quemadmodum in aliquibus Calendarijs, quæ retulimus *ſub ann.* 984. factum videmus; vel ad differentiam alterius S. Gerardi Sagredi, quem male cum iſto noſtrorum aliqui confundunt, vt eo loco notatum reliquimus.

Simeon Anachoreta. 5 Canonizauit hic Pontifex Benedictus S. Simeonem Monachum, & Anachoretam in partibus Syriæ. Primò, quidem ad ripam fluminis Iordanis cum alio Eremita ibi agentem, & in turri quadam incluſum. Secundò, in Bethleem in Monaſterio S. Mariæ. Tertiò, in alio Monaſterio ad radices Montis Sinai ſito. Quartò, in locis alijs ſolitarijs eius patriæ. Propter quæ ſuſpicari poſſumus eum illis locis ad vitæ genus geſſiſſe quod antiqui Patres, & Monachi Eliani, & Eſſeni Inſtituti ſectatores agebant: ac idcirco noſtris Annalibus accenſendum, vel propter ſingularem vitæ rationem ibi, & poſtea apud Treuiros, vbi miraculis multis claruit, geſtam. Eius vitam habent Surius 3. *tom.* 1. *die Iunij*, & Gononus *de Vitis Patrum Occidental. lib.* 3. cum alijs. Vvion etiam *in Annotationibus ad Martyrologium Monaſticum, die* 1. *Iunij*, de ipſo agit veluti de Benedictino Monacho. Sed pius lector animaduertat ea, quæ diximus, & conſulat ipſius hiſtoriam.

Ann. Chriſt. 1045. & 1046. Gregorij VI. Roman. Pontif. 1. & 2. Conſtantini Monomachi Imperat. Orient. 3. & 4.

Gregor. VI. Papa. 1 OS duos annos tribui oportet Gregorij VI. Pontificatui, qui inter plures Pſeudo-papas pro legitimo a pluribus ſapientibus habetur. Etſi enim pecunia data electus dicatur, id tamen non Simoniæ vitio, ſed redemptioni vexationis ad pellendos intruſos Pontifices attribuitur: eò etiam quod ſanctæ, & religioſæ vitæ prædicetur. Nihilominus ab Henrico Germaniæ Rege, Imperatore poſtea, depoſitus eſt, & in Germaniam ductus. Hæc ferme Glaber, Petrus Damiani, & Hermannus.

S. Gerardus Regi reſiſtit. 2 Interim, cum ſchiſma quoque in Hungaria eſſet poſt obitum S. Regis Stephani, ſuccedente ei Petro, cui omnes fere fidem ſeruaturos iurauerant, & vno Abba nomine Regnum vſurpante; cum S. Gerardus Sagredus, de quo in ſuperioribus, in faciem ipſi reſtitiſſet, & vltionem futuram prædixiſſet, ac perſecutio Eccleſiæ in Hungaria orta eſset, occaſio data eſt Martyrio ipſius, & ſociorum, prout in ſequentibus referemus.

Gerardi Eremitæ Carmeli geſta. 3 Gerardus autem alius ex Eremita Carmeli Antiochenſis Antiſtes vocatus, apud Henricum Germaniæ Regem exiſtens, parum, aut nihil

pro

pro Terræ Sanctæ defensione efficere potens ob Christianorum Principum dissidia, Romanæ Ecclesiæ turbines, & schismata, qua potuit tamen animarum saluti incumbens ea egit, quæ noster Bostius *lib.* 6. *Specul. historial. cap.* 1. sic narrat. *Porro is venerabilis Sanctus videns Guidonem de Malephayda Lemouicensem nobilem militem in exercitu Imperatoris, industrium, & deuotum iuuenem, verbis diuinis eum adeo inflammauit, vt penè militiæ cingulum deponere, & venditis omnibus Montem Carmeli, locum pacis, & quietis adire disponeret. Sed aliquibus diebus transactis quadam nocte visionem habuit, vt ad patriam, & natiuum solum rediret. In crastino autem visitans Imperatorem, vt ab eo licentiam redeundi ad natale solum obtineret, cum eo ad Ecclesiam venit, quam cum ingressus esset inuenit ibidem Sanctum antedictum Gerardum Episcopum solum in parte seorsum cum vno Clerico. Mox Guido pedibus eius aduolutus confitetur humiliter se peccasse quod tanto tempore monitis eius, immemor beneficiorum Dei, non acquieuisset. Tunc Episcopus manum eius apprehendens humo procumbentem deuotum militem leuauit, patriam reuisere suam, vxoremque ducere, & filios procreare persuasit. Et cum idem miles de tanti viri consilio subito miraretur, addidit Episcopus dicens: De femore tuo duo luminaria magna hac nocte omnipotens Deus mihi ostendit Ecclesiam Orientalem illustrantia procedere. Quod & postmodum contigit, vt in sequentibus patet.* Eadem ferme Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 10. & alij historici Ordinis post illos. Qualiter autem id contigerit in sequentibus notabitur.

4 Cum autem hoc tempore Gerardus iste noster Carmelicola in Germaniæ partibus, & apud Henricum Regem, Imperatorem appellatum, Legati Apostolici munere fungeretur, non incongrue suspicari possumus, tunc primum, vel non multo post, Gerardo sollicitante, & Henrico annuente, fundari cœptum Cœnobium Boppardiense, de quo *sub ann.* 999. dicere cœpimus. Si etenim primus eius Prior, Henricus etiam appellatus, *sub ann.* 1113. diem extremum clausit, prout eo loco dicemus ex duplici epitaphio in ea Ecclesia reperto, abs re non erit existimare circa hoc tempus, vel non multo post, inchoatum, vel extrui cœptum. Credi etiam potest in Parochialem, seu matricem eius Vrbis (quæ quondam *Bodobriga* dicebatur) Institutum hoc Cœnobium fuisse, quod video a Segero Paulo eius Prouinciæ, *Germaniæ inferioris* nunc appellatæ, doctissimo, & diligentissimo alumno, notatum in litteris ad Reuerendiss. Generalem Stratium è Moguntia 29. *Nouemb.* 1638. datis, vbi sic. *Est etiam notandum quod Monasterium Carmelitarum Boppardiense antiquitate præcedat ipsam Parochialem, seu Matricularem Ecclesiam eiusdem Ciuitatis. Hinc in processionibus, in conductionibus funeralibus, alijsque actibus publicis Prior Carmelitarum cum suis fratribus semper postremum, seu digniorem locum obtinet præ Pastore, suisque sacellanis. Vnde colligitur quod hoc idem Monasterium, priusquam Parochia moderna ædificaretur, ipsius Vrbis matricularis Ecclesia fuerit. Nam & ante paucos annos*

Conuentus Boppardiensis.

nos, cùm in Ecclesia Parochiali funus quoddam sepeliendum esset, nostrique Fratres comitarentur, ipsi nihilominus digniorem, seu vltimum locum obtinuerunt: prout hæc mihi retulerunt qui etiamnum viuunt, & antedicto funeri præsentes interfuerunt.

Ann. Christ. 1047. & 1048. Clementis II. & Damasi II. Roman. Pontif. 1. Constantini Monomachi Imperat. Orient. 5. & 6. & Henrici II. Imperat. Occidental. 1. & 2.

Clement. II. & Damasi II. electio.

1 HI duo anni duorum Romanorum Pontificum Clementis II. & Damasi II. Papatui tribuuntur. Gregorio enim VI. Papa deposito, substituitur Clemens II. qui Henricum Germaniæ Regem, & coniugem eius Agnetem Imperiali benedictione sublimauit, & simul cum Gregorio in Germaniam ab eodem Imperatore est abductus. Cum autem post aliquot menses in Germania ex hac vita migrasset, & Benedictus IX. iam pulsus Sedem inuasisset, Damasus II. electus est, & breui tempore mortuus, veneno sublatus, vt quidam dicunt. Hermannus, Otto Frisingensis, Leo Ostiensis, ex quibus moderniores Annalistæ.

Obitus S. Gerardi Sagredus.

2 Pro hoc tempore, anno videlicet 1047. contigit pretiosa mors S. Gerardi Sagredi cum sociis, quam Officium eiusdem Sancti apud Vvionem relatum, sic narrat *lect. 7. Altera verò die sacræ Missæ celebrationem dum Albam pergerent, vbi ad Danubij portum peruenissent, a maxima Paganorum turba cum cæteris socijs lapidari cœpit, ipse verò ex aduerso benedictionem, & Crucis signum opponit. Vnde, Deo eum protegente, tangi non potuit. Impij verò subuertunt currum, Patremque humi abiectum, magno impetu lapidare conantur. Tum instar Protomartyris Stephani primus Pannoniæ Martyr, positis in terra genibus, clamabat voce magna, dicens:* Domine Iesu Christe, ne statuas illis hoc peccatum, quia nesciunt quid faciunt. *Et cum hoc dixisset eo magis plebs impia irritatur, currum iam deturbatum rapit, bigisque in montem fluuio Danubio prominentem subuehit, subiectumque ex prærupta rupe in subiecta saxa præcipitat, & dum adhuc palpitaret in pectore lancea perfoditur, & super vnum lapidem capite, & cerebro contusis, tandem gloriosus Martyr Christi ab ærumnis sæculi huius ad æternam beatitudinem transmigrauit anno Domini 1047. Kalen. 8. Octobris.* Ex qua relatione cessat contrarietas quæ videbatur esse inter Officium eiusdem Sancti a Sacra Congregatione pro nostris Carmelitis approbatum, ac Orationem eiusdem Officij, eo quod in Officio dicatur Lancea percussum obijsse, in Oratione verò insinuetur propter præcipitium a vertice montis animam dedisse. Vtrumque namque verum est, vt explica-

plicatur in verbis relatis. Dicitur autem in noſtro Officio migraſſe in Cælum anno 1042. ſed credi poteſt errorem in numerum irrepſiſſe, ex anno 1047. ad annum 1042. quia non contigit niſi anno 1047. Ita enim, habet Baronius *in Annot. ad Martyrol. Rom.* Inchofer *eo an.* 1047. Vvion in ipſius Vita, & Officium relatum.

3 Alijs autem prætermiſſis de Vita huius Sancti illud præterire non poſſumus, ipſum videlicet Prophetico ſpiritu claruiſſe (vt vel ſic etiam ſuſpicio creſcat de Inſtituto ipſius pro Ordine Prophetico (vt conſtat ex Vita ipſius ab Vvione relato *cap.* 16. vbi ſic ad Capitulum, & Fratres, qui ſecum erant prædixiſſe deſcribitur. *Scindetur Hungaria, & ſoluetur a iugo Chriſtianitatis a ſacerdotibus vſque ad laicos, laborque, & prædicatio noſtra deſpicietur, & verbum Dei non recipietur. Clerus deſpectui habebitur. Monachi erunt varijs coloribus in habitu, & in diuerſis Conuenticulis morabuntur, deſerta fugient, & vitam ſolitariam non amabunt, multi etiam appetitu vanæ gloriæ laudes humanas quærent, & erunt populo in parabolam, & deriſum, propter inſtabilitatem ſuam, & præſumptionem.* Hæc adimpleta fuiſſe in Hungaria refert idem Vvion. Vtinam tamen per Orbem Chriſtianum non eſſent ſeculis ſequentibus adimpleta. Alia ipſius.

4 Reliquit idem S. Gerardus ſuæ ſanctitatis, & ſapientiæ indicia, Monumenta S. Gerardi. ſcribendo videlicet, prout Franciſcus Sanſouinus *in deſcr. Ciuit. Venet.* & Vvion *lib.* 5. *cap.* 46. notant, *de laudibus B. Mariæ Virginis, lib.* 1. *Sermonum quadrageſimalium, lib.* 1. *Homiliarum de ſolemnitatibus totius anni, lib.* 1. Cui cohæret hiſtoria Vitæ ipſius *cap.* 9. vbi dicitur quod in ſua illa *Beel* Eremo degens *Orationum, & vigiliarum exercitijs deditus, dictabat libros, quos propria manu ſcribebat.* En, (quod non ſemel diximus) proprium Monachorum exercitium duobus illis indigitatum verbis *Oratio, & operatio.* A quo qui declinant, vix Monachi nomen merentur. Eius encomia ſic breui epigrammate concluſit quidam ex noſtris præclarus Poëta Belgicæ Prouinciæ alumnus, maiora daturus indicans:

Gaudia vaniloqui fugiens fallacia mundi
Deuia Pannoniæ, teque Gerardus adit.
Gaudet in Eliaſis fixiſſe mapalia terris,
Vultque ſolo ignotus notus at eſſe polo.
Gemma ſed obſcuris hæc eſt dum tecta latebris,
Et poſita in media tanta lucerna domo.
Grandiſona hereticas ſuperabat luce tenebras,
Claudebatque vagas ad Phlegetonta vias.
Gorgoneo verum calefacta furore tyrannis,
Sancte Gerarde, tuum meſſuit enſe caput.
Gratia ſit feſſæ lychnum emunxiſſe lucernæ,
Sic magis hic poſito corpore lucis habet.

Ann.

Ann. Christ. 1049. vsque ad 1054. Leonis IX. Rom. Pontif. 1. vsque ad 6. Constantini Monomachi Imper. Oriental. 7. vsque ad 12. Henrici II. Imper. Occident. 3. vsque ad 8.

Leonis IX. gesta.

1 ACANTE Sede ob Damasi II. obitum, Leo IX. Pontifex creatur, ab Imperatore Henrico delectus, a Romanis electus, & a Deo pro magno Ecclesiæ bono destinatus; vt post tenebras Rom. Vrbis tanti Antistitis fulgore Ecclesia illustraretur. Signis enim, ac virtutibus egregie claruit. A Lateranensi Ecclesia, vbi morabatur, vsque ad S. Petrum priuato habitu, nudisque pedibus, tribus per hebdomadam diebus, cum duobus, aut tribus Clericis noctu psallendo, & orando pergere consueuit. Peregrinationem quoque suscepit ad S. Michaelem in Monte Gargano. De his, & alijs Leo Ostiensis, Sigebertus, Petrus Damiani, & Hermannus, quos sequuntur noui Chronologi.

Niceta Studita.

2 Spectabit forsan ad huius temporis, & nostrorum Annalium historiam, quod de Niceta Monacho, qui & *Pectoratus* dicebatur, magni apud Constantinopolitanos nominis viro, refertur. Videlicet, quod cum ipse libellum quendam contra Ecclesiam Latinam ediderit (qui extat simul cum confutatione ipsius *tom. 11. Annal. Baronij in Appendice)* postea illum coram Imperatore Constantino Monomacho, Nuntijs Romanis, alijsque proceribus, anathematizauerit; libelloque Imperatoris iussu combusto, a Legatis in communionem receptus sit, & eorum familiaris amicus effectus. Fuit hic Niceta Presbyter, & Monachus Monasterij Studitarum, inter quos Theodorus Studita, & alij in superioribus commemorati, de quibus suspicari possumus antiquiorem illum viuendi ritum Orientalium Monachorum, & Eliæ sectatorum, professos fuisse, vt proinde a nobis commemorari meruerint.

De sabbato Deiparę consecrato.

3 Diximus *sub ann.* 1024. dum de B. Gerardo Sagredo sermo esset, quod cum Morissenus Episcopus institutus esset, adeo Virgini Sanctissimæ Deiparæ deuotione astrictus erat, vt, prout ibidem retulimus, *Singulis sabbatis diebus, sicut in Assumptionis eiusdem Sanctissimæ Matris, magnis laudum præconijs deuotionis suæ Officium cum nouem lectionibus illic explebat*. Imò, vt ibidem dictum ex Officio eiusdem Gerardi apud Arnoldum Vvionem in ipsius Vita: *Omnium primus hic Sanctus vir Beatæ Virgini sabbatum diem consecrauit.* Hanc porro laudabilem consuetudinem non solum ad Ordinem nostrum, qui Gerardum pro suo Carmelita habuit, sed ad alias Ecclesias celeriter deriuatam fuisse, ex B. Petro Damiani huius temporis egregio authore clarè elicitur. Etenim *lib.* 2. *epistol.*

epistol. epist. 14. *ad Desiderium*, inquit: *Vnde pulcher etiam mos in nonnullis Ecclesijs inoleuit, vt specialiter ad eius* (scilicet Angelorum Reginæ) *honorem, per omnè Sabbatum Missarum celebrentur Officia, nisi fortè festiuitas, vel feria quadragesimalis obsistat*. Quin, & sæpius in eius Vita per Ioannem Monachum eius discipulum, Flaminium Forocornelìensem, Augustinum Fortunium, Hieronymum Rubeum, & alios descripta, eam consuetudinem seruasse eundem Damianum habetur. Alia de huiusmodi Sabbatina deuotione libellus noster *de Maria Patrona*, *cap.* 5. *num.* 29. demonstrat. Modo ea prælibasse sufficiat, vel pro nostræ historiæ cursu prosequendo, Non licet tamen prætermittere, quod, eodem Petro Damiano teste, sicut Beatiss. Virginis Officium recitantes condigno præmio a Deo decorantur, sic illud contemnentes diuinitus affliguntur. Primum ex *epistol.* 14. sic habet: *Quam fidel ter æterna sperabunt, qui Beatæ Reginæ Mundi quotidiana horarum omnium vota persoluunt?* Secundum verò *libr.* 6. *Epist. epist.* 32. vbi notabilem casum refert de Monasterio quodam, quod peruersi cuiusdam Monachi, *Gozo* nomine, suasu, Officium eiusdem Dei Genitricis prætermiserat, & propterea innumera mala, calamitates, ærumnas; & aduersitates tolerauit, donec ad ipsam Matrem Misericordiæ accurrens, & Officium prætermissum resumens, meruit a tot incommodis releuari, & ad pristinam pacem reduci. Hunc casum cum alijs habet lector in nostro *de Reformatione Regularium* opusculo *cap.* 5. *num.* 17.

Ann. Christ. 1055. vsque ad 1057. Victoris II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 3. Theodoræ, Michaelis, & Isacij Imperat. Oriental. 1. Henrici II, Imperat. Occidental. 9. & 10.

1 EIVS triennij Pontificium Victori II. tribuitur, qui post obitum S. Leonis Papæ IX. Cathedram Romanam ascendit. Imperium etiam Constantinopolitanum primò Theodoram Porphyrogenitam, deinde Michaelem Stratonicum, ac postmodum Isacium Comnenum Imperantes vidit: sicut Occidentale obitum Secundi Henrici Imperatoris, cui successit Henricus puer dictus Tertius, sub tutela Agnetis matris. Leo Ostiensis, Hermannus, Cedrenus, & alij antesignani recentiorum. *Victoris II. Papatus.*

2 Dum hoc tempore Victor Papa celebrandis Concilijs pro Ecclesiæ reformatione incumbit, Isacius Comnenus Græcorum Imperator contra Monasteria, & Monachos sæuiens, prout ex Curopalata Græco authore habetur, Constitutionem edidit, rigidam satis, & acerbam, qua omnia Monasteriorum bona addixit Fisco, relicta tantummo- *Isacius Imp. in Monachos sæuiens.*

do stipe Deo seruientium Monachorum. De qua quidem meminit verbis istis Curopalata: *Quibusdam etiam Monasterijs multas possessiones ademit, & relictis Monachis idoneis sumptibus ad victum, quos computari iusserat, id quod supererat publico vendicauit. Rem ijs qui considerate iudicabant, dicentibus ex prompta impietate, & iniquitate ad sacrilegium profectam, sed nihil absurdi perficientem committere alijs visus; qui illam grauiter considerarent, atque spiritualiter, vt aiunt, vt quae ad paupertatem eos qui ipsam professi essent, adduceret, & Sybariticas epulas ad delicias auferret: neque tamen ijs quae ad vsum necessaria essent, priuaret, & finitimos, id est, qui propinquos agros haberet a Monachorum molestia, & auaritia liberaret. Quod vtinam ad exitum ipse feliciter perduxisset, non solum in Monasterijs, sed in omnibus rebus ad Ecclesiam omninò spectantibus.* Hæc Curopalata. Circa quæ Baronius *sub ann.* 1057. *in fin.* satis piè hæc notat contra Monachorum persecutores animaduertenda. *Cuius iudicium ipsa euenta plane fatuum arguerunt, cum aduersus ista patrantem Imperatorem cœlitus ictibus fulminum ab irato numine dimicatum est, vt idem ipse inferius testatur Author; adeo vt vrgens metus adegerit eum exuere purpuram, & induere Monasticum habitum, & inter Monachos obire seruitia Monachorum, qui Monachos ita persequi aggressus est.* Hęc ex ipso Curopalata notabimus in annis immediatè sequentibus.

Card. Eccl. S. Chrysog. & SS. Siluest. & Martini.

3 Habemus etiam ex quodam Vaticano Codice, quem Baronius idem *sub eodem anno* 1057. refert, aliquid ad nostri Ordinis Ecclesias spectans, ideoque non prætermittendum. Quòd videlicet ex quinque Patriarchalibus Ecclesijs Almæ Vrbis Romæ, quæ eo tempore erant, scilicet, Lateranensi, Sanctæ Mariæ Maioris, Sancti Petri, Sancti Pauli, & Sancti Laurentij extra muros; in Patriarchali Ecclesia Sancti Petri (iuxta quam hæc scribimus in nostro Sanctæ Mariæ Transpontinæ Carmelitarum Cœnobio) inter septem Cardinales, qui in ipsa seruiebant, computabantur Cardinales Sancti Chrysogoni, & Sanctorum Martini, & Siluestri, nostri Ordinis Ecclesiarum hoc tempore.

Ann. Christ. 1058. vsque ad 1060. Stephani X. & Nicolai II. Rom. Pont. 1. vsque ad 3. Isacij Comneni Imper. Orient. 2. & Constantini Ducæ 1.

Stephani X. & Nicolai II. Papatus.

1 IN demortui Victoris Papæ locum suffectus est Stephanus dictus X. qui ad septem, vel octo circiter menses Pontificatum gessit, ex Card. tit. S. Chrysogoni euectus. Eidem successit Nicolaus II. excluso Antipapa quodam Bened. X. appellato, qui simoniacè, & per vim ac metum Pontific. occupauerat. Nicolaus ergo Papa Romæ in Later. Conc. Gen. celebrauit, præsertim contra Berengar. Archid. Andegau. qui de præsentia Christi in venerabili Eucha-

charistiæ Sacramento, male sentiebat, versipellis homo, & versutus hæresiarcha, qui nunc veritatis fidei professor, postea euersor vicissim conspiciebatur. Leo Ostiensis, Petrus Damianus, Lanfrancus, ac ex recentioribus, Baronius, Ciaconius, & alij.

2 Specialiter ad nostram historiam spectare videtur id quod pluribus narrat Curopalates Græcus historicus de Isacio Comneno Imperatore; quod scilicet, cum fulmine percussus deiectus equo esset, & humi spumas ex ore edens veluti Epilepticus deuolueretur, ad placandum sibi Deum pœnitentiam amplexus est, & Imperatoriam potestatem deponens, vitæ Monasticæ se dicauit, & Monasterium Studitarum ingressus, omnem præstitit Monasterij Præfecto obedientiam, ita vt ianitor esset, & alia ministeria obiret, magna animi æquitate, & modestia. Quæ retulisse expedijt, quia Studiense hoc Cœnobium antiquam Eliætarum progeniem fuisse multis suaderi posset. Vnde nostro Instituto hunc Imperatorem accensent Coria, Cassanate, & alij. *Isaci Imperat. casus.*

Ann. Christ. 1061. vsque ad 1072. Alexandri II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 12. Constantini Ducæ Imper. Oriental. 2. Roman. Diogenis 1. vsque ad 4. Michaelis Duc. 1.

1 POST transitum ex hac Vita Papæ Nicolai eligitur Romæ a S. R. E. Cardinalibus Anselmus Episcopus Lucensis, patria Mediolanensis, dictus Alexander II. Quod indigne ferentes factiosi Romanorum, & Henrico Germanorum Regi puero adhærentes, ipsum per Legatos monuerunt, ac Antipapam quendam Cadaloum nomine, Honorium II. appellatum, eligi fecerunt: quem Alexander toto biennio, in mole Hadriani obsidet, & superat. Leo Ostiensis, Petrus Damiani, Otto Frisingensis, post quos Baronius, Ciaconius, & iuniores alij. *Alexandri II. Pontificatus.*

2 Veluti respirare videbantur hoc tempore Christiani Ierosolymis degentes, dum a Calypha Ægypti impetrarunt, vt eam partem Ciuitatis, quam collectitia piorum pecunia ædificauerant, possiderent, & pro Iudice ipsorum Patriarcham, cui ea pars cederet. Sic enim ex Vuillelmo Tyri Archiepiscopo *lib. 9. de bello Sacro cap. 17. & 18.* elicitur. Ex quo etiam, quod Eliani nostri perpetui S. Ciuitatis coloni ijs subsidijs subleuari possent. Qua etiam occasione celebris instituta est Ierosolymam peregrinatio septem millium virorum, quorum Duces fuere Germani Antistites, scilicet Moguntinus, Traiectensis, Bambergensis, & Ratisponensis: qui etsi magna tum hominum, tum supellectilium iactura, ob barbarorum Arabum incursionem, S. Ciuitatem nihilomi- *Ierosolymitanorum subleuatio.*

nus peruenere, & loca illa Sancta piè venerati sunt. Rem gestam narrant Lambertus eius temporis scriptor, Marianus Scotus, & Ingulfus, qui vnus fuit ex peregrinis. Ex quo etiam habetur reperisse Christianos istos peregrinos plurimam Ecclesiarum, & Oratoriorum summam ab Achim Soldano iamdudum destructam: ex quibus sine dubio magna pars nostrorum Eliotarum erat.

Gerardi Antiochensis gesta. 3 Cum autem, iuxta in superioribus dicta, Gerardus ille a nostris Antiochensis Patriarcha nominatus, ex Syriæ partibus querelas Christianorum delaturus Romam venerit, & inde a Bened. IX. Germaniam ad Imperat. missus fuerit, nec constet de eius in Palæstinam recessu, credibile satis est hac occasione, qua insignis hæc peregrinatio instituta fuit, cum Germanis illis primoribus Ducibus reuersum fuisse, & forsan piam hanc veluti expeditionem, præambulam alterius, quæ sequentibus annis contigit, solicitasse. Illud pro comperto, nihil constare de alijs ipsius gestis, aut obitu. Quæ enim de ipsius morte Bostius, Palæonydorus, & alij scribunt, cum propria indicia sint alterius Gerardi, Sagredi nempe, manifestè conuincunt vnum cum alio confudisse, vt notauimus in præcedentibus.

Guidonis Soboles. 4 Ea tamen quæ hunc Gerardum e Carmeli Eremo in Italiam, & inde in Germaniam venientem Guidoni de Malephayda nobili Gallo Lemouicensi, dum militem apud Imperatorem ageret, prædixisse, narrauimus *sub ann.* 1045. circa hoc tempus adimplebantur. Etenim is Guido ad proprios conuolans lares, & vxorem ducens, duos ex ea genuit filios Haimerum, (alijs Ademarum) Episcopum postea Podiensem, seu Aniciensem, qui pro bello sacro in Palæstina gerendo Legatus Apostolicus fuit; & Bertholdum de Malephayda primum Ordinis nostri inter Latinos Generalem, ipsiusque propagatorem, & reformatorem, de quo plura in sequentibus, maximè Tomo quarto subsequenti. Sed præstat, vt id audiamus ex Arnoldo Bostio, & Palæonydoro, ex quibus alij historici; simulque menda quæ per incuriam in ipsorum verba irrepserunt, emaculemus. Bostius ergo *libro 6. Speculi historiarum, cap.* 2. sic rem enucleat. *Porro Guido de Malephayda Lemouicensis natione, miles prædictus, cum esset Salomoni Hungariæ Regi propter militares suas probitates acceptus, & carus, idem Rex tradidit dicto militi neptem suam in vxorem circa annum Domini* 1045. *de qua idem Guido postmodum genuit duos fratres, videlicet Haymerum Episcopum Podiensem venerabilem virum, & Sanctum Bertoldum primum Priorem Generalem Ordinis fratrum Beatissimæ Dei Genitricis Mariæ Virginis in Monte Carmelo. Anno Domini* 1070. *Guido miles prædictus misit duos filios suos, Haymerum scilicet, & Bertoldum Parisios ad vniuersale studium, qui primo in artibus, deinde in Theologia proficientes magni in prædicta Vniuersit. doctores effecti sunt.* Palæonydorus autem *lib.* 2. *c.* 10. sic. *Hinc Guido prædictus, cum Regi Hungariæ Salomoni valde esset acceptus, nepotem Regis sumpsit in vxorem circa annos*

Domini

Domini 1045. *de qua post genuit duos filios, Aymerum, postea Podie sem Episcopum, & Bertholdum postmodum primum Generalem Latinum Ordinis nostri. Qui a patre ad studium missi Parisiense, post accepta Theologici Doctoratus insignia reuocati sunt.*

5 Menda porro, quæ in hos authores irrepsisse diximus, sunt primo illud de Solone, seu Salomone Hungariæ Rege, cuius neptem, eo quod Guido esset gratus Regi, in coniugem habuisse dicunt. Solon enim iste, seu Salomon, quinquennis erat anno 1053. prout Melchior Inchofer diligens Hungaricorum Annalium descriptor, eo anno asseruit; etsi eo tempore Andreas ipsius parens eum coronari fecerit. Quomodo ergo stare potest quod hoc matrimonium ann. 1045. & intuitu amicitiæ cum Solone contractum fuerit? Deinde anno 1070. quo dicitur ab Arnoldo Guidonem misisse Haymerum, & Bertholdum Parisios, profecto natus Bertholdus non erat. Vt enim Tomo sequenti dicemus B. Bertholdus obijt anno 1187. ætatis suæ anno 115. ex hoc enim, retrograda supputatione facta, clarè sequitur circa annum 1073. natum, ac perinde impossibile fuisse mitti anno 1070. ad Parisiense studium. De his prudens lector, & in historiarum lectione versatus nullatenus mirari poterit, cum nihil communius, & familiarius in historijs, vetustis præsertim, conspiciatur, quam similium erratorum næuus; temporum iniuria, scriptorum, seu Typographorum incuria, & quandoque Authorum negligentia exortus. Habeamus saltem Guidonem hunc nobilem militem Hungarorum Regum prosapia fœminæ ortæ matrimonio coniunctum, Haymerum, & Bertholdum nostrum liberos genuisse, eos studij gratia Parisios destinasse, ibique suorum laborum præmia reportare potuisse. Alia autem, quæ antiquitas obliterauit, omittamus. Menda correcta.

6 Omittere tamen haud possumus, quod circa hoc tempus nouus quidam Sol, vir sanè vndequaque clarissimus, Petrus Eremita nuncupatus, mundo exortus est, cuius vibrantibus radijs, Deo excitante, & Vrbano II. Papa promouente, solemnissima expeditio in Terram Sanctam a Christianis instituta fuit, qua, Patria illa Iesu Christi Saluatoris, sanctissimæ eius Parentis, Prophetarum, & Apostolorum, de manibus Saracenorum erepta, & Ecclesiæ Catholicæ gloriosè restituta est. Eam porro hoc loco tangere solum placuit, in sequentibus latius expendendam, quia celeberrimus iste Petrus a pluribus haud leui fundamento *Carmelita* nuncupatur. Hi sunt ex nostris Ioannes Palæonydorus *lib.* 2. *cap.* 11. Coria *lib.* 10. *cap.* 1. Petrus Saracenus *in Menolog. Carmelit. in Vit. S. Cyrilli quæstiunc.* 8. *& in Vit. B. Bertholdi*. Cassanate *in Parad. Carmelit. decor. stat.* 3. *ætat.* 12. *cap.* 81. vbi in annotatione quadam dicit: *Damus Carmelitam Petrum Ambianensem ex communissimo historiatorum Ecclesiasticorum de gestis Carmeli assensu.* Illud porro haud leue fundamentum, quod huius asserti esse diximus, habetur ex Epist. quadam pij cuiusdam Ordinis nostri Religiosi, Leodio ad me missa 18. *Aug.* currentis Petrus Eremita.

 anni

anni 1651. Vbi alijs prætermissis sic. *Hanc occasionem effugere non potui, quam putaui futuram gratam, quia spectat ad historiam Ordinis, quam scribit, ad personam scilicet V. Petri Eremitæ Ambianensis, quem tradit Vestra Reuerenda admodum Paternitas esse Ordinis nostri. Scribo enim quæ forte nunquam audiuit, aut legit. Hic Sanctus vir est sepultus in Monasterio Canonicorum Regularium S. Augustini, quod ipse fundauit, sito prope suum, quod est oppidum antiquissimum patriæ Leodiensis ad Mosam, distans ab ipso Leodio quatuor leucis, vocatur autem illud Monasterium Nouo-Monasterium: sic voluerat sepeliri sub dio, sed plusquam quadraginta annis post obitum effossum est eius corpus, & translatum in Ecclesiam, in qua iam iacet, & in sepulchro inuentus est calix vino mero plenus, & adhuc ad consecrationem apto, & corpus adhuc integrum cum barba, & corona Monachali: item coopertum erat cilicio ex pilis camelorum. Ita habent archiuia illius Monasterij. Calix probat Sacerdotem, & corona Monachatum; cilicium Monachum Palæstinum, quia in his partibus non habentur cameli. Sed quod maioris argumenti est fuisse Ordinis nostri, in eadem Ecclesia est antiquissima Imago Crucifixi eleuata inter nauim, & chorum, facta ad normam illius qui extabat Hierosolymis, quam idem Sanctus dicitur curasse fieri, & intus est repleta reliquijs quas retulit ex Terra Sancta. Ad pedem dicti Crucifixi idem Sanctus est depictus cum cappa alba, plane simili nostris, & tunica subnigra, item manicæ etiam subnigræ apparent. Commissarius, qui hic nuper visitauit, vidit ipsam imaginem, & archiuium etiam rogauit videre; uno quia prædicta imago est valde eleuata, & obscura propter antiquitatem adhibitus fuit tubus opticus, & apparuit ad modum, quo eam sic describo. Commissarius prædictus statuit hæc describere ad V. R. admod. Paternitatem, sed timeo ne non potuerit propter quotidianas occupationes: vnde ego volui eam de his dare.* Epistola hæc huius pij Religiosi ad me missa eo maiori pretio habenda quod de mandato R. A. P. Gabrielis ab Annunciatione, Commissarij Generalis in illis partibus, ac viri moribus, & vita, integerrimi, scripta fuerit. Eo etiam quod Author ipsius promittit se de contentis in ipsa pleniorem informationem missurum ex Archiuijs Monasterij, si expediens fuerit. Ad quod accedit, quod eximius iste vir Petrus Eremita religiosus, & Monachus a pluribus, qui de ipso scribunt, compellatur. Et cum Benedictinus non fuerit, cum nullus ex innumeris qui de ipso scribunt, etiam ex eodem Sacerrimo Benedictinorum Instituto, id asserat, vno solo excepto Arnoldo Vvione, *in Lign. Vitæ, lib.5. cap.*104. qui leuissimo fundamento id dixit; imo Robertus Monachus, Benedictinus quoque, *in sua Ierosolyma historia, lib.* 1. eum acriter pungat, quod non faceret si eum pro Benedictino agnosceret: nec etiam Augustinianus, vt posset aliquis existimare eo quod quidam *Petrus, Eremita* etiam appellatus, in ea Religione nomen acceperit; quia hic floruit *sub anno* 1192. vel circiter, prout habetur ex charta quadam Santij Regis Portugalliæ apud Pennotum *in histor. Canoni-*

nonicor. Regul. lib. 1. cap. 35. num. 8. et multo minus ex Cœlestinorum familia, prout quidam Anonymus ab eodem Vvione relatus, dixit; cum nonnisi post ducentos annos Cœlestini Patres mundo primum innotuerint; proculdubio verum erit id quod Authores nostri scripserunt de ipsius Monachatu seu anachoresi in Carmelo. De quo iterum in sequentibus redibit sermo.

7 In præsenti verò id discutiendum, quod quamuis communis, & vulgaris sententia ferat hunc Petrum *Eremitam* omnium ore nuncupatum, Gallum, & Ambianensem fuisse, nihilominus plures, & accuratiores forsan, eum Hispanum esse dicunt. Hi sunt Albertus Abbas Stadensis *in suo Chronic. ad annum* 1096. Helmoldus Presbyter *lib. 1. c. 31. Chronic. Slabor.* Trithemius *in Chronic. Hirsaugiæ in tract. de Gebhardo Abbate*, vbi dicit: *Petrus inclusus ex partibus Hispaniæ claustris egressus prædicat Cruciatam.* Et quod magis est Genebrardus Author grauissimus, & natione Gallus *lib. 4. Chronolog.* sic inquiens: *Post orationem Vrbani in Concilio Claromontensi, instigatore Petro Hispano Eremita anno* 1096. *expeditio maxima facta est contra Turcas, & Saracenos militum* 600000. *ad Hierusalem recuperandum.* E contra vero Ioannes Molanus magnæ authoritatis scriptor, nec Hispanum, nec Gallum eum autumat fuisse, sed potius Belgam, seu Germanum *in Natali SS. Belgij Iulij* 15. *in Appendice.* Quamuis autem in hoc valdè immorandum non sit, quia *boni viri totus Mundus patria est*, vt commune proloquium affert; nihilominus diuersa istorum placita ad concordiam trahentes, prudenti coniectura ducti existimare possumus, hunc Petrum in Germania, vel Hispania natum, Ambiani tamen in Gallijs per multum tempus commorantem Galli, ac Ambianensis titulum adeptum fuisse. Quæ porro causa fuerit, vt ex Hispania, vel Germania Ambianum confugisset, vetustas obliterauit. Illud tamen satis apparenter dici potest quod si ex Hispania discessit, ideo fuit quia Mahumetanorum sæuitia eam Regionem opprimentium pium Petrum aufugere coegit, sicut & innumeros alios, quos commemorant Luitprandus *in Chronic. ad ann.* 815. Tamaius de Vargas *in Notis ad ipsum*, & alij apud eum.

Petrus Eremita cuius nationis.

8 Difficilius est eius natiuitatis tempus designare, cum nullus ex scriptoribus quos viderimus, hac de re loquatur. Illud verosimilius, hoc tempore, vel circiter militiæ vacasse. Sic enim de ipso Benedictus Gononus *de Vit. Patr. Occid. in eius Vita, lib. 5.* scribit: *Cum esset docilis, & bonæ indolis puer, curauerunt parentes, vt partim litteris, sed præcipuè in re militari erudiretur. In qua arte ita excelluit, vt vix in tota patria, ne dicam in alijs multis, similis ei reperiretur.* Cui etiam alij consonant, specialiter Paulus Æmilius *lib. 4. histor. Francor.* dum ait: *Puer litteris imbutus, vbi ætas patiens laborum fuit, rei militari deditus.* Ioannes Pineda in Monarchia Ecclesiastica *lib. 20. cap. 2. §. 4.*

Natale ipsius incertum.

9 Ne autem lector desideret qualis in naturæ dotibus Petrus esset, audiat

Qualis statura.

audiat hæc ex Vuillelmo Tyrio *lib.* 1. *sua histor. cap.* 11. vbi post alia. *Erat autem hic idem statura pusillus, & quantum ad exteriorem hominem, persona contemptibilis. Sed, maior in exiguo regnabat corpore virtus: Viuacis enim ingenij erat, & oculum habens perspicacem, gratumque, & sponte fluens ei non deerat eloquium.* Similia alij.

Doutremani placitum.

10 Quæ autem de ipso sentiat Petrus Doutremanus Iesuita *in ipsius Vita*, ipsi lectori ruminanda proponimus. *Venerabilis Petrus natione Gallus nascitur Ambiani Picardiæ Metropoli anno* 1053. *regnante Henrico I. Gallorum Rege. Patrem habuit Renaldum Eremitam ex nobili familia in Aruernia oriundum, quam quidam ex Comitibus Claromontanis eiusdem Prouinciæ deducunt ad Dominos Herimontij, Baraumontij, & aliorum dominiorum, traductam vlterius per nuptias Adelidis, siue Alixidis a Monte acuto in Picardiam. Ijdem Authores addunt subnomen Eremitæ familiæ aggenitum ex cuiusdam dictæ familiæ in Eremo natiuitate, quem Domina Herimontij, Antisiodorum ad S. Martini reliquias (eò Turonis ob Normannorum vastationes translatas) profecta, in Eremo est enixa, sed quia hæc res dubios habet Authores, nihil certi de ea statuetur; sufficiet docuisse nomen Eremitæ Petro a genere ortus, non vitæ solitariæ inditum, & verosimilius ab Opido l'Hermitano in eadem Prouincia Aruernorum sito, cuius in præsentiarum etiam Domini sunt ex hac familia oriundi: quare Guillielmus Tyrius vocat Petrum Eremitam nomine, & re, a parentibus, & vita Eremitica. Statura infra mediocrem fuit, facie parum liberali, & melius a dotibus animi, quàm corporis instructus, oculos tamen viuaces, & facundiam, miramque in loquendo gratiam habuit. Adolescens studijs primo in Gallijs, deinde in Italia, demum in Græcia operam dedit, multumque in perdiscendis varijs idiomatibus laboris impendit: inde reuersus apud Geofridum Parisiensem Episcopum fratrem Eustachij Comitis Bononiensis diuertie, cui in primis charus ob indolem, & varias scientias ab eo ad vitam Clericalem inuitabatur; nec procul aberat cum mens ei iniecta militiam, & aulas sequi; a qua cum dimoueri non posset a dicto Episcopo Eustachio Comiti prolixè commendatur: a quo inter aulicos receptus commendationes etiam superauit, & filijs dicti Comitis quasi in pædagogum datus, cum Godefrido Bulloniensi & alijs armorum exercitia perdidicit. Nota hic Laurentium Leodiensem putasse Petrum Eremitam fratrem Arnoldum habuisse, quo cum Episcopo Theodorico Verdunensi militasset; sed errauit, nam dicti fratres Petrus, & Renaldus, fratres fuerunt Frederici Comitis Tullensis, & Henrici Episcopi Leodiensis, de quibus in historia sancta sub Tullensium nomine est crebra mentio. Militauit igitur in Flandria Richtildi Comitissæ Flandriæ, & Hannoniæ pro filio Arnoldo: arma sequutus Eustachij Comitis, qui cum Francisco I. Gallorum Rege, dictæ Comitissæ contra Robertum Frisonem Arnoldi tutorem, & auunculum partes tuebatur, quæ primo conflictu superata, & capta, victore, fugitiuos ardentius dum sequitur, etiam per Comitem Eustachium capto, permutata, secundo conflictu ad internecionem cæsa fuit, fugitiuis,*

vel

vel captiuis qui superer ant, e quibus Petrus Eremita, qui in carceris tenebris animi oculos aperiens sanguine Christiano arma vlterius non polluere decreuit, & tandem liber, armis positis, vxorem duxit Beatricem de Rouffi, genere, & virtutibus quam diuitijs, & externa specie clariorem, cum qua piè, & pacifice sua sorte contentus dum viueret duabus ex ea prolibus susceptis Petro, & Alixide, repente eius morte viduum se miratus, decreuit immortali, & immutabili adhærere: quare facultatibus, & prolibus amicis resignatis, sacris Ordinibus initiatus, & presbyter factus in solitudinem se contulit soli Deo vacaturus. Authores certant de loco. Non improbabile videtur circa Oppidum Huense sedem fixisse, quo post bella Palæstinæ regressus, templum, & Monasterium (in quo requiescit) erexit. Hæc hic author, quæ an omnino veritati cohæreant, non est huius loci inuestigare. Aliorum iudicio res mittenda, & interim communiori placito standum. Alia in sequentibus.

Ann. Christ. 1073. vsque ad 1085. Gregorij VII. Rom. Pont. 1. vsque ad 13. Michael Ducæ Imper. Orient. 2. vsque ad 6. Nicephor. Boton. 1. vsque ad 3. Alexij Comneni 1. vsque ad 5. Henrici III. Imper. Occid. 1. & 2.

1 IGRAVIT ex hac vita ad æternam hoc anno Papa Alexander II. successorem habens Gregorium VII. virum inter Catholicos laudatissimum, apud Politicos tamen, & Sectarios de mille criminibus calumniosè notatum. Fuit eximiæ virtutis Pontifex, reformationis Ecclesiæ amator, libertatis Ecclesiasticæ defensor acerrimus, & contra Ecclesiæ rebelles inuictissimus: etsi non propterea euadere potuerit impiorum persecutiones; siquidem sacrilegi cuiusdam Romani Præfecti aggressione captus, carcerique detentus fuit, quousque per populum tumultuantem, & immane piaculum detestantem, ereptus, & pristinæ libertati restitutus est. At a schismaticis postea plura perpessus. De ipso, & gestis eius, maximè contra Henricum IV. Germaniæ Regem, ab ipso deinde Imperatorem coronatum post Romam captam, non armis, sed auro, Lambertus, Marianus Scotus, Sigebertus, Bertholdus Constantiensis, Leo Ostiensis, quos sequuntur Genebrardus, Baronius, Gretserus, Ciaconius, & alij. De Gregorio

2 Quo etiam tempore, ex ijs, quæ ad nostram specialius historiam spectant, Bertholdus ille, de quo in superioribus, postea noster futurus Propagator, & Pater, Parisijs, vt creditur, sacris litteris cum Haymero germano fratre vsque ad Theologici Doctoratus lauream suscepDe B. Berthol do nostro.

ptam, fœliciter vacabat. Et, vt Bostius de ipso *lib.6. Specul. historiar. cap.2.* inquit: *Omni virtute proficiens per gradus Ecclesiastici Ordinis ascendit, & ad sacerdotalis Officij peruenit benedictionem.*

De Petro Eremita. 3 Petrus etiam ille clarissimus, vulgò *Eremita* dictus, quantum ex ipsius vitæ Chronologis elici valet, hoc tempore, quæ Benedictus Gononus, qui eam ex ipsis collegit, *de Vit. Patr. Occident. lib.5.* dixit, agebat: *Factus adolescens, & grandæuus, cum cerneret omnia quæ in mundo sunt esse vana, & caduca, vitamque hominis multis periculis obnoxiam; volens suæ saluti consulere, decreuit vale dicere mundo, & pompis eius. Nacta igitur occasione fugiendi, insciis parentibus, secessit in quodam desertum, & incognitum solitudinis locum, vbi multis annis hominibus incognitus, Deo autem cognitus, in austeritate magna permansit.* Hæc, vel similia alij ipsius gestorum historici. Et Petrus Angelius Bargæus *lib.1. Syriados* hæc

- - - Solum montis secessit in antrum,
Cum primum obduxit teneras lanugine malas.

Quod autem *desertum* illud, qui mons, seu antrum, quò Petrus confugisse dicitur, fuerit, verè incognitus locus fuit, nec vsque modo compertus, etsi quidam veluti diuinantes hunc vel illum fuisse suspicati fuerint. Locus proinde nostris erat oblatus, vt dicerent eum fuisse *Carmelum*. Vbi enim commodius *multis annis hominibus incognitus, Deo autem cognitus, in austeritate magna* permansisset? Ex quo proinde facilè erui posset Elianum Carmeli Institutum eo tempore fuxisse. Sed ne a communi placito Doctorum secedamus, & quia aliud tempus occurret in sequentibus, quo Carmelicolam eum fuisse comprobare possumus, solum dicimus de hoc occulto deserto adhuc non constare, prout videntur supponere omnes ferme, qui de ipso scribunt, specialiter ex nostris Didacus Coria *lib.10. Chronic. Carmelit. cap.1.*

Monachatus Nicephori Imp. 4 Hoc etiam tempore, circa annum scilicet 1080. vel circiter, Nicephorus Botoniates Orientis Imperator coactus ab Alexio Comneno eius successore Monachus effectus est, in Monasteriumque detrusus; prout late Curopalata, & ex ipso alij posteriores. Sed cuius Instituti Monachismum induerit, quamuis Vvion *in Lign. Vit. lib.4. cap.2.* dubitauerit an Basiliani, an Benedictini; nos tamen consequenter ad sæpius dicta, de Benedictino parum dubitamus, cum Sacerrimus hic Ordo per Occidentis partes latissimè extensus, vix tunc potuerit Orientalibus oris communicari, tempore maximè, quo propter schismaticorum peruersa dogmata Latinos Græci auersabantur. De Basiliano prudenter id suspicari licet. Sed an prudentius de antiquo illo, & vetustissimo Esseno, & Eliano, pro quo, nisi aliud probetur, semper stat præsumptio, vt quampluries tetigimus?

Quo

5 Quo etiam tempore, circa annum videlicet 1085. prout in suo Chronico ad eum annum *num.* 554. ait Iulianus Perez Toletanus, Rex Alfonsus volebat facere Cathedralem Ecclesiam de *Alfizen*, sed Papæ non placuit. Quæ nobis annotanda fuerunt propterea, quæ *sub ann.* 731. diximus de hoc Cœnobio nostro de *Alfizen* primario in toto Orbe post Carmelum, & quod vsque modo in nostrorum potestate manet. Causa porro cur Rex Alfonsus hanc nostram S. Mariæ de *Alfizen* Ecclesiam in Cathedralem Ecclesiam erigere hoc tempore voluerit, ea in promptu est, quod licet eo anno 1085. inclytam Toletanam Vrbem e Mahumetanorum manibus liberauerit, hoc tamen pacto cum ipsis inito Ciuitas tradita Regi fuit, vt Cathedralis Ecclesia Mezquita ab eisdem facta illorum vsui maneret. Vnde fiebat quod liberum Christianitatis exercitium solum in Ecclesia de *Alfizen* Christianis mansisset, non in Primaria Metropolitana, quæ adhuc sub Maurorum erat potestate. Merito proinde Rex desiderare poterat, vt ea, in qua Christianitas exercebatur, Cathedralis fieret. Papa verò, quasi futurorum præscius, & cogitans quod non multo post Toletanum Templum primarium ad manus etiam Christianorum deueniret, ne duæ Cathedrales Ecclesiæ in vna Ciuitate essent, renuit hunc titulum Templo S. Mariæ de *Alfizen* concedere. Quomodo autem id quod Papa præsagisse visus est de Toletanæ Basilicæ e Maurorum potestate ereptione contigerit *sub an.* 1088. dicemus: Vbi etiam de reditu nostrorum fratrum e Monasterio S. Seruandi ad propriam Ecclesiam de *Alfizen*, eodem Alfonso Rege per speciale priuilegium id concedente, sermo erit. **Cœnobium Toletanum.**

6 Omittendum porro non est, quod tempore isto quo Toletana Ciuitas a Christiano exercitu obsidione premebatur, cum valde, multumque belli tædium, inopia rerum, morbique per castra grassantia nostrorum animos ab armis discedere veluti cogerent, parumque deesset quin conuincerent, D. Isidorus ex nostris Eliadibus vnus, prout ex ipsius met testimonio, & alijs fundamentis *sub an.* 578. *n.* 4. scriptum manet, in somnijs apparens Cypriano Episcopo Legionensi, dicens: *Non placere obsidionem solui; intra quindecimum diem Vrbem Christianorum futuram: eas sedes diuinum sibi numen in perpetuum delegisse.* Somnio igitur per castra euulgato, Regique nunciato, spes potiendæ Vrbis animis adiungitur, & inde fœlix euentus oraculi veritatem comprobans. Hæc Ioannes Mariana *de reb. Hispan. lib.* 9. *cap.* 16. **Visio S. Isidori.**

Ann.

Ann. Christ. 1086. & 1087. Victoris III. Rom. Pontif. 1. & 2. Alexij Comneni Imperat. Orient. 6. & 7. Henrici III. Imper. Occid. 3. & 4.

Victoris III. Papæ electio.

1 IENNIO hoc Romanam Cathedram tenuit Victor III. Desiderius antea vocatus, & vi ad Pontificatum acceptandum coactus, vt propterea electioni de se factæ renunciauerit, etsi precibus flexus eam postea admiserit. Tandem moritur post tentatam expeditionem contra Saracenos, quos maxima clade oppressit. Leo Ostiensis, Baronius, & alij.

Petri Eremitæ egregium opus.

2 Hoc tempore, iuxta historiæ Petri Eremitæ seriem, vnum ipsius pium, & egregium exercitium, quod in suo illo, in quo manebat, deserto, Dei obsequio vacans, continuabat, operæpretium est referre. Erat Deiparæ Virginis deuotissimus, ipsam præcipue recitatione Salutationis Angelicæ *Aue Maria* repetitæ collaudans, ligneis quoque globulis filo, vel subtili chorda insertis, ad numeri certitudinem. Sic enim habent ex nostris Didacus Coria *lib.* 10. *Chronic. Carmelitarum, capit.* 1. dicens: *Siendo de perfecta edad dexo el Mundo, y retirose a vn desierto, donde estuuo algun tiempo haziendo vida heremitica: rezaua muccho, y era muy deuoto dela Madre de Dios, por lo qual frequentando a menudo la oracion Angelical de el Aue Maria para cumplir con el numero de sus deuocion, hizo ciertas bolillas de madera y ensartolas en vn cordel, o cordon.* Item Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat.* 3. *ætat.* 11. *cap.* 81. ibi: *Ore assiduè, & corde Angelicam illam Salutationem ad Virginem mira in ore deuotione innata ferebat, vicibus pene innumeris, quotidie salutationem recitans Gabrielis Archangeli ad Virginem Matrem.* Fauet Gononus *in Vita ipsius*, dum eum *Beatæ Mariæ Virgini Dei Genitrici valde deuotum* appellat.

Qui eam fecit author Rosarij.

3 Hinc plures ex authoribus hunc Petrum vocant primum authorem pijssimæ illius deuotionis erga Dei Parentem Mariam ipsam obsecraudi per globulos filo insertos, vulgo *Rosarios*. Hi sunt Polydorus Virgilius *lib.* 5. *de Inuentoribus rerum, cap.* 9. Ioannes Balæus Anglus *in Catalogo Scriptor. Brittanniæ Centur.* 2. *in Appendice ad Florentium*, Molanus *in Natali Sanctorum Belgij* 15. *Iulij in Appendice*, Aubertus Miræus *de Canon*. Hieronymus Rubeus *in Histor. Rauenn.* Poiret *de D. V.* Pontanus *in Chronolog.* Pineda *lib.* 20. *Monarch. Ecclesiast. capit.* 2. §. 4. Arnoldus Vvion *in Ligno Vitæ, lib.* 5. *cap.* 104. Benedictus Gononus *in Vita eiusdem Petri Eremitæ*, & ex nostris Didacus Coria *supra*, Petrus Saracenus *in Menolog. in Vit. S. Bertholdi*, referens etiam Iacobum de Vitriaco, & Polydorum relatum. Iunge etiam Casanate *in Parad. Car. vt sup.*

Nec

4 Nec inde, aut leuiter sanctissimæ Dominicanæ familiæ, eiusque gloriosis alumnis, qui cum magno Christiani populi emolumento ipsorum Illustrissimum Patriarcham Dominicum, & alios eius Sacerrimæ Religionis Patres primos huius pijssimi Instituti recitandi Coronam, seu Rosarium, Antesignanos prædicant, derogari intendimus. Nam præter dicta ad hoc intentum *in Tract. de Maria Patrona, cap.* 11. *num.* 21. cum sancti Rosarij, seu Virgineæ Coronæ institutio, quæ sub Dominicanorum Patrum disciplina, instructione, & prædicatione clarescit, & modo viget in Ecclesia Dei, Summorum Pontificum diplomatibus, Principum, & Dynastarum patrocinio, & totius ferme Christiani Orbis communi suffragio recepta sit, ipsis veluti eximijs propagatoribus accenseri debet: non alijs, qui non nisi priuata authoritate, vna vel alia occasione, his vel illis dumtaxat fidelibus, piam hanc exercitationem inchoasse dicuntur. Vt enim *to.* 2. horum Annalium *sub ann.* 36. *num.* 10. tetigimus, familiarissimum est, tum sacris, tum prophanis litteris, vt is primus alicuius rei author appelletur, qui ab alio inceptam, & inchoatam perficit, & amplificat. Quod varijs exemplis eo loco ostendimus. Priuatis autem personis hunc recitandi ritum familiarem fuisse, præter alibi dicta, confirmat Guisius in Annalibus Annoniæ, dum scribit Adam Theodorici Aruernensis coniugem, quæ anno 1080. clarescebat, sexagies per diem salutationem Angelicam Reginæ Cœli præsentasse, viginti supino corpore, viginti genuflexo, & viginti erecto. Imo ritus iste per numerosos globulos orandi, apud Ethnicos Indiæ Orientalis, ante omnem memoriam fuisse a quibusdam dicitur. Tollitur autem omnis, si vel specie solum, controuersia apparere queat, ex eo sane, quod aliud est, de Rosarij, aut Virgineæ Coronæ per globulos numero determinatos, videlicet 63. vel 150. recitationis, veluti solemnis, & authenticæ primo Institutore agere; aliud vero de simplici aliqua, & priuata *Salutationis Angelicæ* per ipsos globulos indeterminatos, & arbitrarios, repetitione: etsi ergo primum illud præclarissimæ Prædicatoriæ familiæ Patribus, & alumnis debeatur, toto acclamante Orbe, & Summis Pontificibus suis diplomatibus accinentibus; hoc tamen postremum huic Petro Eremitæ concedi posse, non tam Ordinis nostri authores, quam alij exteri Scriptores, ex quibus plures supra retulimus, id vltro fatentur. Fuerit ergo Petrus hic noster solum clarissimæ alterius Rosarij, & Coronæ Institutionis postea futuræ veluti vmbra, & typus.

Quomodo id accipiendum.

Controuersia sublata.

Ann. Christ. 1088. vsque ad 1099. Vrbani II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 12. Alexij Comneni Imper. Orient. 8. vsque ad 19. Henrici III. Imperat. Occident. 5. vsque ad 16.

Vrbani II. creatio, & gesta.

1 DEFVNCTO Victore Pontifice creatur Vrbanus II. Otho antea nuncupatus, vir egregius, eloquens, & litteris valde peritus. In principio sui Pontificatus Primatum Ecclesiæ Toletanæ in totis Hispaniarum Regnis, *secundum quod* (inquit in litteris) *eiusdem Vrbis antiquitus constat extitisse Pontifices*, Bernardo Archiepiscopo confirmauit; vt mirum sit aliquos adhuc extare, sublimissimam hanc dignitatem huius Sacrosanctæ Ecclesiæ refragantes. Confirmauit quoque nouum quoddam Institutum, non tam Clericorum, & Monachorum, quam sæcularium vtriusque sexus, qui ad formam primitiuæ Ecclesiæ, & Apostolorum, vitam communem sub obedientia Ecclesiasticorum, in partibus præsertim Germaniæ, magna cum populi Christiani ædificatione profitebantur. Vt merito proinde suspicari possimus, idcirco Deum iustissimum præmiorum retributorem Terram Sanctam Christianis hoc tempore tradere voluerit, quòd ipsi huic Angelicæ vitæ in ea patria ab Eliadibus Prophetis inchoatæ, a Christo præsertim institutæ, & ab Apostolis prædicatæ studiosè incumbere affectarent. Qualiter autem hæc historia de Terræ Sanctæ restitutione contigerit, præsertim cum ex ipsa plura pro nostra Prophetica habeantur, sic, ab ouo, vt dicitur, rem auspicantes, enucleamus.

Petrus Eremita.

2 Vidimus in præcedentibus Petrum illum, *Eremitam* vulgo vocitatum, in quadam Eremo, locoue deserto solitariè commorantem, Deo vacantem, & Beatissimæ ipsius Genitricis deuotioni pijssimè attendentem; ipsamque cum Angelo Gabriele per *Aue Maria* crebrius salutantem, globulis etiam ligneis ad id munus pro memoria adhibitis. Hinc pia ipsum inuasit cupido sacra ea loca Syriæ, & Palæstinæ, quæ tum Christus, tum eius inclyta Mater, tum Prophetæ, & Apostoli superstites vita consecrarunt, deuote inuisendi. Itinere igitur fœliciter aggresso, ad patriam sibi desideratam, post terræ marisque labores perpessos, tandem peruenit. Quia ergo Carmelus Mons noster maris promontorium est, & Syriam accedentibus veluti primus occurrit, eò adijt, ibi egit, ibique, vt in sequentibus dicemus, Carmelitano Instituto nomen dare potuit. Carmelum porro inuisisse sic cecinit Petrus Angelius Bargæus nobilis Latinorum Poematum scriptor *lib. 1. Syriados* circa medium, dum de hoc Petro Eremita, eiusque in Palæstinam peregrinatione agit, & hæc ipsius nomine recitans.

Namque

Namque Palæstinas nuper nouus aduena terras
Dum peragro, & Solymæ vestigia cuncta videre
Pressa Deo iuuat, atque ipsi aduigilare Sepulchro,
Et modo Carmeli Montes, modo visere Idumem
Palmiferam, &c.

Ex Bargæo id accipiunt ex nostris Petrus Lucius *in Compend. cap. 11.* Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat. 3. ætat. 12. cap. 81.* Ante illos tamen id assecutus est Ioannes Balæus malæ fidei author in ijs quæ ad Catholicam spectant, in historijs etsi Ordinis nostri, ex quo transfuga, & apostata fuit, versatissimus. Is ergo *in Catalog. Scriptor. Britann. in Appendic. ad Florentium, Centur. 2.* loquens de Carmeli Eremitis, qui post ann. 1090. eum Montem colebant, ait: *Ad quos postea solitarios infra sexennium venit famigeratus ille Petrus Eremita, qui preculas illas, earum primus inuentor dedit, & Mariæ Psalterium docuit.* Sexennium hoc, infra quod (Balæo teste) Petrus ad Carmeli Anachoretas accessit, huic tempori suæ peregrinationis aptatur, & ita intentum manifestè nostrum corroborat. Idemque confirmat Didacus de Coria Chronologus noster *lib. 10. cap. 1.* verbis inferius referendis.

3 Si autem aliquo tempore id quod *sub ann. 1061.* dicere cœpimus de habitu Carmelitico ab isto Venerabili Petro sumpto contigit, sanè congruentissimè de illo, quo Carmeli antra incolebat, Eremitis illis Psalterium Beatissimæ Virginis, & eius preces per globulos tradens, affirmari debet. Cum enim ipse Terram illam Christi gressibus sanctificatam, & Sanctam, proprijs iam cerneret oculis, eamque sub infami Mahumetanorum iugo prosterni videret, anxijs suspirijs ad Deum missis affectauit, ipsam, si fieri posset, eiusdem Christi cultoribus, omni postposita mora, vindicari. Quia ergo ad hoc eximium opus explendum, & Occidentalium partium hominem Saracenis inuisum occultandum, congruum satis erat, vt habitum eorum Carmeli Eremitarũ assumeret, qui in ea Patria, antiquissimi veluti incolæ, a Saracenis ipsis etiam cogniti, & pretio habiti, erant, ob Sanctorum Prophetarum Eliæ, & Elisei reuerentiam, quorum Institutum sectabantur, eodem quo ipsi loco, Carmeli Monte, eodemque habitu, etsi quoad pallij colorem ex albo in variegatum mutato, iuxta scripta *sub ann. 642. a n. 5.* Idcirco diuino spiritu actus eorum ritum, modumque viuendi a Montis Archimandrita postulauit, obtinuit, suscepit. Sed quid non faceret qui eremitica vita ab incunabulis ferme, & Dei Genitricis Sanctissimæ deuotioni addictissimus fuerat? Eo enim loci sacram Eremum ab Elia, Eliseo, filijsque Prophetarum, alijsque successoribus cultam, & sub eiusdem Deiparæ titulari vexillo, ac circa primam eidem Capellam a nascentis Ecclesiæ tempore, vt ostensum est Tomo præcedenti, sitam, militare conspiciebat. Quo etiam prudentiori stylo suspicionem, quam homo externus

An Carmeli Institutum assumpserit.

ex Occiduis partibus veniens Turcis afferre poterat, auerteret, nisi habitum, & Institutum eorum, qui cum ipsis a sæculis habitauerant, suscipiendo; sicque abdita quæque loca lustrando, & occultissima inimicorum Crucis consilia prudenter exquirendo? Hæc porro omnia ante nos Didacus Coria diligens nostrarum historiarum indagator sua patria lingua, sic, relato loco expresit. *Auia a la sazon en toda aquella Prouincia entre otros religiosos que auia los de el Orden de nuestra Señora de el Carmen, y como el dicho Pedro fuesse tan religioso, y tan deuoto de la Madre de Dios, y viesse lo que tanto auia desseado, que fue ver Orden de la Madre de Dios aquien el era tan aficionado, y mas en aquellas partes do se auian obrado los Sanctos mysterios de nuestra redempcion: dio orden como quedarse Religioso en esta mesma Religion: hablo al Abad de el Monte Carmelo pidiendole el habito de el Sacro Orden, y sin dificultad ninguna alcanzo lo que tanto auia desseado, con esto tuuo mayor libertad para lustrar, y escudriñar toda aquella tierra, y sus secretos, y la commodidad y medios que auria para ganarse delas manos delos infieles, y esto sin ninguna contradicion, ni sospecha, porque los Moros teniam mucho respecto, y deuocion a aquesta Religion; por ser de los Sanctos Prophetas, aquien ellos tanto reuerencian, y por quien ellos hazian tanto bien a sus Religiosos, como ya en el libro a tras queda dicho.*

Facta congruentia.

4 Nec incongruè cogitare etiam possumus sanctum illud consilium quod Petrus concepit de liberanda Terra Sancta e impiorum manibus, in Carmelo ipso nostro primo conceptum, & a Deo inspiratum fuisse. Prudenti coniectura ducti id affirmari potest, eo quod Gerardus ille, a nostris appellatus Patriarcha Antiochenus, eiusdem Carmeli Anachoreta, & forsan hoc tempore superstes, (quod nescitur) iam pridem tempore Benedicti IX. ad Europam veniens, querelas Christianorum contra barbaros Mahumetanos detulerat, subsidia expostulans; etsi re infecta ad propria redierat Petrum de ijs commonuisset, ad similia peragenda calcaria præstitisset, & modum ea perficiendi præscripsisset, vt propterea tam arduum opus noster Eremita ad fœlicem exitum peruenire posse existimasset. Indicat hoc Coria loco relato.

Qui modus viuendi tunc Carmeli anachoretis.

5 Prius tamen quam eiusdem Petri gesta prosequamur, discutere congruum erit, qualis viuendi ratio, quique mores nostrorum Carmeli incolarum tunc erant, vt idcirco a tam egregio viro meruerint visitari, & adeo coli, vt eorum consortio adiungi voluerit. Ea verò, nostris authoribus prætermissis, vnus Balæus loco superius relato sic affert, differentiam assignans inter tempus, quo ab Aymerico reformati fuerunt, ac ante illud, (quod est præsens.) *Prius erant ex fide Deo noti, nunc fiunt ex fucatis ceremonijs mundo cogniti. Quos suos tunc Deus ex cordibus agnoscebat, nunc per cucullas pro suis mundus agnoscit. Prius autem in spiritus humilitate, fide, & verbo Christo parebant; nunc vestibus, ceremonijs, hominum placitis,*

tis, atque externis operibus, mundo, ac ventri inseruiunt. Capimus iam miserum hunc apostatam Lutheri fæcibus inquinatum, nullam bonorum operum munditiam, præter inanem fidem agnouisse; sacros, & Religiosos ritus contempsisse, & ideo nequitia plenum, hæc, quæ retulimus, turpiter eructasse. Ex quibus, alijs contemptis; ad intentum elicimus, quod Carmeli Anachoretæ eo tempore ante reformationem sub Aymerico factam, de qua Tomo sequenti; *Deo noti ex fide erant*, etsi inter Infidos Mahumetanos commorantes; *suos Deus ex cordibus agnoscebat*, quos dira tyrannorum oppressio in eximia plura externa opera prodire non tolerabat; *in spiritus humilitate, fide, & verbo Christo parebant*, ante faciem etiam tribulantis. Iure ergo potuit Petrus eorum consortio frui desiderare, quos vno, & eodem sicut ipse spiritu in via Dei incedere conspiciebat.

Alia gesta Petri Eremitæ.

6. Iam eius prosequamur historiam Benedicti Gononi verbis *in eius Vita* ex Paulo Æmilio, Guillelmo Tyrio, & alijs desumpta. *Tota messis seruata fuit Petro Anachoretæ, qui postquam (vt diximus) diu in Eremo versatus fuisset, cum Hierosolymam per id tempus nauigasset Christi sepulchrum visurus, ex Simeone Hierosolymitano Patriarcha, & alijs Christiani nominis, qui pauci numero in his locis agebant, edoctus, quàm miserabili seruitio ea terra premeretur, vbi olim esset omnium gentium salus quæsita, nullumque esse locum tam sanctum, quem gens impia non cæde, rapinis, stupris prophanasset, tam valide Petri viscera ad compassionem pupugerunt hæc, quod totus in lachrymas resolutus consilium dedit, vt scriberetur Summo Pontifici, quatenus Christianos Principes ad eis auxilium præstandum posses incitare. Quod cum optimum visum esset, ipse iterum ad sanctum Sepulchrum se contulit, Deum pro populo, & sancta Ciuitate rogaturus. Cum autem ferè totam noctem in oratione transegisset, & præ lassitudine paululum se quieti dedisset, subito apparuit Angelus Domini in specie egregij adolescentis, qui eum monuit, vt Italiam petens, Summo Pontifici, Principibusque Christianis nunciaret, vt Terram Sanctam ab infidelium potestate liberarent. Sed cum non ignoraret inimicum generis humani sæpius se in Angelum lucis transformare consueuisse, expergefactus, rogauit quod si esset verùs bonus Angelus eidem iterum appareret. Quod & factum est. Sed cum adhuc dubitaret, Christus Dominus, & Rex Angelorum ei apparuit, iubens, vt Romam peteret, Summoque Pontifici insinuaret, placere sibi, iubereque eam terram piorum armis a Turcarum impietate vindicari, in qua pro publica salute, & nasci voluisset, & pati. Hoc instructus oraculo Sanctus Eremita, rediens ad Patriarcham narrauit quæ viderat, & audierat. Cumque eum consolatus fuisset, acceptis eius literis, profectus est Romam, Summumque Pontificem Vrbanum conueniens ei Patriarchæ litteras dedit, quas sine lachrymis, & exclamationibus legere non potuit, præcepitque ei vt Alpes transgrediens ad omnes Galliæ Principes, cæterosque duces Christiani nominis deferret Oraculum, omnesque Ciuitates, & Eu-*

ropæ populos ad eam expeditionem hortaretur.

Ex Petro Droutemano 7 Sed rem ne desideret lector ex Petro Droutemano Societatis Iesu alumno, ex ipso hæc enucleata damus. *In solitudine conceptu desiderio Christi Domini sepulchrum visendi in Palæstinam venit, & Hierosolymis apud Ciuem Christianum diuersatus, ab eo mala, & oppressionem Terræ Sanctæ didicit, & oculis hausit: quare hinc amore locorum Sanctorum, quæ in dies lustrabat, inde dolore eorum quæ Christiani patiebantur euictus, Patriarcham Simeonem adijt, & de remedijs contulit; a quo accepit nihil efficacius fore, quam vitæ in melius per Christianos commutatione placato Numine, Principes Europæ sociatis armis Turcas de facili superandos inuadant; a Græcis propriæ opis indigis, nec sibi sufficientibus, nihil expectari posse: rem in se recipit Petrus, & litteris Patriarchæ ad Papam, Reges, & Principes instructus itineri se accingit; prius tamen Domini misericordiam postulaturus ad Sanctum Sepulchrum vigilias instituit, quas prolixis orationibus, & gemitibus dum peragit, ex fatigatione somno obrutus, Christum resurgentis specie videt sibi approximantem, & his verbis compellantem: Surge fili dilecte Petre, accelera tibi imposita negotia, nihil timeas, quia ego tecum sum: tempus enim adest, in quo statui Sancta hæc emundari, & seruos meos liberare. Euigilat Petrus ex terrore nimio, & vigil miratur animi, & corporis robur insolitum sibi addictum: quare accepta a Patriarcha benedictione, nauim conscendens, secundis ventis Barium Apuliæ appulit; & inde Vrbanum Pontificem (sibi Climaci dum patruum religiosum viseret notum) adit, & gerendorum totius denique legationis suæ fidem edocet a quo perbenignè exceptus, & Principibus commendatus cum facultate concionandi, & omnes ad sanctam expeditionem animandi dimittitur in Franciam, quo spondet propediem S. Pontifex se venturum. Petrus itaque totam Italiam suis concionibus, & verbis igneis inflammat, inerat ei vox pura, & mascula, oculus vocis æmulus animos peruadens, zelo cordis, & mentes accendens, concursu populorum opes, personas, omnia denique offerentium obruebatur: inde Alpes transgrediens in Franciam venit, vbi pari applausu, & concursu exceptus non parum profuit parandis animis ad Vrbani aduentum.*

Ex Abbate Guiberto. 8 Abbas etiam Guibertus eidem Venerabili Petro coæuus *lib.* 6. *Histor. Hierosol.* ita de ipso scribit: *Petrus l'Hermita Cruciatam prædicauit: vidimus eum in finem illum vbique discurrentem, tanto populi concursu, tantis muneribus, tot honoribus cumulatum, & vulgo sanctum nominatum, vt ei similem non viderimus: multa ei dabantur, verum quæ in pauperes elargiretur, magna in lucrifaciendis fœminis vitæ solutioris gratia pollebat, quas marito, & dote emendabat, lites sopiebat, dissensiones reconciliabat mira authoritate, & fide; nam ijs quæ ab ipso tanquam Dei viro statuerentur, nefas omnes arbitrabantur non acquiescere; tanta denique fuit in veneratione, vt passim loco reliquiarum pili muli quo vehebatur vellerentur, & asseruarentur (de quo tamen nihil assero) subucula lanea ad carnem vtebatur,*

tunica

tunica capuciata talari, & nudipes incedebat, carnibus nunquam, pane rarò; eoque modico, piscibus vitam sustentabat, nullo vel modico vino adhibito. Notet postrema hæc lector, & ex illis conijciat non abs re huius egregij viri vitam Carmeli anachoresim redolere existimari posse. Quæ hunc viuendi ritum quasi proprium agebat.

9 Quæ porro subsecuta fuerint, quamuis a pluribus litteris exarata sint, ea tamen a nostris Authoribus mutuata hic tradimus: a Palæonydoro præsertim, qui *lib.* 2. *cap.* 11. Arnoldi Bostij *lib.* 6. *Speculi Histor. cap.* 3. & 4. vestigijs inhærens, hæc habet: [Postquam Aymerus ab Vrbano II. anno Domini 1088. Podiensis Episcopus extiterat ordinatus, idem Vrbanus propter Saracenos Ecclesiam Orientalem deuastantes in Aluernia Galliæ, quæ Clarus Mons appellatur Concilium generale anno Domini 1092. celebrauit, & aliud Turonis pro subsidio Terræ Sanctę. Omnibus igitur Ecclesiæ Prælatis consentientibus, Aymerus Podiensis Episcopus totius militiæ Christianæ Legatus præficitur: qui assumptis secum fratre suo Bertholdo, & Petro Carmelita, magnæ sanctitatis viro Eremita, profectus est cum Rege Franciæ Philippo, & Duce Lotharingiæ Gotfredo de Bulion, ac alijs Regibus, Principibus, Ducibus, & Nobilibus, exercitu quoque Christianorum innumerabili. Isti postquam ventum est in Terram Sanctam, exterminatis pluribus Saracenorum locis, & castris, Antiochiam peruenerunt, & statim obsederunt. In hac erat quidam Turcarum admiratus dictus Pyrrhus. Hic fama Boëmundi allectus, fœdus cum eo iniens tradidit eidem filium suum obsidem, & tres turres. Capta tandem Ciuitate Christiani *Kyrie eleison* alta sonantes voce, huiusmodi signo a Turcis distinguebantur, Rege autem, & Domino Ciuitatis fugiente, & ad terram Francreo commissam perueniente, ibidem cognitus illico ab Armenis capite truncatus est. Tunc aliquibus Turcarum in Castrum se recipientibus quod eminet Ciuitati tali positione loci, vt nullatenus alicuius artificium machinæ timere habeat, Corroberandus eorum Princeps, qui ad auxilium Antiochiæ fuerat a Calypha perfidæ gentis Apostolico destinatus, coagulauerat sibi innumeras ferè gentes. Damascenorum etiam Regem, & Hierosolymorum Admiraldum. Hi a Sensadolo Cassiani filio antedictum Municipium, seu Castrum recipientes, Ciuitatem adeo vehementer obsederunt, vt grauissima fame opprimerentur Christiani; ità vt pauci ab humanis carnibus se continerent. In hac tribulatione S. Bertholdus de Malephayda magno mœrore confectus, promisit se Deo, & Beatæ Mariæ Virgini iugiter in Monte Carmeli seruiturum; si Dominus respiceret plebem suam. Tunc eidem Iesus splendidam Crucem super caput gestans cum Beatissima Matre sua, & S. Petro apparens, durè increpauit Christianis beneficia collata fornicantibus, atque ingratissimis. Cumque minaretur se vindicaturum, Sanctissima & pijssima Virgo Maria, Misericordiæ Mater cum B. Petro ad pe-

Alia gesta.

des Domini corruit, supplicans, vt iram clementia sua mitigaret. Deinde ait Dominus Bertholdo presbytero. Vade dic populo meo: Lupanar, prostibulum, & omnem a vobis abusum proijcite, & optimum præstabo vobis auxilium. Si reuersi fueritis ad me, ego quoque reuertar ad vos. Cantetur diebus quinque Resp. *Congregati sunt inimici nostri*. Eodem tempore cuidam alteri Religioso apparuit B. Andreas Apostolus demonstrans locum in Ecclesia S. Petri, vbi inuenienda esset Lancea Saluatoris. Igitur non multo post ignis in Castra Turcarum de Cœlo descendit. Quod videntes Christiani post Lanceam Domini inuentam 36. die obsidionis contra Corberandum in prælium exierunt, dulci pluuia ipsis, & eorum equis recreatis. Et ecce de montibus innumerabilis exercitus Cruce signatus, vexilla alba in manibus gestans descendere visus est, cuius Duces Georgius, Demetrius, Mauritius, Mercurius, Sancti Dei Martyres æstimati sunt. Tunc Aymerus Episcopus exclamauit voce magna dicens: O fortissimi milites Christi, ecce auxilium Domini, pugnate viriliter. Igitur in conflictu diei illius ceciderunt Turcarum fortium armatorum, tam peditum, quam equitum plusquam centum millia, præter illos cœlesti igne consumptos, anno Domini 1098. in vigilia Apostolorum Petri, & Pauli: His visis, Admiraldus Castro præsidens, Christianus cum trecentis militibus effectus, se & castrum tradidit Boemundo; sicque captata pace in die Kalendarum Augusti Aymerus Episcopus Podiensis migrauit ad Christum.] Similia ferme Coria superius adductus, prudenter adijciens, causam propter quam Bertholdus speciatim vouerit se obsequio Deiparæ Virginis de Monte Carmeli dicaturum, eam fuisse, quod ab ipsius patre, qui simili desiderio tenebatur, prout notauimus *sub ann.* 1045. & a Petro Eremita, qui etiam, vt scripsimus superius, eiusdem montis Anachoretis accensitus erat, eiusdem etiam Religionis notitiam hauserat. Sed expendamus, quæ ex Palæonydoro retulimus.

Historiæ perscrutatio. 10 In quibus aliqua, quæ luce egent, explananda. Primo id quod dicitur de Concilio Claramontensi anno Dom. 1092. celebrato errorem in calculo continet, Typographi incuria forsan: etenim non nisi anno 1095. id contigisse communiter historici astruunt. Deinde, quod Aymerus ille Podiensis Episcopus fuerit frater nostri B. Bertholdi, postea Generalis Ordinis, constat ex dictis *sub ann.* 1045. *&* 1061. vbi etiam qualiter vtriusque ortus prædictus fuerit a nostro Gerardo Carmeli Montis incola. Tertio, apparitio illa Beatiss. Virginis, & D. Petri a Palæonydoro relata habetur etiam apud exteros authores; etsi Bertholdum cui facta fuit proprio nomine non appellent, sed sub titulo *Sacerdotis*, *&* *serui Dei*, prout ex Doutremano habetur. Benedicto Gonono excepto, qui *in Chronic. SS. Deiparæ ad ann.* 1099. Bertholdum ipsum nominat, & fratrem Aymeri appellat. Circa numerationem eorum, qui huic Sacræ expeditioni pro Terræ Sanctæ recuperatione nomen dedere, error

etiam

etiam videtur irrepsisse in eo quod Rex Franciæ Philippus inter ipsos censeatur. Non enim Rex ipse, sed ipsius frater, Hugo magnus vocatus, is erat: neque alij Reges personaliter, esto plurimi Principes, & nobilissimi Dynastæ inter ipsos numerentur. Quales sunt is Hugo Magnus Philippi Francorum Regis frater, Gothefridus Buglionius Lotharingiæ Dux, & fratres eius Balduinus, & Eustatius: Robertus Flandriæ; Robertus item alius Guilielmi Regis Anglorum filius, & Normandiæ Comes. Ex Italia Boemundus Princeps Tarentinus, Roberti Guiscardi filius, & eiusdem sororis filius Tancredus, & alij, quos ex nostris refert Arnoldus Bostius *lib.* 6. *Specul. Histor. cap.* 3. Alios habet lector ex Doutremano relato.

11 Ad promouendum autem sacrum hoc bellum, cum cœlestis Numinis conciliatio necessaria esset, ad omnium mediatricem Dei Genitricem recurrendum pijssimè decretum fuit. Vnde Vrbanus Papa eodem Claromontensi Concilio egit; vt horariæ illæ preces, & laudes, quæ vulgo *Officium Dei Genitricis* appellari consueuerunt, a Clericis recitarentur; addita, & diei Sabbathi, quem in eius honorem tunc solemniter consecrauit, obseruatione. In cuius etiam venerationem statuit, vt in Missarum eiusdem Beatissimæ Virginis præfationibus diceretur: *Et te in veneratione Beatæ Mariæ semper Virginis, &c.* D. Antoninus *part.* 2. *tit.* 16. *cap.* 1. Nauclerus *tom.* 2. *Gener.* 37. Rationale *diu. lib.* 6. *cap.* 2. & Arnoldus Vvion *de Ligno Vitæ, lib.* 5. *cap.* 20. Quæ nostra historia digna sunt propter dicta de Sancto Gerardo Sagredo *sub an.* 1024. *n.* 10. similia fermè instituente, ac de Petro Damiano *sub ann.* 1049. *n.* 3. ea exequente. **Recursus ad Deiparam.**

12 Prosequuntur communiter scriptores huius sacræ expeditionis progressus, & gesta: sed quia illa obuia cunctis sunt ex Paulo Æmilio, Vvillelmo Tyrio, (qui Petri *Eremitæ* cognominati egregia nonnulla refert *lib.* 6. *cap.* 15. *&* 16.) Doutremano, & alijs; ac fusiora quam a nobis desiderentur, solum aliqua nostræ historiæ propriora tangemus, ex nostris Scriptoribus. Ex quibus Arnoldus Bostius post historiam relatam de Antiochiæ recuperatione, & morte Aymeri Podiensis fratris (vt diximus) Bertholdi nostri, de illo eodem *lib.* 6. *cap.* 4. hæc subiungit. *Huius vero Sancti Pontificis Germanus, Bertholdus nomine, eadem sanctitate fulgens, cui Dominus Iesus in Antiochia, vt dictum est, apparuerat, Petro Eremitæ se post hæc sociauit, & tandem cum Dei militia ad terram promissionis peruenit.* Accinit, & Palæonydorus loco supra relato subiungens: *Bertholdus autem cum Petro prænominato ab Antiochia cum exercitu Christiano Tripolim aduenit, deinde Achon, postea Ierusalem.* Coria etiam in superioribus commemoratus, alia. Ex quibus pro nostris accipimus Anlibus, hanc Bertholdi cum Petro societatem indicare sanè ideo a Bertholdo procuratam, quod ipse causa, voti a se emissi in Antiochena obsidione, animosè iam decreuerat, finito bello sacro, Carmeli Instituto se **Progressus.**

aggre-

aggregare, cuius sectatorem Petrum animaduertebat, ac propterea eius consortio frui ardenter desiderabat.

13 Relicta ergo Antiochena Ciuitate, Ierosolymam versus, cum Cruce signatorum exercitus properaret, primò Tripolim, deinde Achon, hinc Caypham, quæ est ad pedem Montis Carmeli, & postea Cæsaream, cuncta perlustrantes peruenere. An Petrus, & Bertholdus tunc Montem, & ipsius incolas Eremitas inuiserint, res sub dubio est, & satis credibilis, nisi desiderium ad sanctam Ciuitatem perueniendi eos impedijsset. Ad eam tandem properantes, Deo duce, ipsam ingenti gaudio, nec sine lachrymis ob conceptam lætitiam videre potuerunt. Hæc cum alijs noster Bostius *lib.6. Specul. Histor. cap.5.* Vbi hæc etiam nostræ historiæ attexenda, quia solitarius de quibus in ijs fit sermo, forsitan ex nostris Anachoretis eam regionem tanquam patrium solum incolebant, vnus esset. *Fames, & sitis nostros plurimum arctau t* (intelige in obsidione Hierosolymitanæ Ciuitatis) *sed paucis diebus elapsis famem naues cibis onustæ extinxerunt; vehementem tamen sitim extinguere non potuerunt. Tanta enim sitis erat in obsidione, vt tellurem cauarent, & glebas humentiores ori apponerent, rorantiaque marmora lamberent. Vnde hac satis pestilentia ingrauescente visum est Primatibus Populi ex consilio Episcoporum, & Cleri, qui aderant, vt consulerent quendam virum Dei de antiquis Eremitis Terræ Sanctæ, qui erant in antiqua Turri proceræ altitudinis in Monte Oliuarum solitarius, quid agerent, quid primum insisterent, reuelantes ei quanto desiderio ad ingrediendam Vrbem, & sepulchrum Domini videndum æstuarent, & quanta in via pro hac fide, & voto pericula sustinuissent. Vir autem Dei, audita eorum intentione, atque desiderio, consilium protulit, quatenus primum in afflictione ieiuniorum, & continuatione orationum deuotè insisterent, & post hæc muris, & Saracenis tutius inferrent assaltum.*

14 Refert postea idem Bostius sequentia: *Capta est ergo Hierusalem anno Domini* 1099. *die* 18. *mensis Iulij post annos quasi ducentos, & octoginta quinque, ex quo post mortem Caroli Magni a Saracenis capta, & possessa fit.* Et *cap.6. seq.* qualiter post captam Ciuitatem electus in Regem fuit Gothephridus Bullonius, qui etsi Regis titulum non abnuerit, *coronam verò* (inquit Bostius) *auream reiecit, indignum arbitrans illic aureo diademate hominem vti, vbi Rex Regum Christus spineam coronam pro redemptione humani generis tulisset.* Similiter quod in locum Simeonis Patriarchæ, qui è viuis decesserat, in Patriarcham elegerint Arnolphum, seu Arnoldum Archidiaconum Sanctæ Hierosolymitanæ Ecclesiæ. Item *cap.7.* de insigni victoria Christianorum contra Admiraldum Babyloniæ apud Ascalonem, quæ cum alijs omittimus, quia ad nostram historiam propriè non accedunt. Illud propius, quod ex alijs habet Molanus *in Natali SS. Belgij Iulij* 15. *in Appendice*, de Petro Eremita, videlicet. *Tunc summa cum gratulatione exceptus fuit a Christianis, a quibus ante quinque*

Alij progressus.

Hierosolyma capitur.

quinque annos suam legationem acceperat. Quæ adeo per se ipsa credibilia fiunt, vt nulla confirmatione egeant. Dixerat autem in antecedentibus: *Vsque post captam Ierosolymam, in multis vtilis cum exercitu Dei perseuerauit.* Ex quibus corruere prorsus videntur quæ de tanto viro aliqui scripserunt, specialiter Robertus Monachus Francus, quem ibi notat Molanus, & notari videtur a Petrarcha de vita solitaria *lib.* 2. *sect.* 4. *cap.* 1. eo quod scripserit Petrum in Antiochenæ obsidionis occasione transfugam fuisse. Quod prorsus chimæricum esse, vel ex eo euincitur quod cum Gulielmus Tyrius transfugas numeraret, inter ipsos Petrum non recensuit. Et sane, si hanc notam suæ famæ adiunxisset, non fuisset postea tantæ authoritatis apud Principes, sicut fuisse constat. Etenim ex prædicto Droutemano habentur post captam Ciuitatem Hierosolymam hęc. *Petrus igitur in Principum consilio pro ea qua pollebat authoritate longa, & diserta oratione ostendit Monarchiam huic statui omnimode necessariam, & Aristocratiam inter multos æquales futuram exitialem. Egit deinde priuatim apud Principes pro electione Ducis Godefridi, & intentum obtinuit, in quo non minus Reipublicæ Christianæ profuit, quam exercitui colligendo ad Terræ Sanctæ acquisitionem, cum eius conseruatio non minoris quam acquisitio momenti esset.* Deinde: *Rex igitur creatus, Petrum, cuius virtutem ab adolescentia suspexerat, sibi a consiliis intimum esse voluit, Regnum exorsus a domo Dei, sui Regni primitias ei dicauit, Canonicos sancto Sepulchro attribuit, & aliis locis varia variorum Ordinum Monasteria fundauit, & dotauit; pietatem Regnorum basim, & fulcrum non immeritò ratus esse.*

15 Quid porro de Petro Eremita nostro post captam Ierosolymam actum fuerit, dissentiunt Scriptores. Aiunt quidam, quos sequitur Gononus *in Vita Petri Eremitæ*, hæc. *Interea verò postquam capta fuit Ierosolyma, & Rex Christianus in ea constitutus, quidam ad propria redierunt, quidam etiam remanserunt, inter quos fuit Petrus Eremita, qui mansit Constantinopoli, vbi & diem extremum clausisse fertur.* Accinit, & idem Gononus *in Notis*, dicens: *Memini me legisse alicubi inuidia quorundam fuisse veneno sublatum, & Constantinopoli in Basilica Beatæ Dei Genitricis Mariæ in Blachernis sepultum.* Ioannes autem Molanus supra commemoratus, sic de ipso scribit: *Cum autem Vrbe feliciter occupata in Belgium rediisset, fundauit in suburbio Hoiensi nouum Monasterium, in quo Prior obiit. Cui postea Hugo de Petraponte Episcopus Abbatis dignitatem adiecit. Fundauit autem id potissimum sumptibus Cononis Comitis Montis-acuti, & Lamberti Comitis Clarimontis, qui cum in Terræ Sanctæ subsidio naufragium passi Deo Ecclesiam vouissent, mox serenitatem obtinuerunt.* Ex nostris autem authoribus, cæteris conticentibus, Casanate *in Paradis. Carmelit. decor. stat.* 3. *ætat.* 12. *cap.* 81. sic de eo. *At Petrus noster remeans in Carmelum spoliis gloriæ decorus, & onustus, quibus gloriosissimæ felicissimam adhibuit coronam, ad astra inter suos Carmelicolas voluit Christo Iesu,*

De eodem Petro Eremita.

Iesu, anno 1100. *sub Paschali II. Summo Clauium Dominatore, & Occidentis Imperatore Henrico Nigro, iuxta computum Claudij*. Sed ex istis aliqua accipientes, alia respuentes, id credimus cum Casanate, quod etiam Coria in sequentibus referendus scripsit, Carmelum post victorias reuisisse, exinde Constantinopolim remeasse, sed tandem Belgij obijsse sub anno 1115. vt suo loco dicetur.

Godefridi Regis gesta. 16 Cæterum ad pium Gothefridum Solymorum Regem reuertentes, memorabile est illud, quod de ipso Vvillelmus Tyrius *lib.* 9. *Histor. cap.* 9. testatum reliquit: *Quæ autem & quanta sint, quæ Ecclesijs Dei pia liberalitate concessit, longum esset enumerare: ex tenore tamen priuilegiorum Ecclesijs indultorum colligere est quot, & quanta sunt, quæ vir Deo plenus, pro animæ suæ remedio, locis venerabilibus erogauit*. Hinc propius ad nostram, quam versamus, historiam, Coria noster in superioribus relatus, inquit: *Hizo merzed de cierta limosna perpetua a los Monasterios de Palestina de nuestra Orden, como lo refere el Padre Mantuano en la Apologia contra detractores Carmelitarum; los instrumentos desta merzed estan en los archiuos de la Orden*. Mantuanus autem loco a Coria relato, sic habet. *Habeo apud me decretum Godfridi, qui capta Hierosolyma de Syris triumphauit, super quadam pietate quam omni Sabbato iubebat exhiberi fratribus nostris, qui tunc incolebant montana Iudææ, per quæ transiuit Maria cum ad salutandum Elizabet se conferret. Floruit autem Godfridus circa annum Christi millesimum centesimum ante Franciscum, & Dominicum saltem annis centum. Attulit autem decretum hoc ex Cypro, cum quatuor Bullis Romanorum Pontificum in fratrum nostrorum fauorem ad Patriarchas Hierosolymitanos olim missis, frater Iordanis Mantuanus Ordinis nostri, qui loca Terræ Sanctæ visitauit, & ad videndas pyramides Regum Ægyptiorum Memphim quondam Vrbem clarissimam, modo Cayrum appellatam vsque peruenit*. Hæc Mantuanus noster magnæ authoritatis vir.

Monasterium Burdegalense. 17 Cum autem hoc tempore, Deo dante, & eius Genitrice Maria intercessionibus opitulante, veluti respirare cœpisset Carmeli Montis Religio, & facilior esset transitus ad Occiduas Galliarum partes (ex illis, qui ex nostris ad eas partes cum Gallis militibus aduenerant) Cœnobium Burdegalense erectum est, prout his verbis Michael Muñozius *in Propugnacul. Eliæ lib.* 2. *tit.* 3. *cap.* 1. *art.* 2. expresit. *Anno* 1099. *Burdegalense Carmelitarum Cœnobium per Dominum de la Landa fuisse fundatum, fidem facit marmoris monumentum extans prope maius altare posterioris Cœnobij, cum antiquum Monialibus inhabitatum iam adhuc Carmen vulgo compelletur Vetus. De quo videndus Fronto du Duc Iesuita in Apologia ad Dominum dell'Vrbe, & Michaël la Forcada Carmelita in Defensorio istius fundationis*. Meminit etiam fundationis istius Segerus Paulus *in Chronolog. Vit. S. Simeon Stoch* §. *Et quia supra*.

Alia de eodē Conuentu. 18 Cæterum, dum hæc typis mandantur, hanc ex Burdegala pro huius Burdegalensis Cœnobij extructione relationem accepi.

Hæc

Hæc omnia ex Annalibus Burdegalensibus, Archiuijs Conuentus Burdegalensis Carmelitarum, nec non Monumentis lapideis Ecclesiæ dicti Conuentus extracta sunt.

CONuentus Burdegalensis Carmelitarum tribus vicibus extructus est in tribus diuersis locis Ciuitatis Burdegalensis, intra tamen ambitum eiusdem Parochiæ, quæ dicitur Sanctæ Eulaliæ Virginis, & Martyris.

Primò fundatus fuit anno Domini 1100. vi voti facti in honorem B. M. V. de Monte Carmelo per Illust. D. de la Lande, eo fine, vt victoriam obtineret contra Gigantem, seu hominem proceræ staturæ, qui ex parte inimicorum Burdegalam obsidentium ad singulare certamen cum aliquo Burdegalensi ineundum destinatus erat, vt de Summa belli disceptarent. Obtenta victoria ope Deiparæ Conuentum Carmelitarum extruxit; quem deinde alius eiusdem familiæ dictus Gagliardus de la Lande reedificauit in alio loco, anno Domini 1217. Tandem tertiò extructus fuit dictus Conuentus anno Domini 1497. liberalitate Dominæ Catharinæ de la Lande.

In hoc Conuentu celebrata sunt quinque Capitula Generalia, vt videre est in secunda claue Viridarij Ioannis Grossi. In eodem Conuentu fundata est, & erecta Vniuersitas, seu Academia Burdegalensis per Bullam Eugenij IV. anno Domini 1441. septimo idus Iunij, anno Pontificatus sui 11. Tunc temporis R. P. Ioannes Sayus Carmelita Prouinciæ Tolosanæ delegatus fuit a Ciuitate Burdegalensi ad dictum Eugenium Quartum, vt erectionem Vniuersitatis Burdegalensis ad instar Academiæ Tolosanæ obtineret; quod feliciter præstitit. Ab eo tempore congregatur semper in dicto Conuentu Carmelitano præfata Vniuersitas Burdegalensis. Et Conuentus vnum ex suis Religiosis designat, qui vocem, & locum habeat in dicta Vniuersitate, tamquam Doctor, & Professor Theologiæ. Hæc omnia confirmata fuerunt a Rege Christianissimo Ludouico XI. per litteras patentes datas Burdegalæ anno Domini 1472. & Regni anno 12. De his nos suis locis.

19 De Bopardiensi etiam Cœnobio pro hoc eodem tempore sic habet idem Segerus Paulus supra relatus. *Bopardiense in Germania ad Rhenum fluuium circa idem tempus* (annum scilicet 1099.) *loci receptione adquisitum; cuius primus Pater. Ven. Henricus de Bopardia vitæ sanctimonia clarus obijt ann.* 1113. Verumtamen quia Segerus huius suæ sententię solidum aliquod fundamentum non affert, nec innititur nisi soli suspicioni, habita ratione ad tempus quo Henricus ille primus Prior obijsse dici- Monasterium Bopardiense.

dicitur, stare possumus dictis *sub ann.* 1045. & suspicandum eo tempore primo erectum hoc Cœnobium, quo Gerardus ille noster Carmeli incola in Germaniæ partibus munus Legati Apostolici ad Imperatorem gerebat, prout nostri historici scribunt: ipsius namque auspicijs hanc nouam fundationem cœptam fuisse prudenter censeri potest.

Coloniense Cœnobium. 20 Hoc etiam tempore, anno videlicet 1098. contigisse Coloniensis Monasterij primam fundationem putat Erhardus Vvinhein Carthusiensis in libro cui titulus *Sacrarium Agrippinæ*, loquens de Ecclesia Carmelitana *num.*21. Cæterum Segerus Paulus iam relatus errorem in annorum numerum irrepsisse, pro anno videlicet 1198. apponendo annum 1098. scripsit *in Informatione huius Conuentus*. Cui annuendum propter viri authoritatem, & quia veluti proprium negotium res ista ab eo tractabatur. Sic autem habet eo loco. *Ad celebris Carmeli Coloniensis primordia inuestiganda (cuius primus fundator vnus ex Asiæ victoribus intitulatur) prænotandum, quod cum anno Christi 1187. Saladinus Babyloniæ Rex Ierosolymorum Regnum Christianis eripuisset, multique Principes Europæ intra subsequens triennium sacram militiam suscepissent, præsertim Fridericus Primus Romanorum Imperator cum exercitu 150000. Richardus itidem Angliæ Rex, Philippus Rex Franciæ, & ex Germania nostra Moguntinus Archiepiscopus cum Episcopo Verdensi, & alijs: ex quibus tamen Fridericus Imperator post deuictum in prælio Saladinum, captisque multis Iconij Ciuitatibus an. 90. in Armenia casu submersus interijt, Richardus verò Angliæ Rex anno 91. deuicto, & fugato turpiter Saladino, Regnum Ierosolymorum eidem eripuit, quod & eodem anno in patriam reuersurus Henrico nepoti suo resignauit. Vnde tunc Christiani merito victores Asiæ dici potuerunt, quando nobiliorem Asiæ partem, Regnum videlicet Ierosolymorum, Terram Sanctam Saracenis eripuerunt. Audientes tamen Christiani Principes in Palæstina anno 97. filium Saladini valido cum exercitu contra ipsos venire, simulque mortem Henrici VI. Imperatoris, timore perculsi in patriam suam plerique eorum reuerti cœperunt. Quapropter, & tunc nobilis quidam Coloniensis nomine Bruno de Bonneroff (qui cum antedictis Principibus sacram militiam susceperat) ad propria similiter reuersurus, cum inter alia sacra Palæstinæ loca ipsum quoque sacerrimum Carmeli Montem venerabundus ascendisset, nonnullos inde huius Sacræ Religionis Fratres secum Coloniam Agrippinam adduxit subsequenti anno 1198. suisque in ædibus recepit, donec tandem cum huius Brunonis, tum aliorum ciuium beneficentia, hanc quæ modo extat Ecclesiam cum eius Cœnobio in honorem Sanctissimæ Virginis Deiparæ ijdem Fratres Carmelitæ fabricarunt anno Christi 1219. Licet non in ea qualitate, & amplitudine qua nunc idem Monasterium cernitur, quæ successiuis temporibus accesserunt. His præmissis ad eiusdem Coloniensis Carmeli fundationem antedictam roborandam, primo spectant ea quæ R. P. Ezhardus VVinheim Carthusianus in suo Sacrario Agrippinensi edito Coloniæ anno 1617. scribit fol. 175. Verum illa priusquam hic adse-*

adferantur præmonendus lector de errore, Typographi incuria illic admisso: nam pro anno 1098. *legendum est* 1198. *quod inde patet; quia alioquin Brunoni Receptori nostro assignandi essent ad minus anni vitæ centum sexaginta, quod nemo facile admittet: si enim ipse anno* 1098. *post multos actus bellicos ex Palæstina cum nostris Patribus Coloniam rediit (vt apud præfatum Ezhardum legitur) ad minus esse debuit annorum* 30. *miles strenuus, & sic sequetur annus Christi* 1068. *primordialis vitæ ipsius: si verò spectentur monumenta antiqua, tam huius Conuentus Coloniensis, quàm ei adiacentis Parochialis Ecclesiæ, de quibus infra, fateri necesse est eum adhuc superuixisse post annum Domini* 1219. *eo quod, ædificata Ecclesia nostra anno iam dicto, fundationes in ea fecerit, & tandem inibi sepultus fuerit. Inter annum autem* 1068. *&* 1219. *intercedunt anni plus centum quinquaginta. Porro præcedens error anni* 1098. *facillimo negotio irrepere potuit, ita vt Typographus vnitatem numeri aliquanto crassiori charactere expressam putauerit fuisse O in longum deductum, sed casu atramento ad intra repletum, & sic pro .I. posuerit O.*

21 Est quoque Ordini nostro gloriosum valde, quod hoc tempore, Æra videlicet 1133. quæ anno 1095. correspondet, ex Toletanis historijs contigisse compertum est. Cum enim, iuxta dicta in superioribus, Toletana Ciuitas ab Alfonso Rege VI. e Maurorum manibus *sub ann.* 1085. erepta esset, Christianisque Hispanis restituta; & solum desiderari posset, vt etiam Toletana Basilica, quæ, ex pacto cum Mauris inito, ipsorum vsui adhuc cedebat, Christianitati restitueretur, Deo prouidente actum est, vt Rege absente, Regina, quæ aderat, cum alijs Proceribus hanc sacram Basilicam Christianorum gemmam pretiosissimam e Mahumethanorum potestate vi, & armis eriperet. Displicuit sane hoc factum Regi ob fœderis cum Mauris initi sacramentum, sed ipsis acquiescentibus, ea Basilica Christianitatis vsui tandem pacificè vindicata mansit. Oportuit ergo, vt ex Ecclesia nostra de *Alfizen*, in qua, prout præmisimus *sub annis* 731. & 1073. Antistes Toletanus, & Clerus sedem habebant, interim nostris in Monasterio Sancti Seruandi constitutis, ad propriam Basilicam, nostra relicta, remearent. Nostris ergo a Rege id postulantibus, vel ipso liberaliter concedente, Ecclesia Sanctæ Mariæ de *Alfizen* Ordini nostro restituta a Rege est, multis etiam concessis priuilegijs; prout hæc omnia ex ipsius Regis priuilegio in eodem Cœnobio Toletano reseruato, quod talis tenoris est, sic habetur.

Reditus nostrorū ad Monast. S. Mariæ de Alfizen Toletanum.

Priuilegium Alphonsi Regis VI.

EGo Aldophonsus Dei gratia Toletani Imperij Rex, & magnificus triumphator, cum consensu dilectissimæ vxoris meæ Vertæ, facio hanc testamenti seriem ad Monasterium seruorum Dei Seruandi, & Germani, quod erat fundatum extra Toletanam Vrbem, Tago flumine discurrente intra Ciuitatem prædictam, & S. Germani Ecclesiam super riuum fundatam. Extat miro opere fons, ad exitum cuius super montem expositum illud Monasterium firmo muro cum multis turribus, profundoque vallo munitum. Cui ego ob peccatorum meorum remissionem dono libertatem, vt omnes qui in illo loco fuerint commorantes non timeant Saionem, nec Rausum, nec homicidium, nec fosatera, nec manualia, nec aliquem fiscum Regalis palatij, & proinde quia locum ipsum meo pretio fundaui, & post multas fames, & sites atque insomnia acquisiui (& auxiliante Domino) cum maximo mei sensus dispendio, ac cum multorum Christianorum fuso sanguine, proprijs armis a paganorum perfidia liberaui, volo esse liberum ab omni seruitute, & offero ex mei sudoris acquisitione montem illum cum suo Castello, & prætendo sibi terminum fluuio Tago per vallem, quæ transit ad Sanctum Felicem, sicut & ipsa vallis prætenditur in via de Calatraua, in quo loco incipit alia via; per quam descendunt vsque in viam publicam super Armuniam Regis, quæ via incidit vsque ad Tagum, quicquid cultum, vel incultum quod laborari potest infra istum infrascriptum fuerit inuentum totum tribuo Monasterio S. Seruandi, & ibidem Deo seruientibus. Et pro augmento conseruationis Monasticæ, & suorum famulorum, & pro Hospitum receptione, testor illi antiquam Ecclesiam quæ dicitur S. Maria de Alfizen, quæ nunquam Christianitatis titulum perdidit, & quamuis sub potestate Paganorum non desijt de Christianis incoli, & venerari, licet sub iugo perfidæ gentis: ita quomodo est intra Ciuitatem super murum eiusdem Ciuitatis conclusa cum domibus sibi circumiacentibus, vbi adijcio ad augmentum cibi, & potus integram villam de Acuquieia, quomodo est conclusa per suos terminos antiquos; cum omni quoad profectum hominis in ea est, de vineis, ac terris cultis, & incultis, pratis, pascuis, paludibus, & arboribus fructuosis, & infructuosis. Æra 1133. Idibus Februarij.

Obseruanda in hoc priuilegio.

22 In hoc autem Regis priuilegio nonnulla meditatu digna lectori nostro proponimus. Primo, Regis huius Diplomatis stylum rudem, obsoletum, & impolitum, eius temporis calamitati, quo Christiani sub Maurorum ferme iugo manebant, vel in castris certantes militabant, bonarum litterarum exercitio vix illis permisso, attribuendum: nisi forsan dicamus ob characterum vetustatem verba aliqua immutata fuisse, vel non satis intellecta ab ijs, qui ipsius copiam exemplari fecerunt ex originali in Toletano Cœnobio reseruato. Deinde ex verbis ipsius manifestè conuinci hoc S. Seruandi Monasterium a Rege Alfonso constructum,

ctum, ditatum, & e Saracenorum manibus ereptum fuisse. Id enim suadent verba illa: *Proinde, quia locum ipsum meo pretio fundaui, & post multas fames, & sites, atque insomnia adquisiui, & (auxiliante Domino) cum maximo mei sensus dispendio, ac cum multorum Christianorum fuso sanguine, proprijs armis, a paganorum perfidia liberaui, volo esse liberum, &c.* Res ergo sic contigisse videtur. Anno 719. Toletum a Mauris capitur, sicut *sub ann.* 714. annotatum reliquimus. Sed nihilominus in ea Vrbe, & Ecclesia S. Mariæ de *Alfizen*, tunc manserunt nostri, eo quod ea Ecclesia vna ex septem fuerit pro Christianorum vsu, pacto cum Mauris inito, relictis, prout etiam ibi notatum. Quia tamen Archiepiscopalis Matrix Toleti Ecclesia Maurorum perfidia violata fuit, & idcirco ad Ecclesiam de *Alfizen* translata, quemadmodum *sub ann.* 731. scripsimus; coacti proinde nostri ad alium locum, nobis incompertum, se transtulere. Siue autem hic locus fuerit Monasterium hoc S. Seruandi extra Ciuitatem positum, a Mauris etiam permissum; siue alius, quem vetustas nobis oblitterauit, illud specialiter nobis modo comprobandum, quod tempore huius priuilegij dati, in Monasterio illo S. Seruandi a Rege fundato, adquisito, & proprijs armis, & sanguine liberato, nostri Religiosi erant, & illi, quibus Rex Alfonsus Ecclesiam S. Mariæ de *Alfizen* concessit, simul cum relatis priuilegijs, & libertatibus.

23 Id primo suadet congruentia ex adductis desumpta. Sancta enim Ecclesia de *Alfizen* vetustissima Ordinis nostri possessio erat, prout dicta *sub ann.* 590. & 714. ostendunt, & solum ipsa Ordo priuatus pro tempore quo Cathedralis sedes in ea Ecclesia residebat: æquum ergo sane videtur, vt, hoc impedimento ablato, proprijs dominis statim restitueretur. Est etiam pro hac causa egregium testimonium Petri Sancij Sanctæ Ecclesiæ Toletanæ Portionarij in Historia sua *Morali, & philosophica* attitulata, quam scripsisse dicit ætate matura post aliorum librorum editionem, & variarum antiquitatum notitiam. Ibi ergo 3. *par. in Vita Romuli, & Remi* §.7. de Monasterijs Vrbis Toletanæ agens, sic Hispano idiomate, inquit, dum de isto Carmelitarum nostrorum Cœnobio scribit: *Este Monasterio es el mas antiguo que se fundo en Toledo. El Rey Don Alonso que gano a Toledo dio a los monges de S. Seruando esta casa que antes se llamaua S. Maria de Alfizen, donde estubieron hasta el año de* 1501. *siendo claustrales, y porque no quisieron ser obseruantes fueron hechados deste Monasterio por los Reyes Catholicos, y se dio a las monjas de S. Fee, y en el estubieron dos años, hasta que los frailes truxeron executoriales de Roma para que les bolbiesen su casa: en la qual estubieron sin recibir la obseruancia hasta el año de* 1530. *que fueron reformados por diligencia de frai Pedro Prouincial de Tolosa.* Latinè sic: *Hoc Monasterium* (Carmelitarum videlicet) *antiquius cæteris alijs est inter Toleti fundata. Rex Alphonsus, qui Toletum liberauit, dedit Monachis S. Seruandi hanc Ædem appellatam S. Maria de Alfizen, vbi permanserunt vsque ad annum* 1501. *sub claustrali-*

Monachi S. Seruandi erāt Carmelitæ.

stralitate, & quia noluerunt obseruantiam recipere, a Regibus Catholicis eiecti sunt ex isto Monasterio, & illud traditum Monialibus dictis de Sancta Fide; quæ in ipso permanserunt ad biennium, donec fratres è Roma literas exequutoriales attulerunt, vt ipsis propria domus restitueretur. In qua fuerunt non acceptantes obseruantiam vsque ad annum 1530. *quo diligentia fratris Petri Prouincialis Tolosæ eam receperunt*. Luculentum hoc huius Authoris eiusdem patriæ testimonium manifestè concludit Monachos illos, quibus Rex Alphonsus Toletanæ libertatis assertor Ædem S. Mariæ de *Alfizen* concessit, Carmelitanos fuisse; de illis siquidem verissima sunt, vt suis locis dicemus, ea quæ in ipso referuntur; videlicet de eiectione Catholicorum Regum Ferdinandi, & Elisabethæ tempore facta ex ipso Cœnobio, quia obseruantiam admittere noluerunt; & restitutione eiusdem Sedis Apostolicæ authoritate post biennium; ac reformatione per Petrum Prouincialem Tolosæ ibi introducta. Fauet Christophorus Granados insignis Concionator Ordinis Sanctissimæ Trinitatis in concione habita ad Capitulum Ecclesiæ Toletanæ, & Senatum eiusdem Vrbis anno 1635. 25. Maij, qua die hæc Imperialis Ciuitas de Maurorum manibus vindicata fuit. Fauet etiam Iulianus Perez, seu Petri Archipresbyter Sanctæ Iustæ Toletanæ *in Tractatu de Eremiterijs, nu.* 15. alibi etiam a nobis relatus, sic dicens: *Eremiterium Toleti in suburbio S. Mariæ de Alf. . . . a temporibus antiquissimis* 3. *Templa Toletanorum, quo venerunt olim Monachi Carmelitæ, & tempore captiuitatis fuit Ecclesia Regis Alphonsi VI.* Illud enim *S. Mariæ de Alf. . . .* pro comperto est Ædem hanc S. Mariæ de *Alfizen* denotare, sed imperitia Typographi sic scriptum, sicut & illud 3. *Templa Toletanorum*; denotat enim hanc Ædem fuisse tertium Templum Toletanorum, prout ex ipsomet Iuliano ostendimus *sub ann.* 590. Illud autem, *quo venerunt olim Monachi Carmelitæ*, siue de primo aduentu primitiuæ Ecclesiæ tempore, quando Carmeli Eremitæ cum Elpidio aduenerunt, siue de hoc secundo intelligatur, semper fauet nostro intento, vt patet. Nam si de primo, cum ratione illius ius adquisierint ad illum locum, mirum non erit, quod a Rege iusto illum impetrauerint. Si verò de hoc secundo accipiatur, clarius comprobat id quod intendimus. Pari modo accipiendus Ioannes Mariana de rebus Hispanicis *lib.* 9. *cap.* 17. dum inquit: *Erat Episcopi sedes pro tempore in B. Mariæ collocata Æde, Carmelitis nunc Monachis attributa, vt fere consentiens opinio est eorum, quibus ista perscrutari curæ est*. Illud enim *Carmelitis nunc Monachis attributa* ad præsens tempus referendum; cum, vt postea expendemus nullum aliud reperiatur talis concessionis. Corrigendus tamen esset Mariana in illo *attributa*, æquius enim diceret *restituta*. Suffragantur antiquæ possessioni huius Cœnobij, quod in ipsius Archiuijs reperiantur plura instrumenta donationum, quæ Carmelitis factæ sunt ab antiquis valde temporibus. Vnum maxime de anno 1290. in quo supponitur deuotio erga illos a multis antea

antea annis. Sed præcipuè suffragatur, quod quamuis in hac S. Æde, eiusque Archiuijs, seu scrinijs, plura vetustæ antiquitatis monumenta cernantur, sepulchra plura, Capellæ, Altaria, Imagines, & similia, nullum, vel minimum, vsque modo vestigium repertum est, quod in ipsa alij Monachi, aut Religiosi præter Carmelitas vnquam extiterint. Ibi per plures annos, tum Philosophiæ, tum etiam Theologiæ studijs vacaui, Præfectus studentium, quin & ipsius Monasterij ad tempus fui; plura vidi, pleraque audiui; nunquam tamen vel leui fama, aut rumore comperi aliorum fratrum, vel Religiosorum eam domum aliquando fuisse. Cum tamen in huiusmodi Monasterijs, quæ alterius Ordinis primo fuerunt, semper aliqua vestigia ipsius remanere soleant. E conuerso autem Carmelitani Ordinis extitisse Diuorum imagines, stemmata, vexillaque ostendunt. Ac inter alia, quod circa Cœnobij ianuam, quę respicit viam tendentem ad *Zocodober* (sic vocant forum publicum, & in Ciuitate celeberrimum) cernebantur olim Sancti, vel fratres Ordinis cum variegatis, seu barratis pallijs, qualia Tyrannorum sæuitiam assumere coegisse *sub ann. 642. nu. 5.* scripsimus, & pro hoc tempore, de quo loquimur, in vsu nostrorum erant.

24 Corruunt ergo ex dictis, quæ nonnulli autumant de Monachis, quibus ista Ecclesiæ de *Alfizen* facta concessio est, illos existimantes Benedictinæ Sacræ Religionis alumnos fuisse. Ea enim quæ adduximus solidiora sunt, quam hac opinatione, ei solum fulcro nixa, quod Monachi nomine solum PP. Benedictini vulgo credantur, infirmari queat. Nec possunt hi aliud pro se fundamentum afferre. Eo præsertim quod si Benedictinor. PP. hæc domus aliquando fuit, quærendũ, cur eam reliquerint, quando, quaue occasione, quo se transtulerint, quam ob causam? Inclytam totius Hispaniæ Vrbem deserentes; cum in ea nullum aliud Cœnobium habeant. Nec dicent, nec dicere poterunt; nec aliquod antiquitatis monumentum, aut vetustum authorem pro se afferre. Quod autem Thomas Tamaius de Vargas vir alioquin eruditione præclarus *in Notis ad Luitprandum circa ann. Christ. 653.* referens se ad *cap. 12. rerum Toletanar.* dixit, nempe Monialibus Benedictinis aliquando hanc domum cessisse, & postea Carmelitis, minoris ponderis videtur: cum nec vllum vestigium talium Monialium Monasterij inter huius Ecclesiæ monumenta cernatur, nec credi fas est, Virgines Deo sacras permissas fuisse esse in loco supra flumen Tagum sito, in quo millia quotidie cernuntur virginali pudicitiæ prorsus aduersantia; qualia sunt homines nudi in fluuio se lauantes, vulgaria scommata repetentes, inhonesta canentes, & alia, quæ vel dicere pudet, actitantes. Corollarium ex dictis.

24 In hoc ergo celebri, & peruetusto Ordinis nostri Toletano Cœnobio plura cernuntur, tum nobilitatis, tum venerabilis vetustatis indicia. In primis valde mirabilis Christi in Cruce viui pendentis, & in agonia positi Imago, tantæ deuotionis, & pietatis, vt paucis similis in Celebris Crucifixi Imago.

Orbe

Orbe Christiano merito credatur, & inter Catholicæ Hispaniæ pretiosissimas reliquiarum gazas iure numeretur. Hominis perfecti staturam præfert, neruis, ossibus, venis, iuncturis, alijsque humani corporis membris affabrè sic delineatis, vt omnium oculos in sui admirationem rapiat. Creditur, nec sine fundamento, a quibusdam, mirabilem hanc Imaginem ab Apostolorum æuo, sub Elpidio primo eius Vrbis Antistite, & huius Templi fundatore, prout ea, quæ Tomo secundo diximus, affatim ostendunt, sic mirabiliter effigiatam, vt Angelicis potius, quam humanis manibus effecta videatur: vel saltem a tempore Toletanæ captiuitatis sub Saracenico iugo, quo Ecclesia illa Sedes Archiepiscopi, & vna ex Muzarabibus erat, ibi mansisse. Reperta tamen fuit prope annum 1593. in trabe maioris Capellæ veteris, dum noua fabricanda erat; & magno tunc populi concursu venerata, ac sequentibus annis in nouo Sacello apprimè elaborato reposita, ac deuotissimè apud illius inclytæ Vrbis ciues, & vicinorum oppidorum incolas solemnissimè celebrata. Singulis præsertim sextis totius anni ferijs, ac permaximè quadragesimalibus. A Catholico etiam Hispaniarum Rege, dum Toletum veniret, piè visitata, venerata, & commendata, prout ex relatione eius Conuentus accepi, fuit.

Imago Deiparæ de Alfizen.

26 Est etiam in eadem Ecclesia celebris alia Imago Deiparæ sanctissimæ, quæ etsi nuper renouata, creditur tamen ea fuisse, quæ *S. Mariæ de Alfizen* titulo in historijs eius Ciuitatis sæpius appellatur. Vulgo vocatur *Subterranea*, quia forsan in inferiori aliquo sub terra Sacello aliquandiu a Christianis coleretur, sicut modo sub choro. Pluribus miraculis olim claruisse fertur, prout vel ex quibusdam litteris Confraternitatis, quæ in Archiuio Conuentus inuentæ sunt, manifestè conuincitur. In eis enim Castellano peruetusto idiomate, sic habetur. *Nos frai Diego de S. Ioan de la Palma Doctor en S. Theologia, e Vicario General en los Reinos de Castilla de la Orden de S. Maria del Carmen, e Prior del Conuento de Toledo de la dicha Orden. Veiendo, & sauiendo los muchos miragros, e marauillas, que Nuestro Senor Dios face de cada vn dia por ruego de la Virgen S. Maria su Madre en la Capilla que esta situada en el dicho Monasterio, y a titulada de la Virgen S. Maria de Soterrana, asi en hombres, como en mugeres, e en criaturas, sanandolas de muchas enfermedades, e de otros peligros e trabajos, e sanando las bestias, e animalias, e guardando las heredades de aquellos, que a la S. Virgen se encomiendan deuotamente*, &c. Latinè sic: *Nos frater Didacus a S. Ioanne de la Palma S. Theologiæ Doctor, & Vicarius Generalis in Regnis Castellæ Ordinis S. Mariæ Carmelitarum, ac Prior Conuentus Toletani eiusdem Ordinis. Videntes, & scientes multa miracula, & mirabilia, quæ Dominus Deus noster quotidie facit intercessione Virginis S. Mariæ eius Matris in Capella sita in eodem Monasterio, intitulata Virginis S. Mariæ Subterraneæ, tam in viris, quam in fœminis, & infantibus, eos ab infirmitatibus, periculis, & malis eripiendo; eorum etiam animalia sanan-*

sanando, & agros eorum, qui ipsi deuote se commendant custodiendo, &c. Datæ porro dicuntur hæ litteræ in vim cuiusdam concessionis datæ Romæ anno 1447. & præsentatæ ante honoratum, & sapientem virum (verba sunt concessionis) Ioannem Alfonsum Baccalaureum in vtroque iure, & Vicarium Generalem in Archiepiscopatu 6. Nouembris anno 1448.

27 Monasterij fabrica, ea ex parte qua *Tagum* flumen respicit, mirabilis structuræ est; inter insigne artificium dictum *de Iuanello*, & mirabilem pontem de *Alcantara*, collocata: & maioris Capellæ celsitudo, tam notabilis, vt vix similis in partibus illis reperiatur. Sepulchrum est Illustrissimorum Comitum de *Fuensalida*, ex nobilissima familia de *Ayala*, eorum gentilitijs stemmatibus, alabastrinisque figuris apprimè decoratum. Illam comitantur nobilium quoque aliarum familiarum Patronis attitulatæ minores Capellæ. Monasterij fabrica.

28 Regum quoque Castellæ priuilegijs, Capellanijs, seu Anniuersarijs hæc Ecclesia valde illustratur. Ioannis videlicet Secundi Regis donatione 1500. marauedinorum supra gabellam vini Vrbis Toleti, intuitu fundationis cuiusdam Capellaniæ pro sua, & Henrici Regis parentis animabus. Item eiusdem Regis Ioannis II. alterius donationis 400. marauedinorum in perpetuum. Item pro Henrico Rege seniore alterius donationis 400. marauedinorum, ratione duorum Anniuersariorum. Regum priuilegia.

29 Nec minus decoratur Viris illustribus, tum sanctitate, tum doctrina, qui eius Conuentus alumni fuere, & quorum memoria Tomis sequentibus fusius celebrabitur. Ex quibus sunt Bartholomæus Sanchez Doctor Salmanticensis, & in ea celeberrima Academia Decanus, Vicecancellarius, & Cathedræ publicæ moderator iubilatus. Christophorus a Toleto Doctor Toletanus, & in Monastico regimine valde celebris. Alfonsus Loarte Carreño Doctor Valentinus, & tam insignis Concionator, vt propter eloquentiæ flumen, quo fulgebat, Cicero, vel Demosthenes Toletanus vocaretur. Ioannes Vanegas Complutensis a Mauris apud Algerium interfectus, vt propterea *Martyr* a nostris appelletur, etsi in hoc expectanda sit Sedis Apostolicæ declaratio. Philippus a S. Iacobo vir doctissimus, & publicus in S. Theologia Toleti professor. Ioannes Carranza sanctitate celebris. Michael a Fonte sanctitate etiam, alijsque charismatibus a Deo sic decoratus, vt de eius vita, ac sanctitatis signis processus formatus, & ad S. Congregat. Rituum missus Romam in Archiuio Transpontinæ latinitati donatus reseruetur, expectans etiam Vatic. Oraculum quod circa seruorum Dei canonizationem, esse solet. Magister Andreas de Lezana meus ex vtroq; parente Germanus frater, decennio maior, & morum suauitate, ac Concionatoris munere præclarus. Illustrissimus D. Franciscus Romerus Archiepiscopus Lanciani, & Episcopus Begeuensis in Lombardia. Ioannes Orbea nobilissimus, Viri illustres Conuentus Toletani.

simus, tum sanguine, tum moribus, animi generositate, liberalitate, ac zelo augmenti suæ Religionis, cui plurima, ipsaque magni pretij beneficia contulit. Magister Michael a Fonte alterius eiusdem nominis iam commemorati nepos, vir doctissimus, publicus, tum S. Scripturæ, tum Vespertinorum Cathedræ Toleti moderator, S. Officij a qualificationibus, & cui negotia S. huius Tribunalis ob viri doctrinam fidebantur. De his, & alijs suo loco, & tempore susius dicetur.

Ann. Christ. 1100. vsque ad 1117. Paschalis II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 18. Alexij Comneni Imper. Orient. 20. vsque ad 37. Henrici III. Imper. Occid. 17. vsque ad 23. & Henrici IV. 1. vsque ad 7.

Paschalis II. Papa.

1 N demortui Vrbani II. locum suffectus Paschalis II. hoc tempore Pontificatum gessit. Ipsius fortitudo, & constantia in eo maximè enituit, vt Guibertum Antipapam iam pridem sub nomine Clementis Ecclesiam vexantem longe pelleret, tyrannos, seu perduelles aliquot Romanos domaret, Henricum III. Imperatorem in Concilio Romano anathemate feriret, & Regi Angliæ inuestituras denegaret. Henrico autem Quarto iuniori inuestituras dare renuens captiuus ab eo abducitur, & post longum carcerem tandem ad ipsas concedendum, & Imperatorem coronandum flexus: dissidia propterea Catholicorum perpessus est. Hæc sub compendio ex ijs quæ eius temporis authores, & moderniores postea, Baronius, Ciaconius, Gordonus, & alij scripserunt. Nos interim ad propriora accedimus, quæ in Orientis partibus contingebant.

Balduini Regis gesta.

2 Mortuo enim Gothefredo Ierosolymorum primo Rege, eius frater Balduinus Edessanus Comes Rex vocatus inungitur. Volens autem Christiani nominis, & sui Regni gloriam ampliare, congregatis militaribus copijs, ad Carmeli nostri partes accedens, primo *Arsur*, siue *Antipatridam*, cepit; deinde *Cæsaream*; postea *Acconem*, *Ptolemaidem* nuncupatam perueniens, eam Ianuensium classis auxilio fultus obtinuit. De his Vvillelmus Tyrius *lib.* 10. Iacobus de Vitriaco *in histor. Ierosolymit. cap.* 23. & 24. Dixerat autem *cap.* 22. Christianorum exercitum viuente Gothefrido Rege *Ioppen*, & *Ramulam* cœpisse, *Caypham etiam, quæ alio nomine dicitur Porphyria in littore maris sub prima parte Carmeli Montis sitam, ab Accon quasi milliaribus quatuor distantem*. Vnde addere potuit Coria *lib.* 10. *cap.* 1. ipsum Gothefridum hac occasione captæ Ciuitatis Cayphæ Carmeli Monasterium nostrum, ad cuius pedes sita erat,

erat, visitasse, ac eleemosynam Palæstinæ Cœnobijs impendisse, prout in præcedentibus ex Mantuano diximus.

3 Cum autem post Cæsaream, Acconem, & Caypham de Turcarum manibus ereptas, & Christianis vindicatas, iam pars illa Carmeli nostri, qui ipsis adiacet, veluti in securo loco, terra, marique, constituta esset, conijci datur, eo tempore Bertholdum, de quo in superioribus Carmelum adijsse, ac ea gessisse quæ Arnoldus Bostius *lib.* 6. *suæ historiæ cap.* 9. sic describit. *Porrò, cum sic, vt præmittitur, Terræ promissionis loca Sancta, tam gloriose a Principibus Christianis bellico apparatu recuperarentur, S. Bertholdus supradictus, qui Petro Eremitæ post mortem Aymeri Episcopi Podiensis Germani sui adhæserat, & vsque ad introitum S. Ciuitatis Ierusalem secutus fuerat, inæstimabili gaudio replebatur. Quapropter imbre multo lachrymarum singula loca Sancta perlustrans de tantis victorijs magna cum deuotione immensas Deo gratias peragebat. Deinde votum suum, quod Deo, & B. Mariæ Virgini in Antiochia, obsidionis, & famis tempore promiserat, reddere disponens, iuxta Scripturam dicentem: Vouete, & reddite, locum Carmeli Montis adijt; visitatisque singulis antiquis Patribus Eremitis eiusdem vberrimi Montis per diuersas eorum separatas cellulas, imitator sanctissimæ vitæ illorum, ac Sanctorum Eliæ, & Elisei Prophetarum fieri decreuit. Quod cum omnibus illis Eremitis valdè gaudenter placuisset, ab eisdem habitum Religionis cum oratione solemni suscepit. Verum ipse Sanctus in sancto proposito in dies proficiens tandem Eremiticæ vitæ finis, & cœnobiticæ disciplinæ ibidem extitit recuperator eximius.* Accinunt Ioannes Palæonydorus *lib.* 3. *cap.* 1. & Didacus Coria *lib.* 10. *cap.* 1. Palæonydorus sic: *Post Terræ Sanctæ recuperationem Bertholdus de Malefayda Parisiensis Doctor eximius, votum quod in totius Christiani exercitus angustia vouerat Antiochiæ fideliter impleuit. Ascendit itaque Montem Carmeli, & Religionis habitum, quem postulauit, dignè recepit. Tandem adeò inter eos profecit, vt ferè omnium eximius virtutibus, & sanctitate claresceret.*

Bertholdus suscipit habitum in Carmelo.

4 Addit Coria, simul cum Bertholdo Petrum Eremitam, ipsius veluti Ductorem, Carmeli iuga subijsse; quod credi facile potest, si ea quæ *sub ann.* 1088. scripta sunt recolantur. Eò etiam quod cum Bertholdus Gallus natione esset, & defuncti Haimeri Podiensis Episcopi, & totius Expeditionis Apostolicæ Legati Germanus, iure debebatur, vt is Petrus eidem Haimero valde familiaris, & eius Expeditionis primus solicitator, ipsi associaretur in hac pia, & religiosa resolutione perficienda.

Coriæ meditatio.

5 Ad hæc accedunt quæ Iacobus de Vitriaco *in histor. Ierosolymit. cap.* 51. de eo tempore post recuperationem Terræ Sanctæ loquens, sic dixit. *Ex tunc cœpit Orientalis Ecclesia reuirescendo florere, & cultus Religionis in partibus Orientis ampliari, & vinea Domini nouos botros germinare. Ita quod in ea videretur impletum, quod scriptum est in Canticis*

Iacobi de Vitriaco testimonium.

Can-

Canticorum : Hyems transijt , imber abijt ; & recessit , flores apparuerunt in terra nostra , tempus putationis aduenit . A diuersis enim Mundi partibus , ex omni tribu , & lingua , & omni Natione , quæ sub Cælo est , odore Sanctorum , & venerabilium locorum tracti deuoti Deo peregrini , & homines Religiosi ad Terram Sanctam confluebant . Reparabantur Ecclesiæ veteres , nouæ fabricabantur ; Monasteria Regularium , largitione Principum , & eleemosynis fidelium in locis idoneis construebantur : Ecclesiarum ministri , & alia ad seruitium , & ad cultum diuinum pertinentia , sufficienter , & competenter ordinabantur vbique . Viri autem sæculo renunciantes varijs affectionibus , & desiderijs tracti , & feruore Religionis accensi , eligebant sibi loca proposito suo , & deuotioni magis competentia . Alij exemplo Domini, &c. Merito igitur inter istos numerandus Bertholdus noster, pro Ductore , & Patrono habens Petrum Eremitam iam olim in Carmelo agnitum , & cooptatum .

Ex Ioanne Balæo.

6 Accedunt quoque quæ in superioribus adduximus ex Ioanne Balæo, etsi impuro authore , de puritate vitæ Eremicolarum Carmeli . Si namque, vt ipse vel inuitus fatetur, tunc erant *ex fide Deo noti* , & tales vt *suos tunc Deus ex cordibus agnoscebat* , quia videlicet *in spiritus humilitate , fide , & verbo , Christo parebant* , quid ni sui desiderio traheret pium Bertholdum , ipsorum Societati , ob votum in Antiochenæ Vrbis obsidione emissum , iam destinatum , & cum fideli socio Petro in ea vitæ ratione expertum ? Alia de ipsis in sequentibus .

Cœnobium Montis Thabor.

7 Extat pro hoc tempore , anno scilicet 1113. memoria cuiusdam Cœnobij in Monte Thabor siti , de quo Robertus a Monte *in Appendice ad Sigebertum Gemblacensem pro hoc anno* , scripsit : *Turci Cœnobium in Monte Thabor situm funditus euertunt , Monachos interficiunt , & omnia sibi diripiunt :* Et de quibus Baronius *eodem anno* , dixit : *Quamobrem iure existimare liceat quot Monachos cæsos , tot laureatos Martyrij corona Martyres e Monte Thabor assumptos in cælum* . Quamuis autem idem Baronius hos Monachos , & Cœnobium germina Cluniacensium Monachorum existimet , leui sanè fundamento ductus , quod scilicet Petrus Cluniacensis *lib.4. epist.44.* ad eos scribat , & eorum Monasticam obseruantiam commendet ; acsi solum Cluniacensibus hæc competere potuissent : cæterum , quod Ordinis nostri fuerint plura , & grauiora suadent . Primo, quod VVillelmus Tyrius *lib.22.cap.26.* Illud Monasterium fuisse *Græcorum* asserat , Cluniacenses autem Monachi semper ex Latinis fuere . Secundò , quia illud fuisse *sub titulo S. Eliæ* idem astruit VVillelmus , qui titulus congruentius credi debet ab Eliæ filijs , quam ab alijs impositus . Tertiò , quia grauis author Marinus Sanutus *de Secret. fidel. Cruc. lib.3. par.7. cap.3.* referens illos qui Cœnobia , seu sacras mansiones in Terra Sancta post ipsius recuperationem erexerunt , scilicet in deserto dicto *Quarentena* iuxta aquas sanatas ab Eliseo Propheta , in Monte Carmelo , in solitudinibus Iordanis , & alijs locis , subdidit : *Alij Monte Thabor*

qui

qui sublimis est, & arduus valde. Etsi enim non exprimat qui fuerint isti qui Thaboris montana coluere, si tamen animaduertantur ea quæ hoc loco Sannutus dicit, sumpsisse ferè ad litteram ex Iacobo de Vitriaco *in Histor. Ierosolymitana cap.* 53. & 54. & quod ibi Vitriacus fundatores Cœnobij Taboritæ appellet eos qui propè fluenta Iordanis sibi habitationes construxerunt, quos ex nostris fuisse Historici domestici in sequentibus referendi dicunt, liquidò conijcitur eosdem quoque fundatores huius Cœnobij Thaboris Montis extitisse. Vitriaci verba sunt hęc: *Elias autem, & Eliseus aquis Iordanicis Eliæ pallio percussis, & in duas partes diuisis per siccum transierunt. Multi igitur ex viris Religiosis propter fluminis sanctitatem, & aquarum opportunitatem vicinas fluuio construxerunt habitationes. In Monte Thabor, qui sublimis est, & arduus valde, in quo Dominus coram Petro, & Iacobo, & Ioanne, præsentibus Moyse, & Elia, transfiguratus gloriam futuræ resurrectionis ostendit, propter loci reuerentiam, & honorem, Monasterium construxerunt.* Alia de hoc Cœnobio dicemus Tomo sequenti.

8 Anno 1115. qui huic tempori, & Pontificatui Paschalis II. correspondet, obitus contigit celeberrimi illius Petri *Eremitæ* dicti, de quo plura nos in præcedentibus, quod magno iure credamus nostris Carmeli Eremitis accensendum. Rem sic narrat Ioannes Molanus *in Natali Sanctorum Belgij Iulij* 15. *in Appendice.* Lucem præbens alijs, qui in hoc variè hallucinati fuere: *Cum autem Vrbe* (scilicet Ierosolyma) *feliciter occupata in Belgium rediisset, fundauit in suburbio Hoyensi nouum Monasterium, in quo Prior obijt, cui postea Hugo de Petraponte Episcopus Abbatis dignitatem adiecit. Fundauit autem id potissimum sumptibus Cononis Comitis Montis-acuti, & Lamberti Comitis Clari Montis, qui cum in Terræ Sanctæ subsidio naufragium passi, Deo Ecclesiam vouissent, mox serenitatem obtinuerunt.* Subiungit deinde: *Proclamatur autem annuè in loco B. viri memoria sequentibus verbis. Octauo Id. Iulij ann. Dom.* 1115. *obijt Dom. Petrus Venerabilis Sacerdos, & Eremita, qui primus prædicator Sanctæ Crucis a Domino meruit declarari. Hic post adquisitionem Terræ Sanctæ, cum reuersus fuit ad natale solum, ad petitionem quorundam virorum nobilium, & ignobilium, fundauit Ecclesiam istam in honorem S. Sepulchri, & S. Ioannis Baptistæ, in qua idoneam elegit sepulturam.* Item postea: *Elegerat autem vir humilis sepulturam in Cœmeterio, sed reliquiæ eius postea translatæ sunt ad cryptam, anno, vt marmori incisum est,* 1242. *& tunc integer inuentus est cum barba.* Cohærent istis Aubertus Myræus *in Colleg. Regular. cap.* 53. & Gabriel Pennotus *in histor. Canonic. Regular. lib.* 2. *cap.* 38. *num.* 6. Et ea quæ ex Epistola Leodio ad me missa dixi, *sub anno* 1061. Ex qua occasione sumpta, magno cum fundamento asserere possumus, Carmeli Eremitarum consortio adiunctum fuisse, prout monstrant cappa alba, tunica, & manicæ subnigræ, quæ sunt

Mors Vener. Petri Eremitæ.

propria Religionis nostræ signa. Nec refert quod nostri Ordinis asseclæ cappas barratas, seu variegatas, non simpliciter albas hoc tempore gestarent, prout liquet ex dictis in præcedentibus. Esto enim id ita fuerit; attamen, quia vel illa ipsius effigies depicta fuit tempore quo iam cappas albas resumpserunt, vel saltem quia hic erat legitimus capparum color, etsi ob tyrannidem Agarenorum impeditus, potuit propterea eo modo depingi.

Epistola. 9 Corroborantur præterea omnia dicta ex nouissimis alijs litteris ad me Leodio 4. Octobris 1651. a Reuerendo admodum Gabriele ab Annunciatione Commissario generali Ordinis nostri per Germaniam, non sine speciali Dei prouidentia, vt credo missis, quarum tenorem, quoad rem præsentem spectat, hic apponere placuit. *Admodum Reuerende Pater Magister Salus in Christo plurima. Dudum scriptioni supersedi quod vererer grauiores curas Reuerendæ admodum Paternitatis vestræ nostris litterulis interpellare, at cum præsens scribendi causa se obtulisset, officio deesse nolui, & tot beneficijs vt aliquid reponerem his inclusam instructionem de vita, & Monachatu Carmelitico Venerabilis Petri Eremitæ Ambianensis transmisi, quam laboribus, quos pro Ordinis elucidatione suscepitis dignam, & pietati vestræ acceptissimam fore non dubito. In ea legetis dictum Venerabilem Petrum Sacerdotem, Monachum, & Carmelitam, idque seposita omni dubitatione. Casu dum Ecclesias Ciuitatis Hurensis perlustrarem feriatus a visitatione nostrarum Monialium, incidi in monumentum lapideum dicti Venerabilis Petri, & cum studio veteriora discendi totam Ecclesiam scrutarer, nihil inuenire poteram. Quare ad loci Priorem me contuli, & enixè rogaui, vt si quid in scrinijs, aut libris de dicti Venerabilis Petri vita haberet, pandere dignaretur, quod illicò pro sua summa humanitate vir admodum senex præstitit, & in antiquissimo Martyrologio diem transitus, & translationis dicti Venerabilis Petri ostendit, quod postea instrumento Notarij publici extractum volui. Addidit dictus senex Eminentissimum Cardinalem Carraffa leuasse ex illa tumba Reliquias Venerabilis Petri, & sarcophago honestiori clausas in Sacristiæ Thesauraria recondidisse, quæ cum leuarentur, corpus adhuc satis integrum repertum, calicem verò vini meri plenum ita integrum perstitisse, vt adhuc inde Sacrum confici potuisset. Hæc cum lætus didicissem, vidissemque clare ex corona Monachum, ex cilicio Asianum fuisse, restabat vt Carmelitam haberem: verum cum nullum eius rei vestigium habere possem, discessurus in medio templi coram Imagine Crucifixi miro artificio elaboratæ, quæ in trabe per medium chori transuersa subsistebat, oraturus genuflecto, & dum Crucifixi Imaginem toga vestitam, & pedes seorsim clauis affixos habentem contemplor curiosius, video Imaginem ligneam cubitalem sub pedibus dicti Crucifixi in ipso Crucis corpore contentam, quam aduerto vestitu Carmelitico ad plenum effictam. Ascendo igitur euangelistare, quod*

ante

ante Crucem dictam eminebat, & de proximo video imaginem veri Carmelitæ genuflexam habentem barbam satis prolixam, & coronam Monachalem, caput, & manus ad Christi effigiem eleuantem. Peto a Priore (de quo ante) cuius illam imaginem esse putet: respondet, haberi ex traditione imaginem esse Venerabilis Petri loci fundatoris, & illius Crucis, quam multis pretiosis Reliquijs impleuisset (vt deprehendit Eminentissimus Cardinalis Carrafa) erectoris. Loquens post pauca de Vita eiusdem Petri, inquit. *Quam a quodam Patre Doutreman Societatis Iesu descriptam habui, qui tamen hæc monumenta ignorauit, & scribit corpus quasi integrum cum barba prolixa inuentum, cuius in Martyrologio nulla fit mentio: idem tamen probat ex Guiberto Abbate contemporaneo dicti Venerabilis Petri, illum in habitu heremitico longa talari toga, & caputio incessisse, etiam antequam Cruciatam in Europam primus inuexisset, docet etiam primum Rosarij inuentorem.* Quod qualiter accipiendum ex dictis in superiorib. constat.

10 Instrumenta verò ab hoc eodem Patre ad me missa sunt ista: [Extractum ex vetustissimo Martyrologio in pergameno manuscripto insignis Ecclesiæ Sancti Ioannis Baptistæ in nouo Monasterio Ordinis Canonicorum Regularium Sancti Augustini antiqui Instituti. *Ad octauam Idus Iulij hæc habentur.* Anno Domini millesimo centesimo decimoquinto, obijt Dominus Petrus piæ memoriæ Venerabilis sacerdos, & Eremita, qui primus Prædicator Sanctæ Crucis a Domino meruit declarari. Hic post acquisitionem Terræ Sanctæ, cum reuersus fuit ad natale solum, ad petitionem quorundam virorum nobilium, & ignobilium fundauit Ecclesiam istam in honore Sancti Sepulchri, & Sancti Ioannis Baptistæ, in qua idoneam elegit sibi sepulturam. *Ad decimam septimam Kalendas Nouembris, hæc habentur.* Anno Dominicæ Incarnationis millesimo ducentesimo quadragesimo secundo indictione decimaquinta, XVII. Kalendas Nouembris, Hermannus Abbas secundus, totusque huius Ecclesiæ Conuentus diuino vsi consilio, transtulerunt Reliquias Domini Petri Venerabilis sacerdotij dicti *Eremitæ* a loco extra Ecclesiam, scilicet a stillicidio huius Templi versus australem plagam contra altare Beati Stephani Protomartyris, vbi olim causa humilitatis in sarcophago lapideo, tumba marmorea desuper constructa, decenter humatæ fuerant, & in cripta eiusdem Ecclesiæ ante Altare Apostolorum Philippi, & Iacobi, cum Missarum solemnijs, pulsantibus signis, Abbate, & Priore exequias peragentibus, cum calice plumbeo vini meri pleno in signum sacerdotij, vt mos est, apposita, honorifice traduntur sepulturæ: euolutis a die obitus sui annis ferè centum triginta. Cumque, vt supra diximus, dictæ Venerabilis Petri a quodam sacerdote de tumulo leuarentur Reliquiæ, Abbate, & Conuentu circumstantibus, inuentum est caput ad modum Monachi tonsuram habens clericalem, atque crines canos, & crispos

Alia instrumenta.

circa coronam abundanter aſperſos, ſed & cilicium, vt credimus de pilis camelorum contextum circa lumbos inuentum eſt, vt ipſe cum eſſet in carne (ſupple, portauerat) tanquam fidelis ſeruus, & prudens, quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, non immemor illius præcepti Domini dicentis; ſint lumbi veſtri præcincti. Franciſcus Ottho Delbrouk Notarius collatione facta cum originalibus. Ego Notarius infraſcriptus requiſitus a Reuerend. admodum Patre Gabriele Commiſſario generali Germaniæ, Bohemiæ, & Principatus Leodienſis Ordinis Carmelitarum, attente vidi, & inſpexi in eodem templo, de quo ante quandam imaginem ex ligno ſculptam immediate poſitam ſub pedibus Crucifixi in medio templi ſupra trabem poſiti, quæ imago erat viri genuflexi, caput, & manus ad Chriſti imaginem eleuantis, porrò dicta imago erat veſtitu Monachi habentis albam chlamydem ſatis criſpatam, & caputium eiuſdem coloris, manicæ verò quæ extra chlamydem ante a ſummo deorſum apertam, & ex brachijs fluentem exerebantur, erant ſatis latæ, & fuſci coloris. Porro dicta imago ex traditione putatur eſſe repræſentatio fundatoris iſtius templi Venerabilis Petri Eremitæ, eſtque eiuſdem cum imagine Crucifixi operis, & antiquitatis, in qua dictus Venerabilis Petrus recondidit multas reliquias ex locis ſacris illatas, vt ſatis omnibus eſt notum. Quod ita teſtor hac 24. Septembris 1651. Franciſcus Ottho Delbrouk Notarius ad præmiſſa requiſitus.]

11 Celebratur inſignis iſte Petrus Ambianenſis a quodam ex noſtris non ignobili Poëta ſic.

Elegia de Petro Eremita.

Plaudite ſiderei penna crepitante puelli,
Et date purpureas ad mea verba roſas.
Plectite incundis Peſtana roſaria dextris,
Ad Carmelicolum, ſertaque ferte Petrum.
Primam namque roſis conflauit ab ore coronam,
Impoſuitque tuis Virgo Maria Comis.
Petrus habet primum, pariter compone ſecundo
Dominicum ſuper hæc diua roſeta loco.
Priſca probatorum quiſquis monumenta virorum
Vultque perantiquos currere mente libros,
Per noſtrum inueniet plantata Roſaria Petrum,
Dominicumque nouo compoſuiſſe modo.
Proh Carmele, tuum quo veſtit bonore popellum
Nobile ſtemma Petrus, nobile ſtemma Simon.

Sed hæc quoque quomodo limitanda ex dictis a nobis in ſuperioribus innoteſcit.

Eiuſdem

12 Eiusdem quoque vltima gesta ex Petro Droutemano relato, qui omnes alios de Petri Vita scriptores videre potuit, hic pro coronide adiungimus. *Rebus Palestinæ compositis Petrus operam ibi suam non vlterius necessariam ratus, vrgentibus eius Comitatum varijs Belgij Primatibus, vale facto Regi Balduino, qui eius abitum grauiter admodum ferebat, nauim conscendit cum Cunes Comite Montis-acuti, Lamberto Comite Claromontano ad Mosam Leodiensem, & varijs nobilibus, & ciuibus Huyensibus. Verùm, in mari vehementi orta tempestate, periclitabantur, cum Petrus omnes ad spem in Christum, & Sanctos animans in tantum omnium corda accendit, vt Comes Claromontanus vouerit si sospites portum tenere possent, in honorem S. Sepulchri, & S. Ioannis Baptistæ Monasterium in suis fundis ponere, quo voto facto, statim cessauit tempestas. Inde ad propria rediens, votique executionem Venerab. Petro commisit. Adiuuit pium opus Comes Montis-acuti, iuuere, & alij nobiles, quorum opibus in valle amœna ad tractum Mosæ, non procul ab Opido Huensi templum sub titulo voti, & iuxta illud Monasterium erexit, in quo Canonicos S. Augustini ad diuina peragenda statuit. Hæc domus a nouo opere noui templi nomen sortita, illud nunquam dimisit. Volebat Venerab. Petrus Superiorem ex illis præfici: verum alium ab ipso renuerunt: præfuit igitur annis paucis sub titulo Prioris: successores anno 1200. a Hugone Petraponte Episcopo Leodiensi mitra, & pedo insigniti Abbates dicuntur. Rebus igitur Monasterij egregiè compositis, obijt anno 1115. 8. Iulij, an. ætatis 62. amplius laboribus, quàm annis fractus; corpus magno populi concursu tumulatur extra Ecclesiam in Cœmeterio ex vltima dispositione humilis viri, cui ex antiqua simplicitate Religiosi non sunt ausi contrauenire. Tanta tamen fuit de ipsius sanctitate opinio, vt quotannis ex Martyrologio dies transitus eius enuntiaretur, quare anno 1242. de eius corpore eleuando actum fuit, maxime eius memoria reuiuiscente ex libris Iacobi de Vitriaco Episcopi in Achon editis de gestis Crucesignatorum. Mauritius igitur dicti Templi Canonicus sedulo apud Abbatem suum Hermannum, & Episcopum Leodiensem Robertum agit pro Sanctis Reliquijs honestiori loco locandis. Intentum impetrat, & ecce dum paucis Comitib. Corporis Reliquias scrutatur, illud integrum, & incorruptum videt, barbam habens more peregrinorum prolixam, quod eleuatum miris populorum concursibus celebre, reponunt in Sacello Sepulchri Christi in extremitate Templi, additis parieti cancellis ferreis, quibus transeuntibus conspici possit: marmori sepulchrali hos versus insculptos asserit Ægydius Aureæ pallis antiquus scriptor Leodiensis:*

Alia ipsius gesta.

Inclyta per merita clarus iacet hic Eremita
Petrus, qui vita vere fuit Israelita,
Hac modo Petre petra premeris; quamuis super astra
Viuere cum petra Chrsti credaris in æthra.

Translatio contigit 16. Octobris anni 1242. Nicolaus de Campis, & Andreas Tenetus multum hic laborant æstimantes Venerab. Petrum Constan-

tinopoli in Legatione non sine veneni suspicione occubuisse, & sepultum esse ibi ad Sanctos Martyres. Verum quod Teneti authoritas, & Græcorum fides, sint parui ponderis, illis præponderare debent Monasterij fundatio, sepultura, libri, obitus, quæ contrariam opinionem destruunt. Hæc Droutemanus adaptanda tamen ijs, quæ de eodem Petro nos in superioribus diximus.

Obitus primi Prioris Conuentus Boppardiensis.

13 Pro anno 1113. qui huic tempori correspondet, mors contigit Henrici de Boppardia primi Prioris Conuentus Boppardiensis, de quo *sub ann.* 1045. aliqua diximus. Huius autem Patris memoria ex duplici Epitaphio ibi reperto, & a Segero Paulo diligenti antiquitatis scrutatore commemorato, in Epistola ad Generalem Theodorum Stratium missa Romam 29. *Nouembr.* 1638. e Carmelo Moguntino, sic habetur. *Quantum ad Epitaphia hactenus promissa, sciendum extare in eodem Carmelo Boppardiensi (quæ Ciuitas quondam Bodobriga nomen habuit) lapidem sepulchralem immensæ molis, seu crassitiei cum sculptura Monachi cuiusdam huius Ordinis, quem antiqua istius Cœnobij fert traditio fuisse primum eiusdem loci Priorem. Hunc lapidem in ambitu ad lauam ingressus Ecclesiæ positum è terra eleuari, & in altum erigi fecit Reuerendissimus P. M. Henricus Syluius Prior Generalis huius Ordinis, dum hanc Prouinciam Alemanniæ Inferioris visitaret, & in hoc Boppardiensi Cœnobio degeret, ne tale monumentum antiquitatis paulatim pedibus attritum penitus periret. Fuit autem idem Reuerendissimus Pater cum socio suo Prouinciali Neapolitano sedulus per duos dies continuos in peruestigandis characteribus dicti lapidis sepulchralis, propter eorum vetustatem, ac verborum quorundam abbreuiaturas. Tandem ex eadem inscriptione ipsi aliud Epitaphium fecerunt, illudque in charta rubro, ac nigro colore alternis versibus descriptum supra tabulam ligneam muro infixerunt ad dexteram ingressus Ecclesiæ è regione prædicti lapidis, prout hæc mihi retulit quidam istius Conuentus Pater senior, qui dum prædicta fierent, ijs præsens, & oculatus testis fuit. Porro istud Epitaphium, quod etiam in fine Anniuersariorum libri illius Conuentus repetitur, descriptum est huiusmodi cum titulo præfixo.*

Epitaphium R. P. Henrici, primi huius Monasterij Prioris.

Iam sol mille suo cursu compleuerat annos
Virgineo a partu, centum simul & duo lustra
Et tres exactos, fatalis terminus instat
Octobris, nigro vere signanda lapillo
Vltima lux, rapuit virtutum luce coruscum
Parca seuera virum, quem sacri gurgitis vnda
Abluit Henricum, rara virtute Priorem
Ordinis agnoscit sacri sententia, nomen
Qui sibi Carmeli diuino munere poscit,

Atque

Atque Vrbs fausta colit sanctè Boppardia, saxum
Ossa tenet, cubat hic gelida tumulatus arena
Virtutum exemplar, fulgens Henricus, at astra
Mens tenet, & superum felici sede moratur.

Ipsiusmet verò lapidis inscriptio per circuitum incipiens in media linea lateris dextri, non quidem literis illic exaratis, sed nostris characteribus hic præsentata, talis est, duobus aut tribus verbis exceptis, quæ coniecturare nullus nostrum potuit.

Anno milleno cum bis deno, nonageno
Et terno pleno . . . .
Floribus ornatum virtutum fac tibi gratum
Rex pie, sit ratum facies ei famulatum.
Henricus dictus Prior hic, non crimine victus
Horrens conflictus fit dum mite necis ictus
Sereno Octobris fine
Talis memor esto ruinæ.

Ann. Christ. 1118. vsque ad 1124. Gelasij I. & Callisti II. Roman. Pontif. 1. vsque ad 6. Alexij Comneni Imper. Orient. 38. & Ioann. Comnen. 1. vsque ad 6. Henrici IV. Imper. Occid. 8. vsque ad 14.

1 SEPTENNIO isto in Petri Cathedra federunt, Gelasius, vno circiter anno; Callistus autem Secundus per sex. Gelasius a quibusdam dira, & indigna passus, postea Catholicis liberatus, & coronatus, fugere nihilominus ob aduentum Henrici Imperatoris coactus est, & deinde in Galliam nauigare. Callistus autem Gelasij successor Pontificatum, etsi inuitus acceptans, digna plura Sancto Pontifice gessit. Generale Concilium Rhemis celebrans, Imperatorem rebellem excommunicans, Ecclesias plures dedicans, S. Iacobum Apostolum Hispaniarum Patronum honorans, & Compostellanum Episcopum Metropolit. titulo exornans. De quibus Baronius, Ciaconius, Gordonus, & alij post vetustiores. *Summorum Pontificum gesta.*

2 Ad hoc tempus, cum pro illo Christianorum causa ob victorias contra Agarenos obtentas, in melius procederet, referre possumus, quæ B. Cyrillus noster huic sæculo synchronus, affert in Epistola ad Eusebium Eremitam apud Speculum Ordinis *lib.* 8. *cap.* 1. his verbis: *Placuit ei* (scilicet Deo) *Ciuitatem Ierusalem anno Dom.* 1099. *& consequenter totam Terram Sanctam pedetentim a perfidis Saracenis liberare, & eam,* *Carmelitarũ progressus.*

ac indigenas eius fideles potestati, & dominio Christianorum reducere. Propter quod cœpit tunc cultus Religionis in Carmeli Monte ampliari. Quamplures enim deuoti peregrini, qui ab Occidente superuenerant, odore huius sancti loci tracti, & deuotione Religiosorum Eremitarum Montem hunc inhabitantium permoti, mundo renunciabant, & pro contemplatione cælestium se eorum contubernio iungebant. Quod expressius, & distinctius Gulielmus de Sannico eiusdem Montis Eremita, sic scripsit *in Chronica de multiplicat. Religion. Carmelitar.* apud idem Speculum Ordinis *lib.* 9. *cap.* 1. sic. *Post hæc autem ann. Dom.* 1099. *Godofredus de Boylon Dux Lotharingiæ, & exercitus Christianorum Cruce signatus Ciuitatem Ierusalem de manibus infidelium recuperauerunt, & eam, totamque Terram Sanctam, infidelibus hominibus paulatim exclusis, ad dominium, & potestatem Christianorum reduxerunt. Propter quod cœpit tunc cultus huius Religionis iterum in Terra Sancta dilatari. A diuersis enim Mundi partibus multi deuoti Christiani desiderantes Terram illam videre, in qua Dominus noster Iesus Christus fuit natus, conuersatus, baptizatus, tentatus, transfiguratus, passus, mortuus, sepultus, resuscitatus, in Cælum assumptus, accedebant ad eam, lustrantes tunc secure non solum loca Sancta, in quibus Sancti Patres veteris testamenti magnifica egerunt, sed præcipue illa, in quibus Christus Iesus sacram redemptionem generis humani adimpleuit. Hos itaque deuotos diuersarum nationum aduenas sancta conuersatio, & abundans institia illorum Religiosorum Montis Carmeli ita ædificabat, & ad contemplationem cælestium trahebat, vt multi ex ipsis aduenis intuentes dictos Religiosos in pulchritudine pacis æternæ, & in mentis requie virtutibus opulenta in antris Carmeli Montis residere, se felices putarent, cum per deuotionem relictis mundi oblectamentis poterant eorum consortio aggregari. Qui cum ita multiplicati fuissent, vt in Monte Carmeli omnes commodè recipi non possent, repleuerunt desertas Terræ Sanctæ solitudines, in quibus prædecessores eorum antiquitus habitauerant, quarum famosiores hic commemorabo. Aliqui enim eorum sequentes vestigia Sanctorum Patrum huius Religionis, videlicet B. Ioannis Baptistæ, & filiorum Prophetarum, construentes sibi modica tabernacula in solitudine Iordanis latuerunt. Quidam autem ipsorum desertum Montis Quarentenæ elegerunt, vt illic vitam solitariam in modicis cellulis Domino ducerent, prope fontem, cuius aquas steriles, & amaras Eliseus Propheta sanauit, & in quo deserto Dominus Iesus Christus quadraginta diebus, & quadraginta noctibus ieiunauit. Alij verò eorum in Eremo illa, quæ adiacet mari Galileæ, in qua Iesus frequenter turbis prædicauit, & ex quinque panibus ordeaceis, duobusque piscibus, multitudinem magnam hominum saturauit, & varijs miraculorum signis illustrauit, solitariam sibi elegerunt habitationem.*

De Ordinis reformatione sub B. Bertholdo.

5 Huius porro dilatationis, tum Ecclesiæ Sanctæ, tum nostræ Religionis tempore, anno videlicet 1121. credunt plures, etiam ex nostris, ac insignioribus Scriptoribus, B. Bertholdum, tunc in Carmelo com-

commorantem Haymerico Antiocheno Antistite promouente, in Priorem Generalem constitutum fuisse, illique subiectos, & obedientiæ vinculo astrictos omnes quotquot eo in monte conuersabantur, eos maximè, qui ex Occidentis partibus nuper aduenerant; ipsisque traditum librum Ioannis Ierosolymitani Patriarchæ, latinitati redditum, vt secundum eum sub Regulari disciplina in posterum viuere deberent. Sic tradidisse creditur omnium primus B. Cyrillus superius relatus in ea Epistola ad Eusebium Montis Neroi Eremitam apud Speculum Ordinis *lib.*8. *cap.*2. Sequitur Ioannes de Vineta in Tractatulo, qui incipit *Cum quidam fratres nostri* in Speculo Ordinis *fol.*57. *&* 58. Arnoldus Bostius *in Specul. histor. lib.*6. *cap.*9. Ioannes Palæonydorus *lib.* 3. *cap.*1. Thomas de Iesu *lib.*1. *antiq. Ord. cap.*9. etsi non ad annum 1121. sed ad annum 1120. rem referat, Ioannes Balæus, non nisi cum rubore inter nostros referendus, quia primitus Deiparæ Carmelitanæ filius, & postea diaboli satelles, *in Catalog. Scriptor. Britan. Centur.*2. *in Append. ad Florent.* & alij posteriores, a quibus id accepere exteri nonnulli; specialiter Carolus de Tapia *in Authentic. Ingressi verbo, Monasteria cap.*17. Laurentius Beyerlinck *in Theatr. Vit. hum. lib.*16. *tom.*6. *verbo Religiosus, Religio*, dum de Carmelitis agit, Claudius Robertus *in Gallia Christian.* dum etiam de Carmelitis.

4 Mirandum tamen inter doctos, & diligentes Scriptores hoc mendum sic inualuisse, vt nullus ipsorum animaduerteret, toto cælo a veritatis tramite deuiasse, qui pro anno 1121. Antiochenæ Ecclesiæ Patriarcham Haymericum autumaret. Cum apud historicos cunctos, Annalistas, seu Chronologos omnes, pro comperto, & sine controuersia sit, eo anno illum Patriarchatum gessisse Bernardum quendam: prout diserte habent Genebrardus, Honuphrius, Bardus, Baronius, Gualterius, ac innumeri alij. Et Haymericum non nisi ad annum 1137. vel circiter, eam Cathedram ascendisse: vt cum Honuphrio, Bardo, Marchardo, Pineda, & alijs, eo tempore dicemus. Quomodo ergo in temporis indagatione *sine qua*, vt Baronius *tom.*1. *sub ann.*70. *num.* 3. inquit, *interdum labi in portentosos errores necesse erit*, sic allucinati nostri fuere? Certe, quod ad B. Cyrillum, in cuius Epistola hic primò cernitur error, attinet, omnino refugit animus credere, eum sic existimasse, vel scripsisse, cum hoc sæculo vixerit, Haymerum, & Bertholdum forsan agnoscere potuerit, nec illius patriæ, quam simul cum Carmelo coluit, tam perspicuam historiam ignorauerit. Credendum igitur eam Epistolam, quoad hunc annorum numerum ex anni 1141. cum 1121. transpositione a sciolo aliquo posteriori vitiatam fuisse. Quod facile contingere potuit, cum numerus 1141. cum 1121. vna dumtaxat numerali nota excepta, omnino conueniat. Eo quoque mendum contingere potuit, quod Epistola illa Cyrilli non nisi post 300. ferme annos, typis cusa fuerit. Non enim nisi circa annum 1200. scripta fuit, typis autem mandata

data Venetijs primum *sub ann.* 1507. Hinc ex nostris oculatiores alij, qui hunc animaduerterunt errorem, casum non ad annum 1121. sed ad 1141. retulere. Hi sunt Petrus Lucius Belga *in Compend. histor. Carmelitar. cap.* 12. Michael Muñozius *in Propugnac. Eliæ lib.* 2. *tit.* 3. *cap.* 1. *ar.* 2. De hoc autem iterum in sequenti Tomo.

Institutio Ordinis Militaris S. Ioannis.

5 Pro historiæ quoque nostræ, & Annalium complemento operæpretium est referre, quod paulo ante hoc tempus (certus autem annus nescitur) contigit, celeberrimi, & Illustrissimi Ordinis Militantis Equitum S. Ioannis Ierosolymitani prima institutio, vel saltem magna excitatio, aut promotio, vt abstineamus a varijs authorum placitis, qui diuersimode ea de re scripserunt. Res porro sic accidit, prout, alijs relictis, ex Iacobo Bostio diligenti, & cordato huius Religionis historico *par.* 1. *Histor.* colligitur. Originem habuit in S. Ierosolymorum Ciuitate, postquam per Gotfredum Buglionum Christianæ classis Ducem Christo recuperata fuit. Occasionem verò ex eo quod ante aliquot annos, dum Terra Sancta sub iugo Barbarorum maneret, cum quidam Amalphitani Ciues qui mercaturæ gratia cum Ægypto, & Syria commercium haberent, & inde sæpius loca Sancta etiam sanctæ Ciuitatis piè visitarent, ac in ea pro Latinis (quales ipsi erant) nullam Ecclesiam possiderent; licentia impetrata a Calypha Ægypti, locum amplissimum in ipsa obtinuerunt iuxta Templum S. Sepulchri, vbi Ecclesiam, & Monasterium sub titulo *S. Mariæ de la Latina*, ad differentiam aliarum Ecclesiarum, quæ a Christianis Græcis, & ritu Græco colebantur, ædificarunt: eo inter alios fine, vt ibi Christiani peregrini reciperentur, & pro posse hospitium congruum haberent. Et quia inter fideles peregrinos plures quoque piæ fœminæ erant, quæ loca illa Christi vestigijs consecrata, venerationis causa frequentabant; nec pro illis receptandis honestus aliquis locus esset, idcirco apud Cœnobium illud virorum, fœminarum aliud in honorem S. Mariæ Magdalenæ construxerunt. Insuper, quia peregrinorum numero crescente, duo illa Cœnobia, etsi pro posse benignè, & charitatiuè ipsis in necessarijs prouidere curarent, nihilominus pro omnibus recipiendis angusta, & incapacia censebantur, pij Amalphitani relati decreuere, Hospitale, seu Xenodochium quoddam circa duo illa Monasteria etiam construere, in quo cuncti peregrini congruam habitationem, & alimoniam habere possent. Hoc porro Xenodochium, Capella, & Oratorium in eo sita S. Ioannis Baptistæ titulo cognominata fuere; ea de causa, quod audierant fundatores Zachariam Prophetam S. Præcursoris Ioannis parentem, cum locum orationis ergò frequentare solitum fuisse. Cum autem hoc modo per plures annos actum esset, & præfatum hospitale sub vno gubernatore, seu Rectore regeretur, Deo sic prouidente, contigit, vt Sancta illa Ciuitas, & Regio, Christianorum iuri, Saracenis propulsis, sub Gotfredo nominato cederet. Quo tempore, deuotus quidam, & honestus vir *Gerardus* viro-

rum

rum in eo Xenodochio commorantium curam, vti Rector, & Gubernator gerebat, sicut in Monasterio Monialium quædam *Agnes* nomine, nobilis Romana Gubernatrix. Hæc de fundatione Illustrissimæ huius Religionis Bostius relatus, etsi diuersimode alij sentiant; quod quia ad nostrum intentum parum refert, vltro prætermittimus.

6 Quod autem ad rem nostram propius accedit, illud est, quod *Gerardum* illum pro Hospitalis Sacræ huius Religionis gubernio tempore recuperatæ Ierosolymæ repertum, nostri Ordinis alumnum, non leuibus fulcris nixi existimare possumus; quantumuis exteri authores, vel alij eiusdem Militaris Ordinis Scriptores, nihil de hoc dixerint. Et præ alijs audiendus noster Arnoldus Bostius, cuius in *lib.* 1. *Specul. historiar. cap.* 19. hæc sunt verba: *Hospitalariorum Militaris sacer Ordo S. Ioannis Baptistæ de Ierusalem, siue Rhodis, licet quidam putant incœpisse tempore Apostolorum, eo quod tunc inueniatur in Ierusalem honestus Conuentus nigro habitu propter mortem Christi vestimento suo exteriori cruce impressa non ad militandum, & bellandum, sed potius ad orandum, & a bellatoribus mala patiendum instructus. Qui quidem Ordo non durauit, sed pereunte Ciuitate Ierusalem per Titum, & ipse perijt: sed anno Domini* 1179. *octo annis antequam a Saladino Ierusalem caperetur, primo fuerunt regulariter Instituti sub Patre Gerardo Eremita, seu fratre Montis Carmeli, vt patet in historia Ierosolymitana, quæ sic incipit,* Terra Sancta promissionis, &c. *Hic inquam Gerardus cum fuisset institutus per S. Brocardum Priorem Montis Carmeli ad vitam Eremiticam, tandem in Ierusalem missus est, Monialium sororum eiusdem Religionis non longè a sepulchro Domini procurator. Is siquidem non erat sacerdos, sed frater laicus, & fratres laicos ad talia Officia in Monte Carmeli poni erat consuetum. Qui videns ex militantium defectu Christianis periculum imminere, & Ordinem Templariorum in cunctis prosperè succedere, S. Ioannem Baptistam, & S. Virginem Catherinam eligens in patronos, nouum militiæ Ordinem inchoauit. Videns autem Balduinus Rex Ierusalem Almarici Regis filius zelum fratris Gerardi, & eum bellicis rebus industriosum, dedit ei in Ierusalem hospitale cum prouentu Ecclesiarum eius, & inde dictus est Ordo ille ab illo die Ordo Hospitalariorum S. Ioannis; & quia exercitium militare, & exercitium in Monasterijs degentium sunt diuersa, ideo præfatus Gerardus non accepit Regulam S. Basilij, sed S. Augustini, superaddens statuta intentioni vitæ militantium congrua, & honesta, quæ & approbata sunt.* Adhæret Ioannes Palæonydorus *lib.* 3. *cap.* 1. vbi loquens de tempore circa annum 1148. inquit: *Gerardus interea Ordinis Carmeli, atque Montis, frater laicus, procurator Monialium Ordinis nostri in Ierusalem, perpendens Christianis continue periculum imminere, in subsidium peregrinorum inchoauit nouum Ordinem Militantium Hospitalariorum S. Ioannis Baptistæ sub Regula S. Augustini.* Idem latè prosequitur Coria *lib.* 9. suæ Chronicæ *cap.* 30. exactè probans hunc Gerardum ab Arnoldo, & Palæonydoro pro Institutore Ordinis Militaris

De Gerardo fund. Ordinis Ioannitarum.

S. Ioan-

S. Ioannis Baptistæ nominatum, Carmelitanum Monachum conuersum, seu laicum fuisse. Vnde circa illius capituli principium ad excusandum Authores, qui id non agnouerunt, hæc habet veluti pro præfatione. *La alteza del sacro Orden Militar de S. Iuan y su antiguedad y por consiguiente la pobreza del sacro Orden Mendicante de la Madre de Dios la siempre Virgen Sancta Maria de el Monte Carmelo, y el poco tiempo, que de institucion segun Orden Mendicante tiene, haze a los escriptores de las antiguedades andar atiento, diciendo cada qual a su gusto lo que imagina de esta Sancta Religion hospitalaria, y militar de S. Iuan. Y aunque diuersos auctores ansi antiquos como modernos escriuen de ella, y entre todos ellos los doctissimos Especuladores, y indagatores de los secretos historiales, el maestro Alonso de Villegas, y el P. Fray Iuan de Pineda Minorita, sacaron vna breue recapitulacion: como no leyeron nuestros Anales vanse con la corriente de lo que allaron escripto, y dicen lo que otros dixeron, de lo qual no se les ha de imputar a culpa cosa alguna en este caso, porque fiados de la verdad que los primeros sucintamente dixeron, escriuieron lo que hallaron escripto; pero ni ellos ni los auctores pasados (si bien se quiere mirar) dexaron en breues palabras de decir la substancia de el caso, y la verdad de el hecho como paso, segun los Carmelitas en muchas palabras lo dizen. Y por que se vea ser asi ponderare a qui los dichos de los vnos, y de los otros, y infirire de todo lo que con verdad en el principio propuse (esto es) que la Orden hospitalaria, y militar de S. Iuan de Malta la principio, y instituyo vn Religioso lego llamado fray Gerardo de el sacro Orden Monachal de nuestra Señora de el Carmen.* Prosequitur autem in sequentibus varijs fundamentis id confirmare, quorum aliqua nos etiam afferemus.. Accinit etiam Petrus Saracenus, qui, *in Menologio Carmelitarum in Vita S. Gerardi*, fusè etiam contendit institutorem Sacri huius Ioannitarum Militaris Ordinis fuisse Gerardum Ordinis nostri alumnum: etsi valdè decipiatur hunc Gerardum confundens cum alio Gerardo Sagredo Veneto Episcopo, & Martyre, de quo nos in præcedentibus latè egimus. Cæteris autem accuratius, & diligentius Marcus Antonius Alegre de Casanate *in Parad. Carmel. decor. stat. 4. ætat. 13. cap. 2.* sic scribit, loquens de anno Christi 1166. *Gerardus Carmeli Montis Monachus laicus ex his quos in Ordine isto, fratres de obedientia vocant, natione Palæstinus, vir fuit miro in pauperes feruidus amore, & singularissimum hospitalitatis in peregrinos exemplar: egregiæ sane indolis, & solertiæ vir, prudentia, fortitudine, & multo virtutum nitore clarus. Is cum Procuratoris vices gereret pro Abbate Carmeli in Cœnobio Sanctimonialium Ierosolymæ, vt refert Palæonydorus, pro subleuandis peregrinorum necessitatibus, & ærumnis a Saracenis in aduenas illatis, & leuandis vtriusque sexus ægrotis, ex varijs Orbis partibus confluentibus illò, vt sacra redemptionis nostræ loca, & gloriosum Christi Domini sepulchrum venerarentur, & exoscularentur, Cœnobia Carmelei Ordinis duo vetusta, quæ Saracenorum infestationibus penè erant depopulata de licentia Abbatis*

Gene-

Generalis Carmeli in duo insignia Xenodochia charitate feruidus erexit. In ijs ipse a Callisto II. Papa pro viris factus est Rector, & Praeses, primusque confirmatus institutor, Antesignanus, & Magnus magister nobilissimae Militiae Hospitalariorum, quos nunc vocant Milites Sancti Ioannis Baptistae in Melite, siue Malta: pro foeminarum alendarum Xenodochio altero Ioannam, siue Agnetam quandam Romanam Europaeam Rectricem Gerardus instituit. Religio ista Militaris nobilissimorum Ecclesiae Militum sub statutis primùm a Gerardo, & Raymundo de Podio immediato successore, Magnoque Religionis Magistro datis, aliquando militauit; sed tandem ex decreto Concilij Lateranensis ab Innocentio III. celebrato Sancti Augustini Regulam, quam modo profitentur, amplexata est, sub qua, & certis Ordinis decretis iuxta varia illius Comitia, siue sambleas, clarissime floret. Porrò cum excellentissimis charitatis exemplis erga peregrinos, & aegrotos nouos suos Milites Gerardus instruxisset, zelo noui augendi Instituti totus ebibitus, post annos sexdecim a sua Equitum, siue Hospitalariorum Sancti Ioannis Baptistae in Ierusalem institutione Ierosolymis in suo Xenodochiali Coenobio è ferculo vitae in pace descendit, propè annos Christi Iesu 1166. sub Alexandro III. Pontifice Optim. Maxim. & Occidentis Imperatore Federico Aenobarbo iuxta computa Claudij. Subiungit autem annotationem istam: *Infirma nos, & malefida scriptorum aliquorum cogit mens, originem illustrissimae Militiae Maltae Laconicè perstringere, vt probemus Gerardum Carmelitam illius fuisse genuinum institutorem, & Magnum Magistrum in Ordine nobilissimorum Equitum Sancti Ioannis Baptistae primum. Initium igitur huius Religionis fuit, si grauissimo eiusdem monumento fideliter ex Malta Archiuijs educto, manuque fidelissimi Militis Maltae exarato adhibenda erit fides* (dicit autem hoc monumentum haberi cum ordinationibus Samblearum M. S. in Bibliotheca Coenobij Caesaraugustani Carmelitarum) *Coenobium, seu Xenodochium quoddam Ierosolymis a tempore Machabaeorum erectum pro subleuandis necessitatibus aegrotantium militum, vel sepeliendis ijsdem in bello occisis. Cum igitur sub regimine Ioannis Hircani Equitis nobilissimi, ingenuique Prophetae Iudae Machabaeorum Ducis successoris Ciuitas Sancta ab Antigono Epiphane tetra obsidione premeretur, coactus est Hircanus reconditi thesauri in monumento Dauid partem vnam exhibere, vt obsessi respirare ab inimico aliquando possent, & partem pro aedificando Coenobio (sic loquitur manuscriptum citatum) seu Xenodochio ad imitationem S. Iudae Machabaei largiter expendere, vbi aegroti curarentur, & cura pro mortuis sepeliendis susciperetur ab aliquibus inibi degentibus viris. Xenodochium hoc Hircani, vt vetustissima tradunt Militaris huius Ordinis monumenta, vsque ad tempora peruenit Christi, qui illud sua pluries sacrauit sacratissima praesentia, multaque miranda ferunt, & eximiae charitatis, & amoris opera cum suis Apostolis operatum esse in eo. Huius Coenobij, seu Xenodochij pia in pauperes exercitamenta vsque ad tempora Titi, & Vespasiani perdurarunt, & capta a*

Tito Ciuitate defecere, ut postea tempore dante in Cœnobia duo Carmelitarum sexus vtriusque, quod credimus, vt asseritur, dira illa Titi persecutione transacta, erigerentur. Eapropter interim peregrini vndique visendi Sacri Sepulchri Seruatoris Iesu studio ibi confluentes à re à Barbaris vexati, pressi fame, ærumnis afflicti, sine domo, sine protectione, & vmbraculo hac illacque errantes miserè peribant. Quorum misertus pro cordis sui affectu pius quidam post multa tempora Religiosus vir (quem vetustissima historia Girar vocant, nostræ Gerardum) ad imitationem antiqui illius Iudæ, & deuotissimi Hircani Cœnobij, seu Xenodochij e duobus illis Cœnobijs virorum vno, & altero fœminarum iam pridem erectis a Carmelitis, & iniurijs Barbarorum penè depopulatis quæ propè Christi Sepulchrum fuerant erecta, duo Xenodochia Gerardus ille qui Procuratoris vices pro Abbate Carmeli in Cœnobio Sanctimonialium gerebat, struxit, cui nomen vni dedit Sancti Ioannis Baptistæ, alij autem quod pro reficiendis mulieribus erigebatur; Sanctæ Mariæ Magdalenæ: fertur ab alys insignitum esse primum nomine Sanctæ Mariæ de Latina, eo quod Latini quidam nundinatores aliquandiu ibi fuissent recepti quod postea ijdem dotibus annuis auxere hoc nomine decorantes. Author Gallus (in Catalogo Magistrorum Militiæ Sancti Ioannis Gallicè scripto, prout notat in margine) *addit a Religiosis fuisse administratum virorum Cœnobium.* Lequel estoit gouuernè par des Religieux du Carmel. *Pro viris constituit se administrantium Gerardus Rectorem, pro fœminis Annam quandam, siue Romanam Agnetem præposuit, non voto, si diuramento omnes sexus vtriusque ibi ministrantes assistere astringens ægrotantium necessitatibus, & seruitio. In his ergo cum tot pietatis operibus, vt numerari nequeant, in peregrinos, & valetudinarios exhibitis, Gerardus, & Anna cum ministris suis splenderent, noua Maltenses quidam nundinarij, & Principes alij confluentes illò charitate deuicti pretiosis datis dotibus Xenodochium temporalia breuiter auxere: eaque, vt Catalogus Magistrorum Militiæ ex Gallico Authore affirmat sub Sedis Apostolicæ protectione recepta sunt, & grandibus priuilegijs a Lucio Secundo Summo Pontifice quamprimum aucta, qui statim Gerardum rectorem illorum Apostolica confirmauit authoritate, & sacras constitutiones pro regimine ministrantium siue degentium in Cœnobijs illis, seu Xenodochijs, quas Gerardus scripserat, Apostolica item benedictione communiuit anno salutis 1144. Vt affirmat Pineda. Ex quo factum est, vt assiduo Xenodochij illius, quod Cœnobium vocant vetustæ Ordinis memoriæ, seruitio multi sese deuouerunt, non solum ægrotos reficere, sed armis etiam eos ab infestationibus Barbarorum defendere in honorem gloriæ Christi, amoris, & fidei eius Catholicæ, Iudam, & Hircanum imitantes, qui vna manu peregrinis subueniebant, & altera pro defensione legis ense viriliter dimicabant.* Hanc etiam Carmelitarum causam tuentur Oliuanus, & Franciscus a Sancto Angelo, eodem Casanate referente.

Ex

7 Ex his porro præter solitum modum a nobis prolixius relatis, liquidò innotescit, haud leuiter, sed magno authoritatis fundamento, Ordinis nostri authores hunc Gerardum Carmeli Eremicolam Militum Sancti Ioannis Ierosolymitani Ordinis primum lapidem existimasse; quantumuis plures, qui de eius Religionis prima institutione egerunt, vel nullum Gerardum institutorem agnouerint, vel saltem, Carmelitam fuisse, prorsus ignorarint, silentioue prætererint. Nec mirum id erit animaduertenti sanctam hanc Ioannitarum Religionem, etsi in se conspicuam, & clarissimam, in sui tamen prima inchoatione obscurissimam extitisse, vt apertissimè patet in tot, tamque varijs Doctorum placitis circa ipsius initium. Vt enim testatur eorum præcipuus Chronologus Bossius relatus, adeo in ea quidam allucinati sunt, vt a tempore etiam Samuelis præfatum Xenodochium eius Ordinis primordiale fundamentum, erectum esse dixerint; etsi sub Iulio Cæsare, & Antiocho Antiochiæ Rege reædificatum, Christo (etsi nondum nato) in somnijs apparente, ac reuelante: alij a Iudæ Machabæi strenuissimi Iudæorum Ducis æuo: alij sub Ioanne Hircano Simonis Machabæi filio, eius auspicia desumenda arbitrentur. His porro historiæ tenebris ansam præbere potuit, quod in Ptolemaidæ, seu Acconis expugnatione a Saracenis circa an. 1291. facta Milites isti S. Ioannis cum Ciuitate pretiosa multa scripta, quæ pro ipsorum Religionis elucidatione vtilissima essent, amiserunt, prout idem Bossius eo sub anno testatur: vel quia Vvillelmus Tyrius egregius Orientalis historiæ huius temporis Chronologus isti Ioannitarum Religioni parum beneuolus, potius aduersarius, Bossio ipso testante, extiterit, pauca de ipsa referens; adeo vt Baronius ipsius Vvillelmi, in rebus Orientalibus perpetuus sectator, parcè etiam nimis de ea familia toti Orbi conspicua dixerit, cum in alijs minoris ponderis historijs fusior conspiciatur. Quidni ergo hæc Militum Sancti Ioannis Religio sui primi fundatoris conditionem, seu statum ignorarit?

An Carmelita Gerardus

8 Nostrorum porro sententiam circa hunc Gerardum, quod videlicet ex Carmeli Montis Eremitis fuerit vnus, credibilem esse suadent plura. Primum, quod, vt Coria superius rectè notauit, *Este Sacro Orden de Nuestra Señora del Carmen fue fundado en Tierra Sancta por los Santos Prophetas Elias, y Eliseo, de los quales con successión hereditaria, sin Iamas aber quiebra, como dizen los Summos Pontifices, se ha venido deriuando esta Religion*. Potuit igitur ex istis vnus, loco, & tempore vicinus, prima Ioannitarum Ordinis fundamenta iacere. Secundum, quia, vt idem Coria subiungit: *La Religion Carmelitana Iamas desde su Institution ha perdido la possession de Tierra Sancta, aunque los infieles la gauaron muchas vezes de los Christianos*. Ad ipsam ergo veluti primogenitam in ea patria nouellæ Religionis primordia promouere spectare poterat, si non debebat. Tertium, & proximius ad intentum, quod non solum hæc Carmelitana

Fundamenta nostrorum.

Religio ab Elia in Terra Sancta primum inchoata est, & in ipsa iugiter durauit, vt Coria testatur, sed etiam, quia, veluti id esset Carmelitanum munus proprium, eiusdem Terræ Sanctæ subuentioni, pro posse, & gnauiter incumbebant. Testantur hoc litteræ Nicolai Sorgini, huiusmodi Hospitalarij Ioannitarum Ordinis magni Magistri (apud Claudium Robertum *in Gallia Christiana* 21. inter Generales huius Religionis) & Guillelmi de Bello loco Magistri militiæ Templi, ad Bonif. VIII. Roman. Pontif. missæ: & aliæ Prælatorum eiusdem Terræ Sanctæ ad eundem Bonifacium transmissæ, quæ habentur in Speculo Ordinis *fol.* 80. & apud Vvaldensem *tom.* 3. *tit.* 9. *cap.* 89. in quarum prioribus, sic dicitur: *Obseruanda subsidia, quæ fuerunt a priscis patribus approbata. Inuenimus siquidem in nostræ memoriæ tabula exaratum, quod Ordo fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo in cismarinis partibus a tempore quo memoria non existit, a prædictis Patribus in eiusdem Terræ solatium extitit institutus: cuius alis opitulatione diuina extensis, fratres eiusdem Ordinis subuentioni dictæ Terræ se deuotius deuouerunt.* In posterioribus autem sic habetur: *Non sunt antiqua prætermittenda subsidia, quæ nunc, prob dolor! æmulationis conculcata lolio, a priscis Patribus fuerunt approbata. Credimus enim vos non ignorare, Pater Sanctissime, qualiter Ordo fratrum Ordinis B. Mariæ de Monte Carmeli, qui inter cæteras sacras Religiones Apostolicæ Sedi deuotas claret deuotione conspicua, fuit in cismarinis partibus a tempore, cuius non extat memoria, a prædictis Patribus, in eiusdem Terræ Sanctæ solatium institutus. Cuius alis late, longeque postmodum opitulatione diuina extensis, fratres eiusdem Ordinis subuentioni eiusdem Terræ Sanctæ deuotioni pene ineffabili deuouentes, quæ manus pietatis subministrauit, eisdem tenui particula pro suis supportandis necessitatibus retenta, fratribus domorum suarum præmissarum partium ministrabant, deuotius in sæpe dictæ terræ subsidium conuertenda.* Cum ergo ex ijs litteris habeatur quod Carmeliticus noster Ordo *in solatium Terræ Sanctæ fuerit institutus*, & fratres eiusdem *subuentioni dictæ Terræ se deuotius*, vel *pene ineffabili deuotione deuouerint*, & eleemosynas illis erogatas in eiusdem *subsidium* conuertisse, proculdubio credibile etiam valde erit, primæ institutioni huius Militaris Ordinis, qui similiter ad *subuentionem*, *subsidium*, & *defensionem* eiusdem Terræ Sanctæ erigebatur, operam nauasse: medijs videlicet sui Carmeli Eremitis, qualis vnus is Gerardus agnoscitur. Accedit quartum, quod cum in S. Ierosolymorum Ciuitate, vel circa illam, iuxta fluuium præsertim *Laura* cognominatum, iugiter, ac continuo, etiam dum erat sub Saracenorum iugo, fuissent Carmelitani Ordinis Domus, seu Cœnobia, quæ idcirco *Lauræ* appellabantur, prout plura, quæ in præc. Tomo, & in isto in superioribus sunt adducta, haud leuiter suadent: Ordo autem iste Ioannitarũ inter cæteros Militares sub titulo veræ Religionis, & ipsius alumni sub titulo speciali *fratrum* Instituti fuerint,

in

in eadem quoque Solymorum Vrbe, quis facilè credat Gerardum ipsius primum institutorem hominem mere laicum fuisse, non vero Regularem, imo & illius patriæ veluti propriæ Religionis, Religiosum, qualem nostrum Gerardum asserimus? Crescit robur huius fundamenti ex celeberrimi Authoris Abulensis testimonio, qui *tom.* 1. *fol.* 37. *in Epist. D. Hieronym. ad Paulin. cap.* 7. inquit. *Spiritus Sanctus fuit effusus in cœnaculo Sion, id est, in quadam domo magna, quæ erat in Monte Sion, scilicet in alto loco Ciuitatis. Et ibi cœnauit Dominus cum Apostolis. Est nunc ibi domus illa, a qua incœpit Ordo, qui dicitur Hospitalariorum.* Etenim locus iste Montis Sion antiquissima Ordinis nostri mansio fuit, prout probant ea, quæ ex Ioanne Ierosolymitano, Thoma Vvaldensi, & alijs adduximus *tom. præced. sub ann. Christ.* 40. *num.* 5. Si autem iste Sion Montis locus Carmelitarum veluti proprius fuit, sane Ioannitarum Religio in eo loco (vel circiter) erecta, ad ipsos speciali iure spectabit; fundationis nempe titulo, per Gerardum Carmelicolam inchoatæ. Iuuant quoque quæ eodem Tomo *sub ann. Christi* 326. *num.* 3. dicta manent, de extructione Cœnobij Monialium *in loco Dominici Sepulchri* per Helenam Constantini Imperatoris Matrem facta: etenim si consulamus ea quæ superius ex Arnoldo Bostio adduximus, conspicue cernemus quod iste noster Gerardus *Procurator* erat *Monialium sororum, non longe a Sepulchro Domini.* Iure ergo potuit Institutionem Militum Sancti Ioannis promouere. Præsertim etiam, quia in eadem S. Ciuitate, teste eodem Bostio, *eo ann.* 326. *num.* 10. relato, habebant Eremitæ Carmeli, *virorum duo Monasteria, scilicet in Monte Sion, & in Porta aurea, & vnum in Monte Oliueti.* Ex aliquo ergo istorum prodire potuit hic Gerardus noster. Eo etiam quod Marinus Sannutus *de secret. fidel. Cruc. lib.* 3. *par.* 7. sequens etiam Iacobum de Vitriaco *in histor. Ierosol. cap.* 64. vocat eum virum *sanctæ vitæ, & probatæ Relgionis.* Religiosus igitur erat.

9 Quamuis autem ea quæ adduximus sufficienter euincant nostrorum authorum placitum, in materia præsertim temporis vetustate, monumentorum amissione, incuria etiam vtriusque Religionis Scriptorum abolita fere, & derelicta; nihilominus vnum aliud occurrit quo tam authores, qui hunc Gerardum hominem mere laicum existimant, quam nostri, & alij apud ipsos, qui ipsum fratrem Conuersum Carmelitarum autumant, ad concordiam redigi possunt. Si videlicet dicamus Militare hoc Hospitalariorum Sancti Ioannis Institutum sub hoc præcisè Hospitalariorum titulo a Gerardo illo sæculari primitus erectum fuisse; cæterum sub Regulari, & Religioso nomine, cum trium substantialium Religionis veræ votis obseruantia, alijsque ceremonijs Regularibus, non nisi post aliquod tempus a prima sui institutione, a Gerardo alio, etsi eiusdem nominis, re tamen diuerso illo videlicet nostro Procur. Cœnobij Monialium Ierosolym. Quod sic accidisse, nec voluntariè, aut sine fundamento, id a nobis dici, elici potest ex contextu historiarum Confirmatio.

Zz 3 eius

eius inclytæ Religionis. Cunctæ namq; supponunt, in prima sui erectione non sub Religionis titulo, tribusue essentialibus votis, aut institutis Regularibus, sed potius sub sæcularium Hospitalariorum munere, onere & titulo erectam fuisse; etsi postea sub veræ Religionis forma, & dicta obseruantia. Indicatur id etiam a nostro Arnoldo Bostio supra relato, dum inquit: *Primo fuerunt regulariter instituti* (nota lector verba) *sub Patre Gerardo Eremita*: Indicans aliam priorem institutionem, sed non *regulariter*. A quo dicendi modo non discordant alij ex nostris. Cui sanè standum, dum maiora non suppetant fundamentorum fulcra, pro aliqua ex relatis sententijs. Hæc porro a nobis dicta sint, ne vel credatur huius Militaris Religionis clarissimæ historicos, quasi indignum putantes quod ignotus Conuersus alterius Ordinis sui Instituti primus author fuerit, ad nobilem illum Gerardum sæcularem recurrisse; aut nostros Scriptores, gratis, & sine fundamento oppositum somniasse. Eò præsertim, cum Bostius pro hac parte afferat quandam Ierosolymitanam historiam, quæ incipit *Terra Sancta promissionis*; & Casanate afferat etiam exteros authores id profitentes.

Conuentus maior Panormi.

10 Congruit huic tempori, anno scilicet 1118. vel circiter, prima erectio Conuentus nostri maioris Panormi Vrbis inclytæ Regni Siciliæ. Pro quo extant duo antiquitatis monumenta. Alterum est inscriptio quædam trabi tecti eiusdem Monasterij Ecclesiæ posita, sub his numeris grandiori charactere sculptis M. C. XVIII. Alterum, inscriptio altera cuidam Sepulchro eiusdem Ecclesiæ adiuncta sub his M. C. XXI. quæ duo simul collata arguunt *sub eo ann.* 1118. eam erectam, vel fundatam fuisse, & 1121. aliquem defunctum eo loco conditum. Etsi autem plura de hoc Cœnobio, viris Illustribus, qui in eo vixerunt; Reliquijs, quę ibi seruantur, & alijs similibus, dici possent, de quibus Tomo IV. nonnulla; nunc vero illud non prætermittendum, in ea Ecclesia maximè coli Deiparæ Virginis marmore sculptam deuotissimam Iconem; ad quam pie venerandam tota Ciuitas a Paschate Dominicæ Resurrectionis vsque ad Pentecostes festum singulis quartis ferijs a mane vsque ad tertiam noctis horam annuatim concurrit. Inter eiusdem etiam Ecclesiæ pretiosissimas gazas locum primum tenet Spina quędam ex Christi Domini corona, Summorum Pontificum authoritate authenticata, & quæ singulis quadragesimalibus sextis ferijs solemnissime in maiori altari exponitur: & musica, concionibus, populique concursu, ac processione per cœmeterium celebratur. Eo etiam, quod vt dicitur, in illius extremitatis parte, veluti signum Christi sanguinis aliquid adumbratur. Idcirco etiam prima Dominica Maij solemni Officio, ac Processione per Vrbem, Prætore, & Senatoribus assistentibus cum cereis accensis religiosè defertur.

Ann.

Ann. Christ. 1124. vsque ad 1129. Honorij II. Rom. Pontif. 1. vsque ad 5. Ioannis Comneni Imper. Oriental. 7. vsque ad 11. Henrici IV. Imperat. Occidental. 15.

1 POST tumultus aliquot a seditiosis excitatos tandem Honorius II. legitimus Papa creatur, hoc toto tempore Ecclesiæ clauum tenens; eò felicior quod primo sui Pontificatus anno Henricus Imperator, nulla relicta mascula prole, ex hac vita migrauerit, qui non parum Ecclesiæ aduersarius extitisse describitur. Felix quoque quia S. Bernardi Clareuallensis Abbatis consilijs per epistolas exhibitis dirigi potuit. Laborauit etiam pro quiete Casinensis Monasterij, cuius nonnulli Monachi deficere videbantur a primæua Summis Pontificibus obedientia exhibita. Diuitiæ enim, & opulentia solent prauos hos fœtus inter Sanctos etiã parturire. De ijs noui Chronologi, & Annalistæ, authorum huius temporis vestigia sectantes. Honorij II. Pontificatus.

2 Augebantur in dies Christianorum vires in Terra Sancta, vindicata præsertim paulo ante Tyro inexpugnabili, & inclyta Ciuitate de Turcarum manibus, Dei misericordia, & Venetorum classe, qui propterea optimè meriti de Christianitate haberi meruerunt. Ad quod tempus, vel non multo post, referri videntur quæ historicus noster Arnoldus Bostius *lib. 6. suæ historiæ cap. 9.* sic scripta reliquit, similia sanè ijs, quæ B. Cyrillus, Guillelmus de Sannico, & alij scripserant. *Dum cultus diuinus propter Christianorum prosperitatem in Terra Sancta augmentari cœpisset, quamplures deuoti peregrini, qui ab occidente quotidie superuenerunt, odore huius sancti Montis tracti, & deuotione Religiosorum Eremitarum Montem hunc inhabitantium permoti, Mundo renunciabant, & pro contemplationem cœlestium se eorum contubernio iungebant. Insuper a diuersis etiam mundi partibus multi deuoti Christiani desiderantes Terram illam videre, in qua Dominus noster Iesus Christus fuit natus, conuersatus, baptizatus, tentatus, transfiguratus, passus, mortuus, sepultus, & post resurrectionem in Cœlum assumptus, accedebant ad eam, perscrutantes tunc securè non solum loca Sancta in quibus Sancti Patres veteris testamenti magnifica egerunt, sed præcipue illa in quibus Christus Iesus Sacramenta redemptionis generis humani adimpleuit. Hos itaque deuotos diuersarum nationum aduenas sancta conuersatio, & abundans iustitia dictorum Religiosorum Montis Carmeli, ita ædificabat, & ad contemplationem cœlestium trahebat, vt multi ex ipsius aduenis intuentes dictos Religiosos in pulchritudine pacis viuere, & tranquilla mente in antris Carmeli Montis residere, se felices putarent cum per deuotionem spretis, & relictis mundi oblectamentis poterant eorum consortio* Terræ Sanctæ, & Ordinis nostri progressus.

tio aggregari. Qui cum ita multiplicati fuissent, vt in Monte Carmeli iam recipi commodè non possent, repleuerunt etiam desertas Terræ Sanctæ solitudines; in quibus prædecessores eorum antiquitus habitauerunt, quarum famosiores hic commemorabo. Aliqui enim sequentes vestigia Sanctorum Patrum huius Religionis, scilicet Beati Ioannis Baptistæ, & filiorum Prophetarum, construentes sibi modica tabernacula in solitudine Iordanis, latuerunt. Quidam autem ipsorum desertum Montis Quarentenæ elegerunt, vbi Christus a Diabolo tentatus fuit; & illic vitam solitariam in modicis cellulis Domino seruierunt propè fontem cuius aquas steriles, & amaras pater noster Eliseus Propheta sanauit. Alij verò eorum in Eremo illa quæ adiacet mari Galilææ, in qua Christus frequenter turbis prædicauit, & ex quinque panibus ordeaceis, & duobus piscibus multitudinem magnam hominum satiauit, & varijs miraculorum signis illustrauit, solitariam sibi elegerunt habitationem.

Ex Abbate Trithemio.

3 Alludit ad ista Ioannes Trithemius notissimus author, qui in *libro de laudibus Carmelitarum*, *cap.*8. sic scribit. *Manserunt itaque fratres in Monte Carmelo, solitariam vitam in paupertate non modica ducentes donec multis euolutis annis, Terra Sancta per Christianos iterum fuit reparata, & peregrinis iter ad illam in pace compositum. Facta fuit hæc Terræ Sanctæ recuperatio per Ducem Gotfredum anno Domini millesimo nonagesimo nono. Deinde post annos paucos confluentibus vndique peregrinis, & maxime de regione Europæ, numerus fratrum in Monte Carmelo valde multiplicatus est, intantum, vt præ multitudine Montes implerent, & vrbes. O si tunc Ordinis Carmelitici decorem in sua maiestate vidisses, nunquam fuisse similem alium exclamares! Erat videre delectabile fratres innumerabiles circa Montem Carmelum habitantes in cellulis, & cauernis petrarum, id ipsum omnino sapere, Deo Maximo die noctuque quam deuotissime seruire, mundum cum suis voluptatibus pro Christi amore contemnere. Summa tunc apud illos erat Religio, summa Regularis vitæ perfectio, cum fratres in carne manentes, carnem ipsam cum vitijs suis fortiter euicerunt. Floruit in pace Religio, quæ paulo ante turbata perfidorum incursibus deficere putabatur. Venerunt ex omni Europa fratres peregrini, & colla Monasticis disciplinis in Monte Carmelo humiliter submiserunt.*

De habitu Præmonstratensibus a Virgine SS. concesso.

4 Circa hoc tempus, prout Historiæ Præmostratensium scribunt, & ex ipsis Benedictus Gononus *in Chronic. S S. Deipar. ad ann.* 1125. ipsa Deipara S. Norberto Præmostratensium patri candidum sui Ordinis vestimentum tradidit, & ante aliquot annos, eodem Gonono *sub ann.* 1109. testante, eadem sacerrima Virgo Alberico secundo, Abbati Cisterciensi egregio cultori ipsius etiam habitum album concessit. Quibus si iungantur quæ in superioribus de Casula, seu Planeta S. Ildephonso ab eadem Sanctissimæ Dei Genitrice data, diximus, & quæ de similibus donarijs pijs, & sanctis viris ab ipsamet concessis *in lib. de Maria*

Patro-

Patrona cap. 5. num. 17. scripsimus, maius robur accipient ea quæ in sequenti Tomo de donatione Scapularis nostro B. Simoni ab eadem Dei Matre facta dicemus. Clareque conspicietur rectissime a Sacra Congregatione Rituum in Officio Commemorationis solennis eiusdem pro Carmelitis concesso appellari *Munificentissimam*, seu *Magnificentissimam*, propter hæc magnifica dona, & munera suis deuotis concessa.

5 Maius hinc quoque fulcrum habebunt, ea quæ secundo Tomo præcedenti circa *ann. 42. num. 5.* exarata reliquimus, de Epistola eiusdem Deiparæ ad Messanenses descripta. Quæ enim *Munificentissima*, & *Magnificentissima* Virgo est, habitum, vestem, scapulare, casulam, seu planetam, similiaque donaria suis deuotis concedens, cur non sibi deditissimæ Ciuitati Epistolam scriberet? vel in gratiam nouæ ipsius conuersionis ad fidem, & legatiæ ad eam missæ? Plura de hac traditione egregij plures authores scripserunt; nonnulla & nos loco relato diximus; quibus etiam non pauca addi possent. Sed multis omissis, vnum non reticendum, quod, vt ex fido valde testimonio accepimus, ipsamet Sacerrima Virgo, sua ex benignitate, fœminæ cuidam piæ, religiosæ, ac sibi deuotæ, reuelare dignata est eiusdem traditionis veritatem, plerasque etiam ipsius circunstantias, cohærentes valde cum eis, quas nouissimè P. Paulus Belli eo loco adductus *in lib. de Gloria Messanensium* diligentissimè cumulauit. Ex processu coram Ordinario compilato id constare dicitur, expectarique Sedis Apostolicæ, & Sacræ Congregationis Oraculum, quo obtento, adgaudendum erit inclytæ Messanæ Vrbi, pluribus etiam alijs titulis decorandæ, quod pro huiusmodi suæ pretiosissimæ gazæ defensione, non solum è terra, sed è Cælo etiam, ab ipsa quoque Cælorum Regina, testimonium habere mereatur.

De Epistola 554 Deiparæ ad Messanenses.

Ann. Christ. 1130. vsque ad 1140. Innocentij II. Roman. Pontif. 1. vsque ad 11. Ioannis Comneni Imper. Orient. 12. vsque ad 22. Lotharij Imper. Occiden. 1. vsque ad 6. & Conrad. Reg. Roman. 1. & 2.

1 ORVM annorum historia tertium hunc Tomum complebit; etsi non Innocentij II. Pontificatum; rationem præcipuè habentes ad nostri Ordinis euentus, qui *sub anno 1141.* & sequentibus notabiliores fuerunt. Vt quarto Tomo in principio ostendemus. Post Honorij ergo II. obitum Innocentius Petri Cathedram ascendens, Petrum Leonem Antipapam, Anacletum

Horum annorum historia.

cletum secundum appellatum, sibi aduersarium passus (cuius fautores immania sacrilegia perpetrarunt.) Gallias petens, ab Ordinibus Monachorum, Regibus, & Principibus suscipitur, Ludouicum Francorum Regis filium consecrat, & legitimus Pontifex approbatur in Concilio Rhemensi, ac defuncto Anacleto, & Victore etiam Antipapa humiliato, Ecclesiæ pacem restituit, ac schismaticis veniam præbet. D. Bernardus, Petrus Cluniacensis, Baronius, & alij, tum vetusti, tum moderni.

De Cœnobio Luxouiensi. 2 Luxouiense Cœnobium, de quo *sub ann.* 560. plura diximus, quia a B. Columbano Monachismi Prophetici cultore, vt eo loco ostensum, erectum fuit; hoc tempore enormiter deformatum cernebatur, quod olim fuerat obseruantiæ Monasticæ lucidissimum speculum. Pro illius ergo reparatione in pristinum laborabat Innocentius Papa, etsi frustra, prout ex litteris clarissimi viri Petri Cluniacensis ad eundem Summum Pontificem *lib.* 3. *epist.* 23. innotescit. Vbi celebris illa sententia Religiosorum Ordinum Reformatoribus pensitanda: *In negotio Religionis facilius possunt noua fundari quam vetera reparari.* Esto autem nec ipse Papa, nec Petrus iste, eius in hac causa administer, aliquid magni ponderis facere potuissent, Dei tamen sapientissima prouidentia actum, vt paulo post Carmeli Religio, in ipsomet Monte, vbi totius Monachismi ab Elia primaria fundamenta sunt iacta, sub B. Bertholdi disciplina, magnum incrementum acciperet, prout in sequenti Tomo demonstrabitur.

B. Bertholdi gesta. 3 Interim porrò Bertholdus ipse omnibus virtutis, & Religionis obseruantia factus a nostris celebratur. Specialiter a Petro Thoma Saraceno in Menologio Carmelitarum in Vita ipsius, sic dicente: *In sacra igitur Religionis palæstra, se Christi athleta exercens, cæteros Eremitas nostros vitæ asperitate vincere conabatur. Vnica in die contentus refectione, radicibus, & coctis oleribus frugali mensa vtebatur, quam sacris meditationibus, & lectionibus gratissimam reddebat palato; vestibus laneis, illisque Eremitarum nostrorum vsu rudibus incedebat amictus. Nulla sane decurrebat hora diei, quæ suspirijs, ac orationibus Deiparam Virginem humi aduolutus non salutaret, non conueniret. Quosdam ex nostris sæpius audiuimus referentes hunc Sanctum virum in præruptis Carmeli Montis septies quotidie reclinatum mediterraneum Mare Angelico* Aue *Religioso vsu consalutare; in illius nubeculæ memoriam, quam Dux noster Elias e marinis fluctibus ascendentem septima vice conspexit, futuræ Incarnationis sacrum prognosticon. Imo his quoque temporibus vsu publicè venit, vt vniuersi Ordinis nostri fratres in singulis horis Canonicis flexis genibus Canticum illud mellifluum maximo deuotionis ardore recitare consuescant.* Inferius etiam: *Fama fertur apud nostros Sanctissimum Patrem nostrum Bertholdum ingenti quidem feruore ad augendam piorum deuotionem cooperatum esse modò orandi per globulos in annorum Beatissimæ Virginis Mariæ piam commemoratio-*

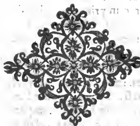
rationem. Quem orandi modum primum excogitasse Petrum Eremitam nostrum belli sacri inuentorem, testantur Iacobus Vitriacus lib. 1. *Histor. Orient. cap.*16. *& Polydorus Virgilius lib.*10. *imo globuli isti, seu calculi a Petro ipso excogitati ex ligno ad orandum in via militibus monstrabantur. Quod & B. Bertholdus suis Coëremitis passim præstabat, vt Virginem gloriosissimam ordinatè, & attentè consalutarent.* Qualiter hæc posteriora absque præiudicio Sacerrimæ Religionis Prædicatoriæ intelligi debeant constat ex dictis superius circa annum 1086.

4 Ad idem tempus, annum videlicet 1137. tribuenda videtur assumptio Haymerici de Malefaida, natione Galli, patria Lemouicensis, de villa appellata Salamiacum, ex Antiochenæ Ecclesiæ Decano ad eiusdem Patriarchatum. Esti enim in hoc contradictorem habeamus Dominum Baronium, qui non nisi anno 1143. hanc assumptionem accidisse putat, quem sine maiori discussione aliqui sequuntur; at nihilominus pro nobis stat, tum multorum grauium Doctorum authoritas, tum maximè Gulielmus Tyrius, cuius vestigijs inhærere Baronius existimauit. Ex illis sunt Honufrius Panuinus *in Chronologia Ecclesiastica*, Pineda *lib.*18. *Monarch. cap.*8. ex Genebrardo, Hieronymus Bardus *in Chronolog.* Maschardus Freherus *in Chronolog. vtriusque Imper.* ac ex nostris Petrus Lucius *in Compend. histor. Carmelitar. cap.*12. & Michael Muñozius *in Propugnaculo Eliæ lib.*2. *tit.*3. *cap.*1. *art.*2. Huius autem Patriarchæ Haymerici memoria in benedictionibus semper Ordini nostro erit, quod ipso promouente singularissima Carmeli reformatio contigit, in primum Priorem Generalem ex Latinis B. Bertholdo ipsius consanguineo electo; Regula, quæ vsque ad id tempus Græco idiomate scripta erat, latinitati eiusdem Aymerici industria donata, & quibusdam, qui ex Occidentis partibus nouiter venientes Eliæ Religioni nomen dederant, in meliorem formam redactis. Quæ omnia, & alia ipsis cohærentia, Deo duce, sequenti Tomo in principio, elucidabimus. Solum in præsenti cum Domino Baronio agendum, quatenus ipse conatur ann. 1143. Aymerici ad Patriarchatum promotionem contigisse, ac proinde ea, quæ adduximus non nisi post id tempus euenire potuisse. Cæterum, ipsum in hac historia falli non solum ex authoribus pro nobis relatis, quibus annus 1137. vt diximus, potius arridet, sed ex alijs quoque fundamentis id desumi potest. Ex quibus illud Baronio validissimum est, quod ex Vuillelmi Tyrij grauissimi eius temporis, & Patriæ scriptoris authoritate depromitur. At hic author *in histor. lib.*15. *cap.*15. *&* 16. habet, quod cum Albericus Cardinalis Ostiensis ab Innocentio II. Legatus in Orientem missus esset contra Rodulphum, seu Radulphum Antiochensis Patriarchatus post Bernardum inuasorem, eum ad Concilium Antiochiæ celebratum de varijs, & granibus criminibus accusatum, & vocatum, accedere nolentem, deposuerit; & carceratum Principi Antiocheno tradiderit; ac quod in Monasterio quodam iuxta mare catena-

Assumptio Haymerici ad Patriarch. Antiochenũ.

tus

tus manserit, donec inde elapsus Romam venerit, & cum redire maturaret, veneno hausto miserabiliter interierit. Ex hoc enim elicitur, statim post depositionem illius, quam *sub ann.* 1136. Baronius refert, subrogatum fuisse Haymericum, de quo nos in præsenti, non expectata morte illius Rodulphi. Eo quoque quod Antiochenus Princeps infensus valde erat huic Rodulpho, vt propterea credendum illico post ipsius depositionem, & incarcerationem curasse, vt alius eius loco subrogaretur, ne Ecclesia viduata remaneret, & eiecto spes ad ipsam redeundi omnino tolleretur. Eo similiter, quod, vt ex eodem Vvillelmo refert Baronius *sub ann.* 1136. quidam Petrus Armenius Præsidij Ciuitatis Antiochensis custos, cuius nepos erat Haymericus, eum in Sedem illam prouehere cupiebat, *quod & factum est* (inquit Vvillelmus) Nacta ergo occasione depositionis Rudolphi, statim sine mora eum prouehere fecit; ac perinde anno 1137. vel circiter. Quorsum ergo ad annum 1143. speraret? Maximè id elicitur ex eo quod idem Vvillelmus *lib.* 16. *cap.* 3. *in princ.* supponit Aymericum pro anno 1142. Patriarchatum egisse; vnde clarè elicitur non anno 1143. vt Baronius autumat, sed 1137. aut paulo post eam dignitatem exercuisse, tempore sanè quo Ecclesia veluti viduata manebat ob depositionem Rudolphi. Tyrij en verba. *Anno Incarnationis Dominicæ* 1142. *Præsidente S. Rom. Ecclesiæ Dom. Eugenio Papa III.* (fallitur in hoc) *Antiochenæ Domino Americo, Ierosolymitanæ Domino Vvilhelmo, &c.*

APPEN-

APPENDIX

Ad dicta Tomo II. horum Annalium, & in hoc III. circa Basilicam, SS. Siluestri, & Martini in Montibus dictam.

ÆC est illa in Vrbe insignis Ecclesia, & totius Ordinis nostri, ob priscam vetustatem, & innumerabilium SS. memorias, quæ in ea reconduntur, gaza pretiosissima. Ad Exquilias in regione *Orphea* dicta ædificata iuxta Thermas *Domitianas*, quæ postea *Traianæ* cognominatæ sunt; prout diximus *tom.2. sub ann.*81. & 99. Prædium prius locus ille erat Equitij Presbyteri, in quo, vt pote sibi ab eo donato, S. Siluester Papa *Oratorium*, seu mansionem prius habebat; quo vita tranquilliori, aëre puriori, ac pro Ecclesiæ regimine commodiori fruiturus, & a negotijs feriatus secessit: & vbi Christianis aduenientibus Sacramenta ministrare, & pia salutis dogmata impertiri curabat; vt propterea S. Siluestri camera, seu cubile ex vetusta fratrum Ordinis traditione illud Oratorium, & circumiacens cellula appellata iugiter fuerint, iuxta dicta eodem *tom.2. sub anno Christi* 313. *nu.*5. ex antiqua Inscriptione hac in eodem Oratorio, seu Capella prisco charactere Gothico simili vsque ad hæc tempora reseruata: Ecclesia S. Martini.

Fracta vetusta nimis, solisque relicta ruinis,
Ne Siluestri obeat noctis amica domus.
Presbyter hanc renouat, sacrumque Altare vetustum
Repparat, hincque Dei, Præsulis hincque decus.

Cum autem persecutio Gentilium in Christianos grassaretur, ex hoc Oratorio coactus est Sanctus Papa Siluester in montem Soracte non longe ab Vrbe positum fugere, & ibi cum Clericis latere, donec vel Imperator Romam rediret, vel populi furor conquiesceret. Prout referimus eodem II. Tomo *sub anno* 319. *num.*2. Cum verò currente tempore Dei prouidentia actum esset, vt Constantinus tunc Imperator incurabili lepra vexaretur, & ab ipsa humano remedio curari non posset, quod medio Siluestro è Soracte monte accersito, & baptismatis lauacro rece- S. Siluester.

pto omnino mundaretur corporis, & animæ salute obtenta, pro beneficio sibi a Deo collato plures Basilicas, tum in Vrbe, tum extra magnis exornatas muneribus dicauit, ac dicari permisit. Quo etiam tempore Siluester Imperatoris fauore confortatus in dicto prædio Equitij sui Presbyteri, vbi Oratorium, & mansionem, vt præmisimus, erexit, Ecclesiam & titulum Romanum sub eiusdem Equitij nomine constituit, quæ est insignis ista Basilica, Carmelitarum iuri postea cedens. Sicut eodem II. Tomo *sub anno Christi* 324. *num.* 2. ex Pontificali Damasi Papæ, & alijs scripta reliquimus. Vbi etiam *num.* 3. quod hæc Ecclesia sedes fuit eiusdem Siluestri, & *num.* 4. quod Deiparæ Virgini dicata fuerit, ac *nu.* 6. quod sacerrimus hic locus a S. Siluestro in Ecclesiam dicatus, & ornatus eodem anno 324. decoratus fuerit Synodo Romana ab eodem Papa ibidem celebrata præsentibus 284. Episcopis, multis Presbyteris, Diaconis, & subdiaconis, ac ipso Constantino Imperatore cum Helena matre, & Calphurnio Vrbis Præfecto.

S. Siluestri corpus. Sancto autem Siluestro è vita mortali ad æternam migrante ad annum 335. sacrum eius corpus in Cœmeterio Priscillæ Via Salaria tertio ab Vrbe milliario sepelitur: & inde a Sergio Secundo Papa cum alijs plurimorum Sanctorum reliquijs ad dictam Ecclesiam translatum fuit. Quemadmodum ex veteri Inscriptione marmori incisa, quam ex Ciaconio, & alijs retulimus, *sub eo anno* 335. *num.* 2. annotauimus.

Symmachus Papa. Temporis autem progressu, cum circa annum Christi 500. Symmachus natione Sardus Summus Pontifex esset, videns, & dolens quod prima Ecclesia prædicta a S. Siluestro erecta, quæ per annos 177. frequentata erat, iam esset subterranea, & decliuis, difficilis, & incommoda fidelium solitæ frequentationi, iuxta ipsam immediate integram, & intactam permanentem, aliam secundam in eodem loco construxit, & in plano ædificauit, quam donis plurimis argenti, & auri, exornauit, ipsamque consecrauit sub nomine, & titulo Sanctorum Siluestri, & Martini Episcopi Turonensis, cuius deuotione etiam flagrabat. Et ex tunc hæc Ecclesia Sanctorum Siluestri, & Martini Episcopi Turonensis nomen accepit, non verò Sancti Martini Papæ: hoc quippe erat impossibile, quia Sanctus Martinus Episcopus octogesimum annum primum agens mortuus est anno 402. Sanctus vero Martinus Papa floruit viuens anno 644. sub Constante Imperatore longe post Symmachum Papam 144. annis. Ita notauimus ex Anastasio Bibliothecario, Baronio, Ciacconio, & Reuerendissimo nostro Ioanne Antonio Philippino supra *sub anno Christi* 499. *num.* 2. vbi *&* *num.* 3. quanta magnificentia hæc Basilica a Symmacho extructa fuerit, in tres naues diuisa, & viginti quatuor marmoreis columnis, ac capitellis Corinthij ordinis ornata. Diximus etiam *sub ann.* 772. *num.* 2. ex eisdem Anastasio, & Philippino, qualiter circa id tempus hæc Ecclesia S. Siluestri reparata, & renouata fuerit ab Hadriano Primo Summo Pontifice, ipsius tecto refecto; forsan

quia

quia propter vicinitatem cum Ecclesia a Symmacho extructa detrimentum hoc passa fuerit. De quo idem Philippinus *supra pag* 56. *&* 57. Addimus quoque *sub ann.*796. Leonem III. pijssimum amatorem Monachorum, vestibus, & donarijs pretiosis eandem Basilicam exornasse, id testante eodem Anastasio. Eam quoque post plures annos Gregorius Quartus Summus Pontifex donis illustrauit, prout etiam animaduertimus *sub anno Christi* 827. *num.* 1.

Ornata maxime, & insigniter restaurata fuit a Sergio Papa Secundo, iuxta ea quæ *sub anno* 844. tacta a nobis sunt. *Hic enim*, vt Anastasij Bibliothecarij verbis vtamur, *pia deuotione sollicitus pro desiderabili dilectione Sanctorum Siluestri, & Martini, Ecclesiam, quæ sancto eorum nomini fuerat consecrata, quam ab exordio sacerdotij sui vsquequo ad Pontificatus culmen deductus est, strenue gubernauit, & quæ per olitana tempora detecta, vetustate marcuerat, ruinisque confracta, diutina antiquitate lacerata manebat, Dei clementia annuente, in meliorem, pulchrioremque statum a fundamentis perfecit. Absidem quoque ipsius aureis musiuo perfusam coloribus ingenti amore depinxit. Et ad honorem Omnipotentis Dei, eiusdem beatissimi Præsulis corpus cum Beatissimo Fabiano, atque Stephano, & Sothere Martyribus, & Pontificibus collocauit, simulque Asterij martyris corpus cum sanctissima filia eius, sanctoque Cyriaco, & Mauro, Largo, & Smaragdo, ac Anastasio, & Innocentio Pontificibus, vna cum Sancto Quirino, ac Leone Episcopis, pariter Artemio, Nicandro, & Crescentiano Martyribus, cum quibus Beata Sotheris, atque Paulina, necnon Memmia, Iuliana & Quirilla, Theopiste, & Sophia virginibus, atque Martyribus, & Beata Cyriaca vidua cum alijs multis, quorum nomina soli Deo sunt cognita, eosque sub sacro altari dedicans collocauit.* Ne his contentus idem Sergius Papa donaria plura eidem Ecclesiæ contulit, quæ referunt Baronius, & Reuerendissimus Philippinus ex dicto Anastasio, & nos eo loco *sub num.* 4. Sergius II.

Maxime repetenda Inscriptio supra relata, & in marmorea tabula exarata ab huius Sergij Papæ tempore quæ vsque modo in hac Basilica cernitur, quam etiam Baronius, & noster Reuerendissimus Philippinus referunt, & nos eo loco adduximus. Talis autem est: *Temporibus Domni Sergij Iunioris Papæ recondita sunt in hoc Sacro altari Corpora Beati Siluestri, & Martini Pontificum. Item corpora beatissimorum Fabiani, Stephani, & Sotheris Martyrum, ac Præsulum. Adsunt etiam corpora Asterij, & sanctissimæ filiæ eius; nec non Corpora Sanctorum Cyriaci, Papiæ, Mauri, Largi, Smaragdi & sociorum. Item corpora Sisenij, Anastasij, & Innocentij Pontificum vna cum sanctis Episcopis Quirino, & Leone pariterque Artemio, Sisiano, Pollione, Theodoro, Nicandro, Crescentianoque Martyribus. Cum quibus adhuc reposita fuerunt Corpora Beatorum Sotheris, Paulinæ, Memiæ, Iulianæ, Quirillæ, Theopistis, ac Sophiæ virginum, & Martyrum, nec non Beatæ Quiriacæ viduæ, Beatæque Iustæ cum alijs multis vtriusque sexus, quorum nomina Deo soli sunt cognita, quorum corpora Sa-* Inscriptio.

cro altari illud ipsis dedicans, collocauit. Sunt autem hæc Sanctorum corpora translata de Cœmeterio Priscillæ Via Salaria, & dictus Pontifex concessit singulis ad hanc Ecclesiam Sanctorum Siluestri, & Martini deuotè venientibus in festiuitatibus istorum Sanctorum tres annos, & tres quadragenas de vera Indulgentia.

Aliæ reliquiæ. Præter huiusmodi autem Sanctorum corpora, & reliquias sunt quoque innumeræ ferè aliæ minores, quas ex eodem Reuerendissimo *sub anno* 493. etiam retulimus, vt merito propter illas Basilica ista inter clariores, quæ in Vrbe sunt, censeatur. Eo vel maxime quod a S. Leone Papa Quarto religiosis operibus sedulo insistente, aucta & perfecta est hæc Ecclesia, prout ex Baronio, & nostro Philippino, ac ex vetusto monumento in eadem Ecclesia reperto, & a nobis relato *sub anno* 847. *num.* 3. clarè innotescit. Illud autem tale est:

Sergius hanc cœpit Præsul; quam cernitis Ædem,
Cui moriens nullum potuit conferre decorem:
Sed mox Papa Leo Quartus, dum culmina sumpsit
Romanæ Sedis, diuino tactus amore
Perfecit solers melius quam cœpta manebat,
Atque pia totam pictura ornauit honeste,
Cœnobiumque sacrum statuit, Monachosque locauit,
Qui Domino assiduas valeant persoluere laudes,
Talibus vt donis cœlestia scandere possit
Regna, quibus Martinus ouans, Siluester & almus
Præfulgent, gaudentque simul cum Præsule Christo,
Quorum pro meritis hæc templa dicata coruscant.

Hæc porro, quæ diximus robur accipiunt ex testimonio exteri authoris, Pauli Aringhi Romani Congregationis Oratorij Presbyteri in suo celebri, & egregio Opere *Roma Subterranea* nuncupato, vbi *tom.* 2. *lib.* 4. *cap.* 44. hæc habet.

DE

DE SVBTERRANEIS DOMITIANIS,

Siue

TRAIANIS THERMIS,

Et de antiqua Beati Siluestri Papæ intra easdem Thermas Ecclesia, quæ non multis abhinc annis Vrbi innotuit.

VONIAM de Subterraneis potissimum Vrbis Romæ locis mentio incurrit, in quibus Christiani, dum ingruerent persecutionum procellæ, ad sacra obeunda munia, & ad synaxes de more peragendas conuenire consueuerant, hic de Domitianis, seu Traianis Thermis, quæ diu subterraneas inter tenebras ab oculis procul toti Christiano Orbi inuisæ delituere, & vel ab ipsis Christianæ fidei incunabulis in sacrum Ecclesiæ vsum destinatæ, confluentibus illuc fidelibus, nobilis instar asyli inseruientes, ad diuinorum participationem mysteriorum tuto omnes, qui illuc confugiebant sinu excepere. De locis subterraneis.

Cum enim B. Siluester Romanus ad Summi Pontificatus apicem euectus tunc temporis fuisset, quando Christianis haud palam agere persecutorum metu fas erat. Quippe etsi Constantinus iam probe de Christianorum Religione sentiret, adhuc tamen eorundem fides male admodum apud Senatum, vrbanasque Præfecturas olebat, ijdemque haud pacifice, vbi erant, versari permittebantur. Quamobrem vt Baronius in suis ad Romanum Martyrologium Notis edisserit, Siluester paterna relicta domo, quæ ad Campum Martium eo loco sita erat, vbi nunc Monasterium, & sub eiusdem Sancti Siluestri titulo Ecclesia conspicitur, delitescendi gratia in Exquilinum collem intra sacerdotis cuiusdam prædium se recepit, cui nomen *Equitius*, & quo satis familiariter vtebatur. De S. Siluestro.

Porro collis hic præclaris olim, vt historiæ narrant, habitatoribus, & inquilinis mirifice nobilitatus est. Hic enim Pompei Magni, & Ciceronis domum, & aliam insuper, in qua ipse Octauianus Augustus edu- Collis Exquilinij incolæ.

educatus fuerat extitisse fama percrebuit. Eodem in Colle recolendæ amplitudinis, ac magnificentiæ ædificia quamplura suspiciebantur. Inter quæ potissimum Titianæ Thermæ extabant, quæ a Tito Vespasiani Imperatoris filio erectæ primum fuerant, & postmodum Domitianæ, ac Traianæ, utpote ab eisdem Imperatoribus aquarum riuulis abunde locupletatæ, ac multiplici adauctæ ornamentorum genere, dictæ sunt. In peculiari verò Thermarum, quas modo descripsimus, parte, *Equitius* præclari nominis vir domum obtinebat, apud quem cum beatissimus Pontifex habitationis locum elegisset, ibidemque sedem mansurus fixisset, Oratorium sibi extruxit, vbi clam Pontificalia munia de more exercens, fidelibus illuc iugiter confluentibus Sacramenta impertiri, mæstosque inter aduersa, quæ tunc ingruebant solari consueuerat. Extat adhuc eodem in Oratorio picturis exculto marmoreum altare, supra quod B. Siluester Omnipotenti Deo incruentum offerre sacrificium in more habuit, & nonnullorum insuper Sanctorum Imagines ibidem ad hæc vsque tempora conspiciuntur. Ne hic autem locus antiquitate, ac Sanctissimi incolatu Pontificis iugiter recolendus condigno venerationis cultu destitueretur, sacerdos quidam hoc nobili postmodum titulo insignitus, characteribus Gothico quam similibus, parieti inscriptis eundem postmodum illustrauit, quæ studioso lectori hic recitare voluimus:

Fracta vetusta nimis, solisque relicta ruinis
Ne Siluestri obeat noctis amica domus.
Presbyter hanc renouat, sacrumque altare vetustum
Reppanat, hincque Dei, Præsulis hincque decus.

De eodem Siluestro. Porro in præmemorato Equitij titulo multorum annorum spatio Siluestrum Pontificem delituisse, vel ex eo probabile fit, quoniam etsi Constantinus Imperator Christianis propensius faueret, tamen ab Vrbe procul esset, & Vrbs truculentam Maxentij tyrannidem pateretur, Christianis clam inter tenebras degere opus erat; vel tum præsertim quia postquam Constantinus Christi fidem amplexus est, Idolorum cultores acriter in Christianos prosiliebant. Quapropter Siluester, vt se Gentilium furori (quod Christus in Euangelio edocuit) dando locum furentium iræ subtraheret, iterum ab Vrbe exul apud Soracten montem latebras quærere compulsus est. Sed Constantino deinde in somnis diuinitus admonito, quanam ratione a lepræ, si vellet, contagio liber euaderet, dum salutari scilicet Baptismate ablutus Christo nomen daret, prophanisque Idolorum superstitionibus nuncium remitteret. Quapropter superno ipse afflatus numine ad conquirendum Siluestrum exploratores in Soracten misit, quos cum a longe vidisset, imperterriti animi sacerdos iam præ foribus optatum martyrij tempus adesse ratus, ad suos

con-

conuersus ait: *Ecce nunc tempus acceptabile*, ac si mox ad tormenta, ad carnificinam, ad necem ob fidei confessionem sistendus esset. Sed res optime Christianorum Religioni cessit: Siluester quippe in Vrbem euocatus, benigne ab Augusto exceptus, haud illatas sibi contumelias, sed honores vltro sibi delatos præter animi expectationem deprehendit. Mox igitur Imperator baptismali fonte ablutus, & immane innocui sanguinis balneum detestatus a lepra diuinitus expurgari meruit. Quo tempore illud pro Christianis faciendo rescripsit, vt vbique nimirum Templa, & Ecclesiæ erigerentur, vel quæ iam a Christianis erutæ erant adeuntibus vltro, ac libere paterent.

Quocirca Siluester haud vlla interposita mora, temporis opportunitate fretus in præmemorato loco Ecclesiam extruere cœpit, & ad id opus Thermarum, quæ Titianæ dicebantur, partem, quæ sub Oratorio a se erecto sitæ erant sapienti consilio destinauit, perfectoque iam opere ad solandos Christianorum animos eandem in Ecclesiæ vsum sacris de more ritibus sub præmemorati Equitij titulo instituit, vt ex M.S. Damasi Papæ Codicibus, qui apud Vaticanam Bibliothecam asseruantur, & ex ipsius Bibliothecarij verbis hunc in modum videre est: *Hic fecit in Vrbe Roma Ecclesiam in prædio cuiusdam presbyteri sui qui cognominabatur Equitius, iuxta Thermas Domitianas, quem titulum Romanum constituit, & vsque in hodiernum diem appellatur titulus Equitij*. Hic interim enarratis isthæc paulo infra Damasus subijcit: *Eisdem temporibus constituit Beatus Siluester in Vrbe Roma titulum suum in regione tertia iuxta Thermas Domitianas, quæ cognominantur Traianæ, titulum scilicet Siluestri*. De eodem.

Ecclesiam autem, cuius hic Damasus meminit, Deiparæ Virgini ab eodem Siluestro dicatam fuisse nonnulli asserunt, ad id asserendum permoti ex perantiqua eiusdem Virginis imagine ex musiuo confecta, quæ adhuc ibidem cernitur, etsi temporum iniuria, hæc iam ex parte exciderit. Præmemorata autem imago quodam in loco, qui in ampliori Thermarum ambitu in altaris formam aptatus est, cernitur. Sacris verò picturis eundem locum, quem in Ecclesiæ titulum Siluester erexerat excultum fuisse, prophano gentilitiæ superstitionis cultu, ac ornamentis omnino abolitis, credere par est, vt ipsiusmet loci prospectus intuentes admonet. Ecclesia cui dicata.

Quod autem ad sacras nunc Christianorum imagines ibi expressas attinet; in fornice maioris Thermarum alæ Crux miræ magnitudinis varijs distincta coloribus contemplanda exhibetur, quæ præcipuum quidem Christianorum inter exurgentis fidei primordia signum, ac ornamentum esse consueuerat. Ibi pariter in altero inferioris ordinis fornice Christi Saluatoris imago, vna cum Sanctorum Pauli Apostoli, & Processi Martyris imaginibus ad dexteram cernitur, ad sinistrum autem latus B. Petri Apostoli, & Martiniani Martyris effigies coloribus adumbratur. De Imaginibus.

bratur. In cuiusdam item arcuati fornicis prospectu, Agnus media quidem parte candidus, qui Christi symbolum est, librum sub pedibus præferens, suspiciendus occurrit, quem a dextris Ioannes Præcursor his plane verbis velut digito præmonstrare videtur: *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi*; eundem verò ad læuam Ioannes Euangelista illis itidem verbis prænotat: *In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum*. Præterea, vt singula hic breui sermone perstringamus, sacer ille locus quampluribus Deiparæ imaginibus diuersimode pictorum penicillo delineatis nobilitatur. Sanctarum item virginum, quas eidem Beatissimæ Dei Genitrici ornamenti conciliandi gratia pictorum manus adiunxit. Verum haud hic silentio obuoluendum est, in tribus videlicet locis, quæ fornicem vsque pertingunt, tres palmarum arbores fructibus onustas intuentibus contemplandas exhiberi: palmam quippe iustorum symbolum esse nemo sacræ antiquitatis studiosus est qui nesciat: quapropter toties in sacris Christianorum cœmeterijs Christi Martyrum corpora hoc victoriali præsertim symbolo prænotantur: & cum locus, quem supra memorauimus, in interiori parte vacuus appareat, fieri etiam potuit, vt Martyrum ibi exuuiæ, sicuti olim mos erat, reconditæ subsisterent.

Imaginum antiquitas. Verum enimuero illud a nobis hic statuendum videtur præmemoratas imagines sub ipsa Constantini tempora pia pictorum manu concinnatas, ibidem fuisse; tum quia hæ parum perpolitæ sunt, cum eo potissimum seculo rudis admodum pictorum ars existeret, multiplici Christianorum artificum, & præcipuè præstantium numero impijs persecutorum gladijs resecto. Id autem vel ex eo perspicuè comprobatur, quod sub ipsa Constantini tempora Sacrarum imaginum cultus magis magisque vigere iam cœperat, vt ex verbis Adriani Papæ Primi ad Carolum Magnum in hunc modum scribentis videre est: *Enimuero in primo sancto Concilio sæpius ostensum est, quia Sanctus Siluester Papa, & Constantinus Christianissimus Imperator venerati sunt sacras Imagines, & cum nomine Christianitatis palam coram omnibus fideliter, atque mirabiliter eas ostenderunt, & a tunc vsque hactenus Sanctorum Pontificum, videlicet Siluestri, & Marci, & Iulij mira magnitudinis sancta eorum Ecclesiæ apud nos sunt depictæ, tam in Musiuo, quamque in cæteris historijs cum sacris Imaginibus ornatis*. En tibi, o Lector, patentibus vtique notis venerandas sub Beato Siluestro imagines quæ coloribus in erecta ab eodem Ecclesia pictæ sunt designat, & digito, vt ita dixerim, demonstrat: quas profecto picturas ea ætate qua hæc scribebat, illibatas omnino, ad quadringentos videlicet annos post Siluestrum perstitisse credere par est, & quas hic innuere visus est.

De Thermis. Porro descripta a nobis hactenus D. Siluestri Ecclesia supra Titianas Thermas ingentis molem magnitudinis exhibentes subsistit, quæ lateritia satis vasta eidem ad sustinendum fulcimenta præbent. In eiusdem

autem

autem Ecclesiæ parietibus, & varijs quidem locis foramina quædam, & concauitates conspiciuntur, quas ad Martyrum inferenda, seruandaque corpora, vti in Cœmeterijs consueuit, aptatas, pia Christianorum manu fuisse, haud nobis improbabile redditur. Quod autem immanes istæ substructiones in Thermarum olim vsum deseruierint, ex varijs quidem cuniculis quibus aquæ infundebantur, & calidus aer euaporabat, patens fit.

Oborta igitur optata temporum tranquillitate, ad Ecclesiam hanc Christiani, hilares, vegetique confluebant, & patefactis ex insperato Ecclesiarum valuis haud clam, sed in ipsa pomeridiana luce immortali Deo placabiles hostias, ac sacrificium laudis offerebant: cum interim Constantinus Siluestri exemplo permotus, Ecclesijs munifice extruendis manum admouit. In suo quippe Lateranensi Palatio Saluatori Ædem construxit: in Vaticano Colle B. Petro Basilicam: aliam insuper Ostiensi via B. Paulo erexit. Ædem quoque S. Crucis in agro Sertoriano, D. Agnetis Via Nomentana, & Laurentij Martyris Via Tyburtina magnificentissime exædificauit. Ecclesiæ a Constantino erectæ.

Porro quo venerationis cultu B. Siluestri Ecclesia a fidelibus excolenda sit illud potissimum pio Lectori suadere videtur, quod primum quidem eodem in loco Christi fideles è tenebris emersit, ibidemque pietas, ac religio, domicilium, ac sedem sortita est: hic quippe post expiatum baptismali fonte Constantinum duo Concilia a Siluestro Pontifice celebrari contigit, primum videlicet Romanum anno Christi 324. in quo Episcopi numero 284. totusque Romanus Clerus deuote conuenit ad hymnum laudis immortali Deo canendum, ob Imperatorem Ecclesiæ fœliciter adiunctum, & ad salubriter Ecclesiæ regimini prospiciendum: vbi quoque præcipua ad Nicænum Concilium præludia communi Patrum consensu præhabita fuere. Quod postea primum Concilium Nicænum appellatum est, in quo nefanda, ac impia Arij dogmata reiecta, ac tenebris addicta sunt: & orthodoxæ fidei Symbolum, veluti validum Christianorum propugnaculum, cunctis plaudentibus edictum est. Quod autem hoc potissimum loco Concilium, quod primum Romanum dicitur, a S. Siluestro conflatum sit, ipsa Concilij verba id aperte legentibus demonstrant. In primo enim Canone qui sancitus est, isthæc recitantur: *Et quoniam mater Ecclesia genuerat filium charissimum Constantinum, Siluester Episcopus Vrbis Romæ collegit vniuersam Synodum Episcoporum cum consilio Augusti, vel matris eius, & fecit parari in Vrbe Roma intra Thermas Domitianas quæ nunc cognominantur Traianæ. Collegit autem in gremio Sedis suæ, &c.* Quibus verbis isthæc Baronius subtexuit: *Episcopi conuenerunt in titulum Siluestri, & fuerunt hæc veluti quædam Christianæ pietatis encænia de primo Christiano Imperatore summo omnium gaudio celebrata.* Ecclesiæ cōcursus.

Porro in hoc sacro Concilio soli dumtaxat Episcopi consederunt, Episcopi.

Pre-

Presbyteri verò cum reliquo Clero stantes, vt acta exhibent, adfuere, & illud insuper præsentia ipsemet Constantinus Magnus vnà cum pijssima Matre Helena Augusta illustrare, ac insignire voluit, cui Calphurnius item Vrbis Præfectus, qui ex Gentilitate nomen Christo dederat, interfuit. Alterum verò Concilium quod in eiusdem Siluestri Ædibus celebrari contigit, illud fuit, in quo ipsemet Sanctissimus Pontifex vna cum 275. Episcopis, & Presbyteris tanquam supernum Orthodoxæ Ecclesiæ caput anno 325. singulæ Nicænæ Synodi decreta, Patribus eiusdem Synodi exorantibus, Apostolica authoritate confirmauit. Ecclesia igitur hæc tot condignis antiquitatis recolendæ monimentis exculta, iugi fidelium veneratione, tum sub ipso Siluestro Pontifice coli consueuit, tum postquam idem è viuis decessit, tunc enim eadem in eius honorem tanquam in perennem Pontificis de Ecclesia optime meriti memoriam dicata est, vt perantiqua Cardinalium hoc Siluestri titulo prænotata monimenta testantur. Post longa autem euoluta annorum secula, eadem Ecclesia tanquam de facie haud cuiquam nota inculta omnino remanserat, licet sub iam descripto *Equitij* titulo in sacris adhuc tabulis eiusdem dumtaxat nomen vigeret, cui cæteri Pontifices multiplicia ornamenta diuersis subinde temporibus comparare non destitere.

Subterraneus locus.

Verum dum locus iste subterraneus totius Orbis luce dignissimus perobscuris inuolutus tenebris è conspectu omnium, atque memoria excidisset, præclara Christianæ fidei monimenta nemo erat, qui pro merito recoleret, suspiceretque; cum en tibi sub anno redempti Orbis 1637. casu, Deo disponente innotescit, & Ecclesia pariter S. Siluestri, & Oratorium non inquirentibus suspiciendum, ac venerandum palam fit, vt profecto, absque vllo ambigendi scrupulo, manu quisque deprehendat sub vno, eodemque Equitij titulo duas olim Ecclesias recensitas fuisse; alteram a S. Siluestro in præmemoratis Thermis erectam; & alteram easdem apud Thermas in superiori parte a Symmacho Pontifice exædificatam, quæ ambæ ita situ differunt, vt vna inferior sit, quæ S. Siluestri dicitur, altera verò superior, quæ à Symmacho Pontifice initium habuit.

Exclamatio.

Verum subsiste parumper Lector, dum nobis interim hic exclamare licet. O locum omni plane veneratione dignissimum (de subterranea nunc loquor Ecclesia, ad quam e superiori D. Martini templo aditus patet) o locum, inquam, a fidelibus iugiter suspiciendum, qui Siluestrum Pontificem sub ipsa Pontificatus initia inquilinum habuit, qui opportunas eidem Sanctissimo viro persecutionis tempore latebras præbuit: huc inuictus Christi sacerdos postquam apud Soracten delituerat, in Vrbem a Constantino euocatus, remeauit; hic precibus a Deo pacis tranquillitatem, & vt in erecta a se Ecclesia Euangelium Christi palam omnibus annunciaretur obtinuit: hic duo insuper celeberrima Concilia ad totius Ecclesiæ stabilitatem, ac munimentum ab eodem coacta

sunt:

sunt: hic Pontificia eiusdem sedes integro decem annorum spatio immota constitit: hic demum solutis captiuorum Christianorum vinculis, & Gentilium superstitione penitus abolita, palam ac libera fronte Christiana Religio vexillum erigens, de subacta Romanę Vrbis idololatria triumphum reuexit, vt in ipsius nunc subterraneæ Ecclesiæ aditu coloribus adumbrata intuentibus ad viuum imago exhibet. Huc igitur sibi pie, ac studiose, tu quis es antiquitatis perscrutator, & oculis contemplare, ac venerare osculis locum in quo tot sanctissimorum Episcoporum pedes constitere, vbi sacerdotalis Siluestri pietas domicilium sibi defixit, vbi Oratorium ille constituit, & ab hominibus sequester cum Deo de Christianorum rebus, & de cunctorum salute fiducialiùs egit. Hic certe locus excelsior Capitolio a fidelibus habendus est: ibi enim de Tyranno coronam victor Constantinus promeruit, nec non de Vrbe in libertatem vindicata palmam obtinuit; hic Christianorum fides, ac Religio iubilans de idololatriæ superstitione trophæum erexit. Vt quid autem cum profano Capitolio locus hic comparandus, qui vel ipsomet Carmeli iugo, in quo Elias zelo Dei incensus diu latitauerat æquiparandus videtur? Siluestrum enim Romanum Pontificem latitantem pari, ac Eliam erga Dei cultum ardore succensum hic locus excepit; fouit, & orbi vna cum Euangelij luce eminus coruscantem protulit.

Et merito quidem locum hunc Religiosorum Carmelitarum familia multis abhinc annis incolit, ipsius plane Carmeli iugi, ex quo Elias Ordinis eiusdem auctor exijt, typum exhibentem. Vt adinuentos autem hoc in loco sacræ, latentisque antiquitatis thesauros, Lector, cui debes, acceptos referas, id merito pietati, ac studio Reuerendissimi Patris Ioannis Antonij Philippini Romani Carmelitanæ familiæ Magistri Generalis adscribe, qui cum Priorem apud eandem Ecclesiam locum teneret, toto in rem animi studio incumbens, haud vlli parcens incommodo, ac labori, dum loca singula venerandæ antiquitatis perquirit, perlustratque, recolendas, quarum sermo est, Domitianas Thermas, & consepultam in eisdem B. Siluestri Ecclesiam deprehendit. Vt autem vir de sacra antiquitate optime meritus, cunctorum pietatem adaugeat, totum sacri huius loci subterranei ambitum, Lectori ob oculos tabulis æneis delineandum curauit, cuius ille historiam edito iam ab anno 1637. singulari eruditione hac super re libello explanauerat.

Porro nobilis instar monimenti sacris venerandisque locis carmina isthæc inscripsit.

Hoc opus augustum si cernis forte viator,
Siste gradum, nam sunt mira videnda tibi.
Aspicies Papæ Siluestri dulce cubile,
Quo constat plures ipsum habitasse dies.
Inferiora petens, templum mirabere priscum

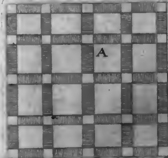
Sub

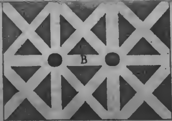
Sub Constantino cuius origo fuit.
Quod tunc Siluester Traianas extulit intra
Thermas, Exquilijs, Equitijque loco.
Munere multiplici exornans, sacrauit & illud,
Et bis Concilium concelebrauit ibi.
En sacra quanta modis miris monumenta coruscant,
Ergo auidus visas, & reuerere pius.

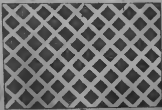
Inscripta hæc interim recolendæ antiquitati carmina debitum deuotionis cultum cunctorum animis ingerunt; ad quem Reuerendissimus idem Pater magis magisque propagandum, nunc superiorem quoque Symmachi Basilicam Martino Turonensi Episcopo consecratam, tot sacris Martyrum exuuijs ex nobili Priscillæ Cœmeterio illuc translatis apprime refertam, vetustate collabentem, ingenti plane animo instaurare aggressus, haud vllis expensis, aut laboribus parcit, quo minus Ecclesiam omnibus absolutam numeris, vetustate penitus abolita in nouam, ac pulchriorem formam cunctis spectabilem exhibeat: in qua antiquam quidem structuræ totius maiestatem columnæ marmoreæ, quibus incumbunt Ecclesiæ parietes, & recentem huius ætatis elegantiam picturæ, statuæ, & laquearia venustate singulari conspicua, totaque Ecclesia opere architectonico circumuestita contemplantibus exhibent. Sed propositis primum Tabulis ad alia transeamus.

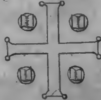
Post quæ apponit hic Author Tabulam ipsius Ecclesiæ, seu Basilicæ a S. Siluestro dicatæ cum his annotationibus denotantibus ea quæ in ipsa cernuntur.

Thermæ Titianæ, postea Domitianæ, ac Traianæ á S. Siluestro Diuino Cultui dicatæ.

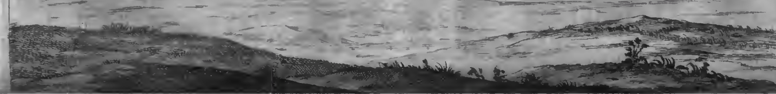

A Pauimentum musiui operis, albis videlicet, ac nigris lapillis elaboratum.

B Crates marmorea, qua subterranea altera Ecclesia illustratur.

C Altera crates marmorea ad eandem inferiorem Ecclesiam illustrandam.

D Crux musiui operis fornici intexta.

E Fragmentum sedis marmoreæ S. Siluestri.

F Imago Deiparæ S. Siluestro ad eius pedes genuflexo benedictionem impertientis.

G Picturæ miscellaneæ cum profanis aliquot Iconibus, etiamnum integris a temporibus veterum Imperatorum.

H Locus, e quo eruta sunt Sanctorum Corpora, cui palmæ depictæ imminent.

I Imagines Deiparæ, & duarum Sanctarum ab vtroque latere.

K Imago Christi cum Sanctis Paulo, Petro, Processo, & Martiniano. Ex altera autem parte B. Virgo vna cum S. Agnete, & alijs tribus Virginibus. In area Agnus super libro, vna cum SS. Ioanne Baptista, & Euangelista, nec non Sixto adumbratus.

Postea adiungit sequentia pro alia tabula Concilij primi Romani, de quo egimus *tom. 2. sub ann. 324.* vbi etiam *num. 8.* diximus quo sensu hoc Concilium *primum Romanum* appellari possit.

Hic quidem Thermarum, quæ Traiana dicuntur, locus venerabilis, atque conspicuus redditur sacris bonis Oecumenicis Concilijs quæ a S. Siluestro Romano Pontifice ibidem, vt diximus, celebrari contigit. Concilium autem primum Romanum (cuius sermo incurrit) in Thermis Traiani in gremio Sedis suæ a Siluestro collectum fuisse in primo eiusdem Concilij capite expressum reperitur: quo tempore singularis pietas, & munificentia Constantini Orthodoxos erga Patres enituit, quibus ex tota Italia a Siluestro in Vrbem aduocatis, ab Augusto vehicula suppeditata sunt, & annona insuper, vt ipsiusmet Synodi exordia perhibent. Ex hoc autem tempore Constantinus se in omnibus, & coram omnibus etiam gentilibus (vt Baronius ait) Christianum perfectissimum exhibuit, & in Christiana fide propaganda ardentissimum declarauit, omnia plane contraria persecutoribus Imperatoribus officia explens, quæ quidem Eusebius eiusdem laudator in hæc plane verba digessit; Illi (idest ethnici Imperatores) Christi famulos domicilijs, & laribus orbatos in exilium eijcere: hic eos omnes domum reuocare, & proprijs sedibus restituere. Illi eos ignominijs appetere, hic honoribus, & in omnium conspectu illustres reddere. Illi pijs viris vitam eripientes inique eorum bona publicare: hic illos pluribus muneribus benigne, & liberaliter excipiens ad pristinum statum reducere. Illi per scripta decreta palam contra Ecclesiarum præsides diuulgata falsis calumnijs eos obiectare: hic contra viros eosdem ad gloriam efferre, apud se ad altum dignitatis gradum tollere, & edictis, ac legibus multo clariores efficere. Illi sacras Ædes precibus destinatas funditus euertere, easque è sublimi disiectas solo æquare: hic tum eas quæ supererant altius erigere, tum nouas sumptu ex ipsius regijs thesauris suppeditato magnifice extruendas sancire. Illi mandare, vt libri diuinitus inspirati in ignem iniecti penitus delerentur; hic vt ijdem ex ærario regio, & ornarentur magnifice, & numero augerentur decernere. Illi iubere ne Episcopi vnquam conuentus cogere aggrederentur: hic eos ex omnibus gentibus ad se conuocare, intromittere in palatium, sinere in eius intimas partes penetrare, & laris sui, mensæque regalis compotes esse. Et infra hæc subijcit: *Illi Dei seruos fœdis afficere supplicijs: hic eos qui hæc patrassent persequi, pœnaque debita Dei ope inflicta ad meliorem mentem traducere. Sanctorum etiam Martyrum memoriam hic colere non destitit, &c. In quas quidem res oculis coniectis dixerit aliquis merito nouum quendam, & inusitatum mundi statum modo apparuisse insolito quodam lucis splendore veluti post crassam caliginem mortali hominum generi elucescente, &c.* Quibus omnibus enarratis illthæc coronidis instar apponit: *Fatendum ergo*, inquit, *vniuersum opus ipsius Dei esse qui Imperatorem, tam pium impiorum multitudini aduersarium opposuerit.* Hæc merito Eusebius. *Vides quæ, & quanta laudabiliter Christianæ Religioni augustissimus Imperator præstiterit. Vides quam* De Concilijs.

Bbb 2 expopta-

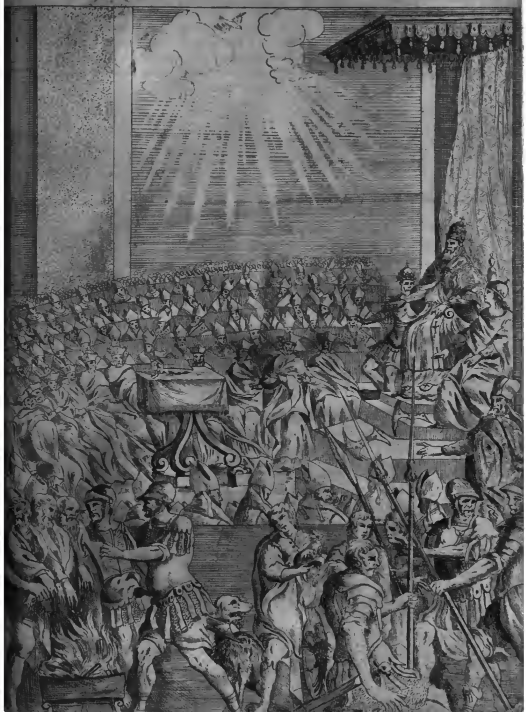
exoptata Christianis, qui metu perculsi in tenebris delitescebant, lucis exordia affulserint. Vt autem sacræ huius Oecumenicæ Synodi, qua Vrbs Roma, & sacer iste Thermarum locus illustratus est, memoria menti fidelium altius insideat, & oculis quoque ingiter ingeratur, antiquam rei historiam recenti quidem pictura in eadem Ecclesia qua ad subterranea loca descensus patet, Carmelitanæ familiæ Patres repræsentandam voluere, cuius hic tibi ex nouo prototypo oblatam nobis iconem contemplandam exhibemus.

Adiungit deinde Tabulam dicti Concilij cum hac inscriptione. *Concilium primum Romanum, celebratum in Thermis Traianis a S. Siluestro, cui interfuerunt 284. Episcopi cum Vniuerso Clero Romano, præsentibus Constantino Magno, Helena Sancta, & Calphurnio Præfecto Vrbis: nunc Basilica SS. Siluestri, & Martini in Montibus Ordinis Carmelitarum Tituli Æquitij.*

Concilium Primum Romanum.

Celebratum in Thermis Traianis à S. Siluestro, cui interfuerunt ccLxxxiiij Episcopi cum Vniuerso Clero Romano: præsentibus Constantino Magno, Helena Sancta, et Calphurnio Præfecto Vrbis: Nunc Basilica SS. Siluestri, et Martini in Montib. Ord. Carmelitar. tituli Æquitij.

exoptata Christianis, qui metu perculsi in tenebris delitescebant, lucis exordia affulserint. Vt autem sacræ huius Oecumenicæ Synodi, qua Vrbs Roma, & sacer iste Thermarum locus illustratus est, memoria menti fidelium altius insideat, & oculis quoque iugiter ingeratur, antiquam rei historiam recenti quidem pictura in eadem Ecclesia qua ad subterranea loca descensus patet, Carmelitanæ familiæ Patres repræsentandam voluere, cuius hic tibi ex nouo prototypo oblatam nobis iconem contemplandam exhibemus.

Adiungit deinde Tabulam dicti Concilij cum hac inscriptione. *Concilium primum Romanum, celebratum in Thermis Traianis a S. Siluestro, cui interfuerunt* 284. *Episcopi cum Vniuerso Clero Romano, præsentibus Constantino Magno, Helena Sancta, & Calphurnio Præfecto Vrbis: nunc Basilica SS. Siluestri, & Martini in Montibus Ordinis Carmelitarum Tituli Æquitij.*

Concilium Primum Romanum.

Celebratum in Thermis Traianis. à S. Siluestro, cui interfuerunt CCLXXXIIIJ Episcopi cum Vni=
uerso Clero Romano: præsentibus Constantino Magno, Helena Sancta, et Calphurnio Præ
fecto Vrbis: Nunc Basilica SS. Siluestri, et Martini in Montib. Ord. Carmelitar. tituli Æquitij.

Quamuis autem præfata SS. Siluestri, & Martini Basilica Summorum Pontificum præmemoratorum munificentia reparata, restituta, & ornata fuerit; ac maximè pietate S. Leonis Papæ Quarti, prout scripsimus *sub ann.* 847. qui similiter altare maius argento purissimo 116. librarum ponderis cooperuit; insuper temporibus sequentibus S. Caroli Borromæi Titularis deuotione, qui maioris nauis lacunar, seu tectum ligneis cælaturis mirè elaboratum reliquit; ac Diomedis Carrafæ etiam Titularis Cardinalis benignitate, qui & stationem antiquam intermissam, ad eam reduci curauit, alijsque memorijs, quæ vsque in præsens cernuntur excoluit; Gabrielis quoque Paleotti Cardinalis pariter Titularis munificentia, qui & Ecclesiæ ianuas refecit, Confessionemque sub maiori altari sitam in Sanctorum honorem picturis varijs decorauit: demum Pius V. ipsam Parrochialem matricem constituit, ipsi submittendo Parrochias S. Praxedis, SS. Sergij, & Bacchi, S. Ioannis de Carapullo, S. Saluatoris in Suburra, & S. Saluatoris ad tres imagines; prout in marmoreo lapide registratum ad perpetuam rei memoriam ibi conspicitur. Quod creditur egisse eo quod Parrochia ista ad tria, quatuor, imo septem milliaria, extra Vrbis portas, ad Viam præsertim Tiburtinam, extenditur. Item Gregorius XIII. plenariam Indulgentiam eidem Basilicæ concessit pro die S. Siluestri Papæ, declarans similiter in ea requiescere eiusdem Sancti corpus. Ad hæc Nicolaus Audet Cyprius, & Ioannes Baptista Rubeus Ordinis Priores Generales, qui suam residentiam in hac Ecclesia habere soliti, sicut alij, erant, Monasterium ipsi adiunctum ædificijs pro fratrum habitatione ampliarunt. Excellentiss. quoque Catharina Sforza Comitissa de S. Flora singulariter SS. Virgini Carmelitarum Patronæ deuota insignem Capellam sub titulo eiusdem Sanctiss. Matris in ea fabricari fecit, vbi pulchre depictus cernitur fauor singularis, quo hæc Religio fruitur, protectionis eiusdem almæ Virginis post mortem fratrum, & confratrum, scapulare sacrum gestantium. Illustrisima etiam familia de Sancta Cruce cognominata Altare maius magni pretij marmoribus ornauit, ibi Reginæ Cælorum Iconem constituit, effigies Sanctorum Siluestri, & Martini depingi fecit, & tabernaculum inauratum pro custodia Sanctisimi Sacramenti simul cum sex magnis candelabris æneis, ac alijs ornamentis magni valoris, liberaliter concesit. Magnis porro, & multis prædijs donatam hanc Basilicam ab huiusmodi insignibus benefactoribus olim fuisse, non obscure indicant plures contributiones, vulgo *canoni*, seu *liuelli*, quas ex Basilica S. Mariæ Maioris, Ecclesia S. Petri ad vincula, & S. Laurentij in pane, & perna, & alijs, per tempora recipit.

A quibus ornata hæc Ecclesia.

Cæterum illud Aggæi 2. *Magna erit gloria domus istius nouissimæ plusquam primæ* merito huic Basilicæ decantare possumus. Etsi enim quæ diximus de fabrica, constructione, ornatu, & donarijs ipsius pro præteritis temporibus, veritatem contineant; quæ tamen nouisime annis istis,

Maxime a Reuerendiss. Philippino.

Gene-

Generalatus præsertim prænominati Reuerendissimi Patris Ioannis Antonij Philippini industria, diligentia, solicitudineque ipsius in ea gesta sunt, illam illustriorem, & longe celebriorem in tota Vrbe reddiderunt. Quæ sigillatim expendenda ad Dei gloriam, Deiparæ, & SS. honorem, & gratitudinem, quam tota Religio huius Generalis munificentiæ exhibere debitrix est. Descriptis etiam, etsi laconicè, totius Ecclesiæ fabrica, & ornamentis:

Templi descriptio. Primo etenim Templum totum in tres, vt inquiunt, naues, diuisum, viginti quatuor columnis marmoris caristij, seu maculosi, cum epistylijs Corinthij Ordinis, & basibus artis mirabilis fulcitur. In capite autem Chorus, seu Odeum a tergo Summi Altaris cernitur, gloriam, seu beatitatem SS. omnium, eorum maximè, qui Carmeliticum decorarunt Ordinem, ac præsertim Deiparæ Patronæ Scapulare B. Simoni Anglico tribuentis, intuentium aspectibus in fornice repræsentans, ac deuotionem Religiosorum eo loci Deo laudes canentium exacuens. Fornicis porro fimbria musiuè elaborata a S. Leone IV. Papa, vt dicitur, versus illos *Sergius hanc cœpit Præsul, &c.* superius relatos demonstrat. Visuntur præterea in Odeo Imagines S.Siluestri, Symmachi, & aliorum Summorum Pontificum, qui huius Ecclesiæ specialiter benefactores extiterunt. In ea autem parte, qua Ecclesiam respicit, ad manum dexteram S. noster Patriarcha Elias depictus offertur, hac cum inscriptione. *S. Elias Propheta antiqui Carmelitani Ordinis Institutor ante Incarnat. an.* 920. Ad læuam autem S. P. Eliseus cum ista. *S. Eliseus Propheta Carmelitarum Religionis Propagator.* Et qualiter locus iste cum alijs ad Ecclesiam, & Cœnobium spectantibus ab eodem Generali, dum in minoribus esset, restitutus, ampliatus, & ad meliorem formam redactus fuerit, inscriptio hæc lapidi insculpta ostendit.

D. B. V. D. M. C. T.

Gregorio Canalio, Theodoro Stratio, & Alberto Massario, Vniuerso Carmelitarum Ordini Præsidentibus, Fr. Ioann. Antonius Philippinus Romanus, Hiberniæ Prouincialis, & Cœnobij M. Prior, illius habitationem, veteribus mutatis ædificijs, nouisque additis, commodiorem reddidit. Hortum ruderibus egestis complanatum muro diuisit, & perenni aqua ditauit. Eiusdem Cœnobij annuos prouentus, expuncto ære alieno, multipliciter auxit. Antiquissimam S. Siluestri Ecclesiam, quæ per multa secula incognita delituerat, nouam in lucem eduxit, & publicæ venerationi exposuit. Huius autem Ecclesiæ lacunar multis in locis lacerum restituit, plateam ante minorem portam picturis decoratam aperuit, Sacrarium ampliauit, ac multiplici supellectili instruxit. Odeum hoc in aditu versicoloribus valuis, & pulchriori ornatu conclusit. Intus vero, deletis vetustis æuo deturpatis picturis, nouisque elegantioribus inductis; in formam multo quam antea decentiorem redegit. Anno sal. 1642. *Vrbani VIII. Pontif. Max. an.* 19.

Eleua-

Eleuatur in medio chori, insulæ instar, altare supremum, lapidibus, columnis, & picturis versicoloribus condignis exornatum; in medio referens deuotissimam Deiparæ Virginis iconem, inter S. Siluestri Papæ, & S. Martini Episcopi imagines, ex Baglionis penicillo. Ad illud ascensus est per gradus marmoreos, quorum magnificentia, quia nondum perfecta, sed hoc tempore inchoata, quamcitius apparebit. Conformis sanè authoris pietati, ac deuotioni erga tot, ac tam insignes Sanctos, quales ij, quorum memoriæ sub eo altari sitæ sunt. Siluester nempe, Martinus, Fabianus, Sother, Stephanus, Anastasius, & Innocentius Romani Pontifices: Asterius, Cyriacus, Maurus, Largus, & Smaragdus; & alij vtriusque sexus, quos longa serie in præcedentibus retulimus. Altare maius.

Quamuis autem pretiosissimas has reliquiarum, & Sanctorum, ac Sanctarum corporum gazas, eo loco reconditas esse nullum esse dubium possit; nec de hoc certiores fieri fratres nostri desiderarent; cum tamen pro fornicum, graduum, murorum, & aliorum ornamentorum dicti cœmeterij, altaris, & odei, fabrica, terræ pars magna eruta, & effosa esset, casu contigit, vt arca marmorea, in qua cælestis hic thesaurus reconditus creditur, pariete quodam lateritio inclusa, obscurè cerneretur; sed candelula accensa, & pro posse approximata, clarius compertum est, eum esse locum SS. Reliquiarum. Illum igitur pie venerati fratres, intemeratum omnino reliquerunt; etsi pro perpetua rei memoria hoc instrumentum, seu testificationem fecerint; cuius originale in Archiuio eiusdem Conuentus reseruatur. Reliquiarum inuentio.

Anno Domini 1652. die 19. Decembris. Cum de mandato Reuerendissimi P. Magistri Ioannis Antonij Philippini Romani totius Ordinis Carmelitarum Generalis effossa esset terra in spatio eminentiori, in quo collocatum est altare maius Ecclesiæ SS. Siluestri, & Martini in Montibus, quo extruerentur ibi fornices, & eruta postmodum inde terra locus subterraneus aperiretur ad ornatum, & elegantiam Templi, peruentumque esset ad radicem Altaris maioris, post aliquam suffossionem retectus est paries quidam lateritius crassitiei non mediocris, in cuius medio erat forulus vacuus, ad cuius latera vtrimque conspiciebantur imagines duæ depictæ, quæ etsi aliquatenus deletæ erant, satis tamen apparebat duos ibi Sanctos ex Ordine Carmelitarum repræsentari. Vt primum dirui cœpit dictus paries ad singulos ligonum ictus audiebatur repercussus soni, qui aliquid intus inane arguebat. Et verò paulo post peruentum est ad arcam marmoream palmorum circiter . . . . in quadrum; ibi statum est, donec moneretur dictus Reuerendissimus Generalis, qui vocatis Patribus infrascriptis, & insinuata per rimas dicti marmoris minuta candela cerea, ipse cum cæteris deprehendit intra præfatas marmoreas tabulas contineri capsam ferream crassitiei vnius digiti. Obseruauerunt præterea in superiori parte dictæ arcæ ferreæ laminas quasdam eiusdem metalli erugine, vt videbatur, corruptas, & deorsum curuatas esse. Inter

eas

eas laminas videbantur ossa exilia, vt costas esse diceres. Hæc cum dictus Generalis cum alijs Patribus sedulò obseruasset, & religiose veneratus esset, nulla re mota vel mutata, iussit vt fornix superextrueretur. Voluit autem testimonium hoc authenticum, & ab ijs qui testes præmissorum fuerunt, oculati, subscriptum, ad posteros peruenire, quo certiores essent condita ibi esse plurimorum Sanctorum Corpora, prout fert antiqua traditio, constatque ex veteri tabula marmorea, quæ in prædicta Ecclesia, hodieque asseruatur.

Ego frater Ioannes Antonius Philippinus Generalis Carmelitarum in præmissorum testimonium propria manu subscripsi die, & anno quibus supra.

Ego frater Franciscus Scannapieco Prouincialis Saxoniæ Secretarius, in præmissorum testimonium manu propria subscripsi, die & anno quibus supra.

Ego frater Gabriel a S. Iosepho Prouincialis Daciæ, & Secretarius, in præmissorum testimonium manu propria subscripsi, die & anno quibus supra.

Ego frater Cyrillus de Maria Prior Carmeli Ciuitatis Casertæ olim Prouincialis Neapolitanus in præmissorum testimonium manu propria subscripsi.

Ego frater Albertus Strofolinus Prior Carmeli Ciuitatis Capuæ olim Prouincialis Neapolitanus in præmissorum testimonium manu propria subscripsi.

Ego frater Petrus de Matthia in præmissorum testimonium manu propria subscripsi, die & anno quibus supra.

De fratrum Carmelitarũ Imaginibus.

In hoc porro instrumento a Reuerendiss. P. Generali, & grauioribus Patribus Conuentus S. Martini in Montibus, qui eo tempore ibi commorabantur, facto, illud maximè animaduertendum, quod id quod in eo dicitur de duabus depictis Imaginibus eo loco repertis, quæ duos Ordinis Carmelitarum Diuos repræsentabant, cum eis colludere, quæ diximus *sub ann.* 844. *n.* 6. videlicet, Papam Sergium Secundum, qui Ecclesiam hanc Sanctorum Siluestri, & Martini in meliorem formam redegit, reliquijs, Sanctorumque Corporibus alijsque donarijs mirificè exornauit; Cœnobium quoque Monachorum Deo seruientium, qui assiduis Dei laudibus insisterent a fundamentis ibi construxisse: quod non incongrue ex nostris Eliadibus Orientalibus fuisse eo loco insinuauimus. Hi enim Orientales Monachi sub habitu Ordinis nostri rectè depingi potuerunt. Pro quo videnda quæ loco relato diximus.

Inscriptio reperta.

In fabrica etiam chori, dum terra effoditur, hæc inscriptio marmore rubro cælata, litteris etsi deformatis, reperta est.

Hic

Hic requiescit in pace
Amandus qui vixit cum vxore
an. N
Locum quem donauit Dominus Papa
Hormisda posse datur loc,
eum ne quis remoueat, defunctus est
non. Nouembris
Simmaco & Boetia
VV. CC.

Correspondet anno 522. quo Consules erant Symmachus, & Boetius hic nominati, prout ex Honuphrio in Chronicon sub eo tempore habetur.

Maior nauis Basilicæ a Choro vsque ad maiorem portam per 120. seu, ipso choro comprehenso, 150. palmorum spatium extenditur. Cuius tectum, seu lacunar, vulgo *suffito*, pietate, vt dictum est, S. Caroli Borromæi Ecclesiæ istius Titularis Cardinalis, affabrè elaboratum primò fuit; ipsius, & Pij IV. auunculi, ac Religionis Carmeliticæ stemmatibus exornatum: sed valde, multumque conspicuum hodie inter alia Basilicarum Vrbis, effulget; quod auro, cæruleoque colore, mira arte, summo labore, & magnis sumptibus, inauratum, depictum, ac singulariter hinc inde decoratum, studio, zelo, & diligentia eiusdem P. Generalis, conspiciatur. Prout hæc inscriptio, lapidi marmoreo insculpta, cui gentilitia stemmata ipsius Reuerendissimi, Aquila nempe biceps, apponuntur, demonstrat. De maiori naui.

D. O. M.

INNOCENTIO DECIMO
ROM. PONTIFICE MAX.

Basilicam Æquitij a Siluestro I.
iuxta Thermas Imperatoris Titi erectam,
a Constantino Magno ditatam,
a Symmacho reedificatam, ab Hadriano I.
Sergio II. Leone IV.
reparatam,
Petr. Alons. Card. Carraffa Titulare,
Fr. Ioannes Antonius Philippinus Romanus Generalis Carmel.
restaurauit, & ornauit, anno Iubilei
M. DC. L.

In vtraque verò parte tecti sic magnificè elaborati vox *Humilitas* aureis De humilitate.

reis litteris scripta legitur, quia propria S. Caroli Borromæi fuit, & propria Religiosorum hæc virtus esse debet.

Ornatus nauis maioris.

Ornatur maxime nauis hæc maior, & media Basilicæ, pulcherrima corona, vulgo *cornice*, seu *corniccione*, in qua, & ipsius fimbrijs, mirabiles admodum conspiciuntur figuræ, auro, cæruleo, alijsque dignis coloribus interiectæ; Sanctorum videlicet, & Sanctarum, quorum, quarumque Reliquiæ in Ecclesia conditæ manent; instrumentorum, & signorum eorum sanctitatis, vel Martyrij; Mitræ Papalis, & Coronæ Imperialis, Siluestri nempe Papæ, & Constantini Imperatoris; Aquilæ Imperialis, & Philippinorum domus Gentilitiæ; Capelli Cardinalitij, eorum vtique, qui Titulares Basilicæ fuerunt; numismatum, seu medagliarum varij generis; Hieroglyphicorumque sacrorum Patrum veteris testamenti: nec abs re, eo quod Titus Imperator, qui Ierosolymam euertit, plura Hebræorum trophæa ad hunc locum, in quo ipsius Thermæ erant, attulisse dicatur.

Ornatus secundæ nauis.

In secunda Ecclesiæ naui, quæ dextrum latus occupat, primò, & veluti in capite, Capella Sanctissimæ Dei Genitricis de Monte Carmelo cernitur, cum ipsius depicta tabula, fauorem, quem animabus Purgatorij fratrum, & confratrum præstat, ostendens: quo loco huius Confraternitatis alumni, & deuoti alij ipsi pias laudes decantare solent. Sequitur in primo vacuo muri antiqua Ecclesia S. Petri in Vaticano depicta, admirabili perspectiua, & referens Concilium sub S. Dionysio Papa Prophetici huius Ordinis alumno, celebratum, manu Philippi Gagliardi Romani. Supra autem alia pictura ostenditur magnum Eliam Prophetam in monte Horeb latitantem demonstrans: quam historiam *tom.* 1. *sub anno Mundi* 3127. *n.* 2. descripsimus. Proxime adhæret altare Sanctissimæ Trinitatis, & Sanctorum Apostoli Bartholomæi, ac Nicolai Episcopi. Interponitur Sacristia, seu Sacrarium Ecclesiæ a præmemorato P. Generali apprime, & singulariter elaborata; columnis magnis suffulta; ornamentis, & vasis sacris, sericis, & argenteis valde pretiosis, & in capsis, seu scrinijs ligni nucei reconditis, copiosè locupletata; reliquijs quoque Sanctorum, maxime Regno mundi, seu Mitra S. Siluestri Papæ, ac pretiosissima Reliquia S. Martini Turonensis Episcopi ex Galliæ partibus, dum in illis visitationis gratia ipse P. Generalis moraretur, Romam delata. Supra sacristiam autem, & vacuo muri depictus est S. Pater Eliseus dum cum duodecim iugis boum arans meruit a protoparente Elia pallio, & Monachatu ornari, prout ex sacræ paginæ libris ostendimus eo 1. *tom. sub anno Mundi* 3127. *num.* 4. Apparet etiam supra hanc picturam alia ipsiusmet Eliæ Achab regem Israelis reprehendentis ob idololatriæ piaculum. Quod gessisse ex eadem Sacra pagina *sub anno Mundi* 3123. descriptum habemus. Subsequitur altare cum tabula, & imagine Sancti nostri Alberti Mutiani opera depicta. Et post hæc Romanum Concilium in hac Basilica celebratum, Constan-

stantino Imperatore præsente supra scalam, quæ ex Ecclesia superiori ad inferiorem, ac vetustiorem descendit. Quam Concilij historiam latè in præcedentibus enucleatam Lector habet. Astat immediate ianua, per quam ex Ecclesia ad Conuentum fit aditus, cum sequenti apud illam inscriptione: *Diomedi Carrafio Presbytero Cardinali Arianensi tituli huius Ecclesiæ, viro, moribus, doctrina, virtute, & sanctimonia excelso, Sacrarum Ædium instauratori religiosissimo, qui hoc Templum deformatum in meliorem faciem quam dudum fuerat reduxit. Fratres Carmelitæ ex Eliæ, & Elisei schola oriundi, ob instauratam sui Cœnobij partem infimam horto contiguam, necnon ob sarta detrimenta, quæ illis ex testamento donauit, id nominis perpetuitatem, ad integritatis, & honoris, virtutisque fidem eius illustrium Carrafiæ, & Vrsinæ familiæ insignia, & hunc insculptum lapidem plurimis effusis lachrymis constituerunt: atque, vt inde posteri Carmelitæ, dum agnouerint quam de Instituto Carmelitico optimus ille Pater fuerit benemeritus, non obliuiscantur quæ debent; debent autem singula, ita loquuntur, septimana, Missam funebrem; & quotannis prid e Idus Augusti supremi illius diei exequias repetere, ac iterare. M. D. LXI. die XIIII. Octobris.* Supra præmemoratam ianuam, historia primo depicta conspicitur filiorum Prophetarum, vt Patrem adorantium Eliseum, post Patriarchæ Eliæ translationem ad Paradisum. Adhuc superius alia eiusdem Elisei per vrsos, & maledictionem supplicium inferentis paruulis, qui eum, & Dei Prophetas floccipendebant. Tangitur a nobis vtraque historia eodem *to. 1. Annal. sub anno* 3139. *num.* 17. & 18. Huic ferme ianuæ adhæret altare cum imagine, & tabula S. Angeli nostri in eremo agentis, & a Christo Domino consolationis gratiam recipientis. Post quod sequitur interior prospectiua antiquæ Basilicæ Lateranensis eundem S. Angelum, & gloriosos Patriarchas Dominicum, & Franciscum, qui ipsum concionantem audierunt, etiam repræsentans. Et supra hanc picturam quædam alia de Sacrificio nostri P. Eliæ quando ignem e Cælo descendere fecit in Monte Carmelo antiquo huius Religionis, & primordiali loco: quam etiam historiam tetigimus prædicto II. Tomo *ad ann. Mundi* 3126. Demum ad calcem huius secundæ nauis Ecclesiæ S. Cyrillus Græcus Carmelitarum Generalis depictus aspicitur baptismi lauacro abluens Sultanum quendam Mahumetanum. Quam rem *tom. seq.* Deo dante, dum de eodem B. Cyrillo sermo erit, comprobabimus.

Tertia nauis Basilicæ huius ad ipsius læuam sita ostendit primo in muro depictam historiam de visione, seu reuelatione facta Carmeli eremitis, de progenie videlicet Serenissimæ Virginis Mariæ, ipsiusque consanguinearum, maximè Emerentianæ, quam ex pluribus Authoribus, tum exteris, tum domesticis, scripsimus eodem 2. *relato to. ad an.* 3976. Cui superponitur ferme similis alia facta parenti Eliæ ante ipsius ortum, quam etiam commemorauimus *ad annum* 3123. *num.* 7. Adhæret proxime Capella S. Cardinalis Caroli Borromæi huius Basilicæ Titularis, & præ-

præclarissimi benefactoris. Post quam sequitur pictura delineans historiam Titi Imperatoris, Hebraici populi, & Hierosolymorum Vrbis euersoris; quando videlicet in Carmelo per Basilidem Carmeli sacerdotem, bonum de futura victoria Vespasianus augurium accepit. Prout late ex Ethnicis, & Christicolis Authoribus *to. 2. Annal. sub ann. Christi 69.* scripsimus. Supra hanc historiam oculis præsentatur alia Cyrilli iam commemorati de mirabili illa receptione duarum tabularum argenti, mundi futuros casus continentium. Quam quoque historiam *tom. seq.* annuente Deo elucidare nostrum erit. Succedit altare S. Stephani lapidati cum eius imagine manu Ioannis Angeli Canini Romani depicta. Adhæret proxime pictura Patriarchæ Eliæ Azahelem in Regem vngentis, quod qualiter contigerit, & an potius Eliseus id egerit *tom. 1. Annal. sub ann. 3127. & 3149.* delineauimus. Apparet etiam supra Elias depictus Iezabelis impietatem fugere monitus iuxta ea etiam quæ eodem *tom. sub anno 3123. num. 12.* annotauimus. Apparet item postea altare S. Martini Episcopi Turonensis ipsum effigians quando dimidium pallij pauperi largitus est. Vnde ad pallium alludens sequitur postea pictura Patriarchæ Eliæ transeuntis Iordanem sicco pede per pallij percussionem; quod & scriptum reliquimus eo 1. *tomo sub anno 3139. num. 3.* Conspicitur, & super hanc picturam, alia quoque eiusdem Eliæ, cui corui cibaria ministrant, iuxta historiam S. Scripturæ quam *sub ann. 3123. num. 12.* retulimus. Altare sequitur S. Virginis Theresiæ cum visione Virginis virginum, & virginis Sponsi Iosephi pretiosa donaria ipsi tribuentium. In vacuo sequenti depicti monstrantur Elias, & ipsius discipulus cum visione nubeculæ paruæ, quam etiam ex sacris litteris *sub annis Mundi 3126. 4037. & 4042.* elucidauimus. Et supra hanc picturam alia de raptu ipsius ad Paradisum pallio relicto socio Eliseo, historia quoque sacra a nobis quoque descripta eo anno 3139. Accedit altare B. Virginis Magdalenæ de Pazzi in extasi positæ. Postea depictus quoque cernitur Elias præcipiens militibus, vt Baalitas sacerdotes, seu Prophetas sacrilegos, interficerent, sicut ex sacris paginis retulimus *sub anno 3126.* Ac supra B. Symon Stoch in trunco arboris inclusus, & cælestibus consolationibus decoratus. Demum in calce huius tertiæ nauis fornix est ad modum altaris, vbi Baptisterium huius Basilicæ conspicitur, & Saluator mundi in Iordane cum Ioanne Baptista baptismi lauacra consecrans. Ac ad latus Baptisterij decretum Apostolicum erectionis huius Basilicæ in Parochiam Matricem, prout in superioribus annotauimus.

Principalis huius Basilicæ porta quatuor Ionicis columnis suffulta cum alijs breuioribus adiacentibus, versus orientalem plagam extare conspicitur; nobiliter ab externa parte, sed nobilius ab interna, quæ respicit ipsam Ecclesiam, exornata; statuis enim insignibus, & alijs ornamentis auro, & cæruleo colore delineatis speciositate fulget. A dextris

tris in inferiori parte Principem Apostolorum Petrum habens, cum hac inscriptione *Pastor ouium*; & à sinistris coapostolum Paulum cum ista, *Doctor gentium*. In superiori vero ad dextrum latus S. Ioannem Baptistam cum hac, *In spiritu, & virtute Eliæ*, qua denotatur Christi præcursorem primi Eliæ æmulatum fuisse vestigia, prout copiosè primo Tomo Annalium ostendimus. Ad læuam tamen S. Antonium Abbatem, sic notatum *Propagator Instituti Eliæ*, quod illud mirificè in Thebaide, Ægypto, & alijs Africæ locis gesserit, sicut secundo Tomo fusius explanauimus. Inferior quoque, seu minor Ecclesiæ porta, versus occidentalem ferme plagam aspiciens, sua venustate non caret, ob ea, quæ in ea egit Illustriss. Dom. Bertazzolus Abbas S. Barbaræ Mantuæ, eam instaurando, & depingendo, ad instantiam supra memorati Reuerendiss. P. Generalis nostri. De cuius etiam munificentia in amplianda hac Basilica, quoad pauimentum, & alia, quæ ipsi desunt, in sequentibus Tomis, prout speramus, latè dicendum.

Ad laudem Omnipotentis Dei, Virginis Matris, Eliæ Parentis Ordinis, & aliorum Sanctorum.

INDEX RERVM MAGIS NOTABILIVM,

Quæ in hoc tertio Tomo Annalium continentur. In quo prior numerus paginam, ſecundus autem marginalem numerum denotat.

A

Adel-

Ar-

tione

C

F

G.

dem

Eius

Ma-

Viri

Ni-

Viri

Ni-

tur

Romani Pontifices.

Ha-

S

Simu-

Ste-

T

Tha-

Eius

V

Vo-

PRO-

PROTESTATIO AVCTORIS,

Iuxta decreta fel. record. Vrbani VIII. in huius libri fine apponenda.

Lector aduerte in Elogijs Virorum illustrium, quos hoc libro complexus sum nonnulla me obiter attingere quæ Sanctitatem ipsis videantur adscribere: perstringo nonnunquam aliqua ab ijs gesta, quæ cum vires humanas superent, miracula videri possunt, præsagia futurorum, arcanorum manifestationes, reuelationes, illustrationes, & si quæ sunt alia huiusmodi: beneficia item in miseros mortales eorum intercessione diuinitus; demum nonnullis Sanctimoniæ, vel Martyrij videor appellationem tribuere. Verum hæc omnia ita meis lectoribus propono, vt nolim ab illis accipi tanquam ab Apostolica Sede examinata, atque approbata, sed tanquam quæ a sola suorum Auctorum fide pondus obtineant; atque adeo non aliter, quàm humanam historiam. Proinde Apostolicum S. Congregationis S. R. & Vniuersalis Inquisitionis decretum anno 1625. editum, & anno 1634. confirmatum, integre, atque inuiolate iuxta declarationem eiusdem decreti à Sanctissimo D. N. D. Vrbano Papa VIII. anno 1631. factam seruari à me omnes intelligant, nec velle me vel cultum, aut venerationem aliquam per has meas narrationes vlli arrogare, vel famam, & opinionem Sanctitatis, aut Martyrij inducere; seu augere, nec quicquam eius existimationi adiungere, nullumque gradum facere ad futuram aliquando vllius Beatificationem, vel Canonizationem, aut miraculi comprobationem, sed omnia in eo statu à me relinqui, quem seclusa hac mea lucubratione, obtinerent, non obstante quocunque longissimi temporis cursu. Hoc tam sancte profiteor, quam decet eum qui Sanctæ Sedis Apostolicæ obedientissimus haberi filius cupit, & ab ea in omni sua inscriptione, & actione dirigi.

FINIS.

